Kallelse till sammanträde med Kommunstyrelsen

Datum och tid: 2022-10-04, klockan 17:00
Plats: Möller/Sahlin, stadshuset

Förhinder anmäls till Helena Heintz

helena.heintz@eslov.se eller 0413-62123

Ordförande
Johan Andersson (S)

1. Val av justerare

2. Barn- och familjenämndens redovisning till kommunstyrelsen avseende aktuella frågor, mål och resultat samt väsentliga framtidsfrågor i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna 2022 (KS.2022.0027)

3. Igångsättningsbeslut för ombyggnad av Stadshusets foajé (KS.2022.0298)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Igångsättningsbeslut för ombyggnad av Stadshusets foajé
- Servicenämndens beslut § 81, 2022 Igångsättningstillstånd för ombyggnad av Stadshusets foajé
- Tidplan för Stadshusets foajé, uppdaterad 2022-09-15
- Budget Stadshusets Foajè 2022-09-20

5. Ansökan om strandskyddsdispens för byte av vägbelysning på fastigheten Trollenäs 2:15, Trollenäs 2:20 och Trollenäs 2:24, Eslövs kommun (KS.2022.0412)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Ansökan om strandskyddsdispens för byte av vägbelysning på fastigheten Trollenäs 2:15, Trollenäs 2:20 och Trollenäs 2:24, Eslövs kommun
- Ansökan om strandskyddsdispens
- Anmälan för samråd
- Länsstyrelsens beslut på anmälan om samråd
- Länsstyrelsens beslut angående ingrepp i fornlämning
- Karta med strandskyddets utbredning i det aktuella området

6. Upphävande av vattenskyddsområde Marieholm (KS.2022.0360)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Upphävande av vattenskyddsområde Marieholm
- Ansökan om att upphäva vattenskyddsområdet tillhörande Marieholms vattentäkt i Eslövs kommun

7. Antagande av lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun (KS.2022.0297)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Nya föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun
- Förslag till nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun
- Eslövs kommuns författningssamling Föreskrifter om gångbanerenhållning antagen 1995-12-18
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 81, 2022 Förslag till nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun

8. Delårsbokslut 2022 (KS.2022.0004)

9. Yttrande över kommunrevisionens granskning av VA-verksamheten i Eslövs kommun (KS.2022.0331)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Granskning av VA verksamhet Eslövs kommun
- Granskning av VA-verksamhet, missiv
- Granskning av uppsikt över VA- verksamheten

10. Antagande av riktlinje för prioritering av detaljplaner (KS.2022.0301)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Antagande av riktlinje för prioritering av detaljplaner
- Förslag till Prioritering av detaljplaner, riktlinje

- Förslag till riktlinje för prioritering av detaljplaner, med färgmarkering avseende föreslagna förändringar

11. Bygglov för lusthus i Stadsparken, ESLÖV 53:4, Eslöv (KS.2022.0353)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Bygglov för lusthus i Stadsparken fastigheten Eslöv 54:3, Eslöv
- Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken, underlag till bygglovsansökan
- Skrivelse om pergola, spaljé med mera stadsparken Eslöv del 1 av 2
- Utrustningsplan Stadsparken
- Ansökan om lov- och anmälningspliktiga åtgärder Stadsparken Eslöv
- Arbetsmaterial ritning Sektioner överbyggnadstabell sektion C
- Handläggarkarta Stadsparken
- Förslag till lusthus Stadsparken

12. Startbesked för bygglov för lusthus och murar samt startbesked för markhöjning på fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv (KS.2022.0353)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Startbesked för lusthus och murar samt startbesked för markhöjning på fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv
- Förslag till kontrollplan
- Detaljritning på tegelmur Stadsparken, Joel Sallius plats och Bäckavägen
- Skrivelse om pergola, spaljé med mera stadsparken Eslöv del 1 av 2
- Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken, underlag till bygglovsansökan
- Förslag till lusthus Stadsparken

13. Godkännande av exploateringsavtal för detaljplan för Skatan 10, Eslöv (KS.2022.0393)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Godkännande av exploateringsavtal till detaljplan för Skatan 10

14. Antagande av detaljplan för Skatan 10, Eslöv

(KS.2020.0186)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Antagande av detaljplan för Skatan 10 i Eslöv, Eslövs kommun
- Planbeskrivning Skatan 10, antagande
- Plankarta för Skatan 10, antagande
- Granskningsutlåtande Skatan 10
- Skatan 10 Samrådsredogörelse
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Undersökning om betydande miljöpåverkan Skatan 10
- Geo- och miljöteknisk undersökning Skatan 10
- PM biotopskydd Skatan 10
- PM Trafik Skatan 10, Afry, 2021-02-02
- Dagvatten- och översvämningsutredning Skatan 10 rev 2021-12-09
- Miljöteknisk kontroll av schaktmassor inom fastigheten Skatan 10, 2021-03-12

15. Antagande av detaljplan för Sebran 38, Eslöv
(KS.2017.0442)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Antagande av detaljplan för Sebran 38, i Eslöv
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Planbeskrivning Sebran 38, antagande
- Plankarta Sebran 38, antagande
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Bullerutredning Sweco, fastigheten Sebran 38
- Solstudie, Lokal XXX Arkitekter, fastigheten Sebran 38
- Parkeringsutredning, Lokal XXX Arkitekter, fastigheten Sebran 38
- Miljöteknisk markundersökning, Contractor Areco 9 maj 2019, fastigheten Sebran 38

16. Antagande av detaljplan för Falken 10, Eslöv
(KS.2017.0466)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Antagande av detaljplan för Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun
- Planbeskrivning Detaljplan Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun
- Plankarta Detaljplan Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun
- Granskningsutlåtande Detaljplan Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun
- Samrådsredogörelse för Falken 10. Granskning

- Trafikbullerutredning för Falken 10. Granskning
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning för Falken 10. Granskning
- Översiktlig riskbedömning för Falken 10. Granskning
- Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv
- Rapport Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv

17. Start av exploateringsprojekt för Berga trädgårdsstad delområde 1 - del av Eslöv 52:14, Eslöv 54:2 och Ödlan 8 (KS.2022.0386)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Start av exploateringsprojektet Berga trädgårdsstad delområde 1 - del av Eslöv 52:14, Eslöv 54:2 och Ödlan 8
- Projektplan för exploateringsprojektet Berga trädgårdsstad delområde 1
- Översiktskarta med exploateringsområdet Berga trädgårdsstad delområde 1 markerat

18. Yttrande över översiktsplan för Malmö, granskningshandling (KS.2020.0170)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Yttrande över översiktsplan för Malmö - granskningshandling
- Översiktsplan för Malmö – granskningshandling, juni 2022
- Hållbarhetsbedömning med Miljökonsekvensbeskrivning
- Översiktsplan för Malmö Samrådsredogörelse mars 2022
- Missiv Översiktsplan för Malmö på granskning 17 juni-31 oktober 2022
- Kommunstyrelsens beslut § 97 2020 Anta yttrande över Malmös översiktsplan 2020

19. Antagande av riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete i Eslövs kommun (KS.2022.0404)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Antagande av ny riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete i Eslövs kommun
- Förslag till Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete
- Riktlinjer för konsekvensanalys antagna 2011
- Rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete antagen 2011

20. Antagande av reviderad riktlinje för rökfri arbetstid i Eslövs kommun (KS.2022.0366)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Revidering av riktlinje för rökfri arbetstid
- Förslag till reviderade riktlinjer för rökfri arbetstid

21. Ansökan om bidrag för år 2022 till Barnens rätt i samhället (Bris) (KS.2022.0230)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Bidrag för år 2022 till Barnens rätt i samhället (Bris)
- Ansökan om bidrag till Bris - för alla barn alltid
- Bris årsberättelse 2020
- Bris långsiktiga plan 2021-2025
- Bris stadgar antagna 2021-05-29
- Bris budget och prognos 2022-2023
- Inbjudan Bris nätverk
- Bris årsrapport 2021 - Våld - en del av barns vardag
- Råd till dig som vuxen om situationen i Ukraina
- Bilagor med ansökan från Bris region syd 2022 - Bilageförteckning

22. Redovisning av ej slutbehandlade motioner per oktober 2022 (KS.2022.0023)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Redovisning av ej slutbehandlade motioner per oktober 2022
- Redovisning ej slutbehandlade motioner oktober 2022

23. Sammanträdestider för kommunstyrelsen 2023 (KS.2022.0021)

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Sammanträdestider för kommunstyrelsen 2023

24. Kommundirektören informerar (KS.2022.0030)

Igångsättningsbeslut för ombyggnad av Stadshusets foajé

3

KS.2022.0298

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0298

2022-09-22
Cecilia Erlandsson
+4641362268
cecilia.erlandsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Igångsättningsbeslut för ombyggnad av Stadshusets foajé

Ärendebeskrivning
Servicenämnden har beslutat att begära igångsättningstillstånd för ombyggnad av Stadshusets foajé.

Beslutsunderlag
Servicenämndens beslut §81, 2022
Tidplan för Stadshusets foajé uppdaterad 2022-09-15
Budget Stadshusets foajé 2022-09-20

Beredning
Projektet ska säkerställa säkerheten i Stadshuset och har tagits fram utifrån en riskbedömning som har genomförts av arbetsmiljöingenjör från företagshälsovården Avonova, kring hot och våld. Servicenämnden beslutade i juni 2022 att föreslå kommunstyrelsens arbetsutskott att bevilja igångsättningsbeslut för ombyggnaden av Stadshusets foajé. Efter det att beslutet togs i Servicenämnden, juni 2022, har de delar som inte direkt är kopplade till säkerheten i Stadshuset tagits bort från projektet. Ombyggnadsarbetena omfattar Kontaktcenter, Majkens (matsalen i stadshuset) och elva nya säkra samtalsrum. Förutom anpassning av byggnaden ingår även inredning och utrustning i gemensamma utrymme i projektet.

I budget 2022 finns avsatt 5 miljoner kronor för projektet. Enligt budget för Stadshuset foajé uppdaterad 2022-09-20 uppgår beräknad kostnad idag för projektet till 8 660 000 kr.

I samband med investeringsprojektet kommer underhåll i foajén genomföras till en kostnad av cirka 500 000 kr, vilket finansieras genom årsanslag.

Tillkommande hyra fördelas på alla förvaltningar i Stadshuset utifrån samma fördelningsnyckel som finns idag och förvaltningarna kompenseras för detta i budget. Beräknad tillkommande hyra för 2023 är 568 000 kr.

Kostnad för omflyttning finansieras genom disponibla medel på kommunstyrelsen.

Ombyggnationen planeras enligt bifogad tidplan.

För att säkerställa säkerheten i Stadshuset föreslås kommunstyrelsen att bevilja igångsättningstillstånd för ombyggnad enligt ovan, under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar utökad budget.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beviljar igångsättningstillstånd för ombyggnad av Stadshusets foajé under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar utökad projektbudget.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att utöka budgeten för projektet Stadshusets foajé med fem miljoner kronor till 8 660 000 kr.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att justera paragrafen omedelbart.

Beslutet skickas till
Servicenämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen,
Kommunledningskontoret

§ 81 **SOT.2022.0094**

Igångsättningstillstånd för ombyggnad av Stadshusets foajé

Ärendebeskrivning

Eslövs kommun har genom Budget 2021 och flerårsplan 2021-2023 beslutat om att utreda ombyggnad av Stadshusets foajé.

Upphandling genom förnyad konkurrensutsättning inom befintligt ramavtal för byggservice pågår och Serviceförvaltningen inväntar anbud.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Investeringsprojekt Trygg och säker foajé - Igångsättningstillstånd
- Tidplan för Stadshuset foajé

Beredning

Detta är ett projekt på uppdrag av Kommunledningskontoret som ska säkerställa säkerheten i Stadshuset utifrån en riskbedömning kring hot och våld. Detta gäller de lokaler som har anknytning till Kontaktcenter och socialtjänst. Riskbedömningen har genomförts av arbetsmiljöingenjör från företagshälsovården Avonova. I projektet skapas elva säkra samtalsrum, Kontaktcenter byggs om och en del angränsande rum byggs om för att anpassas efter den nya planlösningen.

Nästa skede är produktion.

Nulägesanalys
Serviceförvaltningen har arbetat fram ett förfrågningsunderlag och upphandling pågår inom ramavtalsentreprenör.

Då uppdraget bör komma igång för att hålla den utsatta tidplan med inflyttning vecka 52, måste byggprojektet få ett tilldelningsbeslut och igångsättningstillstånd omgående. Budget för uppdraget har räknats fram till fem miljoner kronor och är beslutad av kommunfullmäktige. När priset från entreprenör inkommer bilägger byggprojekt detta till ärendet. Skulle priset vara över beslutad budget, kommer projektet stoppas för att få nya medel av kommunfullmäktige.

Lokalbehov
Projektet ”Trygg och säker foajé”, vilket omfattar ombyggnad av foajé, iordningställande av samtalsrum i direkt anslutning till foajé samt ny teknik för lås, larm och inpassering.

Preliminär tidplan
Juli 2022 – februari 2023

Genomförandeform
Totalentreprenad

Yrkanden
Lars Månsson (S) yrkar att ärendet justeras omedelbart.

Beslutsgång
Ordförande ställer tilläggsyrkandet under proposition och finner att nämnden bifaller det.

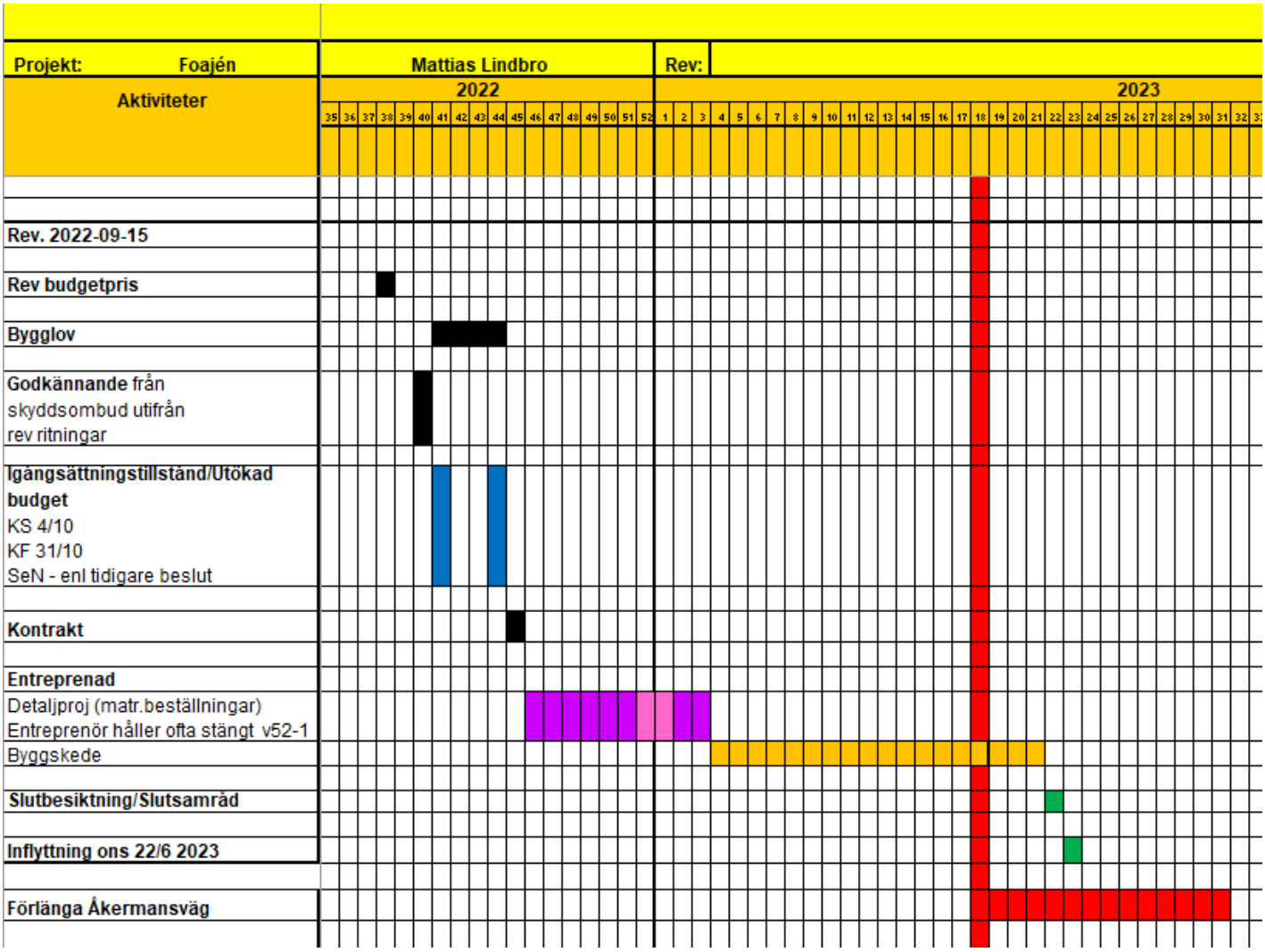
Beslut
Servicenämnden föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott att bevilja igångsättningstillstånd för ombyggnaden av Stadshusets foajé samt genomföra omedelbar justering av beslutspunkten.

Servicenämnden uppdrar åt förvaltningschefen att teckna tilldelningsbeslut samt avtal med vinnande entreprenör under förutsättning att kommunstyrelsens arbetsutskott beviljar igångsättningstillstånd.

Servicenämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tidplan – Stadshuset foajé Uppdaterad 2022.09.15

Ansökan om strandskyddsdispens för byte av vägbelysning på fastigheten Trollenäs 2:15, Trollenäs 2:20 och Trollenäs 2:24, Eslövs kommun

5

KS.2022.0412

ESLÖVS KOMMUN

Mi 2022-1226, KS.2022.0412

2022-09-16
Annika Söderman
0413-62335
annika.soderman@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut angående ansökan om strandskyddsdispens för byte av vägbelysning på fastigheten Trollenäs 2:15, Trollenäs 2:20 och Trollenäs 2:24, Eslövs kommun.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Gata, trafik och park på Miljö och Samhällsbyggnad inkom den 7 juli 2022 med ansökan om strandskyddsdispens för att byta ut befintlig vägbelysning längs väg 1271 vid Trollenäs. Delar av den aktuella vägsträckan ligger inom strandskyddat område vid Saxån. Åtgärden innebär rivning av befintlig vägbelysning, grävarbeten för kabel och fundament, uppförande av ny anläggning samt återställning av mark på befintlig grusad yta inom Trafikverkets vägområde. Enligt uppgift från sökanden så kommer den nya anläggningen även ha nattsänkning av belysningen mellan 23.00 och 05.00.

Det aktuella området ligger även inom riksintresse för kulturmiljö samt inom fornminnesyta. Tillstånd för ingrepp i fornlämning har inhämtats från Länsstyrelsen. Sökanden har även skickat in en anmälan om samråd för nyanläggning och rasering av markkabel till Länsstyrelsen som beslutade att inte vidta någon åtgärd.

Beslutsunderlag

1. Ansökan om strandskyddsdispens
2. Anmälan om samråd
3. Länsstyrelsens beslut på anmälan om samråd
4. Länsstyrelsens beslut angående ingrepp i fornlämning
5. Karta med strandskyddets utbredning i det aktuella området

Beredning

Lagstiftning

Enligt 7 kapitlet 15§ miljöbalken (1998:808) får inom strandskyddsområde inte
1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller

anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Strandskyddet syftar enligt 7 kapitel 13§ miljöbalken (1998:808) till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten. Kommunen får dock enligt 7 kap 18b§ miljöbalken (1998:808) lämna dispens om särskilda skäl föreligger. En dispens ska enligt 7 kap 26§ vara förenlig med strandskyddets syften. De särskilda skälen finns preciserade i 7 kap 18c§ punkterna 1 till 6 samt 18d§ miljöbalken (1998:808).

Enligt 7 kap 25§ miljöbalken (1998:808) skall vid prövning av frågor om skydd av områden hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i detta kapitel får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

I miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser anges i 3 kap 1§ miljöbalken (1998:808) att ”Mark – och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade..”. Denna övergripande bestämmelse skall vara vägledande för det allmännas agerande och för tillämpningen av bl.a. 7 kap miljöbalken (1998:808).

Enligt 16 kap. 2§ får tillstånd, godkännande och dispenser förenas med villkor.

Enligt 26 kap 9§ miljöbalken (1998:808) gäller att:
”En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom i tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1§ (…)

Områdesbeskrivning
Den aktuella vägsträckan går från Trollenäs idrottsplats och genom skogsområdet runt Trollenäs slott. Området ligger inom strandskyddat område vid Saxån som i det aktuella området har delvis ett strandskydd på 100 meter samt delvis ett utökat strandskydd på 300 meter. Området där man vill gräva utgörs framför allt av grusad eller gräsbevuxen vägkant och bedöms inte hysa några särskilda naturvärden. Trollenäs är dock en känd fladdermuslokal och hyser cirka 10 olika arter inklusive flera rödlistade. Då fladdermöss som grupp är fridlysta så är det viktigt att eventuella

åtgärder inte har en negativ inverkan på dem. Eftersom den aktuella åtgärden innebär utbyte av redan befintlig vägbelysning så är bedömningen att den planerade åtgärden inte kommer att ha en negativ effekt på områdets fladdermöss. Då nattsänkning av belysningen införs så kan åtgärden faktiskt innebära en förbättring av fladdermössens livsmiljö i området.

Bedömning
Åtgärden berör strandskyddat område enligt 7 kap 14§ MB men bedöms inte påverka strandskyddets syften negativt då åtgärden inte tar mer mark i anspråk eller har långsiktiga effekter på områdets växt- och djurliv.

Särskilda skäl enligt 7 kap. 18c§ föreligger då fungerande vägbelysning får anses vara ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Ansökan om dispens kan därför beviljas för byte av vägbelysning enligt ansökan.

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslås besluta att bevilja ansökan om strandskyddsdispens för utbyte av vägbelysning i Trollenäs

Som villkor för beslutet gäller att:

- Den yta som får tas i anspråk är begränsad till anläggningens yta på mark.

Tillsynsmyndigheten erinrar om:
• Länsstyrelsen skall, enligt 19 kap 3 b § miljöbalken, inom tre veckor efter det att kommunens beslut registrerats hos Länsstyrelsen, besluta om eventuell överprövning av beslutet. Du bör därför avvakta länsstyrelsens beslut och eventuell vidare handläggning innan några åtgärder vidtas. I samtliga fall kommer Länsstyrelsens beslut att skickas i kopia till beslutande kommunal nämnd samt till sökanden. Beslutet om överprövning kan inte överklagas.
• Påträffas fornlämningar i samband med markarbetena skall dessa i enlighet med 2 kap lagen om kulturminnen m.m. omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas. Detta är en generell bestämmelse i kulturminneslagen och den gäller alltid. Fornlämningar kan uppträda som exempelvis mörkfärgade gropar, eldstäder och sotfärgade jordlager
• Att beslutet inte heller befriar Er från skyldigheter enligt miljöbalken i övrigt eller annan
lagstiftning.

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Skåne län.

Beslutet skickas till

1. Sökanden
2. Länsstyrelsen (skane@lansstyrelsen.se) för överprövning.

Eva Hallberg	Katarina Borgstrand
Förvaltningschef	Avdelningschef

Upplysningar

Avgift

En handläggningsavgift på 3369 kronor antagen av kommunfullmäktige i Eslövs kommun, kommer att tas ut. Faktura avseende avgiften kommer att skickas separat.

Hur du överklagar

1. Tala om vilket beslut ni överklagar genom att ange ärendets rubrik, diarienummer och fastighetsbeteckning.
2. Redogör för varför ni anser att miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut är felaktigt och vilken ändring ni vill ha.
3. Bifoga handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning.
4. Underteckna brevet och ange namn, adress och telefonnummer.

Överklagan adresseras till Länsstyrelsen i Skåne län, men skickas/lämnas till Eslövs kommun, Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, 241 80 Eslöv.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt er.

För att överklagan ska prövas måste miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ha fått ert brev inom tre veckor från den dag ni fick beslutet. Har överklagan kommit in i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till länsstyrelsen, om nämnden inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har bett om.

Handlingen är ankomststämplad 2022-07-07

ESLÖVS KOMMUN

Ansökan om dispens från strandskyddet

Enligt 7 kapitlet 18 § miljöbalken, alternativt samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken

Sökande

Namn	Person/organisationsnummer	
Eslövs kommun	202000-1173	
E-post	Adress	
joakim.ingves@eslov.se	Gröna torg 2	
Telefon dagtid	Postnummer	Ort
0413-62053	24180	Eslöv
Faktureringsadress		
Grönatorg 2 241 80 Eslöv (Internfaktureras)		

Fastighetsägare

Fastighetsbeteckning/-ar	☐ Fastigheten ägs av sökande	
Trollenäs 2:15, 2:20, 2:24		
Fastighetsägare (om annan än sökande)	Person/organisationsnummer	
Trollenäs förvaltnings AB, Eslövs kommun.		
Telefon dagtid	Postnummer	Ort
E-post		

Fastighetsägare har godkänt planerad åtgärd ☐ Ja ☒ Nej

Fastighet/-er som berörs av planerad åtgärd

Fastighetsbeteckning/-ar	Kommun
Trollenäs 2:15, 2:20,2:24	Eslöv

Typ av planerad åtgärd

Byggnad	Anläggning/Anordning
	Gatubelysningsanläggning
Annan åtgärd (exemplifiera vad denna är)	

Miljö och Samhällsbyggnad
Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna Torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: miljo@eslov.se | www.eslov.se

Beskrivning av planerad åtgärd (om mer plats behövs skriv på vanligt A4-ark och bifoga detta)

Schat och återställning för kabel och fundament ca 75cm djupt ocg 1,0 m brett på sträcka av 700m

Redogör för vilket särskilt skäl (enligt 7 kapitlet 18c § miljöbalken) som åberopas i dispensansökan
(Information om strandskyddet och de särskilda skälen finns på kommunens hemsida, www.eslov.se)

Allmänhetens intresse av en fungerande gatubelysning

Beskrivning av området (vegetation, djurliv, friluftsliv, nuvarande markanvändning, areal (m^2) etc.)

Bef grus trottoar, Trafikverket vägområde

Kompletterande uppgifter (Till exempel åtgärder för att förebygga skada/or.)

Karta bif

Till ansökan skall bifogas ritning och tydlig karta eller kartor

- Som visar var den planerade åtgärden är belägen, dels översiktligt, dels mer detaljerat.
- Som beskriver den planerade byggnaden, anläggningen/anordningen, dess läge, storlek/-yta och eventuell påverkan på natur-/kulturvärden.
- Skallinje och norrpil skall anges på kartan.
- Foto över området får gärna bifogas för att underlätta handläggningen.

Underskrift

Ort och datum	Ort och datum
Eslöv 2022-07-05	
Sökandens/fastighetsägares namnunderskrift	Sökandens/fastighetsägares namnunderskrift
Namnförtydligande Joakim Ingves	Namnförtydligande

Avgift

För handläggning av ansökan om dispens från strandskyssföreskrifter tas en fast avgift ut på 3 300 kr. Avgiften är fastställd av Kommunfullmäktige i Eslövs kommun den 12 januari 2021.

Personuppgiftshantering, GDPR

Vi behöver spara och behandla dina personuppgifter i formuläret för att kunna hantera ditt ärende.

Vi tillämpar vid var tid gällande integritetslagstiftning vid all behandling av personuppgifter. Den rättsliga grunden för att behandla dina personuppgifter är *myndighetsutövning*. Dina uppgifter kommer att sparas av kommunen till dess att syftet med behandlingen av personuppgifterna är uppfyllt. Personuppgifterna kommer sedan att hanteras, sparas eller raderas, enligt de lagar och regler som gäller för kommunen. Detta framgår av något som kallas dokumenthanteringsplaner och gallringsbeslut.
Dina personuppgifter kan vi komma att dela med en tredje part, förutsatt att vi är skyldiga att göra så enligt lag.

Personuppgiftsansvarig är *miljö- och samhällsbyggnadsnämnden*. Du har rätt att kontakta oss om du vill ha ut information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begränsar behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter.
Ovanstående rättigheter begränsas ibland. Det finns flera lagar som bestämmer hur en kommun ska hantera uppgifter/handlingar i förhållande till dataskyddsförordningen och dessa regler går före, till exempel hanteringen av allmänna handlingar.

Du når oss enklast genom att kontakta oss på:
Telefon: 0413-620 00 (växel)
E-post: miljoochsamhallsbyggnad@eslov.se
Du når vårt dataskyddsombud på:
E-post: dataskyddsombud@eslov.se
Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter har du rätt att inge klagomål till tillsynsmyndigheten Datainspektionen.

På eslov.se/gdpr hittar du mer information om hur Eslövs kommun behandlar personuppgifter.

VATTENFALL

Detaljkarta, Ny Vägbelysning – Trollenäs, väg 1271

Förklaring

- Rödmarkerad sträcka = Belysningssträcka och kabelförläggning.
- Stolpar ST1 placeras 1.5m-2m från vägbanekant.
- Stolparna ST1 har ett avståndsmått som är beräknat till 37m.

Confidentiality C2 - Internal

Länsstyrelserna

Anmälan för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken för ledningar

Mottagningsbekräftelse

Blankettinformation

Ankomstnummer
1645019961796

Inskickat
2022-02-16 15:29:22

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

Kontaktuppgifter:
Södergatan 5
Telefon: 010-224 10 00
E-post: skane@lansstyrelsen.se

Formulär

Val av Länsstyrelse

Ange länsstyrelse
Länsstyrelsen i Skåne län

Sökande

Sökande är:
- ○ Fastighetsägare
- ○ Verksamhetsutövare
- ◉ Entreprenör
- ○ Konsult/ombud
- ○ Arrendator
- ○ Annan

Sökandens kontaktuppgifter

Är sökande ett företag?
- ◉ Ja
- ○ Nej

Företagsnamn
Vattenfall Services Nordic AB

Kontaktpersonens förnamn
Jimmie

Kontaktpersonens efternamn
Arvidsson

Postadress
Stenyxegatan 14

Postnummer
21376

Postort
Malmö

ProjektID

Telefon, dagtid
+46702559034

E-postadress
Jimmie.arvidsson@vattenfall.com

Uppdragsgivare

☐ Uppdragsgivaren är densamma som sökanden

Uppdragsgivaren är:
- ○ Fastighetsägare
- ○ Verksamhetsutövare
- ○ Entreprenör
- ○ Konsult/ombud
- ○ Arrendator
- ◉ Annan

Annan, ange vad
Eslövs Kommun

Är uppdragsgivaren ett företag?
- ○ Ja
- ◉ Nej

Förnamn
Joakim

Efternamn
Ingves

Postadress
Stadshuset, Gröna torg 2

Postnummer
24180

Postort
Eslöv

Telefon, dagtid
0413-620 53

E-postadress
Joakim.Ingves@eslov.se

Plats för åtgärden

Kommun / kommuner
Eslövs kommun

Startpunkt (fastighet eller ort)
2:15

Slutpunkt (fastighet eller ort)
2:20

Har markägare godkänt åtgärden?
- ○ Ja
- ◉ Nej

Tidpunkt

Beräknad tidpunkt när åtgärden ska börja (åååmmdd)
2022-04-01

Beräknad tidpunkt när åtgärden ska avslutas (åååmmdd)
2024-12-31

Typ av åtgärd

Typ av åtgärd
- [ ] Nyanläggning
- [ ] Underhållsröjning
- [ ] Breddning av ledningsgata
- [ ] Trädsäkring / kanträdsavverkning
- [ ] Rasering
- [x] Byte av befintlig

Om nyanläggning eller byte, vilken typ av ledning?
- [ ] Luftledning
- [ ] Sjökabel
- [x] Markkabel

Ledningens användningsområde
- [ ] Vatten/avlopp
- [x] El
- [ ] Tele/data
- [ ] Fjärrvärme
- [ ] Annat

Plöjning, total sträcka (m)

Plöjning, djup (m)

Plöjning, bredd (m)

Schaktning, total sträcka (m)
650

Schaktning, djup (m)
0,6

Schaktning, bredd (m)
0,5

Annan metod, total sträcka (m)

Annan metod, djup (m)

Annan metod, bredd (m)

Utförande

Antal transformatstationer
0

Byggnadernas respektive yta (m²)

Beskriv transformatorstationernas läge, utformning samt påverkan på natur- och kulturmiljön. Läget ska också visas på karta (max antal tecken 400)

Tillförda utfyllnadsmassor (m³)

Beskriv var massorna läggs upp, om det är permanent eller tillfälligt. Ange även om massorna är förorenade och på vilket sätt (max antal tecken 400)

Bortgrävda jordmassor (m³)

I terräng
- ○ Ja
- ◉ Nej

Väg med vägområde:
- ☑ inom vägområdet
- ☐ utanför vägområdet

Väg som saknar vägområde:
- ☐ Ja

Kommer träd att avverkas?
- ○ Ja
- ◉ Nej

Nuvarande markanvändning

Nuvarande markanvändning

- [ ] Åker/vall
- [ ] Betesmark
- [ ] Mosse/kärr
- [ ] Hygge
- [ ] Barrskog
- [ ] Lövskog
- [ ] Blandskog
- [ ] Enskild vattentäkt
- [ ] Allmän vattentäkt
- [ ] Kalfjäll
- [x] Annat

Annat, ange vad
Trottoar/vägområde

Typ av vegetation på platsen
Ingen

Skyddade områden

Berörs skyddade områden?

- ( ) Minst ett skyddat område berörs
- (•) Inget skyddat område berörs

Vilka skyddade områden berörs

- [ ] Nationalpark
- [ ] Naturminne
- [ ] Naturreservat / naturvårdsområde
- [ ] Djur- / växtskyddsområde
- [ ] Kulturreservat
- [ ] Vattenskyddsområde
- [ ] Natura 2000
- [ ] Strandskyddsområde
- [ ] Naturvårdsavtal
- [ ] Generellt biotopskydd
- [ ] Beslutat biotopskyddsområde
- [ ] Landskapsbildsskydd

Andra naturvärden

Berörs andra naturvärden?

- (●) Minst ett naturvärde berörs
- ( ) Inga naturvärden berörs

Andra naturvärden som berörs

- [ ] Obrutet fjäll
- [ ] Nyckelbiotoper / naturvärdesobjekt
- [ ] Samrådsomr för naturvård / naturvårdsplan
- [ ] Ängs- och betesinventering
- [ ] Våtmarksinventering
- [ ] Skyddsvärda träd
- [ ] Förorenad mark
- [ ] Skyddade arter
- [ ] Riksintresse för naturvård / friluftsliv / rennäring
- [x] Annat

Annat, ange vad
Kan finnas träd på sträckan som berörs

Beskriv eventuell påverkan på berört område (max antal tecken 400). Det finns möjlighet att lämna en bilaga om mer utrymme behövs

Kulturmiljövärden

Berörs kulturmiljövärden?

- (●) Minst ett kulturmiljövärde berörs
- ( ) Inga kulturmiljövärden berörs

Kulturmiljövärden som berörs

- [ ] Övriga kulturhistoriska lämningar
- [ ] Riksintressen kulturmiljö
- [x] Fornlämningar
- [ ] Annat

Beskriv vilka kulturmiljövärden som berörs och eventuell påverkan på dem (max antal tecken 400). Det finns möjlighet att lämna en bilaga om mer utrymme behövs
L1988:8174 L1988:7467

Vattenpassage

Passerar den planerade ledningen något vattenområde?

- ○ Ja
- ◉ Nej

Har du anmält åtgärden som vattenverksamhet?

- ○ Ja
- ○ Nej

- ☐ Jag kommer att beskriva vattenpassager i en bilaga

Försiktighetsåtgärder

Försiktighetsåtgärder (max antal tecken 400). Det finns möjlighet att lämna en bilaga om mer utrymme behövs

Ny kabel kommer förläggas i samma kabelgrav som befintlig kabel

Kompletterande information

Kompletterande information om projektet (max antal tecken 400). Ytterligare information kan även lämnas i bilaga

Bilagor

Följande dokument kan behöva bifogas din ansökan. Markera vilka du kommer att bifoga.

- ☐ Vattenpassager
- ☐ Fotografier
- ☐ Ritning / skiss över åtgärden
- ☐ Annan bilaga, t.ex. kompletterande information och/eller miljökonsekvensbeskrivning

Jag kommer att bifoga dokument elektroniskt.

Ja

Filuppladdning

Typ av dokument	
Karta	
Översiktskarta_Trollenäs.pdf	340.0 kB
Raseringskarta_Trollenäs.pdf	203.0 kB
Detaljkarta_Trollenäs.pdf	210.0 kB
Typ av dokument	
Fotografi	
Typ av dokument	
Ritning	
100E6301.pdf	197.0 kB
100E6302.pdf	215.0 kB
Typ av dokument	
Bilaga	

Anvisningar

Sökande
Ange om sökande är fastighetsägare, verksamhetsutövare, entreprenör, konsult/ombud, arrendator eller något annat. Länsstyrelsens yttrande/beslut kommer att skickas till sökande.

Sökandens kontaktuppgifter
Ange sökandens företagsnamn, för- och efternamn, postadress dit länsstyrelsens beslut ska skickas samt telefonnummer dagtid och e-postadress.

Uppdragsgivare
Ange namn, postadress, telefonnummer och e-postadress till uppdragsgivaren. Om uppdragsgivaren är densamma som sökande behöver inte uppgifterna om uppdragsgivaren fyllas i. Kryssa i "Uppdragsgivaren är densamma som sökande".

Plats för åtgärden
Ange inom vilken eller vilka kommuner som arbetena planeras samt fastighetsbeteckning eller ort för start- och slutpunkt för den aktuella ledningssträckan. Om ledningen förgrenar sig på sträckan, välj en start- eller slutpunkt, alternativt fyll i flera punkter under Steg 15, ”Kompletterande information”.

Tidpunkt
Ange tidpunkt när åtgärden ska påbörjas och avslutas.

Typ av åtgärd
Ange vilken typ av åtgärd som ska vidtas, flera val är möjliga, och vilken typ av ledning som ska användas. Ange också ledningens användningsområde och vilken metod som används samt total sträcka, djup och bredd i meter.

Utförande
Ange uppgifter om transformatorstationer. Beskriv deras läge och utformning samt eventuell påverkan på natur- och kulturmiljön. Läget för transformatorstationerna markeras på den bifogade kartan.
Ange om massor ska tillföras eller grävas bort och i så fall hur mycket.
Ange om ledningens huvudsakliga placering är inom eller utanför väg med vägområde, samt om ledningen berör vägar som saknar vägområde. Med vägområde menas den mark eller det utrymme som har tagits i anspråk för väganordningar (anordningar som behövs för vägen, dess drift eller brukande).
Uppgifter om avverkning fylls i. Området som du avser att avverka markeras på den bifogade kartan.

Nuvarande markanvändning
Kryssa för nuvarande markanvändning och ange typ av vegetation på platsen.

Skyddade områden
Kryssa för vilka skyddade områden som berörs av verksamheten.

Generellt biotopskydd är t.ex. allé, stenmur, odlingsröse, småvatten m.m.

Andra naturvärden
Kryssa för vilka naturvärden som berörs av verksamheten.

Kulturmiljövärden
Kryssa för vilka kulturmiljövärden som berörs av verksamheten.

Vattenpassage
Ange om åtgärden eller verksamheten passerar något vattenområde. Samtliga passager ska markeras med nummer på bifogad karta. För varje passage ska planerad metod för passage anges (t.ex. styrd borrning, på bro) samt skälen till varför den metoden valdes. Ange hur övergången mellan land och vatten utformas. OBS! Detta samråd ersätter inte anmälan om vattenverksamhet.

Vid fler än en vattenpassage använd knappen "lägg till".

Om många vattenområden passeras kan ni beskriva dem i en bilaga istället för att fylla i formuläret.

Om inga vattenpassager välj knappen "Ta bort" för att ta bort Vattenpassage: 1.

Försiktighetsåtgärder
Beskriv vilka försiktighetsåtgärder som kommer att vidtas för att minska påverkan på skyddade områden, naturvärden och kulturmiljövärden samt naturmiljön i övrigt (t.ex. närliggande vattenmiljöer).

Kompletterande information

Ange upplysningar som inte har kommit fram tidigare, t.ex. övrig metodbeskrivning, anmärkningar, om ni har skickat eller ska skicka in andra ansökningar som berör samma åtgärd, t.ex. reservatsdispens.

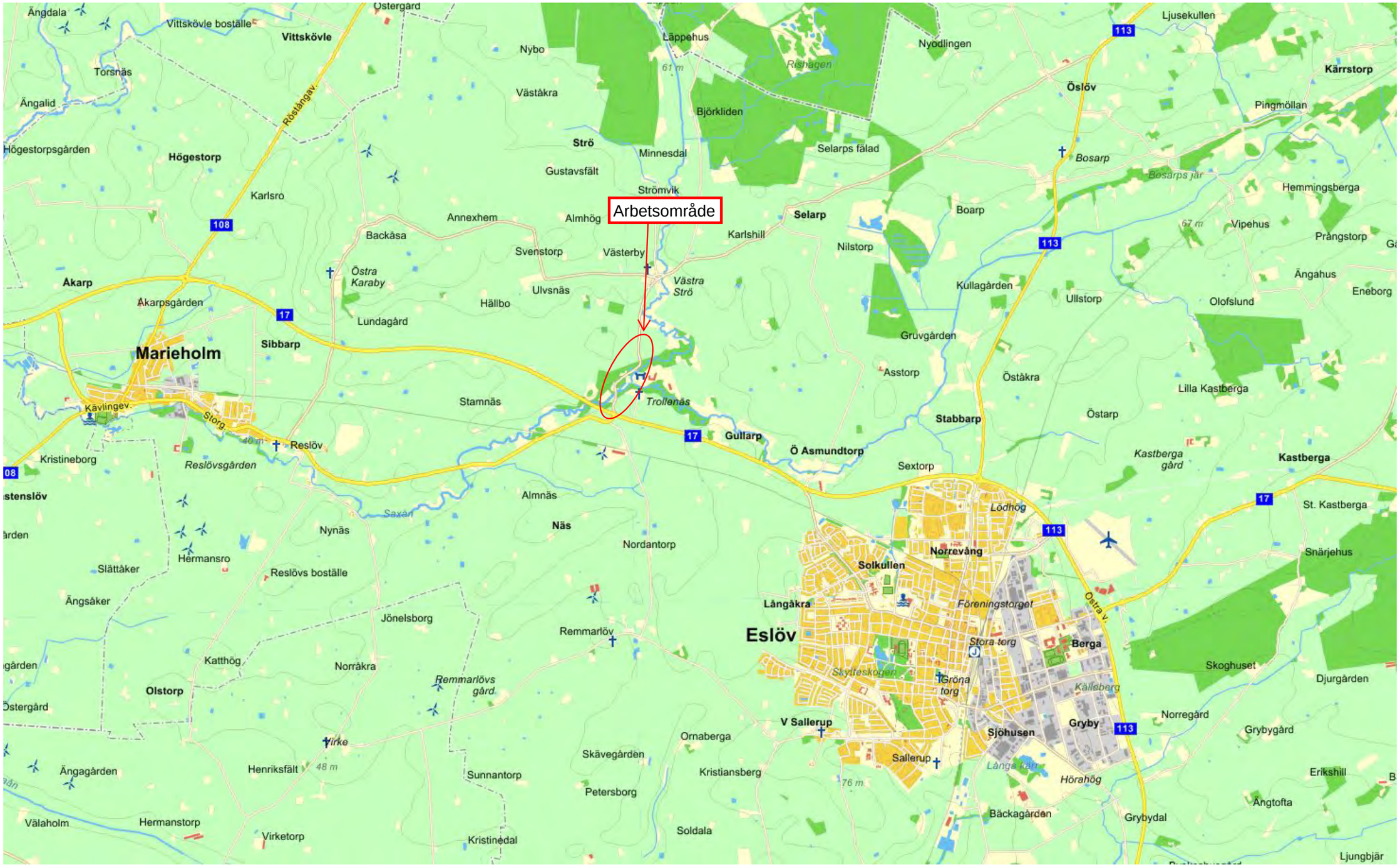
Bilagor
Detaljkarta
Åtgärden, skyddade områden och andra natur- och kulturmiljövärden ska finnas markerade. Vid sträckning längs väg ska det framgå på vilken sida ni avser att dra ledningen. Äldre ledningar som tas bort, planerade avverkningar samt andra relaterade arbeten ska framgå.

Du kan skicka in din anmälan elektroniskt och får då också möjlighet att bifoga ett eller flera dokument elektroniskt om de har filformaten PDF, TIF eller JPG. Ett annat alternativ är att skriva ut din anmälan och skicka in den i pappersform med bifogade dokument.

Lägg till en bilaga genom att välja dokumenttyp och därefter dokument via "Bläddra"-knappen. Klicka sedan på knappen "lägg till". Kontrollera att dokumentet hamnar i listan längst ned på sidan.

Du kan även skicka in shapefiler separat efter kontakt med Länsstyrelsen.

ÖVERSIKTSKARTA, Ny vägbelysning – Trollenäs, väg 1271

Confidentiality: C2 - Internal

RASERINGSKARTA, Vägbelysning – Trollenäs, Väg 1271

- **Markerad sträcka = Rasering, av befintlig anläggning med belysning**

Confidentiality: C2 - Internal

Detaljkarta, Ny Vägbelysning – Trollenäs, väg 1271

Förklaring

- Rödmarkerad sträcka = Belysningssträcka och kabelförläggning.
- Stolpar ST1 placeras 1.5m från vägbanekant.
- Stolparna ST1 har ett avståndsmått som är beräknat till 37m.

Confidentiality: C2 - Internal

Teckenförklaring

- NY BELYSNINGCENTRAL
- NYA BELYSNINGSPUNKTER, A1 - ST1
- N1XV4G16
- BRO
- OMRÅDE MED AVSTÅND FRÅN VÄGKANT TILL BELYSNINGSSTOLPE 2M
- OMRÅDE MED AVSTÅND FRÅN VÄGKANT TILL BELYSNINGSTOLPE 1,5M

TYP AV PLAN	BYGGHANDLING
SYFTE	Ledningsansökan
DATUM: 2022-02-15	VERSION:
PROJEKTNAMN	Trollenäs, väg 1271
BESTÄLLARE: Eslövs Kommun	LEVERANTÖR: VATTENFALL
SKAPAD AV: N.KLINT & C.NORDÉN	AVDELNING: GS-IB7
RITNINGSTYP: PLANRITNING	UPPDRAGSNUMMER: 7228495
BESKRIVNING: BELYSNINGSPLAN Placering av belysningspunkter 100E6301	
SKALA: 1:1000	FORMAT: A3 / BLAD: / NÄSTA BLAD:

Teckenförklaring

- NY BELYSNINGCENTRAL
- NYA BELYSNINGSPUNKTER, A1 - ST1
- N1XV4G16
- BRO
- OMRÅDE MED AVSTÅND FRÅN VÄGKANT TILL BELYSNINGSSTOLPE 2M
- OMRÅDE MED AVSTÅND FRÅN VÄGKANT TILL BELYSNINGSTOLPE 1,5M

TYP AV PLAN	BYGGHANDLING
SYFTE	Ledningsansökan
DATUM	2022-02-15
VERSION	
PROJEKTNAMN	Trollenäs, väg 1271
BESTÄLLARE	Eslövs Kommun
LEVERANTÖR	VATTENFALL
SKAPAD AV	N.KLINT & C.NORDÉN
AVDELNING	GS-IB7
RITNINGSTYP	PLANRITNING
UPPDRAGSNUMMER	7228495
BESKRIVNING	BELYSNINGSPLAN Placering av belysningspunkter 100E6302
SKALA	1:1000
FORMAT	A3
BLAD	
NÄSTA BLAD	

Söderman, Annika

Från: Länsstyrelsen Skåne <skane@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 29 mars 2022 16:06
Till: Jimmie.arvidsson@vattenfall.se; Ingves, Joakim
Ämne: Np 5541-2022, Länsstyrelsens svar på anmälan för samråd, markkabel, Trollenäs
Bifogade filer: 5541-2022 Anmälan för samråd.pdf

Länsstyrelsen Skåne

Samråd enligt miljöbalken för markkabel, Trollenäs, Eslövs kommun

Beslut

Länsstyrelsen vidtar med anledning av anmälan för samråd dnr 5541-2022 ingen åtgärd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Om ni utför åtgärden på något annat sätt än enligt anmälan och det innebär en väsentlig ändring av naturmiljön, behöver ni göra en ny anmälan om samråd.

Övriga upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd enligt kulturmiljölagen. Verksamheten får inte påbörjas förrän ett sådant tillstånd getts. Ni ska därför i god tid innan markarbeten utförs inkomma med en ansökan om tillstånd för markingrepp i fornlämning enligt 2 kap. Kulturmiljölagen – Fornminnen. Information mm. om hur ni ansöker om tillstånd finns här:
https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/kulturmiljo/fornlamningar-och-fornfynd.html

Följande registrerade fornlämningar berörs:
L1988:7467, Näs historiska bytomt
L1988:8174, en bro

Påträffas andra fornlämningar ska arbetet avbrytas omedelbart och Länsstyrelsen kontaktas.

En anmälan om samråd befriar inte er från ansvaret att ta hänsyn till miljöbalkens övriga bestämmelser eller till vad som föreskrivs i annan lagstiftning.

Vissa biotoper i odlingslandskapet, t.ex. alléer, stenmurar, odlingsrösen, öppna diken och åkerholmar, omfattas av generellt biotopskydd. Om sådana biotoper berörs ska ni kontakta Länsstyrelsen på nytt.

Anders Johansson

Beslutet har signerats elektroniskt och har därför ingen namnunderskrift

Bilaga

Anmälan för samråd

Kopia till

Kommun
Akten

Anders Johansson
Naturvårdshandläggare/Naturprövningsenheten
010-224 16 30
Landskapsgruppen har gemensam telefontid måndag och fredag kl. 13.00-15.00 samt tisdag och onsdag kl. 9.30-11.30.
anders.johansson@lansstyrelsen.se

Du hittar information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Länsstyrelsen Skåne
www.lansstyrelsen.se/skane

Länsstyrelsen Skåne

Eslövs kommun
joakim.ingves@eslov.se

Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning inom fastigheten Trollenäs 2:15, 2:20, fornlämning L1988:8174, L1988:7467, Eslövs kommun, Skåne län

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om tillstånd till ingrepp i fornlämning vid markarbeten för anläggande av belysning i enlighet med ansökan inom fastigheten Trollenäs 2:15, 2:20, fornlämning 1988:8174, L1988:7467, Eslövs kommun.

Tillståndet gäller två år fr o m upprättat datum för beslut.

Beskrivning av ärendet

Ni har sökt tillstånd till ingrepp i fornlämning enligt 2 kap 12 § Kulturmiljölagen inför schaktning för anläggande av belysning inom ovan rubricerade fastighet och fornlämning. Vattenfall Services Nordics AB har fått i uppdrag av Eslövs kommun att uppföra ny belysningsanläggning vid Trollenäs väg 1271. Det innebär schaktning, sättning av nya fundament och ny kabelförläggning i mark för belysningstolpar. Ny belysningsanläggning förläggs på samma sida som befintlig. Schaktet blir cirka 650 meter långt, 0,5m brett och 0,6m djup.

Motivering till beslutet

Fornlämningar

Det aktuella arbetet berör en känd fornlämning, L1988:7467 som består av den historiska bytomten för Näs. Många av de skånska byarna, så som Näs, etablerades redan under medeltiden men upplöstes mer eller mindre i samband med skiftesreformerna under 1800-talets första hälft. Byarna låg oftast på ungefär samma plats som där de bildades fram till att de upplöstes och bytomtens utbredning definieras utifrån dess läge på historiska kartor från 1700- och 1800-talet. Efter skiftesreformerna har många bytomter åter bebyggts men det är lämningar efter den äldre byn, dolda under mark i form av kulturlager, bebyggelserester m.m., som är skyddade som fornlämning. För ytterligare information om fornlämningen samt utbredning följ länken nedan:

L1988:8174 Bro,
https://pub.raa.se/visa/objekt/lamning/0ef3fe38-0b09-4372-98b8-051eed42083e

L1988:7467 Bytomt/gårdstomt,
https://pub.raa.se/visa/objekt/lamning/b31fb78d-99b5-474d-8a28-1c27234d6faf

Länsstyrelsens bedömning

Arbetets påverkan på fornlämningen är förhållandevis ringa. Enligt Länsstyrelsens bedömning är fornlämningen inom det ansökta området inte av sådan betydelse att den utgör hinder för arbetsföretaget. Vidare bedömer Länsstyrelsen att sannolikheten är begränsad att fornlämningar ska komma att påverkas, varför arbetet kan ske under anmälningsplikt.

Framkommer fornlämningar (stenpackningar, skelettdelar, bebyggelserester, eldstäder etc) vid de planerade markarbetena ska dessa i enlighet med 2 kap 10 § kulturmiljölagen omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet fattas med stöd av 2 kap 12 § kulturmiljölagen (1988:950).

Information

Detta beslut innebär tillstånd enligt 2 kap kulturmiljölagen- fornlämningar. Behövs tillstånd enligt någon annan lag får Ni söka detta särskilt.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av antikvarie Eva Persson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Riksantikvarieämbetet (e-post)
Eslövs kommun (e-post)

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Ansökan

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

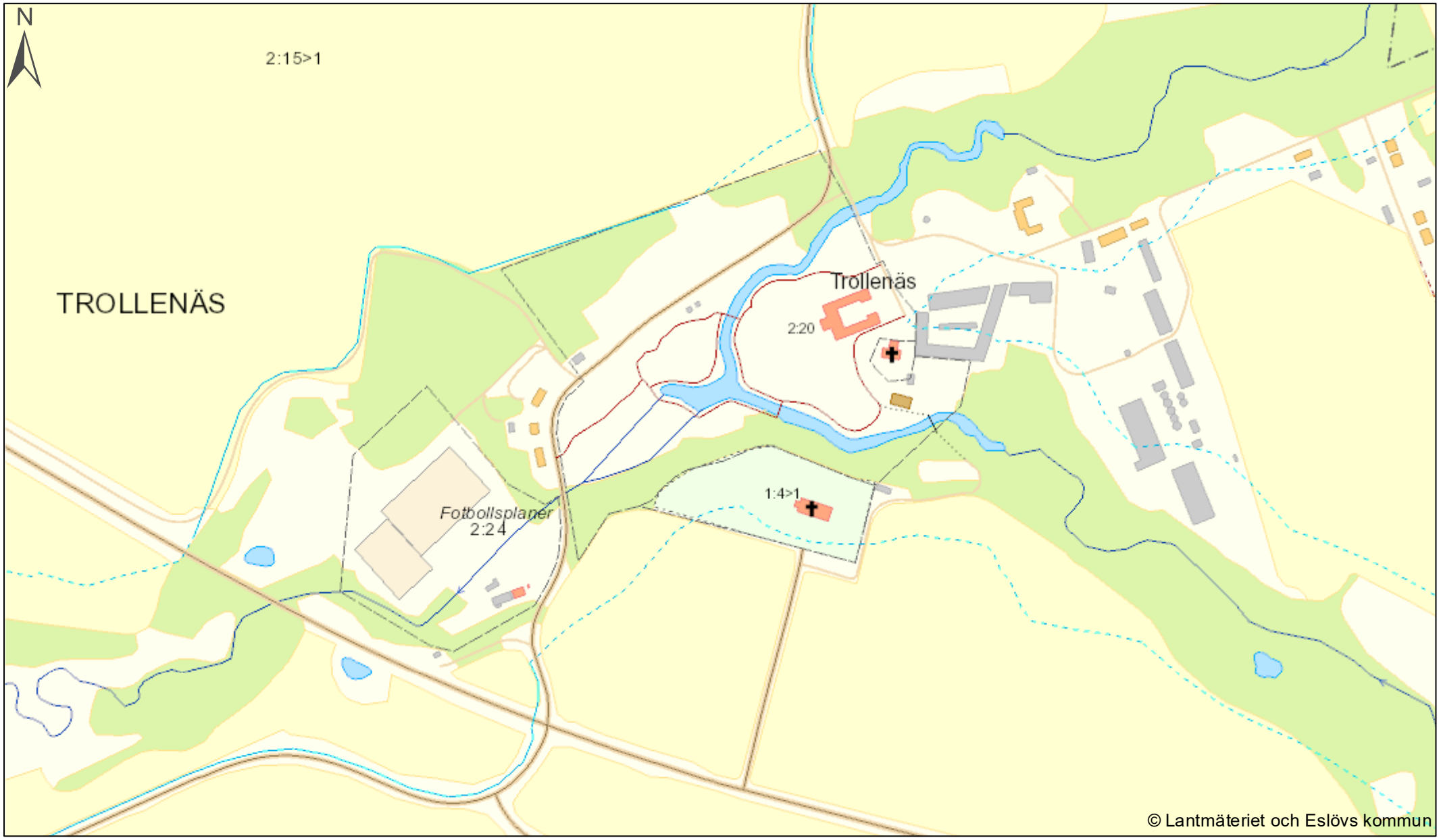
Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00. Ange diarienummer, se högst upp på sidan.

Strandskyddets utbredning vid Trollenäs

blå hel och streckad linje markerar strandskyddets gräns

0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 550 (m)

1:5 441

Upphävande av vattenskyddsområde Marieholm

6

KS.2022.0360

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0360

2022-08-11
Petra König
+4641362019
petra.konig@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut om att upphäva vattenskyddsområde Marieholm

Ärendebeskrivning

VA SYD inkom till Eslövs kommun med en skrivelse, daterad 2018-08-22, med en önskan om att upphäva vattenskyddsområdet tillhörande Marieholms vattentäkt.

Idag föreligger ett intresse från Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp (NSVA) att avveckla vattentäkten på Svalövs kommuns sida av kommungränsen. I samband med detta uppmärksammade VA SYD att vattentäkten fortfarande ligger som aktiv i Eslövs kommun. Med anledning av detta tog VA SYD en ny kontakt med Eslövs kommun i februari 2022.

Beslutsunderlag

- Ansökan om att upphäva vattenskyddsområde Marieholm, 22 augusti 2018

Beredning

Vattenskyddsområdet i Marieholm har syftat till att skydda grundvattenkvaliteten vid två kommunala vattentäkter: (1) vattentäkt I bestående av en rörbrunn på fastigheten Håstenslöv 13:15 (idag Håstenslöv 13:18) och (2) vattentäkt II a bestående av en grävd brunn på fastigheten Åkarp 5:1. Dessa täkter lagligförklarades i början av 1960-talet.

I vattendomen (AD 98/1959) från 1961 framgår det att vattenskyddsområdet för dessa täkter skulle utgöras av delar av fastigheterna Håstenslöv 7:1 (idag Håstenslöv 10:3) samt Åkarp 5:1. Senare, 1964, beslutades det att vattenskyddsområdet skulle utökas med även delar av fastigheten Håstenslöv 10:1 (idag Håstenslöv 10:3). För kännedom så ligger Håstenslövsfastigheterna i det som numera är Svalövs kommun.

Sedan 1990 förses Marieholm istället med dricksvatten producerat vid Ringsjöverket av Sydvatten AB. Därmed har det kommunala grundvattenuttaget upphört. Det gamla vattenverket avställdes men bevarades i beredskapssyfte.

I 2018 utredde VA SYD eventuell omgivningspåverkan till följd av ett avslutat grundvattenuttag, en skyldighet som verksamhetsutövaren har enligt Miljöbalken vid avslutat eller förändrat grundvattenuttag. Vad avser vattentäkt I, så överläts den till en privatperson (D nr hos VA SYD: 17/01487) i samband med VA SYD:s övertagande av Eslövs vattenförsörjning och kom därför att inte hanteras inom utredningen. Vidare så skyddas inte enskildas vattentäkter då den ligger på brukarens mark och brukaren har stort inflytande över markanvändningen. Vidare så är det få personer som nyttjar täkten och då är skyddsbehovet mindre.

Vad avser vattentäkt II a så har VA SYD ej haft för avsikt att bevara vattentäkten i beredskapssyfte då beredskapsstrategin består i användande av större täkter. VA SYD fattade därför beslut om att plugga brunnen som utgör vattentäkt II a. En central fråga är skötsel och drift – en vattentäkt som inte regelbundet underhålls kanske inte fungerar när den väl behövs. Vidare så kan brunnar som inte används medföra en betydande risk för läckage av föroreningar ner till grundvattentäkten och påverka grundvattenkvaliteten. Under 2022 pluggades därmed brunnen.

Ett vattenskyddsområde syftar till att skydda en aktiv vattentäkt. När brunnen har pluggats så fyller inte vattenskyddsområdet någon praktisk funktion längre för den allmänna dricksvattenproduktionen och därmed vill VA SYD upphäva vattenskyddsområdet. Detta av två anledningar. (1) Samma som för vattentäkter, för effektivt skydd måste man arbeta aktivt med skyddsområdet och (2) ”vattenskyddsområde” som skydd betraktat ska reserveras för vattentäkter i drift, för att inte ”urholka” skyddstypen. Det finns möjlighet till andra typer av skydd t ex lokala områdesskydd, men hänsyn behöver tas till att inskränkningar i markanvändningen ska vara rimliga. Detta förhållningssätt har VA SYD landat i, tillsammans med Länsstyrelsen, genom flera diskussioner.

Vattenskyddsområden kan vara beslutade av Länsstyrelsen eller av kommunen. Vattenskyddsområdet i Marieholm är beslutat av Marieholms kommun (numera Eslövs kommun) och beslut om upphörande behöver därför fattas av Eslövs kommun (ej av Länsstyrelsen). En information till Länsstyrelsen om kommunens beslut är dock tillrådlig.

Kommunledningskontoret har även haft kontakt med Sydvatten och Sydvatten har inga synpunkter på att vattenskyddsområdet upphävs.

Kommunledningskontoret ser ingen anledning till att inte häva vattenskyddsområdet. Eftersom det inte längre finns kommunala vattentäkter inom området, kan det inte anses rimligt att fortsätta inskränka markanvändningen.

Förslag till beslut

- Att vattenskyddsområdet i Marieholm ska hävas då inga kommunala vattentäkter kvarstår som behöver skydd; vattentäkt I har överlåtits till privatperson och vattentäkt II a har tagits ur bruk och pluggats.

Beslutet skickas till

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- Kommunledningskontoret
- VA SYD
- Länsstyrelsen
- NSVA

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Avdelningschef

DATUM	2018-08-22
DNR.	18/01481
HANDLÄGGARE	Ellinor Lundin
TELEFON	040-635 08 13
E-POST	ellinor.lundin@vasyd.se

Eslövs kommun
Miljöförvaltningen
241 80 Eslöv

Ansökan om att upphäva vattenskyddsområdet tillhörande Marieholms vattentäkt i Eslövs kommun

Med denna skrivelse avser VA SYD att ansöka om upphävande av vattenskyddsområdet tillhörande Marieholms vattentäkt i Eslövs kommun.

Marieholms vattenverk hade fram till år 1990 i uppgift att förse invånarna i Marieholms samhälle, beläget i västra delen av Eslövs kommun, med dricksvatten. Det har i samhället funnits två kommunala vattentäkter: vattentäkt I bestående av en rörbrunn på fastigheten Håstenslöv 13:15 (idag Håstenslöv 13:18), och vattentäkt II a bestående av en grävd brunn på fastigheten Åkarp 5:1.

Dåvarande Marieholms kommun (idag tillhörande Eslövs kommun) ansökte om lagligförklaring av de båda täkterna i början av 60-talet. Vattendom (AD 98/1959), med tillhörande skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde, fastställdes av Söderbygdens vattendomstol 1961-06-16. I vattendomen framgår att skyddsområdet utgörs av delar av fastigheterna Håstenslöv 7:1 (idag Håstenslöv 10:3) samt Åkarp 5:1. 1964-09-25 beslutade vattendomstolen att skyddsområdet skulle utökas till att innefatta delar av fastigheten Håstenslöv 10:1 (idag Håstenslöv 10:3). Samtidigt uppdaterades skyddsföreskrifterna för området. Se bilaga 1 för skyddsområdets lokalisering.

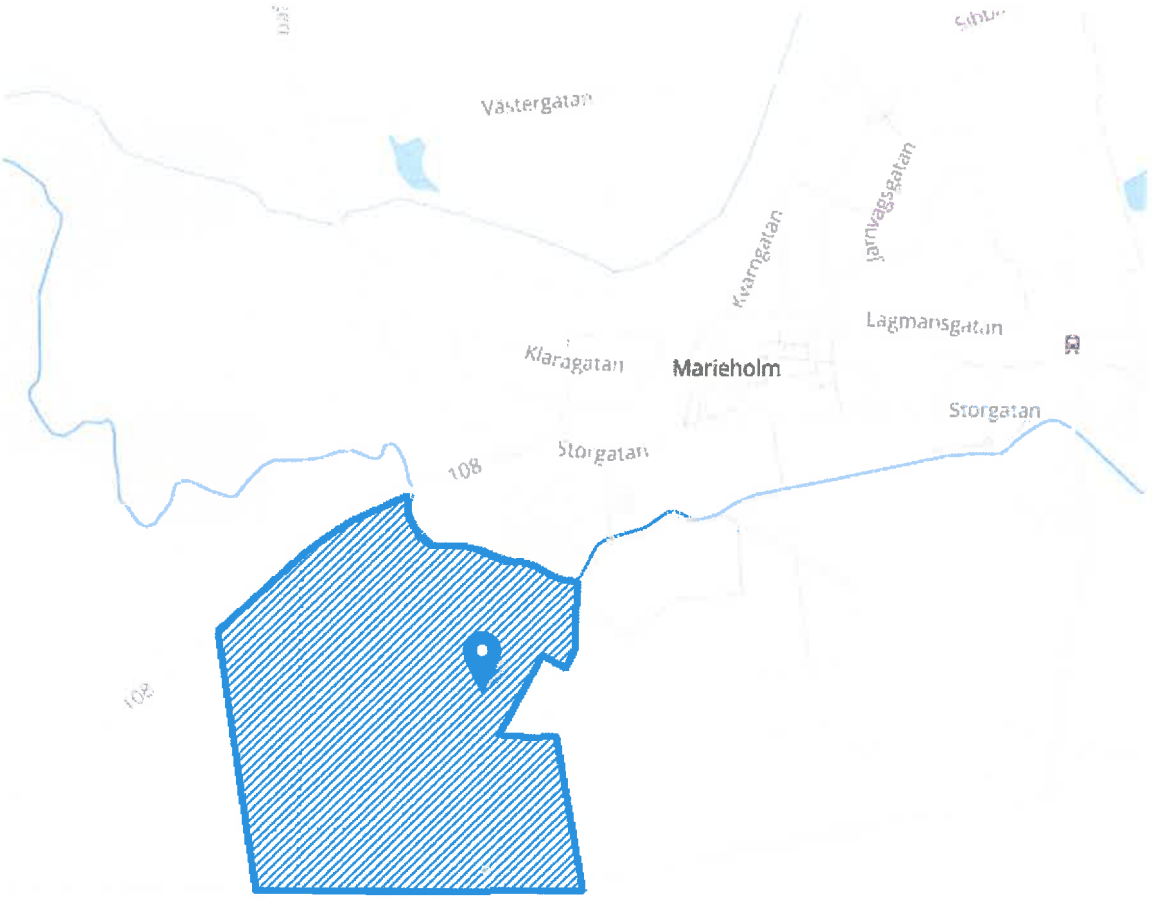
Sedan 1990 förses Marieholm med dricksvatten producerat av Sydvatten AB vid Ringsjöverket. Därmed upphörde det kommunala grundvattenuttaget. Det gamla vattenverket är avställt men har bevarats i beredskapssyfte.

Efter utredning av eventuell omgivningspåverkan till följd av ett avslutat grundvattenuttag planerar VA SYD att, i enlighet med VA SYDs fastställda strategi för robusthet i dricksvattenförsörjningen (D nr 16/00793), slutligen plugga brunnen tillhörande vattentäkt II a. (Vattentäkt I kommer ej att hanteras av VA SYD). Vattenskyddsområdet fyller således för den allmänna dricksvattenhanteringen inte längre någon praktisk funktion, varför VA SYD nu ansöker om upphävande av det samma.

För VA SYD

Joel Olthed
Avdelningschef Dricksvattenavdelningen

Bilaga 1

Figur 1: Vattenskyddsområdet tillhörande Marieholms vattentäkt är markerat med blåstreckad yta. Vattentäkt II a har markerats i bilden.

Antagande av lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun

7

KS.2022.0297

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0297

2022-08-12
Petra König
+4641362019
petra.konig@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut om nya föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Eslövs kommuns gällande föreskrifter om gångbanerenhållning antogs den 18 december 1995 och trädde i kraft den 1 januari 1996 med stöd i renhållningslagen (1979:596) och renhållningsförordningen (1990:984). Dessa föreskrifter reglerar vilket ansvar fastighetsägare har gällande renhållning och vinterväghållning av gångbanor på allmän plats i anslutning till deras fastigheter.

1998 antogs lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning och förordningen (1998:929) om gaturenhållning och skyltning. I samband med att dessa trädde i kraft upphävdes renhållningslagen och renhållnings-förordningen (1990:984). De upphävda regleringarna innehöll bestämmelser som fördelades på den nya lagen om gaturenhållning och skyltning samt miljöbalken. Resultatet blev en mer överskådlig text med färre paragrafer för Lagen och förordningen om gaturenhållning och skyltning. Det lades även till möjlighet att vidta åtgärder på ansvarigs bekostnad om föreläggande eller förbud inte åtlyds.

Eslövs kommuns gällande föreskrift hänvisar till upphävd lagstiftning. För att förtydliga fastighetsägares ansvar och gränsdragning samt för att samordna föreskriften med nu gällande lagstiftning har en ny lokal föreskrift om gångbane-renhållning tagits fram. Den nya föreskriften ger även möjlighet för kommunen att kunna åtgärda trafikfarliga situationer i de fall fastighetsägare vägrar genomföra de åtgärder som miljö- och samhällsbyggnadsnämnden förelägger.

I samband med förslag att anta nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning föreslås att föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun, antagna av kommunfullmäktige den 18 december 1995, upphör att gälla.

Beslutsunderlag

- Förslag till nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun
- Föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun, antagna av kommunfullmäktige 1995-12-18
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 81, 2022 Förslag till nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun

Beredning
Kommunledningskontoret anser att innehållet i förslaget till nya lokala föreskrifterna om gångbanerenhållning i Eslövs kommun samordnar föreskriften med nu gällande lagstiftning väl och att på många vis har flera förtydliganden gjorts avseende fastighetsägarens skyldigheter.

Utifrån Språklagen (2009:600) 11 § ska språket i offentlig verksamhet vara vårdat, enkelt och begripligt. Föreskriften ska därför vara lätt att följa för tjänstemän och politiker och inte minst för invånaren med ett fastighetsansvar. Utifrån den senares perspektiv har därför språkliga justeringar gjorts i förslagets text mellan det att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden hanterade ärendet och att kommunstyrelsen får till sig ärendet. Själva innehållet i förslaget har dock förblivit detsamma.

Tidsåtgången för att justera texten och förtydliga innehållet har medfört en justering i beslutssatsen så att föreskrifterna ska träda i kraft 1 november 2022 istället för 1 oktober 2022.

För att göra de lokala föreskrifterna ännu tydligare kommer illustrationer att publiceras på Eslövs kommuns hemsida när föreskrifterna är antagna.

Förslag till beslut
Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att:
- anta de nya lokala föreskrifterna för gångbanerenhållning att gälla från den 1 november 2022.
- upphäva *Föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun (1995)* från den 1 november 2022.

Beslutet skickas till
Avdelningen Gata, trafik och park.

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Avdelningschef

LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR GÅNGBANERENHÅLLNING

Ersätter KFS 1995:30

Förslag till ny föreskrift:

ESLÖVS KOMMUNS FÖRFATTNINGSSAMLING

FÖRESKRIFTER OM GÅNGBANERENHÅLLNING I ESLÖVS KOMMUN

Kommunfullmäktige i Eslövs kommun har den dag månad 2022 beslutat följande med stöd av *3 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning* och *1 § förordningen (1998:929) om gaturenhållning och skyltning.*

Fastighetsinnehavares skyldighet

1 § Innehavare av fastighet inom område med detaljplan där kommunen är huvudman för allmänna platser är skyldiga att fullgöra den gaturenhållning, snöröjning och liknande åtgärder som avses i *2 § första stycket lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning* ifråga om gångbanor eller andra utrymmen utanför fastigheten som behövs för gångtrafiken (nedan kallat gångtrafiksutrymmet).

Renhållningsskyldigheten innebär att gångtrafiksutrymmet genom renhållning, utsopning av vinterväghållningsgrus, borttagande av ogräs, snöröjning, halkbekämpning och andra liknande åtgärder ska hållas i sådant skick att uppkomsten av negativ påverkan för människors hälsa hindras och att de krav som med hänsyn till förhållandena på platsen och övriga omständigheter kan ställas i fråga om trevnad, framkomlighet och trafiksäkerhet tillgodoses.

Skyldigheten gäller även innehavare av fastighet inom sådant område där kommunen har tagit över ansvaret för väghållningen från staten.

Med fastighetsinnehavare avses enligt *1 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning* den som äger fastigheten eller den som enligt *1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152)* ska anses som fastighetsägare.

Särskilt om de åtgärder som ska vidtas

2 § I fråga om de åtgärder, som fastighetsinnehavaren ska vidta enligt 1 §, gäller särskilt följande.

Växtlighet och nedskräpning

- Ogräs och annan växtlighet ska tas bort och orenlighet och nedskräpande föremål ska sopas upp och föras bort.

- Löst organiskt material som exempelvis växtdelar, löv och jord ska snarast sopas undan och föras bort.

Framkomlighet med mera

- Snö och is som är till olägenhet för gångtrafiken ska snarast skottas undan eller huggas upp och föras bort.

- Snö och is får inte skottas ut eller läggas upp i körbana eller rännstensbrunn.
- Vid halka ska gångtrafiksutrymmet skyndsamt beströs med sand eller annan åtgärd vidtas för att hindra halka.
- Även snö och is som skottats eller rasat ned på gångbana eller annat gångtrafiksutrymme från tak, balkonger med mera ska föras bort av fastighetsinnehavaren.
- Sand som strötts ut för att motverka halka ska sopas ut i körbana inför Eslövs kommuns vårsopning.

Rännstensbrunnar

- Galler till rännstensbrunn som är placerat inom gångtrafiksutrymmet ska hållas fritt från snö och is och föremål.
- Fasta föremål, till exempel stenar, grus och skräp får inte sopas eller spolas ner i rännstensbrunnen.

Avgränsningar gångbanerenhållning

3 §

Innehavare av fastighet ansvarar för gångbanerenhållning till en sträcka om högst 3 meter utanför fastigheten räknat vinkelrätt från fastighetens tomtgräns. Där gångbana saknas och körbana eller annat utrymme används för gångtrafik ansvarar fastighetsinnehavare för renhållning av ett utrymme på 1,5 meter från fastighetens tomtgräns. Fastighetsinnehavare har inte ansvar för renhållning av galler till rännstensbrunn som kan finnas inom dessa 1,5 meter.

Till gångbana räknas trappa som finns i anslutning till gångtrafiksutrymmet samt fastighetens tillfart till gångbana över plantering eller dylikt. Fastighetsinnehavaren är inte skyldig att renhålla del av gångbana som upplåtits till och utmärkts som allmän parkeringsplats.

Om gångtrafiksutrymmet finns mellan två fastigheter är respektive fastighetsinnehavare skyldig att fullgöra renhållningsskyldigheten för lika stora andelar av gångtrafiksutrymmet inom 3 meter från fastighetens gräns.

För hörnfastighet omfattar renhållningsskyldigheten även gångtrafiksutrymmets krökning längs fastighetens gräns enligt ovan till dess att förlängningen av de yttre renhållningsgränserna möts.

Växtlighet i tomtgräns

4§

Innehavare av fastighet ska förhindra ut- och uppväxande växtlighet vid tomtgräns som till exempel buskar, häckar och träd. Växtligheten får inte skymma sikten, dölja vägmärken, belysningsstolpar och belysningsarmaturer. Om inget annat sägs nedan ska fri höjd för växtlighet vara:

- 2,5 meter över gångtrafiksutrymme
- 3,2 meter över cykelbana
- och 4,6 meter över körbana.

På tomt med egen utfart mot gata får höjd på växtligheten högst vara 0,8 meter på en sträcka av 2,5 meter längs tomtgränsen på vardera sidan av utfarten, samt ett avstånd som sträcker sig 2,5 meter in på uppfarten.

På hörntomt får höjd på växtligheten i tomthörnet högst vara 0,8 meter över körbanan. På hörntomt vid gata gäller detta inom den sikttriangel som bildas när man mäter 10 meter in på respektive gata från den punkt där båda gators linjedragning skär varandra. På hörntomt vid cykelbana ska sikttriangelns sidor vara 5 meter långa.

Försummelse att fullgöra renhållningskyldigheten

5§

Fastighetsinnehavare, som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sina skyldigheter enligt *2 § andra stycket och 3 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning* kan dömas till böter.

I *12 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning* finns bestämmelser om förelägganden och förbud. I sådana beslut får vite sättas ut. Det finns även möjlighet för kommunen att vidta åtgärder på den ansvariges bekostnad. Kommunen har vidare rätt att bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Tillsyn

6§

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tillsyn över hur dess dessa föreskrifter följs och får fatta beslut enligt 5 § andra stycket.

Undantag

7§

Om synnerliga skäl föreligger får Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden meddela undantag från dessa föreskrifter om det kan ske utan påtagliga olägenheter på platsen eller åsidosätter människors hälsa eller i övrigt nedsätter allmän trivsel.

_____

Denna föreskrift gäller från och med den dag månad 2022

Information gällande belamring av offentlig plats:

I enlighet med ordningslagen (1993:1617) är det, utöver vad som regleras i dessa föreskrifter om gångbanerenhållning, inte tillåtet att belamra offentlig plats utan giltigt tillstånd från polisen. Detta inkluderar men är ***inte*** begränsat till: containrar, byggställningar, byggnadsmaterial, skyltar, uteserveringar eller utrustning. Nästan alla platser utomhus i Eslövs kommun där allmänheten kan röra sig är offentlig platsmark, som till exempel trottoarer, gångbanor, cykelbanor, torg och parker.

ESLÖVS KOMMUNS FÖRFATTNINGSSAMLING

NR 30

FÖRESKRIFTER OM GÅNGBANERENHÅLLNING I ESLÖVS KOMMUN

Antagna av kommunfullmäktige 1995-12-18 att gälla fr o m 1996-01-01

Eslövs kommun föreskriver följande med stöd av 19 § renhållningslagen (1979:596) och 13 a § renhållningsförordningen (1990:984).

Fastighetsinnehavarens skyldighet

1 § Det åligger innehavare av fastighet inom område med detaljplan, där kommunen är huvudman för allmänna platser, att utföra de renhållnings-, snöröjnings- och liknande åtgärder som avses i 18 § första stycket renhållningslagen ifråga om gångbana och annat för gångtrafiken erforderligt utrymme utanför fastigheten (nedan kallat gångbaneutrymmet).

Skyldigheten gäller även innehavare av fastighet inom sådant område där staten varit väghållare om kommunen övertagit väghållningsansvaret.

Med fastighetsägare avses enligt 1 § tredje stycket renhållningslagen den som äger fastigheten eller den som enligt 1 kap 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.

Närmare föreskrifter om åtgärder som skall vidtas

2 § Nedanstående närmare föreskrifter gäller ifråga om de åtgärder som skall vidtas av fastighetsinnehavaren.

3 § Det åligger fastighetsinnehavaren att ta bort ogräs och annan växtlighet samt att sopa upp och föra bort orenlighet och nedskräpande föremål från gångbaneutrymmet.

4 § Det åligger fastighetsinnehavaren att snarast avlägsna snö och is som är till olägenhet för gångtrafiken och att vid halka skyndsamt sanda gångbaneutrymmet eller vidta andra åtgärder för att motverka halka.

Det åligger också fastighetsinnehavaren att sopa upp och föra bort sand från gångbaneutrymmet.

5 § Det åligger fastighetsinnehavaren att hålla galler till rännstensbrunn fri från snö och is i de fall rännstensbrunnen ligger inom gångbaneutrymmet. Fasta ämnen såsom stenar, grus och skräp får inte sopas eller spolas ned i rännstensbrunnen.

6 § Fastighetsägaren skall också vidta övriga erforderliga åtgärder för att hålla gångbanan och övrigt utrymme avsett för gångtrafiken i sådant skick att uppkomsten av sanitär olägenhet hindras samt tillgodose de krav som med hänsyn till förhållandena på platsen och övriga omständigheter kan ställas ifråga om trevnad, framkomlighet och trafiksäkerhet.

Överträdelse

7 § Fastighetsinnehavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sina skyldigheter enligt 1 och 3-6 §§ kan dömas till böter enligt 24 § andra stycket renhållningslagen.

I 23 § renhållningslagen finns vidare bestämmelser om föreläggande och om tvångsutförande på den försumliges bekostnad.

---

§ 81 **MOS.2022.0331**

Förslag till nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Eslövs kommuns gällande föreskrifter om gångbanerenhållning antogs den 18 december 1995 och trädde i kraft den 1 januari 1996 med stöd i renhållningslagen (1979:596) och renhållningsförordningen (1990:984). Dessa föreskrifter reglerar vilket ansvar fastighetsägare har gällande renhållning och vinterväghållning av gångbanor på allmän plats i anslutning till deras fastigheter.

1998 antogs lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning och förordningen (1998:929) om gaturenhållning och skyltning. I samband med att dessa trädde i kraft upphävdes renhållningslagen och renhållningsförordningen (1990:984). De upphävda regleringarna innehöll bestämmelser som fördelades på den nya lagen om gaturenhållning och skyltning samt miljöbalken. Resultatet blev en mer överskådlig text med färre paragrafer för lagen och förordningen om gaturenhållning och skyltning. Det lades även till möjlighet att vidta åtgärder på ansvarigs bekostnad om föreläggande eller förbud inte åtlyds.

Eslövs kommuns gällande föreskrift hänvisar till upphävd lagstiftning. För att förtydliga fastighetsägares ansvar och gränsdragning samt för att samordna föreskriften med nu gällande lagstiftning har en ny lokal föreskrift om gångbanerenhållning tagits fram. Den nya föreskriften ger även möjlighet för kommunen att kunna åtgärda trafikfarliga situationer i de fall fastighetsägare vägrar genomföra de åtgärder som miljö- och samhällsbyggnadsnämnden förelägger.

I samband med förslag att anta nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning föreslås att föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun, antagna av kommunfullmäktige den 18 december 1995, upphör att gälla.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Ny lokal föreskrift om gångbanerenhållning
- Förslag till nya lokala föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun
- Föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun, antagna av kommunfullmäktige 1995-12-18

Beredning
Förslaget till nya föreskrifter innebär till största del ett förtydligande av de gällande föreskrifterna. De förtydliganden och tillägg som har gjorts är följande:

- Förtydligande i 1 § gällande vilka skyldigheter fastighetsinnehavare har.
- Förtydligande i 2 § gällande vilka åtgärder som fastighetsägare ska vidta.
- Ny paragraf, 3 § gällande vilka avgränsningar för gångbanerenhållningen som finns.
- Ny paragraf, 4 § gällande växtlighet i tomtgräns, rörande växtlighet i höjd och sidled.
- Tillägg i 5 § gällande möjlighet att besluta och genomföra omedelbar åtgärd på fastighetsägares bekostnad i de fall föreläggande inte följs.
- Ny paragraf, 6 § gällande vilken nämnd som har tillsynsansvar.
- Tillägg i 7 § gällande möjlighet för nämnd att besluta om undantag.

De förtydliganden som har gjorts i de nya lokala föreskrifterna om gångbanerenhållning i Eslövs kommun avser att skapa en tydligare struktur som är lättare att följa, både för invånare, tjänstemän och politiker. Då föreskriften rör fastighetsägares ansvar har betoning varit på att klargöra vilka skyldigheter dessa har, vilka åtgärder det medför, vilka avgränsningar de har att förhålla sig till samt vilka möjligheter som finns för tillsynsansvarig nämnd att förelägga och åtgärda i de fall fastighetsägare inte fullföljer sitt ansvar.

Beslut
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att:

- anta de nya lokala föreskrifterna för gångbanerenhållning att gälla från den 1 oktober 2022, samt
- upphäva *Föreskrifter om gångbanerenhållning i Eslövs kommun (1995)* från den 1 oktober 2022.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Avdelningen Gata, trafik och park

Yttrande över kommunrevisionens granskning av VA-verksamheten i Eslövs kommun

9

KS.2022.0331

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0331

2022-09-23
Jan Tingecz
0413-62012
jan.tingecz@eslov.se

Kommunstyrelsen

Granskning av VA verksamhet Eslövs Kommun

Ärendebeskrivning
Denna granskning har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig uppsikt och kontroll över VA-verksamheten som hanteras av kommunalförbundet VA SYD. E Y:s slutats är att kommunstyrelsen i stort har en tillräcklig uppsikt och kontroll avseende VA-verksamheten. Trots detta finns utvecklingspotential för att säkerställa en ändamålsenlig uppsikt.

Beslutsunderlag
KS.2022.0331-2 KS2256772 Granskning av uppsikt över VA- verksamheten
KS.2022.0331-3 KS2256886 Granskning av VA- verksamheten missiv

Beredning
Granskningens slutsats är att kommunstyrelsen i stort sett har en tillräcklig uppsikt och kontroll avseende VA-verksamheten. Trots detta finns en utvecklingspotential för att säkerställa en ändamålsenlig uppsikt.
Kommunledningskontoret delar slutsatsen i granskningsrapporten och föreslår en rad åtgärder för att stärka kommunstyrelsens uppsikt och kontroll:

- uppdra åt kommunledningskontoret att säkerställa rutiner för anmälan av protokoll och ekonomiska rapporter till kommunstyrelsen samt
- införa regelbunden rapportering från Eslövs Vatten till kommunstyrelsen och Eslövs ägarnämnd inom VA SYD
- uppmana Eslövs ägarnämnd i VA SYD att verka för att protokoll från sammanträdena blir mer informativa så att kommunstyrelsen bättre kan följa respektive ärende och att VA SYD alltid uppger delgivning till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen antar Kommunledningskontorets svar som sitt och översänder det till kommunrevisionen.
- Kommunstyrelsen uppdrar åt Kommunledningskontoret att säkerställa rutiner för anmälan av protokoll och ekonomiska rapporter till kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen uppdrar åt Eslövs Vatten att införa regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och Eslövs ägarnämnd inom VA SYD.
- Kommunstyrelsen uppmanar Eslövs ägarnämnd i VA SYD att verka för att protokoll från sammanträdena blir mer informativa så att kommunstyrelsen bättre kan följa respektive ärende och att VA SYD alltid uppger delgivning till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till
Kommunrevisionen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Jan Tingecz
Tf. ekonomichef

2022-06-13
Revisionen

För yttrande till:
Kommunstyrelsen

För kännedom till:
Kommunfullmäktige

Granskning av VA-verksamhet

Eslövs kommuns förtroendevalda revisorer har i granskning avseende VA-verksamheten bedömt att uppsikt och kontroll kan förbättras. Det finns etablerade forum och samverkansstrukturer men trots detta upplevs inte samverkan fungera fullt ut. Därtill är det inte tydligt hur information från ägarnämnden ska delges kommunstyrelsen. I detta avseende bedömer vi kommunstyrelsen bör säkerställa att tillräcklig information delges för att uppnå en god uppsikt.

Revisionen anser, efter genomförd granskning, att organisationen för VA-verksamheten är otydlig. Vidare uppfattar revisionen att ansvaret för VA-frågorna inom den kommunala organisationen inte är tydligt fastställt. Revisionen har i flera år påpekat att kommunalförbundet inte ingår i kommunens sammanställda redovisning samt att det saknas en analys för valet att inte ha med dem.

Med bakgrund av granskningsresultatet rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Verka för att tillsammans med VA SYD tydliggöra arbetssätt och processer på kort och lång sikt.
- Säkerställa att styrelsen hålls informerad om VA-verksamheten.

Revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen och de rekommendationer som lämnas. För var och en av rekommendationerna ovan ska svar lämnas om vilka åtgärder som kommer att vidtas och när åtgärderna kommer att vidtas. Svar önskas senast den 30 september 2022.

På uppdrag av Eslövs kommuns revisorer

Gunilla Gulam
Ordförande revisionen

Granskning av uppsikt över av VA-verksamheten

Eslövs kommun

Building a better working world

Innehåll

1. Sammanfattning 2

2. Inledning 3
2.1. Bakgrund 3
2.2. Syfte och revisionsfrågor 3
2.3. Genomförande och avgränsning 4
2.4. Revisionskriterier 4

3. Organisation och samordning 5
3.1. Organisation VA-frågor 5
3.2. Samordning 5
3.3. Bedömning 7

4. Uppföljning 8
4.1. Återrapportering från VA SYD 8
4.2. Bedömning 8

5. Slutsats 10

6. Källförteckning 12

7. Revisionskriterium 13

1. Sammanfattning

Denna granskning har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig uppsikt och kontroll över VA-verksamheten som hanteras av kommunalförbundet VA SYD. Vår slutats är att kommunstyrelsen i stort har en tillräcklig uppsikt och kontroll avseende VA-verksamheten. Trots detta finns utvecklingspotential för att säkerställa en ändamålsenlig uppsikt.

Granskningen visar att det finns etablerad samverkan mellan VA SYD och Eslövs kommun i samhällsplaneringsfrågor. Därtill finns en samverkansgrupp som arbetar i projektform för att ta fram styrdokument för VA-området. Dock framkommer att samverkan inte upplevs fungera fullt ut och att det i delar saknas gemensamma processer och arbetssätt. Detta gäller främst den långsiktiga strategiska planeringen samt arbetssätt i gemensamma projekt. Vi bedömer därför att kommunstyrelsen bör verka för att skapa tydligare gemensamma processer och arbetssätt.

Uppföljning av VA-verksamheter sker primärt till ägarnämnden, som följer pågående och planerade projekt. Vi menar dock att det inte är tydligt hur information från ägarnämnden ska delges kommunstyrelsen. Därtill framkommer i granskningen att återrapporteringen från VA SYD i form av protokoll och ekonomirapporter inte sker i den utsträckning som är fastställt.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att:

- Verka för att tillsammans med VA SYD tydliggöra arbetssätt och processer.
- Säkerställa att styrelsen hålls informerad om VA-verksamheten.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Eslövs kommun är sedan 2012 medlem i VA SYD. Förbundet har i uppgift att rena, kvalitetssäkra och leverera dricksvatten samt hantera avloppsvatten. Eslövs kommun har därmed överlämnat VA-verksamheten till förbundet som därmed också är huvudman. Inom förbundet finns en ägarnämnd per medlemskommun. Syftet med nämnderna är att säkerställa det lokala inflytandet samt påverkan på förbundets större investeringar i respektive kommun.

Enligt reglementet är det kommunstyrelsens ansvar att tillvarata kommunens intressen och ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i. Därtill har kommunstyrelsen i uppdrag att utforma och utarbeta riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Såväl kommunstyrelsen som miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har därtill ansvar för frågor vilka kräver samordning med VA SYD, exempelvis detaljplaner och förvaltningen av kommunens gator och vägar.

VA-frågor kräver således en hög grad av delaktighet som samordning vad avser gränsdragningen mellan kommunen och förbundet. Dels vad avser investeringar och planering avseende kommunens VA-områden, dels vad avser hantering av kommunens vatten. Det är av vikt att samverkan med förbundet sker effektivt. Likaså att det inom kommunen finns en god uppsikt över förbundets verksamheter.

Kommunrevisionen har med bakgrund av sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att granska huruvida kommunstyrelsen har en tillräcklig kontroll och uppsikt avseende VA-verksamheter vilka bedrivs i kommunalförbundet VA SYD.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig uppsikt och kontroll avseende VA-verksamheten.

- Finns det en tydlig organisering inom kommunen för VA-frågor, samt vilka organisatoriska samordningsformer finns mellan förbundet och kommunen avseende VA-anläggningarna?
    - Vilka mandat har ägarnämnderna och hur utses dess representanter?
- Finns det en tillräcklig samordning med VA SYD avseende åtgärder på gatu- och vägnätet samt kommunens exploatering och detaljplanering avseende mark?
- Upprätthåller kommunstyrelsen sina åtaganden för VA-relaterade frågor vilka initierats av VA SYD (exempelvis upprättande av planer och riktlinjer)?
- Har kommunstyrelsen säkerställt att det finns en tillräcklig uppföljning av investeringar i VA-anläggningar?

- Är återrapporteringen till kommunstyrelsen och sedermera kommunens rapportering av VA-verksamheten tillräcklig?

2.3. Genomförande och avgränsning

I granskningen har vi genomfört intervjuer tjänstepersoner inom Eslövs kommun samt VA SYD. Därtill har ledamöter i ägarnämnden intervjuats. Dokumentation så som återrapportering och förbundsordning samt överenskommelser. Se avsnitt 6 för källförteckning.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 7.

- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunstyrelsens reglemente

3. Organisation och samordning

3.1. Organisation VA-frågor

Eslövs kommun saknar en samlad VA-organisation, dessa frågor hanteras istället inom ordinarie linjeorganisation. De avdelningar som främst berörs av VA-frågor är tillväxtavdelningen inom kommunledningskontoret samt gata, trafik och park inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Inom VA SYDs är förbundsfullmäktige det högsta beslutande organet där Eslövs kommun har två ordinarie ledamöter och två ersättare vilka utses av kommunfullmäktige. Därtill har Eslövs kommun en ordinarie ledamot och en ersättare i förbundsstyrelsen. Även dessa väljs efter nominering i kommunfullmäktige. Förbundsstyrelsen utses formellt av förbundsfullmäktige.

Medlemskommunerna är därtill representerade genom en ägarnämnd per medlemskommun (totalt fem nämnder). Kommunfullmäktige i Eslövs kommun nominerar, på förslag från valberedningen, ledamöter för respektive mandatperiod. Därefter beslutar förbundsfullmäktige om sammansättningen i ägarnämnden.

Ägarnämndernas mandat och ansvar framgår av förbundsordning samt reglemente. I huvudsak ska ägarnämnden hantera det som kallas ägarfrågor eller beställarfrågor för Eslövs kommun. Ägarnämnden ska bereda förslag kring frågor som berör budget, investeringar och taxa. Intervjuade uppger att nämnden i princip endast hanterar informationsärenden och beredning av ärenden som sedan ska vidare till styrelse eller fullmäktige för beslut. Syftet med ägarnämnderna är säkerställa ett lokalt inflytande för medlemskommunerna. I förbundsordningen framgår att beslut i fullmäktige och styrelsen ska ske med respekt för ägarnämnderna. Intervjuade uppger också att besluten sker i linje med det som föreslås av ägarnämnden.

Ägarnämnden följer de projekt som bedrivs inom kommunens verksamhetsområde, samt andra ärenden som berör Eslövs kommun inom ramen för VA SYDs verksamhet. Vid intervjuer framhålls att det är positivt att flera ledamöter i ägarnämnden också är representerade i kommunens miljö- och samhällsbyggnadsnämnd.

3.2. Samordning

Förbundsordningen fastställer att samråd ska ske i alla viktiga frågor som möjliggör att verksamheten får förutsättningar att utvecklas i samklang med övrig samhällsbyggnad. Vidare framgår att det ska upprättas samrådkanaler mellan förbund och kommun. Dessa samrådskanaler ska syfta till att ge utrymme för informationsutbyte och möjlighet till långsiktighet och förtroende i strategiska frågor, utvecklingsfrågor och hållbarhetsfrågor. Vidare framhålls att förbundet ska hålla medlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom verksamhetsområdet samt delta aktivt i stadsplaneringsprocessen.

Det finns sedan ett antal år tillbaka en samverkan som benämns Eslövs Vatten. Samverkan bedrivs som ett projekt med en styrgrupp bestående av tjänstepersoner från Eslövs kommun och VA SYD. Den senaste projektplanen är daterad i januari 2019. Projektets syfte har tre delar:

- Öka samarbetet mellan Eslövs kommun och VA SYD
- Höja kunskapen om vattenfrågorna i all relevant kommunal verksamhet
- Förtydliga ansvarsgränser mellan VA SYD och Eslövs kommun för effektivare arbete inom planering, drift och i kontakten med de som bor och verkar i kommunen.

Projektet har sin grund i översiktsplanen från 2018 som uttrycker behovet av en VA-plan för kommunen. Därtill uppger intervjuade att projektet initierades då båda parter såg ett behov av att förbättra samverkan kring VA-frågor. Inom projektet finns målsättningar om att ta fram fem planer[1] rörande VA-verksamheten. Vid tiden för granskningen var dagvatten- och översvämningsplan beslutad.

Både Eslövs kommun och VA SYD avsätter resurser för att bemanna projektet Eslövs Vatten. Därtill hålls årliga seminarium där aktuella frågor lyfts. Intervjuade uppger att mycket tid har gått åt för att hitta samarbetsstrukturer och tillräckliga resurser för att driva projektet framåt. Detta har inneburit att färdigställandet av planer har försenats. Vid tiden för granskningen uppges det dock finnas en god struktur samt tillräckliga resurser för att ta fram resterande planer.

Utöver samverkan inom Eslövs Vatten har tillväxtavdelningen har möte med representanter från VA SYD två gånger om året för att diskutera samtliga pågående detaljplaner. Därtill sker så kallade ledningsägarmöten en gång per kvartal, där VA SYD deltar och diskussioner förs avseende pågående projektet och planerade projekt. Därtill sker en kontinuerlig samverkan i de projekt som bedrivs gemensamt av kommunen och VA SYD.

I intervjuer framkommer dock att samverkan inte fungerar fullt ut i alla delar. Kontaktvägarna in till VA SYD upplevs som otydliga, delvis till följd av omorganiseringar. Vidare lyfts exempel på gränsdragningsfrågor när gemensamma projekt ska bedrivas. Intervjuade uppger bland annat att det pågår ett arbete med att utreda hur arbetsmiljöfrågan ska hanteras i gemensamma projekt och vid gemensamma upphandlingar. Därtill upplever de intervjuade att det saknas en långsiktig planering och framförhållning avseende reinvesteringar i ledningsnätet, vilket försämrar planeringsförutsättningarna främst för gata, park och trafik.

Generellt uppges att dialogen fungerar bra när en etablerad kontakt eller samverkan finns men att det i flera fall saknas en tydlig struktur.

[1] Nödvattenplan, dag- och översvämningsplan, sjö- och vattendragsplan, vattenförsörjningsplan och VA-utbyggnadsplan.

3.3. Bedömning

Vår bedömning är att det finns etablerade samverkansstrukturer mellan kommunen och förbundet men också att samverkan kan stärkas.

Granskningen visar att det finns forum där verksamheterna möts för att diskutera planerade och pågående projekt samt detaljplaner. Därtill finns projektgruppen Eslövs Vatten som ska producera styrdokument inom VA-området. Trots detta upplevs samverkan inte fungera fullt ut, särskilt med avseende på gemensam planering av projekt och den långsiktiga planeringen. Vi bedömer därför att kommunstyrelsen bör verka för att skapa tydligare gemensamma arbetssätt och processer tillsammans med VA SYD. Vi menar att detta arbete med fördel kan utgå från Eslövs Vatten, vars syfte bland annat är att förtydliga ansvar och skapa en effektiv planering.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att:

- Verka för att tillsammans med VA SYD tydliggöra arbetssätt och processer.

4. Uppföljning

4.1. Återrapportering från VA SYD

I förbundsordningen framgår att medlemskommunerna ska ges möjlighet till ställningstagande i principiella frågor, före det att förbundet tar beslut i frågan. Det framgår vidare vilken typ av frågor som avses samt att det ska vara sådant som avviker från den normala utvecklingen av verksamheten, eller vad som anses förutsägbart. Vidare framgår att budgetarbete ska samordnas med medlemskommunerna och att tertialrapporter ska delges.

VA SYD har en investeringsplanering som fokuserar på de kommande tre åren där projekt är konkretiserade. Det finns därtill en långsiktig planering över en 8 års period med en översiktlig bedömning av omfattningen av investeringar. Intervjuade uppger att det pågår ett arbete med att implementera en planeringshorisont på 10 år. Investeringsbudgeten delas in i olika övergripande områden så som avloppsreningsverk, befintliga ledningar och VA-utbyggnadsområden. VA SYD tar fram ett budgetförslag som inkluderar investeringsplanering och driftbudget för Eslövs kommun. Inom VA SYD hanteras förslaget av ägarnämnd, styrelse och fullmäktige.

Budgeten för Eslövs kommuns verksamhet delges även kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Finansiering av investeringar sker till stor del genom lån, vilket beslutas av kommunfullmäktige, på förslag från VA SYD. Intervjuade uppger att de beslutsunderlag som VA SYD tar fram är tillräckliga och att de även har förbättrats över tid. I kommunens budget framgår omfattningen av investeringsbehovet för de kommande tre åren vilket uppgår till 350 mnkr. I kommunens årsredovisning anges omfattningen av låneskulden som består av vidareutlåning till VA SYD (417,9 mnkr per år 2021). Det finns även ett avsnitt i kommunens årsredovisning där resultat och verksamhet inom VA SYD presenteras.

Vid en genomgång avseende ärenden och anmälningar till kommunstyrelsen under 2021 framgår att protokoll från fullmäktige, styrelse och ägarnämnd återrapporteras i varierande omfattning. Intervjuade uppger även att protokoll från ägarnämnderna innehåller mycket litet information efter de sällan innefattar beslutspunkter. Vidare framhålls att vissa representanter från ägarnämnden också är ledamöter i kommunstyrelsen vilket underlättar informationsöverföring.

Därtill har inte årsredovisning och delårsrapport 2 anmälts till kommunstyrelsen. Detta har dock anmälts till kommunfullmäktige, som i högre utsträckning får ta del av protokoll och återrapportering från VA SYD.

4.2. Bedömning

Vår bedömning är att återrapportering och uppföljning delvis är tillräcklig. Granskningen visar att rapportering av protokoll och ekonomiska rapporter från VA SYD inte delges kommunstyrelsen i den utsträckning som är fastställt.

Investeringsprojekt och ärenden som berör Eslövs kommun hanteras i stor utsträckning av ägarnämnden. Granskningen visar att informationsdelning mellan ägarnämnd och kommunstyrelse riskerar att bli personbundet till enskilda ledamöter. Vår bedömning är därför att kommunstyrelsen bör säkerställa att det finns en struktur som säkerställer att styrelsen tar del av den information som krävs för att upprätthålla uppsikten.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att styrelsen hålls informerad om VA-verksamheten.

5. Slutsats

Vår slutats är att kommunstyrelsen i stort har en tillräcklig uppsikt och kontroll avseende VA-verksamheten. Trots detta finns utvecklingspotential för att säkerställa en ändamålsenlig uppsikt.

Granskningen visar att det finns etablerade forum och samverkansstrukturer mellan kommunen och förbundet. Dock uppges att samverkan rörande gemensamma projekt och den strategiska planeringen inte fungerar fullt ut. Med bakgrund av detta bedömer vi att kommunstyrelsen, tillsammans med VA SYD, behöver tydliggöra arbetssätt och vid behov gemensamma processer. Detta är av vikt för att skapa goda planeringsförutsättningar och för att kunna arbeta effektivt i gemensamma projekt.

Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen behöver säkerställa att styrelsen hålls informerad om den verksamhet inom VA SYD som avser Eslövs kommun. Granskningen visar att återrapportering avseende protokoll och ekonomirapporter inte sker i den utsträckning som är fastställt. Merparten av de ärenden och information som berör Eslövs kommun hanteras av ägarnämnden. Vi menar därför att det bör tydliggöras hur information från ägarnämnden ska delges kommunstyrelsen.

Revisionsfråga	Svar
▸ **Finns det en tydlig organisering inom kommunen för VA-frågor, samt vilka organisatoriska samordningsformer finns mellan förbundet och kommunen avseende VA-anläggningarna?** o **Vilka mandat har ägarnämnderna och hur utses dess representanter?**	VA-frågor hanteras inom ordinarie linjeorganisation. Delvis. Det finns en organisation för samordning mellan förbundet och kommunen. Denna behöver dock stärkas och utvecklas. Ägarnämndens mandat framgår av förbundsordning samt reglemente. Syftet med nämnden är att säkerställa ett lokalt inflytande. Nämnden bereder ärenden och hanterar informationsärenden i stor utsträckning.
▸ **Finns det en tillräcklig samordning med VA SYD avseende åtgärder på gatu- och vägnätet samt kommunens exploatering och detaljplanering avseende mark?**	Delvis. Det finns strukturer för samordning men den behöver stärkas inom ett antal områden.

▸ **Upprätthåller kommunstyrelsen sina åtaganden för VA-relaterade frågor vilka initierats av VA SYD (exempelvis upprättande av planer och riktlinjer)?**	Ja. Det pågår ett arbete med att upprätta planer inom VA-området.
▸ **Har kommunstyrelsen säkerställt att det finns en tillräcklig uppföljning av investeringar i VA-anläggningar?**	Delvis. Uppföljningen sker främst genom ägarnämnden. Det är dock otydligt hur information från ägarnämnden ska delges kommunstyrelsen.
▸ **Är återrapporteringen till kommunstyrelsen och sedermera kommunens rapportering av VA-verksamheten tillräcklig?**	Delvis. Granskningen visar att återrapporteringen inte sker i den utsträckning som är fastställd.

Med bakgrund av granskningsresultatet rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Verka för att tillsammans med VA SYD tydliggöra arbetssätt och processer.
- Säkerställa att styrelsen hålls informerad om VA-verksamheten.

Eslöv 13 juni 2022

Linus Aldefors
EY

Emmy Lundblad
EY

6. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- Ordförande, Eslövs ägarnämnd
- Vice ordförande, Eslövs ägarnämnd
- Ekonomichef, Eslövs kommun
- Tillväxtchef, Eslövs kommun
- Planchef, Eslövs kommun
- Utvecklingsstrateg, Eslövs kommun
- Avdelningschef gata, trafik och park, Eslövs kommun
- Planarkitekt, Eslövs kommun
- Avdelningschef ledningsnät, VA SYD
- Enhetschef stadsutveckling, VA SYD
- Teamledare VA-projekt, VA SYD

Analyserade dokument

- Förbundsordning VA SYD inkl bilagor
- Samverkansavtal VA SYD
- Ekonomisk överenskommelse VA SYD
- Riktlinjer investeringsprocess VA SYD
- Budgetförslag 2022 Eslöva, VA SYD
- Projektplan Eslövs Vatten
- Organisationsschema Eslövs Vatten
- Delårsbokslut VA SYD 2021
- Årsredovisning VA SYD 2021
- Delårsbokslut Eslövs kommun 2021
- Årsredovisning Eslövs kommun 2021
- Budget 2022 Eslövs kommun

7. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunalförbund. Vidare ska kommunstyrelsen, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsens reglemente

Enligt reglementet ingår det i kommunstyrelsens ledningsfunktion att utveckla och samordna den översiktliga planeringen av användning av mark och vatten. Vidare framhålls även styrelsens uppsiktsplikt i reglementets 1§ där det framgår att styrelsen ska tillvarata kommunens intressen och ha uppsikt över verksamheten som bedrivs i kommunalförbund.

Antagande av riktlinje för prioritering av detaljplaner

10

KS.2022.0301

KS.2022.0301

2022-09-12
Mikael Vallberg
+4641362423
mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Riktlinje för prioritering av detaljplaner

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 19 november 2019, §146, vilka kriterier som ska gälla för prioriteringar av detaljplaner. Kommunledningskontoret anser att kriterierna behöver ändras och texten förtydligas. I samband med den översynen föreslår Kommunledningskontoret att kriterierna som används för att prioritera detaljplaner lämpligen bör göras om till en riktlinje.

Kommunstyrelsens arbetsutskott informerades i samband med uppföljning av prioritering av detaljplaner (2022-06-21, § 104) om att Kommunledningskontoret planerade att lyfta riktlinjen i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag
- Förslag till riktlinje för prioritering av detaljplaner
- Förslag till riktlinje med färgmarkeringar som visar föreslagna förändringar

Beredning
Förslaget till ny riktlinje är baserad på de kriterier som beslutades av kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 november 2019, §146. De texter som Kommunledningskontoret föreslår att ta bort är markerade med gul färg och ny text är markerad med grön färg i bilagan.

En grundläggande förändring är att dokumentet görs om från en tjänsteskrivelse med beskrivande text till en kortfattad riktlinje som bara redogör för hur prioriteringarna av detaljplaner ska hanteras.

Den föreslagna justeringen av kravet, på antal bostäder på kommunal mark, för att en detaljplan ska ges högsta prioriteringen är en anpassning till hur prioriteringen av exploateringsprojekt ser ut. Det innebär också att kommunen tydligare prioriterar utveckling av kommunal mark.

I samband med uppföljningar av detaljplanearbetet har det varje år, sen kriterierna för prioriteringarna beslutades, konstaterats att de uppsatta tidsmålen är nästan

omöjliga att uppnå. Det beror framför allt på att varje handläggare jobbar med många detaljplaner. Kommunledningskontoret föreslår därför att förlänga tider för framtagande av detaljplaner så att de uppsatta tidsmålen blir mer realistiska och möjliga att arbeta mot. De föreslagna förlängningarna är inte tillräckliga för att Kommunledningskontoret ska ha förutsättningar för att klara tiderna för majoriteten av detaljplaner i dagsläget. Kommunledningskontoret menar dock att förutsättningarna kommer att ändras långsiktigt med den nya plantaxa som antogs av kommunfullmäktige den 30 maj 2022, § 49, och anser därför inte att det är aktuellt med större ändringar.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslås anta P*rioritering av detaljplaner, riktlinje* att börja gälla från den 1 november 2022.

Beslutet skickas till

Tillväxtavdelningen

Eva Hallberg
kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

ESLÖVS KOMMUN

PRIORITERING AV DETALJPLANER

RIKTLINJE

Dokumentet Prioritering av detaljplaner är antaget av kommunstyrelsen den 4 oktober 2022. Ses över för revidering senast september 2026. Kontaktperson: planchef, tillväxtavdelningen.

Riktlinjen är ett övergripande och strategiskt sätt att hantera prioriteringar av detaljplaner. Kommunstyrelsens arbetsutskott har möjlighet att besluta att enskilda detaljplaner ska prioriteras annorlunda.

Prioritet 1
Detaljplaner som har högsta prioritet ska påbörjas inom 3 månader efter planbesked och ska prioriteras i alla skeden. Målsättning är att handläggningstiden inte ska vara mer än 20 månader.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 1 krävs att de uppfyller något av nedanstående kriterier:

- Kommunala detaljplaner med stort allmänt intresse (t ex skolor och förskolor)
- Detaljplaner av särskild vikt för kommunen
- Detaljplaner på kommunal mark som medger bostadsbebyggelse för mer än 10 bostäder. De detaljplanerna är prioriterade för att kunna styra mot ett bredare boendeutbud (villor och bostadsrätter är underrepresenterat i nyproduktion de senaste åren)
- Detaljplaner som uppfyller något av nedanstående kriterier:
    - Planer som möjliggör infrastruktur som är av regional och/eller nationell betydelse
    - Planer som möjliggör attraktivt boende för minst 150 bostäder
    - Planer som möjliggör verksamheter som genererar minst 30 nya arbetstillfällen

Prioritet 2
Detaljplaner med prioritet 2 arbetar handläggare med när detaljplaner med prioritet 1 är på samråd, väntar på utredningar eller av andra skäl inte kan arbetas med. Detaljplaner med prioritet 2 ska ha uppstart inom 6 månader från planbesked och målsättningen är att handläggningstiden inte ska vara mer än 24 månader.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 2 krävs att de uppfyller något av nedanstående kriterier:

- Detaljplaner som omfattar minst 50 bostäder
- Detaljplaner som möjliggör verksamheter som genererar minst 10 nya arbetstillfällen

Prioritet 3
Detaljplan med prioritet 3 placeras i kö efter planbeskedet och när den påbörjas hanteras den som en detaljplan med prioritet två. När planbesked ges ska det uppges en bedömd starttid. Uppstart ska ske inom 2 år och målsättningen är att handläggningstiden inte ska vara mer än 24 månader.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 3 krävs att de uppfyller nedanstående kriterier:

- Detaljplaner som inte uppfyller kraven för prioritet 1 eller 2
- Detaljplaner som inte uppfyller kraven för prioritet 4

Prioritet 4
Detaljplaner med prioritet 4 placeras utanför kön. Detaljplaner i prioritet 4 ska antingen avskrivas eller avvakta.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 4 krävs att de uppfyller något av nedanstående kriterier:

- Detaljplaner som bör avslutas.
- Detaljplaner som bör vila. Det kan vara detaljplaner som bedöms vara utvecklande för kommunen men som det inte finns förutsättningar att genomföra inom överskådlig tid

Arbetssätt
Att arbeta med detaljplanerna i enlighet med prioriteringarna ovan innebär

- Beslut om prioritering av enskilda detaljplaner kommer att fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med när en detaljplan lyfts för beslut om planbesked och planuppdrag
- Kommunstyrelsens arbetsutskott ska informeras om prioriteringar och framdrift av detaljplaneärenden 2 ggr/år

ESLÖVS KOMMUN

2022-06-14
Mikael Vallberg
+4641362423
mikael.vallberg@eslov.se

Prioritering av detaljplaner, syfte och arbetssätt

Riktlinje för prioritering av detaljplaner

Beslutad av kommunstyrelsen 2022-XX-XX

Riktlinjen är ett övergripande och strategiskt sätt att hantera prioriteringar av detaljplaner. Kommunstyrelsens arbetsutskott har möjlighet att besluta att enskilda detaljplaner ska prioriteras annorlunda.
Kommunledningskontoret (KLK) har i dagsläget 48 detaljplaneuppdrag och ett antal förfrågningar om planbesked ser ut att bli aktuella inom kort. Klk har inte resurser att arbeta aktivt med alla detaljplaneuppdrag.

Därför behöver planuppdragen prioriteras och nedan presenteras syfte, prioriteringar, arbetssätt och utmaningar.

Syfte

1. *God service till medborgare och företag*
   KLK ska vara tydligt i dialogen med medborgare och företag om när detaljplaner kan göras och hur lång tid det beräknas ta. En detaljplan görs oftast för att göra det möjligt för stora investeringar och osäkerhet i tidplaner kan försvåra projekt.

2. *Politiken ska styra vilka detaljplaner som är prioriterade*
   Planmonopolet innebär både ansvar och möjligheter för kommuner och politiken behöver kunna fatta beslut om planprioriteringar på strategisk nivå.

3. *Effektivisering av arbetet och en god arbetsmiljö*
   För att kunna arbeta effektivt behöver handläggare kunna fokusera på ett begränsat antal arbetsuppgifter. En bra arbetsmiljö kännetecknas också av tydliga och rimliga förväntningar.

Prioriteringar

KLK föreslår en enkel modell för prioriteringar som baseras på detaljplanernas omfattning och funktion.

Prioritet 1
Detaljplaner som har högsta prioritet ska påbörjas inom 3 månader efter planbesked och ska prioriteras i alla skeden. Målsättning är att handläggningstiden inte ska vara mer än 18 20 månader. Handläggare ska max ha två detaljplaner med prioritet 1.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 1 krävs att de uppfyller något av nedanstående kriterier:

- Kommunala detaljplaner med stort allmänt intresse (t ex skolor och förskolor)
- Detaljplaner av särskild vikt för kommunen
- Detaljplaner på kommunal mark som medger bostadsbebyggelse för mer än ~~50~~ 10 bostäder. De detaljplanerna är prioriterade för att kunna styra mot ett bredare boendeutbud (villor och bostadsrätter är underrepresenterat i nyproduktion de senaste åren)
- Detaljplaner som uppfyller något av nedanstående kriterier:
    - Planer som möjliggör infrastruktur som är av regional och/eller nationell betydelse
    - Planer som möjliggör attraktivt boende för minst 150 bostäder
    - Planer som möjliggör verksamheter som genererar minst 30 nya arbetstillfällen

Sju detaljplaner och ett planprogram uppfyller kraven för prioritet 1.

Prioritet 2
Detaljplaner med prioritet 2 arbetar handläggare med när detaljplaner med prioritet 1 är på samråd, väntar på utredningar eller av andra skäl inte kan arbetas med. Detaljplaner med prioritet 2 ska ha uppstart inom 6 månader från planbesked och målsättningen är att handläggningstiden inte ska vara mer än 20 24 månader.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 2 krävs att de uppfyller något av nedanstående kriterier:

- Detaljplaner som omfattar minst 50 bostäder
- Detaljplaner som möjliggör verksamheter som genererar minst 10 nya arbetstillfällen

Åtta detaljplaner uppfyller kraven för prioritet 2.

Prioritet 3
Detaljplan med prioritet 3 placeras i kö efter planbeskedet och när den påbörjas hanteras den som en detaljplan med prioritet två. När planbesked ges ska det uppges en bedömd starttid. Uppstart ska ske inom 2 år och målsättningen är att handläggningstiden inte ska vara mer än 20 24 månader.

Det finns 24 detaljplaner som uppfyller kraven för prioritet 3.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 3 krävs att de uppfyller nedanstående kriterier:

- Detaljplaner som inte uppfyller kraven för prioritet 1 eller 2
- Detaljplaner som inte uppfyller kraven för prioritet 4

Prioritet 4
Detaljplaner med prioritet 4 placeras utanför kön. Detaljplaner i prioritet 4 ska antingen avskrivas eller avvakta.

Nio detaljplaner uppfyller kraven för prioritet 4.

För att en detaljplan ska uppfylla krav som ställs för att vara prioritet 4 krävs att de uppfyller något av nedanstående kriterier:

- Detaljplaner som bör avslutas.
- Detaljplaner som bör vila. Det kan vara detaljplaner som bedöms vara utvecklande för kommunen men som det inte finns förutsättningar att genomföra inom överskådlig tid

Arbetssätt
Att arbeta med detaljplanerna i enlighet med prioriteringarna ovan innebär följande förändringar i arbetssättet:

- Beslut om prioritering av enskilda detaljplaner kommer att fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med när en detaljplan lyfts för beslut om planbesked och planuppdrag
- Kommunstyrelsens arbetsutskott ska informeras om prioriteringar och framdrift av detaljplaneärenden 2 ggr/år
- Det ska skapas en kölista för detaljplaner som väntar
- Planuppdrag kommer att ges i samband med planbesked, men kommer att formuleras så att förvaltningen få i uppdrag att starta detaljplanen i enlighet med tiderna för den prioritet som ärendet beslutas ha

Utmaningar

1. *Övergångsperiod*
   Att ta fram en detaljplan tar tid och det stora antalet aktuella detaljplaner innebär att det kommer att ta tid, uppskattningsvis ett år, innan KLK kommer att klara de tider som anges i prioriteringarna ovan.

2. *Resurser – ambitionsnivå*
   Erfarenhet visar att för att uppnå en effektiv hantering av detaljplaner, utan plankonsulter, ska en handläggare inte ha mer än fyra aktiva detaljplaner samtidigt. Ett sätt att minska arbetsbördan för kommunen är att anlita konsulter, dock kan en konsult inte göra kommunens hela arbete med detaljplanen. Det har gjorts en uppskattning av hur mycket tid Eslövs kommuns handläggare idag lägger på ärenden där vi har anlitat konsulter och det uppskattas till 30 % av den totala handläggningstiden.

   På KLK finns tre planhandläggartjänster som arbetar med detaljplaner och en operativ planchef som delvis arbetar med detaljplaner. Resurserna är knappa i förhållande till mängden uppdrag. Uppföljningar av planarbetet får visa om det är möjligt att klara framtagandet av detaljplaner inom de tider som föreslås ovan. Om inte så kommer antingen prioriteringskriterierna behöva ändras, ambitionsnivån sänkas eller resurser tillsättas.

3. *Ekonomi*
   För de flesta detaljplaner i prioritetslistan finns ett planavtal som reglerar kostnaden för framtagandet av detaljplanen. Planenheten är till stor del intäktsfinansierad och kostnaderna för detaljplaner har tidigare beräknats utifrån att anställda gör dem. Kostnader för att ta fram en detaljplan med konsult brukar bli dyrare. Om tiderna i förslaget till prioriteringar ska klaras innebär det att vi kommer att behöva anlita konsulter i stor utsträckning och det innebär en ekonomisk risk.

4. *Övriga förbättringsarbeten*
   KLK arbetar med förbättringsarbete på flera fronter: inför ett nytt ritprogram samt tar fram rutiner och mallar för hela planprocessen. Det finns en risk att det arbetet får stå tillbaka för att framtagande av detaljplaner behöver prioriteras.

Bygglov för lusthus i Stadsparken, ESLÖV 53:4, Eslöv

11

KS.2022.0353

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0353

2022-09-19
Mikael Vallberg
+4641362423
mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Bygglov för lusthus i Stadsparken, fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv

Ärendebeskrivning

Miljö och Samhällsbyggnad har sökt bygglov för lusthus och mur samt marklov för markhöjning för att genomföra en upprustning av stadsparken, del av fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv. Kommunstyrelsen beslutade i ärendet (KS 2022-09-06, § 164) att bevilja bygglov för murar och marklov för ändrade höjder i Stadsparken. När det gäller lusthuset beslutade kommunstyrelsen:
- *Kommunstyrelsen återremitterar sökt bygglov för lusthus med motiveringen att handlingarna behöver kompletteras för att vara fullständiga.*
Miljö och Samhällsbyggnad har kompletterat ansökan om bygglov för lusthuset med en utförligare beskrivning av lusthuset, se bilaga *Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken*.

Beslutsunderlag

- Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken
- Skrivelse om pergola, spaljé med mera
- Utrustningsplan Stadsparken
- Ansökan om lov- och anmälningspliktiga åtgärder Stadsparken Eslöv
- Arbetsmaterial ritning Sektioner överbyggnadstabell sektion C
- Handläggarkarta Stadsparken
- Förslag till lusthus Stadsparken

Beredning

Kommunledningskontoret har berett ärendet eftersom förvaltningen Miljö och Samhällsbyggnad har ansett att det blir en jävssituation om miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar om förvaltningens bygglov.

Aktuell del av fastigheten ligger inom detaljplan S 11, vilken vann laga kraft 1938. För aktuell del av fastigheten ska det enligt planbeskrivningen vara ”P. område för allmän plantering”. Stadsplanens syfte var att det ska vara en park och bygglovet handlar om ett lusthus, vilket är en byggnadstyp som hör parker till.

Kommunledningskontoret bedömer därför att åtgärden är planenlig och i enlighet med plan- och bygglagen 9 kap 30 §.

Riksintresse kulturmiljö
Fastigheten ligger inom av Riksantikvarieämbetet utsett område för kulturmiljö M 182 som utgör riksintresse för kulturmiljö. Åtgärden anses inte ha någon negativ inverkan på riksintresset i enlighet med plan- och bygglagen 2 kap. 6 §.

Regionala intressen kulturmiljö
Fastigheten ligger inom av länsstyrelsen utsett område för Särskilt värdefulla kulturmiljöer. Åtgärden anses inte ha någon negativ inverkan för kulturmiljön i enlighet med plan- och bygglagen 2 kap. 6 §.

Lusthuset ska vara tillgängligt och användbart för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Av den tekniska beskrivningen av lusthuset (se bilaga *Skrivelse om pergola, spaljé med mera* och *Sektionsritning Överbyggnadstabell*) redovisas att det byggs med plintar och med marken som "golv". Marken i lusthuset kommer att sättas med smågatsten. Kommunledningskontoret gör därmed bedömningen att lusthuset uppfyller plan- och bygglagen 8 kap. 1 §.

Lusthuset har åtta sidor, varav tre kommer att förses med ett 1,2 meter högt staket och övriga ska vara helt öppna. Sidorna med staket är ut mot planteringsytor. På insidan av staketet placeras sittplatser med utsikt in mot Stadsparken. Lusthusets placering framgår bland annat av bilaga *Utrustningsplan Stadsparken*. Lusthuset föreslås vara svart, vilket kommunledningskontoret bedömer är lämpligt med tanke på byggnadens luftiga karaktär och att svart är en färg som framhäver den omgivande grönskan. Utformning och placering av lusthuset bedöms vara väl anpassade till platsen och uppfyller därmed de krav som kommunen kan ställa på utformningen i enlighet med plan- och bygglagen 2 kap 6 §, 8 kap. 1 § och 8 kap. 9-12 §.

Lusthuset kommer att beställas från ett företag. De bilder som är med i ärendet visar den modell som är aktuell för stadsparken. Det lusthuset som är planerat för Stadsparken skiljer sig från det på bilden genom att det är planerat att vara svart och ha staket på tre av åtta sidor.

I bedömningen av ärendet har nedanstående lagrum tagits i beaktande:

Av 9 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:
30 § Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om
1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
a) överensstämmer med detaljplanen,
(…)
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 §

tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Av 2 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:
6 § Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till
1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
(…)
5. möjligheterna att hantera avfall,
(...)
Vid planläggning och i andra ärenden samt vid åtgärder avseende byggnader som inte ingår i ett ärende enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. Lag (2014:477).

9 § Planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Av 8 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:
1 § En byggnad ska
1. vara lämplig för sitt ändamål,
2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och
3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

9 § En obebyggd tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Tomten ska ordnas så att
1. naturförutsättningarna så långt möjligt tas till vara,
2. betydande olägenheter för omgivningen eller trafiken inte uppkommer,
3. det finns en lämpligt belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter och tillgodoser kravet på framkomlighet för utryckningsfordon,
4. det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon,
5. personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna komma fram till byggnadsverk och på annat sätt använda tomten, om det med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt inte är orimligt, och
6. risken för olycksfall begränsas.

10 § Det som gäller i fråga om utrymme för parkering, lastning och lossning och om friyta i 9 § första stycket 4 och andra stycket ska i skälig utsträckning också tillämpas om tomten är bebyggd.

11 § I fråga om att på en bebyggd tomt vidta sådana ändringar av en byggnad som kräver lov enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 § eller åtgärder som kräver anmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 § ska 9 § tillämpas i den utsträckning som är skälig med hänsyn till kostnaderna för arbetet och tomtens särskilda egenskaper. Lag (2011:335).

12 § Det som gäller i fråga om tomter enligt 9-11 §§ ska i skälig utsträckning tillämpas också på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader, dock att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna använda platsen eller området i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

Avgift
Kommunstyrelsen beslutade i ärendet (KS 2022-09-06, § 164) om hela avgiften för bygglov för lusthus och murar samt marklov för ändrade markhöjder. Därför ska ingen avgift tas ut för detta bygglov för lusthus.

Förslag till beslut
- Kommunstyrelsen beviljar sökt bygglov för lusthus, på fastigheten ESLÖV 53:4, med stöd av 9 kap. 30 § i plan- och bygglagen.

Beslutet skickas till
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken

Ett 8-kantigt lusthus i trä och med shingel som taktäckning. Svartmålad inklusive svart undersida tak. Med knopp på tak. Det är ett färdigt lusthus från Simply Log Cabins, som modifieras efter nedan instruktioner. På 3 sidor av lusthuset ska ett 1,2 m högt staket utföras.

Lusthuset har öppna sidor ut mot parken och bakom lusthuset planteras låg växtlighet samt klätterrosor och klematis på fristående klätterstöd. Det är även mot detta håll som de 3 sidor som ska ha staketet vänder sig. Det blir ett rutmönstrat nätt staket, som även det målas i svart.

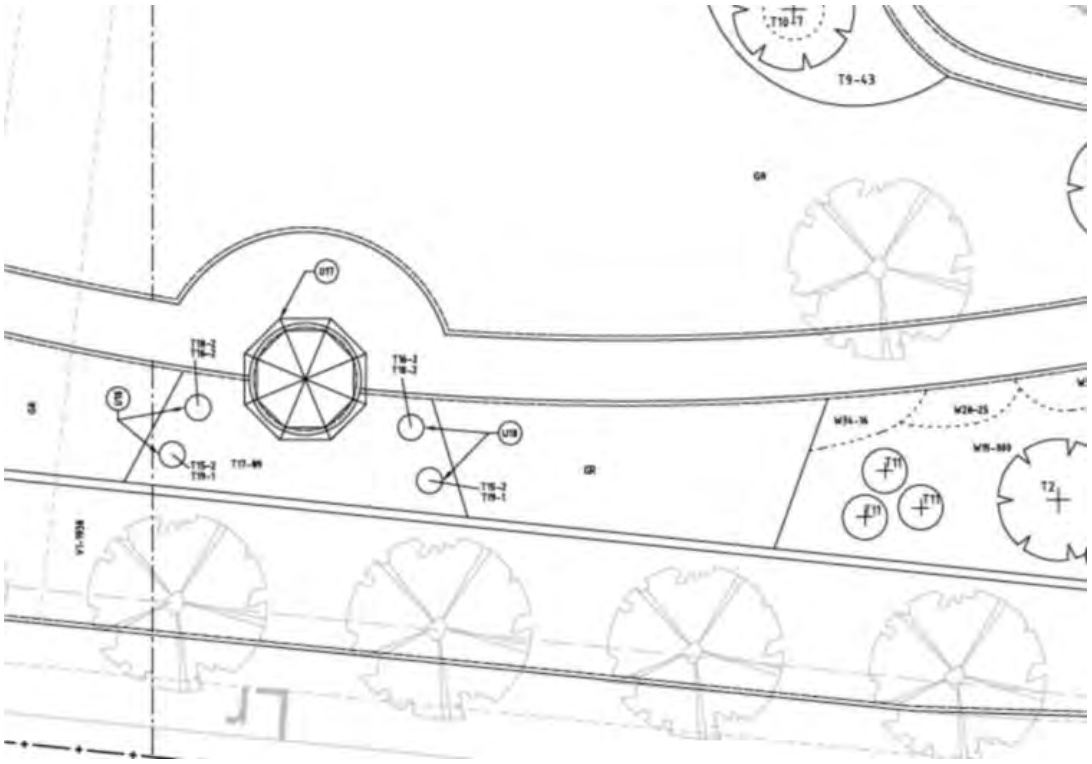
Fasta bänkar byggs mot de sidor som har staket, även dessa målas i svart.

Längd staket och bänkar ca 4,8 m.

Ska vara av typen BertschHelena 7-35 Z Pavilion Gazebo,
https://www.simplylogcabins.co.uk/bertsch-helena-7-35-zpavilion-gazebo-p1494

Diameter: 3,5 m
Höjd sidovägg: 2,24 m
Höjd till nock: 3,18 m
Konstruktion: stolpar 116 mm samt limträbalkar
Taktäckning: Takshingel
Impregnerat trä
Galvaniserat stål på anpassningsbara stolpfötter
Lusthuset ska monteras enligt leverantörens anvisningar på plintar.

T9-43
T10-T7
T9-2
T9-3
T15-2
T9-1
T17-89
T2

DEK.4	**Pergola, spaljé mm**	
	Lusthus	
	Ska vara av typen BertschHelena 7-35 Z Pavilion Gazebo, https://www.simplylogcabins.co.uk/bertsch-helena-7-35-z-pavilion-gazebo-p1494 Ett 8-kantigt lusthus i trä och med shingel som taktäckning. Svart målad inklusive svart undersida tak. Med knopp på tak. Eller likvärdig.	
	Diameter: 3,5 m Höjd sidovägg: 2,24 m Höjd till nock: 3,18 m Konstruktion: stolpar 116 mm samt limträbalkar Taktäckning: Takshingel Impregnerat trä Galvaniserat stål på anpassningsbara stolpfötter	
	Lusthuset ska monteras enligt leverantörens anvisningar på plintar.	
	På 3 sidor av lusthuset ska ett 1,2 m högt staket utföras. Staketet ska utföras med horisontella och vertikala träribbor med dimension 28x45 mm så att ett rutmönster med stående rutor (150x200 mm) bildas. Monteras på ram av grövre dimension. Snedsågas på ovankant.	
	Bänkar ska byggas mot staketet. Bänkar ska utföras med en sitthöjd 45 och sittdjup på 46 cm. Utförs med hyvlat virke med dimension 145x28mm.	

KONNEKTION RITNING 01

KONNEKTION RITNING 04

KONNEKTION RITNING 05

KONNEKTION RITNING 04

Kyrkogatan

GR

T10-7 T9-33 T5 U8 U19 T10-9 U9 U10 T7 T8-20 U7 U16 U11 U4 W31-707 L39-565 L40-565 W24 W22-19 W34-104 W18-19 T20 U14 U13 U12 U15 U1 U3 W16 W30-367 W12 W20 T10-7 T5 T10-17 T9-43 T12 T3 W21-92 W34-24 W11 W30-189 W18-15 W25 W30-100 W19 W15-48 W32 W28-69 W17 W33 U16 U17 T18-2 T16-2 T16-2 T18-2 U18 T15-2 T19-1 T17-89 T15-2 T19-1 U18 W34-16 W28-25 W34-20 W28-50 W15-300 T11 T11 T11 T2 T2 W34-20 W37 W37 W37 W28-25 U20 V1-1938

SKALA 1:100

0 1 2 5 10

METER

TECKENFÖRKLARING

- ARBETSOMRÅDE REDOVISAT 3M UTANFÖR GÄLLANDE GRÄNS
- BELÄGGNINGSKANT
- KANTSTÖD STORGATSTEN VISNING 01M
- KANTSTÖD CORTENSTÅL
- STAKET KVARNGATAN 30M
- HANDLEDARE JÄRN
- PLANTERINGSLINJE
- BEF HÄCK SOM SPARAS
- BEF TRÄD SOM SPARAS
- BEF FORMKLIPPT BUSKE
- EKSTOCK
- FORMKLIPPT BUSKE, ART ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
- XX SOLITÄRBUSKE, ART ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
- NYTT TRÄD, ART ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
- XX-XX PLANTERING, ART ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
- PX-XX PERENNPLANTERING, ART ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
- LX-XX LÖKPLANTERING SAMPLANTERING
- GR GRÄSSÅDD
- BEF FLAGGSTÅNG SPARAS
- STENBLOCK
- BF TRÄFLIS

UTRUSTNING

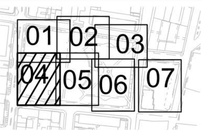
- U1 SOFFA, LESSEBO BYARUM
- U2 SOFFA, LESSEBO BYARUM, FÖRHÖJD OCH LÄNGRE ARMSTÖD
- U3 BORD, LESSEBO FRÅN BYARUM
- U4 PAPPERSKORG BYARUM
- U5 CYKELPOLLARE, ARKUS BYARUM
- U6 URNA GH FORM JEREMY DEAN
- U7 KLÄTTERÄT, MYRSTACK FRÅN TRESS
- U8 KARUSELL, KONDUKTÖR FRÅN CADO
- U9 VIPPGUNGA, VÄSKOR FRÅN CADO
- U10 VIPPBRÄDA FRÅN CADO
- U11 LEKTÅG FRÅN CADO
- U12 KOMPISGUNGA FRÅN CADO
- U13 VÄNTHALL FRÅN CADO
- U14 STATIONSBYGGNAD FRÅN CADO
- U15 SANDLÅDA FRÅN CADO
- U16 TÅGVÄXEL FRÅN CADO
- U17 LUSTHUS FRÅN GAZEBO
- U18 RÖSPELARE SIRI FRÅN NOLA
- U19 BÄNK, ORM FRÅN NOLA
- U20 TEGELMUR BARA MINERALER
- U21 TRAPPA GRANIT SE RITNING L-31-1-11 - L-31-1-16
- U22 KONSTVERK ULLA
- U23 KONSTVERK PSST
- U24 INSEKTSHOTELL

KOORDINATSYSTEM

PLAN: SWEREF 99 13 30

HÖJD: RH2000

ORIENTERINGSFIGUR

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN

UPPHANDLINGSDOKUMENT

ESLÖVS KOMMUN

STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS OCH BÄCKAVÄGEN

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

UPPDRAG NR	RITAD/KONSTRUERAD AV	HANDLÄGGARE
10320022	K MÅRTENSSON	S DEGERMAN
DATUM	ANSVARIG	
2022-05-04	S DEGERMAN	

PLANTERINGS- OCH UTRUSTNINGSPLAN

SKALA	NUMMER	BET
1:100	L-30-1-04	

F:\Uppdrag\varia\GIS\Projects\STFS\Eslov\10320022\A_CAD\Utblad\L-30-1-04.dwg PLOTTAD: 2022-4-29 14:32:06 AV: ANVÄNDARE, SEMYR867

ESLÖVS KOMMUN

Ansökan om lov- och anmälanspliktiga åtgärder

Fyll i dina kontaktuppgifter på första sidan, sedan fyller du i antingen
- sidan 2 för att ansöka om lov eller
- sidan 3 om det är anmälanspliktiga åtgärder.

Mer information om åtgärder som kräver bygglov eller anmälan hittar du på eslov.se/bygga.

Sökande/byggherre

Namn	Personnummer/organisationsnummer	
Eslövs kommun	212000-1173	
Adress	Postnummer	Ort
Gröna torg 2	24180	Eslöv
E-post		Telefon
christel.wohlin@eslov.se		0413-62985
Faktureringsadress om annan än sökandens		Fakturareferens
		55000018

Fastighet

Fastighetsbeteckning
ESLÖV 53:4
Fastighetens adress (om annan än sökandens)
-
Fastighetsägare (om annan än sökanden)
-

Kontrollansvarig

Namn	Personnummer/organisationsnummer	
Angelica Alvarez	556739-5263	
Adress	Postnummer	Ort
Klostergatan 9	222 22	Lund
E-post		Telefon
angelica.alvarez@pontarius.com		0709786481

Information om personuppgiftshantering

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är personuppgiftsansvarig och behandlar personuppgifter som ett led i nämndens myndighetsutövning.

Personuppgifterna kommer att bevaras och gallras i enlighet med nämndens informations-hanteringsplan. Du har rätt att kontakta oss om du vill få information om vilka uppgifter som nämnden behandlar om dig. Du har även rätt att begära rättelse, eller begära att vi begränsar behandlingen för att göra invändningar, eller begära radering av dina personuppgifter. Dessa rättigheter kan ibland begränsas.

På eslov.se/gdpr hittar du mer information om hur Eslövs kommun behandlar personuppgifter.

ESLÖVS KOMMUN

Ansökan om

■ Bygglov	☐ Tidsbegränsat lov
■ Marklov	☐ Förlängning av tidsbegränsat lov med diarienummer:
☐ Rivningslov	☐ Bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ansökan avser

■ Nybyggnation	☐ Fasadändring	☐ Inredande av ytterligare bostad/lokal
☐ Tillbyggnad	■ Ändrad markhöjd	☐ Ändrad användning
■ Mur/plank	☐ Trädfällning	från: _____
☐ Rivning	☐ Skylt	till: _____
		☐ Annat: _____

Nytillkommen byggnadsarea (m²) 11	Nytillkommen bruttoarea BTA (m²)
Nytillkommen bostadsarea BOA (m²)	Nytillkommen lokalarea LOA (m²)

Planerad byggstart ☐ Snarast ■ Datum: november 2022	Kan farligt avfall förekomma? ■ Ja ☐ Nej

Byggnadstyp

☐ Enbostadshus	☐ Fritidshus	☐ Komplementbyggnad
☐ Tvåbostadshus	☐ Flerbostadshus	■ Annat: Lusthus

Bifogade handlingar

■ Situationskarta/Förenklad nybyggnadskarta 1:500	■ Sektionsritningar 1:100
■ Fasadritningar 1:100	■ Kontrollansvarigs certifikat (om åtgärden kräver kontrollansvarig)
■ Planritningar 1:100	☐ Annat: _____

Endast vid tillbyggnad eller annan ändring av en- eller tvåbostadshus

☐ Förslag till kontrollplan	☐ Energiberäkning
☐ Konstruktionsritningar	☐ Brandskyddsbeskrivning
☐ Nybyggnadskarta 1:500	☐ Annat: _____

Övriga uppgifter

ESLÖVS KOMMUN

Anmälan om

Nybyggnad eller tillbyggnad av:

☐ Tillbyggnad av bostadshus max 15 m²

☐ Komplementbostadshus

☐ Komplementbyggnad (till exempel garage, förråd, växthus)

☐ Takkupa (utan ingrepp i bärande konstruktion)

Ändring av:

☐ Bärande konstruktion

☐ Planlösning (avsevärd)

☐ Ändring från komplementbyggnad till komplementbostadshus

Installation eller väsentlig ändring av:

☐ Eldstad/kamin

☐ Rökkanal

☐ Hiss

☐ Ventilation

☐ Vattenförsörjning i en byggnad eller inom en tomt

☐ Avlopp i en byggnad eller inom en tomt

☐ Vindkraftverk

☐ Brandskyddet i byggnaden

Övriga åtgärder:

☐ Rivning av hel eller del av byggnad

☐ Bygglovsbefriade åtgärder enligt plan- och bygglagen (2010:900) 9 kap. 7 §

☐ Underhåll av bevarandevärt byggnadsverk

☐ Inredning av ytterligare en bostad i enbostadshus

Nytillkommen byggnadsarea (BYA) m²	Nytillkommen bruttoarea (BTA) m²
Planerad byggstart ☐ Snarast ☐ Datum: november 2022	Kan farligt avfall förekomma? ☐ Ja ☐ Nej

Byggnadstyp

☐ Enbostadshus ☐ Fritidshus ☐ Komplementbyggnad

☐ Tvåbostadshus ☐ Flerbostadshus ☐ Komplementbostadshus

☐ Annat: _____

Bifogade handlingar

☐ Situationskarta/Förenklad nybyggnadskarta

☐ Fasadritningar 1:100

☐ Planritningar 1:100

☐ Sektionsritningar 1:100

☐ Konstruktionsritningar

☐ Kontrollansvarigs certifikat (om åtgärden kräver kontrollansvarig)

☐ Förslag till kontrollplan

☐ Energiberäkning

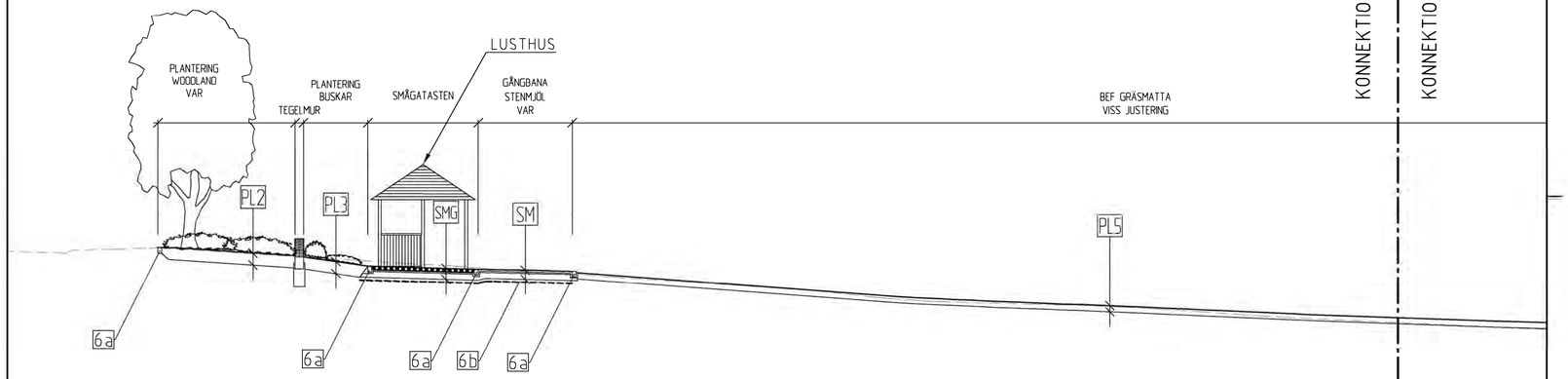
☐ Brandskyddsbeskrivning

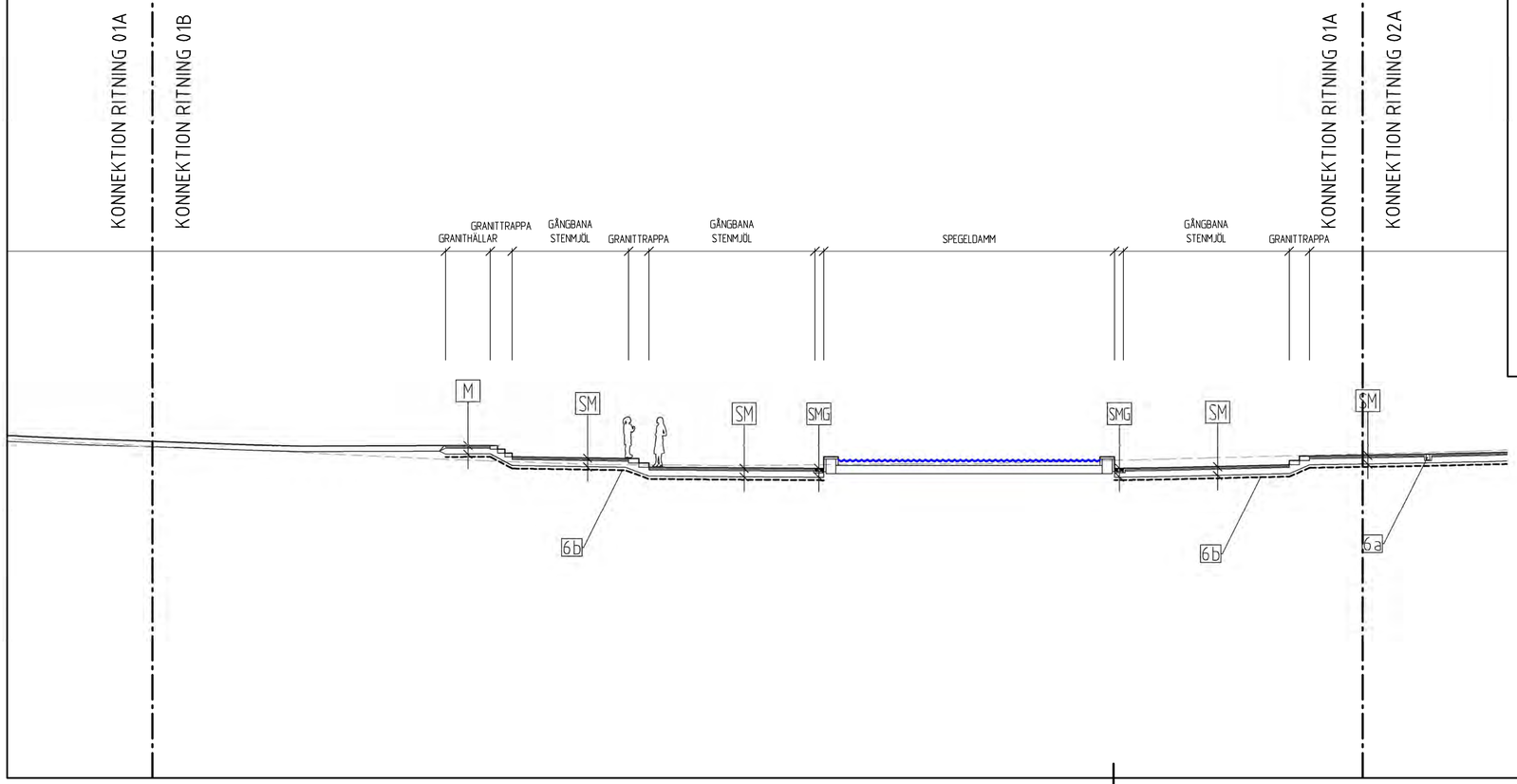
☐ Annat:_____

Beskrivning av projektet

SEKTION C-C

SKALA 1:100

PL1 - VÄXTBÄDD TRÄD I GRÄSYTOR, T=600 mm			
	VÄXTBÄDD	BEF JORD SOM JORDFÖRBÄTTRAS	600
	LUCKRING		200

PL2 - VÄXTBÄDD WOODLAND, T=400 mm			
	VÄXTBÄDD	BEF JORD SOM JORDFÖRBÄTTRAS	400

PL3 - VÄXTBÄDD PERENNER/ANJUELLER, T=400 mm			
	VÄXTBÄDD	HASSELFORS TRÄDGÅRDSJORD E BIO	400
	LUCKRING		200

PL4 - VÄXTBÄDD SKELETJORDSGROP, T=700 mm			
	VÄXTBÄDD	MAKADAM 2/6, BIOKOL OCH KOMPOST	700

PL5 - VÄXTBÄDD GRÄSYTOR, T=300 mm			
	VÄXTBÄDD	BEF JORD	300

PL6 - VÄXTBÄDD SURJORD, T=400 mm			
	VÄXTBÄDD	SURVÄXTJORD	400
	LUCKRING		200

BS - BAKBAR SAND, T=500 mm			
	BAKBAR SAND		400
	OBUNDER BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	100

SS - STRID SAND, T=500 mm			
	STRID SAND		400
	OBUNDER BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	100

G - GUMMIASFALT, T=397 mm			
	BELÄGGNING	GUMMIASFALT	67
	STENMJÖL	STENMJÖL 0-8 MM	30
	OBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	100
	FÖRSTÄRKNINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	200

ÖVRIGT (STÖDREMSA, FYLLNING MM)			
6a	STORGATSTEN	SATT I GRUS	-
6b	GEOTEXTIL	BRUKSKLASS N3	-
6c	CORTENSTÅL	SATT I JORDFUKTIG BETONG	-
6d	JÄRNSTAKET	-	-

SM - GÅNGBANA, STENMJÖL, T=300 mm			
	BELÄGGNING	STENMJÖL	50
	SLITLAGER AV GRUS	KROSSAT BERGMATERIAL	40
	OBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	210

SM2 - GÅNGBANA, STENMJÖL, JUSTERING GRUS T= VAR			
	BELÄGGNING	STENMJÖL	50
	JUSTERINGSLAGER AV GRUS	KROSSAT BERGMATERIAL	VAR

SMG - SMÅGATSTEN, T=370 mm			
	SMÅGATSTEN	SATTA I RADER	100
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	SLITLAGER AV GRUS	KROSSAT BERGMATERIAL	40
	OBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	200

SMS - STENMJÖL SKELETTJORD T=1060 mm			
	SLITLAGER	STENMJÖL 0/8	50
	SLITLAGER AV GRUS	KROSSAT BERMATERIAL	40
	AVJÄMNINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL 8/11	50
	LUFTIGT BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL 32-63 mm	150
	SKELETT KOLMAKADAM	KROSSAT BERGMATERIAL 32-90 mm	700
	BIOKOL	OGÖDSLAD BIOKOL	50

M - GRANITHÄLLAR, T= VAR			
	SLITLAGER	GRANITHÄLLAR	60
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	JUSTERINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	VAR

M1 - KALKSTENSPLATTOR, T= VAR			
	SLITLAGER	SANDSTENSPLATTOR	50
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	JUSTERINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	VAR

M2 - GRANITHÄLLAR, T= 330 mm			
	SLITLAGER	SANDSTENSPLATTOR	50
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	OBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	250

BF - BARKFLIS, T= 200 mm			
	SLITLAGER	BARKFLIS	200

Överyta
Överbyggnadslager
Befintlig markyta
Ny höjd
Befintlig höjd

SKALA 1:100

0 1 2 5 10
METER

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN

ARBETSMATERIAL

ESLÖVS KOMMUN

STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS
OCH BÄCKAVÄGEN

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

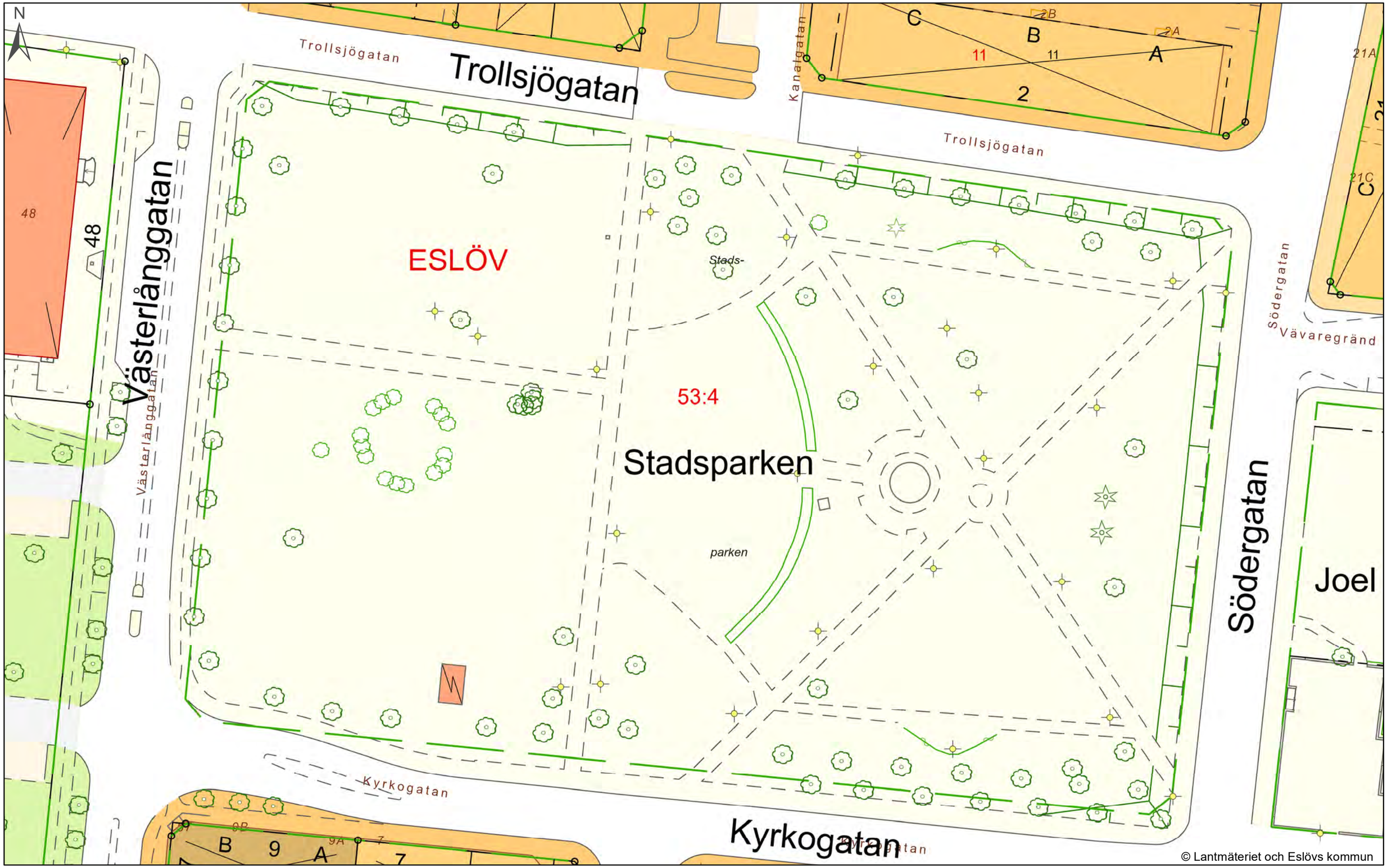
UPPDRAG NR	RITAD/KONSTRUERAD AV	HANDLÄGGARE
10320022	K MÅRTENSSON	S DEGERMAN
DATUM	ANSVARIG	
2022-05-04	S DEGERMAN	

SEKTIONER
ÖVERBYGGNADSTABELL
SEKTION C

SKALA	NUMMER	BET
1:100	T-31-2N-02	

FIL: N:\STS\Sbdn\10320022\4_CAD\1\Ritbet\T-31-2N-02.dwg PLOTTAD: 2022-5-03 08:52:22 AV ANVÄNDARE: SEMG646

01: Handläggarkarta

0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 (m)

1:500

Simply Log Cabins

For Sales & Assembly Advice Call Us: 01636 858 290

Search Simply Log Cabins...

My Account

Log Cabins | Summer Houses | Gazebos | Garages & Carports | Sheds | Garden Structures | Brands | Fast Delivery!

Payment Information & How To Buy > | Delivery and Covid Info Etc. | Read Our Log Cabin Buying Guide >

Home › Gazebos › Hexagonal and Octagonal Gazebos (6 and 8 Sides) › Bertsch Helena 7-35 Z Pavilion Gazebo

Share

‹ View All Bertsch
‹ View All Gazebos

Bertsch

Helena 7-35 Z Pavilion Gazebo

Code: HELENA7-35Z

£8,570.00 (Includes VAT: Home Delivered)

Deposit £4,285.00

RRP: £9,361.00 | Save: £791.00 (8%)

1. Select Optional Felt Shingles (3 Colour Choices)? −

- ◉ None
- ○ Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: BLACK - packs (bertsch) x 9) More Info **£324.00**
- ○ Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: GREEN - packs (bertsch) x 9) More Info **£324.00**
- ○ Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: RED - packs (bertsch) x 9) More Info **£324.00**

2. Select Optional Roof Insulation and Facia Kit? +

Stock Availability : Delivered Within 8-12 Weeks

Add to Basket | Add To Wishlist

Ask A Question | Email A Friend

Trusted Website
Authorised by the Financial Conduct Authority

Price Match
We Will Always try to Match Any Price

100% Secure
Shop in Confidence

Startbesked för bygglov för lusthus och murar samt startbesked för markhöjning på fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv

12

KS.2022.0353

KS.2022.0353

2022-09-19

Mikael Vallberg
+4641362423
mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Startbesked för lusthus och murar samt startbesked för markhöjning på fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv

Ärendebeskrivning

En åtgärd som kräver bygglov eller marklov får inte påbörjas förrän en nämnd har gett startbesked. För att få ett startbesked ska byggherren kunna visa att åtgärden antas uppfylla kraven i plan- och bygglagen med tillhörande föreskrifter. I samband med upprustningen av Stadsparken har Miljö och Samhällsbyggnad sökt om bygglov för uppförande av lusthus, murar och marklov för markhöjningar. Startbeskedet lyfts för beslut i kommunstyrelsen eftersom det har bedömts vara en jävsituation om miljö- och samhällsbyggnadsnämnden fattar beslutar om en åtgärd som ska utföras av förvaltningen Miljö och Samhällsbyggnad.

Beslutsunderlag

- Kontrollplan
- Detaljritning på tegelmur Stadsparken, Joel Sallius plats och Bäckavägen
- Skrivelse om pergola, spaljé med mera
- Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken
- Förslag till lusthus

Beredning

Ärendet har beretts av Kommunledningskontoret.

Beslutet avser: Bygglov för lusthus och murar samt marklov för markhöjning på fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv. Ärendet registrerades 2022-07-14 och har diarienummer BYGG.2022.241. Kommunstyrelsen beviljade bygglov för murar och marklov för markhöjningar den 6 september 2022 (KS 2022-09-06, § 164). Bygglov för lusthus hanteras av kommunstyrelsen på samma möte som detta startbesked (KS 2022-10-04). Om bygglov för lusthus inte beviljas på det mötet kan inte startbesked meddelas för lusthuset.

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att förslag till kontrollplan, registrerad den 2 september 2022, fastställs i enlighet med 10 kapitlet 24 § plan och

bygglagen samt att meddela startbesked med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) 10 kap. 23 §.

Byggnadsverket får inte tas i bruk i de delar som omfattas av startbeskedet förrän kommunstyrelsen har gett ett slutbesked, om nämnden inte beslutar annat, 10 kapitlet 4 § plan och bygglagen.

Åtgärden kräver inte utstakning.

Enligt 9 kapitlet 42 a § plan- och bygglagen (2010:900) får ett lov verkställas fyra veckor efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar även om beslutet inte vunnit laga kraft.

Handlingar som ska lämnas in som underlag för slutbesked, senast vid slutsamråd:
- Fastställd kontrollplan, ifylld och signerad.
- Utlåtande från berörd kontrollansvarig, enligt 10 kapitlet 11 § 6 plan- och bygglagen.
- Handlingar enligt startbesked och kontrollplan.
- Sakkunnighetsintyg om att byggnadens och murens läge överensstämmer med meddelat bygglov.

Beslutet kan överklagas till Länsstyrelsen i Skåne län
Beslut om startbesked kan i enlighet med plan- och bygglagen 13 kap. 15 § överklagas endast av den som lämnat in ansökan om lov eller gjort en anmälan om bygglovsbefriad anmälanspliktig åtgärd.

Enligt praxis har ändå ägare till grannfastigheter getts klagorätt med stöd av den rätt till domstolsprövning som följer av artikel 6.1 i Europakonventionen.

Överklagandet, som ska vara skriftligt, lämnas in eller skickas till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslöv. För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit in senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Ange diarienummer på ärendet, ditt namn, e-postadress eller postadress och varför du anser att beslutet är felaktigt samt på vilket sätt du vill att beslutet ska ändras. Bifoga handlingar eller annat som stödjer din uppfattning.

Övriga upplysningar:
- Kommunstyrelsens beslut om startbesked upphör att gälla två år efter det att startbeskedet gavs, eller samtidigt som lovet upphör, 10 kapitlet 25 § plan- och bygglagen.
- Information om byggherrens arbetsmiljöansvar finns på Arbetsmiljöverket, telefon 010-730 90 00, eller www.av.se

Förslag till beslut
- Kommunstyrelsen föreslås fastställa förslag till kontrollplan, registrerad den 22 september 2022, enligt 10 kapitlet 24 § plan- och bygglagen (2010:900).
- Kommunstyrelsen föreslås meddela startbesked, enligt 10 kapitlet 23 § plan- och

bygglagen (2010:900) för lusthus och murar samt markhöjning på fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv. Ärendet registrerades 2022-07-14 och har diarienummer BYGG.2022.241.

Beslutet skickas till
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

Kontrollplan för mark- och bygglov

Fastighetsbeteckning: **ESLÖV 53:4**	Fastighetens adress: Stadsparken	
Ärendenummer: BYGG.2022.241		
Byggherre: Eslövs kommun		
Adress:	Postnummer:	Postadress:
Telefon mobil:	Telefonnummer:	E-post:

Utförande entreprenör:		
Företag:		
Adress:	Postnummer:	Postadress:
Namn:		
Telefon mobil:	Telefon:	E-post:

*BH – (Byggherre)
*S – (Sakkunnig för berörd kontrollpunkt)
*EK - Egenkontroll
*KA – (Kontrollansvarig)
*E - (Elektriker)
*ME – (Markentreprenör)

BBR (Boverkets byggregler)
A-ritning (Arkitektritning)

Ankom: 2022-09-02 Ärende: BYGG.2022.241 Handling: 496626

Kontrollen avser	Ansvarig *(E, BH, ME, KA eller S)*	Utförs enligt	Kontroll mot	Sign /datum	Anmärkning	Åtgärd
Överensstämmelse mot beviljat lov	BH	PBL Kap 10 § 5	Bygglovshandlingar			
Lägeskontroll	BH	Kommunkrav	Beviljat lov			
Åtgärder till skydd mot uppkomst mot buller och damm samt att tillträde för obehöriga försvåras	ME	BBR 2:3	Visuellt			
Markarbeten (schaktning, fyllning)	ME	BBR 2:4	EK			
Utförd marksanering	S	Godkänd saneringsplan	Slutdokumentation samt redovisning med deponikvitto			
Tillgänglighet	S	BBR, PBL, PBF	Utlåtande från sakkunnig tillgänglighet			
Markavvattning, dränering	ME	BBR 6:5321, 6:5322	EK			
Skydd mot elstötar och elchocker	E	BBR 8:8	Bevis från behörig elektriker			
Skydd mot olyckor vid fasta lekredskap	BH	BBR 8:93 SS-EN 1176 / 1177	Installationsbesiktning			
Dammar, fasta brunnar och fasta behållare	ME	BBR 8:952	EK			
Tegelmur	ME	EKS 11 Avd A § 15	Konstruktionsritning /EK			
Montering lusthus	ME	Leverantörens anvisning	Monteringsintyg			
Byggprodukter med bedömda egenskaper	BH	EKS 11 Avd A § 18	CE-märkning / typgodkännande		Lusthus	
Avfall och avfallshantering omhändertas enligt Avfallsförordningen	ME	SFS 2020:614	Dokumenterad redovisning med kvitto		Byggavfall	

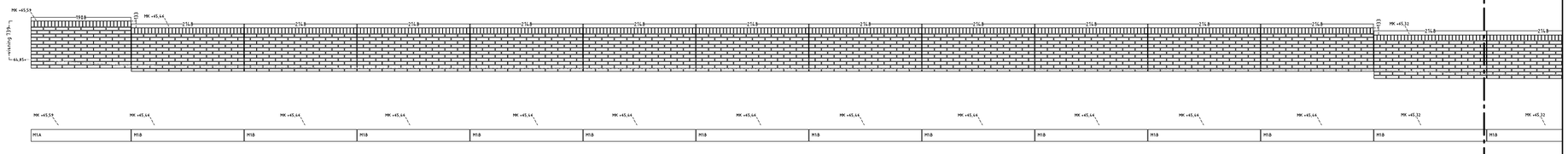
Härmed intygas, att byggnadsåtgärderna fullgjorts i överensstämmelse med gällande lov/startbesked samt uppfyller de tekniska egenskapskraven enligt plan- och byggförordning, SFS 2011:338, 3 kap.		
_____ Datum	_____ Underskrift (kontrollansvarig)	_____ Namnförtydligande (kontrollansvarig)

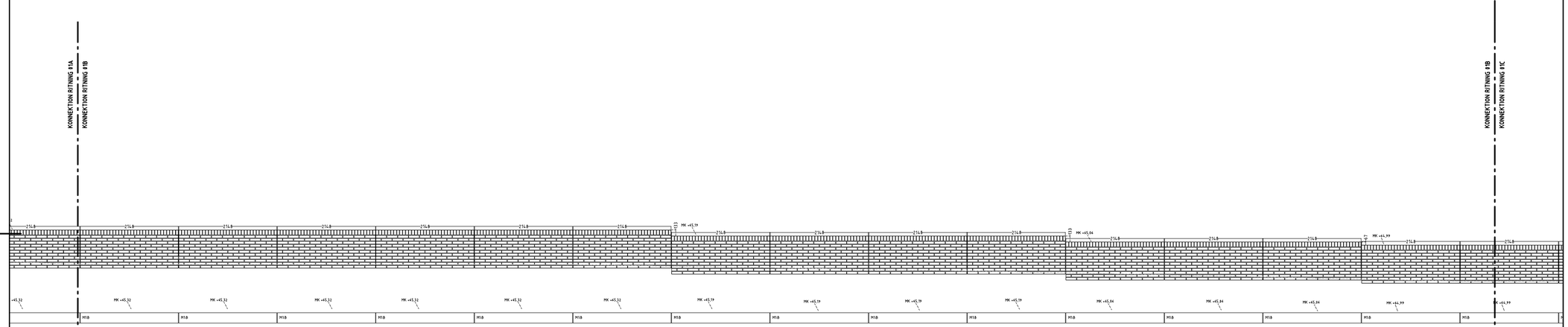
Ankom: 2022-09-02 Ärende: BYGG.2022.241 Handling: 496626

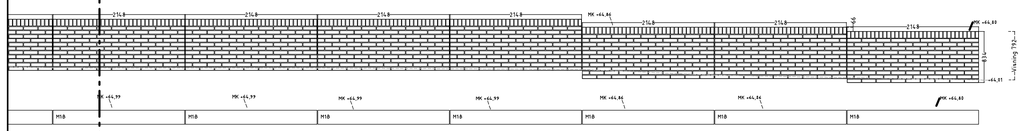
Tegelmur

Prel moduluppdelning

Tegel: RT 436 CLASSICA KIRKETEGL Slaget massivt m/4 fasader Format DK-NF – 228x108x54
Fog BO 13, Ljusgrå
Mått i millimeter

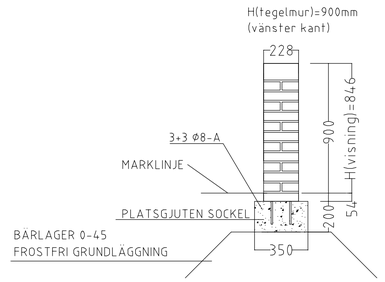

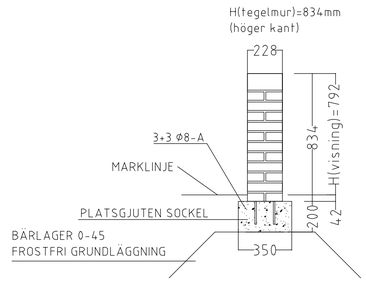
SKALA 1:50

0 1 2 5
METER

Princip fundament.

KRÄVS EN BOTTENPLATTA B=350mm.
FÖRUTSATT MAX TILLÅTET GRUNDTRYCK, 100 kPA.

ARMERING INRITAD MED TÄCKANDE BETONGSKIKT=30MM.
OM SOCKELN UTSÄTTS FÖR TÖSALTNING SKA TÄCKANDE BETONGSKIKTET ÖKA TILL 45 MM.

SKALA 1:20

0 0,1 0,5 1 1,5 2
METER

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN

UPPHANDLINGSDOKUMENT

ESLÖVS KOMMUN

STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS OCH BÄCKAVÄGEN

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

UPPDRAG NR	RITAD/KONSTRUERAD AV	HANDLÄGGARE
10320022	-	-
DATUM	ANSVARIG	
2022-05-04	S DEGERMAN	

KONSTRUERAD AV BARA MINERALER

DETALJ TEGELMUR

SKALA	NUMMER	BET
VAR	13.10 TEGELMUR	

F:\Corrupbwinet\OE\Projects\STD\Eslov\10320022\A-Dok\Ritset\13.10 TEGELMUR.dwg PLOTTAD: 2022-5-03 11:14:29 AV ANVÄNDARE: SDEMPB67

DEK.4	**Pergola, spaljé mm**	
	Lusthus	
	Ska vara av typen BertschHelena 7-35 Z Pavilion Gazebo, https://www.simplylogcabins.co.uk/bertsch-helena-7-35-z-pavilion-gazebo-p1494 Ett 8-kantigt lusthus i trä och med shingel som taktäckning. Svart målad inklusive svart undersida tak. Med knopp på tak. Eller likvärdig.	
	Diameter: 3,5 m Höjd sidovägg: 2,24 m Höjd till nock: 3,18 m Konstruktion: stolpar 116 mm samt limträbalkar Taktäckning: Takshingel Impregnerat trä Galvaniserat stål på anpassningsbara stolpfötter	
	Lusthuset ska monteras enligt leverantörens anvisningar på plintar.	
	På 3 sidor av lusthuset ska ett 1,2 m högt staket utföras. Staketet ska utföras med horisontella och vertikala träribbor med dimension 28x45 mm så att ett rutmönster med stående rutor (150x200 mm) bildas. Monteras på ram av grövre dimension. Snedsågas på ovankant.	
	Bänkar ska byggas mot staketet. Bänkar ska utföras med en sitthöjd 45 och sittdjup på 46 cm. Utförs med hyvlat virke med dimension 145x28mm.	

Beskrivning av planerat lusthus i Stadsparken

Ett 8-kantigt lusthus i trä och med shingel som taktäckning. Svartmålad inklusive svart undersida tak. Med knopp på tak. Det är ett färdigt lusthus från Simply Log Cabins, som modifieras efter nedan instruktioner. På 3 sidor av lusthuset ska ett 1,2 m högt staket utföras.

Lusthuset har öppna sidor ut mot parken och bakom lusthuset planteras låg växtlighet samt klätterrosor och klematis på fristående klätterstöd. Det är även mot detta håll som de 3 sidor som ska ha staketet vänder sig. Det blir ett rutmönstrat nätt staket, som även det målas i svart.

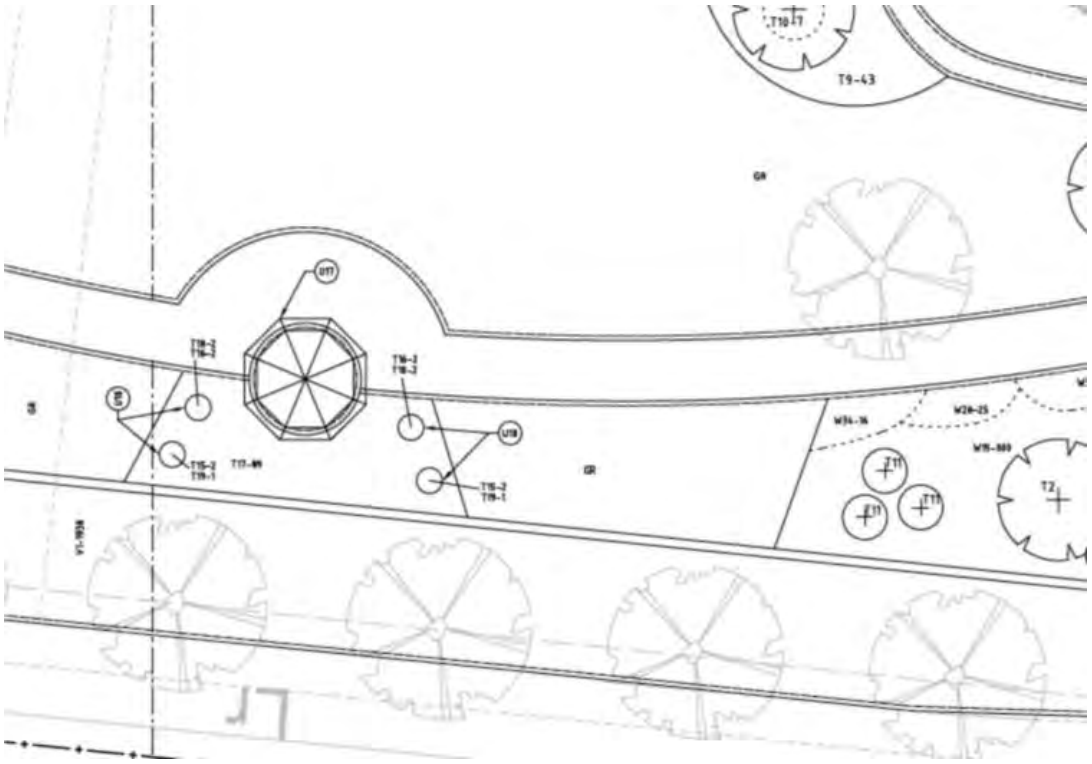
Fasta bänkar byggs mot de sidor som har staket, även dessa målas i svart.

Längd staket och bänkar ca 4,8 m.

Ska vara av typen BertschHelena 7-35 Z Pavilion Gazebo,
https://www.simplylogcabins.co.uk/bertsch-helena-7-35-zpavilion-gazebo-p1494

Diameter: 3,5 m
Höjd sidovägg: 2,24 m
Höjd till nock: 3,18 m
Konstruktion: stolpar 116 mm samt limträbalkar
Taktäckning: Takshingel
Impregnerat trä
Galvaniserat stål på anpassningsbara stolpfötter
Lusthuset ska monteras enligt leverantörens anvisningar på plintar.

T9-43
T10-T7
T9-2
T9-3
T15-2
T9-1
T17-M1
T2
T11

Simply Log Cabins

For Sales & Assembly Advice Call Us: 01636 858 290

Search Simply Log Cabins...

My Account

Log Cabins | Summer Houses | Gazebos | Garages & Carports | Sheds | Garden Structures | Brands | Fast Delivery!

Payment Information & How To Buy > | Delivery and Covid Info Etc. | Read Our Log Cabin Buying Guide >

Home › Gazebos › Hexagonal and Octagonal Gazebos (6 and 8 Sides) › Bertsch Helena 7-35 Z Pavilion Gazebo

Share

‹ View All Bertsch

‹ View All Gazebos

Bertsch

Helena 7-35 Z Pavilion Gazebo

Code: HELENA7-35Z

£8,570.00 (Includes VAT: Home Delivered)

Deposit £4,285.00

RRP: £9,361.00 | Save: £791.00 (8%)

1. Select Optional Felt Shingles (3 Colour Choices)? −

- (•) None
- ( ) Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: BLACK - packs (bertsch) x 9) More Info **£324.00**
- ( ) Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: GREEN - packs (bertsch) x 9) More Info **£324.00**
- ( ) Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: RED - packs (bertsch) x 9) More Info **£324.00**

2. Select Optional Roof Insulation and Facia Kit? +

Stock Availability : Delivered Within 8-12 Weeks

Add to Basket | Add To Wishlist

Ask A Question | Email A Friend

Trusted Website
Authorised by the Financial Conduct Authority

Price Match
We Will Always try to Match Any Price

100% Secure
Shop in Confidence

Godkännande av exploateringsavtal för detaljplan för Skatan 10, Eslöv

13

KS.2022.0393

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0393

2022-09-09
Annika Lagerqvist
+4641362284
annika.lagerqvist@eslov.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av exploateringsavtal till detaljplan för Skatan 10

Ärendebeskrivning

I samband med att kommunfullmäktige antar en ny detaljplan för fastigheten Skatan 10 i Eslöv tecknar kommunen ett exploateringsavtal avseende genomförandet av detaljplanen. Den nya detaljplanen medger ny bebyggelse för icke störande industri och reglerar parkmark med fördröjning av skyfall och dagvatten.

Beslutsunderlag

Förslag till exploateringsavtal för detaljplan gällande Skatan 10

Beredning

Det framtagna förslaget till exploateringsavtal reglerar genomförandet av den nya detaljplanen för fastigheten Skatan 10. Exploateringsavtalet är framtaget i enlighet med kommunens riktlinjer för exploateringsavtal vid kommunalt huvudmannaskap.

Exploateringsavtalet innehåller åtaganden för exploatören att inom och i anslutning till exploateringsområdet ansvara för och bekosta projektering och anläggande av allmän plats samt utfart inom kvartersmark. Exploatören ska utföra och bekosta anläggande av allmän plats norr om kvartersmarken. Den allmänna platsen ska användas för park med anläggning för fördröjning av skyfall och dagvatten. Utfart från kvartersmarken kommer att ske på befintlig utfartsväg inom kvartersmark som ägs kommunen. Vägen är i behov av en upprustning för att klara den trafik som den nya verksamheten alstrar.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslag till exploateringsavtal för detaljplan gällande Skatan 10

Beslutet skickas till
BioGaia Production AB

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

Antagande av detaljplan för Skatan 10, Eslöv 14

KS.2020.0186

KS.2020.0186

2022-09-09

Mikael Vallberg
+4641362423
mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Beslut om antagande för Detaljplan för Skatan 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav (2020-06-09, § 86) BioGaia Production AB ett positivt planbesked för att genom en detaljplaneprocess pröva om fastigheten Skatan 10 är lämplig för industri. Kommunledningskontoret har nu genomfört detaljplaneprocessen och föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen.

Beslutsunderlag

- Skatan 10 Plankarta antagande
- Skatan 10 Planbeskrivning antagande
- Skatan 10 Samrådsredogörelse
- Skatan 10 Granskningsutlåtande
- Fastighetsförteckning
- Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Geo- och miljöteknisk undersökning, PQAB, 2021-03-10
- Markmiljökontroll, LLAB & PQAB, 2021-03-12
- Dagvatten- och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18, rev. 2021-12-08
- PM Biotopskydd, Calluna, 2021-01-12
- PM Trafikutredning, Afry, 2021-02-02

Beredning

Detaljplanen har varit föremål för samråd och granskningsförfarande. Under samråd och granskning har sakägare och allmänhet fått tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget. Framförda synpunkter och kommunens kommentarer till dessa redovisas i samrådsredogörelsen respektive granskningsutlåtandet.

Förslag till beslut

- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta Detaljplan för Skatan 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Beslutet skickas till
BioGaia Production AB

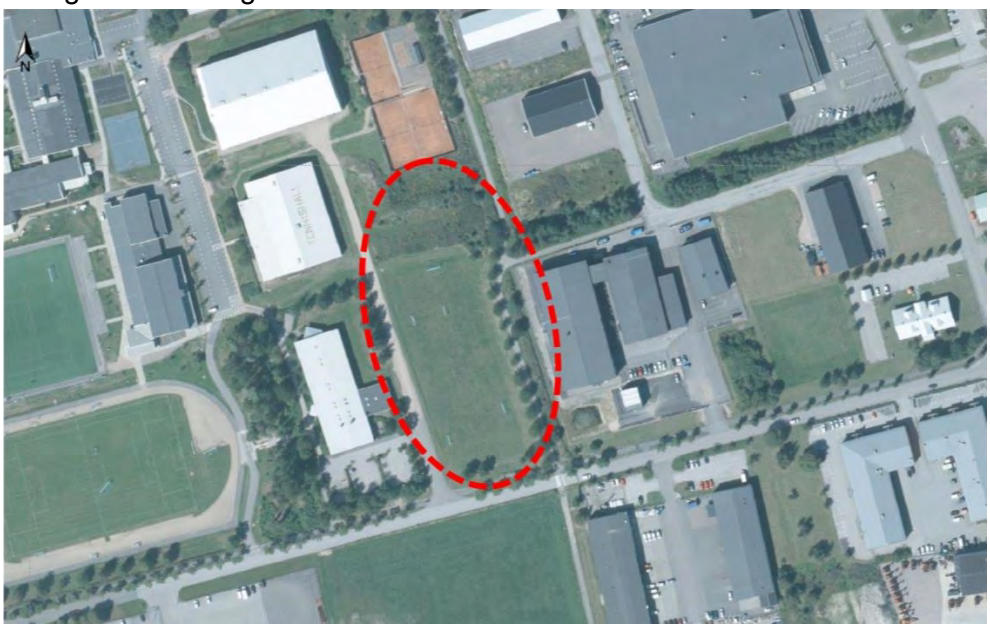
Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

PLANBESKRIVNING

Detaljplanen för Skatan 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Antagandehandling

Kartbild som visar planområdets placering i Eslöv tätort.

Diarienummer: KS 2020.0186
Upprättad: 2022-10-04

Handlingar som tillhör detaljplanen:
- Plankarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande
- Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Geo- och miljöteknisk undersökning, PQAB, 2021-03-10
- Markmiljökontroll, LLAB & PQAB, 2021-03-12
- Dagvatten- och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18, (rev. 2021-12-08)
- PM Biotopskydd, Calluna, 2021-01-12
- PM Trafikutredning, Afry, 2021-02-02

VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan styr hur marken får användas för ett område inom kommunen exempelvis för bostäder, kontor, handel och industri. Detaljplanen får även reglera bebyggelsens placering, utformning och utförande. En detaljplan består av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning som beskriver plankartan. Planbeskrivningen, som inte är juridisk bindande, ska underlätta förståelsen för plankartans innebörd.

PLANPROCESSEN

Detaljplaneprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråd och granskning ges möjlighet för sakägare, myndigheter och andra berörda att inkomma med synpunkter.

Denna detaljplan tas fram genom utökat förfarande i enlighet med Plan- och bygglagen (2010:900).

KSAU beslutade 2022-03-01 att detaljplanen ska hållas tillgänglig för granskning till och med 2022-04-19.

INLEDNING

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen för Skatan 10 är att möjliggöra för icke störande industri på nuvarande fotbollsplan och grönområde, som idag är planlagt som skolområde. Planen ska skapa förutsättningar för en expansion av intilliggande industri med en ändamålsenlig tomt. Planen ska säkerställa att allmänna gång- och cykelvägar genom området fortsatt är tillgängliga. Detaljplanen ska även tillföra parkmark i norra delen av planområdet som delvis kompenserar för skolans bortfall av friyta. Parken ska även fungera som skyfallsyta och hantera dagvatten. Detaljplanen ska säkerställa hantering av dagvatten och skyfall inom området.

SAMMANFATTNING

Planområdet ligger i östra Eslöv, norr om Per Håkanssons väg, i sydöstra delen av Berga skolområde. I planområdet finns idag en fotbollsplan, ett grönområde och en allmän gång- och cykelväg med trädrad som innefattas av det allmänna biotopskyddet för trädalléer.

Planarbetet har initierats av BioGaia Production AB, som driver en verksamhet på grannfastigheten Gröngölingen 1 och har behov av att bygga ut. Planförslaget innebär att en ny industribyggnad byggs på fotbollsplanen på Skatan 10. Byggnaden kommer att ha en maximal höjd på 11 meter. Den nya byggnaden kommer att kopplas ihop med den befintliga byggnaden i öster. Det görs genom en förbindelsegång som går över kommunens befintliga gång- och cykelväg. Gång- och cykelvägen kommer att finnas kvar och fortsatt vara tillgänglig för allmänheten. Den nya industribyggnaden kommer att dela infart med Källebergsskolan. I södra delen av fastigheten kommer det vara en hårdgjord yta för inlastning och vändning för transporter.

Området norr om fotbollsplanen kommer att omvandlas till park och fortsätta vara grönt. Det kommer att grävas ur och omformas för att kunna omhänderta skyfall och ambitionen är att gestalta området så att det också kan fungera som vistelseyta för skolorna och allmänheten.

Planförslaget strider mot översiktsplanen som pekar ut området som grönområde, därför tas detaljplanen fram med utökat förfarande.

INLEDNING 3
PLANENS SYFTE 3
SAMMANFATTNING 3
FÖRUTSÄTTNINGAR 6
PLANDATA 6
BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING 6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN 7
MILJÖBALKEN 8
KULTURMILJÖ 9
SERVICE 9
TRAFIK 9
NATUR 10
TEKNISK FÖRSÖRJNING 11
PLANFÖRSLAG 13
PLANSÖKANDE 13
MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD 13
TRAFIK 15
BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD 17
NATUR 17
EKOSYSTEMTJÄNSTER 17
TEKNISK FÖRSÖRJNING 17
PLANBESTÄMMELSER 19
KONSEKVENSER 20
MILJÖKONSEKVENSER 20
MILJÖKVALITETSNORMER (MKN) 20
DAGVATTEN, ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL 21
NATURMILJÖ OCH BIOLOGISK MÅNGFALD 22
BIOTOPSKYDDSOMRÅDE 22
MARK OCH GRUNDLÄGGNING 23
HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER 24
STADSBILD/LANDSKAPSBILD 24
ARKEOLOGI 25
SOLFÖRHÅLLANDEN 25
TRAFIK 25
BEFINTLIG TEKNISK FÖRSÖRJNING 25
HÄLSA OCH SÄKERHET 25

SOCIALA KONSEKVENSER....25
GENOMFÖRANDE....29
ORGANISATORISKA FRÅGOR....29
TEKNISKA FRÅGOR....29
EKONOMISKA FRÅGOR....29
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER....30
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER....32

FÖRUTSÄTTNINGAR

PLANDATA

Läge

Planområdet ligger i östra Eslöv norr om Per Håkanssons väg, i sydöstra delen av Berga skolområde.

Areal och markägoförhållanden

Planområdet är totalt knappt 1,2 ha stort och omfattar del av fastigheten Skatan 10 och del av gatufastigheten Eslöv 54:2 som båda ägs av Eslövs kommun, samt del av Gröngölingen 1, som ägs av BioGaia Production AB.

Plansituation och angränsande fastigheter

För planområdet finns en gällande detaljplan från 1999.

Planområdet gränsar till Skatan 4 och Skatan 9, som ägs av Eslövs kommun.

BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING

Planområdet består till största del av en fotbollsplan/gräsmatta. Ytan fungerar som del av skolgård för Källebergsskolan samt idrottsyta för skolidrott och används av flera skolor (Källebergsskolan, Nya Östra och Carl Engströms gymnasium). På kvällstid används den som fotbollsplan för fotbollsföreningar. I norra delen av planområdet ligger en kulle som troligtvis har uppkommit genom att schaktmassor har placerats där. I östra delen av planområdet går en gång- och cykelväg med två trädrader och buskar.

Fotbollsplanen och planområdet från sydväst

Väster om planområdet ligger Berga skolområde, med Källebergsskolans byggnad och parkeringsplatser närmast. Mot norr ligger två idrottshallar för bl.a. tennis och rakt norrut finns utetennisbanor. I öst och nordöst ligger ett industriområde med storskaliga hallbyggnader av olika slag. Även i söder, på andra sidan Per

Håkanssons väg, ligger ett industriområde. Tomten precis söder om planområdet har inte bebyggts än utan är en stor gräsyta.

Planområdet med fotbollsplan från nordost.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen

Planområdet omfattas inte av några riksintressen.

Översiktsplan Eslöv 2035

I Eslövs översiktsplan (maj 2018) är fastigheten Skatan 10 föreslagen som grönområde inom skolområde. Marken är även utpekad som lämplig att samutnyttja för vattenhantering. Området är en del av ett utpekat stadsomvandlingsområde i östra Eslöv planerat för 1600 nya bostäder fram till 2035. Översiktsplanen lyfter generellt fram behovet av grönstruktur samt ytor för hantering av vatten inom omvandlingsområdet.

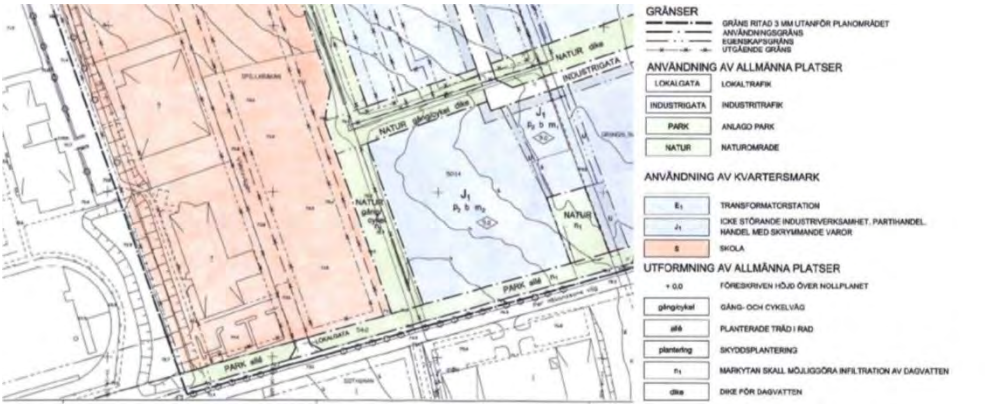
Fördjupad översiktsplan

I fördjupad översiktsplan för Östra Eslöv (Granskningshandling, 21-06-22) är fastigheten Skatan 10 inte en del av skolområdet. Nuvarande markanvändning är angiven som oexploaterad grönyta, planlagd för skoländamål och föreslagen framtida markanvändning är angiven som verksamheter och industri, transportintensiv verksamhet. Yta för dagvatten och skyfall finns utpekat norr om fotbollsplanen.

Framtida markanvändning enligt den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. Skatan 10 är markerad med rött.

Gällande detaljplan
För planområdet gäller detaljplan *E 256 - Detaljplan för skola och verksamheter m.m. inom Bergaområdet söder om Ringsjövägen i Eslöv*. Den antogs 1999 och tillåter skolverksamhet inom planområdet med en maximal byggnadshöjd av 8 meter. Den möjliggör också för icke störande industri i angränsande kvarter. Detaljplanen har i stort genomförts.

Gällande detaljplan för Skatan 10, detaljplan E256

Söder om Per Håkanssons väg gäller detaljplan S189 från 1979. Den anger användning industri på marken med byggnadshöjd på maximalt 13 meter. Detaljplanen har i stort genomförts, men inte i området precis söder om planområdet.

Planuppdrag
Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) beslutade 2020-06-09 att ge positivt planbesked och planuppdrag för detaljplan för Skatan 10.

MILJÖBALKEN

Biotopskydd
Inom planområdet finns två trädrader, en i västra kanten av gång- och cykelvägen och en norr om Per Håkanssons väg. Båda trädraderna omfattas av generellt biotopskydd för allé.

KULTURMILJÖ

Arkeologi/Fornlämningar
Området innehåller inga kända fornlämningar.

SERVICE

Planområdet ligger på gränsen mellan ett skolområde med tre skolor och idrottshallar och ett industriområde, där det ligger många verksamheter och arbetsplatser. Längs Ringsjövägen, cirka 400 meter norrut, finns livsmedelsbutik, apotek, med mera.

TRAFIK

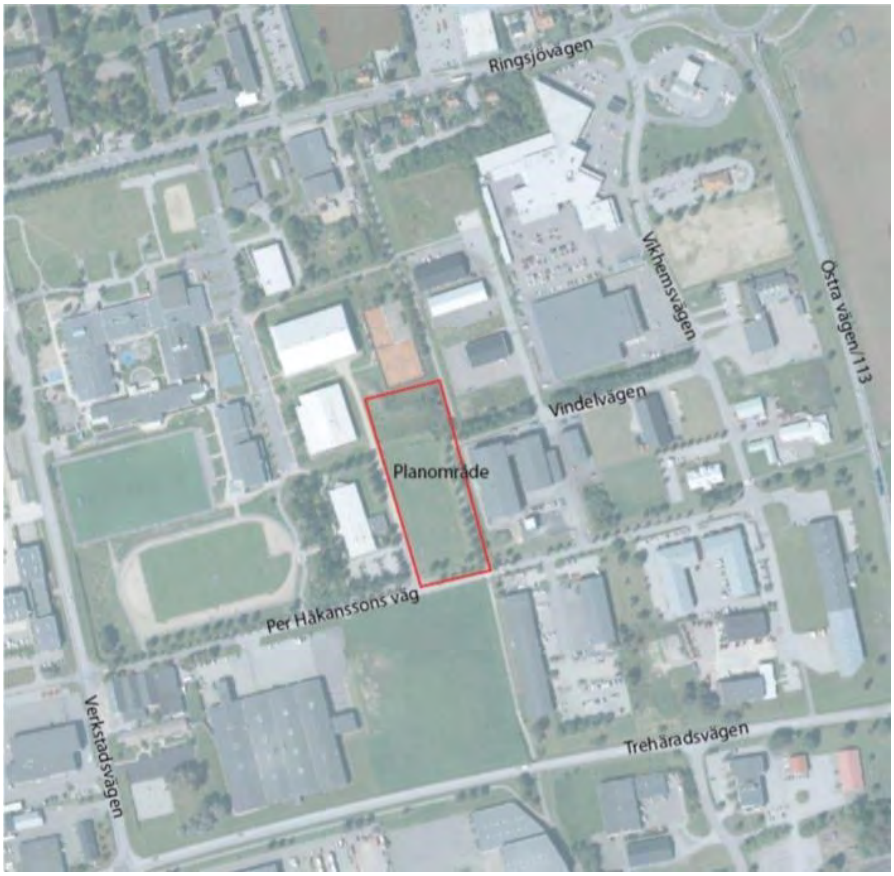
Gång- och cykelvägar
Planområdet är väl kopplat till det befintliga gång- och cykelnätet. Längs med Per Håkanssons väg finns gång- och cykelväg på norra sidan av vägen. I östra delen av planområdet finns en gång- och cykelväg som är del av ett övergripande nord-sydligt cykelstråk genom hela östra Eslöv.

Kollektivtrafik
Planområdet ligger drygt en kilometer från Eslövs tågstation. Busshållplatser för både stadsbuss och regionbuss finns på Ringsjövägen, Verkstadsvägen och Trehäradsvägen, alla cirka 600 meter från planområdet. Busshållplatserna trafikeras av linje 1 (stadsbuss från Solkullen till Flygstaden via stationen), 157 (regionbuss till Flyinge), 436 (regionbuss till Löberöd) och 474 (regionbuss till Hörby).

Biltrafik
Per Håkanssons väg ligger direkt söder om planområdet och leder västerut, mot järnvägen. Österut har den ingen anslutning till Östra vägen, utan angöring sker från norr via Ringsjövägen. Räddningstjänsten kan även angöra söderifrån via Trehäradsvägen. Ringsjövägen är hårt belastad och kommunen strävar efter att fler ska välja Trehäradsvägen.

Eslövs kommun har genomfört en åtgärdsvalsstudie 2018 tillsammans med Trafikverket, där syftet var att minska genomfartstrafiken vid Stora torg samt öka trafiksäkerheten. Problembilden visar att det är svårt att ta sig ut på väg 113 via Trehäradsvägen och Södra vägen. Åtgärdsvalsstudien föreslår bland annat en cirkulationsplats vid korsningen väg 113/Trehäradsvägen. Kommunen önskar att i enlighet med åtgärdsvalsstudien omvandla korsningen vid Trehäradsvägen/ Östra vägen/väg 113 till en cirkulationsplats för att underlätta för trafiken. Trafikverket som är väghållare för Östra vägen/väg 113 avser fördjupa det regionala perspektivet och de regionala anspråken innan beslut om utbyggnad av cirkulationsplats vid korsningen Trehäradsvägen/Östra vägen/väg 113.

Väster om fotbollsplanen finns en infart till Källebergsskolans parkering. Vägen ligger på kommunen/skolans fastighet. Infartsvägen är även längre norrut en serviceväg till anläggningar för tennis och fotboll. Dessa nås vanligtvis av besökare via en annan väg från Ringsjövägen i norr.

Översikt över vägar i anslutning till planområdet

Parkering
Precis väster om planområdet ligger en parkeringsplats som tillhör Källebergsskolan. Parkeringsplatsen används av skolans personal, men även av vårdnadshavare som lämnar och hämtar elever. En del av parkeringen används av elever som kör moped till skolan (cirka 10 per dag). Infarten till parkeringen används även för leveranser till skolan.

NATUR

Natur, park och rekreation
Hela planområdet är utpekat som grönområde i översiktsplanen.

Största delen av planområdet är idag en fotbollsplan med gräs och är en del av skolområdet. Ytan fungerar som skolgård för Källebergsskolan samt idrottsyta för skolidrott och används av flera skolor (Källebergsskolan, Nya Östra och Carl Engströms gymnasium). På kvällstid används den som fotbollsplan för fotbollsföreningar. Inom skolområdet finns två andra gräs- och fotbollsplaner.

I norra delen av planområdet finns ett område med en kulle, som troligtvis består av schaktmassor. Kullen är otillgänglig och där växer buskar och sly. Längs gång- och cykelvägen i öster och Per Håkanssons väg i söder finns trädrader. Öster om gång- och cykelvägen finns en stenmur som är inbäddad i grönska.

Topografi
Planområdet lutar från öst till väst och även något från norr till söder. Höjdskillnaden är knappt 3 meter och tas upp med slänter som går parallellt med fotbollsplanen. Gång- och cykelvägen har i en punkt i nordost en höjd på 76,5 meter över nollplanet. Lägsta punkten inom planområdet är 73,7 meter över nollplanet och ligger i skolans infartsgata i sydvästra delen av planområdet.

Skatan 10 består till största delen av en fotbollsplan och norr om planen en del uppschaktade högar från tidigare byggnationer. Nivån på fotbollsplanen ligger runt +74,7 meter och området norr om är uppfyllt till mellan +75,7 och +77,2. Även på dessa massor ligger högar som sträcker sig upp till +80 m.

Norr om Vindelvägen från Vikhemsvägen och fram till bollplanen på Skatan 10 finns ett större dike som är markerat som utjämningsmagasin. Diket är sedan kulverterat med en 800-ledning ner söderut längs östra sidan på Skatan 10.

Luftföroreningar
Luften i Eslöv bedöms generellt vara god. Eslöv ligger dock över genomsnittet i länet vad gäller kväveoxider och partiklar. Kväveoxiderna kommer främst från väg- och tågtrafik samt från jordbruket och partiklarna kommer främst från jordbruket.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

VA och dagvatten
Området ingår i kommunens verksamhetsområde för VA och VA Syd är huvudman. Planområdet kan anslutas till dagvattennätet. VA Syd har ledningar längs Per Håkanssons väg, längs infartsvägen väster om planområdet och väster om gång- och cykelvägen i östra delen av planområdet.

Skyfall
Kommunens skyfallskartering (Tyréns 2016 - 2019) visar de lågpunkter och ytlig avrinning som uppkommer vid större regntillfällen, över 10-årsregn, då ledningsnätets dimensionerande förutsättningar överskrids.

På fastigheten Skatan 10, som idag utgör en lågpunkt, finns det risk för vattendjup om cirka 5 - 25 centimeter vid dessa regn (10-årsregn eller mer).

Idag har ytan begränsade förutsättningar att fördröja dessa regn. Ytan utgör fördröjning och översilningsyta där en något trögare avrinning uppnås. Nivåförhållandena gör att vattnet efter översilning rinner ner i lågpunkter inom skolområdet och vidare mot den västra fotbollsplanen. Någon fördröjande effekt på vatten som rinner längs Per Håkanssons väg har ”fotbollsplanen” inte.

Fjärrvärme och el
Kraftringen ansvarar för fjärrvärmeledningar och el i närområdet. Fjärrvärmeledningar finns längs Per Håkanssons väg och parallellt öster om gång- och cykelvägen i östra delen av planområdet. Elledningar finns längs Per Håkanssons väg och längs infartsvägen väster om planområdet.

Fiber och tele
Skanova har ledningar längs Per Håkanssons väg och längs infartsvägen väster om planområdet.

Övriga ledningar
Weum gas har ledningar i Per Håkanssons väg.

Eslövs kommun har ledningar för belysning längs Per Håkanssons väg, parallellt öster om gång- och cykelvägen i östra delen av planområdet och längs infartsvägen väster om planområdet.

PLANFÖRSLAG

PLANSÖKANDE

Plansökande är BioGaia Production AB, som ansökte om planbesked den 3 april 2020. BioGaia tillverkar olika kosttillskott och har sedan 2011 funnits på grannfastigheten Gröngölingen 1, öster om Skatan 10. Där arbetar cirka 45 personer med produktion, administration och forskning. Företaget har de senaste åren haft en betydande tillväxt och behöver därför bygga ut.

BioGaia har tillsammans med konsulter tagit fram bebyggelseförslaget.

Tv: Illustrationsplan th: Plankarta

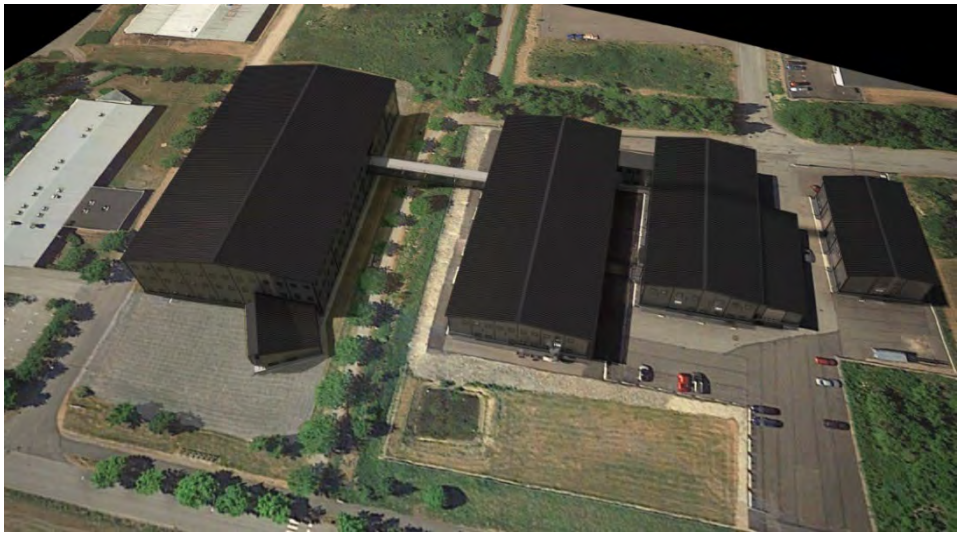
MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD

Ny bebyggelse

Planförslaget innebär att en ny industribyggnad byggs på fotbollsplanen. Byggnaden kommer ha en maximal höjd på 11 meter. I sydöstra hörnet av den nya byggnaden planeras för en inlastningskaj i vinkel mot huset, den får maximalt vara 5 meter hög detta regleras genom högsta nockhöjd.

Användningen regleras till icke störande industri - J_1, eftersom fastighetens läge med närhet till skola innebär att verksamheten inte får skapa negativ omgivningspåverkan.

Det finns storskaliga byggnader i industriområdet österut och idrottshallar inom skolområdet. Den nya industribyggnaden kommer dock vara högre än de befintliga byggnaderna. Byggrättens avstånd till fastighetsgräns regleras med 2 meter prickmark i väster och norr och 4 meter i öster.

Visualisering av området från söder, ny byggnad till vänster. Bild: BioGaia

Den befintliga produktionsanläggningen är byggd utifrån ett produktionsflöde som är indelat i olika hygienzoner. Den tänkta utbyggnaden kommer att kopplas ihop med den befintliga byggnaden i öster för att klara flödet och hygienkraven. Det görs genom en förbindelsegång – (J_2) som går över kommunens befintliga gång- och cykelväg. Gång- och cykelvägen kommer att finnas kvar och fortsatt vara tillgänglig för allmänheten vilket säkerställs i plankartan med allmänplats PARK och egenskapsbestämmelse - gång/cykel.

Förbindelsegången kommer enligt planförslaget att byggas minst 2,7 meter över gång- och cykelbanans marknivå – f_4. Utrymmet behövs för framkomlighet för cyklister samt kommunens servicefordon, och regleras i plankartan. Kommunens höjdscanning visar att markhöjden på gång- och cykelvägen under förbindelsegången är +76,2 meter.

Förbindelsegångens storlek regleras i plankartan – $f_{1\text{-}2}$, den får byggas max 4,4 meter bred och 4,0 meter hög. Även utformning regleras genom planbestämmelse – f_3, förbindelsegången ska uppföras med delvis glasade väggar. Syftet är att säkerställa att den allmänna gång- och cykelvägen upplevs som tillgänglig och trygg. Förbindelsegången kommer att behöva ha pelare som står på kommunens mark, vilket möjliggörs i plankartan med bestämmelse – brostöd$_1$. Läget för pelarna behöver anpassas så de inte sammanfaller med ledningar som finns i marken.

Pelarna som ska bära förbindelsegången ska, förutom gentemot ledningar i mark, planeras så att de inte sammanfaller med befintlig gång- och cykelväg. Ett visst avstånd från gång- och cykelvägen är också önskvärt för att undvika krockrisker, detta säkerställs i plankartan. Pelarna bör markeras med reflexer så att cyklister uppmärksammas.

Söder om den nya byggnaden kommer det att bli en hårdgjord yta för transporter, inlastning och vändplats. På prickmarken tillåts ramper till inlastningszonen. Hela

tomten med den nya industribyggnaden kommer i huvudsak att vara hårdgjord och inhägnad.

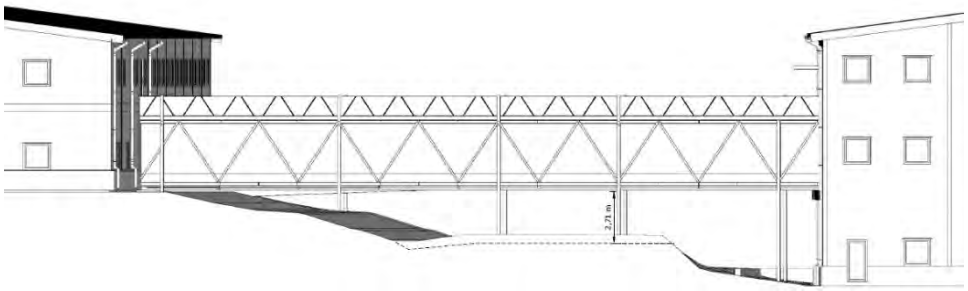
Park
Området norr om den nya byggnaden kommer att omvandlas till allmän plats PARK och fortsätta vara grönt. Det kommer att grävas ur och omformas för att kunna omhänderta skyfall och i viss mån dagvatten, detta säkerställs med utformningsbestämmelse – fördröjning. Parken ska gestaltas så att den fungerar som vistelseytor för skolorna och allmänheten. Området längs med cykelbanan regleras även den som allmän plats PARK och befintlig allé säkerställs i plankartan med utformningsbestämmelsen träd$_1$ – trädrad ska finnas.

TRAFIK

Gång och cykel
Den allmänna gång- och cykelvägen som går genom planområdet i nord-sydlig riktning kommer att finnas kvar och kommer att ha en fri höjd under förbindelsegången om minst 2,7 meter. Detta säkerställs med bestämmelse f$_4$ i plankartan. Även gång-cykel i söder ligger kvar såsom i dag inom användningen GATA$_1$ - lokalgata. Kvartersmarken ges utfartsförbud vilket säkerställer att inga nya utfarter tillkommer som korsar gång- och cykelbanan.

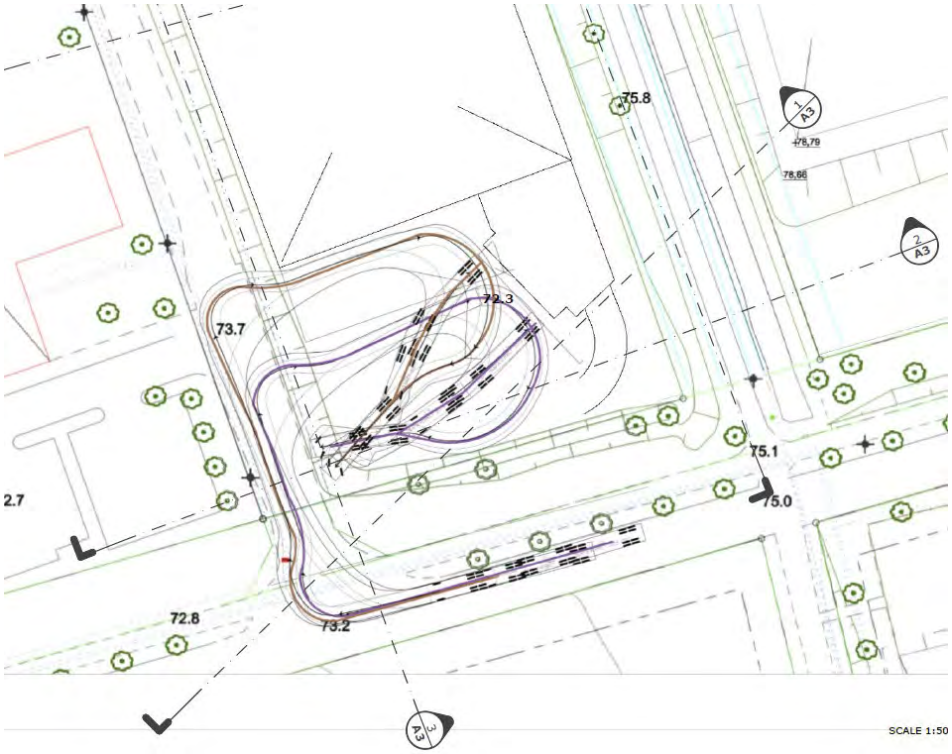
Visualisering av förbindelsegången från söder. Bild: BioGaia

Skiss av förbindelsegången från norr. Avstånd mellan mark och förbindelsegång är 2,7 meter. Bild: BioGaia

Infart
Idag sker all angöring, både leveranser till och från anläggningen, via Vindelvägen till befintlig byggnad på Gröngölingen 1. Efter utbyggnaden kommer en del av leveranserna fortsätta komma via Vindelvägen, och en del leveranser kommer angöra via Per Håkanssons väg. Antalet lastbilar på Per Håkanssons väg beräknas därför inte öka jämfört med idag.

BioGaia kommer att samnyttja den befintliga infarten från Per Håkanssons väg med skolan, därför regleras infarten S-skola och J_1- Icke störande industri. Trafik till BioGaia vänder inne på den egna fastigheten. Infarten kommer att trafikeras av cirka 6-10 lastbilar per dag. Infarten behöver byggas om för att klara tung trafik och kommer fortsätta ligga på kommunens mark.

Körspår som visar att lastbilar kan vända inom fastigheten.

Parkering
Eslövs kommuns parkeringsnorm 2020 (2021-04-06) ska följas. En beräkning av planförslagets framtida cykel- och bilparkeringsbehov enligt parkeringsnormen har gjorts och den visar att befintlig och tillkommande byggnad har ett sammanlagt parkeringsbehov av 266 cykelplatser, 14 platser för lådcyklar och 107 bilplatser. Parkeringsnormen medger en minskning av parkeringstalen på upp till 20-30% om fastighetsägaren genomför mobilitetsåtgärder. En minskning av bilplatser med 30% blir 75 bilplatser. Parkeringsnormen utgår ifrån fastighetens BTA och inte utifrån antalet arbetsplatser inom fastigheten. Detta innebär att det faktiska parkeringsbehovet och eventuella avsteg från parkeringsnormen kommer prövas vid bygglov.

Idag arbetar 45 personer på BioGaia i Eslöv, i framtiden beräknar man att det kan bli uppåt 150 personer. Parkeringsnormens krav på antalet cykelplatser är högre än

det antal som förväntas arbeta inom verksamheten när den är fullt utbyggd. Det är inte rimligt och är en fråga som behöver hanteras i bygglovet.

Med tanke på det centrala läget och närhet till kollektivtrafik finns det stora möjligheter till olika mobilitetsåtgärder för att minska det framtida parkeringsbehovet för bilar. Idag ryms 55 parkeringsplatser för bil på befintlig fastighet Gröngölingen 1. Ambitionen är att alla nödvändiga parkeringsplatser även i framtiden ska rymmas på Gröngölingen 1 och personalentréer kommer även i fortsättningen att finnas där. Om inte befintliga parkeringsplatser räcker finns det möjlighet att hyra parkeringsplatser på närliggande fastigheter.

En detaljerad lösning av parkering kommer att tas fram till bygglovet, då även avtal för eventuellt hyrd parkering behöver finnas.

BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD

Den nya tillåtna användningen inom planområdet är icke störande industri vilket innebär att verksamheten inte får ha någon påverkan på bullervärden i området eller behov av störningsskydd.

NATUR

Genomförandet av planförslaget innebär att fotbollsplanen, en stor grönyta, försvinner. I norr formas naturområdet om till en park som vid översvämning också ska kunna ta hand om skyfallsmassor. Den ska utformas så att den går att nyttja av skolan och allmänheten. Det regleras som allmän plats PARK i plankartan och kommer att ägas av kommunen.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Planförslaget har analyserats med verktyget Ester. Ester är framtaget av Boverket och kartlägger och värderar vilka ekosystemtjänster som finns på en plats samt analyserar hur befintliga ekosystemtjänster kan komma att påverkas, positivt och negativt, av en planerad åtgärd. Ester utgår från de fyra kategorier man vanligen delar in ekosystemtjänster i: stödjande, reglerande, försörjande och kulturella ekosystemtjänster.

Resultatet visar i stora drag att det framför allt är ekosystemtjänster i kategorin stödjande och kulturella som påverkas negativt. Grönska och sammanhängande grönområden försvinner när marken bli bebyggd och hårdgjord och rekreationsmöjligheter försvinner när fotbollsplanen bebyggs. Detta kan till viss del kompenseras med att naturområdet i norr utvecklas och görs tillgängligt och att intilliggande områden utvecklas inom motsvarande områden. Det innebär dock att trycket ökar på resterande ytor som kommer att nyttjas mer.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

VA

Planområdet bedöms kunna anslutas till befintliga vatten- och avloppsledningar.

Dagvatten och skyfall

En anläggning för fördröjning av skyfall föreslås i norra delen av planområdet. Anläggningen kommer att ligga på mark som kommer att vara park och ägas av kommunen.

Den nya industrifastigheten ska fördröja dagvatten från den egna fastigheten på sin egen mark. Det säkerställs med planbestämmelse i plankartan.

Uppvärmning
Ny bebyggelse kan anslutas till befintligt fjärrvärmenät.

El
Ny bebyggelse kan anslutas till befintligt nät. En ny nätstation behövs i närheten av planområdet. Kraftringen har dialog med kommunen om vilken plats som är mest lämplig. Det är möjligt att anlägga en nätstation inom användningsområdet J_1.

Renhållning
Upphämtning av avfall sker inom den egna fastigheten.

PLANBESTÄMMELSER

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap,

GATA Lokalgata

PARK Park

Kvartersmark,

Icke störande industri

Icke störande industri, förbindelsegång ovan mark

Icke störande industri förbindelsegång ovan mark

Skola

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Utformning av allmän plats

fördröjning Dagvatten- och skyfallsfördröjning, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

gång/cykel, Gång och cykelväg ska finnas, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

brostöd, Brostöd får anordnas på mark, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

träd, Trädrad ska finnas, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

Marken får inte förses med byggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Högsta nockhöjd i meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

f_1 Förbindelsegång får max ha bredd om 4,4 meter, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

f_2 Förbindelsegång får max ha en höjd av 4 meter, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

f_3 Förbindelsegång ska utföras med delvis glasade väggar, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

f_4 Byggnadskropp får uppföras som lägst 2,7 meter ovan mark, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

b_1 Dagvattenanläggning som rymmer minst 60 kubikmeter ska uppföras, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

n_1 Marken får hårdgöras till maximalt 90 %, 4 kap. 10 §

Stängsel och utfart

Utfartsförbud, 4 kap. 9 §

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år, 4 kap. 21 §

Villkor för startbesked

a Startbesked får inte ges för park förrän sanering av markföroreningar har kommit till stånd, 4 kap. 14 § 1 st 1 p.

Markreservat

u_1 Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Upplysning

Inom område betecknat fördröjning på allmänplats ska en vattenmängd på minst 2730 kubikmeter omhändertas.

KONSEKVENSER

MILJÖKONSEKVENSER

Strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken

Kommunledningskontoret bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL. Behovet av miljöhänsyn vid genomförandet av detaljplanen belyses därför inte i en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken.

Sammanfattning av undersökning om betydande miljöpåverkan

Undersökningen visar att planförslaget inte påverkar några riksintressen eller några kulturella värden så som de är formulerade i miljöbalken.

Påverkan naturvärden

När gångbron mellan husen byggs behöver eventuellt ett av träden tas ner. Biotopinventeringen föreslår som kompensation att trädet ersätts med nytt träd av samma art i trädradens norra ände. I Eslövs kommuns riktlinjer för trädfällning har det beslutats att nedtagna träd på kommunal mark ska kompenseras med två träd. Trädet kommer därför att ersättas med två, men var det andra trädet ska placeras kommer att avgöras senare.

Påverkan sociala värden

Det finns idag tre ytor som används som fotbollsplaner inom Berga skolområde. Industrietableringen innebär att en av dem försvinner, vilket kommer att drabba föreningar. Föreningarnas behov av fotbollsplaner bedömer kommunledningskontoret dock som en fråga som ska hanteras utifrån en översyn av fotbollsplaner i hela tätorten.

Naturområdet i norr omvandlas till park som höjdsätts som översvämningsyta vid skyfall, men övrig tid kan parkområdet användas av skolorna och allmänheten.

Påverkan på riksintresse

Detaljplanen omfattas inte av något riksintresse.

MILJÖKVALITETSNORMER (MKN)

Luftkvalitet

Vid detaljplanering ska gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft iakttas. Detaljplanen bedöms inte påverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för utomhusluft. I och omkring planområdet finns inga områden där miljökvalitetsnormer för utomhusluft överskrids och planen bedöms inte ge någon betydande ökning av trafik.

Vattenkvalitet

Vid detaljplanering ska gällande miljökvalitetsnormer för vatten iakttas. Recipienten för dagvattnet i området är Bråån. Bråån har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Innan vattnet når Bråån passerar vattnet Abullahagen som är ett Natura 2000-område.

Maximalt beräknas cirka 10 lastbilar att angöra fastigheten under ett vardagsdygn, det vill säga max 50 lastbilar/vecka. Med tanke på att lassnings- och lossningstiderna är relativt korta måste risken för föroreningar som kan ledas till dagvattnet anses vara låga eller måttliga. För att minimera risken för att eventuella föroreningar transporteras vidare till recipienten genom kommunens dagvattenledningar, kommer ett underjordiskt fördröjnings- och infiltrationsmagasin att installeras. I magasinet kommer cirka 80 kvadratmeter infiltrationsyta att finnas. Magasinet kommer aldrig att släppa ut mer än 30 liter per sekund till kommunens dagvattennät.

Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten.

Planområdet ligger inte inom vattenskyddsområde.

DAGVATTEN, ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL

Skyfall

Området finns med som översvämningsyta i kommunens skyfallskartering (Tyréns 2016 - 2019). Enligt den fördröjer planområdet idag en vattenvolym av maximalt drygt 1000 kubikmeter när ledningsnätets kapacitet överskrids. Enligt VA SYD är fördröjningsvolymen 1000 - 1500 kubikmeter. I och med exploateringen försvinner översvämningsytan. Skyfallsvattnets naturliga väg är genom planområdet och vidare västerut genom skolans område.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram (VA-Gruppen 2021-01-18). Utredningen har tittat på avrinningsområden i ett större sammanhang även utanför planområdet, både det ledningsburna avrinningsområdet och den ytliga avrinningen som uppkommer då ledningsnätet är fullt.

I utredningen föreslås ett utjämningsmagasin för skyfall och dagvatten i norra delen av planområdet. Utredningens slutsats är att anläggandet av ett utjämningsmagasin i norr gynnar dagvattenhanteringen i området och förbättrar dagvattensituationen nedströms.

Utredningen föreslår att magasinet rymmer 2730 kubikmeter. Det föreslås ha ett krön med en höjd på +76,5 och maximal vattennivå på +76,1. Vattendjupet blir som mest 1,4 m. Översiktlig utbredning och utformning av magasinet finns i illustrationsplanen. Magasinet säkerställs i plankartan med utformningsbestämmelse – fördröjning samt genom upplysning om att inom område betecknat fördröjning på allmänplats ska en vattenmängd på minst 2730 kubikmeter omhändertas.

Föreslaget utjämningsmagasin ska anläggas inom planområdet inom allmän plats, PARK och kommer ägas av kommunen.

Dagvatten

Eftersom fastigheten Skatan 10 idag är obebyggd belastar dagvattnet från fastigheten det mottagande ledningsnätet relativt lite (cirka 30 liter per sekund). När fastigheten bebyggs kommer avrinningen från fastigheten att öka till cirka 130 liter per sekund. I planförslaget fördröjs dagvattnet från den egna tomten i ett magasin om cirka 60 kubikmeter på södra delen av fastigheten. Ett sådant magasin

kan med fördel utgöras av ett underjordiskt magasin beläget under en p-plats eller dylikt. Dagvattenhanteringen regleras med planbestämmelse – $b_{1,}$ i plankartan. Fördröjning av dagvatten på egen tomt, Skatan 10, bidrar till en förbättrad situation längs Per Håkanssons väg.

NATURMILJÖ OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Planområdet är grönt idag, men naturvärdena bedöms som relativt låga. Grönska och sammanhängande grönområden försvinner när marken bli bebyggd och hårdgjord och rekreationsmöjligheter försvinner när fotbollsplanen bebyggs. Detta kan till viss del kompenseras med att naturområdet i norr utvecklas och görs tillgängligt och att intilliggande områden utvecklas inom motsvarande områden. Det innebär dock att trycket ökar på resterande ytor som kommer att nyttjas mer.

Alla träd inom planområdet kommer att bevaras utom möjligen ett. Det träd som eventuellt behöver tas ner kommer att ersättas med två träd. Ett av dem ska placeras i samma rad längre norrut, placering av träd nummer två är i nuläget inte bestämt, se mer under rubriken biotopskyddsområde nedan. Grönområdet i norr, som idag består av kullar av förmodligen fyllnadsmassor, där det växer sly, kommer att omvandlas till park. Parken kan bidra till en grön miljö med ökad biologisk mångfald om val av växter och gestaltning utgår från ett ekologiskt perspektiv.

Öster om gång- och cykelvägen finns en stenmur omgiven av grönska. Stenmuren ligger i huvudsak utanför planområdet och kommer att finnas kvar, men en liten del kommer att påverkas av att förbindelsegången byggs.

BIOTOPSKYDDSOMRÅDE

Inom planområdet finns två trädrader som omfattas av biotopskydd avseende allé: längs gång- och cykelvägen i öster och längs Per Håkanssons väg i söder. En inventering har gjorts av trädraden längs gång- och cykelvägen (PM Biotopskydd, Calluna, 2021-01-12). Den består av 14 individer av sötkörsbär (Prunus avium) där träden har en uppskattad medeldiameter på omkring 25 centimeter i brösthöjd. Träden är bevuxna av olika lavar, men inga av dem är rödlistade eller juridiskt skyddade. När gångbron mellan husen byggs behöver eventuellt ett av träden tas ner. Biotopinventeringen föreslår som kompensation att trädet ersätts med ett nytt av samma art i trädradens norra ände. En rimlig storlekskvalitet för återplantering föreslås vara högstam 5x co/kl, 35 - 40. Återplantering och etableringsskötsel bör göras i enlighet med AMA Anläggning 17.

I Eslövs kommuns riktlinjer för trädfällning anges att varje träd som avverkas ska ersättas med två träd. Om trädet tas bort kommer det därför att ersättas med två. Biotopinventeringen föreslår bara en placering så om den placeringen inte är lämplig för två träd kommer den andra placeringen att avgöras senare. Avsikten är att även det trädet ska placeras inom planområdet.

I planförslaget säkerställs trädraden genom planbestämmelsen träd$_{1}$– Trädrad ska finnas mot gång- och cykelväg, 4 kap. 10 §.

Kommunen har ansökt hos Länsstyrelsen om dispens från biotopskyddet för att ta ner trädet. Dispens från biotopskyddet behöver bli godkänd innan planen vinner laga kraft.

MARK OCH GRUNDLÄGGNING

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk undersökning har gjorts i planområdet (Geo- och miljöteknisk undersökning, PQAB, 2021-03-10). Den visar att de geotekniska förhållandena är generellt goda och grundläggning kan utföras på konventionellt vis.

Stabiliserade grundvattenytor har inmätts på cirka 0,8 - 2,1 meter djup under markytan, motsvarande nivåer cirka +73,9 i nordost och +72,3 i sydväst.

Markradon

Markradonhalten i området ligger inom lågriskintervallet och marken kan klassas som lågriskmark. För lågriskmark behöver normalt inga åtgärder utföras.

Markföroreningar

Två miljötekniska utredningar har genomförts inom fastigheten Skatan 10.

Geo- och miljöteknisk undersökning, PQAB, 2021-03-10 redovisar föroreningshalter i markytan för den föreslagna industrifastigheten.

Utredningens slutsats är att sannolikheten för högre koncentrationer inom området bedöms som liten och fastigheten kan användas fritt utan restriktioner, vare sig i nuläget eller vid framtida utveckling.

Resultat från utförd markundersökning visar att samtliga analyserade jordprover har halter lägre än Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning och helt klart under krav för aktuell markanvändning, mindre känslig markanvändning. Enbart i ett prov påvisas halter över riktvärdet för mindre än ringa risk och är relevant när massor ska borttransporteras från fastigheten

Markmiljökontroll, LLAB & PQAB, 2021-03-12) redovisar resultat i de uppschaktade massorna i planområdets norra del. Massorna har uppkommit i samband med avbaning/- schaktning inom olika områden inom Eslövs kommun och har därefter placerats inom fastighetens norra del. Massornas innehåll består till stora delar av mullhaltig lera/lermorän och sand. Vid provtagning noterades även byggrester i form av tegel, något asfaltskross, generellt inom samtliga provrutor.

Provtagna massor uppvisar innehåll av PAH-H med halter strax över KM (känslig mark) inom Ruta 110. I ett prov, Ruta 106 - 107, påvisas halter över riktvärdet för mindre än ringa risk (MRR) och är relevant när massor skall borttransporteras från fastigheten. Plankartan reglerar att startbesked inte kan ges förrän markföroreningar har sanerats – a_1.

Uppschaktade massor.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Genom att utveckla industri på redan i anspråkstagen mark i Eslövs tätort kan en god markhushållning uppnås då natur- och jordbruksmark i andra delar av kommunen sparas. Utbyggnaden innebär att Berga skolområde får mindre ytor som de behöver använda mer effektivt. Läs mer om skolornas ytor under rubriken Barnkonventionen längre fram.

STADSBILD/LANDSKAPSBILD

Planförslaget innebär att stads- och landskapsbilden kommer att förändras genom att fotbollsplanen ersätts av en storskalig industribyggnad. Samtidigt finns det i området, både i det intilliggande industriområdet och inom Berga skolområde, hallbyggnader som i utbredning och höjd påminner om den nya byggnaden. Den nya byggnaden blir dock högre än de befintliga. Byggnaden ligger indragen på tomten likt de andra byggnaderna längs Per Håkanssons väg.

Gång- och cykelvägen kommer att förändras eftersom det kommer att byggas en förbindelsegång över. Det är viktigt att gång- och cykelvägen upplevs som trygg och tillgänglig. Därför begränsas förbindelsegången i höjd (max 4,0 meter hög) och bredd (max 4,4 meter bred). Minimal frihöjd under gången säkerställs till minst 2,7 meter över marknivå. Gångbron ska också utföras med väggar med fönster, det säkerställs med planbestämmelse.

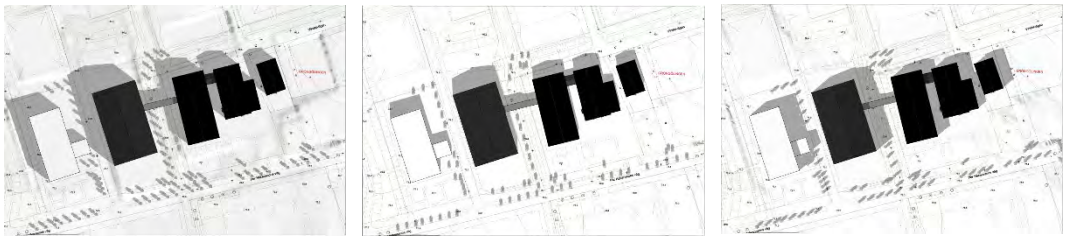
I norra delen av planområdet förändras det befintliga naturområdet till en park som ska kunna omhänderta skyfallsmassor. I denna del av området omvandlas en otillgänglig grönyta till tillgänglig och användbar för både skolan och allmänheten.

ARKEOLOGI

Inga kända fornlämningar finns inom området. I det fall fornlämningar påträffas i samband med markarbeten ska dessa, i enlighet med 2 kap 10§ kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

SOLFÖRHÅLLANDEN

En skuggstudie har gjorts som visar hur den nya bebyggelsen påverkar skolan och skolgården. Skolan och skolgården vänder sig västerut och vistelseytorna ligger framför allt i väster och norr och den nya bebyggelsen bedöms inte påverka skolan negativt.

Skuggstudie av ny bebyggelse vid vårdagjämning 21 mars, kl 9, 12 och 15.

TRAFIK

Trafikökningen efter utbyggnaden bedöms vara marginell. Leveranserna kommer förmodligen inte öka, bara delvis ta en annan väg, då anläggningen hanterar in- och utleveranser redan idag. Efter utbyggnaden kommer en del av leveranserna fortsätta komma via Vindelvägen, och en del leveranser kommer angöra via Per Håkanssons väg.

BEFINTLIG TEKNISK FÖRSÖRJNING

Befintliga ledningar inom planområdet kommer att kunna ligga kvar. Ledningarna som ligger i släntfoten mot fotbollsplanen säkerställs med u-område inom kvartersmark i plankartan (u_1 – markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar).

HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

Den nya tillåtna användningen inom planområdet är icke störande industri. Det finns inga bostäder i närheten av planområdet.

SOCIALA KONSEKVENSER

God bebyggd miljö

Planförslaget innebär att ett grönområde delvis bebyggs och blir hårdgjort. Som kompensation omvandlas grönområdet i norr till park med vistelseytor.

Tillgång till rekreativ miljö

Grönska/park

Behovet av rekreativ grönska kommer att öka i östra Eslöv samtidigt som det redan idag finns en brist. Många studier visar att tillgång till parker påverkar boendemiljöers attraktivitet i stor grad. Bristen på rekreativa parker kan bara åtgärdas genom att skapa nya parker. I översiktsplanen anges Skatan 10 som ett grönområde på skoltomt. Kommunledningskontoret bedömer att en hektar bör avsättas för parkmark i Berga skolområde istället för det grönområde på skoltomt

som försvinner i och med planens genomförande. Parken kan samutnyttjas av skolan och bidra till både en attraktiv skol- och boendemiljö. Frågan om eventuell parkmark inom Berga skolområde avgörs inte i denna detaljplan, men nämns eftersom det är ett markanspråk som prövas i den fördjupade översiktsplanen.

Idrottsytor
Det finns idag tre ytor som används som fotbollsplaner inom Berga skolområde. Industrietableringen innebär att en av dem försvinner, vilket kommer att drabba föreningar. Föreningarnas behov av fotbollsplaner bedömer kommunledningskontoret är en fråga som ska hanteras utifrån en översyn av fotbollsplaner i hela tätorten.

Befolkning och service
Planförslaget möjliggör för en befintlig industri att utvecklas och växa. Det ger nya arbetstillfällen i Eslövs tätort.

Barnkonventionen
FN:s barnkonvention gäller som utgångspunkt för beslut som rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling. Den viktigaste frågan i detta ärende som rör barn är utemiljön i Berga skolområde. De ytor som kvarstår bedöms vara tillräckliga för att kunna åstadkomma en attraktiv skolgård, se nedan.

Skola
I plan- och bygglagen ställs krav på att det vid anordnande av tomter för skolor ska finnas tillgång till tillräcklig friyta lämplig för lek och utevistelse. Exakt hur stor friyta som bedöms som tillräcklig är inte fastlagd av lagstiftaren. Boverket för fram att 30 kvm friyta per barn i grundskolan är lämpligt enligt forskning och att en skolgård ska vara minst 3000 kvm.

Genomförandet av planförslaget gör att ytorna på Berga skolområde minskar. Det kommer förmodligen också att påverkas av annan förtätning som planeras i Östra Eslöv, t.ex. nya bostäder. Kommunledningskontoret har gjort en genomgång av de ytor som finns inom Berga skolområde. Den visar att friytornas storlek är väl tilltagen även om elevantalet ökar till 900 och ytor avsätts för industri (1,3 ha), nya bostäder (2 ha), park (1ha) och Carl Engströms gymnasiums idrott (1 ha). De kvarvarande ytorna motsvarar en friyta på 49 kvm per barn. Om en park på 1 hektar samutnyttjas så blir ytan 60 kvm per barn. Enligt Statistiska Centralbyrån var friytorna för grundskolorna i genomsnitt 42,13 kvm per elev i Eslövs kommun 2016-17.

Kommunledningskontoret bedömer att det finns plats för att skapa en väl fungerande utemiljö inom Berga skolområde för nuvarande och planerad skolverksamhet. Den bedömningen gäller även om ytor avsätts för industri, park och bostäder. Det innebär dock att en översyn av ytorna behöver göras för att ordna så att det finns tillräckligt många ytor som är lämpliga för idrott och att Källebergsskolan får en skolgård. Översynen innebär att det kommer att bli mindre ytor och att de behöver användas mer effektivt, men Berga skolområde kommer fortsatt ha mer yta per elev än genomsnittet för Eslöv.

Trafiksäkerhet
I planförslaget delar industriverksamheten inom Skatan 10, infart mot Per Håkanssons väg med Källebergsskolan. En trafikutredning (PM Trafikutredning, Afry, 2021-02-02) har gjorts för att säkerställa en så trygg trafikmiljö som möjligt i närheten av skolan.

Infartsvägen leder idag till Källebergsskolans parkering som nyttjas av både personal och elever som blir hämtade och lämnade, samt cykel- och mopedparkering. Det huvudsakliga flödet av elever och personal som färdas till fots eller på cykel kommer västerifrån via bland annat Verkstadsvägen. Få elever bedöms ansluta till Per Håkanssons väg från andra håll, då majoriteten av bostadsområden i Eslöv finns västerut. Öster och söder om området kring Skatan 10 domineras av industriverksamheter.

Oskyddade trafikanter är i rörelse längs och i närheten av infartsvägen. Utifrån trafiksäkerhet är det inte lämpligt att backa med stora och tunga fordon i en miljö där barn och ungdomar rör sig till och från skolan. Backande, svepande manövrar riskerar även att blockera och komma i konflikt med skolans leveranser, skoltaxi och personal och elever som kommer till skolan i bil, cykel och moped. Med hänsyn till detta har planförslaget utformats så att det finns utrymme att göra all backning och vändning på egen fastighet.

Trafikutredningen bedömer att det är viktigt att säkerställa sikt och belysning vid korsningspunkterna mellan Per Håkanssons väg och gång- och cykelstråk för att bibehålla god trafiksäkerhet.

Andra alternativ till infart har undersökts, bland annat egen infart direkt från Per Håkanssons väg. Men det blir inte trafiksäkert med tanke på att infarten då korsar en gång- och cykelväg och kommer nära en överfart för gång och cykel. Dessutom omfattas trädraden längs Per Håkanssons väg av generellt biotopskydd.

Enligt kommunens skolplanerare finns det planer på att ändra skolbussflödet inom området. Skolbussen kommer antingen att släppa barnen på Verkstadsvägen, där det idag finns en busshållplats, eller på Per Håkanssons väg, där det funnits en tidigare. Det finns ännu inget beslut i den frågan. Om det ska anläggas en ny hållplats på Per Håkanssons väg bör det, ur trafiksäkerhetssynpunkt, inte ske i anslutning till infarten till den planerade industrin.

Tillgänglighet
Hur kraven på tillgänglighet i 8 kap 4§ (byggnader) och 8 kap 9 § PBL (tomter) i detalj kommer att tillgodoses prövas i samband med byggnads- och markprojekteringen vid kommande bygglovsprövning. Planförslaget innebär att tillgänglighetskraven enligt ovan kan uppfyllas.

Trygghet, säkerhet och jämställdhet
Planförslaget ger möjlighet och förutsättningar för den befintliga verksamheten att växa och ge fler arbetstillfällen av olika typer i Eslövs tätort. Detaljplanens genomförande innebär att fler människor kommer att vistas inom området under en

större del av dygnet, vilket är positivt för den upplevda tryggheten och den faktiska säkerheten.

Lokaliseringen av industrin innebär att det finns förutsättningar för de som kommer att arbeta där att ta sig till arbete med kollektivtrafik. Möjligheten att resa kollektivt är positivt ur jämställdhetsperspektiv eftersom kvinnor reser mer kollektivt än män.

Detaljplanen innebär att en gångbro får byggas mellan industribyggnaderna, över gång- och cykelvägen. Det är viktigt att utformningen av gångbron görs så att gång- och cykelstråket uppfattas som tryggt. Det görs dels genom att gångbron måste byggas på en höjd av 2,7 meter över marken för att det ska finnas gott om utrymme att röra sig under. Den begränsas också i bredd och höjd.

Planförslaget säkerställer det allmänna gång- och cykelstråket som är del av ett nord-sydligt cykelstråk genom hela östra Eslöv.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planen handläggs med utökat förfarande.

Genomförandetid
Planen har en genomförandetid på 5 år från det datum den vinner laga kraft.

Före genomförandetidens utgång får mot berörda fastighetsägares bestridande detaljplanen ändras eller upphävas endast om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen. Efter genomförandetidens utgång får planen ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen beaktas. (4 kap 40 § PBL).

Huvudmannaskap
Eslövs kommun är huvudman för all allmän platsmark inom planområdet.

Tillståndsprövning och dispenser
För att bygga gångbron mellan det nya huset och befintligt hus på grannfastigheten behöver eventuellt ett träd längs gång- och cykelvägen tas bort. Trädraden omfattas av generellt biotopskydd avseende allé. Länsstyrelsen beviljade dispens för fällning av ett träd den 2022-01-24. Följande villkor gäller för beslutet:

1. Avverkning får inte ske då fåglar häckar i träden.
2. Kompensationsåtgärder ska utföras i enlighet med ansökan.
3. Dispensen upphör att gälla om arbetena inte påbörjas inom två år och avslutas inom fem år från den dag då detta beslut vinner laga kraft.

Tidplan
Detaljplanen beräknas att kunna antas av kommunfullmäktige under det fjärde kvartalet 2022.

Ansvarsfördelning
Eslövs kommun ansvarar för utbyggnaden av allmän platsmark. Allmän plats som behöver anläggas eller byggas om som en förutsättning för exploatering av kvartersmark i planen bekostas av exploatören. Ansvarsfördelning mellan exploatör och Eslövs kommun regleras närmare i exploateringsavtal. Utbyggnad inom kvartersmark bekostas och utförs av respektive fastighetsägare/exploatör. Exploatör/fastighetsägare ansvarar för att erforderliga tillstånd inhämtas innan exploatering påbörjas.

TEKNISKA FRÅGOR

Brandpost för brandvattenförsörjning finns i Per Håkanssons väg, vilket av räddningstjänsten bedöms vara i tillräcklig omfattning. Området ligger inom normal insatstid och tillgängligheten bedöms av räddningstjänsten som god.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi
Planavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören (BioGaia). I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning gällande detaljplanearbetet. Byggherren

bekostar undersökningar och utredningar som erfordras för detaljplanens framtagande och genomförande. Planavgiften tas ut i detaljplaneskedet. Det ska således inte tas ut någon planavgift i bygglovsskedet.

Exploateringsavtal
Exploateringsavtal ska tecknas mellan exploatören och kommunen innan detaljplanen antas. Kostnader för de allmänna anläggningarna, erforderlig fastighetsbildning etcetera som behövs för planens genomförande regleras i exploateringsavtalet. Exploateringsavtalet reglerar att kommunen och VA SYD ska godkänna utformning av skyfalls-/dagvattenmagasin. Det gäller såväl säkerhetsutformning, driftaspekter, materialval och dimensionering.

Exploateringsavtalet reglerar att exploatören bekostar följande åtgärder:

- Helt eller delvis utbyggnad av parkmark för dagvatten- och skyfallshantering
- Ersättning av träd
- Ombyggnad av befintlig in- och utfart.

Kostnader för fastighetsbildning ska belasta exploatören/fastighetsägaren.

Exploatering
Följande kostnader kan helt eller delvis komma att belasta kommunen:

- Utbyggnad av anläggning för fördröjning av dagvatten- och skyfall
- Drift av allmän plats park inklusive dagvatten- och skyfallsanläggning
- Eventuellt framtida hastighetsdämpande åtgärder på Per Håkanssons väg

Fördelning av kostnaderna för utbyggnad av dagvatten- och skyfallsanläggning regleras i exploateringsavtalet.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Fastighetsbildningsåtgärder
Genomförande av detaljplanen kräver fastighetsbildning. Kvartersmark för industriändamål kan avstyckas eller genom fastighetsreglering bilda lämplig fastighet. Avstyckning och fastighetsreglering prövas i lantmäteriförrättning enligt fastighetsbildningslagen (1970:988).

Fastighetsbildning för genomförande av detaljplanen kan ske på flera sätt. Nedan beskrivs ett sätt:

1. Infartsvägen till skola och industri, inom planområdet, (blått) regleras till Skatan 4, fastigheten där Källebergsskolan är belägen.
2. Markområde som utgör allmän plats park (grönt) regleras till angränsande fastighet Eslöv 54:2, en kommunägd gatu- och parkmarksfastighet.
3. Den del av Skatan 10 som ligger utanför planområdet, del av infartsväg och del av tennisbanor, (rött) regleras till Skatan 9, på vilken resterande tennisbanor, tennishall och gräshall är belägna.
4. Återstående del av Skatan 10 (svart) utgör kvartersmark för icke störande industri, i enlighet med planen.

Förslag på ny fastighetsindelning.

Förbindelsegången som går mellan Skatan 10 och Gröngölingen 1 kan bilda ett 3D-utrymme, men den kan också säkras genom servitut. Rätt att använda infartsvägen, för de fastigheter som behöver det, kan säkras genom avtal, bildande av servitut eller gemensamhetsanläggning.

Exploatören/fastighetsägaren ansvarar för att ansöka om och bekosta erforderlig fastighetsbildning.

Avstyckning
Kvartersmark inom detaljplanen kan avstyckas och utgöra egna fastigheter.

Fastighetsreglering
Fastighetsregleringar, marköverföringar, som ska utföras för ett genomförande av detaljplanen redovisas i karta ovan.

Detaljplanen medger att 3D-utrymme eller servitut bildas för att säkra förbindelsegången mellan kvartersmarken inom planområdet och Gröngölingen 1. Del av Eslöv 54:2 kan avskiljas som ett 3D-utrymme och regleras till fastighet inom kvartersmark för samma ändamål. Alternativt kan ett servitut bildas till förmån för fastighet inom kvartersmark för samma ändamål. Servitutet kommer att belasta fastigheten Eslöv 54:2. I samband med fastighetsbildning avseende förbindelsegången bör även pelare, tillhörande förbindelsegången, belägna på Eslöv 54:2 säkras genom exempelvis servitut.

I grusvägen längs västra gränsen av fastigheten Skatan 10 ligger VA-ledningar (spill, dag och vatten) som endast försörjer kommunens fastigheter. I samband med att fastighetsbildning sker bör ledningarna överföras till fastigheten som ledningarna i huvudsak ligger på.

Nya/ombildade fastigheter kan få VA-serviser i Per Håkanssons väg. I samband med detta kommer servisen till fotbollsplanen att tas bort.

Ledningsåtgärder
Vid behov ansöker berörda ledningsägare om och bekostar erforderliga ledningsrätter/servitut för de allmänna ledningarna fram till gränsen för respektive fastighet.

Inga ledningar behöver flyttas. U-område för ledning kommer att finnas på kvartersmark.

Servitut
Servitutsavtal gällande utbyggnad, nyttjande och drift av infartsvägen kan tecknas mellan kommunen och fastighetsägaren, men det kan också lösas via lantmäteriet utan avtal.

Ansökan om fastighetsbildning
Det ankommer på berörda fastighetsägare och ledningshavare att hos Lantmäterimyndigheten ansöka om erforderlig fastighetsbildning, inrättande av gemensamhetsanläggning eller upplåtelse av ledningsrätt.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen

Mikael Vallberg Planchef Tillväxtavdelningen	Hilda Hallén Planarkitekt Radar Arkitektur & Planering AB	Emelie Edström Planarkitekt Radar Arkitektur & Planering AB

Illustrationskarta

Skala: 1:1000 i A1, Skala 1:2000 i A3

- Ny byggnad
- Befintlig byggnad
- Träd
- Skyfallsdamm
- Lastzon
- Infart

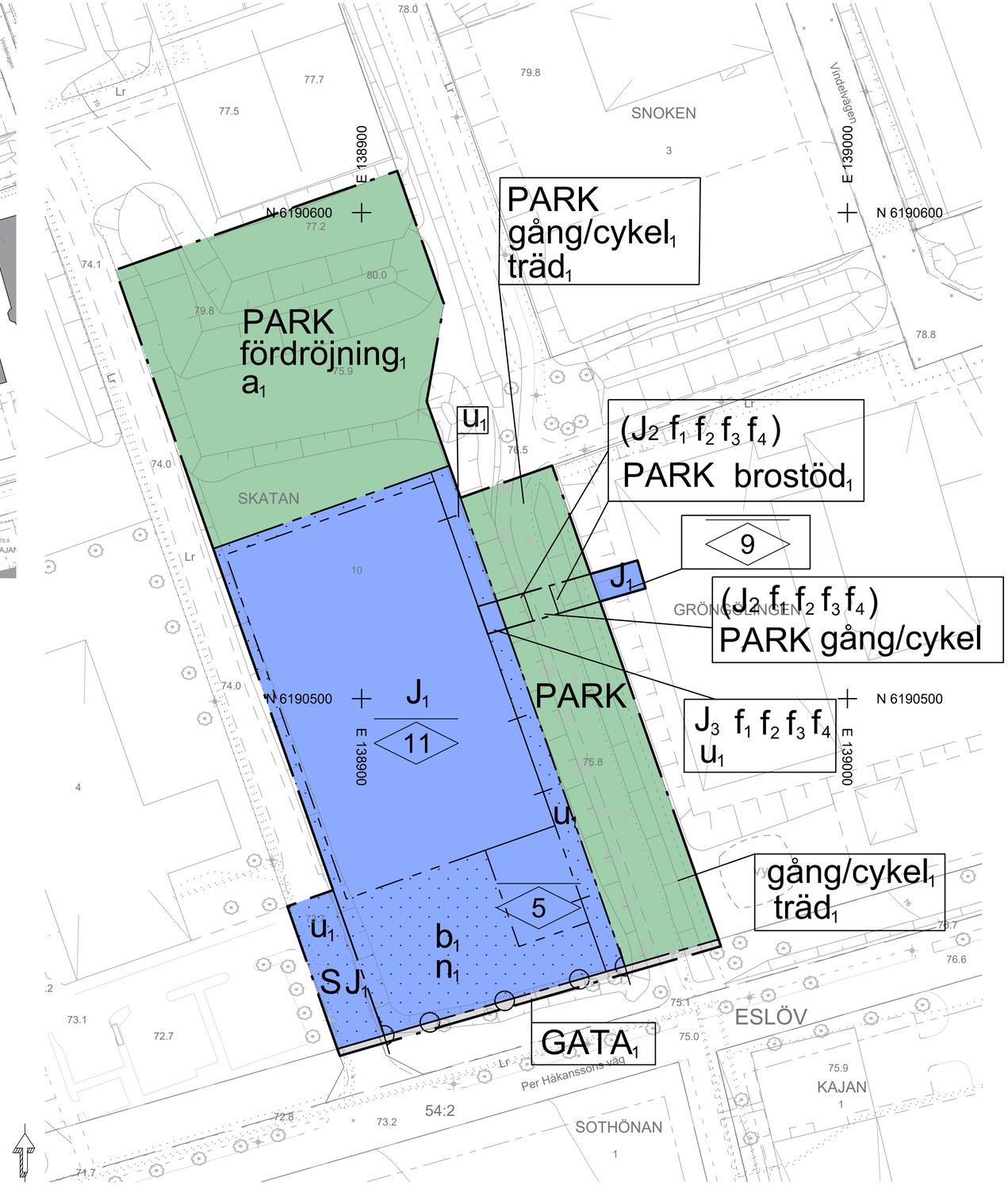
Teckenförklaring

- Gränspunkt
- Användnings- eller kvartersgräns
- Föreslagen fastighetsgräns
- Fastighetsgräns
- Kommungräns
- Egenskapsgräns
- Hänvisningslinje
- Sammanfallande användnings- och traktgräns
- Traktgräns
- Höjdkurva 1 m
- Ledningsstolpe
- Belysningsstolpe
- Belysningspunkt
- Elledning, Skåp
- Elledning, Högspänning
- Barr- och blandskog
- Begravningsplats
- Källa
- Kärr
- Lövskog
- Strömpil, stor
- Vattenyta
- Äng
- Åker
- Barrträd
- Buske, Barr
- Buske, Löv
- Lövträd
- Alléträd
- Strandlinje
- Ägoslagsgräns
- Bassäng
- Dikeskant
- Dikesmitt
- Gång- och cykelbana
- Körbana
- Kantsten
- Stig
- Sämre bilväg
- Beläggning
- Övrigt
- Räl
- Servitutsgräns
- Ledningsrättsgräns
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighetsgräns
- Fiskegräns
- Offentlig byggnad, indistri, verksamhet eller ekonomibyggnad, fasad respektive takfot
- Bostad, fasad respektive takfot
- Garage eller uthus, fasad respektive takfot
- Skärmtak eller carport
- Transformatorbyggnad
- Slänt

Grundkartan är upprättad i december 2020 på grundval av Eslövs kommuns primärkarta.
Fastighetsredovisningen avser förhållandena i december 2020.

Johan Järnström
Mätningsingenjör
Miljö och Samhällsbyggnad

Referenssystem SWEREF 99 13 30
Höjdsystem RH 2000

Plankarta

Skala: 1:500 i A1, Skala 1:1000 i A3

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns
- Administrativ och egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

GATA$_1$	Lokalgata
PARK	Park

Kvartersmark, 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

J_1	Icke störande industri
(J_2)	Icke störande industri, förbindelsegång ovan mark
J_3	Icke störande industri förbindelsegång ovan mark
S	Skola

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Utformning av allmän plats

fördröjning$_1$	Dagvatten- och skyfallsfördröjning, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
gång/cykel$_1$	Gång och cykelväg ska finnas, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
brostöd$_1$	Brostöd får anordnas på mark, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
träd$_1$	Trädrad ska finnas, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

	Marken får inte förses med byggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
0.0	Högsta nockhöjd i meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

f_1	Förbindelsegång får max ha bredd om 4,4 meter, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
f_2	Förbindelsegång får max ha en höjd av 4 meter, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
f_3	Förbindelsegång ska utföras med delvis glasade väggar, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
f_4	Byggnadskropp får uppföras som lägst 2,7 meter ovan mark, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

b_1	Dagvattenanläggning som rymmer minst 60 kubikmeter ska uppföras, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

n_1	Marken får hårdgöras till maximalt 90 %, 4 kap. 10 §

Stängsel och utfart

	Utfartsförbud, 4 kap. 9 §

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år, 4 kap. 21 §

Villkor för startbesked

a_1	Startbesked får inte ges för park förrän sanering av markföroreningar har kommit till stånd, 4 kap. 14 § 1 st 1 p.

Markreservat

u_1	Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Upplysning

Inom område betecknat fördröjning på allmänplats ska en vattenmängd på minst 2730 kubikmeter omhändertas.

ESLÖVS KOMMUN

Till planen hör:
- Grundkarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Illustrationsplan
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Detaljplan för
Skatan 10, i Eslöv

Eslövs kommun Skåne län

Upprättad 2022-10-04

KS.2020.0186

- Samrådshandling
- Granskningshandling
- Antagandehandling

PLANFÖRFARANDE
- Standardförfarande
- Utökat förfarande
- Enkelt förfarande

Katarina Borgstrand
Avdelningschef
Kommunledningskontoret

Mikael Vallberg
Planchef
Tillväxtavdelningen

Antagen av Beslutande instans
Antagandedatum

Laga kraft

Plan nr

ESLÖVS KOMMUN

KS.2020.0186

2022-10-04
Mikael Vallberg
+46413-62423
Mikael.vallberg@eslov.se

Granskningsutlåtande - Detaljplan för Skatan 10, i Eslöv, Eslövs kommun

Granskningsutlåtande

Enligt beslut av Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-01, § 22, har förslag till rubricerad detaljplan varit utställd för granskning under tiden 2022-03-15– 2022-04-19. Totalt 13 yttranden har inkommit, varav 5 är med erinran. Servicenämndens yttrande missades i samrådsredogörelsen. Svar på yttrandet redovisas i detta granskningsutlåtande. Sakägare och andra som har ett intresse har beretts tillfälle till att yttra sig angående granskningshandlingen genom utsända handlingar.

Sammanfattning

Inkomna yttranden utgörs framför allt av förslag på förtydliganden i planbeskrivning och i plankarta. Utöver det berör yttranden planförslagets påverkan på skolverksamheten och risk för översvämning.

Framförda synpunkter har till stor del kunnat beaktas genom förtydliganden i planhandlingar utifrån tidigare genomförda studier och utredningar, samt kompletteringar och justeringar av planhandlingarna.

Kommunledningskontoret gör därmed bedömningen att detaljplanen för Skatan 10 kan föras till antagande.

Kvarstående erinringar finns från Barn och familjenämnden (gällande trafiksäkerhet, byggnadshöjd, yta för idrottsverksamhet och barnperspektiv), Servicenämnden (gällande förenlighet med intentioner i FÖP, behov av grönytor i Bergaområdet, höjd på föreslagen bebyggelse, dagvattenhantering och trafiksäkerhet) och VA SYD (gällande förenlighet med översiktsplanen och skyfallshantering).

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till förvaltningar, fastighetsägare och berörda konsulter för kännedom och eventuellt beaktande vid planens genomförande.

YTTRANDEN

Dessa skrivelser med erinran (m.e.) redovisas till fullo nedan. Skrivelser med ingen erinran (i.e.) redovisas enbart i tabell.

1.	**Statliga och regionala Myndigheter**	
1.1	Länsstyrelsen	**m.e**
1.2	Lantmäteriet	**m.e**
1.3	Trafikverket	i.e
1.4	Region Skåne	i.e
2.	**Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder**	
2.1	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	i.e
2.2	Barn- och familjenämnden	**m.e**
2.3	Kultur- och fritidsnämnden	i.e
2.4	Servicenämnden	**m.e**
2.5	Vård- och omsorgsnämnden	i.e
2.6	MERAB	i.e
2.7	VA SYD	**m.e**
2.8	Räddningstjänsten Syd	i.e
3.	**Övriga**	
3.1	Skanova (Telia Company) AB	i.e

1. Statliga och regionala myndigheter

1.1 Länsstyrelsen m.e

Yttrande över granskning av detaljplan för Skatan 10 i Eslöv, Eslövs kommun

KS.2020.0186

Redogörelse för ärendet

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för icke störande industri på nuvarande fotbollsplan och grönområde. Planen innefattar också allmänna gång- och cykelvägar, parkmark samt ytor för dagvatten- och skyfallshantering. Planområdet är idag planlagt för skolverksamhet och allmän plats (natur/park).

För området gäller *Översiktsplan Eslöv 2035* (antagen 2018). Enligt översiktsplanen är området utpekat som grönområde samt för lämpligt område för vattenhantering. Kommunen gör bedömningen att planförslaget strider mot översiktsplanen. I pågående fördjupning av *Översiktsplan för Östra Eslöv*, är planområdet utpekat som område för verksamheter och industri samt transportintensiv verksamhet.

Kommunen tar fram planförslaget med utökat förfarande och gör bedömningen att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. miljöbalken.

Planförslaget har varit på samråd mellan den 18 juni - 1 september 2021. I samrådsskedet yttrade sig Länsstyrelsen angående risk för översvämning/MKN-vatten samt hälsa och säkerhet kopplat till risk från verksamhet och förorenad mark.

Länsstyrelsens formella synpunkter

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 11 kap. plan- och bygglagen.

Risk för översvämning och miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen ser positivt på att dagvattenhanteringen nu delvis är utpekad inom allmän platsmark. Däremot föreslås fortsatt ett magasin inom kvartersmark (b_1) för att fördröja dagvatten. Länsstyrelsen tolkar att föreslaget magasin inom kvartersmark är en förutsättning för att klara miljökvalitetsnormer för vatten och översvämningsrisk inom och utanför planområdet. Länsstyrelsen vill i sammanhanget uppmärksamma kommunen om att planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten vilket gör att det är VA-huvudmannens ansvar att hantera dagvattnet. Länsstyrelsens synpunkter från samrådet kvarstår därför.

Hantering av dagvatten ska i första hand ske inom allmän platsmark och planförslaget får inte förhindra eventuella åtgärder som kan krävas. Länsstyrelsen ser inte att föreslagen bestämmelse (b1) är lämplig eftersom dagvattenfrågan inom verksamhetsområde för dagvatten regleras i Lag om allmänna vattentjänster (LAV).

Länsstyrelsen utläser av planhandlingarna att översvämningsrisken inom planområdet är tänkt att säkerställas med nivå för färdigt golv. Länsstyrelsen kan inte utläsa att detta säkerställs på plankarta. Om föreslagen höjdsättning är en förutsättning behöver plankartan kompletteras inför antagande. Länsstyrelsen menar att kommunen inför antagandet behöver visa på att man klarar miljökvalitetsnormer för vatten samt tillämpa de åtgärder som genomförd utredning kommit fram till. Länsstyrelsen förutsätter att nödvändiga planbestämmelser och regleringar för att hantera miljökvalitetsnormer och översvämningsrisk, enligt ovan, är säkerställt innan planen går till antagande.

Länsstyrelsens rådgivning

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens rådgivningsuppdrag enligt 5 kap. plan- och bygglagen.

Biotopskyddade träd

Enligt planbeskrivningen framgår det att kommunen har ansökt om dispens från biotopskyddet för att ta ner träd. Länsstyrelsen noterar att ansökan är inskickad, men vill förtydliga att frågan bör vara avklarad redan innan planen går till antagande för att säkerställa att detaljplanen är genomförbar.

Länsstyrelsens bedömning

Förutsatt att planhandlingarna kompletteras gällande *risk för översvämning och miljökvalitetsnormer för vatten* enligt ovan har inte Länsstyrelsen några synpunkter utifrån 11 kap. 10 - 11 §§ PBL.

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Hanne Romanus, enheten för samhällsplanering. Planhandläggare Linnea Björk har varit föredragande.
Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.
Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommunen reglerar omhändertagande av dagvatten på kvartersmark för att på kort sikt säkerställa kapaciteten i det allmänna ledningsnätet. Regleringen av dagvattenhanteringen är en kortsiktig lösning till dess att VA Syd har genomför kapacitetshöjande åtgärder i det allmänna dagvattensystemet.

Föreslagen höjdsättning i dagvattenutredningen är inte en förutsättning för hantering av översvämningsrisken. Plankartan reglerar en fördröjningsyta och en upplysning om hur stor vattenmängd som ska omhändertas inom området. Volymen motsvarar beräknad översvämningsmängd vid ett skyfall.

Miljökvalitetsnormer för vatten har säkerställts genom infiltrationsmagasinet som är angett som b_1 i plankartan.

Länsstyrelsen beviljade dispens för avverkning av ett allétråd den 2022-01-24. Planbeskrivningen har kompletterats med villkor för beslutet.

1.2 Lantmäteriet **m.e**

Plankarta

Användningsområden

Detaljplanen tas fram enligt PBL med planstart under den period då Boverkets allmänna råd (2014:5) om planbestämmelser för detaljplan, bör tillämpas. Plankartans utformning uppfyller inte dessa råd då det flera användningsområden så som (J_2) och S redovisas med vit färg i teckenförklaringen. Enligt rekommendationerna finns ingen användning som ska ha vit färg.

Kombination enskild + allmän kvartersmark

Det förekommer i planen en kombination av så kallad allmän kvartersmark (kvartersmark för annat än enskilt bebyggande) och enskild kvartersmark inom planområdet. Användningen S, Skola betraktas i de flesta fall allmän kvartersmark och till sådan mark hör inlösenregler. Enligt 6 kap. 13 § PBL har kommunen rätt att lösa sådan mark som ska användas för annat än enskilt bebyggande, om användningen för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd. Markägaren kan även begära att kommunen löser in sådan mark enligt 14 kap. 14 § PBL. Att kombinera allmän och enskild kvartersmark kan leda till problem, exempelvis kan det bli så att ingen byggnad för det allmänna ändamålet byggs och utan enbart för det enskilda. Inlösenrätten för det allmänna ändamålet finns då fortfarande kvar. I denna situation kan både fastighetsägaren och kommunen begära att kommunen ska lösa in området för det allmänna ändamålet trots att området är utbyggt för det enskilda ändamålet. Lantmäteriet rekommenderar att kommunen så långt som möjligt skiljer enskild och allmän kvartersmark åt. Ett förslag är att specificera var den allmänna respektive den enskilda användningen gäller så att de hålls åtskilda, t.ex. genom att införa 3D-redovisning i plankartan ifall den allmänna kvartersmarken och den enskilda ska gälla för olika plan i byggnaden. Om förhållanden är sådana att kommunen ändå vill gå vidare med förslaget med kombination av enskild och allmän kvartersmark och gör bedömningen att eventuella problem eller risker med detta är små eller inga, så bör denna bedömning redovisas och motiveras i planbeskrivningen.

Vilka av åtagandena ingår i exploateringsavtalet?
Av planhandlingarna framgår att exploateringsavtal ska tecknas. Enligt 5 kap. 13 § 3 st. PBL ska kommunen, om avsikten är att ingå exploateringsavtal, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen.
I planbeskrivningen finns olika formuleringar om kostnader och åtaganden som exploatören ska ansvara för under plangenomförandet. Det skrivs dock inte något om vilka av dessa åtaganden som ska ingå i exploateringsavtalet. Om alla åtaganden som ska ingå i avtalet redovisas, men under olika rubriker kan det i planbeskrivningen kompletteras genom:
att alla åtaganden kortfattat redovisas under en rubrik om exploateringsavtalet, eller att en hänvisning till att det aktuella åtagandet ingår i exploateringsavtalet görs efter varje åtagande, eller en skrivning under rubriken ”Avtal”, till exempel ”Exploateringsavtalets huvudsakliga innehåll framgår under följande rubriker…” och att det därefter hänvisas till de avsnitt där åtagandena finns redovisade.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Plankartan har justerats enligt Lantmäteriets yttrande.

Marken som har kombinerade ändamål Skola och Icke störande verksamhet avser en gemensam infart där byggnad inte får uppföras. Markytan innehåller de två användningarna för att säkerställa verksamheternas rättigheter och för att möjliggöra kostnadsfördelning mellan kommunen och exploatören inför ombyggnation av infarten.

Planbeskrivningen innehåller rubriken ”Exploateringsavtal” på sidan 30 om vilka åtaganden som ingår i exploateringsavtalet.

1.3 Trafikverket i.e

Trafikverket bedömer att kommunen har hanterat Trafikverkets synpunkter i samrådsskedet och har inga ytterligare synpunkter i granskningsskedet.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

1.4 Region Skåne i.e

Region Skåne avstår från att yttra sig över aktuell detaljplan.
I handläggningen av detta ärende har enheten för regional planering, Skånetrafiken samt Regionfastigheter deltagit.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

2. Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder

2.1 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i.e

Miljö och Samhällsbyggnad har inget ytterligare att tillföra om detaljplanen för Skatan 10 i granskningsskedet.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

2.2 Barn och familjenämnden m.e

I samrådskedet pekade vi ut vilken påverkan uppförandet av fabriken riskerade att få för de pedagogiska verksamheterna som verkar på Bergaområdet i allmänhet och Källeberg i synnerhet.

Trafik

Tung trafik (10 leveranser per dag) kommer dela infart med skolan. Eftersom ingen förändring i planen är föreslagen från samrådskedet kvarstår detta problem framgent.

Byggnadshöjd

Även byggnadshöjden med tillåtna 11 meter på fabriksbyggnaden kvarstår i förslaget. Även om kommunledningskontoret kunnat påvisa att fabriken inte kommer skugga utemiljön för barnen kommer det rekreativa värdet av utemiljön på skolan påverkas av att ha en såpass hög byggnad på grannfastigheten.

Parkmiljön

Den parkyta som planeras kan användas för rastverksamhet delvis men är fortsatt för liten för idrottsundervisning. Det betyder att skolan får en försämring av sin möjlighet att bedriva undervisning av hög kvalité när fabriken byggs på elevernas fotbollsplan. Eftersom utomhusytorna på Bergaområdet disponeras gemensamt får det effekt för all idrottsundervisning på Bergaområdet.

Barnkonsekvensanalys

Barn- och familjenämnden bedömer att påverkan för elevernas räkning blir så pass stor att en djupare barnkonsekvensanalys behöver göras gällande detaljplaneändringen som föreslås. Innan antagande kan planförslaget behöva anpassas för att inte riskera att försämra barnens villkor inom området.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Trafiksäkerheten för skoleleverna på Källbergskolan har undersökts i en trafikutredning. Trafikutredningen visar att lastbilar kan vända inom verksamhetsområdet och därför inte kommer att backa på den gemensamma infarten. Vid korsningspunkterna mellan Per Håkanssons väg och gång- och cykelstråk bör sikt och belysning säkerställas för att bibehålla god trafiksäkerhet. För att öka trafiksäkerheten kommer exploatören att bekosta en ombyggnation av infarten.

Kommunledningskontoret bedömer att den nya byggnadens påverkan på det rekreativa värdet av skolans utemiljö är godtagbar.

Kultur och fritidsnämnden som har ansvar för att bevaka frågan om idrottsytor bedömer att det finns tillräckliga ytor för idrottsändamål inom Bergaområdet.

Kommunledningskontoret har tidigare bedömt att det finns tillräckliga ytor för skolverksamheten i Bergaområdet och bra förutsättningar för att skapa en god utemiljö även om det blir en industrietablering på Skatan 10.

Om grönytan på Skatan 10 utgår från skolområdet uppgår friytan per barn till 49 kvadratmeter per barn (baserad på maxantalet 900 elever). Kommunledningskontoret anser att den kvarvarande friytan är god då Bergaområdet fortsatt kommer ha större friyta per barn än andra skolor i Eslöv.

2.3 Kultur- och fritidsnämnden i.e
Kultur- och fritidsnämnden har tagit del av underlaget.
Förvaltningen anser att det finns tillräckligt med grönytor för fotboll i området, även om berörd grönyta försvinner. Bedömningen är att det inte skulle ha någon negativ påverkan på de föreningar eller allmänhet som är aktiva på platsen. Om den ”aktivitetsbana” som finns i området kommer att försvinna kan det vara aktuellt att undersöka behovet av ersättning av utomhusträningsredskap.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

2.4 Servicenämnden m.e
Servicenämnden yttrade sig i samrådsskedet av detaljplanen den 14 september 2021, § 109. Servicenämnden för fram motsvarande yttrande i granskningsskedet.

Yttrande i samrådsskedet

Serviceförvaltningen har tagit del av Miljö och Samhällsbyggnad Miljöavdelnings yttrande och anser att miljöavdelningen har väl formulerat

de viktigaste aspekterna för detta samråd i sitt yttrande. Bland annat att denna planbeskrivning inte sammanfaller med fördjupad översiktsplan för Östra Eslöv utifrån ambitionen att blanda upp området med fler bostäder, mer grönska, fler sociala ytor och ökad hållbarhet.

Även kart- och bygglovsavdelningen på Miljö och Samhällsbyggnad uttrycker brister och negativ påverkan för både hantering av planförslag och översiktsplan, samt andra negativa konsekvenser för bland annat trafik och dagvatten, översvämning och skyfall. Serviceförvaltningen hänvisar till och instämmer i synpunkterna från avdelningarna på Miljö och samhällsbyggnad. Tilläggas kan att behov av grönytor och hanteringen av dag- och ytvattnet bör fortsatt vara prioriterat för detta område då andra ytor är svåra att tillgå och risken för att alternativa åtgärder kommer med stor sannolikhet kräva kostsamma investeringar.

För att få en god sammanfattning på översiktsplanen går att läsa följande på sid 6 i planbeskrivningen.

Översiktsplan Eslöv 2035

I Eslövs översiktsplan (maj 2018) är fastigheten Skatan 10 föreslagen som grönområde inom skolområde. Marken är även utpekad som lämplig att samutnyttja för vattenhantering. Området är en del av ett utpekat stadsomvandlingsområde i östra Eslöv planerat för 1600 nya bostäder fram till 2035. Översiktsplanen lyfter generellt fram behovet av grönstruktur samt ytor för hantering av vatten inom omvandlingsområdet.

Frågor som Serviceförvaltningen önskar framföra och anser behöver utredas vidare är följande:

• Planförslaget innebär att en ny industribyggnad byggs på fotbollsplanen på Skatan 10. Byggnaden kommer att ha en maximal höjd på 11 meter.
Utifrån dagvatten- och skyfallsutredning (VA-gruppen 2021-01-18) (sid 7) finns behov av att färdig golvhöjd på byggnaden kan bli +77,00.
Vad kommer den totala höjdskillnaden bli i förhållande till Källebergskolan? Hur kommer detta påverka dagsljuset för Källebergskolan och vilka andra konsekvenser kan den stora höjdskillnaden mellan byggnaderna och andra intill liggande ytor påverkas?

Frågor utifrån VA-Gruppens dagvatten – och skyfallsutredning Skatan 10

• Fotbollsplanen på Skatan 10 är utpekad som ett möjligt översvämningsområde. Höjdsättningen av gc-vägen öster om Skatan 10 samt nya höjder på tomt och färdig golvhöjd ses över för att säkerställa rinnväg längs gc-vägen. (sid 8)
Hur kommer nya höjder påverka gc-vägen? Risk för att gc-vägen blir ett dike vid skyfall? Hur mycket dyrare kommer eventuella åtgärder att bli? Vem ska stå för den kostnaden?
• För att ytterligare säkerställa rinnvägar föreslås anlägga grunda svackor mot fotbollsplanerna längre västerut. (sid 8)

Hur kommer det påverka infartsvägen till skolområdet/angränsande skolområde?
Vem står för dessa ev åtgärderna?

• Anläggandet av en damm/utjämningsmagasin på föreslagen plats gynnar dagvattenhanteringen inom utredningsområdet, och förbättrar dagvattensituationen nedströms. Även fördröjning av dagvatten på egen tomt, Skatan 10, bidrar till en förbättrad situation längs Per Håkanssons väg. (sid 9)
• Vem kommer få ansvaret och stå för kostnaderna för de åtgärder som krävs för att klara dagvatten-, ytvatten- och skyfallsproblematiken i området? I nuvarande förslag kommer det krävas mycket schaktarbeten i mark vilket kan innebära krav på marksanering. Kan detta undersökas vidare för att kunna göra en kostnadsuppskattning av eventuella marksaneringar?

Frågor utifrån AFRY PM Trafikutredning Skatan 10
• Har man undersökt möjligheten att göra lastkajen vinklad mot Källebergskolan istället (sid 3 Fig 2) och att bef gc-väg öster om fastigheten används som infart ? (på Per Håkanssons väg korsar ett gång- och cykelstråk vägen (sid 5, Figur 5 punkt 1) ?

• Har man undersökt vilka för- och nackdelar, konsekvenser, kostnader det skulle bli om man flyttar gc-vägen, som ska gå igenom Idrottsparken/skol/området intill infarten till Källebergskolan? (sid 5, Figur 5 punkt 2) och att bef gc-väg blir infarten till Bio-Gaia istället?
Den tunga trafiken till Bio-Gaia slipper då ha samma infart som till skolområdet?
(In- och utfart samt angöring till lastkajen kunde bli säkrare och effektivare? Bättre för de längre lastbilarna?)

• Hur skulle trafiksäkerheten och miljön påverkas om man styr alla tunga transporter att komma endast via Ringsjövägen-Vikhemsvägen till Per Håkanssons väg?
Se en nyligen gjord studie som gjorts av försäkringsbolaget Folksam som visar att nio av tio tunga fordon körde för fort utanför skolor. Hur kommer den föreslagna detaljplanen ta hänsyn till Barnrätts-perspektivet?
https://www.svt.se/nyheter/snabbkollen/nio-av-tio-tunga-fordon-korde-for-fortutanfor-skolor

Kommunledningskontorets kommentarer:
Den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv anger en förändrad markanvändning för fastigheten Skatan, från oexploaterad grönyta planlagd för skoländamål till verksamheter och industri.

Dagvatten- och skyfallshantering är en central fråga i detaljplanen. I dagsläget fungerar inte gräsytan som en infiltrationsyta eftersom jorden är tät lerjord. Det innebär att dagvatten leds över gräsytan till skolområdet. Detaljplanen innehåller dels en fördröjningsyta som tar emot dagvatten och

skyfall från ett större upptagningsområde öster om planområdet, dels underjordiska magasin som tar hand om dagvatten inom Skatan 10. Sammantaget bidrar dagvatten- och skyfallslösningarna förbättrande åtgärder jämfört med hur situationen ser ut idag. Förslag om färdig golvhöjd på +77 meter över havet är inte en förutsättning för att hantera risk för översvämning och regleras därför inte heller i detaljplanen.

Byggnadshöjderna har studerats i planarbetet och kommunledningskontoret bedömer att den föreslagna bebyggelsen genererar en rimlig påverkan på omkringliggande bebyggelse. Plankartan reglerar högsta nockhöjd till 11 meter. Vybilderna på sidan 25 i planbeskrivningen visar att planförslaget inte skuggar skolgården.

Enligt dagvatten- och skyfallsutredningen kommer gc-vägen inte påverkas av förändrade rinnvägar till följd av detaljplanens genomförande. Kommunledningskontoret förväntar inte att exploateringen kommer att föranleda åtgärder.

Exploatören står för kostnad för anläggning av fördröjningsyta. Exploatören har låtit genomföra en markmiljöundersökning och detaljplanen reglerar att startbesked inte får ges förrän sanering av parkytan har genomförts.

Olika infartsmöjligheter har undersökts varav förslaget som Servicenämnden anger har varit ett av alternativen. Alternativet har avskrivits på grund av olika förutsättningar för BioGaias verksamhet.

Styrning av tunga transporter kan ske genom lokala trafikföreskrifter. Detaljplanen hindrar inte att kommunen beslutar om lokala trafikföreskrifter som leder den tung trafik styrs till Ringsjövägen-Vikhemsvägen.

Barnrättsperspektivet har studerats utifrån trafiksäkerhetsaspekten och genomförd trafikutredning fastslår att trafiksäkerheten kan säkras. Barnrättsperspektivet har även studerats utifrån tillgänglig friyta per elev, där en utredning av kommunledningskontoret visar att skoleleverna inom Bergaområdet har en god tillgång till friyta.

2.5 Vård- och omsorgsnämnden i.e

Vård- och omsorgsnämnden lämnar förslag till detaljplan för fastigheten Skatan 10 *utan erinran*.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

2.6 MERAB i.e

Merab har inget att erinra mot förslaget.

Den kommunala Renhållningsföreskriften innehåller dock krav som måste följas vid nyetablering och ombyggnad.

För att underlätta projektering har MERAB tagit fram en checklista enl. bif. bilaga.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

2.7 VA SYD m.e

VA SYD har tagit del av granskningshandlingarna och har följande att erinra.

Det är konstaterat att planförslaget inte är förenligt med översiktsplanen. Planområdet är utpekad som ”yta att hantera vatten” i Översiktsplan Eslöv 2035. VA SYD anser att det ur ett skyfallsperspektiv är lämpligast att utveckla fotbollsplanen enligt översiktsplanens intensioner som en ”yta att hantera vatten”.

Detaljplanen trycker på att Skatan 10 inte hanteras som en skyfallsyta i FÖP Östra Eslöv. Därmed strider inte detaljplanen mot FÖP:en. I samband med FÖP:en har det dock inte gjorts en konsekvensanalys av vad det innebär att Skatan 10 inte kan användas för skyfallshantering. Det är en brist. Nu, i samband med utförandet av FÖP Östra Eslöv kommer det att göras en skyfallsutredning. Vi tycker att det är olyckligt att en möjlig yta för att hantera dagvatten och skyfall försvinner i samband med denna detaljplan, innan skyfallsutredningen gjorts.

Enligt FÖP Östra Eslöv kommer FÖP-området att förtätas för att möjliggöra för ny bebyggelse. Det innebär att det behövs fler grönytor, som kan användas för skyfall och dagvattenfördröjning. Området uppströms planområdet kommer även det att förtätas i framtiden, vilket innebär att mer skyfall och dagvatten måste omhändertas.

Vi är medvetna om att det, i detaljplanen, skapas en yta (ca 2500 m^2) för hantering av skyfall och dagvatten. I jämförelse kan sägas att fotbollsplanens yta är ca 6000 m^2.

Det är positivt att dagvatten ska hanteras inom fastigheten innan det släpps till det allmänna dagvattennätet. Att hantera dagvatten lokalt och vid källan är ett viktigt bidrag till en mer hållbar dagvattenhantering.

Dagvatten och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18, rev 2021-12-09

Vi noterar att enligt P110 är den sammansatta avrinningskoefficienten för industriområde med kuperad terräng 0,7. Avrinningskoefficienten som använts i utredningen är baserad på befintlig bebyggelse. I nuläget är industritomterna inte fullt utbyggda. I framtiden kommer industriområdet att förtätas. Detta kan göra beräkningarna missvisande.

Dagvattenhantering på egen fastighet:

Det går fortfarande inte att följa beräkningarna i utredningen. Hur är volymen på 60 m3 beräknad?

Kommunledningskontorets kommentarer:
VA SYDs ståndpunkt gällande ytans önskvärda användning har noterats.

Om avrinningskoefficienten för uppströms liggande industriområde ökas från 0,6 till 0,7 kommer det maximala magasinsbehovet att öka med 700 m3 (från 2700 m3 till 3400 m3), vilket inträffar vid ett 100-årsregn med 50 minuters varaktighet.
Detta innebär att den HWY i det föreslagna magasinet höjs med 25 cm till nivån +76,35. Detta ryms inom det föreslagna magasinet som har en nivå på +76,50. Bräddnivån ändras i föreslagen munkbrunn till samma nivå (+76,35).

Observera att denna HWY endast inträffar vid ett fåtal 100-årsregn. Vid övriga regn kommer WY i magasinet att vara betydligt lägre.
Vid nybyggnation eller förtätning inom industriområdet kan fastigheter åläggas att göra fördröjningar på den egna fastigheten. Detta minskar fördröjningsbehovet i det föreslagna magasinet.

Storlek på fastigheten: 5480 m^2
Dimensionerande regn: 273 l/s,ha (10 min, 20 år)
Dagvattenflöde från fastigheten idag: 0,548x0,2x273=29,9 l/s ca 30 l/s
Flöde vid bebyggd fastighet: 0,548x0,9x273=134,6 l/s
Antag att fastigheten bara får avleda 30 l/s vid förbindelsepunkt.
Erforderligt magasin på tomt: (134,6 – 30)x600=62,8 m^3

Därtill kommer det vid planerad nedfart för lastangöring av godstransporter, finnas möjlighet att tillfälligtvis hantera betydligt större mängder dagvatten (300-500 m3).

2.8 Räddningstjänsten Syd i.e

Räddningstjänsten Syd har tagit del av insända handlingar och har inget att erinra.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

3.1 Skanova i.e

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras

Revideringar

- Förtydligande i planbeskrivningen om villkor för beslut gällande dispens för biotopskydd av allé.
- Prickmarken är minskad norr och väster om byggrätten från 4 till 2 meter.

Berörda fastighetsägare har informerats om gjorda revideringar. Eftersom revideringarna inte innebär någon väsentlig ändring av förslaget erfordras inte någon ny granskning.

Emelie Edström	Hilda Hallén	Mikael Vallberg
Planarkitekt	Planarkitekt	Planchef

KS. 2020.0186

2021-12-20

Mikael Vallberg
+46413-62423
Mikael.vallberg@eslov.se

Samrådsredogörelse - Detaljplan för Skatan 10, i Eslöv, Eslövs kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Enligt beslut av Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-06-08, § 79, har förslag till rubricerad detaljplan varit utställd för samråd under tiden 2021-06-18– 2021-09-01. Totalt 15 yttranden har inkommit, varav 10 är med erinran. Sakägare och andra som har ett intresse har beretts tillfälle till att yttra sig angående samrådshandlingen genom utsända handlingar.

Sammanfattning

Inkomna yttranden berör framför allt påverkan på dagvattensystemet, skyfallshantering, trafiksäkerheten vid Källbergskolan och planförslagets förenlighet med översiktsplanen.

Efter samrådet har föreslagen markanvändning justerats från Industri till Icke störande industri, vilket innebär att verksamheten inte får generera negativ omgivningspåverkan.

Kommunledningskontoret menar att framförda synpunkter till stor del har beaktats genom de bearbetningar av planförslaget som har gjorts. Bearbetningarna av planförslaget och planhandlingarna baseras på synpunkter från samrådet och på ny information från diverse utredningar. Dagvattenutredningen har reviderats och kompletterats med skyfall och miljökvalitetsnorm vatten, trafikutredning har reviderats och miljöteknisk markundersökning har tagits fram.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att detaljplanen för Skatan 10 kan föras till granskning. Bedömningen baseras på att det har gjorts en bearbetning av planförslaget utifrån vad som framkommit vid samrådet samt information från kompletterade utredningar.

YTTRANDEN

Dessa skrivelser med erinran (m.e.) redovisas till fullo nedan. Skrivelser med ingen erinran (i.e.) redovisas enbart i tabell.

1.	**Statliga och regionala myndigheter och instanser**	
1.1	Länsstyrelsen	**m.e**
1.2	Lantmäteriet	**m.e**
1.3	Trafikverket	**m.e**
1.4	Region Skåne	**m.e**
2.	**Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder**	
2.1	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	**m.e**
2.2	Barn- och familjenämnden	**m.e**
2.3	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	**m.e**
2.4	Kultur- och fritidsnämnden	i.e
2.5	Servicenämnden	**m.e**
2.6	Vård- och omsorgsnämnden	i.e
2.7	VA SYD	**m.e**
2.8	Räddningstjänsten Syd	i.e
3.	**Övriga**	
3.1	Skanova	i.e
3.2	Post Nord	i.e
3.3	Boende	**m.e**

1. Statliga myndigheter

1.1 Länsstyrelsen Skåne m.e

Yttrande över samråd om detaljplan för Skatan 10 i Eslöv, Eslövs kommun
KS.2020.0186

Redogörelse för ärendet

Detaljplanens syfte är att pröva industri på nuvarande fotbollsplan och grönområde, som idag är planlagt för skoländamål. Planen ska möjliggöra en expansion av intilliggande industri samt säkerställa att den allmänna gång- och cykelvägen genom området fortsatt är tillgänglig. Planen ska också säkerställa hantering av dagvatten och skyfall i området.

För planområdet gäller *Detaljplan för skola och verksamheter m.m. inom Bergaområdet söder om Ringsjövägen i Eslöv* (E 256). Den antogs 1999 och tillåter skolverksamhet inom planområdet med en maximal byggnadshöjd av

8 meter. Den möjliggör också för icke störande industri i angränsande kvarter.

För området gäller *Översiktsplan Eslöv 2035* (antagen 2018). Enligt översiktsplanen är området utpekat som grönområde inom skolområde. Marken är även utpekad som lämplig att samutnyttja för vattenhantering. Kommunen gör bedömningen att planförslaget inte är förenligt med översiktsplanen. I pågående *fördjupning av översiktsplan för östra Eslöv*, som är på granskning under perioden 19 juli - 19 oktober 2021, är planområdet utpekat som område för verksamheter och industri samt som transportintensiv verksamhet.

Kommunen tar fram planförslaget med utökat förfarande och kommunen gör bedömningen att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsens formella synpunkter

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 11 kap. plan- och bygglagen.

Risk för översvämning/MILJÖKVALITETSNORM vatten

Utifrån planhandlingarna framgår det att det finns utmaningar inom och i anslutning till planområdet på grund av lågpunkter och ytlig avrinning vid större regnmängder. Kommunen behöver förtydliga hur dagvattenhanteringen ska ske för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna kan följas.

Länsstyrelsen utläser av planhandlingarna att planområdet kommer att ingå i verksamhetsområde för dagvatten/vatten/spill och vill i och med detta påminna om att det är VA-huvudmannen som är skyldig att ta hand om allt dagvatten som alstras inom området (Prop 2005/06:78 s 43). Hanteringen av dagvatten ska i första hand ske inom allmän platsmark och planförslaget får inte förhindra eventuella åtgärder som kan krävas. Länsstyrelsen ser därför inte användning av tvingande bestämmelser i detaljplan som lämpligt inom verksamhetsområde för dagvatten, eftersom dagvattenfrågan inom dessa områden regleras i Lag om allmänna vattentjänster (LAV). Lokalt omhändertagande av dagvatten inom verksamhetsområde bör istället ske frivilligt. Länsstyrelsen vill också påminna om möjligheten att införa bestämmelse om utförande på plankartan, som anger andelen mark som får hårdgöras, och som kompletterar bestämmelsen om marklov enligt 9 kap. 12 § punkt 3 PBL.

Av dagvatten- och skyfallsutredningen framgår det att det kan krävas åtgärder för att hantera skyfall och översvämningsrisk. Länsstyrelsen kan inte utläsa dessa åtgärder i planhandlingen avseende till exempel

höjdsättning och förutsätter att kommunen har utrett frågan samt övriga frågor gällande dagvatten och skyfall ytterligare inför granskningen.

Hälsa och säkerhet

Risk från verksamhet

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen ej bedömt markens lämplighet utifrån verksamhetens påverkan på skoländmål, både avseende intilliggande befintlig skolverksamhet och skoländamål föreslaget inom planområdet. Frågor om hälsa och säkerhet behöver vara tillräckligt utredda i samband med planläggningen eftersom detaljplanen ger grundläggande byggrätt för den markanvändning som föreslås. Då planförslaget möjliggör störande industri i direkt anslutning till känslig markanvändning (skoländamål för barn i alla åldrar) samt gemensam infart och inga åtgärder föreslås, kan Länsstyrelsen inte bedöma markanvändningens lämplighet.

Länsstyrelsen efterfrågar förtydliganden avseende den föreslagna markanvändningens omgivningspåverkan i området och om det finns behov av åtgärder för att hantera dessa, särskilt avseende relationen mellan verksamhets- och skoländamål samt hur en säker skolväg kan säkerställas.

Förorenad mark

Av den geotekniska utredningen framgår att undersökningen enbart hanterar föreslagen industritomt och i och med detta utrett markens lämplighet utifrån mindre känslig markanvändning. Länsstyrelsen vill påminna om att det är kommunen som vid planläggningen ansvarar för att marken undersöks och bedöms. Eftersom planförslaget även föreslår park, som räknas till känslig markanvändning, behöver planhandlingarna även hantera eventuella risker för detta ändamål.

Länsstyrelsens rådgivning

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens rådgivningsuppdrag enligt 5 kap. plan- och bygglagen.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen bedömer att planhandlingarna bör är kompletterad med en sammanfattning av kommunens genomförda undersökning av betydande miljöpåverkan för att tydligt argumentera för sin samlade bedömning i frågan.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att det finns frågor som inte är tillräckligt utredda avseende risk för översvämning och hälsa och säkerhet, varför planförslaget kan komma att prövas utifrån 11 kap. 10-11§§ PBL.

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Hanne Romanus.
Planhandläggare Linnea Björk har varit föredragande.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Miljökvalitetsnormerna för vatten påverkas av föroreningar som kan komma från tung trafik som angör vid lastkajen. Inga parkeringsytor planeras inom planområdet. Maximalt beräknas cirka 10 lastbilar att angöra fastigheten under ett vardagsdygn, det vill säga maximalt 50 lastbilar/vecka. Med tanke på att lastnings- och lossningstiderna är relativt korta anses risken för föroreningar som kan ledas till dagvattnet vara låga eller måttliga. För att minimera risken för att eventuella föroreningar transporteras vidare till recipienten, genom kommunens dagvattenledningar, kommer ett underjordiskt fördröjnings- och infiltrationsmagasin att installeras. I magasinet kommer cirka 80 m2 infiltrationsyta att finnas. Magasinet kommer troligtvis aldrig att släppa ut mer än 30 liter per sekund till kommunens dagvattennät.

En bestämmelse om andel av mark som får hårdgöras har lagts in i kartan.

I samband med dagvattenutredningen har förslag på höjdsättning tagits fram.

Den gemensamma infarten till skola och industri kommer att trafikeras av tung trafik till industrin maximalt 10 gånger per dygn. Planförslaget bygger vidare på att tung trafik ska vända inom den egna fastigheten och inte ska behöva backa på infarten. Kommunledningskontoret bedömer därför att påverkan från de tunga transporterna blir så begränsad att de inte riskerar att utgöra en betydande negativ påverkan på skolverksamheten.

Verksamheten som företaget Bio Gaia bedriver har ingen betydande omgivningspåverkan. Kommunledningskontoret har till granskningsskedet därför reviderat verksamhetsområdets användning till ”Icke störande industri”. Störande industri kommer därmed inte att vara möjligt att bedriva inom fastigheten.

Exploatören har låtit genomföra en markmiljöundersökning av marken som föreslås som parkmark. Förorenad jord hanteras enligt regelverket i samband med schaktarbeten.

Markmiljöundersökningen har bilagts planhandlingarna och en sammanfattning av undersökningen har förts in i planbeskrivningen.

Plankartan är kompletterad med en egenskapsbestämmelse som anger att marklov inte kan beviljas förrän föroreningar är avhjälpta.

Kommunledningskontoret har kompletterat planbeskrivningen med en sammanfattning av undersökningen om betydande miljöpåverkan.

1.2 Lantmäteriet m.e

Delar av planen som bör förbättras

Exploateringsavtal aktuellt men något otydlig redovisning
I planbeskrivningen anges att ett exploateringsavtal ska tecknas i senare skede. Det anges också olika åtgärder som exploatören ska bekosta samt på något ytterligare ställe anges åtgärder som exploatören ska ansvara för.

Enligt 5 kap. 13 § 3 st. PBL ska kommunen, om avsikten är att ingå exploateringsavtal, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Lantmäteriet konstaterar att lagstiftaren har avsett att exploatörens samtliga åtaganden ska redovisas på en översiktlig nivå, men bedömer att handlingarna i dess nuvarande skick inte uppfyller lagens krav på redovisning och därför behöver är kompletterad.

Eftersom redovisningen inte är så tydlig som krävs finns det inte någon möjlighet för Lantmäteriet att utföra sin lagstadgade uppgift att i samrådsskedet lämna råd i de fall avtalsinnehållet förefaller strida mot reglerna i 6 kap. 40-42 §§ PBL.

Använd gärna handboken ”Lantmäterimyndighetens roll i planeringsprocessen, Handbok 5 kap. 15 och 22 a §§ PBL” som stöd ang. lagstiftningens krav när ni kompletterar planhandlingarna.

Kostnader för fastighetsbildning

Det anges inte något om vem som bekostar den fastighetsbildning som behövs för genomförandet av detaljplanen.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Planbeskrivningen är kompletterad med en tydligare redovisning av exploateringsavtalets innehåll och vem som bekostar fastighetsbildningen.

1.3 Trafikverket m.e

Trafikverket har tagit del av samrådshandlingarna för rubricerat ärende. Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten att förlägga industriverksamhet på aktuell fastighet.

Vägar

Planförslaget ligger cirka 400 meter från väg 113 som Trafikverket är väghållare för. Kommunen beskriver att det planeras en cirkulationsplats vid korsningen Trehäradsvägen och väg 113. Trafikverket är väghållare för väg 113 och har i skrivande stund inga planer på att bygga en cirkulationsplats på den aktuella platsen. Väg 113 ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet och har därför relativt höga framkomlighetskrav för dess funktion i det regionala vägnätet. Trafikverket anser att kommunen bör revidera skrivelsen i planbeskrivningen så det tydligt framgår att detta är kommunens intention men att Trafikverket är väghållare för väg 113.

Planförslaget uppger att den planerade verksamheten inte kommer medföra någon nämnvärd ökning av transporter till och från planområdet. Trafikverket bedömer därför att en trafik-och kapacitetsutredning därför inte är nödvändig.

Trafikverket har inga ytterligare synpunkter.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Texten om korsningen vid Trehäradsvägen och väg 113 är omformulerad enligt synpunkt i planbeskrivningen.

1.4 Region Skåne m.e

Region Skåne ser positivt på att Eslövs kommun planerar för en god markhushållning genom att utveckla industri på redan ianspråktagen mark. Att utveckla området genom förtätning i befintliga strukturer är i linje med samrådsförslag till *Regionplan för Skåne 2022–2040*.

Planförslaget innebär samtidigt att ett rekreationsområde ianspråktas för bebyggelse, vilket delvis kompenseras inom planområdet genom tillskapandet av en kvalitativ park i anslutning till den ianspråktagna fotbollsplanen. Region Skåne anser att det planarbetet tydligare hade kunnat kopplas till det pågående arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Östra Eslöv, där det finns möjlighet att belysa effekterna av förtätningen ur ett större sammanhang.

I *Strategi for ett hållbart transportsystem i Skåne 2050* och i *Mobilitetsplan för Skåne* beskrivs bland annat hur färdmedelsfördelningen i Skåne behöver förändras för att lyckas uppfylla regionala, nationella och internationella mål för klimatet och för en hållbar utveckling. Region Skåne är därav positiva till att kommunen i planförslaget presenterar att antalet bilparkeringar eftersträvas att hållas nere med tanke på den goda tillgången på kollektivtrafik samt att den befintliga gång- och cykelvägen genom området bevaras.

I handläggningen av detta ärende har enheten för regional planering, Regionfastigheter samt Skånetrafiken deltagit. Beslut fattas med stöd av

regionala utvecklingsnämndens beslut 2019-01-31 § 11, reviderad 2019-12-05, § 9.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommentarerna noteras och planbeskrivningen är kompletterad med en beskrivning av detaljplanens koppling till den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv.

2. Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder

2.1 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden m.e

Miljöavdelningen

Generella synpunkter

I arbetet med fördjupad översiktsplan för östra Eslöv har ambitionen om att blanda upp hela området med fler bostäder, mer grönska, fler sociala ytor och mer ekosystemtjänster gjorts tydlig. Hållbarhet har hela tiden varit ett starkt ledord.

Detaljplaneförslaget för Skatan 10 strider inte bara mot översiktsplanen, miljöavdelningen anser också att det strider mot intentionen i den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv anger en förändrad markanvändning för fastigheten Skatan, från oexploaterad grönyta planlagd för skoländamål till verksamheter och industri.

Hållbarhet

Fastigheten ingår i området som kommer att omfattas av den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv där hållbarhetsfrågorna hittills har genomsyrat tankesättet. I detta fall är Eslövs kommun fastighetsägare och kommunen uttrycker i ett av sina inriktningsmål att Eslöv ska vara en hållbar kommun som tar ansvar för miljö och klimat. Här finns goda möjligheter att visa på att det ansvaret tas. Framförandet av en ny industribyggnad på kommunens fastighet bör genomgående hålla en tydlig och hög miljöprofil, till exempel genom att ställa krav på exploateringen och den tänkta byggnaden vid markavtal med mera.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Synpunkten noteras.

Ekosystemtjänster och biologisk mångfald

Planen innebär att en stor genomsläpplig grönyta hårdgörs och exploateras. Det innebär i sin tur förlust av ett flertal reglerande och kulturella

ekosystemtjänster, såsom exempelvis vattenhållande förmåga och rekreation. Hela området Östra Eslöv lider redan i dag brist på grönytor, därför är det extra viktigt att kvarvarande ytor stärks med fokus på biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Förlorade ekosystemtjänster bör kompenseras på annan plats.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Gräsytan består av lerjord som har en mycket begränsad genomsläpplighet. Ytan har också en liten vattenhållande funktion och utgör framför allt en översilningsyta där en något trögare avrinning uppnås.

I det fortsatta planarbetet för hela östra Eslöv är det viktigt att se över utveckling av grönytor.

Dagvatten

Recipient för dagvatten är inte Braån utan Bråån.

De åtgärder som föreslås för att fördröja dagvatten från den yta som blir hårdgjord verkar räcka till om dagvattendammen utformas så att den kan tömmas under perioder med ingen nederbörd. Utformningen av dammens avtappning är helt avgörande för om det ska kunna gå att genomföra planen. Det går inte att utläsa av handlingarna om det finns höjdmässiga förutsättningar för att anlägga en damm på det sättet som beskrivs. Inte heller framgår på vilken nivå grundvattnet ligger och därmed om grundvattnet kommer att tränga in i dammen.

Det räcker inte att fördröja vatten från den tillkommande hårdgjorda ytan utan även det dagvatten som fördröjs på fotbollsplanen idag måste fördröjas inom planområdet, annars försämras situationen för nedströms liggande fastigheter, vilket inte är tillåtet enligt kommunens Dagvatten- och översvämningsplan.

Den befintliga fotbollsplanen utgör ett mycket lämpligt område för anläggande av ett fördröjningsmagasin för dag- och skyfallsvatten. Om ytan bebyggs enligt planförslaget kommer det att innebära att andra ytor kommer att behöva användas för fördröjning av dag- och skyfallsvatten i ett förändrat klimat med förväntad högre frekvens av intensiva regn.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Angiven recipient har ändrats i planbeskrivningen från Braån till Bråån. Förslaget om dagvattenhantering inom planområdet utgår ifrån att dammen töms. Dagvattenutredningen föreslår en höjdsättning av marken vilken visas i illustrationen. Grundvattnet ligger 1 meter under marknivån när dammen är anlagd.

Grönytan fördröjer inte dagvatten i någon större utsträckning. Ytan har dålig vattenhållande funktion och utgör snarare en slags översilningsyta

där en något trögare avrinning uppnås. De föreslagna åtgärderna minskar flödet i dagvattennätet samt risken för översvämning nedströms planområdet.
Dagvatten och skyfall ska lösas inom planområdet.

Störning från verksamheten

Det framkommer i planförslaget att det på fastigheten endast kommer att tillåtas icke störande verksamhet och det beskrivs att det innebär att verksamheten på fastigheten inte får ha någon påverkan på bullervärdena i området. Det är viktigt att utreda även andra risker för olägenhet för människors hälsa, såsom exempelvis lukt och luftföroreningar, samt risker för olyckor, med anledning av närheten till skolan. Det bör framgå av planbestämmelserna att verksamhet inom planområdet ska vara industri med icke störande verksamhet. Annars behöver en bullerutredning genomföras.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Plankartan är reviderad och användningen är ändrad till Icke störande industri.

Okända schaktmassor

Det framgår i planbeskrivningen att det i området finns en kulle som troligtvis består av schaktmassor. Det behöver utredas vad det är för typ av massor och varifrån de har kommit.

Kommunledningskontorets kommentarer:
En markmiljöundersökning har genomförts av marken i norr som föreslås som parkmark. Markmiljöundersökningen har bilagts planhandlingarna och en sammanfattning av undersökningen har förts in i planbeskrivningen.

Kart- och bygglovsavdelningen

Plankarta

Planbestämmelsen gång/cykel$_1$ är viktig för omgivningen och på grund av det samt att det kan bli trångt om utrymme behöver bredden anges på kartan med mått eller med tydlig text och minsta mått i planbeskrivning. Minsta breddmått på räddningsväg är 3 meter enligt räddningstjänstens föreskrifter. f$_2$ Förbindelse får max ha en höjd av 4 meter. Höjden kan behöva ändras om fri höjd under förbindelsen, f$_4$, ändras. Räddningsvägar ska projekteras enligt räddningstjänstens föreskrifter.

Gatunamnet Vindelvägen, som nämns i planbeskrivningen, bör finnas med på plankartan.

Grundkartans linjer syns inte under den nya planen.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Enligt dialog med Räddningstjänsten används inte gång- och cykelbanan som räddningsväg.
Gatunamnet Vindelvägen förs in i plankartan.
Plankartan är justerad så att grundkartans linjer framstår tydligare.

Planbeskrivning

Syfte sidan 3

Planförslaget strider mot översiktsplan.
Är det lämpligt att nuvarande fotbollsplan och område som idag är planlagt som ett skolområde med tre skolor, idrottshallar, mm ändras till ett blivande industriområde? Är det inte mer lämpligt att ett industri område planeras för sig självt? För tillfället tar man ej hänsyn till trafiktillgänglighet, renare stadsdel och man försöker därmed ändra en redan fungerande och etablerad detaljplan.

Är det inte bättre att staden utvecklas på så sätt att t.ex. skolor, idrottsplatser, bostäder, mm separeras ifrån ett industriområde så gott det går. Stadens invånare ökar konstant, förtätning i tätorterna är mer än tydliga. Att etablera en industri på fastigheten Skatan 10 är därför inte lämpligt. Inte heller utifrån PM – Trafikutredning Skatan 10. Det är inte lämpligt att backa med stora och tunga fordon i en miljö där barn och ungdomar rör sig till och från skolan.

Till och med enligt underrättelse handlingar om samråd strider planförslaget mot översiktsplan. Alltså visar detta förslag mer krångel och problem än lämplighet.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Att planera Skatan 10 för industri innebär att BioGaia får möjlighet att expandera i Eslöv. Biogaia uttrycker att tillgången till marken är av yttersta vikt för företagets framtida utveckling och att det kan skapa uppemot ett hundratal nya arbetstillfällen. Kommunledningskontoret bedömer att en planläggning av marken är viktig för kommunens näringsliv och bidrar till att stärka kommunen som företagarkommun.

Kommunledningskontoret bedömer att det finns plats för att skapa en väl fungerande utemiljö inom Berga skolområde för nuvarande och planerad skolverksamhet. Den bedömningen gäller även om ytor avsätts för industri, park och bostäder. Det innebär dock att en översyn av ytorna behöver ske för att ordna så att det finns tillräckligt många ytor som är lämpliga för idrott och att Källebergsskolan får en skolgård. Översynen innebär att det kommer att bli mindre ytor och att de behöver användas mer effektivt, men Berga skolområdet kommer fortsatt ha mer yta per elev än genomsnittet för Eslöv.

Trafikens påverkan på Källbergsskolan har undersökts i planarbetet och trafikutredningen visar att fordonsrörelser kan ske på ett trafiksäkert sätt då tung trafik kan vända inom Skatan 10.

Planförslag

Markanvändning och stadsbild sidan 11

Under rubriken ”Ny bebyggelse” andra meningen, ska orden ”det nya huset” ersättas med ”den nya byggnaden” … alltså skulle meningen låta så här: ”I sydöstra hörnet av den nya byggnaden planeras för en inlastningskaj i vinkel mot byggnaden, den får maximalt vara 4 meter hög.”

Kommunledningskontorets kommentarer:
Planbeskrivningen har justerats enligt synpunkt.

Park sidan 12-13

Trafik

Gång och cykel sidan 13

Utrymmet för servicetrafik på 2,7 meter under förbindelsebron behöver studeras närmare. Utstickande byggnadsdelar med underkant på 3,5 meter i stadsrummet i Eslöv har blivit påkörda trots att dessa ligger ovan trottoar.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Servicetrafik som överstiger 2,7 meter bör kunna använda alternativa stråk i närområdet.

Parkering sidan 13-14

Parkeringsnormen innehåller möjligheter till avsteg med parkering på annan fastighet. Detta kan ställa till problem då bygglov beviljas med avsteg och fastigheten där parkeringsplatser hyrs sedan bebyggs/planläggs utan hänsyn till dessa avtal.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Parkeringsfrågan utreds vidare i bygglovsskedet.

Konsekvenser

Dagvatten, översvämning och skyfall sidan 17

Möjlighet för infiltration på södra delen av fastigheten bör utredas vidare med avseende på jord och grundvattennivå.
Ytvatten måste ledas förbi den nya byggnaden och rinnvägar för vattnet behöver säkerställas. Om gång/cykelvägen utförs nedsänkt riskerar den att fungera som dike.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Dagvattenutredningen visar att ytvatten når planområdet från nordöst där det föreslås en munkbrunn som leder vattnet vidare till ett underjordiskt dagvattenmagasin. Marknivåerna vid gång- och cykelvägen innebär att dagvatten inte kommer att samlas under gångpassagen vid en eventuell nedsänkning av marken.

Naturmiljö och biologisk mångfald sidan 18

Förutsättningarna för befintliga träd kommer att påverkas mycket av den nya höga byggnaden längs allén.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Skuggpåverkan på omgivningen har studerats översiktligt av exploatörens konsult i detaljplanen. Träden kommer att skuggas under eftermiddag. Om träden påvisar negativa symptom till följd av exploateringen ska skadade träd ersättas med annan lämplig art.

Sociala konsekvenser

Rekreativ miljö sidan 20-21

Det är osäkert om grönområdet i norr verkligen att vara tillgängligt för skolverksamheten/allmänheten på sikt. Området utgörs till stor del av ett område avsett för en damm för skyfall. Det är tveksamt om en damm avskärmad av en vall kan användas som grönområde för skolan ur säkerhetssynpunkt.

Parkytan kompenserar inte den användning som bedrivs idag på gräsytan. En utredning om behovet av grönytor och fotbollsplaner för bland annat föreningsverksamheten bör ske innan granskningsskedet.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommunledningskontoret bedömer att det finns plats för att skapa en väl fungerande utemiljö inom Berga skolområde för nuvarande och planerad skolverksamhet. Den bedömningen gäller även om ytor avsätts för industri, park och bostäder. Det innebär dock att en översyn av ytorna behöver ske för att ordna så att det finns tillräckligt många ytor som är lämpliga för idrott och att Källebergsskolan får en skolgård. Översynen innebär att det kommer att bli mindre ytor och att de behöver användas mer effektivt, men Berga skolområdet kommer fortsatt ha mer yta per elev än genomsnittet för Eslöv.

Genomförande

Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser sidan 25-26

Bygglov kan inte beviljas förrän en nybyggnadskarta som visar fastighetens gränser efter fastighetsreglering har lämnats in.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Informationen har vidarebefordrats till exploatören.

Avdelningen Gata Trafik Park

Plankarta

Många bestämmelser på samma ställe, lite svårt att hänga med…
Träd som står i områdets södra gräns behöver skyddas vid byggnation, styrs detta i plankartan?

Kommunledningskontorets kommentarer:
Byggnation i närhet av träd ska följa gällande regelverk och rekommendationer ur ”Standard för byggnation vid träd”. Träden kommer fortsatt att tillhöra kommunens fastighet för Per Håkanssons väg och ingå i den allmänna platsmarken.

Planförslag

Sammanfattning s 3

Här bör även läggas till att området innehåller idag trädrader som innehar biotopskydd.

Eftersom planförslaget går emot översiktsplanen som pekar ut ytan som grönområde bör den del av planområdet som planeras till park också tillgängliggöras från t.ex. den gc-väg som går igenom området. Lite extra krut bör också läggas på ytan, inte bara en gräsgrop… Dessutom påverkas ekosystemtjänster negativt i samband med byggnationen, och då kan det till viss del kompenseras för med ett väl utfört grönområde i norra delen.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Planbeskrivningen är kompletterad med information om trädraden i sammanfattningen. Gata Trafik Park ansvarar för gestaltningen av parken.

Markanvändning och stadsbild s 11

Förbindelsegången mellan fastigheterna behöver utredas ytterligare, Det behövs MINST 2,7 meter frihöjd över gc-vägen, men man bör titta på konstruktionen av gången, om det går att få till ytterligare frihöjd bör detta göras. Att sänka gc-vägen är ingen optimal lösning, det riskerar också att närliggande träd skadas eller far illa av marksänkningen. Gata Trafik och Parks föreskrifter säger egentligen att över GC-vägar ska det hållas fritt från vegetation upp till 3,5 m, så 2,7 m kommer nog att kännas lite i minsta laget…Viktigt också att avståndet fungerar för kommunens servicefordon, bra att detta studeras i detalj så att det blir genomförbart. Om gång- och cykelvägen behöver sänkas, sker detta inom projektet/exploateringen? Eller vem ska bekosta detta? Kommun eller företag? Pelarna som ska bära förbindelsegången behöver, förutom gentemot ledningar i mark, planeras så att de inte sammanfaller med befintlig gång- och cykelväg. Ett visst avstånd från gång- och cykelvägen är också önskvärt för att undvika eventuella

krockrisker. Pelarna bör markeras med reflexer så att cyklister uppmärksammas.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Pelarnas placering ses över i bygglovet. Plankartan anger att brostöd ska placeras utanför gång- och cykelvägen.

Gång och cykel sid. 12

Illustrationsbild visar en förbindelsegång som inte innehåller speciellt mycket glaspartier. På sidan 11 skrivs det att den i huvudsak ska uppföras med glasade väggar. Kan bilden uppdateras?

Kommunledningskontorets kommentarer:
Planbeskrivningen och planbestämmelsen i plankartan anger att förbindelsegång ska utföras med delvis glasade väggar.

Infart sid. 12

Ombyggnad av befintlig in- och utfart – vem ska bekosta? Kommun eller projektet/företaget? Den befintliga gång- och cykelvägen längs Per Håkanssons väg kan behöva säkras på något vis vid in- och utfarten så att den tunga trafiken uppmärksammas på att de passerar ett gc-stråk (varningsskyltar, annan typ av beläggning, sikt, belysning etc.).

Kommunledningskontorets kommentarer:
Exploatören bekostar ombyggnation av befintlig infart vilket regleras i exploateringsavtalet.

Parkering s. 12

Ny parkeringsnorm gäller från 2020. Den från 2014 gäller inte längre. En höjning har skett, vilket kan komma att påverka behovet av parkeringsplatser för bil och cykel.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Bedömningen av parkeringsbehovet är gjort utifrån den nya parkeringsnormen.

Biotopskyddsområde s 17

Är det kommunen som ska söka dispensen? Vem på kommunen ska göra detta?

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommunen (Planenheten) har sökt dispens från biotopskyddet.

Hushållning med naturresurser s 18

Detta innebär väl också att inte bebygga mark som pekats ut som viktig del i

grönstråk? Man måste sluta se gröna ytor som plats som är ”obebyggd” och alltså kan tas i anspråk för byggnader. Det kan också vara så att man utvecklar en ”tråkig” grön yta till en mer stimulerande grön miljö.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Synpunkten noteras.

Trafiksäkerhet s 21

Går det verkligen att sköta alla backande rörelser inne på egen fastighet? Finns det någon koll med körspår?

Kommunledningskontorets kommentarer:
Trafikutredningen fastslår att backande rörelser kan skötas inom Skatan 10. Planbeskrivningen är kompletterad med illustrationer med körspår.

Exploateringsavtal s. 24

Kostnader som kan uppkomma: Eventuell sänkning av befintlig gc-väg pga. förbindelsegång bör också stå med.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Det fria måttet under förbindelsegången är 2,7 meter och en sänkning av GC-vägen är därför inte nödvändig.

2.2 Barn- och familjenämnden m.e

Nya förutsättningar för skolan

Källebergsskolans lokaler, i direkt anslutning till Skatan 10, fungerar som ersättningslokaler vid ombyggnation av andra skollokaler inom kommunen. Det betyder att lokalerna är planerade att användas för elever inom olika årskurser över tid. För tillfället använder högstadieskolan Källeberg lokalerna men redan nästa år planeras lokalerna användas av låg- och mellanstadieelever. I samband med det anpassas även utemiljön. Även gymnasie- och vuxenutbildning samt förskola skulle kunna använda lokalerna vid behov. Det innebär att skollokalerna med tillhörande utemiljö i direkt anslutning till Skatan 10 har stora krav på sig att kunna användas flexibelt över tid.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommentaren noteras.

Byggnadshöjd

Den föreslagna detaljplanen tillåter en byggnadshöjd om 11 m. Det är ett stort avsteg från skolans byggnader i ett plan på grannfastighet. Solförhållandena och det rekreativa värdet av elevernas utemiljö kommer försämras med denna byggnadshöjd på fabriken. Skolans utemiljö när den används som låg- och mellanstadieskola kommer finnas öster, norr och

väster om skolan. Skolan skulle gynnas av att fabrikens byggnadshöjd låg mer i linje med övriga byggnader i området. Skolan skulle också gynnas av om fabriken placerades längre bort från skolbyggnaden inom fastigheten skatan 10.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Den föreslagna byggnadens skuggpåverkan på skolan har studerats. Kommunledningskontoret konstaterar att skolgården påverkas i liten grad av skuggning under förmiddagar. Huvuddelen av skuggan under förmiddagen faller på infarten. Bilder från skuggstudien är infogade i planbeskrivningen.

Trafik

Trafikutredningen från Afry anger en ökning med 6-10 leveranser med tungtrafik per dag. Mer tung trafik i skolans närområde försämrar trygghet och säkerheten för eleverna. Det är också en komplicerande faktor att den tunga trafiken ska backa. En delad infart till skolan och fabriken ställer högre krav på trafikvana hos trafikanterna.

Många unga har inte den vanan och risken är att färre elever kommer tillåtas cykla till skolan. Det leder i sin tur till att fler lämnas och hämtas med bil vilket ger mer trafik i skolans närområde. Det är nödvändigt för elevernas säkerhet att den tunga trafiken inte har möjlighet att passera skolan på väg till Skatan 10. Det kan exempelvis genomföras genom en avstängning på Per Håkansson väg för tung trafik i höjd med skolan.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Trafikutredningen visar att lastbilar kan vända inom verksamhetsområdet och därför inte kommer att backa på den gemensamma infarten. Synpunkten risk noteras och skickas vidare till Gata, trafik & park som är ansvariga för lokala trafikförordningar.

Parkmark

Den förlorade gräsytan kompenseras till viss del av den allaktivitetsyta som presenteras öster om tennishallen, den yta som planeras bli allmän mark och park. Denna yta kommer kunna fungera som både gräsyta för exempelvis bollek tillika ta hand om vatten vid större skyfall. Den föreslagna parkytan är för liten för att kunna användas på ett funktionellt sätt för undervisning i idrott och hälsa. Skolans verksamhet skulle gynna som parkmiljön kunde ta större yta i anspråk. För att säkerställa dess storlek skulle tennisplanerna kunna omlokaliseras.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommunledningskontoret har haft en dialog med tennisklubben. I den har det framkommit att det inte är möjligt att omlokalisera tennisbanorna för att vinna mer ytor, bland annat för att tennisbanor ska placeras i ett visst väderstreck. Gata, trafik & park ska tillsammans med exploatören ta fram

ett förslag på gestaltning av parkytan som kan göra den tillgänglig för elever och andra besökare.

2.3 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden m.e

Nya förutsättningar för skolan

Källebergsskolans lokaler, i direkt anslutning till Skatan 10, fungerar som ersättningslokaler vid ombyggnation av andra skollokaler inom kommunen. Det betyder att lokalerna är planerade att användas för elever inom olika årskurser över tid. För tillfället använder högstadieskolan Källeberg lokalerna men redan nästa år planeras lokalerna användas av låg- och mellanstadieelever. I samband med det anpassas även utemiljön. Även gymnasie- och vuxenutbildning samt förskola skulle kunna använda lokalerna vid behov. Det innebär att det är stora krav på att skollokalerna med tillhörande utemiljö, i direkt anslutning till Skatan 10, kan användas flexibelt över tid.

Byggnadshöjd

Den föreslagna detaljplanen tillåter en byggnadshöjd om 11 m. Det är ett stort avsteg från skolans byggnader i ett plan på grannfastigheten. Solförhållandena och det rekreativa värdet av elevernas utemiljö kommer försämras med denna byggnadshöjd på fabriken. Skolans utemiljö när den används som låg- och mellanstadieskola kommer finnas öster, norr och väster om skolan. Skolan skulle gynnas av att fabrikens byggnadshöjd låg mer i linje med övriga byggnader i området. Skolan skulle också gynnas av om fabriken placerades längre bort från skolbyggnaden inom fastigheten skatan 10.

Trafik

Trafikutredningen från Afry anger en ökning av tung trafik med 6-10 leveranser per dag. Mer tung trafik i skolans närområde försämrar tryggheten och säkerheten för eleverna. Det är också en komplicerande faktor att den tunga trafiken ska backa. En delad infart till skolan och fabriken ställer högre krav på trafikvana hos trafikanterna. Många unga har inte den vanan och risken är att färre elever kommer tillåtas cykla till skolan. Det leder i sin tur till att fler lämnas och hämtas med bil, vilket ger mer trafik i skolans närområde. Det är nödvändigt för elevernas säkerhet att den tunga trafiken inte har möjlighet att passera skolan på väg till Skatan 10. Det kan exempelvis genomföras genom en avstängning på Per Håkansson väg för tung trafik i höjd med skolan.

Parkmark

Den förlorade gräsytan kompenseras till viss del av den allaktivitetsyta som presenteras öster om tennishallen, den yta som planeras bli allmän mark och park. Denna yta kommer kunna fungera som både gräsyta för exempelvis

bollek tillika ta hand om vatten vid större skyfall. Den föreslagna parkytan är för liten för att kunna användas på ett funktionellt sätt för undervisning i idrott och hälsa. Skolans verksamhet skulle gynnas om parkmiljön kunde ta en större yta i anspråk. För att säkerställa dess storlek skulle tennisplanerna kunna omlokaliseras.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Yttrandet är samma som från Barn- och familjenämnden. Se svar ovan.

2.4 Kultur- och fritidsnämnden m.e

Kultur- och fritidsnämnden har tagit del av underlaget.
Förvaltningen anser att det finns tillräckligt med grönytor för fotboll i området, även om berörd grönyta försvinner. Bedömningen är att det inte skulle ha någon negativ påverkan på de föreningar eller allmänhet som är aktiva på platsen. Om den ”aktivitetsbana” som finns i området kommer att försvinna kan det vara aktuellt att undersöka behovet av ersättning av utomhusträningsredskap.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kommentaren noteras.

2.5 Servicenämnden m.e

Miljöavdelningen på Miljö och Samhällsbyggnad har väl formulerat de viktigaste aspekterna för detta samråd i sitt yttrande. Bland annat att denna planbeskrivning inte sammanfaller med fördjupad översiktsplan för Östra Eslöv utifrån en uttalad ambition att blanda upp området med fler bostäder, mer grönska, fler sociala ytor och ökad hållbarhet.

Kart- och bygglovsavdelningen på Miljö och Samhällsbyggnad uttrycker brister och negativ påverkan för både hantering av planförslag och översiktsplan, samt andra negativa konsekvenser för bland annat trafik och dagvatten, översvämning och skyfall. Serviceförvaltningen hänvisar till och bifaller synpunkterna från avdelningarna på Miljö och Samhällsbyggnad samt yttrandet från Serviceförvaltningen. Behovet av grönytor, hanteringen av dagvatten, översvämningsrisker och skyfall bör fortsatt vara prioriterat i området då andra ytor är svåra att tillgå och större förändringar i området som påverkar dessa faktorer kommer sannolikt att medföra till större investeringar. Behov finns därför att utreda detaljplanen ytterligare.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Synpunkterna noteras. Se även svar till yttrande 2.1 ovan.

2.7 VA SYD m.e

VA SYD har tagit del av samrådshandlingarna och har följande att erinra. Planförslaget är inte förenligt med översiktsplanen. Planområdet är utpekad som ”yta att hantera vatten” i Översiktsplan Eslöv 2035. VA SYD anser att

det ur ett skyfallsperspektiv är lämpligast att behålla fotbollsplanen som en ”yta att hantera vatten” och utveckla den enligt översiktsplanens intensioner.

Om beslut ändå tas om exploatering är det mycket viktigt att det sker en grundlig och omfattande skyfallsanalys, och dagvattenutredning, för att säkra området inklusive omgivningen från en ökad risk för översvämningar. Fastigheten är idag en viktig lågpunkt för skyfall. Detta innebär att det vid ett skyfall, via rinnvägar, som bestäms av markens och omgivningens höjdsättning, rinner hit vatten ytledes på marken. För att veta vad konsekvenserna blir om detta inte längre är möjligt behöver modellering göras. Den översiktliga skyfallskarteringen som redan är gjord i kommunen är inte tillräcklig för att bedöma det.

Kommunledningskontorets kommentarer:
I dagvattenutredningen föreslås att ett nytt dagvatten- och skyfallsmagasin byggs på parkmark i det nya planförslaget. Före magasinet byggs en ”munkbrunn” där flödet från punkt B regleras till cirka 550 liter per sekund, det vill säga flödet ner mot punkt A minskar med nästan 1000 liter per sekund vilket kraftigt förbättrar förhållandena för ledningsnätet nedströms punkt A. Detta vatten leds istället in i magasinet.

Det föreslagna dagvatten- och skyfallsmagasinet omhändertar samtliga regn upp till ett 100-årsregn, vilket framgår av beräkningarna i utredningen. Här innefattas även skyfallsregn över 50 millimeter på en timme (cirka 140 liter per sekund/hektar). I beräkningarna har även klimatfaktorn 1,3 använts. På detta sätt minimeras risken för att ytligt rinnande vatten kan rinna in på skolområdet från planområdet.

Planförslaget är inte heller förenligt med Dagvatten- och översvämningsplan för Eslövs kommun (2020-10-06). I Dagvatten och översvämningsplanen har det beslutats att ny bebyggelse ska säkras mot ett 100-års regn med klimatfaktor. Vidare anger dagvatten- och översvämningsplanen att planläggning av ny bebyggelse inte heller ska försämra eller skapa översvämningsproblematik för omgivningen. En förbättrad skyfallshantering ska eftersträvas. I planförslaget tas istället en översvämningsyta bort. Med tanke på att skolområdet nedströms (väster/nordväst om) planområdet drabbades av översvämningar vid skyfall 2006, borde istället fler skyfallsytor och rinnvägar avsättas.
Termerna skyfall och dagvatten måste separeras och användas korrekt för att undvika förvirring. VA SYD har ansvar för dagvattnet och detta går i ledningssystemet. Ytor som används för skyfallshantering ska benämnas skyfall- eller översvämningsyta, skyfalls- eller översvämningsmagasin alternativs damm. Om en damm eller ett magasin är en del av ett dagvattensystem och ansluts till dagvattenledningar är det ett dagvattenmagasin eller en dagvattendamm.

Kommunledningskontorets kommentarer:
De föreslagna åtgärderna minskar flödet i dagvattennätet nedströms planområdet. Den föreslagna dammen minskar översvämningsrisken från skyfall nedströms planområdet. Åtgärderna hanterar samtliga regn upp till 100 års återkomsttid. Den föreslagna bebyggelsen kan genomföras utan försämrad påverkan på ledningsnätet för dagvatten och bebyggelsen väster om fastigheten.

Planhandlingarna är justerade så att termerna dagvatten och skyfall separeras samt att det blir tydligt vilka ytor som avses för dagvatten respektive skyfall.

Dagvatten och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18

VA SYD anser att den Dagvatten- och skyfallsutredning Kv Skatan 10, Eslövs kommun, som är gjord inte är tillräcklig för att bemöta den komplexitet som det medför att frångå översiktsplanen.
Framförallt är skyfallsutredningen bristande. Ett omtag behöver göras med en modellering för ett 100-års regn med klimatfaktor. En modellering där även nya hårdgjorda ytor, bebyggelse, rinnvägar och skyfallsytor ingår.
Vi saknar en redovisning för skyfallssituationen efter utbyggnad av den nya fastigheten. Planerad bebyggelse och höjdsättning finns inte med, vilket gör att den angivna skyfallssituationen är missvisande. Eftersom närliggande områden har drabbats av översvämning och en yta som idag bidrar till hanteringen av skyfall tas i anspråk, måste planen tydligt visa hur situationen kommer att se ut vid utbyggd detaljplan. Detta för att säkerställa att exploateringen inte medför en ökad risk för omkringliggande bebyggelse och infrastruktur.

Det är även svårt att följa beräkningarna i utredningen. Till exempel: Vilka ytor, med vilken avrinningskoefficient, har använts för att beräkna behov av dagvattenfördröjning inne på fastigheten Skatan 10? Hur har volymen på 60 m3 beräknats? Bättre redovisning av beräkningar krävs.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Dagvatten från ett ca 10,6 ha område norr om fastigheten avleds idag ner till punkt B vid fastighetens nordöstra gräns där det leds in i en D-800 ner till pkt A i Per Håkanssons väg. Vid dämning upp till marknivå har denna ledning en kapacitet om minst 1500 liter per sekund. Ledningsnätet nedströms punkt A har inte kapacitet för att hantera detta flöde tillsammans med flöde från punkt D i Per Håkanssons väg och tillkommande påkopplingar på ledningen mellan punkt A och punkt E.

Den skyfallskartering som Eslövs kommun tidigare har utfört är tillräcklig för att få en god uppfattning om de flöden och rinnvägar som kommer att ske när ledningsnätets kapacitet överskrids i området uppströms punkt B. Ytan som benämns ”fotbollsplanen” anges utgöra en viktig fördröjning av regn som överskrider de för ledningsnätet dimensionerande förutsättningarna. Idag har ytan mycket begränsade förutsättningar att

fördröja dessa regn. Ytan utgör snarare en slags översilningsyta där en något trögare avrinning uppnås. Nivåförhållandena gör att vattnet efter översilning rinner ner på lågpunkter inom skolområdet och vidare mot den västra fotbollsplanen. Någon fördröjande effekt på vatten som rinner längs Per Håkanssons väg har ”fotbollsplanen” inte.

Om ytan skall kunna utgöra översvämningsyta måste den byggas om och nivå-anpassas. Skall dessutom ytvatten från Per Håkanssons väg ledas in i denna yta måste delar av Per Håkanssons väg byggas om.

I dagvattenutredningen föreslås att ett nytt dagvatten- och skyfallsmagasin byggs på parkmark i det nya planförslaget. Före magasinet byggs en ”munkbrunn” där flödet från pkt B regleras till ca 550 l/s, dvs flödet ner mot pkt A minskar med nästan 1000 l/s vilket kraftigt förbättrar förhållandena för ledningsnätet nedströms pkt A. Detta vatten leds istället in i magasinet.

Det föreslagna dagvatten- och skyfallsmagasinet omhändertar samtliga regn upp till ett 100-årsregn, vilket framgår av beräkningarna i utredningen. Här innefattas även sk skyfallsregn över 50 mm på en timme (ca 140 l/s,ha). I beräkningarna har även klimatfaktorn 1,3 använts. På detta sätt minimeras risken för att ytligt rinnande vatten kan rinna in på skolområdet från planområdet.

Föreslagna höjder framgår av dagvattenutredningen (Dagvatten- och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18, (reventuella 2021-12-08)).

Ytorna framgår av kartbilagorna i utredningen och koefficienten är 0,6. (Dagvatten- och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18, (reventuella 2021-12-08)).

Planbeskrivningen:

MILJÖKVALITETSNORM sidan 17:

Recipienten för dagvattnet är Bråån, men innan vattnet når Bråån passerar det Abullahagen, som är ett Natura 2000-område.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Planbeskrivningen är kompletterad med information om Abullahagen.

Skyfall:

Ställningstagande om de volymer från Tyréns skyfallskartering och VA SYD som nämns i planbeskrivningen bör analyseras i en utredning, och inte göras slutsatser om i planbeskrivningen. Som tidigare nämnts, saknas en detaljerad skyfallsutredning för att kunna fastställa volymer. Ur skyfallskarteringen kan endast en ungefärlig volym fås. Det gäller även de överslagsberäkningar som VA SYD gjort. Ett förtydligande till texten: Skyfallsvattnets naturliga väg är genom planområdet och vidare västerut

genom skolans område. Det är inget som ”VA SYD vill”, utan det är den naturliga vägen på grund av höjder i landskapet. Detta går inte att styra om, utan att göra omfattande åtgärder. Anledningen till att VA SYD anser att magasinet ska vara en skyfallsdamm är att den ersätter en skyfallsyta som idag finns på fotbollsplanen. VA SYD har idag ingen uppfattning om hur stor ”vinst” ett dagvattenmagasin skulle vara på denna plats. För att ta reda på det behöver VA SYD göra en modellering och väga kostnad mot nytta, både i utförande och framtida drift. VA SYD anser att skyfallsytan/dammen bör bekostas och skötas av Eslövs kommun och att den inte kopplas till dagvattensystemet.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Se svar ovan, rubrik Dagvatten och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18.

Dagvatten:

Det är positivt att dagvatten ska hanteras inom fastigheten innan det släpps till det allmänna dagvattennätet. Att hantera dagvatten lokalt och vid källan är ett viktigt bidrag till en mer hållbar dagvattenhantering. Däremot innebär planförslaget en rejält ökat hårdgörande av marken vilket, trots åtgärder, kommer öka dagvattenflödet från fastigheten.

Kommunledningskontorets kommentarer:
De föreslagna åtgärderna minskar flödet i dagvattennätet nedströms planområdet.

VA-ledningar och serviser:

I grusvägen längs östra gränsen av fastigheten Skatan 10 ligger VA-ledningar (spill, dag och vatten) som endast försörjer kommunens fastigheter. Dessa ledningar ska inte vara VA SYDs utan är att betrakta som privata. I samband med att avstyckning sker ska ledningarna överföras till fastigheten som ledningarna i huvudsak ligger på. Detta ska framgå i genomförandedelen, vid fastighetsreglering.
Den nya fastigheten kan få VA-serviser i Per Håkanssons väg. I samband med detta kommer servisen till fotbollsplanen tas bort.

Plankartan:

”Damm” bör bytas ut mot ”skyfallsyta”.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Informationen om va-ledningar och serviser har förts in i planbeskrivningen och exploatören har informerats.
Plankartan justeras och ”Damm” byts ut till ”Fördröjning”.

3. Övriga

3.3 Boenden m.e

Hej
Vi är föräldrar till två idrottande barn. De spelar tennis och har spelat fotboll tidigare, så idrottsområdet används flitigt av oss. Fotbollsplanen som nu ska bebyggas används av tennisspelarna vid uppvärmning och för lekar.
Vi tycker att fotbollsplanen ska bevaras. Den behövs nu och kommer att behövas ännu mer när Östra Eslöv ska bebyggas med 2550 nya bostäder. Det kommer ju att innebära många fler barn, sådär en 2550 barn till. Vart ska alla de barnen idrotta och leka. Det känns inte alls logiskt att minska ytan på idrottsparken Den borde ju ÖKAS istället!

Dessutom kommer ju skolan också att behöva mer utrymme när befolkningen växer. Ännu en anledning att behålla fotbollsplanen. Fotbollsplanen är också en mycket bra barriär mellan skola och industrin. Planen föreslår att Källebergskolan och den nya industribyggnaden använder samma infartsväg. Det känns inte tryggt att lastbilar ska samsas med skolungdomar. lnfarten för leveranser bör inte placeras granne med skolan.
PS. dessutom går sonen i skolan på Berga

Kommunledningskontorets kommentarer:
Kultur- och fritidsförvaltningen anser att det finns tillräckligt med grönytor för fotboll i området, även om berörd grönyta försvinner. Bedömningen är att det inte skulle ha någon negativ påverkan på de föreningar eller allmänhet som är aktiva på platsen.

Den gemensamma infarten kommer att trafikeras av tung trafik maximalt 10 gånger per dygn vilket kommunledningskontoret anser vara ett så begränsat antal transporter att det rimligtvis inte bör påverka skolverksamheten. Planförslaget utgår ~~i~~från att tung trafik kan vända inom den egna fastigheten och tung trafik ska inte behöva backa på infarten.

Ändringar efter samråd

De huvudsakliga ändringarna efter samrådet är:

- Bestämmelse J specificeras till J_1 Icke störande industri.
- Parkmarken har reglerats med utökat villkor för lov som innebär att eventuella markföroreningar ska saneras innan startbesked kan ges.
- Andel hårdgjord mark har lagts till för kvartersmarken.
- Utredningar och studier sammanställda eller reviderade efter samråd:
    - Markmiljökontroll, LLAB & PQAB, 2021-03-12
    - Dagvatten- och skyfallsutredning, VA-Gruppen 2021-01-18, (reventuella 2021-12-08)

Utöver detta har förtydliganden i planbeskrivningen, mindre bearbetningar av planförslaget samt redaktionella justeringar av planhandlingar i enlighet med inkomna yttranden gjorts.

Emelie Edström	*Hilda Hallén*	*Mikael Vallberg*
Planarkitekt	Planarkitekt	Planchef

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan Skatan 10 i Eslövs kommun och Skåne län (dnr XXXX.XXXX)

Version 5 - 2018-09-27

Detta dokument och tillika verktyg innehåller sju checklistor för att underlätta undersökningen om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan och är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Verktyget är anpassat för att kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra. Under 2018 pågår revidering av verktyget för att förenkla hantering, samt anpassa till ny lagstiftning som gäller från och med 1 januari 2018.

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklistan behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. För att öka läsvänligheten tas de värden och risker som bedömts att inte beröra detaljplanen bort. Samtliga värden och risker som kan beskriva en miljöaspekt finns istället listade i bilaga 1.

I den sista checklistan, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag
Syftet med planen är att pröva industri på nuvarande fotbollsplan och grönområde, som idag är planlagt som skolområde. Planen ska möjliggöra en expansion av intilliggande industri med en ändamålsenlig tomt. Planen ska säkerställa att den allmänna gång- och cykelvägen genom området fortsatt är tillgänglig. Planen ska också säkerställa hantering av dagvatten och skyfall i området.

Planområdet ligger i östra Eslöv, norr om Per Håkanssons väg, i sydöstra delen av Berga skolområde. I planområdet finns idag en fotbollsplan, ett grönområde och en allmän gång- och cykelväg.

Planarbetet har initierats av BioGaia Production AB, som idag driver en verksamhet på grannfastigheten Gröngölingen 1 och har behov av att bygga ut.

Planförslaget innebär att en ny industribyggnad byggs på fotbollsplanen på Skatan 10. Byggnaden kommer ha en maximal höjd på 11 meter. Den nya byggnaden kommer att kopplas ihop med den befintliga byggnaden i öster. Det görs genom en förbindelsegång som går över kommunens befintliga gång- och cykelväg. Gång- och cykelvägen kommer att finnas kvar och fortsatt vara tillgänglig för allmänheten. Den nya industribyggnaden kommer att dela infart med Källebergsskolan och i södra delen av fastigheten kommer det vara en hårdgjord yta för inlastning och vändning för transporter.

Området norr om fotbollsplanen kommer att omvandlas till park och fortsätta vara grönt. Det kommer att grävas ur och omformas för att kunna omhänderta skyfall och ambitionen är att gestalta området så att det också kan fungera som vistelseyta för skolorna och allmänheten.

Planförslaget strider mot översiktsplanen som pekar ut området som grönområde, därför görs detaljplanen med utökat förfarande.

Sammanvägd bedömning
Tillväxtavdelningen bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL.
2021-02-03

Hantering
Kompetens inom samhällsplanering och ekologi har medverkat i arbetet.

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan *inte* medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med 6 kap. 6 § 2 MB. Om en strategisk miljöbedömning *ska* göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med 6 kap. 9 § MB.

Samråd har genomförts med *[här skrivs vilka myndigheter som har givits tillfälle att yttra sig, datum för detta tillfälle, samt vad dessa myndigheter har yttrat].*

Samråd kommer att genomföras med Länsstyrelsen i samband med att detaljplanen går ut på samråd under våren 2021.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	**Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med *standardförfarande* behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.**	**Undantag**	
		Ja	**Nej**
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		x
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		x
Kommentar			
6 kap. 3 § MB	**Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.**	**Undantag**	
		Ja	**Nej**
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		*x*
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		*x*
Kommentar			
2 § miljö-bedömnings-förordningen	**Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.**	**Krav**	
		Ja	**Nej**
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett *betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		x
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett *betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		x
Kommentar			

Kulturvärden
I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.
Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

☐ Biologiskt kulturarv (Information) ☐ Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse ☐ Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer ☐ Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader ☐ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) ☐ Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen) ☐ Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet	
Beskrivning	-

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

☐ Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML (SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning) ☐ Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML (BeBR; Vägledning) ☐ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML (Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper) ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur) ☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information)	
Beskrivning	-

Planens påverkan
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.

Beskrivning	-

Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?	~~Ja~~	Nej

Kommentar	

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- ☐ Naturtyper enligt habitatdirektivet (Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1; Arter & naturtyper i habitatdirektivet; Skyddad natur)
- ☐ Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde (Skogens pärlor; Skyddad natur)
- ☐ Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan (Skyddad natur)
- ☐ Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen (Skyddad natur)
- ☐ Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag (Information: Skyddad natur)
- ☐ Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- ☐ Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)
- ☐ Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)
- ☐ Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)
- ☐ Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen) Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden)
- ☐ Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter (ArtDatabanken)
- ☐ Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning	-

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- ☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- ☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- ☐ Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- ☐ Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur)
- ☐ Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur)
- ☒ Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)
- ☐ Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur)
- ☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- ☐ Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan)
- ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- ☐ Världsarv (Information)

☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)
☐ Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur)
☐ Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur)
☐ Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur)

Beskrivning	Inom planområdet finns två trädrader som omfattas av biotopskydd avseende allé: längs gång- och cykelvägen i öster och längs Per Håkanssons väg i söder. En inventering har gjorts av trädraden längs gång- och cykelvägen. Den består av 14 individer av sötkörsbär (Prunus avium) där träden har en uppskattad medeldiameter på omkring 25 cm i brösthöjd. Träden är bevuxna av olika lavar, men inga av dem är rödlistade eller juridiskt skyddade.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.

Beskrivning	När gångbron mellan husen byggs behöver ett av träden tas ner. Biotopinventeringen föreslår som kompensation att trädet ersätts med ett nytt av samma art i trädradens norra ände. En rimlig storlekskvalitet för återplantering föreslås vara högstam 5x co/kl, 35-40. Återplantering och etableringsskötsel bör göras i enlighet med AMA Anläggning 17. I planförslaget säkerställs trädraden genom planbestämmelsen träd1 – Trädrad ska finnas mot gång- och cykelväg, 4 kap. 10 §. Kommunen kommer att ansöka hos Länsstyrelsen om dispens från biotopskyddet för att ta ner trädet. Dispens från biotopskyddet behöver bli godkänd innan planen vinner laga kraft.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?	~~Ja~~	Nej
Kommentar		

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- ☐ Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- ☒ Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- ☒ Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- ☐ Tysta områden
- ☐ Turistdestinationer
- ☐ Mötesplatser
- ☐ Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	Hela planområdet är utpekat som grönområde i översiktsplanen. Största delen av planområdet är idag en fotbollsplan med gräs. Fotbollsplanen är idag en del av skolområdet, inom skolområdet finns flera andra gräs- och fotbollsplaner. Ytan fungerar som skolgård för Källebergsskolan samt idrottsyta för skolidrott och används av flera skolor (Källebergsskolan, Nya Östra och Carl Engströms gymnasium). På kvällstid används den som fotbollsplan för fotbollsföreningar. I norra delen av planområdet finns ett område med en kulle, som troligtvis består av schaktmassor. Kullen är otillgänglig och där växer buskar och sly.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- ☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- ☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- ☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- ☐ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- ☐ Världsarv (Information)
- ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Beskrivning	-

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.		
Beskrivning	Fotbollsplanen inom planområdet försvinner när planen genomförs. Naturområdet i norr omvandlas till park som höjdsätts som översvämningsyta vid skyfall, men övrig tid kan parkområdet användas av skolorna och allmänheten.	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	~~Nej~~
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?	~~Ja~~	Nej
Kommentar	Det finns idag tre ytor som används som fotbollsplaner inom Berga skolområde. Industrietableringen innebär att en av dem försvinner, vilket kommer att drabba föreningar. Föreningarnas behov av fotbollsplaner bedömer kommunledningskontoret dock som en fråga som ska hanteras utifrån en översyn av fotbollsplaner i hela tätorten. Kommunledningskontoret bedömer att en hektar bör avsättas för parkmark i Berga skolområde istället för det grönområde på skoltomt som försvinner i och med planens genomförande. Parken kan samutnyttjas av skolan och bidra till både en attraktiv skol- och boendemiljö. Frågan om eventuell parkmark inom Berga skolområde avgörs inte i denna detaljplan, men nämns eftersom det är ett markanspråk som kommer att provas i den fördjupade översiktsplanen. I plan- och bygglagen ställs krav på att det vid anordnande av tomter för skolor ska finnas tillgång till tillräcklig friyta lämplig för lek och utevistelse. Exakt hur stor friyta som bedöms som tillräcklig är inte fastlagd av lagstiftaren. Boverket för fram att 30 kvm per barn i grundskolan är lämpligt enligt forskning och att skolgården ska vara minst 3000 kvm. Genomförandet av planförslaget gör att ytorna på Berga skolområde minskar. Det kommer förmodligen också påverkas av annan förtätning som planeras i Östra Eslöv, t.ex. nya bostäder. Kommunledningskontoret har gjort en genomgång av de ytor som finns inom Berga skolområde. Den visar att friytornas storlek är väl tilltagen även om elevantalet ökar till 900 och ytor avsätts för industri (1,3 ha), nya bostäder (2 ha), park (1ha) och Carl Engströms gymnasiums idrott (1 ha). De kvarvarande ytorna motsvarar en friyta på 49 kvm per barn. Om en park på 1 hektar samutnyttjas så blir ytan 60 kvm per barn. Enligt Statistiska Centralbyrån var friytorna för grundskolorna i genomsnitt 42,13 kvm per elev i Eslövs kommun 2016-17. Kommunledningskontoret bedömer att det finns plats för att skapa en väl fungerande utemiljö inom Berga skolområde för nuvarande och planerad skolverksamhet. Den bedömningen gäller även om ytor avsätts för industri, park och bostäder. Det innebär dock att en översyn av ytorna behöver göras för att	

	ordna så att det finns tillräckligt många ytor som är lämpliga för idrott och att Källebergsskolan får en skolgård. Översynen innebär att det kommer att bli mindre ytor och att de behöver användas mer effektivt, men Berga skolområdet kommer fortsatt ha mer yta per elev än genomsnittet för Eslöv.

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:
- ☐ Skog (skogsbruk)
- ☐ Fiske (vilt och odling)
- ☐ Mark till rennäring
- ☐ Ängs- och betesmark (jordbruk)
- ☐ Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- ☐ Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- ☐ Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:
- ☐ Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- ☐ Mineraler, bergarter, jordarter
- ☐ Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- ☐ Färskvatten (grundvattentillgångar)
- ☐ Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:
- ☐ Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- ☐ Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- ☐ Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- ☐ Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- ☐ Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- ☐ Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- ☐ Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- ☐ Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning	-

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- ☐ Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- ☐ Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- ☐ Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- ☐ Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- ☐ Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- ☐ Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- ☐ Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Beskrivning	-

Planens påverkan			
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.			
Beskrivning	-		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på materiella värden?		~~Ja~~	Nej
Kommentar			

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- ☐ Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- ☐ Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- ☐ Verksamheter eller störningar som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- ☐ Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- ☐ Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- ☒ Utomhusmiljö (t.ex. lokalklimat, skuggning)

Beskrivning	Skuggstudier har tagits fram och de visar att ny byggnad inte påverkar befintlig bebyggelse negativt. Närmsta skolan har entré och skolgård bort från planområdet.

Redogör för de miljökvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- ☐ Miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477; Information; Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram; Överskridanden av miljökvalitetsnormerna 2014)
- ☐ Miljökvalitetsnorm för buller (SFS 2004:675; Åtgärdsprogram för omgivningsbuller; *Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller)*
- ☐ Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassn.)
- ☐ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- ☐ Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- ☒ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- ☐ Miljökvalitetsnormer för havsmiljö (SFS 2010:1341; HVMFS 2012:18; HVMFS 2012:18; statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Beskrivning	Recipienten för dagvattnet i området är Braån. Braån har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.

Beskrivning	

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?		~~Ja~~	Nej
Kommentar	Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten.		

Sammanvägd bedömning			
Särskilda bestämmelser			
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		~~Ja~~	Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		~~Ja~~	Nej
Betydande miljöpåverkan			
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på materiella värden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?		~~Ja~~	Nej
Bedömning	Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.		
Påverkans totaleffekt			
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Ja	~~Nej~~
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		~~Ja~~	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?		~~Ja~~	Nej
Bedömning	En rekreativ yta i form av fotbollsplan försvinner. Men bedömningen har gjorts att tillräckliga ytor för skola och rekreation kan ordnas i övriga skolområdet. Dessutom omvandlas grönytan i norr till en tillgänglig parkyta. Planen bedöms inte medföra miljöpåverkan.		
Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.			
Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?			
Beskrivning	Planen bedöms inte påverka i den utsträckning att allmänhetens behov av information är betydande. Allmänheten får information och har möjlighet att påverka i samrådsskedet enligt gällande planprocess.		
Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.			

Beskrivning	Planen omfattar ca 12.5 Ha.
Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?	
Beskrivning	Detaljplanen överensstämmer inte med översiktsplanen för Eslövs kommun som pekar ut området som grönområde..
I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?	
Beskrivning	Detaljplanen bedöms inte ha betydelse för andra planers miljöpåverkan.
I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?	
Beskrivning	Detaljplanen bedöms inte ha betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning.
Motiverat ställningstagande	
Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.	

Bilaga 1

Kulturvärden

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen:

- Biologiskt kulturarv
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML
- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB
- Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB
- Världsarv (Information)

Naturvärden

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.
Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)
- Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen)
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB
- Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB
- Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB
- Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB
- Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB
- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB,
- Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB
- Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB

Landskapsbildskyddsområde
Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB
Världsarv
Biosfärsområden
Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen
Skyddade marina områden enligt OSPAR
Skyddade marina områden enligt HELCOM

Sociala värden

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
Tysta områden
Turistdestinationer
Mötesplatser
Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB
Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB
Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB
Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB
Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB
Landskapsbildskyddsområde
Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB
Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB
Världsarv
Biosfärsområden

Materiella värden

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

Skog (skogsbruk)
Fiske (vilt och odling)
Mark till rennäring
Ängs- och betesmark (jordbruk)
Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
Mineraler, bergarter, jordarter
Energiresurser (t.ex. torv, kol)
Färskvatten (grundvattenförekomster)
Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer och fossil)

Övriga materiella värden:

Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
Hälso- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)

Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

Miljöskyddsområde (7 kap. 19–20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
Vattenskyddsområde (7 kap. 21–22 §§ MB)
Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Risker för människors hälsa eller för miljön

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
Verksamheter eller störningar som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
Utomhusmiljö (t.ex. lokalklimat, skuggning)

Redogör för de miljökvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft
Miljökvalitetsnorm för buller
Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten
Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten
Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten
Miljökvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten
Miljökvalitetsnormer för havsmiljö

2021-03-10
E079
Eslöv, Skatan 10
Geo- och miljöteknisk undersökning

Geo och Miljö PM

(Härtill: Ritning PQ-E079/101-102 samt bilaga A-B och bilaga 1-2)

Beställare: BioGaia Production AB, kontakt Peter Persson

Upprättad av
Hörby 2021-03-10
LL Geoteknik AB
Lars Lind

Upprättad av
Lomma 2021-03-10
PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg

Granskad av
Lomma 2021-03-10
PQ Geoteknik & Miljö AB
Erik Palmquist

1. Orientering

Allmänt

LL Geoteknik AB (LLAB) i samarbete med PQ Geoteknik & Miljö AB (PQAB) har på uppdrag av BioGaia Production AB, kontakt Peter Persson, utfört geo- och markmiljöteknisk undersökning för industrilokal inom fastigheten Skatan 10 i Eslöv. Industrifastigheter faller normalt under kategorin mindre känslig markanvändning (MKM) enligt Naturvårdsverkets (NVs) nomenklatur.

Undersökningen har omfattat provtagning och sondering inom planerat byggläge i 12 undersökningspunkter samt installation av två grundvattenrör och två radondetektorer. Utanför och söder om det planerade byggnadsläget har provtagning skett i tre undersökningspunkter. Vid provtagningen har jordprover för geoteknisk och kemisk miljöanalys tagits. Utvalda provar har analyserats m.a.p. jordart samt förorening av PAH, ”olja” och metaller. Utöver detta har två samlingsprov uttagits och analyserats m.a.p. bekämpningsmedel. Detta ”Geo och Miljö PM” redovisar de geo- och markmiljötekniska förhållandena och lämnar rekommendationer för grundläggning, schaktning, avhjälpandeåtgärder, risker m.m.

2. Undersökningsresultat

Allmänt

Skatan 10 är beläget i östra Eslöv. Den undersökta delen av fastigheten avgränsas i söder av Per Håkanssons väg, i öster och väster av gång och cykelväg respektive lokalgata och i norr av ett jordupplag/jordvall. Den undersökta marken utgörs av en gräsbevuxen fotbollsplan som är uppfylld/utjämnad med marknivåer invid borrpunkterna varierande mellan ca +74,4 och +74,7.

Jord

Jordarna utgörs överst av fyllning huvudsakligen innehållande mulljord. I väster underlagras mulljordsfyllningen i en del av borrpunkter av fyllning innehållande lermorän, lera och mullhaltig lermorän. Fyllnadsmäktigheten varierar mellan ca 0,2 m och ca 0,8 m. Fyllningen är som mäktigast i väster och söder. Under fyllningen påträffades naturlig sandig och siltig lermorän i alla borrhål utom borrhål 10 där fyllningen underlagrades av ca 0,3 m mulljord härtill fanns i borrhål 5 ett lager mellan 1–1,5 m djup som utgjordes av siltig finsand. Den sandiga och siltiga lermoränen har påträffats till provtaget djup max 4,0 m. Moränen innehåller i en del av undersökningspunkterna mycket sten och skiffer.

Lermorän m.m. var under fyllning och mulljord huvudsakligen medelfast-fast.

Berg

Sedimentärt berg (slamsten, lersten, siltsten) finns enligt SGUs kartmaterial på nivå c+60, d.v.s knappt 15 m under markytan.

Grundvatten

Stabiliserade grundvattenytor i installerade rör har inmätts på ca 0,8-2,1 m djup under markytan, motsvarande nivåer ca +73,9 i nordost och +72,3 i sydväst. Vattenytor i öppna borrhål ligger på ungefär samma nivåer.

Markradon

Markradonhalten har mätts med detektorer av spårfilm i kanister i 2 punkter inom utbyggnadsläget, se planritning ritn 101. Radonhalter uppmättes till 2,6 och 2,9 kBq/m^3 i mätpunkterna, se bilaga B – Markradonresultat. Med hänsyn tagen till jordart, årstid, grundvattennivå m.m. innebär mätvärdena radonhalter i lågriskintervallet. Lågriskmark 0-10 kBq/m^3, normalriskmark 10-50 kBq/m^3 och högriskmark >50 kBq/m^3.

Föroreningar

Resultaten från utförda analyser redovisas i sammanställning i tabell 1–2 nedan samt i bilaga 1 och i detalj med laboratorieverifikat i bilaga 2.

Erhållna resultat visar att samtliga analyserade jordprover har halter klart under krav för gällande markanvändning, Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM). Halterna ligger dessutom lägre än riktvärdena för känslig markanvändning (KM). Enbart i ett prov påvisas halter över riktvärdet för mindre än ringa risk (MRR) och är relevant när massor skall borttransporteras från fastigheten.

I de båda samlingsproven, bh 1+5 och 8+10, mellan 0–0,6 meter under markytan), har låga halter/spår av bekämpningsmedel påvisats. Halterna understiger dock tydligt riktvärdet för NV-KM, ca 5-10 ggr lägre och bedöms därför vara MRR. Se även kap 3 och rubriken ”Markmiljö” nedan.

Vid varken jordprovtagning eller installation av grundvattenrör och mätning av vattennivåer har några lukter eller andra indikationer eller tendenser till grundvattenförorening påträffats. Härvid har inga grundvattenprover heller tagits i detta läge.

Tabell 1. Sammanställning kemiska miljöanalyser i jord, m.a.p. metaller, PAH och pesticider, (mg/kgTS).

Prov-punkt	Djup, m.u.my.	Jordart	As	Ba	Pb	Cd	Co	Cu	Cr	Hg	Ni	V	Zn	PAH-H	PAH-M	PAH-L	DDT
1	0-0,4	F/Mull, Lermorän, Tegel	2,6	64	15	0,1	5,9	7,5	19	0,039	14	28	56	0,53	0,14	0,0225	-
5	0-0,4	F/ Mulljord	3,2	63	14	0,1	8,2	11	20	0,025	19	29	56	0,055	0,0375	0,0225	-
5	0,4-1,0	Lermorän, sandskikt	2,2	45	8,6	0,1	6,5	13	15	0,011	17	17	39	0,055	0,0375	0,0225	-
10	0-0,3	F/Mulljord	3,1	60	16	0,1	6,9	7	19	0,035	14	29	58	0,055	0,0375	0,0225	-
10	0,6-0,9	Mulljord	2,6	68	15	0,1	6,5	8,4	18	0,03	15	27	58	0,12	0,0375	0,0225	-
11	0-0,3	F/lerig Mulljord	3,4	74	18	0,1	7,1	8,4	21	0,044	16	32	61	0,12	0,0375	0,0225	-
11	0,3-0,8	F/mullhaltig Lera	2,6	57	8,8	0,1	7,4	11	18	0,013	16	25	43	0,055	0,0375	0,0225	-
12	0-0,3	F/Mulljord	2,8	63	15	0,1	7,6	9,4	19	0,027	15	27	57	0,055	0,0375	0,0225	-
12	0,3-1,0	sandig siltig Lermorän	1,05	65	8,8	0,1	8	12	16	0,0055	18	24	50	0,055	0,0375	0,0225	-
1+5	0-0,6	Mull m.m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,012
8+10	0-0,6	Mull m.m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,022
MRR enligt NV			10	-	20	0,2	-	40	40	0,1	35	-	120	0,5	2	0,6	-
KM enligt NV			10	200	50	0,8	15	80	80	0,25	40	100	250	1	3,5	3	0,1
MKM enligt NV			25	300	400	12	35	200	150	2,5	120	200	500	10	20	15	1

Tabell 2. Sammanställning kemiska miljöanalyser i jord, m.a.p. ”olja”, (mg/kgTS).

Prov-punkt	Djup, m.u.my	Jordart	Bensen	Toluen	Etyl-bensen	Xylen	Alif >C5-C8	Alif >C8-C10	Alif >C10-C12	Alif >C12-C16	Alif >C5-C16	Alif >C16-C35	Arom >C8-C10	Arom >C10-C16	Arom >C16-C35
*1	0-0,4	F/Mull,Lermorän,Tegel	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
5	0-0,4	F/ Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
5	0,4-1,0	Lermorän, sandskikt	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
10	0-0,3	F/Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
10	0,6-0,9	Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
11	0-0,3	F/lerig Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
11	0,3-0,8	F/mullhaltig Lera	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
12	0-0,3	F/Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
12	0,3-1,0	sandig siltig Lermorän	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
NV-KM			0,012	10	10	10	25	25	100	100	100	100	10	3	10
NV-MKM			0,04	40	50	50	150	120	500	500	500	1000	50	15	30
FA			1000				1000		10000			10000	1000	1000	

Förklaringar		
	Grön färg	Markerar att halten understiger MRR/<KM (då MRR-halt ej finns)
	Ljusgrön färg	Markerar halt i intervallet MRR-KM
	Gul färg	Markerar halt i intervallet KM-MKM
	Orange färg	Markerar halt i intervallet MKM-FA
	Röd färg	Markerar halt >FA

*) Klassificeringsfärg styrs av tabell 1.

Anm. Vid rapporterade "mindre än ”värden har halva det utsvarade värdet här angetts, i ljusblå färg.

3. Rekommendationer

Geoteknik

De geotekniska förhållandena är generellt goda och grundläggning kan utföras på konventionellt vis med hel kantförstyvad bottenplatta på mark alternativt med enskilda fundament eller plintar under bärande konstruktioner.

Grundläggning, d.v.s. förstyvningar, fundament och plintar skall nedföras i torr, fast och ostörd naturligt lagrad mineraljord under befintlig fyllning och mull, alternativt på ny fyllning av packad bergkross efter bortschaktning av fyllning och mull.

Golv bedöms vanligen kunna anläggas som betonggolv direkt på befintlig mark eller på ny fyllning av packad bergkross efter avbaning av ytlig mulljord, gammalt mullager under fyllningen, se bh 10 samt annan lös eller otjänlig jord. Även schaktbotten och terrass för golv skall vara torr, fast och ostörd.

Markradonhalten i området ligger inom lågriskintervallet, varvid marken kan klassas som lågriskmark. För lågriskmark behöver normalt inga åtgärder m.a.p. markradon utföras se även ovan kap 2, rubriken ”Markradon”.

Under ny byggnad läggs geotextil och minst 0,15 m dränerande material, t.ex. makadam, som ansluts till yttre dränering. Kapillärbrytande markisolering läggs under kontors- och andra enkla/normala golvytor. Om lokalen skall kunna inrymma tunga fordon dimensioneras golv och underbyggnad speciellt för detta.

Vid normala laster och konstruktioner kan ny byggnad hänföras till geotekniska kategori 1 (GK1) och dimensioneras med ett tillåtet grundtryck, f_d=100 kPa. Vid större laster och markpåkänningar utförs dimensionering i GK2 varvid dimensioneringsparametrar i tabell 3 nedan kan användas.

Tabell 3. Dimensioneringsparametrar

Jordart	Nivå, m.ö.h.	Friktionsv, °	Skjuvhållf, kPa	Tunghet, kN/m³	Modul, MPa
Ny fyllning, bergkross	---	$\phi_k=\phi'_k=40$	$c_{uk}=c'_k=$ 0	$\gamma_k=22$ $\gamma'_k=12$	$E_k=45$
Bef. ytfyllning+mull **Ej grundläggn. här!**	>+74 à +73,5	$\phi_k=\phi'_k=$ ---	$c_{uk}=c'_k=$ ---	$\gamma_k=14\text{-}20$ $\gamma'_k=4\text{-}10$	$E_k=$ ---
Lermorän, m.m.	+74/+73,5 - +72	$\phi_k=0$, $\phi'_k=30$	$c_{uk}=100$ $c'_k=10$	$\gamma_k=19$ $\gamma'_k=9$	$E_k=15$
Lermorän, m.m.	+72 - +70*	$\phi_k=0$, $\phi'_k=30$	$c_{uk}=200$ $c'_k=20$	$\gamma_k=21$ $\gamma'_k=11$	$E_k=50$
Partialkoefficienter		$\gamma_{M/M2\phi}=1,3$ $\gamma_{M/M2\phi'}=1,3$	$\gamma_{M/M2cu}=1,5$ $\gamma_{M/M2c'}=1,3$	$\gamma_{M/M2}=1,0$**	$\gamma_{RD}=1,35$

Forts. Tabell 3. Dimensioneringsparametrar

Dimensionerande grundvattennivå sätts till markytan eller nivå för dräneringsledningar.
*) Kan sannolikt användas ned till berg, troligen på >15 m djup, men bedöms beräkningsmässigt inte behövas mer än till djup enligt tumregler för sättningsberäkning i IEG Rapport 7:2008, vilka bedöms vara tillämpliga för denna grundläggning och mark.
**) Vid beräkning av schakttonnage skall entreprenören räkna med $\gamma_d=1,2\times\gamma_k$.
En förutsättning för att linjära beräkningsmetoder skall få användas vid sättningsberäkning är att dimensionerande vertikal brukslast är mindre än 2/3 av dimensionerande bärförmåga i brottstadiet.

Överbyggnader dimensioneras för materialtyp 5A.

Marken bedöms normalschaktad i ytan, men går åt svårschaktad i underliggande fast moränjord. Moränen kan förutsättas ha normalt sten- och blockinnehåll. Förekommande jordar innehåller både sand och silt. Dessa jordar är speciellt känslig för vattenöverskott och förlorar i samband med mekanisk bearbetning delar av sin hållfasthet. Blottade ytor skall komprimeras och täckas snarast möjligt så att de ej skall bli uppältade och förlora hållfasthet. Förekommande jordar tål ej att frysas. Under eller nära grundvattenytan, d.v.s. från ca 0,8-2,1 m djup, blir jorden känslig för omrörning och sand-/siltlager flytbenägna. Härvid måste grundvattenåtgärder i form av dränkbara pumpar i filtersatta rörbrunnar och skydd av schaktslänter och –bottnar med geotextil och makadam eller bergkross skyndsamt installeras och utläggas.

Konventionell geoteknisk kontroll bedöms tillräcklig, d.v.s. schaktbottenbesiktning, packningskontroll för fyllning >0,5 m samt omgivningskontroll m.a.p. vibrationer, sättningar och grundvattensänkning.

Utöver normala risker för anläggningsarbeten ses endast särskilda risker vid eventuella djupschakter under grundvattenytan, t.ex. för va-anläggningar. I förekommande fall skall hänsyn till ras, skred och andra grundbrott tas.

Markmiljö

Resultat från utförd undersökning gällande markprover visar att samtliga analyserade prover har halter under gällande markanvändning, MKM, härtill även understigande KM. Enbart ett prov uppvisar halter över MRR. Jordlager med spår av bekämpningsmedel finns, ca 5-10 ggr <KM och bedöms därför utgöra bakgrundshalter och att massorna ska anses som MRR. Beakta dock att tillsynsmyndighet i vissa fall kan bedöma att återanvändning på platsen inte är lämpligt.

Samtliga massor kan alltså kvarligga inom tomten. Eventuella överskottsmassor behöver sorteras och hanteringen av dessa anmälas, se även nedan. Sannolikheten för högre koncentrationer inom området bedöms som liten.

Härvid rekommenderas att fastigheten kan användas fritt utan restriktioner, vare sig i nuläget eller vid framtida utveckling.

Observera att om massorna ska flyttas och uppvisar halter över MRR, kräver hantering av dessa schaktmassor en anmälan till Miljökontoret i den kommun som massorna skall återanvändas i innan de transporteras dit, enligt Miljöbalken och NVs handbok 2010:1. Beakta att återanvändningen av jordmassor med spårämnen av bekämpningsmedel normalt måste godkännas av tillsynsmyndigheten i berörd kommun.

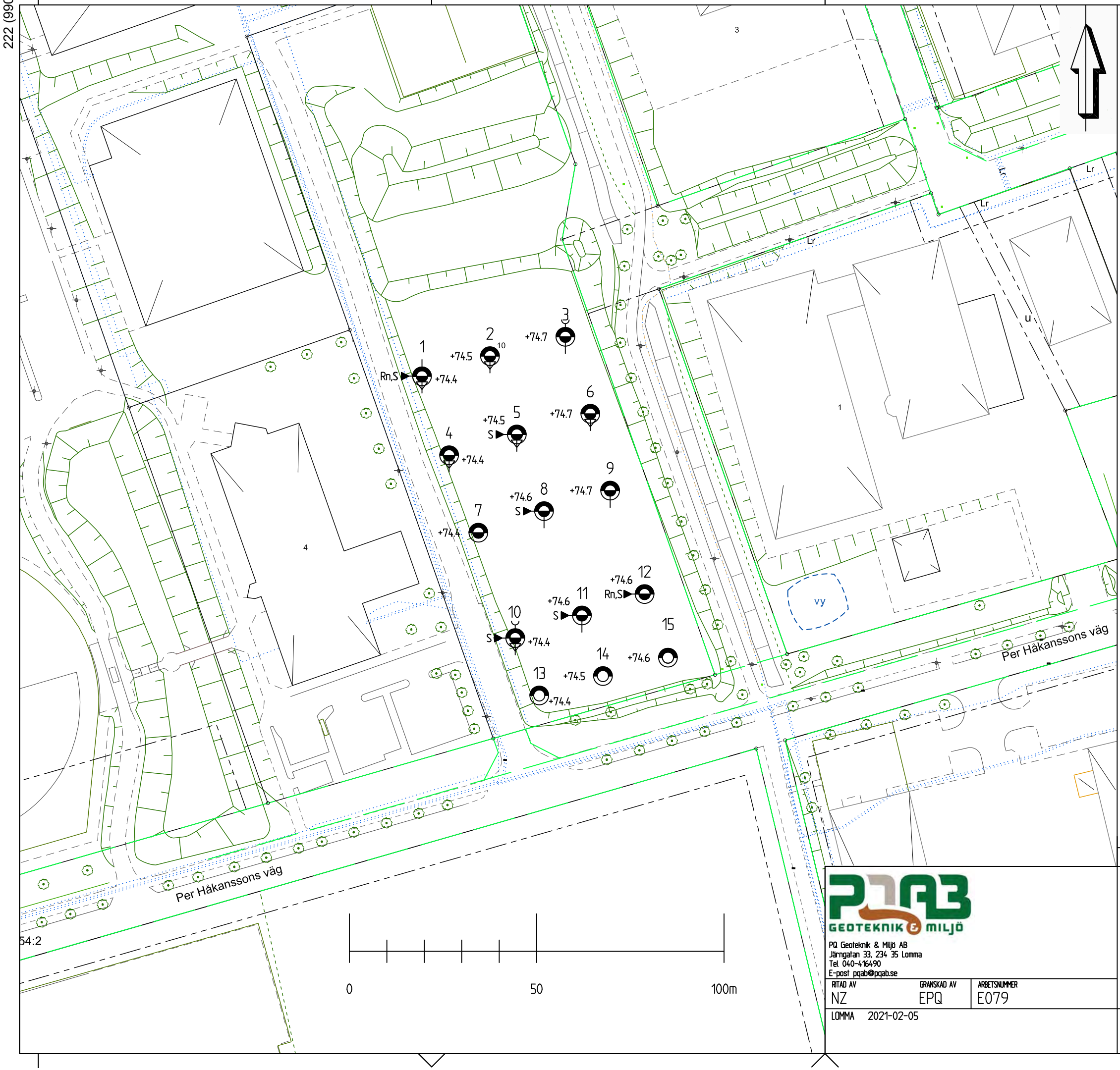
Tagna prover i denna undersökning kan användas för att deklarera sådan jord men kompletterande prover kan behöva tas, då förslagsvis i samband med schaktarbetena. Observera att avfallsmottagare eventuellt kan ställa speciella krav på jordmassor där spårämnen av bekämpningsmedel påträffats.

Om urgrävning av förorenade massor kommer att bli aktuellt krävs vanligtvis en skriftlig anmälan om avhjälpandeåtgärder enligt 28 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om efterbehandlingsåtgärd i ett förorenat område. Anmälan skall lämnas till berörd miljömyndighet, här Miljöavdelningen i Eslöv, i god tid innan schaktarbetena påbörjas. Detta bedöms med föreliggande resultat inte vara aktuellt

I denna rapport redovisas inga markföroreningar med halter över fastighetens riktvärden, Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM), ej heller över KM, varför något lagkrav inte ställs att rapporten behöver delges någon tillsynsmyndighet. I detta fall skall dock resultaten och denna rapport i enlighet med inlämnad provtagningsplan å 201214 och Eslövs kommuns bemötande å 201215, delges/förankras med Miljö och Samhällsbyggnad i Eslöv för vidare hantering av överskottsmassor i samband med uppförandet av ny byggnad.

AutoGRAF

222 (990)

GEOBETECKNINGAR

SE SGF/BGS BETECKNINGSSYSTEM
SAMT SGF KOMPLETTERINGAR 2016
WWW.SGF.NET

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM

PQ Geoteknik & Miljö AB
Järngatan 33, 234 35 Lomma
Tel 040-416490
E-post pqab@pqab.se

RITAD AV	GRANSKAD AV	ARBETSNUMMER
NZ	EPQ	E079

LOMMA 2021-02-05

ESLÖVS KOMMUN

SKATAN 10

GEOTEKNISK OCH MILJÖUNDERSÖKNING

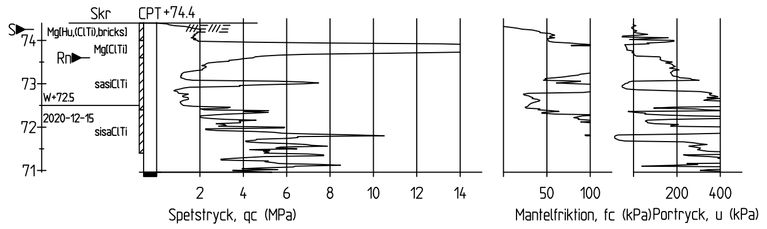
BORRPLAN

A3: SKALA 1:1000

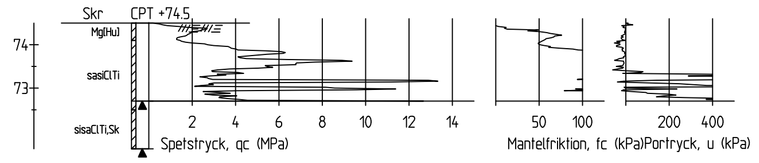
RITNINGSNUMMER	ÄNDR
101	

223 (990)

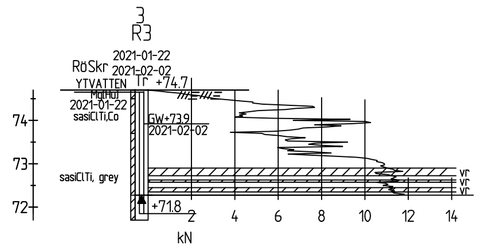
1

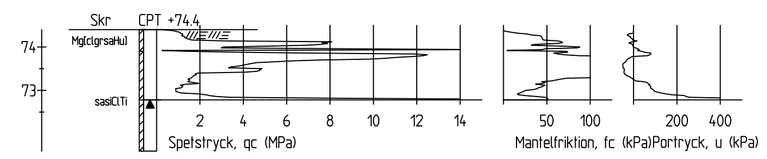
2

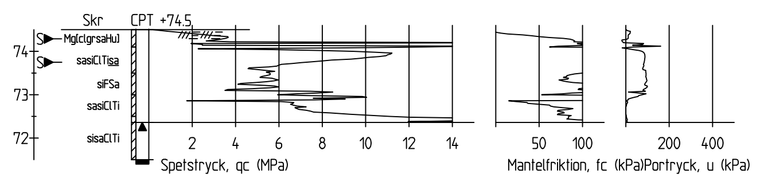
3

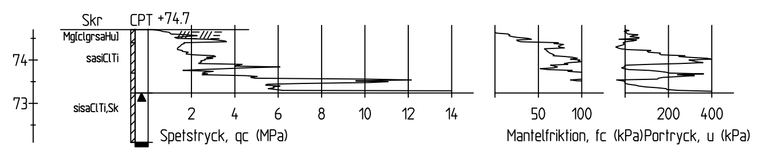
4

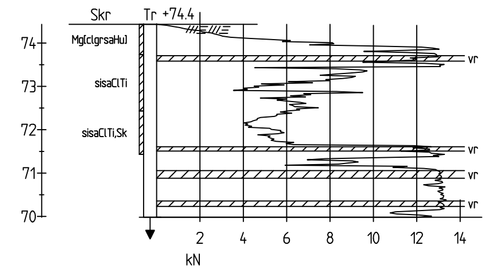
5

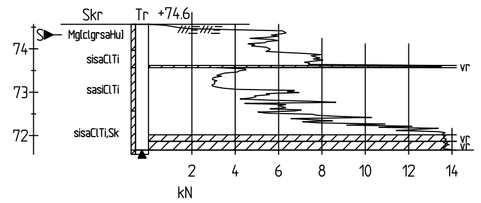
6

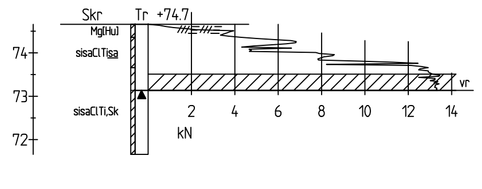
7

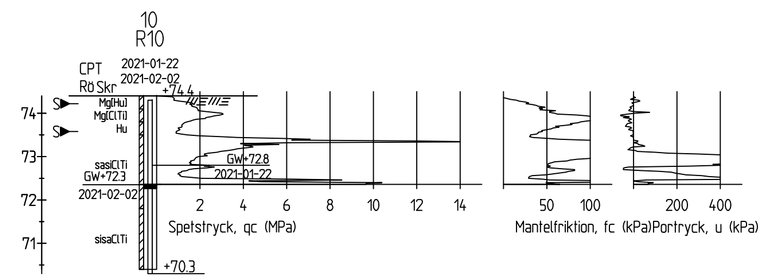
8

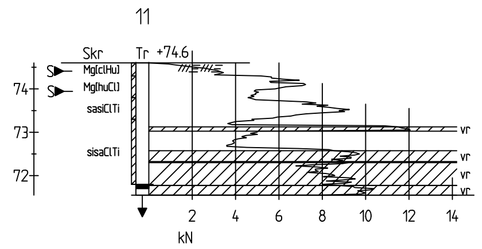
9

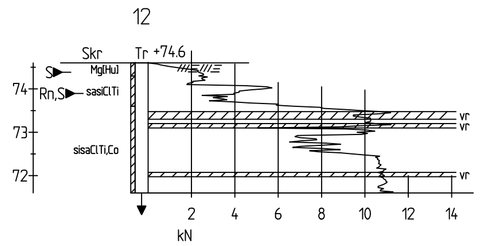
10

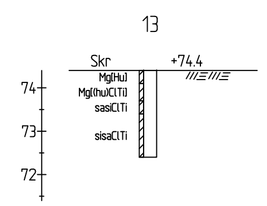
11

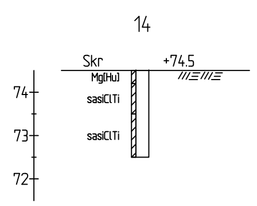
12

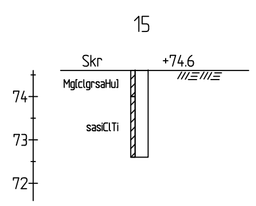
13

14

15

GEOBETECKNINGAR

SE SGF/BGS BETECKNINGSSYSTEM
SAMT SGF KOMPLETTERINGAR 2016
WWW.SGF.NET

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM

PG Geoteknik & Miljö AB
Järngatan 33, 234 35 Lomma
Tel: 040-416490
E-post: pga@pga.se

RITAD AV	GRANSKAD AV	ARBETSNUMMER
NZ	EPQ	E079

LOMMA 2021-02-05

ESLÖVS KOMMUN

SKATAN 10

GEOTEKNISK OCH MILJÖUNDERSÖKNING

BORRPROFILER A1: SKALA 1:1000

RITNINGSNUMMER 102 | ÄNDR

E079_Eslöv Skatan 10
MILJÖANALYSER JORD+SAMMANSTÄLLNING

SAMTLIGA PROVER, FYLLNING, ORGANISKT OCH MINERALJORD

Prover av PQAB mars 2020																
Provpunkt	Djup, m u my.	Jordart	Arsenik As (mg/kg Ts)	Barium Ba (mg/kg Ts)	Bly Pb (mg/kg Ts)	Kadmium Cd (mg/kg Ts)	Kobolt Co (mg/kg Ts)	Koppar Cu (mg/kg Ts)	Krom Cr (mg/kg Ts)	Kvicksilver Hg (mg/kg Ts)	Nickel Ni (mg/kg Ts)	Vanadin V (mg/kg Ts)	Zink Zn (mg/kg Ts)	PAH-H (mg/kg Ts)	PAH-M (mg/kg Ts)	PAH-L (mg/kg Ts)
1	0-0,4	F/Mulljord, (Lermorän), (Tegel)	2,6	64	15	0,1	5,9	7,5	19	0,039	14	28	56	0,53	0,14	0,0225
5	0-0,4	F/lerig grusig sandig Mulljord	3,2	63	14	0,1	8,2	11	20	0,025	19	29	56	0,055	0,0375	0,0225
5	0,4-1,0	sandig siltig Lermorän med sandskikt	2,2	45	8,6	0,1	6,5	13	15	0,011	17	17	39	0,055	0,0375	0,0225
10	0-0,3	F/Mulljord	3,1	60	16	0,1	6,9	7	19	0,035	14	29	58	0,055	0,0375	0,0225
10	0,6-0,9	Mulljord	2,6	68	15	0,1	6,5	8,4	18	0,03	15	27	58	0,12	0,0375	0,0225
11	0-0,3	F/lerig Mulljord	3,4	74	18	0,1	7,1	8,4	21	0,044	16	32	61	0,12	0,0375	0,0225
11	0,3-0,8	F/mullhaltig Lera	2,6	57	8,8	0,1	7,4	11	18	0,013	16	25	43	0,055	0,0375	0,0225
12	0-0,3	F/Mulljord	2,8	63	15	0,1	7,6	9,4	19	0,027	15	27	57	0,055	0,0375	0,0225
12	0,3-1,0	sandig siltig Lermorän	3,08	65	8,8	0,1	8	12	16	0,0055	18	24	50	0,055	0,0375	0,0225
MRR enligt NV			10	-	20	0,2	-	40	40	0,1	35	-	120	0,5	2	0,6
KM enligt NV			10	200	50	0,8	15	80	80	0,25	40	100	250	1	3,5	3
MKM enligt NV			25	300	400	12	35	200	150	2,5	120	200	500	10	20	15
FA enligt Avfall Sverige			1000	50000	2500	1000	1000	2500	1000	50	1000	10000	2500	50	1000	1000
Antal			9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Min			1,1	45	9	0,1	5,9	7	15	0,006	14	17	39	0,055	0,0375	0,0225
Median			3	63	15	0,1	7,1	9	19	0,03	16	27	56	0,06	0,04	0,0225
Medel			2,6	62	13	0,1	7,1	10	18	0,03	16	26	53	0,1	0,05	0,0225
Max			3,4	74	18	0,1	8	13	21	0,044	19	32	61	0,53	0,14	0,0225

Anm 1.
- Mörkgrön färg: Markerar att halten understiger MRR, eller KM när MRR saknas. Klassning MRR-massor.
- Grön färg: Markerar att halten understiger KM. Klassning KM-massor.
- Gul färg: Markerar halt i intervallet KM-MKM. Klassning MKM-massor.
- Orange färg: Markerar halt i intervallet MKM-FA. Klassning IFA-massor.
- Röd färg: Markerar halt >FA. Klassning FA-massor.

* klassning från PAH el metaller, se bilaga 1B

Anm 2. Vid rapporterade "mindre än"värden har halva det utsvarade värdet här angetts, i ljusblå färg.

E079_Eslöv Skatan 10
MILJÖANALYSER JORD+SAMMANSTÄLLNING

SAMTLIGA PROVER, FYLLNING, ORGANISKT OCH MINERALJORD

Jordprover-OLJA, av PQAB mars 2020 (mg/kgTS).															
Provpunkt nr	Djup, m.u.my.	Jordart	Bensen	Toluen	Etylbensen	Xylen	Alifater >C5-C8	Alifater >C8-C10	Alifater >C10-C12	Alifater >C12-C16	Alifater >C5-C16	Alifater >C16-C35	Aromater >C8-C10	Aromater >C10-C16	Aromater >C16-C35	Oljetyp ()
*1	0-0,4	F/Mulljord, (Lermorän), (Tegel)	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
5	0-0,4	F/lerig grusig sandig Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
5	0,4-1,0	sandig siltig Lermorän med sandskikt	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
10	0-0,3	F/Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
10	0,6-0,9	Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
11	0-0,3	F/lerig Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
11	0,3-0,8	F/mullhaltig Lera	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
12	0-0,3	F/Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
12	0,3-1,0	sandig siltig Lermorän	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
min			<0,0035	<0,10	<0,10	<0,10	<5,0	<3,0	<5,0	<5,0	<9	<10	<4,0	<0,90	< 0,50	-
max			<0,0035	<0,10	<0,10	<0,10	<5,0	<3,0	<5,0	<5,0	<9	<10	<4,0	<0,90	< 0,50	-
Antal			9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	-
NV-KM			0,012	10	10	10	25	25	100	100	100	100	10	3	10	-
NV-MKM			0,04	40	50	50	150	120	500	500	500	1000	50	15	30	-
FA			1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	10000	-	10000	1000	1000	1000	-

* klassning från PAH el metaller, se bilaga 1A

Anm 1.

Mörkgrön färg	Markerar att halten understiger MRR när normal detektionsgräns understigs (<-värden). Klassning MRR-massor.
Grön färg	Markerar att halten understiger KM. Klassning KM-massor.
Gul färg	Markerar halt i intervallet KM-MKM. Klassning MKM-massor.
Orange färg	Markerar halt i intervallet MKM-FA. Klassning IFA-massor.
Röd färg	Markerar halt >FA. Klassning FA-massor.

Anm 2. Färg och klassificering för asfalt enligt Bilaga 1A.

2021-03-10
E079
Eslöv, Skatan 10
Geoteknisk och markmiljöundersökning

BILAGA A
JORDPROVTAGNING

Jordproverna är tagna genom skruvprovtagning.

Beteckningar:
Tj = tjälfarlighetsklass enligt AMA Anläggning 17 tabell CB/1
M = materialtyp enligt AMA Anläggning 17 tabell CB/1
F/ = fyllning, art och innehåll anges efter snedstrecket
S► = Kemisk miljöanalys av enskilt prov, externt lab, Eurofins
S^{x}► = Kemisk miljöanalys av samlingsprov, externt lab, Eurofins
Rn► = Radonanalys på laboratorium

Borrhål	Djup m	Jordart	Tj	M	Anm
1 S►	0 - 0,4	F/Mulljord, (Lermorän), (Tegel)			
S^{1+5}►					
Rn►	0,4 - 0,8	F/Lermorän			
	0,8 - 1,3	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,3 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
2	0 - 0,4	F/Mulljord			
	0,4 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 2,9	sandig siltig Lermorän, skiffer	4	5A	
3	0 - 0,2	F/Mulljord			
	0,2 - 1,0	sandig siltig Lermorän, Sten	4	5A	
	1,0 - 2,0	sandig siltig Lermorän, Sten	4	5A	
	2,0 - 3,0	sandig siltig Lermorän, Sten	4	5A	grå
4	0 - 0,5	F/lerig grusig sandig Mulljord			
	0,5 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 2,8	sandig siltig Lermorän	4	5A	
5 S►	0 - 0,4	F/lerig grusig sandig Mulljord			
S^{1+5}►					
S►	0,4 - 1,0	sandig siltig Lermorän med sandskikt	4	5A	
	1,0 - 1,5	siltig Finsand	2	3B	
	1,5 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	

Borrhål	Djup m	Jordart	Tj	M	Anm
6	0 - 0,3	F/lerig grusig sandig Mulljord			
	0,3 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	siltig sandig Lermorän, skiffer	4	5A	
	2,0 - 2,6	siltig sandig Lermorän, skiffer	4	5A	
7	0 - 0,7	F/lerig grusig sandig Mulljord			
	0,7 - 1,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig sandig Lermorän, skiffer	4	5A	
8 S^{8+10}►	0 - 0,6	F/lerig grusig sandig Mulljord			
	0,6 - 1,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig sandig Lermorän, skiffer	4	5A	
9	0 - 0,3	F/Mulljord			
	0,3 - 1,0	siltig sandig Lermorän med sandskikt	4	5A	
	1,0 - 2,0	siltig sandig Lermorän, skiffer	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig sandig Lermorän, skiffer	4	5A	
10 S►	0 - 0,3	F/Mulljord			
S^{8+10}►	0,3 - 0,6	F/Lermorän			
S►	0,6 - 0,9	Mulljord	1	6B	
	0,9 - 1,4	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,4 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 2,6	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,6 - 3,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
	3,0 - 4,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
11 S►	0 - 0,3	F/lerig Mulljord			
S►	0,3 - 0,8	F/mullhaltig Lera			
	0,8 - 1,3	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,3 - 2,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 2,8	siltig sandig Lermorän	4	5A	
12 S►	0 - 0,3	F/Mulljord			
Rn►S►	0,3 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	
13	0 - 0,3	F/Mulljord			
	0,3 - 0,7	F/något mullhaltig Lermorän			
	0,7 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	siltig sandig Lermorän	4	5A	

Borrhål	Djup m	Jordart	Tj	M	Anm
14	0 - 0,3	F/Mulljord			
	0,3 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	stört
	1,0 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
15	0 - 0,6	F/lerig grusig sandig Mulljord			
	0,6 - 1,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	1,0 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	

RADONANALYS - GJAB

2021-02-09
Rapport nr LE 21040

Sid 1(1)

Till
LL Geoteknik AB
Att.: Lars Lind
Råby 3014
242 92 Hörby

RESULTAT AV MARKRADONMÄTNING MED SPÅRFILM I KANISTER

Mätplats: Kv. Skatan 10, Eslöv.
Datum för ankomst och analys av filmer: 2/2-21 resp. 3/2-21.
Jordart på mätplats: sasiLeMn.

Detektor nr	**Mättid** 2021	**Mätdjup (cm)**	**Radonhalt på djupet 1m (kBq/m^3)**	**Anm.**
LE 9898	22/1-2/2	80	2,9 ± 0,6	
LE 9890	-"-	70	2,6 ± 0,6	

Ovanstående mätresultat gäller under förutsättning att mätinstruktionen följts.

Anm.: Enligt Boverkets rekommendationer för klassning av mark ur radonsynpunkt utgör mark, där radonhalten understiger 10 kBq/m^3, lågriskmark. Mark med halter mellan 10 och 50 kBq/m^3 är normalriskmark och mark med halter över 50 kBq/m^3 är högriskmark. Vid bedömning av mätresultat måste hänsyn tas till bl.a. årstid, jordart och grundvattennivå.

Mätvärdena tyder på radonhalter inom lågriskintervallet men halter kring eller under 4 kBq/m^3 är påverkade av något, t.ex. vatten(grundvatten eller ytvatten). Halterna kan vara högre vid annan årstid med lägre grundvattennivå eller efter dränering. Det är tveksamt om det behövs radonskyddat byggande vid nybyggnation.

Med hälsning

Gilbert Jönsson, docent

RADONANALYS - GJAB
Ideon Science Park, Beta 5
223 70 LUND

E-post: radonanalys@telia.com
www.radonanalys.se

Besöksadress:
Scheelevägen 17
LUND

Telefon:
046-286 28 80
Fax:
046-286 28 81

Plusgiro:
103 25 61-1
Bankgiro:
5204-7297
Org. nr:
55 65 48-9795

2021-03-10
E079
Eslöv, Skatan 10
Geo- och miljöteknisk undersökning

BILAGA 2
Laboratorieanalyser, verifikat – JORD

Sida 1 Denna försättssida
Sida 2-32 Jordanalyser

PQ Geoteknik & Miljö AB
Adress
Järngatan 33
234 35 Lomma
www.pqab.se
Telefon
040-41 64 90
E-post
pqab@pqab.se
Org.nr
556628-1068
Bankgiro
5436-2249

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-017468-01

EUSELI2-00841290

Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180032**	Djup (m)	0-0,6
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-29		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	8+10		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**86.8**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Aldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Dieldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Aldrin/ Dieldrin (sum)	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Chlordane, alpha-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Chlordane, gamma-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Chlordane (sum)	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDD, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDD, p,p'-	**2.3**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDE, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDE, p,p'-	**6.1**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDT, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDT, p,p'-	**12**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDT (sum)	**22**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Dichloroaniline, 3,4-	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endosulfan, alpha-	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endosulfan, beta-	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endosulfansulfate	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

				(2010) 2933–2939 mod.	
Endosulfan (sum)	**<2.5**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endrin	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, alpha-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, beta-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, delta-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, gamma- (Lindane)	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Heptachlor	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Heptachlorepoxide, cis-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Heptachlorepoxide, trans-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Hexachlorobenzene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Pentachloroaniline	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Quintozene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Pentachloroaniline/Quintozene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Pentachlorobenzene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Food & Feed Testing Sweden (Lidköping), SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1977

Julia Josefsson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Food & Feed Testing Sweden (Lidköping)
Sjöhagsgatan 3, port 2
531 40 Lidköping
www.eurofins.se

Tlf: +46 10 490 8310

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Rapportmottagare
Box 737
Port 1
531 17 LIDKÖPING

AR-21-LW-006004-01

EUSELI-00303585

Kundnummer: LW9901152

Uppdragsmärkn.
EUSELI2-00841290

Analysrapport

Provnummer:	525-2021-01180023
Provmärkning:	8+10
Provet ankom:	2021-01-18
Analysrapport klar:	2021-01-27
Provets kod:	177-2021-01180032_L
Analyserna påbörjades:	2021-01-18

Testkod		Parameter	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref.	Lab
LW19B	[a]	Dichloroaniline, 3,4-	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18P	[a]	Aldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18Q	[a]	Dieldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19I	[a]	Aldrin/ Dieldrin (sum)	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18R	[a]	Chlordane, alpha-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18S	[a]	Chlordane, gamma-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19F	[a]	Chlordane (sum)	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW195	[a]	DDD, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW194	[a]	DDD, p,p'-	**2.3**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW196	[a]	DDE, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18T	[a]	DDE, p,p'-	**6.1**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18U	[a]	DDT, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW197	[a]	DDT, p,p'-	**12**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19G	[a]	DDT (sum)	**22**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18K	[a]	Endosulfan, alpha-	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18L	[a]	Endosulfan, beta-	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*

Förklaringar

Mäto: Mätosäkerhet

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar kan lämnas på begäran. Upplysning om mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Som mottagare av den här rapporten finns du i Eurofins kundregister. Vi värnar om dina personuppgifter. För att se hur, ta del av vår integritetspolicy på https://www.eurofins.se/om-oss/integritetspolicy/

LW18V	[a]	Endosulfansulfate	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19J	[a]	Endosulfan (sum)	**<2.5** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18W	[a]	Endrin	**<2.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18M	[a]	Hexachlorobenzene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18Y	[a]	HCH, alpha-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18Z	[a]	HCH, beta-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW190	[a]	HCH, delta-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW198	[a]	HCH, gamma- (Lindane)	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18N	[a]	Heptachlor	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW191	[a]	Heptachlorepoxide, cis-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW199	[a]	Heptachlorepoxide, trans-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19A	[a]	Pentachloroaniline	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW193	[a]	Pentachlorobenzene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW192	[a]	Quintozene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19H	[a]	Pentachloroaniline/Quintozene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW1VE	[a]	Torrsubstans	**86.8** %	± 5%	SS-EN 12880:2000	*EUSELI*

Jakob Kyrklund, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar till vilka laboratorier som utfört analyserna och till ackreditering/erkännanden

Lab	Namn	Mark.	Ackreditering/Erkännande
EUSELI	Eurofins Food & Feed Testing Sweden (Lidköping)	[a]	ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1977

[a] före en parameter indikerar ackrediterad analys

Förklaringar

AR-003 v89
2.0

Mäto: Mätosäkerhet

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar kan lämnas på begäran. Upplysning om mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Som mottagare av den här rapporten finns du i Eurofins kundregister. Vi värnar om dina personuppgifter. För att se hur, ta del av vår integritetspolicy på https://www.eurofins.se/om-oss/integritetspolicy/

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-017467-01

EUSELI2-00841290

Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180033**	Djup (m)	0-0,4
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-29		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	1+5		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**87.5**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Aldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Dieldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Aldrin/ Dieldrin (sum)	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Chlordane, alpha-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Chlordane, gamma-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Chlordane (sum)	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDD, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDD, p,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDE, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDE, p,p'-	**5.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDT, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDT, p,p'-	**4.7**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
DDT (sum)	**12**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Dichloroaniline, 3,4-	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endosulfan, alpha-	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endosulfan, beta-	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endosulfansulfate	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

				(2010) 2933–2939 mod.	
Endosulfan (sum)	**<2.5**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Endrin	**<2.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, alpha-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, beta-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, delta-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
HCH, gamma- (Lindane)	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Heptachlor	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Heptachlorepoxide, cis-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Heptachlorepoxide, trans-	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Hexachlorobenzene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Pentachloroaniline	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Quintozene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Pentachloroaniline/Quintozene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)
Pentachlorobenzene	**<1.0**	µg/kg Ts	25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Food & Feed Testing Sweden (Lidköping), SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1977

Julia Josefsson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Food & Feed Testing Sweden (Lidköping)
Sjöhagsgatan 3, port 2
531 40 Lidköping
www.eurofins.se

Tlf: +46 10 490 8310

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Rapportmottagare
Box 737
Port 1
531 17 LIDKÖPING

AR-21-LW-006003-01

EUSELI-00303585

Kundnummer: LW9901152

Uppdragsmärkn.
EUSELI2-00841290

Analysrapport

Provnummer:	525-2021-01180022
Provmärkning:	1+5
Provet ankom:	2021-01-18
Analysrapport klar:	2021-01-27
Provets kod:	177-2021-01180033_L
Analyserna påbörjades:	2021-01-18

Testkod		Parameter	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref.	Lab
LW19B	[a]	Dichloroaniline, 3,4-	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18P	[a]	Aldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18Q	[a]	Dieldrin	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19I	[a]	Aldrin/ Dieldrin (sum)	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18R	[a]	Chlordane, alpha-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18S	[a]	Chlordane, gamma-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19F	[a]	Chlordane (sum)	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW195	[a]	DDD, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW194	[a]	DDD, p,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW196	[a]	DDE, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18T	[a]	DDE, p,p'-	**5.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18U	[a]	DDT, o,p'-	**<1.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW197	[a]	DDT, p,p'-	**4.7**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19G	[a]	DDT (sum)	**12**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18K	[a]	Endosulfan, alpha-	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18L	[a]	Endosulfan, beta-	**<2.0**	µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*

Förklaringar

AR-003 v89
2.0

Mäto: Mätosäkerhet

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar kan lämnas på begäran. Upplysning om mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Som mottagare av den här rapporten finns du i Eurofins kundregister. Vi värnar om dina personuppgifter. För att se hur, ta del av vår integritetspolicy på https://www.eurofins.se/om-oss/integritetspolicy/

LW18V	[a]	Endosulfansulfate	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19J	[a]	Endosulfan (sum)	**<2.5** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18W	[a]	Endrin	**<2.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18M	[a]	Hexachlorobenzene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18Y	[a]	HCH, alpha-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18Z	[a]	HCH, beta-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW190	[a]	HCH, delta-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW198	[a]	HCH, gamma- (Lindane)	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW18N	[a]	Heptachlor	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW191	[a]	Heptachlorepoxide, cis-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW199	[a]	Heptachlorepoxide, trans-	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19A	[a]	Pentachloroaniline	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW193	[a]	Pentachlorobenzene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW192	[a]	Quintozene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW19H	[a]	Pentachloroaniline/Quintozene	**<1.0** µg/kg Ts	± 25%	J. of Chromatogr. A, 1217 (2010) 2933–2939 mod.	*EUSELI*
LW1VE	[a]	Torrsubstans	**87.5** %	± 5%	SS-EN 12880:2000	*EUSELI*

Jakob Kyrklund, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar till vilka laboratorier som utfört analyserna och till ackreditering/erkännanden

Lab	Namn	Mark.	Ackreditering/Erkännande
EUSELI	Eurofins Food & Feed Testing Sweden (Lidköping)	[a]	ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1977

[a] före en parameter indikerar ackrediterad analys

Förklaringar

AR-003 v89
2.0

Mäto: Mätosäkerhet

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar kan lämnas på begäran. Upplysning om mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Som mottagare av den här rapporten finns du i Eurofins kundregister. Vi värnar om dina personuppgifter. För att se hur, ta del av vår integritetspolicy på https://www.eurofins.se/om-oss/integritetspolicy/

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011982-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180024**	Djup (m)	0-0,4
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	5		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**86.8**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**3.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**63**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**14**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**8.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**11**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.025**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**19**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**29**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**56**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011983-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180025**	Djup (m)	0,4-1,0
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	5		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**92.3**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**45**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**8.6**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.5**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**15**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.011**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**17**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**17**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**39**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011965-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180026**	Djup (m)	0-0,3
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	10		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**84.0**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**3.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**60**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.9**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**7.0**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**19**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.035**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**14**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**29**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**58**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-012025-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180027**	Djup (m)	0,6-0,9
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	10		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**84.6**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.034**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.12**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.24**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.6**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**68**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**15**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.5**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**8.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.030**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**15**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**27**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**58**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011971-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180028**	Djup (m)	0-0,3
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	11		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**86.9**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.031**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.12**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.24**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**3.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**74**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**7.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**8.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**21**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.044**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**32**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**61**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011968-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180029**	Djup (m)	0,3-0,8
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	11		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**90.0**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.6**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**57**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**8.8**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**7.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**11**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.013**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**25**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**43**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011984-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180030**	Djup (m)	0-0,3
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	12		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**80.6**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.8**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**63**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**15**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**7.6**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**9.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**19**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.027**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**15**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**27**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**57**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-011963-01

EUSELI2-00841290
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10, E079, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-01180031**	Djup (m)	0,3-1,0
Provbeskrivning:		Provtagare	BB
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-01-15		
Utskriftsdatum:	2021-01-20		
Analyserna påbörjades:	2021-01-15		
Provmärkning:	12		
Provtagningsplats:	Skatan 10, E079, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**88.8**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v57

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**< 2.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**65**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**8.8**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**8.0**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**12**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**< 0.011**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**24**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**50**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PM biotopskydd fastigherna Skatan-Gröngölingen, Eslöv

Bakgrund

BioGaia Production AB planerar för byggnation på fastigheten Skatan 10 i Eslöv med en övergång som sammanbinder byggnadsblocket till fastighten Gröngölingen 1. Övergången är planerad ovan mark, men hindras av ett träd i en trädrad längs en GC-väg mellan fastigheterna. Detta PM resonerar kring det generella biotopskyddet för trädraden och lösningar för byggherrren.

Figur 1. Trädraden med sötkörsbär sedd från norr.

Platsen

Platsen utgörs av en GC-väg som skiljer mellan fastigheterna Skatan 10 och Gröngölingen 1. Öster om GC-vägen sträcker sig ett grönområde utmed gränsen till Gröngölingen 1 med ett långt

På uppdrag av
BioGaia Production AB
Kontaktperson: Peter Persson

Uppdraget
Projektledare: Eric Wahlsteen
Författare: Eric Wahlsteen
Kvalitetssäkring: Ann-Sofie Lindén
Callunas interna projektkod: EWN0003

Calluna AB
Linköpings slott
582 28 Linköping
Org.nr: 556575-0675
Växel: +46 13-12 25 75
www.calluna.se

Rapporten bör citeras såhär: Wahlsteen, E. (2020). *PM biotopskydd fastigheterna Skatan-Gröngölingen*. Calluna AB.
Foton: © Calluna AB om inget annat anges.

stenröse, söder om fastigheten Skatan 10 sträcker sig en trädrad längs Per Håkanssons väg. Väster om GC-vägen sträcker sig en trädrad med 14 indivdier av sötkörsbär (*Prunus avium*) där träden har en uppskattad medeldiamter på omkring 25 cm i brösthöjd (Figur 1). Träden är bevuxna av brosklavar (*Ramalina* spp), finlav (*Physcia tenella*) och kyrkogårdslav (*Pleurosticta acetabulum*). Av dessa arter är inga rödlistade eller juridiskt skyddade. Vedlevande storsvampar förekommer inte på träden.

Generellt biotopskydd - Allé

Allé definieras genom lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd. Med vuxna träd avses träd som mäter minst 20 cm i diameter i brösthöjd eller har uppnått en ålder av 30 år (det som först uppnås). Generellt biotopskydd är definierat enligt 7 kap 11§ MB.

Generellt biotopskydd omfattar trädraden mellan fastigheterna Skatan 10 och Gröngölingen 1 samt trädraden söder om Skatan 10 längs Per Håkanssons väg.

Generellt biotopskydd – Odlingsröse och Stenmur

Enligt Bilaga 1 till förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., biotopskyddsområden som avses i 5 §, definieras Odlingsröse i jordbruksmark som ”På eller i anslutning till jordbruksmark upplagd ansamling av stenar med ursprung i jordbruksdriften”. Begreppet utvecklas i Naturvårdsverkets vägledning[1] ”ansamlingar av stenar som har uppkommit ur annan verksamhet än jordbruksdrift, till exempel vid uppförande av byggnader eller vindkraftverk, omfattas inte av definitionen för odlingsrösen”.

Enligt Bilaga 1 till förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., biotopskyddsområden som avses i 5 §, definieras Stenmur i jordbruksmark ”En uppbyggnad av på varandra lagda stenar som har en tydlig, långsträckt utformning i naturen och som har eller har haft hägnadsfunktion eller som funktion att avgränsa jordbruksskiften eller någon annan funktion.”

Förslag på åtgärd

Byggherren kan behöva ta bort ett av träden i trädraden för att kunna bygga övergången mellan de två byggnadsblocken. Ingreppet stider mot det generella biotopskyddet och det kommer att krävas att dispens söks hos länsstyrelsen. Dispens krävs vid alla ingrepp som skadar träden genom exempelvis fällning. Vid ansökan om dispens kan sökanden föreslå en kompensation genom att ersätta trädet med ett nytt av samma art. I detta fall kan det vara lämpligt att placera det i trädradens norra ände. En rimlig storlekskvalitet för återplantering föreslås vara högstam 5x co/kl, 35-40. Återplantering och etableringsskötsel bör göras i enlighet med AMA Anläggning 17.

Stenröset som är beläget mellan fastigheterna kan inte anses omfattas av biotopskydd då det inte uppfyller definitionen ”på eller i anslutning till jordbruksmark” eller haft hägnadsfunktion. Emellertid går det inte att utesluta att stenarna en gång haft sitt ursprung i jordbruksdriften. Oavsett om stenröset har biotopskydd eller ej, fyller det troligen en viktig funktion som gömsle och viloplats för djur. Den ekologiska funktionen är därmed liknande den för odlingsröse i jordbruksmark.

[1] Naturvårdsverket 2012: Biotopskyddsområden – vägledning om tillämpningen av 7 kapitlet 11 § miljöbalken, handbok 2012:1

Figur 2. Flygfoto med trädraden, fastigheterna och förslag på nytt träd.

PM – Trafikutredning Skatan 10

Uppdragsledare
Charlotte Lindskog
E-mail
Charlotte.Lindskog@afry.com

Trafikplanerare
Erik Malmström

Beställare
BioGaia AB
Eslövs kommun

Datum
02/02/2021

Project ID
796225

PM – Trafikutredning Skatan 10

Underlag för BioGaias utbyggnad på fastigheten Skatan 10

1 Bakgrund och syfte

AFRY har på uppdrag av BioGaia AB och Eslöv kommun utfört en trafikutredning som underlag för ny detaljplaneläggning och markinköp för fastigheten Skatan 10. Ett villkor för markinköpet är att en planändring sker från skoländamål till industriändamål.

På fastigheten planerar BioGaia AB att bygga ut sin verksamhet med en ny industrianläggning som inkluderar en del för lastning och lossning av gods. Lastplan och lastkaj planeras att läggas på den södra delen av fastigheten i anslutning till resterande anläggning.

Den planerade infarten till lastplanen är mot en mindre infartsväg som är belägen i anslutning till Per Håkanssons väg. Infartsvägen leder idag till Källebergsskolans parkering för bilar, cyklar och mopeder.

Figur 1: Översikt av fastigheten Skatan 10 och det kringliggande området, samt läget i tätorten i Eslöv. Bilder hämtade från Google Earth 2021-01-29.

Uppdragets syfte var att utreda utformningen för lastplanen utifrån körspår samt verksamhetens påverkan på trafiksäkerheten i området längs Per Håkanssons väg och infartsvägen.

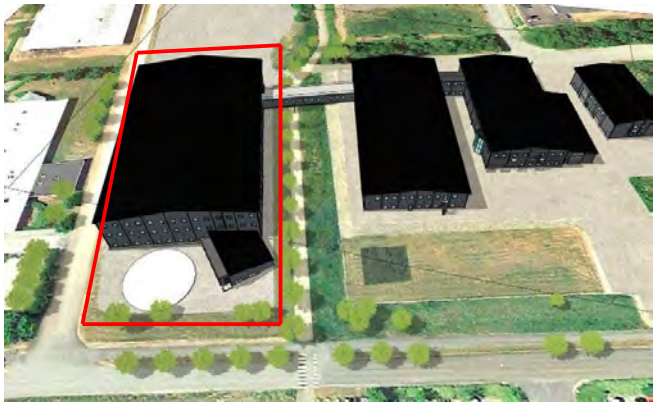
1.1 Förutsättningar

Den nya anläggningens antas ha mellan 6 och 10 leveranser per dag.

Fordonen som utreds i körspårsanalysen är

- Lastbil 12m (Lbn: *2- till 4-axliga stora lastbilar och stadsbussar*)
- Lastbil 16m (Lps: *lastbil med påhängsvagn eller släpvagn*)
- Lastbil 24m (Ls: *skogsbil*)

Fordonen ska angöra till lastkajen genom att backa till för att därefter lastas/lossas. Lastkajen är ställd vinklad ut från huvudbyggnaden.

Figur 2: Planerad bebyggelse av Skatan 10 till vänster i bild. Den nya anläggningen planeras ansluta till befintlig verksamhet via en gångpassage ovanför gång- och cykelstråk som delar tomterna (BioGaia, 2021).

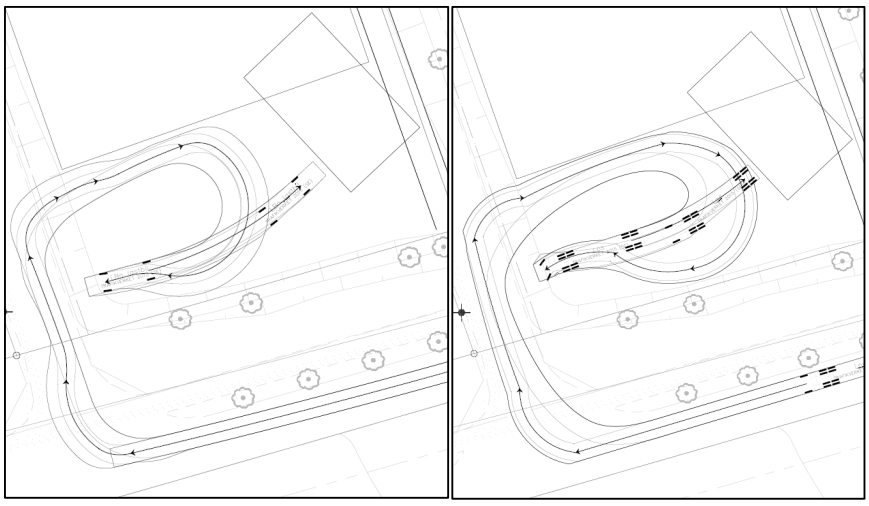
2 Körspårsanalys

Körspåren görs med AutoTurn med fordonsstandarder från Trafikverket (2015). AutoTurn visualiserar hjulspår samt svepytan för karossen. Körspårsanalysen ska inte ses som ett exakt mått på hur fordonen manövreras, utan bör ha en viss marginal. Hänsyn till höjdskillnader har inte tagits i detta skede.

I körspårsanalysen förutsätts fordonen komma till fastigheten från den östra delen av Per Håkanssons väg. Efter lastning/lossning fortsätter fordonen tillbaka österut på vägen. För utfart från fastigheten är det inte möjligt att möta trafik på infartsvägen, särskilt för längre fordon (16 och 24 meter) på grund av fordonens svepyta vid svängrörelser.

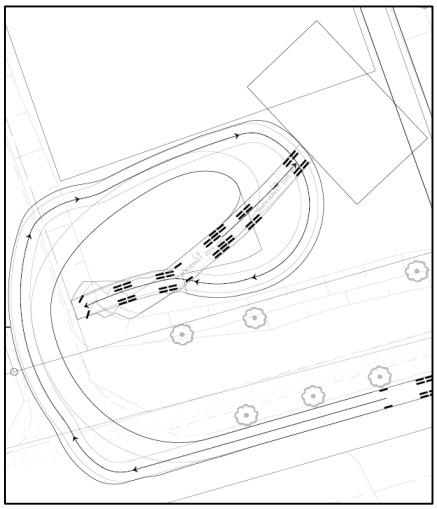
Körspåren visar att det tillgängliga utrymmet i nuvarande förslag är högst begränsat där de större fordonen behöver utnyttja samtliga delar av lastplanen för att vända inom fastighetsgränsen. Detta gör att möjligheten för lastning/lossning av flera fordon under samma period är begränsad.

I figurerna nedan visas körspårsanalyserna för de olika fordonen. Dessa finns även bifogade i bilaga för detta PM.

Figur 3: Körspårsanalys av 12m Lbn (t.v.) samt 16m Lps (t.h.).

För fordon med längden 12 meter är det möjligt att komma in på lastplanen och vända för att därefter backa till samtliga platser av lastkajen (se figur 3 till vänster). Fordon som är 16 meter långa har möjlighet att vända och backa inne på lastplanen, men är begränsade i att nå samtliga lastplatser (se figur 3 till höger).

Figur 4: Körspårsanalys av 24m Ls.

För den längsta fordonstypen (24 meter) är möjligheten att vända inom lastplanens gränser mycket begränsad, men kan vara möjlig enligt körspårsanalysen (se figur 4). Ytterligare utrymme bör på lastplanen bör dock finnas för att säkerställa vändrörelser för denna fordonstyp.

Av fordonen är det enligt körspårsanalysen endast möjligt för 12 meter långa bilar att vända på planen när annat 12- eller 16-metersfordon lastar/lossar, beroende på den exakta lokaliseringen av lastkajsplatserna. Körspårsanalysen visar att detta fordon måste vara på plats innan det ytterligare 12-metersfordonet kommer in på lastplanen.

3 Trafiksäkerhet

3.1 Gång- och cykeltrafik

På den aktuella sträckningen av Per Håkanssons väg råder hastighetsgräns 30 km/h. Från respektive korsningar med Verkstadsvägen i väster samt Vikhemsvägen i öster är det drygt 300 meter till infarten vid Skatan 10. Vägen är rak och kan uppmuntra till fortkörning, dock är sträckan så kort att fordonen ej bedöms uppnå några högre hastigheter. Per Håkanssons vägs norra sida kantas av en trädrad som separerar vägen och den längsgående gång- och cykelvägen.

Figur 5: Översikt av gång- och cykelstråk (blå linjer) och korsningspunkter i röda cirklar. Bilder hämtade från Google Earth 2021-01-29.

Öster om fastigheten på Per Håkanssons väg korsar ett gång- och cykelstråk vägen (se nr 1 i Figur 5). Övergången är inte upphöjd. Skyltning för övergångsställe finns.

Längs med Per Håkanssons väg sträcker sig en parallell gång- och cykelbana på den norra sidan. Denna korsas när lastbilarna ska in på infartsvägen. Korsningen (se nr 2 i Figur 5)

Vid korsningspunkterna bör sikt och belysning säkerställas, särskilt vid den norra delen av korsningspunkt 1. Detta gäller bland annat skötsel av trädraden, där trädkronorna inte bör skymma de oskyddade trafikanterna vid korsningspunkterna.

Om trafiksäkerheten vid korsningarna med gång- och cykelstråk i senare bedöms behövas förbättras är det möjligt att hastighetssäkra gång- och cykelvägen. Här finns det farthinder som är anpassade för vägar där det finns högre andel tung trafik. Detta bedöms i nuläget inte vara nödvändigt, på grund av låg hastighetsgräns och en kort vägsträcka.

3.2 Skolområde och infartsväg

Vid infarten till lastplanen kommer, i föreslagen utformning, långa och tunga fordon röra sig. I anslutning till denna infart ligger Källebergsskolan på grannfastigheten i väst. Skolan har cirka 270 elever i åk 7–9. Det huvudsakliga flödet av elever och personal som färdas till fots eller på cykel

kommer västerifrån via bland annat Verkstadsvägen. Få elever bedöms ansluta till Per Håkanssons väg på andra håll, då majoriteten av bostadsområden i Eslöv finns västerut. Öster och söder om området kring Skatan 10 domineras av industriverksamheter.

Infartsvägen leder idag till Källebergsskolans parkering som nyttjas av både personal och elever som blir hämtade och lämnade, samt cykel- och mopedparkering. Infartsvägen är även en möjlig väg till anläggningar för tennis och fotboll. Dessa nås dock vanligtvis via en annan väg från Ringsjövägen i norr.

Vid infartsvägen ligger skolparkeringen som används av personal på skolan. På östra sidan av skolan, mot infartsvägen, finns en gräsplan som används av eleverna.

Ovan antyder att oskyddade trafikanter är i rörelse längs och i närheten av infartsvägen. Att göra manövreringar utanför lastplanen, såsom att backa in till fastigheten från infartsvägen bedöms vara olämpligt ur ett flertal aspekter.

- Utifrån trafiksäkerhet är det inte lämpligt att backa med stora och tunga fordon i en miljö där barn och ungdomar rör sig till och från skolan.
- Backande, svepande manövrar riskerar att blockera/komma i konflikt med skolans leveranser, skoltaxi och personal/elever som kommer till skolan i bil, cykel och moped.

Enligt kommunal skolplanerare finns det planer från Eslövs kommun att i framtiden förändra skolbussflödet inom området, där skolbussen antingen släpper barnen på Verkstadsvägen, där det idag finns en busshållplats, eller på Per Håkanssons väg, där det funnits tidigare. Det finns ännu inget beslut i den frågan. Vid anläggning av hållplats på Per Håkanssons väg bör detta ur trafiksäkerhetssynpunkt inte ske i direkt anslutning till infartsvägen, vilket skulle leda till ökad aktivitet vid tunga fordon.

4 Sammanfattande slutsatser

Denna trafiksäkerhetsutredning har utifrån körspårsanalys och en trafiksäkerhetsbedömning sammanfattningsvis visat att

- Endast 12 meter långa fordon kan angöra till lastkajen samtidigt som ett annat fordon står och lastar/lossar.
- Endast 12 meter långa fordon kan angöra till samtliga lastplatser på lastkajen.
- Körspårsanalysen visar att 16- och 24 meter långa fordon kan vända på planen, dock är utrymmet betydligt begränsat.
- Möjligheten att backa in till fastigheten bedöms olämpligt utifrån trafiksäkerhet för bland annat barn och ungdomar.
- Vid korsningspunkterna mellan Per Håkanssons väg och gång- och cykelstråk bör sikt och belysning säkerställas för att bibehålla god trafiksäkerhet.

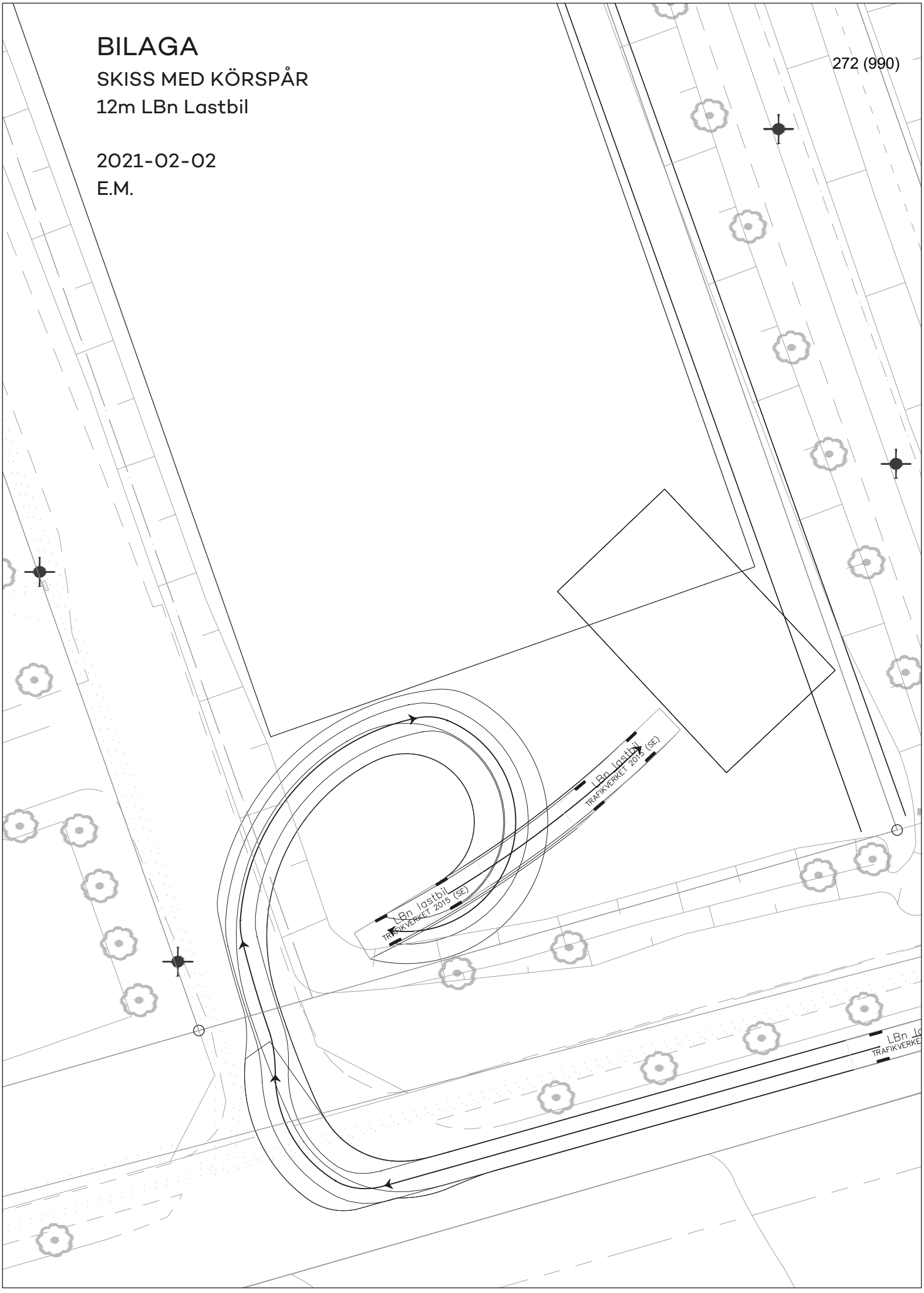
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

12m LBn Lastbil

2021-02-02

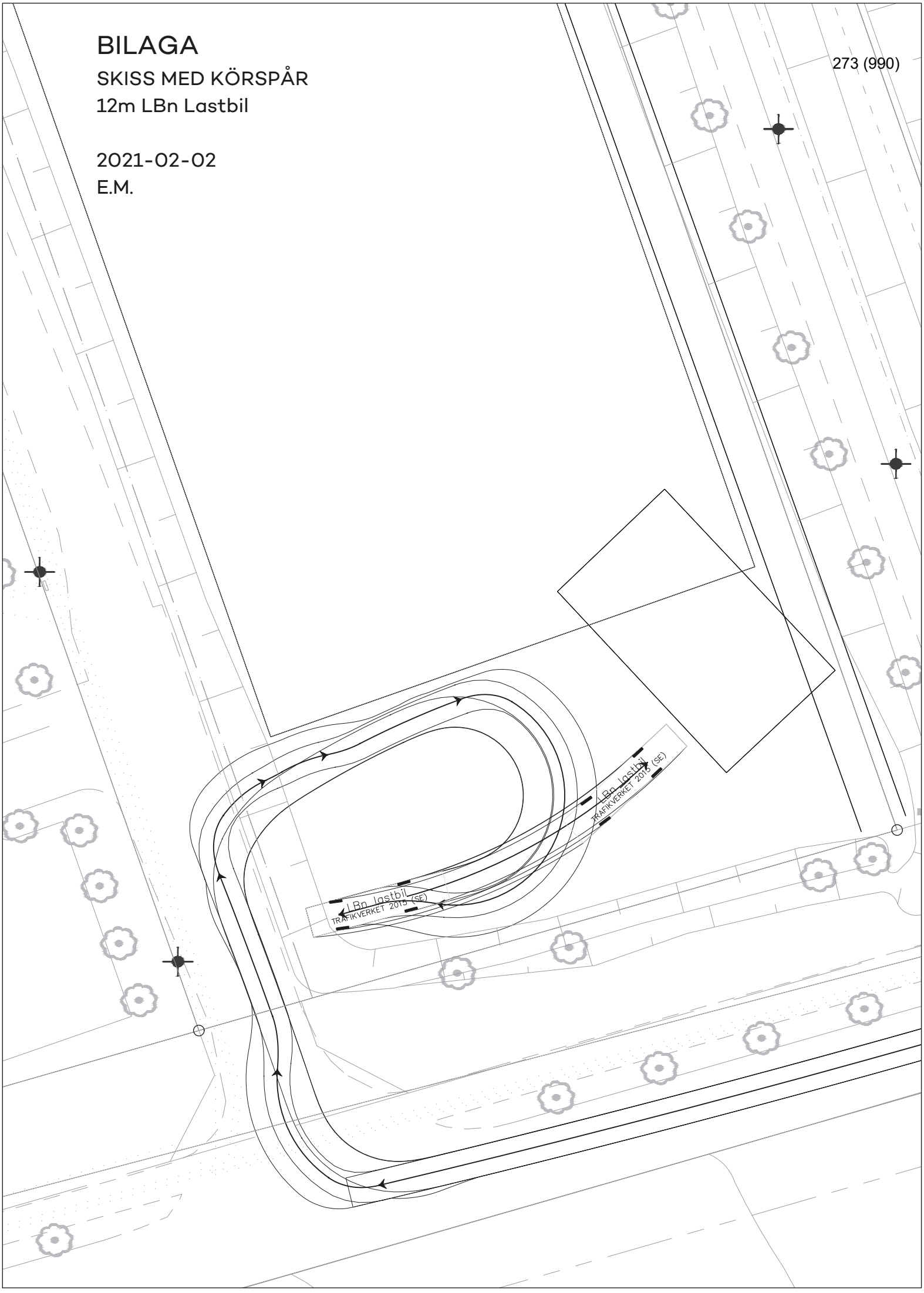
E.M.

BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR
12m LBn Lastbil

2021-02-02
E.M.

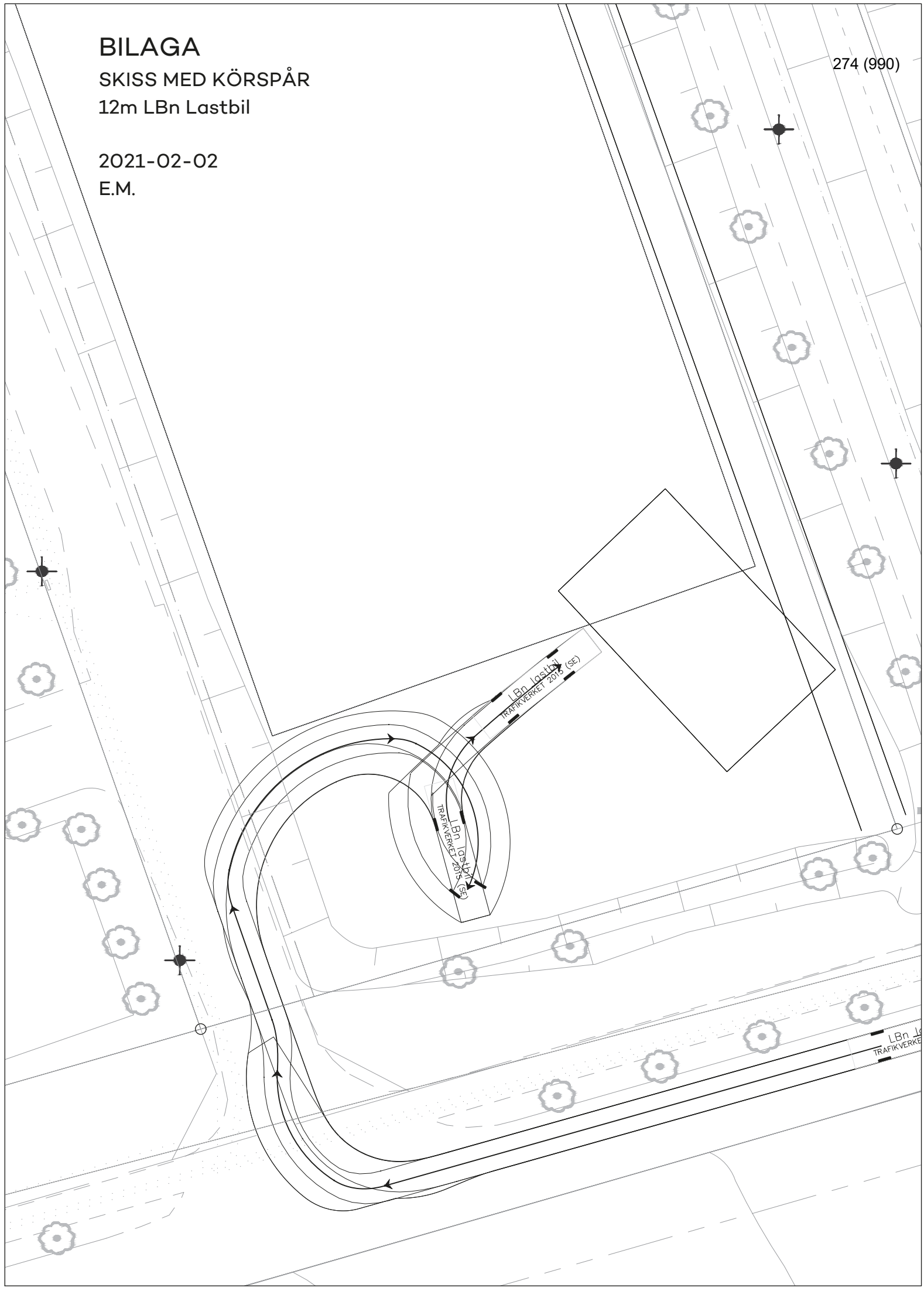
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

12m LBn Lastbil

2021-02-02

E.M.

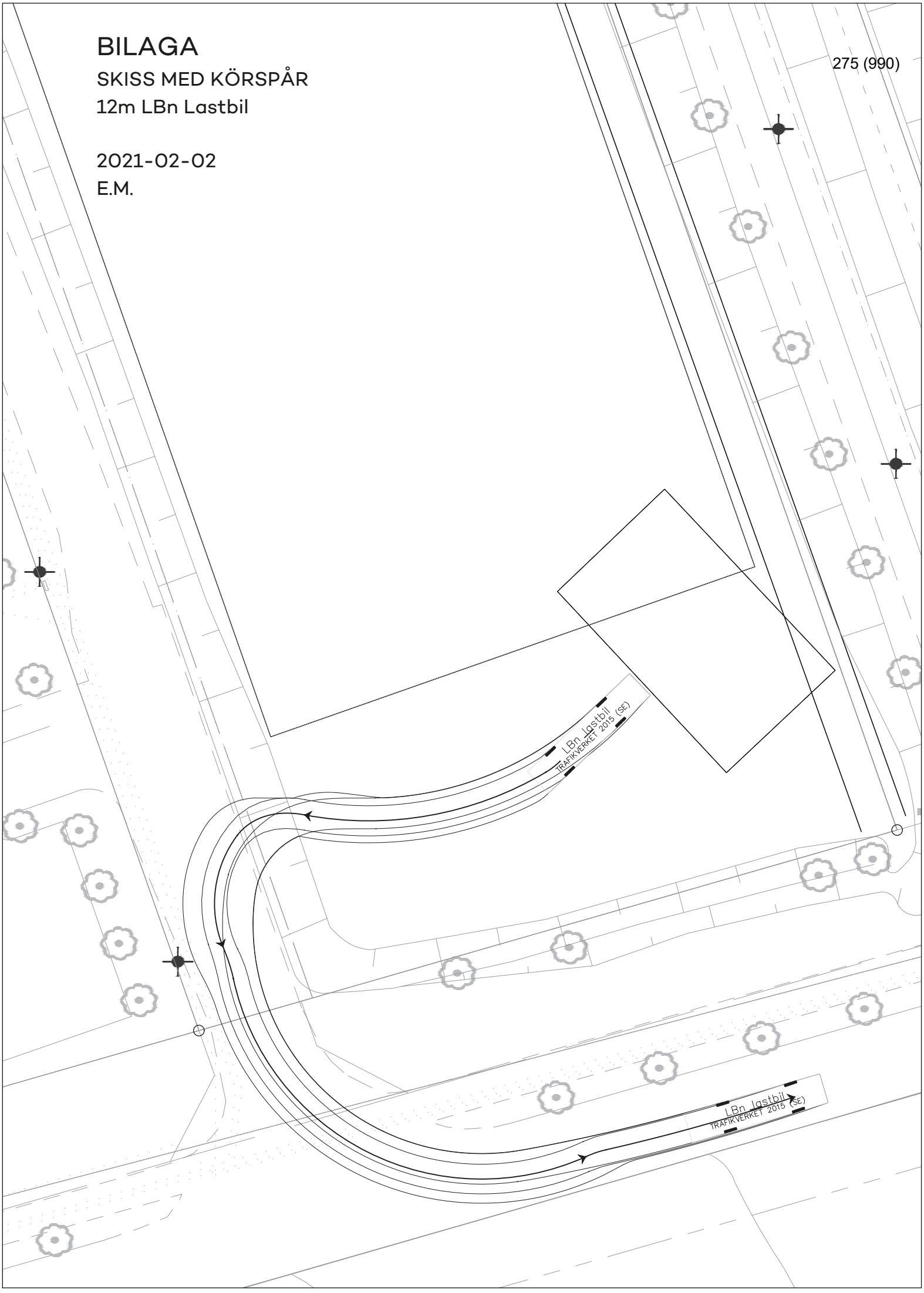
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

12m LBn Lastbil

2021-02-02

E.M.

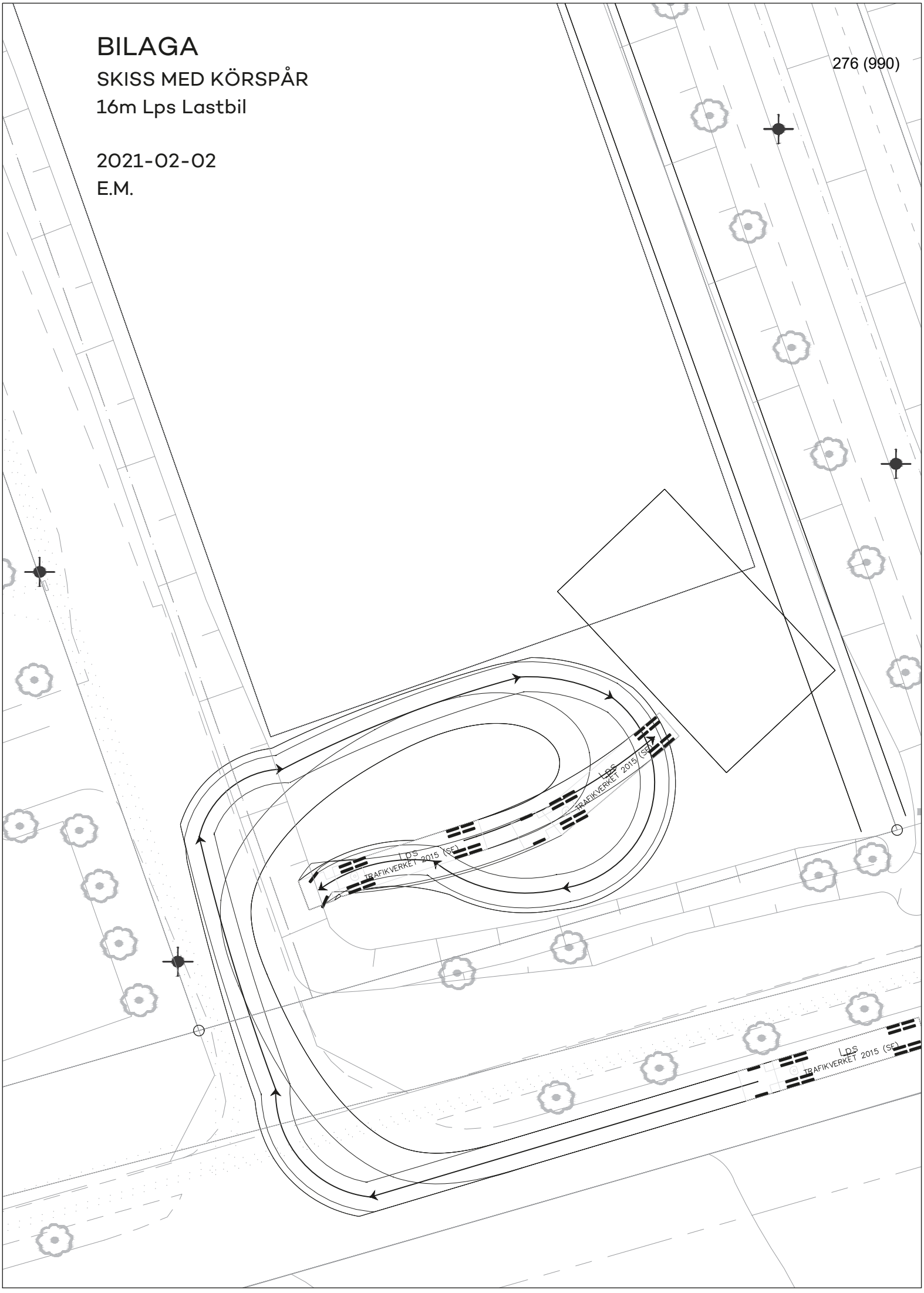
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

16m Lps Lastbil

2021-02-02

E.M.

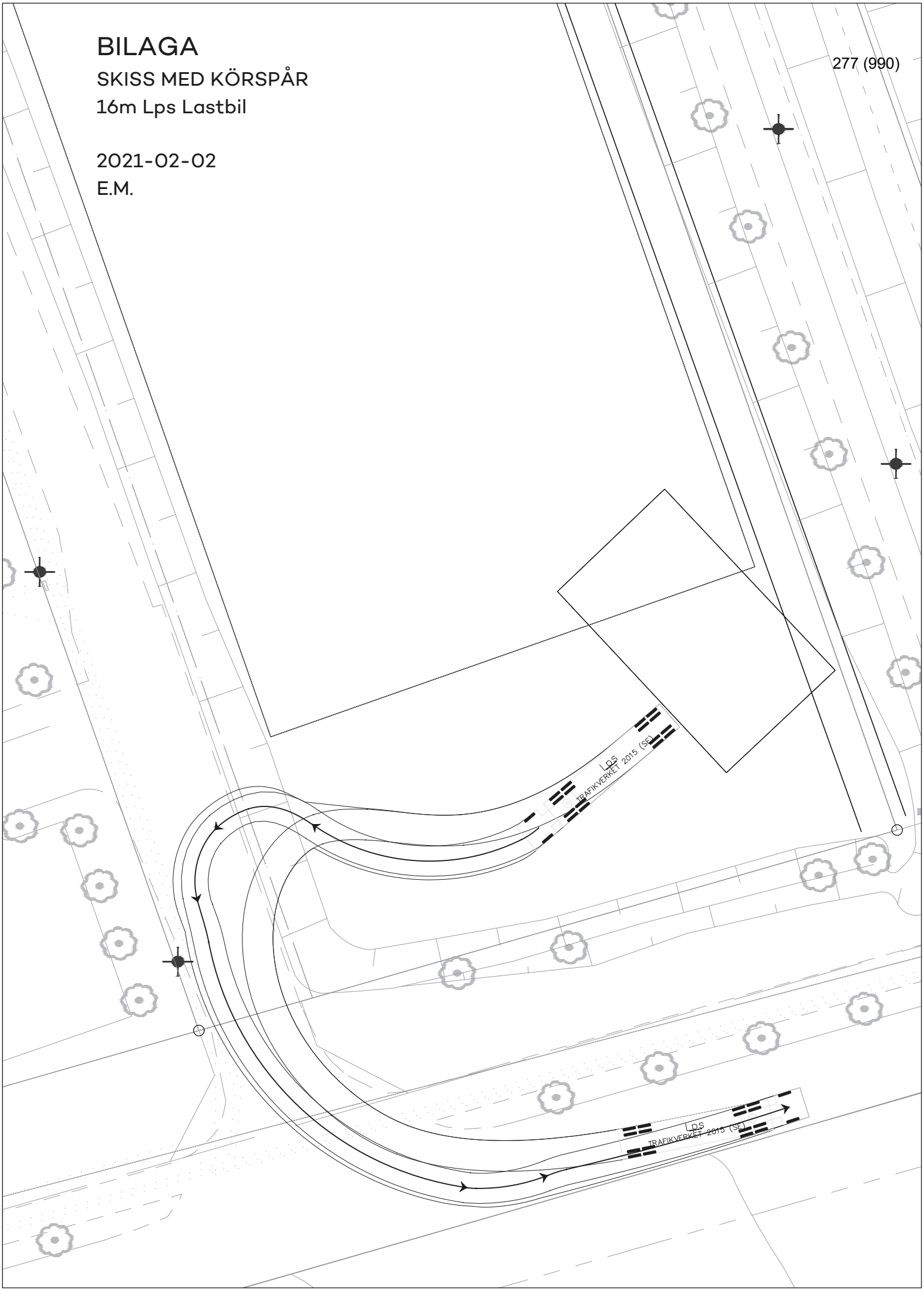
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

16m Lps Lastbil

2021-02-02

E.M.

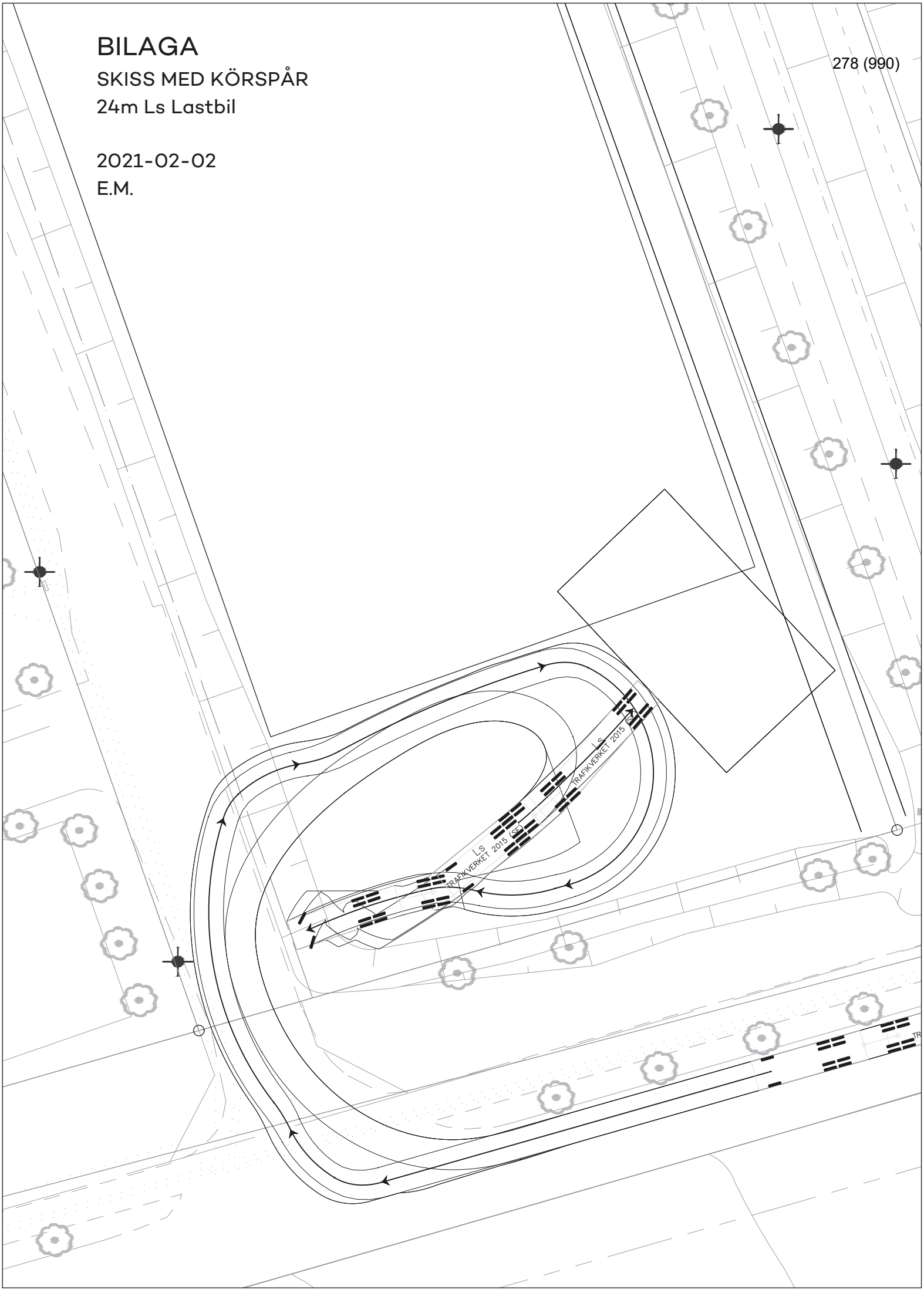
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

24m Ls Lastbil

2021-02-02

E.M.

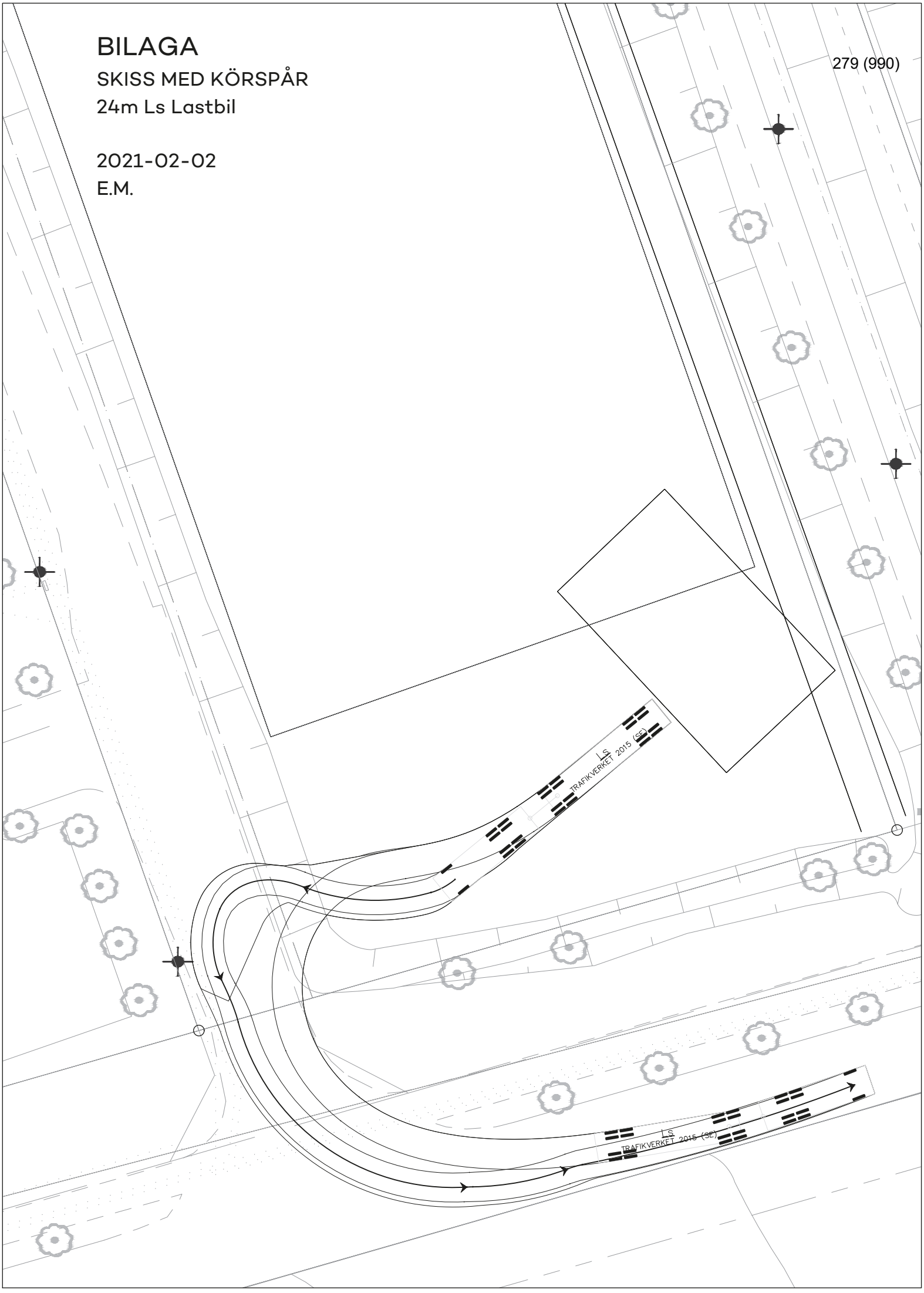
BILAGA

SKISS MED KÖRSPÅR

24m Ls Lastbil

2021-02-02

E.M.

Dagvatten- och skyfallsutredning Kv Skatan 10, Eslövs kommun

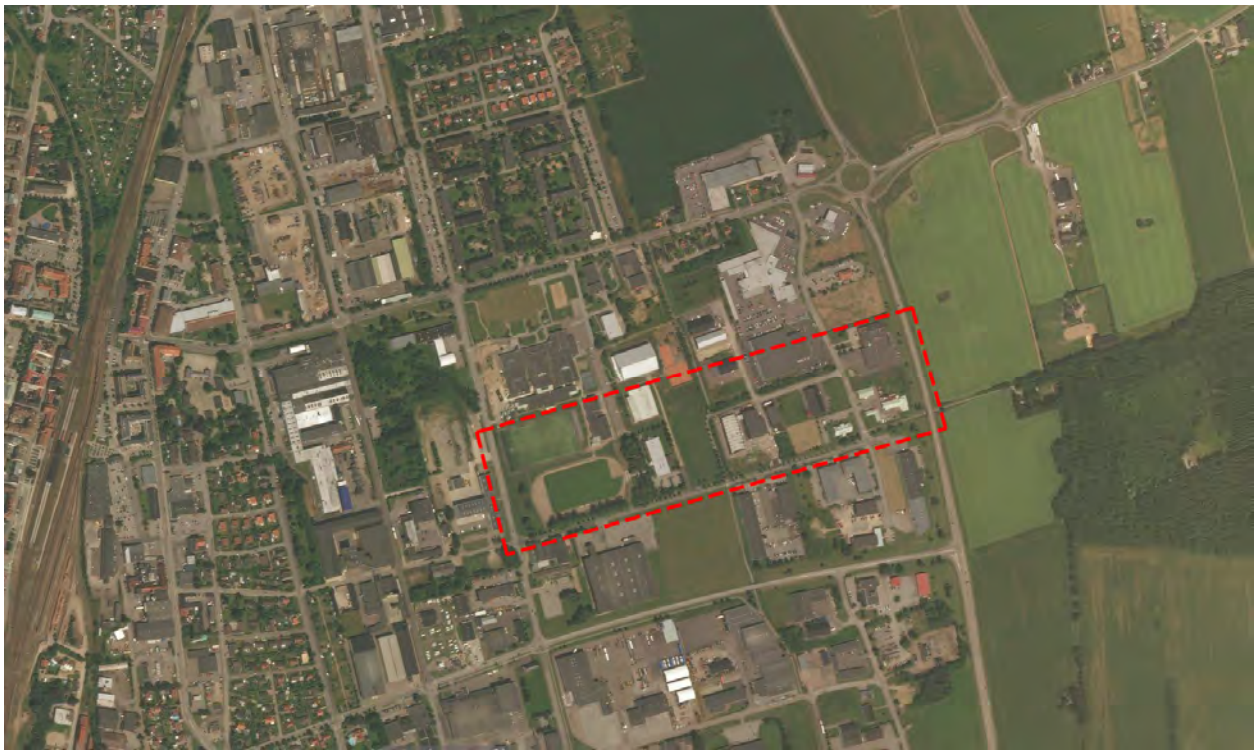

Fig. 1.1 Utredningsområde

Bakgrund

Biogaia AB i Eslöv vill utöka sin verksamhet, och har fått en option på att förvärva ca 9000 m2 av fastigheten Skatan 10. Idag finns företaget etablerat på fastigheten öster om, Gröngölingen 1, Eslövs kommun.

Syfte

Syftet är att utreda vilken påverkan en nybyggnad på tomten Skatan 10 har på uppströms och nedströms liggande dagvattensystem. I dagvattenutredningen ingår området, markerat i fig. 1.1. Dagvattenutredningen görs för att bedöma förutsättningarna för hantering och fördröjning av dagvatten inom planområdet.

VA-Gruppen Entreprenad AB
Transportvägen 9
231 62 Trelleborg

Postgiro
Bankgiro 5150-0056
Org.nr 556187-6631

Telefon 0410-107 13
Telefax 0410-405 14

Styrande dokument

- Strategi och åtgärdsplan för skyfall och dagvatten (Eslövs översiktsplan 2018)
- Dagvatten- och översvämningsplan för Eslövs kommun
- Skyfallskartering Eslöv, slutrapport 2016-03-17
- Länsstyrelsens lågpunktskartering med rinnvägar i Eslöv.
- Svenskt vatten publikation P110

Befintliga förhållanden

Området är beläget i östra Eslöv och är en del av Berga industriområde. Området som undersöks begränsas av väg 113 i öster, Per Håkanssons väg i söder och Verkstadsvägen i väster. Mot norr dras en linje från norr om idrottsplatsen vid Verkstadsvägen och ut norr om Brandstationen vid väg 113.

Området sluttar bitvis ganska kraftigt från områdets nordöstra hörn där nivån är +84,5 m, och ner till Verkstadsgatan i sydväst, där nivån ligger på +68,7 m. En höjdskillnad på 15,8 m. Kraftigast lutning är i östra delen fram t.o.m. den aktuella tomten Skatan 10, som ligger mitt i utredningsområdet.

Skatan 10 består till största delen av en fotbollsplan och norr om planen en del uppschaktade högar från tidigare byggnationer. Nivån på fotbollsplanen ligger runt +74,7 m och området norr om är uppfyllt till mellan +75,7 och +77,2. Även på dessa massor ligger högar som sträcker sig upp till +80 m.

Norr om Vindelvägen från Vikhemsvägen och fram till bollplanen på Skatan 10 finns ett större dike som är markerat som utjämningsmagasin. Diket är sedan kulverterat med en 800-ledning ner söderut längs östra sidan på Skatan 10.

Recipienten för dagvattnet i området är Bråån. Statusen för miljökvalitetsnormer är:

Ekologisk status	Måttlig
Kemisk status	Uppnår ej god
Tillkomst	Naturlig

Fig. 1.2 Utredningsområdet i östra Eslöv.

Kommunens skyfallskartering

I skyfallskartering Eslöv (2016) framgår de lågpunkter och ytlig avrinning som uppkommer då det befintliga dagvattennätet blir uppdämt över marknivå. Detta sker vid större regntillfällen över 10-årsregn som då överskrider ledningsnätets dimensionerande förutsättningar.

På fastigheten Skatan 10, som idag utgör en lågpunkt, finns det risk för vattendjup om ca 5-25 cm vid dessa regn (10-årsregn eller mer).

I kartbilaga 1 framgår de rinnvägar och områden som samverkar vid ytlig avrinning då ledningsnätet ej förmår avleda vattnet på avsett sätt.

De volymer som vi räknat fram och behöver omhändertas framgår av tabell 1.

I Jämförelse har man i skyfallskarteringen räknat fram ett maximalt vattendjup vid 76 min efter start av skyfall. Beräkningsnät 2x2 m. Vid räkning av pixlar framgår att denna kartering ger en vattenvolym på 1013 m^3. Utdrag ur skyfallskarteringen, se bilaga 1.

Som skyfall räknas enligt SMHI ett regn med intensiteten 1 mm per minut eller 50 mm per timme.

I den fördjupande översiktsplanen för östra Eslöv pekas Per Håkanssons väg ut som rinnväg vid skyfall. Detta påverkar inte planområdet, Skatan 10.

Kartbilaga 1.

Beräkningar

Dagvattenvolymer som behöver omhändertas i anslutning till pkt B vid olika dimensionerande regn framgår av tabell 1. I detta har medräknats att diket mellan punkt B och C, som är uppdelat i 2 delar, kan magasinera ca 200 m^3 per dikesdel, totalt 400 m^3.

Klimatfaktorn som använts är 1,3 både för regn större och mindre än 60 min. Avrinningskoefficienten som använts är 0,9 för hus, 0,8 för asfalterade ytor, 0,2 för åker och grönområden samt 0,1 för gräsmattor. En sammanräknad koefficient för dessa ytor blir 0,56, nedan räknad med 0,6.

Klimatfaktor<60 min	1,3					
Klimatfaktor>60 min	1,3					
Avrinningsk.	0,6					
Avr.omr. (ha)	10,6					
Tillåtet flöde från pkt B till A (l/s)	550					
Flöde öster rv (l/s)	200					

Regn (10 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	130	177	221	273	360	442
Med klimf.	169	230	287	355	468	575
Flöde till B	1075	1463	1827	2257	2976	3854
Erforderligt magasin	0	148	366	624	1056	1583
Regn (20 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	88	120	151	188	251	311
Med klimf.	114	156	196	244	326	404
Flöde till B	728	992	1248	1554	2075	2771
Erforderligt magasin	0	131	438	805	1430	2266
Regn (30 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	68	93	117	146	196	243
Med klimf.	88	121	152	190	255	316
Flöde till B	562	769	967	1207	1621	2209
Erforderligt magasin	0	0	351	783	1527	2586
Regn (40 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	56	76	95	119	159	198
Med klimf.	73	99	124	155	207	257
Flöde till B	463	628	785	984	1315	1837
Erforderligt magasin	0	0	165	641	1435	2689
Regn (50 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	48	65	81	102	135	168
Med klimf.	62	85	105	133	176	218
Flöde till B	359	487	607	843	1116	1589
Erforderligt magasin	0	0	0	480	1299	2717
Regn (60 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	42	58	72	90	119	148
Med klimf.	55	75	94	117	155	192
Flöde till B	347	480	595	674	891	1308
Erforderligt magasin	0	0	0	46	828	2330
Regn (90 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	32	43	53	65	85	104

Med klimf.	42	56	69	85	111	135
Flöde till B	265	356	438	537	703	1060
Erforderligt magasin	0	0	0	0	425	2353
Regn (120 min)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	26	34	42	51	65	79
Med klimf.	33	43	53	64	81	99
Flöde till B	207	270	334	405	517	628
Erforderligt magasin	0	0	0	0	0	522
Regn (4 tim)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	16	21	25	32	42	53
Med klimf.	21	27	33	42	55	69
Flöde till B	120	157	187	240	314	438
Erforderligt magasin	0	0	0	0	0	0
Regn (24 tim)	2-år	5-år	10-år	20-år	50-år	100-år
Intensitet	5	6	7	8	11	13
Med klimf.	7	8	9	10	14	17
Flöde till B	37	45	52	60	82	107
Erforderligt magasin	0	0	0	0	0	0

Tabell 1.

Avrinningsområde

Det ledningsburna avrinningsområdet framgår av kartbilaga 2. Området är ca 10,6 ha. Det begränsas i norr av Ringsjövägen (väg 1265) och i öster av Östra vägen (väg 113). Östra vägen utgör till största delen en vattendelare där avrinning till det aktuella avrinningsområdet endast sker i en punkt genom en ledning med dim 400. Denna ledning har en maxkapacitet om ca 200 l/s.

Avrinningsområdet som påverkar området vid fastigheten Skatan 10 avslutas söder i ett ca 200 m långt dike (pkt C till B) som leder in i en bef. dagvattenledning 800 (pkt B till A). Ledningen har en maxkapacitet om ca 1000 l/s.

Bef dagvattenservis från fastigheten Skatan 10 är inte ansluten på ovanstående beskrivet ledningsnät utan ansluts istället på en ledning som leder ut på en bef D 600 i Per Håkanssons väg med avrinning mot väster. Denna ledning är sedan tidigare avskiljd från ledningsnätet öster om fastigheten Skatan 10.

Kartbilaga 2.

Höjdsättning av ny fastighet på Skatan 10.

Höjdsättningen av fastigheten är en avvägning om att minimera risken för påverkan från dagvatten vid skyfall samt tillgängligheten för angöring från befintlig gata i söder.

För att ha god tillgänglighet för inlastning mm bör färdigt golv på fastigheten ligga på ca +75,00. Detta förutsätter att ett dagvattenmagasin förläggs norr om den planerade fastigheten med en nivå på omgärdande vall som inte understiger +76,5. Se även omhändertagande av eget dagvatten.

Om en sådant magasin inte kommer till utförande rekommenderas ett färdigt golv på nivån +77,00.

Omhändertagande av eget dagvatten på fastigheten Skatan 10

Eftersom fastigheten Skatan 10 idag är obebyggd belastar dagvattnet från fastigheten det mottagande ledningsnätet väldigt lite (ca 30 l/s).

När fastigheten bebyggs kommer avrinningen från fastigheten att öka till ca 130 l/s (10-min, 20 år).

Om fördröjning av det egna vattnet krävs av va-huvudmannen kommer ett magasin om ca 60 m^3 att behöva anläggas i anslutning till södra delen av fastigheten. Ett sådant magasin kan med fördel utgöras av ett underjordiskt magasin beläget under en p-plats eller dylikt.

OBS att dagvattnet från den egna fastigheten inte kan avledas till det norr om fastigheten föreslagna magasinet om färdigt golv blir under nivån +77,00.

Miljökonsekvensnormer

Den enda hårdgjorda ytan som finns inom planområdet är i den södra delen där en lastangöring planeras. Inga parkeringsytor planeras inom planområdet.

Maximalt beräknas ca 8 lastbilar att angöra fastigheten under ett vardagsdygn, dvs max 40 lastbilar/vecka. Med tanke på att lastnings- och lossningstiderna är relativt korta måste risken för föroreningar som kan ledas till dagvattnet anses vara låga eller måttliga. För att minimera risken för att ev. föroreningar transporteras vidare till recipienten genom kommunens dagvattenledningar, kommer ett underjordiskt fördröjnings- och infiltrationsmagasin att installeras. I magasinet kommer ca 80 m^2 infiltrationsyta att finnas. Magasinet kommer aldrig att släppa ut mer än 30 l/s till kommunens dagvattennät.

Påverkan på planområdet

Fotbollsplanen på Skatan 10 är utpekad som ett möjligt översvämningsområde om ovanstående 800-ledning skulle gå full. När man bygger här så påverkar man möjligheten att svämma över på fotbollsplanen. Man måste också sätta en höjd på färdigt golv som inte äventyrar den nya byggnaden, utan att eventuellt ytvatten kan ledas förbi huset. Höjdsättningen av GC-vägen öster om Skatan 10 samt nya höjder på tomt och färdig golvhöjd ses över för att säkerställa rinnväg längs GC-vägen.

För dagvatten på tomt, se ovan. Detta minskar flödet i ledningar västerut inom utredningsområdet.

Påverkan på området nedströms

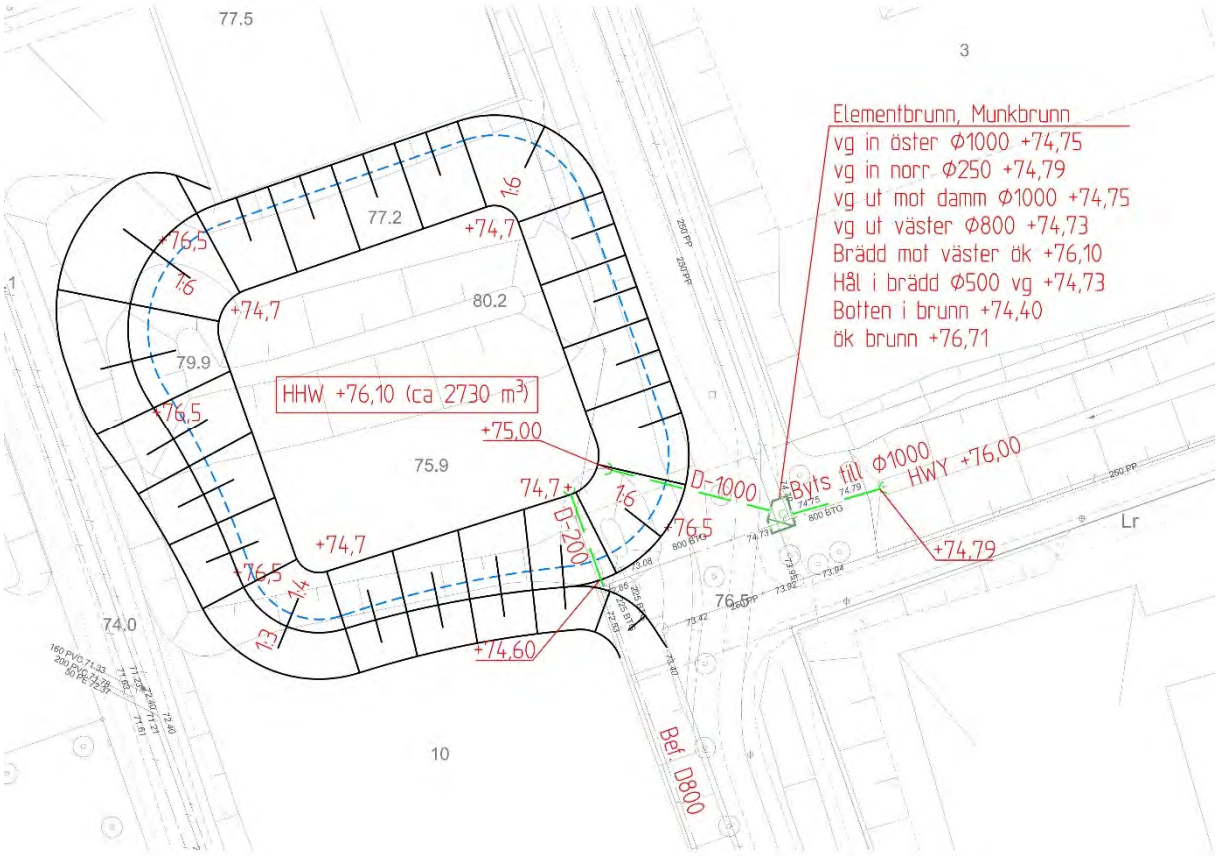
Om man anlägger en damm/utjämnings/skyfallsmagasin på Skatan 10 så minskar man flödet i ledningarna nedströms och förbättrar möjligheten att klara ett skyfall, se nedan avsnitt ”Dagvattenmagasin”.

Flödet i 800-ledningen som går söderut i östra kanten av planområdet minskar avsevärt och förbättrar dagvattenläget nedströms vid förhöjda flöden. Dammen tar hand om flöden som tidigare har kunnat svämma över på bollplanen och rinna ner till Per Håkanssons väg.

För att ytterligare säkerställa rinnvägar kan man anlägga grunda svackor mot fotbollsplanerna längre västerut.

Dagvatten/Skyfallsmagasin

En lämplig plats för ett dagvatten/skyfallsmagasin som skall kunna tillgodose behovet för dimensionerande regn upp till 24-timmars regn är i norra delen på fastigheten Skatan 10. I bifogad skiss nr 3 är ett exempel på hur ett sådant magasin skulle kunna se ut. För 10-minutersregn finns goda säkerhetsmarginaler eftersom den beräknade nivån för högsta vattenytan i magasinet är +75,5. För ett 100-årsregn med en varaktighet om 50 minuter (störst påverkan enligt tabell) kommer nivån i magasinet att stiga till nivån +76,1, vilket då ger en säkerhetsmarginal på ca 40 cm till dammkrönet, som ligger på +76,5. Då rymmer dammen ca 2730 m^3 (vid helt fylld damm 3860 m^3). Vattendjupet blir som mest 1,4 m. En munkbrunn föreslås sättas innan dammen. Munkbrunnen tillåter ett flöde om 500 l/s ut från brunnen, i ett 500mm hål i munkväggen. Vid större flöden stiger vattnet in i dammen, som avvattnas genom ett 200 mm utlopp mot söder (ca 50 l/s). Dammen beräknas tömmas på ca 1,5 tim efter regnets slut. Endast vid större regn kommer en vattenyta att stå i dammen. Bottenyta ca 35,5x38,5 m.

Skiss 3.

Slutsats

Anläggandet av en damm/utjämningsmagasin på föreslagen plats gynnar dagvattenhanteringen inom utredningsområdet, och förbättrar dagvattensituationen nedströms. Även fördröjning av dagvatten på egen tomt, Skatan 10, bidrar till en förbättrad situation längs Per Håkanssons väg.

Den föreslagna bebyggelsen kan genomföras utan försämrad påverkan på ledningsnätet och bebyggelsen väster om fastigheten. De föreslagna åtgärderna klarar alla regn upp till och med 100-årsregn.

Trelleborg 2021-12-09

Stefan Andersson

VA-gruppen Entreprenad AB

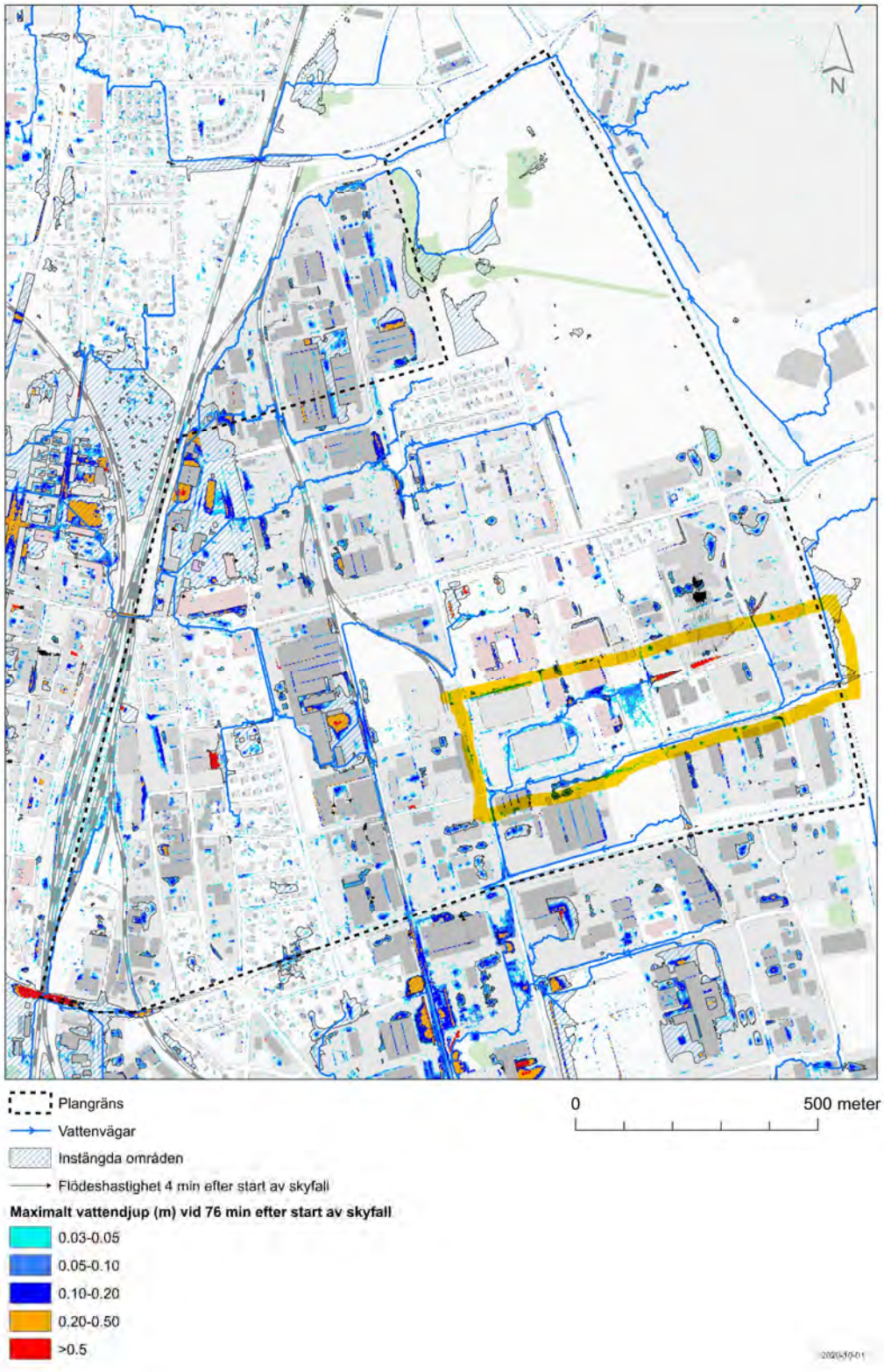
VA-Gruppen Entreprenad AB
Transportvägen 9
231 62 Trelleborg

Postgiro
Bankgiro 5150-0056
Org.nr 556187-6631

Telefon 0410-107 13
Telefax 0410-405 14

Bilaga 1

Fördjupad översiktsplan östra Eslöv, skyfallskartering

VA-Gruppen Entreprenad AB
Transportvägen 9
231 62 Trelleborg

Postgiro
Bankgiro 5150-0056
Org.nr 556187-6631

Telefon 0410-107 13
Telefax 0410-405 14

2021-03-12
E102
Eslöv, Skatan 10
Markmiljökontroll

Miljöteknisk kontroll av schaktmassor inom fastigheten Skatan 10, Eslöv, å 210312.

Uppdragsgivare	LL Geoteknik AB (LLAB) i samarbete med PQ Geoteknik & Miljö AB (PQAB) har på uppdrag av BioGaia Production AB, kontakt Peter Persson utfört kontroll av schaktmassor.	Anmärkningar:
Besöksdatum/ Närvarande	2021-01-21: Lars Lind (LL), LL Geoteknik AB (LLAB) samt personal från Markkompaniet Syd AB på uppdrag av LLAB.	
Allmänt	Fältarbetena har utförts under januari månad 2021 genom jordprovtagning med grävmaskin. Inom undersökt område har 34 provgropar utförts fördelat på 17 delrutor runt om i de befintliga schakthögarna, kallade område 101-117. Därefter har utvalda prover skickats för kemisk analys. Undersökningen har utförts under ledning av Lars Lind, LLAB. På fastigheten Skatan 10 återfinns uppschaktade massor med en uppskattad mängd av ca 4000–5000 ton. Massorna har uppkommit i samband med avbaning/-schaktning inom olika områden inom Eslövs kommun och har därefter placerats inom fastighetens norra del. Massornas innehåll består till stora delar av mullhaltig lera/lermorän och sand. Vid provtagning noterades även byggrester i form av tegel, något asfaltskross, generellt inom samtliga provrutor. För lokalisering av aktuellt område samt provpunkter med uppskattat område för nu utförd provtagning, se bild 1 och figur 1 nedan. Materialet klassas efter Naturvårdsverkets generella riktvärden för NV-KM (känslig markanvändning) och MKM (mindre känslig markanvändning).	Se även bifogade analysprotokoll.

Provtagning 210121	Upplagets volym har bedömts till ca 2600 m^3. Jordprover har uttagits i diffusionstäta påsar och jordlagerföljder noterats tillsammans med eventuella andra iakttagelser beträffande färg, lukt och jordens sammansättning. Provgroparna i de uppschaktade jordmassorna grävdes upp på plats i samband med provtagning. Ett prov består av ca 30 delprov från vardera provgrop, ca ett prov/500 ton. Material från provgrop 102-103, 104-105, osv har blandats till samlingsprov. Provgrop 101, 110 och 111 har analyserats separat, se tabell 1-2 nedan. Fältundersökningar har utförts i enlighet med Fälthandbok – miljötekniska-mark-undersökningar (SGF rapport 2: 2013). Kemiska miljöanalyser har utförts på Eurofins Environmental Sweden AB ackrediterade laboratorium i Lidköping. Upptagna prover har analyserats med avseende på BTEX (bensen, toluen, etylbensen och xylen), alifatiska och aromatiska (petroleum)kolväten, nedan kallat ”olja”, polyaromatiska kolväten (PAH) samt metaller.	Se bild 2 och 3 Se även tabell 1 och 2 samt Bilaga 1.
Resultat	Provtagna massor uppvisar innehåll av PAH H med halter strax över KM (känslig mark) inom Ruta 110. I ett prov, Ruta 106-107, påvisas halter över riktvärdet för mindre än ringa risk (MRR) och är relevant när massor skall borttransporteras från fastigheten.	

Rekommendationer	Resultat visar förhöjda halter av PAH-H över KM (men inte över MKM) i ett av samlingsproverna, Ruta 110. Dessa halter motsvarar en klassificering av jorden som s.k. ”MKM-massor”. I ytterligare ett prov, Ruta 106-107, uppvisar provtagna massor innehåll med ämnen över riktvärdet för MRR (Mindre än ringa risk). Dessa halter motsvarar en klassificering av jorden som s.k. ”KM-massor”.	

	Provtagna massor som skall flyttas och uppvisar innehåll med ämneshalter över riktvärdet för MRR (mindre än ringa risk), kräver en anmälan till Miljökontoret i den kommun som massorna skall återanvändas i innan de transporteras dit, enligt Miljöbalken och NVs handbok 2010:1. Vid sådan hantering kan provtagna massor deklareras med analysprotokollen i denna handling. Som konsult har vi informationsplikt till vår beställare om påträffade föroreningar m.m. Påträffade föroreningar har informerats om och behandlats i denna rapport. Därefter gäller upplysningsskyldighet enligt 10 kapitel Miljöbalken; en fastighetsägare som har en känd förorening inom sin fastighet som kan orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön skall skyndsamt underrätta aktuell miljö-/-tillsynsmyndighet, här Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun.	

Bild 1. Orienteringskarta, översikt. (Källa: www.eniro.se).

Figur 1 visar uppschaktade jordmassor på fastigheten Skatan 10 samt provtagningsrutor.

Bild 2. 210121. Provtagen schakthög

Bild 3 210121. Provtagen schakthög

Tabell 1. Sammanställning kemiska miljöanalyser i jord, m.a.p. metaller och PAH, (mg/kgTS).

Prov-punkt	Jordart	As	Ba	Pb	Cd	Co	Cu	Cr	Hg	Ni	V	Zn	PAH-H	PAH-M	PAH-L
Ruta 101	Mull, lera/lermorän, sand	2,3	51	8,3	0,1	5,3	9,2	10	0,011	10	20	36	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 102-103	Mull, lera/lermorän, sand	3,3	50	9,7	0,1	5,1	8	12	0,016	8,8	18	42	0,15	0,12	0,0225
Ruta 104-105	Mull, lera/lermorän, sand	2,7	58	9,8	0,1	5,5	9,4	13	0,026	12	23	46	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 106-107	Mull, lera/lermorän, sand	2,9	91	19	0,1	6,3	14	14	0,032	13	21	61	0,54	0,3	0,06
Ruta 108-109	Mull, lera/lermorän, sand	1,05	46	7,2	0,1	4,5	6,7	9,2	0,014	8,1	16	32	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 110	Mull, lera/lermorän, sand	10	88	18	0,22	6,4	16	11	0,024	13	39	56	1,4	0,63	0,063
Ruta 111	Mull, lera/lermorän, sand	2,7	82	9,7	0,1	6,9	12	19	0,028	16	31	52	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 112-113	Mull, lera/lermorän, sand	2,6	56	10	0,1	7,2	15	12	0,018	13	23	48	0,12	0,0375	0,0225
Ruta 114-115	Mull, lera/lermorän, sand	2,7	65	13	0,1	6,1	11	17	0,037	14	27	57	0,13	0,0375	0,0225
Ruta 116-117	Mull, lera/lermorän, sand	3,1	72	16	0,1	6,3	9,9	18	0,043	13	28	58	0,42	0,26	0,065
MRR enligt NV		10	-	20	0,2	-	40	40	0,1	35	-	120	0,5	2	0,6
KM enligt NV		10	200	50	0,8	15	80	80	0,25	40	100	250	1	3,5	3
MKM enligt NV		25	300	400	12	35	200	150	2,5	120	200	500	10	20	15

Tabell 2. Sammanställning kemiska miljöanalyser i jord, m.a.p "olja", (mg/kgTS).

Prov-punkt	Jordart	Bensen	Toluen	Etyl-bensen	Xylen	Alif >C5-C8	Alif >C8-C10	Alif >C10-C12	Alif >C12-C16	Alif >C5-C16	Alif >C16-C35	Arom >C8-C10	Arom >C10-C16	Arom >C16-C35
Ruta 101	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 102-103	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 104-105	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 106-107	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	16	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 108-109	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
*Ruta 110	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 111	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 112-113	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 114-115	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
Ruta 116-117	Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50
NV-KM		0,012	10	10	10	25	25	100	100	100	100	10	3	10
NV-MKM		0,04	40	50	50	150	120	500	500	500	1000	50	15	30
FA		1000				1000		10000			10000	1000	1000	

Förklaringar

Grön färg	Markerar att halten understiger MRR/<KM (då MRR-halt ej finns)
Ljusgrön färg	Markerar halt i intervallet MRR-KM
Gul färg	Markerar halt i intervallet KM-MKM
Orange färg	Markerar halt i intervallet MKM-FA
Röd färg	Markerar halt >FA

*) Klassificeringsfärg styrs av tabell 1.

Anm. Vid rapporterade "mindre än "värden har halva det utsvarade värdet här angetts, i ljusblå färg.

Upprättad av
Lomma 2021-03-12
PQ Geoteknik & Miljö AB

Benjamin Bjerg

Granskad av
Hörby 2021-03-12
LL Geoteknik AB

Lars Lind

Bilaga 1 Analysresultat-Jord, Sammanställning

Bilaga 2 Analysresultat, laboratorieverifikat

E102_Eslöv Skatan 10 Jordvall
MILJÖANALYSER JORD+SAMMANSTÄLLNING

SAMTLIGA PROVER, FYLLNING, ORGANISKT OCH MINERALJORD

Prover av PQAB mars 2021																
Provpunkt	Djup, m u my.	Jordart	Arsenik As (mg/kg Ts)	Barium Ba (mg/kg Ts)	Bly Pb (mg/kg Ts)	Kadmium Cd (mg/kg Ts)	Kobolt Co (mg/kg Ts)	Koppar Cu (mg/kg Ts)	Krom Cr (mg/kg Ts)	Kvicksilver Hg (mg/kg Ts)	Nickel Ni (mg/kg Ts)	Vanadin V (mg/kg Ts)	Zink Zn (mg/kg Ts)	PAH-H (mg/kg Ts)	PAH-M (mg/kg Ts)	PAH-L (mg/kg Ts)
Ruta 101			2,3	51	8,3	0,1	5,3	9,2	10	0,011	10	20	36	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 102-103			3,3	50	9,7	0,1	5,1	8	12	0,016	8,8	18	42	0,15	0,12	0,0225
Ruta 104-105			2,7	58	9,8	0,1	5,5	9,4	13	0,026	12	23	46	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 106-107			2,9	91	19	0,1	6,3	14	14	0,032	13	21	61	0,54	0,3	0,06
Ruta 108-109			1,1	46	7,2	0,1	4,5	6,7	9,2	0,014	8,1	16	32	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 110			10	88	18	0,22	6,4	16	11	0,024	13	39	56	1,4	0,63	0,063
Ruta 111			2,7	82	9,7	0,1	6,9	12	19	0,028	16	31	52	0,055	0,0375	0,0225
Ruta 112-113			2,6	56	10	0,1	7,2	15	12	0,018	13	23	48	0,12	0,0375	0,0225
Ruta 114-115			2,7	65	13	0,1	6,1	11	17	0,037	14	27	57	0,13	0,0375	0,0225
Ruta 116-117			3,1	72	16	0,1	6,3	9,9	18	0,043	13	28	58	0,42	0,26	0,065
MRR enligt NV			10	-	20	0,2	-	40	40	0,1	35	-	120	0,5	2	0,6
KM enligt NV			10	200	50	0,8	15	80	80	0,25	40	100	250	1	3,5	3
MKM enligt NV			25	300	400	12	35	200	150	2,5	120	200	500	10	20	15
FA enligt Avfall Sverige			1000	50000	2500	1000	1000	2500	1000	50	1000	10000	2500	50	1000	1000
Antal			10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Min			1,1	46	7	0,1	4,5	7	9,2	0,011	8,1	16	32	0,055	0,0375	0,0225
Median			3	62	10	0,1	6,2	10	13	0,03	13	23	50	0,13	0,04	0,023
Medel			3,3	66	12	0,1	6	11	14	0,02	12	25	49	0,3	0,2	0,03
Max			10	91	19	0,22	7	16	19	0,043	16	39	61	1,4	1	0,1

Anm 1.

Mörkgrön färg	Markerar att halten understiger MRR, eller KM när MRR saknas. Klassning MRR-massor.
Grön färg	Markerar att halten understiger KM. Klassning KM-massor.
Gul färg	Markerar halt i intervallet KM-MKM. Klassning MKM-massor.
Orange färg	Markerar halt i intervallet MKM-FA. Klassning IFA-massor.
Röd färg	Markerar halt >FA. Klassning FA-massor.

* klassning från PAH el metaller, se bilaga 1B

Anm 2. Vid rapporterade "mindre än"värden har halva det utsvarade värdet här angetts, i ljusblå färg.

E102_Eslöv Skatan 10 Jordvall
MILJÖANALYSER JORD+SAMMANSTÄLLNING

SAMTLIGA PROVER, FYLLNING, ORGANISKT OCH MINERALJORD

Jordprover-OLJA, av PQAB mars 2021 (mg/kgTS).															
Provpunkt nr	Djup, m.u.my.	Jordart	Bensen	Toluen	Etylbensen	Xylen	Alifater >C5-C8	Alifater >C8-C10	Alifater >C10-C12	Alifater >C12-C16	Alifater >C5-C16	Alifater >C16-C35	Aromater >C8-C10	Aromater >C10-C16	Aromater >C16-C35	Oljetyp ()
Ruta 101		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 102-103		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 104-105		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 106-107		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	16	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Ospec
Ruta 108-109		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
*Ruta 110		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 111		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 112-113		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 114-115		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
Ruta 116-117		Mull, lera, lermorän, sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
min			<0,0035	<0,10	<0,10	<0,10	<5,0	<3,0	<5,0	<5,0	<9	<10	<4,0	<0,90	< 0,50	-
max			<0,0035	<0,10	<0,10	<0,10	<5,0	<3,0	<5,0	<5,0	<9	16	<4,0	<0,90	< 0,50	-
Antal			10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	-
NV-KM			0,012	10	10	10	25	25	100	100	100	100	10	3	10	-
NV-MKM			0,04	40	50	50	150	120	500	500	500	1000	50	15	30	-
FA			1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	10000	-	10000	1000	1000	1000	-

* klassning från PAH el metaller, se bilaga 1A

Anm 1.

Mörkgrön färg	Markerar att halten understiger MRR när normal detektionsgräns understigs (<-värden). Klassning MRR-massor.
Grön färg	Markerar att halten understiger KM. Klassning KM-massor.
Gul färg	Markerar halt i intervallet KM-MKM. Klassning MKM-massor.
Orange färg	Markerar halt i intervallet MKM-FA. Klassning IFA-massor.
Röd färg	Markerar halt >FA. Klassning FA-massor.

Anm 2. Färg och klassificering för asfalt enligt Bilaga 1A.

2021-03-12
E102
Eslöv, Skatan 10
Markmiljökontroll

BILAGA 2
Laboratorieanalyser, verifikat – JORD

Sida 1	Denna försättssida
Sida 2-30	Jordanalyser

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028069-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120317**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 101		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**91.7**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.3**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**51**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**8.3**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**5.3**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**9.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**10**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.011**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**10**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**36**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Ackred. nr 1125
Provning
ISO/IEC 17025

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028070-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120318**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 102-103		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**85.1**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.062**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**0.037**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**0.034**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.12**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.15**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**0.18**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.31**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**3.3**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**50**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**9.7**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**5.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**8.0**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**12**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.016**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**8.8**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**42**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028051-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120319**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 104-105		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**82.2**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.7**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**58**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**9.8**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**5.5**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**9.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.026**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**12**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**23**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**46**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028078-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120320**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 106-107		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**85.5**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**16**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Ospec**				a)*
Benso(a)antracen	**0.067**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**0.063**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.16**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**0.082**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.074**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**0.047**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**0.12**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**0.10**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**0.078**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.060**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.30**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.54**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.46**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**0.44**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.90**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.9**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**91**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**19**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.3**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**14**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**14**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.032**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**21**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**61**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-027787-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120321**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 108-109		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**86.6**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**< 2.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**46**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**7.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**4.5**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**6.7**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**9.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.014**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**8.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**32**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Julia Josefsson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028071-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120322**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 110		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**84.4**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**0.18**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**0.17**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.47**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**0.17**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.18**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**0.035**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**0.033**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**0.079**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**0.032**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**0.27**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**0.23**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**0.18**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.063**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.63**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**1.4**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**1.2**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**0.87**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**2.1**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**10**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**88**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**0.22**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.4**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**11**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.024**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**39**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**56**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028072-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120323**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 111		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**82.2**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.7**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**82**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**9.7**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.9**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**12**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**19**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.028**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**31**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**52**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028058-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120324**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 112-113		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**82.1**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.031**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.12**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.11**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.24**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.6**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**56**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**10**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**7.2**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**15**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**12**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.018**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**23**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**48**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028073-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120325**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 114-115		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**81.4**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.043**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.13**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.12**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.25**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**2.7**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**65**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**11**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**17**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.037**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**14**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**27**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**57**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

PQ Geoteknik & Miljö AB
Benjamin Bjerg
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-028074-01

EUSELI2-00850071
Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
Skatan 10 Jordvall E102 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-02120326**	Provtagare	BB
Provbeskrivning:			
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-02-11		
Utskriftsdatum:	2021-02-16		
Analyserna påbörjades:	2021-02-11		
Provmärkning:	Ruta 116-117		
Provtagningsplats:	Jordvall		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**83.2**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Benso(a)antracen	**0.058**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	**0.046**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.14**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	**0.066**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.047**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	**0.035**	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	**0.031**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	**0.030**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	**0.098**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	**0.087**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	**0.049**	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.065**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.26**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.42**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	**0.37**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	**0.38**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	**0.75**	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	**3.1**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Barium Ba	**72**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	**16**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	**6.3**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	**9.9**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	**18**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	**0.043**	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	**13**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	**28**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	**58**	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Antagande av detaljplan för Sebran 38, Eslöv 15

KS.2017.0442

KS.2017.0442

2022-09-08
Torsten Helander
+4641362995
torsten.helander@eslov.se

Kommunstyrelsen

Antagande av detaljplan för Sebran 38, i Eslöv, Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2018-02-27, § 26 att ge sökande positivt planbesked och planuppdrag för att genom en detaljplaneprocess pröva om den aktuella marken är lämplig för bostadsändamål. Planförslaget har varit ute på samråd och granskning och Kommunledningskontoret föreslår nu kommunstyrelsen att lyfta planförslaget för antagande.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Antagande av detaljplan för Sebran 38, i Eslöv, Eslövs kommun
- Granskningsutlåtande Detaljplan för Sebran 38, antagande 2022-10-04
- Planbeskrivning Detaljplan för Sebran 38, antagande 2022-10-04
- Plankarta Detaljplan för Sebran 38, antagande 2022-10-04
- Samrådsredogörelse Detaljplan för Sebran 38, antagande 2022-03-07
- Bullerutredning, Sweco, Sebran 38
- Solstudie, Lokal XXX Arkitekter, Sebran 38
- Parkeringsutredning, Lokal XXX Arkitekter, Sebran 38
- Miljöteknisk markundersökning, Contractor Areco, Sebran 38

Beredning

Planen har beretts med hjälp av kommunens anlitade plankonsulter. Tomten ligger i korsningen Västerlånggatan/Repslagargatan. Den är sedan länge bebyggd med ett mindre gatuhus och en likaså liten verkstadsbyggnad på gården. Planförslaget ger en högre exploatering än gällande plan och medger därmed en bättre ekonomi och ett troligare genomförande. Tomten ligger i ett hörnläge och bebyggs för att sluta an till bebyggelsen norrut i kvarteret på traditionellt stenstadsmaner, fasad möter trottoar. Detta skärmar det inre av kvarteret från den trafikerade Västerlånggatan och sluter kvarterets hörn. Tomten och gården är trång och uteplatser lokaliseras därför till takytor samt i en upphöjd gård över parkering i bottenvåning, som tack vare

upphöjningen ändå kan nås av sol framåt kvällen. Fastigheten ligger omedelbart norr om kvarteret Stenbocken och öster om fastigheten Sebran, för vilka båda planuppdrag också finns.

Detaljplanen har varit på samråd och granskning då myndigheter, sakägare och allmänhet fått tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget. Framförda synpunkter och kommunens kommentarer till dessa redovisas i samrådsredogörelsen respektive granskningsutlåtandet. Endast redaktionella justeringar och förtydligande har gjorts sedan granskningen av planförslaget

Förslag till beslut

- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att anta *Detaljplan för Sebran 38, i Eslöv, Eslövs kommun*

Beslutet skickas till

Rezniqi § Fastighet, Repslagargatan 12, 24132 ESLÖV

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

ESLÖVS KOMMUN

Detaljplan för Sebran 38, i Eslöv, Eslövs kommun

Antagandehandling

Diarienummer: KS 2017.0442
Upprättad: 2022-10-04

Handlingar som tillhör detaljplanen:
- Plankarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Bullerutredning, Sweco 2020-11-05
- Solstudie, Lokal XXX Arkitekter 2021-10-28
- Parkeringsutredning, Lokal XXX Arkitekter 2021-10-28
- Geotekniska förutsättningar, Lokal XXX Arkitekter 2021-10-28
- Dagvatten och skyfall, Lokal XXX Arkitekter 2021-10-28
- Miljöteknisk markundersökning, Contractor Areco 2019-05-09

Standardförfarande:

PLANUPPDRAG > SAMRÅD > GRANSKNING > ANTAGANDE > LAGA KRAFT

VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan styr hur marken får användas för ett område inom kommunen exempelvis för bostäder, kontor, handel och industri. Detaljplanen får även reglera placering, utformning och utförande. En detaljplan består av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning som beskriver plankartan. Planbeskrivningen, som inte är juridisk bindande, ska underlätta förståelsen för plankartans innebörd.

PLANPROCESSEN

Detaljplaneprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråd och granskning ges möjlighet för sakägare, myndigheter och andra berörda att inkomma med synpunkter.

INLEDNING

SAMMANFATTNING

Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten för bostadsbebyggelse om fyra till åtta våningar inom fastigheten samt möjlighet till centrumverksamhet. Planområdet är framträdande i stadsbilden samt utsatt för höga flöden vid skyfall varför syftet är också att reglera utformningen för att hantera skyfallsvatten och anpassa ny bebyggelse gestaltningsmässigt till omgivningen.

Exploatören planerar att bygga cirka 40 lägenheter. Planområdet är cirka 660 kvm och innefattar kvartersmark för bostadsändamål samt möjlighet till centrumverksamhet i bottenvåningen.

Den nya byggnaden med en högre byggnadsdel i det sydöstra hörnet markerar korsningen Repslagaregatan och Västerlånggatan och ger en fondverkan i gaturummet. Tillsammans med kvarteret Timmermannen och kvarteret Stenbocken samlas hög bebyggelse (över 7 våningar) i Eslövs tätort till ett begränsat område vilket ger ett sammanhängande stadslandskap. Byggnaden regleras i gestaltning avseende bland annat utformning av fasader och bottenvåning vilket innebär en positiv förändring av Västerlånggatan och Repslagaregatan med ett blickfång som skapar en intressant fokuspunkt. Inom planområdet ligger idag två envåningsbyggnader med visst kulturhistoriskt värde. Byggnaderna visar på den äldre, lägre bebyggelsen med gathus som beskrivs i riksintresset för kulturmiljö i Eslöv. Rivning av dessa byggnader bedöms av kommunen inte påverka riksintresset i stort då de värden som finns inom planområdet finns representerade på andra platser i Eslöv så som längs Vångavägen där gathusen har det typiska utseendet och med egna trädgårdar på baksidan.

Parkeringsbehov löses på kvarterets innergård. För att kompensera för parkeringens ianspråktagande av friyta ska parkering överbyggas med en upphöjd, planteringsbar, gård samt ska takterrasser uppföras. Området är känsligt för översvämning vid kraftigt skyfall och utformning av byggnaden samt den underliggande ytan på gården ska anpassas till detta.

De huvudsakliga förändringarna efter granskning är:

- Utveckling av hantering av dagvatten- och skyfall

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehåll

INLEDNING ... 3
SAMMANFATTNING ... 3
FÖRUTSÄTTNINGAR ... 6
PLANDATA ... 6
BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING ... 7
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN ... 8
KULTURMILJÖ ... 12
ARKEOLOGI/FORNLÄMNINGAR ... 15
SERVICE ... 15
TRAFIK ... 15
NATUR ... 16
TOPOGRAFI ... 16
GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN ... 16
MARKFÖRORENINGAR ... 17
DAGVATTEN OCH SKYFALL ... 18
MARKRADON ... 19
LUFTFÖRORENINGAR ... 19
TEKNISK FÖRSÖRJNING ... 19
PLANFÖRSLAG ... 20
MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD ... 20
TRAFIK ... 24
BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD ... 25
NATUR ... 26
EKOSYSTEMTJÄNSTER ... 26
TEKNISK FÖRSÖRJNING ... 26
SÄKERHET OCH HÄLSA ... 27
SOCIALA ASPEKTER ... 27
KONSEKVENSER ... 28
MILJÖKONSEKVENSER ... 28
MILJÖKVALITETSNORMER (MKN) ... 29
DAGVATTEN ... 29
ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL ... 29

MARK OCH GRUNDLÄGGNING 30
MARKRADON 30
MARKFÖRORENINGAR 30
STADSBILD 30
SOLFÖRHÅLLANDEN 30
TRAFIK 32
TEKNISK FÖRSÖRJNING 32
HÄLSA OCH SÄKERHET 33
SOCIALA KONSEKVENSER 33
GENOMFÖRANDE 34
ORGANISATORISKA FRÅGOR 34
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER 34

FÖRUTSÄTTNINGAR

PLANDATA

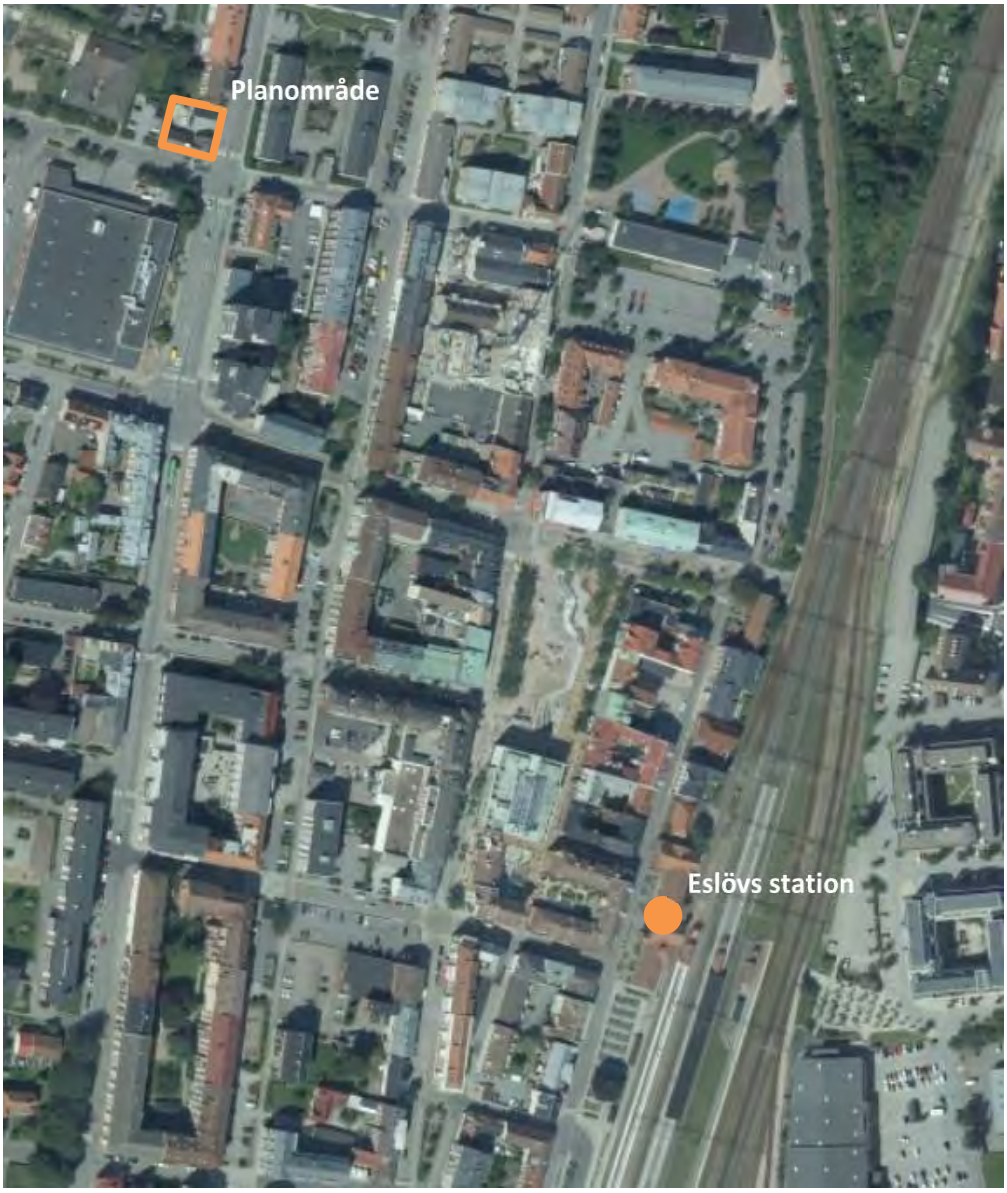
Areal och Markägoförhållanden

Planområdet är totalt cirka 660 kvm stort och omfattar fastigheten Sebran 38 och ägs av Rezniqi & Fastighet AB.

Plansituation och angränsande fastigheter

För planområdet gäller detaljplan S106 – Förslag till ändring av stadsplanen *för område kring Föreningstorget i Eslöv* som antogs 1961. Gällande detaljplan tillåter bostäder i tre våningar på halva delen av fastigheten mot Västerlånggatan. Resterande mark får inte bebyggas enligt planen. Detaljplanen är inte genomförd inom aktuell fastighet.

Angränsande fastigheter är Sebran 34, 35 och 37 samt Eslöv 53:4.

BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING

Planområdet ligger i korsningen Repslagaregatan och Västerlånggatan. Inom planområdet finns två sammanbyggda byggnader i en våning med tillhörande komplementbyggnader på en mindre gård. Gården är i huvudsak hårdgjord och infart sker från Västerlånggatan.

Byggnaderna är en av de kvarvarande låga byggnaderna i Eslövs tätort och används i nuläget som kontor. Den låga skalan och formen är typisk för de mindre bostadshus som uppfördes längs de äldre tillfartsvägarna in till centrala Eslöv. Gathusen bildade en enhetlig miljö och längs vissa gator finns denna enhetliga miljö kvar såsom vid Västergatan som ligger cirka 300 meter från planområdet. Fasaden på en av byggnaderna är i puts mot Repslagaregatan och tegel in mot gården. Den andra byggnadens fasad är i skivmaterial och är tydligt tilläggsisolerad.

Enligt Stadsbyggnadsprogrammet för Eslövs kommun från 2004 ligger planområdet precis utanför området ”Stenhusstaden” som syftar på slutna kvarter med putsade eller tegelklädda fasader. Området som kvarteret är beläget i är även upptaget i område av riksintresse för kulturmiljövård. Riksintresset gäller järnvägsstaden och den stadsmiljö som visar järnvägen och industrialismens betydelse för Eslövs tätortsutveckling, från stationssamhälle till stad.

Foto över planområdet sett från Västerlånggatan (2020-09-03)

Historik
Planområdet omfattades av Erik Bülow-Hubes stadsplan från år 1913 innan en ändring av stadsplanen för området gjordes. I stadsplanen går det att se befintligt hörnhuset på fastigheten som markerar korsningen Västerlånggatan – Repslagaregatan samt vad som kan vara en låg gårdsbyggnad som finns på fastigheten idag.

Stadsplan över Eslöv 1913, aktuellt planområde markerad med streckad linje

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

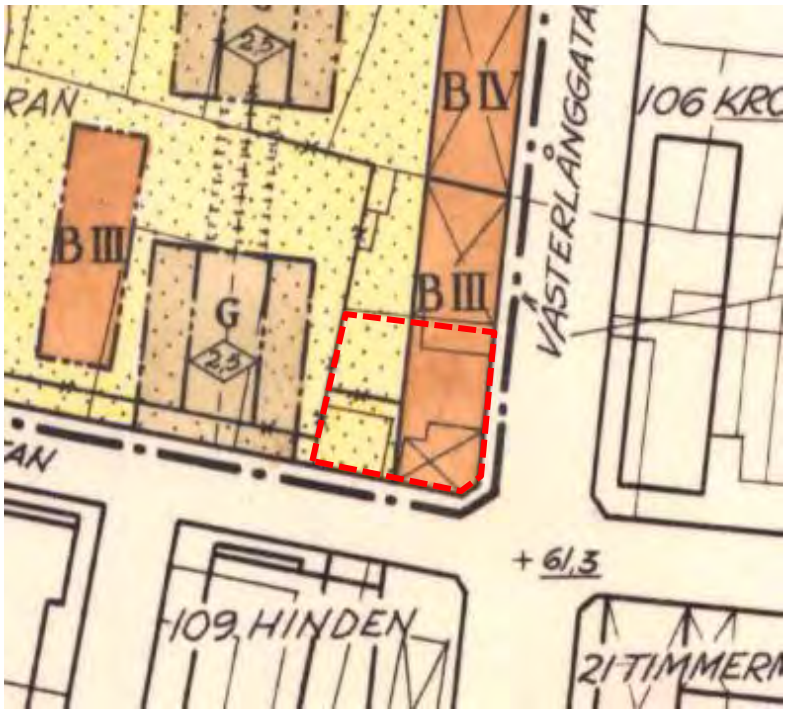
Översiktsplan Eslöv 2035
Planområdet ingår i Översiktsplan Eslöv 2035, antagen av kommunfullmäktige 2018-05-28. Avseende förtätning anger översiktsplanen att tillkommande bebyggelse ska ta hänsyn till befintliga värden och förutsättningar i området och att utveckling ska verka för socialt hållbara strukturer och motverka segregation genom bland annat varierande hustyper och upplåtelseformer. Kommunen ska värna och stärka kulturhistoriska värden, platser, stråk och gatumiljöer samt sociala och demokratiska rum. Ambitionen är att stärka inkluderande miljöer som uppmuntrar till möten, aktiviteter och rörelser på lika villkor.

Planområdet ingår i förtätningsområde för väster om stambanan. Förtätning ska ske i lämpliga lägen och med en blandad täthet och funktioner. Ny bebyggelse ska komplettera och stärka de befintliga värdena i området. Hänsyn ska tas till vattenhantering, buller, grönstruktur, kulturmiljö och riksintresse för kommunikationer och kulturmiljö. Nära planområdet går även en grön koppling från östra delen av Eslövs tätort genom parken Stallhagen och vidare västerut.

Förtätningen av Sebran 38 bedöms av kommunen vara förenlig med gällande översiktsplan.

Gällande detaljplan

För planområdet gäller detaljplan S106 – *Förslag till ändring av stadsplanen för område kring Föreningstorget i Eslöv* som antogs 1961. Gällande detaljplan tillåter bostäder i tre våningar på halva delen av fastigheten mot Västerlånggatan. Resterande mark får inte bebyggas enligt planen. Detaljplanen är inte genomförd inom aktuell fastighet. Inom planområdet gäller även tomtindelning 1975-11-25 för kvarteret 111 Sebran i Eslöv i Eslövs kommun.

Utsnitt från gällande detaljplan S106 – "Förslag till ändring av stadsplanen för område kring Föreningstorget i Eslöv" för Sebran 38. Aktuellt planområde markerat med röd streckad linje.

Angränsande detaljplaner

- "*S-171 - Ändring av stadsplanen för kvarteret 111 Sebran*" antagen 1975. Detaljplanen anger område för centrumbebyggelse och område för bostäder i högst tre våningar gällande bostadsbebyggelse.
- "*S-60 - Ändring av stadsplan för området kring Föreningstorget*" antagen 1954. Detaljplanen anger område för allmän plats gata/torg.
- "*S-96 - Ändring av stadsplanen för kvarteren 106 Kronhjorten och 104 Isbjörnen*" antagen 1961. Detaljplanen anger område för bostäder i högst tre våningar.
- "*S92 - Ändring av stadsplanen för kvarteret 212 Timmermannen*", antagen 1960. Detaljplanen anger område för bostäder i högst tre våningar mot Västerlånggatan och bostäder och handel i två våningar mot Repslagaregatan.
- *"E220 - Detaljplan för Stenbocken 14 & 15",* antagen 2021. Detaljplanen anger område för bostäder och centrumverksamheter i två till åtta våningar.

På angränsande fastighet Sebran 34 och 35 finns en pågående planbeskedsärende.

Karta över angränsande detaljplaner. Aktuellt planområde markerad med röd streckad linje.

Bostadsförsörjningsprogram

Gällande bostadsförsörjningsprogram (2021) visar att Eslövs har haft en stadig befolkningstillväxt under 2000-talet och befinner sig i en expansiv region där befolkningen kommer att öka. Det är främst barn samt vuxna i åldrarna 30–49 år som flyttar till Eslöv. Inflyttare lockas av närhet till natur och rekreation, huspriser, pendling och boende. Majoriteten av kommuner i såväl riket som Skåne rapporterar ett underskott av bostäder, inklusive Eslövs kommun. Majoriteten av bostäderna i Eslöv byggda sedan 2013 har varit flerbostadshus, framför allt hyresrätter.

Kommunens mål för bostadsförsörjningen delas upp i tre teman: bostadsutbud, befolkningstillväxt och särskilda grupper.

1. Det ska byggas ca 200 bostäder i genomsnitt per år
2. Kommunens ska främja ett varierande utbud av bostäder i hela kommunen. Stor vikt ska läggas vid att öka andelen småhus och bostadsrätter i syfte att få till varierade boendealternativ.
3. Kommunen ska fortsätta utveckla centrum i Eslövs stad samt Östra Eslöv. Stor hänsyn ska tas till grönområden och rekreationsområden.
4. Bostadsförsörjningen av byarna ska anpassas utifrån byarnas unika bostadsbehov och identitet

5. Befolkningen ska öka med cirka 1 procent årligen
6. Kommunen ska stärka sin roll i regionen

7. Kommunen ska öka det varierade utbudet av boendemöjligheter för Eslövs äldre befolkning för att ge dem ökad möjlighet till självständighet och trygghet
8. Kommunen ska jobba för att fler personer ska få egna boendekontrakt

9. Kommunen ska säkerställa moderna och tillgängliga boendealternativ för personer med funktionsnedsättning

Exploatören avser bygga cirka 40 stycken lägenheter utifrån detaljplaneförslaget. Upplåtelseform och storleksblandningar regleras inte i detaljplanen.

Planuppdrag
Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) beslutade 2018-02-27 att ge positivt planbesked och planuppdrag för detaljplan för Kv. Sebran 38.

Riksintressen
Planområdet är berört av riksintresse för kulturmiljövård, område M182. Riksintresset är motiverat utifrån järnvägens och industrialismens påverkan på utvecklingen av Eslöv från stationssamhälle till stad. I beskrivningen av riksintresset är följande värden uttryckta: ”*Spår av vägsträckningar, markanvändning och bebyggelse från tiden före järnvägens tillkomst och det nya samhällets tidigaste skeden. Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta, stadsmässiga, men relativt småskaliga karaktär. De kringbyggda kvarteren med bostäder och lokaler för handel och hantverk samt ekonomibyggnader och bakgårdar. Offentliga byggnader med bland annat den nygotiska kyrkan (1891) som givit upphov till begreppet "Eslövsgotik". Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och anläggningar. Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel. Inslag av parker och grönska. Det tidiga 1900-talets utvidgningsområden, med tidstypisk terränganpassad plan och villor på stora, grönskande tomter. Medborgarhuset, ritat av H Asplund, från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet.”* (Text från RAÄ, ”Riksintressen för kulturmiljövården – Skåne län, 2014-02-18”) Läs även under rubriken ”Kulturmiljö”.

Miljöbalken
På fastigheten har det tidigare funnits en bilverkstad som har gett upphov till viss förorening av marken inom planområdet. Läs mer under rubriken ”Markföroreningar”.

KULTURMILJÖ

Kulturhistoriska byggnader och miljöer

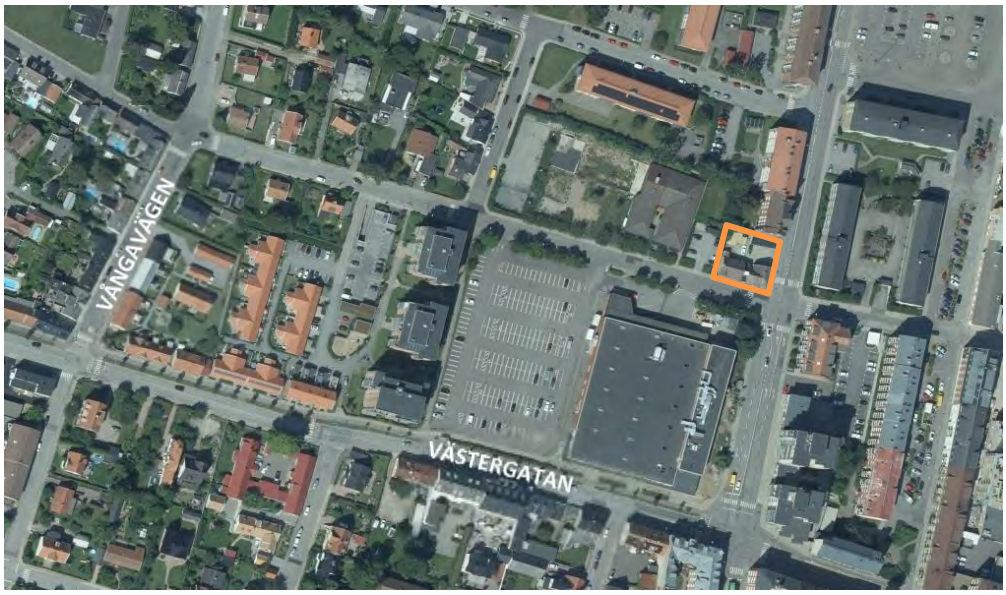
Planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård där värdet bland annat ligger i Eslövs utveckling från stationssamhälle till stad. För området där fastigheten Sebran 38 finns är de värdebärande elementen av riksintresset framför allt rutnätsstaden och gathusbebyggelsen.

Byggnaderna inom planområdet har ett visst kulturhistoriskt värde. Under åren har båda byggnaderna förvanskats med bland annat tilläggsisolering och fönsterbyte men byggnadernas volym visar på hur gathusbebyggelsen i Eslöv har sett ut.

Vid sekelskiftet skedde en stor expandering av orten och 1913 uppfördes den första stadsplanen där Västergatan blev en viktig indelning för de olika stadskaraktärena i tätorten: Stenstaden, trädgårdsstaden/villastaden och småhusbebyggelse. Längs Västergatan går det att se alla stadskaraktärer och hur bebyggelsen i tätorten har förändrats från bondgårdar och gatuhus till varierande och småskalig till större likformiga och sammanhängande byggnadsvolymer från 1930-talet och framåt. Enligt kulturmiljöinventering från 2018 (som ligger till grund för pågående arbete med kulturmiljöprogram för Eslöv) ligger kvarteret Sebran inom stadskaraktären småhusbebyggelse. Stadskaraktären av småhusbebyggelse är mest märkbar längre väster om planområdet och utmärks av så kallad ”utomplansbeyggelse”, bebyggelse som uppkom innan den första stadsplanen togs fram.

Gathusen, som omfattas av riksintresset, var små bostäder i oftast 1 - 1½ våning och individuellt utformade. Husen var placerade med långsidan utmed gatan och med trädgårdar på baksidan. Fasaderna var ofta i tegel eller puts med entrén mot gatan. Typiska hus från den här perioden finns fortfarande att se längs Vångavägen, cirka 300 meter väster om planområdet.

Byggnaderna inom kvarteret Sebran finns inte beskrivna i något kulturmiljöunderlag och är inte inventerade. I kommunens bygglovsarkiv finns bygglov från år 1914 som anger att byggnaden som vetter mot Repslagarevägen är avsedd som verkstad. 1922 inreds vinden i verkstaden med ett litet kontor som har fönster ut mot Repslagaregatan och 1939 byggs en ekonomibyggnad med garage på gården mot Sebran 37. Byggnaden i hörnet av fastigheten är avsedd för bostad vilket bekräftas genom ett bygglov från 1928 då bygglovet gäller ”*Förslag till ändring med bibehållande af 2 kök*”. Det är inte fastställt när denna byggnad först uppfördes. I bygglovet från 1914 redovisas den som befintlig. Det verkar även har funnits en affär i hörnet då det är angivet i ett senare bygglov från 1957. I bygglovet från 1957 föreslås en förändring som innebär att affären tas bort och verkstadsbyggnaden och bostadsbyggnaden byggs ihop. Det är oklart om det finns kvar bostäder i byggnaden efter denna förändring. 1988 sker byte av fasad och byggnaderna får utseendet de har idag.

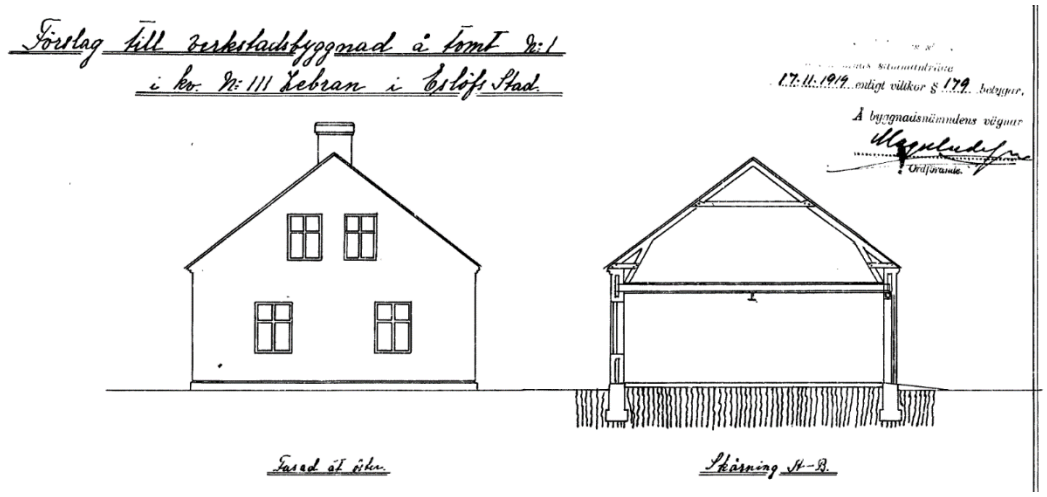
Kartbild som visar Vångavägen och Västergatan i relation till planområdet

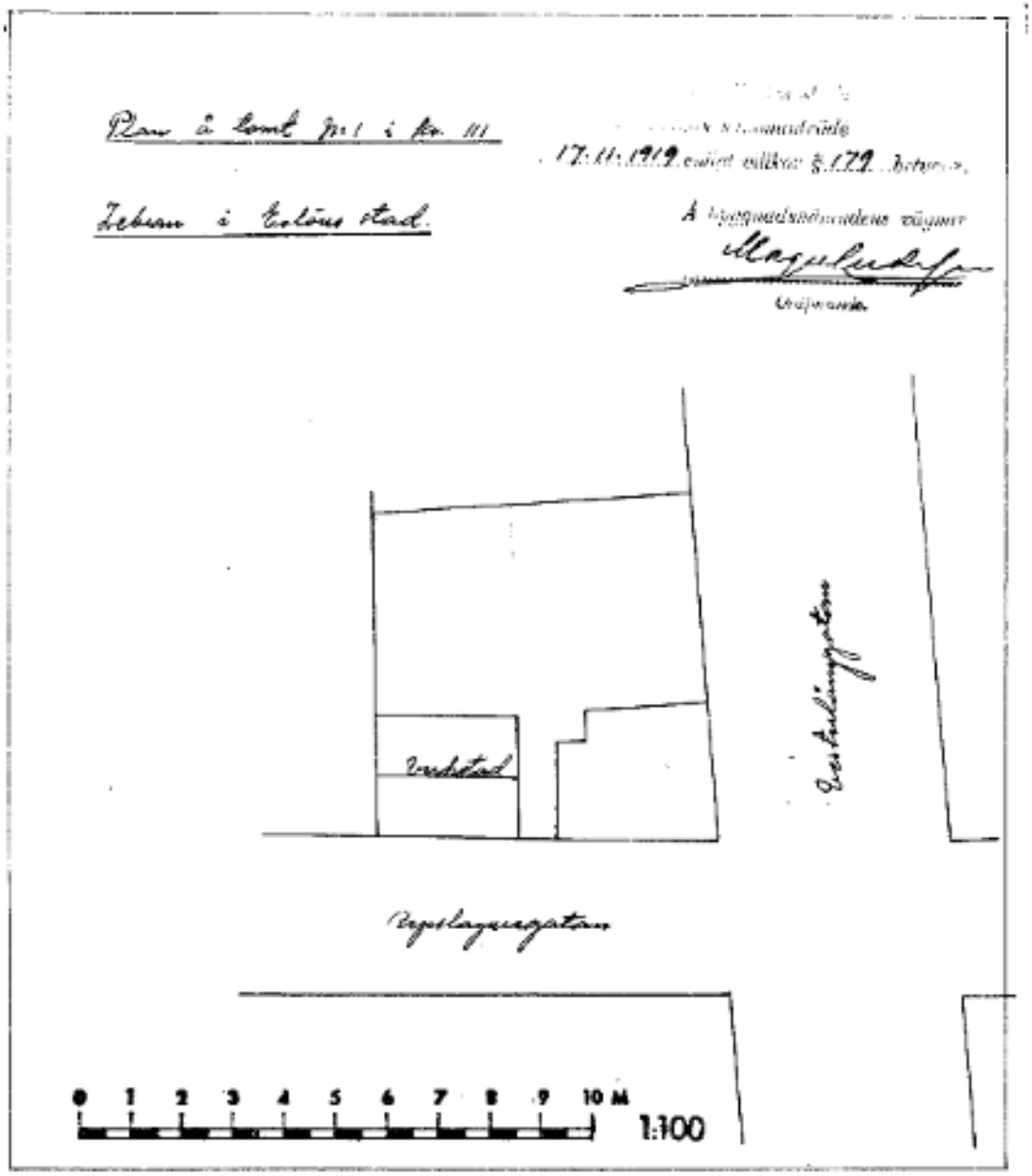

Karaktäristiska gathus längs Vångavägen

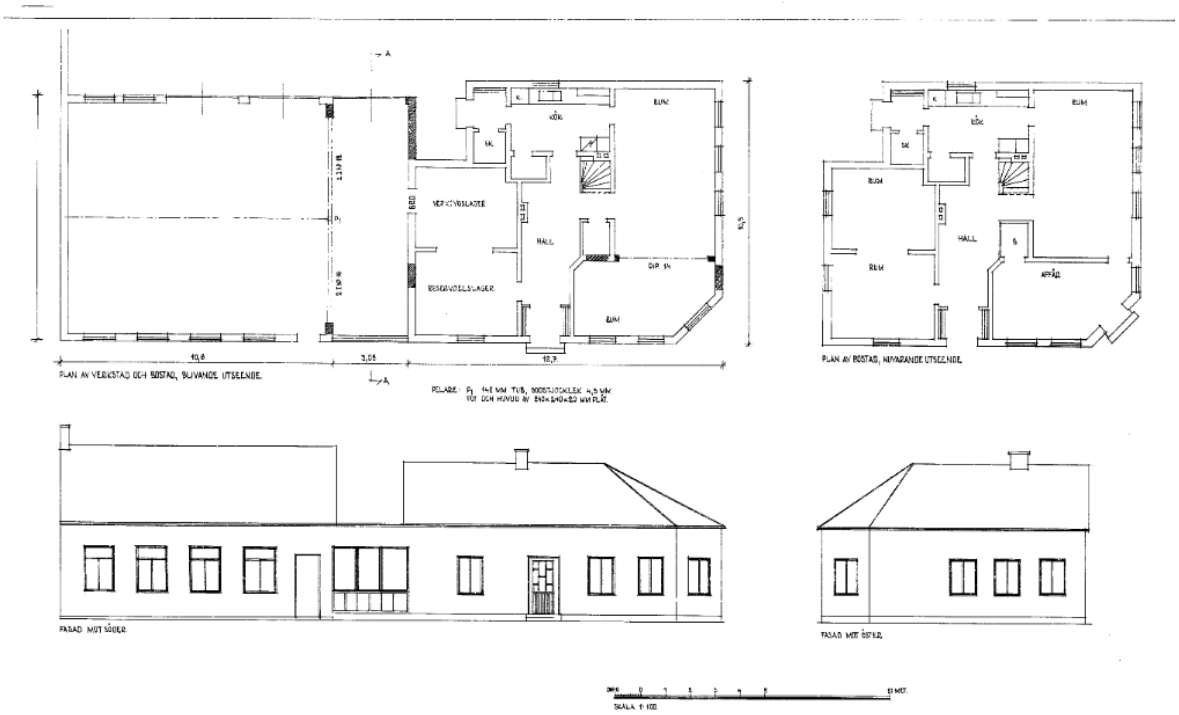

Befintlig bebyggelse inom planområdet sett från Repslagaregatan

Utdrag från bygglov från 1914, ”Förslag till verkstadsbyggnad”

Utdrag från bygglov från 1957 som visar ombyggnad av bostadsbyggnaden i hörnet av Sebran 38

ARKEOLOGI/FORNLÄMNINGAR

Det finns inga kända fornlämningar inom området.

SERVICE

Inom 500 meter från planområdet finns flera butiker och restauranger. I direkt anslutning finns en livsmedelsbutik.

Inom 500 meter finns flera grundskolor (Västra skolan, Ekenässkolan) och förskolor (Emmabo, Kluringen) samt ett äldreboende (Gjutaregården). Närmaste vårdcentral ligger 400 meter öster om planområdet.

TRAFIK

Gång- och cykelvägar

Längs Västerlånggatan finns det dubbelsidig gångbana och cykling sker på gatan i blandtrafik. Längs Repslagaregatan finns dubbelsidig gångbana och även här sker cykling i blandtrafik.

I och med ombyggnad av Föreningstorget, ca 140 meter norr från planområdet, finns planer på att även utveckla Västerlånggatan i anslutning till torget och bygga om den med cykelbana. Det finns inga beslut om cykelbanan även skulle fortsätta längre söderut längs hela Västerlånggatan.

Kollektivtrafik

I direkt anslutning till planområdet finns en busshållplats, Repslagaregatan. Busslinje 2 trafikerar hållplatsen med en turtäthet av två avgångar i timmen. Busslinjen går till bland annat Stora Torg och Eslövs station.

Från planområdet tar det cirka 5 minuter att cykla och cirka 10 minuter att gå till Eslövs station där både buss och tåg trafikerar. Bland annat går Öresundståg och Pågatåg till Lund, Malmö och Kristianstad.

Biltrafik
Enligt kommunens trafikmätning från 2016 trafikerar 4 700 fordon per vardagsmedeldygn Västerlånggatan där 5% klassas som tung trafik. Cirka 1 200 fordon per vardagsmedeldygn trafikerar Repslagaregatan där 5% är klassad som tung trafik. Andel tung trafik har påverkan på bland annat bullerberäkning. Läs mer under rubrik ”Buller och störningsskydd”.

Parkering
På Sebran 38 finns idag en parkeringsyta för cirka fem till sex bilar. Det finns inte möjlighet till längsgående parkering på Repslagaregatan eller Västerlånggatan.

Den 6 april 2021 antog kommunstyrelsen i Eslövs kommuns parkeringsnorm 2020 för kommunen. Inom den centrala zonen ska det finnas minst 6 bilparkeringar och 20 respektive 2 parkeringar för cykel och lastcykel per 1000 m2 BTA.

Tabell Parkering cykel/ 1000 m² BTA				
	Centrala zonen		Övriga staden och kommunen	
	Cykel	Lastcykel	Cykel	Lastcykel
Flerbostadshus	20	2	20	2
Småhus	På egen fastighet			
Verksamheter	20	4	20	4

Tabell Parkering bil/ 1000 m² BTA		
	Centrala zonen	Övriga staden och kommunen
Flerbostadshus	6	8
Småhus	På egen fastighet	
Verksamheter	6	8

NATUR
Inom planområdet finns inga gröna värden då hela området är bebyggt eller belagt med hårdgjorda ytor. Närmaste rekreationsområde är parken Stallhagen som ligger 150 meter från planområdet. I Stallhagen finns lekplatsen Vallarevägen. Omkring 200 meter öst om planområdet finns även Badhusparken som också har en lekplats med både lekredskap för yngre och aktiviteter för äldre barn så som basketkorgar.

TOPOGRAFI
Inom planområdet finns inga höjdskillnader. Medelhöjden i planområdet är 61 meter över nollplanet. Repslagaregatan och Västerlånggatan ligger även dessa på 61 meter över nollplanet närmast planområdet.

GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN
En översiktlig geoteknisk bedömning (Lokal XXX arkitekter, 2021-10-28) för planområdet baserad på tidigare utförda geotekniska utredningar och åtgärder i

närområdet redovisar att det är troligt att det kommer krävas grundläggningsåtgärder. I "*Översiktligt Projekterings PM Geoteknik*", upprättad av Sweco för det intilliggande Kvarteret Stenbocken fastslår man att "*byggnader i upp till 5 våningar bedöms kunna grundläggas utan några speciella geotekniska förstärkningsåtgärder*". En högre byggnad kräver andra grundläggningsåtgärder, exempelvis pålning likt den grundläggningsmetod som utförts i Kv Timmermannen 16 som är belägen mindre än 100 meter från Sebran 38.

MARKFÖRORENINGAR

På Sebran har det tidigare legat en bilverkstad. Contractor Areco har tagit fram en översiktlig miljöteknisk markundersökning daterad 2019-05-09. Provtagningen genomfördes av utredaren 2019-05-02. Gårdsplanen delades in i två områden och prover togs från fyra borrpunkter. Inga prov togs på massor under befintliga byggnader. Sju prov skickades på analys för BTEX, alifater, aromater, PAH och metaller inkl. kvicksilver.

Analysresultatet visade på halter över känslig markanvändning (KM) för PAH-H, bly och koppar i område 1 vid 0–0,5 m. Vid 0,5–1 m ligger halterna av koppar över mindre känslig markanvändning (MKM). Även i område 2 vid 0–0,5 m är halten av koppar över MKM. Vid 1,5–2,2 m ligger halten av PAH-H samt PAH-M över KM. De naturliga jordlagren vid 1–2 m i område 1 samt vid 2,2–3 m i område 2 visar inte på några halter över mindre ringa risk (MRR).

Förslag på åtgärder för att avhjälpa föroreningarna är att schakta ur fyllnads-massorna ned till de naturliga jordlagren. Hur djup fyllningen är undersöks i samband med att en detaljerad geoteknisk utredning tas fram i bygglovsprocessen.

Område som har undersökts avseende markföroreningar.

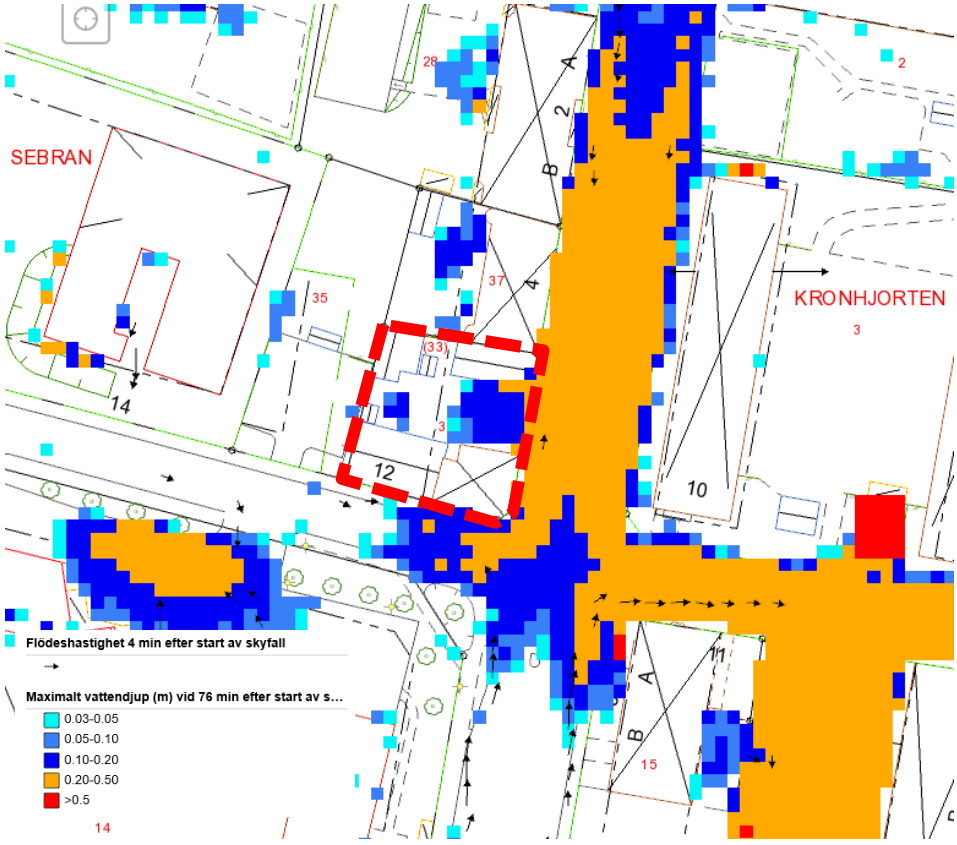
DAGVATTEN OCH SKYFALL

Planområdet ligger i direkt anslutning till ”Detaljplan för Stenbocken 14 och 15”. I dagvatten- och skyfallsutredning för Stenbocken 14 & 15 (*Sweco, 2020-04-30 (rev. 2021-05-17)* anges att planområdet för Stenbocken ligger inom avrinningsområdet för Bråån: Kävlingeån - Damm i Rolfsberga (WA89289464) men att vatten leds till Krondiket vidare till Krondammen för att slutligen mynna i Saxån: Välabäcken-källa (WA65855704). Planområdet sammanfaller också med avrinningsområde för grundvattenförekomsten Eslöv-Flyinge (WA23502724). Saxån - Välabäcken-källa ekologiska status är klassad som måttlig. Eslöv – Flyinge ekologiska status är även denna klassad som god. Eftersom Sebran 38 ligger direkt norr om Stenbocken 14 och 15 är det sannolikt att båda planområdena ligger inom samma avrinningsområde.

I Västerlånggatan är dagvattnet bara delvis separerat. Fastighetens servis i Västerlånggatan går till det kombinerade nätet.

Planområdet ligger inte inom vattenskyddsområde.

Enligt skyfallskartering från 2016 är planområdet utsatt för översvämning vid kraftiga skyfall och vatten kan bli stående upp till ett djup på 20 cm på ytan som idag är parkering. Lågpunkten är ca 12 meter lång och 9 meter bred (108 m2). Räknat på en översvämning om 20 cm innebär det att cirka 25 m3 skyfallsvatten kan ansamlas på ytan vid översvämning.

Utdrag från skyfallskartering. Planområdet markerat med röd streckad linje

MARKRADON

Radonhalten är uppmätt till mellan 9,8 och 17,8 kBq/m3, vilket är inom normalriskintervallet. (Normalriskmark 10-50 kBq/m3 och högriskmark >50 kBq/m3.)

LUFTFÖRORENINGAR

Luften i Eslöv är generellt god. Eslöv ligger dock över genomsnittet i länet vad gäller kväveoxider och partiklar. Kväveoxiderna kommer främst från väg- och tågtrafik samt från jordbruket och partiklarna kommer främst från jordbruket.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Ledningar för dagvatten, spillvatten och vatten finns i Västerlånggatan och Repslagaregatan. Det finns både separerade och kombinerade ledningar.

Ledning för fiber finns i Repslagaregatan. Ledning för fjärrvärme finns i Västerlånggatan.

Genom planområdet går en teleledning som kopplas på övriga teleledningar i Repslagaregatan och Västerlånggatan.

Sophantering sker på egen fastighet. Närmaste återvinningstation ligger vid Norregatan, cirka 400 meter från planområdet.

PLANFÖRSLAG

Plansökande
Plansökande är Rezniqi fastigheter AB. Lokal XXX Arkitekter har tagit fram ett bebyggelseförslag för plansökanden.

Planens syfte
Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten för bostadsbebyggelse om fyra till åtta våningar inom fastigheten samt möjlighet till centrumverksamhet. Planområdet är framträdande i stadsbilden samt utsatt för höga flöden vid skyfall varför syftet är också att reglera utformningen för att hantera skyfallsvatten och anpassa ny bebyggelse gestaltningsmässigt till omgivningen.

MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD

Markanvändningen inom Sebran 38 kommer att ändras från kontor till bostäder samt möjlighet till centrumverksamhet.

Ny bebyggelse ska uppföras i varierande fyra till åtta våningar. De högre våningarna markerar korsningen Repslagaregatan/Västerlånggatan och skapar ett blickfång. Planförslaget innebär att kvarteret kommer att få en hög exploatering. För att tillskapa gårdsytor ska parkeringen överbyggas med ett planterbart bjälklag och för att kompensera de begränsade gårdsytorna ska takterrasser byggas. Ytan under gården ska uppföras nedsänkt för att kunna fungera som en skyfallsyta vid tillfälliga översvämningar vid kraftiga regn.

Byggnaden ska ha en hög arkitektonisk kvalitet för både tak, takfot, fasader och bottenvåning. Det innebär att särskild omsorg ska läggas vid byggnadens detaljer och material vilket är viktigt med hänsyn till omfattningen av exploateringen och att planområdet är beläget i ett centralt och känsligt läge.

I bottenvåning finns utrymme för verksamheter då denna är reglerad till att ha ett fritt mått till överliggande bjälklag om minst 3,8 meter.

Vybild över förslagen ny byggnad av Lokal XXX arkitekter. Bilden visar ett skissförslag.

Bild från Västerlånggatan i riktning norrut.

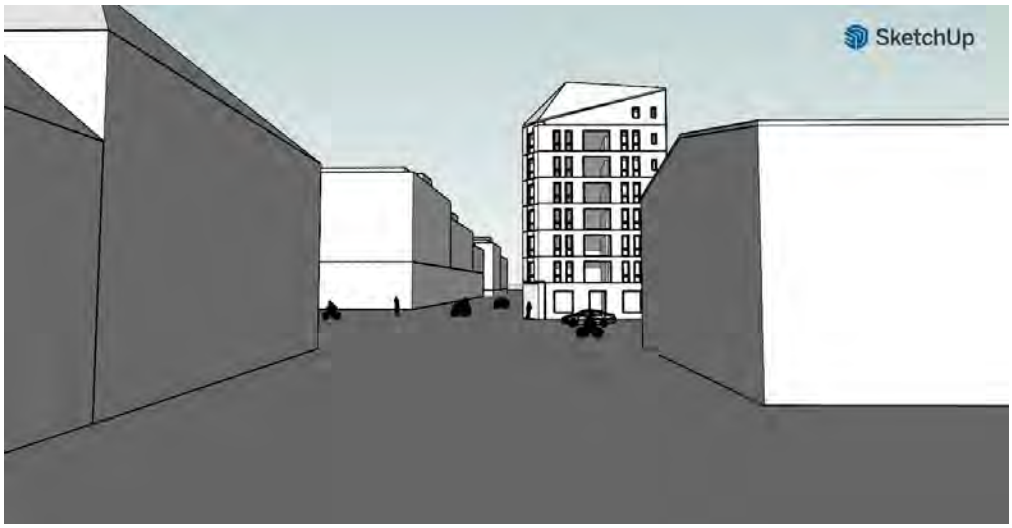

Bild från Repslagaregatan i riktning västerut.

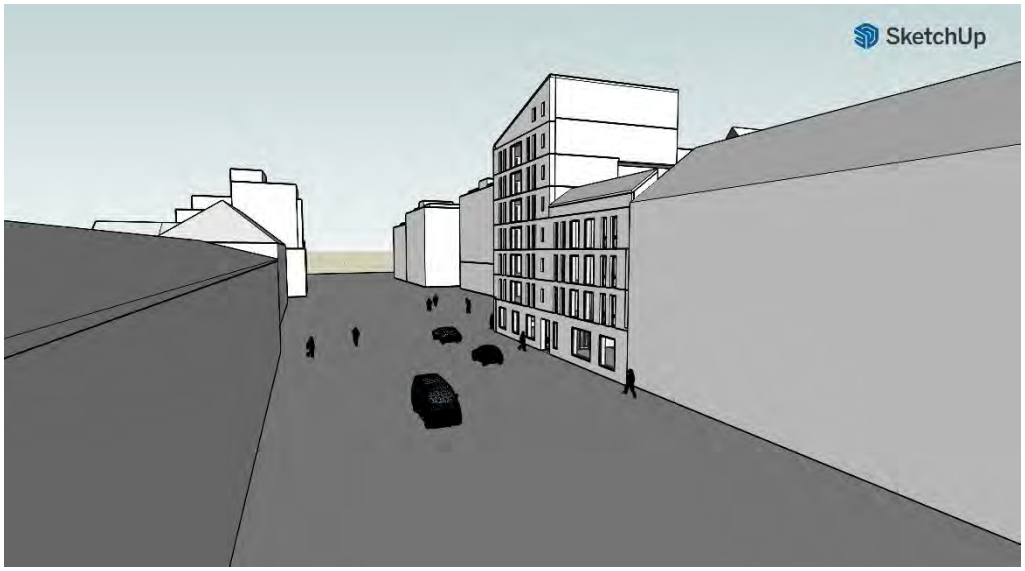

Bild från Västerlånggatan i riktning söderut.

GENOMGÅNG AV PLANBESTÄMMELSER

Bestämmelse	Bestämmelseformulering	Motivering
1.	**GRÄNSBETECKNINGAR**	
	Planområdesgräns	Avgränsning av planområde
	Användningsgräns	Avgränsning av användningsgräns
	Egenskapsgräns	Avgränsning av egenskapsbestämmelser
2.	**ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN**	
Kvartersmark		
B	Bostäder	Möjlighet att uppföra bostäder inom planområdet i enlighet med syftet med detaljplanen
C	Centrumverksamheter	Möjlighet att uppföra centrumverksamheter så som handel, kontor, samlingslokaler med mera
3	**EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK**	
Bebyggandets omfattning		
	Endast komplementbyggnader får placeras	Begränsning av placering av byggnad för att möjliggöra en liten gård och balkonger/uteplatser mot ljuddämpad sida
0.0	Högsta nockhöjd i meter	Reglering av högsta nockhöjd och byggnadshöjd för att begränsa byggnadens höjd så att den anpassas till omgivande bebyggelse samtidigt som byggnaden skapar ett blickfång i hörnet av Repslagaregatan/Västerlånggatan. Reglering av både nockhöjd och byggnadshöjd säkerställer även att byggnaden inte kan uppföras högre än det avsedda våningsantalet (4 till 8)
0.0	Högsta byggnadshöjd i meter	
Utformning		
f_1	Hörnet ska utformas med en hörnavskärning i minst 2 våningar	Reglering av utformning av hörn mot Repslagaregatan/Västerlånggatan för att skapa en intressant fasad i detta läge som genom en avskärning dels samspelar med fastighetens utformning dels bidrar till ett gaturum anpassad i ögonhöjd till gatans liv och rörelse.
f_2	Takterrass ska uppföras	Då planområdet inte har möjlighet till en grön innergård för utevistelse ska detta kompenseras genom takterrasser
(generell)	Fasad ska utformas i tegel med inslag av mönstermurning	En av de värdebärande delarna i riksintresset för kulturmiljö i Eslöv är tegel. För att knyta an till riksintresset ska ny byggnad därför uppföras i tegel som med detaljer av mönstermurning tar upp klassiska byggnadstekniker samtidigt som ny byggnad kan få en modern utformning

(generell)	Bottenvåning mot gata ska vara glasad till minst 50%	Liv och rörelse i bottenvåning är viktig för att skapa ett levande gaturum. Bottenvåning mot gatan får därför inte uppföras sluten utan ska uppföras med fönster eller annan glasad utformning
(generell)	Särskild vikt ska läggas vid gestaltning och utformning av tak och takfot	En högre byggnad ställer krav på att gestaltningen genomgående håller en hög kvalité, från bottenvåning till tak. Tak och takfot ska därför utformas med omsorg kring detaljer
(generell)	Balkonger får inte kraga ut över gata	För att skapa ett lugnt intryck i fasad och ansluta till den äldre bebyggelsen får balkonger inte kraga ut över gata
(generell)	Enskilda bostäder större än 35 kvadratmeter ska ha minst hälften av bostadsrummen orienterade mot en ljuddämpad sida	Delar av planområdet är utsatt för buller vilket hanteras genom att bostäder som är större än 35 kvadratmeter måste ha minst hälften av bostadsrummen mot en ljuddämpad sida så som anges vid planens antagande gällande bullerförordning
(generell)	Loftgång och balkong får uppföras inom kvartersmark. Loftgång får inte uppföras mot gata	Mot innergård får loftgång och balkong uppföras ovan så kallad korsmark. För att skapa ett liv ut mot gatan får loftgång inte uppföras mot gata
(generell)	Byggnadskroppens fasad och tak ska ges en vertikal verkan	För att skapa en intressant fasad som accentuerar byggnadens höjd ska fasader och tak ges en vertikal verkan vilket kan ske genom detaljer i fasad, placering av fönster och utformning av tak
(generell)	Balkonger får inte glasas in	Kontakten med gatan är viktig för att skapa ett levande gaturum vilket är varför balkonger inte får glasas in
(generell)	Bottenvåning ska vara markerad och ha en höjd om minst 3,8 meter	En markerad bottenvåning innebär att bottenvåningen avläses separat från resten av byggnaden, exempelvis genom avvikande fasad och andra detaljer. Bottenvåningens höjd ska vara anpassad för centrumverksamheter och/eller så kallade bokaler (centrumverksamhet i kombination med bostäder) Höjden avser avståndet mellan färdig golvhöjd och innertak
(generell)	Minst två entréer ska finnas mot gata	För att skapa ett liv ut mot gatan är det viktigt att entréer förläggs mot denna. Entréerna kan vara antingen bostadsentréer och/eller verksamhetsentréer.
Utförande		
b_1	Marken ska överbyggas med ett planterbart bjälklag	För att kunna anordna både parkering och en bostadsgård får marken överbyggas så att det går att anlägga en upphöjd gård
b_2	Ytan ska utföras nedsänkt för att möjliggöra en skyfallsyta för hantering av tillfällig översvämning	Planområdet är utsatt för översvämning vid kraftiga skyfall vilket innebär att skyfall måste fördröjas genom att en skyfallsyta anläggs. Genom anläggning av skyfallsyta förvärras inte situationen för omgivande byggnader när tidigare obebyggd mark bebyggs
(generell)	Bottenvåning mot gata ska utföras upphöjd minst 20 cm över gatan för att undvika inträngande skyfallsvatten	Planområdet är utsatt för översvämning vid kraftiga skyfall. Bottenvåning mot gata, där skyfallsvatten rinner, ska därför uppföras något upphöjd i relation till gatan så att byggnadens konstruktion inte skadas av skyfall eller att

		vatten rinner in i byggnaden
(generell)	Byggnad ska uppföras radonskyddad	Säkerställande av att föreslagen byggnad uppfyller de krav som ställs för människors hälsa och säkerhet
Markens anordnande och vegetation		
n_1	Parkering får anordnas	Säkerställande av att parkering anordnas inom planområdet så som är angivet i kommunens parkeringsnorm
4	**ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER**	
Genomförandetid		
(generell)	Genomförandetiden är 5 år	Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år. Under dessa år är avsikten att detaljplanen ska genomföras. Genomförandetiden gäller från den dag planen vinner laga kraft
Villkor för startbesked		
(generell)	Startbesked för byggnad får inte ges för ändrad markanvändning förrän markens lämplighet för bebyggande har säkerställts genom sanering av förorenad mark	Säkerställande att de markföroreningar som finns inom området avhjälps innan marken kan användas som bostäder så att kravet på markens lämplighet utifrån människors hälsa och säkerhet uppfylls
Upplysning		
	Inom planområdet ska dagvatten fördröjas och renas. Minst 10 mm regn per kvadratmeter hårdgjord yta skacsdröjas	Säkerställande att dagvatten hanteras inom planområdet i enlighet med kommunens dagvattenstrategi med en upplysning om hur mycket regn per kvadratmeter hårdgjord yta som bör fördröjas
	Tomtindelning fastställd 1975-11-25 för kvarteret 111 Sebran i Eslöv i Eslövs kommun upphävs för fastigheten Sebran 38	Tomtindelningen för fastigheten är inaktuell och upphävs genom antagande av ny detaljplan

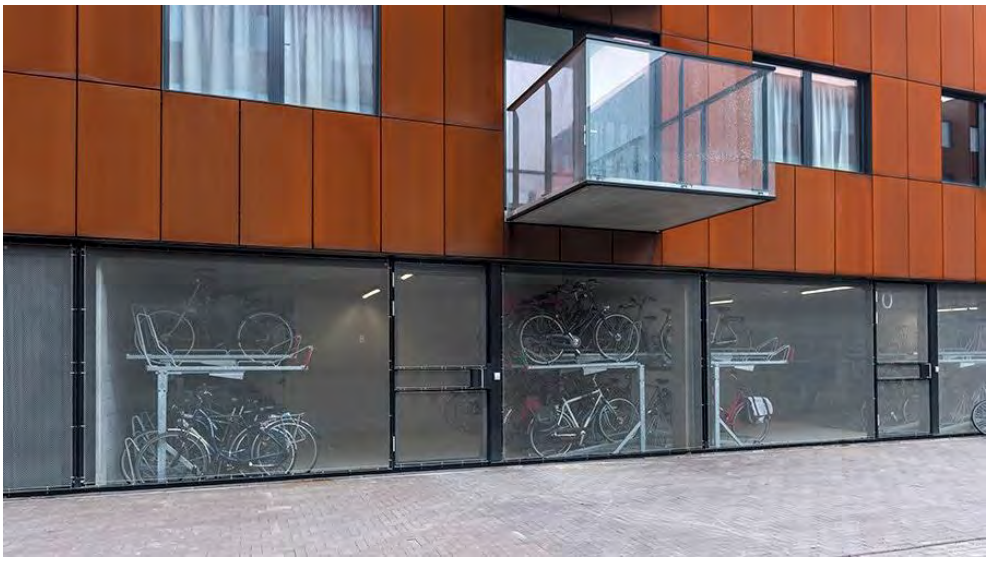
TRAFIK

Vid byggnation ska antal föreslagna parkeringar följa Eslövs kommuns parkeringsnorm. Normen anger för planområdet att det ska anordnas 6 p-platser per 1000 kvm BTA gäller för bil och 20 respektive 2 p-platser per 1000 kvm BTA för cykel och lastcykel. Den föreslagna bebyggelsen är cirka 3600 kvm BTA och ger därför ett behov av cirka 17 stycken bilparkeringsplatser och 55 stycken cykelparkeringar (Parkeringsutredning, Lokal XXX Arkitekter, 2021-10-28). All parkering får plats inom planområdet på gården.

Med hjälp av Trafikverkets Trafikalstringsverktyg har tillkommande biltrafik bedömts vara 21 bilresor/dag. Planområdets läge innebär att det är troligt att en stor del av de boende kommer att använda kollektivtrafik för längre resor och gå eller cykla för kortare resor.

För att ansluta till planområdet behöver en ny utfart anläggas. Var utfarten anläggs styrs inte i plankartan. Västerlånggatan eller Repslagaregatan bedöms av kommunen inte påverkas av var utfarten anläggs.

Cykelparkering kan med fördel förläggas i bottenvåning ut mot gata. Det skapar ett intressant möte mellan gatan och bostäderna genom en ”halvoffentlig” miljö och skapar liv på gatan genom att människor rör sig i området. Ett cykelgarage i bottenvåningen blir även lättillgängligt för boende vilket uppmuntrar till att ta cykeln i stället för bilen.

Exempel på cykelparkering i bottenvåning av ett bostadshus

BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD

Gällande riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader definieras i Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader, Svensk författningssamling 2015:216 t.o.m. 2017:359. Buller från spårtrafik och vägar får inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad. För bostadsbyggnader om högst 35 kvm gäller en högsta ljudnivå om 65 dBA. Vid uteplats får ekvivalent ljudnivå vara max 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA max ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

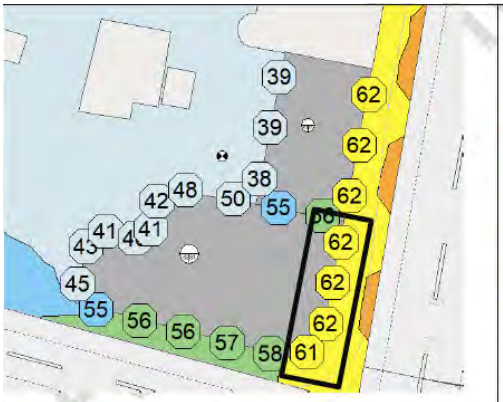
Sweco har gjort en bullerutredning för planområdet (2020-11-05). Syftet med utredningen är att kartlägga bullersituationen för planområdet år 2040 i full utbyggnad. Utredningen tar hänsyn till buller från väg. Buller från järnväg har inte vägts in i bedömningen då en sådan bedömning har gjorts i bullerutredningen för närliggande detaljplan ”Stenbocken 14 och 15” (Sweco, 2021-04-12). Utredningen för Stenbocken visar att järnvägsbuller inte har någon påverkan på bullersituationen. Det är vägbuller som är bullerkällan.

Mot Västerlånggatan uppfyller föreslagen byggnad inte riktvärde för buller vilket innebär att åtgärder måste vidtas för att uppfylla gällande förordning. Mot Repslagaregatan uppfylls riktvärdet och likaså uppfyller förslaget buller vid uteplats om dessa placeras på tak eller på gården.

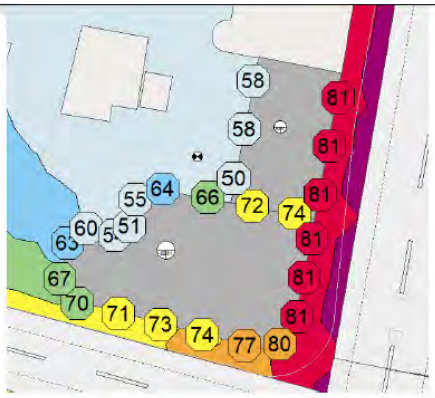
För att säkerställa att detaljplanen uppfyller kraven på en god boendemiljö utifrån bullersituationen reglerar kommunen att enskilda bostäder större än 35 kvadratmeter måste ha minst hälften av bostadsrummen mot ljuddämpad sida.

Uteplatser och balkonger behöver även dessa uppfylla krav enligt gällande bullerförordning, om sådana anordnas i anslutning till bostaden.

I plankartan har planbestämmelse om buller införts som innebär att enskilda bostäder större än 35 kvadratmeter ska ha minst hälften av bostadsrummen orienterade mot en ljuddämpad sida.

Figur 7. Överblick av ekvivalenta ljudnivåer vid fasad. Riktvärde 60 dBA eller 55 dBA för dämpad sida. Se svart markering för problematisk dämpad sida.

Figur 8. Överblick av maximala ljudnivåer nattetid 22-06 vid fasad. Riktvärde 70 dBA för dämpad sida.

Utdrag från bullerkarta, Sweco

NATUR

Inga naturvärden kommer att tillskapas i samband med genomförande av detaljplanen. Visst naturvärde kan fås genom god utformning av gårdsmiljön.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Det finns inga identifierande ekosystemtjänster inom planområdet och det finns bara begränsade möjligheter till grönytor i markplanet med anledning av den trånga tomten.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Ny bebyggelse innebär anläggning av nya anslutningspunkter för dag-, spill-, och dricksvatten. Anslutning behöver även ske till elnätet. Det finns möjlighet för ny bebyggelse att ansluta till fjärrvärme och fiber.

Fastighetsägarna ansvarar för hantering av eget avfall och källsortering som ska ske på kvartersmark.

SÄKERHET OCH HÄLSA

Förorenad mark

Inom planområdet finns områden med förorenad mark. Hantering av markföroreningar sker genom en generell planbestämmelse om villkor om startbesked. Villkoret anger att startbesked för byggnad får inte ges för ändrad markanvändning förrän markens lämplighet för bebyggande har säkerställts genom sanering av förorenad mark. Det innebär att det inte är möjligt att varken inreda befintliga byggnader inom planområdet som bostäder eller uppföra nya byggnader för bostäder innan markföroreningen är avhjälpt. Kontrollansvarig ansvarar för att kontrollera att sanering har skett innan godkänt startbesked ges. Förorenade massor ska omhändertas enligt gällande föreskrifter och föras till godkänd mottagningsanläggning.

SOCIALA ASPEKTER

Trygghet, jämställdhet och mångfald

Planområdet innefattar idag kontorsverksamhet. Kontorsverksamheter innebär att planområdet befolkas under arbetstid men vanligtvis inte efter klockan 17 på eftermiddagen. Genom att tillskapa bostäder och möjliggöra för centrumverksamheter på platsen kan den upplevda tryggheten på platsen öka då området kommer att befolkas under en större del av dygnet.

I närheten av planområdet finns många gröna ytor och säkra gång- och cykelvägar som underlättar kopplingen mellan olika målpunkter inom närområdet och mellan stadsdelarna.

Barnkonventionen

I närområdet finns tillgång till förskolor, skolor och rekreationsområden med säkra och trygga gång- och cykelförbindelser. Närheten till rekreationsområden, så som Stallhagen, kan delvis kompensera bristen på friyta inom planområdet.

KONSEKVENSER

MILJÖKONSEKVENSER

Strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken

Tillväxtavdelningen bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL. Behovet av miljöhänsyn vid genomförandet av detaljplanen belyses därför inte i en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken.

Planförslag innebär förtätning i centrala staden i linje med gällande översiktsplan. Planens genomförande bedöms av kommunen som helhet inte bidra till negativa effekter för miljön eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Genomförande av planen innebär sanering av markföroreningar vilket är positivt.

Påverkan på riksintresse

Planområdet berörs av riksintresse för kulturmiljövård. De uttryck för riksintresset som finns inom planområdet uttrycks framför allt i:

- Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum
- Det nya samhällets tidigaste skeden vilket kan ses bland annat i småskalig bebyggelse (inom planområdet gatuhusbebyggelse)

Den nya bebyggelsen förhåller sig till rutnätsplanen genom att skapa ett tydligt kvarter som följer rutnätsformen.

De befintliga byggnaderna inom planområdet kommer att rivas vid genomförande av planen vilket innebär att det värdet försvinner inom planområdet. Gathusbebyggelsen i Eslöv uttrycks dock fortfarande framför allt på Vångavägen, 300 meter väster om planområdet, där gathusen tydligt har de värden som beskrivs i kommunens kulturmiljöunderlag med byggnader som är individuellt utformade och med trädgårdar på baksidan. Byggnaderna inom kvarteret Sebran finns inte beskrivna i något kulturmiljöunderlag och är inte inventerade och rivning av dessa bedöms av kommunen inte påverka riksintresset påtagligt negativt.

Den småskalighet som beskrivs i riksintresset kommer genom genomförande av detaljplanen att höjdmässigt försvinna men småskaligheten kvarstår delvis genom att den lilla fastighetens gränser bibehålls och nya byggnader längsmed gatan är nedbrutna i flera delar. Mot grannfastighet i norr kan ny byggnad vara maximalt 12 meter i byggnadshöjd, motsvarigheten till 4 våningar, för att möta befintlig byggnad på grannfastighet som är tre våningar plus en vindsvåning. Mot Repslagaregatan kan ny byggnad delas upp i två högre volymer, en som är reglerad med 17,5 meter byggnadshöjd som motsvarar 6 våningar och en som är reglerad till 20 meter i byggnadshöjd och 26 meter i nockhöjd som motsvarar 8 våningar. Dessa höjder förhåller sig till de andra höga byggnaderna i närområdet, kvarteret Timmermannen i sydväst och föreslagna byggnader inom kvarteret Stenbocken i söder. En högre byggnad i korsningen Repslagaregatan/Västerlånggatan markerar hörnet och skapar en fokusbyggnad från både Repslagaregatan och Västerlånggatan. Den högre byggnaden anser kommunen är positiv för att knyta

ihop utvecklingen i den här delen av centrala Eslöv och att hög bebyggelse, över 7 våningar, samlas på ett ställe i Eslöv. På detta sätt begränsas påverkan högre bebyggelse har på småskaligheten som beskrivs i riksintresset. Den kumulativa effekten av utveckling av fastigheten Sebran 38 tillsammans med övrig utveckling i Eslövs centrala delar bedöms av kommunen inte påverka riksintresset negativt då riksintressets uttryck och värdebärande delar finns kvar i andra delar av Eslöv.

Ett uttryck för riksintresset som inte finns inom planområdet men som planområdet berörs av är:

- Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel.

Bebyggelsen runt om planområdet är i gult eller rött tegel. Att fortsätta med Eslövs tegeltradition är önskvärt varför detaljplanen reglerar detta genom att fasader ska utföras i tegel med mönstermurning.

MILJÖKVALITETSNORMER (MKN)

Luftkvalitet
Detaljplanen bedöms av kommunen inte påverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för utomhusluft. Inga områden i och omkring planområdet överskrider miljökvalitetsnormer för utomhusluft och planen innebär ingen betydande ökning av trafik.

Vattenkvalitet
Avrinning från aktuellt planområde bedöms av kommunen inte påverka recipienterna. Dagvatten ska fördröjas och renas innan det släpps ut i ledningar. Minst 10 mm regn per kvadratmeter hårdgjord yta bör fördröjas. Hur denna fördröjning sker regleras inte i plankartan utan hanteras i kommande bygglovsprocess.

DAGVATTEN

Anslutning kan ske till VA-Syds dagvattennät. Mängden dagvatten är förmodad oförändrad före och efter exploateringen eftersom mängden takytor och hårdgjorda ytor inte förändras. Dock är dagvattennätet överbelastat vilket innebära att ska fördröjning och rening av dagvatten ske inom planområdet innan vattnet släpps till dagvattennätet. Minst 10 mm regn per kvadratmeter hårdgjord yta bör därför fördröjas och maximalt 20 l/s får släppas till ledningarna.

ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL

Området är känsligt för översvämning vid kraftigt skyfall. Genom att utforma byggnaden utifrån förutsättningar för skyfall kan byggnadens konstruktion skyddas, exempelvis genom att uppföra en något upphöjd bottenvåning som klarar av naturligt översvämmande vatten.

Planområdet är utsatt vid kraftiga regn när dagvattenledningssystemet går fullt. Ytvatten kommer framför allt norr ifrån på Västerlånggatan men också delvis från Repslagaregatan. Inga stora mängder genereras inom planområdet. I lågpunkten i planområdet kan vid skyfall vatten bli stående upp till 20 cm inom planområdet vilket motsvarar cirka 25 m3. Vid byggnation kommer lågpunkten byggas bort. För

att inte påverka omgivande byggnader negativt ska planerad parkeringsyta uppföras nedsänkt 20 cm och kan därmed fungera som ett tillfälligt översvämningsmagasin vid kraftiga regn.

Parkeringsytan kan även överbyggas med en gård. Att ytan kan överbyggas hindrar inte ytans funktion som översvämningsyta eftersom skyfall kan ledas från den överbyggda gården till ytan via ledningar och ledas från vägarna till ytan genom naturliga rinnvägar.

MARK OCH GRUNDLÄGGNING

En geoteknisk utredning kommer att genomföras i samband med bygglov där val av grundläggning ingår.

MARKRADON

Utförande av byggnader ska vid normalriskmark för radon ske med en radonskyddad grundläggning. Utförande av radonskyddad grundläggning regleras i detaljplanen med planbestämmelse ”Byggnad ska utföras radonskyddad”.

MARKFÖRORENINGAR

Inom planområdet förekommer förorenad mark. Detaljplanen säkerställer hantering av markföroreningar genom administrativ planbestämmelse avseende villkor för startbesked.

STADSBILD

Planförslaget förändrar stadsbilden i centrala Eslöv men ansluter i höjd till närliggande kvarteret Timmermannen och föreslagna byggnader inom kvarteret Stenbocken. En högre byggnad i korsningen Repslagaregatan och Västerlånggatan markerar korsning och skapar ett blickfång från både Repslagaregatan och Västerlånggatan. Tillsammans med kvarteret Timmermannen och kvarteret Stenbocken samlas den högre bebyggelsen i Eslövs tätort till ett begränsat område i stället för att spridas ut i hela tätorten vilket kan ge ett något osammanhängande stadslandskap som även påverkar riksintresset negativt.

SOLFÖRHÅLLANDEN

En studie rörande solförhållanden har genomförts av Lokal XXX Arkitekter. Solstudien visar föreslagen bebyggelses skuggpåverkan på vår/höstdagjämning kl.09.00, 12.00 och 17.00. Föreslagen bebyggelse har inte någon påtaglig negativ påverkan på omgivande fastigheter. Föreslagen bebyggelse kommer framför allt att skugga den egna innergården. För att skapa friyta som har bättre solchanser ska takterrass anläggas på taket.

32
28
SEBRAN
35
37
Västerlånggatan
KRONH
Repslagarega
14
Höst/vårdagsjämning kl 9.00

32
28
SEBRAN
35
37
Västerlånggatan
KRONH
Repslagarega
14
10
Höst/vårdagsjämning kl 12.00

TRAFIK

Med hjälp av Trafikverkets Trafikalstringsverktyg är tillkommande biltrafik beräknat att vara 21 bilresor/dag. Planområdets läge innebär att det är troligt att en stor del av de boende kommer att använda kollektivtrafik för längre resor och gå eller cykla för kortare resor. Tillkommande biltrafik är inte så stor att den har påverkan på Västerlånggatan eller Repslagaregatan.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Anslutning av föreslagen bebyggelse ska ske till dag-, spill-, och dricksvattennätet samt elnätet. Det finns även möjlighet att ansluta fastigheten till fjärrvärme och fiber.

Det finns nog med kapacitet i dricksvattennätet men viss kapacitetsbrist i spillvattennätet. I nuläget bedömer VA Syd att kapaciteten är tillräcklig för föreslagen bebyggelse, men att de har ansvar för att ta fram en plan för kapacitetsökning om de bedömer det som nödvändigt i senare skede.

Vid påkoppling på befintligt ledningsnät bör koppling av dagvatten ske till Repslagaregatan.

Befintlig spillvattenledning i Repslagaregatan är en kombinerad ledning vilket ska tas hänsyn till vid påkoppling.

Den som initierar anslutning eller flytt av ledningar ska även bekosta detta.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

Anpassning av föreslagen bebyggelse måste ske då planområdet är bullerutsatt. Gällande riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader definieras i Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader, Svensk författningssamling 2015:216 t.o.m. 2017:359. Buller från spårtrafik och vägar får inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad. För bostadsbyggnader om högst 35 kvm gäller en högsta ljudnivå om 65 dBA. Vid uteplats får ekvivalent ljudnivå vara max 50 dBA samt 70 dBA max ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

För att hantera bullerproblematiken reglerar detaljplanen att enskilda bostäder som är större än 35 kvadratmeter måste ha minst hälften av bostadsrummen mot en ljuddämpad sida.

SOCIALA KONSEKVENSER

God bebyggd miljö

Planförslaget innebär att området bebyggs med nya, högre byggnader. De lägre byggnaderna på platsen idag visar till viss del på den äldre, lägre bebyggelsen som var vanlig i Eslöv förr. En ny högre byggnad på platsen kommer att markera korsningen Repslagaregatan och Västerlånggatan på ett sätt som kompletterar omgivningen. Föreslagen byggnad ska ha en hög arkitektonisk kvalité och en omsorg om detaljer.

Tillgång till rekreativ miljö

Planområdet är nära beläget parker och lekplatser i centrala Eslöv.

Befolkning och service

Ny bebyggelse kan uppföras med publika verksamheter i bottenvåningen vilket befolkar platsen. Ny bebyggelse ger även ett ökat underlag till närbelägen service.

Barnkonventionen

FN:s barnkonvention gäller som utgångspunkt för beslut som rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling. Det aktuella planförslaget berör inte barn och unga i någon större omfattning då planområdet inte omfattar en skola, park eller verksamhet för barn och unga. Därmed bedömer kommunledningskontoret att en barnkonsekvensanalys inte behövs genomföras i ärendet. Barnens livsmiljö förändras eller försämras inte av ett utförande av planen. Planförslaget är av begränsad omfattning och förenligt med Översiktsplan Eslöv 2035.

Tillgänglighet

Vid utarbetande av planförslaget har kravet på god tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade beaktats. Hur kraven på tillgänglighet i 8 kap 4§ (byggnader) och 8 kap 9 § PBL (tomter) i detalj kommer att tillgodoses avgörs i samband med byggnads- och markprojekteringen och därmed vid kommande bygglovsprövning. Planförslaget uppfyller tillgänglighetskraven enligt ovan.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Genomförandetid
Planen har en genomförandetid på 5 år från det datum den vinner laga kraft.

Före genomförandetidens utgång får mot berörda fastighetsägares bestridande detaljplanen ändras eller upphävas endast om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen.

Efter genomförandetidens utgång får planen ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen beaktas. (4 kap 40 § PBL).

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Planekonomi
Kommunen och exploatören har upprättat ett planavtal. Avtalet reglerar ansvars- och kostnadsfördelning gällande detaljplanearbetet. Planavgift ska inte tas ut i samband med bygglov. Alla utredningar som har gjorts, för detaljplanens framtagande och genomförande, av andra än kommunen, där konsultnamn redovisas, har bekostats och upphandlats av exploatörerna.

Den som initierar anslutning eller flytt av ledningar ska även bekosta detta.

Anslutning till kommunens allmänna vatten- och avloppsledningar skall ske enligt antagen taxa.

Fastighetsbildningsåtgärder
En fastighetsbestämning avseende gränserna runt Sebran 38 har genomförts av Lantmäteriet i samband med planen. Genomförande av planen kräver ingen fastighetsbildning.

Tomtindelning
Tomtindelning fastställd 1975-11-25 för kvarteret 111 Sebran i Eslöv i Eslövs kommun upphävs för fastigheten Sebran 38 genom antagande av förslag till ny detaljplan.

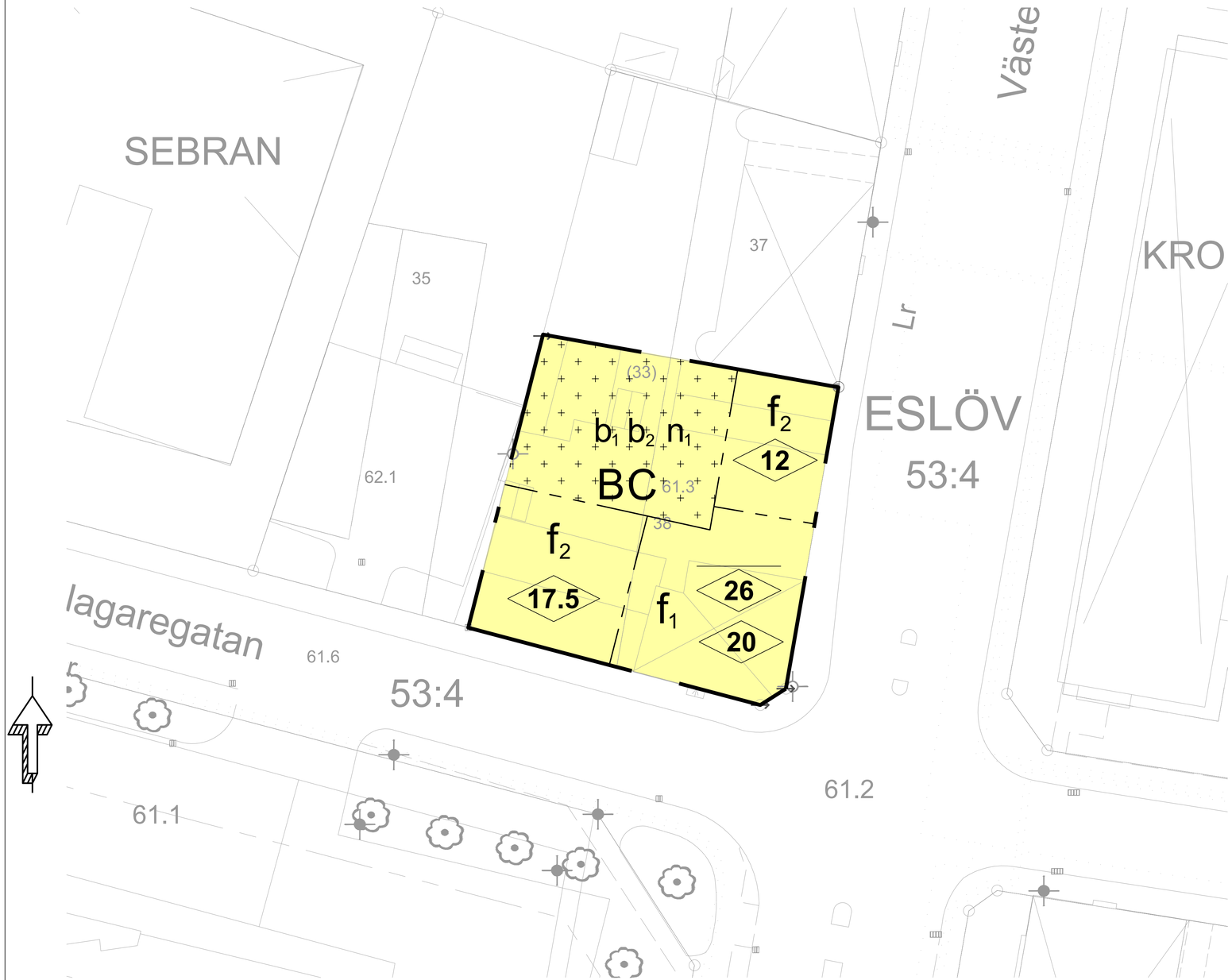
Planhandlingar upprättade av:

Josefin Brodén, Planeringsarkitekt FPR/MSA, Radar Arkitektur och planering AB

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen

Katarina Borgstrand	Mikael Vallberg	Torsten Helander
Avdelningschef	Planchef	Planarkitekt
Tillväxtavdelningen	Tillväxtavdelningen	Tillväxtavdelningen

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

Planområdesgräns

Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark, *4 kap. 5 § 1 st 3 p.*

B	Bostäder.
C	Centrumverksamhet

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

Endast komplementbyggnad får placeras, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

26 — Högsta nockhöjd i meter

0.0 — Högsta byggnadshöjd i meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning, *4 kap. 16 § 1 st 1 p.*

f_1	Hörnet ska utformas med en hörnavskärning i minst 2 våningar
f_2	Takterass ska uppföras

Fasad mot gata ska utformas i tegel med inslag av mönstermurning

Bottenvåning mot gata ska vara glasad till 50%

Särskild vikt ska läggas vid gestaltning och utformning av tak och takfot

Balkonger får inte kraga ut över gata

Enskilda bostäder större än 35 kvadratmeter ska ha minst hälften av bostadsrummen orienterade mot en ljuddämpad sida

Loftgång och balkong får uppföras inom kvartersmark. Loftgång får inte uppföras mot gata

Byggnadskroppens fasad och tak ska ges en vertikal verkan

Balkonger får inte glasas in

Bottenvåning ska vara markerad och ha en höjd om minst 3,8 meter

Minst två entréer ska finnas mot gata, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande, *4 kap. 16 § 1 st 1 p.*

b_1	Marken ska överbyggas med ett planterbart bjälklag
b_2	Ytan ska utföras nedsänkt för att möjliggöra en skyfallsyta för hantering av tillfällig översvämning, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Bottenvåning mot gata ska utföras upphöjd minst 20 cm över gatan för att undvika inträngande skyfallsvatten, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Byggnad ska uppföras radonskyddad

Markens anordnande och vegetation, *4 kap. 13 § 1 st 1 p.*

n_1	Parkering får anordnas

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid, *4 kap. 21 §*

Genomförandetiden är 5 år

Villkor för startbesked

Startbesked för byggnad får inte ges för ändrad markanvändning förrän markens lämplighet för bebyggande har säkerställts genom sanering av förorenad mark, 4 kap. 14 § 1 st 4 p.

Upplysningar

Tomtindelning fastställd 1975-11-25 för kvarteret 111 Sebran i Eslöv i Eslövs kommun upphävs för fastigheten Sebran 38

Inom planområdet ska dagvatten fördröjas och renas. Minst 10 mm regn per kvadratmeter hårdgjord yta ska fördröjas

PLANKARTA

Skala: 1:200 (A1)

0 5 10 20 m

Teckenförklaring

Rännstensbrunnar
- Rännstensbrunn, okänd
- Rännstensbrunn, gjutjärn

Gränspunkt
- Gränspunkt

Gränslinje
- Användnings- eller kvartersgräns
- Fastighetsgräns
- Egenskapsgräns

Markanordning, punkt
- d Trappil

Byggnad, linje
- Bostad
- Bostad, Skymd linje
- Verksamhet
- Uthus; Garage
- Offentlig byggnad; Samhällsfunktion
- Tillbyggnad, Husliv

Byggnadstillbehör, linje
- Skärmtak
- Trappa

Markanordning, linje
- Häck
- Hägnadslinje
- Murkant
- Staket
- Stödmur

Ledningsanordning
- W Elanordning, Belysningsstolpe

Ledning, linje
- Elledning, Skåp

Mark, punkt
- G Lövträd

Vägkant, linje
- Vägkant
- Kantsten

Rättighetsområden
- Ledningsrätt

Rättigheter begränsningslinje
- Ledningsrättsgräns

- Offentlig byggnad, fasad respektive takfot
- Bostad, fasad respektive takfot
- Garage eller uthus, fasad respektive takfot
- Industri, fasad respektive takfot
- Skärmtak respektive carport
- Transformatorbyggnad
- Verksamhet, fasad respektive takfot
- Ekonomibyggnad, fasad respektive takfot
- Slänt

Grundkartan är uppdaterad i februari 2022 på grundval av Eslövs kommuns primärkarta.
Fastighetsredovisningen avser förhållandena i februari 2022

Johan Järnström
Mätningsingenjör — Referensystem SWEREF 99 13 30
Miljö och Samhällsbyggnad — Höjdsystem RH 2000

Plankarta upprättad av:
Josefin Franzén
Planeringsarkitekt FPR/MSA
Radar Arkitektur och Planering AB

ESLÖVS KOMMUN

Till planen hör:
- ■ Plankarta
- ■ Planbeskrivning
- ■ Fastighetsförteckning
- ■ Samrådsredogörelse
- ■ Granskningsutlåtande

Detaljplan för

Sebran 38

Eslövs kommun — Skåne län

Upprättad 2022-09-06 — KS.2017.0442

- ☐ Samrådshandling
- ☐ Granskningshandling
- ■ Antagandehandling

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen
Kommunledningskontoret

Mikael Vallberg
Planchef

Torsten Helander
Planarkitekt

Antagen av (Beslutande instans) — Laga kraft

Antagandedatum

PLANFÖRFARANDE
- ■ Standardförfarande
- ☐ Utökat förfarande
- ☐ Förenklat förfarande

Plan nr

TRAFIKBULLERUTREDNING

LOKAL XXX ARKITEKTER AB

KV. Sebran i Eslöv
UPPDRAGSNUMMER 13012359

2020-11-06

Sweco Environment AB

MALMÖ AKUSTIK
HANDLÄGGARE **Christian Höglund**
GRANSKARE **Karl-Axel Johansson**

SWECO

Sweco
Drottningtorget 14
Box 286
SE 201 22 Malmö, Sverige
Telefon +46 (0)4 016 70 00
Fax
www.sweco.se

Sweco Environment AB
RegNo: 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Christian Höglund

Mobil +46 (0)708 16 28 33
christian.hoglund@sweco.se

SWECO

Innehållsförteckning

1 Inledning och bakgrund 1

2 Underlag och förutsättningar 2
2.1 Trafikuppgifter 2
2.2 Underlag 3

3 Riktvärden 4
3.1 Bedömningsgrunder: Förordningen om trafikbuller vid bostäder: SFS 2015:216 4
3.2 Uttrycksförklaring 4

4 Beräkningsmetod 5

5 Resultat och Bilagor 6

6 Analys 7
6.1 Riktvärde vid fasad 7
6.2 Riktvärde uteplats 9

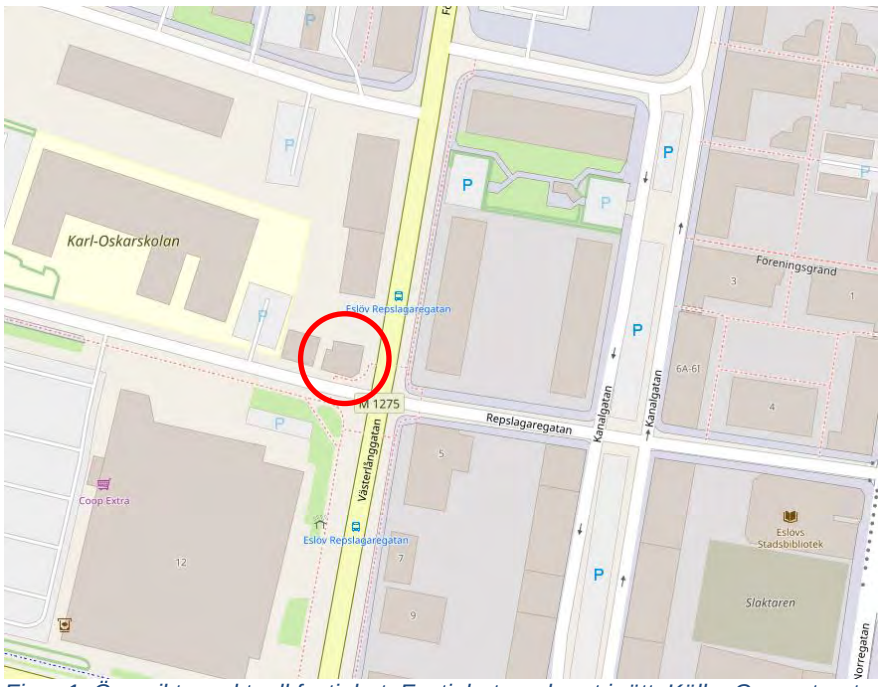
7 Slutsats 9

Bilagor

Namn	Ekvivalent/maximal ljudnivå	År
Bilaga 1	Ekvivalent ljudnivå	2040
Bilaga 2	Maximal ljudnivå dagtid 06-22	2040
Bilaga 3	Maximal ljudnivå nattetid 22-06	2040

1 Inledning och bakgrund

Sweco har av fått uppdraget att inför detaljplaneläggning av Kv. Sebran i Eslöv utreda trafikbuller på den tilltänkta fastigheten, se Figur 1. Befintliga byggnader på fastigheten ska rivas. Syftet med utredningen är att kartlägga bullersituationen för år 2040 med ny bebyggelse.

Figur 1. Översikt av aktuell fastighet. Fastighet markerat i rött. Källa: Open streetmap bidragsgivare.

SWECO

2 Underlag och förutsättningar

2.1 Trafikuppgifter

Trafikdata för vägar i har tagits fram av Sweco Society. Hastighet och vägbredd för väg 1-3 är hämtad från NVDB[1]. Trafikdata som använts i beräkningsmodellen redovisas i Tabell 1 med indexering i Figur 2.

Tabell 1. Trafikdata som använts i beräkningsmodellen.

Index	Vägsträcka	2040 ÅDT	2040 tung trafik %	Hastighet
1	Repslagargatan	2000	4%	30
2	Västerlånggatan	6500	5%	40
3	Vikingavägen	700	3,5	30

Figur 2. Indexering av vägar som använts i beräkningsmodellen. Röd markering visar Sebran 38. Källa: Open streetmap bidragsgivare.

[1] https://nvdb2012.trafikverket.se/SeTransportnatverket, hämtad 2020-03-30

2.2 Underlag

Kartunderlag i form av fastighetskarta, vägar och ny bebyggelse har tillhandahållits av Lokal XXX arkitekter i DWG-format 2020-10-13. Samma underlag har använts för att höjdsätta den nya bebyggelsen, som består av ett flerfamiljshus med maximalt åtta våningsplan, se Figur 3. Ingen markmodell har använts då området är platt.

Figur 3. Översikt av ny bebyggelse. Källa: Lokal xxx Arkitekter, Eslöv, Kv. Sebran 38. Förslag till nybygge, sektion B -B; C -C med fasader. Eslöv, 2017-05-25

Närliggande byggnader som är relevanta för ljudspridningen har höjdsatts med hjälp av Google Earths 3D-vy. Övriga byggnader i området har schablonmässigt satts till 6 m. Ett våningsplan har beräknats som tre meter.

3 Riktvärden

3.1 Bedömningsgrunder: Förordningen om trafikbuller vid bostäder: SFS 2015:216

Enligt 3 § Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader lydelse före-/efter den 1 juli 2017, gäller följande riktvärden för trafikbuller vid bedömningar enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken.

Förordningen syftar till att underlätta för bostadsbyggande i bullriga miljöer och innehåller därmed vissa lättnader. Dock endast för utomhusmiljöer då inomhusmiljön regleras av Boverkets byggregler (BBR). Nedan listas de riktvärden som ska gälla vid detaljplanering.

- 30 dBA ekvivalentnivå inomhus (BBR)
- 45 dBA maxnivå inomhus nattetid (BBR)
- 60 dBA ekvivalent ljudnivå utomhus vid fasad. Om 60 dBA överskrids bör:
    1. Minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ej överskrids vid fasad, och
    2. Minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå ej överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasad.
- 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden. Om maximal ljudnivå 70 dBA ändå överskrids bör nivån ej överskridas mer än med 10 dB fem gånger per timme mellan 06.00 och 22.00

För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller att bullret inte bör överskrida 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

3.2 Uttrycksförklaring

Bostadsrum: rum för daglig samvaro, utom kök, och rum för sömn.

Ekvivalent ljudnivå: en medelljudnivå för spårtrafik och vägtrafik.

Frifältsvärde: en ljudnivå som inte påverkas av reflexer från den egna fasaden.

Maximal ljudnivå: en ljudnivå för spårtrafik och vägtrafik av den mest bullrande fordonstypen med tidsvägning F.

Reflexbidrag: Inkludering av definierat antal ljudreflexer i beräkningar.

Uteplats: en iordningställd yta avsedd för vistelse utomhus.

Dämpad sida: där dygnsekvivalent ljudnivå vid fasad inte överstiger 55 dB och maximal ljudnivå inte överstiger 70 dB nattetid.

För vidare bedömningsgrunder bedöms Boverkets promemoria *Frågor och svar om buller* 2016-06-01[2] som tillämpbar.

[2] https://www.boverket.se/contentassets/f1e418c7920a4aff8f79fc774d2a5c4e/fragor-och-svar-om-buller.pdf, hämtad nov 2019.

4 Beräkningsmetod

Beräkningarna är genomförda enligt Nordiska beräkningsmodellen för buller från vägtrafik, Naturvårdsverkets rapport 4653. Vid beräkningar har programmet Cadna/A version 2019 MR 2 använts för att tillämpa beräkningsmodellen.

Beräkningsmodellen för vägtrafikbuller har en giltighet på avstånd upp till 300 m från vägen. Noggrannheten bedöms till +/- 3 dB på 50 m avstånd och +/- 5 dB på 200 m avstånd. Förutsättningen gäller vinkelrätt mot väg under neutral eller måttliga medvindsförhållanden, dvs 0–3 m/s eller vid motsvarande temperaturgradienter. För beräkning av spårburen trafik bedöms noggrannheten till cirka ±3 dB på avstånd upp till 300–500 m.

Marken i modellen är beräknad med hård mark.

Maximala ljudnivåer dagtid från vägtrafik har beräknats som femte högsta passagen per timme mellan kl. 06-22.

Maximala ljudnivåer nattetid från vägtrafik har beräknats som femte högsta passagen mellan kl. 22-06.

5 Resultat och Bilagor

Analys av hur resultaten av beräkningarna kan tillämpas och tolkas redovisas nedan under analysavsnittet. Resultaten presenteras som ljudutbredningskartor i medföljande bilagor listade nedan.

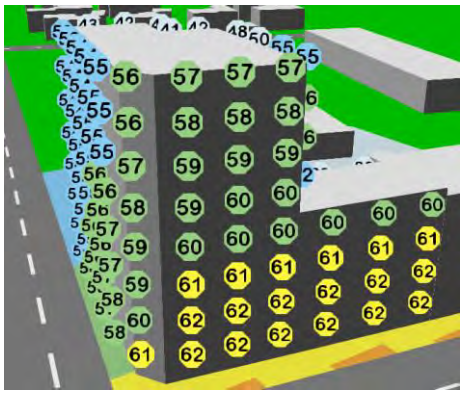
Namn	**Ekvivalent/maximal ljudnivå**	**År**
Bilaga 1	Ekvivalent ljudnivå	2040
Bilaga 2	Maximal ljudnivå dagtid 06-22	2040
Bilaga 3	Maximal ljudnivå nattetid 22-06	2040

6 Analys

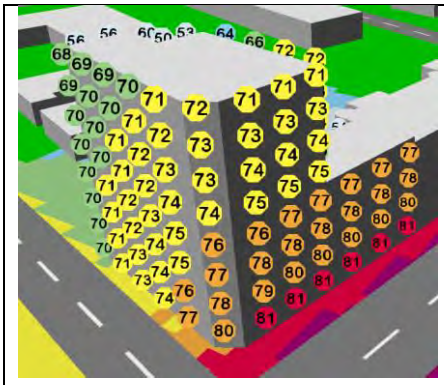
6.1 Riktvärde vid fasad

Riktvärde på 60 dBA ekvivalent ljudnivå överskrids på den östra fasadsidan som vetter mot Västerlånggatan. Dämpad sida måste tillämpas vid bostäder som har en ljudnivå över 60 dBA i ekvivalent ljudnivå vid fasad, detta innebär genomgående lägenheter där hälften av bostadsrummen måste vara vända mot en sida som underskrider 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå nattetid, se Figur 7 och Figur 8.

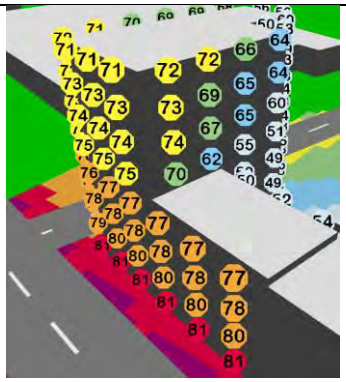
Alternativ kan bostäder om högst 35 kvm planläggas eftersom samtliga fasadljudnivåer underskrider 65 dBA ekvivalent ljudnivå.

Figur 4. Ekvivalent ljudnivå. Dämpad sida måste tillämpas där 60 dBA överskrids vid fasad.

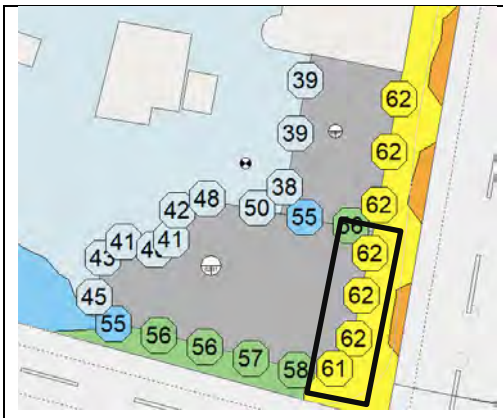
Figur 5. Översikt av maximala ljudnivåer 06-22.

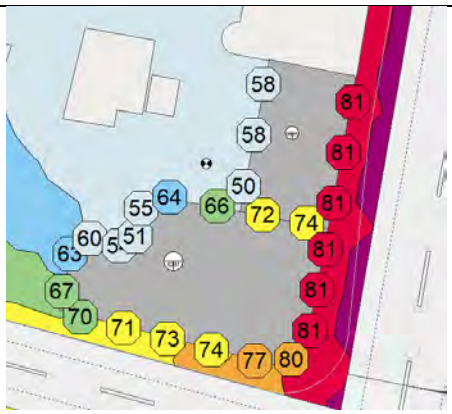
Figur 6. Översikt av maximala ljudnivåer 06-22.

Beroende på bostädernas planlösning kan dämpad sida vara svår att tillämpa på vissa delar av byggnaden, se svart ruta i Figur 7. Istället för dämpad sida kan lägenheter som är mindre än 35 kvadratmeter planläggas på fasadsidor som överskrider 60 dBA ekvivalent ljudnivå men som innehåller 65 dBA

Riktvärdena för dämpad sida innehålls på fasadsidor som vetter mot innergården, se Figur 7 och Figur 8.

Figur 7. Överblick av ekvivalenta ljudnivåer vid fasad. Riktvärde 60 dBA eller 55 dBA för dämpad sida. Se svart markering för problematisk dämpad sida.

Figur 8. Överblick av maximala ljudnivåer nattetid 22-06 vid fasad. Riktvärde 70 dBA för dämpad sida.

6.2 Riktvärde uteplats

Riktvärde för enskild uteplats innehålls på byggnadens fasaddelar som vetter in mot innergården, se grön markering i Figur 9. Detta gäller för både ekvivalent och maximal ljudnivå.

En gemensam uteplats kan anläggas på markplan inom grön markering i Figur 10. Om alla bostäder har tillgång till en gemensam uteplats som innehåller gällande riktvärden behöver inte varje bostads enskilda uteplats innehålla aktuella riktvärden

Figur 9. Översikt av var enskild uteplats på fasad kan placeras. Grön markering innebär att enskilda uteplatser kan placeras på fasaden.

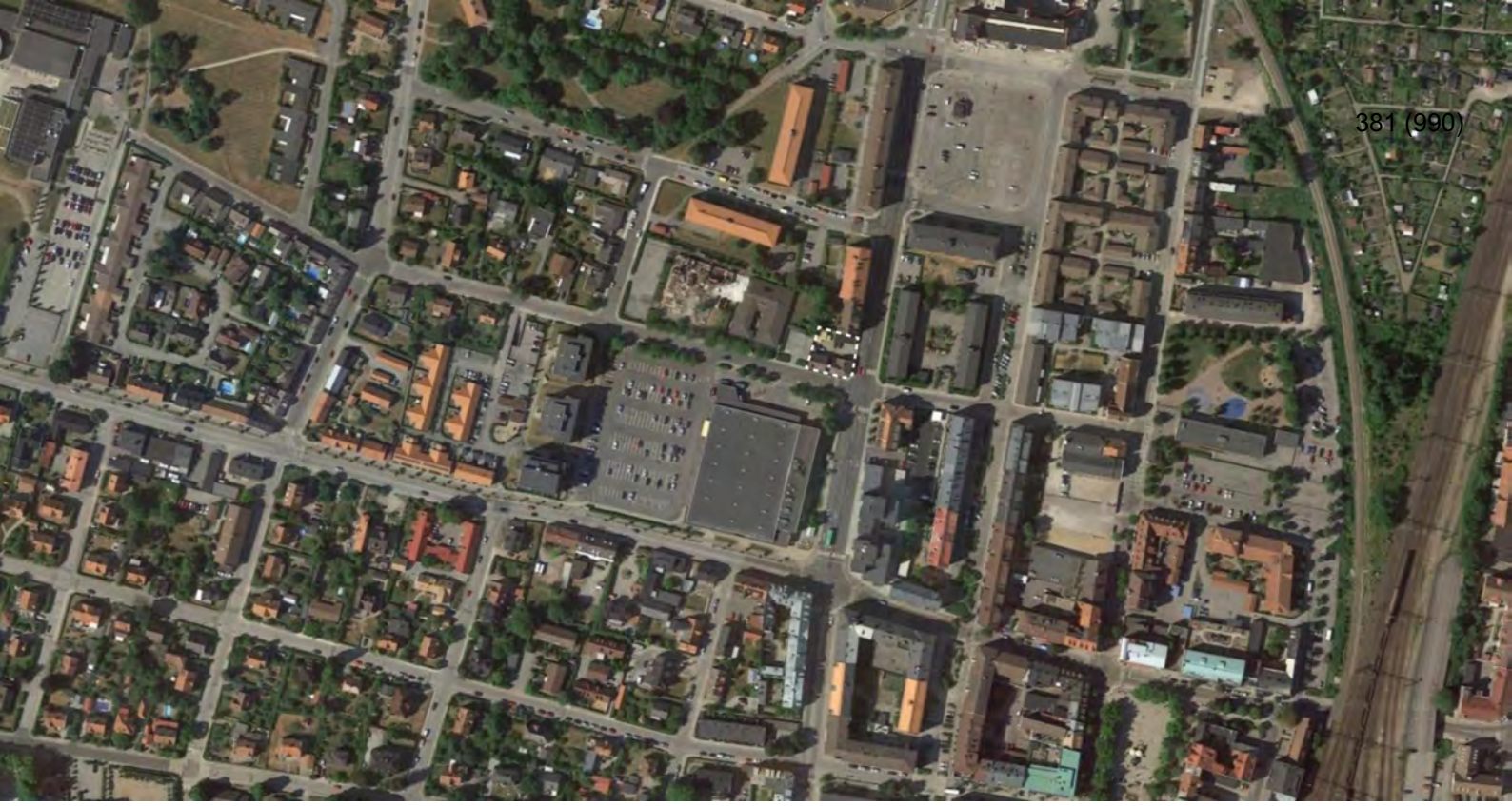

Figur 10. Se grön markering för översikt av yta där gemensam uteplats kan placeras.

7 Slutsats

Bostäder kan anläggas i Kv. Sebran om en dämpad sida används vid bostäder som överskrider riktvärdet för 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad. Om detta ej är möjlig att tillämpa på grund av planlösningen i bostäderna kan även lägenheter som är mindre än 35 kvadratmeter planläggas där 60 dBA ekvivalent ljudnivå överskrids.

Enskilda uteplatser kan generellt placeras på fasadsidor som vetter mot innergården. Även en gemensam uteplats kan placeras på markplan på innergård. Om alla boende har tillgång till en gemensam uteplats behöver inte riktvärdet för enskilda uteplatser klaras.

Sol - Skuggstudie

Kv Sebran 38

Dagsljus och sol - skugga

Volymstudien ger en bild av hur skuggorna faller på befintlig och nytillkommen bebyggelse

Studien redovisar skuggpåverkan kl 09. kl 12 och kl 17 vid höst-/vårdagjämning

2010-11-09
Esbjörn Jonsson
Handläggare

Lokal XXX Arkitekter AB
Berit Restad Esbjörn Jonsson Arkitekter SAR/MSA

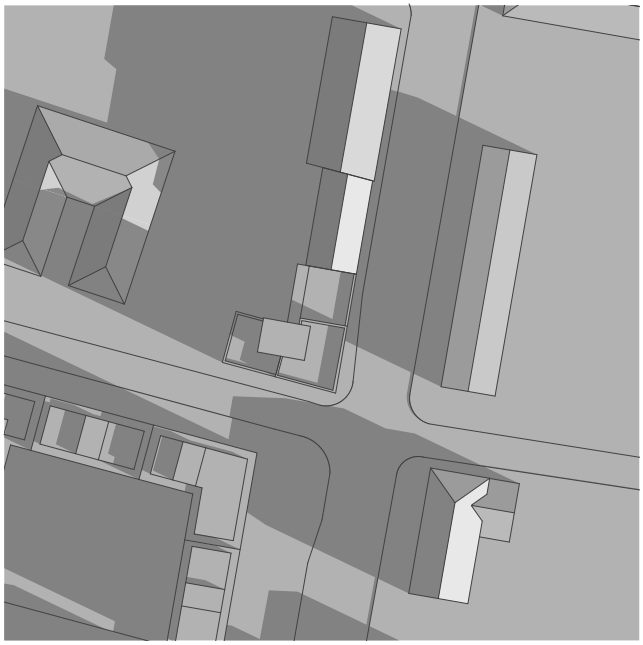
Höst/Vårdagjämning kl 9.00

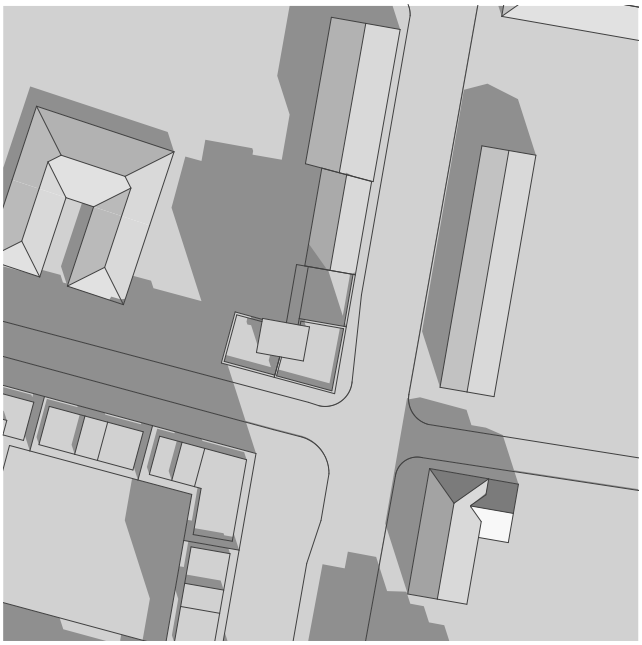
Höst/Vårdagjämning kl 12.00

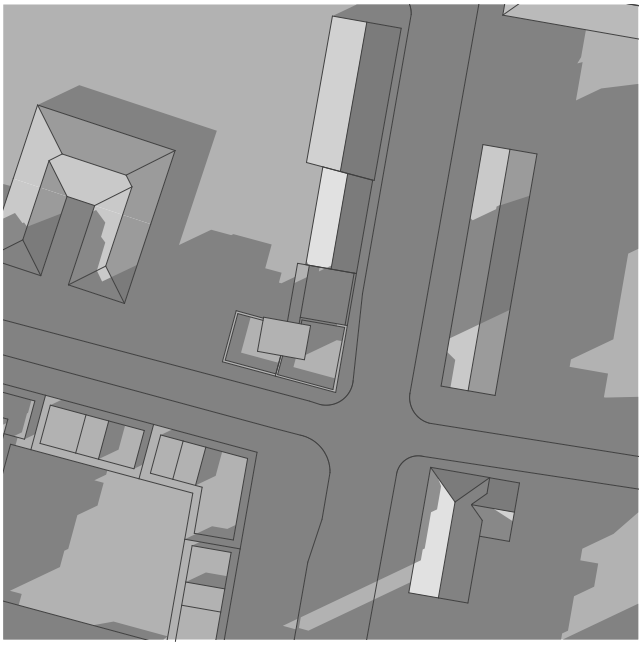
Höst/Vårdagjämning kl 17.00

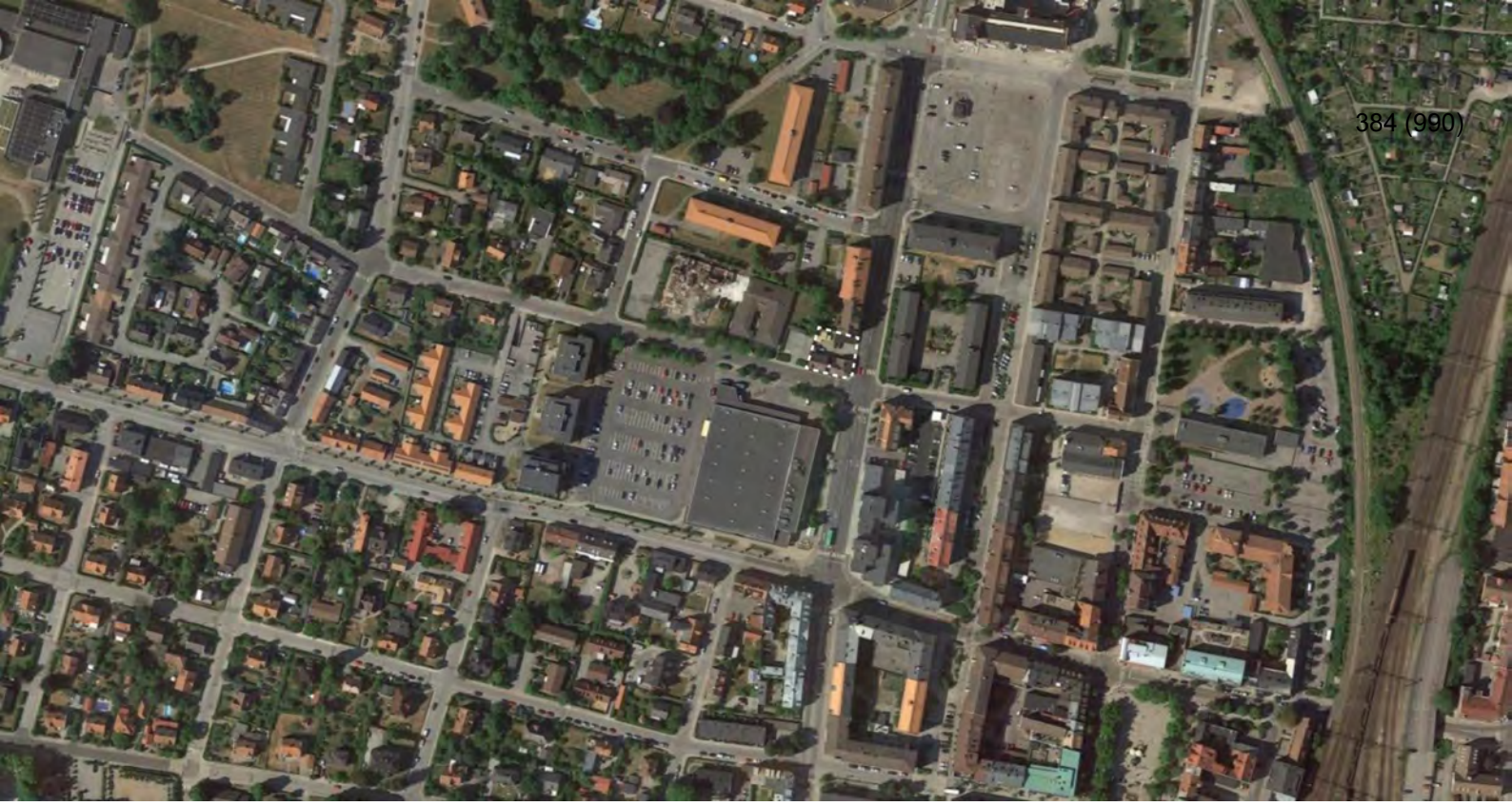
Sol - Skuggstudie
med föreslagen bebyggelse
på Kv Stenbocken
Höst/Vårdagjämning kl 9.00

Sol - Skuggstudie
med föreslagen bebyggelse
på Kv Stenbocken
Höst/Vårdagjämning kl 12.00

Sol - Skuggstudie
med föreslagen bebyggelse
på Kv Stenbocken
Höst/Vårdagjämning kl 17.00

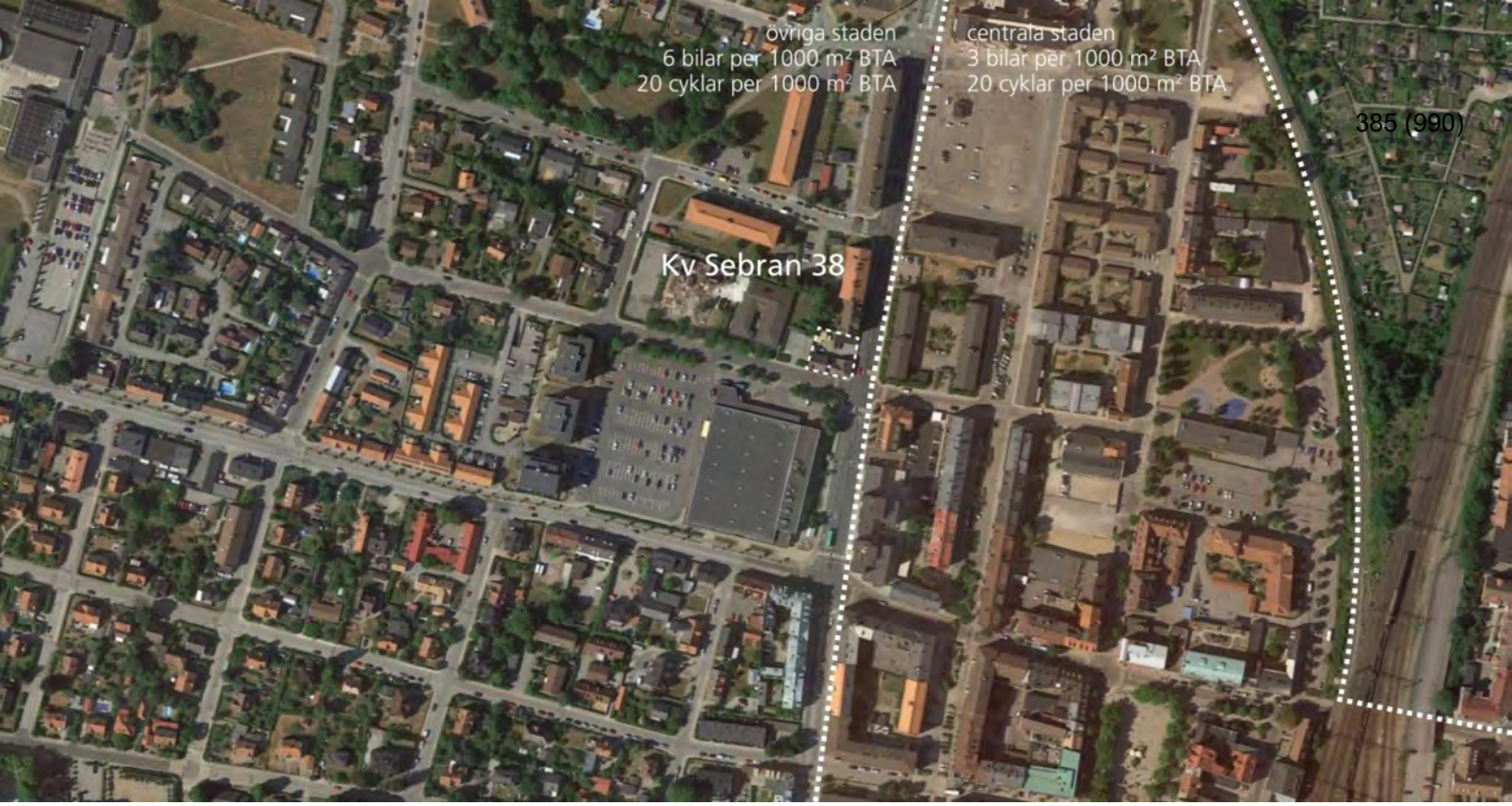

Parkeringsutredning

Kv Sebran 38

2010-11-09
Esbjörn Jonsson
Handläggare

Lokal XXX Arkitekter AB
Berit Restad Esbjörn Jonsson Arkitekter SAR/MSA

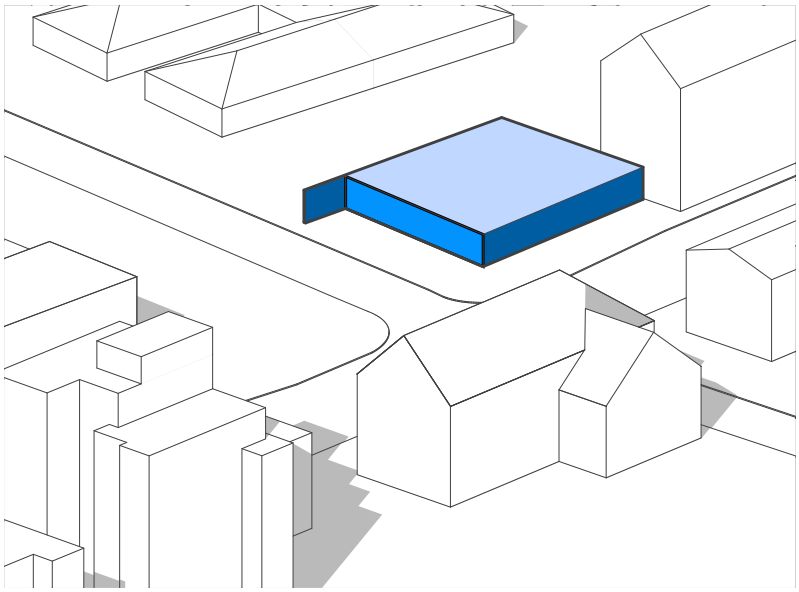
BEFINTLIGA FÖRUTSÄTTNINGAR

Kvarteret Sebran är beläget i utkanten av Eslövs centrum och nära Eslövs station. I centrala Eslöv finns ett relativ stort utbud av butiker, restauranger och service. I närliggande kvarter finns även livsmedelsbutik och restauranger. Den planerade utbyggnaden i Kvarteret Stenbocken planeras även den fortsättningsvis innehålla dagligvaruhandel.

Förutsättningarna att arbeta och bo inom kvarteret utan bil är hög med hänsyn till närheten till centrum, befintligt utbud av handel och service i närområdet samt närheten till hållplatser för stadsbuss, regionbuss samt tåg för regionala resor. Det ger goda möjligheter att genom förtätning skapa en effektiv och långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur.

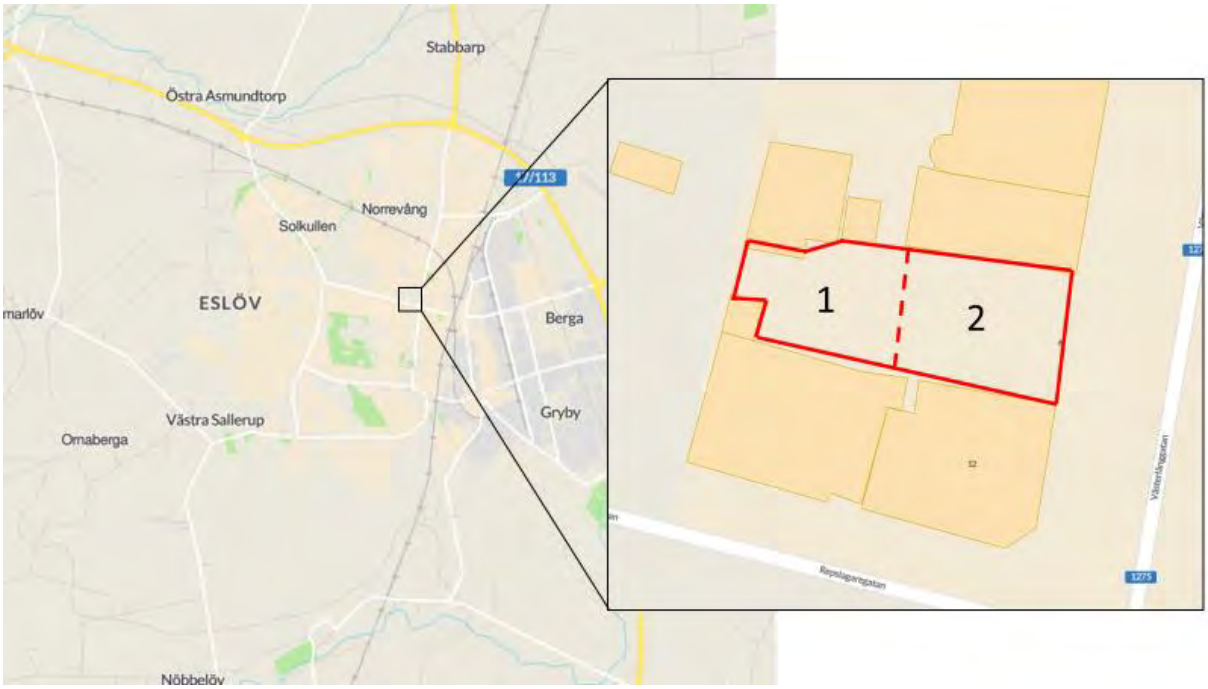
PARKERING

Parkering sker i marknivå - ca 17 P-platser, 55 cykelplatser.
Här uppstår också möjligheten att anlägga en upplyft innergård fri från trafik.

Parkeringsnormen för Eslövs kommun antogs av Kommunfullmäktige 2014.
Kv Sebran 38 ligger strax utanför den gräns till de centrala delarna av staden som enligt parkeringsnormerna definierar centrumzonen. Kraven enligt parkeringsnormen är, 6 bilar per 1000m² och 30 cyklar per 1000m².

Rapport
Översiktlig markmiljöundersökning
Sebran 38, Eslöv

Figur 1. Karta över fastigheten och dess läge i utkanten av Kävlinge.

Upprättad av: Elaine Rydberg 0707-57 44 15 Elaine.Rydberg@areco.se

Granskad av: Michell L Persson 0704- 44 15 95 michell.l.persson@areco.se

Innehåll

Bakgrund och syfte 4
Metod och genomförande 4
Resultat 4

Bilaga 1 - Analysrapporter

Bakgrund och syfte

Areco Contractor har på uppdrag av Lokala XXX arkitekter genomfört en översiktlig miljöteknisk markundersökning på fastigheten Sebran 38 i Eslöv (figur 1). Inför eventuell byggnation på fastigheten har en markmiljöundersökning genomförts. Till grund för undersökningen ligger provtagningsplan daterad 2019-04-05.

Resultaten jämförs med Naturvårdsverkets nivåer för mindre än ringa risk (MRR), riktvärden för känslig mark (KM), riktvärden för mindre känslig mark (MKM) samt Avfall Sveriges halter för farligt avfall (FA). Då det avses att uppföra bostäder på fastigheterna är det riktvärdet för KM som tillämpas.

Metod och genomförande

Provtagningen genomfördes 2019-05-02 med hjälp av borrbandvagn. Gårdsplanen på fastigheten delades in i två områden där totalt 4 borrpunkter borrades. Samlingsprov om 15-20 delprov uttogs i område 1 vid 0-0,5 m, 0,5-1 m samt 1-2 m. I område 2 uttogs samlingsprov vid 0-0,5 m, 0,5-1,5 m, 1,5-2,2 m samt 2,2-3 m. Borrningen avslutades när vad som bedömdes vara naturliga jordlager påträffades. Totalt 7 prov skickades på analys för BTEX, alifater, aromater, PAH och metaller inkl. kvicksilver till Eurofins ackrediterade laboratorium.

Resultat

En sammanställning av analyserna finns i tabell 1. Analysresultatet visade på halter över KM för PAH-H, bly och koppar i område 1 vid 0-0,5 m. Vid 0,5-1 m ligger halterna av koppar över MKM. Även i område 2 vid 0-0,5 m är halten av koppar över MKM. Vid 1,5-2,2 m ligger halten av PAH-H samt PAH-M över KM. De naturliga jordlagren vid 1-2 m i område 1 samt vid 2,2-3 m i område 2 visar inte på några halter över MRR.

Bedömning och rekommendationer

Då det planeras att uppföras bostäder på fastigheten behöver åtgärder vidtas. PAH är klassat som cancerogen. Marken under byggnaderna har inte provtagits och det går därför inte att utesluta att fyllnadsmassorna förekommer även här. Förslagsvis schaktas fyllnadsmassorna ur ner till naturliga lager där inga förhöjda halter detekterats. Slutprov i schaktväggar bör tas och om förhöjda halter påvisas kan med fördel till exempel en geotextilduk eller liknande användas för att avskärma nya återfyllnadsmassor mot angränsande fastigheter.

Provpunkt	190502: Omr 1 Sebran 0-0,5m	190502: Omr 1 Sebran 0,5-1m	190502: Omr 1 Sebran 1-2m	190502: Omr 2 Sebran 0-0,5m	190502: Omr 2 Sebran 0,5-1,5m	190502: Omr 2 Sebran 1,5-2,2m	190502: Omr 2 Sebran 2,2-3m	Riktvärden			Haltgräns
Djup (m)	**0-0,5**	**0,5-1**	**1-2**	**0-0,5**	**0,5-1,5**	**1,5-2,2**	**2,2-3**	**MRR**	**KM**	**MKM**	**FA**
Ämne	**mg/kg**	**mg/kg**	**mg/kg**	**mg/kg**	**mg/kg**	**mg/kg**	**mg/kg**				
Bensen	< 0,0035	< 0,0035	< 0,0035	< 0,0035	< 0,0035	< 0,0035	< 0,0035		0,012	0,04	
Toluen	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10		10	40	
Etylbensen	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10		10	50	
M/P/O-Xylen	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,10		10	50	
Alifater >C5-C8	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0		25	150	1000
Alifater >C8-C10	< 3,0	< 3,0	< 3,0	< 3,0	< 3,0	< 3,0	< 3,0		25	120	1000
Alifater >C10-C12	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0		100	500	10000
Alifater >C12-C16	< 5,0	< 5,0	< 5,0	15	< 5,0	< 5,0	< 5,0		100	500	10000
S:a Alifater >C5-C16	< 9,0	< 9,0	< 9,0	22	< 9,0	< 9,0	< 9,0		100	500	-
Alifater >C16-C35	20	< 10	< 10	33	< 10	< 10	< 10		100	1000	10000
Aromater >C8-C10	< 4,0	< 4,0	< 4,0	< 4,0	< 4,0	< 4,0	< 4,0		10	50	1000
Aromater >C10-C16	< 0,90	< 0,90	< 0,90	0,92	< 0,90	1,3	< 0,90		3	15	1000
Aromater >C16-C35	< 0,50	< 0,50	< 0,50	< 0,50	< 0,50	2,1	< 0,50		10	30	1000
PAH-L	0,063	< 0,045	< 0,045	0,096	< 0,045	0,24	< 0,045	0,6	3	15	
PAH-M	1,2	0,49	< 0,075	2,1	0,37	7,4	< 0,075	2	3,5	20	
PAH-H	1,5	0,74	< 0,11	1,7	0,33	6,1	< 0,11	0,5	1	10	
Cancerogena PAH	1,3	0,65	< 0,090	1,6	0,29	5,4	< 0,090				100
Summa övriga PAH	1,4	0,63	< 0,14	2,3	0,46	8,3	< 0,14				1000
Arsenik As	5,9	5	5	3,9	2,8	3,2	< 2,0	10	10	25	1000
Barium Ba	110	90	38	66	55	48	47		200	300	10000
Bly Pb	150	38	7,3	53	19	20	9,5	20	50	400	2500
Kadmium Cd	0,37	< 0,20	< 0,20	< 0,20	< 0,20	< 0,20	< 0,20	0,2	0,8	12	100/1000
Kobolt Co	6,5	7,4	7,3	7,1	6	4,6	6,3		15	35	100/2500
Koppar Cu	81	220	11	720	19	18	13	40	80	200	2500
Krom Cr	16	14	15	16	15	11	15	40	80	150	10000
Kvicksilver Hg	0,22	0,088	< 0,011	0,043	< 0,011	0,051	< 0,010	0,1	0,25	2,5	1000/500
Nickel Ni	17	18	16	19	14	9,8	16	35	40	120	100/1000
Vanadin V	24	25	17	24	19	16	14		100	200	10000
Zink Zn	310	120	38	260	62	77	47	120	250	500	2500
Klassning	**MKM**	**IFA**	**MRR**	**IFA**	**MRR**	**MKM**	**MRR**				

Bilaga 1
Analysrapporter

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091865-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030019**	Djup (m)	0-0,5
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 1 Sebran 0-0,5m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**79.2**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**20**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**ospec.. motorolja**				a)*
Bens(a)antracen	**0.22**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.21**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.47**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.23**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.17**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**0.049**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**0.033**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**0.21**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.52**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.44**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**0.18**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.063**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**1.2**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**1.5**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**1.3**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**1.4**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**2.8**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**5.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**110**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**150**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**0.37**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**6.5**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**81**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**16**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.22**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**17**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**24**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**310**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091867-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030020**	Djup (m)	0,5-1
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 1 Sebran 0,5-1m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**81.3**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**0.11**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.10**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.22**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.11**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.090**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**0.058**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.21**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.19**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**0.094**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.49**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.74**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**0.65**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**0.63**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**1.3**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**5.0**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**90**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**38**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**7.4**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**220**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**14**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.088**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**18**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**25**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**120**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091866-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030021**	Djup (m)	1-2
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 1 Sebran 1-2m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**88.2**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**5.0**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**38**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**7.3**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**7.3**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**11**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**15**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**< 0.011**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**16**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**17**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**38**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091988-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030022**	Djup (m)	0-0,5
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 2 Sebran 0-0,5m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**87.6**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**15**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**22**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**33**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**0.92**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Lätt gasolja. ospec.**				a)*
Bens(a)antracen	**0.17**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.23**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.76**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.25**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.14**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**0.046**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**0.038**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**0.043**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**0.60**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**0.042**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.85**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.60**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**0.13**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.096**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**2.1**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**1.7**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**1.6**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**2.3**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**3.9**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**3.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**66**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**53**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**7.1**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**720**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**16**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.043**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**19**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**24**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**260**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091964-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030023**	Djup (m)	0,5-1,5
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 2 Sebran 0,5-1,5m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**83.1**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**0.037**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.048**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.10**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.047**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.039**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**0.094**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.14**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.11**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**0.041**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.37**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.33**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**0.29**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**0.46**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**0.75**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**2.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**55**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**19**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**6.0**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**19**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**15**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**< 0.011**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**14**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**19**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**62**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091958-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030024**	Djup (m)	1,5-2,2
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 2 Sebran 1,5-2,2m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**80.1**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**1.3**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**0.56**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**1.5**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**2.1**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**0.90**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.90**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**1.8**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.93**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.68**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**0.17**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**0.053**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**0.14**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**0.047**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**0.19**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**2.1**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**0.16**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**2.8**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**2.1**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**0.67**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.24**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**7.4**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**6.1**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**5.4**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**8.3**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**14**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**3.2**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**48**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**4.6**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**18**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**11**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.051**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**9.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**16**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**77**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Areco Contractor AB
Elaine Rydberg
Grustagsgatan 15
254 64 HELSINGBORG

AR-19-SL-091960-01

EUSELI2-00633799

Kundnummer: SL7628544

Uppdragsmärkn.
30086-121 Sebran, Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	**177-2019-05030025**	Djup (m)	2,2-3
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2019-05-02
Matris:	Jord	Provtagare	Elaine Rydberg
Provet ankom:	2019-05-02		
Utskriftsdatum:	2019-05-07		
Provmärkning:	190502: Omr 2 Sebran 2,2-3m		
Provtagningsplats:	Sebran, Eslöv		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**91.4**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v48

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.090**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**< 2.0**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**47**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**9.5**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**6.3**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**13**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**15**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**< 0.010**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**16**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**14**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**47**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Antagande av detaljplan för Falken 10, Eslöv 16

KS.2017.0466

KS.2017.0466

2022-09-08
Matilda Suneson
+4641362018
matilda.suneson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Detaljplanen för Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2018-02-27, § 28 att ge sökande positivt planbesked och planuppdrag för att genom en detaljplaneprocess pröva om den aktuella marken är lämplig för bostadsändamål. Kommunledningskontoret har nu genomfört detaljplaneprocessen och föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta *Detaljplan för Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun*.

Beslutsunderlag

- Granskningsutlåtande Detaljplan för Falken 10
- Planbeskrivning Detaljplan för Falken 10
- Plankarta Detaljplan för Falken 10
- Samrådsredogörelse Detaljplan för Falken 10
- Trafikbullerutredning för Falken 10 Eslöv. Daterad 2020-12-03.
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv. Daterad 2020-01-13.
- Översiktlig riskbedömning med avseende på förorenad mark inom kvarteret Falken 10, Eslöv. Daterad 2020-05-11.
- Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv. Daterad 2021-11-13.
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv. Daterad 2022-08-17

Beredning

Detaljplanen har varit på samråd och granskning. Under samråd och granskning har sakägare och allmänhet fått tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget. Framförda synpunkter och kommunens kommentarer till dessa redovisas i samrådsredogörelsen och granskningsutlåtandet.

Förslag till beslut

- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta *Detaljplan för Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun*.

Beslutet skickas till

Sökande

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

ESLÖVS KOMMUN

PLANBESKRIVNING

Detaljplanen för Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun

Antagandehandling

Figur 1. Kartbild som visar planområdets placering i Eslövs tätort.

Diarienummer: KS.2017.0466
Plan- och bygglagen SFS: 2010:900
Antagandehandlingar upprättad: 2022-09-08

Handlingar som tillhör detaljplanen:
- Plankarta, daterad 2021-11-19
- Planbeskrivning, daterad 2021-11-22
- Samrådsredogörelse, daterad 2021-11-22
- Fastighetsförteckning, daterad 2021-02-11
- Trafikbullerutredning, daterad 2020-12-03
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning, daterad 2020-01-13
- Översiktlig riskbedömning, daterad 2020-05-11
- Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning, daterad 2021-11-13
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10, i Eslöv, daterad 2022-08-17

Standardförfarande:

VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan styr hur marken får användas för ett område inom kommunen exempelvis för bostäder, kontor, handel och industri. Detaljplanen får även reglera placering, utformning och utförande. En detaljplan består av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning som beskriver plankartan. Planbeskrivningen är ett dokument som anger syftet med detaljplanen och förklarar innehållet för att detaljplanen ska kunna förstås och genomföras. Av planbeskrivningen ska framgå bland annat de konsekvenser som genomförandet av detaljplanen medför för sakägare, andra berörda och miljön. En planbeskrivning är en obligatorisk handling som ska finnas tillsammans med plankartan med tillhörande bestämmelser.

Om Kommunstyrelsen beslutar att förslagen detaljplan ska antas och slutligen vinner laga kraft upphör tidigare stadsplan (aktnummer 12-ESL-304) att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

PLANPROCESSEN

Detaljplaneprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråd och granskning ges möjlighet för sakägare, myndigheter och andra berörda att inkomma med synpunkter.

INLEDNING

SAMMANFATTNING

Syftet med detaljplanen är att befintlig byggnad ska kunna omvandlas till bostäder och att den befintliga byggnadens arkitektoniska kvaliteter och kulturhistoriska värden ska bevaras. Syftet är också att göra det möjligt att uppföra nya bostäder.

Fastigheten är 1200 kvadratmeter stor. På fastigheten står en tre våningar hög industribyggnad, en före detta skofabrik. Under 1900-talet har byggnaden succesivt byggts ut med flera tillbyggnader. Den senaste tillbyggnaden tillkom under 1960-talet. Gällande detaljplan anger småindustri för fastigheten, vilket en planändring krävs för att möjliggöra bostäder i byggnaden.

Planförslaget avser också bidra till den stadsomvandling som östra Eslöv genomgår och i denna process tillvarata, säkerställa och nyttja den historiska byggnaden på fastigheten som en viktig resurs. De för med sig ett tidsdjup som inte går att skapa på annat vis.

Planområdets placering i direkt anslutning till stationsområdet ger goda förutsättningar för ett hållbart och innehållsrikt vardagsliv.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande och utifrån Plan- och bygglag (2010:900). Förslaget att omvandla fastigheten till bostäder stämmer väl överens med gällande översiktsplan och den föreslagen fördjupning av översiktsplan för östra Eslöv.

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade 2018-02-27 § 28 att ge ärendet positivt planbesked och gav kommunledningskontoret i uppdrag att påbörja planarbetet.

Planförslaget var ute på samråd under perioden 11 mars 2021 till 11 maj 2021. Under samrådstiden inkom 13 yttranden varav 8 var med erinrande. Efter samrådet genomförde exploatören på uppmaning av Eslövs kommun ytterligare en tredje markundersökning i den östra delen av planområdet och en PCB-undersökning.

Granskningen varade från 16 december 2021 – 7 februari 2022. Under granskningstiden inkom 14 yttranden varav 5 var med erinrande. Efter granskningen genomfördes en fjärde miljöteknisk undersökning. I varken den tredje eller fjärde miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning påträffades PCB.

Med hänsyn till det centrala läget och närheten till många olika verksamheter har Eslövs kommun infört en planbestämmelse om att bostadshusens ventilation ska vara centralt avstängbart.

För att fastighetsägarna till Falken 7 ska kunna nå sin bostad måste de ha tillträde till Falken 10. Eslövs kommun har därför justerat den nya södra byggrätten i detaljplanen, så att en smal passage skapas mellan fastigheterna.

Samtliga utredningar är beställda och bekostade av exploatören.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PLANFÖRSLAG 7
PLANANSÖKAN 7
PLANENS SYFTE 7
FRAMTAGNA UTREDNINGAR 7
MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD 7
Nya byggrätter 7
TRAFIK 9
NATUR 10
KULTURMILJÖ 10
EKOSYSTEMTJÄNSTER 11
TEKNISK FÖRSÖRJNING 11
Dagvatten 11
Energiförsörjning 11
Avfallshantering och renhållning 11
SÄKERHET OCH HÄLSA 12
Bullerskyddsåtgärder 12
Markföroreningar 12
SOCIALA ASPEKTER Sociala utrymmen 12
Trygghet 12
Barnrättslagen 12
Tillgänglighet 13
FÖRUTSÄTTNINGAR 14
PLANDATA 14
Plansituation och angränsande fastigheter 14
BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING 14
Historik 16
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN 18
Översiktsplan Eslöv 2035 18
Bostadsförsörjningsprogram 18
Planuppdrag 18
Samråd 18
Riksintresse för kulturmiljövård 18
Fördjupad översiktsplan för östra Eslöv 19

KULTURMILJÖ 20
SERVICE 20
Kollektivtrafik 21
Biltrafik 21
SOLFÖRHÅLLANDEN 22
TEKNISK FÖRSÖRJNING 22
Brandposter 22
SOCIALA FÖRUTSÄTTNINGAR 22
Barnrättslagen 22
Tillgänglighet 22
KONSEKVENSER 24
MILJÖKONSEKVENSER 24
Strategisk miljöundersökning enligt miljöbalken 24
Påverkan på riksintresse 24
MILJÖKVALITETSNORMER (MKN) 24
Vattenkvalitet 25
DAGVATTEN 25
ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL 25
NATURMILJÖ OCH BIOLOGISK MÅNGFALD 26
MARKRADON 26
MARKFÖRORENINGAR 26
HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER 29
STADSBILD/LANDSKAPSBILD 29
ARKEOLOGI 29
SOLFÖRHÅLLANDEN 29
TRAFIK 30
Parkering 30
HÄLSA OCH SÄKERHET 31
Buller 31
Risk 32
God bebyggd miljö 33
Barnrättslagen 33
GENOMFÖRANDE 34
ORGANISATORISKA FRÅGOR 34
Detaljplanearbete 34
Avtal 34

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER 34
Planekonomi 34
Fastighetsrättsliga frågor 34
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER 35

PLANFÖRSLAG

PLANANSÖKAN

Fastighetsägaren inkom den 5 oktober 2017 med en begäran om planbesked för att pröva bostadsändamål på fastigheten Falken 10. Den 27 november 2018 beslutade Kommunstyrelsens arbetsutskott att ge sökande positivt planbesked. Planavtal har upprättats mellan sökande och Eslövs kommun.

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att befintlig byggnad ska kunna omvandlas till bostäder och att den befintliga byggnadens arkitektoniska kvaliteter och kulturhistoriska värden ska bevaras. Syftet är också att göra det möjligt att uppföra nya bostäder.

FRAMTAGNA UTREDNINGAR

- Trafikbullerutredning för Falken 10 Eslöv. Utförd 2020-12-03 av Efterklang a part of AFRY.
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv. Utförd 2020-01-13 av GOIN AB.
- Översiktlig riskbedömning med avseende på förorenad mark inom kvarteret Falken 10, Eslöv. Utförd 2020-05-11 av SWECO.
- Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv. Utförd 2021-11-13 av GOIN AB.

Samtliga utredningar är beställda och bekostade av exploatören.

MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD

Övergripande gestaltning

Planförslaget innebär att den historiska skofabriken i tegel får ny användning som bostad. Den totala bruttoarean (BTA) för byggrätterna i detaljplanen är cirka 1200 kvadratmeter, den slutgiltiga bruttoarean kommer att fastslås i bygglovsskedet. Planförslaget medger också att den sentida enklare trätillbyggnaden kan ersättas med två nya bostadskroppar, placerade i fastighetsgränserna i öster och söder. I planförslaget är trätillbyggnaden belägen på mark med bestämmelsen *Mark får endast förses med komplementbyggnad upp till 20 procent*. Detta innebär att om fastighetsägaren väljer att riva tillbyggnaden får den inte uppföras på nytt. När de nya bostadskropparna uppförs tillskapas ett gårdsutrymme mellan de nya och befintliga byggnaden. Gårdsutrymmet är ämnat för samtliga boende på fastigheten och möjliggör sociala interaktioner mellan boende samt rekreativ utevistelse i anslutning till hemmet. Fastighetsägaren kan enbart uppföra de nya byggrätterna när den befintliga trätillbyggnaden är riven. Detta regleras i detaljplanen med ett villkor om startbesked.

Nya byggrätter

De nya bostadslängorna ska utformas med pulpettak med lägsta delen av taket vänd mot gården. Detta syftar till att få en ljus innergård och att vatten ska kunna hanteras och fördröjas inom fastigheten. Pulpettaken på de nya byggrätterna får

som högst vara 4,5 meter och in mot gården är byggnaderna 3 meter. Höjden hålls nere med hänsyn till grannfastigheterna, främst Falken 8. De nya huskropparna skyddar mot insyn till fastigheten Falken 8, vilken också får en solvärmd avgränsande vägg i sin norra gräns.

Takutformningen ger också en möjlighet till bättre rymlighet invändigt. Genom att flytta byggrätterna till fastighetsgränsen friläggs den befintliga tegelfasaden. När fasaden friläggs framhävs den kulturhistoriska bebyggelsen och tegelbyggnaden får bättre ljusförhållanden.

De nya byggrätterna har även fått en bestämmelse om hög arkitektonisk kvalité. Det är viktigt att bostadshusen på de nya byggrätterna får en god utformning som förhåller sig väl till den befintliga tegelbyggnaden på fastigheten.

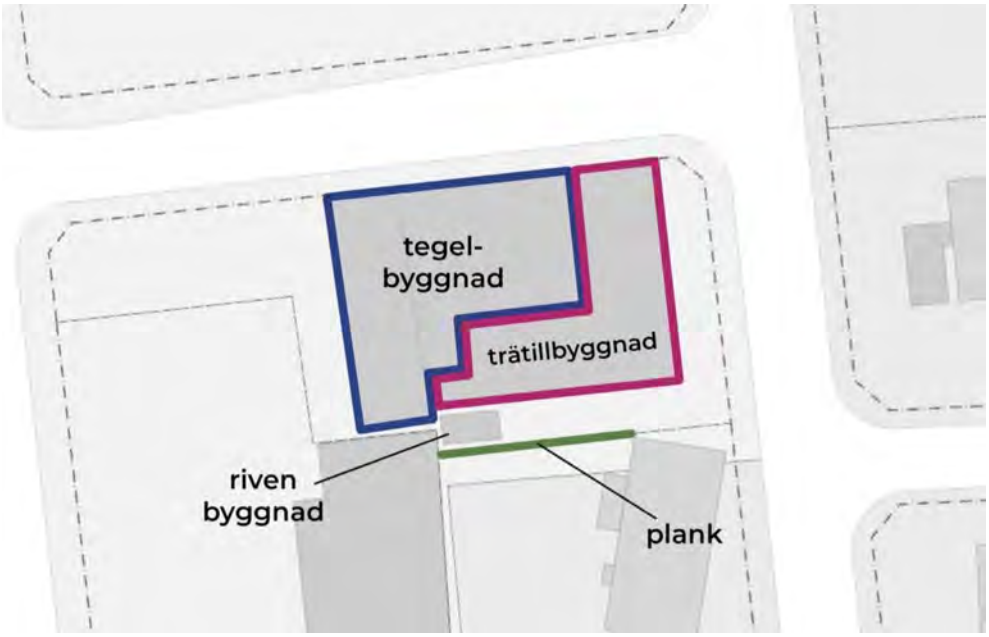
Figur 2. Illustration. Perspektiv från Skomakaregatan över planområdet och fastigheten Falken 10.

Figur 3. Illustration. Perspektiv från Vasagatan över planområdet och fastigheten Falken 10.

Figur 4. Illustrationsplan som visar hur exploatören kan utforma planområdet.

Figur 5. Kartutsnitt som visar förutsättningarna inom planområdet och vilken del av byggnaden som är av tegel respektive i trä.

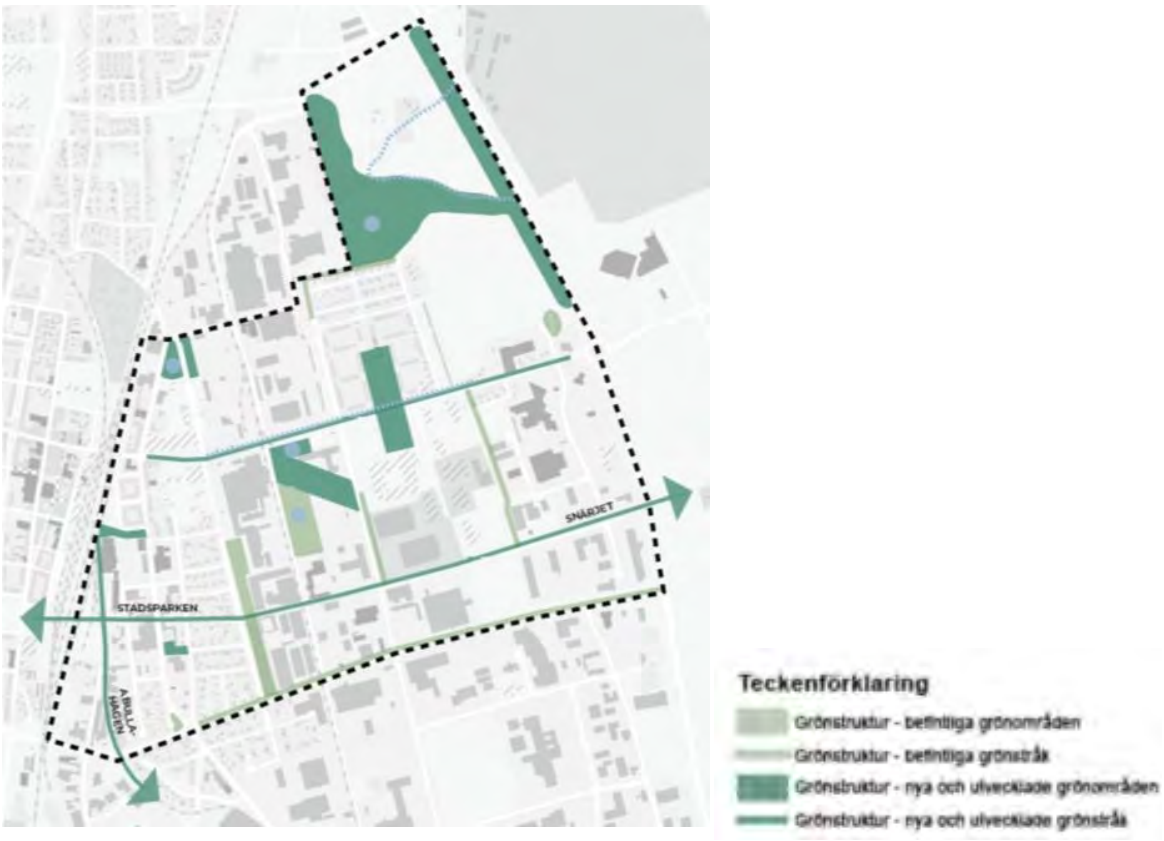
TRAFIK

Gator kring fastigheten är sedan lång tid tillbaka utbyggda. Planförslaget möjliggör parkering för fastighetens behov direkt från Vasagatan. Gällande parkeringsnorm som antogs av Kommunstyrelsen den 2021-04-06 föreskriver sex platser för tilltänkta bostäder. Byggrätten i planförslaget är på maximalt cirka 1200 kvm bruttoarea, vilket innebär att fastighetsägaren ska ordna 7 bilparkeringsplatser om

den slutliga byggrätten blir 1200 kvm bruttoarea. Planförslaget anvisar sex parkeringsplatser för bil i den östra delen av planområdet och medger ytterligare en plats på gården. Eslövs kommun bedömer att förslaget inte kommer förändra trafikflödet i området.

NATUR

Fastigheten är idag helt hårdgjord. Ett genomförande av planförslaget kommer att innebära att utemiljöns asfaltytor delvis bryts upp och används som trädgård. Idag finns det få grönområden och grönstråk i östra Eslöv, men i det pågående arbetet med en fördjupad översiktsplan i östra Eslöv föreslår kommunen flera ytor som kan omvandlas till parker och grönområden. De föreslagna grönområdena och grönstråken kommer att gynna planområdet. I kartan nedan presenterar Eslövs kommun den övergripande strukturen för grönområden och grönstråk inom den fördjupade översiktsplanen och hur det kopplar till viktiga punkter utanför området.

KULTURMILJÖ

Tegelbyggnaden inom planområdet är identifierad som kulturhistoriskt särskilt värdefull, i enlighet med plan- och bygglagen 8 kap 13§. Byggnader som har identifierats som särskilt värdefulla omfattas av ett förvanskningsförbud. I planförslaget har tegelbyggnaden fått en bestämmelse som skyddar byggnadens utformning. För att tegelbyggnaden ska bevaras har byggnaden även fått rivningsförbud.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Fastigheten är idag helt hårdgjord. Planförslaget har utvärderats med hjälp av Boverkets verktyg för kartläggning av ekosystemtjänster. Ett genomförande av planförslaget kan komma innebära en större variation i livsmiljöer och ekosystemtjänster när utemiljöns asfaltytor delvis bryts upp och används som trädgård. Ytan i anslutning till den föreslagna parkeringen och gårdsutrymmet bör förses med växtlighet för att gynna den biologiska mångfalden samt skapa en trivsam boendemiljö. Planförslaget kan även förbättra lokalklimatet och luftkvalitén. Den biologiska mångfalden kan gynnas av att de hårdgjorda ytorna bryts upp och ersätts med genomsläppligt markmaterial i form av gräs och grus samt varierande växtlighet.

Planförslaget kan likaså komma att förbättra de kulturella ekosystemtjänsterna. Gårdsutrymmet och planområdets centrala placering i Eslöv främjar till sociala interaktioner. Det kulturella arvet säkerställs genom att den gamla byggnaden inom planområdet får en ny användning. Vilket gynnar området i sin helhet men även Eslövs tätort.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Spill- och dricksvatten

Planområdet är idag anslutet till spill- och dricksvattennät och kommer även fortsättningsvis att vara det.

Dagvatten

Planområdet ingår i VA SYD:s verksamhetsområde för dagvatten. Fastigheten är idag påkoppla till dagvattennätet och kommer även fortsättningsvis att vara det. Fastighetsägaren har skyldighet att omhänderta vatten som faller inom fastigheten. Vid skyfall kommer dagvattensystemet överbelastas och översvämmas för att det inte är dimensionerat för sådana regnmängder. Vattnet kommer då att rinna på markytan och samlas i lågpunkter. Detta syns i figur 12. För att minimera risken för skada är det viktigt att lågpunkterna finns på rätt ställen. Fördröjande åtgärder för dagvattnet är alltid viktigt men extra viktigt då det befintliga dagvattensystemet redan är överbelastat. Området är i hög grad översvämningsdrabbat. För att fördröja vattnet innan det når det kommunala dagvattensystemet, föreslår kommunen i planförslaget att asfalterade ytor mellan de nya och befintliga byggrätterna bryts upp och ersätts med genomsläpplig markbeläggning, så som gräs och grus. Dessa markmaterial är genomsläppliga och gör så att ytor kan fördröja skyfallsvatten som faller inom fastigheten. Risken att fastigheten eller omkringliggande fastigheter översvämmas minskar. Eslövs kommun har lagt in en utförandebestämmelse som fastställer att marken inte får hårdgöras.

Energiförsörjning

Planområdet kommer att anslutas till befintligt energiförsörjningsnät.

Avfallshantering och renhållning

Avfallshantering ska ske enligt renhållningsföreskrifterna. Fastighetsägaren ansvarar för att avfallsutrymme dimensioneras och anpassas till gällande regelverk. Fastighetsägaren ska anpassa och placera avfallshanteringen inom fastigheten samt

på ett rimligt avstånd för både boende/lämnare och hämtare, företrädesvis vid fastighetsgränsen. Fastighetsägaren ansvarar även för att transportvägen mellan avfallskärl och renhållningsfordon är i farbart skick.

SÄKERHET OCH HÄLSA

Bullerskyddsåtgärder
Uteplatser ska placeras inom gårdsutrymmet så att de uppfyller riktvärdet för uteplatser och buller.

Markföroreningar
Eslövs kommun föreslår i planförslaget att den asfalterade ytan öster om den befintliga tegelbyggnaden ska brytas upp för att förbättra dagvattenhanteringen inom området. Framtida markarbeten inom området, är anmälningspliktigt enligt 28 § förordningen (19982899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I planförslaget finns ett villkor om att startbesked inte får ges för de nya byggrätterna, öster om tegelbyggnaden, innan markföroreningarna är åtgärdade.

SOCIALA ASPEKTER

Sociala utrymmen
Planförslaget innehåller ett gårdsutrymme som är ämnat för de boende på fastigheten. De gemensamma utrymmena inom planområdet, bland annat gårdsutrymmet, skapar nya mötesplatser för de boende som bidrar till social interaktion. Planområdet ligger centralt i Eslöv med många platser och målpunkter som främjar sociala interaktioner så som torgytor, restauranger, caféer, med mera. Vice versa bidrar planen till att stärka stadslivet i Eslövs centrum genom att servicefunktioner och stadsrum nyttjas av fler människor.

Trygghet
Planförslaget har utvärderats med hjälp av Eslövs kommuns checklista som är baserad på BoTryggt2030. Planförslaget möjliggör att en före detta industribyggnad omvandlas till bostadshus. Möjligheten att skapa en tryggare plats ökar med ny bostadsbebyggelse, då platsen kommer vara befolkad av människor både dagtid och nattetid. Gårdsutrymmet utformas som en överblickbar zon som genom sin avgränsning, utformning och befolkning stärker trygghetskänslan i området.

Barnrättslagen
Barnrättslagen (tidigare barnkonventionen) blev svensk lag den 1 januari 2020. Barnrättslagen gäller som utgångspunkt för beslut som kan rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling. Inom planområdet skapas möjligheten till ett gårdsutrymme som ger möjlighet till lek och utevistelse. Omgivande kvarter bjuder på en spännande, händelserik och stimulerande omgivning. För de yngsta är dock närområdet relativt fattigt på fri- och grönytor och relativt trafikbelastad. De finns två lekplatser cirka en halv kilometer från planområdet. Den ena ligger vid Axgatan söder om planområdet, den andra ligger i

Stadsparken. Planområdet kan nås via gång- och cykelvägar. I närheten av planområdet och i Eslövs tätort finns tillgång till förskolor och skolor.

Tillgänglighet
Det finns inga större höjdskillnader inom planområdet. Dock har den äldre byggnaden en förhöjd sockel. Den befintliga huskroppen är försedd med hiss men för att nå det första hissplanet krävs någon form av tillgänglighetsåtgärd förslagsvis från gården invid befintligt trapphus. De nya huskropparna kommer att nås direkt från markplan och med en marginell sockelhöjd.

Vid utarbetande av planförslaget har kravet på god tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade beaktats. Hur kraven på tillgänglighet i 8 kap 4§ och 8 kap 9 § PBL i detalj kommer att tillgodoses avgörs i samband med byggnads- och markprojekteringen och därmed vid kommande bygglovsprövning.

FÖRUTSÄTTNINGAR

PLANDATA

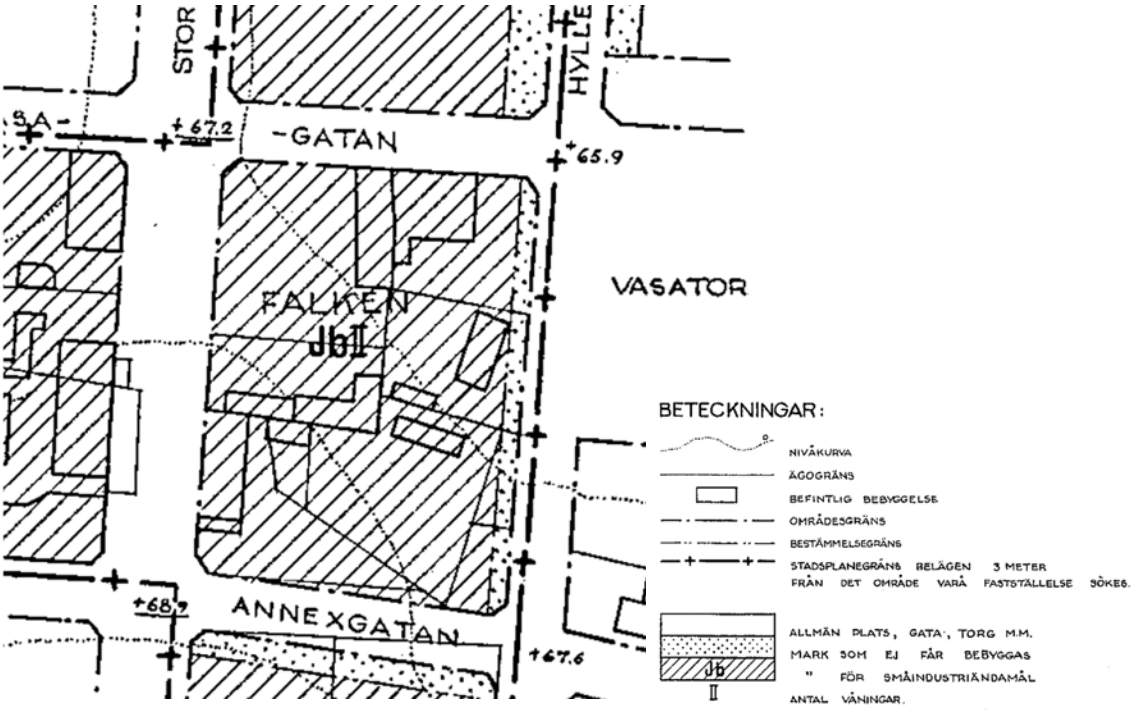
Areal och Markägoförhållanden

Planområdet är cirka 1200 m2 stort och omfattar fastigheten Falken 10. Fastigheten är privatägd.

Plansituation och angränsande fastigheter

Planområdet är detaljplanelagt sedan tidigare och följer angivelserna i *Översiktsplan Eslöv 2035*. I gällande detaljplan, kv.362 Trasten m.fl. – Förslag till stadsplaneändring antagen 26 oktober 1945, är fastigheten utpekad för småindustri i två våningar.

Om förslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare stadsplan (aktnummer 12-ESL-304) att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

Figur 6. Utsnitt över planområdet från gällande detaljplan, kv.362 Trasten m.fl. – Förslag till stadsplaneändring antagen 26 oktober 1945.

BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING

Fastigheten ligger i östra Eslövs i korsningen Skomakaregatan och Vasagatan. Den första byggnaden som upprättades på fastigheten är från slutet av 1800-talet men under åren har tillbyggnader tillkommit på fastigheten som även speglar olika tidsepokrar. Den dominerande byggnadsvolymen på fastigheten har tre våningsplan med vind och källare. Byggnaden fungerade tidigare som skofabrik, idag används

delar av byggnaden för detaljhandel och i den västra samt nordvästra delen av byggnaden finns sedan länge tre bostäder.

Väster om fastigheten domineras bebyggelsen av friliggande villor och i öster en asfaltsplan, som delvis används som parkering samt verksamhetsbyggnader.

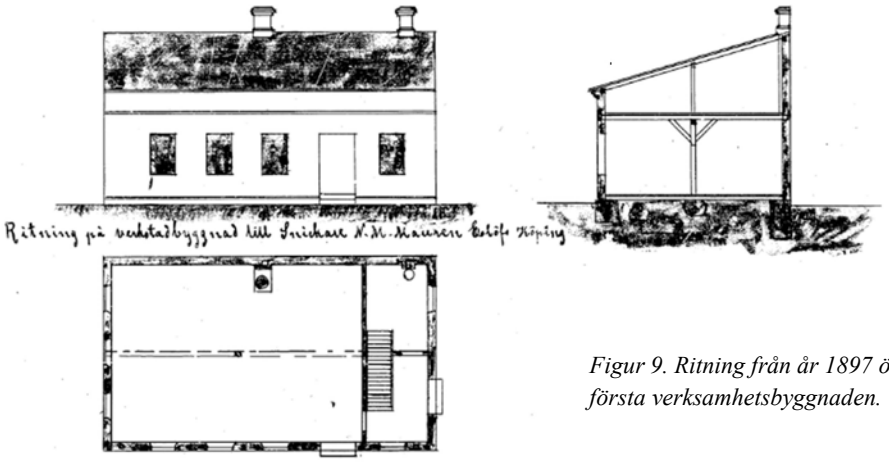
Figur 7. Vy över planområdet och fastigheten Falken 10 från korsningen Vasagatan och Skomakaregatan.

Figur 8. Vy över den västra delen av planområdet från angränsande parkering.

Historik

Den tidigast daterade ritningen i Eslövs kommuns arkiv, av verkstadsbyggnaden är från år 1897 och uppfördes som skofabrik åt Kristian David Santesson. Produktionen gick bra och Eslövs blev känd i hela Sverige för sin skotillverkning. Till och med den dåvarande kungen Gustaf V var en av kunderna som gärna bar skor från Eslövs skofabrik. 1916 höjdes vinden och blev en våning. Byggnaden finns kvar än idag och är den äldsta delen på fastigheten.

Figur 9. Ritning från år 1897 över den första verksamhetsbyggnaden.

D Santessons skor var välkända för sin goda kvalité och produktionen krävde att verksamheten expanderade. År 1909 gjordes en första tillbyggnaden norr om den ursprungliga. Tillbyggnaden upprättades i två våningar med källare, den översta i form av en mansardvåning.

Figur 10. Ritning från år 1909 som visar den första tillbyggnaden.

I början av 1920-talet byggdes ytterligare en tillbyggnad på fastigheten, den här gången i tre våningar med källare och inredd vind. Tillbyggnaden var och är fortfarande den största volymen på fastigheten. I samband med den nya tillbyggnaden byggdes den karaktäristiska skorsten, först i murat tegel men är idag putsad. Det tredje våningsplanet är något indragen vilket också bidrar till det

särpräglade uttrycket. Ursprungligen var de flesta fönster småspröjsade och några av korsposttyp, men de har under 1950-talet och framåt succesivt bytts ut till tvålufts- eller korspostfönster utan spröjs.

Figur 11. Ritning från år 1920-talet.

1961, 1969 och 1974 tillkom ytterligare tre tillbyggnader i en våning på fastigheten. Först i öster, sedan i sydöst och slutligen i sydväst. De högresta tegeltillbyggnaderna har därmed, i söder och öster, omslutits av en missprydande lågdel. Dessa skiljer sig en väsentligt i förhållande till det övriga byggnadsdelarna på fastigheten, då de är enkelt utformade lagerlokaler i träpanel med flacka tak.

Figur 12. Ritning över tillbyggnaden i träpanel som tillkom under 1960-talet

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan Eslöv 2035

I Översiktsplan Eslöv 2035 ingår planområdet i det som har pekats ut som stadsomvandlingsområde med 1600 nya bostäder fram till år 2035. Ny bebyggelse ska komplettera staden, stärka befintliga värden och tillföra nya stadsmiljöer. Särskild hänsyn ska tas till vattenhantering, buller, risk, föroreningar, grönstruktur, riksintresse för kulturmiljö och riksintresse för kommunikationer.

Bostadsförsörjningsprogram

I Eslövs kommuns *Bostadsförsörjningsstrategi 2021 – Riktlinjer för bostadsförsörjning i Eslövs kommun*, som antogs av kommunfullmäktige den 25 oktober 2021, presenterar Eslövs kommun nio mål för bostadsförsörjningen. Planförslaget strider inte mot några av målsättningarna och är i enlighet med målen *1. Det ska byggas ca 200 bostäder i genomsnitt per år* och *3. Kommunen ska fortsätta utveckla centrum i Eslövs stad samt Östra Eslöv.*

Planuppdrag

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade under sitt sammanträde 27 februari 2018, § 28 att ge positivt planbesked och planuppdrag för detaljplan Falken 10.

Samråd

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade den 23 februari 2021, § 24 att skicka planförslaget på samråd. Samrådstiden varade mellan den 11 mars 2021 till den 11 maj 2021.

Granskning

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade den 7 december 2021, § 164 att skicka planförslaget på granskning. Samrådstiden varade mellan den 16 december 2021 till den 7 februari 2022.

Riksintresse för kulturmiljövård

Planområdet ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövård [M182]. I motiveringen och uttrycket av riksintresset står följande:

Stadsmiljö -järnvägsstad - som visar järnvägens och industrialismens betydelse för den moderna tätortsutvecklingen, hur en hållplats på den rena landsbygden successivt utvecklades till planmässigt uppbyggt stationssamhälle och så småningom stad.

Uttryck för riksintresset:

Spår av vägsträckningar, markanvändning och bebyggelse från tiden före järnvägens tillkomst och det nya samhällets tidigaste skeden. Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta, stadsmässiga, men relativt småskaliga karaktär. De kringbyggda kvarteren med bostäder och lokaler för handel och hantverk samt ekonomibyggnader och bakgårdar. Offentliga byggnader med bland annat den nygotiska kyrkan (1891) som givit upphov till begreppet "Eslövsgotik". Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och anläggningar. Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel. Inslag av parker och grönska. Det tidiga

1900-talets utvidgningsområden, med tidstypisk terränganpassad plan och villor på stora, grönskande tomter. Medborgarhuset, ritat av H Asplund, från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet."

Eslövs kommun bedömer att planförslaget är i enlighet med riksintresse, då planförslaget syftar till ett bevarande av byggnaden.

Fördjupad översiktsplan för östra Eslöv
Ett arbete med en fördjupning av översiktsplan för Eslöv öster om järnvägen pågår i syfte att få till stånd en mer blandad bebyggelse. Planförslaget för Falken 10 ingår i en del kallad "Järnvägsstaden".

I Järnvägsstaden finns både bostäder och verksamheter av varierande storlek och typ. Den äldre bebyggelsen är kompletterad med nya flerbostadshus och kontorslokaler. Det är ett tätt och blandat område där byggnader med tydlig Eslövskaraktär såsom Lagerhuset och Spritfabriken tillsammans med ny tät och hög bebyggelse skapar spännande stadsmiljöer.

Planförslaget för Falken 10 är i hög grad förenligt med dessa intentioner.

KULTURMILJÖ

Kulturhistoriska byggnader och miljöer

Bebyggelsen ingår i Eslövs kulturmiljökarta och inventerades av bebyggelseantikvarier hösten 2018. Bebyggelseantikvarier identifierade tegelbyggnaden på fastigheten som kulturhistoriskt särskilt värdefulla, i enlighet med plan- och bygglagen 8 kap 13§. I Eslövs kulturmiljökarta står följande:

Beskrivning/karaktärisering

Uppfördes som skofabrik åt K D Santesson år 1923. Ursprunglig bebyggelse i två och tre våningar med mansardvåning/indragen översta våning. Rött fasadtegel i blockförband och rött enkupigt tegel. Utanpåliggande karaktärsskapande skorsten murad i tegel, men nu inputsad. Fönster har ursprungligen varit småspröjsade men är huvudsakligen bytta på 1950-talet till tvålufts- eller korspostfönster utan spröjs. Huvudentrén i tillbyggnad åt sydväst från andra halvan av 1900-talet med ett tidstypiskt och välbevarat utförande. Enklare förrådsbyggnad med flackt pulpettak åt öster.

Värdering

Byggnadskroppen med tre våningar samt tvåvåningsbyggnader åt väster. Bebyggelsen på fastigheten berättar om Eslövs industrihistoria och särskilt om skofabrikens verksamhet. Mycket av den äldre industrimiljön är riven vilket gör det viktigt att bevara kvarvarande strukturer.

Värdebärande element/beakta särskilt

Byggnadens volym. Sockel, tegelfasader och gesimser. Muröppningar och fönstersättning. Takutformning, skorstenen, planlösning, trapphus. Entréparti med karosseripanel och dörr i nisch.

Genom att ändra användningen för kulturhistoriska byggnader och därigenom säkerställer att byggnader inte förfaller, verkar kommunen för en hållbar stadsutveckling.

SERVICE

Projektet möjliggör bostäder i centrala Eslöv, med korta avstånd till viktiga målpunkter och goda pendlingsmöjligheter. Närmsta dagligvaruhandel ligger bara ett stenkast från planområdet. I närheten av planområdet finns flera grundskolor och förskolor, samt den nya gymnasieskolan Carl Engström. Nya bostäder stimulerar centrum ytterligare och ger ett ökat underlag för fler servicefunktioner.

TRAFIK

Gång- och cykelvägar

Planområdet ligger i centrala Eslöv med gång- och cykelavstånd till viktiga målpunkter som skola, vård, handel, torg, järnvägsstation med mera. Planområdet angränsar till Kvarngatan som är en viktig vägsträckning i östra Eslöv. I norra delen av Kvarngatan, korsar Östergatan som sträcker sig från västra Eslöv till

Flygstaden i öster. Längs med Kvarngatan, från Östergatan finns separerade gång- och cykelvägar på ömse sidor om körbanan fram till och med Vasagatan. På

Kvarngatan, mellan Vasagatan och Trehäradsvägen, finns trottoarer/gångbanor på vardera sidan av körbanan samt målade cykelfält för cyklister. På Östergatan finns trottoarer för gående medan cykling sker delvis i blandtrafik.

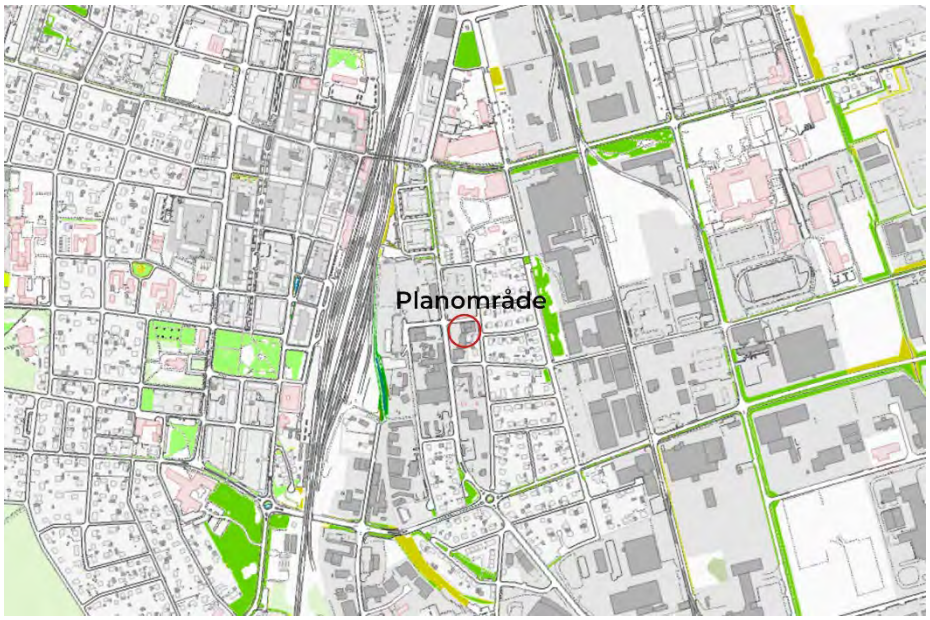
Kollektivtrafik
Planområdet har ett mycket fördelaktigt läge för kollektivtrafik och planområdet ligger cirka 200 meter från Eslövs järnvägsstation med goda pendlingsmöjligheter med både buss och tåg. Från Eslövs järnvägsstation passerar tåg till hela landet samt busshållplatser för både lokal- och regionbusstrafik.

Biltrafik
Enligt en trafikrapport från september 2020 som utfördes av Trafikia på uppdrag av Eslövs kommun, passerar cirka 4072 fordon på Kvarngatan per dygn. Merparten av bilarna är personbilar och medelhastigheten är 36 km/h. Planområdet nås med biltrafik från Vasagatan eller Skomakaregatan, som är mycket lite trafikerad. Vasagatan trafikeras av kunder till Överskottsbolaget. Eslövs kommun äger samtliga vägar som omgärdar planområdet.

Parkering
Idag sker parkering inom fastigheten, dock saknas definierade parkeringsplatser.

NATUR

Fastigheten är i dagsläget helt hårdgjord och alla obebyggda ytor är asfalterade. Närmsta grönområde är Stadsparken, som ligger cirka en halv kilometer från planområdet.

Figur 13. Utsnitt från Parkkartan som visar grönytor och marker i närheten av planområdet.

Markradon och geotekniska förhållanden
Planförslaget ingår i området som har identifierats som normalrisk för radon. Högriskområden kan dock förekomma lokalt med hänsyn till Eslövstraktens geologi.

I den miljötekniska undersökningen som genomfördes av GOIN AB och SWECO, noterades under provtagningen att bärlagret under asfalten består av grus och sten samt lerig morän. Enligt Sveriges geologiska undersökning (SGU) består planområdet nästan uteslutande av moränlera eller lerig morän. Morän är i regel bra byggbarmark, dock finns det risk för tjäle.

SOLFÖRHÅLLANDEN

Tillgång på dagsljus är viktigt för människors hälsa och välmående. Krav på ljus i byggnader ställs i BBR. Kravet är kopplat till de grundläggande tekniska egenskapskraven i plan- och bygglagen, PBL, som anger att ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt säkerhet vid användning. Kravet på dagsljus gäller rum eller avskiljbara delar av rum där människor vistas mer än tillfälligt. I bostäder innebär det att exempelvis utrymmen för daglig samvaro, matlagning, sömn och vila omfattas. Hygienutrymmen, garage och förrådsutrymmen är exempel på utrymmen där man inte vistas mer än tillfälligt, och dagsljuskraven gäller alltså inte för sådana utrymmen. Samtliga lägenheter inom fastigheten ska ha god tillgång på dagsljus.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Dag-, spill- och dricksvatten
VA-nätet i kvarteret är sedan länge utbyggt. Planområdet ingår i VA SYD:s verksamhetsområde för dag-, spill- och dricksvatten.

Brandposter
Närmsta brandpost är idag placerad i planområdets västra hörn, i korsningen Vasagatan och Kvarngatan.

SOCIALA FÖRUTSÄTTNINGAR

Tillgång till rekreativ miljö
Planförslaget ligger cirka en halv kilometer från Stadsparken och en kilometer från Skytteskogen/Trollsjöområdet.

Barnrättslagen
Barnrättslagen (tidigare barnkonventionen) blev svensk lag den 1 januari 2020. Barnrättslagen gäller som utgångspunkt för beslut som kan rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling.

Planförslaget kan komma att beröra barn som i framtiden bor inom planområdet. Idag saknar planområdet någon utemiljö där barn kan vistas säkert.

Tillgänglighet
I dagsläget saknar planområdet tillgänglighetanpassade lösningar så att personer med nedsatt rörelseförmåga kan komma in i byggnaderna på fastigheten. I den

största byggnaden på fastigheten finns en hiss men för att nå hissen som ligger en trappa upp finns ingen tillgänglighetanpassade lösning.

KONSEKVENSER

Planförslaget innebär att en äldre industribyggnad, med kulturhistoriskt värde, men uttjänt industri sedan många år, får en ny användning som bostäder. På detta sätt kan den fortleva och med sin struktur fortsatt utgöra ett tillskott i den stadsomvandlingen som sker i Eslöv öster om järnvägen. Staden berikas, komplexitet, dynamik, täthet och närhet ökar.

MILJÖKONSEKVENSER

Strategisk miljöundersökning enligt miljöbalken

Eslövs kommun bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL.

Planförslaget innebär en förändrad markanvändning med justerade planrätter. Den förändrade markanvändningen kommer bidra till att säkerställa en värdefull kulturmiljö. Ändringen kommer även bidra till att redan ianspråktagen mark nyttjas mer effektivt.

En undersökning angående behovet av en miljöpåverkan är gjord i samband med samrådsförslaget för den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. I undersökningen framkom att ett genomförande av planförslaget inte kommer att riskera en betydande (negativ) miljöpåverkan.

Påverkan på riksintresse

I uttrycket och motiveringen för riksintresset för kulturmiljövård [M:182] lyfts värdet av anläggningar och industrier som visar stationssamhällets utveckling, samt de byggnader som visar den lokala byggtraditionen i företrädesvis rött och gult tegel. Planförslaget avser att tillvara den kulturhistoriskt särskilt värdefulla bebyggelsen på fastigheten som upprättades i början av 1900-talet. Byggnaden som tidigare fungerade som skofabrik, var en av flera viktigt industri i Eslöv som bidrog till att utveckla orten från litet stationssamhälle till stad. Genom att ge byggnaderna och fastigheten en ny användning som är mer lämpad för området idag, säkerställs att byggnaderna inte förfaller. Dessutom säkerställs även en del av Eslövs historia för framtida generationer.

MILJÖKVALITETSNORMER (MKN)

Luftkvalitet

Vid detaljplanering ska gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft iakttas. Enligt Årsrapport för Eslövs kommun 2018 - *Kontroll av luftkvalitet inom samverkansområdet Skåne*, är luftföroreningarna i Eslöv koncentrerade främst längs med järnvägen och större vägar. Beräknade årsmedelvärdet för kvävedioxid ligger kring 10–15 µg/m3 i Eslövs tätort och 5–8 µg/m3 på landsbygden.

Enligt Parkeringsnormen för Eslövs kommun 2020, antagen av Kommunstyrelsen

den 2021-04-06, ska fastighetsägare tillhandahålla minst sex parkeringsplatser per 1000 bruttoarea. Planförslaget innebär en minimal ökning i trafikmängden. Eslövs kommun bedömer att den ökade trafikmängden blir mellan 24 till 28 fordonsrörelser per dygn. Eslövs kommun bedömer att planförslaget inte har någon negativ inverkan på luftkvaliteten i området.

Vattenkvalitet
Vid detaljplanering ska gällande miljökvalitetsnormer för vatten iakttas. Planförslaget ligger inom det grundvattenområdet som har identifierats inneha god kemisk och kvantitativ status. Planområdet ligger inte inom vattenskyddsområde. Området har avrinning mot Bråån: Kävlingeån-Damm i Rolfsberga. Nödvändiga dagvattenåtgärder ska anläggas för att dagvattnet inte ska ge en negativ påverkan på ytvattenförekomstens kemiska och ekologiska status. Eslövs kommun bedömer att planförslaget inte påverkar möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten.

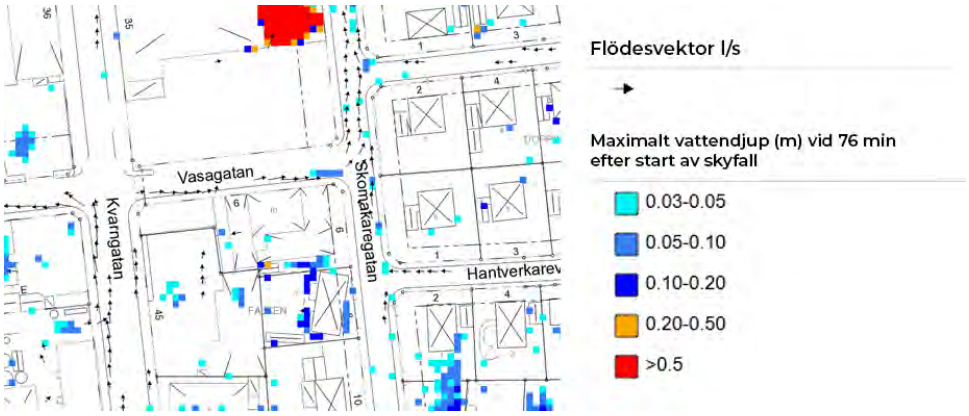
DAGVATTEN

Idag är hela fastigheten hårdgjord vilket har negativa effekter på dagvattenhanteringen och dagvattensystemet. För att minimera att dagvattensystemet översvämmas vid extrema skyfall bör vattnet absorberas eller fördröjas i genomsläppliga ytor. Eslövs kommun föreslår att asfalten på gårdsutrymmet mellan den befintliga tegelbyggnaden och de nya byggrätterna, bryts upp och utformas med dränerande markmaterial, exempelvis grus och gräs för att främja dagvattenhanteringen inom fastigheten. Det är enligt lag inte heller tillåtet att avleda dagvatten till grannfastigheter, därför är det viktigt att vattnet omhändertas inom fastigheten.

ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL

Enligt Eslövs skyfallskartering från 2018 över Eslövs tätort, drabbas inte planområdet av översvämningar vid extrema skyfall. Enligt flödespilarna rinner markvatten längsmed Vasagatan och vidare till norra delen av Skomakaregatan.

Lutningen på gårdsutrymmet måste utformas så att inte skyfallsvatten rinner in i gårdslängorna eller ut på omkringliggande fastigheter.

Figur 14. Utsnitt från Eslövs kommuns skyfallskartering.

NATURMILJÖ OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Ny vegetation

I planförslaget föreslås att delar av den asfalterade marken bryts upp och ersätts med genomsläppliga markmaterial så som grus och gräs. Vegetation bör planteras inom planområdet, vilket kommer förbättra den biologiska mångfalden inom området, men även för hela närområdet i stort. För att gynna den biologiska mångfalden ytterligare bör olika arter av träd, buskar och perenner planteras inom planområdet.

MARKRADON

Vid normalriskmark ska byggnader utföras med radonskyddad grundläggning.

MARKFÖRORENINGAR

Eslövs kommun, har begärt en miljöteknisk undersökning av marken inför planarbetet. Tre undersökningar har gjorts *Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv*, utförd 2020-01-13 av GOIN AB, *Översiktlig riskbedömning med avseende på förorenad mark inom kvarteret Falken 10, Eslöv,* utförd 2020-05-11 av SWECO och *Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv*, utförd 2021-11-13 av GOIN AB.

Sammanfattande slutsatser från rapporten *Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv,* av GOIN AB:

”Eventuella föroreningen som påträffas i undersökningen kommer inte vara avgränsad och vid en exploatering av fastigheten, exempelvis ombyggnation, schaktning för VA, el eller teleledningar så finns ett behov att utföra kompletterande analyser för att kunna hantera jordmassor på ett korrekt sätt. Påträffade förhöjda PAH-M och H samt förhöjda Zink och Bly halter i jordprover ligger under asfaltyta som ej kommer beröras av ombyggnaden till bostäder. I övrigt i byggnaden påträffades ej några förhöjda gränsvärden. I nya provplatser enligt den senaste analysen finns enbart överskridande för KM av tungmetaller i provplats 5 och då med ett lägre värde än tidigare undersökt provplats 4. Påträffas föroreningar i samband med ombyggnaden av fastigheten så kommer dessa tas omhand alternativt förses med migrationsspärr eller luftade konstruktioner beroende på hur föroreningen vilken typ av förorening *samt är placerad och hur denna har trängt in i väggmaterial (tegel) respektive golvkonstruktion (betong). Slutgiltig bedömning angående eventuella avhjälpande åtgärder eller kompletterande utredningar tar tillsynsmyndigheten i detta fall Miljöförvaltningen i Eslöv.”*

Eslövs kommun, har begärt kompletterande underlag, i form av en riskbedömning avseende den förorenade marken. Sweco Environment (SWECO) har på uppdrag av Sesla Fastigheter, utfört en översiktlig riskbedömning avseende förorenad mark inom del av Falken 10. Resultaten redovisas i *Översiktlig riskbedömning med avseende på förorenad mark inom kvarteret Falken 10, Eslöv* SWECO 2020-05-11.

Sammanfattande slutsatser från rapporten:

”Planerad markanvändning för Falken 10 är flerbostadshus med asfalterade omgivande ytor. Uppmätta halter av PAH H, bly och zink i jord inom asfalterad yta söder om byggnad på Falken 10 bedöms inte utgöra några oacceptabla risker för människa, miljö eller naturresurser vid den planerade markanvändningen. Inget åtgärdsbehov bedöms därför föreligga vid den planerade markanvändningen. Den förorenade jorden ligger under en asfalterad yta, det innebär att exponering genom hudkontakt, inandning av damm eller intag av jord framförallt är möjlig i samband med markarbeten. Antalet exponeringstillfällen är därför mycket begränsade vilket medför en minskad exponeringsfrekvens och utgör en extra skyddsfaktor för de människor som kommer att bo och vistas inom området. Framtida markarbeten inom området, till exempel om man i framtiden vill omvandla ytorna kring huset till grönytor, är anmälningspliktig verksamhet enligt 28§ paragrafen 10 kapitlet i miljöbalken. Ny riskbedömning och åtgärdsutredning får göras i det fallet. Observera att ingen egen inventering gjorts för riskbedömningen samt att bedömningen omfattar den förorenade marken söder om byggnaden på Falken 10.”

Den förorenade jorden ligger under en asfalterad yta, det innebär att exponering genom hudkontakt, inandning av damm eller intag av jord framförallt är möjlig i samband med markarbeten. Antalet exponeringstillfällen är därför mycket begränsade vilket medför en minskad exponeringsfrekvens och utgör en extra skyddsfaktor för de människor som kommer att bo och vistas inom området.

Eslövs kommun föreslår i planförslaget att den asfalterade ytan öster om den befintliga tegelbyggnaden ska brytas upp för att förbättra dagvattenhanteringen inom området. Efter samrådet har exploatören på uppmaning av Eslövs kommun gjort en tredje mark- och byggnadsundersökning för att undersöka om det finns markföroreningar i den östra delen, där marken är tänkt att brytas upp. Det fullständiga resultatet redovisas i rapporten *Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv*. Utförd 2021-11-13 av GOIN AB.

Under samrådet framkom i Länsstyrelsen yttrande att det även föreligger en risk för PCB i byggnader som är renoverade mellan år 1953-1973. Även detta undersöktes i den tredje mark- och byggnadsundersökning. Markmiljökonsulten hittade varken PCB eller asbest på fastigheten.

I den miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning står det följande under rubrikerna *Resultat* och *Slutsatser och rekommendationer*:
Resultat:
I Bilaga 1. Återfinns analysrapport från Eurofins.

Inga halter överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärde för MKM för känslig markanvändning (KM) har påvisats i markprov öster om byggnaden i nuvarande parkeringsyta vid Skomakaregatan.

I illustrationsbilagan är provtagningsplats nummer 8 den östra provtagningen.

I Bilaga 2. Återfinns analysrapport från Als Scandinavia. Gällande PCB respektive asbest i fönsterkitt. Uttaget prov är taget från fönster mot norr på bottenvåningen, Alla fönstren i huset är från samma tidpunkt.

Fönsterkittet innehåller ej någon asbest och analyssvaret för PCB totalhalt är mindre än 15,0 mg/kg (gränsvärde är 50 mg/kg för klassning av farligt avfall).

Slutsatser och rekommendationer:
Några föroreningar har inte konstaterats från den senaste provtagning i mark och i fönsterkitt.

Slutgiltig bedömning angående eventuella avhjälpande åtgärder eller kompletterande utredningar tar tillsynsmyndigheten i detta fall Miljöförvaltningen i Eslöv.

Inga markföroreningar påträffades i den åttonde provgropen, dock har markmiljökonsulten sedan tidigare hittat markföroreningar i några av de sydöstra provgroparna (provgrop tre, fyra och fem).

Figur 15. Kartsnitt som visar provgroparna inom planområdet.

Efter granskningen genomfördes en fjärde utredning gällande förekomsten av PCB på fastigheten Falken 10. I utredningen undersöktes fönsterkittet och marken rund byggnaden. Under avsnittet slutsatser och resultat i rapporten *Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun*, utförd 2022-08-17 av GOIN AB, står följande:

Några föroreningar har inte konstaterats från den senaste provtagning i mark och i fönsterkitt. Slutgiltig bedömning angående eventuella avhjälpande åtgärder eller kompletterande utredningar tar tillsynsmyndigheten i detta fall Miljöförvaltningen i Eslöv.

Eslövs kommun bedömer utifrån samtliga utredningar att exploatören kommer behöva åtgärda markföroreningarna i området för de sydöstra provgroparna. Eslövs kommun reglerar detta genom att villkor om att startbesked inte får ges för de nya byggrätterna, öster om tegelbyggnaden, innan markföroreningarna är åtgärdade.

Varken i den tredje eller fjärde miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning påträffades PCB. Utifrån genomförda utredningar gör Eslövs kommun bedömningen att risken för PCB är liten på fastigheten Falken 10.

Framtida markarbeten inom området är anmälningspliktigt enligt 28 § förordningen (19982899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Exploatören ska informera miljöavdelningen på Eslövs kommun, när markarbeten ska genomföras inom planområdet. Skulle ytterligare markföroreningar i samband med markarbeten upptäckas, ska detta anmälas till miljöavdelningen på Eslövs kommun.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Eslövs kommun bedömer att planområdet inte har några negativa konsekvenser på hushållningen med naturresurser, eftersom planförslaget inte tar någon jordbruksmark i anspråk. Planförslaget är ett förtätningsprojekt i centrala Eslöv och som möjliggör bostadsbebyggelse inom den befintliga strukturen. Dessutom säkerställer planförslaget att outnyttjade byggnader får en ny användning som är mer anpassade efter dagens behov.

STADSBILD/LANDSKAPSBILD

Planförslaget innebär inte några större förändringar i stadsbilden, det omkringliggande gatunätet kommer att vara oförändrat och tegelbyggnaden på fastigheten kommer att vara kvar. Från Kvarngatan kommer stadsbilden vara förhållandevis oförändrad, medundantag från att mer grönska kommer att integreras i området. Den största förändringen kommer att ses från Skomakaregatan och Vasagatan. De nya byggrätterna är placerade i fastighetsgränsen längs med Skomakaregatan, vilket kommer skapa en gathus-karaktär samt bidra till att gatan upplevs mer intim. De nya byggrätterna kommer även att knyta an till den angränsande villabebyggelsen tvärsöver Skomakaregatan. De nya byggrätterna tillsammans med den befintliga tegelbyggnaden från början av 1900-talet samt glimtar av gårdsutrymmet kommer skapa en dynamisk stadsmiljö i området. Vilket är i enligheten med den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv.

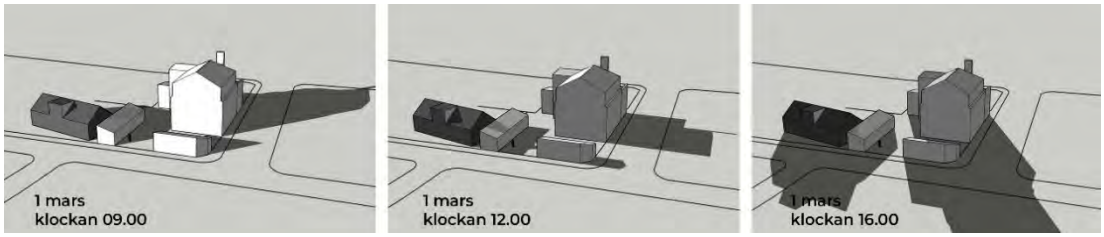
ARKEOLOGI

Enligt Riksantikvarieämbetet finns inga kända fornlämningar i eller i närheten av planområdet. Om fornlämningar finnes i samband med markarbete, ska arbetet avbrytas på den yta där fornlämningar påträffas och exploatören ska kontakta länsstyrelsen.

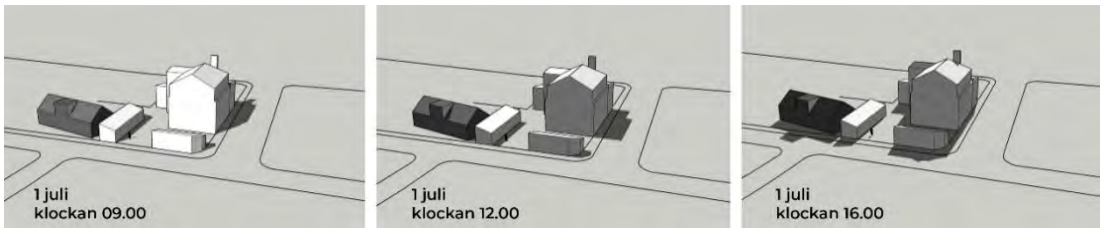
SOLFÖRHÅLLANDEN

Eslövs kommun bedömer att solförhållandena kommer förbättras med ett genomförande av planförslaget. De nya byggrätterna, som möjliggör två nya huslängor kommer ha en förhållandevis låg byggnadshöjd. Genom att hålla nere byggnadshöjden kan mer solljus nå gårdsutrymmet, samt risken att skugga omkringliggande fastigheter. Ur ett hälsoperspektiv är det viktigt att säkerställa både sol och skugga vid utformning av utemiljöer.

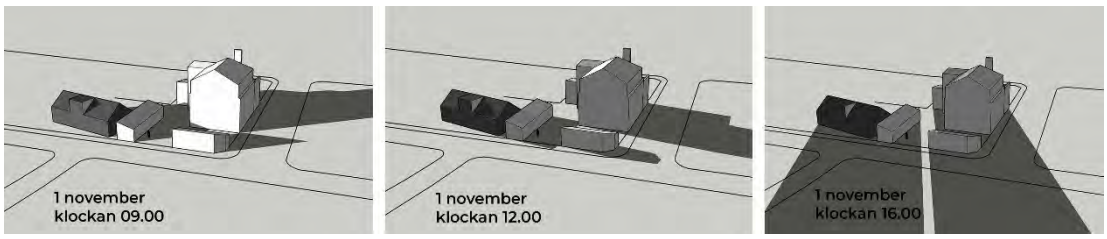
Eslövs kommun har genomfört en enkel skuggstudie, för att se hur solförhållandena och skuggningen skiftar under ett dygn samt under året.

Figur 16. Skuggförhållanden kl 09.00, 12.00 och 16.00 1 mars.

Figur 17. Skuggförhållanden kl 09.00, 12.00 och 16.00 1 juli.

Figur 18. Skuggförhållanden kl 09.00, 12.00 och 16.00 1 november.

TRAFIK

Ett genomförande av planförslaget hade inneburit att planområdet hade innefattat sex parkeringsplatser. Om varje bilägare kör 4 rutter per dygn, hade det genererat en årsmedeldygnstrafik (ÅDT) med cirka 24 fordonsrörelser per dygn. Eslövs kommun bedömer att ett genomförande av planförslaget kommer skapa en minimal trafikökning i området. Inga nya in- och utfarter kommer att upprättas mellan planområdet och Kvarngatan.

Parkering

Parkeringen kommer att ske på kvartersmark, inom området med egenskapsbestämmelse parkering inom planområdet. Planförslaget ska följa Eslövs kommuns parkeringsnorm, som antogs av Kommunstyrelsen den 2021-04-06. Planområdet ingår i den centrala zonindelningen i den gällande parkeringsnormen, vilket innebär att minst sex parkeringsplatser per 1000 kvm bruttoarea ska ordnas. Byggrätten i planförslaget är på cirka 1200 kvm bruttoarea, vilket innebär att fastighetsägaren ska ordna 7 bilparkeringsplatser, om den slutliga byggrätten blir 1200 kvm bruttoarea. Planförslaget redovisar sex parkeringsplatser för bil i den

östra delen av planområdet och medger ytterligare en plats på gården. Kommunens parkeringsnorm ger möjlighet för att ordna ett mindre antal parkeringsplatser om exploatören ordnar med mobilitetsåtgärder som minskar behovet av parkeringar. Exempel på sådana åtgärder är tillköp av parkeringsplatser, bilpool för hyresgäster, lastcykelpool, anordna cykelparkeringar som är lättillgängliga, låsbara och väderskyddade eller andra mobilitetsåtgärder som påverkar parkeringsbehovet.

I Eslövs kommuns parkeringsnorm redovisas även hur många cykelparkeringar som ska ordnas. Minst 20 stycken cykelparkeringar och två cykelparkeringar för last- och lådcykel ska finnas per 1000 kvm bruttoarea. 12 cykelplatser motsvarar ytmässigt ungefär en parkeringsplats för bil. Utvecklingen inom cykling har varit stor de senaste åren, framför allt andelen elcyklar och större last- och lådcyklar har växt kraftigt. I planområdet ska det finnas minst 22 stycken cykelparkeringar.

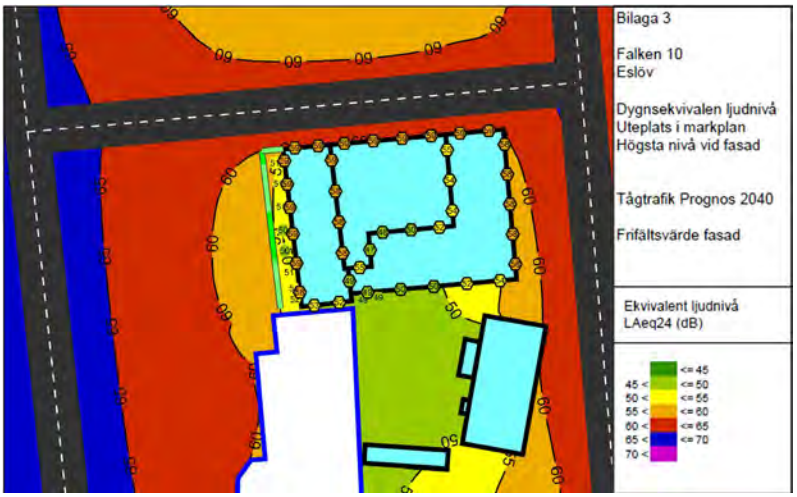
HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

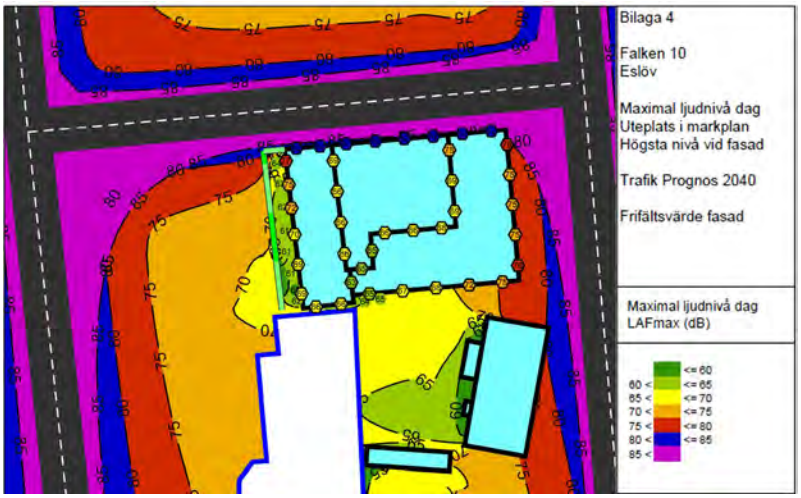
En trafikbullerutredning är genomförd för fastighet Falken 10 av Efterklang a part of AFRY den 2020-12-03. Bullerutredningen inkluderar prognostiserade trafikförändringar för år 2040 samt beräknar bullernivån från närliggande trafik från vägarna Kvarngatan, Skomakaregatan och Vasagatan. Enligt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader 3 § får inte trafikbuller vid bostadsbyggnader större än 35 kvm överstiga riktvärdet 60 decibel A (dBA) ekvivalent ljudnivå. Nedan listas gällande riktvärden för trafikbuller från väg- och spårtrafik vid bostadsbyggnader:

- 30 dBA inomhus
- 45 dBA maximalnivå inomhus nattetid
- 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsfasad
- 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Trafikbullerutredningen visar att bullerriktvärdet för dygnsekvivalent trafikbullernivå 60 dBA klaras vid samtliga fasader på Falken 10. Bullerriktvärdet för uteplats dygnsekvivalent trafikbullernivå 50 dBA respektive maximal ljudnivå dagtid 70 dBA klaras vid några platser i anslutning till bostäderna vilka är tänkta som gemensamma uteplatser. Uteplatser får inte placeras väster om den befintliga byggnaden inom fastigheten Falken 10.

Figur 19. Den dygnsekvivalenta ljudnivån på fastigheten Falken 10.

Figur 20. Den maximala ljudnivån för fastigheten Falken 10.

Risk

I fastighetens närhet förekommer bebyggelse av många olika slag, handel, bostäder, trafik, industri, verkstäder, skolor, parkeringar, etcetera. En utpräglad, sedan länge etablerad, innerstadsmiljö av blandstads-karaktär. Fastigheten är bebyggd och innehåller några bostäder men i övrigt obebyggd. Tvärs över Vasagatan i norr ligger detaljhandel med tillhörande parkering. Längs Skomakargatan i öster ligger bostäder, likaså på angränsande tomter i söder. I sydväst ligger en bilverkstad specialiserad på veteranbilar.

Väster om Kvarngatan ligger centrumverksamheter och handel. Söder om centrumverksamheten, ligger Kavlis verksamhet på detaljplan för ”småindustri av icke störande karaktär”. Den sistnämnda är föremål för en tillståndsprocess för ett förnyat tillstånd för verksamheten. Frågor om bland annat buller och ammoniak har identifierats i tillståndsprocessen. Dessa bedöms dock med hänsyn till det centrala läget, befintliga bostäder och planrätter i och kring planområdet, inte utgöra någon risk för nu aktuellt planområde. Eslövs kommun förutsätter att tillståndsprocessen tar hänsyn till att verksamheten ska vara en ”småindustri av icke störande karaktär”.

God bebyggd miljö
God bebyggd miljö är ett miljömål som beslutades av Riksdagen år 2012. Miljömålet definieras på följande sätt av Riksdagen:

Syftet med målet är att städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

För att kunna arbeta mer konkret med styrningen mot en God bebyggd miljö finns tio preciseringar som regeringen beslutade om den 26 april 2012. Preciseringarna innefattar bland annat att området ska ha en hållbar bebyggelsestruktur, infrastruktur, tillgång till natur- och grönområden, bevara samt utveckla kulturvärden. Planförslaget säkerställer viktiga kulturvärden och grönytor. Eslövs kommun bedömer att planförslaget tar fasta på majoriteten av preciseringar och att förslaget uppfyller miljömålet för God bebyggd miljö.

Barnrättslagen
Barnrättslagen (tidigare barnkonventionen) blev svensk lag den 1 januari 2020. Barnrättslagen gäller som utgångspunkt för beslut som kan rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling.

I framtiden kan barn komma att bo inom planområdet. Det är därför viktigt att området är anpassat i möjligaste mån för barn och att området är säkert för barn att vistas inom. Planområdet omgärdas i dagsläget av två väldigt trafikerade vägar, Kvarngatan och Vasagatan. Det finns inga barriärer eller säkerhetsavstånd som skyddar barn mellan hemmet och det trafikerade vägarna. Området har inte heller något skyddat gårdsutrymme, där barn kan vistas säkert. Gårdsutrymmet som planförslaget föreslår är därför en förutsättning för att barn ska kunna vistas och leka säkert inom fastigheten. Det finns goda gång- och cykelförbindelser till och från planområdet, dock är få trafikseparerade från bilvägarna.

Eslövs kommun att en barnkonsekvensanalys inte behövs genomföras i ärendet. Ett utförande av planförslaget kommer att förbättra barnens livsmiljö. Planförslaget är av begränsad omfattning och förenligt med Översiktsplan Eslöv 2035.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Genomförandetid

Planen har en genomförandetid på 5 år från det datum den får laga kraft. Före genomförandetidens utgång får detaljplanen ändras eller upphävas, mot berörda fastighetsägares bestridande, endast om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen.

Efter genomförandetidens utgång får planen ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen beaktas. (4 kap 40 § PBL).

Detaljplanearbete

Framtagandet av detaljplanen, planhandlingar och underlag bekostas av exploatören. Ingen planavgift kommer att tas ut i samband med bygglov för åtgärder inom planområdet.

Avtal

Planavtal har upprättats mellan Eslövs kommun och exploatören. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning gällande detaljplanearbetet. Exploatören bekostar eventuella undersökningar och utredningar som erfordras för detaljplanens framtagande och genomförande.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Planekonomi

Planavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning gällande detaljplanearbetet. Byggherren bekostar undersökningar och utredningar som erfordras för detaljplanens framtagande och genomförande. Berörd fastighetsägare ombesörjer och bekostar eventuella ledningsomläggningar.

Servitut

Ett servitutsavtal avses att upprättas mellan fastighetsägarna Falken 7 och Falken 10. Syftet med avtalet är att säkra så båda fastighetsägarna har tillträde till sina respektive bostäder vid exempelvis underhåll.

Fastighetsrättsliga frågor

Ett genomförande av detaljplanen kräver ingen fastighetsbildning.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

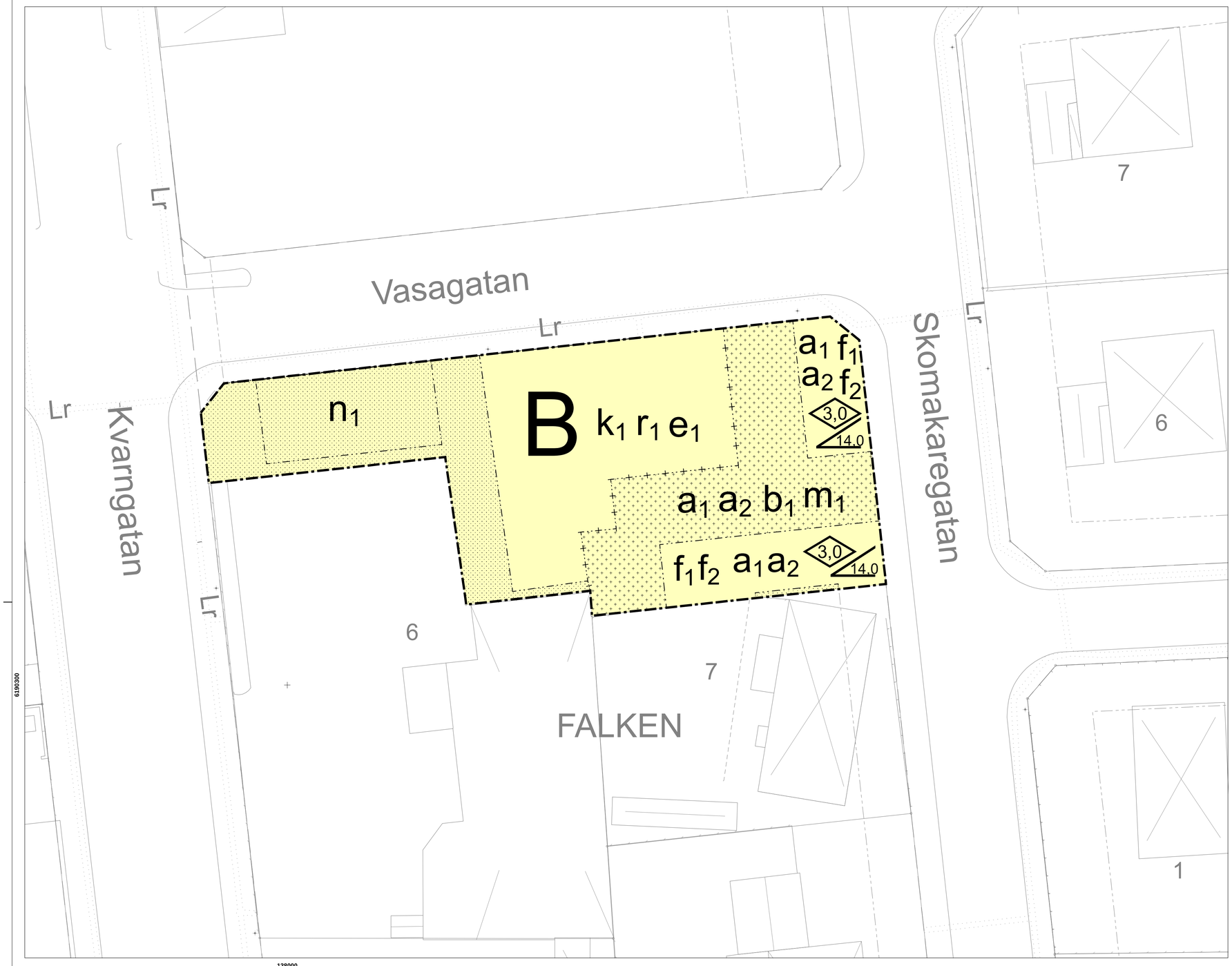
Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen

Katarina Borgstrand
Avdelningschef
Tillväxtavdelningen

Mikael Vallberg
Planchef
Tillväxtavdelningen

Matilda Suneson
Planarkitekt
Tillväxtavdelningen

Torsten Helander
Medverkande planarkitekt
Tillväxtavdelningen

0 25 m Skala 1:200 Orig. format A1

ÖVERSIKTSKARTA

Grundkartebeteckningar

- Gränspunkt
- Användnings- eller kvartersgräns
- Fastighetsgräns
- Egenskapsgräns
- Häck
- Murkant
- Staket
- Stödmur
- Belysningsstolpe
- Elledning, Skåp
- Körbana
- Kantsten
- Ledningsrättsgräns
- Rättighetsgräns

- Offentlig byggnad, indistri, verksamhet eller ekonomibyggnad, fasad respektive takfot
- Bostad, fasad respektive takfot
- Garage eller uthus, fasad respektive takfot
- Skärmtak eller carport
- Transformatorbyggnad
- Slänt

Grundkartan är upprättad i juli 2022
på grundval av Eslövs kommuns primärkarta.
Fastighetsredovisningen avser förhållandena i juli 2022.

Referenssystem SWEREF 99 13 30
Höjdsystem RH 2000

Mattias Hyvönen
Mätningsingenjör
Miljö och Samhällsbyggnad

PLANBESTÄMMELSER

Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Egenskapsgräns och administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark

B — Bostäder, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Störningsskydd

Bostadshusens ventilation ska vara centralt avstängbart, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

m_1 Uteplatser ska placeras inom gårdsutrymmet, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

Omfattning

3,0 Högsta byggnadshöjd är angivet värde i meter mot gårdsutrymmet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Marken får inte förses med byggnad, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Marken får endast förses med komplementbyggnad till högst 20 procent, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

14,0 Takvinkeln ska vara angivet värde i grader, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

f_1 Byggnad ska utformas med pulpettak, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

f_2 Byggnad ska utformas med hög arkitektonisk kvalité, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Varsamhet

k_1 Byggnadens volym, fönster- och dörrsnickerier, taktäckningsmaterial samt fasad/murverk ska behandlas varsamt. Vid, PBL 4 kap. 16 § 1 st 2 p.

Rivningsförbud

r_1 Byggnad får inte rivas, PBL 4 kap. 16 § 1 st 4 p.

Mark

n_1 Ytan är avsedd för parkering, PBL 4 kap. 13 § 1 st 1 p.

Utförande

b_1 Marken får inte hårdgöras, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Användning

e_1 Byggnadens källare ska inte användas som bostad, PBL 4 kap. 11 § 1 st 2 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år, PBL 4 kap. 21 §

Villkor för startbesked

a_1 Startbesked får inte ges för de nya byggrätterna förrän trätillbyggnaden rivits. Kvartersmark, PBL 4 kap. 14 § 1 st 2 p.

a_2 Startbesked får inte ges för de nya byggrätterna förrän markföroreningen är åtgärdad. Kvartersmark, PBL 4 kap. 14 § 1 st 4 p.

ESLÖVS KOMMUN

TILL PLANKARTAN TILLHÖR:

- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Trafikbullerutredning
- Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning
- Översiktlig riskbedömning avseende förorenad mark
- Kompletterande miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning
- Rapport-Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv

Detaljplan för
FALKEN 10

Eslövs kommun — Skåne län

2022-08-26 — KS.2017.0466

PLANSKEDE
- ☐ Samrådshandling
- ☐ Granskningshandling
- ■ Antagandehandling

PLANFÖRFARANDE
- ■ Standardförfarande
- ☐ Utökat förfarande
- ☐ Enkelt förfarande

Katarina Borgstrand
Avdelningschef för Tillväxtavdelningen
Kommunledningskontoret

Matilda Suneson
Planarkitekt
Kommunledningskontoret

Antagen av kommunstyrelsen — Laga kraft
Antagandedatum och paragraf — 2000-00-00

KOMMUNENS PLAN NR

ESLÖVS KOMMUN

KS.2017.0466

2022-09-08
Matilda Suneson
+4641362315
Matilda.Suneson@eslov.se

Detaljplanen för Falken 10, i Eslöv, Eslövs kommun

Granskningsutlåtande

Den 7 december 2021 beslutade Kommunstyrelsens arbetsutskott, § 164, att skicka *Detaljplan för Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun* på granskning. Rubricerat planförslag har varit ute för granskning från 16 december 2021 – 7 februari 2022. Detaljplanen har tidigare varit föremål för samråd under tiden 11 mars 2021 – 11 maj 2021. Sakägare och andra som har ett intresse har beretts tillfälle till att yttra sig angående granskningshandlingen genom utsända handlingar.

Yttranden

Inkomna yttranden med erinran (m.e) redovisas i sin helhet nedan efter tabellen. Kommunledningskontorets kommentarer till yttrandena redovisas med kursiv och fet text efter respektive yttrande. Inkomna yttranden med ingen erinran (i.e) redovisas enbart i tabellen nedan.

1.	**Statliga Myndigheter**	
1.1	Länsstyrelsen	**m.e**
1.2	Lantmäteriet	i.e
1.3	Trafikverket	i.e
1.4	Region Skåne	i.e
2.	**Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder**	
2.1	Räddningstjänsten Syd	i.e
2.2	Kultur- och fritidsnämnden	i.e
2.3	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	i.e
2.4	Vård- och omsorgsnämnden	i.e
2.5	Barn- och familjenämnden	**m.e**
2.6	VA SYD	**m.e**
2.7	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	**m.e**
3.	**Sakägare, privata företag och övriga**	
3.1	Skanova	i.e
3.2	Merab	i.e
3.3	Sakägare	**m.e**

1. Statliga myndigheter

1.1 Länsstyrelsen m.e

Länsstyrelsens formella synpunkter
Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 11 kap. plan- och bygglagen.

Hälsa och säkerhet – markföroreningar
I sitt samrådsyttrande påpekade Länsstyrelsen att PCB kan finnas i marken nära en byggnad där PCB använts i fogar. Enligt den information som tillhandahålls på Naturvårdsverkets hemsida är det vanligt förekommande att PCB-halter överstiger riktvärdet för känslig mark (KM) i sådana situationer. Det som styr riktvärdet för KM i jord är exponeringsvägen hälsa/intag av växter, det vill säga en helt annat typ av exponering än den man riskerar utsättas för om man bor inne i ett hus där PCB finns i fogarna.

Av granskningshandlingarna framgår vidare att ett enda prov tagits på fönsterkitt. Jordprover i fasadnära mark har inte analyserats. Det finns också en möjlighet att fönster blivit utbytta tidigare utan att det skett inom ramen för kommunens arbete med PCB. I så fall kan det också ha funnits PCB utan att det visar sig med nu använd provtagningsstrategi. Det framgår inte om byggnaden sanerats tidigare med avseende på PCB. Om byggnaden är sanerad bör det tidigare ha funnits PCB som kunnat sprida sig. Med tanke på detta och det faktum att exponeringsvägarna skiljer sig kraftigt åt mellan inomhusvistelse och intag av växter går det inte att bedöma markens lämplighet för det föreslaget ändamål utifrån risken för markföroreningar.

Hälsa och säkerhet – risker - verksamheter
Planområdet ligger nära Örnen 19 och 22 där O Kavli AB bedriver sin tillståndspliktiga verksamhet. I den pågående tillståndsprövningen har Länsstyrelsen noterat stora risker avseende bolagets kylanläggning med ammoniak, som i sin nuvarande utformning medför ett stort riskområde. Planområdet ligger inom ett område där halter över AEGL-3 kan uppkomma vid ogynnsamma väderförhållanden och värsta tänkbara olycksscenario. Med AEGL-3 avses den luftkoncentration av ammoniak där befolkningen (inklusive känsliga personer, som barn) kan drabbas av livshotande skador eller dödsfall.

Bolaget har i den pågående prövningsprocessen inkommit med nya uppgifter angående skyddsåtgärder för ammoniakanläggningen, men i dagsläget saknas fullständig information om hur detta kan påverka riskområdet.
Länsstyrelsen noterar att kommunen i handlingarna har skrivit gällande risk att frågor gällande buller och ammoniak har identifierats i tillståndsprocessen. Kommunens bedömning är att med hänsyn till det centrala läget, befintliga bostäder och planrätter kring planområdet inte utgör någon risk för det aktuella planområdet. Kommunen skriver vidare att man förutsätter att tillståndsprocessen tar hänsyn till att verksamheten ska vara en ”småindustri av icke störande karaktär”, eftersom det är detta den gällande detaljplanen inom Örnen 19 och 22 medger.

Länsstyrelsen menar att O Kavli AB har tillstånd för sin verksamhet idag och att ammoniakanläggningen är befintlig. Kommunen måste därför i sitt detaljplanearbete ta

höjd för att verksamheten bedrivs så som den görs idag, även om det kan finnas utrymme för tillsynsmyndigheten att förelägga bolaget om åtgärder avseende ammoniakanläggningen inom det nu gällande tillståndet. Även om ett nytt tillstånd meddelas kan bolaget välja att inte ta detta i anspråk och då är det nuvarande tillstånd som fortsatt gäller.

Hälsa och säkerhet – buller (industribuller)
Länsstyrelsen vill påminna kommunen om att ett miljötillstånd innebär en rättighet för verksamhetsutövaren att bedriva sin verksamhet i enlighet med tillståndet. Detta gäller oavsett om verksamhetsutövaren vid tidpunkten för planläggning inte utnyttjar tillståndet fullt ut. Av den anledningen kan kommun och länsstyrelse inte enbart beakta den omgivningspåverkan som verksamheten ger vid planläggningstillfället, utan också all form av verksamhet som miljöbalkstillståndet möjliggör, oavsett om den bedrivs eller inte.

Boverket har tagit fram allmänna råd gällande industribuller:
https://www.boverket.se/sv/lag--ratt/forfattningssamling/gallande/boverkets-allmanna-rad-20202-om-omgivningsbuller-utomhus-fran-industriell-verksamhet-och-annan-verksamhet-med-likartad-ljudkaraktar/

Ytterligare vägledning i frågan finns på Boverkets Kunskapsbank:
https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/industribuller/

I den bifogade trafikbullerutredningen har bullernivåerna beräknats baserat på nuvarande trafiksituation. O Kavli AB:s verksamhet medför ett stort antal tunga transporter på Kvarngatan och det förekommer redan idag klagomål från närboende p.g.a. trafik och bolagets verksamhet. O Kavli AB utnyttjar idag endast ca 50 % av sin tillståndsgivna produktionsnivå, vilket kan medföra att antalet tunga transporter på Kvarngatan kan vara väsentligt högre än vad trafikbullerutredningen räknat med. Detta kan i sin tur medföra att trafikbullret vid Falken 10 också kan bli högre.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att det inte är lämpligt att möjliggöra för bostäder på den aktuella fastigheten baserat på den informationen som finns avseende trafik- och industribuller.

Länsstyrelsens bedömning
Sedan samrådsskedet har planhandlingarna förtydligats och kompletterats angående *riksintresse för kulturmiljövård*.

Mot bakgrund av de brister som Länsstyrelsen har påtalat i yttrandet kan Länsstyrelsen i det här skedet inte utesluta en prövning enligt 11 kap. PBL. om planen antas utan kompletteringar och förtydligande redovisning som visar på markens lämplighet i förhållande till föreslagen markanvändning angående *markföroreningar*, *risker – verksamheter* och *buller*.

Kommentar:
Länsstyrelsen önskade kompletteringar och förtydliganden angående markens lämplighet för bostäder med avseende på markföroreningar, risker och buller.

***Angående PCB** har under sommaren 2022 ytterligare undersökningar gjorts i marken runt byggnaderna och inga förekomster av PCB har påträffats. Konsultrapport med bilagor bifogas antagandehandlingar och refereras i planbeskrivning.*

Angående ammoniak
Risknivåer är inte reglerade eller definierade utifrån absoluta gränsvärden utan grundas utifrån en sannolikhets- och skälighetsbedömning liksom många avdra frågor som detaljplaner hanterar. Aktuell plan ligger centralt belägen, omfattar redan befintliga byggnader och bostäder, Detta gäller också för grannfastigheter och en större omgivning. Endast ett fåtal tillkommande bostäder medges i planförslaget. Alla på längre avstånd från ammoniakanläggningen än de befintliga på fastigheten och också skärmade av den befintliga byggnaden. Med hänsyn till det centrala läget och närheten till många olika verksamheter, har dock en planbestämmelse om att bostadshusens ventilation ska vara centralt avstängbart införts.

Den risk som förknippas med anläggningen beror snarare på den tid som anläggningen i sin nuvarande form tillåts bestå än att ett knappt tiotal bostäder tillkommer till de hundratals som idag ligger inom ett riskområdet högre än AEGL-2.

I avvaktan på att kylanläggningen snarast förbättras till den grad, att befintliga och tillkommande bostäder på Falken 10 och mångdubbelt fler i närheten av ammoniakanläggningen, inte utsätts för risker utöver AEGL-2, bedömer kommunen att risker förknippade med denna plan är tolerabla.

Vi vill också uppmärksamma att det redan finns tre bebodda bostadslägenheter i befintlig byggnad. En av dem, sedan minst femton år och två är bygglovsgivna under de senaste tio åren. Dessa bostäder ligger på den sida av byggnaden som ligger närmst ammoniakanläggningen och byggnaden bildar också en ”skärm” mot anläggningen. Riskerna förknippade med detta planförslag består endast i att ett marginellt antal bostäder tillkommer inom det område som influeras av anläggningen. Många fler finns där redan idag och eventuella risker bör hanteras vid källa och inte av omgivningen.

Länsstyrelsen hänvisar i sitt yttrande till befintlig ammoniakanläggning och att bolaget kan välja att inte ta nytt tillstånd i anspråk utan fortsätta att avvända det nu gällande. Vi vill här påpeka att befintlig Ammoniakhanteringen inte har godkänts, varken i tillstånd eller genom anmälan enligt miljöbalken och att kommunen förutsätter att verksamheten i framtiden kommer att ske med kylanläggningar som inte riskerar hälsa och säkerhet i omgivningen och i enlighet med gällande detaljplan inte ska förorsaka störningar för sin omgivning.

Det är en rimlig princip att risk- och omgivningspåverkan om möjligt hanteras vid källan. Detta är en central del av staden där, anspråk och funktioner i stadens liv och struktur delas av många. Det är här extra angeläget att eventuella risker hanteras vid källan och inte genom den omgivande stadens alla anpassningar till riskkällan.

I avvägningen mellan de många olika frågor en detaljplan har att hantera menar vi att det är rimligt att restaurera och återanvända den kulturhistoriskt värdefulla (och därmed långsiktigt bevarandevärda) bebyggelsen för bostäder. Detta till skillnad från den, utan tillstånd tillkomna, ammoniakanläggningen vilken även oberoende av denna plan snarast bör åtgärdas.

***Angående industribuller** förutsätter vi att vid tillståndsgivning och/eller tillsyn planförutsättningarna på exempelvis Kavlis fastighet ” småindustri av inte störande karaktär” kommer att beaktas, varför vi förväntar oss att verksamheten kommer att bedrivas på sådant sätt att denna planbestämmelse uppfylls. Meddelade villkor i Kavlis nya tillståndsansökan medger 50 dB dag, 45 dB kväll o helg, 40 dB natt vid närmsta bostad. På Falken 10 finns redan bostäder som vetter västerut mot Kavlis verksamhet. Här förutsätter kommunen att industribullervärden kommer att innehållas genom Kavlis försorg genom tillstånd eller tillsyn vid behov av eventuella åtgärder.*

Detta är i samtliga tre fall 10 dB lägre än värden redovisade i trafikutredning. Industribullret ger därmed bara ett mycket marginellt tillskott (0,4 dB) varför tillskottet av industribuller inte påverkar den totala bullersituationen mer än mycket marginellt.

***Angående trafikbuller** konstaterar kommunen att körvägar till och från Kavlis anläggning sker via Vasagatans västra del (infart) och långt söderut via Vattentorngatan.*

Ur Kavlis tillståndsansökan 2021-07-05 sid 62:
…”Transporterna till verksamheten anländer via Vasagatan och lämnar området via Järnvägsgatan.”…

och vidare:

Ur Kavlis tillståndsansökan 2021-07-05 sid 379:
...”Utförs trafikbullerberäkningar istället med 60 tunga transportrörelser per dygn på Kvarngatan, vilket då innebär att bolagets andel av de tunga transporterna uppgår till ca 20%, fås istället att bolagets transporter bidrar att höja ljudnivån med 0,3 dB vid närmaste bostadsfasad. Detta får återigen anses vara försumbart.
Gällande det totala bullerbidraget för den närmaste bostadsfasaden på Kvarngatan uppgår det enligt trafikbullerberäkningar (enligt Nordiska beräkningsmodellen) till 59 dBA dygnsekvivalent ljudnivå, beräknat inklusive de 60 transporterna från bolaget. Bolagets verksamhetsbuller på samma bostadsfasad uppgår till 42 dBA för maxtimme dagtid. En logaritmisk addition av ljudnivåerna, dvs. det sammanlagda bullerbidraget, visar att den sammanlagda ljudnivån uppgår till 59 dBA, lika som enbart trafikbuller eftersom trafikbuller från Kvarngatan får anses vara helt dominerande.”…

Det vill säga endast hälften av Kavlis tunga transporter, de inkommande, är i närheten av planområdet, tillkommande buller är helt marginellt. Tillkommande bostäder enligt vårt planförslag är dessutom placerade åt norr och öster, bort från Kavlis infartsväg och skärmade av befintlig bebyggelse. Båda dessa förhållanden minskar ytterligare påverkan av Kavlis eventuellt ökade transporter vid ett fullt utnyttja av Kavlis tilltänkta miljötillstånd.

Sammanfattningsvis och framför allt medger gällande detaljplan för Kavlis fastighet genom planbestämmelse endast en användning för ” småindustri av inte störande karaktär”. Detta bör vara vägledande både för verksamheten och omgivningen i planfrågor, tillståndsfrågor, tillsynsfrågor och bygglovsfrågor.

---

2. Kommunala och regionala förvaltningar, bolag och nämnder

2.5 Barn- och familjenämnden m.e

Förslaget till ändring i detaljplanen ligger i linje med strävan att förtäta Eslöv. Ur samhällsplaneringssynpunkt finns det flera goda anledningar till detta, inte minst för att hushålla med åkermark. En tätare stad medför också ett större tryck på de befintliga förskolor och skolor vi har i centrala Eslöv. Denna tomt är inte intressant för bebyggelse av förskola eller skola men en naturlig följd av fortsatt förtätning av bostäder bör vara att också upplåta mark till förskola även i de centrala delarna av Eslöv.

Kommentar:
Kommunledningskontoret har tagit del av Barn- och familjenämndens yttrande.

2.6 VA SYD m.e

VA SYD har tagit del av granskningshandlingen och har följande att erinra.
Det är figur 13 (inte figur 12) som refererar till skyfallskarteringen. Texten om skyfall på s.11 bör flyttas till s.24 så det inte står under Teknisk försörjning.

Kommentar:
Kommunledningskontoret har justerat planbeskrivningen utifrån VA SYD:s synpunkter.

2.7 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden m.e

Miljöavdelningens yttrande, granskning, detaljplan Falken 10
I miljöavdelningens samrådsyttrande efterfrågades ytterligare markundersökningar avseende föroreningar. Miljöavdelningen anser inte att den ytterligare provtagnings som gjorts, och bedömningen av den, kan anses vara heltäckande.

Miljöavdelningen anser fortsatt att det finns behov av en heltäckande undersökning - och en förnyad riskbedömning kopplad till den - av samtliga områden där planen möjliggör exponering för boende, exempelvis där det nu står en träbyggnad som ska rivas. I plankartan framgår inte att asfalten ska ligga kvar. Ska den tas bort måste det beaktas i den förnyade riskbedömningen.

Att ta bort asfalten är i sig inte en avhjälpandeåtgärd och kräver därför inte anmälan enligt 28 § miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, om det inte sker för att avhjälpa/sanera

föroreningar i asfalten eller jorden. Därför bör undersökning ske innan planen godkänns för att kontrollera om den nya markanvändningen är lämplig eller inte, med avseende på markföroreningar.

Kart- och bygglovsavdelningens yttrande över granskning för detaljplan Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun
Plankarta
Planen reglerar bara nybyggnation efter rivning. Befintlig byggnad kan enligt planen byggas om till bostäder även om trätillbyggnaden är kvar. Tillgängligheten till bostadsentrén kan då bli svår att lösa och någon bullerskyddad gårdsmiljö finns då inte för de boende.

Riktningen på nybyggnationens taklutning anges inte i plankartan, detta anges endast i beskrivningen.

Det är mycket som ska få plats på den trånga gården. Sockeln är hög och en ramp till entrén kommer att ta stor plats. Tillgängliga gångytor till befintlig och nya byggnader kommer till. Om avfallshanteringen behöver en egen byggnad kommer denna att behöva placeras på gården, inom de 20 % byggrätt som tillåts här. Plats för cyklar enligt parkeringsnormen samt den sjunde bilplatsen tar upp ytterligare yta. Bullerskyddade uteplatser ska ordnas här och förhoppningsvis kan dessa även bidra med grönska och fördröjning av dagvatten.

Bestämmelsen b1 behöver förtydligas. Gångvägar ska vara användbara för rullstolsburna.

Det finns ingen planbestämmelse som ger möjlighet för parkering på gården.

Planbeskrivning
Teknisk försörjning
Dagvatten sidan 11
Figur 12 ska vara figur 13.

Gata, Trafik och Parks yttrande på granskning, detaljplan Falken 10
Plankarta
b1: finns det någon procentsats angiven? Eller får ingen del av marken hårdgöras? Hur räknas genomsläppliga betongmaterial som t.ex. gräsarmeringssten?

n1: anger yta avsedd för parkering. Oklart om ytan ska vara i asfalt, men en mer genomsläpplig yta kan vara att föredra för att bland annat ta hand om dagvatten samt minska hårdgjorda ytor i hela området.

Planbeskrivning
Trafik s 9
Finns det någon illustration på var den 7:e parkeringsplatsen ska få plats inne på gården?

Trafik s 10
”Planförslaget anvisar sex parkeringsplatser för bil i den östra delen av planområdet och medger ytterligare en plats på gården”. Planförslaget anvisar parkeringsplatser i den

västra delen av planområdet.

Natur s 10
För att underlätta läsbarheten bör planområdet märkas ut på kartbilden som visar grönstrukturen i omkringliggande område.

Ekosystemtjänster sid. 11
Planförslaget sägs komma att förbättra lokalklimat och luftkvalité, samt gynna den biologiska mångfalden. Detta bygger på att gården förses med växtlighet, men inget i plankartan reglerar att växtlighet måste finnas på gårdsutrymmet? I princip kan det bli en enda stor grusad yta, så länge den är genomsläpplig.

Trafik sid. 20
Östergatan övergår i Ringsjövägen i korsningen med Verkstadsvägen och sträcker sig inte till Flygstaden. Östergatan sträcker sig från Stora torg till Verkstadsvägen.
På Östergatan finns separerad gång- och cykelväg, cykling sker inte i blandtrafik.
Parkering sid. 29
”Planförslaget redovisar sex parkeringsplatser för bil i den östra delen av planområdet och medger ytterligare en plats på gården”.

Även här bytes östra ut mot västra.

Kommentar:
Miljöavdelningens yttrande, granskning, detaljplan Falken 10
Efter granskningen har ytterligare en markundersökning genomförts främst med fokus på PCB. Ingen PCB eller markföroreningar påträffades under den senast genomförda undersökningen. Markföroreningar har anträffats i en provgrop på fastigheten vilket har föranlett en bestämmelse om att marken ska saneras på fastigheten, samt säkerställer genomförandet med villkor om att startbesked för de nya byggrätterna inte får ges före marken är sanerad. Kommunledningskontoret har valt att utöka bestämmelsen och villkoret till att omfatta hela innergården eftersom asfalt ska brytas upp den här ytan. Saneringen ska genomföras innan de nya byggrätterna får startbesked.

Kart- och bygglovsavdelningens yttrande över granskning för detaljplan Falken 1
Detaljplanen medger enbart nybyggnation efter att den befintliga trätillbyggnaden är riven. Om bostäder ska byggas i befintlig tegelbyggnad eller trätillbyggnad måste exploatören redovisa i samband med bygglov, bostäder som uppfyller kravet för dagsljus och tillgänglighet. Det finns ett gårdsutrymme på fastigheten idag, men den är av begränsad omfattning. Exploatören har för avsikt att utveckla fastigheten i etapper.

För att nå markplanet krävs en ramp för att säkra god tillgänglighet. Det kräver att en del av träbyggnadens rivs.

Kommunledningskontoret har kompletterat plankartan med en bestämmelse om taklutning.

Efter granskningen har kommunledningskontoret valt att ta bort den södra byggrätten på

grund av framkomligheten till grannfastigheten Falken 7. Borttagande av den södra byggrätten innebär att yta frigörs och därmed tillskapas yta för att utveckla gården.

Kommunledningskontoret har förtydligat bestämmelsen b1.

Parkering är möjlig på gården oavsett planbestämmelse eller ej.

Kommunledningskontoret har justerat planbeskrivningen utifrån yttrandet.

Gata, Trafik och Parks yttrande på granskning, detaljplan Falken 10
Kommunledningskontoret har förtydligat bestämmelsen b1 och vad som definieras som hårdgjort.

I detaljplanen, avser kommunledningskontoret, att ytan ska användas för bilparkering. Utifrån den användningen bedömer kommunledningskontoret att asfalt kan vara en lämplig markbeläggning.

Kommunledningskontoret har tagit del av informationen och justerat illustrationen.

Kommunledningskontoret har kompletterat planbeskrivningen med en karta som visar omkringliggande grönstruktur.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att planförslaget kan komma att förbättra lokalklimat och luftkvalité samt gynna den biologiska mångfalden. Med genomsläpplig mark anser kommunledningskontoret att förutsättningarna förbättras för vegetation på gården. Tyvärr finns det ingen möjlighet att reglera andelen grönska och vegetation i en detaljplan. Skulle detta göras, klassas det som ett tekniskt särkrav.

Kommunledningskontoret har justerat planbeskrivningen utifrån yttrandet gällande trafik och parkering.

---

3. Sakägare, privata företag och övriga

3.3 Sakägare m.e

Synpunkter på detaljplan för fastigheten 10 i Eslöv, Eslövs kommun.

Vi yttrar oss så som boende i och ägare till fastigheten Falken 7, Eslövs kommun. Vi har ingen erinran mot att den befintliga byggnaden används som bostäder. Däremot motsätter vi oss att det byggs en byggnad i tomtgräns längs med vår norra gavel. Anledningen till detta är i huvudsak följande. Huset på vår fastighet ligger som synes, av oklar anledning, snett på tomten. Detta innebär att ingången till vår trädgård ligger precis i tomtgräns till fastigheten Falken 10. Detta är huvudingången till vår trädgård och in till huset och har så varit åtminstone sedan 1960-talet. Vår altan är dessutom byggd för att ingång till huset

ska ske från den norra sidan. Om byggnad läggs så nära som föreslås i detaljplanen kommer vi inte komma ut och in på vår tomt och dessutom kommer vi inte att komma åt att vidta underhåll på vårt hus. Det kommer, inom en inte alltför avlägsen framtid att krävas underhåll av vårt hus vilket bland annat kommer att innebära att vi kommer behöva kunna sätta upp byggställningar runt vårt hus. Vinkeln in i vår trädgård kommer att bli så smal att vi tex inte kommer att få ut och in möbler till vårt hus. Inte heller kommer vi att komma in med de saker vi behöver i vår trädgård. Vi föreslår att tilltänkt byggnad flyttas så att den inte står i direkt tomtgräns förrän vårt plank viker av. Vi vill att porten i vårt plank åtminstone ska gå att öppna helt utan att slå i nu tilltänkt byggnad. Vi önskar gärna en ännu större marginal än så. Vi vill även påpeka att när föregående ägare av Falken 10 hade stora containrar som förråd på nu aktuell plats, kom vi inte ut och in på vår tomt med tvillingvagnen vi har. Han flyttade då containern så att porten i planken gick att öppna helt. Trots detta var det svårt att komma in genom porten med exempelvis en soffa. Med den föreslagna detaljplanen kommer exempelvis räddningstjänst inte på ett rimligt sätt att kunna ta sig in och ut ur vår trädgård eller in i vår huvudlägenhet. På andra sidana vårt hus finns tyvärr inte heller utrymme att ta sig in i trädgården med större föremål eftersom tomten även på den sidan är avstyckat nära huset. Dessutom är det inte en huvudingång till den större av lägenheterna i huset på den sidan. Vi befarar även att värdet på vårt hus sjunker om trädgården inte kommer att gå att bruka som tänkt. Om vi dessutom behöver flytta vår huvudingång, exempelvis till östra sidan av huset, kommer det att orsaka stora kostnader för oss (om vi alls får bygglov för det). När förra grannen ställde upp containrar (av typen som finns på lastfartyg) medelst lyftkran uppkom försänkningar i asfalten på vår tomt och sprickor i putsen på vår grund. Detta är alltså något som måste beaktas om byggnader ska byggas i nära anslutning till vår fastighet. Det är även värt att ha i åtanke att det finns ett fönster i byggnaden på gaveln mot norr som inte bör skymmas.

Kommentar:
Efter granskningen har kommunledningskontoret och fastighetsägarna haft en dialog om situationen och tillsammans försökt att hitta en lämplig lösning. För att fastighetsägarna till Falken 7 ska kunna nå sin bostad måste de ha tillträde till Falken 10. Kommunledningskontoret har därför justerat den nya södra byggrätten i detaljplanen, så att en smal passage skapas mellan fastigheterna. Passagen är cirka en meter bred. Fastighetsägarna för Falken 7 och Falken 10 avser att upprätta ett servitutsavtal. Syftet med avtalet är att säkra så att båda fastighetsägarna har tillträde till sina respektive bostäder vid exempelvis underhåll.

KS.2017.0466

2021-11-22
Matilda Suneson
0413-62018
Matilda.Suneson@eslov.se

Samrådsredogörelse

Detaljplanen för Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 23 februari 2021 att skicka Detaljplanen för Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun på samråd.
Detaljplanen har varit utställd för samråd från 2021-03-11 till 2021-05-11.
Totalt har 13 yttranden inkommit, varav 8 yttranden är med erinran.
Sakägare och övriga berörda har fått information om detaljplanen skickad till sig och därmed fått möjlighet att lämna synpunkter på detaljplanen.

Yttranden

Inkomna yttranden med erinran (m.e) redovisas i sin helhet nedan efter tabellen. Kommunledningskontorets kommentarer till yttrandena redovisas med kursiv och fet rubrik efter respektive yttrande. Inkomna yttranden utan erinran (i.e) redovisas enbart i tabellen nedan.

1.	**Statliga Myndigheter**	
1.1	Länsstyrelsen Skåne	**m.e**
1.2	Lantmäteriet	**m.e**
1.3	Trafikverket	i.e
2.	**Kommunala och regionala förvaltningar, bolag och nämnder**	
2.1	Räddningstjänsten Syd	**m.e**
2.2	Kultur- och fritidsnämnden	**m.e**
2.3	VA SYD	**m.e**
2.4	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	**m.e**
2.5	Kraftringen Nät AB	**m.e**
2.6	Vård- och omsorgsnämnden	**m.e**
3.	**Sakägare och övriga**	
3.1	Swedavia	i.e
3.2	Luftfartsverket	i.e
3.3	MERAB	i.e
3.4	Skanova AB	i.e

1. Statliga myndigheter

1.1 Länsstyrelsen Skåne m.e

Länsstyrelsens formella synpunkter
Riksintresse kulturmiljövård 3 kap. 6 § MB
Kommunen har på ett tydligt sätt redogjort för hur detaljplanen förhåller sig till riksintresset. Länsstyrelsen instämmer att detaljplanen inte innebär negativ inverkan, för att konsekvensbedömningens slutsats ”*dessutom säkerställs även en del av Eslövs historia för framtida generationer*” ska vara gällande krävs dock att detaljplanen kompletteras med rivningsförbud.

Hälsa och säkerhet – buller
I planbeskrivningen framgår att som bullerskyddsåtgärd ska uteplatser placeras inom gårdsutrymmet, för att uppfylla riktvärdet för uteplatser och buller. Som bullerminskande åtgärd kan området närmast Kvarngatan förses med vegetation i form av buskar, träd eller häckar. Länsstyrelsen menar att plankartan ska kompletteras med en planbestämmelse som reglerar att uteplatser placeras i bullerskyddat läge.

Hälsa och säkerhet – markföroreningar
Syftet med planen är bostadsändamål vilket faller under känslig markanvändning. Det förekommer analyser som överskrider motsvarande riktvärden. Länsstyrelsen bedömer att kompletterande undersökningar behövs för att täcka in sådana områden där det ännu inte tagits prov. Först efter det att detta blivit utfört kan man slutligt ta ställning till om det behövs en efterbehandlingsåtgärd alternativt en planbestämmelse om efterbehandlingsåtgärd.

I planbeskrivningen och i rapporterna framgår det att nuvarande och framtida beläggning med asfalt utgör ett fullgott skydd mot exponering för föroreningar. Länsstyrelsen ser inte detta som en garanti eftersom det inte kommer vara reglerat med någon bestämmelse att det alltid ska vara asfalterat. I en illustration i planbeskrivningen som visar hur området kan komma att gestaltas förekommer dessutom nya planteringar.
Länsstyrelsen noterar också att kartan med provpunkter i den miljötekniska undersökningen är gjord med en äldre husritning vilket gör den mycket svår att tolka och jämföra med andra dokument/kartor. När man jämför provpunkternas placering mellan denna rapport och den senare utförda riskbedömningen ser det inte alls ut att stämma överens.

Länsstyrelsen vill även erinran kommunen om PCB. Finns det eller har det funnits byggnader inom planområdet som antingen är uppförda, renoverade eller omfogade mellan år 1953-1973 så föreligger risk att PCB förekommer i mark. Detta behöver tas hänsyn till i den historiska genomgången av området och i eventuella provtagningar av mark. Även om PCB sedan dess

har avlägsnats från byggnaderna (i enlighet med PCB-förordningen) kan det ha spridits till fasadnära mark.

Länsstyrelsen menar därför att det i nuläget inte går att bedöma markens lämplighet för föreslaget ändamål utifrån risken för markföroreningar.

Hälsa och säkerhet – risker verksamheter
Planhandlingarna bör redogöra för vilka risker som finns inom planområdet med närheten till verksamheter, däribland Kavli väster om planområdet.

Länsstyrelsens rådgivning
Råd om kulturmiljö
Det är positivt att kommunen ger den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden varsamhetsbestämmelse, Länsstyrelsen vill uppmärksamma på att denna dock bör kompletteras med rivningsförbud för att säkerställa att byggnaden bevaras. Detta är extra viktigt då detaljplanen inte reglerar någon byggnadshöjd på den delen av fastigheten, vilket skulle kunna leda till önskemål om att ersätta byggnaden med storskalig exploatering.

Länsstyrelsens bedömning
Förutsatt att planhandlingarna kompletteras och redogör för markens lämplighet för sitt ändamål gällande *buller*, *markföroreningar* och *risker – verksamheter* enligt ovan så att det visas att platsen är lämplig för den förändring som föreslås har inte länsstyrelsen några synpunkter utifrån 11 kap. 10 - 11 §§ PBL.

Kommentarer
Kommunledningskontoret har kompletterat detaljplanen med ett rivningsförbud och en bestämmelse om att uteplatser ska placeras i bullerskyddat läge.

Efter samrådet har ytterligare markundersökning i den östra delen av planområdet genomförts. Under markundersökningen påträffade markkonsulten begränsade föroreningar liknande de som tidigare konstateras inom området. Därför införs planbestämmelse om att startbesked inte får ges förrän markföroreningar åtgärdats.
Miljökonsult har på plats även undersökt om eventuella rester av PCB. Ingen PCB har hittats inom området och miljökonsult har därför inte funnit anledning att göra ytterligare undersökningar.
Resultaten från undersökningen och åtgärder redovisas under avsnittet Markföroreningar i kapitlet om konsekvenser.

Kommunledningskontoret har kompletterat handlingarna med en beskrivning om eventuella risker i närheten av planområdet. Detta redovisas i planbeskrivningen under avsnittet Risk i kapitlet om konsekvenser.

1.2 Lantmäteriet m.e

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2021-02-08) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

- Förtydliga att det ej krävs fastighetsbildning för att genomföra planen.
- Förtydliga att den nya detaljplanen ersätter den gamla stadsplanen över området (aktnummer 12-ESL-304). ”Om förslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare stadsplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet”.
- Det finns inte angivet i planhandlingarna vilken version av plan- och bygglagen (med hänvisning till SFS-nummer) som används vid handläggningen av detaljplanen.
- Noterar att stora delar av området som är utlagt som plusmark i planen idag är bebyggt med byggnad som inte ser ut att vara en komplementbyggnad vilket således strider mot planen. I planbeskrivningen (sida 7) anges att planförslaget medger att den sentida enklare trätillbyggnaden kan ersättas med två nya bostadskroppar, i öst och söder. Är det byggnaden som är belägen på plusmarken som ska rivas är det förenligt med planen och således inget problem men detta bör i så fall förtydligas i planbeskrivningen.
- I planbeskrivningen på sida 11 under rubriken dagvatten anges följande ”*För att fördröja vattnet innan den når det kommunala dagvattensystemet, föreslår kommunen i planförslaget att asfalterade ytor mellan de nya och befintliga byggrätterna bryts upp och ersätts med genomsläpplig markbeläggning, så som gräs och grus”.* Detta skulle kunna regleras med en bestämmelse för utförande, bokstaven b, i plankartan. Enligt boverket kan bestämmelsen om utförande användas till exempel för att reglera att en viss del av marken ska vara genomsläpplig.

Delar av planen som skulle kunna förbättras Fastighetsredovisningen avser förhållanden i Januari 2020. Enbart en upplysning om att grundkartan ska vara uppdaterad och aktuell.

Kommentar

Kommunledningskontoret har förtydligat att det ej krävs fastighetsbildning för att genomföra planen och att den nya detaljplanen ersätter den gamla stadsplanen över området (aktnummer 12-ESL-304).
Kommunledningskontoret har kompletterat planhandlingarna med vilken version av plan- och bygglagen som har använts vid handläggningen av detaljplanen.

Kommunledningskontoret har förtydligat att det är trätillbyggnaden som ersätts med två nya byggrätter i den södra och östra fastighetsgränsen.

Kommunledningskontoret har tagit del av Lantmäteriet rekommendation gällande bestämmelsen b och lagt in bestämmelsen i planhandlingarna.

Grundkartan är uppdaterad.

---

2. Kommunala och regionala förvaltningar, bolag och nämnder

2.1 Räddningstjänsten Syd m.e

Räddningstjänsten Syd har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Riskhänsyn Inget att erinra.

Brandvattenförsörjning Finns i omkringliggande gatunät.

Insatstid Ligger inom normal insatstid (10 minuter).

Räddningstjänstens tillgänglighet
Om flerbostadshuset dimensioneras för utrymning med hjälp av räddningstjänsten krävs tillgänglighet direkt till fasaden. Observera att korsningar i området ska planeras så att framkomligheten för räddningstjänstens fordon på 12 meter beaktas.
Räddningstjänstens bärbara stege kan användas vid utrymning från flerbostadshus om avståndet mellan marken och balkongens överkant eller fönstrets underkant inte överstiger 11 meter (vanligtvis 4 våningar) under förutsättning att det inte finns planteringar, utskjutande konstruktioner och dylikt som försvårar uppställningen av stegen.

Räddningstjänstens höjdfordon kan användas för utrymning under förutsättning att körbar väg/räddningsväg och uppställningsplatser för höjdfordon finns. Vidare ska avståndet mellan marken och fönstrets underkant eller balkongräcket inte överstiga 23 meter (vanligtvis 8 våningar). Om räddningstjänsten ska utrymma med höjdfordon krävs en 5 x 12 meter stor uppställningsplats, som ska vara placerad 2-9 meter från husvägg eller balkongkant.

Observera att trädplantering, parkerade bilar och dylikt kan komma att påverka räddningstjänstens möjlighet att genomföra fönsterutrymning.

Vid den fortsatta planeringen av området och vid projektering av byggnader skall räddningstjänstens tillgänglighet för utrymning beaktas. Om tillgängligheten inte kan säkerställas krävs att byggnaderna dimensioneras för utrymning utan räddningstjänstens medverkan. Det löses vanligtvis genom anordnande av Tr2-trapphus eller tillgång till två av varandra oberoende utrymningsvägar.

Om byggnaderna dimensioneras för utrymning utan räddningstjänstens medverkan ska avståndet mellan körbar väg (uppställningsplats för släckbil) och entréer inte överstiga 50 meter.

Mer information om förutsättningar för utrymning med hjälp av räddningstjänsten finns i råd och anvisning ”Utrymning med hjälp av Räddningstjänsten Syd” på www.rsyd.se.

Kommentarer
Räddningstjänstens tillgänglighet
Kommunledningskontoret har tagit del av Räddningstjänstens Syds yttrande gällande tillgänglighet. Planförslaget uppfyller Räddningstjänsten Syds önskan om tillgänglighet.

2.2 Kultur- och fritidsnämnden m.e

Tjänstepersoner på Kultur- och fritidsförvaltningen har läst materialet och lämnar
följande synpunkter:

- På sidan 21 under rubriken Tillgänglighet står det att det i nuläget inte finns någon tillgänglighetsanpassning upp till våningen där hiss finns. Kultur- och fritidsförvaltningen anser att alla delar av detaljplanen bör ha en tillgänglighetsanpassning när den är färdigställd.
- Byggnaden som står på platsen har en rik historia kopplad till Eslöv i form av en före detta skofabrik. Produktionen gick bra och Eslöv blev känd i hela Sverige för sin skotillverkning. Kultur- och fritidsförvaltningen ser positivt på att historia som denna får leva vidare även i den nya byggnaden, för att skapa en mer levande miljö inom staden.

Beslut
Kultur- och fritidsnämnden tar förvaltningens synpunkter som sina egna och överlämnar de till kommunstyrelsen.

Kommentarer
Kommunledningskontoret har tagit del av Kultur- och fritidsförvaltningens yttrande och vill förtydliga att ambitionen är att samtliga ytor inom planområdet kommer att vara tillgänglighetanpassade. Utförandet kommer att hanteras i bygglovsprocessen.

2.3 VA SYD m.e

VA SYD Ledningsnät har tagit del av samrådshandlingen och har följande att erinra.

Det är positivt att planen vill förbättra dagvatten och skyfallssituationen i området genom grönytor och omhändertagande av dagvatten inom detaljplanen. Detta måste dock regleras på plankartan med planbestämmelse för att gälla.

I plankartan har bestämmelsen f1 använts men denna reglerar inte hårdgjordhetsgraden eller infiltrationsmöjligheterna. Bestämmelsen som beskrivs i PBL 9 kap 12 § punkt 3 skulle kunna användas. Bestämmelse som reglerar hårdgörandegraden ska användas, exempelvis n1.
Fjärde meningen på s.11 respektive andra meningen på s.23 under kapitlet dagvatten kan med fördel omformuleras. Vid skyfall kommer dagvattensystemet överbelastas och översvämmas för att det inte är dimensionerat för sådana regnmängder. Vattnet kommer då rinna på markytan och ställa sig i lågpunkter. Detta syns i figur 12. För att minimera risken för skada är det viktigt att lågpunkterna finns på rätt ställen. Fördröjande åtgärder för dagvattnet är alltid viktigt men extra viktigt då det befintliga dagvattensystemet redan är överbelastat. Området är i hög grad översvämningsdrabbat.

Vidare dialog med VA SYD får föras angående kapaciteten i ledningssystemet på grund av utbyggnad enligt denna detaljplan.

Utbyggnad enligt FÖP Östra Eslöv kommer kräva en omfattande om- och utbyggnad av det kommunala VA-ledningsnätet. Det är först när kommunen presenterar sin etapputbyggnad vad gäller förtätningens omfattning som VA SYD kan bygga ut det ledningssystem som krävs.

Kommentarer
Kommunledningskontoret har tagit del av informationen och tagit bort bestämmelsen f1 och ersatt den med en ny bestämmelse som reglerar att marken inom gårdsutrymmet, mellan de nya byggrätterna och den befintliga byggnaden, inte får hårdgöras. Meningarna på s.11 och s.23 är ändrade till följande:"Vid skyfall kommer dagvattensystemet överbelastas och översvämmas för att det inte är dimensionerat för sådana regnmängder. Vattnet kommer då rinna på markytan och samlas i lågpunkter. Detta syns i figur 12. För att minimera risken för skada är det viktigt att lågpunkterna finns på rätt ställen. Fördröjande åtgärder för dagvattnet är alltid viktigt men extraviktigt då det befintliga dagvattensystemet redan är överbelastat. Området är i hög grad översvämningsdrabbat".

Kommunledningskontoret har haft dialog med VA SYD gällande kapaciteten i ledningssystemet. VA SYD har meddelat att planområdet kan anslutas till ledningsnätet.

2.4 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden m.e

Planbeskrivningen
Störning från miljöfarliga verksamheter
Säkerhet och Hälsa, sid 1 1 och 27:

Planområdet ligger inom 50 meter från O. Kavli AB, en miljöfarlig verksamhet där stora mängder kemikalier hanteras. Därmed föreligger risk för påverkan inom planområdet vid en eventuell olycka. Det finns också risk för olägenhet för människors hälsa på grund av exempelvis buller, lukt och andra luftföroreningar från verksamheten.

Inom 200 meter finns andra miljöfarliga verksamheter som kan påverka planområdet, bland annat bilverkstäder och drivmedelsstationer. Inom 300 meter finns större industriella verksamheter.

Riskerna för effekter på grund av olyckor och riskerna för olägenheter för människors hälsa kopplade till miljöfarliga verksamheter i planområdets närhet behöver tas fram innan granskningsskedet.

Markföroreningar
Markföroreningar, sid. 24:

Miljö och Samhällsbyggnad delar Kommunledningskontorets bedömning att det krävs ytterligare undersökningar av markföroreningar inom fastigheten. De undersökningar som redan har genomförts har utgått från att asfalten kommer att ligga kvar orörd. Eftersom förslaget till detaljplan anger att marken i stort ska användas som gårds- och trädgårdsanläggning alternativt bebyggelse behöver en kompletterande och avgränsande markundersökning genomföras samt sanering av markföroreningar planbestämmas.

I SWECOs riskbedömningsrapport, vilken citeras i planbeskrivningen, finns ett skrivfel. Åtgärder, så som grävning, i ett område med föroreningar är anmälningspliktigt enligt 28 § förordningen (19982899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, inte enligt 10 kapitlet 28 § miljöbalken.

Plankarta:
Parkeringen är placerad så att fri sikt i korsningen kan komma att skymmas. Backning från parkeringen ut i gatan kan utgöra en risk.

Bestämmelsen f3 upplevs som otydlig.

Byggnadshöjden är snålt tilltagen om de nya byggnaderna ska ha pulpettak. Se även under rubriken Planbeskrivning.

Den befintliga byggnaden har en hög sockel med fönster till källarplan. Om källaren inte är lämplig för bostäder bör detta anges i plankartan.

Överväg om fastigheten även ska kunna användas för annan verksamhet än bostäder.

Planbeskrivning:
Planförslag
Markanvändning och stadsbild
Planområdets gestaltning och byggrätt sid. **7**
Takutformningen på ny bebyggelse är otydlig. l plankartan anges byggnadshöjden till 3,0 meter mot gårdsutrymmet medan det i planbeskrivningen står att byggnaderna högst får vara 4,5 meter vilket inte finns med som bestämmelse på plankartan. Fasad mot söder gränsar till Falken 7.

Trafik sid 9
Parkeringsmöjlighet för rullstolsburna behöver anordnas.
Cykelparkering enligt parkeringsnormen tar mycket plats men kan eventuellt lokaliseras i källarplan om ramp kan ordnas.

Säkerhet och hälsa sid. 11
Bullerskydd behöver förmodligen anordnas mot Kvarngatan. Murar och plank är bygglovspliktiga.

Brandkrav kommer att ställas på byggnader på närmare avstånd än 8 meter från varandra. Påverkan från omkringliggande industrier bör utredas.

Konsekvenser
Solförhållanden sid. 26-27
Det framgår inte om soldiagrammen tagit hänsyn till befintlig omkringliggande bebyggelse.

Yttrande
Avdelningen gata, trafik och park har följande yttranden gällande detaljplan Falken 10, Eslöv. Syftet för detaljplanen är att möjliggöra en omvandling av befintlig byggnad till bostäder och en nybyggnation av nya.

Plankarta
Plankartan redovisar en möjlig nybyggnation ända fram till fastighetsgräns mot Skomakaregatan. Det är en fördel om en byggnads ledningar förläggs inom egen fastighet genom att till exempel göra en meters förgårdsmark mot gata. Detta är dock inte möjligt mot Vasagatan då den befintliga gatan står i

fastighetsgräns.

Bra att genom planbestämmelse tillse en ökad grönska genom trädgård inom planområdet. Befintlig anläggning är mycket hårdgjord.
Att planbestämma Parkering känns idag lite otidsenligt. Vårt innehav och behov av fordon förändras och bör inte regleras alltför mycket i plan. Istället kan en reglering göras även här med f; och möjlighet till dagvattenhantering och parkering. Då kan med tiden eventuellt denna yta minskas och bli mer grön.

Planbeskrivning
Trafik sid. 9
Här lyfts kravet på parkering upp. Detta är en norm och planen behöver därför inte reglera in sex platser, utan istället möjliggöra. Så denna P kan tas bort och ersättas med text att parkering får anläggas.

Figur 4 visar ett skissförslag där parkeringsplatser är anlagda vinkelrät mot Vasagatan. Mittemot dessa sker in- och utfart till ÖoB varuhus från Vasagatan. Placeringen av parkeringsplatser, med backande rörelser ut i körbanan, kan leda till att en konfliktpunkt uppstår i relation till den trafik som ska in - och ut från varhusets parkering. Backning sker också över gångbana enligt skiss.

Natur sid. 9
En reglering av trädgård bör göras. Idag är inte alla trädgårdar så gröna, utan vi ser allt större trädäck och mer hårdgjorda miljöer. En bestämmelse med en begränsning av hårdgörandet alternativt om träd bör läggas till. Detta gäller även text under Ekosystemtjänster s 10 och Dagvatten s 1 1.

Bullerskyddsåtgärder sid. 11
Vegetation i form av buskar mm minskar inte bullret, utan bidrar endast med att vi inte ser ljudkällan, vilket innebär att vi ofta upplever miljön som lugnare. För att få en bullerdämpning bör absorberade material, gärna vegetationsklädda, tillföras. ”Det är främst substratet, det vill säga odlingsmaterialet, som ger störst bullerdämpande effekt och inte själva växtligheten. Vegetationen i sig kan omdirigera ljudet, vilket innebär påverkan på reflektion, diffraktion och spridning av ljud. När ljudet när växtmaterialet ändras riktningen på ljudet, vilket åstadkommer en spridning av ljudet från källan som minskar den del som når mottagaren” se gärna mer på https://afry.com/sites/default/files/2020-07/grona—losningar-for-en-battre-ljudmiljo.pdf

Trafik sid. 19
Längs med Kvarngatan, från Östergatan räknat, finns separerade gång- och cykelvägar på ömse sidor om körbanan fram till och med Vasagatan. På Kvarngatan, mellan Vasagatan och Trehäradsvägen, finns

trottoarer/gångbanor på vardera sidan av körbanan samt målade cykelfält för cyklister. Östergatan övergår i Ringsjövägen i korsningen med Verkstadsvägen. Östergatan sträcker sig från Stora torg till Verkstadsvägen.

Trafik sid. 27
Här står att planområdet innefattar sju parkeringsplatser, men tidigare är det nämnt fem till sex platser (sid.9). Sex parkeringsplatser, där varje bilägare kör fyra rutter per dygn, ger 24 fordonsrörelser per dygn - enligt texten.

Kommentarer
Planbeskrivningen, Säkerhet och Hälsa, sid 11 och 27:
Kommunledningskontoret har kompletterat planhandlingarna med en riskanalys, som bland annat beskriver relationen till O. Kavli AB. Kommunledningskontoret förutsätter att tillståndsprocessen tar hänsyn till att verksamheten ska vara ”småindustri av icke störande karaktär”.

Kommunledningskontoret bedömer att drivmedelstationerna och bilverkstaden inte påverkar planområdet, på grund av verksamheternas omfattning och avstånd.

Markföroreningar, sid. 24:
Efter samrådet genomförde exploatören ytterligare markundersökning. Svaret från undersökningen och åtgärder redovisas under avsnittet Markföroreningar i Konsekvenskapitlet.

Kommunledningskontoret har ändrat skrivfelet.

Plankarta:
Kommunledningskontoret har tagit del av information gällande fri sikt i korsningen och backning. Egenskapsbestämmelsen om att ytan är avsedd för parkering har blivit utvidgad så att backning inte sker ut i Vasagatan.

Kommunledningskontoret har förtydligat utformningsbestämmelsen f3. Bestämmelse om hög arkitektonisk kvalité är viktig för att tydliggöra att kommunen i detta fall preciserar lagrummet 8 kap, 1 §, 2 punkten (god form-, färg och materialverkan) genom att kräva en arkitektonisk kvalitet. Att utesluta bestämmelsen ökar otydligheten.

Bestämmelsen ger stöd och vägledning åt sökande, handläggare, nämnd och eventuellt överprövande myndighet att fatta välavvägda beslut om vad kommunen av bedömer som viktigt i samband med handläggningen av framtida ärenden.

Den låga byggnadshöjden avser att hålla nere volymerna på de nya byggrätterna. Byggnaderna som byggrätterna möjliggör, ska vara underordnade tegelbyggnaden på fastigheten.

Kommunledningskontoret har även lagt till en bestämmelse om att källaren inte ska användas som bostad.

Planbeskrivning, Planförslag, Planområdets gestaltning och byggrätt sid. 7
Kommunledningskontoret har förtydligat takutformningen.

Trafik sid. 9
Kommunledningskontoret har tagit del om informationen gällande parkeringsmöjligheter.

Säkerhet och hälsa sid. 11
Kommunledningskontoret har utifrån bullerutredningen gjort bedömningen att bullerskydd i form av murar och plank vid Kvarngatan, inte är aktuellt i det här ärendet.

En riskanalys har genomförts efter samrådet som redovisar eventuella risker i närheten av planområdet.

Konsekvenser, Solförhållanden sid. 26-27
Kommunledningskontoret har lagt in grannfastigheten Falken 7 i soldiagrammet. Detta eftersom det är den grannfastigheten som troligtvis kommer bli mest påverkad av planförslaget och ett genomförande av planförslaget.

Plankarta
Kommunledningskontoret har tagit del av information.

Kommunledningskontoret har ändrat användningsbestämmelsen Parkering till en egenskapsbestämmelse, därigenom blir användningen på ytan mer flexibel.

Planbeskrivning, Trafik sid. 9
Kommunledningskontoret har ändrat användningsbestämmelsen Parkering till en egenskapsbestämmelse, därigenom blir användningen på ytan mer flexibel.

Kommunledningskontoret har ändrat illustrationen och utökat egenskapsbestämmelsen gällande parkering. Parkeringen ska även kunna ske så att bilar kan köra in och parkera med långsidan på Vasagatan. Därmed kan bakradien genomföras inom parkering planområdet.

Natur sid. 9
Kommunledningskontoret har tagit del av informationen och tagit bort bestämmelsen f1 och ersatt den med en ny bestämmelse som reglerar hårdgörandegraden.

Bullerskyddsåtgärder sid. 11

Kommunledningskontoret har tagit del av informationen och ändrat texten under avsnittet Bullerskyddsåtgärder.

Trafik sid. 19
Kommunledningskontoret har förtydligat och ändrat texten under avsnittet Trafik på s. 9 utifrån yttrandet.

Trafik sid. 27
Kommunledningskontoret har tagit del av informationen och ändrat skrivfelet.

2.5 Kraftringen Nät AB m.e

Har bara en synpunkt som gäller befintlig fjärrvärmeanslutning.

Beroende av hur renoveringsarbetet är tänkt att utföras kan det bli aktuellt att stänga eller proppa servisledningen tillfälligt. Kan servisledningen och själva växlaren stå kvar orörda så kan den utrustningen användas även för att betjäna tillkommande bostäderna. Men ska det göras arbeten på fasaden eller i undercentralen kan det ändå bli aktuellt att stänga av eller proppa ledningen tillfälligt.

Kommentarer
Kommunledningskontoret har kompletterat planhandlingarna med informationen.

[TRAFIKBULLERUTREDNING]
[FALKEN 10 ESLÖV]
[793794]

Projektnummer:	**[793794]**
Revision:	[A]
Dokumenttyp:	[Trafikbullerutredning]
Datum:	2020-12-03
Kund:	Sesla Fastigheter AB
Kontaktperson:	Staffan Amberlind
Uppdragsansvarig:	Frank Andersson, T: [+46701847488], [frank.andersson@efterklang.se]
Kvalitetsansvarig:	Manne Friman
Handläggare:	Frank Andersson, T: [+46701847488], [frank.andersson@efterklang.se]

Sammanfattning:

Det finns goda förutsättningar att göra om industrifastigheten Falken 10 i Eslöv till bostäder.

Trafikbuller vid fasad

Bullerriktvärdet för dygnsekvivalent trafikbullernivå 60 dBA klaras vid samtliga fasader.

Trafikbuller vid uteplats

Bullerriktvärdet för uteplats dygnsekvivalent trafikbullernivå 50 dBA respektive maximal ljudnivå dagtid 70 dBA klaras vid några platser i anslutning till bostäderna vilka är tänkta som gemensamma uteplatser.

Datum	Rev	Beskrivning	UPPRÄTTAD	QA	GODKÄND
2020-12-03	A	Trafikbullerrapport	FRA	MFN	FRA

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

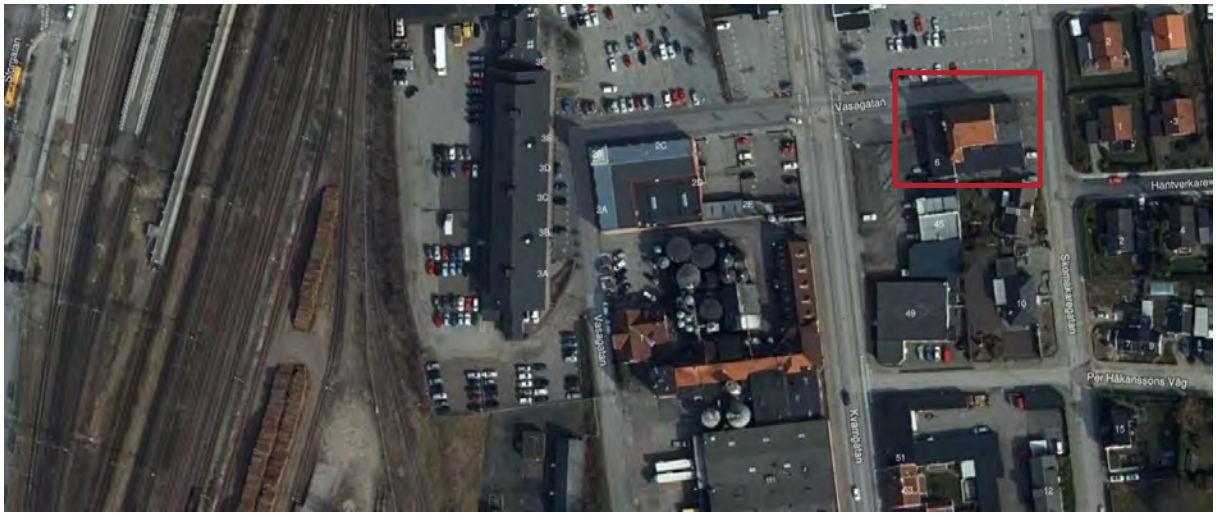
TRAFIKBULLER VID FASAD 2
TRAFIKBULLER VID UTEPLATS 2
UNDERLAG: 3
1 INLEDNING: 4
2 RIKTVÄRDEN UTOMHUS: 4
2.1 FÖRORDNING OM TRAFIKBULLER: 4
2.2 BEDÖMNINGSGRUNDER: 5
3 TRAFIKUPPGIFTER: 5
4 BERÄKNINGSMETOD: 6
5 RESULTAT: 6
6 SAMMANFATTNING: 6
TRAFIKBULLER VID FASAD 6
TRAFIKBULLER VID UTEPLATS 6

UNDERLAG:

Underlag	Typ	Ursprung	Datum på underlag	Dokumentnamn
Fastighetskarta	DWG	Metria	2020-11-25	*Fastighetskarta från Lantmäteriet (fsk.dwg)*
Terrängdata	Grid	Metria	2020-11-25	*Gridnät med terrängdata (grid2.asc)*
Situationsplan	Ritning	GOIN AB	2020-08-20	Ombyggnad av flerbostadshus plan yttre miljö
Planlösning	Ritning	GOIN AB	2020-08-07	Ombyggnad av flerbostadshus plan 0-3
Vägtrafiksiffror	Rapport	Eslövs kommun	2020-06-11	Trafikia Trafikrapport september 2020 *30 mätplatser mätdata insamlad 2020-05-26 – 2020-0611*
Vägtrafiksiffror	Rapport	Trafikverket	2020-06-15	Trafikuppräkningstal för EVA och manuella beräkningar 2017-2040-2065
Tågtrafiksiffror	Tabell	Trafikverket	2020-06-15	trafikuppgifter_jarnvag_t20_och_bullerprognos_2040

1 INLEDNING:

Sesla Fastigheter AB har planer på att göra om industrifastigheten Falken 10 (Vasagatan 6) i Eslöv till bostäder. I denna rapport belyses, med avseende på trafikbullret, förutsättningarna för planerade bostäder. I figuren nedan redovisas området som undersöks. Sesla Fastigheter AB planerar för 17 lägenheter i flerfamiljshus på fastighet Falken 10.

FIGUR 1. ÖVERSIKTSBILD ÖVER OMRÅDET MED PLANERADE BOSTÄDER INOM RÖD RAM.

2 RIKTVÄRDEN UTOMHUS:

Vid nybyggnad av bostäder gäller följande riktvärden för högsta ljudnivå från omgivande trafik.

2.1 FÖRORDNING OM TRAFIKBULLER:

Förordningen för trafikbuller SFS 2015:216 (ändring 2017:359) innehåller riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader och ska tillämpas både vid bedömningar enligt plan- och bygglagen samt enligt miljöbalken, se tabell nedan.

TABELL 1. RIKTVÄRDEN FÖR BOSTÄDER ENLIGT FÖRORDNING OM TRAFIKBULLER VID BOSTÄDER SFS 2017:359.

Buller från spårtrafik och vägar		
Utomhus	**Högsta trafikbullernivå, frifältsvärden dBA**	
	Ekvivalent ljudnivå	**Maximal ljudnivå**
Vid bostadsfasad	60 a)	-
Vid fasad till bostad om högst 35 m²	65	-
På uteplats (om sådan ska anordnas i anslutning till bostaden)	50	70 b)

a) Om den angivna ljudnivån ändå överskrids bör:

1. Minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden och

2. minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Vid en sådan ändring av en byggnad som avses i 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) gäller i stället för vad som anges i a) 1. att minst ett bostadsrum i en bostad bör vara vänt mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden.

b) Om 70 dBA maximal ljudnivå ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

2.2 BEDÖMNINGSGRUNDER:

- Vid bostadsfasad ska 60 dBA ekvivalent ljudnivå klaras.
- Vid gemensam uteplats ska 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå klaras.

3 TRAFIKUPPGIFTER:

Vägtrafik

Uppgifter om vägtrafiken på Kvarngatan har erhållits från [Trafikia Trafikrapport september 2020 - 30 mätplatser mätdata insamlad 2020-05-26 – 2020-0611] levererad av Eslövs kommun via e-post 2020-11-24. Erhållna trafikuppgifter har därefter räknats upp till prognos 2040 enligt Trafikverkets uppräkningsanvisningar redovisade i [Trafikuppräkningstal för EVA och manuella beräkningar 2017-2040-2065]. Trafikflöde på Vasagatan och Skomakaregatan har utifrån uppmätta flöde på Kvarngatan uppskattats av Eslövs kommun och Efterklang.

TABELL 2 TRAFIKUPPGIFTER TILL BERÄKNINGARNA PROGNOS 2040.

Gata	Antal fordon (ÅDT)	Andel tunga fordon (%)	Skyltad hastighet(km/h)
Kvarngatan	6800	5	40
Vasagatan	1700	2	30
Skomakaregatan	3350	2	30

Järnvägstrafik

Trafikverkets **basprognos 2040** från år 2020 genom Eslöv används i beräkningarna, se Tabell 2.

TABELL 3 TRAFIKUPPGIFTER FÖR JÄRNVÄGSTRAFIK. BASPROGNOS 2040

Tågtyp prognos	Tågtyp Nordiska beräkningsmodellen	Hastighet STH (km/h)	Totalt antal passager per dygn	Medellängd/maxlängd (m)
Godståg	Gods	100	38	572/630
X31K	X31/32	160	58	160/240
Lok+vagn	Pass	160	2	160/160
X61	X60	80	129	150/160

4 BERÄKNINGSMETOD:

Beräkningarna av vägtrafikbullernivåer har genomförts enligt Naturvårdsverkets rapport 4653 ”Vägtrafikbuller Nordisk beräkningsmodell, reviderad 1996”.

Beräkning av spårbunden trafik har utförts enligt Naturvårdsverkets beräkningsmodell, rapport 4935, från Naturvårdsverket.

5 RESULTAT:

Resultat redovisas på bilaga 1-4. På bilaga 1-2 redovisas dygnsekvivalent ljudnivå vid fasad och vid möjliga uteplatser.

På bilaga 3-4 redovisas dygnsekvivalen och maximal ljudnivå (dag) som ljudutbredningskartor toppvy.

6 SAMMANFATTNING:

Det finns goda förutsättningar att göra om industrifastigheten Falken 10 i Esöv till bostäder.

Trafikbuller vid fasad

Bullerriktvärdet för dygnsekvivalent trafikbullernivå 60 dBA klaras vid samtliga fasader.

Trafikbuller vid uteplats

Bullerriktvärdet för uteplats dygnsekvivalent trafikbullernivå 50 dBA respektive maximal ljudnivå dagtid 70 dBA klaras vid några platser i anslutning till bostäderna vilka är tänkta som gemensamma uteplatser.

Datum	Rev	Beskrivning	UPPRÄTTAD	QA	GODKÄND
2020-12-03	A	Trafikbullerrapport	FRA	MFN	FRA

RAPPORT
Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Författad av:

Gert Olsson
GOIN AB
Rävhallahus, Smedjebacken 1836
26876 Kågeröd
Telefon +46 41881133,
E-post info@goin.se
Org.nr 556414-7972,
VAT nr SE55641479720

Komplettering av rapport 2020-02 19, redovisad med kursiv stil.

Komplettering av undersökning utförd 2020-01-13

19031 2020-02-19

RAPPORT

Innehållsförteckning

1 Förutsättningar 3

2 Områdesbeskrivning 3

2.1 Geologiska förutsättningar 3

2.2 Hydrologi och hydrogeologi 3

3 Genomförande 4

4 Jämförandevärden 5

5 Resultat 5

6 Slutsatser och rekommendationer 6

Bilagor

1 Situationsplan Rev 20200219

2 Labbanalysresultat från Eurofins

3 Kompletterande labbanalysresultat från Eurofins.

4 Kompletterande labbanalysresultat från Eurofins 2020-02-11

1 Förutsättningar

GOIN AB har på uppdrag av Sesla Fastigheter AB gett förslag till lämpligt placerade platser för en miljöteknisk provtagning med avseende på eventuell föroreningssituation i mark och i byggnad på fastigheten Falken 10 i Eslövs kommun.

Syfte med uppdraget är att utreda eventuell föroreningssituation på fastigheten med avseende på mark och i byggnad samt att sammanställa analysresultaten som användbart underlagsmaterial.

Provtagning kommer att genomföras så snart förslaget godkänts av Miljöförvaltning i Eslövs kommun med hjälp av en mindre grävmaskin för de yttre provtagningsplatserna. Invändigt kommer uppbilning av golv i källarplanet, i redovisade utrymmen utföras. Provtagning av betong samt av jordmaterial under betongplattan görs. I golv samt väggar på bottenplan kommer även att tas prover. Platserna för dessa prover är närmsta golv och vägg centrerat ovanför platserna för källarproverna. Hittar man föroreningar i dessa kommer en vidare utredning utföras.
Platserna är utvalda efter besök på platsen samt efter en bedömning hur verksamheten har skett i byggnaden.

Provplats 1 och 2 är föreslagna utifrån verksamhetens huvudplacering.
Provplats 3 och 4 är föreslagna utifrån marken utanför verksamheten gränsade mot Falken 6 som har haft drivmedelshantering.

Totalt 4 jordprover, 2 betongprover samt 2 väggmaterialsprover kommer att tas ut och skickas in till ett ackrediterat laboratorium för analys.

På fastigheten skall det ha funnits gummiindustri (skomakerilokal) och elektroteknisk industri. Dessa verksamheter har enbart funnits i källarplan och i bottenvåning. Övriga plan i byggnaden har ej haft någon verksamhet med gummiindustri respektive elektroteknisk industri.

Denna typ av verksamheter placeras i branschklass 3 enligt Naturvårdsverkets så kallade branschlista. På grannfastigheten Falken 6 har det bedrivits en drivmedelsanläggning och det har gjorts en miljöteknisk markundersökning. Dessa handlingar har skickats till fastighetsägaren. Drivmedelshanteringen har placerats i branschklass 2. En identifiering och placering i branschklass är ett första steg i en inventering av förorenade områden. Identifiering innebär att hitta områden där det funnits en verksamhet som skulle kunna förorena området. Områdena placeras i en branschklass (branschklass 1-4). Branschklassningen är en gruppriskklassning som baseras på generella bedömningar utifrån vilken verksamheten/bransch som funnits på platsen.

2 Områdesbeskrivning

Fastigheten Falken 10 är belägen på Vasagatan 6 i hörnet mellan Skomakaregatan och Vasagatan i Eslövs stad. Fastighetens norra och östra del angränsar till gata och trottoar enbart inre del på tomten mot söder till fastigheten Falken 7 har varit öppen för eventuell deponi av material från produktionen i den tidigare industribyggnaden. Övriga närområdet utgörs idag av bostadsområde längs Skomakaregatan och butiks-industrilokaler utmed Kvarngatan.

2.1 Geologiska förutsättningar

Enligt Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) utgörs den naturliga jordarten inom fastigheten av lera.

2.2 Hydrologi och hydrogeologi

Inga ytvattenförekomster finns i närområdet till fastigheten Falken 10. Djupet till grundvattenytan samt grundvattnets strömningsriktning på fastigheten är inte känt i detalj. Enligt VISS (vatteninformation Sverige) ligger den berörda fastigheten inte inom något skyddsvärt område som vattentäkt eller Natura 2000.

3 Genomförande

GOIN AB utförde med början den 3 okt miljöteknisk markprovtagning av jord med uppgrävning inom södra delen av fastigheten Falken 10, i två punkter samt i byggnadsmaterial i 4 punkter i byggnad. Arbetet utfördes med hjälp av Sesla Fastigheter AB anställda. Proverna skickades in av Sesla FastigheterAB.

Situationsplan bifogas i Bilaga 1 där provplatserna markerats.

Provtagningar gjordes i syfte med att kontrollera eventuell föroreningssituation i marken på området.

2 st utvändiga provplatser med 2 st jordprover togs på 0,5 m och på 1,0 m djup, i samma provtagningspåse så att olika nivåer blandades. Ytan där utvändiga jordprover togs utgöres av asfaltbelagd yta och används som gång- och parkeringsyta.

2 st invändiga provplatser i golv i källardel togs 2 st jordprover och 2 st betongprover. Jordproverna togs på två höjder dels 0,5 m under ök btggolv och dels 0,9 m under ök btggolv.

Proverna från jord, betong och vägg uttogs i diffusionstäta påsar för fältanalys och transport till Eurofins. Vid provtagningen observerades jordart respektive ingående material samt syn- och luktintryck. Proverna sändes sedan till ett ackrediterat laboratorium, Eurofins Environment AB (Eurofins) for analys av BTEX, alifater, aromater, metaller och PAH: er. Analysresultatet av proverna sammanställdes och jämfördes med gällande riktvärden.

Jordmaterialet utgjordes av en lerig morän och ingen avvikande luktförnimmelse kunde uppfattas från hål respektive från uttagna prover. Proverna från jordmaterialet närmast under asfaltytan utgjordes av bärlagermaterial (grus/sten). Under denna nivå var det en lerig morän.

Material från betongproverna hade ingen avvikande luktförnimmelse och såg ut som normal gjuten betong.

Material från väggprover tegel hade ingen avvikande luktförnimmelse och såg ut som ett normalt tegel.

Kompletterande provtagning avseende 4 st jordprover har gjorts i tidigare utförda provplatser och skickades in för analys till Eurofins med avseende på tungmetaller.

Kompletterande provtagning med 3 nya provplatser i asfaltyta utanför huset belägna enligt uppdaterad situationsplan. Dessa 3 st jordprover skickades in för analys till Eurofins med avseende på tungmetaller, BTEX, alifater, aromater, metaller och PAH: er.

Dessutom gjordes kompletterande provtagning med 2 st nya betongprover från betonggolvet i källargolvet samt från betonggolvet på bottenvåningen inne i byggnaden dessa togs ut i tidigare utförda provplatser och skickades in för analys till Eurofins med avseende på tungmetaller.

Dessutom togs 2 st nya prover från yttervägg i byggnaden dels på våning 1 provplats 1 och dels våning 2 provplats 2 dessa skickades in för analys till Eurofins med avseende på tungmetaller.

4 Jämförvärden

Analysresultaten från uttagna jordprover har jämförts med riktvärden med avseende på känslig markanvändning (Naturvårdsverkets generella riktvärden för) KM då det är de mest relevanta jämförvärdet eftersom fastigheten skall göras om till bostäder.

5 Resultat

I Bilaga 2 Återfinns analysrapporter från Eurofins. Gällande alifater, aromater, BTEX, och PAH-M och H har halter överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) påvisats i Mark 4, samt Jord 3, Båda dessa platser är placerade under asfaltyta avsedd för parkering och gångtrafik.

I byggnad i jordmaterial provplats 1 och 2 under källargolv finns inga överskridande i något prov enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för MKM och för känslig markanvändning (KM).

I byggnad i bjälklag över källare (betong) samt i vägg finns inga överskridande i något prov enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för MKM och för känslig markanvändning (KM).

I Bilaga 3 Återfinns analysrapporter från Eurofins. Gällande tungmetaller har överskridande av Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) påvisats enbart i Mark 4.

Analysresultaten med avseende på tungmetaller finns två överskridande för Bly 61 mg/kg Ts och Zink 380 mg/kg Ts i provplats 4 i övrigt finns inga överskridande i något prov enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM).

61 mg/kg Ts för Bly är en marginell överskridande av gränsvärdet 50 mg/kg Ts. 380 mg/kg Ts för zink är ett mindre överskridande av gränsvärdet 250 mg/kg Ts. Eftersom provplats 4 ligger utanför det blivande byggnadsområdet bör MKM gränsvärdet 500 mg/kg Ts för Zink kunna gälla. Vid ombyggnad till bostäder kommer markytan vid provplats 4 inte beröras (Är idag belagd med asfalt och avsedd för parkering och gångtrafik) och kommer även vara så under byggnadstiden och även i framtiden.

I bilaga 4 Återfinns analysrapporter från Eurofins från den senast utförda provtagningen och analysen. Gällande tungmetaller har överskridande av Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) påvisats i Markprovplats 4.och 5. Med ett lägre värde i provplats 5. I övriga uttagna prover finns inga överskridande av gränsvärdena.

6 Slutsatser och rekommendationer

Eventuella föroreningen som påträffas i undersökningen kommer inte vara avgränsad och vid en exploatering av fastigheten, exempelvis ombyggnation, schaktning för VA, el eller teleledningar så finns ett behov att utföra kompletterande analyser för att kunna hantera jordmassor på ett korrekt sätt.

Påträffade förhöjda PAH-M och H samt förhöjda Zink och Bly halter i jordprover ligger under asfaltyta som ej kommer beröras av ombyggnaden till bostäder. I övrigt i byggnaden påträffades ej några förhöjda gränsvärden. *I nya provplatser enligt den senaste analysen finns enbart överskridande för KM av tungmetaller i provplats 5 och då med ett lägre värde än tidigare undersökt provplats 4.*

Påträffas föroreningar i samband med ombyggnaden av fastigheten så kommer dessa tas omhand alternativt förses med migrationsspärr eller luftade konstruktioner beroende på hur föroreningen vilken typ av förorening samt är placerad och hur denna har trängt in i väggmaterial (tegel) respektive golvkonstruktion (betong).

Slutgiltig bedömning angående eventuella avhjälpande åtgärder eller kompletterande utredningar tar tillsynsmyndigheten i detta fall Miljöförvaltningen i Eslöv.

GOIN AB

Gert Olsson

Bilaga 1

Omfattar reviderad markprovplatskarta

Bilaga 4

Omfattande analysprotokoll

177-2020-01300432 Provplats 5, Utomhus jord

177-2020-01300438 Provplats 6 Utomhus jord

177-2020-01300439 Provplats7 Utomhus jord

177-2020-01300435 Golv källare (betong)

177-2020-01300436 Golv Bv (betong)

177-2020-01270171 Vägg OV 1

177-2020-01270172 Vägg OV 2

Provplats 4

Provplats 3

Provplats 7

Källarvån. plan.

Provplats 5

Provplats 6

Provplats 2

Provplats 1

Lager

Kontor

Kontor

Värmeh:re

Tvättrum

Tvättrum

Kv. avd.

Bord

Bord

Diss.

W.C

W.C

W.C

W.C

W.C

Dlö 14/9-23

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Ackred. nr 1125
Provning
ISO/IEC 17025

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-028971-01

EUSELI2-00721825
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01300432**	Provtagningsdatum	2020-01-29
Provbeskrivning:		Provtagare	Gert Olsson & Staffan Amberlind
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2020-01-29		
Utskriftsdatum:	2020-02-11		
Analyserna påbörjades:	2020-01-29		
Provmärkning:	Ute jord 5		
Provtagningsplats:	Utomhus		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**84.6**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**12**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Ospec**				a)*
Bens(a)antracen	**0.33**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.31**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.66**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.35**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.30**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**0.061**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v51

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaftylen	**0.043**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**0.44**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**0.11**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.87**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.71**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**0.31**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**0.073**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**2.1**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**2.3**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**2.0**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**2.5**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**4.5**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**3.5**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**77**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**31**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**0.42**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**4.1**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**21**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**13**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.059**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**7.5**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**100**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Ackred. nr 1125
Provning
ISO/IEC 17025

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-028974-01

EUSELI2-00721825
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01300438**	Provtagningsdatum	2020-01-29
Provbeskrivning:		Provtagare	Gert Olsson & Staffan Amberlind
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2020-01-29		
Utskriftsdatum:	2020-02-11		
Analyserna påbörjades:	2020-01-29		
Provmärkning:	6 Ju		
Provtagningsplats:	Utomhus		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**83.8**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.072**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.034**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v51

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**0.039**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.084**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.079**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.23**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.18**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**0.17**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**0.29**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**0.46**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**< 2.2**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**73**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**17**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**0.39**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**6.2**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**8.1**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**12**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.028**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**7.7**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**120**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Ackred. nr 1125
Provning
ISO/IEC 17025

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-028975-01

EUSELI2-00721825
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01300439**	Provtagningsdatum	2020-01-29
Provbeskrivning:		Provtagare	Gert Olsson & Staffan Amberlind
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2020-01-29		
Utskriftsdatum:	2020-02-11		
Analyserna påbörjades:	2020-01-29		
Provmärkning:	7 Ju		
Provtagningsplats:	Utomhus		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**85.0**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	**< 0.0035**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Toluen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Etylbensen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**< 0.10**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Summa TEX	**< 0.20**	mg/kg Ts	30%	EPA 5021	a)
Alifater >C5-C8	**< 5.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**< 3.0**	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	**< 5.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	**< 9.0**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**< 10**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	**< 4.0**	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**< 0.90**	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyren/fluorantener	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Aromater >C16-C35	**< 0.50**	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp > C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**0.047**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Krysen	**0.041**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	**0.11**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(a)pyren	**0.047**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Dibens(a,h)antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Naftalen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)

Förklaringar

AR-003v51

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaftylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	40%	ISO 18287:2008 mod	a)
Acenaften	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoren	**< 0.030**	mg/kg Ts	30%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fenantren	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Antracen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Fluoranten	**0.081**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Pyren	**0.078**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**< 0.030**	mg/kg Ts	25%	ISO 18287:2008 mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**0.20**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**0.31**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**0.29**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**0.26**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**0.55**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**< 2.2**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**77**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**13**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**0.42**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**5.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**7.7**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**12**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**0.025**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**7.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**93**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-028457-01

EUSELI2-00721825
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01300435**	Provtagningsdatum	2020-01-29
Provbeskrivning:		Provtagare	Gert Olsson & Staffan Amberlind
Matris:	Betong		
Provet ankom:	2020-01-29		
Utskriftsdatum:	2020-02-11		
Analyserna påbörjades:	2020-01-29		
Provmärkning:	Golv källlare (betong)		
Provtagningsplats:	Inne		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Provberedning krossning, malning	**1.0**			EN 14780:2011/EN 15443:2011/SS 187114:1992/SS 1871	a)
Torrsubstans	**98.3**	%	5%	SS-EN 12880:2000	b)
Arsenik As	**< 1.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Barium Ba	**36**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Bly Pb	**3.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Kadmium Cd	**0.25**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Kobolt Co	**3.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Koppar Cu	**10**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Krom Cr	**7.1**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Kvicksilver Hg	**< 0.010**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	b)
Nickel Ni	**6.5**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Vanadin V	**11**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Zink Zn	**32**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Biofuel & Energy Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1820
b) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Förklaringar

AR-003v51

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-028458-01

EUSELI2-00721825
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01300436**	Provtagningsdatum	2020-01-29
Provbeskrivning:		Provtagare	Gert Olsson & Staffan Amberlind
Matris:	Betong		
Provet ankom:	2020-01-29		
Utskriftsdatum:	2020-02-11		
Analyserna påbörjades:	2020-01-29		
Provmärkning:	Golv BV (Betong)		
Provtagningsplats:	Inne		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Provberedning krossning, malning	**1.0**			EN 14780:2011/EN 15443:2011/SS 187114:1992/SS 1871	a)
Torrsubstans	**98.0**	%	5%	SS-EN 12880:2000	b)
Arsenik As	**< 1.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Barium Ba	**14**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Bly Pb	**4.3**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Kobolt Co	**2.3**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Koppar Cu	**2.6**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Krom Cr	**1.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Kvicksilver Hg	**< 0.010**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	b)
Nickel Ni	**1.2**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Vanadin V	**2.2**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)
Zink Zn	**20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	b)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Biofuel & Energy Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1820
b) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Förklaringar

AR-003v51

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-026295-01

EUSELI2-00720439
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01270171**	Provtagare	Staffan Amberlind och Gert Olsson
Provbeskrivning:			
Matris:	Betong		
Provet ankom:	2020-01-24		
Utskriftsdatum:	2020-02-06		
Analyserna påbörjades:	2020-01-24		
Provmärkning:	Vägg ov 1, provnr(11051751)		
Provtagningsplats:	1		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**99.6**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Arsenik As	**2.4**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**97**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**5.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**0.26**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**8.1**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**8.9**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**22**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**< 0.010**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**18**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**31**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**37**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-20-SL-026294-01

EUSELI2-00720439
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2020-01270172**	Provtagare	Staffan Amberlind och Gert Olsson
Provbeskrivning:			
Matris:	Betong		
Provet ankom:	2020-01-24		
Utskriftsdatum:	2020-02-06		
Analyserna påbörjades:	2020-01-24		
Provmärkning:	Vägg ov 2, (11051750)		
Provtagningsplats:	2		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**99.7**	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Arsenik As	**2.0**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Barium Ba	**60**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Bly Pb	**3.7**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kadmium Cd	**< 0.20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kobolt Co	**5.1**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Koppar Cu	**5.8**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Krom Cr	**14**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Kvicksilver Hg	**< 0.010**	mg/kg Ts	20%	SS028311mod/SS-EN ISO17852mod	a)
Nickel Ni	**11**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Vanadin V	**29**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)
Zink Zn	**20**	mg/kg Ts	25%	EN ISO 11885:2009 / SS 028311 utg 1	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2005 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

SWECO

PM

UPPDRAG	UPPDRAGSLEDARE	DATUM
Falken 10 Riskbedömning	Petra Almqvist	2020-05-11
UPPDRAGSNUMMER		
13011123		

Översiktlig riskbedömning med avseende på förorenad mark inom kv Falken 10, Eslöv

Bakgrund

Detaljplanearbete pågår för fastigheten Falken 10 i Eslöv, där Sesla Fastigheter vill förändra markanvändningen, från dagens småindustri till bostäder. Planen är att befintlig byggnad inom fastigheten ska behållas men delvis byggas om invändigt för att passa till bostadsändamål.

Inför ändring av detaljplan har en översiktlig miljöteknisk byggnads- och markundersökning utförts av GOIN AB, senare utfördes även en kompletterande miljöteknisk markundersökning (GOIN, 2020).

Tidigare utredningar visar att byggnadsmaterial i väggar och golv i den byggnad som ska omvandlas till bostäder inte har några förhöjda halter av metaller eller organiska föroreningar. Även provtagen jord under byggnaden har låga uppmätta halter.

Utanför byggnaden har förhöjda halter av PAH H, bly och zink konstaterats, uppmätta halter är över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, KM (Naturvårdsverket, 2009a).

Tillsynsmyndigheten, Miljö- och Samhällsbyggnad, Eslövs kommun, har begärt kompletterande underlag, i form av en riskbedömning avseende den förorenade marken, för att planprocessen ska kunna drivas vidare. Sweco Environment har därför, på uppdrag av Sesla Fastigheter, utfört en översiktlig riskbedömning avseende förorenad mark inom del av Falken 10. Resultaten redovisas i föreliggande PM.

Syfte och omfattning

Syftet med utförd riskbedömning är att utreda vilka risker som konstaterade markföroreningar kan innebära för de framtida boende på Falken 10, samt att bedöma eventuellt behov av åtgärd. Resultat från riskbedömningen ska kunna ligga till grund för beslut avseende ändring av markanvändning.

Tidigare utförda undersökningar och utredningar avseende Falken 10 (GOIN, 2020) samt för intilliggande fastighet Falken 6 (SPIMFAB,1999) har använts som underlag. Ingen ytterligare inventering eller provtagning har utförts inom ramen för riskbedömningen.

Sweco
Skånegatan 3
Box 5397
SE-402 28 Göteborg, Sverige
Telefon +46 (0)31 62 75 00
Fax
www.sweco.se

Sweco Environment AB
RegNo: 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Petra Almqvist
Miljökonsult
Göteborg
Mobil +46 (0)703 69 46 09
petra.almqvist@sweco.se

Planerad framtida markanvändning

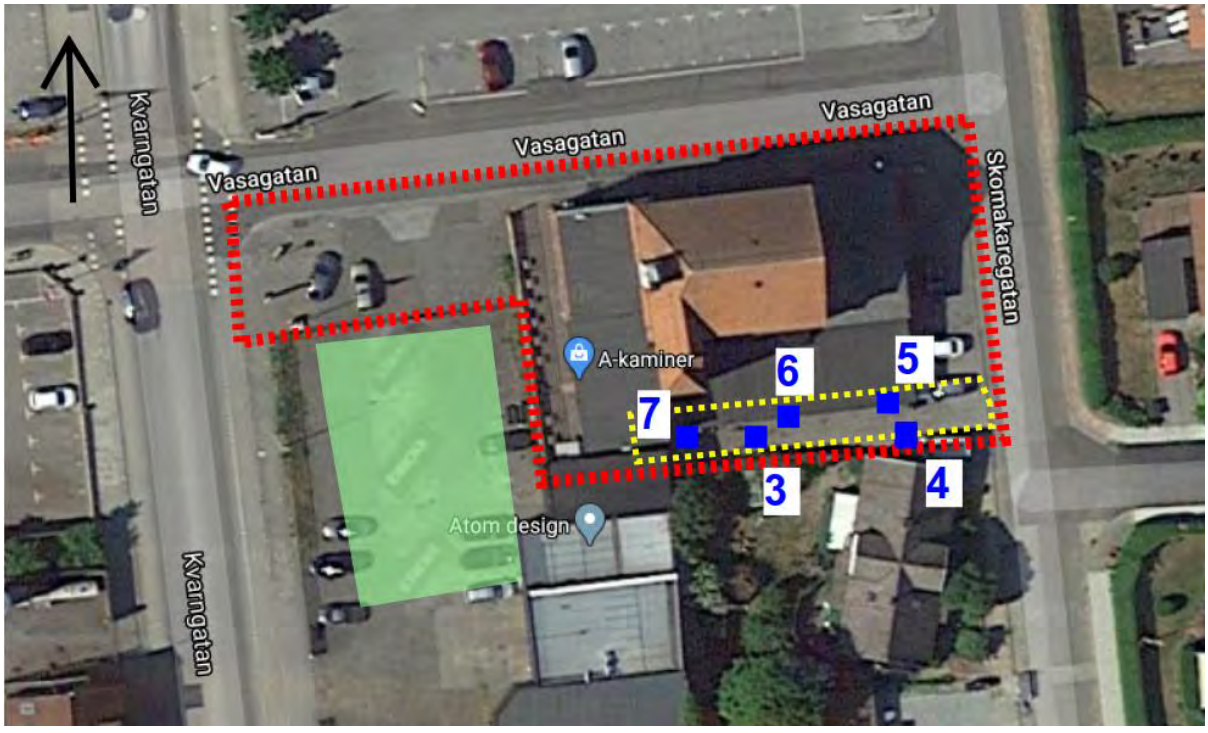
Planerad markanvändning är flerbostadshus, vilken bedömts utgöra s k känslig mark-användning, KM. Befintlig byggnad ska stå kvar och justeras invändigt för att passa den planerade användningen.

Omgivande ytor (utanför byggnaden) inom Falken 10, är asfalterade och används idag som parkeringsplats och gångbana. Ingen ändring av ytskikt eller användning av ytorna utanför byggnaden är planerade.

Föroreningssituation i mark

Utanför byggnaden har jordprov tidigare tagits ut med hjälp av grävmaskin i fem punkter, se ***figur 1***. I provpunkter 3, 4 och 5, vilka ligger inom det undersökta områdets sydöstra del, har halter av PAH H, zink och bly uppmätts i halter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, KM (Naturvårdsverket, 2009a). Analysresultat från provpunkter placerade utanför byggnaden finns sammanställda i ***tabell 1***.

Vid provtagning noterades ett bärlager av grus och sten under asfalten, och under bärlagret en lerig morän. I varje provpunkt har jordprov har tagits ut på bärlager (vid 0,5m under markytan) och på den leriga moränen (vid 1,0 m från markytan), de två uttagna proverna har därefter sannolikt blandats och analyserats som ett samlingsprov.

Figur 1. *Översiktbild över aktuellt område. Falken 10 markerad i röd figur, tidigare läge för bensinstation inom Falken 6 markerat med grön figur, lägen för provpunkter utförda utomhus markerade med blå fyrkanter, gul figur visar det område som riskbedömningen avser*

Tabell 1. Sammanställning av laboratorieanalyser och jämförvärden för provpunkter 3-7

Provpunkt		JÄMFÖRVÄRDEN		3	4	5	6	7
		KM	MKM					
Parameter	Djup (m)			0,5-1,0	0,5-1,0	0,5-1,0	0,5-1,0	0,5-1,0
Organiska ämnen								
Alifater >C5-C8	mg/kgTS	25	150	<5	<5	<5	<5	<5
Alifater >C8-C10	mg/kgTS	25	120	<3	<3	<3	<3	<3
Alifater >C10-C12	mg/kgTS	100	500	<5	<5	<5	<5	<5
Alifater >C12-C16	mg/kgTS	100	500	<5	<5	<5	<5	<5
Alifater >C16-C35	mg/kg TS	100	1000	<10	<10	1,2	<10	<10
Aromater >C8-C10	mg/kg TS	10	50	<4	<4	<4	<4	<4
Aromater >C10-C16	mg/kg TS	3	15	<0,90	<0,90	<0,90	<0,90	<0,90
Aromater >C16-C35	mg/kg TS	10	30	<0,50	1,2	1,2	<0,50	<0,50
Bensen	mg/kg TS	0,012	0,04	<0,0035	<0,0035	<0,0035	<0,0035	<0,0035
Toluen	mg/kg TS	10	40	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Etylbensen	mg/kg TS	10	50	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
M/P/O-xylen	mg/kg TS	10	50	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
PAH L	mg/kg TS	3	15	<0,45	0,15	0,073	<0,045	<0,45
PAH M	mg/kg TS	3,5	20	0,69	2,5	2,1	0,23	0,2
PAH H	mg/kg TS	1	10	1,1	4,1	2,3	0,18	0,31
Metaller								
Arsenik	mg/kg TS	10	25	2,7	3,5	3,5	<2,2	<2,2
Barium	mg/kg TS	200	300	82	96	77	73	77
Bly	mg/kg TS	50	400	25	61	31	17	13
Kadmium	mg/kg TS	0,8	12	<0,20	0,23	0,42	0,39	0,42
Kobolt	mg/kg TS	15	35	5,7	6,1	4,1	6,2	5,9
Koppar	mg/kg TS	80	200	11	17	21	8,1	7,7
Krom, total	mg/kg TS	80	150	13	13	13	12	12
Kvicksilver	mg/kg TS	0,25	2,5	0,086	0,19	0,059	0,028	0,025
Nickel	mg/kg TS	40	120	7,7	8,6	7,5	7,7	7,8
Vanadin	mg/kg TS	100	200	19	18	20	20	20
Zink	mg/kg TS	250	500	180	380	100	120	93
Övrigt								
TS	%			88,1	88,7	84,6	83,8	85

KM - avser Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (Rapport 5976) samt uppdaterade riktvärden för ett urval ämnen/ämnesgrupper 2016-07-01. Halter lika med eller KM har markerats med gult.

MKM - avser Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (Rapport 5976) samt uppdaterade riktvärden för ett urval ämnen/ämnesgrupper 2016-07-01. Halter lika med eller högre än MKM har markerats med orange.

Riskbedömning

Riskbedömning avseende förorenad mark har utförts för del av Falken 10 (se ***figur 1***), bedömningen har utgått från Naturvårdsverkets metodik (Naturvårdsverket, 2009b) och beräkningsmodell för riktvärden (Naturvårdsverket, 2016). Riskbedömningen har haft utgångspunkt i den planerade markanvändningen, vilken bedömts utgöra s k känslig markanvändning, KM. Riskbedömningen omfattar de föroreningar och ämnesgrupper vilka uppmätts i halter över KM inom Falken 10. Antaganden kring platsspecifika skyddsobjekt, transport- och exponeringsvägar redovisas nedan.

SWECO

Allmänt

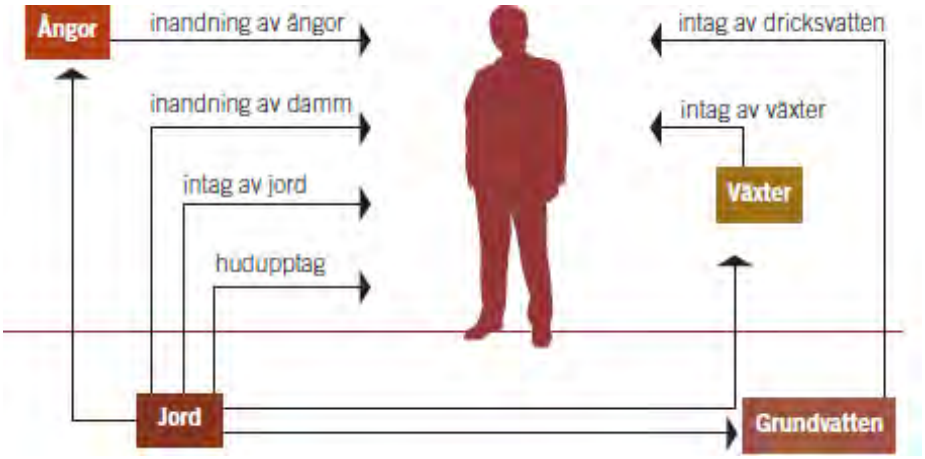
För att en risk skall kunna bedömas måste det finnas ett objekt som skall skyddas, det måste dessutom finnas en potentiell farlighet (exempelvis ett giftigt ämne) som skyddsobjektet kan utsättas för och en möjlig exponeringsväg. Saknas någon av dessa förutsättningar så föreligger ingen risk, se ***figur 2.***

Figur 2. *En risk föreligger när förorening från en källa (jord, grundvatten, sediment, byggnader och anläggningar) frigörs och via olika transportvägar sprids och exponerar skyddsobjekt (människa, miljö, naturresurser) så att en negativ effekt riskerar att uppstå. (Naturvårdsverket, 2009b)*

Enligt ovan har det konstaterats att ett fåtal föroreningar förekommer i förhöjda halter (över KM) i marken inom området. Riskbedömningen avser utreda vilka transport- och exponeringsvägar som är relevanta för Falken 10, att identifiera aktuella skyddsobjekt och bedöma om risk för negativ påverkan på dessa föreligger. Riskbedömningen utgår från den konceptuella modell och de antaganden som görs i Naturvårdsverkets beräkningsmodell version 2.0.1.

Transport- och exponeringsvägar för människa enligt Naturvårdsverkets modell avseende KM-område syns i ***figur 3*** nedan.

Figur 3. *Exponeringsvägar för människa enligt Naturvårdsverkets modell avseende KM-område (Naturvårdsverket, 2009b)*

Exponering via enskilda exponeringsvägar vägs i beräkningsmodellen samman till ett samlat hälsobaserat riktvärde. För varje exponeringsväg finns även riktvärden för envägs-koncentrationer. Envägskoncentrationen motsvarar den högsta halt som skulle vara acceptabel om en människa enbart får i sig ämnet i fråga via aktuell exponeringsväg.

Platsspecifika föroreningskällor, transportvägar och skyddsobjekt, Falken 10

Identifierade källor till förorening inom Falken 10 är de tidigare industriverksamheterna som funnits på fastigheten. Möjligen har tidigare verksamheter efterlämnat avfall eller förorening i marken inom fastigheten. Provtagning och analys av material från byggnad och på underliggande jordlager visar dock enbart låga uppmätta halter av analyserade parametrar.

På den intilliggande fastigheten Falken 6 har det tidigare funnits en bensinstation. Under slutet av 90-talet utfördes inventering och undersökning av området, samt sanering av konstaterad förorening av alifatiska kolväten kring läckande oljeavskiljare (SPIMFAB, 1999).

Lättflyktiga ämnen (VOC) uppmättes på Falken 6 invid ett tidigare pumpläge men provpunkter intill uppvisade enbart låga halter. Spridning av mindre lättflyktiga ämnen (t.ex. olja) från drivmedelsanläggningen in till Falken 10 bedöms främst kunna ske via ett eventuellt grundvatten. Vid den utförda undersökningen inom Falken 6 noterades inget grundvatten ovan berget och bedömning gjordes att efter sanering kring oljeavskiljare kommer det undersökta området ej kunna påverka omgivande mark- och grundvattensystem.

För Falken 10 bedöms människor som kommer att bo eller vistas inom fastigheten att utgöra det primära skyddsobjektet. För att markanvändningen skall kunna ändras till bostäder ska föroreningssituationen i marken inte innebära någon oacceptabel risk för negativa effekter på människors hälsa.

Markmiljö inom aktuellt område beaktas i riskbedömningen i enlighet med skyddsnivå för KM, observera dock att ytorna inom hela fastigheten är hårdgjorda i dagsläget. Mycket liten infiltration från nederbörd och mörk miljö innebär att förutsättningarna för en välfungerande markmiljö är begränsade i nuläget.

Området försörjs med kommunalt dricksvatten men det finns industribrunnar och reservvattenbrunnar ca 300 m nordöst om Falken 10 (SGU, 2020). Dessa brunnar bedöms kunna användas för bevattning och industri, de bedöms därför utgöra ett skyddsobjekt som naturresurs.

Exponeringsanalys

Eftersom planerad markanvändning bedöms som känslig utförs riskbedömning nedan med fokus på de ämnen/ämnesgrupper vilka uppmätts i halter över KM inom Falken 10, d.v.s PAH H, bly och zink.

En sammanställning över min, medel, median och max uppmätta halter för de parametrar vilka uppmätts i halter över KM syns i ***tabell 2*** nedan, jämte KM-riktvärden. Observera att analys har utförts på fem jordprover, vilket är ett litet underlag för statistisk bedömning.

SWECO

Tabell 2. Sammanställning över min, medel, median och max uppmätta halter för analyserade prov inom Falken 10 jämte riktvärde för KM. Halter i nivå med eller över KM är markerade i gult.

Ämne	Min	Medel	Median	Max	KM
PAH H	0,18	1,6	1,1	4,1	1
Bly	13	25	29	61	50
Zink	93	175	120	380	250

PAH H

I tre av fem analyserade prov på jorden söder om byggnaden inom Falken 10 har halter av PAH H uppmätts i halt över KM. Också beräknade medel och medianhalter är strax över riktvärdet för KM, se ***tabell 2***.

Styrande för KM-riktvärdet är ”intag av växter”. De hälsoriskbaserade riktvärdena utgörs av en sammanvägning av s k envägskoncentrationer från flera exponeringsvägar. Envägs-koncentrationer för relevanta exponeringsvägar för Falken 10 avseende PAH H syns i ***tabell 3*** nedan[1].

Tabell 3. Envägskoncentrationer för relevanta exponeringsvägar, PAH H

Ämne	Intag av jord	Hudkontakt jord/damm	Inandning damm	Intag av växter
PAH H	6,6	11	32	1,7

Asfalterade ytor inom fastigheten planeras att behållas och nyttjas som parkerings- och gångytor. Med den markanvändning som planeras inom Falken 10 kommer inte odling i den förorenade jorden att bli aktuell. Utan odling blir ”intag av jord” istället styrande för riktvärdet; envägskoncentrationen för denna exponeringsväg är 6,6 mg/kg TS. Högsta uppmätta halt är 4,1 mg/kg TS.

Riktvärde vid korttidsexponering, dvs enstaka intag, av PAH-H är 300 mg/kg.

Riktvärde för ”skydd av markmiljö” avseende PAH H är 2,5 mg/kg TS. För markmiljön är det förhållandena i jordvolymen som helhet som är avgörande, enstaka förhöjd halt har begränsad påverkan på markens ekosystem. Beräknade medel- och medianhalter av PAH H är under 2,5 mg/kg TS.

Uppmätta halter av PAH H i jorden under asfalterad yta bedöms inte innebära en oacceptabel risk för negativa effekter på människa eller miljö.

[1] De exponeringsvägar som inte bedömts vara relevanta är ”inandning av ånga” på grund av att den förorenade ytan är utanför byggnaden, samt ”intag av dricksvatten” eftersom området försörjs med kommunalt dricksvatten.

Bly

Uppmätta halter av bly är generellt låga, endast en halt har uppmätts över riktvärde för KM. Beräknade medel och medianvärden av uppmätta halter är långt under riktvärdet för KM, se ***tabell 2***. Styrande för riktvärdet är ”intag av jord”.

Envägskoncentrationer för relevanta exponeringsvägar för Falken 10 avseende bly syns i ***tabell 4*** nedan.

Tabell 4. *Envägskoncentrationer för relevanta exponeringsvägar, bly*

Ämne	Intag av jord	Hudkontakt jord/damm	Inandning damm	Intag av växter
Bly	88	3200	5300	270

För risker vid långtidsexponering genom ”intag av jord” är det framförallt volymsegenskaperna (medel och medianhalter) hos de förorenade massorna som är aktuellt att jämföra riskbaserade riktvärden med. För uppmätta halter bly är beräknad medelhalt 25 mg/kg TS och medianhalt 29 mg/kg TS. Därtill förekommer den uppmätta halten på ett djup av 0,5 m under en asfalterad yta, vilket markant minskar risken för exponering.

Riktvärde vid korttidsexponering, dvs enstaka intag, av bly är 600 mg/kg TS och högsta uppmätta halt är 61 mg/kg TS.

Uppmätta halter av bly är generellt under riktvärdet för KM och därav bedöms förekomst av bly inte innebära en oacceptabel risk för negativa effekter på människa eller miljö.

Zink

Uppmätta halter av zink i jorden utanför byggnaden inom Falken 10 är generellt låga men enstaka halt är högre än KM. Styrande för KM-riktvärdet är ”skydd av markmiljö”.

För markmiljön är det de förhållandena i jordvolymen som helhet som är avgörande, enstaka förhöjd halt har begränsad påverkan på markens ekosystem. Medel- och medianhalter av zink är under riktvärdet för KM. Hälsoriskbaserat riktvärde avseende zink är flera gånger högre än högsta uppmätta halt.

Uppmätta halter av zink bedöms inte utgöra någon oacceptabel risk för människa eller miljö.

Osäkerheter

Vid tidigare utförda markundersökningar har prov från olika jordmaterial blandats (bärlager och underliggande morän), det går därför inte att veta om högre halter av konstaterade föroreningar finns i det ena av de två materialen.

SWECO

Slutsats

Planerad markanvändning för Falken 10 är flerbostadshus med asfalterade omgivande ytor. Uppmätta halter av PAH H, bly och zink i jord inom asfalterad yta söder om byggnad på Falken 10 bedöms inte utgöra några oacceptabla risker för människa, miljö eller naturresurser vid den planerade markanvändningen. Inget åtgärdsbehov bedöms därför föreligga vid den planerade markanvändningen.

Den förorenade jorden ligger under en asfalterad yta, det innebär att exponering genom hudkontakt, inandning av damm eller intag av jord framförallt är möjlig i samband med markarbeten. Antalet exponeringstillfällen är därför mycket begränsade vilket medför en minskad exponeringsfrekvens och utgör en extra skyddsfaktor för de människor som kommer att bo och vistas inom området.

Framtida markarbeten inom området, till exempel om man i framtiden vill omvandla ytorna kring huset till grönytor, är anmälningspliktig verksamhet enligt 28§ paragrafen 10 kapitlet i miljöbalken. Ny riskbedömning och åtgärdsutredning får göras i det fallet.

Observera att ingen egen inventering gjorts för riskbedömningen samt att bedömningen omfattar den förorenade marken söder om byggnaden på Falken 10.

Referenser

GOIN AB, 2020. Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun. 2020-02-19

Naturvårdsverket, 2009a. Riktvärden för förorenad mark Rapport 5976, uppdaterade 2016-07-01

Naturvårdsverket, 2009b. Riskbedömning av förorenade områden, En vägledning från förenklad till fördjupad riskbedömning. Rapport 5977

Naturvårdsverket, 2016. Beräkningsverktyg för riktvärden förorenad mark, version 2.0.1 (hämtad 2020-04-20)

SGU, 2020. Sveriges geologiska undersökning, brunnsarkivet (2020-04-20)

SPIMFAB, 1999. SPI Miljösaneringsfond AB, Falken 6.Projektnummer 24138-11-1191, 1999-07-13

RAPPORT
Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Författad av:

Gert Olsson
GOIN AB
Rävhallahus, Smedjebacken 1836
26876 Kågeröd
Telefon +46 41881133,
E-post info@goin.se
Org.nr 556414-7972,
VAT nr SE55641479720

Komplettering av rapport 2021-11 13

19031 2021-11-13

RAPPORT

Förutsättningar

GOIN AB har på uppdrag av Sesla Fastigheter AB utfört ny provtagning.

Dels har fönsterkitt kontrollerats, dels har ett nytt jordprov tagits ut.

Syfte med uppdraget är att utreda eventuell föroreningssituation på fastigheten med avseende på mark och i byggnad samt att sammanställa analysresultaten som användbart underlagsmaterial.

Jämförvärden

Analysresultaten från uttagna jordprover har jämförts med riktvärden med avseende på känslig markanvändning (Naturvårdsverkets generella riktvärden för) KM då det är de mest relevanta jämförvärdet eftersom fastigheten skall göras om till bostäder.

Resultat

I Bilaga 1. Återfinns analysrapport från Eurofins.

Inga halter överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärde för MKM för känslig markanvändning (KM) har påvisats i markprov öster om byggnaden i nuvarande parkeringsyta vid Skomakaregatan.

I illustrationsbilagan är provtagningsplats nummer 8 den östra provtagningen.

I Bilaga 2. Återfinns analysrapport från Als Scandinavia. Gällande PCB respektive asbest i fönsterkitt. Uttaget prov är taget från fönster mot norr på bottenvåningen, Alla fönstren i huset är från samma tidpunkt.

Fönsterkittet innehåller ej någon asbest och analyssvaret för PCB totalhalt är mindre än 15,0 mg/kg (gränsvärde är 50 mg/kg för klassning av farligt avfall).

Slutsatser och rekommendationer

Några föroreningar har inte konstaterats från den senaste provtagning i mark och i fönsterkitt.

Slutgiltig bedömning angående eventuella avhjälpande åtgärder eller kompletterande utredningar tar tillsynsmyndigheten i detta fall Miljöförvaltningen i Eslöv.

GOIN AB

Gert Olsson

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Sesla Fastigheter AB
Staffan Amberlind
Västra Stationstorget 1
222 37 LUND

AR-21-SL-199260-01

EUSELI2-00935113
Kundnummer: SL7653108

Analysrapport

Provnummer:	**177-2021-10110378**	Provtagningsdatum	2021-10-03
Provbeskrivning:		Provtagare	Gert Olsson
Matris:	Jord		
Provet ankom:	2021-10-08		
Utskriftsdatum:	2021-10-21		
Analyserna påbörjades:	2021-10-08		
Provmärkning:	Jord öster		
Provtagningsplats:	Ute		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**89**	%	3%	Intern metod RA9000 baserat på: ISO 11465:1993	a)
Bensen	**<0.0035**	mg/kg Ts	30%	Internal Method RA9013B based on: EPA 5021	a)
Toluen	**<0.1**	mg/kg Ts	30%	Internal Method RA9013B based on: EPA 5021	a)
Etylbensen	**<0.1**	mg/kg Ts	30%	Internal Method RA9013B based on: EPA 5021	a)
M/P/O-Xylen	**<0.1**	mg/kg Ts	30%	Internal Method RA9013B based on: EPA 5021	a)
Summa TEX	**<0.2**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C5-C8	**<5**	mg/kg Ts	35%	Internal Method RA9013A based on SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	**<3**	mg/kg Ts	35%	Internal Method RA9013A based on SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	**<5**	mg/kg Ts	30%	SPIMFAB	a)
Alifater >C12-C16	**<5**	mg/kg Ts	30%	SPIMFAB	a)
Summa Alifater >C5-C16	**<20**	mg/kg Ts			a)
Alifater >C16-C35	**<10**	mg/kg Ts	30%	SPIMFAB	a)
Aromater >C8-C10	**<4**	mg/kg Ts	30%	Internal Method RA9013A based on SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	**<0.9**	mg/kg Ts	30%	SPIMFAB	a)
Metylkrysener/benzo(a)antracener	**<0.5**	mg/kg Ts	25%	SPIMFAB	a)
Metylpyren/fluorantener	**<0.5**	mg/kg Ts	25%	SPIMFAB	a)
Aromater >C16-C35	**<0.5**	mg/kg Ts	25%	SPIMFAB	a)
Oljetyp < C10	**Utgår**				a)*
Oljetyp >C10	**Utgår**				a)*
Bens(a)antracen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

				based on ISO 18287:2006	
Krysen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Benso(b,k)fluoranten	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Benzo(a)pyren	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Dibens(a,h)antracen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Naftalen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Acenaftylen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Acenaften	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Fluoren	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Fenantren	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Antracen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Fluoranten	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Pyren	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Benzo(g,h,i)perylen	**<0.03**	mg/kg Ts	25%	Internal Method RA9007C based on ISO 18287:2006	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	**< 0.045**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	**< 0.075**	mg/kg Ts			a)
Summa PAH med hög molekylvikt	**< 0.11**	mg/kg Ts			a)
Summa cancerogena PAH	**< 0.09**	mg/kg Ts			a)
Summa övriga PAH	**< 0.14**	mg/kg Ts			a)
Summa totala PAH16	**< 0.23**	mg/kg Ts			a)
Arsenik As	**1.0**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Barium Ba	**39**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Bly Pb	**6.2**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Kadmium Cd	**0.097**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Kobolt Co	**3.2**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Koppar Cu	**6.7**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Krom Cr	**8.3**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Kvicksilver Hg	**<0.01**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Nickel Ni	**7.0**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Vanadin V	**10**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)
Zink Zn	**49**	mg/kg Ts	25%	CEN/TS 16171:2012	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

a) Eurofins Environment Testing Estonia (Tallinn), ESTONIA, EVS-EN ISO/IEC 17025:2006 EAK L272, EVS-EN ISO/IEC 1

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Analyscertifikat

Ordernummer	: **ST2130470**	Sida	: 1 av 3
Kund	: **GOIN AB**	Projekt	: ----
Kontaktperson	: Gert Olsson	Beställningsnummer	: ----
Adress	: Rävhallahus 1836 268 76 Kågeröd Sverige	Provtagare	: ----
		Provtagningspunkt	: ----
		Ankomstdatum, prover	: 2021-10-28 09:00
E-post	: gert.olsson@going.se	Analys påbörjad	: 2021-10-29
Telefon	: ----	Utfärdad	: 2021-11-04 15:04
C-O-C-nummer (eller Orderblankett-nummer)	: ----	Antal ankomna prover	: 1
Offertnummer	: ----	Antal analyserade prover	: 1

Generell kommentar

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utfärdande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Laboratoriet tar inget ansvar för information i denna rapport som har lämnats av kunden, eller resultat som kan ha påverkats av sådan information. Beträffande laboratoriets ansvar i samband med uppdrag, se vår webbplats www.alsglobal.se

Signatur	*Position*
Niels-Kristian Terkildsen	Laboratoriechef

SWEDAC ACKREDITERING
Ackred. nr 2030
Provning
ISO/IEC 17025

ilac-MRA

Analysresultat

Matris: **BYGGNADSMATERIAL**	*Provbeteckning*	**Prov 1**					
	Laboratoriets provnummer	*ST2130470-001*					
	Provtagningsdatum / tid	*ej specificerad*					
Parameter	**Resultat**	MU	*Enhet*	*LOR*	*Analyspaket*	*Metod*	*Utf.*
Polyklorerade bifenyler (PCB)							
PCB 28	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
PCB 52	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
PCB 101	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
PCB 118	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
PCB 138	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
PCB 153	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
PCB 180	<1.00	----	mg/kg	1.00	OG-2	PCB-FOG	ST
Summa PCB 7	<3.50 *	----	mg/kg	7.00	OG-2	PCB-FOG	ST
Beräknad PCB-totalhalt	<15.0 *	----	mg/kg	7.00	OG-2	PCB-FOG	ST
klorparaffiner > 1000 mg/kg	Nej *	----	-	-	OG-2	PCB-FOG	ST
Fibrer							
asbest	Nej	----	%	0.1	A-1B	A-1b	ST
aktinolit	Ej det	----	-	-	A-1B	A-1b	ST
amosit	Ej det	----	-	-	A-1B	A-1b	ST
antofyllit	Ej det	----	-	-	A-1B	A-1b	ST
krysotil	Ej det	----	-	-	A-1B	A-1b	ST
krokidolit	Ej det	----	-	-	A-1B	A-1b	ST
tremolit	Ej det	----	-	-	A-1B	A-1b	ST

Metodsammanfattningar

Analysmetoder	*Metod*
A-1b	Bestämning av asbest i material enligt SS-ISO 22262-1:2012 utg. 1. Provet har analyserats med svepelektronmikroskopi (SEM). Instrumentet är utrustat med en energidispersiv detektor för bestämning av element med atomnummer >5. Analysmetoden är endast kvalitativ. "Ej det" betyder att inga asbestfibrer har påvisats. Detektionsgränsen är 0,1 viktsprocent i materialprov. "Detekt" betyder att denna typ av asbestfiber har påvisats.
PCB-FOG	Bestämning av polyklorerade bifenyler, PCB (7 kongener) enligt metod baserad på SS/EN ISO 17322:2020 mod. och EPA 3550C mod. Mätningen utförs med GC-MS.

Nyckel: **LOR** = Den rapporteringsgräns (LOR) som anges är standard för respektive parameter i metoden. Rapporteringsgränsen kan påverkas vid t.ex. spädning p.g.a. matrisstörningar, begränsad provmängd eller låg torrsubstanshalt.

MU = Mätosäkerhet

* = Asterisk efter resultatet visar på ej ackrediterat test, gäller både egna lab och underleverantör

Mätosäkerhet:

Mätosäkerheten anges som en utvidgad osäkerhet (enligt definitionen i "Evaluation of measurement data- Guide to the expression of uncertainty in measurement", JCGM 100:2008 Corrected version 2010) beräknad med täckningsfaktor lika med 2 vilket ger en konfidensnivå på ungefär 95%.
Mätosäkerhet anges endast för detekterade ämnen med halter över rapporteringsgränsen.

Mätosäkerhet från underleverantör anges oftast som en utvidgad osäkerhet beräknad med täckningsfaktor 2. För ytterligare information kontakta laboratoriet.

Utförande laboratorium (teknisk enhet inom ALS Scandinavia eller anlitat laboratorium (underleverantör)).

	Utf.
ST	*Analys utförd av* ALS Scandinavia AB, Rinkebyvägen 19C Danderyd Sverige 182 36 Ackrediterad av: SWEDAC Ackrediteringsnummer: 2030

Skomakaregatan
Vasagatan
Vasagatan
Vasagatan
Kvarngatan
Kvarngatan
A-kaminer
Atom design
8
4
5
6
3
7

RAPPORT
Miljöteknisk mark- och byggnadsundersökning på fastigheten Falken 10 i Eslöv, Eslövs kommun

Författad av:

Gert Olsson
GOIN AB
Rävhallahus, Smedjebacken 1836
26876 Kågeröd
Telefon +46 41881133,
E-post info@goin.se
Org.nr 556414-7972,
VAT nr SE55641479720

Komplettering av rapport 2022-08 17

19031 2022-08-17

RAPPORT

Förutsättningar

GOIN AB har på uppdrag av Sesla Fastigheter AB utfört ny provtagning.

Dels har fönsterkitt kontrollerats, dels har ett nytt samlingsjordprov tagits ut.

Syfte med uppdraget är att utreda eventuell föroreningssituation på fastigheten med avseende på mark och i byggnad samt att sammanställa analysresultaten som användbart underlagsmaterial.

Jämförvärden

Analysresultaten från uttagna jordprover har jämförts med riktvärden med avseende på känslig markanvändning (Naturvårdsverkets generella riktvärden för) KM då det är de mest relevanta jämförvärdet eftersom fastigheten skall göras om till bostäder.

Resultat

I Bilaga 1. Återfinns analysrapport från Eurofins.

Inga halter överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärde för MKM för känslig markanvändning (KM) har påvisats i markprov tagna i ett samlingsprov kring byggnaden i nuvarande asfaltytor.

I Bilaga 2. Återfinns analysrapport från Eurofins. Gällande PCB i fönsterkitt. Uttaget prov är taget från fönster mot norr på bottenvåningen samt fönster mot väster på bottenvåningen.

Alla fönstren i huset är tillverkade samtidigt från 1960-70-talet.

Fönsterkittet innehåller enligt analyssvaret för PCB att totalhalten är mindre än 15,0 mg/kg (gränsvärde är 50 mg/kg för klassning av farligt avfall).

Slutsatser och rekommendationer

Några föroreningar har inte konstaterats från den senaste provtagning i mark och i fönsterkitt.

Slutgiltig bedömning angående eventuella avhjälpande åtgärder eller kompletterande utredningar tar tillsynsmyndigheten i detta fall Miljöförvaltningen i Eslöv.

GOIN AB

Gert Olsson

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Ackred. nr 1125
Provning
ISO/IEC 17025

Bilaga 1

GOIN AB
Gert Olsson
Smedjebacken 1836, Rävhallahus
268 76 KÅGERÖD

AR-22-SL-161173-01

EUSELI2-01044575

Kundnummer: SL7665460

Uppdragsmärkn.
Falken 10

Analysrapport

Provnummer:	**177-2022-08150233**	Djup (m)	0,015-0,02
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2022-07-22
Matris:	Jord	Provtagare	Gert Olsson
Provet ankom:	2022-08-09		
Utskriftsdatum:	2022-08-16		
Analyserna påbörjades:	2022-08-09		
Provmärkning:	Jordprov (177-2022-08010118)		
Provtagningsplats:	Falken 10		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	**98.6**	%	10%	SS-EN 12880:2000	a)
PCB 28	**< 0.0015**	mg/kg Ts	30%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 52	**< 0.0015**	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 101	**< 0.0015**	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 118	**< 0.0015**	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 153	**< 0.0015**	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 138	**< 0.0015**	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 180	**< 0.0015**	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
Summa PCB7	**< 0.0053**	mg/kg Ts		SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

Bilaga 1

GOIN AB
Gert Olsson
Smedjebacken 1836, Rävhallahus
268 76 KÅGERÖD

AR-22-SL-161130-01

EUSEUP-00136003
Kundnummer: SL7665460

Analysrapport

Provnummer:	**177-2022-08090449**	Provtagare	Gert Olsson
Provbeskrivning:			
Matris:	Fogmassa		
Provet ankom:	2022-08-03		
Utskriftsdatum:	2022-08-16		
Analyserna påbörjades:	2022-08-03		
Provmärkning:	2, Falken 10, Fönster vänster		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
PCB 28	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 52	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 101	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 118	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 153	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 138	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 180	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
Total PCB	**ej påvisad**			SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Pegasuslab AB (Uppsala), SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 2085

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Pegasuslab AB
Box 97
751 03 Uppsala

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

GOIN AB
Gert Olsson
Smedjebacken 1836, Rävhallahus
268 76 KÅGERÖD

LU-22-AR-019680-01

EUSEUP-00136003
Kundnummer: SL7665460

Analysrapport

Provnummer:	**177-2022-08090449**	Provtagare	Gert Olsson
Provbeskrivning:			
Matris:	Fogmassa		
Provet ankom:	2022-08-03		
Utskriftsdatum:	2022-08-16		
Analyserna påbörjades:	2022-08-03		
Provmärkning:	2, Falken 10, Fönster vänster		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
PCB 28	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 52	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 101	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 118	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 153	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 138	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 180	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
Total PCB	**ej påvisad**			SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Pegasuslab AB (Uppsala), SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 2085

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

GOIN AB
Gert Olsson
Smedjebacken 1836, Rävhallahus
268 76 KÅGERÖD

AR-22-SL-161129-01

EUSEUP-00136003
Kundnummer: SL7665460

Analysrapport

Provnummer:	**177-2022-08090448**	Provtagare	Gert Olsson
Provbeskrivning:			
Matris:	Fogmassa		
Provet ankom:	2022-08-03		
Utskriftsdatum:	2022-08-16		
Analyserna påbörjades:	2022-08-03		
Provmärkning:	1, Falken 10, Fönster norr		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
PCB 28	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 52	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 101	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 118	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 153	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 138	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 180	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
Total PCB	**ej påvisad**			SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Pegasuslab AB (Uppsala), SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 2085

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Pegasuslab AB
Box 97
751 03 Uppsala

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

GOIN AB
Gert Olsson
Smedjebacken 1836, Rävhallahus
268 76 KÅGERÖD

LU-22-AR-019679-01

EUSEUP-00136003
Kundnummer: SL7665460

Analysrapport

Provnummer:	**177-2022-08090448**	Provtagare	Gert Olsson
Provbeskrivning:			
Matris:	Fogmassa		
Provet ankom:	2022-08-03		
Utskriftsdatum:	2022-08-16		
Analyserna påbörjades:	2022-08-03		
Provmärkning:	1, Falken 10, Fönster norr		

Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
PCB 28	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 52	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 101	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 118	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 153	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 138	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
PCB 180	**< 0.50**	mg/kg	30%	SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)
Total PCB	**ej påvisad**			SS-EN 12766-1:2000; SS-EN 12766-2:2001	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Pegasuslab AB (Uppsala), SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 2085

Frida Svensson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Start av exploateringsprojekt för Berga trädgårdsstad delområde 1 - del av Eslöv 52:14, Eslöv 54:2 och Ödlan 8

17

KS.2022.0386

KS.2022.0386

2022-09-08

Patrik Larsson
+4641362177
patrik.larsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag att starta exploateringsprojektet Berga trädgårdsstad delområde 1 - del av Eslöv 52:14, Eslöv 54:2 och Ödlan 8

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett positivt planbesked för detaljplan för del av Ödlan 8 som ligger inom Berga trädgårdsstad vilket utgör ett av utvecklingsområdena i den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. Eslövs kommun äger Eslöv 52:14 och Eslöv 54:2 som utgör de största delarna av utvecklingsområdet. I samband med genomförandet av östra Eslöv är det lämpligt att starta upp ett exploateringsprojekt för ett första delområde av Berga trädgårdsstad.

Beslutsunderlag

Projektplan för exploateringsprojektet Berga trädgårdsstad delområde 1, del av Eslöv 52:14, Eslöv 54:2 och Ödlan 8.
Översiktskarta med exploateringsområdet Berga trädgårdsstad delområde 1 markerat.

Beredning

I samband med att planarbetet för del av Ödlan 8 startas upp bör även en del av kommunens angränsande mark planläggas och ett exploateringsprojekt startas upp. Exploateringsområdet följer den avgränsning som beslutas i planuppdraget. Den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv utgör underlag för planeringen. Det innebär att området ska bli ett grönt och blandat bostadsområde med villor, radhus, kedjehus och flerfamiljshus.

Kommunledningskontoret har tagit fram en projektplan för exploateringsprojektet som innebär att detaljplanearbetet startas upp direkt. Som underlag till detaljplanen kommer en strukturplan för hela Berga trädgårdsstad att tas fram. Syftet med strukturplanen är att ta tag om helheten för området vilket med största sannolikhet kommer leda till att det blir mer attraktivt, funktionellt och enklare att genomföra. I strukturplanen kan frågor som berör hela Berga trädgårdsstad att utredas så som trafikflöden, övergripande karaktär, etappindelning, vattenhantering, masshantering

och buller. Dessa frågor kan då hanteras samlat för hela området och fungera som underlag för kommande detaljplaner. Till strukturplanen bör ett kvalitetsprogram tas fram som definierar ambitionsnivån och vad som är viktigt för att området ska bli attraktivt.

Detaljplanen kommer att hanteras som prioritet 1, vilket innebär att den ska vara klar 2024. Under planeringsfasen ökar kunskapen i projektet och ett ekonomiskt underlag kommer att tas fram innan detaljplanen antas. Målet är att intäkter från försäljning av mark ska täcka de kostnader som belastar exploateringsprojektet. När detaljplanen har vunnit laga kraft går exploateringsprojektet in i genomförandeskedet. Gator och allmänna platser detaljprojekteras, markanvisningar genomförs och utbyggnaden påbörjas. När infrastrukturen är utbyggd kan bostäder i området börja byggas. I projektplanen finns en preliminär tidplan.

Exploateringsprojektet bidrar till genomförandet av den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv och stärker de kommunala målen om attraktiva och trygga miljöer i staden, byarna och på landsbygden där man trivs och utvecklas. Vidare möter projektet målet om tillgång till varierade bostäder i hela kommunen.

Förslag till beslut

- Exploateringsprojekt för Berga trädgårdsstad delområde 1 – del av Eslöv 52:14, Eslöv 54:2 och Ödlan 8 startas.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

ESLÖVS KOMMUN

PROJEKTPLAN FÖR EXPLOATERINGSPROJEKTET BERGA TRÄDGÅRDSSTAD DELOMRÅDE 1

Projektgrupp

Projektägare	*Katarina Borgstrand, chef Tillväxtavdelningen*
Projektledare	*Patrik Larsson, projektledare östra Eslöv*
Projektgrupp	*-för exploatering Patrik Larsson*
	-för detaljplan Torsten Helander
	-för Gata, trafik och park Karin Jönsson
Hela tillväxtavdelningen utgör en referensgrupp	

Fastighetsägare

Eslöv 52:14	*Eslövs kommun*
Eslöv 54:2	*Eslövs kommun*
Ödlan 8	*NCC Property Sex AB*

Projektinformation

Diarienummer	*KS.2022.0386*
Projektnummer	*80104*
Objektnummer	*80036*

1 Bakgrund

1.1 Bakgrund

Berga trädgårdsstad utgör ett utvecklingsområde i den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. Området är idag till största del obebyggt och ska bli ett blandat bostadsområde med villor, radhus, kedjehus och flerfamiljshus. Eslövs kommun äger Eslöv 52:14 och Eslöv 54:2 som utgör större delen av området. Området består också av fastigheterna Berga 1:21 som är privatägd och Ödlan 8 som ägs av NCC Property Sex AB (NCC). Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett positivt planbesked för detaljplan för del av Ödlan 8 i Eslövs kommun. Samtidigt återremitterades förslaget att upprätta ett planprogram för Berga trädgårdsstad för att istället ta fram en strukturplan för hela området samt påbörja arbetat med en detaljplan för ett första delområde. Detta exploateringsprojekt omfattar genomförandet av det första delområdet. Avgränsningen av exploateringsområdet kommer att bestämmas utifrån planområdet som beslutas av kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med planuppdraget. Genom projektet kan intentionerna med den fördjupade översiktsplanen genomföras och behovet av villatomter och andra typer av småhus tillgodoses.

Orienteringskarta med preliminär avgränsning av exploateringsområdet och berörda fastigheter markerade.

1.2 Syfte

Syftet med projektet är påbörja utvecklingen av Berga trädgårdsstad i enlighet med den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. Projektet ska utveckla Eslöv som bostadsort och tillskapa nya bostäder i form av småhus och flerbostadshus i stationsnära läge.

1.3 Frågeställningar och utmaningar

En rad frågor behöver belysas och klargöras under projektets gång:

- Utredning av hur trafiken ska ansluta till befintliga vägnätet och hur den ska fördelas inom området.
- Utredning för skyfall och hur vatten ska fördröjas och hanteras inom området.
- Utredning av buller från Östra vägen samt riskanalys med anledning av led för farligt gods.
- Lämplig utformning av området för att skapa attraktiva boendemiljöer.
- Utredning av naturvärden för att se vad som bör bevaras och kompletteras.
- Massbalansering
- Teknisk försörjning, VA, el, fiber
- Trygghet, barnets bästa och jämställdhet
- Behov av lokaler för kommunala behov inom området eller orten.
- Fastighetsindelning, kvarters- respektive allmän platsmark
- Upplåtelseformer och försäljningsmetod.
- Projektekonomi.

1.4 Exploateringsprojekt

I ett kommunalt exploateringsprojekt har kommunen flera olika roller: Som markägare och exploatör har kommunen ett övergripande ansvar att driva och utveckla projektet och behöver i ett inledande skede formera de värden som ska komma till uttryck. Kommunen agerar sedan också som planmyndighet enligt plan- och bygglagen, i samband med framtagandet av detaljplan för området. Vidare är kommunen huvudman för allmänna platser i Eslöv och svarar för att gator och grönområden byggs ut och därefter över tid sköts och underhålls.

2. Beskrivning av projektet

2.1 Nuläge

Exploateringsområdet är beläget i östra Eslöv. Det sträcker sig från bostadsområdet Berga i väster till förlängningen av Lidängsvägen i öster. Fastigheterna som ingår i området är del av Eslöv 52:14 och del av Eslöv 54:2 som ägs av Eslövs kommun och del av Ödlan 8 som ägs av NCC Property Sex AB. Områdets totala areal utgör cirka 4,5 ha. Området ligger inom 1 -1,5 kilometers avstånd från järnvägsstationen. Hela området är detaljplanelagt.

Exploateringsområdet avgränsas i söder av en handelsfastighet med bland annat en Willys butik. Precis öster om exploateringsområdet pågår detaljplanering för ytterligare handel för en ny Lidl butik. Området är till

Flygfoto från sydväst över planområdet. Foto: Christoffer Borg Mattisson

stor del oexploaterad och består främst av åker. Kommunens mark är utarrenderad till en lantbrukare. I västra delen av finns ett grönstråk och intill ligger parkeringar till bostadsområdet Berga.

2.2 Gällande dokument och politiska beslut

2.2.1 Översiktsplan Eslöv 2035, 2018

Enligt översiktsplanen Eslöv 2035, som antogs av kommunfullmäktige 28 maj 2018, så ligger planområdet inom ett utpekat stadsomvandlingsområde för östra Eslöv. Här pekas också ut ett område lämpligt för ny grönstruktur som effektivt hanterar vatten samt tillför rekreationsvärden och naturvärden.

2.2.2 Fördjupad översiktsplan för östra Eslöv 2022

I den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv utökas stadsomvandlingsområdet till att omfatta hela området upp till Harjagersvägen. Planområdet är planerat för mångfunktionell bebyggelse med följande beskrivning: ”*Området omvandlas till ett grönt och blandat bostadsområde med villor, radhus, kedjehus och flerfamiljshus samt service i form av förskola och handel. Kvarteren knyts samman av bygator och torgliknande platsbildningar. Torgen fungerar som naturliga träffpunkter för områdets invånare. Genom området löper ett grönt parkstråk. Behov finns av goda kopplingar till målpunkter i staden för bil, men framförallt gång och cykel*.”

Hela Berga trädgårdsstad är 37 hektar stort och rymmer cirka 250 nya bostäder.

Bild som visar exploateringsområdets placering inom illustrationsplanen till den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv.

2.2.3 Detaljplaner

Inom planområdet finns en gällande detaljplaner; *Detaljplan för handel med mera inom Bergaområdet norr om Ringsjövägen i Eslöv* (E 255), laga kraft 1999-11-02. Detaljplanen anger handel för Ödlan 8 och natur för del av Eslöv 52:14 och del av Eslöv 54:2.

2.3 Arbetsgång och projektfaser

2.3.1 Initiering

I ett inledande skede behöver ett koncept utarbetas som visar hur kommunen vill utveckla området. Detta kan jämföras med ett privat

exploateringsprojekt där exploatören utifrån sina preferenser och byggsystem tar fram ett förslag till hur marken ska användas mest effektivt. I detta exploateringsprojekt kommer konceptet tas fram i samband med en strukturplan för hela Berga trädgårdsstad. Strukturplanen kommer tas fram som underlag till detaljplanen. Frågor som hanteras i initieringsskedet så som ägarfrågor och exploateringskalkyler kommer därför att behandlas samtidigt som planarbetet pågår.

En marknadsundersökning avseende kvartersmark bör ske så att villatomter och tomter för radhus eller flerbostadshus utformas på ett sätt som förenklar försäljning till tomtkön eller markanvisningar till byggaktörer. En exploateringskalkyl tas fram utifrån den utformning som tas fram i strukturplanen, som sedan blir en grund för projektbudgeten.

2.3.2 Detaljplanering

I exploateringsprojektet kommer detaljplanearbetet att påbörjas direkt och utgå från den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. En strukturplan tas fram som underlag till utformningen av detaljplanen. Strukturplanen och andra utredningar som behövs för att uppfylla plan- och bygglagens krav på planläggning tas fram och bekostas av projektet. När det finns ett första utformningsförslag kan en grov exploateringskalkyl tas fram för projektet. Exploateringsprojektet avser att göra en förprojektering av gator och allmänna platser innan detaljplanen antas. Den ska ligga till grund för fortsatt projektering och upphandling

2.3.3 Genomförande

När detaljplanen antagits sker detaljprojektering, upphandling och utbyggnad av gator och allmänna platser. Utbyggnaden sker med hjälp av Miljö och Samhällsbyggnad men finansieras inom exploateringsprojektet.

Kvartersmarken delas upp i tomter och försäljning påbörjas genom erbjudande till tomtkön eller genom markanvisning till byggaktörer.

Efter avslutad byggnation färdigställs gator med toppbeläggning.

2.3.4 Projektavslut

Projektet avslutas när all kvartersmark är såld och gator är färdigställda. Driften av gator och parker överlämnas till Miljö och Samhällsbyggnad som begär ökade anslag för drift.

2.4 Avgränsningar

Projektet avgränsas geografiskt enligt det planområde som beslutas i samband med planuppdraget. Projektet drivs inledningsvis tillsammans med NCC som äger en del av exploateringsområdet. Ansvars- och kostnadsfördelning kommer att tas fram senare under projektet.

Exploateringsprojektet utgör ett delprojekt av stadsutvecklingsprojektet för östra Eslöv. Tillfartsleder och kopplingar som har betydelse för projektet kommer att belysas. Andra delar av Berga trädgårdsstad kan komma att ingå i projektet om de är nödvändiga för att genomföra exploateringen inom området. Under projektets gång kan projektets utbredning komma att justeras utifrån tillgänglig kunskap.

Ekonomiskt avgränsas projektet till att avse framtagande av detaljplan och utredningar i samband med det samt färdigställandet av den kvartersmark och den allmän platsmark som krävs för att möjliggöra exploatering av den yta inom exploateringsområdet som tillhör kommunen
Om det ska byggas allmänna anläggningar som blir till nytta för hela Eslöv och inte bara isolerat till exploateringsprojektet kommer de att hanteras som investeringsprojekt. Det kan till exempel vara större parker eller grönområden. Entreprenader och planering kan med fördel samordnas inom ramen för exploateringsprojektet.

2.5 Upplåtelseformer och försäljning

Tillskapad kvartersmark säljs som villatomter till den kommunala tomtkön eller genom markanvisningar till byggaktörer. Vid markanvisningar bör till exempel hållbarhetskrav och upplåtelseform styras så att exploateringen bidrar till mål i den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv och kommunens bostadsförsörjningsprogram.

3 Administrativa frågor

3.1 Tidplan

Tidplanen för projektet är preliminär, framför allt i de delar som ligger långt fram i tid.

2022	Projektstart. Beslut i KS. Initieringsfasen påbörjas. Utredningskostnader belastar projektet.
2022	Beslut om planuppdrag fattas av KSAU.
2022	Detaljplanarbete påbörjas.
2023	Beslut om samråd.

2023	Förprojektering av gator och parker.
2024	Beslut om granskning.
2024	Detaljplan antas.
2025	Detaljprojektering av gator och allmänna platser.
2026	Markanvisningstävlingar.
2026	Upphandling av entreprenad. Igångsättningstillstånd, beslut i KSAU.
2027	Utbyggnad av bygg-gator och allmän plats.
2027	Försäljningsstart villatomter.
2028-2029	Byggnation och successiv inflyttning.
2030	Färdigställande av gator och parker.

3.2 Ekonomi och budget

Inriktningen är att projektet ska finansieras genom försäljning av den tomtmark som tillskapas. Investeringsmedel krävs för genomförande av större allmänna parker och grönområde. Under planeringsfasen ökar kunskapen i projektet och ett ekonomiskt underlag kommer att tas fram innan detaljplanen antas. I slutet av planeringsfasen har en exploateringskalkyl upprättats som grovt redovisar kostnaderna. I takt med att kunskapen ökar i de inledande skedena kommer kalkyler och ekonomiska underlag att uppdateras.

För att påbörja projektet behöver utredningskostnader tas, även om det senare visar sig att projektet inte kan genomföras. Utredningskostnaderna kommer att fördelas mellan exploateringsprojektet och ägaren till Ödlan 8 som också ingår i exploateringsområdet.

3.3 Beroenden och påverkan på annan planering

Projektet är beroende av flera olika beslut för att kunna verkställas och genomföras.

- Beslut om projektstart. KS.
- Beslut om planuppdrag. KSAU.
- Beslut att anta detaljplan. KS.
- Budget och projektmedel. KS/KF.
- Beslut om igångsättningstillstånd. KSAU.
- Prioritering av personalresurser inom kommunledningskontoret och inom Miljö och Samhällsbyggnad.
- Beslut om försäljning av mark samt beslut om upplåtelseformer. KSAU.

Projektet kommer leda till ett ökat antal bostäder i Eslöv. Kommunal service behöver utvecklas och följa ökningen av invånarantalet.

Projektet kommer leda till att gator och allmän plats byggs ut, vilket innebär ökade kostnader för Miljö och Samhällsbyggnad för drift och underhåll av kommunal mark.

3.4 Kopplingar till mål och vision

Projektet bidrar till att stärka inriktningsmålen i det kommunala handlingsprogrammet:

- Attraktiva och trygga miljöer i staden, byarna och på landsbygden där man trivs och utvecklas.

- Tillgång till varierande bostäder i hela kommunen.

Projektet bidrar också till att den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv genomförs samt bidrar till bostadsförsörjningen i kommunen.

3.5 Prioritet

Exploateringsprojektet hanteras som ett projekt i prioritetsgrupp 1. Prioritering av detaljplanen anges i samband med att planarbetet inleds.

3.6 Kommunikation

Kommunikation kommer inledningsvis att ske inom ramen för planarbetet och stadsutvecklingsprojektet östra Eslöv. I samband med försäljning och utbyggnad har kommunikationen en mer marknadsförande roll.

3.7 Risker

I projektet finns olika risker att ta hänsyn till. Nedan listas kända risker:

- Detaljplanen överklagas.
- Tidplanen är för snäv.
- Prioriteringar ändras inom projektets utförandetid
- Kostnader för genomförandet blir dyrare än förväntat
- Bostadsmarknaden förändras så att efterfrågan minskar.
- Projektorganisation byts ut.

4 Kriterier för projektavslut

Projektet avslutas när detaljplanen är antagen, kvartersmarken inom området är bebyggd och allmän platsmark är utbyggd och färdigställd enligt

projektering. Drift överlämnas till Miljö och Samhällsbyggnad. En avslutsraport tas fram.

Bilagor:

-

Revisionshistoria

2022-09-09 Projektplan upprättad.

Exploateringsområde

© Lantmäteriet och Eslövs kommun

0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 (m)

1:5 000

Yttrande över översiktsplan för Malmö, granskningshandling

18

KS.2020.0170

ESLÖVS KOMMUN

KS.2020.0170

2022-08-18
Moa Åhnberg
+4641362084
moa.ahnberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över översiktsplan för Malmö - granskningshandling

Ärendebeskrivning
Eslövs kommun har mottagit Malmö stads förslag till ny översiktsplan att yttra sig över. Eslövs kommun har tidigare lämnat synpunkter i samrådsskedet.

Översiktsplanen beskrivs som ett strategiskt dokument som ska stödja och inspirera offentliga och privata aktörer i beslut och arbetsmetoder så att Malmö utvecklas hållbart på lång sikt. Översiktsplanen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden i kommunen ska användas, samt hur den byggda miljön ska utvecklas.

Översiktsplanen ska skapa förutsättningar för att Malmö ska växa hållbart. Den ska stödja, underlätta och prioritera i planeringen. Grundläggande är att Malmö ska vara en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar stad och en attraktiv plats att bo och verka i.

Beslutsunderlag
Översiktsplan för Malmö – granskningshandling, juni 2022 2040 Översiktsplan för Malmö - granskningshandling juni 2022 (malmo.se)
Hållbarhetsbedömning med Miljökonsekvensbeskrivning
Hållbarhetsbedömning_UTKAST mars 2022.indd (malmo.se)
Översiktsplan för Malmö Samrådsredogörelse mars 2022 Remissutskick och svarsstatistik (malmo.se)
Missiv Översiktsplan för Malmö på granskning 17 juni-31 oktober 2022
Kommunstyrelsens beslut § 97, 2020 Anta yttrande över Malmös översiktsplan 2020

Beredning
Eslövs kommun har tidigare yttrat sig över förslaget till översiktsplan, beslut § 97, 2020. Kommunledningskontoret noterar att Malmö stad har kompletterat planhandlingen med information om Malmös roll och funktion för Skåne.

Ställningstaganden gällande godstrafik och en framtida flytt av rangerbangården har dock inte ändrats. Kommunledningskontoret vill därför återigen betona att godstrafiken, framförallt den som går på järnväg, i stor utsträckning berör Eslövs kommun. Det är viktigt att se dessa frågor i ett skånskt perspektiv med lösningar som gör att hela regionen utvecklas. En lokalisering av en rangerbangård inom Eslövs kommun ser inte Kommunledningskontoret som möjlig. Eslövs kommun vill gärna fördjupa dialogen med Malmö stad rörande frågor om resande och transporter för såväl person- som godstrafik.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen antar Kommunledningskontorets synpunkter som sina och skickar dem till Malmö stad.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret – tillväxtavdelningen
Malmö stad stadsbyggnadskontoret@malmo.se ”Yttrande granskning ÖP. Dnr SBN-2018-1156”

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef tillväxtavdelningen

ÖVERSIKTSPLAN FÖR MALMÖ - granskningshandling, juni 2022

Detta är utskriftsversionen av granskningshandling till Översiktsplan för Malmö. Den digitala versionen nås via länken nedan

malmo.se/opgranskning

Innehåll

VÄLKOMMEN TILL MALMÖS ÖVERSIKTSPLAN! 5
SAMMANFATTNING 5
VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN? 6
Översiktsplanens innehåll 6
Översiktsplanering i Malmö 6
Organisation 6
LÄSANVISNING 7
FÖRUTSÄTTNINGAR 8
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT MALMÖ SKA VÄXA HÅLLBART 8
Malmö har bästa läget 8
Klyftorna inom staden måste minska 8
Fokus på människans välmående 8
Höga klimat- och miljöambitioner 9
GLOBALA OCH NATIONELLA MÅL BLIR LOKALA 9
Hållbar utveckling och Agenda 2030 9
Nationella mål 10
MALMÖ I SITT REGIONALA SAMMANHANG 10
Greater Copenhagen 11
Regional utvecklingsstrategi och Strukturbild för Skåne 11
Infrastruktur och regionalt transportsystem 11
Strukturbild för MalmöLund 11
Strukturplan för MalmöLundregionen 12
GÄLLANDE FÖRDJUPADE ÖVERSIKTSPLANER 13
GENOMFÖRANDE AV ÖVERSIKTSPLANEN 13
Prioriteringar och målkonflikter 13
Behov av nya arbetssätt 13
Långsiktigt perspektiv på investeringar 14
PRIORITERADE INRIKTNINGAR 15
MALMÖ SOM REGIONAL MOTOR FÖR 15
GRÖN TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING 15
Utveckla Malmö som nationell kärna och motor i Öresundsregionen 15
Gör plats för grön tillväxt och mångsidigt näringsliv 15
Bygg en väl sammanlänkad storstadsregion 16
Stärk utbildnings- och forskningsmiljöerna 16
Fortsätt bygga attraktiv stad 16
STADEN SOM KULTURELL OCH DEMOKRATISK LIVSMILJÖ 17
Verka för en hälsosam stad 17
Bidra till delaktighet och ökad tillit 17
Låt kultur verka som sammanhållande kitt 17
Arbeta för trygghet och jämställdhet i stadsrummet 18
Planera staden för livets alla skeden 18
Skapa fler och bättre mötesplatser för alla 18
EN NÄRA, TÄT, GRÖN OCH FUNKTIONSBLANDAD STAD 19
Länka samman stadens delar 19
Bygg för närhet 19
Spara resurser genom att bygga staden tät 19
Bygg blandat för ett rikt stadsliv 20
Gör staden grön och klimatsmart 20
STRATEGIER 21
BYGGD MILJÖ OCH KULTURMILJÖ 21
Utbyggnad 21
Bostadsförsörjning 23
Samhällsservice 23
Näringsliv, kommersiell service och besöksnäring 24
Stadens arkitektur och kulturmiljö 25
Resurseffektivt och klimatneutralt byggande 26

Markföroreningar samt farliga och störande verksamheter ... 26
GRÖNA OCH BLÅ MILJÖER ... 27
Park och natur ... 27
Havet och kusten ... 28
Biologisk mångfald ... 28
Landsbygd och jordbruk ... 29
TRAFIK ... 29
Mobilitet och trafikinfrastruktur ... 29
Promenadstaden ... 30
Cykelstaden ... 31
Kollektivtrafik ... 32
Biltrafik ... 33
Godslogistik ... 33
KLIMATANPASSNING OCH TEKNISK FÖRSÖRJNING ... 34
Klimatanpassning ... 35
Infrastruktur för vattenförsörjning och avlopp ... 36
Dagvatten ... 36
Energiförsörjning ... 37
Hållbar avfallshantering och slutna kretslopp ... 38
RIKTLINJER OCH KARTOR ... 39
BYGGD MILJÖ OCH KULTURMILJÖ ... 39
Blandad stadsbebyggelse ... 39
Verksamhetsområden ... 41
Bebyggelsetäthet ... 42
Handel och centrumfunktioner ... 44
Uppmärksamhetsområden för kulturhistoriskt värdefulla miljöer ... 46
Stadskaraktärer ... 47
Landskapskaraktärer och byar ... 49
GRÖNA OCH BLÅ MILJÖER ... 51
Park, natur, gröna stråk ... 51
Hav och vattendrag ... 52
Fritidsområden ... 53
Jordbruksmark ... 53
Begravningsplatser ... 54
TRAFIK ... 54
Fotgängarzoner ... 54
Huvudcykelnät ... 55
Stomlinjenät för kollektivtrafik ... 56
Huvudgator och trafikleder ... 57
Godslogistik ... 58
Riskbedömning längs transportleder för farligt gods ... 59
TEKNISK FÖRSÖRJNING ... 60
Klimatanpassning vatten ... 60
VA ... 61
Vindkraft ... 62
Solenergi ... 63
PLATSSPECIFIKA RIKTLINJER ... 64
Almgården, Höja m.fl ... 65
Annetorp ... 65
Bulltofta, Valdemarsro ... 65
Bunkeflostrand ... 66
Davidshall, Lugnet, Rörsjöstaden ... 66
Elinelund, Kalkbrottet, del av Vintrie ... 66
Elisedal, Jägersro ... 67
Flensburg, Borgmästaregården m.fl ... 67
Fortuna Hemgården, Toftanäs, Östra Skrävlinge ... 68
Fosieby industriområde, Fredriksberg ... 68
Gamla Limhamn, Djupadal m.fl ... 69

Gamla staden, Slussen, Malmöhus ... 69
Glostorp ... 70
Heleneholm, Kulladal m.fl ... 70
Holma, Kroksbäck, Kroksbäcksparken ... 70
Hyllievång, östra Vintrie ... 71
Håkanstorp, Videdal m.fl ... 71
Hästhagen, Allmänna sjukhuset m.fl ... 71
Inre Hamnen, Frihamnen ... 72
Klagshamn ... 72
Kvarnby ... 73
Limhamns hamnområde ... 73
Lindängen, Almvik m.fl ... 74
Lockarp ... 74
Lorensborg, Stadion m.fl ... 74
Mellanheden, Ribersborg m.fl ... 75
Möllevången, Södervärn m.fl ... 75
Naffentorp ... 75
Norra hamnen, Sege industriområde m.fl ... 76
Norra Sorgenfri, Katrinelund, Värnhem ... 77
Nydala, Gullviksborg m.fl ... 77
Oxie kyrkby, Oxievång m.fl ... 78
Persborg, Augustenborg m.fl ... 78
Ribersborgsstranden ... 79
Riseberga ... 79
Rosengård Centrum, Herrgården, Emilstorp m. fl. ... 79
Segevång, Segemölla, Rostorp ... 79
Sibbarp ... 80
Sofielunds industriområde, Annelund ... 80
Svågertorp ... 80
Södra Sallerup ... 81
Tygelsjö by, Västra Klagstorp m.fl ... 81
Västra Hamnen ... 82
Östervärn, Kirsebergsstaden m.fl. ... 82
RIKSINTRESSEN ... 84
Riksintresse för kulturmiljövård ... 84
Riksintresse för naturvård ... 85
Riksintresse för natura 2000-områden ... 86
Riksintresse för högexploaterad kust ... 87
Riksintresse för väg ... 88
Riksintresse för järnväg ... 89
Riksintresse för civil luftfart ... 91
Riksintresse för farled ... 92
Riksintresse för Malmö hamn ... 93
Riksintresse för yrkesfisket ... 94
Riksintresse för energiproduktion och energidistribution ... 95
Riksintresse för totalförsvaret ... 95
Riksintresse för värdefulla ämnen och mineraler ... 96
UTBLICK 2050 ... 97
MALMÖ SOM HALVMILJONSTAD ... 97
UTMANANDE SAMHÄLLSFÖRÄNDRINGAR ... 97
UTREDNINGSOMRÅDEN ... 98
TYCK TILL OM PLANEN ... 100

VÄLKOMMEN TILL MALMÖS ÖVERSIKTSPLAN!

Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som ska stödja och inspirera offentliga och privata aktörer i beslut och arbetsmetoder så att Malmö utvecklas hållbart på lång sikt. Översiktsplanen ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden i kommunen ska användas, samt hur den byggda miljön ska utvecklas.

SAMMANFATTNING

Malmös gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 31 maj 2018. Sedan dess har de grundläggande planeringsförutsättningarna i gällande översiktsplanen inte förändrats och planen är därmed till största del aktuell. Samtidigt sker samhällsförändringar i en allt snabbare takt. Översiktsplaneringen i Malmö görs enligt en kontinuerlig modell, för att säkerställa att planeringen går i takt med förändrade planeringsförutsättningar.

En ständigt aktuell översiktsplan

Den 8 maj 2019 beslutade kommunstyrelsen om en översyn av översiktsplanen. Kommunstyrelsen fastställde att gällande prioriterade inriktningar ligger fast och att utgångspunkten är att översiktsplanen i huvudsak är aktuell. Enligt direktivet för revideringen ska översiktsplanens kapacitet på lång sikt ses över och strategier och riktlinjer uppdateras där så krävs. I en del fall finns anledning till förtydliganden och uppdateringar med hänsyn till nya förutsättningar och pågående planering. Kommunstyrelsen lyfte tre exempel på behov av revideringar i översiktsplanen:

- arbetet med en framtida Öresundsmetro med utredningar om hur den ska ansluta via stationer i Västra hamnen till Malmö C samt fortsatta sträckningar och stationslägen in i Malmö.
- att nuvarande planering för spårvagn görs om med syfte att säkra stråk för utbyggd kollektivtrafik för högre kapacitet
- att i takt med att Malmö växer planera för högre/tätare bebyggelse i stationsnära lägen.

Kommunstyrelsen beslutade även att översiktsplanen ska göra en utblick till Malmö som halvmiljonstad som beaktar möjligheter och utmaningar med att växa till en attraktiv stad. Aktualiseringen ska utveckla översiktsplanen som ett kommunalt styrdokument och beskriva översiktsplanens kommunalekonomiska konsekvenser samt involveras stadens nämnder, förvaltningar och bolag.

Grundläggande är att Malmö ska vara en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar stad och en attraktiv plats att bo och verka i. Det genomsyrar hela översiktsplanen. Översiktsplanen skapar förutsättningar för att Malmö ska växa hållbart genom att stödja, underlätta och prioritera i den efterföljande planeringen.

Förutsättningar

Många vill bo och verka i Malmö och under de senaste åren har bostadsbyggandet med tillhörande samhällsservice skett i hög fart. Malmös läge i Öresundsregionen och med korta avstånd inom staden ger goda förutsättningar för en god utveckling. Samtidigt står det klart att utmaningarna att växa hållbart fortsatt kräver ett stort engagemang och fokus. Med en ökande befolkning växer behovet av planering som skapar möjligheter till arbetstillfällen, samhällsservice, kultur, delaktighet och som bidrar till trygga hälsosamma miljöer. Det är tydligare än någonsin att klimat- och miljöfrågorna måste hanteras både akut och långsiktigt.

Översiktsplanen ska betraktas i ett långsiktigt perspektiv och delar av planen kommer med stor sannolikhet att realiseras först långt in i framtiden. Planen ska säkerställa en handlingsberedskap och måste ta höjd för framtiden, genom att även visa projekt och ambitioner som ännu inte har en klar finansiering.

Tre prioriterade inriktningar

Översiktsplanen har tre prioriterade inriktningar som utgör övergripande målsättningar för utvecklingen av Malmö som en hållbar stad.

MALMÖ SOM REGIONAL MOTOR FÖR GRÖN TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING

Fler arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter har central betydelse för stadens utveckling. Öresundsregionen är en motor för grön tillväxt och en plats där tillväxt och hög livskvalitet går hand i hand. Köpenhamn-Malmö-Lund ska vara en sammanhängande metropol som skapar ekonomisk dynamik i Öresundsregionen. Malmö ska vidareutvecklas som en attraktiv stad för boende, besökare och företagsetableringar, där det finns plats för ett mångsidigt näringsliv.

STADEN SOM KULTURELL OCH DEMOKRATISK LIVSMILJÖ

Stadsrummet är viktigt för en god samhällsutveckling, som gemensam kontaktyta för möten mellan människor och för att stimulera demokrati och delaktighet. Fler mötesplatser behövs. Trygghet och jämställdhet i stadsrummet ska öka. God folkhälsa är en förutsättning för utveckling välfärd och tillväxt. Att minska skillnader i hälsa inom

staden har hög prioritet. Bäst hälsa och välmående finns hos människor som känner sig delaktiga. Staden stärks socialt av medborgares medverkan och det är väsentligt att inom fysisk planering verka målinriktat för ett ökat deltagande i förändringsprocesser.

EN NÄRA, TÄT, GRÖN OCH FUNKTIONSBLANDAD STAD
Malmö är en stad som är "nära" ur flera olika synvinklar. En övergripande prioritering är att Malmö främst ska växa inåt, innanför Yttre Ringvägen. Genom att bygga staden tätare sparas resurser. Stadens påverkan på klimat och miljö ska även minska genom att använda bästa tillgängliga teknik och främja hållbara val. Den täta staden ska vara flexibel och yteffektiv, där gång-, cykel- och kollektivtrafik är grunden i trafiksystemet. Malmö ska byggas som en funktionsblandad stad för ett intensivt och rikt stadsliv. Samtidigt ska staden bli grönare vad gäller mängd, kvalitet och upplevd grönska. Parker ska ge en växande befolkning möjlighet till rekreation och stillhet. Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och naturvärden ska stärkas och utvecklas.

Strategier och riktlinjer
Översiktsplanens strategier bryter ner, konkretiserar och tydliggör vad, inom olika planeringsområden, Malmö stad och aktörer i kommunen behöver göra för att staden ska utvecklas hållbart. Strategierna bidrar på olika sätt till att förverkliga de prioriterade inriktningarna. Flertalet strategier är generellt formulerade och kompletteras av mer detaljerade riktlinjer kopplade till kartor.

VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?
Översiktsplanen är ett strategiskt och visionärt dokument som ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling och god miljö. Varje kommun i Sverige ska ha en aktuell översiktsplan som ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden, samt den byggda miljön ska användas och utvecklas.

Översiktsplanens innehåll
Översiktsplanen gäller för hela kommunen och ska säkerställa att det finns en handlingsberedskap för utvecklingen de kommande 20 åren. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men den ligger till grund för efterföljande planeringsled och andra strategiska och långsiktiga beslut.

Översiktsplanen ska främja allmänna intressen och redovisa kommunens syn på hur riksintressen ska tillgodoses. Med utgångspunkt i natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden ska planeringen bland annat bidra till en ändamålsenlig struktur, god och tillgänglig livsmiljö, god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror, ekonomisk tillväxt och bostadsbyggande.

Översiktsplanering i Malmö
Översiktsplanen ska spegla den politiska majoritetens uppfattning och beslutas varje mandatperiod av kommunfullmäktige. Översiktsplanen tas fram i flera steg med möjlighet för allmänheten att ge synpunkter på planförslaget i samrådsskedet och granskningsskedet, innan planen slutligen antas av kommunfullmäktige.

Malmö stads översiktsplanering sker enligt en kontinuerlig modell vilket innebär att översiktsplanen revideras varje mandatperiod. I maj 2019 gav kommunstyrelsen stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att göra en översyn av Malmös översiktsplan med inriktningen att de prioriterade inriktningarna i Malmös gällande översiktsplan ligger fast och att den nya översiktsplanen ska innehålla en utblick mot Malmö som halvmiljonstad.

Under våren 2020 var översiktsplanen på samråd och därefter arbetades ett förslag till granskningshandling fram utifrån de synpunkter som kommit in under samrådet.

Under perioden 17 juni-31 oktober 2022 finns det åter möjlighet för malmöbor, organisationer och aktörer att ge synpunkter på planförslaget. Utifrån dessa synpunkter justeras förslaget till antagandehandling. Under 2023 läggs ett nytt förslag till översiktsplan fram för beslut i kommunfullmäktige.

Organisation
Beställare: kommunstyrelsen
Beredning: stadsbyggnadsnämnden
Styrgrupp: Marcus Horning (stadsbyggnadsdirektör), Anna Bertilson (fastighets- och gatudirektör), Rebecka Persson (miljödirektör), Micael Nord (näringslivsdirektör), Andreas Norbrant (stadsdirektör).
Projektledning: Johan Emanuelson (strategichef), Hanna Björklund (projektledare), Gustav Aulin (projektledare).
Arbetsgrupp: representanter från stadens förvaltningar.
Foto, illustrationer och grafik: Malmö stad m.fl (*se bildlista*)
Kartor: stadsbyggnadskontoret

LÄSANVISNING

Detta är ett förslag till granskningshandling för Malmö stads översiktsplan.
Granskningshandlingen består olika delar med flikar som innehåller följande:

Välkommen

Här finns en sammanfattning, beskrivning av vad översiktsplanering är samt läsanvisning.

Förutsättningar

Här beskrivs förutsättningarna för Malmö att växa hållbart samt hur översiktsplanen och planeringen förhåller sig till globala, nationella och regionala mål planer och program. Sist förs en diskussion om genomförande av översiktsplanen.

Prioriterade inriktningar

De prioriterade inriktningarna pekar ut de övergripande målsättningarna för att Malmö ska utvecklas hållbart.

Strategier

I detta avsnitt finns strategier för att nå de prioriterade inriktningarna uppdelade i olika teman. Under de flesta temana finns även länkar till fördjupande dokument inom området men som inte är en formell del av översiktsplanen.

Riktlinjer med kartor

Här redovisas riktlinjer för den efterföljande planeringen tematiskt och geografiskt i olika kartlager. Här finns också länkar till gällande fördjupade översiktsplaner.

Utblick 2050

Utblick mot år 2050 då Malmö enligt prognoser kan komma att vara en halvmiljonstad.

Tyck till om planen

Här finns möjlighet att lämna synpunkter på granskningsförslaget till översiktsplan.

Till översiktsplanen hör även en miljökonsekvensbeskrivning och hållbarhetsbedömning som redovisar och resonerar kring översiktsplanens konsekvenser för en hållbar utveckling.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Malmö har unika förutsättningar att växa hållbart med ett fantastiskt läge i Sverige och Nordeuropa, hav och landsbygd som närmsta grannar och korta avstånd inom staden för att nämna några faktorer. Samtidigt finns en rad utmaningar som måste hanteras för att utvecklingen ska gå åt rätt håll. Detta avsnitt behandlar några av förutsättningarna i Malmö, hur globala, nationella och regionala mål blir lokala samt förutsättningarna för genomförande av översiktsplanens prioriterade inriktningar.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT MALMÖ SKA VÄXA HÅLLBART

Malmö är i ständig rörelse och växer kraftigt. Under de senaste 20 åren har staden genomgått stora förändringar. Utvecklingen går framåt inom en rad områden, men stora insatser krävs för att den ska kunna ske på ett hållbart sätt och så att alla malmöbor ska kunna ta del av den. Malmös befolkning har ökat kraftigt under många år och förväntas fortsätta göra det. Idag finns nästan 350 000 malmöbor. År 2050 kan befolkningen uppgå till en halv miljon människor.

Malmö har bästa läget

Malmö ligger i hjärtat av Öresundsregionen som är Nordens största arbetsmarknad med fyra miljoner invånare. Köpenhamn och Malmö är ett integrerat storstadsområde med en gemensam bostads- och arbetsmarknad. Tillsammans är städerna en mycket stark tillväxtmotor som är viktig för hela Skandinaviens internationella konkurrenskraft. Malmö finns mitt i en stark universitetsregion med universitet och högre utbildning i Malmö, Köpenhamn och Lund. Malmös potential som en attraktiv stad för forskning, innovation och studier kan ytterligare förstärkas genom medveten utveckling av kluster.

Malmö är en viktig målpunkt för regionens invånare med besöksmål kopplat till handel, upplevelser och kultur. Det bidrar både till stadens attraktivitet och skapar arbetstillfällen. Handelsstrukturen, både i Malmö och i omvärlden, är under omvandling och en utmaning är att skapa goda förutsättningar för en positiv utveckling av innerstad och handelsområden i en era av internethandel.

Samtidigt har Malmö goda förutsättningar genom att staden är nära ur flera synvinklar – dels är avstånden korta inom staden och kommunen, dels är avstånden till omvärlden korta. Staden kan därmed få en rumslig struktur som ökar attraktiviteten, främjar möten mellan människor och bidrar till att minska Malmös miljöbelastning. Stora satsningar på ny infrastruktur och stadsomvandling har gjorts, och fler är planerade. Malmöpendeln med nya stationer i Rosengård, Östervärn och Persborg har gett staden nya stationsnära lägen för bostäder och stadsutveckling.

Klyftorna inom staden måste minska

Utvecklingen är tudelad i Malmö. Trots stark utveckling inom vissa områden, finns det stora utmaningar i att trygga välfärden för alla. Skillnaderna i hälsa och välfärd är stora inom staden. Malmöbornas upplevda otrygghet och oro att utsättas för brott är hög, trots att andelen som anger att de utsatts för brott minskar.

Skolresultat skiljer sig i olika delar av Malmö. Malmö stad har under senare år satsat stort såväl på utbyggnad av skolverksamheten som på kvalitetshöjande åtgärder i den. Skolresultaten går stadigt uppåt och ökar allra mest i Malmös områden med lägst välfärd. En fortsatt positiv utveckling för skolorna är viktig för att Malmö ska fortsätta vara ett bra val för barnfamiljer att bosätta sig i.

Arbetstillfällena blir fler i Malmö och i regionen men stadens befolkning ökar i en ännu snabbare takt, vilket gör att sysselsättningsgraden och skattekraften är relativt låg. Även låg utbildningsnivå och matchningsproblem mellan kompetenser och arbetstillfällen gör att sysselsättningsgraden i Skåne och Malmö ligger långt under Stockholms- och Göteborgsregionerna. Gränshinder mellan Skåne och Själland bromsar utvecklingen i Öresundsregionen.

Bostadsbyggandet har gått på högvarv under senare delen av 2010-talet. Samtidigt är det en utmaning att säkra bostadstillgången för hushåll med svag ekonomi och dålig förankring på bostadsmarknaden. Negativa effekter av en segregerad bostadsmarknad och hög trångboddheten i vissa områden är viktiga utmaningar som måste lösas.

Fokus på människans välmående

Barns, vuxnas och äldres välmående och hälsa är i fokus för planeringen. Det handlar bland annat om att planeringen ska bidra till att öka blandningen av olika typer av bostäder och verksamheter, och att skapa kopplingar mellan stadsdelar för att underlätta för möten och nätverk mellan människor med lika och olika bakgrund. Det gör att fler förebilder och valmöjligheter blir synliga. Det leder till bättre chanser till utbildning och arbete vilket i sin tur ger bra förutsättningar för god hälsa, välmående och tillit.

Möjlighet att välja hälsofrämjande levnadsvanor hör till stor del samman med socioekonomi, men påverkas delvis också av stadens utformning för till exempel transportmöjligheter, grönska och rekreation. Fritids- och rekreationsytor behöver få plats i den täta staden och den tekniska försörjningen, som vatten-, avlopp- och elförsörjning, är kritiska faktorer som måste fungera och utvecklas i en växande stad.

Män och kvinnor, flickor och pojkar använder staden och stadsmiljön på olika sätt. Funktionshinder som finns i stadsmiljön utgör idag en grund för skillnader i samhället. Planeringen måste skapa goda förutsättningar för ett jämställt och jämlikt samhälle.

Höga klimat- och miljöambitioner

Under 2018 slog FN:s klimatpanel fast att människans utsläpp av växthusgaser bidrar till att jordens klimat håller på att värmas upp. Det som framförallt avgör hur mycket temperaturen stiger är utsläppen av växthusgaser. Enligt klimatpanelen är omfattande minskning av utsläpp det enda som ger en god chans att begränsa temperaturökningarna till 1,5 grader – men bara om utsläpp kraftigt minskas inom de närmaste tio åren och ekosystem som kan ta upp och lagra koldioxid skyddas.

Hur staden planeras och byggs är avgörande för framtida generationers möjligheter till en god livsmiljö. Malmö har höga miljöambitioner, bland annat genom förtätning som skapar förutsättningar för hållbar mobilitet och sparar på jordbruksmarken. Biologisk mångfald, att åtgärda brist på grönska och minska föroreningar är ytterligare exempel på miljöaspekter som staden måste fortsätta arbeta med. Utmaningen framöver är att intensifiera satsningar på att minska klimatpåverkan och förbättra miljön både lokalt och globalt.

Samtidigt som ansträngningar krävs för att minska klimatpåverkan måste staden rustas för ett förändrat klimat, bland annat genom kustskydd som både ska bidra till att skydda staden från stigande havsnivåer och att skapa en fortsatt utvecklad och attraktiv kustmiljö.

GLOBALA OCH NATIONELLA MÅL BLIR LOKALA

I en allt mer globaliserad tid får händelser och beslutsfattande i olika delar av världen allt större betydelse för Malmö. Omvärldens snabba och ständiga förändring får inverkan på staden på olika sätt.

Malmö stad följer och utövar inflytande i de frågor som direkt eller indirekt påverkar staden och dess invånare. Mål för en hållbar utveckling formuleras på global, nationell, regional och kommunal nivå. Globala utmaningar är också lokala, och Sveriges kommuner har en nyckelroll i detta arbete. Mål som formuleras på olika nivåer bryts ner och konkretiseras i kommunerna för att bli nåbara. Stadsbyggande och planering har en avgörande roll i detta arbete.

I följande avsnitt redovisas regionala och nationella mål och styrdokument som bedöms ha starkast koppling till översiktlig planering i Malmö. I avsnittet *Prioriterade inriktningar* redovisas den översiktliga planeringens fokus för att nå målsättningarna i Agenda 2030. Nedan och i avsnittet *Strategier* redovisas kommunala mål, strategier och sektorsprogram som är kopplade till respektive strategiområde.

Hållbar utveckling och Agenda 2030

Malmö stad har under lång tid arbetat med de olika dimensionerna av hållbarhet. Fokus på hållbart stadsbyggande har funnits med sedan 1990-talet och ambitionen att vara en ledande miljöstad genomsyrar stadens arbete och planering. *Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030* samverkar med översiktsplanen för att bidra till att den globala uppvärmningen hålls under 1,5 grader och samtidigt uppnå FN:s globala mål för att öka livskvaliteten för stadens invånare och stärka samhällets resiliens och konkurrenskraft.

År 2010 tillsattes en kommission för ett socialt hållbart Malmö och 2013 lade Kommissionen fram rapporten *Malmös väg mot en hållbar framtid*. Slutsatserna i rapporten och de efterföljande uppdragen har lett till nya kunskaper om socialt hållbar utveckling med minskad ojämlikhet i hälsa i Malmö.

Agenda 2030 innehåller 17 mål och 169 delmål som tillsammans utgör FN:s globala mål för hållbar utveckling. Målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Agenda 2030 har som grundprincip att *ingen ska lämnas utanför*, alltså att hållbar utveckling ska komma alla till gagn och att ett särskilt fokus ska riktas till dem som riskerar att inte ta del av samhällsutvecklingen.

Malmö stad var den första kommunen i Sverige som skrev under Agenda 2030. Inför budget 2019 integrerades och konkretiserades de globala målen i kommunfullmäktigemålen för att 2020 bli en del av budgetprocessen. De tre hållbarhetsdimensionerna och Agenda 2030 genomsyrar därmed samtliga Malmö stads verksamheter.

I *Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning* görs en bedömning av hur översiktsplaneringens inriktning bidrar till att nå Agenda 2030. En uppföljning av Agenda 2030 görs även årligen i Malmö stads hållbarhetsrapport.

Läs mer:
Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning
Malmökommissionen
Miljöprogram för Malmö stad
Agenda 2030 i Malmö
Hållbarhetsrapport 2021

Nationella mål

Nationella mål, planer och program som syftar till hållbar utveckling är grundläggande för översiktsplaneringen. Några viktiga målområden är miljö, klimat, natur, boende, transport- och infrastruktur, gestaltad livsmiljö, folkhälsa, friluftsliv, jämställdhet och barns rättigheter. Flera av målområdena går in i varandra och överlappas av Agenda 2030.

Genom Parisavtalet förbinder sig EU:s medlemsstater att begränsa utsläppen av växthusgaser. Det långsiktiga målet för den svenska klimat- och energipolitiken är att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045. De svenska miljömålen omfattar ett generationsmål och sexton miljökvalitetsmål med tillhörande etappmål.

Sveriges övergripande folkhälsomål är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara klyftorna inom en generation. Definitionen av hälsa är inte bara avsaknad av sjukdom, utan ett tillstånd av fysiskt, mentalt och socialt välmående. Det nationella målet för gestaltad livsmiljö som formulerades 2018, innebär att arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle.

Översiktsplanen beaktar ovan nämnda nationella mål samt de regionala klimatmålen för Skåne. Planering som syftar till att minska negativ påverkan på klimatet, förbättra miljön samt bidra till en god och jämlik hälsa och ett jämlikt och mindre segregerat samhälle är fundamentala i översiktsplanen. På vilket sätt redovisas i prioriterade inriktningar, strategier och riktlinjer, samt *Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning* och sektorsprogram kopplade till olika strategiområden i översiktsplanen.

Barnkonventionen
Barnens rättigheter i samhället har förtydligats genom att barnkonventionen sedan januari 2020 är lag i Sverige. Barnkonventionens grundprinciper utgår bland annat från att barnets bästa ska beaktas i varje beslut som rör barn och att barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Malmö ska utgöra en god uppväxtmiljö för barn och unga, vilket genomsyrar översiktsplanens prioriterade inriktningar, strategier och riktlinjer. Översiktsplanen beaktar målen i prioriterade inriktningar, strategier och riktlinjer, samt *Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning.*

Läs mer:
Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning
Utvecklingsplan för arbetet med barnets rättigheter i Malmö stad

MALMÖ I SITT REGIONALA SAMMANHANG

Malmös geografiska läge, på randen till den europeiska kontinenten mitt i Öresundsregionen, med storstadsområdet Köpenhamn och skånska grannkommuner nästgårds ger unika förutsättningar. Samarbete med olika regionala aktörer krävs för att skapa goda förutsättningar för en hållbar utveckling.

Särskilt viktigt är samplanering av bebyggelsestruktur med infrastruktur, liksom behov av ytterligare järnvägskapacitet för gods- och persontrafik samt snabbtågsanknytning. Ytterligare en förbindelse över Öresund i form av en metro för att stärka potentialen i Malmö-Köpenhamn ger möjlighet till stora tillväxteffekter i hela Skåne och Själland. Genom olika regionala samarbeten arbetar Malmö stad för att stärka utvecklingen i regionen.

Greater Copenhagen

Greater Copenhagen är en samarbetsorganisation för tillväxt och utveckling i Nordens största metropolregion med 4,3 miljoner invånare i Sydsverige och Östdanmark. Ambitionen är att Greater Copenhagen ska vara ett globalt center för tillväxt, hållbara lösningar och innovation. Samarbetsområdena inom området är grön omställning, arbetsmarknad, infrastruktur, digitalisering och life science.

EU-kommissionen har lyft att Greater Copenhagen kan fungera ännu bättre som en integrerad och funktionell metropol genom att bygga ut infrastrukturen och möjligheter för kollektiva transporter över nationsgränserna. Aktörer i regionen har tecknat en gemensam överenskommelse i form av en trafikcharter som ska utgöra underlag för dialog med statliga myndigheter på båda sidor av Öresund. I trafikchartern tecknas en vision för hur en välfungerande, stabil och hållbar infrastruktur kan bidra till att stärka rörligheten och skapa hållbar ekonomisk tillväxt och bidra till grön omställning. Öresundsmetron är en viktig del av visionen.

Läs mer:
Greater Copenhagen
Greater Copenhagen Trafikcharter

Regional utvecklingsstrategi och Strukturbild för Skåne

Region Skåne tar varje mandatperiod fram en regional utvecklingsstrategi. Utvecklingsstrategin ”Det öppna Skåne 2030” antogs i juni 2020. Syftet med utvecklingsstrategin är att beskriva en gemensam vision om hur Skåne ska utvecklas. Utvecklingsstrategin innefattar en vision och sex visionsmål som handlar om att stärka Skåne vad gäller livskvalitet, hållbarhet, tillväxt, flerkärnighet, miljö, välfärd och globala kopplingar.

Region Skåne har även tagit fram strategier för hållbara fysiska strukturer i Skåne för att koppla samman det regionala utvecklingsarbetet till den kommunala översiktsplaneringen. Fem strategiområden har sin utgångspunkt i målbilden om det flerkärniga Skåne:

- Satsa på Skånes tillväxtmotorer och regionala kärnor och utveckla den flerkärniga ortstrukturen
- Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne
- Växa effektivt med balanserad och hållbar markanvändning
- Skapa socialt hållbara, attraktiva orter och miljöer som erbjuder hög livskvalitet
- Stärka Skånes relation inom Öresundsregionen, södra Sverige och södra Östersjön

En regionplan för Skåne som planeras att antas av regionfullmäktige 2022 är under framtagande.

Läs mer:
Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030
Strukturbild för Skåne

Infrastruktur och regionalt transportsystem

Högklassig kollektivtrafik i, och förbättrade kollektivtrafikkopplingar till, de största städerna i Skåne är avgörande för hållbar pendling. Malmö, tillsammans med de sex andra skånska tillväxtmotorerna/regionala kärnorna och Region Skåne enades 2015 kring ett antal utgångspunkter som är viktiga för hela Skåne.

En annan viktig regional utgångspunkt i arbetet med infrastruktur och kollektivtrafik är Region Skånes strategi för ett *Hållbart transportsystem för Skåne 2050.* Strategin visar hur Skåne genom sina regionala förutsättningar inom transportsystemet kan bidra till att de globala och nationella målen uppnås.

Läs mer:
Skånebilden
Hållbart transportsystem i Skåne 2050

Strukturbild för MalmöLund

Mellan 2012 och 2014 togs en gemensam strukturbild för Malmö och Lund i samarbete med Burlöv, Lomma och Staffanstorp fram. Syftet var att stärka samsynen kring storstadsområdets utveckling och ta tillvara den gemensamma utvecklingskraften i området. Med en samplanering kan en hållbar struktur med levande och blandade stadsmiljöer stärkas.

Läs mer:
Strukturbild MalmöLund

Strukturplan för MalmöLundregionen

Strukturplan för MalmöLundregionen har arbetats fram inom ramen för samarbetet mellan kommunerna i MalmöLundregionen och är en framtidsbild för den gemensamma utvecklingen i kommunerna. Målet är att MalmöLundregionen år 2035 ska vara motorn mitt i Nordeuropa, en hållbar och sammankopplad storstadsregion med Sveriges bästa livsmiljö. Strukturplanen antogs av MalmöLundregionens styrelse i november 2016 och av kommunstyrelsen i Malmö i mars 2017. Strukturplanen stödjer Malmö stads prioriterade inriktningar för översiktsplanen och bygger på följande strategier.

MOTORN MITT I NORDEUROPA

- Stärk utvecklingskraften i tillväxtmotorn MalmöLundregionen.
- Stärk tillgängligheten till andra storstadsområden.
- Utveckla och dra nytta av MalmöLundregionen som hållbar transit- och logistikregion.

EN HÅLLBAR OCH SAMMANKOPPLAD STORSTADSREGION

- Utveckla MalmöLundregionen med utgångspunkt i starka kollektivtrafikstråk.
- Utveckla MalmöLundregionen i en tät struktur beroende av platsens förutsättningar.
- Stärk MalmöLundregionen som cykelregion.

SVERIGES BÄSTA LIVSMILJÖ

- Planera för variation och mångfald på bostads- och arbetsmarknaden.
- Planera för attraktiva och levande städer, orter och landsbygd.
- Stärk och utveckla lokala och unika miljöer som gör regionen attraktiv

Läs mer: *Strukturplan för MalmöLundregionen*

GÄLLANDE FÖRDJUPADE ÖVERSIKTSPLANER

För tre områden i Malmö gäller fördjupade geografiska översiktsplaner, Nyhamnen, Södra Kirseberg och Östervärn, samt södra Hyllie. Dessa gäller parallellt med översiktsplanen och fördjupar ställningstaganden för sitt område. Arkitekturstaden Malmö är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen som gäller för hela kommunens yta. För att veta vad som gäller är det viktigt att läsa respektive fördjupning och tillägg till översiktsplanen. Vilka områden som gäller för fördjupningarna finns markerat i kartlager under fliken *Riktlinjer med kartor*.

Läs mer:
Arkitekturstaden Malmö
Södra Hyllie
Nyhamnen
Södra Kirseberg och Östervärn

GENOMFÖRANDE AV ÖVERSIKTSPLANEN

Översiktsplanens prioriterade inriktningar, strategier och riktlinjer syftar till att ge vägledning för beslut om hur mark, vattenområden och den byggda miljön ska utvecklas hållbart. Genom planen finns en handlingsberedskap för framtida förändringar och en gemensam riktning för alla som arbetar med planering i Malmö, såväl offentliga som privata aktörer. Ett framgångsrikt genomförande av översiktsplanen kräver nära samverkan mellan alla aktörer.

Prioriteringar och målkonflikter

I översiktsplanen tas allmänna intressen upp som vägs samman i den fortsatta planeringen. Olika perspektiv måste vägas samman för att tillsammans bidra till den socialt sammanhållna, täta, gröna, resurssnåla och funktionsblandade staden.

För att möta Malmös växande behov av bostäder, arbetsplatser och samhällsservice, samtidigt som staden ska bli grönare och mer hälsosam krävs betydligt mer yteffektivitet, samutnyttjande och tredimensionella lösningar vilket innebär mer samordning, kollektiva lösningar och nytänkande. För en hållbar utveckling måste den långsiktiga nyttan och ett helhetsperspektiv, med människornas hälsa och välmående i centrum, dominera planeringen. Det ger fördelar till staden som helhet men kan lokalt innebära en förlust av vissa ytor eller kvaliteter, vilket kan innebära intressekonflikter och motstånd.

När intressen är motstridiga, exempelvis olika ytbehov som ska tillgodoses, och det till synes omöjliggör projekt som ligger i linje med prioriterade inriktningar blir kompromisser nödvändiga. Att istället låta staden breda ut sig över omlandet har flera negativa konsekvenser och är därför inte att betrakta som ett bättre alternativ.

I översiktsplanen görs en mängd prioriteringar, men planeringen har flera led och vissa av de nödvändiga prioriteringarna måste göras i efterföljande planeringsled. I dessa fall ger översiktsplanen en riktning och utgör kompass för de övergripande målsättningarna med planeringen.

Behov av nya arbetssätt

Inriktning för att bygga en hållbar stad gör ibland att det finns konflikter mellan översiktsplanens intentioner och konventionellt tänkande, otidsenliga regelverk eller finansieringsstrukturer som är stuprörsindelade. Under decennier har planeringen bidragit till bebyggelsestrukturer, mark och vattenanvändning som i många fall inte är hållbart för framtiden, varken ur ett socialt eller ett miljömässigt perspektiv. Även klimatanpassningsåtgärder kan kräva nya arbetssätt och finansieringsmodeller.

För att översiktsplanen ska kunna förverkligas behöver de vanliga metoderna, interna riktlinjerna och konventionerna ifrågasättas. Även rådande normer, regelverk, lagstiftning och standarder kan behöva omprövas. Nya samverkansformer behöver utvecklas, såväl inom kommunen som mellan kommunen och andra intressenter som exempelvis statliga aktörer eller näringslivet. Även samarbetsformer som fungerar väl idag och malmöbornas delaktighet i byggandet av en hållbar stad behöver vidareutvecklas.

För att realisera och fullfölja översiktsplanens intentioner fordras följduppdrag och operativa handlingsplaner av olika slag. Översiktsplanen behöver följas upp för att säkerställa att intentionerna realiseras.

Genom att planen revideras varje mandatperiod kan strategier och riktlinjer justeras för att bättre bidra till en hållbar utveckling. Att kontinuerligt analysera konsekvenser av hur planeringen påverkar olika grupper, med exempelvis sociala konsekvensbedömningar och barnkonsekvensbedömningar, bidrar till att skapa en stad där alla kan känna sig hemma och få sina behov tillgodosedda.

Långsiktigt perspektiv på investeringar

Offentliga och privata investeringar som görs idag genererar framtida värden i staden, både ekonomiska och andra värden. Stora satsningar i stadsmiljön ger förutsättningar för nya attraktiva lägen och livsmiljöer. Investeringarna kan också ha goda följdeffekter genom att de bidrar till andra värden som ökad integration och delaktighet. Värdena kan vara svåra att mäta i ekonomiska termer, men ge stora positiva effekter för stadens attraktivitet och sociala utveckling.

Utbyggnadsprojekt som bidrar till att bryta fysiska och mentala barriärer är särskilt viktiga för att Malmö ska kunna bli en hållbar stad. Utgångspunkten är att investeringar styrs dit de gör mest nytta, för att bidra till att genomföra översiktsplanens prioriterade inriktningar och uppfylla Malmö stads övergripande mål. Stora utbyggnadsområden kan där det är lämpligt fungera som program, där investeringar kopplade till området planeras tillsammans.

Tydliga kommunala initiativ ska visa på vilka platser Malmö stad avser att utveckla i staden. Varje kommunal investering behöver sättas i ett sammanhang där kommunens totala investeringsportfölj tillsammans med övriga ekonomiska förutsättningar vägs in. Olika typer av utbyggnadsområden genererar varierande konsekvenser för den kommunala ekonomin. Därför måste det finnas en balans mellan utbyggnadsområden som kan ge nettointäkter och de som initialt främst ger utgifter.

För att skapa en tät stad som dessutom är både grön och blå krävs samutnyttjande av mark och resurser. Varje investering i den täta, gröna och blå staden måste leda till flera användningsområden och nyttor. Projekt inom befintlig stadsstruktur kan vara ekonomiskt fördelaktiga eftersom befintlig infrastruktur som till exempel vägar och vattenledningar kan utnyttjas för den tillkommande bebyggelsen.

En förutsättning för att översiktsplanen ska kunna genomföras är väl en fungerande organisation och finansiella strukturer som verkar i samma riktning. De finansieringsmodeller som används måste bidra till effektivt mark- och lokalutnyttjande. På så vis uppnås samhällsekonomiska besparingar och långsiktigt hållbara lösningar.

PRIORITERADE INRIKTNINGAR

Översiktsplan för Malmö har tre prioriterade inriktningar som utgör målbilder och ramar för planeringen i Malmö. De prioriterade inriktningarna genomsyras av sociala, ekonomiska och miljömässiga perspektiv och svarar upp mot de 17 globala målen i Agenda 2030. Ju större staden blir desto viktigare är det att planeringen säkerställer att Malmö erbjuder en god livsmiljö med minskad miljöbelastning.

De prioriterade inriktningarna är:

- Malmö som regional motor för grön tillväxt och sysselsättning
- Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö
- En nära, tät, grön och funktionsblandad stad

MALMÖ SOM REGIONAL MOTOR FÖR GRÖN TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING

Malmö ska vara en attraktiv stad att bo och verka i. Det behövs fler arbetstillfällen och möjlighet till egen försörjning för att säkra malmöbornas fortsatta välfärd. Därför skapas plats för ett mångsidigt näringsliv, ett rikt utbud av utbildningar och goda förutsättningar för innovation och forskning. Starka kopplingar till övriga Skåne, Öresundsregionen och Europa bidrar till både Malmös och regionens utveckling.

Utveckla Malmö som nationell kärna och motor i Öresundsregionen

Öresundsregionen ska vara en motor för grön tillväxt och en plats där tillväxt och hög livskvalitet går hand i hand. Malmö är en nationell kärna med en stark befolkningstillväxt och en stor branschbredd som i hög grad försörjer kranskommunerna med arbetsplatser. Här finns funktioner som har betydelse internationellt, nationellt och regionalt i form av exempelvis internationella huvudkontor, kulturinstitutioner, universitet, Malmö hamn och flera av Sveriges mest trafikerade järnvägsstationer. Det finns ett stort fokus på att vara en stad som välkomnar, förstår och jobbar tillsammans med näringslivet.

För att fortsätta utvecklas hållbart och stödja matchning på den regionala arbetsmarknaden ska Malmö stad verka för en utbyggd och förbättrad interregional, regional och lokal kollektivtrafik. Att Malmö är lätt att nå från omvärlden ger spridningseffekter i hela regionen. Samarbete inom Öresundsregionen krävs för fortsatt utveckling som regional motor för grön tillväxt.

Gör plats för grön tillväxt och mångsidigt näringsliv

Malmö ska vara en plats för grön tillväxt med ett diversifierat näringsliv för såväl småföretag som internationella storföretag. Här ska finnas ett varierat utbud av etableringsmöjligheter med starkt stöd för entreprenörskap och innovation. En lösningsorienterad inställning till det lokala näringslivet skapar goda förutsättningar för

företag och jobbtillväxt. Samverkan mellan Malmö stad, näringsliv och forskning i form av exempelvis cirkulär ekonomi och urban symbios ska utvecklas.

Erfarenheter av de satsningar som gjorts på miljö- och klimatområdet i Malmö ska tas tillvara. Det främjar tillväxt och skapar urbant och ekonomiskt värde som bidrar till kulturell, social, ekonomisk och miljömässig utveckling. För att säkerställa hamnverksamhetens fortsatta utveckling arbetar Malmö stad även för en god och förbättrad tillgänglighet till hamnområdet med väg och järnväg.

Bygg en väl sammanlänkad storstadsregion

En metro mellan Malmö och Köpenhamn är nästa stora investering som behövs för att skapa en sömlös region med goda pendlingsmöjligheter. På så sätt utnyttjas regionens potential som tillväxtmotor till fullo, och även Sveriges och Danmarks långsiktiga utvecklingsmöjligheter. Öresundsregionen har idag drygt fyra miljoner invånare och befolkningen väntas fortsätta öka de närmaste decennierna. Köpenhamn-Malmö-Lund ska vara en sammanhängande metropol som skapar ekonomisk dynamik, både i Öresundsregionen och i vidare internationella sammanhang. Hållbar långväga arbetspendling och turism ska kunna ske enkelt med höghastighetståg som kopplar samman Malmö med övriga Sverige, Norden och kontinenten.

Malmö och Öresundsregionen ska dra nytta av de förutsättningar som Fehmarn Bält-förbindelsen mellan Danmark och Tyskland skapar med närhet till Hamburg och övriga Europa. Fysiska och administrativa gränshinder mellan Danmark och Sverige som hämmar utvecklingen av en gemensam arbets- och bostadsmarknad måste undanröjas.

Stärk utbildnings- och forskningsmiljöerna

Tillgång till utbildningssystem på alla nivåer är avgörande både för social bärkraft och för långsiktig näringslivsutveckling, från förskola till högre utbildning. Skolor som håller hög kvalitet är avgörande för att fler unga ska kunna genomgå högre utbildning. Det leder till förbättrade möjligheter för matchning mellan arbetssökande och tillgängliga jobb på arbetsmarknaden. Malmö ska ytterligare stärka sin roll som utbildnings- och forskningsstad i Öresundsregionen. En framgångsrik utbildnings- och forskningsmiljö börjar med en attraktiv studentmiljö. Därför ska Malmö fortsätta utvecklas som studentstad med god tillgång på mötesplatser och bostäder för studenter.

Högre utbildning samt forsknings- och innovationsmiljöer ska kunna fortsätta expandera i Malmö. Möjlighet till mobilitet och utbyten mellan Öresundsregionens lärosäten ska underlättas genom kollektivtrafiknära lokaliseringar av utbildnings- och forskningsinstitutioner i staden. Malmö stad ska främja samverkan kring forskning och utveckling med universitet och högskolor.

Fortsätt bygga attraktiv stad

En rad olika faktorer bidrar till att vidareutveckla Malmö som en attraktiv stad för boende, besökare och för ett mångsidigt näringsliv. Malmö är, och har en lång historia av att vara, en öppen, välkomnande och inkluderande stad med mångkultur och kreativa miljöer. Storstadspulsen i kombination med närhet till hav och landsbygd är viktiga komponenter i Malmös identitet som ska fortsätta utvecklas. Malmö ska fortsätta utvecklas som en attraktiv kuststad.

Malmös attraktionskraft samt ekonomiska och sociala utveckling är beroende av en väl fungerande bostadsmarknad med ett brett och varierat utbud av bostäder. För att Malmö ska vara en bra stad att bo i måste samhällsservicen fungera väl och trafiksystemen bygga på en hållbar mobilitet som underlättar människornas vardag. Arkitektur och stadsmiljö ska hålla hög kvalitet med gröna, blå och rekreativa miljöer. Plats för kultur och besöksnäring bidrar till attraktiviteten.

Grön tillväxt innebär tillväxt som sker utan negativ påverkan på miljön. Det kan också innebära satsningar på hållbara lösningar, till exempel miljöteknik, vilket bidrar till att driva på den ekonomiska utvecklingen generellt och därför ökar handlingsutrymmet för hållbar utveckling på alla plan.

STADEN SOM KULTURELL OCH DEMOKRATISK LIVSMILJÖ

Malmö ska vara en stad som främjar och stärker demokrati, delaktighet och tillit. Stadsplaneringen ska bidra till en mer jämlik hälsa med hälsofrämjande miljöer i hela staden. En god livsmiljö är trygg, jämställd och hälsosam för alla åldersgrupper. Planeringen av stadsrum och offentliga miljöer ska stödja och ge plats för möten inom och över sociala och kulturella barriärer.

Verka för en hälsosam stad

God folkhälsa är en förutsättning för en hållbar samhällsutveckling, välfärd och tillväxt. Stadsplaneringen ska stödja insatser som minskar ojämlikhet i livsvillkor och hälsa bland malmöborna och sträva efter att ge alla goda förutsättningar för ett väl fungerande vardagsliv.

Grundläggande för god hälsa är en bostad och försörjningsmöjligheter. I Malmö ska det finnas ett bostadsutbud som motsvarar behov och efterfrågan, samt arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter för att säkra alla malmöbors välfärd.

En meningsfull fritid med möjlighet till rekreation och utevistelse är också avgörande för hälsan. Genom stadsplaneringen ska det skapas ett mångsidigt utbud av mötesplatser, gröna och blå stadsrum och parker, gröna och rymliga gårdsmiljöer, natur- och rekreationsområden, fritids- och idrottsanläggningar, kultur och lek för alla åldrar och grupper i samhället. Stadsplaneringen ska också bidra till miljöer fria från föroreningar och buller.

Bidra till delaktighet och ökad tillit

Bäst hälsa och välmående finns hos människor som har en meningsfull sysselsättning, känner sig delaktiga och har stöd från sin omgivning. Det är viktigt att stadens invånare känner att de är en del av ett sammanhang, oavsett om det är inom den egna umgängeskretsen, det egna bostadskvarteret eller hela staden.

Stadsplaneringen kan påverka graden av delaktighet genom grannskapets utformning och genom att målinriktat verka för ett ökat deltagande i planeringsprocesserna med olika former för dialog och medskapande. Känslan av tillhörighet och ansvar för närmiljön ökar och staden stärks socialt.

Låt kultur verka som sammanhållande kitt

Kultur kan i bred bemärkelse betraktas som ett kitt som håller ihop samhället. När socioekonomiska eller fysiska förutsättningar är bristfälliga, kan ett starkt civilsamhälle och ett rikt kultur- och föreningsliv bidra till att stärka individer och bostadsområden.

Möjligheten att ta del av och skapa kultur, samt delta i fritidsaktiviteter och föreningsliv, är en viktig och grundläggande del av stadens sociala infrastruktur och något som stadsplaneringen kan understödja och stärka. Malmö stad ska ha en tillåtande attityd till lokala initiativ som bidrar till att utveckla samhället och staden, och göra det möjligt att förverkliga dem.

Arbeta för trygghet och jämställdhet i stadsrummet

Malmö ska vara en trygg och tillgänglig stad att bo och vistas i, för såväl Malmöbor som besökare. Jämställdhets- och mångfaldsaspekter ska uppmärksammas vid utformning av staden. Olika grupper använder staden på skilda sätt och har olika erfarenheter, bakgrund och behov som ska synliggöras och belysas i planeringen för att skapa goda villkor för alla malmöbor och besökare. Jämställdhets- och mångfaldsperspektiv ska omfatta all verksamhet och alla led i planering och beslutsfattande. Metoder behöver utvecklas för ett brett och representativt deltagande i stadsbyggnadsprocesser och samråd.

Tillgänglighet för personer med olika funktionsnedsättning behöver kontinuerligt förbättras genom universell utformning av det offentliga rummet.

Planera staden för livets alla skeden

Staden ska vara attraktiv, trygg och tillgänglig i livets alla skeden, för barn, vuxna och äldre. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt barns och äldres förutsättningar i staden. Barn och unga, liksom äldre, ska synliggöras i planeringsunderlag och ska kunna vara delaktiga och ha inflytande i planerings- och stadsutvecklingsprocesser.

Barns behov av fritidsaktiviteter ska tillgodoses genom närhet till lekplatser, stora parker, naturområden och fritidsanläggningar. Utemiljön har stor inverkan på barns sociala, fysiska/motoriska och mentala utveckling. I områden med stor barnfattigdom och trångboddhet ska den yttre miljön särskilt prioriteras och utvecklas. Barnvänliga och grönskande bostadsmiljöer ska finnas såväl i nya som existerande stadsdelar. God tillgång till kollektivtrafik och trygga gaturum för cykling och gång bidrar till rörelsefrihet för barn och unga, såväl som för äldre. Bostäder, nära tillgång till service och mötesplatser är viktiga för äldre malmöbors livskvalitet. Malmö ska fortsätta utvecklas som en attraktiv studentstad med god tillgång på bostäder som passar unga och studerande.

Skapa fler och bättre mötesplatser för alla

Att planera för ett mer socialt sammanhållet Malmö har hög prioritet. Stadsrum som bidrar till att skapa en upplevelse av sammanhang och som förmedlar humanistiska värden som öppenhet, tolerans och ansvar gynnar alla. Det bidrar till ökad delaktighet, tillit och demokrati. Offentliga platser, torg, parker och gator tillhör alla och gör det möjligt att mötas.

Väl fungerande mötesplatser behövs i hela staden, under alla årstider, både inomhus och utomhus, och de behövs på olika nivåer – bostadsnära på kvartersnivå, lokala på områdesnivå och i centrala lägen. Att konfronteras med olika tankar, idéer, livsstilar och kulturyttringar ger människor inspiration till att utveckla nya sätt att tänka, vilket i sin tur leder till ny kunskap, nya tjänster och nya produkter. En stadsmiljö som stödjer olikheter och oplanerade möten kan därför bidra till en dynamisk och långsiktigt livskraftig ekonomi.

EN NÄRA, TÄT, GRÖN OCH FUNKTIONSBLANDAD STAD

Malmö ska fortsätta utvecklas hållbart genom att främst växa innanför Yttre Ringvägen. En tätare, grönare och mer funktionsblandad stad kan skapa en rumslig struktur som ökar stadens attraktivitet, bidrar till fler möten mellan människor och ger bättre förutsättningar för service och verksamheter. Ur ett stadsbyggnadsperspektiv är närhet och goda förutsättningar för sociala nätverk viktiga aspekter för jämlikhet och jämställdhet. Staden förtätas för att minska Malmös miljöbelastning och spara åkermark.

Länka samman stadens delar

Malmö präglas av en geografisk närhet mellan olika stadsdelar men har samtidigt många påtagliga barriärer som skiljer närbelägna stadsdelar åt. De förstärker och skapar ibland mentala skiljelinjer och bidrar till en mer uppdelad stad.

Stadsplaneringen ska bidra till att överbrygga fysiska och andra upplevda barriärer så att människors sociala ytor och influensområden vidgas. Genom att bryta barriärer, förstärka stråk och skapa jämnt fördelade målpunkter och attraktioner skapas förutsättningar för en mindre segregerad stad.

Bygg för närhet

Malmö är en stad som är nära ur flera olika infallsvinklar; en stad med närhet mellan människor, nära Köpenhamn och kontinenten, nära havet och landsbygden. Det är kvaliteter att bygga vidare på. En tätare stad bidrar till att kommersiell service, samhällsservice, handel och kollektivtrafik kan finnas nära.

Tillgången till mark är begränsad och det krävs nytänkande och ifrågasättande av konventionella lösningar för att säkerställa utrymmen för samhällsfunktioner som behöver stor plats. En tätare stad ska inte vara en mindre grön stad och förtätning med grönska kan ske på olika sätt. Högre och tätare bebyggelse i strategiska lägen kan skapa goda förutsättningar för gröna och blå miljöer i staden.

Spara resurser genom att bygga staden tät

Stadsplaneringen ska bidra till att Malmös miljöbelastning, klimatpåverkan och resursanvändning kraftigt minskar. Att bygga staden tätare gör den mer resurs- och energieffektiv än en gles och utbredd stad. Malmöbornas möjligheter att välja en hållbar livsstil underlättas. I en tätare stad kan fler malmöbor välja trafikslag med låg miljöpåverkan och därmed minska bilberoendet. Samtidigt ökar möjligheten att dela ytor, tjänster och saker vilket ytterligare bidrar till en hållbar livsstil.

Att i huvudsak växa inåt är en robust strategi eftersom byggandet då kan anpassas efter de behov som råder. En stad som breder ut sig, riskerar att stå halvbyggd om förutsättningarna skulle förändras. Genom att växa inåt minskar behovet av att ta jordbruksmark i anspråk, som är en av kommunens viktigaste naturresurser. Tillväxt utan negativa konsekvenser för klimat och miljö förutsätter att bostäder och arbetsplatser huvudsakligen lokaliseras till goda kollektivtrafiklägen. I takt med att Malmö växer ska staden planeras för högre och tätare bebyggelse i stationsnära lägen.

Bygg blandat för ett rikt stadsliv

Den täta staden ska byggas med hög kvalitet, flexibilitet, multifunktionalitet och yteffektivitet som ledstjärnor. Funktionsblandning sker genom komplettering av funktioner som saknas, exempelvis arbetsplatser och mötesplatser i bostadsområden. När fler människor bor och arbetar på samma yta ökar underlaget för service, handel och nöjen. Fler invånare bidrar till ett rikare stadsliv med hög intensitet och mer liv och rörelse. Det gör staden mer attraktiv och trygg att vistas i.

För att stärka den sociala hållbarheten ska stadsdelar med ett ensidigt bostadsutbud kompletteras med fler boendeformer så att en blandning av hushållstyper uppnås.

Gör staden grön och klimatsmart

Stadens påverkan på klimat och miljö ska minska genom att bästa tillgängliga teknik används för processer, material- och energianvändning. Hållbara val som gynnar cirkulär ekonomi, återbruk och delningstjänster ska uppmuntras. Översvämningar, värmeböljor och torka är exempel på effekter av klimatförändringar som kan påverka Malmöbornas liv och hälsa negativt. Malmö ska bli mer motståndskraftigt och öka sin förmåga att hantera klimateffekter genom insatser i planering och befintlig stadsmiljö.

Förtätning av Malmö ska inte ske på bekostnad av stadens gröna och blå miljöer. Tvärtom ska staden bli grönare båda vad gäller mängden grönska, kvaliteten på grönskan samt den upplevda grönskan. Biologisk mångfald är en livsviktig resurs och avgörande för att ekosystem ska kunna göra nytta, så som att rena vatten och luft, lagra kol och pollinera våra grödor. Värdet av den biologiska mångfalden ska integreras i planering och utveckling av staden. Gröna och blå miljöer ska bevaras, utvecklas och nyskapas. Kvaliteten på gröna och blå miljöer ska förbättras genom ökad biologisk mångfald och flera olika ekosystemtjänster.

STRATEGIER

Strategierna bryter ner och konkretiserar vad Malmö stad och aktörer i kommunen behöver göra för att bidra till en utveckling som följer översiktsplanens prioriterade inriktningar och främjar allmänna intressen enligt Plan- och bygglagen. Med utgångspunkt från natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden ska planeringen bidra till en ändamålsenlig struktur, god och tillgänglig livsmiljö, god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror, ekonomisk tillväxt och bostadsbyggande.

Strategierna är indelade under nedanstående fyra huvudrubriker:

Byggd miljö och kulturmiljö

Gröna och blå miljöer

Trafik

Klimatanpassning och teknisk försörjning

BYGGD MILJÖ OCH KULTURMILJÖ

Malmö ska växa som en nära, tät, grön och funktionsblandad stad för att utvecklas hållbart. Hur den byggda miljön utformas har stor betydelse för malmöbornas välmående och stadens attraktivitet.

Levande gatumiljöer som stödjer människors möten och interaktion kan främja socialt och demokratiskt deltagande. Staden ska vara trygg och välkomnande för alla grupper i samhället. Funktionsblandning stödjer näringslivet, bidrar till ett rikt stadsliv och gör staden mer attraktiv. Att skapa goda förutsättningar för Malmös näringsliv är också viktigt för stadens attraktivitet och ekonomiska hållbarhet. Tillgång till en bostad och bra bostadsmiljöer är grunden till ett gott och hälsosamt liv med möjligheter till försörjning, utbildning och meningsfull fritid. Malmöbornas behov av högkvalitativ samhällsservice ska finnas nära till hands oavsett vilket livsskede en befinner sig i.

Utbyggnad

Malmö har under de senaste årtiondena i huvudsak vuxit innanför Yttre Ringvägen och successivt bebyggts tätare. En tätare stad skapar goda förutsättningar att utvecklas socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart. Den är mer resurseffektiv än en gles stad och genom att låta staden växa inåt kan värdefull jordbruksmark sparas för framtiden. I takt med att Malmö växer planeras för högre och tätare bebyggelse i stationsnära lägen. En tätare stad ger goda förutsättningar för ett väl utvecklat näringsliv och god tillgång till service, samt för hållbar mobilitet. Fysiska och andra upplevda barriärer kan byggas bort så att staden länkas samman. Särskilt i stationsnära lägen kan effektivt markutnyttjande vara en hållbar lösning.

När malmöborna blir fler behöver gröna och blå kvaliteter utvecklas. Mötesplatser, parker, naturområden, möjlighet till stadsodling, vattenmiljöer och träd är exempel på inslag i staden som förbättrar malmöbornas hälsa och rekreationsmöjligheter. De mildrar effekter av klimatförändringar, ökar den biologiska mångfalden, bidrar till social hållbarhet och gör staden attraktiv.

Översiktsplanen möjliggör för över 100 000 fler malmöbor och över 50 000 fler arbetsplatser. Den största kapaciteten för nya bostäder och arbetsplatser finns i utbyggnadsområden (se länk nedan).

UTBYGGNADSSTRATEGIER

- Staden ska kompletteras och bebyggas tätare. Kompletteringen ska utgå från såväl fysiska som sociala förutsättningar. Pågående utbyggnadsområden ska fullföljas. Samlat geografiskt fokus ska eftersträvas.
- Stadsbyggnadsprojekt som bidrar till att bryta mentala och fysiska barriärer ska prioriteras. Balans mellan områden med olika socioekonomiska förutsättningar ska eftersträvas så att hela Malmö kan växa och utvecklas.
- Utbyggnad och förtätning ska i första hand ske med närhet till god kollektivtrafikförsörjning. Höga byggnader är särskilt lämpliga i stationsnära lägen samt i områden med god tillgång till service.
- Vid all utbyggnad och förtätning ska ett yteffektivt markutnyttjande åstadkommas. Samutnyttjande av mark och multifunktionella lösningar ska eftersträvas.
- Staden ska byggas med en så stor blandning av funktioner som möjligt.

- En variation av flerbostadshus och enbostadshus, samt en variation av upplåtelseformer ska eftersträvas.
- Malmös stadsmiljö ska bli grönare och stor restriktivitet ska gälla för att ta gröna och blå miljöer i anspråk för andra ändamål. Utrymme för samvaro och rekreation ska särskilt uppmärksammas. Andelen hårdgjord yta i staden ska minska.
- Kvaliteterna längs kusten ska komma Malmöborna till gagn genom stadsutveckling, rekreation och natur.
- Attraktiva och trygga mötesplatser av varierande slag ska finnas i alla stadens delar. I samband med att ny bebyggelse tillkommer utanför innerstaden, ska områdena kompletteras med fler välfungerande allmänna ytor, parker och stadsrum, mer arbetsplatser, kommersiella och icke-kommersiella lokaler.
- Malmö stad ska eftersträva ett varierat utbud av lokaler och platser för att främja stadens kultur- och föreningsliv.
- När områden utvecklas och justeras över tid ska de kunna användas tillfälligt i väntan på att bli bebyggda.
- Medskapande ska främjas och systematiskt integreras i stadsbyggnadsprocessen. Olika användargrupper, näringsidkare och kulturaktörer ska involveras tidigt i planeringsprocesser.

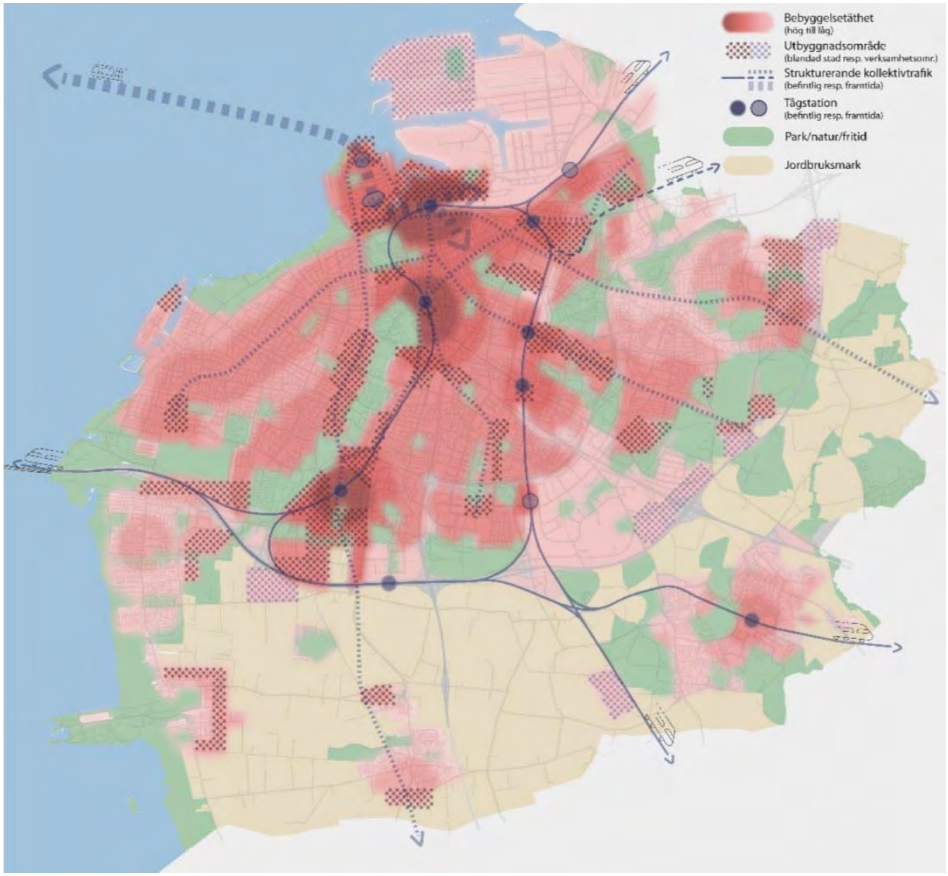
DEN TÄTA STADENS UTMANINGAR

Förtätning av staden kan innebära målkonflikter. Detta måste beaktas vid planeringen och prioritering av olika alternativ så att behov av bostäder, samhällsservice, infrastruktur, verksamheter och gröna och blå miljöer kan tillgodoses på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt.

Förtätning innebär också att genomförandeprocesser blir mer komplicerade. Tillgänglig mark är i många fall privatägd och det kan innebära svårigheter för kommunen att finansiera investeringar i gator, parker, ledningar, med mera. Nya tekniska konstruktioner kan vara komplicerade att addera i en befintlig stadsmiljö.

Många olika användargrupper berörs av förtätning vilket ökar behovet av dialog och medborgarsamverkan.

Läs mer: *Kapacitet i utbyggnadsområden* (ej del av Översiktsplanen)

Bostadsförsörjning

Ett hem är grunden för ett gott och hälsosamt liv med möjligheter till försörjning, utbildning och meningsfull fritid. En väl fungerande bostadsmarknad är en förutsättning för tillväxt och välfärd. För att bidra till Malmös utveckling och dragningskraft är ett brett bostadsutbud i hela staden viktigt – med an variation av bostadstyper, upplåtelseformer, storlekar och kostnadsnivåer.

Bostadsförsörjning är ett kommunalt ansvar, men eftersom bostadsbyggandet sker på marknadens villkor och följer konjunktursvängningar snarare än de bostadsbehov som finns, är samverkan med bostadsmarknadens aktörer nödvändigt.

STRATEGIER

- Genom god planberedskap och samarbete med marknadens aktörer ska bostadsbyggande säkerställas som svarar upp mot den demografiska utvecklingen.
- Genom aktiv markpolitik, strategiskt långsiktigt ägande och utveckling av stadens markinnehav ska bredd och kvalitet i bostadsbyggandet säkerställas.
- Arbetet med bostadsförsörjningen ska utgå från olika befolkningsgruppers bostadsbehov och preferenser och särskilt tillgodose utsatta gruppers behov.
- Malmö stad ska genom allmännyttan säkerställa att det finns ett attraktivt och varierat bostadsutbud med god kvalitet i hela staden samt verka för ett ökat utbud av bostäder som alla kan efterfråga.
- Malmö stad ska tillsammans med andra aktörer tillhandahålla en bostadskö fri från diskriminering som säkrar en transparent möjlighet att söka bostad i Malmö med omland.

Riktlinjer för bostadsförsörjning

En gång per mandatperiod antas riktlinjer för bostadsförsörjningen. Strategierna för bostadsförsörjning är hämtade från dessa. Där finns också mer att läsa om bostadsmarknaden och förutsättningar för olika grupper i Malmö. Under 2022 planeras ett nytt bostadsförsörjningsprogram antas. I detta finns ställningstaganden som rör bostadsförsörjning för olika grupper i Malmö. Gällande riktlinjer finns i länken nedan.

Läs mer: *Handlingsplan för bostadsförsörjning*

Samhällsservice

Jämlik tillgång till samhällsservice av hög kvalitet är en grundförutsättning för att kunna leva ett gott liv, oavsett vilket livsskede en befinner sig i.

Att tillgodose behov av samhällsservice i stadsplaneringen innebär att säkerställa tillgång till mark och lokaler. För att uppnå ett effektivt markutnyttjande är det nödvändigt med nytänkande kring möjligheter för samutnyttjande. Ytkrävande anläggningar ska till exempel kunna rymma flera olika verksamheters behov. Fritids- och idrottsytor kan långsiktigt bidra till en hälsosam befolkning och en meningsfull fritid.

STRATEGIER

- Samhällsservice ska byggas ut i en sådan takt att förväntade behov tillgodoses.
- Samhällsservice ska vara lättillgänglig och lokaliseringar, tillsammans med utformning av det närliggande gaturummet, ska underlätta hållbara transportval som gång, cykel och kollektivtrafik.
- Utformning och lokalisering av byggnader och anläggningar för samhällsservice ska bidra till att uppnå ökad jämställdhet, integration, mångfald och tillgänglighet.
- Utrymmesbehov för enheter av varierande storlek ska kunna tillgodoses. Om möjligt ska verksamheten kunna expandera inom fastigheten.
- Malmö stad ska verka för att kommunens lokaler och mark kan utnyttjas som mötesplatser av andra grupper eller verksamheter större delen av dygnet och året samt stimulera alla som bedriver samhällsservice att sträva efter ett ökat samutnyttjande. Kärnverksamhetens grundläggande behov ska alltid säkerställas, och samtidigt kunna balanseras med andra behov i staden.
- Ett brett utbud av platser och lokaler som ger möjlighet till fysisk aktivitet, spontan och organiserad idrott, kulturverksamhet och pedagogisk verksamhet ska finnas jämnt fördelade över hela Malmö.
- Förskolor och grundskolor ska ha tillräcklig egen friyta av hög kvalitet på kvartersmark i anslutning till verksamheten. Friytan ska om möjligt placeras i anslutning till park för att fler grupper ska kunna använda ytorna vid olika tidpunkter.

DEFINITION

Med samhällsservice avses i detta sammanhang förskola, grundskola, gymnasieskola, fritids- och kulturverksamhet samt viss slags omsorgs- och vårdverksamhet (boendeformer med serviceinslag, som LSS och boenden för äldre tas upp i *Plan för samhällsservicens markbehov i Malmö*).

Läs mer: *Plan för samhällsservicens markbehov i Malmö*

Näringsliv, kommersiell service och besöksnäring

Malmö har ett blomstrande och diversifierat näringsliv som har stor betydelse för stadens attraktivitet och tillväxt. Näringslivet skapar arbetsplatser, försörjning och service för malmöbor och boende i kranskommuner och är en viktig motor på den regionala arbetsmarknaden. Variationen av branscher innebär att sårbarheten vid lågkonjunkturer minskar. Fortsatta satsningar inom miljö- och klimatområdet är viktiga för en grön tillväxt.

Störst andel förvärvsarbetande finns inom kommersiell service och olika kunskapsintensiva branscher som ryms inom blandad stadsbebyggelse. Det är viktigt att ta vara på de goda expansionsmöjligheter för denna typ av funktioner som finns i Malmö. Dessa branscher kompletteras bland annat av hamnverksamhet samt lager-, logistik och tillverkningsindustri som bedrivs i verksamhetsområden. Besöksnäringen bidrar i hög grad till Malmös varierade och breda utbud av handel, service, kultur, arrangemang, hotell, restauranger och caféer. Det behövs särskilda attraktioner som profilerar staden i ett regionalt, nationellt och internationellt perspektiv.

Malmö stad arbetar för att vara en stad som välkomnar, förstår och jobbar tillsammans med näringslivet. Ny kunskap och idéer kan ge näringslivet långsiktigt goda utvecklingsmöjligheter. Dialog mellan näringslivet och Malmö stad om långsiktiga visioner och för att lösa konkreta frågor i samband med etableringar och företagslokaliseringar är avgörande för en god näringslivsutveckling i staden.

STRATEGIER

- Malmö stad ska aktivt verka för att attrahera nya företag som kan bidra till en diversifierad näringslivsprofil. Därför ska ett varierat utbud av etableringsmöjligheter erbjudas. Befintliga byggnader och lokaler som är lämpliga för exempelvis företagande eller föreningsliv ska värnas.
- Företagslokaliseringar ska underlättas med regionala perspektiv och samverkan med grannkommuner.
- Malmö stad ska verka för att skapa en variation av arbetstillfällen med olika kvalifikationskrav. Personalintensiva verksamheter, samt verksamheter med låga kvalifikationskrav ska prioriteras.
- Etableringsmöjligheter för kontor och andra verksamheter med hög koncentration av arbetsplatser ska främjas i kollektivtrafiknära lägen.
- Malmö stad ska tillsammans med näringslivet dra erfarenhet av de satsningar som gjorts på miljö- och klimatområdet i Malmö. Cirkulär ekonomi och resursdelning ska uppmuntras.
- Innerstaden ska, tillsammans med andra strategiska platser och stråk, stärkas och anpassas till handelns strukturomvandling och förändrade mobilitets- och konsumtionsmönster.
- Nya handelsetableringar ska i första hand lokaliseras i strategiska lägen inom blandad stadsbebyggelse. Handel ska kunna rymmas i nya bostads-, kontors- och parkeringshus. Inga nya renodlade handelsområden ska utvecklas.
- Malmö ska fortsätta utvecklas till en av Europas ledande besöksdestinationer genom att skapa goda möjligheter för ett rikt stadsliv med ett varierat utbud av kommersiella, kulturella, sociala och rekreativa aktiviteter, samt goda kongress- och mässfaciliteter.

Läs mer: *Näringslivsprogram*

Stadens arkitektur och kulturmiljö

Hur stadsmiljön gestaltas har stor betydelse när Malmö växer. Planering, utformning och förvaltning av stadens byggda miljöer skapar förutsättningar för malmöbornas välmående. Arkitekturen och kulturmiljön bidrar till att bevara och stärka stadens attraktivitet som boendeort, besöksmål och som etableringsort för näringslivet. De förändringar som görs påverkar människor och sätter prägel på Malmö under lång tid. Därför behövs ett långsiktigt perspektiv på investeringar i den byggda miljön.

Malmös särart är ett samspel mellan gammalt och nytt. De förändringsprocesser som staden genomgått och dess anpassning till skiftande förhållanden i omvärlden avspeglas i unika och särpräglade kulturmiljöer. Parker och kanaler, stränder, kajer och hamnmiljöer är ovärderliga inslag i stadsbilden. Kulturlandskap och byar runtomkring Malmö har betydande kulturhistoriska värden.

Bevarande och varsam förvaltning av existerande miljöer kan tillsammans med genomtänkt placering och gestaltning av nya byggnader och utemiljöer lyfta fram stadens unika kvaliteter, förbättra stadsmiljöerna och ge stadsdelarna olika karaktärer. Byggnader av olika karaktär och höjd bidrar till orientering i staden. Vid viktiga noder i staden fungerar höga hus som landmärken och tydliggör platsers betydelse.

STRATEGIER

- Översiktsplanens tematiska fördjupning *Arkitekturstaden Malmö* ska vara vägledande för hur vi ska bevara, utveckla och förnya Malmö med arkitektur.
- Malmö ska präglas av omsorgsfullt utformade miljöer som gestaltas och förvaltas med utgångspunkt i malmöbornas behov och upplevelser. Malmö ska präglas av en mångfald i stadsrum, bebyggelsetyper, formspråk och funktioner.
- Malmös identitet ska vårdas och utvecklas i den byggda miljön. Arkitektoniska och kulturhistoriska värden ska värnas, liksom stadsdelarnas olika karaktärer.
- Platsers fysiska och sociala förutsättningar ska tas som utgångspunkt när den byggda miljön förändras. I befintliga områden ska tillskott av ny bebyggelse relatera till den existerande karaktären och kulturmiljön. I stora områden med ny blandad stadsbebyggelse och vid omfattande omvandling av existerande områden kan nya karaktärer tillskapas.
- Höga byggnader bidrar till profilering, identitetsskapande och kopplar samman Malmö visuellt. Höga byggnader ska stärka Malmös identitet genom omsorgsfull placering och utformning. Byggnaderna ska bidra till ett rikt och levande stadsliv och utgöra intressanta inslag som ökar orienterbarheten i staden.
- Den nära miljön vid bostaden ska bidra till trygghet och till möjlighet att lära känna sina grannar och få tillit till sin omgivning. Utformningen av kvarter och stadsdelar ska bidra till identitet i området som de boende kan vara stolta över.

KOMMANDE ARBETE MED ATT UTREDA FRAMTIDA BEBYGGELSETÄTHET I MALMÖ

Stadsbyggnadsnämnden har för avsikt att initiera en utredning om bebyggelsetäthet och byggnadshöjder i olika delar av staden och hur det kan utvecklas och förändras i framtiden. Syftet är att resultatet ska utgöra underlag för pågående och framtida aktualiseringar av översiktsplanen samt att ta fram riktlinjer som stöd för efterföljande planeringsprocesser.

Läs mer:
Arkitekturstaden Malmö
Riktlinjer för höga hus i Malmö

Resurseffektivt och klimatneutralt byggande

Ett resursmässigt effektivt och hållbart byggande bidrar till att minska byggandets belastning på miljön. För att nå hållbarhetsmål är det viktigt att arkitekturen och byggandet präglas av långsiktighet, resurs- och energieffektivitet samt klimatneutrala och sunda materialval. Detta kräver ett stärkt samarbete i byggprocessen och ökat fokus på hållbarhet ur ett livscykelperspektiv. Det inkluderar både anläggning, masshantering och infrastruktur, där byggmetoder och material värderas utifrån såväl funktion och ekonomi som klimatberäkning.

STRATEGIER

- Malmö stad ska etablera ett arbetssätt där organisationen i samband med upphandling, planering och byggande stegvis minskar sin negativa klimatpåverkan med sikte på att uppnå ett klimatneutralt Malmö år 2030.
- Malmö stad ska tillsammans med aktörer utveckla metoder och processer för klimatneutralitet vid markanvisningar, detaljplane- och bygglovsprocesser. Klimatneutrala bygg- och anläggningsprojekt, samt energilösningar i stadens regi ska vara föredömen.
- Malmö stad ska uppmuntra klimatneutralitet i byggande och minskad användning av obrukade råvaror, miljöstörande ämnen och kemikalier vid förvaltning, renovering och rivning utifrån livscykelperspektiv. Klimatkalkyler ska förespråkas vid anläggning, ny- och ombyggnad samt upprustning av befintligt bestånd. Malmö stad ska uppmuntra gröna hyreskontrakt som ger medvetna hyresgäster.
- Malmö stad ska uppmuntra noll- och plusenergilösningar samt förnyelsebar energiproduktion, särskilt i integrerade lösningar, vid anläggning, ny- och ombyggnation samt vid upprustning av det befintliga beståndet.
- Malmö stad ska arbeta för lokal masshantering för att bidra till minskade transporter, kortare byggentreprenader och bättre ekonomi.

MILJÖVÄNLIGT BYGGANDE I MALMÖ STAD

Miljöbyggstrategin är tillgänglig för alla som vill bidra till en hållbar stadsutveckling. Malmö stad har skrivit under *Nationella färdplanen 2045*. Malmö stad stöttar bygg- och anläggningssektorns *Lokal färdplan för Malmö 2030 (LFM30)*.

Läs mer: *Hållbart och klimatneutralt byggande*

Markföroreningar samt farliga och störande verksamheter

När stadens mark används allt mer effektivt ökar risken för konflikter mellan pågående farliga eller störande verksamheter och övrig stadsbebyggelse. I befintliga stadsmiljöer finns också risk för markföroreningar som kan försvåra eller fördyra nybyggnation – exempelvis vid omvandling av tidigare industriområden. Det är viktigt att åtgärder vidtas och att planeringen genomförs så att en tät stad uppnås utan att malmöbornas säkerhet och hälsa äventyras.

STRATEGIER

- För att undvika stora säkerhetsavstånd ska risker företrädelsevis hanteras vid riskkällan eller genom att annan bebyggelse utgör barriär mellan riskkällan och känsliga eller personintensiva funktioner.
- Ny farlig eller störande verksamhet ska inte placeras nära känsliga eller personintensiva funktioner. Befintliga verksamheter i eller i anslutning till blandad stadsbebyggelse ska kunna fortsätta verka men se till att riskbilden inte ökar. I de fall ny blandad stadsbebyggelse uppförs intill farliga eller störande verksamheter kan den nytillkomna bebyggelsens funktioner behöva begränsas så att riskbilden inte ökar.
- Ansvarsfrågor kring markföroreningar ska klargöras i tidiga planeringsskeden, så att marken kan undersökas och föroreningar saneras.
- Nya och befintliga kraftledningar, där koncessioner löper ut, ska om möjligt förläggas i marken.

DEFINITION AV FARLIGA OCH STÖRANDE VERKSAMHETER

Med farlig verksamhet avses sådana som kan omfattas av bestämmelserna för farliga verksamheter enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Med störande verksamhet avses sådana som klassas som miljöfarliga enligt miljöbalken och som påverkar omgivningen med höga nivåer av luftemissioner eller buller. Miljöfarliga verksamheter kan även medföra andra olägenheter i boendemiljön, exempelvis obehaglig lukt.

Läs mer: *Stadsutveckling i industrinära lägen*

GRÖNA OCH BLÅ MILJÖER

Människor har behov av närhet till gröna och blå utemiljöer med olika karaktärer och kvaliteter. Parker, naturområden, vattenmiljöer, fritidsområden, träd och andra blågröna strukturer förbättrar malmöbornas hälsa och rekreationsmöjligheter, mildrar effekter av klimatförändringar, ökar den biologiska mångfalden och bidrar till en attraktiv stad.

Alla samhällsgrupper ska kunna ha närhet till både stora och små parker, oavsett boendeform eller stadsdel. Tillgång till parker inom korta avstånd bidrar till ökad fysisk aktivitet som i sin tur minskar risken för flera livsstilsrelaterade sjukdomar och förbättrar den mentala hälsan.

Havs- och kustberoende fritidsaktiviteter, näringsliv och verksamheter stärker Malmös attraktivitet och identitet som kuststad. Under havsytan finns en unik och känslig biologisk miljö, full av liv. Hög biologisk mångfald är nödvändigt för att ekosystemen ska kunna förse människor med livsnödvändiga tjänster. Malmös högvärdiga jordbruksmark är en viktig resurs som ska värnas.

Park och natur

Det finns en tydlig koppling mellan god hälsa och närhet till gröna och blå miljöer. Människor har behov av grönskande utemiljöer med olika karaktärer och kvaliteter som bäst ryms i stora park- och naturområden. En förutsättning för att park- och rekreationsområden ska användas regelbundet är att de finns på korta avstånd från bostäder, skolor och arbetsplatser. Om så inte är fallet blir det extra viktigt med ett nätverk av rekreativa gröna och blå närmiljöer. Malmös miljöer längs kust, kanaler och vattendrag har potential att utvecklas och användas mer.

STRATEGIER

- Arealen park och natur ska öka. Mer grönska ska eftersträvas i hela staden. Antalet träd i staden ska öka. Utbyggnad ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på befintliga natur- och rekreationsvärden.
- Tillgång och tillgänglighet till parker och naturområden ska öka, bland annat genom grönblå stråk. Parker ska ligga lättillgängliga och integrerade med bostäder. Områden som påverkar många människor ska prioriteras.
- Malmö ska ha en mångfald av små och stora parker, naturområden och torg, strategiskt placerade och jämnt fördelade i kommunen.
- Kanalernas potential som attraktiva mötesplatser för rekreation och uteliv ska tas tillvara och utvecklas.

Läs mer: *Grönplan för Malmö 2003*

Havet och kusten

Malmös havsnära läge är en stor tillgång och att ta tillvara denna kvalitet är viktig för stadens fortsatta utveckling. Havet och dess kuststräcka har stor betydelse för rekreation och naturupplevelser, fysisk aktivitet och pedagogik samtidigt som det är viktigt för näringslivet. Fisket och hamnverksamheten har haft stor betydelse för stadens utveckling och Öresund är ett av världens mest trafikerade farvatten.

Öresund har samtidigt ett rikt marint djur- och växtliv som både är unikt och känsligt. Det finns stora sammanhängande musselbankar och grunda ålgräsängar som är viktiga uppväxtområden för fisk, kräftdjur och andra marina organismer som behöver värnas.

Kustnära stadsmiljöer är en viktig del av Malmös attraktionskraft. I vissa lägen kommer staden att fortsätta växa genom nytillskott av bebyggelse på utfyllnader i havet som kombinerar exploateringsbar mark med klimatanpassning (läs mer i *Klimatanpassning*).

STRATEGIER

- Malmö ska fortsätta utvecklas med attraktiva kustnära stadsmiljöer. Malmö stad ska ha en positiv och tillåtande syn på stadsutveckling, fritidsaktiviteter och näringsliv med behov av närhet till vattnet. Det stärker Malmös attraktivitet och identitet som kuststad.
- Stadsutvecklingen ska bidra till att Öresund förblir ett friskt och levande hav där ett rikt växt- och djurliv och möjligheter till rekreation och upplevelser kombineras med fiske, sjöfart och energiproduktion.
- Tillgängligheten till kust, vattendrag, kanaler, hamnbassänger och kajkanter för rekreation, fritidsaktiviteter och småskalig näringsverksamhet ska förbättras. Ett sammanhängande kuststråk ska skapas genom hela kommunen.
- Malmö stad ska aktivt verka för att långsiktigt säkerställa havets ekosystemtjänster, bland annat genom fler marina naturreservat och att Öresund blir ett biosfärområde i enlighet med Unescos program *Man and the Biosphere.*
- För att uppnå en hållbar utveckling och god hushållning av havet ska Malmö stad samarbeta med såväl grannkommuner, Danmark och övriga Östersjöländer, som med näringsliv och andra aktörer.

Läs mer:
Malmös vatten
Man and the Biosphere

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en förutsättning för ett fungerande samhälle. Mångfalden av arter och naturmiljöer förser oss med livsviktiga ekosystemtjänster som pollinering, olika typer av rekreation och skadedjurskontroll.

Trots att ett nytt naturreservat har bildats, dammar och ängsmarker har skapats och det bedrivs aktiv naturvård i kommunen har Malmös förutsättningar för biologisk mångfald försämrats de senaste åren. En uppföljning av 165 utpekade naturområden i Malmö visade att många naturområden har minskat i både storlek och biologisk kvalitet. Den förutspådda befolkningsökningen i Malmö kommer att kräva en god framförhållning gällande tillgång på naturmark i framtiden.

STRATEGIER

- Gröna och blå miljöer, främst artrika och hotade, ska bevaras, utvecklas och nyskapas. Översiktsplanens genomförande ska som helhet att stärka den biologiska mångfalden i Malmö.
- Naturvårdsplanen ska vara vägledande för ett förbättrat naturvårdsarbete.
- Områden med höga naturvärden ska få ett starkt skydd och hotade eller sällsynta arter ska värnas.
- Kvaliteten på gröna och blå miljöer ska förbättras genom ökad biologisk mångfald och flera olika ekosystemtjänster.
- Den biologiska mångfalden i havet ska få bättre förutsättningar genom minskad övergödning, minskade utsläpp av olika typer av miljögifter samt minskad nedskräpning av havet från sjöfart och landbaserade verksamheter
- Naturvärdesinventeringar ska utföras i tidiga skeden vid kommunal planering, när så behövs.

Läs mer: *Naturvårdsplan för Malmö*

Landsbygd och jordbruk

Ett hållbart samhälle förutsätter ett samspel mellan stad och en levande landsbygd. En tätare stad sparar värdefull mark. Jordbruksmarken är en ändlig resurs som måste värnas så att jordbrukslandskapet fortsatt kan generera ekosystemtjänster, som är grunden för en långsiktig matproduktion.

Landsbygdens strukturer och funktioner vittnar om historien och är viktiga för förståelsen av jordbrukslandskapet.

STRATEGIER

- Jordbruk och livsmedelsproduktion ska vara den dominerande verksamheten på Malmös landsbygd.
- Jordbrukslandskapets karaktäristiska öppenhet ska bevaras. Tätorter och byar ska vara åtskilda med öppet landskap.
- Möjligheten att nyttja landsbygden för rekreation ska förbättras.
- I planering och förvaltning ska kommunen öka jordbrukets miljöanpassning samt stödja metoder som främjar ekosystemtjänster.
- Malmö stad ska göra det möjligt för fler småskaliga verksamheter i stadens omland, för att bidra till en mer levande landsbygd. Etablering av nya verksamheter ska ske på jordbrukslandskapets villkor.

TRAFIK

Helhetssyn på trafiken och dess infrastruktur är en förutsättning för en hållbar samhällsutveckling. Ett trafiksystem med människan i fokus gynnar stadslivet och malmöborna. Malmös geografiska läge och roll som nod i transportsystemet gör att både nationell och internationell trafik ska samspela med lokal och regional trafik och mobilitet.

En väl fungerande infrastruktur för transporter skapar goda förutsättningar för näringslivet och stödjer såväl den lokala som den regionala arbetsmarknaden. Att bygga staden tät gör att infrastrukturen och kollektivtrafiken utnyttjas bättre och det ger totalt sett lägre utsläpp från trafiken.

Planeringen ska också bidra till minskade luftföroreningar genom att ge goda möjligheter att gå, eller välja att cykla istället för bil. Ett förändrat trafiksystem är en viktig nyckel i arbetet för minskade utsläpp av växthusgaser.

Mobilitet och trafikinfrastruktur

Trafiksystemets uppgift är att föra samman invånarna i en levande stadsväv, stödja näringslivet och bidra till en rörlig arbetsmarknad för såväl malmöbor som regionens övriga invånare.

Trafiksystemets omfattning och användning är avgörande för stadens funktionalitet och attraktivitet. Stadens och regionens befolkningstillväxt kommer att öka trycket på det befintliga trafiksystemet och en tydligare prioritering mellan olika färdmedel kommer därför att behövas i staden. Varje del av trafiksystemet behöver utformas så att bästa möjliga nytta uppnås med den yta och de resurser som finns till förfogande.

Stadens gaturum är inte bara transportkorridorer, där sker också många möten mellan stadens invånare. Gaturummens utformning är alltså viktigt även för stadens sociala liv. Framtidens mobilitet och infrastruktur behöver vara utrymmeseffektiv för att ta vara på marken i staden och ge plats för ett vitalt stadsliv. Plats kommer att behöva omdisponeras från ytkrävande trafikslag för att uppnå översiktsplanens prioriterade inriktningar.

Samhället går mot en allt mer utvecklad delningsekonomi, som tillsammans med ny fordonsteknik kan bidra till mer hållbara transporter.

STRATEGIER

- Staden ska ha en beredskap för en fortsatt befolkningstillväxt och mark ska reserveras för en fortsatt utveckling av kapacitetsstarka och ytsnåla transportslag som underlättar förflyttning inom staden och regionen.
- Trafiksystemet ska utformas så att en större andel väljer att gå, cykla och åka kollektivt. Framkomlighet för dessa trafikslag ska prioriteras, så att en miljömässigt och socialt hållbar tillgänglighet uppnås.
- Vid trafiksystemets planering, utformning och gestaltning ska omsorg läggas vid skilda förutsättningar, behov och erfarenheter för barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och andra grupper. Samspel mellan olika trafikanter ska uppnås för ökad trafiksäkerhet och en trygg, hälsofrämjande, attraktiv och inkluderande stad. Med en utvecklad dialog ska fler grupper få inflytande över utformningen av trafiksystemet i staden.
- Gaturummen ska ges en god utformning så att de inte bara är attraktiva att färdas längs, utan även att vistas i. Fysiska och mentala barriärer ska arbetas bort. Konsekvensbedömningar ska utvecklas till att omfatta sociala aspekter som inkluderar jämlikhet och jämställdhet.

Läs mer:
Trafik- och mobilitetsplan

Promenadstaden

När staden växer, länkas samman, byggs tätare och får nya målpunkter blir fotgängarperspektivet allt viktigare. De allra flesta förflyttar sig dagligen mer eller mindre långt till fots. Praktiskt taget alla förflyttningar börjar och slutar med gång, oavsett vilka färdmedel som används i övrigt. Fotgängare är ”positiva trafikmängder” som ger folkliv och hälsa. Därför är det viktigt att skapa inbjudande stadsmiljöer som gör det trevligt att röra sig till fots och vistas i staden. Malmö har med sin topografi och relativt korta avstånd goda förutsättningar att bli en mer gångvänlig stad. En tät funktionsblandad stad med ett finmaskigt gatunät ger goda förutsättningar för människor att röra sig till fots. Att samla gång- och cykeltrafik i gemensamma stråk gynnar handel och service samtidigt som det bidrar till folkliv och trygghet.

STRATEGIER

- Fotgängare ska ha god tillgänglighet i hela Malmö. Oavsett ålder, kön och fysisk förmåga, ska alla tryggt kunna röra sig till fots i hela staden, utan onödiga omvägar, nivåskillnader eller dröjsmål. Stadsmiljön ska inbjuda till promenader och transport till fots.
- Genom att utgå från barnperspektivet ska fler trygga och säkra korsningspunkter skapas och gatornas barriäreffekt minskas.
- Stor vikt ska läggas vid fotgängarnas ytbehov, och god orienterbarhet samt vägvisning ska eftersträvas i stadsmiljön.
- Viktiga målpunkter som torg, parker och stationer ska kopplas samman bättre för fotgängare och mentala avstånd minskas genom olika åtgärder, exempelvis tydligare vägvisning.

Cykelstaden

En stad där invånare och besökare snabbt och enkelt kan ta sig fram med cykel ger en tystare och lugnare stadsmiljö, minskad miljöpåverkan och förbättrad folkhälsa. Idag sker en snabb utveckling med en mångfald av cykelfordon som möjliggör för fler grupper att välja cykel som transportmedel. Stora effekter kan uppnås med förhållandevis små investeringar i cykelinfrastruktur.

Cykelstråk som förbinder stadsdelar och målpunkter bidrar till att länka samman staden och kan ha en positiv effekt på trygghet och jämställdhet. Regionala cykelstråk ökar möjligheten att pendla hållbart i regionen.

STRATEGIER

- Cyklande ska bli ett självklart förstahandsval för fler grupper i staden. Stadens omfattande cykelvägnät ska därför fortsatt byggas ut och vara framträdande i stadsbilden.
- Det ska vara tryggt och säkert att röra sig med cykel i hela staden. Genom att utgå från barnperspektivet ska fler trygga och säkra korsningspunkter skapas och gatornas barriäreffekt minskas. Alla barn ska ha möjlighet att cykla till skola och förskola i en trafiksäker miljö.
- God orienterbarhet och vägvisning ska eftersträvas.
- Stor vikt ska läggas vid cyklisternas ytbehov. Cyklisternas parkeringsbehov ska säkerställas vid såväl bostäder som målpunkter, exempelvis i anslutning till tågstationer, köpcentrum och fritidsanläggningar.
- Malmö stad ska planera för supercykelstråk som binder samman befolknings- och arbetsplatstäta områden samt kollektivtrafiknoder inom samt till och från Malmö.

SUPERCYKELSTRÅK

Malmö stad har utrett förutsättningarna för supercykelstråk och sex olika stråk har identifierats som intressanta för konceptet. Supercykelstråk är snabba, framkomliga, kapacitetsstarka cykelvägar med hög komfort och tydlig identitet. De ska även ha hög standard avseende trafiksäkerhet och trygghet.

Läs mer:
Supercykelstråk i Malmö
Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö

Kollektivtrafik

En välutbyggd, strukturbildande kollektivtrafik är grundläggande för staden. En tillförlitlig och attraktiv kollektivtrafik med hög kapacitet bidrar till ett snabbt och enkelt resande som länkar samman staden med regionen och Europa. Knutpunkter och stråk för kollektivtrafik är starka incitament för stadsutveckling och stadsomvandling.

I syfte att stärka och säkra regionens kopplingar till Köpenhamn och Danmark planeras för ett framtida metrosystem som kopplas ihop med Köpenhamns metro. Metrosystemet kan förlängas in i Malmö och bli en del av framtida kollektivtrafiksystem i staden. Metron är en viktig investering för framtiden.

Stadens tillväxt har gjort att det redan idag råder kapacitetsbrist i vissa kollektivtrafikstråk. Investeringar krävs nu för att säkerställa att kollektivtrafikens fortsatta utveckling, samtidigt som stadsmiljö, bullernivåer och luftkvalitet förbättras och energi- och klimatmål uppnås.

STRATEGIER

- Stadsplanering och kollektivtrafik ska stödja varandra. Kollektivtrafikstråk ska vara den strukturella stommen i stadsbyggandet, samtidigt som dess barriäreffekt ska minska. Storstadspaketet och en framtida metro ska vara strukturerande för utbyggnaden av staden.
- Kollektivtrafikens framkomlighet ska prioriteras och dess attraktivitet ska stärkas genom att underlätta för byten med andra trafikslag. Bytespunkterna ska erbjuda trygga miljöer med anslutande gång- och cykelstråk.
- Malmö stad ska tillsammans med andra aktörer arbeta för ett nytt strukturerande kollektivtrafiksystem med högre kapacitet, som samtidigt är väl integrerat i staden. Platser i anslutning till kollektivtrafikens stationer och hållplatser ska rustas upp och omvandlas för att attrahera ny bebyggelse och nya målpunkter.
- För att få fler att välja kollektiva färdmedel till och från staden ska Malmö stad samarbeta med berörda aktörer så att regionens kollektivtrafik blir snabbare, bekvämare, säkrare, tryggare samt mer tillförlitlig och lättanvänd, för alla grupper i samhället.

Läs mer: *Storstadspaketet*

KOLLEKTIVTRAFIK SOM MÖTER BEHOVEN

En växande befolkning kräver ett nytt strukturerande, kapacitetsstarkt och miljövänligt kollektivtrafiksystem. Det är en stor satsning som medför omfattande utredningsarbeten och stora investeringar. En utmaning är att finna plats för uppställning och service av fordonen. Malmö stad behöver därför fortsätta planera för framtida resbehov och göra det tillsammans med andra aktörer. Plats behöver reserveras i stadsmiljön och gatumiljöer rustas upp. Det nya kollektivtrafiksystemet kan till exempel utgöra ett tekniskt och resandemässigt integrerat system med den planerade metron från Köpenhamn vidare in i Malmö eller fungera som ett eget system. Fortsatta utredningar behövs.

STORSTADSPAKETET

Storstadspaketet är Malmö stads del i Sverigeförhandlingen. I Sverigeförhandlingens uppdrag ingår att förhandla om åtgärder som förbättrar kollektivtrafiken och som leder till ökat bostadsbyggande i Sveriges tre storstadsregioner Stockholm, Göteborg och Skåne.

För Malmös del innebär Storstadspaketet en satsning på 26 750 bostäder till år 2035, mot statlig medfinansiering av åtta busslinjer, tågsatsningen Malmöpendeln och fjorton cykelbanor.

Biltrafik

Biltrafiken är viktig för staden men den behöver ske på ett hållbart sätt. För biltrafiken kvarstår olösta utmaningar avseende klimatpåverkan, luftkvalitet, trafiksäkerhet, trängsel, buller, barriäreffekter, hälsoaspekter samt dess stora ytanspråk. Teknikutvecklingen kan lösa delar av dessa, men andra problem kvarstår och kan förvärras om biltrafiken ökar.

STRATEGIER

- Genom planering och reglering ska transportsystemet styras till att bli mer yteffektivt och energieffektivt.
- Med effektiva styrmedel (exempelvis parkeringsavgifter), beteendepåverkan och genom att erbjuda attraktiva alternativ ska onödiga bilresor förhindras och biltrafikens andel minska. Rena och tysta transporter ska främjas, men även bildelning i form av exempelvis bilpooler.
- Huvudgator ska ges en stadsmässig utformning med lugnare trafiktempo och minskad barriärverkan. I vissa fall kan kapaciteten för biltrafiken behöva ges lägre prioritet, genom lägre farter och tätare passager för fotgängare och cyklister, så att andra färdmedel och vistelsemiljöer kan utvecklas. Huvudgator som idag fungerar som infartsleder behöver bibehålla en hög kapacitet för person- och godstrafik.
- Längs huvudgator ska näringslivets transporter och kollektivtrafik med hög kapacitet prioriteras framför privatbilism.

Läs mer: *Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö*

Godslogistik

Fungerande varu- och avfallsflöden är avgörande för att staden ska fungera. Godshanteringen är i förändring med exempelvis en ökande e-handel. För att ta mindre yta i anspråk samt reducera störningar i den täta staden måste godshanteringen utvecklas.

Malmös geografiska läge gör staden betydelsefull för internationella godsflöden och Malmö ligger längs en av de prioriterade kärnkorridorer som EU har definierat. Färdigställande av Fehmarn Bält-förbindelsen påverkar både regionala och nationella godsflöden och ökar behovet av en väl utbyggd infrastruktur för järnvägstransporter.

I takt med arbetsmarknadsregionens befolkningstillväxt förväntas även persontågtrafiken att öka vilket innebär utrymmesmässiga utmaningar för Malmö bangård. Bangården rymmer idag bland annat en kombiterminal, olika verkstäder och reperationsplatser, tvättfunktioner, förråd, persontågsuppställning och den utrymmeskrävande rangerfunktionen för nationella och internationella tåg.

Hamnen är viktig för staden och dess framtida utveckling. Dess strategiska läge möjliggör effektiva logistiklösningar för kombinerad sjöfart, järnväg och väg.

STRATEGIER

- Samordning- och samlastningsmöjligheter för godslogistik ska främjas, såväl inom regionen som inom mer täta delar av staden. I den täta staden ska småskaliga distributionslösningar med eldrift stödjas.
- Väl fungerande varu- och avfallsflöden ska säkras. Via regionala samarbeten ska godstransporter med tåg och till sjöss gynnas och samlastningsmöjligheter vid externa terminaler ska undersökas så att varje transport lastas med så hög fyllnadsgrad som möjligt.
- Risker med transporter av farligt gods ska minskas genom lastningsföreskrifter och åtgärder som leder till ett lugnt och jämnt trafiktempo.
- För att säkra hållbara godstransporter på järnväg ska Malmö stad verka för att en yttre godsbana längs Yttre Ringvägen kommer till stånd.
- Malmö stad ska verka för en effektiv användning av bangården. Den behöver anpassas efter framtidens behov och då persontågtrafikens och hamnens behov prioriteras, samt övrig godshantering med Malmö som start- och målpunkt.

- Malmö stad ska verka för att rangeringen av det långväga godset på järnväg lokaliseras till en plats i regionen där den kan expandera och ges en ändamålsenlig utformning. På så sätt frigörs plats för bland annat persontågtrafikens behov och kombiterminalens funktioner kan ges plats för fortsatt utveckling. När rangerfunktionen avvecklats försvinner också en betydande och centralt placerad riskkälla vilket möjliggör en effektivare användning av den bangårdsnära marken.
- Malmö hamn ska fortsätta utvecklas för att stärka näringslivets behov av trimodala logistiklösningar.

Läs mer: *Godstrafikprogram för Malmö*

KLIMATANPASSNING OCH TEKNISK FÖRSÖRJNING

För att lokala kretslopp ska fungera behöver staden ha anläggningar för lagring och behandling av olika avfallsslag.

De goda förutsättningar som finns i Malmö för att producera el, värme och gas från förnybara energikällor som vind, biomassa, geoenergi och sol ska tas till vara och utnyttjas på bästa sätt. På sikt ska Malmös energi- och transportsystem försörjas enbart med förnybara energikällor, främst lokalt producerade, och kännetecknas av effektiv och säker energianvändning.

Genom olika åtgärder för klimatanpassning säkras Malmös framtid som kustnära stad.

Klimatanpassning

Klimatanpassning innebär att staden har en beredskap i planeringen och vidtar åtgärder som mildrar eller hindrar negativa effekter av klimatförändringarna som kraftiga skyfall, extrema vattenstånd, stormar, värmeböljor och torka.

Olika klimatanpassningsåtgärder behöver genomföras på kort, mellan och lång sikt, för att minska riskerna för skador på bebyggelse, infrastruktur och natur- och kulturmiljöer samt människors liv och säkerhet. Med multifunktionella åtgärder kan ytterligare värden skapas för stadens invånare.

Högt havsvattenstånd innebär översvämningsrisk i delar av staden och grundvattnet kan påverkas med stigande nivåer och risk för saltvatteninträngning. Malmö tar i sin planering hänsyn till behov av skydd mot framtida havsnivåhöjningar genom att planera för etappvisa skyddsåtgärder för att skydda befintlig och ny bebyggelse på kort och lång sikt.

I *Skyfallsplan för Malmö* har strategier för ökad motståndskraft mot konsekvenser av skyfall tagits fram. För att nå målen krävs insatser både på kommunal och privat mark.

STRATEGIER

- Lägsta nivå för ny bebyggelse ska vara 3,2 meter över havet.
- Klimatanpassning till följd av stigande havsnivåer ska beaktas både vad gäller planering, exploatering, anläggnings- och byggnadsarbete, underhåll och drift samt beredskap. Vid nyexploatering och förändringar i stadsmiljön ska den befintliga stadens skyddsbehov beaktas och ges bästa förutsättningar.
- Skyfallsaspekten ska beaktas i Malmö stads arbete, från planering och anläggning till underhåll och drift, så att risken för skador vid skyfall minskar. Malmö stad ska verka för att åtgärder som minskar effekter av skyfall vidtas både på kvartersmark och allmän plats.
- Andelen hårdgjord yta i staden ska minskas för ökad infiltrationsförmåga. Vegetationstäckning och antalet stora träd ska öka.
- Malmö stad ska göra plats för skyfallsvattnet överallt där så är möjligt. Stadens parker, fritidsytor och privata fastigheter ska kunna användas för fördröjning av vatten vid skyfall. Ytor som reserveras för fördröjning ska definieras.
- Ny bebyggelse ska inte öka risken för översvämning av befintlig bebyggelse.
- Effekter av klimatförändringar som leder till torka, låga eller höga grundvattennivåer, stormar och värmeböljor behöver studeras vidare för att kunna anpassa stadsmiljö och stadsstruktur.

PLANERINGSUNDERLAG FÖR KLIMATANPASSNING

Malmö stad utgår från SMHI:s underlag vid kommunens planläggning av mark och vatten. SMHI ansvarar i Sverige för att ta fram underlag avseende klimatförändringar och havsnivåhöjningar. Dessa utgår från olika scenrior framtagna av FN:s klimatpanel IPCC. Malmö stads planering utgår från IPCC:s västra scenario, RCP 8.5, med en planeringshorisont på 100 år och en tillfällig högvattenhändelse med en återkomsttid på 200 år.

ARBETE PÅGÅR MED EN STRATEGI FÖR KUSTSKYDD

Strategin ska utgöra grund för klimatanpassningen i Malmös fysiska planering till följd av stigande havsnivåer och relevanta delar ska införlivas i översiktsplanen. Strategin ska belysa skyddsbehov av befintliga och planerade byggnader och anläggningar på kort, mellan och lång sikt utifrån risk- och konsekvensbedömningar.

- Strategin ska redogöra för etappvisa, påbyggnadsbara, punktvisa, inre och yttre skydd mot havsnivåhöjningar.
- Skydden ska dimensioneras utifrån konstruktionernas livslängd och vid tidpunkten aktuellt klimatunderlag.

Koordinering med VA-systemet, påverkan på hamnverksamhet, möjlighet till rekreation, havsströmmar och marina naturvärden med mera ska utredas och ge underlag till framtida åtgärds- och handlingsplaner för kustskydd mot höjda havsnivåer.

Läs mer:
Skyfallsplan för Malmö
Handlingsplan för skyfallsåtgärder i Malmö stad

Infrastruktur för vattenförsörjning och avlopp

Malmös allmänna dricksvatten har sitt ursprung i vattentäkter belägna utanför kommunen. I framtiden kan vattenbrist bli ett vanligare problem på grund av klimatförändringar, föroreningar och en ökad befolkning.

Avloppsnätet har idag för låg kapacitet i vissa delar, med exempelvis bräddning och källaröversvämningar som följd. En framtida utbyggnad av staden ställer höga krav på underhåll och förnyelse av allmänna VA-anläggningen i en takt som motsvarar stadens behov. Förnyelsearbetet måste även ta hänsyn till en utökad regional samverkan om VA.

STRATEGIER

- För att skydda och hushålla med vatten ska Malmö stad, tillsammans med berörda aktörer, arbeta förebyggande genom kunskapshöjning, beteendepåverkan, tillsyn och kontrollprogram, samt försök med återanvändning av dag- och spillvatten.
- Malmö stad ska i sin verksamhet använda material och metoder samt tillståndsgivning som hindrar att skadliga ämnen når grundvatten, vattendrag eller hav.
- För att uppfylla miljökvalitetsnormer samt skydda miljön och människors hälsa ska VA-systemen anpassas för att minska bräddningen till kanalerna. I detta ingår byggandet av Malmö avloppstunnel. Därtill ska Malmö stad ställa krav på hög skyddsnivå på enskilda avlopp samt via VA SYD fullfölja planerade utbyggnader av kommunalt VA.
- Malmö stad ska underlätta för framtida utbyggnaden av Sjölunda avloppsreningsverk, så det i framtiden också ska kunna behandla avloppsvatten från andra kommuner.
- En långsiktigt säker dricksvattenförsörjning för malmöborna ska säkerställas. Vattentäkter, inklusive reservvattentäkter, där dricksvatten hämtas ska ha ett långsiktigt skydd.

Läs mer: *VA-utbyggnadsplan för Malmö*

Dagvatten

Malmö stad har sedan 1980-talet arbetat med öppna lösningar för att rena och fördröja dagvatten. Utgångspunkten är att vatten är en resurs i stadsmiljön med estetiska, pedagogiska och ekologiska värden. Öppna lösningar, som exempelvis dammar, kräver ytor vilket är en utmaning i den täta staden.

Delar av Malmös ledningssystem är hårt belastat, framför allt där dagvatten och avloppsvatten går till samma ledning. Detta leder till regelbundna källaröversvämningar. Det finns därför behov av att förbättra dagvattensituationen, främst genom att öka fördröjningen och ta hand om dagvattnet lokalt.

STRATEGIER

- Öppna dagvattenanläggningar ska vara väl integrerade med omgivande miljö och stärka platsens värden, funktioner och ekosystemtjänster.
- Dagvattenhantering ska utformas så att risken för översvämning inte ökar på befintliga fastigheter.
- Dagvattenhantering ska utformas så att vattenkvaliteten hos recipienten inte försämras.
- I tidiga planeringsstadier för nya områden och vid ombyggnad av befintliga stadsmiljöer ska säkerställas att dagvattenfrågan kan lösas på platsen och att hänsyn tas till recipienter och dagvattenutsläpp.

Läs mer: *Malmös vatten*

Energiförsörjning

Energisystemet, inklusive transporter, står för en stor del av utsläppen av växthusgaser som bidrar till miljöproblem och till global uppvärmning. Förnybara energikällor behöver successivt fasas in och fossila bränslen fasas ut.

I Malmö finns goda förutsättningar att producera el, värme och gas från förnybara energikällor som vind, biomassa, geoenergi och sol. Det är viktigt att se energifrågor i ett helhetsperspektiv där olika system kan samordnas för synergieffekter. Visionen för 2030 är att hela Malmö som geografiskt område försörjs till 100 procent av förnybar och återvunnen energi.

STRATEGIER

- Malmö stad ska främja etableringen av små- och storskalig förnybar energiproduktion. Behovet att kunna lagra energi kommer att öka och ytor för detta ska säkerställas i staden.
- Landbaserad vindkraft ska i första hand lokaliseras till platser i Malmö som redan är påverkade av buller och storskaliga verksamheter. Etablering av havsbaserad vindkraft och annan havsbaserad energiproduktion, som vågkraft, ska utredas. Havsbaserad vindkraft ska samordnas med danska initiativ.
- Malmö stad ska bereda plats för infrastruktur som gör det möjligt att använda fordon som drivs med förnybara drivmedel.
- Malmö stad och dess bolag ska samarbeta med aktörer inom energiområdet för att möjliggöra god planering för hållbar energiförsörjning. Lokal elproduktion ska utvecklas i samarbete med bygg- och anläggningsbranschen i stadens resurseffektiva och klimatneutrala byggande.

UTMANING ATT SÄKRA ENERGIFÖRSÖRJNING

Kommunfullmäktige antog gällande Energistrategi och Miljöprogram 2009. I dessa anges att hela Malmö ska försörjas av förnybar energi år 2030. För att nå visionen krävs det nya grepp. Sedan energistrategin antogs har det skett stora förändringar på energimarknaden. Även frågan om risken för effektbrist i systemet i Malmö har uppmärksammats. Detta skulle kunna leda till att Malmös utbyggnad blir hämmad, både vad gäller etablering av nya verksamheter, byggande av bostäder och elektrifiering av transportsektorn. Förslag på ny energistrategi som ska adressera energiförsörjning och effektproblematik samt en handlingsplan med åtgärder för att nå antagna mål är under framtagande. Även förslag på nytt Miljöprogram för Malmö stad är under framtagande.

Läs mer:
Energistrategi för Malmö
Miljöprogram för Malmö stad
Solguiden
Planeringsunderlag för vindkraft i Malmö

Hållbar avfallshantering och slutna kretslopp

I den hållbara staden är det nödvändigt med en avfallshantering som gör det möjligt att hantera och förebygga avfall på ett tillgängligt, säkert och miljöeffektivt sätt. De olika stegen i avfallshierarkin påverkar stadsbyggandet på olika nivåer. Viktigast är att förebygga och minimera avfallet, i andra hand ska produkter återanvändas och i tredje hand ska material återvinnas. Först i fjärde hand ska avfall återvinnas som energi och i sista hand deponeras.

Ett hållbart omhändertagande och förebyggande av avfall kräver plats och fysiska förutsättningar i stadsmiljön, vilket möjliggörs genom en tidig hantering i planeringsprocesserna. För att hela avfallskedjan ska bli mer cirkulär behöver staden utöver anläggningar för sortering, lagring och behandling av olika avfallsslag även göra plats för återbruk, delningsfunktioner och möjligheter till reparation.

Täta kvarter kan kräva anpassning av hanteringen av hushållsavfall, exempelvis genom platser för lokal omlastning för att minimera tung trafik och ge plats åt ekosystemtjänster och sociala mötesplatser.

STRATEGIER

- För att minimera avfall ska Malmö stad verka för att verksamheter och funktioner för delning etableras.
- Befintliga återvinningscentraler ska kompletteras med fler. Samtliga ska ha ökat fokus på återbruk.
- Nya mindre insamlingsplatser, både permanenta och ambulerande, med fokus på återbruk och kunskap ska komplettera återvinningscentralerna och etableras på strategiska platser.
- Malmö stad ska främja industriell och urban samverkan för att möjliggöra cirkulär resurshantering.
- Bygg- och anläggningsavfall är flöden som ofta lämpar sig väl för återbruk och ytor för att möjliggöra detta ska tillgodoses. Rivningsavfall ska minimeras genom demontering för cirkulär hantering.
- Malmö stad ska planlägga och ge plats för biogasanläggningar.

Läs mer: *Kretsloppsplan 2021-2030*

RIKTLINJER OCH KARTOR

BYGGD MILJÖ OCH KULTURMILJÖ

Blandad stadsbebyggelse

Blandad stadsbebyggelse omfattar de flesta av stadens funktioner som inte är farliga eller störande: bostäder, kontor, mindre parker, gator, torg, skolor, förskolor, mindre fritidsanläggningar, handel, allaktivitetshus, kulturverksamheter, vård, med mera. Blandningen leder till att fler människor bor och arbetar på samma yta vilket ökar underlaget för service, handel och nöjen. Fler invånare bidrar till ett rikare stadsliv med hög intensitet och mer liv och rörelse. Det gör staden mer attraktiv och trygg att vistas i.

Det kan finnas platser i blandad stadsbebyggelse där bostäder, grundskolor och förskolor är olämpliga, till exempel på gränsen mot verksamhetsområden eller nära farliga eller störande verksamheter. Vissa funktioner kan prioriteras över andra beroende på platsens lämplighet och syftet med utvecklingen.

Generella riktlinjer för blandad stadsbebyggelse

- Utveckling av befintliga områden och ny exploatering ska sträva efter att stärka samband mellan olika stadsdelar och bostadsområden. Ny bebyggelse ska utformas och placeras så att den bidrar till stadsliv och trygghet.
- Förtätning ska i första hand ske på hårdgjorda ytor.
- Mer grönska ska eftersträvas i hela staden, kvaliteten höjas, och andelen hårdgjorda ytor ska minska. Antalet träd i staden ska kraftigt öka med fokus på stor täckning av trädkronor, särskilt på stadens gator och torg, bland annat genom prioritering framför andra funktioner i gaturummet. Stora träd och äldre trädbestånd ska skyddas så långt möjligt.
- Funktioner som saknas i närområdet ska tillföras utifrån platsens behov och förutsättningar, till exempel handel, restauranger, arbetsplatser, kulturverksamhet, parker eller öppna dagvattenanläggningar. Funktionerna ska bidra till trygghet och till rörelse mellan olika platser.
- Inom blandad stadsbebyggelse ska inga nya verksamheter etableras som innebär oacceptabla risker och olägenheter för omgivningen eller är alltför ytkrävande.
- Inom uppmärksamhetsavstånd till farliga eller störande verksamheter ska behov av riskhänsyn, verksamhetsbuller och luftemissioner bedömas (se kartunderlag med Uppmärksamhetsområden för farliga respektive miljöfarliga verksamheter).
- Vid förtätning ska ytor för social samvaro värnas. Nya ytor för social samvaro ska i första hand tillgodoses på marknivå för att gynna tillgänglighet och samutnyttjande.
- Samutnyttjande av lokaler och mark ska eftersträvas och ska ske i dialog med berörda parter tidigt i planprocessen.

Bostadsbebyggelse

- En variation av bostadstyper och upplåtelseformer ska eftersträvas inom samma område. Det ska finnas ett brett utbud av flerbostadshus och enbostadshus.
- Bostadsmiljöer ska vara barnvänliga och särskild hänsyn ska tas till barns begränsade rörelsemönster och deras behov av lek, vila, fritid och kultur.
- För att skapa goda ljudmiljöer vid byggnation av bostäder och förskolor ska i första hand bullerutsatta lägen undvikas. I andra hand ska bullerdämpande kvartersstrukturer väljas.

Kontor, verksamheter och föreningsliv

- Kontor är ett viktigt inslag inom blandad stadsbebyggelse. Kontorsetableringar som innebär en hög koncentration av arbetsplatser ska främjas i kollektivtrafiknära lägen.
- I centrum och strategiska lägen ska utåtriktade funktioner möjliggöras i bottenvåningar, till exempel handel, service och serveringar.
- Vid utveckling och exploatering ska hänsyn tas till befintliga verksamhetslokaler och verksamheters möjlighet att bestå och utvecklas.
- Malmö stad, fastighetsägare och andra aktörer ska samverka för att främja kultur- och föreningsliv, exempelvis genom att ändamålsenliga och billiga lokaler kan finnas kvar när staden byggs tätare och förändras.

Samhällsservice

- Tidigt i planeringsprocesser ska plats säkerställas för samhällsservice, till exempel skolor, förskolor, LSS-boenden, särskilda boendeformer för äldre, primärvård, fritidsaktiviteter, kulturverksamheter och mötesplatser. Samhällsservice ska vara strategiskt placerad och lättillgänglig för gång, cykel- och kollektivtrafik.
- Gymnasieskolor och högre utbildning ska i första hand lokaliseras centralt i staden.

Offentlig miljö

- Planering och lokalisering av ny park eller natur ska följa riktvärden enligt *Grönmodellen*. Befintliga och planerade parker över 5 ha redovisas i separat riktlinje: “Park och natur”. Mindre nya parker ska inrymmas inom blandad stadsbebyggelse enligt följande riktvärden:
  - inom 300 m från bostad ska det finnas park om minst 0,2 ha och minst 30 m bred
  - inom 500 m från bostad ska det finnas park om minst 1 ha och minst 50 m bred
- Nya parker ska inte lokaliseras intill trafikleder eller starkt trafikerade huvudgator.
- För att säkerställa gröna kvalitéer på kvartersmark ska *Riktlinjer för grönytefaktor* användas i den fortsatta planeringen.
- Exploatering i befintliga parker och idrottsplatser inom blandad stadsbebyggelse får endast ske om exploateringen tillför värden som inte går att uppnå på annat sätt, samt om kompensation med motsvarande kvalitet kan genomföras inom rimligt avstånd.
- I områden med stor barnfattigdom och trångboddhet ska den yttre miljön särskilt prioriteras och utvecklas.

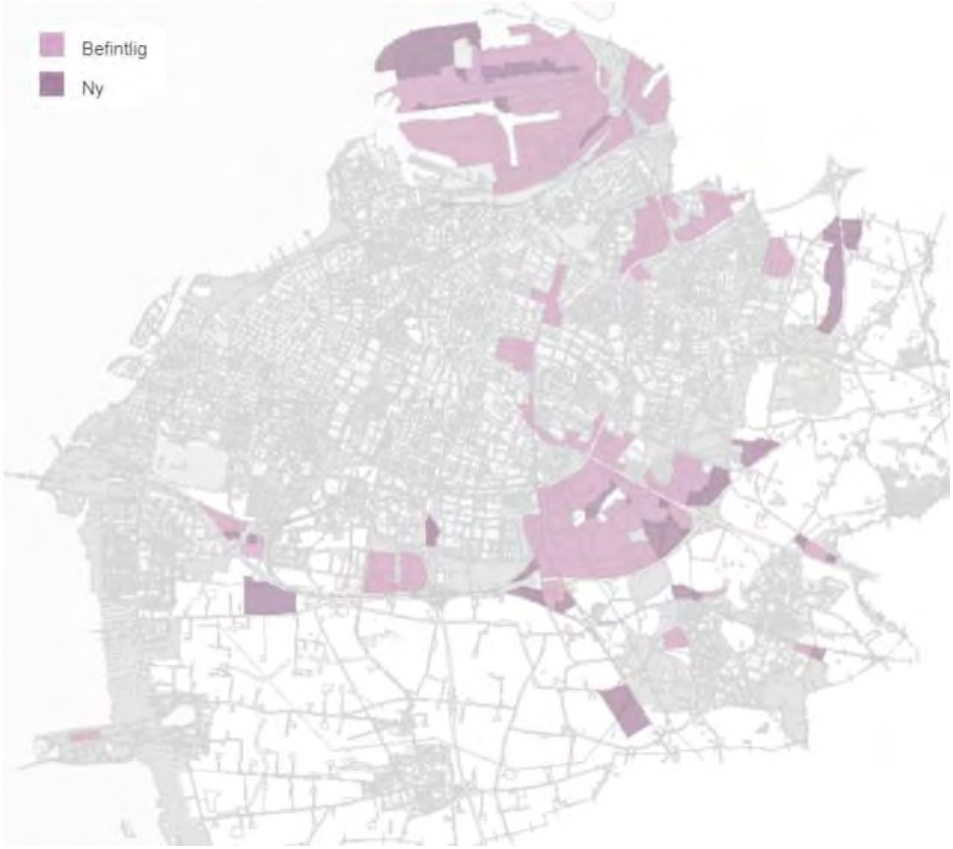
Mobilitet

- Tillgänglighet och trygghet för fotgängare är högt prioriterat och därför ska stor omsorg läggas vid gestaltning, utformning och siktlinjer för god orientering och en trygg upplevelse i gångfart. Gator ska kunna korsas till fots i alla riktningar i gatukorsningar.
- Bilparkering ska i första hand lösas i gemensamma anläggningar som, mobilitetshus, för att ge förutsättningar för samnyttjande. Markparkeringar för bilar är inte att föredra.
- Vid utveckling och exploatering ska utrymme för lastning och lossning av fordon samt angöring för hämtfordon för avfall säkerställas. Utvecklingen av e-handel och dess följdeffekter ska beaktas.

Avfall och återbruk

- Fler platser för insamling av hushållsavfall som inte kan sorteras vid bostaden ska inrättas. Platserna ska lokaliseras där många människor rör sig och vara tillgängliga till fots och med cykel. Insamlingsplatserna ska om möjligt kombineras med ytor för återbruk, delning och reparationsmöjligheter.

Verksamhetsområden

Verksamhetsområden är till för att företag, som av olika skäl är störande för omgivningen, ska kunna säkras en långsiktigt stabil tillvaro. Dessa inbegriper tillverkningsindustri, grossistverksamheter, lager- och logistikanläggningar, omgivningsstörande småindustri, verkstäder, återvinningscentraler, energiproduktion och kontor kopplade till sådana etableringar samt andra ytkrävande och/eller transportintensiva verksamheter.

Volymhandel som även riktar sig till privata kunder kan, i undantagsfall, lokaliseras till verksamhetsområden. Inom verksamhetsområden ingår också parker som är mindre än 5 ha.

- Malmö stad ska kunna erbjuda lokaliseringsmöjligheter för ett diversifierat näringsliv som bidrar till sysselsättning.
- Mark och funktioner ska utnyttjas effektivt i förhållande till verksamheternas behov. Det kan exempelvis handla om samnyttjande av parkerings-, energi- och transportlösningar. Ny-, till- och ombyggnader ska ske på ett yteffektivt sätt. Förutsättningar för att förtäta befintliga verksamhetsområden ska förbättras. Förtätning ska i första hand ske på hårdgjorda ytor.
- Vid nya etableringar ska ett högt antal arbetsplatser med varierade kompetensbehov som matchar malmöbornas utbildnings- och kompetensnivå eftersträvas.
- Mer grönska ska eftersträvas i verksamhetsområden och andelen hårdgjorda ytor ska minska. Antalet träd i verksamhetsområden ska öka. Stora träd och äldre trädbestånd ska så långt som möjligt skyddas.
- Tillgängligheten med kollektivtrafik och cykel till verksamhetsområden ska förbättras utan att godstransportflöden begränsas.
- Planering av verksamhetsområden ska stödja delningsekonomi och industriella symbioser, till exempel genom att uppmuntra till samarbete mellan verksamheter som kan gynnas av utbyten och genom att skapa geografisk närhet mellan dessa.
- Planeringen ska medverka till att mark, tak och fasader används som resurs för exempelvis biologisk mångfald, dagvattenhantering, produktion och lagring av solenergi eller som platser för fritidsaktiviteter.

Definitioner

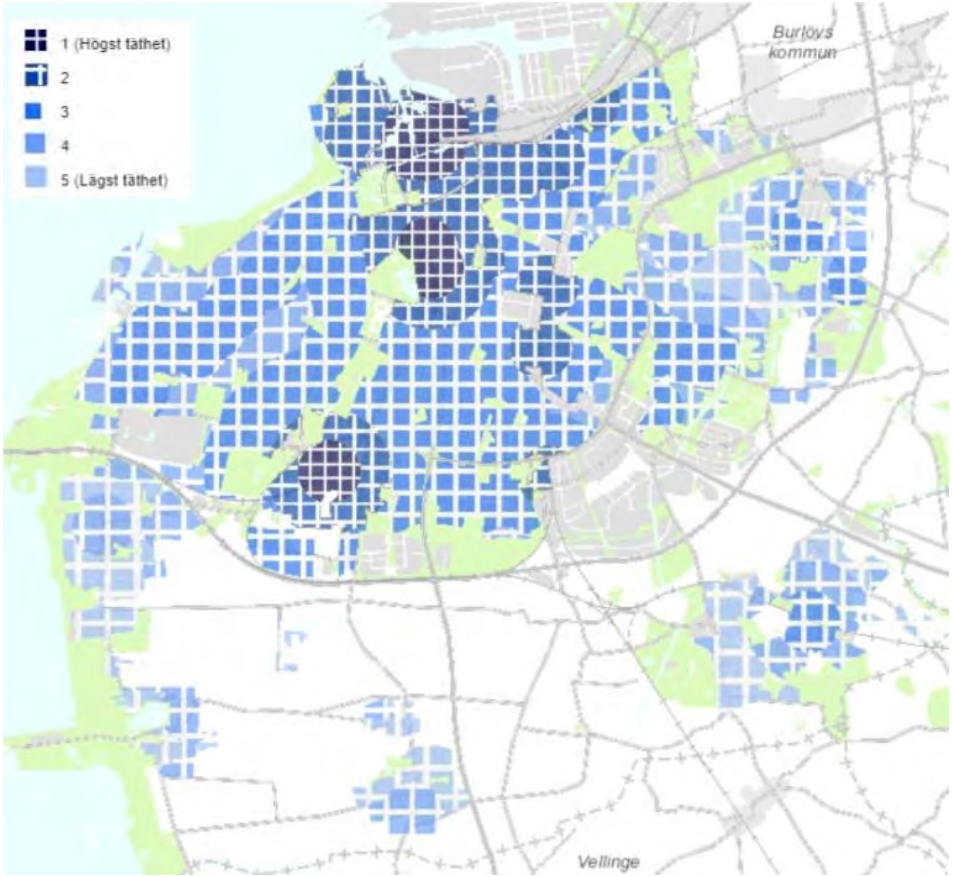
Industriell symbios innebär att dela och dra nytta av restresurser för en effektivare användning och minska behovet av obrukade råvaror. Restresurser kan till exempel vara spillvärme, spillkyla, avfall och restprodukter.

Volymhandel kännetecknas av varor som ofta är skrymmande, exempelvis vitvaror och möbler. Volymhandeln är oftast lokaliserad i externa lägen i utkanten av tät stadsbebyggelse.

Delningsekonomi innebär att dela, hyra eller låna saker istället för att äga dem. Begreppet innefattar både produkter och tjänster.

Läs mer: *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning*

Bebyggelsetäthet

Täthet handlar om mångfunktionalitet och koncentration av människor. Kartlagret för bebyggelsetäthet grundas på en analys där närhet till centrum, befintlig och framtida kapacitetsstark kollektivtrafik och service avgör vilken täthetsgrad som är lämplig. Kartans gränser är därmed schematiska och avvägningar om bebyggelsetäthet i varje enskilt område måste hanteras och anpassas i efterföljande planeringsled. Kartan gäller för blandad stadsbebyggelse. Täthet i verksamhetsområden följer en annan logik och har andra drivkrafter, vilket beskrivs längst ner i denna text.

Varje plats har unika förutsättningar som på olika sätt bidrar till staden som helhet. Flera olika aspekter påverkar hur tätt ett område kan bebyggas. Höga hus kan bidra till en hög täthet, variation i stadsbilden, orienterbarhet, mer grönska med mera. Vad som uppfattas som en hög byggnad och de kvaliteter den tillför beror på hur byggnaden förhåller sig till omgivande bebyggelse.

Generella riktlinjer för bebyggelsetäthet

- Lämplig bebyggelsetäthet bedöms i ett helhetsperspektiv utifrån platsens förutsättningar och hur platsen bidrar till Malmö som helhet.
- Bebyggelsetätheten ska vara som högst nära befintliga och framtida kollektivtrafikintensiva platser, med god tillgång till service.
- I områden med ny blandad stadsbebyggelse och vid omfattande omvandling av existerande områden ska en högre bebyggelsetäthet eftersträvas, än på platser i motsvarande lägen som har bebyggts i en annan tid.
- Vid mindre omfattande förändringar i befintlig blandad stadsbebyggelse ska förändringar relatera till den existerande karaktären.
- Oavsett täthetsgrad ska boende ha tillgång till friyta för sociala och rekreativa aktiviteter i sin närhet.

Nedan redovisas fem olika nivåer av bebyggelsetäthet med schematisk avgränsning. Bebyggelsens utformning i områden med samma täthetsgrad varierar, vilket åskådliggörs i referensexempel kopplade till varje nivå.

Täthetsgrad 1

- Täthetsgraden innebär den högsta tätheten i Malmö och här är höga byggnader särskilt lämpliga att pröva. För ny bebyggelse ska dominerande exploateringstal på områdesnivå inom täthetsgraden vara över 2,0.
- Täthetsgraden ska domineras av hög funktionsblandning med kontor, kommersiell och offentlig service, besöksintensiva verksamheter samt bostäder.
- Grönska, även småskalig, ska alltid eftersträvas även i denna täthetsgrad. Det kan inkludera vertikala trädgårdar och gröna tak. I de lägen där det finns brist på parker och grönstruktur ska staden kompensera på annan närliggande plats som en förutsättning för en hög exploatering.

Referensexempel:

- Täthetsgrad 1 bör ha en högre täthet än befintliga malmöexempel
- Norra Djurgårdsstaden, Stockholm

Täthetsgrad 2

- För ny bebyggelse ska dominerande exploateringstal på områdesnivå inom täthetsgraden vara ca 1,5-2,0.
- Höga byggnader kan prövas i anslutning till nuvarande och framtida tågstationer, där flera busslinjer korsar varandra samt i andra strategiska lägen.
- Täthetgraden ska domineras av hög funktionsblandning av bostäder, kontor, kommersiell och offentlig service. Inslag av stadsradhus och liknande ska eftersträvas.

Referensexempel:

- Hyllie Allé
- Glasbrukskajen i Limhamn
- Davidshall

Täthetsgrad 3

- För ny bebyggelse ska dominerande exploateringstal på områdesnivå inom täthetsgraden vara ca 1,0-1,5.
- Byggnader som är högre i relation till sin omgivning kan prövas i områden med god tillgång till service och kollektivtrafik.
- Täthetsgraden ska domineras av bostadsbebyggelse och offentlig service med inslag av annan service, kontor och andra verksamheter. En hög funktionsblandning ska eftersträvas, samt variation i bostadsbebyggelse med flerbostadshus och inslag av radhus.

Referensexempel:

- Spårvägen i Norra Sorgenfri
- Bo01
- Möllevången

Täthetsgrad 4

- För ny bebyggelse ska dominerande exploateringstal på områdesnivå inom täthetsgraden vara ca 0,5-1,0.

- Byggnader som är höga i relation till sin omgivning kan prövas i områden med god tillgång till service och kollektivtrafik.
- Täthetsgraden ska domineras av bostadsbebyggelse med inslag av offentlig service samt annan service och verksamheter. Funktionsblandning ska eftersträvas, samt variation i bostadsbebyggelse med olika typer av enbostadshus och småskaliga flerbostadshus.
- Områden för fribyggartomter ska prövas.

Referensexempel:

- Mästerlotsen på Ön
- Västra Sorgenfri
- Husie gård

Täthetsgrad 5

- För ny bebyggelse ska dominerande exploateringstal på områdesnivå inom täthetsgraden ~~ska~~ vara mindre än 0,5.
- Täthetsgraden ska domineras av bostadsbebyggelse. Ytterligare funktioner ska eftersträvas, samt variation i bostadsbebyggelse med olika typer av enbostadshus och inslag av småskaliga flerbostadshus.
- Områden för fribyggartomter ska prövas.

Referensexempel:

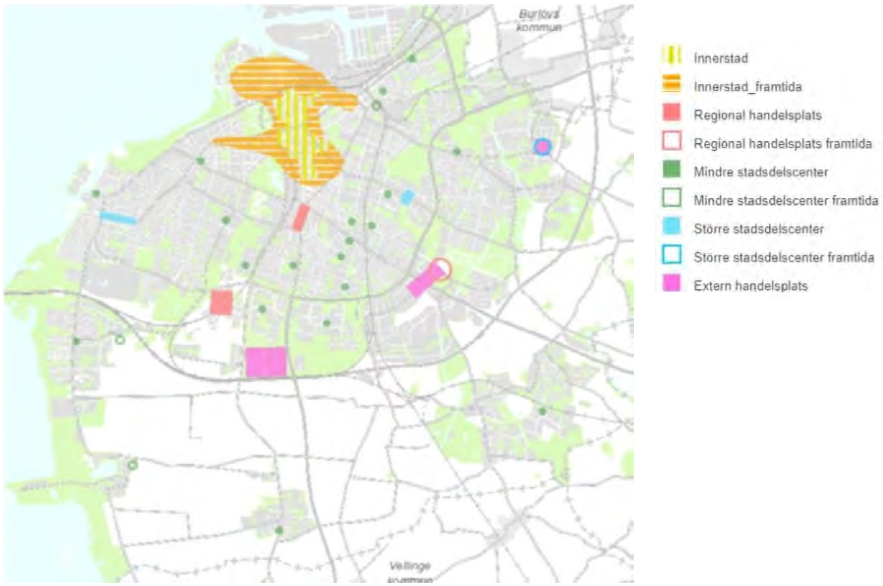
- Hammars Park
- Kv. Klockan i Limhamn
- Skogsmyran i Bunkeflostrand

Fler referensexempel finns i *Täthet i Malmö.*

Verksamhetsområden

Verksamhetsområdens bebyggelsetäthet påverkas av aspekter som logistik, ytor för lastning och lossning, framkomlighet samt att bedriva farlig eller störande verksamhet. Det är i flera fall möjligt att förtäta för att få mer yteffektiva verksamhetsområden med fler arbetsplatser samtidigt som funktioner som energiproduktion, skyfallshantering och biologisk mångfald integreras. Förtätningspotentialen i verksamhetsområden hanteras i de platsspecifika riktlinjerna.

Handel och centrumfunktioner

Handeln är av avgörande betydelse för stadens attraktivitet och tillväxt. Den tillhandahåller viktig service för medborgarna och generar många arbetstillfällen, särskilt för unga och andra grupper utan högskoleutbildning.

Under senare år har den traditionella sällanköpshandeln utmanats av e-handelns utbredning. Det innebär en omstrukturering av handelsutbudet på ett globalt plan. Den fysiska planeringen behöver möta utvecklingen genom att stärka det befintliga handelsutbudet vid strategiska platser och stråk och samtidigt anpassa mobilitetslösningar och logistikflöden till det förändrade konsumtionsmönstret.

Innerstad och regionala handelsplatser

- Innerstad och regionala handelsplatser ska stärka Malmö som besöksmål och fungera som mötesplatser för alla Malmöbor. Besökare och boende ska ha lätt att ta sig till handelsplatserna med kollektiva transportmedel, cykel och som fotgängare. Det ska även finnas god tillgänglighet till mobilitets- och parkeringshus.

- Befintliga lokaler ska värnas. Vid nyproduktion ska bottenvåningar i strategiska lägen dimensioneras så att de kan inrymma kommersiella- och publika verksamheter (inklusive samhällsservice).
- Innerstaden ska geografiskt kunna utvidgas och utbudet kunna breddas.

Större och mindre stadsdelscentrum

- Stadsdelscentrum ska erbjuda trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer som främjar möten mellan människor. Det handlar bland annat om att stärka deras identitet och samla kommersiella och publika verksamheter (inklusive samhällsservice) i dessa lägen.
- Stadsdelscentrum ska öppnas upp mot rörelsestråk, hållplatslägen och trafikstråk samt ges bättre kopplingar till omgivningarna för att integreras bättre i staden.
- Planeringen ska bidra till att skapa goda förutsättningar för utlämningsställen. Bland annat genom att skapa god framkomlighet för transporter, god tillgänglighet för gående och cyklister samt möjlighet att angöra med bil.

Externa handelsplatser

- Volymhandel ska i första hand lokaliseras till befintliga externa handelsplatser, i undantagsfall till verksamhetsområden eller i den blandade stadsbebyggelsen.
- Utformning, storlek och läge för nya handelsetableringar ska stärka den befintliga handelsplatsen. Samverkan med andra verksamheter och funktioner i staden bör beaktas vid nyetableringar.
- Externa handelsplatser som idag främst nås med bil ska utvecklas så att de blir mer tillgängliga med gång, cykel och kollektivtrafik.

Definitioner

Innerstad: HUI Research har fastställt gränsvärden för städers mest centrala och täta områden genom att definiera densitetsmått för boende och kommersiella verksamheter.

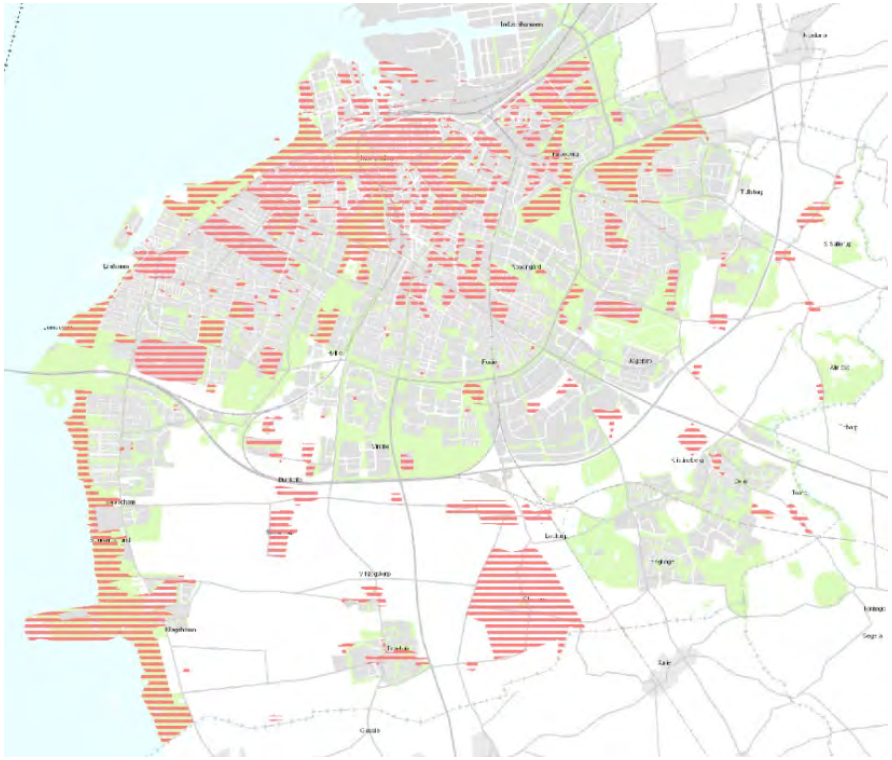
Extern handelsplats: Med extern handelsplats avses en handelsplats som är lokaliserad i utkanten av staden.

Regionala handelsplatser: Regionala handelsplatser är handelsplatser med många regionala kunder.

Volymhandel: Volymhandel kännetecknas av varor som ofta är skrymmande, exempelvis vitvaror och möbler. Volymhandeln är idag ofta lokaliserad i externa lägen i utkanten av tät stadsbebyggelse.

Stadsdelscentrum: Handelsplats som har en lägre densitet av boende och kommersiella aktiviteter än innerstaden men som spelar en stor roll för närområdets service- och handelsutbud och sociala liv.

Uppmärksamhetsområden för kulturhistoriskt värdefulla miljöer

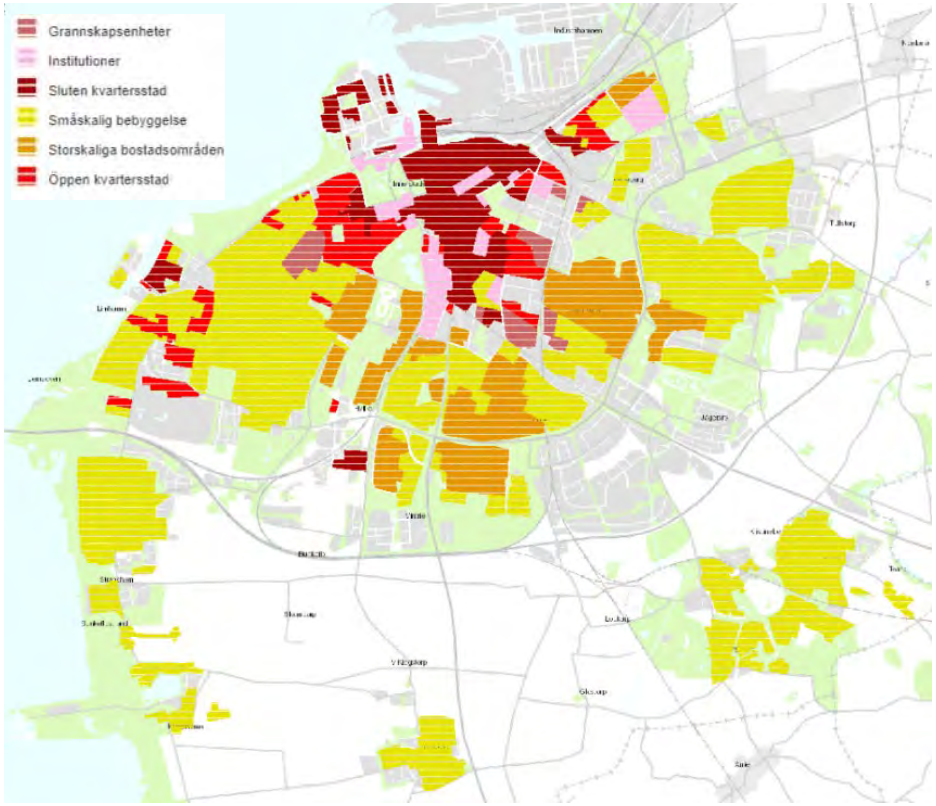

Kartan redovisar områden där det sannolikt finns kulturhistoriskt särskilt värdefulla byggnader eller bebyggelseområden enligt 8:13 PBL och där det är extra viktigt att utreda detta samband i kommande planering och andra byggnadsåtgärder. Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och bebyggelseområde kan finnas även utanför dessa områden. Till varje område finns en beskrivning av områdets kulturmiljö som utgör ett underlag för planering men som inte är en del av översiktsplanen.

Malmö har en lång och komplex utvecklingshistoria som avspeglas i ett flertal kulturhistoriskt intressanta platser och miljöer. Dessa skapar identitet, bidrar till attraktivitet och ger staden en rumslig dynamik. De olika kulturmiljöerna och karaktärerna speglar olika tidsepoker och är viktiga förutsättningar som ska tas tillvara när staden utvecklas.

- Inom markerade områden ska särskild uppmärksamhet ägnas åt kulturhistoriska värden i samband med förändring och förnyelse. Hänsyn ska tas till såväl helhetsmiljön som till enskilda byggnaders kulturhistoriska värden. Solceller och vindsintredningar får uppföras och ska då förhålla sig till byggnaders och miljöers kulturhistoriska värden.
- Kulturhistoriskt värdefulla stadsmiljöer, byggnader, parker, trädbestånd och landskapsmiljöer ska bevaras och förädlas.
- Särskilt värdefulla kulturmiljöer och byggnader enligt 8:13 PBL ska vid framtagande av detaljplaner och områdesbestämmelser skyddas.
- Malmö stad ska som fastighetsägare utgöra en god förebild när det gäller kulturhistorisk hänsyn.

Stadskaraktärer

Olika stadskaraktärer skapar identitet och ger staden en rumslig dynamik. De olika malmöitiska karaktärsdragen speglar olika tidsepoker och är viktiga förutsättningar att beakta när stadsmiljön utvecklas. Alla stadskaraktärer kan förändras men det ska ske med kunskap om och hänsyn tagen till platsens särdrag och existerande kvaliteter.

Sluten kvartersstad

Den slutna kvarterstaden har vuxit fram under 750 år. Ända fram till 1900-talet byggdes så gott som alla städer i form av en sluten kvartersstad vilket har resulterat i en varierad och komplex karaktär.

Under 1800-talets början omvandlades befästningsverk och vallgrav till promenadstigar och kanaler. De inramar den Gamla staden och ger stadsrummet öppenhet och grönska. Kring sekelskiftet 1800–1900, anlades Möllevången och Rörsjöstaden med sluten kvartersbebyggelse. De har en homogen karaktär med bebyggelse i fyra till fem våningar. Under slutet av 1900-talet fick kvartersstaden en renässans och i Malmö kan Bo01-området betraktas som en nutida tolkning av kvartersstaden. Den nyare kvartersstaden har färre och mindre parker, som ofta istället har karaktären av mindre platsbildningar.

- Den slutna stadsstrukturen ska bibehållas.
- Möjligheter för förtätning i form av mindre kompletteringar och vindinredningar ska tas tillvara. Förändringar och ny bebyggelse ska placeras och utformas med hänsyn till områdets skala och karaktär och samspela med befintlig bebyggelse.
- Den slutna kvartersstaden innehåller en stor andel hårdgjorda ytor. Gröna och blå miljöer ska därmed värnas och utvecklas, både för rekreation och dagvattenhantering. Befintliga träd ska fredas och nya ska planteras, även om utrymmet är knappt. Ibland kan det innebära att underjordiskt ledningsnät behöver flyttas.

Öppen kvartersstad

Under 1920-talet slog nya stadsplaneidéer igenom. Den traditionella, slutna kvartersstaden ansågs vara ett föråldrat sätt att bygga stad. Kvarteren löstes upp och husen placerades friliggande, som så kallade ”lamellhus”. Det skulle ge bättre och mer jämlika bostadsförhållanden. Alla lägenheter skulle få tillgång till lika mycket solljus. Luftighet och grönska var viktiga faktorer. Kvaliteter som ljus och luft var vägledande för stadsplanemönster och husplacering. Lamellhus placerades i rätvinkliga strukturer där halvöppna eller helt öppna gårdar bildades i kvarter omgivna av gator.

Den öppna kvartersstadens fasader är genomgående enkla och saknar ofta dekor. Alla sidor av byggnadskropparna är likvärdigt behandlade. Det finns inga tydliga framsidor eller baksidor.

- Öppna samband mellan gaturum och bostadsgårdar ska bevaras och kompletterande bebyggelse placeras så att väsentliga utblickar bibehålls.
- Nya hus ska gestaltas med hänsyn till områdets skala, karaktär, materialval och taklandskap.

- Bostadsgårdarnas och förgårdsmarkens grönska har stor betydelse för gaturummets karaktär och ska i möjligaste mån värnas.
- Andelen parkmark i den öppna kvarterstaden är begränsad och nya allmänna stadsrum i form av små platsbildningar eller gröningar ska om möjligt tillskapas.
- Tidstypiska detaljer ska värnas.
- Möjligheter för förtätning och vindinredningar ska tas tillvara.

Grannskapsbebyggelse
Grannskapsbebyggelse växte fram under årtiondet efter andra världskriget. De representerar framväxten av det svenska folkhemmet och utformades som "stad-i-staden" där lokala gemenskaper skulle stärkas för att bidra till större trygghet. Skola, affärer, läkarvård och rekreation skulle finnas i närområdet så att enheten kunde fungera som en självständigt fungerande stadsdel. Grannskapsbebyggelsen utformades delvis som en reaktion på funktionalismens upplösta kvarter, och de uppfördes som större bostadsområden av få byggherrar.

Husen byggdes ofta i vinkel och placerades så att tydliga gårdsrum med olika karaktär skapades. Husen grupperades för att skapa skyddande rum mot en bilfri sida. Många grönytor med en lummig grönska är ett gemensamt karaktärsdrag, ofta även grupperade kring en central park. Skolor och idrottsplatser utgör en viktig del av grönstrukturen och ligger vanligen i anslutning till den centrala parken.

- Ny bebyggelse ska passas in i grannskapsbebyggelsens rumsliga struktur och helhetskaraktär.
- Bostadsgårdars och parkers arkitektoniska karaktärsdrag ska bevaras och om möjligt återställas.
- Möjligheter för förtätning och vindinredningar ska tas tillvara.
- Ombyggnader ska tydliggöra samspelet mellan hus och utemiljö. Val av växtmaterial, vegetationsstruktur, markmaterial och utomhusdetaljer är viktigt för karaktären.

Storskalig bostadsbebyggelse
Den storskaliga bostadsbebyggelsen växte fram i huvudsak mellan 1955 och 1975 och utgör en stor del av Malmös bostadsbestånd. De speglar dels Sveriges modernisering och utveckling av välfärdsstaten, dels Malmö som framgångsrik industristad.

Visionen för stadsbyggandet var hus i park. Höga hus placerades mot grönytan, ofta fasförskjutna för att bilda en tydlig rumslighet, och lägre hus placerades längre ut. I den senare serieproducerade bebyggelsen präglas stadsplanerna av stora, rätvinkliga gårdar, långa siktlinjer, en långt driven funktionsuppdelning samt en långt gången trafikseparering. Tidens prioritering av biltrafik ledde till en utglesning av stadsbilden genom stora trafikleder, skyddszoner och parkeringsytor.

- Kompletterande bebyggelse ska bidra till större funktionsblandning och ett bredare utbud av olika bostadstyper och upplåtelseformer. Den ska också stärka stråk, skapa rumslighet och öka liv, rörelse och trygghet och bryta av ensidig gestaltning. Nybyggnation ska i första hand ske på hårdgjorda ytor, i kantzoner, längs breda gaturum och i anslutning till centrumfunktioner.
- Den ofta påtagligt grönskande miljön ska utvecklas med hänsyn till kvalitet och tillgänglighet.

Småskalig bebyggelse
Småskalig bebyggelse omfattar småhus av olika typer som tillkommit under en lång period med inflytande av många olika stadsbyggnadsidéer och bebyggelseideal. Den småskaliga bebyggelsen är en heterogen grupp, där just småskaligheten är den gemensamma nämnaren.

Tre undergrupper kan särskiljas: traditionell bebyggelse, villabebyggelse och grupphusbebyggelse. Den traditionella bebyggelsen består av äldre, oreglerad bebyggelse som uppstått längs tillfartsvägarna och i municipalsamhällen utanför Malmös stadskärna. Villabebyggelsen omfattar styckebyggda, friliggande enbostadshus. Grupphusbebyggelsen omfattar radhus, kedjehus, atriumhus samt gruppbyggda villor.

- Hänsyn ska tas till platsens och bebyggelsens karaktär vid förändringar och komplettering. Grupphusområdens sammanhållna karaktär och uttryck ska bibehållas. Sammanhållande karaktärsdrag som till exempel placering på tomten, skala, färger, material och proportioner, markbeläggning, förekomster av alléträd, förgårdsplantering, häckar, murar och staket har stor betydelse för helheten och ska värnas.
- Den småskaliga bebyggelsens gröna prägel ska bibehållas. Höga murar och staket bör som utgångspunkt undvikas mot allmän plats.

- I nyare villabebyggelse ett omsorgsfullt gestaltat möte mellan tomt och gata eftersträvas, där markbeläggning, förgårdsplanteringar, husplacering, garage med mera samordnas.
- Samlade parkerings- och avfallslösningar ska eftersträvas i grupphusområden för att minimera bilkörning och avfallstransporter och öka andelen grönyta.

Institutionsbebyggelse

Under 1800-talet växte statlig och kommunal förvaltning samtidigt som behovet av skolor, sjukhus och andra institutioner ökade. Flertalet av de nya institutionsbyggnaderna som då behövdes placerades strax utanför den äldre stadskärnan. Institutionerna byggdes framförallt på donationsjordarna och kring Malmöhus slott, men även i särskilda områden som exempelvis Värnhems sjukhus, Östra Sjukhuset och Folkets Park.

Institutionsområdena är utbyggda under en lång tidsrymd och byggnaderna representerar stilar från olika årtionden. Karakteristiskt för flera av områdena är den stora omsorgen som lagts på omgivningarnas utformning samt frikostigt tilltagna grönytor och parker. Trots olika ålder och verksamheter bildar husen tillsammans med grönskan ett sammanhållet och karakteristiskt inslag i stadsbebyggelsen. Institutionerna som luckrar upp den slutna kvarterstaden har stor betydelse för stadsbilden.

I Malmö fanns speciella förutsättningar för institutionsbyggandet genom de donationsjordar som Erik av Pommern 1421 skänkt staden. På 1700-talet fastslogs vilka ytor som skulle behandlas som donationsjordar, det vill säga Magistratsvången och de bägge sumpmarkerna, Västra och Östra Rörsjöarna. Marken kom inte att tas i anspråk för bebyggelse förrän under 1800-talet. Först 1965 fick staden generell rätt att använda donationsjordarna efter eget omdöme.

- Nya och äldre byggnader bör samspela vad gäller skala, material och detaljer. Hus i park är en återkommande grundtanke i vissa av stadens institutionsmiljöer. I dessa områden är gestaltningsidén med en friliggande bebyggelse viktig att bevara.
- Ofta är stora uppvuxna träd en viktig del av gestaltningen. Befintliga träd bör därför bevaras. Nya träd bör planteras för att bibehålla miljöns gestaltning på sikt.

Landskapskaraktärer och byar

Malmö omges av ett öppet kulturlandskap präglat av mångtusenårigt odlande. Grovt kan landskapet delas in i tre karaktärer: slättlandskapet i söder, kustlandskapet i väster och backlandskapet i öster.

Från medeltiden till 1800-talets början låg bebyggelsen utanför staden främst samlad i byar med gårdar och gatuhus i anslutning till en bygata. Det fanns en tydlig uppdelning mellan den samlade bebyggelsen i byn och omgivande åkrar och ängar. Vägnät, fastighetsbildning och bebyggelse präglas idag av skiftesreformerna med sammanslagna åkertegar och gårdar utflyttade från bykärnan. De är jämnt fördelade i landskapet.

Kustlandskap

- Kustlandskapets i huvudsak öppna karaktär ska bevaras och strandängarna skyddas mot exploatering och igenväxning.
- I kustlandskapet ska hävden förbättras med bete eller slåtter där det behövs.

- Den direkta visuella kontakten mellan kustens strandängar och slättens åker och ängsmark, samt de fria utblickarna mot Öresund, ska bevaras.
- Kustlandskapets ursprungliga vägdragningar, vinkelräta mot kusten, ska bevaras.

Slättlandskap

- Slättlandskapets öppna och storslagna karaktär ska bevaras och befintliga inslag i åkerlandskapet, såsom gårdsmiljöer, trädridåer och gravhögar ska värnas.
- Slättlandskapet ska få nya eller återskapade alléer, pilevallar, öppna vattendrag, ängs- och betesmarker, våtmarker och dungar.
- Kulverterade vattendrag bör öppnas som ett led i att återinföra vatten som en del av slättlandskapet.

Backlandskap

- Backlandskapets säregna topografi ska bevaras och variationen i naturtyper med åkermark, ängs- och betesmark, dungar, dammar och våtmarker ska värnas.
- Backlandskapets befintliga småvatten ska tas tillvara och nya dammar ska tillskapas i lämpliga lägen.
- Backlandskapets karaktär ska förstärkas genom restaurering och nyanläggning av småbiotoper i form av busk- och träddungar, beträdor, våtmarker med mera. Sammanhängande områden med öppen ängs- och betesmark samt halvöppen mark med större busk- och trädbestånd ska utvecklas.

Byar och stora gårdar

- Byar och stora gårdars bebyggelse ska även fortsatt ligga i öppet jordbrukslandskap.
- I byar och vid stora gårdar ska stora tillskott av nybyggnad undvikas. Mindre förändring och kompletteringar bör ske med stor hänsyn till bebyggelsens och trädgårdsanläggningarnas kulturhistoriska och arkitektoniska värden.
- Byarnas karaktärer med småskalighet, befintlig bebyggelsestruktur och byggnadernas läge i förhållande till gatan ska bevaras och skyddas vid förändring och komplettering. Nybyggnation på allmänningar, gårdsplaner eller i gårdarnas trädgårdar ska undvikas och bör i första hand ske där det tidigare funnits gatubebyggelse.
- Äldre gatu- och vägstråk inom och mellan byarna ska bevaras.
- Äldre gårdsbebyggelse, trädgårdsanläggningar på storgårdar och landerier, gatuhus samt byggnader som tidigare haft stor betydelse för livet i byarna, som till exempel bysmedjan och skolbyggnader, ska bevaras och skyddas.
- Stora gårdar ska inte delas i mindre tomter. På så sätt tas hänsyn till kultur- och arkitekturhistoriska värden.
- Skyltning och ljussättning i nära anslutning till byar och stora gårdar samt markbeläggning, staket och häckar bör få en utformning som tar hänsyn till omgivningens kulturmiljövärden.

GRÖNA OCH BLÅ MILJÖER

Park, natur, gröna stråk

Malmös övergripande gröna nätverk består av park- och naturmark som är sammanbundna med gröna rekreativa stråk och kopplingar. Kartan redovisar befintliga och föreslagna stora park- och naturområden, större än 5 hektar. Parker och torg som är mindre ingår i blandad stadsbebyggelse och verksamhetsområden, och redovisas separat som underlag. Stråken utgörs av park, natur och gröna kopplingar.

- Arealen park och natur ska öka. Alla malmöbor ska ha högst 1 km till närmsta park- eller naturområde som är större än 5 hektar (*Grönmodellen*).
- Stora parker och naturområden ska erbjuda ett brett utbud av faciliteter och rekreativa funktioner. Parker och naturområden ska utformas och placeras så att rofyllda platser kan uppnås.
- Den biologiska mångfalden ska öka genom att biotop- och artvariationen blir större. Sällsynta biotoper och arter ska skyddas, bland annat genom formella skydd (*Naturvårdsplanen*).
- Befintliga ekosystemtjänster ska utvecklas och nya behovsinriktade ekosystemtjänster ska skapas.
- Exploatering inom park- och naturmark för ändamål som inte är park- eller naturrelaterade, ska inte ske. Undantagsvis kan samhällsviktiga funktioner placeras på parkens villkor.
- Gröna stråk ska utgöras av en sammanhållen grön struktur och ska stödja uppbyggnaden av den biologiska mångfalden och den grönblå infrastrukturen. Stråkens bredd kan variera längs sträckan.
- Gröna stråk ska utformas för att vara rekreativa, inbjudande, tillgängliga, artrika och erbjuda olika typer av gröna rum med varierande storlek.
- För att stärka sambanden längs gröna stråk ska nya målpunkter och attraktioner etableras och befintliga förstärkas i form av parker, naturområden, fritidsanläggningar, torg och andra mötesplatser.
- Möjligheten att nyttja landsbygden som resurs för gröna stråk ska tas tillvara. Tillgängligheten ska förbättras genom ett nät av gång-, cykel- och ridstigar som följer åkerkanter, dikesrenar och pilevallar.
- Nya gröna kopplingar ska anläggas och befintliga ska förstärkas så att barriärer mellan olika stadsdelar och mellan stad och landsbygd kan överbryggas. Gröna kopplingar ska även bidra till att öka den biologiska mångfalden i staden genom att fungera som spridningskorridorer för djur och växter. Större infrastrukturbarriärer är en särskild utmaning för att säkra sammanhängande kopplingar. Områden med brist på grönska ska vara prioriterade avseende nya gröna kopplingar till närliggande gröna och blå kvaliteter.

Hav och vattendrag

Kartan visar hav och vattendrag, inklusive kanaler och hamnbassänger.

- Marina miljöer med höga naturvärden ska så långt som möjlig skyddas genom exempelvis naturreservat. Återskapande av marinekologiska värden ska ske genom restaurering och sanering där det är möjligt.
- Ickekommersiella hamnbassänger ska grundas upp till 4-6 meters djup för att skapa nya grundområden för ålgräs, blåmusslor och makroalger.
- En ny metroförbindelse mellan Köpenhamn och Malmö ska konstrueras och utformas med hänsyn till pågående verksamheter och marinbiologiska värden.
- Det marina näringslivet ska stimuleras. Det lokala fisket och fiskehamnarnas verksamhet ska säkerställas och utvecklas. Utbudet av gästhamnar och serviceutbudet för båtturister ska förbättras.
- Tillgänglighet till vatten (havet, sjöar, dammar, kanaler, vattendrag) för rekreation, fritidsaktivitet, småskalig näringsverksamhet och temporära evenemang ska öka och utvecklas. Fler centralt belägna havsbad ska utvecklas.
- Möjligheter för utökad marin energiproduktion, kommunikationer, farleder och hamnverksamhet ska säkerställas med minsta möjliga miljöpåverkan.
- Vattendragens och kanalernas vattenkvalitet och ekologiska status ska förbättras genom bland annat minskad näringsbelastning och att ytor reserveras för att kunna avskilja näringsämnen och föroreningar.
- Genom att avsätta kantzoner längs vattendrag ska förutsättningarna för biologisk mångfald öka och näringsläckage till vattendrag förhindras samtidigt som tillgänglighet förbättras.
- Vattendrag ska restaureras genom exempelvis återmeandring, återställande av lekplatser för fisk och plantering av träd vid åkanter.

Fritidsområden

Fritidsområden omfattar platser och funktioner för sportaktivitet, koloniområden, campingplatser samt småbåtshamnar. Gemensamt för dessa är att de är särskilt iordningsställda för en specifik aktivitet eller funktion och därmed inte allmänt tillgängliga på samma villkor som parker och naturområden. Utöver dessa särskilda fritidsområden ska blandad stadsbebyggelse innehålla ett lokalt utbud av mindre platser för fritidsaktiviteter.

- Fritidsområden ska så långt möjligt kunna användas för flera olika fritidsändamål.
- Småbåtshamnarna ska bevaras och göras mer allmänt tillgängliga.
- Fritidsområden ska enkelt kunna nås från olika delar av staden med kollektivtrafik och via gång- och cykelvägar.
- Existerande koloniområden ska som regel bevaras eller ersättas med likvärdiga områden. Koloniområdenas kulturhistoriska och ekologiska värden ska värnas och göras mer tillgängliga för allmänheten.
- Exploatering för andra ändamål ska ej ske inom fritidsområden såvida inte kompensation kan ske på annan plats.

Jordbruksmark

Malmös landsbygd utgör en viktig resurs som på olika sätt kan nyttjas bättre. Den stadsnära landsbygden befinner sig i ett spänningsfält mellan jordbruksproduktion, bevarandevärde och exploateringstryck. I jordbrukslandskapet finns byar och enstaka bostäder, mindre verkstäder, småindustri och småskalig handel samt platser med höga naturvärden och mark för fritids- och rekreationsändamål.

- Jordbruksmarken ska långsiktigt hushållas som en produktionsresurs för framtida generationer. Eventuell förändring av markanvändningen ska i första hand ske på ett sätt som möjliggör återupptagande av jordbruksproduktion.
- Värdefulla naturområden i jordbrukslandskapet ska bevaras samt skyddas från åtgärder som kan påverka den biologiska mångfalden negativt.
- Ekologiskt jordbruk samt odling av livsmedel för närområdet ska främjas.
- Kulverterade vattendrag ska om möjligt återställas till öppna vattendrag.
- Jordbrukslandskapets öppenhet, dess nät av existerande ägogränser, vägnät, alléer, samt byar och gårdsmiljöer ska bevaras och utvecklas.
- Ny kompletterande bebyggelse kan tillåtas i befintliga bystrukturer förutsatt att det finns närhet till kollektivtrafik och kommunalt VA. Om dessa förutsättningar inte uppfylls får enstaka bostäder tillåtas i befintliga bebyggelseluckor. Undantag kan ges till samhällsviktiga funktioner med särskilda behov och då annan mark inte kan tas i anspråk på tillfredsställande sätt.
- Användning av befintlig bebyggelse ska kunna förändras, och då ske på jordbrukslandskapets villkor och med hänsyn till kulturmiljövärden.

Begravningsplatser

Stadens begravningsplatser har förutom sitt primära syfte också kulturhistoriska, rekreativa och biologiska kvaliteter. Länsstyrelsen behöver kontaktas vid väsentlig förändring av en begravningsplats, exempelvis vid uppförande eller väsentliga ändringar av byggnader, fleråriga träd och buskar, gångar, murar, skyltar, äldre gravvårdar eller andra fasta anordningar.

- Ökad tillgänglighet för allmänheten ska eftersträvas, på platsens och funktionens villkor.

TRAFIK

Fotgängarzoner

Fotgängarzoner är områden där fotgängares tillgänglighet och trygghet är särskilt prioriterat.

- I de **primära fotgängarzonerna** ska fotgängare prioriteras genom till exempel en utökning av antalet gågator och gångfartsområden, lägre fordonshastigheter, medveten användning av trottoarbredder, utsmyckningar och material.
- De primära fotgängarzonerna ska successivt utökas så att de omfattar en allt större sammanhängande del av staden.
- I de **sekundära fotgängarzonerna** ska villkoren för fotgängare förbättras genom bredare trottoarer, fler och säkra passager över gatorna, varierande upplevelser, med mera. Zonerna kan utföras som ett nät av sammanhängande gångstråk.
- Malmö stad ska generellt ha en hög ambition att skapa goda villkor för fotgängare, även utanför de zoner som redovisas i översiktsplanen.

Huvudcykelnät

Huvudcykelnätet består av fristående cykelvägar, cykelbanor längs gator och vägar, samt cykelstråk i gator med blandtrafik. Det primära huvudcykelnätet består av de viktigaste och mest övergripande stråken som sammanbinder stadens olika delar samt lokala och regionala målpunkter av betydelse.

- Huvudcykelnätet ska vara gent och bära huvuddelen av cykeltrafiken. Cyklister ska hänvisas till detta nät genom visuell tydlighet, skyltning och marknadsföring. Nätet ska vara rikt på varierande upplevelser.
- Separering av cyklister och fotgängare ska ske med hjälp av materialval i en självförklarande trafikmiljö. Undantag gäller i de primära fotgängarzonerna där cyklisterna kan få acceptera en lägre framkomlighet och i vissa fall blandas med fotgängarna.
- Vid nybyggnad, ombyggnad och upprustning av huvudgator ska dubbelsidiga enkelriktade cykelbanor eftersträvas.
- Cykelparkering ska lösas i anslutning till kollektivtrafikknutpunkter och andra viktiga målpunkter.
- Fler korsningspunkter tvärs huvudgatorna ska åstadkommas.
- I korsningspunkter ska cyklisters framkomlighet och säkerhet sättas före framkomlighet för motorfordonstrafik. Undantag gäller för korsningspunkter med stomlinjer för kollektivtrafik.
- I det primära huvudcykelnätet ska extra omsorg läggas vid hög framkomlighet. Det ska vara användarvänligt och utformas med innovativa åtgärder så att det blir det naturliga vägvalet för långa cykelsträckor, även regionala.
- Malmö stad ska planera för supercykelstråk som binder samman befolknings- och arbetsplatstäta områden samt kollektivtrafiknoder inom samt till och från Malmö. Supercykelstråken ska vara snabba, kapacitetsstarka cykelvägar med hög komfort och tydlig identitet. De ska även ha hög standard avseende trafiksäkerhet och trygghet.

Stomlinjenät för kollektivtrafik

Kollektivtrafikens linjer med högst efterfrågan och utbud kallas stomlinjer och består av ett sammanhängande lokalt och regionalt nät på väg och spår.

- Stomlinjenätet ska utgöra basen för en attraktiv kollektivtrafik med hög kapacitet, framkomlighet, trafiksäkerhet, tillgänglighet och tillförlitlighet. Nätet ska säkerställas över lång tid, utgöra en stomme i stadsbyggandet och ge en struktur som människor kan bygga sina vardagsliv kring.
- Där det är möjligt ska ytor reserveras för att prioritera kollektivtrafiken. Det gäller i första hand utpekade stråk för framtida **kollektivtrafik med högre kapacitet**. För dessa ska extra insatser vidtas så att det skapas en attraktiv och tillförlitlig kollektivtrafik. Separata körytor för kollektivtrafik med högre kapacitet ska i regel vara mittförlagda och fortsätta genom korsningarna.
- Vissa stomlinjer ska kunna utvecklas så de kan erbjuda högre kapacitet och kvalitet då detta efterfrågas. Närmast sker detta med MalmöExpressen-konceptet och det regionala expressbusskonceptet. På längre sikt ska gatorna möjliggöra fordon på max 60 meters längd.
- Satsningar på kollektivtrafik med högre kapacitet ska stödja stadsutvecklingen och skapa stadsmiljöförbättringar i aktuella gatustråk. De ska koordineras med ny och kompletterande bebyggelse, målpunkter och grönska, samt annan trafikinfrastruktur såsom nya cykelbanor och gångmöjligheter. Hållplatslägen ska stärka lokal handel och övrigt näringsliv.
- Stomlinjernas framkomlighet ska prioriteras i korsningspunkter med annan trafik. Det kan exempelvis ske med förtur i trafiksignaler. I de primära fotgängarzonerna kan dock kollektivtrafiken få acceptera en lägre framkomlighet.
- Särskild omsorg ska läggas vid utformningen av hållplatsmiljöer med anslutande gång- och cykelstråk samt bytesfunktioner.
- Kapacitet för ökad persontrafik på **järnvägarna** och dess stationer ska säkerställas. Nya stationer ska möjliggöras vid Fosieby, Sjölunda och eventuellt ytterligare stationslägen.
- En ny **metroförbindelse** till Köpenhamn ska utredas vidare. Reservat ska utredas för sträckning och stationslägen i Västra Hamnen, vid Malmö C och vidare in i Malmö. Även stationslägenas stadsutvecklingseffekter på omgivningen ska utredas.

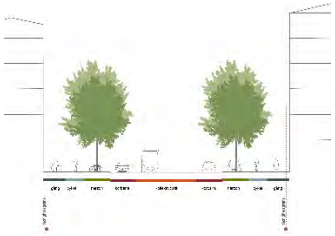
Huvudgator och trafikleder

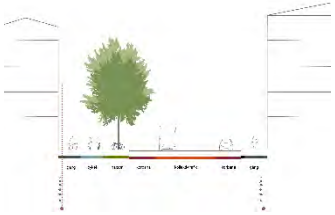
Huvudgator utgör det naturliga vägvalet för fordonstrafik mellan stadens olika områden, för såväl person- som godstrafik. Samtidigt utgör de tillsammans med parker och torg, stadens vardagsrum, och ska utformas därefter. Trafikleder är tillägnade de stora transportvolymerna och har därför en motorvägsliknande utformning.

- Huvudgator ska uppmana till ett dämpat trafiktempo så att hänsyn lämnas till övriga trafikanter.
- Huvudgator ska inte upplevas som barriärer, därför ska gaturummen utformas yteffektivt. Trottoarer och cykelbanor ska eftersträvas längs alla huvudgator. Träd och annan grönska ska eftersträvas i gaturummet.
- De huvudgator som idag utgör barriärer ska successivt kompletteras med bebyggelse, grönska, handel och andra aktiviteter så att deras barriäreffekt minskar.
- Förutsättningarna för huvudgatornas utformning och omvandling varierar. Ombyggnader sker lämpligast i samband med stadsomvandlings- eller förtätningsprojekt. Planeringen och takten ska följa utbyggnadsstrategierna och de platsspecifika riktlinjerna.
- Infartsleder ska även fortsättningsvis bibehålla en hög kapacitet för person- och godstrafik. Det kan till exempel innebära att antalet körfält inte ska vara färre än två i vardera riktningen.
- Antalet passagemöjligheter där fotgängare och cyklister kan korsa huvudgatorna i markplan ska bli fler, särskilt i anslutning till skolor. Gröna kopplingar tvärs huvudgator ska utvecklas.
- Huvudgatornas utformning ska ge goda förutsättningar för ett rikt stadsliv med handel och service i bottenvåningarna. Det ska till exempel ske genom att angöring och korttidsparkering anordnas längs kantsten, och/eller genom god tillgänglighet från kollektivtrafik kombinerat med goda villkor för fotgängare och cyklister.
- Om uppställningsytor för leveranser och avfallstransporter inte kan lösas på kvartersmark ska det lösas på lämpligt sätt i gatan där flexzoner intill körbanor ska kunna användas för ändamålet. Avfallstransporter, leveranser och cykelparkering ska undantagsvis kunna hänvisas till sidogator om det bedöms lämpligt.
- Stora transportvolymer ska hänvisas till närmaste trafikled.
- Längs huvudgator och trafikleder där bullerriktvärden eller miljökvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas ska åtgärder vidtas. Bullerskydd ska så långt möjligt göras utan att skapa eller förstärka sociala, mentala och fysiska barriärer. Istället för vallar och skärmar ska till exempel dämpning och omfördelning av trafiken, omgestaltning av gaturummet, tystare beläggning eller fasadåtgärder övervägas. Ny bebyggelse invid gator ska fungera avskärmande för buller. Bullerskydd ska också kunna fungera som riskskydd vid behov.

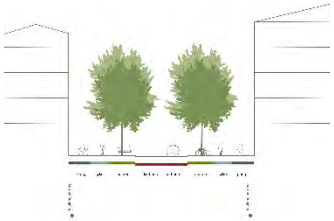
Typutformning av huvudgator och korsningar

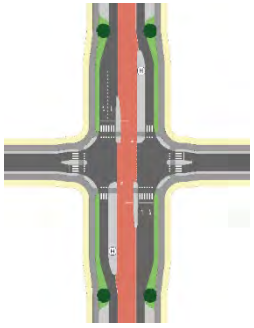
En huvudgata som klarar alla anspråk, inklusive separata körfält för kollektivtrafik, ser ut ungefär så här i sektion. Gatan är 30-35 meter bred.

Detta är en variant på sektionen ovan som gjorts smalare genom att närzonen med plantering och parkering liksom separerad cykelbana bara finns på en sida. Gatan är 27-31 meter bred.

En huvudgata som klarar alla anspråk, dock utan separata kollektivtrafikfält, ser ut så här, varvid gatubredden är 22-26 meter bred.

En huvudgata i plan, motsvarande den första sektionen ovan, nära en korsning. Som synes varierar sektionen beroende på plattformar för kollektivtrafiken och om fler körfält ska rymmas innan korsningar.

Godslogistik

Malmös geografiska läge gör att godstransporter bidrar till regionens utveckling. Samtidigt är godstransporter ofta störande och riskfyllda. Kartan visar befintliga och framtida godsstråk på järnväg, samt platser för nya kajlägen i Malmö hamn.

- Ett reservat ska lämnas för en yttre godsbana parallellt med Yttre Ringvägen. Reservatet kan även användas för framtida persontåg utan målpunkt i centrala Malmö.
- Malmö stad ska verka för en fortsatt god och förbättrad tillgänglighet till hamnens verksamheter. En ny kombinerad väg- och järnvägsbro ska byggas över Industrihamnsrännan så att Mellersta hamnen knyts samman med Norra hamnen. Norra hamnen kan då utvecklas för mer järnvägstrafik, och viss kapacitet på bangården kan frigöras. Reservat ska lämnas även för en ny järnvägskoppling i anslutning till Spillepengens trafikplats.
- För att förbättra kapaciteten och konkurrenskraften för godstrafik på järnväg ska en ankomst- och avgångsbangård för hamnanknutet gods kunna anläggas längs Lappögatan i Norra hamnen.

- Den centralt belägna styckegodshanteringen längs Carlsgatan ska beredas en mindre central plats på bangården.
- Malmö stad ska verka för att en utfyllnad av Norra hamnen kommer till stånd och att nya kajer anläggs i Industrihamnsrännan. Nya kajer ska kompensera för kajlägen i Frihamnsbassängen som på sikt ska avvecklas.
- Ett lämpligt nät av huvudgator och trafikleder ska pekas ut för tung godstrafik på väg.

Riskbedömning längs transportleder för farligt gods

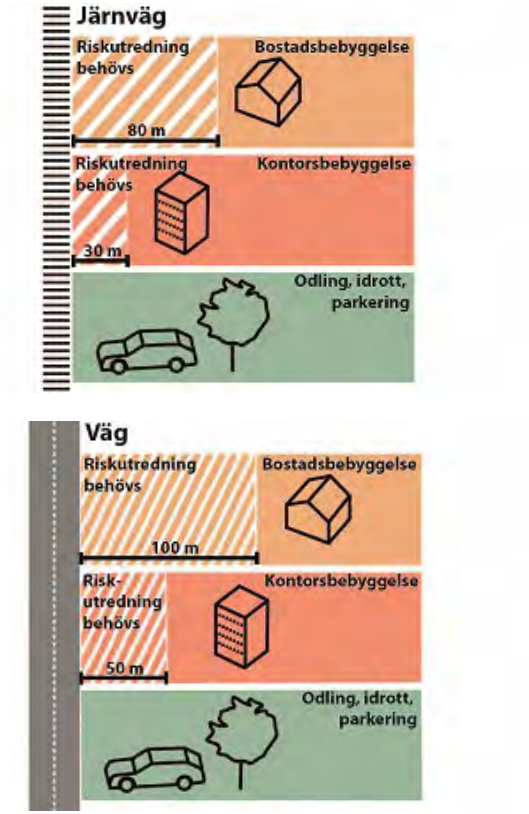
Riktlinjerna avser de vägar och järnvägar som länsstyrelsen fastställt som rekommenderade för farligt gods. Längs övriga vägar, som inte ingår i det rekommenderade vägnätet för farligt gods, behöver inga riskanalyser göras och heller inga konsekvensreducerande åtgärder vidtas med anledning av farligt gods.

- Längs järnvägar ska som utgångspunkt lämnas en 30 meter bred bebyggelsefri zon. Kontorsbebyggelse ska medges fram till 30 meter från järnvägens spårkant. Bostadsbebyggelse, oavsett boendetäthet, ska medges fram till 80 meter från järnvägens spårkant. Avsteg från dessa riktlinjer kan övervägas efter särskild riskanalys.
- Längs vägar som rekommenderas för farligt gods ska som utgångspunkt lämnas en 30 meter bred bebyggelsefri zon. Fram till 30 meter från vägkant ska parkering och andra funktioner där få människor vistas och under en kort tid medges. Fram till 50 meter från vägkant ska tät kontorsbebyggelse medges.

Bostadsbebyggelse, oavsett boendetäthet, ska medges fram till 100 meter från vägkant. Avsteg från dessa riktlinjer kan övervägas efter särskild riskanalys.

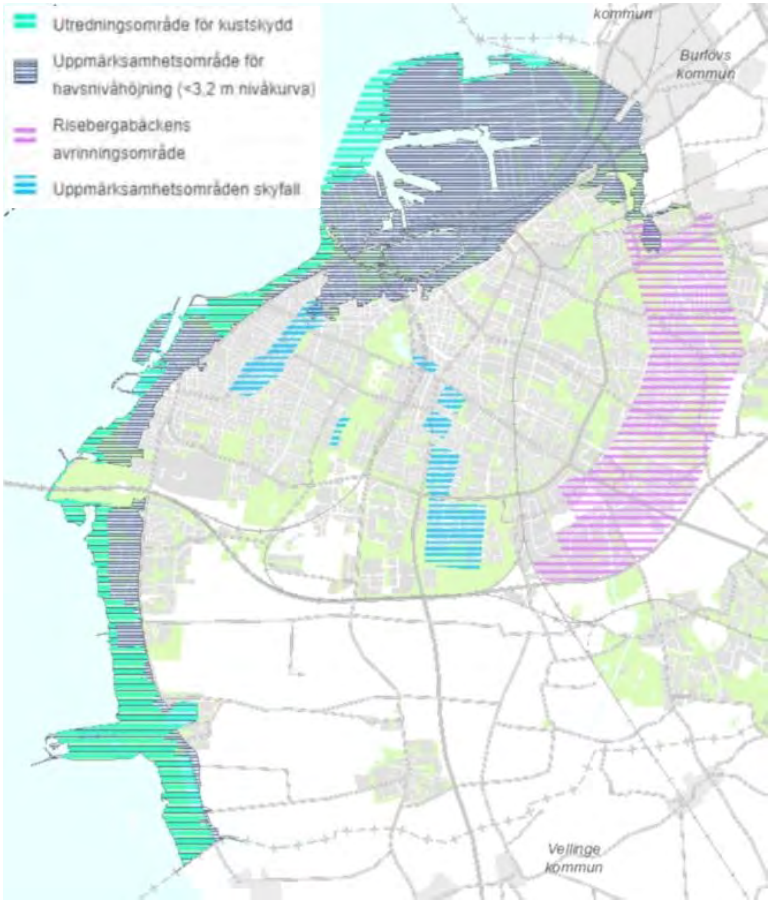
- För skolor, förskolor, vårdhem, större idrotts- och fritidsanläggningar och liknande tillämpas samma avstånd som för bostadsbebyggelse. För större butiker och sällanköpshandel tillämpas samma avstånd som för kontor. Lager, parkering och liknande kan då med fördel orienteras mot vägen. Avsteg från riktlinjerna kan övervägas efter särskild riskanalys.

Mått för riskavstånd för farligt gods

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Klimatanpassning vatten

Kartan visar områden där särskild uppmärksamhet behöver tas till framtida havsnivåhöjningar, dagvattenhantering och skyfall. Malmö behöver anpassas för kommande klimatförändringar utifrån vilka konsekvenser som dessa kan innebära i nutid, närtid och på lång sikt. Fastighetsägare har ansvar att skydda sina fastigheter och verksamheter.

- Ett markreservat för kustskydd ska utredas och säkerställas för att långsiktigt skydda befintlig bebyggelsestruktur.
- Vid planering av ny bebyggelse som berör kusten ska framtida behov av kustskydd beaktas så att möjligheten att anlägga, säkra och förvalta ett sammanhängande kustskydd inte försvåras eller omöjliggörs.
- Inom uppmärksamhetsområde för havsnivåhöjning ska platsspecifika förutsättningar, som fribordshöjder för vågor och uppstuvningseffekter utredas.
- Lägsta färdiga golvnivå för byggnader i detaljplaner ska vara minst +3.2 meter över havet (RH2000) såvida inte andra åtgärder kan vidtas som skydd mot översvämning eller högt grundvatten. Byggnader ska grundläggas med vattentät konstruktion upp till samma nivå, eller med tekniker som gör att byggnadernas konstruktion inte skadas. Undantag kan motiveras vid förändrat ändamål i befintliga byggnader och för kulturhistoriska byggnader, samt i miljöer där anpassning till omgivande bebyggelse och marknivåer är försvårande utifrån exempelvis tillgänglighetsaspekter. Vid undantag ska en så hög grundläggningsnivå för färdigt golv som möjligt eftersträvas och andra tekniska åtgärder vidtas som skydd mot havsöversvämning eller högt grundvatten.
- Byggnaders tekniska anläggningar ska utformas så att nödvändiga byggnadstekniska funktioner kan upprätthållas vid en tillfällig havsnivåhöjning.
- +2,8 meter ska eftersträvas i planbestämmelser som lägsta nivå för infrastruktur och allmän platsmark.
- Ny bebyggelse och samhällsviktiga verksamheter ska planeras och utformas för att klara ett 100-årsregn.
- Inom uppmärksamhetsområden för skyfall ska särskilda åtgärder för att minska negativa effekter av skyfall vidtas.
- Vid planering inom Risebergabäckens avrinningsområde ska åtgärder säkras som minskar översvämningssituationen i Risebergabäcken och dess närområde. I kombination med detta ska gröna och blå kvaliteter förstärkas och få en ökad tillgänglighet.
- Dagvatten som genereras inom Risebergabeckens avrinningsområde ska renas om det är så förorenat att det påverkar vattenförekomstens förutsättningar för att nå eller bibehålla god status enligt miljökvalitetsnormerna.

VA

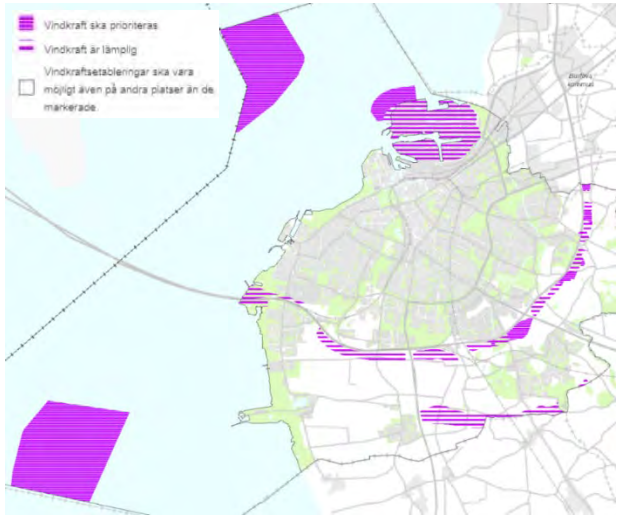
Malmö avloppstunnel är en förutsättning för att minska mängden bräddningar till kanalen och andra vattendrag. Tunneln ger följdeffekten att reningen av avloppsvatten blir mer effektiv på reningsverken. Utsläppskraven från avloppsreningsverken förväntas bli hårdare och med en växande stad ökar avloppsmängderna som ska renas. Detta leder till behov av att bygga ut och anpassa avloppsreningsverken och ledningssystemet med anordningar.

Cirka 30 procent av Malmös avloppsnät är kombinerat, det vill säga att spillvatten och dagvatten leds till samma ledning. Vid kraftiga regn kan ledningskapaciteten överskridas

och uppdämning sker då i systemet, vilket kan leda till källaröversvämningar. Kraftiga regn kan också ge upphov till bräddningar.

- Utrymme för reningsverken och med anslutande ledningar ska säkerställas så att de kan anpassas till att hantera större avloppsmängder samt uppfylla hårdare reningskrav.
- Utrymme för Malmö avloppstunnel ska säkerställas.
- VA-anläggningar ska skyddas från stigande havsnivåer.
- Vid förtätning och exploatering ska risken för källaröversvämning och bräddning inte öka. Om det finns rimliga förutsättningar ska riskerna minska.

Vindkraft

Kartan visar prioriterade och lämpliga områden för större vindkraftsetableringar. Vindkraft är en viktig del av Malmös energiomställning. Valet av platser för större vindkraftsetableringar motiveras av genomförda landskapsbildsanalyser och av landskapets förutsättningar, hänsyn till vindförhållanden, naturvärden, boendestruktur och restriktioner som riktvärden ger avseende buller, skuggor och riskavstånd. Kulturmiljöintressen bedöms inte permanent påverkas negativt av vindkraftsetableringar då vindkraftverkens livslängd beräknas till ca 20 år och marken då går att återställa.

- Till havs ska utbyggnad i anslutning till existerande verk kring Lillgrund och en ny etableringsmöjlighet vid grundet Sjollen prioriteras. Sjollen har bedömts ha störst potential för vindkraft i Malmös havsområde och ett förverkligande bör samordnas med berörda kommuner och danska initiativ.
- Vindkraftverk ska företrädesvis uppföras i sammanhållna grupper så att visuella effekter i landskapet skapas.
- Vindkraftsetablering av mindre omfattning kan uppföras även i områden som inte markerats i kartan.
- Etablering av småskalig vindkraft i verksamhetsområden och blandad stadsbebyggelse ska anpassas till omgivande bebyggelse och funktioner.

Solenergi

Solenergi är en viktig del av Malmös energiomställning. Verksamhetsområden och områden längs med större vägar och järnvägar är särskilt lämpliga för stora och medelstora solenergianläggningar. Solpaneler och solfångare är dock möjligt att applicera på de flesta typer av byggnader och kan integreras i byggnadernas arkitektur.

- Möjligheten att etablera solenergianläggningar ska tas tillvara i hela staden.
- Planering och utveckling av verksamhetsområden ska främja etablering av solenergianläggningar. Stora hårdgjorda ytor och tak gör dem särskilt lämpliga för solenergiproduktion.
- Längs större vägar och järnvägar ska outnyttjade ytor prioriteras för solenergianläggningar.
- På byggnader och anläggningar med högt arkitektoniskt värde, samt i områden som i översiktsplanen är markerade som *uppmärksamhetsområde för kulturhistoriskt värdefulla miljöer*, är varsamhet och god anpassning till byggnadens och omgivningens karaktär extra viktigt.
- Vid ny- och ombyggnad ska solenergianläggningar integrerade i byggnadens arkitektur eftersträvas.

PLATSSPECIFIKA RIKTLINJER

Almgården, Höja m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 700 bostäder och ca 250 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Almgården, Höja, Stenkällan och Jägersro villastad. I delar av området finns förutsättningar för att tillföra ny bebyggelse.

- Förtätning ska främst ske utmed de större gatorna för att bidra till ett mer sammanhållet och levande gaturum. Längs Agnesfridsvägen ska ytor omfördelas för att gynna oskyddade trafikanter.
- Bättre och tydligare gång- och cykelkopplingar inom området och till omkringliggande områden ska skapas.
- Utbudet av detaljhandel och kollektivtrafik ska förbättras.
- Åtgärder för att minska buller i Ögårdsparken ska eftersträvas.

Annetorp

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 2500 bostäder och ca 1000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdet Annetorp och norra delen av delområdet Kalkbrottet. Inom området finns utbyggnadsområdet *Annetorp* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). En succesiv omvandling av Annetorps verksamhetsområde till blandad stadsbebyggelse bidrar till att länka samman olika delar av Limhamn och att bättre knyta den nya bebyggelsen vid kalkbrottets norra kant till Limhamns centrum.

- Annetorps verksamhetsområde ska ges möjlighet att få ett mer varierat innehåll och omvandlas till blandad stadsbebyggelse. Omvandlingen ska ske så att livskraftiga verksamheter ska kunna fortsätta verka inom området.
- Möjlighet ska lämnas för att på sikt kunna leda trafiken från Annetorpsvägen in till Limhamns centrum via Krossverksgatan. Krossverksgatan ska då ges en stadsmässig karaktär och utrymme ska lämnas för kollektivtrafik med högre kapacitet. De delar av Annetorpsvägen och Kalkbrottsgatan som avvecklas ska användas för ny bebyggelse eller nya parker.
- Vid omvandling av området ska kvartersstrukturen förändras så att den tydligare kopplas samman med angränsande områden.
- Planeringen ska ta hänsyn till områdets brist på park. I nord-sydlig riktning ska till exempel en grön koppling anläggas som knyter ihop Limhamns centrum med parkområdena runt Limhamns kalkbrott. Befintliga gröna kvaliteter ska utgöra grunden för en sådan koppling.
- Planeringen ska ta hänsyn till nedströms skyfallsproblematik.

Bulltofta, Valdemarsro

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området innehåller några mindre bostadsområden och ett stort sammanhängande verksamhetsområde. Tillsammans med Stora Bernstorp i Burlövs kommun kan ett sammanhängande verksamhetsområde utvecklas som också knyter an till de norra delarna av Toftanäs och Fortuna Hemgården.

- Bulltofta och Valdemarsro ska fortsätta utvecklas som ett av Malmöområdets största verksamhetsområden.
- Verksamhetsområdet ska förtätas med högre byggnader och nya byggnader på lågt utnyttjade hårdgjorda ytor.
- Verksamhetsområdet riktar sig främst till verksamheter inom kategorin Småindustri och service och till viss del inom kategorin Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Nya gröna och blå kvaliteter ska tillskapas. Stråket längs Risebergabäcken ska förstärkas och ges en ökad tillgänglighet.

Bunkeflostrand

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 2000 bostäder och ca 1800 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Bunkeflostrand är en relativt ung bostadsort som med närheten till Öresundsbron och Hyllie station har mycket god tillgänglighet till omvärlden. Bunkeflostrand ska fortsätta utvecklas som boendeort med utvecklad service och hållbara transportmöjligheter. Inom området finns utbyggnadsområdena *Bunkeflostrand* och västra delen av *Ingvalla* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Utbyggnadsområdet *Bunkeflostrand* är en naturlig utvidgning av Bunkeflostrand som ger underlag för ökad lokal service som det idag finns ett underskott på i området.

Området behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds. Eftersom naturreservatet Bunkeflo strandängar både erbjuder höga naturvärden och rekreationsmöjligheter är strandängsmiljön och dess tillgängligheten särskilt viktigt att beakta vid utformning av skyddsåtgärder.

- Det öppna landskapet mellan Bunkeflostrand och Klagshamn ska bevaras så att tätorterna även fortsättningsvis uppfattas som åtskilda.
- Service- och handelsutbudet ska ges möjlighet att utvecklas, främst med en ny centrumetablering mellan Gottorpvägen och Gottorps allé.
- Norra Bunkeflostrand ska utvecklas med olika typer av bostäder och en relativt hög bebyggelsetäthet. Samtidigt ska det finnas utrymme för naturvärden, mötesplatser och rekreation. Den nya bebyggelsen ska vävas samman med den befintliga.
- Ett stort natur- och rekreationsområde ska anläggas öster om Bunkeflostrand. Området är en del av det ekostråk som förbinder staden med kusten och ska möjliggöra för rekreation. Området ska innehålla flera olika rum av varierande storlek och form och de inre delarna ska vara störningsfria från omgivningen.
- Ny bebyggelse ska samspela med natur- och rekreationsområdet, exempelvis genom att byggnaders entréer vänds mot grönområdet.
- Gottorps allé ska bevaras i sitt sammanhang. Borttagna delar av allén ska återskapas.
- Riktlinjer för utbyggnadsområdet Ingvalla finns under platsspecifika riktlinjer för Naffentorp.

Davidshall, Lugnet, Rörsjöstaden

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området består av delområdena Davidshall (uppfört främst på 1920-talet), Lugnet (uppfört främst på 1970-talet) och Rörsjöstaden (uppfört främst i slutet av 1800-talet). Området rymmer många centralt belägna bostäder och ett viktigt rörelsestråk för gång och cykel längs Kungsgatan. I området finns få förtätningsmöjligheter.

- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Elinelund, Kalkbrottet, del av Vintrie

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 3000 bostäder och ca 1000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Elinelund, större delen av delområdet Kalkbrottet samt västra delen av delområdet Vintrie. Utbyggnad av blandad stadsbebyggelse pågår öster om Limhamns kalkbrott. I området finns naturreservatet och natura 2000-området Limhamns kalkbrott med en värdefull fauna och flora. Ollebo & Almhov är två små närliggande verksamhetsområden i södra delen av området.

- Limhamns kalkbrotts potential som rekreationsområde ska tillvaratas utan att äventyra befintliga naturvärden.
- Naturvärden inom Natura 2000-området ska skyddas när närliggande områden exploateras. Hänsyn till dess unika miljöer ska tas när ny bebyggelse gestaltas. Gröna värden ska vara bärande i bebyggelseutvecklingen och tillkommande grönska ska utgå från Natura 2000-områdets unika biotoper.
- Ett lågt bilinnehav ska möjliggöras i området, bland annat genom utveckling av mobilitethus med delningsfunktioner.
- Ny blandad stadsbebyggelse i området ska knytas bättre till sin omgivning, bland annat genom en ny gång- och cykelkoppling över Yttre Ringvägen samt

en ytterligare entré i västra delen av koloniområdet. En ytterligare entré till koloniområden bidrar också till att öka tillgängligheten för allmänheten.
- Verksamhetsområdena Ollebo & Almhov riktar sig främst mot verksamheter inom kategorierna Småindustri och service samt Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Mellan de två verksamhetsområdena går det ekostråk som förbinder staden med kusten. Stråket ska värnas och vidareutvecklas så att dess sammanlänkande funktion säkerställs.

Elisedal, Jägersro

Förväntad utbyggnadskapacitet: 3500 bostäder och ca 600 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området innehåller idag främst verksamhetsområden och fritidsområden. Delar av Jägersro planeras att omvandlas från fritidsområde till blandad stadsbebyggelse och nuvarande travbana planeras att flyttas längre österut. Inom området finns utbyggnadsområdet *Jägersro* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Ny blandad stadsbebyggelse ska knytas samman med befintliga bostadsområden, fritidsområden och parker.
- Ny blandad stadsbebyggelse ska ta hänsyn till risker och olägenheter kopplade till hästverksamheter i närheten.
- I anslutning till Risebergabäcken ska park- och naturmark behållas och utvecklas för rekreation, dagvatten- och skyfallshantering.
- Jägersro centrum ska utvecklas till en regional handelsplats och kollektivtrafiknod. Kollektivtrafiknoden och centrumet ska utformas så att de samspelar och stärker områdets attraktivitet.
- I nordöstra delen av området ska en ny travbana planeras och byggas. Befintliga rekreativa och ekologiska värden värnas.
- Verksamhetsområdet i Elisedal, i östra delen av området, riktar sig främst till verksamheter inom kategorin Småindustri och service. Inom området ska även enstaka funktioner inom kategorierna Ytkrävande lager och tillverkning samt Tekniska samhällsfunktioner kunna rymmas (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Hänsyn till den gravhög som finns i Elisedal ska tas, exempelvis genom att skapa siktlinjer mot högen genom den nya bebyggelsen.
- Den befintliga delen av Elisedals verksamhetsområde ska ges möjlighet att moderniseras och förtätas genom högre byggnader och nya byggnader på lågt utnyttjade hårdgjorda ytor.
- En återvinningscentral ska etableras i Elisedals verksamhetsområde. Den ska utformas för ökat återbruk.

Flensburg, Borgmästaregården m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1200 bostäder och ca 1500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Flensburg, Borgmästaregården, Gröndal samt Södertorp. Inom området finns utbyggnadsområdet *Medeon* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). I Medeonområdet, mellan Pildammsvägen och Per Albin Hanssons väg, finns främst kunskapsintensivt företagande, utbildning, forskning och servicefunktioner kopplade till sjukhuset.

Som huvudgata mellan centrala Malmö och Hyllie har Pildammsvägen förutsättning att få ett stadsliv som binder samman de omgivande stadsdelarna med varandra. En kombination av slutna eller halvt slutna kvarter och öppen bebyggelse längs Pildammsvägen kan generera många bostäder och arbetsplatser. Genom att bygga på bland annat parkeringsplatser och impedimentytor längs vägen kan ett tätare men ändå fortsatt grönt gaturum skapas.

- Inom Medeonområdet ska plats ges för kunskapsintensivt företagande, utbildning, bostäder och servicefunktioner. Nya forskningsmiljöer ska kunna byggas som ger utvecklingsmöjligheter för den forskning som pågår inom sjukhuset och universitetet. En framtida utvidgning av sjukhusområdet inom området ska vid behov utredas.
- Nya öst-västliga kopplingar ska underlätta för rörelser genom Medeonområdet.

- Tillgängligheten till området ska förbättras genom fler in- och utfarter för biltrafik. Gator ska anpassas för låga hastigheter så att genomfartstrafik motverkas.
- Befintliga gröna rum ska bevaras och förädlas. En ny park ska anläggas i den södra delen av området.
- Potentialen att tillskapa ny bebyggelse på båda sidor om Pildammsvägen ska tas tillvara. Vid komplettering längs Pildammsvägen ska möjligheter att tillskapa nya platsbildningar och parker tillvaratas.
- Hänsyn ska tas till befintlig grönska vid ombyggnad av Pildammsvägen. Plats för kompensationsåtgärder behöver studeras inom området.

Fortuna Hemgården, Toftanäs, Östra Skrävlinge

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 3500 bostäder och ca 5500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området består av delområdena Fortuna Hemgården i öster, Toftanäs i väster och Östra Skrävlinge i söder. Fortuna Hemgården innehåller idag främst småskalig bebyggelse och jordbruksmark med inslag av växthusnäring, Toftanäs innehåller ett verksamhetsområde och ett handelsområde, och Östra Skrävlinge innehåller främst småskalig bebyggelse.

Fortuna Hemgården ska utvecklas till blandad stadsbebyggelse och verksamhetsområde. Inom området finns utbyggnadsområdena *Fortuna Hemgården Västra* och *Fortuna Hemgården Östra* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Planering för verksamheter pågår i den östra delen, längs Yttre Ringvägen. Även Burlövs kommun planerar för verksamheter i angränsande områden.

- Kontakten med backlandskapet i öster ska stärkas med en ekopassage under Yttre Ringvägen.
- Fortuna Hemgården ska ha en grön identitet, som bygger vidare på den odlingshistoria som finns i området. Grönstrukturen i området ska kopplas samman med Husies övriga park- och naturområden. Genom hela området, från norr till söder, ska ett grönt stråk finnas med öppen dagvattenhantering och höga ekologiska och rekreativa kvaliteter.
- Fortuna Hemgården ska ha varierande bebyggelsetyper och en högre bebyggelsetäthet ska möjliggöras i anslutning till befintliga och nya huvudgator.
- Olika delar av framtidens Fortuna Hemgården ska integreras med varandra, exempelvis med ett nätverk av gator och cykelvägar. Topplocksgatan och Vevaxelsgatan ska förlängas österut genom området och Flansbjersvägen i Burlövs kommun ska sammanbindas med Hörakroksvägen.
- Sallerupsvägens gaturum ska ses över för att minska gatans barriärverkan.
- Befintliga byggnader och verksamheter i Fortuna Hemgården ska så långt som möjligt bevaras. I norr ska ny bebyggelse samspela med den gamla bystrukturen.
- Den östra delen av Fortuna Hemgården, längs Yttre Ringvägen, ska utgöras av ett verksamhetsområde. Verksamhetsområdet ska ha en hög bebyggelsetäthet i relation till platsens läge och funktion. Verksamhetsområdet ska fungera som bullerskydd för bakomliggande bebyggelse. En mjuk övergång mellan verksamhetsområdet och den blandade stadsbebyggelsen ska skapas, exempelvis med icke störande verksamheter. En gränszon ska innehålla park, icke störande verksamheter och bostäder där det bedöms möjligt.
- Verksamhetsområdet i Fortuna Hemgården riktar sig till verksamheter inom kategorin Småindustri och service i väster och kategorin Ytkrävande lager och tillverkning närmast Yttre Ringvägen (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Verksamhetsområdet i Toftanäs riktar sig till verksamheter inom kategorin Volymhandel och besöksnäring etc (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Södra delen av Toftanäs ska utvecklas till ett stadsdelscentrum med torg och kommunal service och bättre integrering med närliggande områden.

Fosieby industriområde, Fredriksberg

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 2000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Delområdena Fosieby industriområde och Fredriksberg utgör tillsammans ett av Malmös största sammanhängande verksamhetsområden. Inom området finns utbyggnadsområdet *Fredriksberg* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Området har behov av bättre kollektivtrafikförsörjning och bättre tillgänglighet via cykelnätet. Behovet kommer att öka ytterligare när området byggs tätare och fler arbetsplatser tillskapas. Översiktsplanen föreslår en ny tågstation för persontrafik på Kontinentalbanan i nordvästra delen av området.

- Verksamhetsområdet riktar sig främst till verksamheter inom kategorin Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Området ska värnas som ett av Malmös största sammanhängande verksamhetsområden. Nya funktioner som kan lägga restriktioner för pågående störande eller farliga verksamheter ska inte tillåtas.
- Förtätning ska ske genom påbyggnader och att lågt utnyttjad mark, i första hand hårdgjorda ytor, tas i anspråk för ny bebyggelse.
- Malmö stad ska pröva nya arbetssätt som kan bidra till ett mer yteffektivt verksamhetsområde med fler arbetsplatser.
- Marken öster om den föreslagna stationen ska kvarstå för verksamhetsändamål tills stationsläget lagts fast och markanvändningsutredningar slutförts.
- Nya grönstråk ska utvecklas inom området, dels längs Risebergsbäcken, dels för att förbinda grönstråket längs Risebergabäcken med Lindängelund, Hyllie och kusten.
- Den kulturhistoriskt värdefulla miljön kring Fredriksbergs gård ska beaktas så att tillskott av ny bebyggelse bidrar till att utveckla dessa värden.
- Befintlig biologisk reningsanläggning vid Skogholms ängar ska ges möjlighet att utvecklas.

Gamla Limhamn, Djupadal m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 300 arbetsplatser.

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Gamla Limhamn, Bellevue, Nya Bellevue, Rosenvång, Djupadal samt Hyllieby. Området domineras av bostäder, främst enbostadshus. Längs delar av Linnégatan/Erikslustsvägen, främst lokaliserat till den gamla dikessträckningen ”Hylliediket” finns en svår problematik vid skyfall.

- Olika skyfallsåtgärder ska utredas med bakgrund av att det i området finns begränsad tillgång till allmän parkmark. En skyfallsgata i Erikslustvägen via Tessins väg till Sergels väg är en tänkbar lösning. Förutom åtgärder som kommunen har rådighet över krävs åtgärder på kvartersmark.
- Hänsyn ska tas till att det råder brist på park i delar av området, bland annat med tydliga gröna kopplingar till stora parker i närområdet.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Gamla staden, Slussen, Malmöhus

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 200 bostäder och få eller inga arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området utgör en stor del av Malmös stadskärna. I området finns få förtätningsmöjligheter.

- De grönblå inslagen inom de bebyggda delarna ska öka. Krontäckningsgraden ska öka för att mildra värme-ö-effekter.
- Hänsyn ska tas till att det råder brist på park i delar av området, bland annat med tydliga kopplingar mot nya parker i Nyhamnen.
- Östergatan, med dess förlängningar, ska utvecklas på gåendes- och cyklisters villkor för att skapa en naturlig förbindelse mellan Malmös östra delar och Gamla staden samt vidare mot Malmös västra delar.
- Gamla staden ska knytas bättre till Västra Hamnen och Nyhamnen, bland annat genom nya gång- och cykelkopplingar över bangården.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Glostorp

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 2500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området består främst av jordbruksmark och det framtida verksamhetsområdet *Glostorps vång* som också är ett utbyggnadsområde (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Glostorps vång har varit avsatt för industriändamål sedan 1960-talet (Generalplan för Oxie) och planer har funnits på att lokalisera en tågdepå för regiontåg. Läget motiveras bland annat av möjligheten till järnvägsanknuten verksamhet.

- Verksamhetsområdet Glostorps vång är främst avsett för järnvägsanknuten verksamhet inom kategorin Tekniska samhällsfunktioner. Området kan även rymma verksamheter som logistik och lager med behov av goda järnvägs- eller vägförbindelser inom kategorin Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Glostorps vång ska utformas så att minsta möjliga störning uppkommer på det flacka jordbrukslandskapet i väster som har höga kulturhistoriska värden.
- Gröna stråk genom området ska vidareutvecklas och utgöra en länk mellan Oxie och åkerlandskapet.
- Risebergabäcken ska bibehållas som öppet vatten även om det kan medföra en omläggning av bäcken.

Heleneholm, Kulladal m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 2000 bostäder och ca 1500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Heleneholm, Eriksfält, Västra Söderkulla, Kulladal och Lindeborg. Inom området finns olika områden med enbostadshus och flerbostadshus. En stor del av utbyggnadskapaciteten finns i områdets norra del där också utbyggnadsområdet *Heleneholm* finns (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Området mellan Heleneholmsstigen och Trelleborgsvägen ska förtätas med fler bostäder och arbetsplatser.
- Potentialen att tillskapa ny bebyggelse på båda sidor om Pildammsvägen ska tas tillvara. Vid komplettering längs Pildammsvägen ska möjligheter att tillskapa nya platsbildningar och parker tillvaratas.
- Kulladal och Gröndal, öster om Pildammsvägen, ska ges en förbättrad koppling till Kroksbäcksparken.
- Hänsyn ska tas till att det råder brist på park i delar av området, bland annat med tydliga gröna kopplingar till stora parker i närområdet.

Holma, Kroksbäck, Kroksbäcksparken

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 2000 bostäder och ca 1000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

I området finns ett större område med enbostadshus och två större områden med flerbostadsshus. Inom området finns utbyggnadsområdet *Kroksbäck* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Det geografiska läget på gångavstånd från Hyllie station och den stadsdel som växer upp runt stationen har gett nya förutsättningar för utveckling i området.

- En större funktionsblandning med inslag av arbetsplatser, service och mötesplatser (samlingslokaler, grönytor, lekplatser, torg) ska möjliggöras. En större variation av boendeformer och upplåtelseformer ska eftersträvas.
- Förtätning med ny stadsbebyggelse ska ske längs Lorensborgsgatan och Pildammsvägen. Möjligheter att tillskapa nya platsbildningar och parker ska tillvaratas. Mindre bebyggelsetillägg kan tillåtas inom den befintliga kvartersstrukturen.
- Befintliga bilfria miljöer ska i så stor utsträckning som möjligt förbli bilfria.
- Området ska kopplas bättre till sina omgivningar med hjälp av nya och förstärkta stråk i både öst-västlig och nord-sydlig riktning. Pildammsvägens och Lorensborgsgatans barriäreffekter ska minskas.
- Kroksbäcksparkens kvaliteter för rekreation och naturvärden ska vidareutvecklas.

Hyllievång, östra Vintrie

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 10000 bostäder och ca 11000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdet Hyllievång samt den östra delen av delområdet Vintrie. Inom området finns utbyggnadsområdena *Hyllie Västra*, *Hyllie Södra*, *Vintrie* samt *Vintrie Västra* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). För delar av området gäller Översiktsplan för Södra Hyllie - fördjupning av Översiktsplan för Malmö - antagen av kommunfullmäktige 2018-05-31 (mer information finns under *Plandokument* i kartan).

I området finns Hyllie station med goda tågförbindelser och regionalt intressanta målpunkter, som Malmö Arena, Malmömässan och Emporia. Runt stationen växer en ny stadsdel fram med bostäder, kontor, handel, service etc. I den södra delen av området finns Bunkeflo by och Vintrie by samt jordbruksmark som ska omvandlas till blandad stadsbebyggelse. Omvandlingen av jordbruksmark motiveras av det stationsnära läget.

- Ny bebyggelse i söder ska ges ett medvetet möte med Söderslätt så att Hyllie hela tiden har en framsida mot söder. Det förankrar utbyggnaden på platsen och i dess historia.
- Ny småhusbebyggelse ska tillåtas i anslutning till Vintriegården och Erlandsro gård förutsatt att den anpassas och utvecklar befintlig kulturmiljö.
- Centrala Hyllies kvartersstruktur ska i söder och väster kompletteras med andra bebyggelsestrukturer, i syfte att skapa ett varierat bostadsutbud i Hyllie.
- Ny bebyggelse ska utformas så att det blir lätt för gång- och cykeltrafikanter att nå Hyllie station.
- Förtätning med ny stadsbebyggelse ska ske på båda sidorna om Pildammsvägen och Annetorpsvägen. Möjligheter att tillskapa nya platsbildningar och parker tillvaratas.
- Området ska kopplas bättre till sina omgivningar med hjälp av nya och förstärkta stråk i både öst-västlig och nord-sydlig riktning. Pildammsvägens, Annetorpsvägens och Lorensborgsgatans barriäreffekter ska minskas.
- Ytor för skydd mot buller från Yttre ringvägen ska finnas.
- Söder om järnvägen ska en ny idrottsplats anläggas.
- Ytor för fördröjning av dagvatten och vatten vid skyfall ska säkras tidigt i utbyggnaden så att dagvattensystemet nedströms inte belastas ytterligare.
- Kulturmiljön i och runt Bunkeflo by ska värnas i den fortsatta utvecklingen av Hyllie.
- En obruten siktlinje ska säkerställas mellan Vintrie by och Vintriegården.
- Hyllie ska fortsatt vara en föregångare för klimatsmart stadsbyggande i enlighet med Klimatkontraktets ambitioner. Det innebär bland annat att Hyllie ska ge plats för pilotprojekt inom hållbarhet.
- Åtgärder ska vidtas för att säkra tillgång till park och natur, enligt grönmodellen, i hela området.

Håkanstorp, Videdal m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Håkanstorp, Östra Kyrkogården, Videdal samt Virentofta. Bebyggelsen består främst av enbostadshus och förtätningsmöjligheterna är små.

- Sallerupsvägens gaturum ska ses över för att minska gatans barriärverkan.

Hästhagen, Allmänna sjukhuset m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1400 bostäder och ca 1000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Kronprinsen, Hästhagen, Fågelbacken, Kronborg, Teatern, Rådmansvången, Allmänna sjukhuset samt Pildammsparken. Området är en del av det centrala Malmö och rymmer en stor variation av funktioner med flerbostadshus, service, handel och kontor. Pildammsparken och sjukhusområdet är dominerande inslag i området. Områdets förtätningspotential är koncentrerad kring

Hästhagens IP, Simhallsbadet och station Triangelns södra uppgång. Inom området finns utbyggnadsområdena *Hästhagen* samt *Triangeln* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Vid förtätning av Hästhagens IP ska idrottsplatsen finnas kvar. Störningar kopplade till idrottsplatsen ska då beaktas.
- Sjukhusområdet rymmer en av regionens allra viktigaste funktioner och Skånes universitetssjukhus verksamhet ska säkerställas.
- Sjukhusområdet ska bättre integreras med omgivningen. Det ska bland annat ske med genomgående gång- och cykelvägar, nya gatuanslutningar till omgivande gatunät och genom att orientera byggnadernas entréer mot omkringliggande gatunät.
- Sjukhusområdets kontakt med Pildammsparken ska förbättras, till exempel genom att trafiktempot på Pildammsvägen sänks och säkra korsningspunkter för gående skapas.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Inre Hamnen, Frihamnen

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 8000 bostäder och ca 18000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området är idag till stor del ett verksamhetsområde som är under omvandling till blandad stadsbebyggelse i enlighet med Översiktsplan för Nyhamnen - fördjupning av Översiktsplan för Malmö - antagen av kommunfullmäktige 2019-12-19 (mer information finns under *Plandokument* i kartan). Inom området finns utbyggnadsområdena *Nyhamnen Västra* samt *Nyhamnen Östra* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

Klagshamn

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1500 bostäder och ca 250 arbetsplatser.

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Klagshamn är en bostadsort med främst enbostadshus och närhet till jordbrukslandskap och natur. Inom området finns utbyggnadsområdet *Klagshamn* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Utbyggnaden av Klagshamn är en naturlig utvidgning av byn som behövs för att, förutom att tillgodose den förväntade befolkningsökningen, även ge underlag för lokal service som det finns ett underskott på i området idag.

Fram till 1938 bröts kalksten i två kalkbrott och överskottsmaterial användes för att anlägga Klagshamnsudden. Kalkbrotten är idag vattenfyllda dammar och utgör tillsammans med en stor del av Klagshamnsudden ett naturreservat. Området behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

- Ny bebyggelse längs lokalgator och huvudgator ska så långt möjligt utformas med entréer mot gatan. Trädplanteringar och möjligheter till kantstensparkering ska eftersträvas längs gatorna.
- Servicefunktioner ska möjliggöras i anslutning till mötesplatser och rörelsestråk.
- En viktig aspekt i det fortsatta planeringsarbetet är att förbättra kollektivtrafikförsörjningen.
- Trafiksituationen i Klagshamn, främst längs Borrebackevägen, ska förbättras och nya gatuanslutningar ska utredas både i öst-västlig riktning norr om Klagshamn samt i nord-sydlig riktning mellan Borrebackavägen och Naffentorpsvägen.
- Bebyggelse ska finnas på båda sidor längs den föreslagna öst-västliga huvudgatan. De existerande gårdarna Hermanstorp och Dalhem ska bevaras och deras samband med jordbrukslandskapet bibehållas.
- Planering av området öster om Slättängsvägen och vid Nygårdsvägen ska genomföras samlat för att skapa en god livsmiljö som knyter väl an till omgivningen. En fortsatt utveckling av orten på längre sikt ska beaktas.
- Tillgänglighet till rekreationsområdet på Klagshamnsudden ska bevaras och vidareutvecklas.
- Siktlinjer mellan Öresund och jordbrukslandskapet norr och söder om Klagshamn ska bibehållas.

Kvarnby

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1500 bostäder och ca 1500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området har med sitt läge på gränsen till backlandskapet, med Husie kyrka, Kvarnby by och Husie mosses vildhet en särprägel i Malmö. I flera delar av området finns höga naturvärden. Stora delar av området planeras att på lång sikt omvandlas till naturområde, blandad stadsbebyggelse och ett verksamhetsområde. Inom området finns utbyggnadsområdena *Kvarnbyvägen*, *Husievägen*, *LV4* samt *Kvarby & Marklunda* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Områdets utpräglat gröna karaktär ska vidareutvecklas när ny bebyggelse tillkommer. Ny bebyggelse längs Kvarnbyvägen och Husie kyrkoväg ska utformas så att visuell och fysisk kontakt med närliggande gröna områden tillvaratas. Husie mosses ekologiska och rekreativa värden ska värnas och utvecklas.
- Husie mosse ska utvidgas österut till Kvarnbyvägen för att skapa ett stort sammanhängande naturområde. Ekologiska och rekreativa värden ska värnas och utvecklas.
- Amiralsgatan ska bli ett viktigt framtida kollektivtrafikstråk och en hög bebyggelsetäthet längs gatan ska eftersträvas. Ny blandad stadsbebyggelse ska ta hänsyn till risker och olägenheter kopplade till närliggande hästverksamheter.
- Ellenborgsvägen ska kunna förlängas österut till Kvarnbyvägen för att möjliggöra effektivare kollektivtrafikförsörjning av området öster om Husie mosse.
- Förbättrade cykel- och promenadvägar samt gröna stråk mellan den omgivande staden, Kvarnby och landskapet ska möjliggöra att fler kan ta del av platsens kvaliteter. Längs Risebergabäcken ska ett grönt stråk vidareutvecklas. Ekopassagen under Yttre Ringvägen i områdets södra del ska vidareutvecklas som länk ut mot jordbrukslandskapet.
- Ny lokalisering för Husiegårds idrottsplats ska utredas i området.
- Tillägg till Kvarnby by ska ske med stor varsamhet och med beaktande av den ursprungliga bymiljön.
- Det framtida verksamhetsområdet ska i första hand vända sig till verksamheter inom kategorierna Småindustri och service samt Tekniska samhällsfunktioner (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Inom det framtida verksamhetsområdet ska en depå för kollektivtrafik kunna anläggas. Motorstadion ska på längre sikt eventuellt flyttas och lämna plats för ytterligare verksamhetsytor.

Limhamns hamnområde

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1500 bostäder och ca 100 arbetsplatser.

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Limhamns hamnområde har vuxit med ett stort antal bostäder under 2010-talet. Inom området finns möjlighet att utveckla Malmös potential för havs- och kustberoende fritidsaktiviteter. Norra delen av Ön utgör på sikt en strategisk resurs för havsnära bostäder. Inom området finns utbyggnadsområdet *Ön Norra* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Höga naturvärden och förekomst av markföroreningar utgör särskilda förutsättningar för omvandling av platsen. Området behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

- Möjlighet till ytterligare utfyllnad i anslutning till Öns nordvästra del ska utredas.
- I den norra delen av Ön ska framtida bebyggelse kombineras med att öppna ytor med höga naturvärden bibehålls för biologisk mångfald, rekreation och fritidsaktiviteter. Platsens lämplighet för en publik byggnad ska utredas.
- En ny förbindelse för gång-, cykel- och kollektivtrafik mellan norra Ön och Vaktgatan ska byggas. Förbindelsen ska inte försämra hamnbassängens förutsättningar att utvecklas som aktivt vattenrum.
- Ökad vattengenomströmning under den befintliga bron till Ön ska möjliggöras för att åstadkomma en förbättrad vattenkvalitet i hamnbassängen.

Lindängen, Almvik m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1000 bostäder och ca 1000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Lindängen, Almvik, Fosieby och Kastanjegården. Området är omgärdat av stora infrastrukturella barriärer. Det finns ett stort antal flerbostadshus och inslag av enbostadshus. Inom området finns utbyggnadsområdet *Lindängen* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Översiktsplanen föreslår en ny tågstation för persontrafik på Kontinentalbanan i nordöstra delen av området.

- Området ska kompletteras med varierande bostadstyper, arbetsplatser, utbildning och servicefunktioner. Tillskott av ny bebyggelse ska möjliggöras framför allt utmed de stora gatorna.
- Med ny bebyggelse, fler och tydligare kopplingar och lägre trafiktempo ska Munkhättegatans och Lindängsvägens barriäreffekter minskas. Gaturummen ska utformas så att de fungerar bättre som mötesplatser och bidra till ökad trygghet. Även de större barriärerna Trelleborgsvägen, Kontinentalbanan och Inre Ringvägen ska på olika sätt överbryggas för att bättre koppla samman området med andra delar av staden.
- Områdets gröna karaktär ska fortsätta utvecklas för att möta den ökande befolkningens rekreativa behov. Det ska ske med högre kvalitet på parkerna, planteringar i gaturummen, samt tydligare kopplingar mellan park- och rekreationsområdet Lindängelund och övriga delar av Lindängen.
- Framtida markanvändning och kopplingar till omgivande stadsdelar kring stationsläget ska utredas med målsättningen att optimalt utnyttja stationens möjligheter att utveckla området. Möjligheten att avveckla Fosieby trafikplats till förmån för ny markanvändning ska beaktas och utredas.
- Lindängen centrum ska ges möjlighet att utvidgas och vidareutvecklas. Serviceutbudet ska stödjas bland annat genom en upprustning av närmiljön. Den slutna torgmiljön ska göras mer utåtriktad.
- Inom delområdet Almvik finns ett nytt verksamhetsområde utpekat där den norra delen främst riktar sig till verksamheter inom kategorin Volymhandel och besöksnäring (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan). I den södra delen ska plats säkerställas för en depå för kollektivtrafik. En etablering av en depå skulle innebära att Lindängelundsvägen behöver flyttas österut.
- Etablering av en Park & Ride-anläggning ska undersökas i anslutning till kollektivtrafikhållplats vid Trelleborgsvägens infart.

Lockarp

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 100 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området består främst av jordbruksmark och ett verksamhetsområde som är beläget mellan tre järnvägar.

- Verksamhetsområdet riktar sig främst till inom kategorierna Småindustri och service (nordöstra delen) samt Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan). Den sydöstra delen av verksamhetsområdet Lockarp ska reserveras för en kollektivtrafikdepå. En stor gasledning gör det svårt att uppföra varaktiga byggnader där, men uppställningsplats för fordon och liknande är möjligt.
- Gröna stråk genom området ska vidareutvecklas och utgöra en länk mellan staden och jordbrukslandskapet.

Lorensborg, Stadion m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 2000 bostäder och ca 700 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Lorensborg, Bellevuegården, Stadion samt Ärtholmen. Inom området finns utbyggnadsområdet *Lorensborg och Bellevuegården* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Lorensborg och Bellevuegården domineras av flerbostadshus från 1960-talet. Planer finns för förtätning inom området.

Stadionområdet har sedan 1950-talet varit en väsentlig del av Malmös idrottsliv. Området har ständigt utvecklats och förändrats och ska fortsatt vara en plats för idrott

och utbildning. Förnyelsen av området baseras på att den gamla arenan, Malmö Stadion, rivs.

- Området runt Lorensborgsgatan ska förtätas med flerbostadshus, enbostadshus, arbetsplatser och service. Förtätning ska främst ske utmed gator för att bidra till ett mer levande gaturum och koppla bebyggelsen bättre till kollektivtrafikens stråk. Bebyggelsens entréer ska orienteras mot närliggande gator.
- De stora halvöppna gårdarna som ansluter till parkerna är av ett stort värde i området och förtätning ska ske med hänsyn till det.
- Hänsyn ska tas till befintlig grönska, inklusive biotopskyddad allé, vid ombyggnad av Lorensborgsgatan. Plats för kompensationsåtgärder behöver studeras inom området.
- Stora och små park- och grönytor ska bevaras. Ärtholmsparken ska utvecklas.
- Befintliga noder med närservice ska stödjas och utvecklas.
- Samlade ytor för nya förskolor och grundskolor saknas i området och ska studeras i ett större sammanhang.
- Gröna kvaliteter och samband inom Stadionområdet ska utvecklas och stärkas, bland annat genom att omgivande parkstråk bevaras och utvecklas.
- Eric Perssons väg ska utvecklas som huvudstråk för gång och cykel.
- Nya mötesplatser för idrott, evenemang och hälsa ska skapas inom Stadionområdet.
- Utbyggnad av Stadionområdet ska ske etappvis.
- Stadionområdet ska göras mer tillgängligt för malmöborna, bland annat genom att skapa trygga stråk och nya mötesplatser.

Mellanheden, Ribersborg m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 100 bostäder och få eller inga arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Västra innerstaden inkluderar delområdena Västervång, Fridhem, Ribersborg, Rönneholm, Dammfri, Mellanheden och Solbacken. Inom området finns olika områden med enbostadshus och flerbostadshus. Längs delar av Linnégatan/Erikslustsvägen, främst lokaliserat till den gamla dikessträckningen ”Hylliediket” finns en svår problematik vid skyfall.

- Olika skyfallsåtgärder ska utredas med bakgrund av att det i området finns begränsad tillgång till allmän parkmark. En skyfallsgata i Erikslustvägen via Tessins väg till Sergels väg är en tänkbar lösning. Förutom åtgärder som kommunen har rådighet över krävs åtgärder på kvartersmark.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Möllevången, Södervärn m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 600 bostäder och ca 250 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Västra Sorgenfri, Östra Sorgenfri, Möllevången, Norra Sofielund, Södra Sofielund samt Södervärn. Området är en central del av Malmö som domineras av flerbostadshus och service/handel.

- De gröna inslagen inom de bebyggda delarna ska öka. Krontäckningsgraden ska öka för att mildra värme-ö-effekter.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Naffentorp

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 2500 arbetsplatser

Tillgång till park- och natur: Uppgift saknas

Den del av Naffentorp som ligger omedelbart söder om Svågertorps station och sydöst om Naffentorps trafikplats kallas Petersborg. Läget innebär en närhet till Köpenhamns flygplats som innebär en mycket central position i förhållande till omvärlden. Området ska därför utredas som ett framtida stationsnära utbyggnadsområde för att staden på sikt ska kunna möta en fortsatt befolkningsökning.

I västra delen pekas det framtida verksamhetsområdet *Ingvalla* ut som också är ett utbyggnadsområde (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Områdets

läge är vid en framtida av- och påfart till Yttre Ringvägen vilket ger god tillgänglighet och innebär ett bra skyltläge. Här finns potential för relativt personalintensiva verksamheter med hög andel kontor och behov av strategiskt läge.

- Petersborgs framtida användning ska utredas vidare utifrån målsättningen att områdets potential ska tillvaratas på ett sätt som på bästa sätt gynnar Malmös utveckling.
- Möjligheter att nyttja marken närmast söder om Yttre Ringvägen för vindkraft eller solenergi ska utredas och vägas mot andra markanvändningsintressen på kort och lång sikt.
- Verksamhetsområdet Ingvalla riktar sig främst mot verksamheter inom kategorin Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan) med hög andel kontor.
- Ingvalla ska ha en hög bebyggelsetäthet och utformas så att en attraktiv miljö skapas. Anslutning från Vintrie trafikplats behöver skapas och kollektivtrafikförsörjningen förbättras. Lorensborgsgatan ska förlängas till Naffentorpsvägen och utgöra västlig gräns för Ingvalla.

Norra hamnen, Sege industriområde m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 3500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området inkluderar delområdena Norra hamnen, Oljehamnen, Mellersta hamnen, Östra hamnen, Spillepengen samt Sege industriområde.

Hamnfunktionerna är viktiga för staden och dess framtida utveckling. Hamnverksamheten drivs av CMP, ett av Malmö stad, Köpenhamns kommun och privata aktörer samägt bolag. Framtidens hamnar måste klara mötet mellan sjöfart, järnväg och lastbil på ett effektivt sätt. I hamnområdet finns också betydande energiproduktion och andra storskaliga och störande verksamheter som är viktiga för kommunen och regionen. Kryssningstrafik med passagerare är en växande verksamhet som väntas få stor betydelse för städernas besöksnäringar. Flera platser i hamnen har höga naturvärden. Hamnen behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

Kommungränsen går tvärs igenom Spillepengens rekreationsområde som har höga naturvärden och stor potential för rekreation och friluftsliv.

Översvämningsproblematik i anslutning till Sege å är en angelägenhet för såväl Malmö stad som Burlövs kommun. Området kommer att utsättas för påverkan av höjda havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

- Norra hamnen, Oljehamnen och de norra delarna av Mellersta hamnen och Östra hamnen ska säkras för verksamheter inom kategorin Hamnanknuten verksamhet. Övriga delar om området riktar sig främst till verksamheter inom kategorierna Ytkrävande lager och tillverkning samt Småindustri och service (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Området ska fortsatt vara ett av Malmöområdets största sammanhållna verksamhetsområden.
- Malmö hamn ska kunna stärka Malmös näringsliv med trimodala lösningar för gods som hanteras över kaj (järnväg, väg och sjöfart). Området vid Lappögatan ska reserveras för en ankomst- och avgångsbangård.
- De verksamheter som är mest störande, ytkrävande eller medför stora risker för omgivningen ska lokaliseras så långt norrut som möjligt i hamnområdet.
- Reservat ska lämnas för en vägförbindelse som sammanbinder Västra Hamnen med Mellersta hamnen.
- En ny utfyllnad av havet väster om Norra hamnen ska ge ytterligare expansionsmöjligheter för hamnanknuten verksamhet. Möjligheten att skydda hamnen med vågbrytare ska studeras. De nya utfyllnaderna ska miljökonsekvensbedömmas och utföras så att till exempel påverkan på Lommabukten minimeras.
- En ny kombinerad väg- och järnvägsbro ska kunna anläggas över Industrihamnsrännan så att Mellersta hamnen knyts samman med Norra hamnen.
- Oljehamnens område ska kunna utvidgas söderut mot Lappögatan.
- Inom hamnområdet ska gång- och cykelvägnätet utvecklas, och på sikt även kollektivtrafikförsörjningen. Även förbindelserna mot Lomma och Burlövs kommun ska göras attraktivare. Möjlighet ska lämnas för att på lång sikt åstadkomma gång- och cykelförbindelser över Frihamnsbassängen.

- Hamnområdet lämpar sig väl för energiproduktion i form av exempelvis solenergi och biogasanläggningar. Längs kustlinjen i nordväst ska vindkraft möjliggöras. Vindkraft kan även uppföras inom andra områden i Malmö hamn på hamnverksamheternas villkor.
- I Spillepengsområdets södra kant, direkt norr om Sege å, finns ett verksamhetsområde som i nuläget är övningsområde för Räddningstjänsten SYD. I det fall den nuvarande användningen upphör ska området tas i anspråk för fritidsändamål.
- Sege industriområde, på gränsen mot Burlövs kommun, riktar sig främst mot verksamheter inom kategorierna Småindustri och service samt Ytkrävande lager och tillverkning (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Vid nya etableringar i de delar av verksamhetsområdet som gränsar mot Burlövs kommun ska verksamheter som innebär skyddsavstånd över kommungränsen undvikas.

Norra Sorgenfri, Katrinelund, Värnhem

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 3000 bostäder och ca 1500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Tydlig brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Delar av området utgör Malmös äldsta verksamhetsområde. Sedan 1970-talet har många verksamheter avvecklats och industribyggnader rivits. Planering och byggande av främst bostäder pågår och området är på väg att utvecklas till att bli en integrerad del av innerstaden. Inom området finns utbyggnadsområdena *Norra Sorgenfri* samt *Norra Sorgenfri II* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Området ska successivt övergå till blandad stadsbebyggelse. Omvandlingen ska ske så att livskraftiga verksamheter ska kunna fortsätta verka inom området vilket kan innebära begränsningar för bland annat bostadsbyggande, förskolor, samlingslokaler med mera.
- Mångfald, småskalighet och variation ska utgöra kärnvärden vid omvandlingen. De storskaliga kvarteren ska delas upp i mindre enheter. Bottenvåningar i strategiska lägen ska kunna rymma utåtriktade funktioner.
- Befintliga industribyggnader med högt arkitektoniskt värde ska bevaras för att stärka områdets karaktär och identitet.
- Torg och parker ska lokaliseras inom området. Avsaknaden av en stor park i stadsdelen gör det angeläget att skapa attraktiva gröna stråk till stadens stora parker. Möjligheten att förbättra tillgängligheten och användbarheten av kyrkogårdarna för rekreation ska studeras.
- Industrigatan ska utvecklas till ett stråk som med utåtriktade verksamheter binder samman stadens centrum med östra Malmö.
- Genom ett väl utvecklat cykelvägnät och attraktiva gaturum ska fotgängare och cyklister ges särskild uppmärksamhet.
- Kontinentalbanans barriärverkan ska mildras genom att utveckla ett grönt gång- och cykelstråk som sammanbinder Östra kyrkogården med S:t Pauli kyrkogårdar.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Nydala, Gullviksborg m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 500 bostäder och ca 200 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Almhög, Nydala, Gullviksborg, Hermodsdal samt Östra Söderkulla. Inom området finns utbyggnadsområdet *Eriksfältsgatan* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Bebyggelsen är grupperad kring ett stråk av parkrum och mindre stadsdelscentrum. Det gröna stråket utgör en del av det större Lindängestråket.

- Området ska kompletteras med olika bostadstyper, arbetsplatser, utbildningsplatser och servicefunktioner. Tillskott av ny bebyggelse ska möjliggöras framför allt utmed de stora gatorna.
- Med ny bebyggelse, fler och tydliga kopplingar samt lägre trafiktempo ska Munkhättegatans och Eriksfältsgatans barriäreffekter minskas. Gaturummen ska utformas så att de fungerar bättre som mötesplatser och bidra till ökad trygghet. Även Kontinentalbanan och Inre Ringvägen ska på olika sätt överbryggas för att bättre koppla samman området med andra delar av staden.

- Torg och mindre stadsdelscentrum ska ges möjlighet att vidareutvecklas. Serviceutbudet ska stödjas bland annat genom en upprustning av närmiljöerna.
- Fosiestråkets gröna karaktär ska fortsätta utvecklas för att möta den ökande befolkningens rekreativa behov, exempelvis genom krav på högre kvalitet i parkerna, planteringar i gaturummen, samt tydligare kopplingar till stora parker i omkringliggande områden.

Oxie kyrkby, Oxievång m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 800 bostäder och ca 300 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Oxie kyrkby, Oxievång, Käglinge, Kristineberg, Toarp samt Kungshög och består till största del av enbostadshus. Centralt i området finns en tågstation, Oxie station, och med utökad tågtrafik på Ystadbanan och Citytunneln har området fått ett mer strategiskt läge i regionen.

Samhället bestod ursprungligen av flera byar vilket fortfarande kan uppfattas i bebyggelsestrukturen. Stora delar av området har god tillgång till fritidsområden och gröna kvaliteter. Nya områden för blandad stadsbebyggelse och verksamhetsområden i utkanten av tätorten innebär en naturlig utvidgning av tätorten som ger bättre underlag för service ett levande näringsliv som möjliggör fler arbetstillfällen i området.

- Området ska fortsatt vara bebyggelsemässigt skilt från övriga staden med ett i huvudsak oexploaterat kulturlandskap.
- Oxie centrum ska stärkas, bland annat genom en förlängning av Tegelbruksvägen till Svedalavägen, samt genom att delar av Galgebacken omvandlas till blandad stadsbebyggelse.
- Området ska kompletteras med varierande bostadstyper och ett större inslag av arbetstillfällen ska eftersträvas.
- Områdets parker ska stärkas som mötesplatser.
- Området ska bättre kopplas till omkringliggande landskap, bland annat genom nya passager under väg E65.
- Framtida användning av området i anslutning till stationen ska utredas vidare utifrån förutsättningen att platsens potential ska tillvaratas på ett sätt som på bästa sätt gynnar Malmös utveckling.
- I området finns flera mindre verksamhetsområden som främst riktar sig mot verksamheter inom kategorin Småindustri och service (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).

Persborg, Augustenborg m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 500 bostäder och ca 300 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Augustenborg, Lönngården, Persborg, Västra Kattarp, Hindby samt Gullvik som innehåller ett stort antal bostäder, både enbostadshus och flerbostadshus. I området finns en station, Persborg, och runt stationen finns en stor förtätningspotential och utbyggnadsområdet *Persborg* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). Ett verksamhetsområde sträcker sig längs Ystadvägen och norrut längs Inre Ringvägen.

- Persborg station ska vidareutvecklas som en viktig nod i sydöstra Malmö. Området i anslutning till Persborg station ska omvandlas till blandad stadsbebyggelse med kontor, handel, service och varierade bostadskvarter med lugna gårdsrum.
- Trafiksäkra, gena och prioriterade cykelvägar som tydligt kopplar omgivningen till stationen ska tillföras.
- Ett lågt bilinnehav ska eftersträvas i området, bland annat genom utveckling av mobilitethus med delningsfunktioner.
- Hänsyn ska tas till att det råder brist på park i delar av området, bland annat med tydliga gröna kopplingar till parker i närområdet.
- Verksamhetsområdet längs Ystadvägen riktar sig främst mot verksamheter inom kategorin Volymhandel och besöksnäring, etc. (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

Ribersborgsstranden

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Ribersborgsstranden är ett viktigt rekreationsområde för både malmöbor och besökare i staden och utgör en viktig del av Malmös identitet som kuststad. Området innanför stranden behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

- Ribersborgsstrandens funktion som rekreationsområde ska vidareutvecklas med försiktighet och med hänsyn till områdets nuvarande kvaliteter.

Riseberga

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Riseberga består av främst av Bulltofta rekreationsområde och bostäder i form av enbostadshus.

- Bulltofta rekreationsområde ska fortsätta utvecklas som ett av Malmös största natur- och rekreationsområden.
- Sallerupsvägens gaturum ska ses över för att minska gatans barriärverkan.

Rosengård Centrum, Herrgården, Emilstorp m. fl.

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 2500 bostäder och ca 1500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Törnrosen, Örtagården, Herrgården, Rosengård Centrum, Kryddgården, Apelgården samt Emilstorp. Inom området finns utbyggnadsområdet *Amiralsstaden* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). En ny tågstation, Rosengårds station, mellan Rosengård och Annelund ger stora möjligheter och drivkrafter för stadsutveckling i området. De kommunala satsningarna i området samlar sig under namnet Amiralsstaden och är en process som kommer att löpa under lång tid. Det övergripande syftet är att med fysisk stadsutveckling även förbättra sociala och hälsomässiga förhållanden.

- Fler bostäder och bostadstyper, arbetsplatser och service samt nya platsbildningar, mötesplatser och parker ska skapas.
- Förtätning ska i första hand ske på parkeringsplatser och impedimentytor.
- Gröna kvaliteter ska värnas och utvecklas och intrycket av gröna områden behållas.
- Amiralsgatan ska omvandlas till ett mer stadsmässigt gaturum med lägre hastigheter, korsningar i plan och med både bostäder och verksamheter med entréer från gatan. Dagvattenhanteringen ska säkerställas genom bland annat träd och regnbäddar.
- Korsningspunkter med cirka 150 meters mellanrum på Amiralsgatan ska eftersträvas. Busstrafik ska prioriteras genom korsningar.
- Att öka den fria höjden under cykelbroarna som korsar Adlerfelts väg och Frölichs väg ska utredas, för att större fordon ska kunna köra in i området och därmed skapa bättre förutsättningar för bland annat en mer hållbar avfallshantering.
- Utformningen av Amiralsgatan ska ta hänsyn till behov av framkomlighet för näringslivets transporter mellan verksamhetsområdena och Inre Ringvägen. Alternativa vägar för de tunga transporter som idag tillåts längs Amiralsgatan ska utredas. Beslut om sådana transportvägar in till Emilstorps verksamhetsområde ska fattas innan investeringar genomförs av infrastrukturen.
- Verksamhetsområdet i Emilstorp ska rymma verksamheter inom kategorierna Volymhandel och besöksnäring, etc. samt Småindustri och service (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).

Segevång, Segemölla, Rostorp

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 600 bostäder och få eller inga arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Inom området finns olika områden med enbostadshus och flerbostadshus samt den tidigare institutionsmiljön Sege park som är under omvandling till blandad stadsbebyggelse.

- Rekreationsmöjligheterna längs Sege å ska stärkas genom att skapa ett grönt stråk längs ån. Detta ska ske i samverkan med Burlövs kommun.
- Sege park ska utvecklas till ett område med blandade funktioner och ska fungera som en testbädd för olika hållbarhetslösningar, där bland annat delningsekonomi får en framträdande roll.

Sibbarp

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

I Sibbarp finns främst enbostadshus och kustnära natur och rekreation. Området behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

- Lernacken ska stärkas som natur- och rekreationsområde och förses med attraktioner som utvecklar det som besöksmål.
- En ny gång- och cykelbro över Barnviken ska utredas.
- Hänsyn ska tas till att det råder brist på park i delar av området, bland annat med tydliga gröna kopplingar till stora parker i närområdet.

Sofielunds industriområde, Annelund

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder eller arbetsplatser

Tillgång till park och natur: God tillgång enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Verksamhetsområdet i Sofielunds rymmer idag både stora och små verksamheter. Bageriet Pågen med dess transportbolag samt stärkelsetillverkaren Stadex AB utgör två av områdets mest tongivande företag. I övrigt rymmer området ett flertal mindre verksamheter och företag inom småskalig tillverknings- och verkstadsindustri, kreativa näringar, importföretag, verksamheter inom den privata tjänstesektorn, besöksnäring, utbildning samt handel med café och restaurang. I området finns också ett rikt utbud av aktiviteter inom fritids- och kultursektorn. Byggnaderna i Sofielunds industriområde speglar den historiska utvecklingen i området som präglar områdets tillåtande karaktär och atmosfär för en kreativ och spännande miljö.

- Nya verksamheter i Sofielunds industriområde ska främst vara inom kategorin Småindustri och service samt Volymhandel och besöksnäring, etc. (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).
- Området ska utvecklas till ett blandat kultur-, fritids- och näringslivscentrum, med inslag av handel, café och restaurang.
- Kvarteren Kampen, Intäkten, Spelet och Vändrosen ska i huvudsak upplåtas för kultur- och fritidsändamål. Kultur- och fritidsaktiviteter kan i begränsad omfattning tillåtas inom andra delar av området, främst längs Norra Grängsbergsgatan. Oavsett var de placeras ska de verka på de befintliga företagens villkor, bland annat med hänsyn till företagens behov av att bullra, hantera farliga ämnen och vara tillgängliga för tunga transporter.
- Kultur- och fritidsaktiviteter ska ges möjlighet att vara högljudda inom företagens bullerzoner. På så sätt etableras en kulturljudzon.
- Området ska utvecklas till en inkubator för nyföretagande och ge möjlighet för etableringar inom hantverk, service- och privata tjänstesektorn.
- Bevarande, anpassning och utveckling av befintliga industribyggnader ska stärka områdets karaktär och skala.
- Rörelsestråken genom området ska stärkas med en medveten gestaltning som gör att de upplevs trafiksäkra och inbjudande. Det gäller Norra Grängesbergsgatan, Rosengårdsstråket och stråket mellan Gullängen och Persborg. Gång- och cykeltunnlarna under Kontinentalbanan ska göras välkomnande och trygga.

Svågertorp

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 1000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området utgörs idag av ett renodlat handelsområde som är glest bebyggt. Nära Svågertorps station finns förutsättningar för en hög bebyggelsetäthet, i första hand med

kontor och andra personalintensiva verksamheter. Närheten till Köpenhamns flygplats innebär att området har en mycket hög regional och global tillgänglighet.

- Det stationsnära läget skapar förutsättningar för en hög bebyggelsetäthet och en generell förtätning ska eftersträvas.
- Svågertorps framtida användning ska utredas vidare så att områdets potential tillvaratas på ett sätt som på bästa sätt gynnar Malmös utveckling.
- Verksamhetsområde riktar sig främst mot verksamheter inom kategorin Volymhandel och besöksnäring, etc (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).

Södra Sallerup

Förväntad utbyggnadskapacitet: Få eller inga bostäder och ca 400 arbetsplatser.

Tillgång till park och natur: Uppgift saknas

Området domineras av jordbruksmark med inslag av fritidsområden. Nytt verksamhetsområde föreslås i nordvästra respektive sydöstra delen av området. De nya områdena är endast är utökningar av befintliga verksamhetsområden.

- Rekreationsmöjligheterna längs Sege å ska stärkas genom att ett stråk längs ån ska skapas. Detta ska ske i samverkan med grannkommunerna.
- Verksamhetsområdet i nordväst, Allyhill, riktar sig främst mot verksamheter inom kategorin Ytkrävande lager och tillverkning. Verksamhetsområdet i sydost riktar sig främst mot verksamheter inom kategorin Småindustri och service (läs om *Kategorisering av verksamhetsområdens markanvändning* i länken nedan).

Tygelsjö by, Västra Klagstorp m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 1000 bostäder och ca 100 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Tygelsjö by, Västra Klagstorp, Skumparp samt Tygelsjö vång. Byarna Tygelsjö och Västra Klagstorp har en 1000-årig historia. De domineras idag av enbostadshus och omgärdas av jordbruksmark. Närmast kusten finns strandängar som ingår i ett naturreservat. Framtida kollektivtrafik med högre kapacitet mellan Vellinge och Hyllie kan ge både Tygelsjö och Västra Klagstorp potential att växa som stationsorter. Inom området finns utbyggnadsområdena *Tygelsjö* samt *Västra Klagstorp* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Befintlig och ny bebyggelse ska anpassas efter en möjlig förbindelse för kollektivtrafik med högre kapacitet mellan Malmö och Vellinge. Utbyggnad ska i allt väsentligt avvakta beslut om denna förbindelse.
- En mer varierad bebyggelse ska tillfogas den idag ensartade bebyggelsen i Tygelsjö. Det kan bland annat innebära en tät radhusbebyggelse med inslag av små flerbostadshus. Serviceutbudet ska stärkas med grundskolor, förskolor, fritidsytor, handel med mera.
- Ny bebyggelse i Västra Klagstorp ska respektera byns historiska struktur och anpassas till den befintliga bebyggelsen. Kyrkogården, Källgården och Änghaga gård ska fortsättningsvis utgöra byns avslutning mot slätten. Bykärnans kontakt med landskapet ska säkerställas med instick av ängsmark och gröna kopplingar ut till omgivande landskap.
- Tygelsjöbäckens park- och naturområde ska förstoras och ska då även kunna fungera för kompensationsinsatser när naturvärden går förlorade på andra platser i staden.
- Det öppna landskapet mellan Tygelsjö och Västra Klagstorp ska bevaras i en omfattning som gör att byarna även fortsättningsvis uppfattas som åtskilda.
- Bättre kopplingar för gång- och cykeltrafik mellan kusten och Tygelsjö ska skapas. Bland annat ett rekreativt stråk längs Bäckaforsvägen. Rekreationsmöjligheterna längs Gessiebäcken ska stärkas genom att ett stråk längs bäcken ska skapas. Detta ska ske i samverkan med Vellinge kommun.
- I avrinningsområden mot Gessiebäcken ska dagvattenhanteringen beaktas så att belastningen på bäcken inte ökar.

Motiv till alternativa sträckningar av kollektivtrafik genom Tygelsjö

Centralt beläget reservat (i eller intill Falsterbobanans gamla sträckning):

Den framtida kollektivtrafikens sträckning i detta stråk är motiverad av en effektiv, gen dragning som ger ett stations-/hållplatsläge i centrala Tygelsjö. Reservatet är i större delen av sträckningen öppen, dvs är inte igenbyggd, även om bebyggelsen ligger nära på vissa ställen och viss grönstruktur och annan trafik kan behöva flyttas eller, vad avser

trafiken, regleras om. Visst intrång i befintliga fastigheter kan bli en konsekvens. I förhållande till det östligare reservatet erbjuds en god täckning av Tygelsjö som befintlig ort med i framtiden utvecklade centrumfunktioner mellan Tygelsjövägen och kvarteret Fodret. Orten kommer med på pärlbandet av orter i det regionalt tunga stråket Falsterbonäset-Höllviken-Vellinge-Hököpinge-Tygelsjö-Hyllie-Malmö. Detta gäller för buss men också för framtida kollektivtrafik med högre kapacitet. Söder om Tygelsjö, vid kommungränsen, ansluter reservatet till Vellinge kommuns reservat för framtida spårtrafik. En dragning i eller intill Tygelsjövägen söderut från Rödklintsgatan anges också som fortsatt möjlig.

Västligt beläget reservat (i ny sträckning):
Den framtida kollektivtrafikens sträckning i detta stråk är motiverad för det fall det genare, centralt belägna reservatet inte kan genomföras av olika anledningar. Detta gäller för buss men också för framtida kollektivtrafik med högre kapacitet. Sträckningen följer, från Västra Klagstorp och söderut, en båge som rundar Tygelsjö på nuvarande bebyggelsens västra sida, och kan ansluta till Vellinge kommun och dess reservat vidare mot Falsterbonäset i samma läge som det centrala reservatet. Det kan också ansluta i ett läge i eller intill Tygelsjövägen. Ett stationsläge är möjligt sydväst om nuvarande bebyggelsekant, men stäckningen som sådan bedöms som utom rimligt räckhåll för större delen av orten, vars huvudförsörjning kommer att ske fortsatt med buss i befintlig gatuinfrastruktur. Sträckningen möjliggör istället en ny utbyggnad av Tygelsjö åt sydväst, som kan orienteras helt mot det nya stations-/hållplatsläget. En sådan exploatering, som motiveras helt och hållet av den nya regionala kollektivtrafiken, är inte aktuell enligt denna översiktsplan.

Västra Hamnen

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 5000 bostäder och ca 4000 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Västra hamnen är ett område som under 2000-talet har omvandlats från industrimiljö till blandad stadsbebyggelse med ett stort inslag av flerbostadshus och kontor. Området har fortsatt stor utbyggnadspotential och innehåller utbyggnadsområdena *Varvsstaden*, *MalmÖn* samt *Galeonen* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan). En viktig aspekt i det fortsatta planeringsarbetet är att förbättra kollektivtrafikförsörjningen. Det finns planer på en Metro mellan Köpenhamn och Malmö med hållplatser i Västra Hamnen. Området behöver på sikt skyddas från stigande havsnivåer och olika skyddsåtgärder utreds.

- Reservat ska lämnas för en förbindelse som sammanbinder Västra Hamnen med Mellersta hamnen.
- Västra Hamnens parker, stråk, platser och bebyggelse ska tillsammans utformas som en innerstadsmiljö med stor variation i funktioner, rikedom på mötesplatser och öppna publika rum.
- Kajerna kring Västra Hamnen ska vara allmänt tillgängliga, upplevelserika och rymma en variation av olika sorters miljöer.
- Genom att koppla till befintliga stråk ska Västra Hamnen upplevas som en kontinuerlig fortsättning av Gamla staden. Fotgängarstråk ska särskilt prioriteras.
- Tillgängligheten till Västra Hamnen ska öka genom nya broar. Bland annat en nord-sydlig kollektivtrafik, gång- och cykelkoppling i Varvsstaden som anknyter till Neptunigatan.
- Möjligheterna att vidareutveckla det rekreativa stråket längs kusten, med bland annat målpunkterna djuphavsbadet och ljudkullen, ska studeras.
- Planeringen ska ta hänsyn till att östra delarna av Västra Hamnen har brist på park, bland annat genom att en ny park på minst 5000 m2 ska anläggas i området.
- Befintliga kulturhistoriskt intressanta byggnader ska bevaras och ges nytt innehåll.
- Behovet av samhällsservice kan medföra att delar av Galeonen kan behöva byggas ut tidigare än vad som anges i utbyggnadsordningen.

Östervärn, Kirsebergsstaden m.fl

Förväntad utbyggnadskapacitet: ca 6500 bostäder och ca 3500 arbetsplatser

Tillgång till park och natur: Viss brist enligt Grönmodellen (läs om *Grönmodellen* i länken nedan och se underlag i kartan med brist- och tillgångsanalys).

Området inkluderar delområdena Östervärn, Ellstorp, Kirsebergsstaden samt Johanneslust. I området finns en stor variation av bostäder och verksamheter. I området ligger tågstationen Östervärn som är en viktig nod i nordöstra Malmö och runt stationen finns en stor förtätningspotential.

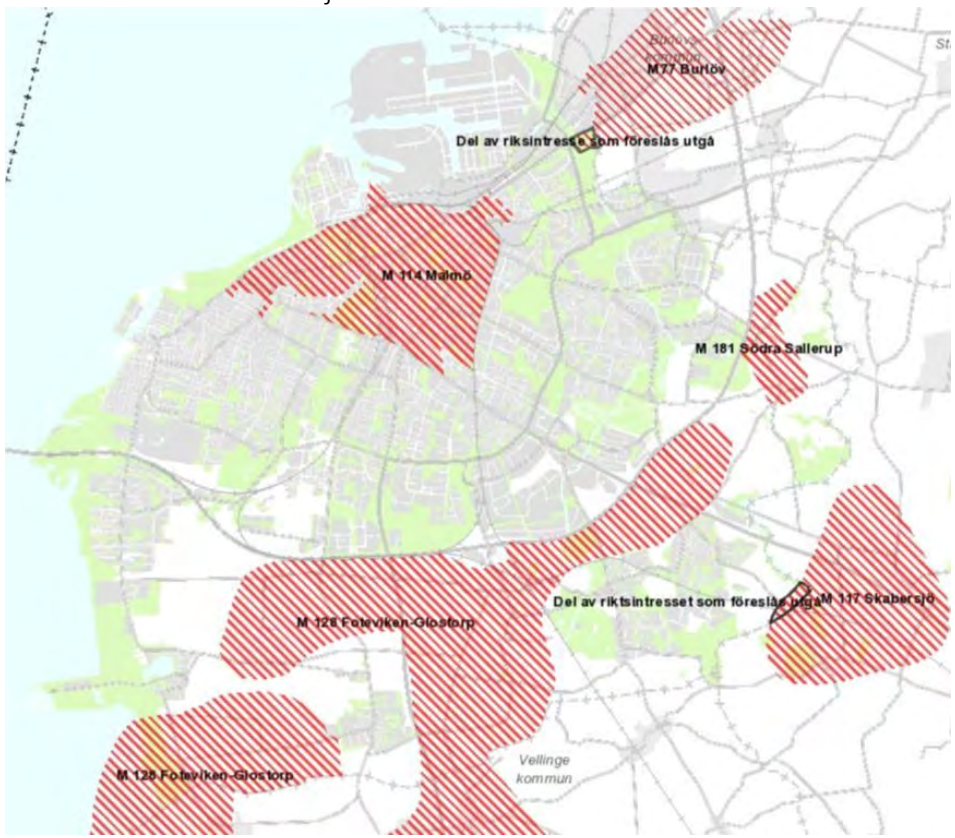
För stora delar av området gäller Översiktsplan för Södra Kirseberg och Östervärn - fördjupning av Översiktsplan för Malmö - antagen av kommunfullmäktige 2020-12-22. (mer information finns under *Plandokument* i kartan). Inom området finns utbyggnadsområdena *Östervärn*, *Järnvägsverkstäderna* samt *Järnvägsverkstäderna Södra* (länk till *kapacitet i utbyggnadsområden* finns nedan).

- Sallerupsvägens gaturum ska ses över för att minska gatans barriärverkan.
- Möjligheten att inreda vindar för bostadsändamål ska tas tillvara.

RIKSINTRESSEN

Läs motiv och beskrivning till riksintressena här.

Riksintresse för kulturmiljövård

M 77, Burlöv

En del av riksintressets utbredning berör Malmö stad men varken i motivet eller uttrycket för riksintresset omnämns några värden som ligger inom Malmö stad. I *Översiktsplan för Malmö*, antagen 2014, framfördes att riksintresseområdets avgränsning borde anpassas så att det sammanfaller med Malmös kommungräns. Malmö stad vidhåller detta.

M 114, Malmö

Förändringar som berör den bebyggelse och de miljöer riksintresset är knutet till, ska ske med stor varsamhet och med respekt för dess värden och karaktär. Som stöd för detta finns inom riksintresseområdet områden som Malmö stad bedömt kunna vara särskilt skyddsvärda ur ett lokalt perspektiv, så kallade kulturhistoriskt värdefulla miljöer (finns som kartlager i översiktsplanen). Därutöver har kommunens bebyggelse klassificerats i olika stadskaraktärer för vilka riktlinjer utarbetats (finns som kartlager i översiktsplanen). Även de platsspecifika riktlinjerna kan rymma viktig kulturhistorisk hänsyn (finns som kartlager i översiktsplanen). I samband med plan- och lovbeslut som berör dessa områden kommer de kulturhistoriska värden särskilt att beaktas så att de inte går förlorade.

Malmö stad anser att riksintresseområdets nuvarande, till synes exakta avgränsning är tveksam. En mer schematisk avgränsning skulle tjäna ändamålet bättre, enligt samma manér som gäller andra riksintresseområden. Malmö stad anser att nuvarande beskrivning av riksintresset är föråldrad och att förståelsen för riksintressets syfte skulle underlättas om dess värden uppdaterades och specificerades.

M 117, Skabersjö

En del av riksintressets utbredning berör Malmö stad. Varken i motivet eller i uttrycket för riksintresset framkommer värdet av att inbegripa delar av Toarps bebyggelse. Malmö stad menar att riksintresset bör ses över och ges en avgränsning som bättre avspeglar de värden riksintresset har att bevaka. Malmö stad ser inga sådana värden inom stadens avgränsning.

M 128, Foteviken-Glostorp

Förändringar som berör de värden som riksintresset är knutet till ska ske med stor varsamhet och med respekt för dess karaktär. Som stöd för riksintresset har Malmö stad bedömt flera byar inom riksintresseområdet att kunna vara skyddsvärda även ur ett lokalt perspektiv, så kallade kulturhistoriskt värdefulla miljöer (finns som kartlager i översiktsplanen). Därutöver har kommunens landsbygd klassificerats i ett antal olika landskapskaraktärer för vilka riktlinjer utarbetats (finns som kartlager i översiktsplanen). I samma kartlager redovisas också riktlinjer för ett antal byar och gårdar. Även de platsspecifika riktlinjerna kan rymma viktig kulturhistorisk hänsyn (finns som kartlager i

översiktsplanen). I samband med plan- och lovbeslut som berör dessa områden kommer de kulturhistoriska värdena att beaktas så att de inte går förlorade.

I *Översiktsplan för Malmö 2000* framförde Malmö stad önskemål om att justera riksintressets avgränsning så att det följde Yttre Ringvägen. I sitt yttrande över planen delade länsstyrelsen denna uppfattning varför översiktsplanen här redovisar den då överenskomna avgränsningen. Trots gränsjusteringen omnämns fortfarande Katrinetorps gård i beskrivningen av riksintresset. Riksintressets utbredning är omfattande och det är i många delar ett otydligt samband mellan områdets avgränsning och riksintressets värden. Malmö stad ser därför ett behov av att inte bara uppdatera riksintressebeskrivningen, utan även genomföra en översyn av riksintresset i sin helhet.

M 181, Södra Sallerup

Förändringar som berör den bebyggelse och de miljöer riksintresset är knutet till, ska ske med stor varsamhet och med respekt för dess karaktär. Som stöd för riksintresset har Malmö stad bedömt byarna Södra Sallerup och Östra Kattarp att kunna vara skyddsvärda även ur ett lokalt perspektiv, så kallade kulturhistoriskt värdefulla miljöer (finns som kartlager i översiktsplanen). Därutöver har kommunens landsbygd klassificerats i ett antal olika landskapskaraktärer för vilka riktlinjer utarbetats (finns som kartlager i översiktsplanen). I samma kartlager redovisas också riktlinjer för ett antal byar och gårdar. I samband med plan- och lovbeslut som berör dessa områden kommer de kulturhistoriska värdena att beaktas så att de inte går förlorade.

I *Översiktsplan för Fortuna och Hemgården*, från 2005, framförde Malmö stad önskemål om att justera riksintresset avgränsning så att det följde Yttre Ringvägen. I sitt yttrande över planen delade länsstyrelsen denna uppfattning varför översiktsplanen här redovisar den överenskomna avgränsningen.

Riksintresse för naturvård

N 87, Backlandskapet söder om Romeleåsen

Riksintresseområdet är omfattande och rymmer delar av kommunens backlandskap. För Malmös del är det endast området kring Södra Sallerups by som särskilt omnämns i riksintressets värdebeskrivning. Kring Södra Sallerups by sammanfaller riksintresseområdet för naturvård med riksintresset för kulturmiljövård, M 181 Södra Sallerup. Det bör noteras att de flesta av kalkbrotten som riksintressets områdesbeskrivning syftar på ligger utanför riksintresseområdet. Inom Malmö stad finns en stor medvetenhet över riksintresseområdets värde. I *Naturvårdsplan för Malmö stad* (2012) uppmärksammas ett flertal lokaler inom riksintresseområdet som har högsta eller mycket högt naturvärde. Malmö stad har inte för avsikt att vidta åtgärder som påtagligt äventyrar riksintressets värden.

N 91, Måkläppen-Limhamnströskeln

Riksintresseområdet är omfattande och sammanfaller till stora delar med riksintresset för högexploaterad kust. Riksintresset överlappar även riksintressen för kulturmiljövård, farleder, yrkesfisket och Natura 2000-områden. Inom Malmö stad finns en stor medvetenhet över riksintresseområdets värde. Malmö stad har inte för avsikt att vidta åtgärder som påtagligt äventyrar riksintressets värden. För att ge stöd för ett sådant ställningstagande har Malmö stad bildat ett naturreservat för Bunkeflo strandängar mellan Lernacken och Klagshamnsudden. Ett kommunalt naturreservat har också bildats för Klagshamnsudden. Söder om Klagshamnsudden följer Fotevikens naturreservat. I *Naturvårdsplan för Malmö stad* (2012) har strandängarna och Klagshamnsudden bedömts ha högsta naturvärde.

Riksintresse för natura 2000-områden

Limhamns kalkbrott

Limhamns kalkbrott är i sin helhet fastställt som Natura 2000-område. Kalkbrottet ligger i direkt anslutning till Limhamns bebyggelse. I strävan att stödja Limhamns lokala centrum och generellt uppnå en effektiv markanvändning innanför Yttre Ringvägen, avser Malmö att fortsätta exploatera i brottets närhet. Varje utbyggnad kommer att prövas avseende påverkan på Natura 2000-området. Ingen bebyggelse föreslås i kalkbrottet eller i dess slänter.

I *Naturvårdsplan för Malmö stad* (2012) har kalkbrottet bedömts ha högsta naturvärde. För att säkerställa naturvärdena har ett kommunalt naturreservat bildats för kalkbrottet. Naturreservatet har samma avgränsning som Natura 2000-området. I samband med bildandet av naturreservatet förband sig Malmö stad att fortsätta länspumpa kalkbrottet. Avsikten är sedan att studera om det är möjligt att, utan att hota områdets värden, göra området tillgängligt för friluftsliv, turism och forskningsändamål.

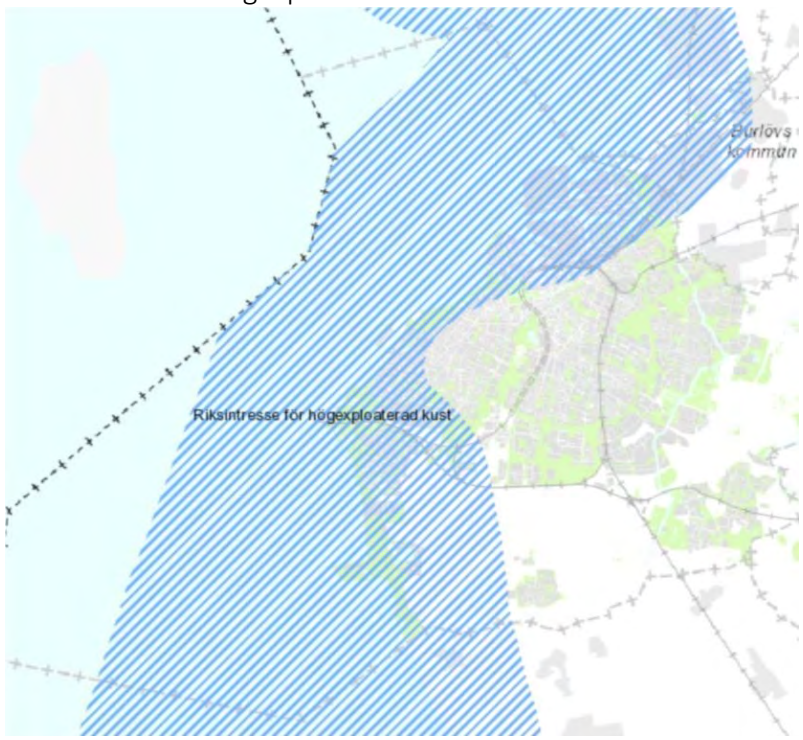
Tygelsjö-Gessie

Natura 2000-området ligger inom riksintresseområdet för högexploaterad kust. Det överlappas också, helt eller delvis, av riksintressen för naturvård, kulturmiljövård och yrkesfisket. För Malmös del sammanfaller området också nästan helt med Natura 2000-området Falsterbo–Foteviken. Inom Malmö stad finns en stor medvetenhet över Natura 2000-områdets värden och Malmö stad har inte för avsikt att vidta åtgärder som påtagligt äventyrar dessa. Till stöd för ett sådant ställningstagande har de landområden som ingår i Natura 2000-området uppmärksammats i *Naturvårdsplan för Malmö stad* (2012) och bedömts ha högsta naturvärde. Ett kommunalt naturreservat har också bildats för Klagshamnsudden. Söder om Klagshamnsudden följer Fotevikens naturreservat.

Falsterbo-Foteviken

Natura 2000-området ligger inom riksintresseområdet för högexploaterad kust. Det överlappas också, helt eller delvis, av riksintressen för naturvård, kulturmiljövård och yrkesfisket. För Malmös del sammanfaller området nästan helt med Natura 2000-området Falsterbohalvön. Inom Malmö stad finns en stor medvetenhet över Natura 2000-områdets värden och Malmö stad har därför inte för avsikt att vidta åtgärder som påtagligt äventyrar dessa. Till stöd för ett sådant ställningstagande har de landområden som ingår i Natura 2000-området uppmärksammats i *Naturvårdsplan för Malmö stad* (2012) och bedömts ha högsta naturvärde. Ett kommunalt naturreservat har också bildats för Klagshamnsudden. Söder om Klagshamnsudden följer Fotevikens naturreservat.

Riksintresse för högexploaterad kust

Högexploaterad kust

Riksintresset för högexploaterad kust har en vid utbredning och omfattar stora delar av Malmö. Här innefattas såväl Malmö hamn, Västra Hamnen, Limhamns centrum, hela gamla staden och andra tätbebyggda områden. Dessutom ingår större delen av Malmös vattenområden. Detta förklaras till viss del av att det i förarbetena till beslutet av riksintresset angavs att en alltför detaljerad avgränsning av riksintresseområdet skulle leda till olyckliga låsningar.

Malmö stads huvudsakliga planeringsinriktning är att främst bygga innanför Yttre Ringvägen och att använda befintlig urbaniserad mark på ett effektivare sätt. Inriktningen avser att stödja en hållbar samhällsutveckling på alla plan. Detta ska ske utan att äventyra tillgängligheten till kusten, snarare tvärt om. Vid omvandling av tidigare industriella kustområden kommer kuststräckan att bli mer tillgänglig än tidigare. I mindre omfattning kan ny bebyggelse tillkomma utanför Yttre Ringvägen och avses då i huvudsak utgöra tätortsutveckling av de befintliga samhällena Bunkeflostrand, Klagshamn, Tygelsjö och Oxie. Utbyggnaden av Bunkeflostrand och Klagshamn, som ligger inom riksintresset för högexploaterad kust behövs för att tillgodose den förväntade befolkningsökningen, behovet av grönområden och ge underlag för lokal service. Utbyggnaden omfattas således av undantagsregeln 4 kap 1 § andra stycket i Miljöbalken. Utbyggnaderna bedöms inte heller påtagligt skada kustlandskapets samlade natur- och kulturvärden.

Inom riksintresset för högexploaterad kust har länsstyrelsen framhållit två områden inom Malmö som beskrivs som särskilt värdefulla, så kallade värdekärnor. Dessa är Klagshamnsudden med Bunkeflo strandängar, samt strandängarna söder om Klagshamnsudden mot Höllviken, inkluderande slättlandskapet mellan havet och Tygelsjö/Gessie. Malmö stad avser inte att godkänna ny bebyggelse inom dessa värdekärnor som påtagligt skadar deras värden. För att ge stöd för ett sådant ställningstagande har Malmö stad bildat ett naturreservat för Bunkeflo strandängar. Ett kommunalt naturreservat har också bildats för Klagshamnsudden. Söder om Klagshamnsudden följer Fotevikens naturreservat. Klagshamnsudden såväl som strandängarna norr och söder därom har också uppmärksammats i *Naturvårdsplan för Malmö stad* (2012) som områden av högsta naturvärde.

Malmö stad avser i övrigt, i enlighet med förarbetena till riksintresseförklaringen, att freda kustzonen söder om Yttre Ringvägen från större industriella anläggningar som utgör hot mot kustzonens bevarandevärden liksom en exploatering med fritidsbebyggelse som utestänger allmänheten från att utnyttja kusten för strövande och bad. Tillskott av ny bebyggelse skall ske så att utblickar och havskontakt från åkerlandskapet bibehålls. Vid tillskott av bebyggelse anges +3,2 meter över medelvattennivån som lägsta marknivå för nybyggnad (finns som kartlager i översiktsplanen).

Riksintresse för väg

E 6, Trelleborg-Strömstad-riksgränsen

Väg E 6 har i Malmö gemensam dragning med väg E 22 och till stora delar med väg E 20. Väg E 6 är en viktig länk i det nationella såväl som det internationella vägnätet. Malmö stad avser inte att vidta några åtgärder som påtagligt försvårar för vägen att fylla sin funktion. Eventuell förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till vägens funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

E 6.01/Västkustvägen i Malmö

I funktionsbeskrivningen anges att E 6.01 utgör en anslutning till en särskilt utpekad kombiterminal längs Västkustvägen. Det ligger i Malmö stads intresse att upprätthålla god tillgänglighet till denna terminal. Malmö stad har därför medverkat till en ombyggnad av trafikplats Spillepengen så att den bättre svarar mot kombiterminalens tillgänglighetsbehov. I *Översiktsplan för Nyhamnen*, antagen 2019, framförde Malmö stad önskemål om att justera riksintresset så att det i väster avslutas vid Containergatan (kombiterminalen) istället för vid Frihamnsviadukten. I sitt yttrande över planen delade såväl länsstyrelsen som Trafikverket denna uppfattning varför översiktsplanen här redovisar den överenskomna linjedragningen.

E 6.01/Trafikplats Spillepengen i Malmö

En god tillgänglighet till Malmö hamn är av stor vikt för staden och dess framtida utveckling. Malmö stad har därför medverkat till att bygga om trafikplats Spillepengen så att den bättre svarar mot de norra och östra hamnområdenas tillgänglighetsbehov. För att säkerställa att Spillepengens trafikplats över tid klarar sin uppgift som trafikfördelare till hamnområdena kommer Malmö stad löpande att bevaka trafikutvecklingen.

E 20, Malmö-Göteborg-Stockholm

Väg E 20 har för Malmös del till stora delar gemensam dragning med väg E 6 och väg E 22. Väg E 20 är en viktig länk i det nationella såväl som det internationella vägnätet. Malmö stad avser inte att vidta några åtgärder som påtagligt försvårar för vägen att fylla sin funktion. Eventuell förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till vägens funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

E 22, Trelleborg-Blekinge-Norrköping

Väg E 22 har för Malmös del gemensam dragning med väg E 6 och till stora delar med väg E 20. Väg E 22 är en viktig länk i det nationella såväl som det internationella vägnätet. Malmö stad avser inte att vidta några åtgärder som påtagligt försvårar för vägen att fylla sin funktion. Eventuell förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till vägens funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

E 65, Malmö-Ystad

Väg E 65 är en viktig länk i det nationella såväl som det internationella vägnätet. Malmö stad avser inte att vidta några åtgärder som påtagligt försvårar för vägen att fylla sin funktion. Eventuell förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till vägens funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Riksintresse för järnväg

Malmö godsbangård

En fortsatt god utveckling av spårburen godstrafik ligger i linje med Malmö stads intentioner, men Malmö godsbangård står inför stora utmaningar. Godstågen förväntas bli fler och längre, persontågen blir också fler och behöver mer uppställningsplats, höghastighetstågens trafikering av centralstationen behöver säkerställas, en planskildhet mellan spåren till Citytunneln och spåren till banhallen behövs av kapacitetsskäl och verkstadslokalerna på bangården måste anpassas för nya fordonstyper. Även kombiterminalen, en funktion som betraktas som en del av riksintresset för Malmö godsbangård, har expansionsbehov. Det är idag oklart hur bangården bäst svarar på dessa och andra utmaningar. Enligt Trafikverket är det inte sannolikt att bangården kommer att kunna rymma alla dessa önskemål, därtill är den för liten. Malmö stad har därför påpekat behovet av att finna en ny plats i regionen dit funktioner kan flyttas och där godshanteringen kan ske rationellt och långsiktigt ges möjlighet att expandera.

Malmö stad menar samtidigt att det finns stora samhälleliga vinster med att använda central och stationsnära mark effektivt, inte minst som stöd för riksintresset Malmö C. Det är ett av skälen till att en översiktsplan för Nyhamnen utarbetats och antagits. Planen berör området norr om den centralstationsnära delen av bangården. Nyhamnen kommer att ges en blandad stadsbebyggelse och ett betydligt effektivare markutnyttjande än idag. En del av bebyggelsen planeras ligga söder om Carlsgatan, på mark som idag användas för styckegodshantering och serviceändamål. Det föreslås också nya gång- och cykelbroar över bangården (se detta kartlager). Avsikten är att dessa ska knyta Nyhamnen till den övriga stadsbebyggelsen och bidra till ett miljövänligt lokalt resande. Malmö stad ställer sig i sammanhanget tveksam till att styckegodshantering är en funktion som med nödvändighet behöver ligga nära centralstationen. Trafikverket har framfört att de i nuläget inte kan tillmötesgå kommunens önskemål men delar Malmö stads uppfattning att det behövs en plan för hur bangården ska hantera framtida krav och i samband med det också sträva efter att avveckla marken för styckegodshantering och möjliggöra gång- och cykelbroarna. Trafikverket har påbörjat en sådan studie. Malmö stad välkomnar fördjupande samtal kring bangårdens framtida utveckling och kommer att säkerställa att ny bangårdsnära bebyggelse genomförs med hänsyn till bangårdens funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Tågstationer

En fortsatt utveckling av spårburen trafik ligger i linje med inriktningen i Malmös översiktsplan. Malmö stad föreslår därför ytterligare stationer, varav en, Rosengårds station, har färdigställts. Malmö stad gör tolkningen att den, i likhet med övriga stationer, utgör en del av riksintresset. Åtgärder som påtagligt försvårar nyttjandet av tågstationerna föreslås inte. I avsikt att med ett större resandeunderlag stödja den spårburna trafiken föreslås i översiktsplanen ytterligare bebyggelse i stationsnära lägen, till exempel vid Malmö centralstation, Östervärns station och Hyllie station. Tillskottet kommer att ske med hänsyn till stationernas funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Arlöv-Malmö C-Lockarp/Lernacken

En fortsatt utveckling av spårburen trafik ligger i linje med inriktningen i Malmös översiktsplan. Riksintresset omfattar två olika stråk genom Malmö, dels Kontinentalbanan och dels Citytunneln. Malmös ansträngningar har varit stora för att få till stånd Citytunneln, och på senare tid regional persontågtrafik på Kontinentalbanan. Åtgärder som påtagligt försvårar nyttjandet av banorna föreslås därför inte. Malmö stad tolkar här in personbangården som en del av riksintresset. Förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till banans funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Godsstråket genom Skåne

En fortsatt utveckling av spårburen trafik ligger i linje med inriktningen i Malmös översiktsplan. För att ytterligare stärka kapaciteten för godstransporter på järnväg har Malmö stad redovisat ett reservat för en yttre godsbana parallellt med Yttre ringvägen. Malmö stads ansträngningar för att få till stånd regional persontågtrafik mot Trelleborg har varit stora. Åtgärder som påtagligt försvårar nyttjandet av banan föreslås därför inte. Förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till banans funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Ystadbanan

En fortsatt utveckling av spårburen trafik ligger i linje med inriktningen i Malmös översiktsplan. Åtgärder som påtagligt försvårar nyttjandet av banan föreslås därför inte. Förändrad markanvändning i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till banans funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Öresundsförbindelsen

En fortsatt utveckling av spårburen trafik ligger i linje med inriktningen i Malmös översiktsplan. Malmö stads ansträngningar har varit stora för att få till stånd Öresundsförbindelsen. Åtgärder som påtagligt försvårar nyttjandet av förbindelsen föreslås därför inte. Förändringar i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till banans funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Östervärn-Brågarp

En fortsatt utveckling av spårburen trafik ligger i linje med inriktningen i Malmös översiktsplan. Järnvägen trafikeras inte idag men Malmö stad har under många år arbetat för att långsiktigt återuppta trafikeringen med persontåg längs hela sträckan Malmö-Simrishamn. Åtgärder som påtagligt försvårar ett framtida nyttjande av banan föreslås därför inte.

Det är angeläget att bebygga de centrala markområdena vid Östervärns station, så att den spårburna kollektivtrafiken får ett gott resandeunderlag. Malmö stad har därför utarbetat en fördjupning av översiktsplanen för områdena på ömse sidor om Östervärns station, *Översiktsplan för Södra Kirseberg och Östervärn*, antagen 2020. Planen redovisar en omvandling av de befintliga extensiva verksamhetsområdena till ny blandad stadsbebyggelse med betydligt mer effektiv markanvändning. Ett reservat för Simrishamnsbanan bibehålls men för att minska järnvägens barriärverkan och störningarnas influensområde föreslås delar av banan förläggas i tråg. Förändringarna i riksintressets närhet kommer att genomföras med hänsyn till banans funktionalitet, buller, vibrationer, säkerhet med mera.

Europabanan

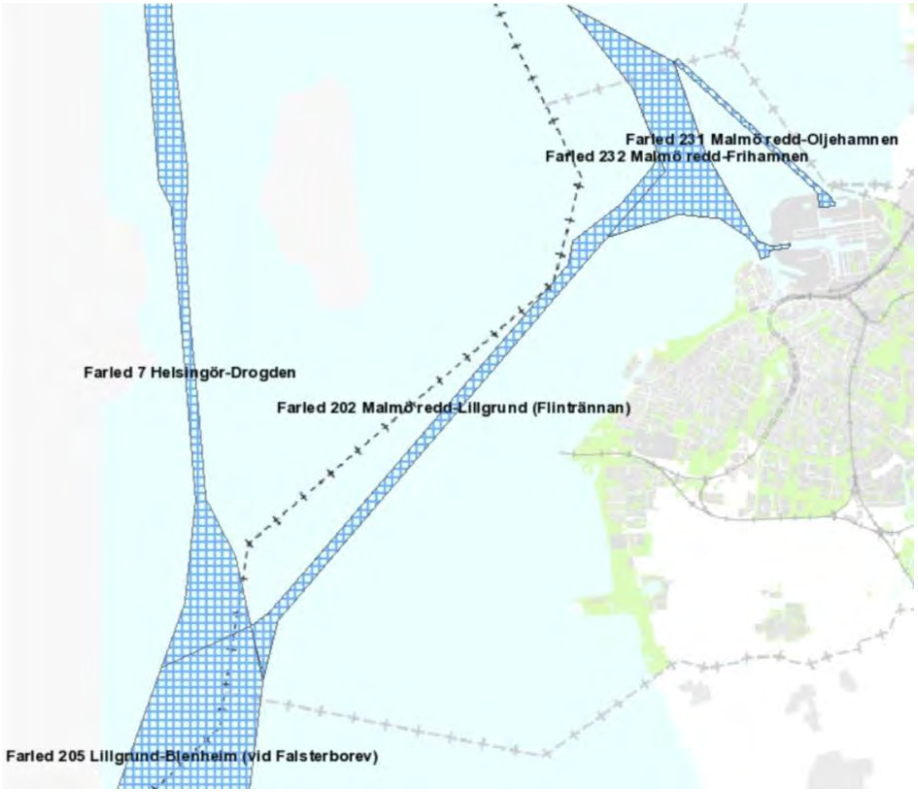
En satsning på höghastighetståg från Mellansverige via Malmö och vidare till Köpenhamn och kontinenten är av vikt för Öresundsregionen, Sverige och Norden. Sverige är glest befolkat relativt centraleuropa, och behöver kompensera denna konkurrensnackdel genom en väl utvecklad infrastruktur. Planeringsläget är ännu oklart men för Malmö stad är det av stor vikt att få till stånd en central angöring av höghastighetståg. Kommunen avser att beakta höghastighetstågens anspråk i samband med stadens utbyggnad.

Riksintresse för civil luftfart

Malmö-Sturup flygplats

Malmö-Sturup flygplats utgör riksintresse för civil luftfart. Trots att flygplatsen ligger utanför kommunen omfattas hela kommunens yta av ett skyddsområde för flygplatsen. Skyddsområdet kan rymma utrustning för kommunikation, navigation och övervakning kopplade till flygplatsens verksamhet. Dessa är skyddsobjekt enligt lag och får inte avbildas på kartor. Skyddsområdet avser objekt högre än 20 meter ovan mark- eller vattenytan. Malmö stad kommer därför att kontakta LFV och Malmö-Sturup flygplats i alla de plan- och bygglovsärenden som rymmer denna typ av objekt. I de fall objekten befinner sig till havs kommer även Kustbevakningen i Karlskrona att kontaktas.

Riksintresse för farled

Farled 7, Helsingör-Drogden

Havsområdet i Öresund är viktigt för sjöfarten. Farled 7 överlappas av riksintressen för naturvård och yrkesfisket och berör endast marginellt Malmö kommuns vattenområden. Inga åtgärder föreslås som försvårar för sjöfarten i farleden.

Farled 202, Malmö redd-Lillgrund (Flintrännan)

Farled 202 är av stor internationell betydelse och överlappas i delar av riksintresset för högexploaterad kust och riksintressen för naturvård och yrkesfisket. Malmös ambition att bidra till ett mer långsiktigt hållbart och säkert energisystem gör att grundet Sjollen föreslås som ett möjligt utbyggnadsområde för havsbaserad vindkraft (finns som kartlager i översiktsplanen). En framtida vindkraftspark på Sjollen kommer att behöva planeras så att den inte påtagligt försvårar för sjöfarten i farleden.

Farled 205, Lillgrund-Blenheim (Vid Falsterborev)

Havsområdet i Öresund är viktigt för sjöfarten. Farled 205 överlappas av riksintressen för naturvård och yrkesfisket och berör endast marginellt Malmö kommuns vattenområden. Inga åtgärder föreslås som försvårar för sjöfarten i farleden.

Farled 231, Malmö redd-Oljehamnen

Hamnens verksamhet är viktig för Malmös framtid. Malmö stad verkar därför till att säkerställa en god tillgänglighet för sjöfarten. Inga åtgärder föreslås som försvårar för sjöfarten i farleden.

Farled 232, Malmö redd-Frihamnen

Hamnens verksamhet är viktig för Malmös framtid. Malmö stad verkar därför till att säkerställa en god tillgänglighet för sjöfarten. I närtid föreslås inga åtgärder som försvårar för sjöfarten i farleden. Malmös ambition att bidra till ett mer långsiktigt hållbart och säkert energisystem gör att grundet Sjollen föreslås som ett möjligt utbyggnadsområde för havsbaserad vindkraft (finns som kartlager i översiktsplanen). En framtida vindkraftspark på Sjollen kommer att behöva planeras så att den inte påtagligt försvårar för sjöfarten i farleden. På sikt kommer ett kustskydd att krävas för att skydda staden mot havsnivåhöjningar. Det är då viktigt att utforma skyddet så att hamnverksamheten fortsatt kan utvecklas.

Riksintresse för Malmö hamn

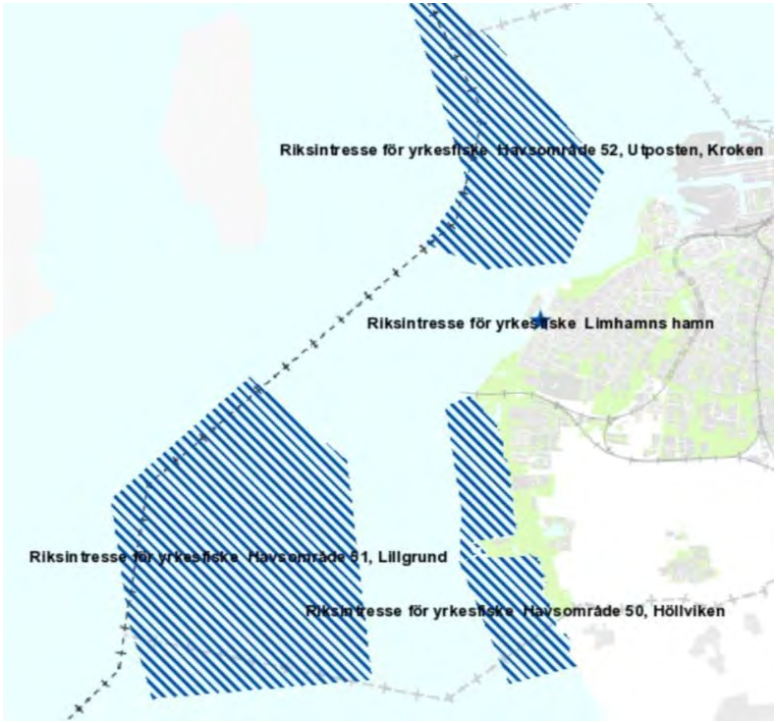

Malmö stad verkar för en fortsatt god utveckling av hamnverksamheten. Tillsammans med bolaget Copenhagen Malmö Port (CMP) har kommunen genomfört stora investeringar i Norra hamnen i form av nya kajer, nytt terminalområde, anslutningsvägar och nya järnvägsspår samt en fördjupad inseglingsränna. En ny kombiterminal i Norra hamnen togs i bruk under 2011. Kommunen planerar dessutom för nya utfyllnader i havet i syfte att möjliggöra ytterligare expansion av hamnverksamheten. För att säkerställa hamnverksamhetens fortsatta utveckling arbetar Malmö stad även för en god och förbättrad tillgänglighet till hamnområdet med väg och järnväg såväl till Norra hamnen som Mellersta hamnen.

Riksintresset syftar enlig dess precisering till att skydda väsentliga funktioner snarare än den utbredning verksamheten för närvarande har. Kriterierna för att de olika hamndelarna ska bedömas vara av riksintresse tar i preciseringen sin utgångspunkt i nuvarande användning. Riksintresset är enligt preciseringen inte statiskt utan kan anpassas då hamnverksamhetens förutsättningar förändras. Det innebär att riksintresset för en viss yta eller hamnfunktion kan omprövas om exempelvis en funktion på ett godtagbart sätt lokaliseras till en annan plats inom hamnen.

Länsstyrelsen har i samband med sitt granskningsyttrande på *Översiktsplan för Nyhamnen*, antagen december 2019, godtagit Malmö stads förslag till ny geografisk avgränsning av riksintresseområdet Malmö hamn. Förutsättningarna för Malmös hamnutveckling har dock förändrats över tid och förväntas förändras ytterligare. Öresundsverket har bland annat utpekats som riksintresse och hotade arter har identifierats och i detaljplan fredats med ett nytt naturområde. Ett framtida kustskydd behöver utredas för att stå emot förväntade havsnivåhöjningar och samtidigt fortsatt möjliggöra för hamnverksamhetens utveckling. I hamnområdet har även en väg- och järnvägsbro planerats för att förbinda Mellersta hamnen med Norra hamnen så att hamnverksamheten interna logistik kan bedrivas mer rationellt, vilket i sin tur kan medföra minskad tillgängligheten till de båda industrihamnsbassängerna. Därutöver önskar Malmö stad möjliggöra en vägförbindelse som sammanbinder Västra Hamnen med Mellersta hamnen. Under år 2020 har Malmö stad och hamnoperatören CMP slutit ett avtal med avsikt att koncentrera hamnverksamheten till Norra hamnen och den nordliga delen av Mellersta hamnen. Därmed avträder CMP ytterligare centralt belägen mark som kan ges en mer effektiv markanvändning. Det är angeläget att statens utpekade riksintressen är adekvata och uppdaterade. I annat fall riskerar riksintressenas värden att ifrågasättas. Sammantaget menar Malmö stad att det finns goda skäl för att se över riksintresseområdet i sin helhet.

Riksintresse för yrkesfisket

Havsområde 50, Höllviken djup <3meter

Riksintresseområdet ligger inom såväl riksintresset för högexploaterad kust som riksintresset för naturvård, N 91 Måkläppen-Limhamnströskeln. Riksintresset sammanfaller delvis även med riksintresset för kulturmiljövård M:K 128 Foteviken-Glostorp och Natura 2000-områdena Tygelsjö-Gessie och Falsterbo-Foteviken. Inom Malmö stad finns en stor medvetenhet över riksintresseområdets värde. För att ge stöd för riksintresset har Malmö stad bildat ett kommunalt naturreservat för Bunkeflo strandängar mellan Lernacken och Klagshamnsudden. Ett skäl till bildandet av naturreservatet var att kunna bevara och utveckla våtmarker och grunda havsområden av nationell betydelse. Naturreservatets avgränsning sammanfaller därför till övervägande del med riksintresseområdets avgränsning. Ett kommunalt naturreservat har också bildats för Klagshamnsudden. Söder om Klagshamnsudden följer Fotevikens naturreservat. Malmö stad föreslår inga åtgärder som påtagligt hotar riksintresset.

Havsområde 51, Lillgrund

Riksintresset ligger inom riksintresset för naturvård, N 91 Måkläppen-Limhamnströskeln, och berörs delvis av riksintresset för högexploaterad kust och Natura 2000-området Falsterbo-Foteviken, samt av farlederna 7 Helsingör-Drogden, 202 Malmö redd-Lillgrund och 205 Lillgrund-Blenheim. Malmö stad föreslår inga åtgärder som påtagligt hotar riksintresset.

Havsområde 52, Utposten, Kroken

Riksintresset överlappas delvis av riksintresset för högexploaterad kust och riksintresset för naturvård, N 91 Måkläppen-Limhamnströskeln, samt berörs delvis av farlederna 202 Malmö redd-Lillgrund (Flinträннan) och 232 Malmö redd-Malmö Frihamn. Malmö stads ambition att bidra till ett mer långsiktigt hållbart och säkert energisystem gör att grundet Sjollen föreslås som ett möjligt utbyggnadsområde för havsbaserad vindkraft (finns som kartlager i översiktsplanen). En eventuell vindkraftspark på Sjollen måste föregås av en dialog med bland andra Havs- och vattenmyndigheten, Trafikverket och Sjöfartsverket. Malmö stad menar att en vindkraftspark kan uppföras utan att den påtagligt försvårar för yrkesfisket.

Limhamns fiskehamn

Malmö stad avser inte att vidta några åtgärder som påtagligt äventyrar riksintresset. Som stöd för riksintresset har Malmö stad antagit en detaljplan, Dp 1462, som säkerställer områdets nuvarande funktion och dess angränsande vattenområden.

Riksintresse för energiproduktion och energidistribution

Öresundsverket

Öresundsverket har stor produktionskapacitet, men används sparsamt och har inte varit i kontinuerlig drift sedan 2016. Anläggningen nyttjas idag i huvudsak som reservkraft vintertid. Ett Öresundsverk i full drift kan vara en viktig del av Malmös energiförsörjningssystem men Malmö stad kan inte se att Öresundsverket motiverar en riksintresseavgränsning som inkluderar närliggande kaj, pir och hamnbassäng. Behovet av att försörja Öresundsverket med bränsle och komponenter kan ske på andra sätt än via kajplatsen längst inne i hamnbassängen.

Ett utpekande av hamnbassängen som ett riksintresse för energiproduktionen försvårar för riksintresset Malmö hamn att utvecklas. Malmö hamn är av stor vikt för såväl staden, regionen som riket. Malmö stad har därför planerat för en bro för väg och järnväg över Industrihamnsrännan mellan Norra hamnen och Mellersta hamnen. Denna förbindelse är viktig för att stärka transporterna till och från Malmö hamn och frigöra kapacitet från den hårt belastade Malmö godsbangård, som också utgör ett riksintresse. Den möjliggör också för en mer rationell hamnverksamhet och ökad samordning mellan hamnens olika delar.

Malmö stad avser inte att vidta åtgärder som äventyrar det utpekade riksintresset för energidistribution, innefattande anslutningsledningarna till närmsta stamnätsstation. Malmö stad avser däremot att söka lösningar som tillgodoser såväl hamnenfunktionens som Öresundsverkets behov.

Riksintresse för totalförsvaret

Inom kommunen kan de riksintressen som inte redovisas öppet och omfattas av sekretess framför allt påverkas av uppförandet av höga byggnadsobjekt så som master och vindkraftverk. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför, och högre än 45 m inom, sammanhållen bebyggelse. Det innebär att Försvarsmakten i tidiga skeden ska kontaktas i alla plan- och bygglovsärenden som rymmer höga objekt. Försvarsmakten ska också tillsändas ärendena på remiss. Förutom ovanstående har Klagshamnsuddens nordliga hamn bedömts vara av betydelse för totalförsvarets militära del. Inga fasta anläggningar som påtagligt begränsar fartygsrörelserna eller möjligheten att åstadkomma en funktionell basverksamhet kommer att föreslås.

Det finns i nuläget ingen statlig nyproduktion av skyddsrum. Malmö stad kommer att lägga fokus på att försöka vidmakthålla befintliga skyddsrum och inte föreslå åtgärder som påtagligt försämrar skyddsrumstillgången.

Riksintresse för värdefulla ämnen och mineraler

M 1, Kvarnby

Riksintresset för kritkalkstensfyndigheten har tidigare haft en större utbredning men i samband med byggandet av Yttre Ringvägen blivit kraftigt beskuret. Malmö stad anser att riksintressets kvarvarande utbredning begränsar dess betydelse. Malmö stads ambition att uppnå en långsiktigt hållbar stadsutveckling avspeglar sig i strävan att uppnå ett effektivt markutnyttjande innanför Yttre Ringvägen. Det medför att den utpekade kritkalkstensfyndigheten på sikt kommer att utsättas för exploateringstryck. Malmö stad är samtidigt medveten om värdet av att kunna säkerställa kritfyndigheter för framtida bruk och föreslår därför inga åtgärder som påtagligt försvårar utvinningen.

UTBLICK 2050

År 2050 beräknas Malmö kunna nå en halv miljon invånare vilket innebär stora möjligheter men också stora utmaningar. Samhälls-, livsstils- och klimatförändringar sker snabbare än någonsin. Det ställer höga krav på planeringen. De grundstrukturer som planeras idag kommer att bestå för lång tid framöver och ska bidra till en hållbar utveckling lokalt och globalt.

MALMÖ SOM HALVMILJONSTAD

Idag har Malmö nästan 350 000 invånare. Vad innebär en ökning med drygt 150 000 invånare för Malmö? Med utgångspunkt i att vi även år 2050 bor, arbetar och lever på ett liknande sätt som idag har en analys gjorts över framtida behov inom några nyckelområden.

Jämfört med idag behövs ytterligare 75 000 bostäder i halvmiljonstaden Malmö. Det behöver tillkomma förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och äldreboenden för den växande befolkningen. Det behöver beredas plats för simhallar, sporthallar, fotbollsplaner, bibliotek, och så vidare. Antalet arbetstillfällen väntas öka med 75 000, varav ungefär hälften inom kontorsbranscher. Antalet pendlare till Malmö kommer att öka med en tredjedel till nära 100 000 personer per dag. Utpendlarna ökar också med en tredjedel till cirka 50 000 personer.

Allt detta innebär stora investeringar i utbyggnad av bostadsområden, verksamhetsområden, infrastruktur, kollektivtrafik och klimatanpassningsåtgärder vilket i sin tur ger stora möjligheter att förverkliga översiktsplanens prioriterade inriktningar.

UTMANANDE SAMHÄLLSFÖRÄNDRINGAR

Det finns flera stora utmaningar och osäkerhetsfaktorer kring den framtida utvecklingen. En rad trender och drivkrafter påverkar utvecklingen. Några är tydliga redan idag och frågan är på vilket sätt de kommer att utvecklas och på vilket sätt de kommer att påverka utvecklingen.

Klimat och miljö

Klimatförändringarna framstår alltmer som mänsklighetens största utmaning för 2000-talet. Exempel på konsekvenser av en fortsatt negativ utveckling är översvämningar till följd av havsnivåhöjningar och skyfall, värmeböljor, samt svårigheter med livsmedelsproduktion på grund av extremt väder och utrotning av viktiga pollinatörer.

För att stoppa temperaturhöjningar och de negativa effekter det medför måste användningen av fossila bränslen minska, den biologiska mångfalden säkras och produktion och konsumtion av mat, vatten och andra varor och tjänster ske hållbart.

I den klimatneutrala halvmiljonstaden Malmö ska ekosystemtjänster värnas och utvecklas. Staden ska bli mindre känslig för störningar genom att både energiförsörjning och matproduktion planeras så att den blir mer resilient än idag. Planeringens roll är att skapa fysiska samhällsstrukturer som stödjer och utvecklar hållbara livsmiljöer för människor, djur och växter, samt klarar att hantera de klimateffekter som vi inte lyckas undvika. Genom att successivt bygga ut skydd mot höjda havsnivåer kan Malmö fortsätta utvecklas som en attraktiv kuststad och regional motor.

Social utveckling, hälsa, arbetsliv och migration

Urbaniseringen kommer sannolikt att fortsätta även på längre sikt. En avgörande fråga för planeringen är minska samhällsklyftor och ojämlika förhållanden som annars riskerar att skapa otrygghet och konflikter mellan grupper. Klimatförändringarna kan komma att medföra ökad migration och flyktingkriser vilket ytterligare aktualiserar frågan.

Människor lever allt längre, men samtidigt blir livsstilsrelaterade kroniska sjukdomar som exempelvis hjärt- och kärlsjukdomar, fetma och diabetes vanligare. För att mildra effekter av framtida pandemier kan städer och kollektivtrafik behöva organiseras annorlunda. Fler äldre och sjuka kan få konsekvenser för tillgänglighetsfrågor och för hur staden planeras. Stadsplaneringen ska bidra till goda livsmiljöer och en mer jämlik hälsa för både barn, vuxna och äldre i halvmiljonstaden Malmö.

Teknikutveckling, digitalisering, energi och råvaror

I ett högteknologiskt framtida samhälle kan många av de uppgifter och jobb som idag sköts av människor istället komma att skötas av robotar och artificiell intelligens. Transporter av varor och människor kan ske genom självstyrande fordon som tar sig fram på land, på vatten och i luften. Teknikutvecklingen har hittills medfört stigande förbrukning av energi och resurser som riskerar att ytterligare spä på en miljömässigt negativ utveckling.

Konsekvenserna av framsteg inom robotisering och artificiell intelligens är svåra att förutspå. Å ena sidan kan tekniska lösningar bidra till en smidig vardag, ökad frihet och ökade möjligheter till personlig utveckling både privat och i yrkeslivet. Å andra sidan kan

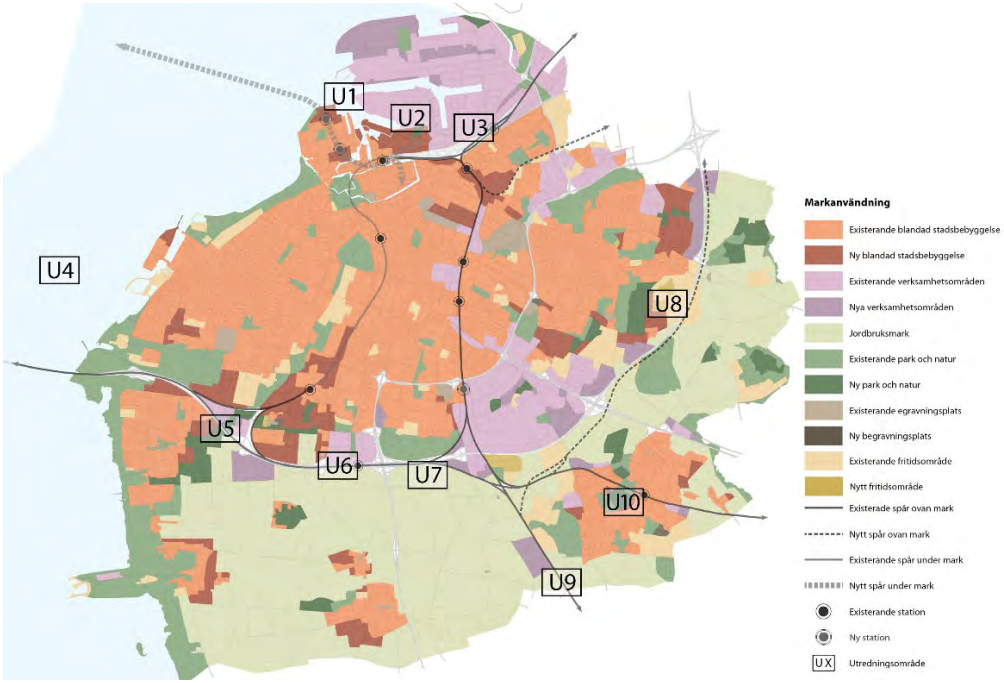
minskad mänsklig kontakt skapa alienation, spä på segregation och bidra till ökade motsättningar mellan olika grupper. Massarbetslöshet är en annan möjlig konsekvens. Utbildning och livslångt lärande är viktigt för att säkra försörjningsmöjligheter och demokratiska värden i halvmiljonstaden Malmö.

Vägval i den långsiktiga planeringen

Dagens planering påverkar morgondagens vardagsliv och vanor. Därför måste planeringen ske nu för hållbara transporter, byggnader och miljöer som både reducerar vårt ekologiska fotavtryck och klarar ett förändrat klimat.

Hur mycket som kommer att kunna lösas genom tekniska och sociala innovationer beror till stor del på vilka beslut som fattas i dessa frågor. Utvecklingen påverkas också av hur dessa innovationer regleras och hur väl vi lyckas skapa goda förutsättningar för alla till utbildning och till delaktighet i samhällsutvecklingen.

UTREDNINGSOMRÅDEN

För att ha god beredskap för en halv miljon invånare 2050 behöver redan nu förutsättningarna för framtida utveckling och utbyggnadsområden undersökas. Gemensamt för utpekade områden är att planeringsförutsättningar eller målbilden är oklar i dagsläget. De flesta av utredningsområdena visar på vikten av att studera stationslägen och ett effektivt markutnyttjande i anslutning till dem.

Det kommer att krävas fortsatta utredningar för att klargöra vilka utredningsområden som kan komma att medföra framtida förändringar av översiktsplanens markanvändning.

U1 – HAMNINLOPPET

Till följd av ett förändrat klimat kommer hamnområdet och den centrala staden att påverkas av höga havsnivåer. Olika tillfälliga skyddsåtgärder mot det stigande vattnet kommer att behöva vidtas och på sikt kan det komma att krävas en mer omfattande skyddsbarriär med stängbara portar. Ett sådant skydd skulle kunna kombineras med exploaterbara utfyllnader i havet och möjliggöra nya trafikkopplingar mellan närliggande områden. En eventuell framtida Öresundsmetrostation i den norra delen av Västra hamnen kommer också att behöva tas med i planeringen. Området kan utredas genom exempelvis en fördjupad översiktsplan.

U2 – MELLERSTA HAMNEN

I Mellersta hamnen används området söder om Terminalgatan i huvudsak för temporär uppställning av bilar i väntan på vidare transport till kund. Hamnverksamheten är generellt viktig för Malmö och regionen men allt eftersom staden växer kommer den centrala marken att bli mer värdefull och en effektivare markanvändning eftersträvas. En sådan utbyggnad kan ske först då hamnens verksamhet säkerställts genom att till exempel minska eller flytta hamnens ytanspråk och anlägga nya kajlägen som ersätter dem som finns i Frihamnsbassängen. Även riksintresseområdet för hamnen behöver ses över.

U3 – SJÖLUNDA

Malmö bangård är en påtaglig barriär i stadsbebyggelsen. En förstudie visar att det fysiskt går att anlägga en ny regional tågstation i anslutning till Sjölundaviadukten och att den skulle kunna utformas på ett sätt som överbrygger barriärer. Stationen skulle förbättra Kirsebergs och Östra hamnens tillgänglighet till övriga regionen. Det i sin tur

förväntas leda till en utveckling mot mer arbetsplatsintensiva verksamheter i Östra hamnen, samt ett effektivare markutnyttjande längs Lundavägen mellan Hornsgatan och Inre Ringvägen som då kan bilda ett sammanhängande stadsmässigt stråk. Ytterligare studier behövs för att bedöma stationens konsekvenser.

U4 – ÖRESUND

Öresund har ett rikt marint djur- och växtliv som både är unikt och känsligt, samtidigt som det har stor betydelse för rekreation, naturupplevelser, fysisk aktivitet, pedagogik samt för det marina näringslivet. Malmö stad ska aktivt verka för att långsiktigt säkerställa havets ekosystemtjänster och utreda fler skyddade områden i Malmös havsområde samtidigt som Öresunds andra viktiga funktioner kan utvecklas. Typ av skydd och geografisk avgränsning behöver utredas vidare.

U5 – GOTTORP

Befolkningstillväxten i västra Malmö ökar efterfrågan på goda infrastrukturella kopplingar till det övergripande regionala nätet, både med tåg och bil. Möjligheten att anlägga en tågstation och en anslutning till Yttre Ringvägen i anslutning till Gottorpsvägens underfart till Yttre Ringvägen bör därför utredas. Utredningen ska även studera möjligheten till ytterligare bebyggelse i anslutning till stationsläget.

U6 – SVÅGERTORP/PETERSBORG

Svågertorp är idag ett renodlat handelsområde med gles och låg bebyggelse. Med en delvis annan markanvändning finns det potential att utnyttja det stationsnära läget på ett mer yteffektivt sätt. Området Petersborg, söder om Svågertorps station och nära Naffentorps trafikplats, ligger också mycket centralt i regionen. Den framtida användningen av Petersborgs jordbruksmark bör utredas och ställas mot en annan markanvändning som bättre kan möta en framtida fortsatt befolkningsökning.

U7 – LOCKARP

Västra delen av Lockarp består idag främst av jordbruksmark. I delen som omgärdas av järnväg finns även nya och befintliga verksamhetsområden. En framtida fortsatt befolkningsökning i Malmö kommer innebära behov av fler verksamhetsområden i staden. Lämpligheten för ett nytt verksamhetsområde någonstans längs Yttre ringvägen mellan Petersborgs trafikplats och Lockarps trafikplats ska därmed utredas och ställas i relation till den befintliga jordbruksmarkens värden.

U8 – KVARNBY

Kvarnby består idag till stor del av jordbruksmark, natur och mark för fritidsändamål i form av en golfbana. Översiktsplanen föreslår en utvidgning av naturområdet Husie mosse österut till Kvarnbyvägen. Markanvändningen i området mellan Kvarnbyvägen och Yttre Ringvägen, samt den del av golfbanan som ligger öster om Yttre Ringvägen, ska utredas för att få till en lämplig struktur och en bra balans mellan olika markanvändningar i området. En förutsättning för utredningen är att minst 40 procent av området i framtiden ska utgöras av park/natur. Detta park- och naturområde ska vara sammanhängande med Husie mosse. Övrigt ska utgöras av exploaterbar mark.

U9 – KRUMBY

Krumby är en liten by som ligger längs Trelleborgsbanan. Med ett nytt stationsläge skulle byn kunna växa och erbjuda många nya bostäder. Närheten till kommungränsen mot Vellinge och oklarheter kring en framtida dragning av väg 101 är några av de planeringsförutsättningar som behöver studeras vidare.

U10 – OXIE

Det finns goda skäl att ytterligare studera möjligheterna till exploatering i anslutning till Oxie station och Oxie centrum. I ett sådant sammanhang kan till exempel den centralt belägna Galgebacken prövas för bland annat bostäder. Bebyggelse på backen kan påverka Oxies landskapsbild, men kan också bidra till att Oxies bebyggelse upplevs mindre fragmenterad.

TYCK TILL OM PLANEN

Välkommen att lämna synpunkter på översiktsplanen under granskningsperioden 17 juni - 31 oktober 2022!

Skicka dina synpunkter senast 31 oktober 2022 till stadsbyggnadskontoret@malmo.se eller till Malmö Stadsbyggnadskontor, 205 80 Malmö. Ange ärende: ”Yttrande granskning ÖP. Dnr SBN-2018-1156”. Under granskningen måste synpunkterna vara skriftliga och vi behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter för att kunna registrera dina synpunkter till ärendet. Så här hanterar Malmö stad dina personuppgifter.

638 (990)

HÅLLBARHETS-BEDÖMNING

med Miljökonsekvensbeskrivning

Översiktsplan för Malmö - granskningshandling

Mars 2022

Malmö stad

Om Hållbarhetsbedömning och Miljökonsekvensbeskrivning

Malmö stad har tagit fram ett granskningsförslag till revidering av Översiktsplan för Malmö. Denna del av översiktsplanen utgör hållbarhetsbedömning, inklusive miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning, av planförslaget.

Vad är en hållbarhetsbedömning?

Hållbarhetsbedömningen beskriver i vilken utsträckning planförslaget kan förväntas medverka till eller motverka en hållbar utveckling. Hållbarhetsbedömningen betraktar planens konsekvenser utifrån ett helhetsperspektiv med redovisning av miljömässiga, sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensioner i ett sammanhang. Det finns inga krav i lagstiftningen att en hållbarhetsbedömning ska göras för en översiktsplan. Malmö stads kommunfullmäktige fattade i samband med budget för 2017 beslut att FN:s globala hållbarhetsmål ska omvandlas till lokala mål för Malmö och integreras i kommunens målstruktur. Som ett led i detta har en övergripande hållbarhetsbedömning av översiktsplanens inriktning gjorts med utgångspunkt i de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING OCH MILJÖBEDÖMNING

Enligt Plan- och bygglagen (PBL) ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram och kunna utläsas av översiktsplanen eftersom en översiktsplan alltid bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Enligt Miljöbalken ska även en miljöbedömning göras. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Vid framtagande av en översiktsplan finns det därmed lagstadgade krav på miljöbedömning och att en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas.

Disposition och status

Hållbarhetsbedömningen till översynen av Malmös översiktsplan består av två delar, dels en hållbarhetsbedömning inklusive miljöbedömning, dels en miljökonsekvensbeskrivning. Bedömningens förutsättningar, samlad bedömning och sammanfattning är gemensam för båda. Hållbarhetsbedömningen redovisar de 17 globala målen, samt de svenska mijökvalitetsmålen, sorterade under översiktsplanens prioriterade inriktningar. Miljökonsekvensbeskrivningen har disponerats utifrån miljöbalkens krav på innehåll. I hållbarhetsbedömningen hänvisas läsaren till miljökonsekvensbeskrivningen i de delar som beskrivs mer genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen. Sammanfattning och samlad bedömning är gemensam för hållbarhetsbedömningen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Hållbarhetsbedömningen och miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett stöd i planeringsprocessen och är ett beslutsunderlag vid antagande av översiktsplanen och beslutas inte av kommunfullmäktige.

LÄSANVISNING

De globala målen och de för Malmö relevanta nationella miljökvalitetsmålen är i denna genomgång indelade efter de prioriterade inriktningar som översiktsplanen bygger på. För varje mål följer en kort sammanfattning av utvecklingen i Malmö (i huvudsak hämtad från *Hållbarhetsrapport 2019 för Malmö*), vilket/vilka delmål som är relevanta för översiktsplaneringen och därefter översiktsplanens roll. I de fall då informationen mellan hållbarhetsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning överlappar hänvisas till miljökonsekvensbeskrivningen.

INNEHÅLL

Om Hållbarhetsbedömning och Miljökonsekvensbeskrivning 2
Sammanfattning och samlad bedömning 3
Bedömningens förutsättningar 5
Hållbarhetsbedömning 9
Miljökonsekvensbeskrivning 25

KONTAKT

Kontakta gärna stadsbyggnadskontoret om du har frågor.
e-post: stadsbyggnadskontoret@malmo.se

Alla handlingar som hör till planförslaget kan hämtas på **www.malmo.se/op**

Sammanfattning och samlad bedömning

Hållbarhetsbedömningen till översynen av Malmös översiktsplan består av två delar; dels en hållbarhetsbedömning inklusive miljöbedömning, dels en miljökonsekvensbeskrivning. Bedömningens förutsättningar, sammanfattning och samlad bedömning samt det avslutande stycket om uppföljning är gemensam för båda.

Översiktsplanens inriktning gäller

Malmö stad har tagit fram ett förslag till revidering av Översiktsplan för Malmö. Malmös gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2018. Enligt plan- och bygglagen ska kommunfullmäktige minst en gång under varje mandatperiod pröva om översiktsplanen är aktuell.

De grundläggande planeringsförutsättningar som utgjorde utgångspunkt för gällande översiktsplan har inte förändrats. Planen gäller därmed i huvudsak. Planförslaget till reviderad översiktsplan utgår från samma prioriterade inriktningar som finns i gällande plan: regional motor för grön tillväxt och sysselsättning; staden som kulturell och demokratisk livsmiljö; nära, tät, grön och funktionsblandad stad. Dessa prioriteringar ska generera en robust stadsstruktur som präglas av närhet, som är tät och grön, som fogar samman staden både socialt och fysiskt, och som ger goda förutsättningar för ett livskraftigt näringsliv, och därmed arbetstillfällen.

För att bidra till att uppnå miljömålen ska resurssnålhet och energieffektivitet prioriteras, liksom satsningar på förnybar energi och på ett trafiksystem med minimerad miljöpåverkan. I översiktsplanen ligger förslag till satsningar på kollektivtrafiken kombinerat med mer bebyggelse i anslutning till kollektivtrafikstråk och i stationsnära lägen. Utvecklingen ska stärka den blandade staden med arbetsplatser, verksamheter och service inom stadsstrukturen. Störande verksamheter och energiproduktion ska lokaliseras i särskilda verksamhetsområden. Planen ger möjlighet för etablering av förnybar energiproduktion.

Hur bidrar översiktsplanen till hållbar utveckling?

Översiktsplanens roll är att utgöra en plan för hållbar utveckling i kommunen. Dess långsiktiga tidsperspektiv och breda ansats gör att hållbarhet är en given förutsättning. Social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet samverkar och är ömsesidigt beroende av varandra. Utan fungerande ekosystem finns inga förutsättningar att nå ekonomisk och social hållbarhet. Att utveckla ekologiskt hållbara system och strukturer kräver goda ekonomiska villkor. Ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att skapa arbetstillfällen vilket ökar den sociala hållbarheten. Stor skillnad i livsvillkor mellan invånarna har negativ inverkan på den ekonomiska situationen och en stad i social obalans kommer med tiden att förlora sin attraktivitet. Att ta tillvara stadens sociala kapital bidrar till ekonomisk tillväxt. Satsningar på ekologisk hållbarhet kan fungera som motor för social hållbarhet, medan denna i sin tur i vissa fall är en förutsättning för ekologisk hållbarhet.

Ett mål med hög prioritet är att förstärka den ekonomiska basen för malmöbornas försörjning. Malmö ska vara en motor i regionen som tillsammans med Köpenhamn och Lund utvecklar konkurrenskraft och grön tillväxt. Miljömålen innebär bland annat minskade utsläpp av växthusgaser, hållbart nyttjande av naturtillgångar och att Malmö helt ska försörjas med 100 procent förnybar och återvunnen energi år 2030. Målet är att skapa en robust stadsstruktur för en växande befolkning och samtidigt fortsätta utvecklas som en attraktiv och hållbar stad.

Malmös översiktsplan och de tre prioriterade inriktningarna utgår från de tre dimensionerna av hållbarhet samt FN:s 17 globala hållbarhetsmål.

Hållbarhetsbedömning

Hållbarhetsbedömningens övergripande analys är att översiktsplanens inriktning och strategier stödjer en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling om planens intentioner implementeras. Översiktsplanens möjlighet att stödja en utveckling i linje med FN:s globala mål varierar för de 17 målen, liksom för de nationella miljökvalitetsmålen.

Att uppnå den täta, gröna och funktionsblandade staden är en betydligt mer krävande och komplicerad inriktning än en funktionsuppdelad glest bebyggd stad. För att översiktsplanens vision om en tät stad som kan bibehålla alla väsentliga kvalitéer ska lyckas behöver planeringsprocesser, finansieringsmodeller och förvaltning utvecklas för att tydligare främja exempelvis samutnyttjande och yteffektivitet. Process, budgetering, styrning och implementerings-

frågor kan vara de viktigaste knäckfrågorna för att översiktsplanens intentioner ska kunna realiseras.

Ytterligare en frågeställning som är påtaglig när staden förtätas är att viktiga funktioner som har svagare ekonomiska drivkrafter, ges låg prioritet. Det kan till exempel handla om grönska, rekreation och kultur. Det finns kraftfulla ekonomiska incitament för att planera och bygga bostäder och arbetsplatser, men en park eller aktivitetsyta kan riskera nedprioritering. Det är viktigt att bevaka och säkra tillgången av dessa kvaliteter så de inte gradvis tappas bort när staden blir tätare.

Konflikter mellan olika hållbarhetsdimensioner kan uppstå. Ekonomisk tillväxt och en miljömässigt och socialt god utveckling kan ibland ställas emot varandra. Ekonomiska incitament ger starka drivkrafter, är tydliga och möjliga att kvantifiera, medan miljömässiga och sociala förändringar eller värden ofta är betydligt mer långsiktiga och svårare att kvantifiera. För en balanserad utveckling behöver därmed de miljömässiga och sociala frågorna tydligt och metodiskt synliggöras i planeringsprocessen.

Miljöbedömning

De aspekter av översiktplanen som bedöms ha betydande miljökonsekvenser är effekter av trafik och transporter i kombination med att staden byggs tätare. Strategin att bygga en mer koncentrerad stad ger en totalt sett minskad miljöpåverkan. Lokalt kan dock den täta staden leda till problem med buller och utsläpp samt luft och vatten som kan innebära att människor utsätts för betydande miljöpåverkan. Med trafikmiljöprogram och andra program verkar kommunen systematiskt för en mer hälsosam lokal miljö. Betydande miljöpåverkan kan undvikas om riktade åtgärder vidtas och riktvärden för buller beaktas i fortsatt planering. För att minska inpendling till Malmö med bil krävs regional samsyn kring planering för att nå miljömålen.

En väsentlig konsekvens är att inriktningen att bygga den existerande staden tätare sparar åkermark och säkrar möjligheter för lokal matproduktion i framtiden.

Andra konsekvenser av inriktningarna är en generellt mer resurseffektiv stad. Ett resursmässigt effektivt och hållbart byggande bidrar till att minska byggandets belastning på miljön. Grönska i stadsbilden samt inslag av gröna väggar och tak, har en positiv effekt på klimatanpassningen lokalt genom fördröjning, nedkylning och skuggning. Närhet till grönska och rekreation ger positiva effekter på folkhälsan. När den existerande staden byggs tätare finns risk för negativ påverkan på luftkvalitet och buller från trafiken. För att minska dessa effekter vidtas åtgärder såväl lokalt som i ett helhetsperspektiv.

En tätare stad ger förutsättningar för fler människor att få kortare avstånd till arbete, service, besöks- och mötesanläggningar, arenor och annat. Fler får möjlighet att gå och cykla i sitt dagliga liv och kollektivtrafiken blir mer konkurrenskraftig. Bättre regional kollektivtrafik ger förutsättningar för mer miljövänligt resande. Bilberoendet kan minska, hälsoläget förbättras och de negativa effekterna på klimat och lokal miljö begränsas. Återanvändning av urbaniserad mark minskar behovet av att exploatera natur och jordbruksmark.

Att bygga tätare i existerande stadsmiljö kan ge konsekvenser för kulturmiljön. Genom att beakta kulturmiljövärden tidigt i planeringsprocesser finns goda möjligheter att bidra till en positiv förändring där existerande kulturmiljövärden förstärks och nya tillskapas. Enligt översiktsplanen och i linje med *Naturvårdsplan för Malmö* ska arealen mark med höga naturvärden öka och om existerande naturmark tas i anspråk ska värdena kompenseras så att naturvärdena som helhet inte minskar.

Översiktsplanen är framtagen med Malmös miljöprogram, energistrategi, trafikmiljöprogram och naturvårdsplan som grund, med satsningar på etablering av produktion av förnybar energi, utveckling av kollektivtrafik och cykelvägar, samt mer bebyggelse i stationsnära lägen. En förutsättning för översiktsplanens genomförande är att miljökvalitetsnormerna för luft och vatten beaktas.

Ett av de uppställda målen i miljöprogrammet är att Malmö ska vara försörjt med lokalt producerad förnybar energi år 2030. Det kräver satsningar på vindkraft och andra energikällor som inte ger utsläpp av växthusgaser.

Trafikstrategin i översiktsplanen strävar till att minska andelen resor som sker med bil vilket också ger positiva konsekvenser för utsläpp och luftföroreningar och buller.

Jämfört med alternativen anger översiktsplanen en utveckling som har större möjlighet att minska bilberoendet och spara åkermark, och därigenom nå fler miljökvalitetsmål och beakta miljökvalitetsnormerna på ett systematisk och åtgärdsinriktat sätt.

Under förutsättning att planens strategier och planeringsriktlinjer följs är den samlade bedömningen att målen uppnås och negativa konsekvenser begränsas.

Bedömningens förutsättningar

Översiktsplan för Malmö har under lång tid haft ett tydligt hållbarhetsfokus. 2017 integrerades Agenda 2030 i Malmö stads målstruktur. Sedan dess har översiktsplanen kompletterats med en hållbarhetsbedömning som utgår från de globala målen.

Översiktsplanens roll är att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling på ett lokalt plan. Samtidigt är hållbar utveckling övervägande en global fråga. I dagens samhällen är alla länders ekonomier och förutsättningar sammanlänkande i utbyten av arbetskraft, besök, varor, handelsavtal och globala produktionskedjor. För att fullt ut tackla hållbarhetsfrågan behövs ett globalt perspektiv.

En fullständig bedömning av hur Malmös översiktsplan påverkar samhällets hållbarhet skulle behöva ta in helheten av det sociala, ekologiska och ekonomiska fotavtryck som genereras av Malmö och malmöborna. En sådan bedömning är dock så komplex att den ligger utanför de praktiska ramarna för denna analys.

Översiktsplanens möjligheter

Samtidigt som översiktsplanen är ett viktigt styrinstrument vid planeringen av staden har den begränsade möjligheter att påverka samhällsutvecklingen i stort. Många skeenden som ligger utanför kommunens rådighet kan leda till andra konsekvenser än de som översiktsplanen har som mål. Det finns en mängd osäkerhetsfaktorer och omständigheter som påverkar förändringar i samhället, till exempel omvärldens politiska utveckling, ekonomiska konjunkturer, statliga insatser och ingripanden, invånarnas beteendemönster, attityder, konsumtionsvanor, förändringar i näringsliv och marknad, sociala faktorer med mera. Många av de stora knäckfrågorna inom hållbarhet är avhängiga personliga konsumtions- och livsstilsval. Var och hur bor vi? Vad, och hur mycket, köper vi? Vart, och med vilka transportmedel, reser vi? I dessa frågor kan den fysiska planeringen stödja en god utveckling genom att göra hållbara val enkla och fördelaktiga att välja men det slutgiltiga beslutet ligger ändå alltid hos individen.

De ovan beskrivna utmaningarna sätter ramarna för bedömningarna i denna hållbarhetsbedömning. Analyserna utgår från de aspekter av hållbarhet där fysisk planering i allmänhet, och översiktsplanen i synnerhet, kan anses påverka utvecklingen, samt från översiktsplanens lokala påverkan på Malmö och malmöborna. I frågor där den fysiska planeringen mer kan vara stödjande för en god utveckling påpekas detta generellt i analyserna.

En översiktsplan är ett strategiskt styrinstrument som beskriver generella vägval och inriktningar för planeringen, men inte konkreta åtgärder. Bedömningen handlar därför om att analysera i vilken mån olika val främjar en hållbar utveckling. I många fall kan det vara så att den generella strategin eller inriktningen i ett område bedöms som rätt, men att utfallet är betingat av olika förutsättningar för att lyckas. Inom ramen för denna bedömning har det därmed lagts tonvikt på att synliggöra dessa förutsättningar.

Inriktning och genomförande

Den huvudsakliga fysiska inriktningen för Malmö stads översiktsplan – att främst växa innanför Yttre Ringvägen på ett sätt som bibehåller och stärker grönska och sociala kvaliteter – utgör grunden för hållbar utveckling för staden om den utförs enligt planens intentioner. Särskilt ur ett miljömässigt perspektiv är vinsterna av en mer kompakt stad tydliga. Hållbar social och ekonomisk utveckling är svårare att åstadkomma genom översiktsplanens fysiska planeringsinriktning. Framgångsfaktorerna beror i hög utsträckning på hur staden planeras strukturellt, dels hur den utformas på lokal nivå, dels hur invånarna och olika aktörer använder stadens fysiska form. Hur processen för planering går till är också avgörande för social och ekonomisk hållbarhet.

Att planera en tätare stad är en mer komplicerad inriktning än att planera en mer utspridd och funktionsuppdelad stad. För att exempelvis bibehålla gröna kvaliteter och samhällsservice med goda fysiska miljöer i en förtätad stad ställs krav på betydligt mer yteffektivitet, samutnyttjande, tredimensionella lösningar med mera. Både i de rent fysiska förutsättningarna för byggnader, vägar, parker, och vad gäller planering, budgetering och förvaltning innebär detta att det behövs mer samordning, kollektiva lösningar och nytänkande. En förtätningsstrategi är även en inriktning som teoretiskt ger fördelar till staden som helhet men lokalt kan innebära en förlust av vissa ytor eller kvaliteter. Det kan i sin tur innebära intressekonflikter och motstånd. Malmö stads förmåga att möta dessa utmaningar är i hög grad det som avgör om staden lyckas växa inåt på ett socialt och ekonomiskt hållbart sätt.

Att genomförandeaspekter lyfts fram i planförslaget belyser vikten av att den kommunala organisationen förändras i takt med nya förutsättningar och att stadens långsiktiga utveckling sätts i fokus i varje enskild fråga. Detta är nyckelaspekter för att Malmö stad ska kunna genomföra den nära, täta, gröna och funktionsblandade staden. Aspekter som mer samutnyttjande, gemensam färdriktning, delaktighet och demokratiska processer är viktiga förutsättningar för att lyckas med planens implementering.

Definition av hållbar utveckling

Begreppet hållbar utveckling är närvarande i de flesta städer och länders utvecklingsmål, men tolkningen av begreppets innebörd kan ofta vara diffust. Den mest vedertagna definitionen är Brundtlandkommissionens: en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Inom ramen för översiktsplanen och denna hållbarhetsbedömning används följande definitioner:

Miljömässig hållbarhet innebär ett samhälle som långsiktigt tillåter jordens ekosystem att behålla önskade funktioner och har en hållbar användning av jordens resurser. Detta innefattar bland annat klimatsystemens stabilitet, luft-, land- och vattenkvalitet, landanvändning och jorderosion, biodiversitet (mångfald av både arter och habitat), och ekosystemtjänster (exempelvis pollinering och fotosyntes).

Social hållbarhet innebär ett samhälle som medger varje individs möjlighet till självförverkligande och hälsa och har ett socialt klimat som långsiktigt främjar social stabilitet, tilltro och uppbyggnad av socialt kapital. Viktigt för att säkra individens självförverkligande är god och jämlik tillgång till utbildning, försörjningsmöjligheter, socialt deltagande och fysiska miljöer som möjliggör en god hälsa.

Ekonomisk hållbarhet innebär ekonomiska system, en arbetsmarknad och ett näringsliv som skapar välfärd och mervärde för samtliga medborgare utan negativa konsekvenser för klimat och miljö. Ett ekonomiskt hållbart system stärker samhällets sociala hållbarhet istället för att exempelvis bidra till eller vidmakthålla ojämlikhet. Ekonomisk hållbarhet omfattar även ett effektivt användande av ekonomiska resurser.

Konflikter mellan hållbarhetsdimensioner

Målet i planeringen för ett hållbart samhälle är att hitta lösningar som maximerar positiva effekter för alla hållbarhetsdimensioner samtidigt. I praktiken kan en positiv effekt för en dimension vara negativ för en annan. Avvägningar och val är därför en väsentlig del av planeringen för att översiktsplanens strategier ska kunna genomföras.

En potentiell konflikt är svårigheten att kombinera en stark och växande ekonomi med miljömässig hållbarhet. Vårt ekonomiska system är till stor del baserat på behovet av en kontinuerlig ekonomisk tillväxt för att skapa välstånd och säkra en ökande levnadsstandard för jordens befolkning.

Sett i ett historiskt perspektiv har ekonomisk tillväxt dock ökat världens miljöpåverkan. Även på hushållsnivå går det att observera att en ökad inkomst tenderar att öka den enskildes miljöpåverkan. Att försöka få till stånd en god ekonomisk utveckling som inte ökar miljöbelastningen är en av de stora globala utmaningarna. Översiktsplanen har i viss mån inflytande på dessa förhållanden men i stor utsträckning ligger utvecklingen utanför planens påverkansmöjligheter.

De globala målen och de nationella miljömålen är, liksom de tre hållbarhetsdimensionerna, sammanflätade. Inget mål ska nås på bekostnad av något annat. Men det finns en risk att strävan efter att uppnå ett visst mål riskerar att försvåra uppfyllelsen av ett annat mål. Komplexiteten i hållbar utveckling kräver helikopterperspektiv på samtliga tre dimensioner. Agenda 2030 beskriver hur alla mål måste angripas samtidigt i breda ansatser. Agenda 2030 belyser komplexiteten, visar de inbördes sambanden mellan dimensionerna och målområdena, hur de kan ha förstärkande effekt på varandra och att insatser på ett område kan få resultat på ett till synes helt annat område.

Ett enkelt exempel på hur de globala målen går in i varandra: hälsa och välbefinnande (mål 3) kan ge bättre förutsättningar för att klara sin utbildning (mål 4), som i sin tur ökar chanserna till till ett självförsörjning och arbete (mål 1 och 8). Motsvarande tvärresonemang genom de tre dimensionerna av hållbar utveckling kan göras på alla målområden i Agenda 2030. Men det finns en risk att strävan efter att uppnå ett visst mål riskerar att försvåra uppfyllelsen av ett annat mål. Ett exempel är *Ingen hunger* (mål 2) som bland annat handlar om att minska matsvinnet och fokusera på hållbar intensifiering av lantbruk. Risken finns att man istället överutnyttjar lokala resurser vilket leder till minskad biodiversitet (som kopplar till *Ekosystem och biologisk mångfald*, mål 15). Det är därför av vikt att förstå kopplingen mellan olika globala och nationella mål och identifiera och reflektera över vilka potentiella konflikter som kan uppkomma när målen översätts i lokal praktik. Ett effektivt sätt att främja hållbar utveckling är genom att identifiera de insatsområden som har direkt eller indirekt bäring på så många målområden som möjligt. En viktig del i översiktsplaneringen är att göra prioriteringar och avvägningar för att maximera den totala nyttan.

FN:s globala hållbarhetsmål

FN:s generalförsamling antog 2015 Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 är den bredast erkända och hittills mest ambitiösa globala planen för de nödvändiga förändringar som ska åstadkomma en hållbar värld. Målen syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet, säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. FN:s hållbarhetsmål är vägledande för många länder och städers hållbarhetsarbete. Sverige placerar sig ofta högt i internationella Agenda 2030-jämförelser, vilket är ett erkännande av det arbete som har gjorts och görs. Ändå kvarstår en rad utmaningar och för att möta dessa krävs en ambitionshöjning såväl nationellt som globalt.

Enligt beslut i kommunfullmäktige om budget för 2017 ska FN:s globala hållbarhetsmål omvandlas till lokala mål för Malmö och integreras i kommunens målstruktur. Som en del i Malmö stads arbete med Agenda 2030 har Malmö stad tagit fram *Hållbarhetsrapport 2019 Agenda 2030 i Malmö*. Rapporten kartlägger tillgänglig statistik och indikatorer för de 17 globala målen och de av de 169 delmålen som är relevanta för Malmö. En uppföljning gjordes 2020 med fokus på de mål som har social inriktning. Föreliggande hållbarhetsbedömning grundas dock på hållbarhetsrapporten från 2019 eftersom den täcker samtliga globala mål. Malmö stad genomför även en frivillig lokal måluppfyllelse (Voluntary Local Review) av Agenda 2030. Det är därför naturligt att hållbarhetsbedömningen av översiktsplanen utgår från FN:s mål. Målen är formulerade utifrån ett globalt perspektiv men i hållbarhetsbedömningen ligger fokus på de Malmöspecifika och kommunala förutsättningarna och för översiktsplanens syfte lyfts de specifika utmaningar i målen som kopplar till fysisk planering.

DE SVENSKA MILJÖKVALITETSMÅLEN

Det nationella miljömålssystemet består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt ett antal etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat. Sveriges miljömålssystem är det nationella genomförandet av den miljömässiga dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. Målen överlappar i många fall de globala hållbarhetsmålen.

HUR MÅLEN FÖLJS UPP I ÖVERSIKTSPLANEN

Hållbarhetsbedömning av Översiktsplan för Malmö har en bred ansats och syftar till att ge en systematisk och översiktlig bild av kopplingen mellan översiktsplaneringen, de globala målen och de svenska miljökvalitetsmålen. Metoder för uppföljning av de globala målen i Malmö stad är under utveckling och arbetet med detta fortgår kontinuerligt.

Hållbarhetsbedömningen har gjorts i följande steg:

- En analys av vilka globala mål och delmål, samt svenska miljömål som är relevanta ur ett översiktsplaneperspektiv samt hur översiktsplanen bidrar till att nå dessa.
- En genomgång av *Hållbarhetsrapport för Malmö 2019* för att se vilka delar av de globala målen som utgör en särskild utmaning för Malmö och hur översiktsplanen kan bidra till önskad utveckling.
- En bedömning av hur målet och översiktsplanen bidrar till att uppnå social, ekonomisk, miljömässig hållbarhet, samt hur det kopplar till och bidrar till de svenska miljömålen.

Målen i Agenda 2030 har varierande relevans för den fysiska planeringen och kan delas upp i tre huvudkategorier:

- De som tillhör den fysiska planeringens kärnverksamhet, och där fysisk planering har en betydande påverkansgrad.
- De där fysisk planering kan stödja en god utveckling.
- De där staden som global aktör har ett visst ansvar men marginell påverkansgrad

Kategori 1: Hög påverkan

11. Göra städer inkluderande, säkra, resilienta och hållbara.
9. Bygga resilient infrastruktur, främja hållbar industrialisering och främja innovation.
14. Bevara och nyttja haven och dess marina resurser.
15. Hållbart nyttjande av skog, motverka ökenutbredning, stoppa och vända markförstöringen, stoppa förlusten av biologisk mångfald.

Kategori 2: Möjlighet att understödja

3. Säkerställa välmående liv och främja god hälsa för alla vid alla åldrar.
4. Sörja för utbildning av god kvalitet för alla och främja livslångt lärande.
5. Uppnå jämställdhet mellan kön och bemyndiga alla kvinnor och flickor.
6. Säkerställa tillgång till vatten och god hygien för alla.
7. Säkerställa tillgång till prisvärd, pålitlig och modern energi för alla.
8. Sörja för hållbar ekonomisk tillväxt, anställning och värdigt arbete för alla.
12. Säkerställa hållbar konsumtion och produktionsvägar.
13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändring och dess påverkan.
16. Främja rättvisa, fredliga och inkluderande samhällen.
17. Återuppliva de globala samarbetena för hållbar utveckling.

Kategori 3: Begränsad påverkan

1. Stoppa fattigdom i alla dess former överallt.
2. Stoppa hunger, uppnå matsäkerhet och förbättrad näring och främja hållbart lantbruk.
10. Reducera ojämlikhet inom och mellan länder.

Hållbarhetsbedömning

Malmö som regional motor för grön tillväxt och sysselsättning

Denna prioriterade inriktning för Malmö handlar om:

- Nationell kärna och motor i Öresundsregionen
- En plats för grön tillväxt med mångsidigt näringsliv
- En väl sammanlänkad storstadsregion
- En stad med starka utbildnings- och forskningsmiljöer
- En ur alla aspekter attraktiv stad

Mål 1

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Den ekonomiska utsattheten minskade något mellan 2016-2019 i Malmö. Trots det är den ekonomiska utsattheten fortsatt hög i Malmö jämfört med övriga storstäder i Sverige. Det finns även stora variationer inom staden gällande hushållens ekonomiska förutsättningar.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – BEGRÄNSAD PÅVERKAN

Se redogörelse för mål 8 och 10.

Översiktsplanen har en begränsad möjlighet att direkt påverka mål 1 men planeringen bidrar genom att skapa attraktiva lägen för företagsetableringar som kan skapa arbetstillfällen som minskar den ekonomiska utsattheten.

AVSKAFFA ALL FORM AV FATTIGDOM.

Relevant delmål:

1.2 Minska fattigdomen med minst 50%

Mål 8

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Arbetslösheten i Malmö har under de senaste åren legat betydligt högre än riksgenomsnittet, trots en högkonjunktur. Samtidigt har många av Malmös arbetsgivare svårt att finna arbetskraft med rätt kompetenser. Gruppen utsatta arbetslösa har ökat markant under det senast decenniet. Samtidigt har den högkonjunktur som rått under stora delar av 2010-talet bidragit till att antalet sysselsatta i Malmö aldrig varit större.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Se även redogörelse för mål 10.

Översiktsplanen har en begränsad möjlighet att direkt påverka mål 8, men planeringen bidrar genom att skapa attraktiva lägen för företagsetableringar som kan skapa arbetstillfällen som minskar den ekonomiska utsattheten. Översiktsplanen betonar vikten av ett diversifierat näringsliv, både för att matcha malmöbornas kompetens och arbetsprofiler, och för att matcha näringslivets behov, och på detta vis bidra till en långsiktigt hållbar och resilient ekonomi. Malmös lokalisering och del i regionala sammanhang som Öresundsregionen och MalmöLundregionen är en av stadens stora konkurrensfördelar och har varit en förutsättning

VERKA FÖR EN INKLUDERANDE OCH LÅNGSIKTIGT HÅLLBAR EKONOMISK TILLVÄXT, FULL OCH PRODUKTIV SYSSELSÄTTNING TILLSAMMANS MED ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR FÖR ALLA MÄNNISKOR.

Relevant delmål:

8.1 Hållbar ekonomisk tillväxt

för den goda utveckling staden haft sedan början av 1990-talet. Malmö erbjuder storstadsmiljö, landsbygd och kustnära miljöer som lämpar sig för olika typer av verksamheter antingen inom den blandad stadsbebyggelsen, i verksamhetsområden, längs kusten eller på landsbygden. Staden är väl förbunden med omvärlden genom sjöfart, järnväg, väg och flyg. För den fysiska planeringen är det viktigt att identifiera vilka fysiska förutsättningar som understödjer ett brett näringsliv med en mångfald möjligheter som samtidigt ger positiva miljöeffekter. Det är ett område som kan utvecklas i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Näringslivet och den ekonomiska utvecklingen är en av de frågor där det tydligast finns potentiella konflikter med andra hållbarhetsmål, främst de miljömässiga. Effekten av ekonomiska beslut – exempelvis nya arbetsplatser – är snabba och påtagliga medan miljöpåverkan generellt har betydligt längre tidsperspektiv och sker mer obemärkt. Det innebär att det finns incitament att prioritera val som ger ekonomisk utveckling även om det är sämre förutsättningar för hållbar miljöutveckling. Exempel på sådana situationer kan gälla företagslokaliseringar och handelscentran utan god kollektivtrafik. När det finns risk för intressekonflikter blir det särskilt viktigt att ha en hög medvetenhet om hur olika val påverkar alla hållbarhetsaspekter.

BYGGA MOTSTÅNDSKRAFTIG INFRASTRUKTUR, VERKA FÖR EN INKLUDERANDE OCH HÅLLBA INDUSTRIALISERING SAMT FRÄMJA INNOVATION.

Relevant delmål:

9.1 Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

1. Begränsad klimatpåverkan

2. Frisk luft,

4. Giftfri miljö samt

6. Säker strålmiljö.

Mål 9

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Brist i elförsörjning riskerar att båda minska expansionsmöjligheterna för etablerade företag och leda till minskad nyetablering. Samtidigt ökar behovet av en stabil energiförsörjning och ett leveranssäkert elsystem genom exempelvis elektrifierad stadstrafik i Malmö och Lund, utbyggnation av järnvägsnätet, elintensiva forskningsanläggningar samt nyproduktion av bostäder.

Möjligheterna att pendla såväl inom Skåne som över sundet har kraftigt förbättrats de senaste decennierna. En snabbt ökande befolkning fortsätter att ställa krav på förbättrad och tillförlitlig infrastruktur och kollektivtrafik.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – HÖG PÅVERKAN

I Malmö finns goda förutsättningar att producera el, värme och gas från förnybara energikällor som vind, biomassa, geoenergi och sol. I översiktsplanen finns strategier för att främja etableringen av små- och storskalig förnybar energiproduktion. Översiktsplanen lyfter även behovet att kunna lagra energi och ytor för detta ska säkerställas i staden. För att klara brist på elförsörjning ska Malmö stad och dess bolag samarbeta med aktörer inom energiområdet för att möjliggöra god planering för hållbar energiförsörjning.

Översiktsplanen har stor möjlighet att påverka, särskilt den del av mål 9 som handlar om att bygga motståndskraftig infrastruktur. Många av strategierna för regional utveckling i planen fokuserar på utveckling av snabbare och bättre infrastrukturkopplingar. Att minska restid och förenkla resandet för de som pendlar är sannolikt den enskilt viktigaste fysiska förutsättningen för regional integration. Parallellt med att förbättra de fysiska kopplingarna över Öresund måste arbete med att minska andra barriärer för utbyte ske, exempelvis genom att se över regelverk och skapa väl fungerande kanaler för information.

Starkt fokus i översiktsplanen ligger på att skapa goda förutsättningar att kunna färdas hållbart inom Malmö så väl som i regionen och internationellt. Ett växande näringsliv och en förstärkning av Malmö som handels- och besöksort medför mer resande och ökat tryck på infrastrukturen och kollektivtrafiken. Fler transporter av olika slag, om de till stor del sker med bil, kan medföra ökad träng-

sel, försämring av luftkvalitet och ökat buller. Därför ska en fortsatt utveckling av kapacitetsstarka och ytsnåla transportslag som underlättar förflyttning inom staden och regionen ske och trafiksystemet utformas så att en större andel väljer att gå, cykla och åka kollektivt. Framkomlighet för dessa trafikslag ska prioriteras för att en miljömässigt och socialt hållbar tillgänglighet ska uppnås. För att begränsa negativa effekter arbetar Malmö stad för att så långt som möjligt lokalisera besöksintensiva verksamheter i stationsnära lägen. Att bygga staden tät gör att infrastrukturen och kollektivtrafiken utnyttjas bättre och det ger totalt sett lägre utsläpp från trafiken.

Malmö stad verkar för att föra över godstransporter till järnväg och till havs så långt det går, och planerna på logistikcenter i hamnen är ett sätt att effektivisera godstransporterna. Ett reservat för ett yttre godsspår redovisas parallellt med Yttre Ringvägen. Farligt gods som idag transporteras på Kontinentalbanan kan flyttas till ett läge utanför tättbebyggda områden och bidrar på så sätt till en säkrare stadsmiljö. För att ytterligare minska riskerna med farligt gods har riktlinjer med angivna uppmärksamhetsavstånd utarbetats. Samtidigt finns utmaningar i form av ökad godstrafik som byter karaktär i och med e-handel, vilket ställer krav på tillgänglighet och angöring i centrala delar av staden.

Mål 12

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Malmö uppvisar en trend där mängden insamlat hushållsavfall minskar, men fortsatt minskning behövs. Andelen ekologiska livsmedel har ökat markant de senaste åren i kommunens verksamheter och ligger nu på 65%, vilket är betydligt högre än i Stockholm och Göteborg. Genom riktlinjer och upphandlingar har Malmö stad också aktivt arbetat med att styra sina inköp mot varor och aktörer som tar hänsyn till samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Varje kommun ska ha en avfallsplan. Malmö och Burlövs kommun har en gemensam plan. För Malmös del antogs denna i kommunfullmäktige i december 2020 under namnet *Kretsloppsplan 2021-2030.* Kretsloppsplanen pekar ut totalt 10 mål, varav flera med målsättningen att markant minska mängden avfall från olika sektorer. För att nå målen redogörs för olika ansvar och åtgärder, där den kommunala stadsplaneringsfunktionen har en tydlig roll. Översiktsplanen, som också tar hänsyn till avfallsplanen, är ett av flera verktyg för att nå målet.

Översiktsplanen bidrar till målet på flera nivåer. Planen pekar ut plats för större återvinnings- och återbruksfunktioner och säkerställer ytor för avfallsinfrastruktur, exempelvis i Elisedal. Översiktsplanens strategier tar upp behovet av platser för förebyggande av avfall, återanvändning, reparation och delande, för att främja urban symbios. Detta blir ett viktigt stöd i den fortsatta planeringen där olika intressen ska avvägas. Bygg- och rivningsavfall pekas i avfallsplanen ut som en viktig aspekt, och översiktsplanen anger att ytor för dessa ska tillgodoses. För att översiktsplanen ska kunna genomföras betonas vikten av nära samverkan mellan stadsbyggnadsprocessens olika aktörer, vilket även gäller avfallshanteringen.

SÄKERSTÄLLA HÅLLBARA KONSUMTIONS- OCH PRODUKTIONS-MÖNSTER.

Relevant delmål:

12.5 Minska mängden avfall markant

STÄRKA GENOMFÖRANDEMEDLEN OCH ÅTERVITALISERA DET GLOBALA PARTNERSKAPET FÖR HÅLLBAR UTVECKLING.

Relevanta delmål:

17.14 Stärk politisk samstämmighet för hållbar utveckling

17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap

17.19 Utveckla nya sätt att mäta framsteg

Mål 17

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019:

Malmö stad arbetar på olika sätt med de fyra delmål som bedöms relevanta för kommunen: Stärk politisk samstämmighet, Stärk det globala partnerskapet, Uppmuntra effektiva partnerskap samt Utveckla nya sätt att mäta framsteg. Tre av dessa delmål är relevanta för översiktsplanen enligt nedan.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

17.14 Stärk politisk samstämmighet för hållbar utveckling

Översiktsplaneprocessen är reglerad för att inbjuda till och säkerställa politisk dialog och medborgarnas deltagande i planeringen för en hållbar utveckling. Översiktsplanens genomförande säkras bäst genom att inriktningen har diskuterats och belysts från olika synvinklar. Ju fler som förstår och accepterar inriktningen desto större chans finns att översiktsplanens intentioner faktiskt genomförs. Processen för föreliggande översiktsplan har, förutom lagstadgad process, inbegripit ett flertal dialoger och workshops med politiker i Malmö stad.

17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap

Arenan för många frågor har förflyttats från en främst nationell nivå till en internationell nivå samtidigt som städer och kommuner får allt viktigare roller i att driva samhällsutvecklingen. En samverkansform som kan bli allt viktigare är den mellan städer i olika nationella och internationella nätverk. Att arbeta utifrån FN:s hållbarhetsmål med stadens stadsutvecklingsprojekt ger en möjlig utgångspunkt även för en utökad samverkan med andra städer och länder kring hållbarhetsfrågor. För kommunen som helhet, och även för översiktsplanen, är det en utmaning att navigera i en värld och samhällsutveckling som rör sig snabbt och ständigt skapar nya förutsättningar. För kommunen är det utifrån dessa förutsättningar viktigt att vara organisatoriskt rörlig och flexibel samt att lägga tonvikt på demokratiskt deltagande och medskapande hos malmöborna. Malmö stad är engagerad i en rad olika samverkansorgan på lokala, regionala, nationella och internationella nivåer. Några viktiga samarbeten ur ett översiktsplaneperspektiv är Greater Copenhagen och MalmöLundregionen som båda bland annat syftar till att koppla samman regionen för att stärka hållbar regional utvecklingen.

Ju mer sömlös och integrerad Öresunds- och MalmöLundregionen blir vad gäller exempelvis bostadsmarknad, arbetsmarknad, rekreation och kultur, desto större blir utbud och möjligheter för invånare, arbetsgivare och aktörer i regionen att kunna matcha sina behov. Utvecklingen under andra halvan av 2010-talet har dock gått i motsatt riktning med delvis stängda gränser och ökade gränskontroller. Att kunna se hela Öresundsregionen som en effektiv marknad skapar helt andra förutsättningar för större företag att välja Malmö som lokaliseringsort än om Malmö var en isolerad marknad. För invånare i Malmö innebär det regionala sammanhanget ett större utbud av arbetsmöjligheter. De regionala kopplingarna är därmed viktiga för stadens sociala och ekonomiska utveckling. Ökad regional integration är en viktig del av översiktsplanens inriktning. Detta märks bland annat genom planeringen av en metroförbindelse till Köpenhamn.

17.19 Utveckla nya sätt att mäta framsteg

Arbete pågår med att skapa relevanta och fungerande uppföljningssystem för översiktsplanen. Det är viktigt att följa upp de intentioner och strategier som anges i översiktsplanen och analysera orsaker till att strategierna genomförts eller inte genomförts, samt hur det har blivit i praktiken. Blev det som planerats som det var menat? Vilka är orsakerna bakom det? Syftet är att utveckla översiktsplanen som styrdokument för att planeringen ännu bättre ska stödja en hållbar utveckling.

Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö

Denna prioriterade inriktning för Malmö handlar om:

- Verka för en hälsosam stad
- Bidra till delaktighet och ökad tillit
- Låt kultur verka som sammanhållande kitt
- Arbeta för trygghet och jämställdhet i stadsrummet
- Planera staden för livets alla skeden
- Skapa fler och bättre mötesplatser för alla

Mål 2

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019:

Malmös befolkning har en lägre andel personer med övervikt eller fetma än riket i genomsnitt och denna andel har varit relativt konstant under den senaste treårsperioden. Andelen med lågt BMI har minskat något sedan 2018.

Andelen ekologiska livsmedel inom Malmö stads verksamhet är hög jämfört med Sveriges övriga kommuner.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – BEGRÄNSAD PÅVERKAN

Översiktsplanen har begränsade möjligheter att påverka avskaffandet av hunger och påverka hälsosammare matvanor. Tryggad livsmedelsförsörjning och ett hållbart jordbruk tar översiktsplanen upp genom att fokusera på förtätning främst innanför Yttre Ringvägen som utbyggnadsstrategi och därigenom värna jordbruksmarken så långt möjligt.

AVSKAFFA HUNGER, UPPNÅ TRYGGAD LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING, HÄLSOSAMMARE MATVANOR OCH FRÄMJA ETT HÅLLBART JORDBRUK.

Relevant delmål:

2.4 Hållbar livsmedelsproduktion och motståndskraftiga jordbruksmetoder

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

10. Hav i balans

13. Ett rikt odlingslandskap

SÄKERSTÄLLA HÄLSOSAMMA LIV OCH FRÄMJA VÄLBEFINNANDE FÖR ALLA I ALLA ÅLDRAR.

Inom detta mål finns inget delmål som särskilt berör eller berörs av översiktsplaneringen.

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

1. Begränsad klimatpåverkan

2. Frisk luft

4. Giftfri miljö

9. Grundvatten av god kvalitet

15. God bebyggd miljö

Mål 3

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019:

Malmöbornas hälsa är fortsatt ojämlik. Psykisk ohälsa är fortsatt en stor hälsoutmaning bland unga. Utövande av fysisk aktivitet skiljer sig åt mellan både kön och socioekonomiska grupper bland unga.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Se även Miljökonsekvensbeskrivning.

I översiktsplanen finns en bred definition av hälsa som tar ambitionsnivåerna ett par steg vidare jämfört med Agenda 2030. Det är utifrån denna ambition som översiktsplanens roll beskrivs nedan. Malmös hälsoskillnader behöver motverkas med många insatser som ligger utanför den fysiska planeringens ramar, där beslut och insatser på statlig nivå kan vara en förutsättning för en god utveckling.

Fysisk planering kan dock på olika sätt bidra till flera grundläggande förutsättningar för bättre hälsa, exempelvis att stadens invånare har möjlighet att ha ett arbete och försörjning. Planeringen kan också bidra genom att skapa stadsmiljöer som bidrar till trygghet, sammanhang och samverkan mellan människor samt demokratiskt deltagande. Bäst hälsa och välmående finns hos människor som har en meningsfull sysselsättning, som känner sig delaktiga och har stöd från sin omgivning.

Översiktsplanens övergripande inriktning syftar till att skapa och stödja hälsosamma miljöer i staden och den grundstruktur som krävs för att främja god hälsa:

- Att säkra att boende i alla delar av staden erbjuds jämlik tillgång till viktiga resurser som bra skolor, grönska, fysisk aktivitet och rekreation.
- Att öka stadens sociala blandning och uppmuntra till ökad integration mellan olika grupper.
- Att understödja aspekter som stödjer individens förmåga att skapa ett gott liv och ha valmöjligheter – dvs. utbildning, arbete, socialt deltagande och kultur.

Bostadsbyggande i lägen med mycket biltrafik kan innebära negativ påverkan på människors hälsa genom försämrad luftkvalitet och ökat trafikbuller. För att uppnå miljökvalitetsnormer för luft och minska buller arbetar Malmö stad med åtgärder såväl lokalt i de enskilda fallen som långsiktigt och övergripande.

Strategierna för trafik och mobilitet är utvecklade både som en konsekvens av förtätning av staden och för att fler ska välja att gå, cykla eller åka kollektivt. Strategierna ger positiva miljökonsekvenser med minskad klimatpåverkan som resultat, minskade utsläpp av växthusgaser och lägre trafikbullernivåer. Människors hälsa påverkas också positivt.

Planering för livets olika skeden

En viktig ambition i översiktsplanen är att barn och unga, liksom äldre, ska synliggöras i planeringsunderlag och ska kunna vara delaktiga och ha inflytande i planerings- och stadsutvecklingsprocesser. Staden ska vara attraktiv, trygg och tillgänglig i livets alla skeden, för barn, vuxna och äldre. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt barns och äldres förutsättningar i staden. Att alla delar av den täta staden ska erbjuda goda livsmiljöer för barn och barnfamiljer är viktigt såväl för stadens sociala hållbarhet som för dess attraktivitet och ekonomiska förutsättningar. Goda fysiska uppväxtmiljöer för barn och unga är en av de viktigaste förutsättningarna för en god utveckling och hälsa tidigt i livet. Eftersom uppväxten så tydligt påverkar individen över hela livscykeln så är satsningarna på goda uppväxtvillkor för barn och unga bland de viktigaste och investeringsmässigt mest

lönsamma satsningarna kommunen kan göra. God tillgång till kollektivtrafik och trygga gaturum för cykling och gång bidrar till rörelsefrihet för barn och unga, såväl som för äldre. Bostäder, nära tillgång till service och mötesplatser är viktiga för äldre malmöbors livskvalitet. Tillgänglighet för personer med olika funktionsnedsättning behöver kontinuerligt förbättras genom universell utformning av det offentliga rummet.

Strategierna i översiktsplanen täcker upp de huvudsakliga områden där den fysiska planeringen kan bidra till en stad som är bra för barn. Närmiljön i bostadsområden är särskilt viktiga för barn som inte kan röra sig fritt i staden. I den täta staden är det viktigt att bevaka att innergårdar, lekplatser, fritid och grönska fortsatt får en plats. Att barns möjligheter till egen rörlighet i staden minskat över tid är en utmaning. Översiktsplanens strategier och riktlinjer för att minska trafikens barriärverkan och bättre knyta samman stadens olika delar kan i kombination med satsningar på trafiksäkerhetsåtgärder motverka denna trend. Att planera utifrån barnperspektiv är ett verktyg för att planera en stad som är bra för alla.

Mål 4

SÄKERSTÄLLA EN INKLUDERANDE OCH LIKVÄRDIG UTBILDNING AV GOD KVALITET OCH FRÄMJA LIVSLÅNGT LÄRANDE FÖR ALLA

Relevant delmål:

4.4 Skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019:

Malmö utmärker sig bland svenska storstäder genom en stor andel familjer som lever i ekonomisk utsatthet och en stor andel utrikes födda bland befolkningen. Malmö har en hög grad av social ojämlikhet och en stark boendesegregation där det etniska och det sociala segregationsmönstret följs åt. Detta får konsekvenser i form av ojämlika skolresultat. Det finns inga tecken på att denna ojämlikhet kommer att minska.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Tillgång till utbildningssystem på alla nivåer är avgörande både för social bärkraft och för långsiktig näringslivsutveckling, från förskola till högre utbildning. Efter många år med stora barnkullar har det varit en utmaning för Malmö att tillgodose befolkningens behov av för- och grundskoleplatser. Det bedöms att de strategier som beskrivs i översiktsplanen ska kunna säkra en välfungerande planering av samhällsservice för malmöborna. För att nå målen är det viktigt att fullt nyttja potentialen av samutnyttjande, funktionsblandning, tredimensionell fastighetsbildning med mera så att skolor kan planeras yteffektivt samtidigt som viktiga funktioner som utemiljöer kan hålla en god storlek och kvalitet.

Skolor som håller hög kvalitet är avgörande för att fler unga ska kunna genomgå högre utbildning. Malmö ska ytterligare stärka sin roll som utbildnings- och forskningsstad i Öresundsregionen genom att möjliggöra för högre utbildning samt forsknings- och innovationsmiljöer att kunna fortsätta expandera i Malmö. Möjlighet till mobilitet och utbyten mellan Öresundsregionens lärosäten ska underlättas genom kollektivtrafiknära lokaliseringar av utbildnings- och forskningsinstitutioner i staden. Gymnasieskolor ska i första hand placeras centralt i staden för att vara tillgängliga för alla.

UPPNÅ JÄMSTÄLLDHET OCH ALLA KVINNORS OCH FLICKORS EGENMAKT

Inom detta mål finns inget delmål som särskilt berör eller berörs av översiktsplaneringen.

Mål 5

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019:

Världsbanken rankar Sverige som det mest jämställda landet i världen när det gäller bland annat arbetsmarknad, lön och pension. Detta innebär dock inte att Sverige kan anses vara helt jämställt. Fortfarande råder obalans i till exempel hur föräldrapenning tas ut och hur könsfördelningen ser ut i politiska församlingar.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

I översiktsplanen finns ambitioner om att bidra till att skapa jämställda miljöer och lika möjligheter för alla att känna att de hör hemma i den offentliga miljön och kan känna sig trygga där. Det handlar om utformning och placering av gator, torg, kollektivtrafik, gång- och cykelstråk, gröna miljöer, lekplatser, skolor, med mera. Översiktsplanens strategier och riktlinjer bedöms, om de efterlevs, vara en god grund för att Malmös stadsmiljöer och planering ska bli mer jämlik och jämställd. Medvetenhet om jämställdhet och förhållanden för olika gruppers möjligheter är en nyckelfråga och det är därför särskilt viktigt att genom hela planeringsprocessen hålla dessa frågor levande genom jämlikhets- och jämställdhetsanalyser. Utvärdering av färdiga stadsmiljöer och deras användande är också viktigt såväl inom den kommunala organisationen som i fastighetsbranschen. Strategierna för mötesplatser täcker de frågeställningar som finns angående deltagande och tillgång till stadens platser för alla och bedöms stödja en god social och ekonomisk utveckling. För att ta ett steg framåt i arbetet med att skapa jämlika och jämställda platser så finns det ett behov av förbättrad kunskap om hur fysisk utformning, aktiviteter, förvaltning och planeringsprocesser påverkar vilka som brukar olika platser. Här är ett intersektionellt perspektiv (hur olika diskrimineringsgrunder samverkar) viktigt att utgå ifrån.

MINSKA OJÄMLIKHETEN INOM OCH MELLAN LÄNDER

Relevanta delmål:

10.1 Minska inkomstklyftorna

10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

Mål 10

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Ojämlikhet är ett mångfacetterat fenomen. Malmös befolkning har låga inkomster jämfört med övriga landet och utvecklingen visar inga tecken på utjämning. Tllit innebär ösesidigt förtroende mellan människor och gentemot samhället. Inom grupper med en utsatt position i samhället är tilliten ofta låg, vilket kan minska möjligheterna att effektivt tillhandahålla samhällsservice till dem som mest behöver den.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – BEGRÄNSAD PÅVERKAN

10.1 Minska inkomstklyftorna

Se även redogörelse för mål 8.

Malmö har genomgått stora demografiska förändringar de senaste 30 åren och är nu en stad med en stor mångfald, både socioekonomiskt och kulturellt. En utmaning för stadsplaneringen är att skapa en stad som bidrar till jämlika möjligheter för olika grupper att vistas och ta del av staden. Det är en kontinuerlig utvecklingsprocess att öka medvetenheten om hur en fysisk miljö kan påverka de känslor av trygghet, tillhörande eller barriärer som påverkar vilka grupper som brukar olika platser. Översiktsplanen påtalar i strategierna de dubbla utmaningarna för samhällsplaneringen i dessa frågor: att dels verka för att minska ojämlikhet och ojämställdhet bland befolkningen, dels att verka för att dagens ojämlikhet inte ska vara en barriär för tillträde eller deltagande i staden och dess resurser.

10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

Se även redogörelse för mål 16.

Genom att planera miljöer som stödjer människors möten och interaktion, kan stadsplaneringen främja socialt och demokratiskt deltagande. Det kan ske genom en kombination av privata, halvprivata och offentliga ytor som ger förutsättningar för välkomnande och tillgängliga mötesplatser för olika grupper.

Det är viktigt att stadens invånare känner att de är del av ett sammanhang, oavsett om det gäller den egna umgängeskretsen, det egna bostadskvarteret eller hela staden. Den fysiska planeringen kan påverka graden av medverkan genom grannskapets utformning och genom att målinriktat verka för ett ökat deltagande i planeringsprocesser. Malmö stad ska aktivt främja såväl informella processer som deltagande i formella planprocedurer. Staden stärks socialt av medborgares medverkan och känslan av tillhörighet och ansvar för närmiljön ökar. Det kan vara svårt att nå och engagera olika grupper i samhället och det är därför viktigt att offentliga verksamheter utvecklar och hittar nya former för dialog och medskapande.

Mål 16

FRÄMJA FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, TILLHANDAHÅLLA TILLGÅNG TILL RÄTTVISA FÖR ALLA SAMT BYGGA UPP EFFEKTIVA, OCH INKLUDERANDE INSTITUTIONER MED ANSVARSUTKRÄVANDE PÅ ALLA NIVÅER.

Inom detta mål finns inget delmål som särskilt berör eller berörs av översiktsplaneringen.

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

En positiv utveckling i Malmö är att valdeltagandet har ökat i de flesta stadsdelar och att skillnaden i valdeltagande mellan stadsdelar samtidigt har minskat under de tre senaste valen.

Trots flera positiva trender, är upplevelser av otrygghet och utvecklingen rörande diskriminering och hatbrott en fortsatt utmaning för Malmö. Antalet anmälda våldsbrott har under senare tid minskat. Även om upplevelsen av otrygghet också har minskat något är den fortsatt hög, speciellt bland kvinnor.

Ur ett barnrättsperspektiv är det viktigt att lyfta barns och ungas livsvillkor och specifika utsatthet för våld, otrygghet och diskriminering. Barn och unga finns både bland förövare och offer och våld mot barn i hemmet ökar.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Översiktsplanens process kan understödja möjligheterna att nå detta mål genom att bidra till ökad delaktighet och inflytande i den långsiktiga planeringen bland malmöborna. Översiktsplaneprocessen är ett bra sätt att diskutera framtiden och lära mer om hur kommunen och beslutsvägar fungerar. Av samrådsredogörelsen framgår vilka som uttryckt synpunkter på översiktsplanen. Under samrådsprocessen gjordes utställningar på bibliotek runt om i Malmö, samt i Malmö stadshus entré. Samrådet skedde mars till och med juni 2020 och sammanföll med den första fasen av Covid 19 då medborgare uppmanades att begränsa sociala kontakter. Därför gjordes nästan samtliga samrådsmöten och workshops i digital form. Detta medförde å ena sidan att fler kunde ta del av informationen och delta i diskussionerna oavsett var de befann sig. Å andra sidan finns en stor digital barriär för de som inte är vana vid dessa forum eller har tillgång till tekniken. En kombination av båda hade varit att föredra. Den kanske enskilt viktigaste insatsen var workshops om översiktsplanering och översiktsplanens inriktning med 120 unga malmöbor mellan 16–20 år som sedan i sin tur ställde frågor om framtiden och översiktsplanens inriktning till allmänheten i Malmö under sommaren. Detta arbetssätt ledde till att många malmöbor nåtts av information om, och möjlighet att diskutera, översiktsplanen.

En nära, tät, grön och funktionsblandad stad

Denna prioriterade inriktning för Malmö handlar om:

- Länka samman stadens delar
- Bygg för närhet
- Spara resurser genom att bygga staden tät
- Bygg blandat för ett rikt stadsliv
- Gör staden grön och klimatsmart

SÄKERSTÄLLA TILLGÅNGEN TILL, OCH EN HÅLLBAR FÖRVALTNING AV, VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA

Relevanta delmål:

6.3 Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning

6.6 Skydda och återställ vattenrelaterade ekosystem

Relaterar till det nationella miljökvalitetsmålet:

9. Grundvatten av god kvalitet

Mål 6

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Malmö har överlag goda förutsättningar när det gäller att trygga invånarnas grundläggande behov av rent vatten och goda sanitära förhållanden.

Det finns dock utmaningar inom målområdet kopplat till föroreningar i grundvatten, vattendrag och Öresund. Utsläpp av föroreningar sker både från diffusa källor där den exakta källan är svår att bestämma, till exempel vägtrafiken eller större industriområden, samt från punktkällor som till exempel bräddavlopp.

Ett förändrat klimat med fler extrema nederbördssituationer förväntas leda till stor belastning på de delar av avloppssystemet som hanterar både avloppsvatten och dagvatten och kan orsaka fler bräddningar, det vill säga ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten direkt till kanaler, vattendrag och Öresund.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Läs mer i Miljökonsekvensbeskrivning.

För att skydda och hushålla med vatten ska Malmö stad arbeta förebyggande tillsammans med berörda aktörer. Det handlar om att arbeta med kunskapshöjning, beteendepåverkan, tillsyn och kontrollprogram. Kommunen ska även arbeta med testverksamhet för återanvändning av dag- och spillvatten. Genom samarbete med olika aktörer ska Malmö stad säkra god vattenkvalitet och tillförlitlig infrastruktur för vatten och avlopp. I översiktsplanen finns ett flertal strategier och riktlinjer för att skydda och återställa vattenrelaterade ekosystem.

Mål 7

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Malmö står inför utmaningen att få elnätet att räcka till. Brist på kapacitet och effekt i elnätet kan bland annat ha en negativ inverkan på nyetablering av företag och mängden arbetstillfällen samtidigt som det ökar sårbarheten i samhället. Graden av lokal självförsörjning av el är därför inte endast en resurs- eller näringslivsfråga utan även en långsiktig säkerhetsfråga.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Läs mer i Miljökonsekvensbeskrivning.

Översiktsplanen främjar lokal produktion av förnybar energi, genom att avsätta plats för etablering av havs- och landbaserad vindkraft och riktlinjer för solenergi. Strategierna bygger på Malmö stads miljömål och är därmed i linje med, eller i framkant av, nationella och regionala mål om omställning till förnybar energiproduktion.

SÄKERSTÄLLA TILLGÅNG TILL EKONOMISKT ÖVERKOMLIG, HÅLLBAR, TILLFÖRLITLIG OCH MODERN ENERGI FÖR ALLA

Relevant delmål:

7.2 Öka andelen förnybar energi i världen

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

1. Begränsad klimatpåverkan

2, Frisk luft

6. Säker strålmiljö

15. God bebyggd miljö

Mål 11

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

De kommande tio åren förväntas Malmös befolkning öka med nästan 15%, motsvarande knappt 50 000 invånare och 2047 förväntas Malmö ha en halv miljon invånare. Befolkningsökningen kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan även innebära påfrestningar på de sociala och ekologiska dimensionerna. Det betyder att den förväntade befolkningstillväxten ställer krav på en medveten och hållbar stadsutveckling. Indikatorer som kan beskriva utmaningar inom målområdet rör hemlöshet, trångboddhet, kollektivtrafik och luftföroreningar.

Hemlösheten i Malmö ökade stadigt fram till 2018. Därefter har den strukturella hemlösheten minskat kraftigt, medan den sociala hemlösheten ligger kvar på samma nivå. För att förstå denna utveckling och förutspå hur förhållandet mellan strukturell och social hemlöshet kommer att utvecklas i framtiden krävs ytterligare analys av bakomliggande faktorer. Trångboddheten har inte förändrats nämnvärt över tid, och stora skillnader mellan stadsdelar existerar.

Generellt har Malmöborna god tillgång till kollektivtrafik. Det finns även stora möjligheter att öka användandet av kollektivtrafik och cykel i staden och därmed minska biltrafiken. Då transporter står för den största andelen utsläpp av kväveoxider i Malmö kan minskad biltrafik ha stor påverkan på stadens luftföroreningshalter. Dessa har minskat över tid under 2000-talet.

GÖRA STÄDER OCH BOSÄTTNINGAR INKLUDERANDE, SÄKRA, MOTSTÅNDSKRAFTIGA OCH HÅLLBARA

Relevanta delmål:

11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad

11.2 Tillgängliggöra hållbara transportsystem för alla

11.3 Inkluderande och hållbar urbanisering

11.4 Skydda världens kultur- och naturarv

11.5 Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer

11.6 Minska städers miljöpåverkan

11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

11.a Främja nationell och regional utvecklingsplanering

Relaterar till de flesta av de svenska miljökvalitetsmålen, främst:

1. Begränsad klimatpåverkan

2. Frisk luft

4. Giftfri miljö

8. Levande sjöar och vattendrag

9. Grundvatten av god kvalitet

10. Hav i balans

13. Ett rikt odlingslandskap

15. God bebyggd miljö

16. Ett rikt växt- och djurliv

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – HÖG PÅVERKAN

Översiktsplanen har stor påverkansgrad på detta mål och nästan samtliga delmål ingår som viktiga delar i översiktsplaneringen.

11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad

Malmös snabba befolkningstillväxt de senaste 15 åren har inneburit att behoven av bostäder ökat snabbare än bostadsbyggandet. Ur ett hållbarhetsperspektiv är en av Malmös största utmaningar att möta bostadsbehovet för betalningssvaga hushåll. Översiktsplanens strategier beskriver de övergripande mål och medel kommunen har för att möta malmöbornas bostadsbehov. Eftersom bostadsbyggandet i Sverige styrs av marknadsmässiga förutsättningar är det svårt att utifrån översiktsplanens mål och strategier bedöma hur Malmö stad kommer att lyckas möta de boendesociala utmaningarna. Utfallet är i hög grad avhängigt konjunkturer, statliga insatser och hur väl kommunen lyckas samverka med offentliga och privata aktörer för att öka bostadsbyggandet och tillgängliggöra bostadsmarknaden för fler. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att kommunens medel för att påverka bostadsbyggandet är förhållandevis begränsat. Förändrade förutsättningar på statlig nivå krävs för att bättre kunna möta utmaningarna. Det finns risk att krav på en snabb utbyggnadstakt och kvantitet blir viktigare än kvalitets- och miljöaspekter i byggandet vilket kan leda till att stadens nya bostadsområden inte understödjer översiktsplanens hållbarhetsmål.

11.2 Tillgängliggöra hållbara transportsystem för alla

Se även redogörelse för mål 9.

Översiktsplanens strategier för mobilitet, trafikinfrastruktur och olika trafikslag lyfter tydligt in stadens trafiksystem i en social och ekonomisk kontext. Därtill är ambitionen med trafikplaneringen att minska stadens miljöpåverkan. Strategierna understryker potentialen i att använda trafik som ett medel för att utveckla staden och styra investeringar till önskade stråk och områden. God tillgänglighet är en viktig fråga för företagsetableringar, och trafiken påverkar stadens attraktivitet för olika företagstyper. En utmaning bedöms ligga i avvägningen mellan att minska andelen bilresor i staden och samtidigt behålla attraktivitet för företag och invånare som har önskemål om god tillgänglighet med bil och parkeringsmöjligheter. En framgångsfaktor som har stöd i översiktsplanens strategier och planeringsriktlinjer kan vara att som alternativ till biltrafik utveckla andra trafikslag så att de håller så hög kvalitet att de blir attraktiva förstahandsval.

Att Malmö utvecklas som en gång- och cykelstad ger många olika hållbarhetsvinster: det minskar utsläpp av växthusgaser och ger lägre trafikbullernivåer, det främjar fysisk aktivitet, det är mindre platskrävande än biltrafik. Strategierna är också i linje med regionala prioriteringar för att nå miljökvalitetsmålen och Malmö stads miljömål.

Beroende på planering och utveckling i grannkommuner och hur den regionala kollektivtrafiken realiseras och fungerar kan pendling med bil komma att öka vilket kan ge negativ miljöpåverkan och sämre tillgänglighet till staden. Malmö stad arbetar aktivt med att minska negativa effekter från trafiken för att se till att fastställda miljökvalitetsnormer följs.

11.3 Inkluderande och hållbar urbanisering

Se redogörelse för mål 16.

11.4 Skydda världens kultur- och naturarv

Kulturmiljö är viktigt för Malmös sociala och ekonomiska hållbarhet. En koppling till stadens historiska utveckling skapar värden av olika slag för malmöborna, besökare och näringslivet. Väl omhändertagna kulturmiljöer bidrar till gemenskap

och identitet samt kan skapa stolthet och hemkänsla. Stadens gestaltning och hur den bidrar och anknyter till identitetsskapande för Malmö som helhet och dess olika områden är en komplex fråga som inte alltid har tydliga svar. Översiktsplanens inriktning är pluralism och mångfald i utformning och uttryck samt att ta utgångspunkt i det platsspecifika i olika delar av staden. En viktig aspekt av att bygga på de platsspecifika kvaliteterna när olika delar av staden ska planeras är att genom deltagande och dialog med boende få en planeringsmässig förståelse för kärnan av vad boende uppskattar med olika områden. Upplevelse och sinnlighet är viktigt när staden gestaltas och översiktsplanens betoning på sådana kvaliteter och andra mjuka aspekter som lekfullhet, överraskningar och humor kan bidra till att ge olika platser identitet, egen karaktär och trivsamhet.

11.5 Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer

Läs mer i Miljökonsekvensbeskrivning.

Stigande havsnivåer på grund av global uppvärmning kommer på lång sikt att ge betydande påverkan på Malmö. Översvämningar kan drabba stora delar av staden och omfattande värden kan gå förlorade i form av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Hela kuststräckan berörs och strategier och riktlinjer i översiktsplanen syftar till att skapa ett sammanhängande kustskydd. Mer kunskap behöver inhämtas och frågor om tekniska lösningar, ansvar och finansiering utredas vidare i samarbete med stat och grannkommuner. Oavsett hur det utformas kommer ett kustskydd sannolikt att stå i konflikt med andra intressen och påverkan på miljön kommer att ske på olika sätt. Översiktsplanen redovisar strategier och uppmärksamhetsområden i linje med Skyfallsplan för Malmö. Däri anges strategier för att skydda samhällsviktig verksamhet, och begränsa fara för hälsa och liv. Översiktsplanen har även strategier och riktlinjer som syftar till att minska andelen hårdgjorda ytor och öka andelen grönska i stadsrummet och träd i gatumiljö, viktiga aspekter för att säkra staden mot skyfall.

11.6 Minska städers miljöpåverkan

Se även Miljökonsekvensbeskrivning.

Utgångspunkten för översiktsplanens inriktning är att en tätare stad har potential att vara mer hållbar ur alla aspekter. Socialt handlar det om att kunna överbrygga barriärer och koppla ihop staden genom ny bebyggelse och komplettera och blanda upp ensidiga områden fysiskt och socialt.

Den fysiska planeringen är en viktig förutsättning för stadens sociala utveckling, men många andra faktorer påverkar och styr stadens sociala utveckling och befolkningens boendemönster. Det sociala utfallet är starkt betingat av mer specifika aspekter av hur områden utformas strukturellt och utseendemässigt, vilka hustyper och upplåtelseformer de får och så vidare. En risk är att funktioner som är viktiga men har mindre tydliga ekonomiska drivkrafter – exempelvis grönska, fritid och kultur – bortrationaliseras. Med tanke på de komplexa faktorer som påverkar utfallet så kan en viktig förutsättning för att uppnå en tät stad som faktiskt ger de fördelar översiktsplanen eftersträvar vara att tydligt anknyta till den övergripande målbilden för staden när områden planeras. Kontinuerlig utvärdering kopplat till översiktsplanens mål för den täta staden är också viktiga. Detta är relevant för övergripande mål som att staden ska bli grönare och andelen hårdgjord yta ska minska, men även på områdesnivå för att utvärdera hur väl planerade miljöer understöder planens mål för social och ekonomisk utveckling.
Ur ekonomisk synvinkel talar mycket för att en tätare stad är positiv för många verksamheter då närhet skapar underlag för nätverkande, utbyten, samarbeten, stödfunktioner och service. Den möjliggör även ett mer hållbart resande till och

från arbetet. En tät stad innebär dock även ökande markpriser och mindre plats till mer ytkrävande verksamheter som industri. För att behålla bredden på stadens verksamheter så är det viktigt att ta fram strategier för att hantera detta.

11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

Grönska av olika slag i stadsmiljön samt inslag av gröna väggar och tak har positiva effekter på klimatanpassningen lokalt genom fördröjning, nedkylning och skuggning. Närhet till grönska och rekreation ger positiva effekter på folkhälsan. När den existerande staden byggs tätare finns dock risk för negativ påverkan på luftkvalitet och buller från trafiken.

Att uppnå en grönskande stad samtidigt som staden ska bli tätare innebär många komplexa utmaningar i genomförandefaserna. Konkurrens om ytor och olika intressen pekar på vikten av att kommunens planerings- och förvaltningsmodeller utvecklas för att strategierna ska kunna genomföras.

11a Främja nationell och regional utvecklingsplanering

Se redogörelse för delmål 17.17

VIDTA OMEDELBARA ÅTGÄRDER FÖR ATT BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA OCH DESS KONSEKVENSER

Relevanta delmål:

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer

13.2 Integrera åtgärder mot klimatförändringar i politik och planering

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

1. Begränsad klimatpåverkan

15. God bebyggd miljö

Mål 13

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Utsläppen av växthusgaser i Malmös geografiska område har minskat stadigt över åren, men är långt ifrån de nivåer som staden har som mål. Mycket stora insatser krävs för att målet ska nås.

För att ge en fullständig bild av utsläppen av växthusgaser behöver statistiken över de territoriella utsläppen kompletteras med uppgifter om konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp. Om dessa utsläpp räknas in finns indikationer på att Malmös utsläppssiffror skulle stiga markant.

Klimatförändringarna riskerar att leda till ökade nederbördsmängder, vilket i sin tur kan orsaka översvämningar. I Malmö stads skyfallsplan lyfts att gröna, öppna ytor bör bevaras vid nybyggnation för att minska riskerna vid extrema regnmängder. Samtidigt indikerar statistik att andelen hårdgjord yta i staden ökar. Kommunens stadsutveckling har som målsättning att staden ska växa genom förtätning vilket riskerar att ytterligare reducera andelen grönytor. Därmed finns en potentiell målkonflikt mellan en förtätning av staden och en större motståndskraft mot klimatförändringar.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL - MÖJLIGHET ATT UNDERSTÖDJA

Läs mer i Miljökonsekvensbeskrivning samt redogörelse för Mål 11.

Översiktsplanens övergripande inriktning syftar till att skapa en hållbar utveckling i Malmö och regionen med minskat klimatavtryck.

13.2 Integrera åtgärder mot klimatförändringar i politik och planering

Inbäddat i översiktsplaneprocessen finns tillfällen för dialog, kunskapsinhämtning och politiska beslut om planering och de åtgärder som beslutas mot klimatförändringar i översiktsplanen. Läs mer om hur översiktsplanen behandlas politiskt under mål 17.14.

Mål 14

UTVECKLINGEN I MALMÖ ENLIGT HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

Öresundsregionen framhålls ofta som ett exempel på hur skydd av marina miljöer kan kombineras med hög ekonomisk aktivitet. Malmös havsmiljöer är relativt välmående med växande utbredning av ålgräsängar och relativt små mängder mikroplast. Utsläppen av övergödande ämnen via Malmös vattendrag minskar men utsläppen via reningsverken ligger på en relativt konstant nivå.

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – HÖG PÅVERKAN

Läs mer i Miljökonsekvensbeskrivning.

Närheten till vatten, främst kusten, men även kanaler, åar och dammar, är en av Malmös stora kvaliteter. Översiktsplanens strategier som dels leder till att havets och kustens naturvärden värnas samtidigt som tillgänglighet och användning kan öka är viktiga utifrån såväl miljöaspekter som socialt och ekonomiskt. Det är viktigt att verka för att Malmös kust och havsmiljöer fortsätter planeras för att vara tillgängliga och lockande, oavsett om det handlar om att skapa naturmiljöer, rekreativa aktiviteter eller urbana kajer. Konflikter kan dock uppstå mellan utbyggnad och naturvärden. För naturreservaten söder om brofästet måste detta särskilt beaktas. I översiktsplanen finns strategier för att stadsutvecklingen ska bidra till att Öresund förblir ett friskt och levande hav där ett rikt växt- och djurliv och möjligheter till rekreation och upplevelser kombineras med fiske, sjöfart och energiproduktion.

BEVARA OCH NYTTJA HAVEN OCH DE MARINA RESURSERNA PÅ ETT HÅLLBART SÄTT FÖR EN HÅLLBAR UTVECKLING

Relevanta delmål:

14.2 Skydda och återställ ekosystem

14.5 Bevara kust- och havsområden

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

10. Hav i balans samt levande kust och skärgård

Mål 15

UTVECKLINGEN I MALMÖ

Malmö är en av de stora städer i Sverige som har minst andel natur- och grönytor, vilket påverkar förekomsten av biologisk mångfald negativt. Bristen på naturområden beror dels på att Malmö är omgärdad av intensivt odlad åkermark, dels på att kommunen är liten till markytan, men har en förhållandevis stor befolkning. I samband med att Malmö har växt som stad har gröna och blå områden minskat. Halva kommunens yta består emellertid av hav. Öresunds syrerika vatten och trålförbudet gör att Malmös havsområden är förhållandevis artrika. De marina livsmiljöerna hotas främst av det storstadsnära läget där utfyllnader, föroreningar och störningar i form av ljus och ljud kan nämnas.

Några av Malmös mest värdefulla naturområden har skyddats genom Natura 2000 samt kommunala och statliga naturreservat, däribland Limhamns kalkbrott och Klagshamnsuddens naturreservat.

Genom *Naturvårdsplan för Malmö* eftersträvar Malmö stad att öka arealen med höga naturvärden och skydda, utveckla och nyskapa biotoper. Planen pekar även ut områden med höga naturvärden i kommunen. Arbete pågår med att revidera *Naturvårdsplan för Malmö*. Till grund för revideringen ligger inventeringar av naturvärden i Malmö (utförda år 2017 och 2018). Inventeringen visar att 16% av Malmös naturområden har fått försämrade naturvärden jämfört med år 2012. 6% av ytor med värdefull natur har dessutom exploaterats under de senaste 15 åren.

Andelen hårdgjord yta i staden ökar och grönytor av hög kvalitet som ger goda förutsättningar för biologisk mångfald minskar. Det saknas statistik som tydligt belyser hur det går för den biologiska mångfalden inom kommunen. Den uppföljning som finns idag vilar på ett fåtal organismgrupper och inventeringar av de mest värdefulla naturområdena görs sällan.

SKYDDA, ÅTERSTÄLLA OCH FRÄMJA ETT HÅLLBART NYTTJANDE AV LANDBASERADE EKOSYSTEM, HÅLLBART BRUKA SKOGAR, BEKÄMPA ÖKENSPRIDNING, HEJDA OCH VRIDA TILLBAKA MARKFÖRSTÖRINGEN SAMT HEJDA FÖRLUSTEN AV BIOLOGISK MÅNGFALD

Relevanta delmål:

15.5 Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer

15.9 Integrera ekosystem och biologisk mångfald i nationell och lokal förvaltning

Relaterar till de nationella miljökvalitetsmålen:

8. Levande sjöar och vattendrag

10. Hav i balans

13. Ett rikt odlingslandskap

16. Ett rikt växt- och djurliv

ÖVERSIKTSPLANENS ROLL – HÖG PÅVERKAN

Läs mer i Miljökonsekvensbeskrivning.

15.5 Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer
Översiktsplanen innehåller strategier för att värna den biologiska mångfalden. I en tätare bebyggd stad finns dock stor risk för att gröna och blå miljöer försvinner. Strategier för att förtäta Malmö leder ofta till negativ påverkan på Malmös naturvärden. I realiteten försvinner både värdefulla ytor och djur- och växtliv till följd av prioriteringar av andra värden vid planering och byggande. För att skydda och utveckla den biologiska mångfalden krävs att stor hänsyn tas till naturvärden och biologisk mångfald vid all kommunal planering och exploatering. Vidare ska i första hand befintliga hårdgjorda ytor tas i anspråk för ny bebyggelse och yteffektivitet vid byggande ska eftersträvas.

15.9 Integrera ekosystem och biologisk mångfald i nationell och lokal förvaltning
Naturvårdande skötsel behöver användas i en större andel av stadens gröna områden än idag. Multifunktionalitet bör i vissa fall eftersträvas, exempelvis genom anläggning av dagvattendammar som även gynnar den biologiska mångfalden.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bakgrund

Kommunen ska enligt 6 kap. 11 § miljöbalken genomföra en miljöbedömning av planer som kan antas innebära en betydande miljöpåverkan. Vid framtagandet av en översiktsplan (ÖP) finns det lagmässiga krav om att upprätta en miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av planen. Denna formella MKB kompletterar översiktsplanens hållbarhetsbedömning som utgår från Agenda 2030 och de 17 globala målen samt de svenska miljökvalitetsmålen.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGENS DISPOSITION

Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen är i sak den samma som till nu gällande översiktsplan förutom att dispositionen är ändrad. Miljökonsekvensbeskrivningens upplägg följer lagstiftningens krav på innehåll enligt 6 kap. 11 § miljöbalken. Samlad bedömning och uppföljning är gemensam med hållbarhetsbedömningen.

ÖVERSIKTSPLANENS SYFTE

Översiktsplan för Malmö beskriver övergripande mål, strategier och planeringsriktlinjer för att styra användningen av mark och vattenområden inom kommunens gränser. Strategier och planeringsriktlinjer är framtagna för att bidra till att konsekvenserna av planens genomförande som helhet ska bli positivt för miljö, såväl som ur ett socialt och ekonomiskt perspektiv.

Det övergripande målet för översiktsplanen är att Malmö ska vara en socialt, klimat- och miljömässigt och ekonomiskt hållbar stad och en attraktiv plats att bo, besöka och verka i. Översiktsplanen ska möjliggöra för en utbyggnad av Malmö som ska klara en fortsatt befolkningsökning under de kommande decennierna. Huvudinriktningen för översiktsplanen är att bygga tätare innanför Yttre Ringvägen. Barriärer kan överbryggas och staden läkas samman. Samtidigt ska staden bli grönare. I översiktsplanen ligger förslag till satsningar på vidareutveckling av kollektivtrafiken kombinerad med mer bebyggelse i anslutning till kollektivtrafikstråk och i stationsnära lägen. Utvecklingen ska stärka den blandade staden med arbetsplatser, verksamheter och service inom stadsstrukturen.

Miljökonsekvensbeskrivningen
ska enligt Miljöbalken 6 kap. 11§ innehålla

1. en sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program,
2. en identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd,
3. uppgifter om
   a) miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs,
   b) miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt,
   c) befintliga miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, särskilt miljöproblem som rör ett sådant område som avses i 7 kap. eller ett annat område av särskild betydelse för miljön, och
   d) hur hänsyn tas till relevanta miljökvalitetsmål och andra miljöhänsyn,
4. en identifiering, beskrivning och bedömning av de betydande miljöeffekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra,
5. uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter,
6. en sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes,
7. en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför, och
8. en icke-teknisk sammanfattning av 1-7. Lag (2017:955) .

ANDRA RELEVANTA PLANER OCH PROGRAM

Översiktsplanen bygger på målen i nu gällande översiktsplan och miljöprogram samt är avstämd med stadens framflyttade ambitioner och mål som även avspeglar sig i andra relevanta styrdokument som också är under framtagande i staden. En lista på dessa finns sist i detta dokument. Av *Miljöprogram för Malmö* framgår att staden ska försörjas med förnybar energi, klimatpåverkan ska minska, staden ska bli klimatneutral och resurseffektiv, biologisk mångfald ska bevaras och stärkas, jordbruksmark och naturvärden ska värnas och vattentillgångar ska skyddas. Goda vistelsemiljöer, ren luft och låga bullernivåer ska uppnås. Målen innebär bland annat minskade utsläpp av växthusgaser, hållbart nyttjande av naturtillgångar och att

Malmö helt ska försörjas med förnybar energi på 2030-talet. Målet är att skapa en robust stadsstruktur för en växande befolkning och samtidigt fortsätta utvecklas som en attraktiv och hållbar stad.

Trafik- och mobilitetsplan för Malmö (2015) tar ett helhetsgrepp om kopplingen mellan stadsutveckling och hållbara transporter utifrån ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Planen förtydligar hur en funktionsblandad, tät, grön och nära stad kan skapas och hur planeringen av stadens rörelser och trafik kan bidra till ett mer tillgängligt och attraktivt Malmö.

Naturvårdsplan för Malmö stad (2012) utgör underlag för den fysiska planeringen och redovisar platser med högst naturvärden. *Plan för Malmös gröna och blå miljöer* är ett pågående arbete som innebär en aktualisering och omarbetning av *Grönplan för Malmö (2003)*. *Plan för Malmös gröna och blå miljöer* tar ett bredare grepp än dess föregångare genom att även inkludera ekosystemtjänster. Gällande *Grönplan för Malmö* är ett planeringsunderlag som presenterar utvecklingsförslag för kommunens gröna miljöer utifrån en rekreativ och biologisk utgångspunkt.

Sammanfattande redogörelse för hur bedömningen gjorts

Översiktsplaneringen är en kontinuerligt pågående process där analyser av miljöaspekter och bedömningar av olika alternativ görs successivt under lång tid. En avvägning av miljökonsekvenser gjordes kontinuerligt i arbetet med översiktsplanen som antogs 2014, och sedan i arbetet med den senaste som antogs 2018. Miljökonsekvensbeskrivningen till granskningsförslag till reviderad översiktsplan har justerats och kompletterats där fördjupad kunskap och nya ställningstaganden har ägt rum.

Miljökonsekvenserna har i första hand bedömts utifrån ett helhetsperspektiv. Det är väsentligt att olika miljöaspekter och konsekvenser på särskilda platser betraktas i ett större sammanhang, såväl geografiskt som tidsmässigt. Miljökonsekvenser måste också ses i sammanhang med sociala och ekonomiska aspekter.

Genomförandet av planen kan ge både positiva och negativa miljöeffekter och bådadera redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöförhållanden och miljöns sannolika utveckling om den nya översiktsplanen inte genomförs, behandlas i punkten *"Alternativ och val"*.

GENERELLA AVGRÄNSNINGAR

Miljökonsekvensbeskrivningen till översiktsplanen fokuserar på de frågor som kan innebära betydande miljöpåverkan på övergripande nivå. Strategier och planeringsriktlinjer i översiktsplanen är formulerade på ett sådant sätt att utfallet ska bli positivt om de i alla led följs, för såväl miljö som ekonomiskt och socialt. I delar kan dock översiktsplanens förslag leda till negativa effekter. Detta tas upp och behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Eftersom det är översiktsplanen som ska miljökonsekvensbeskrivas är det i första hand de konsekvenser som uppkommer om planen efterlevs som tas upp. Bedömningen görs således utifrån förutsättningen att planen kan genomföras till alla väsentliga delar. Det betyder att konsekvensbeskrivningen tar upp flera positiva miljökonsekvenser.

Översiktsplanens riktlinjer och kartor utgår från prioriterade inriktningar och strategier – de speglar och svarar upp mot strategiernas ambitioner för utvecklingen av olika områden med en högre konkretiseringsgrad. Fortsatta miljöbedömningar på mer detaljerad nivå behöver ske för särskilda områden i kommande planeringsprocesser, inom ramen för tematiska eller geografiska fördjupade översiktplaner, planprogram eller större detaljplaner.

GEOGRAFISK AVGRÄNSNING

Miljökonsekvensbeskrivningen behandlar i första hand Malmö stads geografiska område inklusive havet. I de fall där det finns aspekter som måste ses i ett regionalt sammanhang lyfts detta fram inom respektive sakområde.

TIDSAVGRÄNSNING

Översiktsplanen är kommunens övergripande styrinstrument för Malmös fysiska planering, med en tidshorisont på 20 år och utblick till år 2050. Tidsperspektivet gör att konsekvenserna bedöms på en översiktlig nivå. De reella konsekvenserna av genomförandet av planen kommer att påverkas av förändrade förutsättningar, hur samhället och miljön ändras under tidsperioden, både lokalt och globalt.

Miljöns utveckling om översiktsplanen inte genomförs

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska planförslaget i miljökonsekvensbeskrivningen jämföras med ett så kallat nollalternativ, vilket innebär att gällande planer fortsätter att verka utan ändringar.

ALTERNATIV OCH VAL

I det kontinuerliga arbetet med översiktlig planering görs ständigt avväganden av olika alternativ. Efter *Malmö 2005: Aktualisering och komplettering av Malmös översiktsplan* togs ett antal tematiska PM, planer och program fram som alla

låg till grund för gällande översiktsplan. Strategiska vägval gjordes i samband med *Dialog-PM 2009:1 Hur kan Malmö växa – hållbart?*, där tre alternativ vägdes mot varandra; 1. *"Att växa inåt"*, 2. *"Att växa utåt"*, och 3. *"Både inåt och utåt"*. Såväl gällande plan som förslag till revidering följer i huvudsak strategin *"Att växa inåt"*, då denna bedömts vara den bästa utifrån såväl klimat- och miljömässiga, som ekonomiska och sociala aspekter.

Översiktsplanen är kommunens övergripande styrinstrument för den fysiska planeringen, men har samtidigt en begränsad möjlighet att styra över många skeenden och förändringar i samhället. Det finns en mängd osäkerhetsfaktorer och omständigheter som i hög grad påverkar samhällsutvecklingen, som till exempel omvärldens förändringar, ekonomiska möjligheter, statliga insatser och ingripanden, invånarnas beteendemönster, attityder och konsumtionsvanor, förändringar i näringsliv och marknad, sociala faktorer med mera. Det finns skäl att beskriva flera olika möjliga utfall och konsekvenser eftersom det sätter översiktsplanens intentioner i perspektiv. Konsekvensbeskrivningen tar därför upp andra tänkbara scenarier som planen inte styr över och beskrivningen redogör för hur dessa kan motverkas av aktivt agerande i enlighet med översiktsplanen och andra handlingsplaner och program som Malmö stad arbetar med.

FÖRÄNDRINGAR I RELATION TILL GÄLLANDE ÖP

Malmös nu gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige i maj 2018. Översiktsplanen ska aktualiseras varje mandatperiod. En översyn av gällande översiktsplan beslutades av kommunstyrelsen i maj 2019. Under våren 2020 genomfördes samråd av översiktsplanen. Utgångspunkten är att nuvarande översiktsplan i huvudsak fortsatt är aktuell och att de prioriterade inriktningarna ska fortsätta gälla. Översynen innebär främst uppdateringar med hänsyn till nya förutsättningar och pågående planering. Utöver detta ska en utblick mot Malmö som halvmiljonstad göras.

Malmös gällande översiktsplan består av två delar; Planstrategi och kartlager med tillhörande planeringsriktlinjer. I samrådet för pågående revidering av överiktsplanen togs motsvarande Planstrategin upp, dvs översiktsplanens prioriterade inriktningar och strategier. Under granskningsskedet hanteras översiktsplanens samtliga delar. Denna miljökonsekvensbeskrivning gäller därför översiktsplanens samtliga delar i granskningsskedet.

Granskningshandlingen innehåller tre viktiga delar för att förstå den övergripande utvecklingsinriktning som föreslås för Malmö; prioriterade inriktningar som pekar ut de övergripande målsättningarna för att Malmö ska utvecklas hållbart, tematiska strategier samt riktlinjer för planeringen som redovisas geografiskt i ett antal kartlager.

Granskningshandlingen anger inga avgörande skillnader jämfört med gällande översiktsplan. Generellt sett har revideringen fokuserat på att tillgängliggöra översiktsplanen genom att digitalisera alla dess delar. Förhoppningen är att digitaliseringen ökar dess användbarhet som styrdokument för tjänstepersoner och marknadsaktörer samtidigt som den blir mer lättillgänglig för allmänheten i stort. Texter har setts över och kortats samt förtydligats för att öka översiktsplanens användbarhet. Granskningshandlingens markanvändningskarta har i huvudsak uppdaterats med hänsyn till vad som byggts sedan gällande översiktsplan antogs med några få undantag.

De största föreslagna förändringarna gällande ändrad markanvändning rör: Jägersro, från fritidsområde till blandad stadsbebyggelse, Kvarnby från blandad stadsbebyggelse och fritidsområde till park/natur, samt en minskning av andelen mark reserverad för framtida verksamhetsområden till förmån för bevarande av jordbruksmark.

I kartan redovisas också ett antal utredningsområden för att svara upp mot uppdraget att göra en utblick mot Malmö som halvmiljonstad. Denna utblick tas dock inte upp i miljökonsekvensbeskrivningen eftersom Malmö beräknas bli halvmiljonstad cirka år 2050, dvs bortom översiktsplanens planeringshorisont på 20 år.

NOLLALTERNATIV

Enligt PBL ska förslag till översiktsplan i miljökonsekvensbeskrivningen jämföras med ett nollalternativ, vilket innebär att gällande planer fortsätter att verka utan ändringar.

Översiktsplan för Malmö revideras nu för andra gången med samma prioriterade inriktningar för utvecklingen och det är denna inriktning som miljökonsekvensbedömningen utgår från. I förslaget till reviderad översiktsplan anges inga avgörande skillnader jämfört med nu gällande plan; inriktningen är att i huvudsak fortsätta enligt de principer som lades fast i gällande översiktsplan från år 2014 och 2018. I denna miljökonsekvensbeskrivning görs därmed i stor utsträckning samma bedömningar som gjordes i samband med framtagandet av gällande plan.

Istället för att utgå från ett nollalternativ redovisar Malmö stad därför andra möjliga alternativ för stadens stadsutveckling och för resonemang kring både negativa och positiva effekter utifrån de olika alternativen.

ANDRA ALTERNATIV

Alternativet *att växa utåt* är en alternativ möjlighet att värdera miljökonsekvenserna av översiktsplanen gentemot.

Hållbarhetsbedömning – beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

Alternativet innebär att kollektivtrafikstråk i staden förlängs söderut där stråken består av utbyggnadsenheter – nya tätorter – som delvis överlappar varandra. Söder om staden finns många konkurrerande intressen, bland annat riksintressen, som gör att det inte är givet att områdena kan tas i anspråk för bebyggelse. Alternativet kan motiveras utifrån att ny bebyggelse på åkermark i vissa avseenden innebär enklare planeringsprocesser än att bygga i existerande stadsdelar. Alternativet innebär dock att en stor del av åkermarken utanför Yttre Ringvägen tas i anspråk för bebyggelse. Dessutom kan en mer utspridd bebyggelsestruktur leda till mer biltrafik i stadens centralare delar. Även om utbyggnaden koncentreras längs nya kollektivtrafikstråk kommer en utspridd struktur sannolikt innebära ökat resande med bil på grund av större avstånd till målpunkter i staden. Att växa utåt ger sämre chanser att uppnå miljömålen *"Minskad klimatpåverkan"* och *"Ett rikt odlingslandskap"*.

Ett annat alternativ är att *begränsa byggandet av bostäder och arbetsplatser i hela Malmö*. En sådan inriktning skulle endast kunna motiveras med antagandet att befolkningsökningen avstannar eller minskar, eller att ekonomisk recession uppstår. Generellt sett ökar ny bebyggelse risken för att miljökvalitetsnormer överskrids genom att det alstrar mer trafik och försämrar luftkvaliteten och att bullerproblematik inte går att åtgärda för nya bostäder. Med hänsyn till att Malmös befolkning förväntas fortsätta öka inom överskådlig framtid skulle ett lokalt byggstopp mest sannolikt innebära en ökad grad av trångboddhet, hemlöshet och svåra sociala utmaningar. Fler bostäder skulle troligtvis istället uppföras på åkermark i andra delar av regionen. Om fler skulle tvingas bosätta sig på allt längre avstånd skulle inpendlingen till Malmö öka, förmodligen i hög grad med bil. Målet att minska biltrafiken skulle därmed sannolikt inte gå att uppfylla och istället skulle det innebära påfrestningar på Malmös gatunät och en försämrad situation avseende såväl buller som luftkvalitet. På sikt skulle alternativet resultera i en negativ socioekonomisk trend för regionen, vilket med stor sannolikhet få en negativ inverkan på möjligheterna att genomföra nödvändiga åtgärder för att minska Malmös och regionens miljöpåverkan. Alternativet skulle utifrån ett helhetsperspektiv leda till avsevärda negativa konsekvenser, såväl ekonomiskt och socialt, som för klimat och miljö på sikt.

Miljöförhållanden i områden som kan komma att påverkas betydligt

De geografiska områden där risk för negativ påverkan bedöms som viktigast att fokusera på i förhållande till luftkvalitet och trafikbuller är främst förtätningsområdena: Norra Sorgenfri, Amiralsgatan-Rosengård, Fosiestråket och Pildammsvägen. I förhållande till industribuller måste detta beaktas särskilt i Nyhamnen, de norra delarna av Västra hamnen och Norra Sorgenfri. Industribuller bör beaktas generellt i samband med stadens förtätning.

I före detta industriområden och hamnområden finns ofta markföroreningar som utgör ett problem både för vistelse i området och risk för förorening av grundvattnet. Omvandlingsområdena där detta måste beaktas särskilt är Norra Sorgenfri, Nyhamnen och Järnvägsverkstäderna i Kirseberg.

Hela Malmös kuststräcka berörs av stigande havsnivåer. Områdena kommer att påverkas kraftigt om inget kustskydd kommer till stånd. I samband med kustskydd kan nya utfyllnader bli aktuella vilket kan ge betydande miljöpåverkan som måste bedömas. I samband med utvecklingen av Nyhamnen och Norra hamnen planeras det också för utfyllnader som kan innebära betydande miljöpåverkan. Se mer i miljökonsekvensbeskrivningar för Fördjupad översiktsplan för Nyhamnen och detaljplan 5625.

Områden med särskild problematik i förhållande till dagvatten och extrema nederbördsmängder är Fosie-stråket och Risebergabäckens avrinningsområde, samt områden med kombinerade avloppssystem.

Platsspecifika riktlinjer har tagits fram för alla Malmös geografiska områden. Områdena har olika förutsättningar och en del kommer att utvecklas i en nära framtid, medan andra har ett längre genomförandeperspektiv.

Relevanta befintliga miljöproblem

Inom Malmö finns det idag tre naturreservat (naturområde som avses i 7 kap. miljöbalken) Bunkeflo strandängar, del av Bokskogen i Torup samt Klagshamnsudden. I nuläget finns det inga konkreta miljöproblem som påverkar reservaten. Men på sikt finns det risk för att de kustnära naturreservaten kan komma att påverkas av havsnivåhöjningar. Påverkan kan både vara positiv, i form av naturliga översvämningar, men också vara en negativ påverkan i de fall då översvämningarna blir permanenta.

Betydande miljöpåverkan

Betydande miljöpåverkan – positiv eller negativ – bedöms utifrån sitt sammanhang, alltså hela översiktsplanen. Det vill säga att påverkan i ett lokalt sammanhang inte behöver betyda att hela översiktsplanens påverkan är betydande.

De aspekter av översiktsplanen som sammantaget bedöms ha betydande miljökonsekvenser är effekter av trafik och transporter i kombination med att staden byggs tätare. Bygg- och anläggningsfasen har en stor klimatpåverkan, varför omställning till klimatneutralt byggande är av stor vikt. Inriktningen att bygga en mer koncentrerad stad ger en totalt sett minskad miljöpåverkan. Lokalt kan dock den täta staden ge problem med trängsel, buller och utsläpp till luft och vatten som kan innebära att människor utsätts för betydande miljöpåverkan. Med trafikmiljöprogram och riktade åtgärder verkar kommunen systematiskt för en mer hälsosam lokal miljö. Då riktvärden för buller beaktas i fortsatt planering kan betydande miljöpåverkan undvikas. Regional samsyn kring planering för att nå miljömålen kan minska inpendling till Malmö med bil.

Existerande markföroreningar kan ge betydande miljöpåverkan, dels genom risk för att markföroreningar når grundvatten och dels vid byggnation och vistelse på markförorenade ytor. Enligt översiktsplanen ska utredningar genomföras i tidiga planeringsskeden så att erforderliga åtgärder kan vidtas för att minimera negativ påverkan från markföroreningar. Vid omvandling av tidigare verksamhetsområde till blandad stadsbebyggelse så innebär det också att stadens markföroreningar minskar då sanering genomförs vid förändring av markens användning, vilket i sig är en positiv miljöeffekt.

BEFOLKNING OCH MÄNNISKORS HÄLSA

En konsekvens av översiktsplanens strategier, att möjliggöra befolkningsökning och tillväxt inom den existerande staden, är fler människor och mer trafik på samma yta. I detta ligger ett flertal utmaningar för stadsplaneringen. För att det inte ska leda till negativa miljökonsekvenser måste gång-, cykel- och kollektivtrafik ta en större andel av trafiken som helhet. För att motverka negativa följder ska tätare bebyggelse därför koncentreras till stationsnära lägen, samt i anslutning till starka kollektivtrafikstråk.

Bostadsbyggande i lägen med mycket trafik kan innebära negativ påverkan på människors hälsa genom försämrad luftkvalitet och ökat trafikbuller. För att uppnå miljökvalitetsnormer för luft och samtidigt minska buller arbetar Malmö stad med åtgärder såväl lokalt i de enskilda fallen, men också långsiktigt och mer övergripande. Satsningar på ett resurseffektivt transportsystem ger minskad belastning från trafiken samtidigt som en tätare och mer funktionsblandad stad ger kortare avstånd och möjligheter att välja andra färdsätt än bilen.

Strategier och riktlinjer för trafik och mobilitet är utvecklade både som en konsekvens av förtätning av staden, samt för att fler ska välja att gå, cykla eller åka kollektivt. Det leder till positiva miljökonsekvenser med minskad klimatpåverkan som resultat genom bland annat minskade utsläpp av växthusgaser och lägre trafikbullernivåer. Strategierna och riktlinjerna bedöms påverka människors hälsa positivt samtidigt som de utgör viktiga steg tillsammans med de regionala prioriteringarna för att nå miljökvalitetsmålen och Malmö stads miljömål.

Beroende på hur planering och utveckling ser ut i grannkommunerna samt hur den regionala kollektivtrafiken realiseras och fungerar finns det en risk att pendling med bil kan komma att öka. Det finns också möjligheter att förbättra för kollektivt resande. Framtida höghastighetsbana, utbyggnad av superbussarnas sträckning och kommande Öresundsmetro i kombination med ny ringled för tåg ger goda förutsättningar för ökat kollektivt resande.

Malmö stad arbetar aktivt med att minska negativa effekter från trafiken för att se till att fastställda miljökvalitetsnormer följs. *Trafik och mobilitetsplan för Malmö (TROMP)* (2015) anger riktlinjer för transportsystemet och dess olika delar utifrån ett helhetsperspektiv och bildar utgångspunkt för genomförande av inriktade processer.

Översiktsplanen anger att de gröna värdena i staden ska stärkas samtidigt som staden ska byggas tätare. Nya parker och kvalitativa ekosystemtjänster ska skapas, och boende i Malmö ska ha tillgång till grönytor i olika skalor nära sin bostad. Konsekvenserna är positiva för människors hälsa. Mer grönska i staden har positiva effekter på klimatet lokalt, exempelvis genom att ta upp föroreningar i luft, ge skugga och fungera som vindskydd. Grönytor kan ha fler funktioner som exempelvis översvämning- och infiltrationsytor vid kraftiga regn. Grönskan i staden är också en förutsättning för den biologiska mångfalden.

Riskkonflikter kan uppstå vid exploatering i befintlig stadsmiljö där det finns farliga verksamheter. 20 anläggningar i, eller i anslutning till, Malmö har klassats av länsstyrelsen som farlig verksamhet enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor och uppmärksamhetsavstånd från dessa har definierats och redovisas i underlag till översiktsplanen. Vid nybyggnation eller ändring av en verksamhet inom ett uppmärksamhetsområde behöver riskanalys och bedömning göras kring eventuella konsekvensreducerande åtgärder.

På vissa platser där omvandling till blandad stadsbe-

byggelse och ny bostadsbebyggelse föreslås, kan förutsättningarna behöva ändras för att möjliggöra en sådan omvandlingsprocess. Det kan avse industribuller, markföroreningar, miljöfarliga verksamheter eller andra risker. Hur åtgärdsplan för sanering ska genomföras hanteras mellan markägare och tillståndsmyndigheten enligt miljöbalken.

Nya störande verksamheter ska lokaliseras till verksamhetsområden. Transportleder för farligt gods är uppmärksammade i planeringsriktlinjerna och bebyggelsefria avstånd samt minimiavstånd till tät stadsbebyggelse, grundskolor och förskolor är definierade. Staden verkar också för att ett nytt yttre godsspår på sikt ska realiseras och därigenom minimera riskerna från transport av farligt gods på järnväg.

BULLER

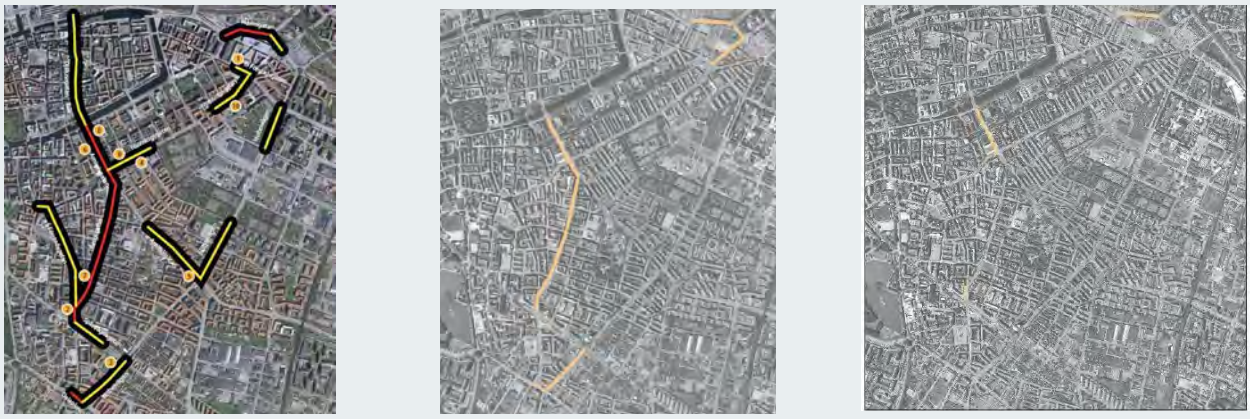
Omgivningsbuller orsakas av trafik på vägar och järnvägar, från flygplatser, samt från industriell verksamhet. Bullerstörningar kan påverka hälsan negativt och kan leda till bland annat sömnstörningar. Trafikbuller är den miljöstörning som påverkar flest människor i Sverige och i Malmö. Det är också en av de stora utmaningarna i samband med den förtätning som översiktsplanen innebär.

Malmö stad arbetar aktivt med både kartläggning av buller och åtgärder för att motverka bullerstörningar. Detta sker delvis via *Plan för god ljudmiljö* som är under framtagande samt dels genom nationell lagstiftning i *Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader*. För att så långt som möjligt säkerställa att samma regler tillämpas likvärdigt inom stadsplaneringen finns också interna tillämpningsPM:et *Stadsbyggnadskontorets tillämpning av regler om trafikbuller vid prövningar enligt plan- och bygglagen* från 2019 som ett handläggningskomplement.

Åtgärder mot buller ska genomföras vid nybyggnation. Det kan exempelvis ske genom utformning och planlösningar som i första hand säkerställer en tyst sida i de lägen som är utsatta för trafikbuller. Buller- och luftkvalitetsproblematiken från trafiken bör hanteras gemensamt. De mest effektiva åtgärderna är oftast de som utförs nära den plats där störningen uppstår. Aktuella åtgärder i genomförande av översiktsplanens intentioner är omläggning av trafik, omgestaltning av gatumiljö, trafikdämpande åtgärder, tystare beläggning och fasadåtgärder. Ny bebyggelse invid gator ska verka avskärmande för bakomliggande bebyggelse.

De största problemen avseende buller är, precis som vid risk för överskridande av miljökvalitetsnormer för luft, främst förekommande vid stadens trafikleder och vid vissa huvudgator. Buller från järnväg finns i Malmö i första hand vid spåren från Malmö C och österut, samt längs Kontinentalbanan. Översiktsplanen avsätter en möjlighet för framtida yttre godsspår som ytterligare kan minska bullerstörningarna längs Kontinentalbanan.

Industribuller måste särskilt utredas när verksamhetsområden ska omvandlas till blandad bebyggelse eller när nya bostäder och utbildningslokaler i annan planering lokaliseras intill bullrande industri- och handelsverksamhet. Malmö stad har tillsammans med Helsingborgs stad, Göteborgs stad och Stockholms stad deltagit i projektet *Stadens ljud* där detta studerades. Boverkets vägledning *Industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder (2015)* anger riktlinjer för kommunernas planering i detta avseende.

Kartan till vänster, från år 2010, visar var i Malmö som miljökvalitetsnormen för luft överskreds (röd linje) respektive låg mindre än 10% under normen (gul linje) samt skyddsvärda objekt inom 50 m avstånd från respektive sida av gatan. Kartan i mitten visar samma område för år 2016 och kartan till höger visar motsvarande för år 2018. Eftersom miljökvalitetsnormerna för luft inte har överskridits under 2016 och 2018, visas enbart de sträckor som nu ligger mindre än 10% under normen. Källa: Miljöförvaltningen

LUFT

Miljökvalitetsnormer (MKN) har som syfte att skydda människors hälsa och miljön. MKN för luft anger föroreningshalter som inte får överskridas vid ny stadsutveckling. Några av de luftföroreningar som regleras enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) är bland annat kvävedioxid, svaveldioxid, bensen, kolmonoxid, partiklar mindre än 10 mikrometer och mindre än 2,5 mikrometer. Normerna har tidigare överskridits vid ett fåtal starkt trafikerade platser i Malmö, men luftkvaliteten har förbättrats efter införandet av miljözon och en omläggning av personbilstrafiken i stadens centrala delar. En stor del av föroreningarna orsakas av vägtrafiken.

Fortfarande är luftkvaliteten betydligt sämre kring de större vägarna i Malmö, trots förbättrad luftkvalitet genom främst en bättre fordonspark. Ökad pendling med kollektivtrafik (tåg/buss) har också bidragit till förbättrad luftmiljö. Idag är marginalen till gällande miljökvalitetsnormerna betryggande även i de mest utsatt trafikmiljöer. Trenden för de flesta luftföroreningar är också minskade. År 2018 utgjorde 34% av resorna inom Malmö transport med bil, en nedgång på 6% jämfört med tidigare mätning. 67% av inpendlarna har under de senaste tio åren varit bilburna.

Malmö stad har tidigare arbetat åtgärdsinriktat genom program som *Trafikmiljöprogram för Malmö 2012–2017*, som hade tydliga mål för att minska bilandelen av resandet. Utanför de mest trafikerade områdena går det även att utläsa att luftkvaliteten är så god att miljökvalitetsmålet för kvävedioxid (20 µg/m3) klaras. Miljökvalitetsmålet är ett mått för god luftkvalitet även för känsliga individer som barn och astmatiker och bör eftersträvas så långt det är möjligt för att undvika hälsorisker. En anledning till att bakgrundshalterna är så låga är att staden har ett gynnsamt geografiskt och topografiskt läge. Eftersom staden är platt och belägen vid havet blåser luftföroreningar oftast bort om de inte stängs inne av hög bebyggelse. Malmö har inte de problem med inversion som Göteborg och Stockholm har. I de få lägen i staden där miljökvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas uppmärksammas detta av miljöförvaltningen tidigt i planprocesserna och krav ställs då på att luftutredningar tas fram.

Staden måste även strategiskt fortsätta arbetet med riktade åtgärder i och med den prognosticerade trafikökningen. Ytterligare åtgärder måste ses över i samband med förtätning, utöver de som var utpekade i åtgärdsprogrammet. Malmö stad har genom *Trafik- och mobilitetsplan (TROMP)* möjligheten att bland annat påverka val av färdsätt genom att lyfta fram och underlätta för klimatsmarta färdsätt. Exempelvis har beslutet att sänka hastigheten innanför Inre Ringvägen till 40 km/h har gett positiv effekt på luftkvalitet och buller. Konsekvenserna av trafikflödesförändringar inom översiktsplanen ligger i linje med *Trafik- och mobilitetsplan* samt de mobilitetsmål som staden har. Det innebär att trafikarbetet hålls konstant trots en växande befolkning genom en överflyttning till gång-, cykel och kollektivtrafik. Förändrade beteendemönster, post pandemi, kommer troligen också ge effekter på hur Malmöborna väljer att resa framöver. Där större utvecklings- och ombyggnationsområden föreligger hanteras stadsstrukturen i sitt sammanhang genom fördjupning av översiktsplanen, planprogram eller olika former av förstudier för att trafik- och bebyggelsestrukturen ska ses som delar i hela stadens system.

Malmö stad arbetar tillsammans med kranskommunerna och regionen för att underlätta så att inpendlare väljer kollektivtrafiken istället för bilen. Persontrafik på Kontinentalbanan och en eldriven busslinje startades upp under 2019. Fler eldrivna busslinjer planeras inom ramen för storstadspaketet. Det är viktigt att trafikaspekterna fortsatt hanteras sektorsövergripande och med regional samverkan. Översiktsplanen anger långsiktiga strategier och den vidare planeringen bör ske med ett långsiktigt perspektiv där bevakningen av miljökvalitetsnormerna kombineras med riktade åtgärder.

VATTEN

EU:s vattendirektiv (2000) syftar till att skapa tydliga och enhetliga rättsliga ramar. I Sverige har direktivets miljömål genomförts i lagstiftningen som miljökvalitetsnormer och år 2009 togs beslut om miljökvalitetsnormer i form av kvalitetskrav för yt- och grundvatten. *Åtgärdsprogram för Södra Östersjöns vattendistrikt 2016-2021* beskriver de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de beslutade miljökvalitetsnormerna ska uppnås i tid. Åtgärderna som beskrivs i programmet riktar sig till myndigheter och kommuner, dvs. det är Malmö stads skyldighet att tillse att de konkreta åtgärderna som anges i programmet vidtas. För Malmös del finns det risk för att kemisk, kvantitativ och ekologisk status inte uppfylls i alla avseenden.

Det grundläggande kravet har varit att alla vattenförekomster ska uppnå god kemisk och kvantitativ status (grundvatten) eller ekologisk status (ytvatten) senast vid utgången av år 2015. Det har dock visat sig att det i de flesta fall har varit svårt att åstadkomma, sannolikt på grund av kombinationen högt ställda mål och komplexa orsaksförhållanden. Grundvattnet har enligt Vattenmyndigheten goda förutsättningar för att upprätthålla god kemisk och kvantitativ status. Det har dock uppmätts höga halter av olika ämnen i grundvattnet i samband med

Hållbarhetsbedömning – beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

exploatering av områden med förorenad mark, bland annat klorerade kolväten. Denna påverkan hotar kvaliteten på grundvattnet. Marksanering måste genomföras vid exploatering. Om möjligt bör marksanering utföras i förebyggande syfte oberoende av exploatering vid kända föroreningskällor. Grundvattnets kvalitet hotas också av saltinträngning vid höjda havsnivåer.

Vattenstatus i Malmö visade god kemisk status år 2015 enligt miljökvalitetsnormer för vattendrag enligt Länsstyrelsen Skånes kartunderlag VISS. Men det finns risk att god ekologisk status inte uppnås förrän år 2027. Malmös kustvatten bedöms av Länsstyrelsen Skåne att uppnå god kemisk status, men det finns risk för att god kemisk status inte uppnås för området från Limhamn till Klagshamn, samt för Malmö hamn. För Malmös hamnområde har det bedömts att måttlig ekologisk status inte nås förrän år 2027, medan kustvattnet i övrigt bedöms uppnå god ekologisk status år 2027.

Påverkan på havsmiljön kring hamnen utgörs sannolikt av både föroreningar i bottensediment och läckage från existerande verksamheter samt från sjöfarten. Åtgärder mot detta bör utredas och åtgärdas i ett långsiktigt perspektiv.

En konsekvens av att bebygga staden tätare kan vara att vatten-, avlopps-, och dagvattensystem måste dimensioneras upp. Kombinerade system och ökande mängder avlopp från fler bostäder kommer att påverka existerande reningsverks förmåga att hantera de ökande mängderna. Därför är det av vikt att dess kapacitet ses över samt att andra åtgärder vidtas för att minska belastningen från dagvatten. Det finns också risk för negativ påverkan på ytvatten och grundvatten vid förtätning om andelen hårdgjorda ytor ökar. Å andra sidan kan andelen hårdgjorda ytor ibland minska vid omvandlingen och fler genomsläppliga ytor och gröna tak tillkomma.

Åtgärder för fördröjning, sedimentering och rening ska vidtas enligt *Malmö stads Dagvattenstrategi*. För att begränsa negativa effekter anger översiktsplanen tydliga riktlinjer för dagvattenhanteringen. Kombinationen förtätning och förväntad ökning av kraftiga regn som följd av klimatförändringar påverkar dagvattenavrinningen negativt om inte översiktsplanens direktiv om åtgärder för lokal fördröjning och infiltration följs. Översiktsplanen anger att andelen hårdgjorda ytor i staden måste minska och att mer grönska och fler träd är nödvändigt för att kunna hantera vattenmängden. Det är också viktigt att minimerande åtgärder sker, dvs att ta hand om dagvatten lokalt där det är möjligt. Gröna tak, grönska på väggar och träd, gärna i kombination med regnbäddar i gatumiljön, samt en genomtänkt höjdsättning bidrar till lokal fördröjning. Naturvärden som tål att tillfälligt översvämmas används för hantera kortvariga extermvattenstånd.

Det finns risk för att MKN för vatten inte uppnås i olika avseenden och Malmö stad måste arbeta åtgärdsinriktat för att uppnå god status för både ytvatten, grundvatten och i havet. Åtgärder för rening av dagvatten ska vidtas där det är risk för att föroreningar påverkar grundvattnets och ytvattnets kemiska och ekologiska status. Kommunen arbetar redan med åtgärder längs med Risebergabäcken och, i samverkan med grannkommunerna, längs med Sege å. Malmö stad deltar också i musselodlingsprojekt, vilket har som mål att skapa ett renare Öresund. Inom projektet *Malmös marina miljö* har den ekologiska situationen i kustvattnet inventerats som underlag för ett vidare arbete.

Under år 2015 tog Malmö stad fram ett samrådsunderlag för ett tematiskt tillägg till *Översiktsplan för Malmö* benämnt *Plan för Malmös vatten*. Samrådsunderlaget färdigställdes sedan som kunskapsunderlaget *Malmös Vatten* och dess strategier har integreras i den kommuntäckande översiktsplanen och beaktas i det pågående arbetet med *Plan för Malmös gröna och blå miljöer*.

BIOLOGISK MÅNGFALD, DJURLIV OCH VÄXTLIV

Översiktsplanens strategier syftar till att minska andelen hårdgjord yta i existerande stadsmiljöer, till att staden får mer träd och parker och till att tillgängligheten till befintliga grönområden förbättras. Vidare ska stora parker och naturområden säkerställa behovet av rekreativa platser samt främja biologisk mångfald. Utbyggnad ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på befintliga natur- och rekreationsvärden. Sällsynta biotoper som har pekats ut i *Naturvårdsplan för Malmö* ska skyddas. Strategierna kan sammantaget bidra till att stadens attraktivitet ökar samt till ökad biologisk mångfald och goda möjligheter till rekreation.

Översiktsplanens mål och strategier kan i vissa fall stå i konflikt med varandra. Ett exempel är att det finns områden som är utpekade i översiktsplanen som Ny blandad bebyggelse som idag har hög biologisk mångfald. Särskilda strategier för att värna biologisk mångfald finns men det är en stor utmaning att planera en tätare stad så att den fortsatt kan erbjuda tillräckligt många kvalitativa naturmiljöer av olika slag. I en tätare bebyggd stad finns risk för att gröna och blå miljöer försvinner. Även fragmentering av naturområden och spridningsstråk bidrar till att minska den biologiska mångfalden genom att stycka upp livsmiljöer. Detta beror på att de naturliga livsmiljöerna i staden i många fall inte är tillräckligt stora för att upprätthålla växt- och djurlivet och att det inte finns tillgång till

tillräckliga spridningsmöjligheter mellan ytorna. Redan idag försvinner både värdefulla ytor och vilda arter till följd av prioriteringar av andra värden vid planering och byggande.

För att minska förlusten av den biologiska mångfalden krävs att stor hänsyn tas till naturvärdena vid förtätning av staden. I första hand bör befintliga hårdgjorda ytor tas i anspråk för ny bebyggelse. Genom drift och underhåll som strävar efter mindre hårdgjorda ytor och skötsel som bidrar till biologisk mångfald kan stadens naturområden och naturvärden stärkas. Ökad kunskap och därmed engagemang om stadens natur, biologi och ekosystemtjänster är väsentligt att arbeta med såväl inom den kommunala organisationen som för allmänheten. Att prioritera det gröna vid planering av byggnader och infrastruktur är en utmaning givet de begränsningar som i regel finns i ekonomiska villkor och tillgång till yta.

Några av Malmös mest värdefulla naturområden har skyddats genom Natura 2000 samt kommunala och statliga naturreservat, däribland Limhamns kalkbrott och Klagshamnsuddens naturreservat. Förutom områdesskydd finns även skydd för arter. Artskyddsförordningen syftar till att säkra den biologiska mångfalden genom bevarandet av naturligt förekommande livsmiljöer samt den vilda floran och faunan inom EU:s medlemsländer. Artskyddsförordningen beaktas i all kommunal planering och exploatering i Malmö.

MARK

Markföroreningar är ett betydande miljöproblem i Malmö, främst på grund av tidigare förorenande verksamheter och utfyllnadsmassor i hamn- och industriområden. Områden där markföroreningar särskilt måste beaktas är Norra Sorgenfri, Annetorp, Järnvägsverkstäderna i Kirseberg, Nyhamnen och Varvsstaden. Översiktsplanens strategier och planeringsriktlinjer medför ingen försämring av situationen utan syftar till att åtgärder ska vidtas för att minimera negativ påverkan från existerande markföroreningar.

Malmö stad eftersträvar ett effektivt markutnyttjande, och sparar den bördiga åkermarken genom inriktningen att i huvudsak växa innanför Yttre Ringvägen.

KLIMATFAKTORER

Översiktsplanens strategier och planeringsriktlinjer tar upp en beredskap mot höjda havsnivåer och ökad nederbörd samt pekar på att ett kustskydd måste upprättas på lång sikt. Likaså nämns torka, låga grundvattennivåer och värmeböljor som viktiga faktorer att ta hänsyn till och beakta i stadsplaneringen. För att säkerställa att nybyggnation sker så att det är långsiktigt lämpligt, i förhållande till risker för översvämning och höjda havsnivåer, föreskriver översiktsplanen att +3,2 meter över havet är miniminivå vid ny bebyggelse, såvida inte andra lämpliga åtgärder vidtas till skydd mot översvämning och grundvatten.

Ökad nederbörd och skyfall

En konsekvens av ökade nederbördsmängder är att dagvattnet ska hanteras med säkerhetsmarginaler för extrema situationer. Konsekvenserna av att inte vidta åtgärder för att begränsa effekterna av extrema regn är stora. Samhällsviktig verksamhet kan slås ut, och stora materiella skador kan uppkomma. Malmö stad antog år 2017 *Skyfallsplan för Malmö* som redovisar flera strategiska ställningstaganden. Denna plan följs upp av en handlingsplan och fysiska åtgärder. Översiktsplanens strategier, planeringsriklinjer och uppmärksamhetsområden är i linje med detta arbete. Utgångspunkten är att skydda samhällsviktig verksamhet och förhindra fara för liv. Lösningarna på skyfallsproblematiken kan samspela med vanlig dagvattenhantering, då huvudsyftet är att skapa multifunktionella lösningar som kan gynna fler syften samtidigt.

Dagvatten

Dagvatten ska, så långt som det är möjligt, tas om hand lokalt i öppna system. Ökande avloppsmängder i kombination med större regnvolymer och regnintensiteter på grund av klimatförändringar gör det allt mer angeläget att skapa robusta vatten- och avloppssystem. Öppna dagvattenlösningar ska tillsammans med en genomtänkt höjdsättning användas för att minska belastningen på befintliga system så att skadliga uppdämningar inte uppstår. Från ny bebyggelse ska dagvatten och spillvatten avledas i skilda system. Detta i kombination med minskad mängd hårdgjorda ytor vid förtätning och ökade inslag av växtlighet i gatumiljöer, på tak och på väggar bidrar till ytterligare fördröjning och minskade vattenmängder till dagvattensystemet.

Stigande havsnivåer

Stigande havsnivåer på grund av den pågående globala uppvärmningen kommer på lång sikt att ge betydande påverkan på miljön i Malmö om inte etappvis utbyggnad av kustskydd genomförs på kort, mellan och lång sikt. Översvämningar kan komma att drabba stora delar av staden och omfattande värden kan gå förlorade som exempelvis bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Utöver risk för påverkan i de bebyggda delarna, finns det också risk för negativ påverkan på naturvärdena, framförallt i havsområdet och kustområdet söder om Yttre ringvägen. Det finns också en risk för negativ påverkan på grundvatten i samband med höjda havsnivåer. Konsekvenser av detta behö-

Hållbarhetsbedömning – beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

ver utredas vidare i *Strategi för kustskydd*, vilken i delar ska implementeras i kommande översiktsplan.

Planering av kustskydd är ett omfattande och långsiktigt arbete. Malmö stad har tagit fram en förstudie utifrån prognostiserade dimensionerande havsnivåer. Förstudierna visar att ett sammanhängande kustskydd med olika typer av skydd av hela kommunens kuststräcka kan skapas. Översiktsplanen har höjt ambitionerna för lägsta nivå för ny bebyggelse till 3,2 meter över havet, jämfört med översiktsplanen från 2018 som anger 3.0 meter. Kunskaperna om klimatförändringar och stigande havsnivåer behöver fördjupas. Frågor om tekniska lösningar, ansvar, juridik samt finansiering utredas vidare. Kustskyddsåtgärdernas utformning kommer att behöva avvägas mot olika intressen, som befintliga naturvärden.

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Havet och kusten är både en resurs för staden och dess invånare, och därtill en viktig del av stadens naturresurser. De marina biotoperna är i enlighet med översiktsplanens strategier viktiga att värna. Havet är en resurs för energiproduktion genom etablering av havsbaserad vindkraft, biogasproduktion från alger och framtida energiutvinningstekniker. Kustrelaterad fritidsaktivitet ska också främjas. Konsekvenserna av de olika aktiviteterna måste studeras noggrant, men också framöver, så att negativa effekter på marina biotoper undviks.

Avfallshantering och avfall som resurs

En kretsloppsbaserad avfallshantering kräver ytor avsatta i staden för sortering och behandling. *Kretsloppsplan 2021-2030 - Tillsammans för en klimatneutral resurs- och avfallshantering* tar sikte på klimatneutralitet och anpassning till EU-direktivtet om avfallshierarkin. Även Malmö stads *Miljöprogram* och *Strategier för klimatneutralt byggande,* samt pågående arbete med *Klimatomställning Malmö* och *Energistrategi för Malmö* har bäring på avfallshantering och dess goda förutsättning som resurs inom flera olika sektorer.

I biogasanläggningar används organiskt material vilket innebär att användning av förnybar biogas kan öka inom transportsektorn och ersätta fossila bränslen. Därmed bidrar biogasproduktion dels till att uppfylla nationella miljömål, främst ”Minskad klimatpåverkan” och ”Frisk luft” samt Malmö stads mål om att bli försörjd med lokalt producerad förnybar energi. Biogasanläggningar kan placeras inom verksamhetsområden som är avsedda för verksamheter som kan utgöra störningar och risker för omgivningen. Behov av ytterligare miljöbedömning ska utredas i fortsatta planprocesser och MKB ska upprättas vid tillståndsprövning i de enskilda fallen.

Lokal energiproduktion

Översiktsplanen ger utrymme för lokal produktion av förnybar energi, i första hand genom att avsätta plats för etablering av havs- och landbaserad vindkraft. Strategierna och planeringsriktlinjerna bygger på Malmö stads miljömål och är i linje med eller i framkant av nationella och regionala mål om omställning till förnybar energiproduktion. Planen medger också plats för biogasproduktion och omställning till förnybar energi viket ger en minskning av koldioxidutsläpp och andra växthusgaser. Vindkraftsetableringar kan innebära en risk för negativ påverkan på stads- och landskapsbild samt djur och fågelliv.

Miljöbyggstrategi för Malmö är ett dialogbaserat verktyg med fokus på att inspirera till hållbart byggande. Miljöbyggstrategin vänder sig till både nybyggnation och befintligt byggnadsbestånd. Energieffektivisering av befintliga byggnader är stadens stora utmaning, men det saknas lokala styrmedel i samma utsträckning som för ny bebyggelse (utöver rådighet över Malmö stads eget fastighetsbestånd).

Vindkraft

Etablering av vindkraft kan innebär både positiv och negativ påverkan på omgivningen. Positiva effekter är övervägande utifrån aspekten att vindkraftverk utan utsläpp producerar el av en förnyelsebar lokal ”råvara”. En helt objektiv bedömning av vindkraftverkens lokala omgivningspåverkan är därför i det närmaste omöjlig. Verkens höjd ställer dock alltid stora krav på hänsyn till landskapsbild, samt natur- och kulturvärden. Buller, skuggeffekter och risker måste alltid beaktas i förhållande till närliggande bostäder. För att minimera negativa effekter har de områden som föreslås i översiktsplanen i första hand lokaliserats till platser som redan är påverkade av buller och storskaliga verksamheter, som hamnen och Yttre Ringvägen. I havet föreslås vindkraft, förutom det redan etablerade Lillgrund, vid Sjollen som ligger på gränsen mellan Kävlinge kommun och Danmark.

Sett i ett lokalt perspektiv, för den enskilda platsen, har vindkraftverk betydande inverkan på miljön. Vindkraftverk har en påtaglig höjd som gör att de syns på stora avstånd och rotorbladens rörelser medför ett visuellt framträdande inslag i landskapsbilden. Genom buller och skuggor kan vindkraftverk påverka människor direkt och indirekt. Hur människor upplever och påverkas av vindkraft beror i hög grad på vilken inställning den enskilde har. En del har en

positiv uppfattning av vindkraftverk genom att de uppfattas som en ren energikälla och associeras med en hållbar samhällsutveckling. Vindkraft kan också ge en möjlighet att genom siluetten signalera stadens ambitioner för en hållbar utveckling. En annan inställning kan vara att betrakta vindkraftverk som något som visuellt förstör landskapsbilden.

Solenergi

Det finns goda förutsättningar för solenergi i större skala i staden, vilket kan gynna många aktörer. I verksamhetsområden och i söderläge längs större vägar och vissa järnvägssträckor finns stor potential. Solenergi på tak och fasad kan appliceras på många olika typer av byggnader och kan kombineras med gröna tak. Malmö stad har också tagit fram *Solguiden* för att informera om solenergi och för att underlätta för fastighetsägarna.

LANDSKAP

Malmös dominerande landskapstyper utanför bebyggelsen är jordbrukslandskapet och kustlandskapet, särskilt strandängarna söder om brofästet. Malmö stads planeringsprinciper är att Malmö ska växa inåt och kommunens övriga orter ska kompletteringsbebyggas så att alla orter utvecklas som livaktiva, attraktiva boplatser med förusättningar för service och samhällsutbud. Redan befintlig service, samhällsfunktioner och infrastruktur ska nyttjas så resurseffektivt som möjligt. Omvandling av redan i anspråkstagen mark och förstärkning till befintliga bebyggelsestrukturer prioriteras tydligt före exploatering av jungfrulig mark.

Strategier och riktlinjer förordar en omläggning till ett mer miljöanpassat jordbruk. De anger också att jordbrukslandskapet ska bli mer tillgängligt och därmed ge ökade rekreativa kvaliteter i stadens närområde. Några områden innanför Yttre Ringvägen består i dag av jordbruksmark. Översiktsplanen anger att viktiga värden ska bevaras, tillföra och utveckla ekosystemtjänster och nya grönområden skapas, som exempelvis i Hyllie där ett "kulturstråk" och en "naturaxel" anläggs.

Jämfört med alternativen innebär planförslaget att mer åkermark kan sparas. Alternativet *att växa utåt* skulle ta en betydande del av jordbruksmark utanför Yttre Ringvägen i anspråk för andra ändamål. Alternativet *att begränsa byggandet av bostäder och arbetsplatser i hela Malmö* kan spara mer åkermark men skulle sannolikt leda till att åkermark i andra kommuner tas i anspråk för bebyggelse.

Strandängarna söder om Öresundsbron är skyddade som naturreservat och påverkas inte av utbyggnad enligt översiktplanen eller alternativen. Detta landskap kan dock påverkas av yttre faktorer, främst havsnivåhöjningar. Konsekvenserna om olika kustskyddsåtgärder inte genomförs blir att kustlinjen förflyttas inåt, och även om biotoper i vattenmiljö återskapas relativt snabbt, kan naturvärden på sikt komma i konflikt med framtida skyddsvallar för kustskydd av bakomliggande bebyggelse.

När ett yttre godsspår likväl som Öresundsmetro och höghastighetsbana för snabbtåg realiseras, sannolikt i en relativt avlägsen framtid, kan det innebära betydande miljöpåverkan på landskapet.

BEBYGGELSE

Översiktsplanens markanvändningskarta för bebyggelse omfattar blandad stadsbebyggelse och verksamhetsområden. Risker för negativ miljöpåverkan i en tätare bebyggd stad kan till exempel vara försämrad luftkvalitet och högre bullernivåer, men alternativet att breda ut staden kommer sammantaget att ge mycket större miljöpåverkan.

För att motverka negativ miljöpåverkan ska en översyn av gators gestaltning och belastning ske där bullerriktvärden eller miljökvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas. Ny bebyggelse ska utformas för att minimera negativa effekter.

Existerande störande och miljöfarliga verksamheter är en riskfaktor inom blandad stadsbebyggelse. Riskbedömning ska göras vid nybyggnation eller ändrad verksamhet inom uppmärksamhetsavstånd från farliga verksamheter. Vid detaljplaneprövningen ska alltid markens lämplighet för ändamålet prövas och eventuella markföroreningar saneras utifrån tillsynsmyndighetens krav med hänsyn till ändamålet. Vid omvandling av tidigare industriområden till blandad stadsbebyggelse, som är en mer känslig markanvändning är detta särskilt viktigt att uppmärksamma.

Ambitioner att bygga en stad tätare kan utan styrning och prioritering leda till negativa konsekvenser genom att parker, naturvärden och fritidsanläggningar tas i anspråk för bebyggelse. Detta kan ge negativa konsekvenser för natur, biologisk mångfald, kulturmiljö samt för folkhälsa. Strategier och riktlinjer är formulerade så att tillgång till park och natur inom kort avstånd från bostäder ska säkerställas och så att utbyggnad ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på befintliga natur- och rekreationsvärden.

Hållbarhetsbedömning – beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

Verksamhetsområden är lokaliserade nära transportleder så att negativa effekter av transporter på bostadsmiljöer minimeras. Tung industri och verksamheter med behov av hamnnära läge ska lokaliseras till Malmö hamn. Negativ påverkan av industribuller ska beaktas i fortsatt planering av omvandlingsområden. Ytor för expansion av verksamhetsområden är begränsade i Malmö och yteffektivitet eftersträvas i översiktsplanen.

Översiktsplanens strategier och riktlinjer omfattar olika aspekter av handel och är formulerade för att motverka negativa miljökonsekvenser som kan uppstå i stadsmiljön genom ökad handel, främst orsakade av mer biltrafik. Översiktsplanens inriktning syftar således till att generellt minska behov av bilresor för handel. Detaljhandel ska därför främst finnas inom blandad stadsbebyggelse och vara lättillgänglig för gående, cyklister och med kollektivtrafik. Detaljhandel ska inte etableras i verksamhetsområden och inga nya renodlade handelsområden ska anläggas. Stor restriktivitet ska råda för enstaka nyetableringar för sällanköpsvaror i nya lägen. Istället ska handelsområden, bland annat för sällanköpshandel, som idag främst nås med bil utvecklas så att de blir mer tillgängliga med andra färdmedel.

Stadens tillväxt förväntas öka behovet av godstillförsel, som särskilda trafikleder avsedda för tunga transporter. Att öka andelen gods på järnväg är en samhälleligt långsiktig målsättning nationellt. Malmö stad verkar därför för en fortsatt god och förbättrad tillgänglighet och funktionalitet för spårbunden trafik till hamnens verksamheter. Ett reservat för ett yttre godsspår redovisas parallellt med Yttre Ringvägen. Farligt gods, som idag transporteras på Kontinentalbanan, kan genom en flytt av godsspåret till Yttre ringvägen bidra till att mildra riskerna i befintliga stadsområden som ligger i uppmärksamhetsavstånd från kontinentalbanan, vilket även ger nya möjligheter till förtätningar kring Kontinentalbanan framöver. För att ytterligare minska riskerna med farligt gods har riktlinjer med angivna uppmärksamhetsavstånd utarbetats för vägnätet rekommenderat för farligt gods.

FORN- OCH KULTURLÄMNINGAR, KULTURARV

Översiktsplanens strategier anger att kulturmiljö och landskapsbild alltid ska beaktas för att minimera negativ påverkan. Det kan finnas risk för negativa konsekvenser relaterade till ny bebyggelse i en del stadsområden.

Att bygga tätare i den existerande staden kan innebära negativ inverkan med hänsyn till miljömålen kring god bebyggd miljö. Skadlig påverkan på kulturmiljöer, såväl inom staden som i det omgivande landskapet, kan uppkomma genom att kulturhistoriska värden förbises och därmed går förlorade. För att förebygga negativ påverkan inom särskilt värdefulla områden ska särskild uppmärksamhet ägnas åt kulturhistoriska värden i samband med detaljplaner och bygglovbeslut så att förändringar inte innebär att värdena förvanskas eller omintetgörs. Förändringar och komplettering med ny bebyggelse i existerande stadskaraktärer och i de olika landskapstyperna och dess byar, ska ske med kunskap om och hänsyn tagen till platsens särdrag och existerande kvaliteter. För att underlätta för god arkitektur och anpassning till befintliga miljöer finns Malmö stads tematiska tillägg till översiktsplanen, *Arkitekturstaden Malmö*, som bland annat innehåller planerings- och dialogverktyg. Dessa verktyg tillsammans med god arkitektur verkar för att förändringar och kompletterande ny bebyggelse i existerande stadskaraktärer sker med god anpassning till platsen och stadens förutsättningar. Därtill poängteras vikten av att den historiska dimensionen hålls levande så att staden och landskapet även i framtiden är en plats där historien avspeglas och som är attraktiv att leva i och intressant att besöka.

Sammanfattning av översiktsplanens konsekvenser

Översiktsplanens strategier och riktlinjer omfattar en lång rad olika allmänna intressen, riksintressen och planeringsaspekter som sammantaget ska samverka för att bidra till en hållbar samhällsutveckling. Översiktsplanen med dess strategier och riktlinjer utgår från att Malmö stad ska kunna hantera en fortsatt befolkningsökning i framtiden. Staden ska kunna växa, men med minsta möjliga påverkan på klimatet och miljön – lokalt och globalt. För att klara detta planeras det för att staden i första hand ska växa inåt. På flera sätt är översiktsplanens strategier och riktlinjer därav positiva ur miljösynpunkt. En koncentrerad bebyggelse ger en mer resurssnål stad och genom förtätning finns förutsättningar för att bygga energieffektivt samt att förbättra villkoren för gående, cykel- och kollektivtrafik. *Strategier för klimatneutralt byggande* ska ytterligare minska stadens klimatpåverkan.

Att bygga staden tätare innebär emellertid att lokala påfrestningar på miljön kan bli större och det är möjligt att strategierna och riktlinjerna kan generera målkonflikter. Den täta och blandade staden kan innebära ökade föroreningar och höjda bullernivåer samt utgör en utmaning i förhållande till klimatanpassning och ökade mängder avlopps- och dagvatten. Det finns även risk för att tillgång till parker och natur minskar och att biologisk mångfald hotas om inte strategierna och riktlinjerna följs. För att minska riskerna för negativ miljöpåverkan lokalt och för att säkerställa att strategierna samverkar mot de gemensamma övergripande målen har konkreta riktlinjer formulerats kopplade till kartlager.

Konsekvenser av satsningar på ökad produktion av förnybar energi och på ett resurssnålt transportsystem med fokus på gång- cykel- och kollektivtrafik är minskade utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser samt minskad belastning från trafiken på luftkvalitet och buller. Satsningar på kollektivtrafik och cykelinfrastruktur ger flera andra positiva konsekvenser, till exempel kring stadens attraktivitet och folkhälsa.

En väsentlig konsekvens är att inriktningen att bygga den existerande staden tätare sparar åkermark och säkrar möjligheter för lokal matproduktion i framtiden. Andra konsekvenser av inriktningarna är en generellt mer resurseffektiv stad. Grönska i stadsbilden, ekosystemtjänster samt inslag av gröna väggar och tak har en positiv effekt på klimatanpassningen lokalt genom fördröjning, nedkylning och skuggning. Närhet till grönska och rekreation ger positiva effekter på folkhälsan. När den existerande staden byggs tätare finns risk för negativ påverkan på luftkvalitet och buller från trafiken. För att minska dessa effekter vidtas åtgärder såväl lokalt som i ett helhetsperspektiv.

Att verka som motor för tillväxt och sysselsättning kan ge både positiva och negativa miljökonsekvenser. Det är viktigt att skapa arbetsplatser och inriktningen ger positiva sociala och ekonomiska effekter både för staden och regionen. Inriktningen mot grön tillväxt bidrar till minskad miljöpåverkan eller ger effektivare användning av resurser. Stimulans av branscher som arbetar med hållbarhetslösningar inom miljöområdet kan ge positiva resultat i Malmös arbete med hållbarhet och klimatomställning, som exempelvis Malmös tillväxtkommission.

Samtidigt kan inriktningen innebära en ökad inpendling till staden, både för arbete och till besöksmål. För att motverka negativa konsekvenser av detta är det viktigt med regional samverkan i syfte att nå en samsyn i regionen kring miljömålen. Det kan bidra till att ökad inpendling i första hand sker med kollektivtrafik så att användning av bil för resor till arbete och besök minskar. Utbyggnad av kollektivtrafik är ett väsentligt inslag i denna strategi. Logistiksatsningar alstrar tunga transporter som kan ha negativ effekt på luftkvaliteten i och omkring Malmö. För att minska negativ påverkan ska Malmö stad verka för att mer tunga transporter överförs till järnväg.

Sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsmål är viktiga för att uppnå en hållbar samhällsutveckling. Mål och prioriterade inriktningar är led i att uppfylla nationella, regionala och lokala miljömål och ett resultat av Malmös långsiktiga arbete inom en rad målområden. Konsekvenserna om målen uppfylls är positiva, både i förhållande till miljökvalitetsmålen, miljökvalitetsnormer och därmed människors livsbetingelser och hälsa.

Hållbarhetsbedömning – beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

Miljökonsekvenser i relation till miljö- och klimatmål

NATIONELLA MÅL

De nationella miljökvalitetsmålen beslutades år 1999 och reviderades år 2010. Dessa ligger till grund för de regionala och lokala miljömål och miljökonsekvenserna bedöms i förhållande till dessa. De nationella målen som är relevanta för Malmö är:

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
13. Ett rikt odlingslandskap
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

SVERIGES KLIMATMÅL

Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85% lägre år 2045 än utsläppen år 1990.

Det långsiktiga nationella klimatmålet beslutades år 2017 inom ramen för det klimatpolitiska ramverket, vilket består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd.

REGIONALA MILJÖMÅL

De skånska miljömålen bygger på de nationella målen, varav 15 av de 16 målen är aktuella för Skåne. Länsstyrelsen har identifierat särskilda skånska utmaningar (relevanta för översiktsplanen):

- Hållbara transporter
- Hänsyn till havet
- Hushållning med mark och vattenresurser
- Skydd av natur och kulturvärden

Utmaningarna har konkretiserats i ett antal åtgärder som är centrala för de nationella miljökvalitetsmålen (relevanta för översiktsplanen):

- ökad andel kollektivtrafikresande
- nya bostäder planeras och byggs nära kollektivtrafik
- ökad andel fossilbränslefri uppvärmning, el och transporter
- hänsyn till klimatförändringar i fysisk planering
- åtgärder för att minska näringsläckage och utsläpp av miljögifter till vatten
- exploatering av åkermark begränsas
- planer för hantering av spillvatten, dagvatten och dricksvatten tas fram
- alla kommunala och större privata dricksvattentäkter skyddas
- värdefulla naturområden skyddas
- åtgärder för att hejda förlusten av biologisk mångfald
- kompensationsåtgärder för att ersätta förlorade naturvärden
- tillgången till allemansrättslig mark (i Malmö tillgång till åkerlandskapet)

SKÅNES KLIMATMÅL

Klimatmålen för Skåne beslutades år 2018 i samband med att *Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne - Klimat- och energistrategi för Skåne* antogs av länsstyrelsen. De regionala klimatmålen till 2030 är:

- Utsläppen av växthusgaser i Skåne ska vara minst 80% lägre än år 1990.
- Utsläppen av växthusgaser från konsumtion i Skåne ska vara högst 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år.
- Energianvändningen i Skåne ska vara minst 20% lägre än år 2005 och utgöras av minst 80% förnybar energi.
- Andelen resor som görs med cykel eller gång ska vara minst 30% och andelen resor som görs med kollektivtrafik ska vara minst 28% av det totala antalet resor i Skåne.
- Utsläppen av växthusgaser från transporter i Skåne ska vara minst 70% lägre än år 2010.

MALMÖ STADS MILJÖMÅL

Malmö stads nya *Miljöprogram för Malmö 2021-2030* antogs av kommunfullmäktige 2021 och är ett strategiskt dokument som anger riktningen för Malmö stads långsiktiga arbete med miljöfrågor. Miljöprogrammet är styrande för stadens nämnder och bolag och ska även stödja och inspirera Malmöbor och aktörer inom privat och offentlig sektor.

De 16 nationella miljökvalitetsmålen är grunden i det svenska miljöarbetet och utgör det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av Agenda 2030.

Miljöprogrammet är i sin tur Malmös lokala agenda för genomförandet. Miljöprogrammet består av tolv mål med indikatorer fördelade på tre övergripande målområden:

1. Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan
2. Ett Malmö med god livsmiljö
3. Ett Malmö med rik och frisk natur.

Målen har prioriterats utifrån de nationella miljökvalitetsmålen och Malmös miljö- och klimatutmaningar. Översiktsplanen är ett av flera styrdokument och verktyg som används för att uppnå målen i miljöprogrammet.

Malmö stad har även fattat beslut om att arbeta efter Agenda 2030, kommunfullmäktigemålen relateras till dessa. Sedan år 2020 tar Malmö stads budget och kommunfullmäktigemål avstamp i de 17 globala miljö- och klimatmålen för en hållbar utveckling. Denna miljökonsekvensbeskrivning ingår i en övergripande Hållbarhetsbedömning för översiktsplanen som utgår från social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i relation till de globala målen i Agenda 2030 samt de svenska miljökvalitetsmålen.

BEDÖMNING I RELATION TILL NATIONELLA, REGIONALA OCH LOKALA MILJÖMÅL

Översiktsplanen beaktar både de nationella och de regionala miljökvalitetsmålen och klimatmålen. Miljökvalitetsmålen med störst relevans är *"Begränsad klimatpåverkan"*, *"God bebyggd miljö"* och *"Ett rikt odlingslandskap"*. Översiktsplanen beaktar också Länsstyrelsen Skånes regionala utmaningar och de åtgärder som bedöms centrala för att nå målen i länet.

Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030, är ett av flera styrande dokument som samverkar med och ger stöd till översiktsplanens utformning. Översiktsplanen, strategierna och riktlinjerna följer inriktningen i de tre övergripande målområdena och deras följande 12 mål.

Översiktsplanen bygger på principen om en tät, yteffektiv och resurssnål stad som i huvudsak ska växa inåt, innanför Yttre Ringvägen, och sparar på så sätt jordbruksmark. Nya bostäder planeras i första hand nära kollektivtrafik. Plats för förnybar energiproduktion har identifierats både på land och i Öresund. Översiktsplanen pekar ut områden för etablering av land- och havsbaserad vindkraft, ger förutsättningar för förbättringar för gång- och cykeltrafiken, och förstärkning av kollektivtrafiken, bla. genom utpekande av stråk för kollektivtrafik med högre kapacitet. Strategier för utveckling av grönstrukturen utgör en integrerad del av planen. Nya större parker och gröna kopplingar pekas ut.

Malmös utveckling bedöms vara i linje med de regionala miljömålen, men samtidigt kan dessa inte uppnås utan att det görs åtgärder i ett regionalt perspektiv av kringliggande kommuner. Det gäller både för transporter, och för att spara jordbruksmarken.

Förtätning innanför Yttre Ringvägen sparar värdefull jordbruksmark, en viktig resurs i flera hänseenden, bland annat för framtida matproduktion för regionens egen konsumtion. Malmö stad är avhängig ett större omland för att täcka den produktion som är nödvändig för egen konsumtion. Malmö stad är med andra ord också avhängig att kranskommunerna för en restriktiv politik vad gäller att bygga på bördig åkermark.

Naturvärden bevaras genom kommunens Natura 2000-områden och de kommunala naturreservaten. Utöver det identifierar *Naturvårdsplan för Malmö* ett antal värdefulla naturområden och biotoper. Översiktsplanen anger att arealen park och natur ska öka, att utbyggnad ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på befintliga natur- och rekreationsvärden, samt att naturvårdsplanen ska vara vägledande för ett förbättrat naturvårdsarbete.

Åtgärder för att förebygga och motverka negativ miljöpåverkan

Översiktsplanen är ett vägledande dokument som påverkar vilka beslut som tas i stadens fysiska planering. Planen samspelar med *Miljöprogram för Malmö stad 2021-2030* och dess tre övergripande målområden med de 12 målen som visar vägen för klimat- och miljöarbetet i Malmö. Andra kompletterande program är t.ex. *Trafik- och mobilitetsplan* och *Naturvårdsplan för Malmö*. Åtgärder som föreslås i dessa program kommer när de genomförs alla att bidra till minskad negativ miljöpåverkan. Exempel på viktiga åtgärder för luftkvaliteten är genomförande av åtgärder i samband med prioriterade förtätningar av bebyggelsen, utformning av gatumiljöer, införande av elektrifierad kollektivtrafik och omläggningar av trafik.

Trafik- och mobilitetsplan anger riktlinjer för transportsystemet och dess olika delar utifrån ett helhetsperspektiv och bildar utgångspunkt för genomförandeinriktade processer.

Genom *Plan för god ljudmiljö,* som är under framtagande, samt nationell lagstiftning *Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader* hanteras buller.

Åtgärder för att ta hand om och fördröja dagvatten lokalt är viktiga för att minimera effekterna av ökade och kraftiga nederbördsmängder. Dagvattenstrategi för Malmö ska följas. Åtgärder i tät stadsmiljö, med mycket

Hållbarhetsbedömning – beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

hårdgjorda ytor bör prioriteras t.ex. genom fördröjning med planteringar och gröna tak, andelen hårdgjorda ytor ska minska. *Skyfallsplan för Malmö* innehåller strategiska ställningstaganden och denna följs upp med *Handlingsplan för skyfallsåtgärder* med fysiska åtgärder utifrån principen om att skydda samhällsviktig verksamhet och fara för liv.

Förstudier kring effekter av och åtgärder mot havsnivåhöjning ger underlag för fördjupade studier och inriktningsbeslut. Åtgärder måste utredas noggrant med hänsyn till ansvar i förhållande till VA-infrastruktur och finansiering. Åtgärderna är aktuella att genomföra på lång sikt, men frågan måste beaktas i planeringen redan i nuläget. Planerna för Nyhamnen visar på lösningar i det korta perspektivet.

Ett åtgärdsprogram för miljökvalitetsnormer för vatten som täcker vattendrag, dagvattenrecipienter, kustvatten och hamnbassänger föreslås att tas fram. Utbyggnad enligt VA-utbyggnadsplanen kombinerad med tillsyn av enskilda avlopp ska säkerställa en bättre hantering av avloppsvatten på landsbygden.

Under år 2018 etablerades ytterligare ett naturreservat i kommunen på Klagshamnsudden, bland annat för att skydda den biologiska mångfalden.

Malmö stad lanserade *Solguide för Malmö* under år 2018 för att underlätta för privatpersoner och företag att applicera solenergi på sina fastigheter.

Energiomställningen till förnybar och fossilfri energi tillsammans med energieffektivisering, ökad lokal energiproduktion och samarbete inom energiområdet är alla faktorer som är nödvändiga för att hantera de miljö- och klimatmål som beslutats på flera olika nivåer. Därtill ett ökat behov av ett stabilt och leveranssäkert energisystem. Här är *Energistrategi för Malmö 2022-2030,* som är under framtagande, ett viktigt första steg på vägen framåt.

Gröna obligationer är ett verktyg staden använder för investeringar som syftar till att finansiera åtgärder som minskar utsläpp och förbättrar miljön i Malmö.

UPPFÖLJNING OCH ÖVERVAKNING

Översiktsplanens miljökonsekvenser ska följas upp kontinuerligt. Indikatorer för alla aspekter av en hållbar utveckling ska användas för att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning eller ej. Genom indikatorer kan exempelvis effekter av fysiska åtgärder bedömas. Med en koordinerad kombination av övergripande mål, strategier, mätetal och aktiviteter kan en målstyrningsmodell utarbetas.

Målstyrning ger struktur och logik från övergripande mål till aktiviteter och investeringar och ökar sannolikheten för att nå en hög grad av genomförande. Trovärdigheten stärks och bättre möjligheter till uppföljning ges. Styrdokument ska hållas levande och mätetal löpande utvärderas för att se om de är bra indikatorer för att mäta önskade miljökonsekvenser. När styrmetoden lagts fast och färdigställts startar det egentliga arbetet; att styra, prioritera, besluta och följa upp med löpande rapportering. Tidsplaner för genomförandet behöver upprättas med ansvarsfördelning mellan kommunens olika förvaltningar.

Genom att utveckla förbättrade styrinstrument och uppföljningsmetodik kan planen successivt justeras för att de långsiktiga målen ska uppfyllas och negativa konsekvenser minimeras. Konsekvensernas angelägenhet kan variera över tid. Om något område presterar väsentligt sämre än andra är det viktigt att investeringar styrs till detta område för att den totala effekten ska bli störst.

Flera av de aspekter som denna hållbarhetsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning tar upp följs upp av Malmö stad årligen. Den mest heltäckande uppföljningen sker i hållbarhetsrapporten som tas fram av stadskontoret årligen. Hållbarhetsrapporten redovisar nyckeltal och indikatorer inom alla tre hållbarhetsområdena. Underlag till rapporten tas fram av olika förvaltningar och ett antal nyckeltal redovisas. *Miljöprogram för Malmö 2021-2030* följs upp i återkommande miljöredovisningar och programmets indikatorer kan kontinuerligt följas på *Miljöbarometern*. Barometern är tillgänglig på Malmö stads hemsida och visar även miljöläget i Malmö. Utöver dessa uppföljningar behöver kompletteringar ske. Översiktsplanen behöver successivt kompletteras med nya planer och program som inriktas på specifika sektorer eller geografiska områden. Dessa kan i förhållande till uppföljningen styras in där mer fokus krävs för att minimera negativa eller stärka positiva miljökonsekvenser.

Malmö stads arbete med miljökvalitetsmål och indikatorer kan användas som en del av uppföljningen, men behöver kompletteras med fler mätbara aspekter. I dagsläget pågår framtagning av relevanta nyckeltal för att på så sätt kunna åskådliggöra måluppfyllelse.

I stadens fysiska planering och exploateringsprocess är det viktigt att olika typer av fördjupningar görs där alla dimensioner av hållbar utveckling beaktas, och miljökonsekvenserna beskrivs särskilt. Planprogram, fördjupade översiktsplaner, värdeplaner och detaljplaner som tas fram ska följa översiktsplanen och redovisa konsekvenserna.

Referenser, styrande dokument och underlag

Inom () innebär att uppdatering och framtagningsarbete pågår.

- *Översiktsplan för Malmö 2018*
  (Översiktsplan för Malmö)
- *Arkitekturstaden Malmö 2018*
- *Fördjupad översiktsplan för Södra Hyllie 2019*
- *Fördjupad översiktsplan för Nyhamnen 2019*
- *Fördjupad översiktsplan för Södra Kirseberg och Östervärn 2020*

- *Hållbarhetsrapport 2019: Agenda 2030 i Malmö*
- *Kretsloppsplan 2021-2030 - Tillsammans för en klimatneutral resurs- och avfallshantering*
- *Miljöprogram för Malmö 2021-2030*
- *Energistrategi för Malmö 2009*
  (Energistrategi för Malmö 2022-2030)
- *Miljöbyggstrategi för Malmö 2017*
- *Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne - Klimat- och energistrategi för Skåne 2018*
- *Skånska åtgärder för att nå miljömålen 2016–2020*
- *Plan för samhällsservicens markbehov i Malmö 2016*
- *Storstadspaketet Malmö 2017*
- *Friytor vid förskolor och skolor 2016*
- *Handlingsplan för bostadsförsörjning- Malmö stads riktlinjer för bostadsförsörjningen 2018-2022*
  (Bostadsförsörjningsprogram för Malmö 2022-2026, riktlinjer för bostadsförsörjning)

- *Malmö stads åtgärdsprogram mot buller 2014–2018*
- *Rapport - Kartläggning av omgivningsbuller, Malmö stad 2017*
  (Plan för god ljudmiljö)
- *Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader*
- *Stadsbyggnadskontorets tillämpning av regler om trafikbuller vid prövningar enligt plan- och bygglagen 2019*
- *Stadsutveckling i industrinära lägen 2020*

- *Trafikmiljöprogram Malmö stad 2012–2017*
- *Trafik- och mobilitetsplan för Malmö, 2016*
  (Trafik- och mobilitetsplan för Malmö)
- *Förstudie planprogram spårväg Etapp 1*
- *Cykelprogram för Malmö stad 2012–2019*
- *Framtidens kollektivtrafik i Malmö, Strategi för genomförande 2010*

- *Grönplan för Malmö 2003*
  (Plan för Malmös gröna och blå miljöer)
- *Naturvårdsplan för Malmö 2012*
  (Naturvårdsplan för Malmö)
- *Förstudie kustskydd, 2017*
- *Dagvattenstrategi Malmö 2008*
- *Skyfallsplan för Malmö 2017*
- *Handlingsplan för skyfallsåtgärder i Malmö stad 2018*

Hållbarhetsbedömning -- beslutsunderlag
31 mars 2022, 3:18 em

680 (990)

ÖVERSIKTSPLAN FÖR MALMÖ

Samrådsredogörelse

mars 2022

INNEHÅLL

FÖRTECKNING ÖVER INKOMNA SAMRÅDSYTTRANDEN 3

SAMRÅDSREDOGÖRELSE – *ÖVERSIKTSPLAN FÖR MALMÖ* 4

Genomförande av samrådet 4
Vem har svarat 4
Avståenden och inget att erinra 4
Sammanfattning av inkomna synpunkter 4
Fortsatt översiktsplaneprocess 5
Översiktsplanens möjligheter och begränsningar 5
Övergripande justeringar i markanvändningskartan efter samrådet 5

LÄNSSTYRELSEN SKÅNES YTTRANDE MED KOMMENTARER 6

Redogörelse för ärendet 6
Aktuella lagrum 6
Länsstyrelsens synpunkter i sammanfattning 6
Länsstyrelsens synpunkter 8
Länsstyrelsens råd 20
Remisshantering 29
Beslutande 29

GENERELLA SYNPUNKTER 30

Stöd 30
Ifrågasättanden 31
Fortsatt process 32

SAMMANFATTNING OCH UTMANINGAR 35

Malmös utmaningar 35
Utblick mot Malmö som halvmiljonstad 36
Miljökonsekvensbeskrivning 36
Riksintressen 38

PRIORITERADE INRIKTNINGAR 41

Regional motor för grön tillväxt och sysselsättning 41
Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö 44
Nära, tät, grön och funktionsblandad stad 47

UTBYGGNADSSTRATEGI 51

Markanvändningskarta 55
Utredningsområden i markanvändningskartan 60

PLANERINGSSTRATEGIER 63

Bebyggelse 63
Trafik 74
Park, natur, rekreation, jordbruk 85
Hav, kust, klimat 90
Teknisk försörjning 93

RESERVATIONER OCH SÄRSKILDA YTTRANDEN 99

Reservationer 99
Särskilda yttranden 99

FÖRTECKNING ÖVER INKOMNA SAMRÅDSYTTRANDEN

- APL
- Arbetsmarknads- och socialnämnden
- Banedanmark
- Blekinge Tekniska Högskola
- Burlövs kommun
- CMP
- Cykelfrämjandet MalmöLund
- Dockan Exploatering AB
- E.ON
- Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen)
- Eslövs kommun
- Fastighets AB Emporia
- Fastighetsägarna Syd
- FOJAB
- Forsvarets ejendoms-styrelse
- Fortifikationsverket
- Fotgängarnas förening (FOT)
- Friluftsfrämjandet
- Fritidsnämnden
- Funktionstödsnämnden
- Förskolenämnden
- Försvarsmakten
- Gymnasie- och vuxen-utbildningsnämnden
- Havs- och vatten-myndigheten
- Helsingborgs stad
- Hinton Golf Holding AB/DLAN Property Holding AB
- Hyresgästföreningen
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Jernhusen AB
- JM
- Jägersro trav/Skånska travsällskapet
- Kristdemokraterna
- Kulturnämnden
- Kävlinge kommun
- Landskrona stad
- LFV
- Lomma kommun
- LRF
- Lunds kommun
- Lunds universitet - konstnärliga fakulteten
- Lunds universitet - medicinska fakulteten
- Länsstyrelsen Skåne
- Malmö centrala pensionärsråd
- Malmö stads råd för funktionshinderfrågor
- Malmö universitet
- Miljönämnden
- Miljöpartiet
- Miljøstyrelsen
- MKB
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Naturskyddsföreningen
- Peab
- PRO
- PTS
- Region Skåne
- Räddningstjänsten Syd
- Saco
- Servicenämnden
- Sjögren arkitekter AB
- Skanska
- Skogsstyrelsen
- SMT Malmö Exploatering AB
- SPF seniorerna Malmö
- Staffanstorps kommun
- Statens fastighetsverk
- Statens geotekniska institut (SGI)
- Studentkåren Malmö
- Svedala kommun
- Svensk handel
- Svenska kraftnät
- Sverigedemokraterna
- Sveriges geologiska undersökning (SGU)
- Sveriges lantbruks-universitet (SLU)
- Tekniska nämnden
- Tengbom
- TFK
- Tillväxtverket
- Trafikverket
- Transport- og Bolig-ministeriet
- Trelleborgs kommun
- Uppsala kommun
- VA SYD
- Vattenmyndigheten Södra Östersjön
- Vellinge kommun
- Vinnova
- Wihlborgs
- Xenia Brundin
- Ystads kommun
- Øresundsbro Konsortiet

- Privatperson 1
- Privatperson 2
- Privatperson 3
- Privatperson 4
- Privatperson 5
- Privatperson 6
- Privatperson 7 och 8
- Privatperson 9
- Privatperson 10
- Privatperson 11
- Privatperson 12
- Privatperson 13
- Privatperson 14
- Privatperson 15, 16, 17 och 18
- Privatperson 19
- Privatperson 20
- Privatperson 21
- Privatperson 22
- Privatperson 23

SAMRÅDSREDOGÖRELSE – *ÖVERSIKTSPLAN FÖR MALMÖ*

Genomförande av samrådet

Förslag till *Översiktsplan för Malmö* har varit på samråd under perioden 23 mars till 22 juni 2020. Samrådshandlingarna fanns under samrådsperioden tillgängliga i sin helhet i stadshusets foajé, på samtliga bibliotek i Malmö samt på kommunens hemsida, där möjlighet också gavs att digitalt lämna synpunkter. Under perioden hölls digitala seminarier och workshops (eftersom samrådsperioden sammanföll med första vågen av Covid 19 i Sverige) med möjlighet för allmänheten och inbjudna aktörer att delta. Utställningsförslaget remitterades till drygt 300 instanser. Förutom Malmö stads nämnder och bolag skickades underlaget exempelvis till statliga och regionala myndigheter, kommuner i Skåne och Köpenhamnsregionen, företag, intresseorganisationer, föreningar och lärosäten för högre utbildning. 105 yttranden inkom, varav cirka två tredjedelar var från instanser som ingick i utskicket.

I denna samrådsredogörelse refereras och kommenteras framförda synpunkter och invändningar. Redovisningen följer samrådshandlingens disposition. Samtliga yttranden återges i sin helhet i bilaga.

Vem har svarat

De flesta av Malmö stads nämnder och bolag (ej grundskolenämnden) samt Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne har yttrat sig under samrådet för översiktsplanen. Utöver dessa yttrade sig ett antal svenska och danska myndigheter, skånska kommuner, ett flertal företag och organisationer, samt cirka 20 privatpersoner. Även tre politiska partier inkom med yttranden. Jämfört med tidigare samråd för översiktsplanen har fler fastighetsägare, arkitektkontor och danska myndigheter yttrat sig denna gång.

Avståenden och inget att erinra

Uppsala kommun, TFK, Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och **Blekinge Tekniska Högskola** avstår från att yttra sig. **Banedanmark,** och **Vinnova** har inget att erinra.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

- Generellt är stödet för inriktningen på översiktsplanens samrådshandling stort. Det inkluderar Malmö stads fokus på social och miljömässig hållbarhet, kopplingen till agenda 2030 och de globala klimatmålen, att de tre prioriterade inriktningarna är väl motiverade för utvecklingen av Malmö som hållbar stad, samt den övergripande intention om förtätning och nyttjandet av kollektivtrafiknära lägen.
- Många synpunkter som framförs i samrådsyttrandena syftar till aspekter som redan sen tidigare är tänkta att lyftas till granskningshandlingen i form av olika kartlager med tillhörande planeringsriktlinjer.
- Många instanser önskar att på olika sätt delta i olika delar av stadsplaneringsprocessen.
- Många remissinstanser, framför allt Malmö stads nämnder, trycker på att översiktsplanen behöver bli tydligare, att alla prioriteringar kan resultera i intressekonflikter och efterfrågar ett genomförandeperspektiv.

- Flera remissinstanser pekar på risker och målkonflikter kopplade till förtätning, främst kopplat till att förtätning riskerar att ske på bekostnad av gröna och blå miljöer och därmed kan påverka människors hälsa och välbefinnande på ett negativt sätt.
- Angående klimatfrågor så önskar flera remissinstanser ett ökat fokus på minskad klimatpåverkan samt att fler och mer diversifierade åtgärder för klimatanpassning bör belysas.
- En del remissinstanser efterfrågar tydligare avvägningar för ianspråktagande av jordbruksmark och att stadens inställning till jordbruket och landsbygden tydliggörs.
- Flera remissinstanser menar att det behövs ett ökat fokus på hav och kustfrågor.
- Gällande trafik och mobilitet önskar flera remissinstanser ett ökat fokus på bilen som viktigt transportalternativ samtidigt som flera andra remissinstanser önskar ett ökat fokus på gång och cykel som viktiga transportalternativ.

Fortsatt översiktsplaneprocess

De synpunkter som inkommit under samrådet ligger till grund för arbetet med granskningshandlingen som är nästa del i översiktsplaneprocessen. Efter beslut i kommunstyrelsen ställs granskningshandlingen ut under några månader och samtliga remissinstanser ges då möjlighet att återigen yttra sig över översiktsplanen. Synpunkterna som inkommer under granskningen samlas och kommenteras i ett utlåtande och arbetas därefter in i antagandehandlingen av översiktsplanen. Antagandehandlingen är sista delen i processen och när den antas av kommunfullmäktige har Malmö stad en ny översiktsplan.

Översiktsplanens möjligheter och begränsningar

Översiktsplanen ger vägledning och strategiska inriktningar i syfte att Malmö ska vara en attraktiv och långsiktigt hållbar stad. Planen är kommunens viktigaste långsiktiga styrinstrument och spänner över en bredd av frågor. En av ambitionerna med översiktsplanen är att visa hur fysisk planering kan understödja positiv utveckling inom en bredd av sektorer, även sådana som traditionellt ligger utanför konkret fysisk planering, exempelvis sociala frågor. Samtidigt finns det önskemål om att göra översiktsplanen mer genomförandeinriktad. Detta önskemål har stadsbyggnadskontoret försökt svara upp emot, men gör också bedömningen att översiktsplanen inte kan bli så genomförandeinriktad så att samtliga remissinstansers önskemål kan tillfredsställas. Översiktsplanen är i första hand ett långsiktigt och visionärt dokument, och måste kompletteras av olika genomförandeinriktade åtgärds- och handlingsplaner för att kunna realiseras.

Övergripande justeringar i markanvändningskartan efter samrådet

- Sofielunds industriområde: ny blandad stadsbebyggelse har ändrats till verksamhetsområde
- Kvarnby: ny blandad stadsbebyggelse och fritidsområde har ändrats till ny park/natur
- Den sammanlagda arealen nya verksamhetsområden utanför Yttre har totalt sätt minskat med ca 17 ha (10%) till förmån för jordbruksmark enligt nedan:
    - Ingvalla: 12 ha jordbruksmark har ändrats till nytt verksamhetsområde
    - Lockarp/Glostorp: 29 ha nya verksamhetsområden har ändrats till jordbruksmark
- Persborg: verksamhetsområde har ändrats till ny blandad stadsbebyggelse
- Norra Bunkeflostrand: ny blandad stadsbebyggelse har ändrats till park/natur

LÄNSSTYRELSEN SKÅNES YTTRANDE MED KOMMENTARER

Redogörelse för ärendet

Malmö stad har remitterat förslag till Översiktsplan för Malmö – översyn 2019-22, här hänvisad till som ÖP Malmö. Gällande översiktsplan antogs i maj 2018. Länsstyrelsen och Malmö stad har haft planmöten inför framtagandet av förslaget och Länsstyrelsen välkomnar fortsatt dialog. I handlingarna anges att översiktsplanen har tre prioriterade inriktningar för utvecklingen av Malmö som en hållbar stad: Regional motor för grön tillväxt och sysselsättning; Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö; Nära, tät, grön och funktionsblandad stad. Översiktsplanens planeringshorisont är 20 år framåt i tiden. I handlingarna görs också en utblick mot år 2050, då Malmö beräknas nå en halv miljon invånare. Av samrådshandlingen framgår det att vid utställningen av översiktsplanen kommer även kartlager för olika planeringsområden med tillhörande planeringsriktlinjer att presenteras.

Aktuella lagrum

Enligt 3 kap. 10 § Plan- och bygglagen (PBL) ska länsstyrelsen under samrådet särskilt:

1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. PBL som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (MB) tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Nedan följer en summering av det som översiktsplanen ska uppfylla enligt gällande lagstiftning;

Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Kommunen ska i planen redovisa sin bedömning av hur skyldigheten att enligt 2 kap. PBL ta hänsyn till allmänna intressen vid beslut om användningen av mark- och vattenområden kommer att tillgodoses. I redovisningen ska riksintressen enligt 3 och 4 kap. MB anges särskilt. Vidare ska det i planen redovisas hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen och hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Översiktsplanen ska utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår.

Länsstyrelsens synpunkter i sammanfattning

Länsstyrelsen är mycket positiv till den höga ambition som pekas ut i ÖP Malmö vad gäller kommunens inriktning att bygga staden inåt i syfte att hushålla med mark och vatten, att åstadkomma hög nåbarhet och ge möjlighet till goda kvaliteter för stadens invånare. Vidare är Länsstyrelsen är positiv

till att kommunen för en aktiv och kontinuerlig översiktsplanering samt att mark- och vattenanvändningskartan presenteras i samrådsskedet.

Tydlig vägledning för mark- och vattenanvändning
Samrådshandlingen är enligt Länsstyrelsen av en strategisk och övergripande karaktär där det saknas platsspecifika avvägningar och prioriteringar som kan utgöra vägledning för efterkommande beslut och prövningar. Länsstyrelsen ser att det är angeläget att kommunen får fram en översiktsplan som är tydligt vägledande för den fysiska mark- och vattenanvändningen. För att översiktsplanen ska fungera vägledande vid kommande beslut och prövningar menar Länsstyrelsen att kommunen i översiktsplanen behöver konkretisera riktlinjer för de geografiska platser där intressekonflikter kan uppstå samt att översiktsplanen ger vägledning för hur och på vilket sätt dessa intressekonflikter ska hanteras.

Kommunens havsområde
Länsstyrelsen saknar redovisning av föreslagen användning för kommunens havsområde. Samtidigt tolkar Länsstyrelsen det som att det i markanvändningskartan redovisas nya utbyggnadsområden inom ytor som i idag utgörs av vattenområden. Om kommunen föreslår utfyllnader i havet behöver detta tydligt framgå samt konsekvensbeskrivas. Gällande kommunens havsområde saknar Länsstyrelsen också ett resonemang om hur kommunen förhåller sig till de föreslagna havsplaner som Havs- och vattenmyndigheten lämnat till regeringen för antagande.

Miljökonsekvensbeskrivningen
I det fortsatta arbetet efterlyser Länsstyrelsen att de åtgärder som föreslås i MKB:n tydligt återknyts till vägledningen i själva planen. Det vore också lämpligt om det framgår inom vilka områden det vi kommande prövningar och planläggning kan bli aktuellt med MKB. Länsstyrelsen råder kommunen att arbeta vidare med MKB:n så att konsekvensbeskrivningen ger stöd för hur ÖP Malmö ska utforma riktlinjer och ge vägledning inför kommande prövningar för att minska negativ miljöpåverkan.

Detaljplanelagd mark
Delar av de områden som pekas ut som ny blandad stadsbebyggelse eller nya verksamhetsområden är redan detaljplanelagda. Länsstyrelsen menar att utifrån prövningen mot Länsstyrelsens inkallelsegrunder så behöver det i ÖP Malmö tydligt framgå vilka nya områden som redan är detaljplanelagda och där prövningen redan är gjord genom detaljplaneläggningen.

Utredningsområden
Länsstyrelsen menar att det tydligt framgår av förklaringen till markanvändningskartan att utpekade utredningsområden ligger bortom planeringsperioden. Däremot redovisas det i markanvändningskartan ett antal förslag som Länsstyrelsen ställer sig frågande till om de är rimliga att genomföra inom planperioden. Det gäller nytt spår under mark, nytt spår ovan mark samt nya stationer. Finansiering för dessa objekt finns inte med i Nationell plan för transportsystemet eller Regional infrastrukturplan för Skåne 2018-2029. Länsstyrelsen menar att det i utställningshandlingen tydligare behöver framgå hur kommunen ser på dessa områden. Länsstyrelsen tar generellt inte ställning till områden som är utpekade som utredningsområde. I den mån kommunen vill använda ÖP Malmö som stöd för en viss markanvändning i ett område måste denna tydligt framgå av kommande granskningsförslag. Annars kvarstår prövningen gentemot allmänna och statliga intresse för dessa områden.

Fördjupningar av översiktsplanen
Länsstyrelsen saknar information om gällande samt pågående arbete med fördjupningar av översiktsplanen. Länsstyrelsen menar att det av kommande handlingar tydligt behöver framgå vilka fördjupningar som gäller. Synpunkterna som Länsstyrelsen lämnat i processerna med dessa fördjupningsarbeten kvarstår och kommenteras därför inte särskilt i detta granskningsyttrande.

Inför granskningen
Länsstyrelsen anser att ÖP Malmö inför granskningen framförallt behöver kompletteras och utvecklas utifrån följande fokusfrågor;

- Bedömning av och vägledning för hur intressekonflikter mellan allmänna intressen som uppstår inom utpekade utbyggnadsområden ska hanteras vid kommande prövningar.
- Redovisning av hur riksintressen ska tillgodoses utifrån föreslagen mark- och vattenanvändning.
- Redovisning av användning av kommunens havsområde.
- En beskrivning av hur planförslaget påverkar miljökvalitetsnormerna för vatten samt luft och ställningstaganden för att de ska innehållas.
- Visa att marken är lämplig för föreslagen bebyggelse utifrån risken för översvämning, både gällande stigande hav och ökad exploatering i den täta staden.
- Tydliggöra resultatet av den mellankommunala samordningen har skett och slutsatserna av denna.
- Tydliggöra vad som utgör markanspråk för att möta kommunens bostadsförsörjningsansvar samt tydliggöra det utpekade behovet av mark för verksamheter.
- Motivet och konsekvenserna för att ta oexploaterad jordbruksmark i anspråk behöver tydligare beskrivas i översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets generella kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i många av länsstyrelsens synpunkter och förtydliganden och kompletteringar kommer att göras till granskningen. Vissa synpunkter handlar dock om att förslag i översiktsplanen ska vara utredda och konsekvensbeskrivna på en långtgående detaljeringsnivå innan de kan redovisas i översiktsplanen. Stadsbyggnadskontoret ser en risk med att det synsättet kan hämma utvecklingen och i värsta fall omöjliggöra långsiktiga satsningar på exempelvis infrastruktur. Översiktsplanens långa tidsperspektiv medför att det ofta finns för många okända parametrar för att det ska vara rimligt att identifiera alla intressekonflikter som kan uppstå och svara på hur dessa ska lösas. Stadsbyggnadskontoret menar att översiktsplanens uppgift att visa på en framtida möjlig och önskad utveckling måste kunna uppfyllas utan att alla utredningssteg är genomförda.*

Länsstyrelsens synpunkter

Riksintressen

Planering i eller i anslutning till ett riksintresse måste ske med utgångspunkt i de värden som riksintresset representerar. Riksintressena och deras värdebeskrivning anger förutsättningarna för vad som är möjligt att göra på platsen. Översiktsplanen ska ge vägledning för efterkommande beslut om planläggning, bygglov och tillståndsprövning. Hur riksintressena ska tillgodoses, dvs hur den mark- och vattenanvändning som föreslås kan genomföras utan påtaglig skada på riksintressenas värden måste framgå. Länsstyrelsen menar att den bedömningen måste ske för varje geografisk plats. Om detta inte framgår av översiktsplanen innebär det att frågan kvarstår att pröva vid kommande planläggning och prövningar.

I *ÖP Malmö* anges att kommunen har för avsikt att så långt som det är möjligt skydda de utpekade riksintressena mot åtgärder som påtagligt skadar de värden som riksintressena avser att skydda. Länsstyrelsen konstaterar att det i stora delar saknas en beskrivning i handlingarna av kommunens bedömning av *hur* kommunen avser att tillgodose riksintressena och förutsätter att

detta kommer att redovisas i utställningshandlingen. För att göra en sådan bedömning menar Länsstyrelsen att kommunen i *ÖP Malmö* behöver redovisa vilka riksintressen som berörs av förslaget, vilka värdena är och en beskrivning av konsekvenserna för riksintressenas värden i relation till den markanvändning som pekas ut på markanvändningskartan. Detta gäller även inom områden med befintlig markanvändning där exempelvis förtätning kan vara aktuellt samt för bygglovsprövningar utanför planlagt område. I sammanhanget påminner Länsstyrelsen om att det är de utpekade värdena som utgör ett riksintresse, inte dess avgränsning. Det innebär att åtgärder även utanför ett område utpekat som riksintresse kan påverka riksintressevärdena negativt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen. Redovisningen görs på ett liknande sätt som i gällande översiktsplan, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden.*

I samrådshandlingen pekas inte någon specifik användning ut för kommunens havsområde, men det framgår av handlingarna att vindkraft kan etableras i havsområdet. Kommande handlingar behöver visa hur sådant som föreslås i havsområdet, t.ex. som vindkraft och utfyllnader förhåller sig till de riksintressen som berörs.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med kartunderlag med riktlinjer där också kommunens havsområde pekas ut med tillhörande riktlinjer. I kartunderlaget visas var utfyllnader är planerade och var det är lämpligt att lokalisera vindkraft. Granskningshandlingen kommer också att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen.*

I samrådshandlingen redovisas några riksintressen som justerats i samband med framtagandet av gällande översiktsplan samt några som kommunen nu menar delvis bör omprövas. Dessa kommenteras under respektive riksintresse nedan.

Utöver de ovan nämnda synpunkterna som gäller för samtliga berörda riksintresse lämnas här några områdesspecifika kommentarer;

Riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 4§ MB)

Länsstyrelsen konstaterar att beskrivning och ställningstaganden saknas avseende riksintresset. Stora delar av Malmö stad utgörs av kustområde som omfattas av riksintresse för högexploaterad kust. Länsstyrelsen påminner om att det är de samlade natur- och kulturvärdena som utgör riksintresset och att det är påverkan och risken för påtaglig skada av en åtgärd på de samlade värdena inom kustlandskapet som måste bedömas.

Länsstyrelsen ser att kommunens planeringsinriktning, att främst bygga innanför Yttre Ringvägen och att använda befintlig urbaniserad mark på ett effektivare sätt, ger förutsättningar att hushålla med det riksintressanta kustområdet. När det gäller föreslagen ny bebyggelse utanför Yttre Ringvägen som berörs av riksintresset, så som utbyggnadsområden i Bunkeflostrand, Klagshamn och ny mark för verksamheter söder om trafikplats Vintrie, konstaterar Länsstyrelsen att det av handlingarna inte framgår om dessa utbyggnadsområden bedöms omfattas av undantagsregeln 4 kap. 1 § andra stycket MB. Det vill säga om kommunen bedömer att föreslagen utbyggnad utgör utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Enligt prop. 1985/86:3 omfattar denna utveckling förändringar av bebyggelse och anläggningar som behövs med hänsyn till normal befolkningsutveckling, förändringar i bostadsstandarden, behovet av trafikleder, grönområden, service, sysselsättning etc.

Om kommunen vill hänvisa till undantagsregeln i 4 kap. 1 § andra stycket MB, menar Länsstyrelsen att detta tydligt måste framgå av *ÖP Malmö*. Kommunen behöver redogöra för sin bedömning av att

utveckling av dessa områden är av sådan karaktär att de kan omfattas av undantagsregeln. Om undantagsregeln inte kan tillämpas behöver kommunen visa att föreslagen utbyggnad inte riskerar att påtagligt skada de samlade natur- och kulturvärdena inom kustlandskapet. Länsstyrelsen menar att kommunen måste utgå från varje orts förutsättningar och göra en bedömning separat för varje utbyggnad inom respektive ort.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Den begränsade utbyggnaden som föreslås av tätorterna Bunkeflostrand och Klagshamn bedöms omfattas av undantagsregeln 4 kap 1 § andra stycket MB. Utbyggnaderna bedöms inte heller påtagligt skada kustlandskapets samlade natur- och kulturvärden.*

Inom riksintresset för högexploaterad kust har länsstyrelsen framhållit två områden inom Malmö som beskrivs som särskilt värdefulla, så kallade värdekärnor. Dessa är Klagshamnsudden med Bunkeflo strandängar samt strandängarna söder om Klagshamnsudden mot Höllviken, inkluderande slättlandskapet mellan havet och Tygelsjö/Gessie. Stadsbyggnadskontoret menar att det föreslagna verksamhetsområdet söder om Vintrie trafikplats ligger utanför riksintressets värdekärnor och inte utgör hot mot kustzonens bevarandevärden, och bedöms därmed inte påtagligt skada kustlandskapets samlade natur- och kultuvärden.

Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresset för högexploaterad kust, med geografisk avgränsning, motiv, beskrivning och kommunens ställningstagande. Granskningshandlingen kompletteras också med så kallade platsspecifika riktlinjer med beskrivningar och riktlinjer för respektive områden.

Natura 2000 (4 kap. 8§ MB)

Länsstyrelsen konstaterar att beskrivning av kommunens Natura 2000-områden saknas i *ÖP Malmö* liksom uttömmande ställningstagande för hur de ska säkerställas. Även påverkan på Natura 2000-områden utanför kommunen behöver beaktas.

En användning av mark och vatten som kan påverka ett Natura 2000-område och som omfattar verksamheter eller åtgärder som kräver tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken får komma till stånd endast om ett sådant tillstånd har lämnats. Detta gäller även verksamheter och åtgärder som sker utanför Natura 2000-områdets gränser. Det är därför viktigt att vid all planläggning i eller i närheten av Natura 2000-områden göra en tidig bedömning om planen riskerar att påverka området eller inte. Om risk för påverkan föreligger bör detta utredas vidare, förslagsvis i en MKB.

Delar av bevarandeplanerna för de Natura 2000-områden som berörs av kommunens föreslagna utbyggnadsområden bör nämnas i *ÖP Malmö*. Särskilt delar av områdesbeskrivningen samt de hot som nämns, som kan påverka Natura 2000-området negativt. Därefter bör kommunen utreda vilka risker för negativa konsekvenser som kan finnas för respektive förslag. Länsstyrelsen menar att föreslagna utbyggnadsområden längs med kusten utanför Yttre ringvägen kan innebära att fler besökare lockas till Natura 2000-områdena *Tygelsjö-Gessie* och *Falsterbo - Foteviken*. Länsstyrelsen anser att detta kan riskera att skada det störningskänsliga fågellivet och den slitagekänsliga marken med sin unika flora. Länsstyrelsen menar också att föreslagen mark- och vattenanvändning i Malmö stad riskerar att påverka Natura 2000-områdena *Lommabukten och Lommaområdet*. Vidare menar Länsstyrelsen att den fortsatta föreslagna utvecklingen vid Limhamns kalkbrott måste prövas med avseende påverkan på Natura 2000-områdets värden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga Natura 2000-områden inom kommunen med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden.*

Tygelsjö-Gessie och Falsterbo-Foteviken är två Natura 2000-områden som täcker i stort sett samma geografiska område i de norra delarna. I beskrivningen av Falsterbo-Foteviken, som ingår i fågeldirektivet, framgår det att området också är viktig för friluftslivet. Området är även skyddat som naturreservatet Foteviksområdet, där ett syfte är att "Tillgodose behov av område för friluftslivet". Reservatsföreskrifterna reglerar dock på ett relativt detaljerat sätt vilka typer av fritidsaktiviteter som inte är tillåtna då de riskerar att störa djurlivet, t ex vattensporter och framförande av

båt, tältning och eldning. De känsligaste delarna har även beträdnadsförbud under delar av året. I och med detta bedömer stadsbyggnadskontoret att naturvärdena skyddas från orimligt högt tryck och att Malmöbor, nuvarande såväl som framtida, ska vara välkomna ut i området.

Riksintresse för yrkesfisket (3 kap. 5§)

Länsstyrelsen konstaterar att beskrivning och ställningstaganden saknas avseende riksintresset. Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att Havs- och vattenmyndighetens senaste beslut om riksintresset togs 2019-12-10. Se nedan

https://www.havochvatten.se/hav/fiske--fritid/skyddade-omraden/riksintressen/riksintresse-yrkesfisket.html

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för yrkesfisket, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden.*

Riksintresse för naturvården (3 kap. 6§ MB)

Länsstyrelsen konstaterar att beskrivning och ställningstaganden saknas avseende riksintresset. Länsstyrelsen efterlyser en beskrivning av var riksintressevärdena tar sina uttryck och i vilken mån de kan komma att påverkas av den markanvändning som pekas ut i *ÖP Malmö*. Detta gäller framförallt riksintresse för *N91 Måkläppen – Limhamnströskeln,* i förhållande till den utbyggnad som föreslås i anslutning till Klagshamn. Länsstyrelsen har i upphävande av *Detaljplan för området norr om Bäckaforsvägen i Klagshamn DP 4991* (Lst dnr 404-438-15) utvecklat sitt resonemang om hur föreslagen utbyggnad kan innebära påtaglig skada på riksintresset.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för naturvården, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden. Avseende DP 4991 studeras lösningar för att avhjälpa de frågeställningar som länsstyrelsen framfört i samband med upphävandet av detaljplanen.*

Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6§ MB)

Länsstyrelsen menar att *ÖP Malmö* behöver redovisa samtliga riksintressen för kulturmiljövården. Länsstyrelsen ser att det finns möjliga intressekonflikter mellan exploateringsintressen och kulturvärden i översiktsplanen. Exempelvis kan föreslaget industriområde väster om Oxie påverka riksintresse *Foteviken-Glostorp [M128]*. Ett annat exempel är förtätning i innerstaden som kan komma i konflikt med *Malmö [M 114]*. Omvandling av stadens industrimiljöer, så som Sofielunds industriområde, behöver förhålla sig till ”*Industrialismens stad, med 1800-talets och det tidiga 1900-talets industribyggnader samt bebyggelse som speglar boende och levnadsförhållanden för olika samhällsskikt*” som är uttryck för riksintresset. Utan vägledning och stöd i en översiktsplan är det svårt att utreda inverkan på de riksintressanta värdena i kommande detaljplanering. Länsstyrelsen kan utifrån samrådshandlingen inte utesluta att påtaglig skada på riksintresse för kulturmiljövården kan uppstå.

Länsstyrelsen instämmer inte i kommunens bedömning att riksintresse *Burlöv [M77]* bör justeras så att det följer kommungränsen. Riksintresseanspråket är efter en översyn fastställt av Riksantikvarieämbetet 2014-01-28. Länsstyrelsen bedömer att avgränsningen för riksintresset är aktuell och avser inte initiera någon ytterligare revidering i nuläget.

Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att i översiktsplanearbetet inkludera ett kulturhistoriskt underlag som förtydligar hur de riksintressanta värdena ska tillgodoses. Det skulle även kunna kombineras med en tålighetsanalys. Utifrån ett sådant underlag kan en övergripande strategi tas fram,

exempelvis med riktlinjer för hur industrialismens stad ska bevaras och stärkas i Malmö, vilket kan underlätta kommande planprocesser.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för kulturmiljövården, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden. Den del av riksintresset M77 som berör Malmö stad omnämns varken i motivet eller uttrycket för riksintresset. Redan i Översiktsplan för Malmö, antagen 2014, framfördes att riksintresseområdets avgränsning borde anpassas så att det sammanfaller med Malmös kommungräns. Malmö stad vidhåller detta. Gällande föreslaget verksamhetsområde väster om Oxie så har omfattningen minskat i granskningshandlingen. Den norra delen som främst bedömdes påverka riksintresset för kulturmiljövård har helt utgått. Gällande Sofielunds industriområde så föreslås inte längre en omvandling. Granskningshandlingen har reviderats så att områden som i samrådshandlingen pekades ut som ny blandad stadsbebyggelse istället pekas ut som verksamhetsområden.*

Riksintresse värdefulla ämnen eller material (3 kap. 7§ MB)

Länsstyrelsen konstaterar att beskrivning och ställningstaganden saknas avseende riksintresset *Kvarnby kritkalksten*. Fyndigheten är den mest kända och största i Sverige både avseende kvantitet och kvalitet. I *ÖP Malmö* pekas området ut som markanvändningen särskilda fritidsområden samt för ny blandad stadsbebyggelse i direkt anslutning till området. Redan idag ligger det bebyggelse nära fyndigheten som enligt Länsstyrelsen skulle kunna innebära problem för framtida tillståndsprövning för utvinning av material. I sammanhanget måste även begränsningar vägas in som en omgivningspåverkan av en framtida utvinning kan innebära. Länsstyrelsen kan utifrån samrådshandlingen inte utesluta att påtaglig skada på riksintresse för *Kvarnby kritkalksten* kan uppstå.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för värdefulla ämnen eller mineraler, med geografisk avgränsning, motiv, beskrivning och kommunens ställningstagande. Riksintresset för kritkalkstensfyndigheten har tidigare haft en större utbredning men i samband med byggandet av Yttre Ringvägen blivit kraftigt beskuret. Malmö stad anser att riksintressets kvarvarande utbredning begränsar dess betydelse. Malmö stads ambition att uppnå en långsiktigt hållbar stadsutveckling avspeglar sig i strävan att uppnå ett effektivt markutnyttjande innanför Yttre Ringvägen. Det medför att den utpekade kritkalkstensfyndigheten på sikt kommer att utsättas för exploateringstryck. Malmö stad är samtidigt medveten om värdet av att kunna säkerställa kritfyndigheter för framtida bruk och föreslår därför inga åtgärder som påtagligt försvårar utvinningen. I granskningshandlingen har markanvändningen ändrats och pekas istället ut som framtida park och natur.*

Riksintresse anläggningar för kommunikationer (3 kap. 8§ MB)

Det saknas utredningar eller platsspecifik vägledning inför kommande planläggning för att kunna bedöma hur riksintresse för kommunikation påverkas. Ett flertal föreslagna utbyggnadsområden ligger i direkt anslutning till anläggningar som ingår i riksintresse för kommunikationer, t.ex. längs med Yttre ringvägen. Länsstyrelsen menar att handlingarna inte visar att genomförandet av översiktsplanen tillgodoser riksintresse för anläggningar för kommunikationer.

I samrådshandlingen redovisas några riksintressen för kommunikation kommunen menar delvis bör omprövas. Länsstyrelsen lämnade senast i granskningsyttrande för fördjupning av översiktsplanen för Nyhamnen daterat 2018-08-30 (Lst dnr 401-14928-2018) sina synpunkter rörande dessa riksintressen. Länsstyrelsen ger dock en kommentar nedan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen. Redovisningen kommer att ske på ett liknande sätt som i gällande översiktsplan, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden.*

Riksintresse för Malmö hamn

Länsstyrelsen godtog i samband med fördjupning av översiktsplanen för Nyhamnen kommunens förslag till ny geografisk avgränsning av riksintresseområdet för Malmö hamn. Kommunen menar att förutsättningarna för Malmö hamn är under förändring och kommunen framför nu i samrådshandlingen önskemål om att se över riksintresseområdet för Malmö hamn som helhet. Länsstyrelsen delar i nuläget inte kommunens bedömning om att se över riksintresseområdet som helhet, men är öppen för fortsatt dialog med kommunen om riksintresset och betydelsen av riksintressepreciseringen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Förutsättningarna för Malmö hamn har förändrats och förväntas förändras ytterligare. Öresundsverket har utpekats som riksintresse och hotade arter har identifierats och i detaljplan fredats med ett nytt naturområde. Ett framtida kustskydd behöver utredas för att stå emot förväntade havsnivåhöjningar och samtidigt fortsatt möjliggöra för hamnverksamhetens utveckling. I hamnområdet har även en bro som förbinder Mellersta hamnen och Norra hamnen utretts för att bland annat förbättra hamnverksamhetens interna logistik, men den kan också påverka tillgängligheten till industrihamnsbassängerna. Därutöver önskar Malmö stad en förbindelse mellan Mellersta hamnen och Västra hamnen. Ett nytt avtal har också slutits mellan Malmö stad och hamnoperatören CMP, där CMP avträder ytterligare mark inom Mellersta hamnen. Det möjliggör en effektivare användning av den centrala återlämnade marken. Det är angeläget att statens utpekade riksintressen är adekvata och uppdaterade. I annat fall riskerar riksintressenas värden att ifrågasättas. Sammantaget menar stadsbyggnadskontoret att det finns goda skäl för att se över riksintresseområdet i sin helhet. Stadsbyggnadskontoret välkomnar länsstyrelsens inbjudan till en dialog om riksintresset och betydelsen av riksintressepreciseringen.*

Riksintresse för Malmö bangård

Länsstyrelsen menar att det inte är lämpligt att peka ut den mark söder om Carlsgatan som ingår i riksintresset och ägs av Trafikverket som ny blandad stadsbebyggelse. Denna kvarvarande järnvägsmark längs Carlsgatan är mycket viktig för den samlade funktionaliteten på godsbangården. Den aktuella ytan har blivit allt viktigare för att hantera skiftande behov, vilket är viktigt för att området ska kunna fungera som helhet, och detta kommer att vara fallet under en lång tid framöver.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Trafikverket har framfört att det i nuläget inte går att tillmötesgå kommunens önskemål men att de påbörjat en översyn av bangårdens möjlighet att möta framtida efterfrågan och samtidigt beakta kommunens önskemål. Malmö stad vidhåller sitt ställningstagande och välkomnar fortsatta och fördjupade samtal kring bangårdens utveckling.*

Riksintresse anläggningar för energidistribution (3 kap. 8§ MB)

I *ÖP Malmö* att kommunen inte har något att invända mot att Öresundsverket ingår i ett nationellt riksintresse för energiproduktion, men menar att den geografiska avgränsningen måste ses över och de utpekade vattenområdena utgå. Kommunen menar att bränsletillförsel till Öresundsverket kan säkerställas på annat sätt än över kaj och menar att riksintresseavgränsningen behöver omprövas.

Länsstyrelsen menar att Öresundsverket har en stor betydelse som reservanläggning och utgör en viktig funktionalitet för en robustare elförsörjning både regionalt och nationellt. Bränsleförsörjningen med olja till gasturbinerna kräver försörjningsvägar av hög tillgänglighet och med god volymkapacitet. Länsstyrelsen ser inte försörjning via tankbil som ett tänkbart alternativ, särskilt under höjd beredskap, då kapaciteten på tankbilar blir ännu mer ansträngt. Idag finns 300 tankbilar i hela landet som kan ta 55 kubikmeter olja vardera med släp. Ska Öresundsverket fungera fullt ut med oljeförsörjning så behövs oljeförsörjning via kusttankers. Mot bakgrund detta anser Länsstyrelsen att tillgängligheten i Malmö hamn till Öresundsverket inte bör försämras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad avser inte att vidta åtgärder som äventyrar det utpekade riksintresset för energidistribution, innefattande anslutningsledningarna till närmsta stamnätsstation. Malmö stad*

avser däremot att söka andra lösningar för bränsleförsörjningen än med båt och tankbil, och som tillgodoser såväl hamnenfunktionens som Öresundsverkets behov.

Riksintresse för totalförsvaret (3 kap. 9§ MB)

Länsstyrelsen konstaterar att beskrivning och ställningstaganden saknas avseende riksintresset. I översiktsplanen bör en text som beskriver riksintressen för totalförsvarets militära del återfinnas. Stöd för en sådan text kan tas av den kursiva exempeltexten nedan.

Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet och i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintressena.

Malmö stad berörs av område av betydelse på land, hamnområde i Klagshamn.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 45 m inom tätort. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

Vindkraft

För att säkerställa att eventuella områden som pekas ut som lämpliga för etablering av vindkraft inte hamnar i konflikt med Försvarsmaktens tekniska system måste en förfrågan ställas till myndigheten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för totalförsvaret, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden. Intresseområdet i Klagshamns hamn kommer då också att redovisas.*

Risk för översvämning, ras, skred och erosion

I avsnittet om klimatanpassning anges att hårdgjorda ytor ska minska och att vegetationstäckningen behöver öka. Liknande resonemang framförs i avsnitten om gröna och blå miljöer, biologisk mångfald och i tät och grön stad. Samtidigt öppnar markanvändningskartan snarare upp för att fler ytor förtätas och bebyggs och att ny mark tas i anspråk. Andelen ny park och natur som planeras är däremot liten i de delar som redan är hårdgjorda och riskerar att påverkas av översvämning. Länsstyrelsen befarar därför att planförslaget som helhet kan innebära en ökad risk för översvämning. Länsstyrelsen anser därför att kommunen bör redovisa de samlade effekterna område för område samt hur ökad exploatering tillsammans med åtgärder som minskar avrinningen påverkar avrinningsförhållanden och översvämningsrisk. Det bör tydliggöras hur stor yta och vilka områden som behöver avsättas och åtgärdas för att motverka att ökad exploatering bidrar till en ökad översvämningsrisk. En sådan analys med vägledning är angelägen inför kommande detaljplanering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I granskningshandlingen tydliggörs att mark för blandad stadsbebyggelse och verksamhetsområden även inkluderar park och natur som är mindre än 5 ha. Granskningshandlingen kompletteras också med formuleringar angående hur extrema nederbördssituationer ska kunna hanteras för att undvika översvämningar.*

Stigande hav

Planförslaget anger att lägsta nivå för ny bebyggelse ska vara minst tre meter över havet. Länsstyrelsen bedömer att denna nivå i de flesta fall inte är tillräcklig. Då havets medelvattennivå kan stiga 1,1

m enligt RCP 8.5 till år 2100 enligt IPCC och högsta beräknade havsvattenstånd för Malmö, har beräknats till 1,78 m enligt SMHI, saknas marginaler för vinduppstuvning och vågpåverkan i detta tidsperspektiv. När ny bebyggelse och infrastruktur planeras är det enligt Länsstyrelsens uppfattning rimligt att ta höjd för ett längre tidsperspektiv än år 2100 eftersom havsnivåerna kommer att fortsätta stiga. Under 2019 har IPCC också tagit fram scenarier för stigande medelvattennivå fram till år 2300. Det är också viktigt att ha med sig att IPCC:s klimatscenarier inte kan betraktas som värsta scenario. Exempelvis anger amerikanska Noaa att det är 17% sannolikhet att havets medelvattennivå kan stiga mer än 1 m fram till år 2100 enligt klimatscenario RCP 8,5. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att lokaliseringsprövningen använder sig av försiktighetsprincipen och beaktar bebyggelsens förväntade livslängd, scenarier för havsnivåer enligt RCP 8.5 och värre samt till kombinationseffekter av vinduppstuvning, vågpåverkan, vattennivåer i vattendrag, och regnhändelser.

Eftersom markanvändningskartan föreslår ny bebyggelse inom riskområden för översvämning och det finns mycket befintlig bebyggelse och verksamheter inom sådana riskområden anser Länsstyrelsen att det är synnerligen angeläget att arbetet med den strategiska planen för skydd mot höjd havsnivå som nämns i samrådshandlingen påbörjas snarast. Länsstyrelsen vill också påminna om vikten av att en sådan plan redovisar och beaktar motstående intressen. För att en sådan plan ska kunna vara ett underlag för att säkerställa att marken är lämplig för bebyggelse bör den utgöra en del av översiktsplanen och föreslagna åtgärder behöver vara preciserade, effektbeskrivna och genomförbara.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad arbetar med att ta fram en strategi för kustskydd som ska visa hur Malmö ska kunna bevaras och utvecklas som kuststad. Syftet med strategin är att ge kommunens syn på klimatet och översvämningsrisk. Därutöver syftar strategin till att visa hur översvämningsrisk från havet ska hanteras i stadens fysiska planering samt hur Malmös befintliga bebyggelse kan skyddas. Strategins utgångspunkt är att klimatanpassningen ska ske genom samhällsekonomiskt lönsamma och successiva åtgärder utifrån kontinuerligt ökande kunskap så att osäkerhetsmarginalerna för investeringar minskar. Strategi för kustskydd ska ge förutsättningar för en god lämplighetsprövning i planering och genomförande, i översiktsplanering, detaljplane- och exploateringsprocessen samt bygglov, utifrån kustskyddsproblematik. De delar av Strategi för kustskydd som hanterar strategisk planering ska införlivas i översiktsplanen för att tydliggöra strategidokumentets verkställighet. Strategin ska, i samband med översiktsplanens aktualitetsförklaring, kontinuerligt ses över, utvärderas och revideras utifrån eventuella förändringar i IPCCs rapporter och andra klimatstrategiska beslut. Malmö stads kustskyddsarbete utgår ifrån vilket juridiskt ansvar och skyldigheter som kommunen har och inte har. Det juridiska och ekonomiska ansvaret för att skydda fastigheter mot översvämning och erosion till följd av klimatförändringarna ligger i huvudsak på respektive fastighetsägare, enligt Klimatanpassningsutredningens betänkande Vem har ansvaret? (SOU 2017:42). För att bevara Malmös befintliga bebyggelse kommer på lång sikt sammanhängande skydd utmed hela Malmös kust att behövas. För att så långt som möjligt skapa förutsättningar och rådighet för ett genomförande av ett sådant skydd har kusten analyserats utifrån Malmö stads klimatunderlag. Resultatet av analysen är ytbehov samt förslag till etappbyggnad av skyddet. Malmö stads klimatunderlag baseras på SMHI medianvärde i klimatdata utifrån IPCC RCP 8,5 tillsammans med en tillfällig höjd havsnivå, sk extremhändelse, med en återkomsttid på 200 år. Malmö stad har av denna anledning för avsikt att i nuvarande strategi för kustskydd med planeringsunderlag ha tidsperspektivet till och med år 2100. Arbetet med strategin har inneburit att granskningshandlingen har reviderats till att ny bebyggelse ska vara minst 3,2 meter över havet, vilket är ett minimimått som behöver prövas vid den enskilda planläggningen. Ett markreservat för kustskydd kommer på sikt att införas i översiktsplanen och då ges ytmässiga förutsättningar för de skyddsåtgärder som behövs för att skydda den befintliga bebyggelsestrukturen långsiktigt.*

Strategier för klimatanpassning - övrigt

Länsstyrelsen är positiv till övriga punkter i strategierna för klimatanpassning såsom koordinering av VA-systemet och påverkan på hamnverksamheten samt att kommunen verkar för att åtgärder som minskar effekterna av skyfall vidtas på kvartersmark.

Kända intressekonflikter

Länsstyrelsen noterar också att det ser ut som att markanvändningskartan anger ny blandad stadsbebyggelse inom området norr om Bäckaforsvägen i Klagshamn som tidigare har upphävts av Länsstyrelsen bl.a. med hänsyn till risk för översvämning. Länsstyrelsen anser fortfarande att en lokalisering av bebyggelse inom detta område är olämplig med hänsyn till bl.a. risken för översvämning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad studerar lösningar för att avhjälpa de frågeställningar som länsstyrelsen framfört i samband med upphävandet av detaljplanen.*

Ras, skred och erosion

Då kommunen i översiktsplanen ska redovisa sin syn på, hur på risken för skador på den byggda miljön, som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra, efterlyses en tydlig redovisning och vägledning också för ras, skred och erosion.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med riktlinjer för att minska erosion längs vattendragen. Utredningar och planering utifrån en lång rad aspekter av klimatskydd och klimatanpassning pågår och kommer att fortgå under lång tid framöver där slutsatser successivt lyfts in i översiktsplanen och andra styrdokument.*

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen efterlyser en beskrivning av vilka vattenförekomster som berörs av planförslaget, en beskrivning av hur planförslaget påverkar dessa samt hur *ÖP Malmö* bidrar till att miljökvalitetsnormerna kan följas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *De vattenförekomster som berörs av planen kommer att nämnas i granskningshandlingens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Exempelvis omnämns Malmö hamn, Sege å, Risebergabäcken m.fl. I miljökonsekvensbeskrivningen föreslås också att ett åtgärdsprogram för vatten ska tas fram för att få ett samlat grepp om hur staden hanterar dessa frågor.*

Miljökvalitetsnormer för luft

Länsstyrelsen efterlyser kommunens bedömning av hur *ÖP Malmö* bidrar till att miljökvalitetsnormerna kan följas. Malmö stad har utmaningar för att innehålla miljökvalitetsnormerna för luft vilket gör det särskilt angeläget att redovisa kommunens strategi för hantering av miljökvalitetsnormerna för luft.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad har under de senaste åren vidtagit flera insatser för att bidra till att miljökvalitetsnormerna för luft kan följas, bland annat med hjälp av tidigare åtgärdsprogram tillsammans med Länsstyrelsen. Luftkvaliteten har förbättrats avsevärt vilket bland annat redovisas i statusbeskrivningen Luften i Malmö som miljöförvaltningen tar fram årligen. Med smalare gator i kombination med intensiv trafik kan det finns en liten risk för enstaka överskridanden. Detta har kommunen i åtanke och bevakar aktivt i detaljplanesammanhang. Hur översiktsplanen bidrar till att miljökvalitetsnormerna för luft kan följas beskrivs mer ingående i granskningshandlingens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.*

Hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen konstaterar att när staden byggs tätare blir frågor om hälsa, säkerhet och risken för olyckor extra viktiga att hantera.

Blandad stad och verksamheter

Olika verksamheter har olika omgivningspåverkan och riskbild och Länsstyrelsen menar att det är i översiktsplanen som frågan om markens lämplighet på en övergripande nivå ska prövas och ge vägledning för fortsatt prövning så att den utpekade mark- och vattenanvändning ska kunna genomföras. Översiktsplanen utgör således en övergripande lokaliseringsprövning som blir vägledande vid prövningar enligt t.ex. miljöbalken.

I samrådshandlingen anger kommunen, både för befintlig blandad stadsbebyggelse och ny blandad stadsbebyggelse, att *"Det kan finnas platser i blandad stadsbebyggelse där bostäder är olämpliga, till exempel i gränsen till verksamhetsområden eller nära existerande verksamheter som kan innebära störningar"* vidare *"Inom blandad stadsbebyggelse ska inga nya verksamheter etableras som innebär störningar i omgivningen av olika slag, oacceptabla risker för omgivningen eller som är alltför ytkrävande"*. Det framgår inte av handlingarna vilka områden som berörs eller vilka konsekvenserna av detta blir för olika platser i staden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med kartor och riktlinjer som tydliggör vilka områden som berörs och eventuella konsekvenser.*

Miljötillståndens starka rättsverkan

Det är viktigt att översiktsplanen ger en förutsägbarhet för verksamhetsutövare och hur det kan påverka deras verksamheter och eventuella planer på förnyade miljötillstånd. Bolagens eventuella framtida expansion och verksamhetsutveckling kan försvåras eller till och med förhindras om bostäder, skolor och annan störningskänslig markanvändning placeras fel i förhållande till befintliga verksamheter. Verksamheter med laga kraft-vunna tillstånd innebär rättigheter att bedriva verksamhet med en viss omgivningspåverkan enligt givna tillstånd. Länsstyrelsen menar att för verksamheter som är tänkta att vara kvar måste givna tillstånd vägas in i bedömningen om vad som är en fortsatt lämplig markanvändning samt på vilket sätt tillstånden kan vara begränsande för intilliggande bebyggelse och funktioner. En förtätning kan medföra att verksamhetsutövarna måste vidta ytterligare skyddsåtgärder i samband med tillsynsärenden. Detta kan vara skyddsåtgärder som inte var nödvändiga vid tidpunkt för tillståndsgivning.

I ÖP Malmö anges att *"Risker ska i första hand hanteras vid riskkällan och inte genom stora säkerhetsavstånd"* samt att *"Befintliga verksamheter ska kunna fortsätta verka men se till att riskbilden inte ökar"*. Det kan av handlingarna tolkas som att ett stort ansvar faller på verksamhetsutövaren när det gäller riskhantering, om det är så, menar Länsstyrelsen att konsekvenserna av detta tydligt behöver framgå. Länsstyrelsen menar att den övergripande bedömningen av markens lämplighet för föreslagen markanvändning ska göras av kommunen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med riktlinjer om att riskhänsyn, verksamhetsbuller och luftemissioner ska bedömas inom uppmärksamhetsavstånd till farliga eller störande verksamheter samt kartunderlag som visar uppmärksamhetsavstånden.*

Farliga verksamheter

Av samrådshandlingen framgår i kommunens planeringsstrategi gällande farliga verksamheter att enligt kommunens definition av farliga verksamheter ingår endast sådana som kan omfattas av bestämmelserna för farliga verksamheter enligt Lagen om skydd mot olyckor. Länsstyrelsen menar att kommunen i det sammanhanget också behöver fånga upp miljöfarliga verksamheter i miljöbalkens mening.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletterats med ett kartunderlag som visar miljöfarliga verksamheter med uppmärksamhetsavstånd.*

Risk för olyckor

Länsstyrelsen menar att när staden förtätas, med fler bostäder och fler invånare, är det särskilt angeläget att lyfta frågan om konsekvenser av olyckor. Länsstyrelsen menar att kommunen tydligt behöver beskriva och utifrån en risk och konsekvensanalys göra en bedömning och ställningstagande om vad som är rimligt att acceptera när det gäller risken för olyckor (riskacceptans och risktolerans). Länsstyrelsen vill påtala att kommunen behöver väga in konsekvenser av olyckor, även där de kvantitativt bedöms ha en låg sannolikhet.

Varje kommun är skyldig att ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet och kommunens övriga arbete enligt lag om skydd mot olyckor kan vara ett viktigt underlag i arbetet med översiktsplaneringen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad har nyligen tagit fram stödunderlaget Stadsutveckling i industrinära lägen, vilket kommer att länkas till i granskningsförslaget. Det utgör tillsammans med bland annat Handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst viktiga underlag i översiktsplaneringen.*

Seveso-anläggningar

Det är särskilt viktigt att beakta konsekvenserna av allvarliga händelser inom de s.k. Sevesoanläggningarna. Inom Malmö stad finns ett flertal verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen, eller lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och som omfattar verksamheter som hanterar farliga ämnen över vissa mängder. Länsstyrelsen konstaterar att översiktsplanen saknar redovisning av Sevesoklassade verksamheter. T.ex. finns den Sevesoklassade verksamheten AB Stadex centralt i staden, där det föreslås ny blandad stadsbebyggelse i närområdet. Länsstyrelsen har under våren också yttrat sig över *Planprogram för Amiralsgatan och station Persborg* (Lst dnr 402-7400-2020), där frågan om förtätning i närheten av AB Stadex tagits upp.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram en vägledning som beskriver hur storskalig kemikaliehantering och dess risker kan hanteras vid etablering av de storskaliga kemikaliehanterande verksamheterna och exploatering i nära anslutning till dessa.
https://www.msb.se/sv/publikationer/samhallsplanering-och-riskhantering-i-anslutning-till-storskalig-kemikaliehantering/

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med underlag som pekar ut farliga och miljöfarliga verksamheter med uppmärksamhetsavstånd, samt riktlinjer för att ny exploatering inom blandad stadsbebyggelse ska bedöma riskhänsyn, verksamhetsbuller och luftemissioner inom uppmärksamhetsavstånden.*

Kända intressekonflikter

Länsstyrelsen har erfarenhet av att när översiktsplanen är otydlig, saknar vägledning eller inte hanterar förutsättningarna för en tänkt markanvändning på en viss plats är risken stor för att intressekonflikter i kommande prövningar blir mycket svåra eller omöjliga att lösa. Länsstyrelsen erfar t.ex. att en sådan intressekonflikt uppstått i samband med detaljplaneläggning i närheten av Magle Chemoswed AB.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje kring att verksamheter i området så länge som möjligt ska kunna fortgå under omvandlingen och att det kan innebära begränsningar för funktioner inom blandad stadsbebyggelse.*

Föroreningar

Av samrådshandlingen framgår av planeringsstrategin *Bebyggelse – Markföroreningar och farliga verksamheter* att *”Ansvarsfrågor kring markföroreningar ska klargöras i tidiga planeringsskeden, så att marken kan undersökas och föroreningar saneras”*. Länsstyrelsen ser positivt på att frågan kring markföroreningar kommer in i tidiga planeringsskeden, Länsstyrelsen menar däremot att översiktsplanens vägledning skulle behöva omfatta mer än att enbart klargöra ansvarsfrågan. Ansvarsutredningar är en tidskrävande process och i en stad som Malmö leder det ofta till att inget ansvar för föroreningar finns, eller att ansvar finns men enbart till sanering till industriändamål, inte förädling till bostadsändamål.

Länsstyrelsen menar att kommunen i översiktsplanen behöver konkretisera och mer ingående bedöma hur förorenad mark kommer att påverka de områden som pekas ut för ny blandad stadsbebyggelse, men även inom befintlig blandad stadsbebyggelse där förtätning föreslås. Länsstyrelsen noterar att det av MKB:n framgår vilka områden som särskilt behöver beaktas med avseende på förorenad mark. Länsstyrelsen menar att det även behöver framgå som vägledning i själva planhandlingen. Länsstyrelsen menar också att områden med risk för föroreningar med fördel kan redovisas på karta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Markföroreningar är ett betydande miljöproblem i Malmö, främst på grund av tidigare förorenande verksamheter och utfyllnadsmassor i hamn- och industriområden. I granskningshandlingens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning tydliggörs att eventuella markföroreningar ska saneras utifrån tillsynsmyndighetens krav samt att detta är särskilt viktigt att uppmärksamma vid omvandling av tidigare industriområden till blandad stadsbebyggelse vilket exemplifieras med Norra Sorgenfri, Annetorp, Järnvägsverkstäderna i Kirseberg, Nyhamnen och Varvsstaden. Granskningshandlingen kompletteras också med underlagskartor där det framgår var i staden det finns konstaterat förorenad mark, sanerade områden samt undersökningsområden för markföroreningar.*

Farligt gods

Av MKB:n framgår att transportleder för farligt gods kommer att uppmärksammas i kommande skeden av översiktsplanering, samt att då kommer bebyggelsefria avstånd samt minimiavstånd till tät stadsbebyggelse, grundskolor och förskolor att definieras. Länsstyrelsen efterlyser inför granskningen att ÖP Malmö kompletteras med ställningstagande kring hur kommunen avser att hantera de riskfrågor som är kopplade till transporter av farligt gods och definiera vilka hänsynstagande som blir aktuella i kommande planläggning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med uppmärksamhetsavstånd från transportleder med farligt gods med tillhörande riktlinjer kring att särskilda riskanalyser krävs vid exploatering innanför uppmärksamhetsavstånden.*

Buller

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen i *ÖP Malmö* föreslår ett antal övergripande åtgärder på strategisk nivå för att hantera bl.a. bullerproblematiken, som t.ex. omläggning av trafik och omgestaltning av gatumiljön. Utöver det beskrivs bullerproblematiken mycket sparsamt i *ÖP Malmö*. Av MKB:n framgår att trafikbuller är en av det stora utmaningarna i samband med den förtätning som *ÖP Malmö* innebär. Vidare finns det också övergripande resonemang om hur detta kan hanteras. Länsstyrelsen menar att det även av själva planbeskrivningen för *ÖP Malmö* tydligt bör framgå var det finns en bullerproblematik och hur kommunen avser att hantera detta vid kommande planläggning och lovgivning.

Under den prioriterade inriktningen *Verka för en hälsosam stad* framgår att områden med låga bullernivåer är sällsynta och behöver bli fler. Länsstyrelsen ser fram mot att kommunen utvecklar sina resonemang i *ÖP Malmö* om hur kommunen avser att arbeta för att dessa områden ska bli fler.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med riktlinjer för att möjliggöra fler områden med en god ljudmiljö. Ett exempel gäller olika åtgärder för huvudgator och trafikleder för att minska bullernivåerna i angränsande områden. Ett annat exempel gäller ny exploatering inom blandad stadsbebyggelse där bullerdämpande kvartersstrukturer ska väljas om bullerutsatta lägen inte kan undvikas. Granskningshandlingen innehåller också platsspecifika riktlinjer för olika områden med en befintlig bullerproblematik.*

Strandskydd

Länsstyrelsen vill påminna om att strandskydd inträder när en äldre detaljplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan (7 kap. 18 g § MB och 10 a § i lag om införande av MB) och en prövning mot strandskyddsbestämmelserna måste göras. Länsstyrelsen menar att det är lämpligt att det i *ÖP Malmö* anges inom vilka områden detta kan vara särskilt relevant. Länsstyrelsen menar också att det är lämpligt att kommunen i översiktsplanen redovisar vilka områden som omfattas av strandskydd.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strandskydd kommer att redovisas som ett kartunderlag till granskningsförslaget där det också framgår att strandskyddet automatiskt återinträder när en detaljplan upphävs eller ersätts i de kustavsnitt där strandskyddet i nuläget är upphävt. Översiktsplanen föreslår ingen bebyggelse inom strandskyddade områden. Stadsbyggnadskontoret delar länsstyrelsens syn på att det vore lämpligt att redovisa de områden där strandskyddet är upphävt och tar tacksamt emot ett sådant underlag.*

Samordning mellan kommuner

I *ÖP Malmö* tydliggör kommunen väl stadens roll i sitt sammanhang, regionalt, nationellt och internationellt. I den fortsatta processen menar Länsstyrelsen att kommunen behöver synliggöra samordningen med översiktsplaneringen i Skånes övriga kommuner, det gäller särskilt den bebyggelseutveckling som föreslås utanför Yttre ringvägen samt konsekvenser av användningen av kommunens havsområde.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad har en kontinuerlig dialog med kommunerna i närområdet. Det finns ett flertal samarbetsforum där kommunerna samverkar i långsiktiga planeringsfrågor. Mest aktivt är MalmöLundregionen där tolv kommuner i sydvästra Skåne ingår. Malmö stad avser att fortsatt utveckla nya samarbetsformer för en god regional samplanering. I arbetet med framtagandet av översiktsplanen har särskilda dialoger förts individuellt med de angränsande kommuner som främst berörs av översiktsplanen.*

Det framgår inte av länsstyrelsens yttrande vilka aspekter av föreslagen bebyggelseutveckling utanför Yttre Ringvägen som inte är tillräckligt samordnad med översiktsplaneringen i Skånes övriga kommuner.

Länsstyrelsens råd

Behov av mark för bostäder och verksamheter

Enligt 4 § BFL, *Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar* ska kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 punkt PBL. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL (2 kap. 3 § 5 punkt PBL). Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska därmed vara ett underlag för att kunna motivera varför ny mark tas i anspråk i bland annat översiktsplaneringen.

Länsstyrelsen konstaterar att planförslaget tar upp riktlinjerna för bostadsförsörjning från 2018 men att kopplingen mellan behoven i riktlinjerna och markanspråken i planförslaget är svåra att läsa ut. Länsstyrelsen rekommenderar därför kommunen att förtydliga kopplingen mellan behoven i riktlinjerna till de markanspråk på 50 000 bostäder som pekas ut i översiktsplanen.

Länsstyrelsen konstaterar vidare att riktlinjerna sträcker sig till 2022 medan planförslaget har 2040 som tidshorisont. Länsstyrelsen rekommenderar därför kommunen att resonera om diskrepansen i

kommande planförslag samt att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen senast när de nuvarande löper ut 2022.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett underlag som förtydligar den förväntade kapaciteten för bostäder i utpekade utbyggnadsområden.*

Gällande riktlinjer för bostadsförsörjning anger de att bostadsbyggandet måste gå i takt med befolkningsökningen. Av riktlinjerna framgår att de kvantitativa behoven av nya bostäder är samstämmigt med kapaciteten i gällande översiktsplan. Därmed framgår sambandet mellan riktlinjerna och översiktsplanen, såväl den gällande som den nu föreslagna. Det finns inget motsägelsefullt i hur behoven på kort och lång sikt redovisas i riktlinjerna respektive i översiktsplanen. Att riktlinjerna och översiktsplanen har olika tidshorisonter är ett uttryck för att det finns behov av redovisning både på kort och på lång sikt.

För närvarande pågår framtagande av nya riktlinjer för bostadsförsörjning enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Målsättningen är att riktlinjerna ska antas under 2022 och gälla till 2026. Riktlinjerna kommer att baseras på den prognosticerade demografiska utvecklingen, behovs- och marknadsanalyser. Det finns i nuläget ingenting som tyder på att utvecklingen på bostadsmarknaden och Malmös befolkningstillväxt skulle föranleda andra ställningstaganden avseende kapacitetsbehov på lång sikt i översiktsplanen.

Länsstyrelsen kan av handlingarna inte utläsa någon uppgift om hur många bostäder som kommunen bedömer kan tillkomma inom områden som är utpekade för ny blandad stadsbebyggelse samt hur stor del av bostadsbehovet som skulle kunna tillgodoses genom förtätning av befintlig blandad stadsbebyggelse. T.ex. framgår det inte heller hur stor andel av bostäderna som behöver tillkomma som tar oexploaterad mark i anspråk (se vidare under rubriken *Ianspråktagande av jordbruksmark* nedan). Länsstyrelsen menar att utan ovanstående redovisning är det svårt att bedöma om de markanspråk som pekas ut är rimliga för planperioden. En redovisning av ovanstående skulle också ge en tydligare bild av konsekvenserna mellan planförslaget och de alternativ som presenteras i MKB:n.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett underlag där det framgår vilken kapacitet gällande bostäder och arbetsplatser som finns i kommunens respektive utbyggnadsområden.*

Behov av mark för verksamheter

Av *ÖP Malmö* framgår det att nya verksamhetsområden bl.a. behövs för att kunna omvandla äldre centralt belägna verksamhetsområden till blandad stadsbebyggelse. Vidare framgår det att möjligheten att förtäta stadens yttre verksamhetsområden ska undersökas. Länsstyrelsen saknar i *ÖP Malmö* kommunens bedömning av hur behovet av mark för verksamheter ser ut. Ett antal nya verksamhetsområden pekas ut, företrädesvis på oexploaterad mark (se vidare under rubriken ianspråktagande av jordbruksmark nedan). Länsstyrelsen saknar också kommunens bedömning av vilken typ av verksamheter som det finns behov av att hitta ny mark för. Länsstyrelsen råder kommunen att tydliggöra detta i granskningshandlingen. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen avser att undersöka möjligheten till att förtäta befintliga verksamhetsområden och uppmuntrar kommunen till att studera hur stor del av behovet av mark för verksamheter skulle kunna tillgodoses på detta vis.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett underlag där det framgår vilken kapacitet gällande arbetsplatser som finns i kommunens respektive utbyggnadsområden, vilket inkluderar nya stora verksamhetsområden. Granskningshandlingen kompletteras också med ett underlag gällande vilka typer av verksamheter som är mest lämpliga i kommunens olika verksamhetsområden. Malmö stad arbetar parallellt med att utreda vilket behov det finns av nya verksamhetsområden inom kommunen och eventuella behov av ytterligare verksamhetsområden.*

Ianspråktagande av jordbruksmark

Det ligger i Länsstyrelsen uppdrag att verka för att nationella mål får genomslag. Detta har bl.a. inneburit ett tydligt ställningstagande för en begränsad exploatering av jordbruksmark, samt ett mer effektivt utnyttjande av den mark som ändå exploateras. *Hållbara transporter i Skåne* och *Hushållning med Skånes mark-och vattenresurser* är två av de fem största utmaningarna för miljöarbetet i länet (*Skånska åtgärder för miljömålen, Regionalt åtgärdsprogram för miljökvalitetsmålen 2016-2020* (Länsstyrelsen Skåne 2016:16).

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen genom ambitionen att bygga en tätare stad sparar jordbruksmark. Länsstyrelsen konstaterar dock att *ÖP Malmö* föreslår markanspråk på jordbruksmark. Länsstyrelsen efterlyser inför utställningen att kommunen motiverar behovet av att ta i anspråk jordbruksmark relaterat till bestämmelserna i miljöbalken, dvs kommunens bedömning av att exploateringen av jordbruksmark utgör ett väsentligt samhällsintresse enligt 3 kap. 4 § MB. Det gäller framförallt för jordbruksmarken utanför Yttre ringvägen (så som nya områden för verksamheter och ny blandad stadsbebyggelse) men även för jordbruksmark innanför Yttre ringvägen. Länsstyrelsen menar att det bör framgå hur kommunen avser att bebygga och använda den oexploaterade mark som man anser är motiverad att ta i anspråk så att de kan ske på ett långsiktigt hållbart sätt för att följa nationella och regionala mål. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunens ställningstagande och motiv tydligare beskrivs i översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med platsspecifika riktlinjer som beskriver vilka behov som finns kopplade till respektive område, samt ett underlag gällande vilka typer av verksamheter som är mest lämpliga i kommunens olika verksamhetsområden. I granskningsförslaget har storleken på markanspråk för jordbruksmark utanför Yttre Ringvägen ökat jämfört med gällande översiktsplan samt samrådsförslaget. Främst har ytor för nya verksamhetsområden i Glostorp minskat eller utgått, samt delvis vid Lockarp. Verksamhetsområdet Ingvalla, söder om Vintrie trafikplats, har istället vuxit. Den sammanlagda ytan med nya verksamhetsområden utanför Yttre Ringvägen har totalt sett minskat med ca 17 ha till förmån för bevarandet av jordbruksmark. Förutom att minska exploateringen av jordbruksmark innebär omfördelningen en oförändrad kapacitet för arbetsplatser då Ingvalla förväntas kunna locka mer personalintensiva verksamheter.*

Social hållbarhet

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen så tydligt lyfter fram barnkonventionen samt de globala målen som centrala i översiktsplanen. Agenda 2030 står för såväl ett folkhälso-, jämställdhets och rättighetsperspektiv. Malmö stad har identifierat att god folkhälsa är en förutsättning för en positiv utveckling för välfärd och för tillväxt. Dessutom nämns det att hälsa, barnperspektiv och jämställdhet genomsyrar allt.

En möjlig utveckling är att ännu tydligare belysa den centrala utgångspunkten i Agenda 2030; *Leave no one behind.* På så sätt skulle det bli ännu tydligare hur grupper som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda avses bli involverade i utvecklingsarbetet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras för att tydligare belysa den centrala utgångspunkten i Agenda 2030, inklusive en Hållbarhetsbedömning som grundas på Agenda 2030.*

Barnrättsperspektivet lyfts genomgående i *ÖP Malmö* och betydelsen av barnkonsekvensbedömningar understryks. Länsstyrelsen menar att det också vore värdefullt att synliggöra om barns ges möjlighet att delta och ha inflytande i samrådsprocessen. Länsstyrelsen kan inte heller se att ungdomar berörs så tydligt. Förslag på utvecklingsområden som kan lyftas utifrån ett ungdomsperspektiv är: platser för unga där de kan umgås, trygghetsaspekter utifrån ungdomsperspektiv, kollektivtrafik som passar ungdomars behov och önskemål.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Barn och ungdomars perspektiv har integrerats i hela översiktsplanen och genomsyrar prioriterade inriktningar, strategier och riktlinjer. Samrådshandlingen har presenterats och workshops*

har hållits för många ungdomar, bland annat elevråd på högstadieskolor samt för 240 av Malmö stads sommarpraktikanter i åldrarna 15–19 år. Slutsatser från genomförda workshops har sammanställts och fungerat som underlag till framtagandet av granskningshandlingen. Några av de viktigaste slutsatserna är följande:

- *Många ansåg att det behövs bostäder som fler har råd med och att segregeringen är ett problem som bör motverkas.*
- *Många ansåg att Malmö behöver minska sin miljöpåverkan.*
- *Många ansåg det fördelaktigt att hålla staden tät för att göra det enkelt att cykla och gå samt undvika att bygga på jordbruksmarken. Samtidigt uttrycktes en oro över att staden kan bli för tät och trängsel associerades delvis med sociala problem och stök. Många såg det som troligt att fina kvalitéer som grönska och mötesplatser skulle försvinna om staden blev tätare. Ökade köer och trängsel i trafiken nämndes som en ytterligare negativ aspekt av att bygga ut genom förtätning.*
- *Vid många tillfällen nämndes bristen på mötesplatser för lite äldre ungdomar – ca 16 år och uppåt.*

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen ser behovet av att förbättra tillgänglighet i det offentliga rummet för personer med olika funktionsnedsättningar. Länsstyrelsen vill lyfta fram att ett sätt att göra detta på är att vid nybyggnation tillämpa principen om *universell utformning*, då inkluderas fler och behov av att göra anpassningar i efterhand minskar. Ett annat sätt är att försäkra sig om att samrådsunderlaget är tillgängligt för alla. Utöver barn finns det även andra grupper som risker att inte få sina rättigheter tillgodosedda (exempelvis personer med funktionsnedsättning), de behöver nås och göras delaktiga i samrådsprocessen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en skrivning om universell utformning. Granskningsförslaget har också genomgått en tillgänglighetskontroll. Samrådsförslaget presenterades för Malmö stads funktionsstödsnämnd som dessutom är en viktig remissinstans för översiktsplanen. Malmö stads råd för funktionshinderfrågor är en annan viktig remissinstans. Malmö stads funktionsstödsförvaltning har varit delaktig i framtagandet av granskningsförslaget.*

Hänsyn till kulturmiljövärden

Det är positivt att *Stadens arkitektur och kulturmiljö* finns med som en planeringsstrategi, översiktsplanen saknar dock stöd för att prioritera mellan motstående intressen. För så väl innerstaden som för landsbygden hade det varit önskvärt med förtydliganden kring vilka intressen som ska vägas tyngst inom olika områden.

I MKB:n står det att ”*Översiktsplanens strategier anger att kulturmiljö och landskapsbild alltid ska beaktas för att minimera negativ påverkan*”. Länsstyrelsen kan inte se i vilka strategier detta har vägts in eller för vilka geografiska områden detta är aktuellt. Slutsatserna i MKB:n exempelvis ”*för att förebygga negativ påverkan inom särskilt värdefulla områden ska särskild uppmärksamhet ska ägnas åt kulturhistoriska värden i samband med detaljplaner och bygglovbeslut*” bör arbetas in i översiktsplanens strategier och med fördel konkretiseras för att ge bättre vägledning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett kartunderlag med Uppmärksamhetsområden för kulturhistoriskt värdefulla miljöer med tillhörande riktlinjer. Som underlag till översiktsplanen finns beskrivningar av respektive områden i kartan för en bättre vägledning i kommande planeringsled. Kopplat till den kommunövergripande översiktsplanen finns också den tematiska fördjupningen Arkitekturstaden Malmö som fungerar som en vägledning för hur stadens arkitektoniska kvaliteter ska bevaras, stärkas och utvecklas, samt hur olika byggprojekt kan bidra till att Malmö blir en nära, tät, grön och blandad stad.*

Arkeologi och fornlämningar

Översiktsplanen saknar redovisning av eller kommentarer kring det arkeologiska läget i kommunen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett kartunderlag med fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar.*

Hänsyn till naturvärden

I *ÖP Malmö* finns hänvisning till kommunens *Naturvårdsplan.* Länsstyrelsen menar att kommunen i översiktsplanen bör visa vilka områden och strategier som lyfts fram i *Naturvårdsplanen* samt hur dessa vägts samman eller inte med föreslagen exploatering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med kartunderlag som visar områden utpekade i Naturvårdsplanen. Underlaget uppdateras när den nya naturvårdsplanen antas. Strategier gällande gröna och blå miljöer, samt biologisk mångfald ligger i linje med naturvårdsplanens mål och för mer detaljer hänvisas det till gällande naturvårdsplan.*

Områdesskydd enligt miljöbalken

Naturreservat

Översiktsplanen saknar redovisning av vilka områden i kommunen som omfattas av naturreservat.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med kartunderlag som visar områden som omfattas av naturreservat.*

Biotopskydd och artskydd

Översiktsplanen bör kompletteras med information och beskrivning vad gäller artskyddsförordningen och de generella biotopskyddsområdena. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att förslagna nya utbyggnadsområden, eventuellt kan komma att beröra generella biotopskyddsområden, tex området öster om Dala och områdena runt Klagshamn. Kommunen bör i ett tidigt skede beakta och ta hänsyn till dessa. Det är angeläget att tydliggöra detta ifall genomförandet är beroende av att dispenser beviljas. Vidare bör artskyddsfrågan klargöras och vid behov utredas för samtliga nya exploateringsområden som föreslås, och MKB bör upprättas i de fall där föreslagen exploatering berör hotade arter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad avser alltid följa gällande lagar och förordningar, så även det generella biotopskyddet och artskyddsförordningen, varför det bedöms överflödigt att ta upp detta i översiktsplanen. En av ÖP:s strategier säger att naturvärdesinventeringar ska genomföras i tidiga skeden i stadsplaneringsprocessen, och i dessa kommer det framgå om planerad exploateringen kan komma att påverka skyddade arter eller biotoper. Kommande planeringsled med en annan detaljeringsgrad och en kortare planeringshorisont är en lämpligare detaljnivå för detta.*

Konsekvensbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) ska identifiera och beskriva miljöförhållandena som kan komma att påverkas betydligt, relevanta miljöproblem som har samband med naturområden som avses i 7 kap miljöbalken (MB) eller ett annat område av särskild betydelse för miljön samt hur relevanta miljökvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i planen. MKB ska redovisa de i planförslaget gjorda valen i förhållande till möjliga alternativ, samt jämfört med ett realistiskt nollalternativ. Länsstyrelsen menar att slutsatser, vägledning och åtgärder som framkommit av MKB:n även tydligt ska framgå av själva planbeskrivningen för *ÖP Malmö.*

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontorets uppfattning är att översiktsplanens nollalternativ utgår från att gällande planer fortsätter att gälla, då det är nollalternativ som är realistiskt möjligt. MKB:n*

redovisar därför flera andra olika kompletterande alternativ för stadens stadsutvecklingsmöjligheter och för resonemang kring både negativa och positiva effekter utifrån de olika alternativen. I granskningshandlingen har justeringar gjorts för att tydligare väva samman MKB:n med planbeskrivningen i översiktsplanen.

Betydande miljöpåverkan

I MKB:n beskrivs konsekvenser på en strategisk nivå då den baseras på samrådshandlingen som utgörs av Planstrategin. I MKB:n anges att betydande miljöpåverkan bedöms utifrån sitt sammanhang, alltså hela översiktsplanen. Det vill säga att påverkan i ett lokalt sammanhang inte behöver betyda att hela översiktsplanens påverkan är betydande. Länsstyrelsen vill inför det fortsatta arbetet med *ÖP Malmö*, då planeringsriktlinjer för olika områden kommer arbetas fram, påminna kommunen om att konsekvenserna kan beskrivas på olika detaljeringsnivå beroende på vilka aspekter som undersöks. Länsstyrelsen menar också att det är angeläget att det framgår av MKB:n var det finns risk för betydande miljöpåverkan lokalt vid ett genomförande av översiktsplanen. Länsstyrelsen vill också uppmärksamma att betydande miljöpåverkan lokalt på flera platser sammantaget kan ge en betydande miljöpåverkan, därtill kommer också risken för kumulativa effekter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret ser en risk med att peka ut områden där MKB:er kan bli aktuella vid genomförande av översiktsplanen. Det skulle kunna tolkas som att det enbart är där det finns ett behov av MKB vilket kan riskera att leda till att MKB förbigås vid sådana tillfällen där området inte är utpekat i översiktsplanen trots att det kan finnas anledning att ta fram MKB. Översiktsplanens MKB avser därmed inte att, utöver de redan generellt utpekade områdena, särskilt peka på specifika områden där MKB:er kan komma att bli aktuellt i samband med kommande prövningar och planläggning.*

Avgränsning av betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att de aspekter av översiktsplanen som sammantaget bedöms ha betydande miljökonsekvenser är effekter av trafik och transporter i kombination med att staden byggs tätare. Kommunen menar att strategin att bygga en mer koncentrerad stad totalt ger en minskad miljöpåverkan, men att den täta staden lokalt dock kan ge problem med buller och utsläpp till luft och vatten som kan innebära att människor utsätts för betydande miljöpåverkan. Vidare anges också att existerande markföroreningar kan innebära en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen menar att det finns ytterligare aspekter som sammantaget skulle kunna medföra en betydande miljöpåverkan. Det gäller till exempel påverkan på kulturmiljö. Länsstyrelsen menar att MKB:n även behöver belysa hur vilken påverkan som planen kan medföra på kulturmiljövärden, att bygga en tätare stad kan i hög grad påverka dessa värden. Men även den bebyggelse som föreslås utanför Yttre ringvägen kan innebära konsekvenser för dessa värden. Länsstyrelsen menar också att det kan finnas risk för betydande miljöpåverkan på naturvärden, framförallt i havsområdet och kustområdet söder om Yttre ringvägen. Konsekvenserna av risk för översvämning och risken för olyckor är också aspekter som skulle kunna medföra en betydande miljöpåverkan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Kulturmiljö kan påverkas negativt av att staden förtätas, eller lyftas fram och förtydligas. Därför lyfts det också fram i MKB:n vikten av att byggnation anpassas till befintlig karaktär och hänvisar bland annat till det tematiska tillägget Arkitekturstad Malmö, som innehåller verktyg för att kunna tillgodose möjligheter och minimera negativa effekter vid förtätning.*

Det framgår också i översiktsplanen och i Arkitekturstaden Malmö att förändring och komplettering med ny bebyggelse i existerande stadskaraktärer och i de olika landskapstyperna och dess byar ska ske med kunskap om och hänsyn tagen till platsens särdrag och existerande kvaliteter. Förtydliganden har gjorts i granskningshandlingens MKB.

Naturvärden har inkluderats i MKBn avseende miljöpåverkan utifrån havsnivåhöjning och översvämningsrisk.

Även om kommunen i *ÖP Malmö* fokuserar på att bygga staden inåt, menar Länsstyrelsen att bedömningen av aspekten hushållning med mark behöver fördjupas då det faktiska förslaget innebär att oexploaterad mark tas i anspråk.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens planeringsprinciper är att Malmö ska växa inåt och att kommunens övriga orter ska kompletteringsbebyggas så att alla orter utvecklas som livaktiga, attraktiva boplatser med förutsättningar för service och samhällsutbud. Redan befintlig service, samhällsfunktioner och infrastruktur ska nyttjas så resurseffektivt som möjligt. Omvandling av redan ianspråkstagen mark och förstärkning till befintliga bebyggelsestrukturer prioriteras tydligt före exploatering av oexploaterad mark. MKBn har förtydligats utifrån detta.*

Elnät och IT-infrastruktur

Inom kommunen finns en ledning tillhörande transmissionsnätet för el, ledningen bör redovisas i *ÖP Malmö*.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett kartunderlag som visar befintliga kraftledningar i kommunen.*

En väl fungerande och utbyggd IT-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning behöver IT-infrastrukturen synliggöras samhällsplaneringsprocessen på både regional och kommunal. Lagändringen i PBL från maj 2011, stärker även detta. *ÖP Malmö* bör därför redovisa tillgång och förutsättningar för en väl utbyggd IT-infrastruktur i hela kommunen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *IT-infrastrukturen ingår som en viktig del i Malmös utveckling, men redovisas inte separat i översiktsplanen.*

MSA-områden kring flygplatser och samråd om höga objekt

Kommunen berörs av den s.k. MSA-påverkande ytan (skyddsområde på 60 km kring flygplats där flygplanen påbörjar den sista delen av inflygningen) för Malmö-Sturup och Ljungbyheds flygplatser. Flygtrafiken rör sig med fastställda marginaler över den MSA-påverkande ytan, vars höjd är samma som högsta hinder inom ytan. Nya hinder kan ha en negativ inverkan på flygtrafiken. Av *ÖP Malmö* bör framgå att lokalisering av höga byggnader/föremål (exempelvis vindkraft) inom den MSA-påverkande ytan ska samrådas med berörd flygplats.

Länsstyrelsen menar att det i *ÖP Malmö* bör nämnas vad som gäller för flyghinder för den civila luftfarten. För civil luftfart gäller att alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras. Samråd kring höga objekt bör även ske med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) gällande eventuell påverkan på radiokommunikationssystemet RAKEL. Detta gäller konstruktioner högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med information i ställningstagande och beskrivning för Riksintresse för civil luftfart.*

Totalförsvarets civila delar

Samhällets beredskap bör framgå i översiktsplanen i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller reservvattentäkter och viktig infrastruktur i övrigt. Kommunens tillgång till befintliga skyddsrum är en sådan fråga som kan belysas i översiktsplanen, de är också ett allmänt intresse enligt 2 kap PBL. Skyddsrummen kan påverkas av ianspråktagande av mark i närheten. En karta över landets skyddsrum finns på https://gisapp.msb.se/apps/kartportal/enkel-karta_skyddsrum/

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att samhällets beredskap i förhållande till det civila försvaret i översiktsplanen är kopplat till vilken robusthet som översiktsplanen tar höjd för och ger vägledning om för att skapa goda fysiska förutsättningar för samhällsservice, el- och vattenförsörjning, verksamheters utvecklingsmöjligheter samt att tillgodose t.ex. riksintresse för kommunikationer. Det är aspekter som översiktsplanen svarar upp till väl. Att peka ut specifika skyddsrum anses inte ligga i nivå med övrigt innehåll i översiktsplanen men granskningshandlingen kompletteras med kommunens ställningstagande kring skyddsrum där det framgår att Malmö stad kommer att lägga fokus på att försöka vidmakthålla befintliga skyddsrum och inte föreslå åtgärder som påtagligt försämrar skyddsrumstillgången.*

Befintliga övningsfält

Husie övningsfält nyttjas av olika förband för övningar med lös ammunition eller övningar utan vapeninsats, t.ex. fordonsutbildningar och gruppering av lednings- och underhållsförband. I översiktsplanens markanvändningskarta benämns Husie övningsfält som existerande park och natur samt ny blandad stadsbebyggelse. Länsstyrelsen menar att det vore lämpligt att benämna detta område som militärt övningsfält i markanvändningskartan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen föreslår ingen exploatering inom det så kallade Robotfältet öster om Yttre Ringvägen. Benämningen existerande park och natur inkluderar områden med höga naturvärden utpekade i Naturvårdplanen där kommunen inte har för avsikt att exploatera. Benämningen existerande park och natur garanterat inte tillgänglighet för allmänheten och försvårar inte för funktionen som militärt övningsfält. Förutom ett framtida godsspår längs Yttre Ringvägen har kommunen inga anspråk på övningsfältet.*

Översiktsplanens koppling till nationella och regionala mål, planer och program

Kommunen ska i översiktsplanen redovisa hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen. Agenda 2030 och barnkonventionen nämns, Länsstyrelsen kan också konstatera att de prioriterade inriktningarna har bäring på flera mål t.ex. de nationella jämställdhetsmålen och folkhälsomålen. Länsstyrelsen uppmanar kommunen att i handlingarna synliggöra hur *ÖP Malmö* tar hänsyn till sådana mål, planer och program som kommunen bedömer har betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen. Länsstyrelsen vill i sammanhanget också lyfta några av det nationella och regionala mål planer och program som är särskilt relevanta för Malmö stads översiktsplanering och som nu inte redovisas i handlingarna.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I granskningshandlingen synliggörs tydligare hur översiktsplanen tar hänsyn till globala, nationella och regionala mål som bedöms ha stor betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.*

De nationella friluftspolitiska målen

Friluftslivet ger oss hälsa, naturförståelse och regional utveckling. Det är utgångspunkten för de tio mål för friluftslivspolitiken som regeringen beslutade om i december 2012. Bland annat friluftsmålet

om tillgång till natur för att kunna bedriva friluftsliv handlar om att samhällsplanering och markanvändning tar hänsyn till friluftslivets behov av tillgång till attraktiva natur- och kulturlandskap. Målet innebär bland annat att

- andelen översiktsplaner som behandlar och visar tillgången till natur- och kulturlandskap med olika upplevelsevärden i hela kommunen ökar och uppdateras kontinuerligt.
- friluftslivets behov av tillgång till attraktiva natur- och kulturlandskap säkerställs genom hållbart brukande, fysisk planering och bevarande.

De friluftslivspolitiska målen är särskilt relevanta i Malmö, och Skåne som helhet, då tillgången till allemansrättslig mark är begränsad. Planhandlingarna bör tydliggöra hur genomförandet av *ÖP Malmö* bidrar till att friluftsmålen uppnås.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med strategier och riktlinjer som på olika sätt svarar upp till de friluftspolitiska målen utan att direkt hänvisa till målen. I granskningshandlingen föreslås en kraftig utökning av naturområdet kring Husie mosse österut för att säkra framtida tillgång till större naturområden i östra Malmö.*

Klimat- och energistrategi för Skåne

I juni 2018 antog Riksdagen ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige som innehåller nya klimatmål, en klimatlag och ett klimatpolitiskt råd. Aktuell Klimat- och energistrategi för Skåne *Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne* beslutades 2018 och innehåller regionala mål- och åtgärder för klimat- och energiarbetet i länet fram till år 2030. Planhandlingarna bör synliggöra hur strategierna i *ÖP Malmö* relaterar till ovanstående.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att hänvisa till kommunens energistrategi som förväntas bli antagen under 2022. I väntan på antagandet kommer översiktsplanen att hänvisa till gällande energistrategi där visionen för 2030 är att hela Malmö som geografiskt område försörjs till 100 procent av förnybar och återvunnen energi.*

Naturvårdsstrategi och Grön infrastruktur

Vägen till biologiskt rikare Skåne – Naturvårdsstrategi för Skåne antogs juni 2015, är en strategi som lyfter fram vikten av att skydda de värdefullaste områdena och öka hänsynen i vardagslandskapet. De åtgärder som krävs för genomförandet av strategin redovisas i den regionala Handlingsplanen för grön infrastruktur i Skåne som består av en kunskapsdel ”Grön infrastruktur i Skåne - nulägesbeskrivning 2020” med kartor samt en åtgärdsdel ”Insatsområden för grön infrastruktur 2019-2030. Aktuell period; 2019-2022”.

Åtgärdsdelen i handlingsplanen antogs i december 2018 och utgår ifrån och bygger vidare på det regionala åtgärdsprogrammet *Skånska åtgärder för miljömålen 2016- 2020*. Det har identifierar 8 insatsområden och 75 åtgärder för att stärka landskapets biotoper, strukturer, element och naturområden i land- och vattenmiljöer, inklusive i tätortsnära områden, som tillsammans skapar ett ekologiskt sammanhang och som utgör förutsättningen för att bevara landskapets biologiska mångfald och främja ekosystemtjänster. Aktuella dokument för grön infrastruktur i Skåne hittas under på ”Grön infrastruktur” Länsstyrelsens hemsida och i Planeringskatalogen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Nämnda dokument är viktiga underlag som kommunen använder i översiktsplaneringen och annan planering. De i kombination med egna analyser och karteringar ger kommunen underlag gällande avvägning för vilka miljöer och artgrupper som ska prioriteras i arbetet med kommunens gröna infrastruktur. Granskningshandlingen hänvisar inte specifikt till dessa dokument.*

Remisshantering

Länsstyrelsen har i aktuellt ärende hört följande myndigheter:

- Energimyndigheten (synpunkter inkommit)
- Försvarsmakten (synpunkter inkommit)
- Havs- och vattenmyndigheten (ej inkommit)
- Luftfartsverket (synpunkter inkommit)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (synpunkter inkommit)
- Post- och telestyrelsen (synpunkter inkommit)
- Sjöfartsverket (synpunkter inkommit)
- Skogsstyrelsen (synpunkter inkommit)
- Statens geologiska undersökning (avstår att yttra sig)
- Statens geotekniska institut (synpunkter inkommit)
- Svenska kraftnät (synpunkter inkommit)
- Trafikverket (synpunkter inkommit)

De yttranden från ovanstående myndigheter som inte redan skickats till kommunen för kännedom översänds till kommunen, då de kan innehålla information som inte tagits upp i detta yttrande men som skulle kunna vara av värde i den fortsatta processen.

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av enhetschef länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har tf enhetschef Hanne Romanus deltagit. Planhandläggare Hanna Tell har varit föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

Ola Melin

Hanna Tell

GENERELLA SYNPUNKTER

Stöd

Ett flertal remissinstanser framför uttryckligen stöd för de inriktningar och prioriteringar som redovisas i samrådsförslaget.

Flera av Malmö stads nämnder, däribland **Tekniska nämnden, Miljönämnden, Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, Funktionsstödsnämnden** och **Förskolenämnden** ställer sig tydligt positiva till planförslaget och bland annat framförs att planförslaget är väl genomarbetat och har höga ambitioner samt att det är positivt att hållbar utveckling genomsyrar översiktsplanens strategier. Funktionsstödsnämnden lyfter fram att planen på ett tydligt sätt beskriver de utmaningar och utvecklingsområden som staden står inför.

Grannkommunerna **Burlöv, Eslöv, Trelleborg, Landskrona** och **Helsingborg** uttrycket stöd för planförslaget, bland annat avseende kopplingar till agenda 2030, regionala och mellankommunala samarbeten, regional kollektivtrafik och transporter.

Fastighetsägarna Syd ser positivt på översiktsplanen, som de anser på ett tydligt sätt fokuserar på att knyta samman Malmös stadsdelar och sammanföra nya stadsdelar med ett hållbart fokus. Ambitionen att skapa nära, tät, grön och funktionsblandad stad som attraherar malmöbor att bo, besöka och arbeta i staden kommer enligt Fastighetsägarna Syd att stärka Malmö i stort. **Peab** delar Malmö stads syn på att de tre formulerade målen är en viktig nyckel för att bygga ett hållbart Malmö för framtiden. **Skanska** ser mycket positivt på översynen av översiktsplanen och välkomnar Malmö stads ökade fokus på social och miljömässig hållbarhet, samt inriktningen mot agenda 2030 och de globala klimatmålen. **Wihlborgs Fastigheter AB** ställer sig positiva till planstrategin vilken de anser säkerställer att den framtida utvecklingen av Malmö sker på ett hållbart sätt. **Fastighets AB Emporia** är i huvudsak positivt inställd till vad som anförs i översiktsplanen och ser det som särskilt glädjande att Malmö stad prioriterar en utveckling av befintliga handelsområden framför planer på nya handelsetableringar. **E.ON** är mycket positiva till den övergripande inriktning som anges i planförslaget och välkomnar modellen för kontinuerlig översiktsplanering som kommunen presenterar i planhandlingen.

Sjögren arkitekter AB anser att planen är övertygande för fortsatt utveckling av den hållbara staden samt att det på ett föredömligt vis talas om platsers eller stadsdelars unika förutsättningar som den självklara utgångspunkten vid all förtätning. **FOJAB** ser positivt på beskrivningen av mötesplatser i staden och att Malmö stad har för avsikt att ta tillvara olika initiativ vilket anses viktigt inte minst för stadens barn och unga.

Region Skåne ser positivt på planförslagets övergripande intention om förtätning och nyttjandet av kollektivtrafiknära lägen. Samtidigt som förtätning sker, ska hårdgjord yta minska och vegetationstäckningen öka, vilket enligt Region Skåne är positivt ur perspektiven biologisk mångfald och klimatanpassning. Region Skåne anser att Malmö stad på ett bra sätt placerar in sig i Öresundsregionen och tydliggör sambanden med Köpenhamn samt att planen synliggör möjligheterna med Fehmarn Bält-förbindelsen och ett ökat samarbete med Hamburg. **Statens fastighetsverk** tillstyrker de mål som redovisas och de prioriterade inriktningarna, utbyggnadsstrategierna och planeringsstrategierna som tagits fram. **Skogsstyrelsen** tycker att förslaget på ett bra sätt understryker hur viktig den tätortsnära naturen är. **Vattenmyndigheten Södra Östersjön** ser det som positivt hur översiktsplanen beskriver värdet av gröna och blå miljöer samt miljöer med höga skyddsvärden. Vattenmyndigheten anser därtill att det är bra att översiktsplanen lägger fast långsiktiga övergripande strategier och riktlinjer för att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten medan handlingsplaner konkretiserar åtgärder på kort sikt.

Flera intresseorganisationer, däribland **Fotgängarnas förening (FOT), Hyresgästföreningen, SACO, SPF Seniorerna Malmö** och **Studentkåren Malmö** ger positiva synpunkter på planförsla-

get. Bland annat framhålls målen om en nära, tät, grön och funktionsblandad stad med en grön tillväxt och sysselsättning, att hållbarhet ska genomsyra hela processen, att de tre prioriterade inriktningarna för utvecklingen av Malmö som hållbar stad är väl motiverade, att planen ger goda möjligheter att utveckla en attraktiv stad med ett stort fokus på hållbara transporter samt att samrådsförslaget visar en förståelse för att frågor som handlar om tillväxt måste integreras med frågor om miljö, klimat, kultur, demokrati och social utsatthet.

Privatperson 10 pekar på att det är väldigt bra med fokus på att växa inåt, förtäta och att förbättra för cykel- och kollektivtrafik. **Privatperson 19** ställer sig bakom eftersträvan om samnyttjande och multifunktionella lösningar.

Ifrågasättanden

LRF och **Kristdemokraterna** ifrågasätter att samrådsförslaget har en fortsatt kraftig befolkningsökning som utgångspunkt. LRF uttrycket tvivel om att en befolkningsökning på 100 000 personer i Malmö är den optimala lösningen för att nå uppsatta mål och framhåller att Malmö kommun tydligare behöver sättas i ett globalt, nationellt och regionalt perspektiv. Kristdemokraterna menar att utgångsläget måste förändras från att handla om att till varje pris uppfylla prognoserna om en fortsatt kraftig befolkningsökning till att istället handla om att det först och främst är invånarna i staden som ska få växa tillsammans med sin stad.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmös befolkningsökning är inte ett mål i översiktsplanen utan ett scenario som bygger på prognoser. Med den information som finns tillgänglig idag är prognosen det troligaste scenariot, och staden ska därför ha en god beredskap för en fortsatt befolkningsökning. Den valda planeringsinriktningen kan samtidigt hantera även andra scenarier med en lägre befolkningsökning.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU), Förskolenämnden, Tekniska nämnden och **Privatperson 12** är kritiska till delar av samrådsförslagets upplägg avseende den digitala formen, språk, begriplighet och tydlighet. SGU anser att planen inte tillräckligt väl belyser relevanta plan-, samhälls- och hållbarhetsfrågor för att ge läsaren möjlighet att utifrån textinnehåll och kartmaterial göra en samlad bedömning av översiktsplanens effekter på samhällsutveckling inom Malmö kommun. I remissyttrandena ges olika förslag till förbättringar av upplägg och för att göra planen mer överskådlig och lättare att tillgodogöra sig. Tekniska nämnden saknar malmöbornas perspektiv i översiktsplanen. För att malmöborna på ett bättre sätt ska kunna ta del av översiktsplanen, förstå den och dess vision, så skulle dokumentet enligt tekniska nämnden behöva utformas på ett annat sätt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och har till granskningen förbättrat översiktsplanen gällande språk, begriplighet och tydlighet. Det här är Malmös första helt digitala översiktsplan och stadsbyggnadskontoret är medvetna om att den digitala formen har vissa brister. Till granskningshandlingen har många förbättringar gjorts men fler justeringar kan behövas för att alla ska känna sig bekväma med den digitala formen. Översiktsplanen ska fungera i många olika sammanhang och det är en stor utmaning att hitta en utformning och ett upplägg som fungerar för alla. Det finns möjlighet att ta del av översiktsplanen i pdf-format som går att skriva ut.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att den bildliga gestaltningen i samrådshandlingen kan utvecklas eftersom det utifrån bilderna kan tolkas som att Malmös västra och centrala delar är särskilt prioriterade i Malmös övergripande planering. Det hade varit önskvärt om de bilder som skildrar personer var mer representativa för Malmös befolkning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och ser över den bildliga gestaltningen i översiktsplanen till granskningen.*

Fortsatt process

Flera remissinstanser saknar särskilda aspekter som bör prioriteras i översiktsplanen. **Kulturnämnden, Miljöpartiet** och **Privatperson 5** anser att barnperspektiv, barns inkludering, barnkonventionen och barns rättigheter på ett tydligare sätt behöver synas och lyftas fram i översiktsplanen. Miljöpartiet menar även att ett jämställdhetsperspektiv tydligare behöver genomsyra översiktsplanen. Privatperson 5 efterfrågar ekonomiska beskrivningar kring livsmiljöer med kvalitativ prestanda för livskvalitet. **Malmös centrala pensionärsråd** och **SPF Seniorerna Malmö** efterlyser ord som äldre, 70+, mötesplatser och äldres boende. **Malmö stads råd för funktionshinderfrågor** menar att de prioriterade inriktningarna behöver säkerställa att speciell kunskap och insikt om villkor för personer med funktionsnedsättningar genomsyrar all planering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkterna och tydliggör de olika perspektiven till granskningen.*

Lomma kommun har svårt att se att översiktsplanen ska kunna användas för att göra den typ av bedömningar som dokumentet syftar till, såsom framtidsanalys, tillståndshantering eller bedömning av påverkan på mellankommunala intressen. Lomma kommun menar att mellankommunala intressen inte hanteras och att översiktsplanen bör tydliggöra att Malmö behöver arbeta i symbios med sitt omland för att kunna fungera långsiktigt hållbart.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Samrådshandlingen tog upp den övergripande inriktningen för översiktsplanen samt strategier och övergripande markanvändningskarta. I granskningsskedet presenteras översiktsplanen i sin helhet och granskningshandlingen innehåller även mer detaljerade kartor och riktlinjer för att bättre kunna användas för framtidsanalys, tillståndshantering eller bedömning av påverkan på mellankommunala intressen. Kommunerna i sydvästra Skåne samverkar och har dialog kring olika planeringsfrågor i en rad olika forum där mellankommunala intressen hanteras, inte minst genom det gemensamma arbetet i framtagandet av Strukturplan för MalmöLundregionen. Stadsbyggnadskontoret välkomnar även direkt dialog kring särskilda mellankommunala gemensamma planeringsfrågor.*

Skanska anser att utveckling av staden utan att ge upphov till klimatpåverkan borde inkluderas som en prioriterad inriktning. **Naturskyddsföreningen** önskar att översiktsplanen tydligare tar naturvärden i beaktande och att resonemang inkluderas kring hur planen förhåller sig till Malmös miljömål samt Agenda 2030. **Wihlborgs** och **Miljöpartiet** önskar ett större fokus på klimatarbetet. Miljöpartiet lyfter att kommunens invånare förväntar sig att staden på ett kraftfullt vis ska agera för att bidra till det 1,5-gradersmål som världens länder enades om i Parisavtalet. Det får inte heller råda några tveksamheter om att Malmö stad gör vad som behövs för att nå EU:s klimatmål. Wihlborgs menar att klimatarbetet och klimatanpassning, som är en utav våra viktigaste framtidsfrågor, ännu tydligare bör poängteras direkt i sammanfattningen. Wihlborgs poängterar vikten av att staden arbetar tillsammans med övriga aktörer i samhället för att kunna hitta bästa, och snabbaste, väg framåt. **Friluftsfrämjandet** lyfter de utmaningar samhället står inför med klimatförändringar och hot mot biologisk mångfald. **Fastighetsägarna Syd** uppmanar Malmö stad att vara tydlig med att vara staden som vågar testa nytt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkterna och tydliggör ambitionen om minskad klimatpåverkan till granskningen. Det är ingen egen prioriterad inriktning i översiktsplanen utan utgör en grundläggande förutsättning som ligger till grund för de prioriterade inriktningarna. Minskad miljöpåverkan beskrivs också under den prioriterade inriktningen ”En nära, tät, grön och funktionsblandad stad”. Granskningshandlingen tydliggör hur översiktsplanen förhåller sig till olika globala, nationella och regionala mål, inklusive Agenda 2030. Till granskningen kommer ett genomförandeavsnitt läggas till där det framgår att Malmö ska våga testa nytt.*

Tekniska nämnden och **Lomma kommun** önskar en mer utförlig beskrivning av hur stadens vattenområden ska användas. Lomma kommun menar att havs- och vattenplaneringen även kräver samverkan över kommungränsen. Tekniska nämnden nämner att kust- och vattenperspektivet med fördel kan förstärkas genom hela dokumentet och att Malmö hamn endast är summariskt beskriven och nämns främst som riksintresse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och havs- och vattenfrågor beskrivs mer utförligt till granskningen. Även Malmö hamn kommer att beskrivas tydligare i granskningshandlingen.*

Flera remissinstanser, bland andra **Kulturnämnden, Tekniska nämnden, Malmös centrala pensionärsråd, Hyresgästföreningen, Fastighetsägarna Syd, Jernhusen AB, Wihlborgs, E.ON** och **Räddningstjänsten Syd** poängterar betydelsen av dialog, erfarenhetsutbyte, samverkan och delaktighet i fortsatta planeringsprocesser, såväl med stadens invånare som aktörer av olika slag och mellan kommunens nämnder och förvaltningar.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret håller med om betydelsen av dialog, erfarenhetsutbyte, samverkan och delaktighet i planeringsprocessen och har inkluderat många instanser i framtagandet av granskningshandlingen. Stadsbyggnadskontoret har för avsikt att vidareutveckla metoder för dialog och delaktighet.*

MKB, Tekniska nämnden och **E.ON** efterfrågar en ökad tydlighet i planen. MKB och Tekniska nämnden ser behov av att planen lägger större fokus på möjliga målkonflikter och förhållandet mellan ambitioner, prioriteringar och strategier så att målkonflikter kan undvikas. E.ON önskar tydlig koppling till andra planer, program och strategier, särskilt kommunens energistrategi och miljöprogram.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och ska till granskningen förbättra översiktsplanen gällande begriplighet och tydlighet. Granskningshandlingen kompletteras med ett genomförandeavsnitt för att tydliggöra målkonflikter i översiktsplanen. Granskningshandlingen kommer också att kompletteras med tydligare kopplingar till andra planer, program och strategier.*

Förskolenämnden framför att konsekvenser av den pågående pandemin behöver beaktas i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att det är för tidigt att dra några definitiva slutsatser av pandemin som påverkar innehållet i översiktsplanen. Stadsbyggnadskontoret följer utvecklingen av pandemin noggrant och analyserar vilka möjliga långsiktiga effekter den kan få på stadsutvecklingen i Malmö.*

Tekniska nämnden bedömer att översiktsplanen behöver medge en viss flexibilitet för att ge utrymme att hantera frågor som vi inte har tillräcklig kunskap om idag. Det är viktigt att planeringen leder till en robust stad som kan hantera större risker än de vi kan förutse idag. Även om det finns många osäkerheter så anser Tekniska nämnden att det är viktigt att ta tillvara möjligheterna att förutspå intäkter och kostnader så att kunskapen om detta kan integreras i planeringen. Det är även viktigt att se planeringens ekonomiska konsekvenser både ur Tekniska nämndens och ur stadens perspektiv.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i tekniska nämndens synpunkt och menar att översiktsplanen är flexibel i förhållande till frågor som vi inte har tillräcklig kunskap om idag. Ett fördjupat samarbete mellan stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret, exempelvis inom ramen för utbyggnadsområden, kan framöver underlätta möjligheterna att förutspå framtida intäkter och kostnader av stadsutvecklingsprojekt.*

Räddningstjänsten Syd, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Statens geotekniska institut (SGI) och **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** framför att översiktsplanen bör redovisa en samlad bild över risker inom kommun. Räddningstjänsten Syd exemplifierar med att hot och terror behöver beaktas i förhållande till lokalisering av samhällsviktiga verksamheter. För MSB handlar det främst om naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större anläggningar som kan orsaka tekniska olyckor. SGI anser att översiktsplanen ska redovisa geotekniska förutsättningar med avseende på geotekniska riskfaktorer (t.ex. risker för ras/skred i berg/jord, erosion och översvämning). SGU menar att översiktsplanen ska redovisa förekomst av geologiska formationer med hög genomsläpplighet samt befintliga grundvattenförekomster och vattentäkter med tanke på ökade risker vid förorenad mark.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen föreslår inte lokaliseringar av samhällsviktiga verksamheter men förutsätter att lämpliga analyser ligger till grund för lokaliseringar. Granskningshandlingen kompletteras med riktlinjer i förhållande till farligt gods samt farliga och störande verksamheter. Granskningshandlingen kompletteras också med formuleringar angående hur extrema nederbördssituationer ska kunna hanteras för att undvika översvämningar samt riktlinjer för att minska erosion längs vattendrag. Stadsbyggnadskontoret anser inte att översiktsplanen ska redogöra för övriga geotekniska riskfaktorer då det inte bedöms utgöra en överhängande risk inom kommunen. Utredningar och planering utifrån en lång rad aspekter av klimatskydd och klimatanpassning pågår och kommer att fortgå under lång tid framöver där slutsatser successivt tas in i översiktsplanen och andra styrdokument.*

LRF framhåller att Sveriges riksdag och Region Skåne har beslutat om riksomfattande och regionala livsmedelsstrategier. Målsättningen med dessa strategier är att öka självförsörjningsgraden av livsmedel genom att öka den svenska livsmedelsproduktionen. Malmö kommun bör därför, enligt LRF, i sin översiktsplan ta större hänsyn till förändringar som sker med livsmedelsstrategierna och öka upphandlingen av lokala och svenska livsmedel. LRF föreslår att Malmö kommun tar fram en egen livsmedelsstrategi för att garantera kommuninnevånarna tillgång till mat och vatten. Det är även enligt LRF av stor betydelse att den kommunala upphandlingen av livsmedel sker så lokalt som möjligt och att man i upphandlingen ställer samma krav på importerad mat som ställs på svenska livsmedel.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje kring att odling av livsmedel för närområdet ska främjas. Malmö stad arbetar med att ta fram en lokal livsmedelsstrategi som ett komplement till den nationella och regionala livsmedelsstrategin. Översiktsplanen hanterar inte kommunala upphandlingar och förmedlar istället den synpunkten vidare till Malmö stads upphandlingsenhet.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU) saknar en interaktiv plankarta med exempelvis gamla täkter, deponier, MIFO-objekt och tillståndspliktiga verksamheter med en koppling till markförhållanden, jordarter, grundvattenförekomster och dricksvattenförsörjning för att värdera ev. risk eller potentiell påverkan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett interaktivt kartverktyg där många av de efterfrågade kartlagrena finns med som underlag till översiktsplanen.*

Saco saknar i samrådsförslaget hur Malmö stad som arbetsgivare ska ge stadens medarbetare rätt förutsättningar i form av ändamålsenliga lokaler och hur stadens utformning i övrigt ger möjlighet för medarbetarna att på ett professionellt sätt kunna möta de utmaningar som översiktsplanen lyfter fram samt arbeta för Malmöborna.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen främsta uppgift är att ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen gör generella ställningstaganden och pekar inte ut specifika åtgärder för Malmö stads medarbetare.*

SAMMANFATTNING OCH UTMANINGAR

Malmös utmaningar

Förskolenämnden, Fastighetsägarna Syd och **SACO** framhåller olika aspekter av social hållbarhet som Malmös utmaningar. Förskolenämnden påpekar att ett socialt utvecklingsperspektiv bör integreras i all fysisk utveckling över hela staden och inte endast i det som beskrivs som utsatta områden. Fastighetsägarna Syd betonar vikten av att säkra bostadstillgång för dem med pressad ekonomi och svagast förankring på bostadsmarknaden. Saco pekar på att Malmö redan idag är en stad med omfattande segregations- och gentrifieringstendenser som behöver brytas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Ett socialt utvecklingsperspektiv är integrerat i all fysisk planering över hela staden, inte bara i det som beskrivs som utsatta områden. Stadens bostadsförsörjningsansvar och hur staden arbetar med frågorna, inklusive bostäder för hushåll med låga inkomster och svag förankring på bostadsmarknaden, tas upp i ett särskilt bostadsförsörjningsprogram. Perspektivet förtydligas i olika delar av översiktsplanens granskningshandling. Att Malmö är en segregerad stad förtydligas i granskningshandlingen under avsnittet Förutsättningar.*

Fritidsnämnden anser att översiktsplanen behandlar befolkningstillväxten, och därmed omfattningen på behovet av förtätning, som en extern faktor som inte påverkas av stadsplaneringen. Nämnden menar att inflyttningen till Malmö också är en konsekvens av utbyggnaden, och inte enbart tvärtom. Fritidsnämnden kan inte göra avvägningar i dessa frågor, men önskar att de avvägningar som görs avseende utbyggnadstakt beskrivs i översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmös befolkningsökning har under en rad år varit igenomsnitt cirka 5 000 personer. Främst har ökningen berott på utrikes inflyttning samt högt barnafödande och därmed inte direkt orsakats av nybyggnation. Antalet bostäder som färdigställts har under det senaste decenniet varierat kraftigt från år till år samtidigt som befolkningsökningen varit relativt jämn. Många storstäder ser en liknande utveckling, medan mindre kommuners befolkningsutveckling påverkas mer av hur många bostäder som färdigställts i kommunen. Samtidigt påverkas befolkningsutvecklingen i olika delar av staden av var i staden det byggs bostäder. Utbyggnadstakten påverkas delvis av Malmö stads agerande men även andra faktorer som exempelvis marknadsförutsättningar för bostadsbyggande påverkar i vilken takt staden byggs ut. Översiktsplanen utgör en beredskap och en riktning för utvecklingen, samt kan påverka ordningen på utbyggnaden.*

Förskolenämnden anser att en barnkonsekvensanalys bör biläggas utställningsförslaget för att ytterligare pröva den långsiktiga inriktningen för Malmös markanvändning mot barnkonventionen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en hållbarnhetsbedömning som inkluderar olika aspekter av social hållbarhet där också barnperspektivet ingår. Diskussioner pågår om att göra en separat barnkonsekvensanalys till antagandehandlingen.*

Tekniska nämnden påpekar att vatten-, avlopp- och elförsörjning behöver nämnas som kritiska faktorer att upprätthålla under *Malmös utmaningar*.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen enligt tekniska nämndens synpunkt.*

Fastighetsägarna Syd rekommenderar att Malmö stad ser ett fortsatt samarbete med modellen Business Improvement District (BID) eller liknande initiativ som en viktig väg fram. Malmö har en potential att gemensamt med näringslivet leda utvecklingen i Malmö genom att vara modig och våga utmana befintliga strukturer. De problem som enskilda bostadsområden har måste lösas gemensamt och främst ska det vara en långsiktigt värdeskapande process.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett genomförandeavsnitt där det framgår att nya och befintliga samverkansformer, både inom kommunen och mellan kommun, stat och andra intressenter behöver ny- och vidareutvecklas för att underlätta för ett genomförande av översiktsplanen.*

Malmö stads råd för funktionshinderfrågor vill lyfta fram att personer med funktionsnedsättning rapporterar sämre livsvillkor och hälsa än övrig befolkning. Funktionshinder (de hinder som finns i miljön) är en grund för skillnader i samhället, som behöver omnämnas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen enligt synpunkten.*

Utblick mot Malmö som halvmiljonstad

Några remissinstanser ser stora utmaningar i att Malmö växer och ifrågasätter om Malmö bör bli en halvmiljonstad. **LRF** och **Kristdemokraterna** ifrågasätter att samrådsförslaget har en fortsatt kraftig befolkningsökning som utgångspunkt. **Fastighetsägarna Syd** anser att det är en rejäl utmaning för att nå halvmiljonstaden. **PRO** ifrågasätter både målet med att bli en halvmiljonstad och att den förtätning av staden, som översiktsplanen bygger på, verkligen ska klara av att svälja den planerade befolkningsökning. PRO tvivlar på ambitionen att växa befolkningsmässigt så mycket och ytmässigt på en så liten yta som innanför Yttre Ringvägen och ställer frågan om det går ihop med målen för en god samhällsutveckling. **Privatperson 19** menar att en så snabb och stor ökning av stadens invånarantal är ganska orealistisk och att en ny studie bör göras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmös befolkningsökning är inte ett mål i översiktsplanen utan ett scenario som bygger på prognoser. Malmö stad ska ha en god beredskap för en fortsatt befolkningsökning, varför översiktsplanen tar höjd för de prognoser som finns.*

Tekniska nämnden anser att avsnittet om halvmiljonstaden inte tar höjd för ambitionen om att bli ett hållbart klimatneutralt Malmö. Tekniska nämnden anser även att ambitioner om att skapa regionala och lokala cykelstråk bör tas upp – utöver förbättrad interregional, regional och lokal kollektivtrafik.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen med att Malmö som halvmiljonstad ska vara klimatneutral. Avsnittet belyser i granskningshandlingen övergripande utmaningar och möjligheter och tar inte upp specifika trafikslag.*

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljönämnden saknar resonemang kring att förtätning av vissa områden kan komma att påverka även närliggande områden negativt. Översiktsplanen bör enligt miljönämnden titta på konsekvenserna av trafikflödesförändringar eftersom de troligen inte kan lösas inom enskilda detaljplaner eller i planprogram. Miljönämnden framför även att uppmärksamhetsavstånd till större industrianläggningar varierar och att det är missvisande att skriva att de alltid är 150 meter. Måttangivelserna på sidorna 7 och 12 bör därför justeras eller tas bort. Avseende text under Buller anser miljönämnden att meningen ”Åtgärder mot buller ska genomföras vid nybyggnation, genom utformning och planlösning som i första hand ska säkerställa en tyst sida och att riktvärden inte uppmäts vid fasad eller inomhus” bör omformuleras. Miljönämnden framhåller därtill att industribuller måste beaktas även i Sofielund och Norra Sorgenfri förutom i Nyhamnen och norra delen av Västra hamnen som nämns i miljökonsekvensbeskrivningen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Konsekvenserna av trafikflödesförändringar inom översiktsplanen ligger i linje med Malmö stads Trafik- och mobilitetsplan samt de mobilitetsmål som staden har. Det innebär att trafikarbetet hålls konstant trots en växande befolkning genom en överflyttning till gång-, cykel och kollektivtrafik. Där större utvecklings- och ombyggnationsområden föreligger hanteras alltid stadsstrukturen i sitt sammanhang genom fördjupning av översiktsplanen, planprogram eller olika former av förstudier för att trafik- och bebyggelsestrukturen ska ses som delar i hela stadens system. Granskningshandlingens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har förtydligats avseende detta, men har inte möjlighet att gå ner i djupare detaljanalyser.*

För att översiktsplanen ska utgöra planeringsinriktning och stöd för efterföljande planeringssteg i stadsbyggnadsprocessen är det rimligt att avisera att det inom ett område kring riskklassificerade verksamheter krävs särskild uppmärksamhet för eventuella risker och säkerhetsaspekter. Vid nybyggnation eller ändring av en verksamhet inom ett uppmärksamhetsområde behöver riskanalys och bedömning göras kring eventuella konsekvensreducerande åtgärder. Uppmärksamhetsavstånden till farliga verksamheter har setts över av Räddningstjänsten Syd och stadsbyggnadskontoret och underlaget till översiktsplanen har uppdaterats. Måttangivelsen i miljökonsekvensbeskrivningen har tagits bort till granskningen.

Textstycket om åtgärder mot buller har omformulerats. Norra Sorgenfri har lagts till i granskningshandlingens miljökonsekvensbeskrivning som ett område att särskilt beakta, utöver Nyhamnen och norra delen av Västra hamnen, avseende industribuller. De delar av markanvändningen i Sofielunds industriområde som i samrådsförslaget pekats ut som blandad stadsbebyggelse har i granskningshandlingen ändrats till verksamhetsområde.

Kulturnämnden påpekar att miljökonsekvensbeskrivningen hänvisar till planeringsriktlinjer och utpekade områden som inte är omnämnda i strategidelen. Kulturnämnden anser att det finns risk för negativa konsekvenser för kulturmiljön om förtätningen och utvecklingen av staden inte tar hänsyn till kulturvärden. I strategidokumentet ges enligt kulturnämnden ingen preciserad vägledning för hur dessa risker ska kunna minimeras. Kulturnämnden anser därför att miljökonsekvensbeskrivningen tydligare behöver visa vilka risker som finns kopplat till kulturmiljön och hur dessa risker kan minimeras genom antagandet av översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats med korrekta hänvisningar till översiktsplanens granskningshandling. Riksintresset för kulturmiljö prövas i varje enskild detaljplan och bygglov och i dessa former av myndighetsutövning avvägs olika intressen, bland annat kulturmiljöaspekterna. Malmö stads tematiska tillägg till översiktsplanen, Arkitekturstaden Malmö, innehåller även planerings- och dialogverktyg för att arkitekturen ska kunna ta avstamp i och utvecklas för god anpassning till platsen och stadens förutsättningar, bland annat kulturmiljön. Miljökonsekvensbeskrivningen har förtydligats avseende avvägningarna kring kulturmiljö.*

Vattenmyndigheten Södra Östersjön instämmer i att det finns behov av att ta fram ett åtgärdsprogram för miljökvalitetsnormer för vatten som täcker vattendrag, dagvattenrecipienter, kustvatten och hamnbassänger. Frågor om miljökvalitetsnormer är erfarenhetsmässigt svårare att lösa i enskilda tillståndsprocesser och detaljplaner utan bör hanteras innan för att kunna ge förutsättningar för tillkommande verksamheter och åtgärder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att det finns ett behov av att belysa detta ytterligare. Det finns dock inte möjlighet att inkludera den här typen av fördjupning inom granskningshandlingens miljökonsekvensbeskrivning eftersom det kräver ett större helhetsgrepp för att få ett bra underlag. I miljökonsekvensbeskrivningen föreslås bland annat att ett åtgärdsprogram för vatten ska tas fram för att få ett samlat grepp om hur staden hanterar dessa frågor.*

CMP saknar en analys av planens positiva eller negativa påverkan på riksintresset hamn.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen i kommunen med motiv, beskrivningar och kommunens ställningstagande kring riksintresset. Miljökonsekvensbeskrivningen har också en generell punkt om miljöpåverkan avseende olika allmänna intressen, så som hamnen.*

Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen) och **Miljøstyrelsen i** Danmark önskar att delta i miljövurderingsprocessen för att tillvarata danska intressen i relation till havsplaneringen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I samband med den nationella havsplaneringen, som Havsmyndigheten ansvarar för, är de danska intressena av stor vikt. Malmö stad emotser därför gärna ett välfungerande samarbete med Danmark kring biosfärsområde, metro och andra frågor rörande havsplaneringen. Förankring och förtydligande kring ett sådant samarbete ryms dock inte inom ramen för översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning.*

Riksintressen

Statens fastighetsverk saknar redovisning av kommunens ställningstagande av vad som prioriteras högst då riksintressena står i strid mot varandra, även om det står skrivet att dessa får behandlas vidare i fortsatta fördjupningar, fördjupade översiktsplaner (FÖP) planprogram och detaljplaner.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad genomför inga prioriteringar mellan statens olika riksintressen om det inte är påkallat. Det är i regel först när reella förändringar föreslås inom eller i anslutning till riksintressena som det klargörs på vilket sätt och i vilken omfattning de berörs. Det är också då Malmö stad värderar konsekvenserna på de värden riksintressena har att bevaka.*

Fortifikationsverket och **Försvarsmakten** anför att omnämnande av riksintressen för totalförsvaret saknas i samrådshandlingen. Försvarsmakten ger i sitt yttrande förslag till formulering, bland annat med anspråk på Klagshamns hamn.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för totalförsvaret, med motiv, beskrivning och kommunens ställningstaganden. Översiktsplanen kommer då också att tillföras de framförda anspråken på Klagshamns hamn.*

LFV påpekar att Malmö stad berörs av den s.k. MSA-påverkande ytan (skyddsområde på 60 km kring flygplats där flygplanen påbörjar den sista delen av inflygningen) för Malmö-Sturup och Ljungbyheds flygplatser. Malmö-Sturups flygplats utgör riksintresse vilket enligt LFV bör tas upp under riksintressen i översiktsplanen. Av översiktsplanen bör framgå att lokalisering av höga byggnader/föremål (exempelvis vindkraft) inom den MSA-påverkande ytan ska samrådas med berörd flygplats och LFV. Befinner sig objektet till havs ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras. Konsekvenser av hinderbegränsande områden och bullerkurvor ska redovisas i översiktsplanen i form av restriktioner och/eller rekommendationer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I Trafikverkets riksintresseprecisering för Malmö flygplats 2013-06-27 framkommer att flygplatsens fysiska riksintresseavgränsning inte berör Malmö kommun. Det gör inte heller flygplatsens influensområde för flyghinder eller flygplatsnära flygbuller. Däremot omfattas hela kommunen av flygplatsens MSA-ytor (Minimum Sector altitude). För att säkerställa flygverksamhetens civila del kommer granskningshandlingen att redovisa behovet av samråd med såväl LFV som berörd flygplats då byggnader eller anläggningar planeras bli högre än 20 meter ovan mark- eller vattenytan.*

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) framhåller att samhällets beredskap bör framgå i översiktsplanen i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller reservvattentäkter och viktig infrastruktur i övrigt.

Kommunens tillgång till befintliga skyddsrum är en sådan fråga som ska belysas i översiktsplanen, de är också ett allmänt intresse enligt 2 kap PBL. Kommunen och länsstyrelsen är ansvarig för totalförsvarets civila delar på lokal och regional nivå.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden. Många utav dessa riksintressen är kopplade till totalförsvarets behov. Granskningshandlingen kommer också att redovisa stadens förhållningssätt gentemot befintliga skyddsrum samt en riktlinje kring att vattentäkter ska ha ett långsiktigt skydd.*

E.ON noterar att Energimyndigheten den 15 april 2019 beslutat att området Malmö hamn (Öresundsverket) bedöms vara av riksintresse för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Inom området för riksintresset har E.ON distributionsanläggningar och äger mark som är avsatt för energiproduktion – det är därför av största vikt att hänsyn tas till riksintresset i all kommande planering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Riksintresset för Öresundsverket med tillhörande distributionsledningar omnämndes i samrådsförslaget tillsammans med Malmö stads ställningstagande. Riksintresset kommer även framgent att redovisas i översiktsplanen.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU) uppmärksammar att riksintresse värdefulla ämnen och mineraler samt riksintresse för vindkraft som finns inom Malmö kommun inte omnämns. Översiktsplanen bör redovisa alla inom planområdet relevanta riksintressen i text och på plankarta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen. Inom Malmö stad finns det inget område som utpekats som riksintresse för vindbruk.*

Trafikverket anför att mark söder om Carlsgatan *måste* utgå som blandad stadsbebyggelse i markanvändningskartan. Denna kvarvarande järnvägsmark längs Carlsgatan är enligt Trafikverket mycket viktigt för den samlade funktionaliteten på godsbangården. Trafikverkets bedömning är att detta järnvägsområde på senare tid blivit allt viktigare att bevara för att kunna hantera skiftande behov och att så kommer att vara fallet under lång tid framöver.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Trafikverket har tidigare framfört att det i nuläget inte går att tillmötesgå kommunens önskemål om stadsbebyggelse längs Carlsgatan men att det påbörjats en översyn av bangårdens möjlighet att möta framtida efterfrågan inom gods- och persontågtrafiken och samtidigt beakta kommunens önskemål. Malmö stad vidhåller sitt ställningstagande och välkomnar fortsatta samtal kring bangårdens utveckling.*

Kulturnämnden anser att resonemangen om hur riksintresseområdena för kulturmiljövården inom kommunen ska hanteras i efterföljande samhällsplaneringsprocesser behöver utvecklas. Ett av de viktigaste syftena med en översiktsplan är att beskriva och hantera kommunens riksintressen och dess värden. Därtill ska det framgå av översiktsplanen hur dessa värden ska tillgodoses i den kommande planeringen. Strategidokumentet redovisar inte riksintressena, varken i text eller karta, och det framgår inte hur kommunen avser att tillgodose värdena inom riksintressena. För att undvika frågetecken kring riksintressena i kommande detaljplaneprocesser är det av vikt att ställningstaganden om riksintressena görs i översiktsplanen. Kulturnämnden anser att riksintresseanspråken från

staten behöver tolkas och preciseras för att kunna användas som en resurs och utgångspunkt i kommande planering. För att kunna göra det behövs en gedigen genomgång av kommunens riksintresseområden, vilket ska hanteras i översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med en redovisning av samtliga riksintressen inom kommunen, inklusive riksintresse för kulturmiljövård, med geografiska avgränsningar, motiv, beskrivningar och kommunens ställningstaganden.*

Tekniska nämnden betonar, i förhållande till riksintresse för Malmö hamn, att tidiga analyser visar att trafikala behov av en bro först uppstår om ca 30 år. Staden bör dock fortsatt bevaka denna fråga, och visa den i markanvändningskartan, eftersom det får effekter på andra aspekter av Malmö hamn.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen kommer fortsatt att redovisa långsiktiga möjligheter som inte bör gå förlorade och bron redovisas i granskningshandlingen.*

Burlövs kommun vill påpeka att Burlövs invånare ska skyddas mot buller, trafik och lukt från hamnens verksamheter och att samråd kring förändringar i hamnen är viktigt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är av stor vikt att beakta konsekvenserna inom Burlövs kommun när verksamheterna i Malmö hamn förändras, samt att det kontinuerlig förs en dialog mellan kommunerna.*

PRIORITERADE INRIKTNINGAR

Regional motor för grön tillväxt och sysselsättning

Flera av grannkommunerna framför synpunkter kring den regionala planeringen och betydelsen av fortsatt samverkan bland annat med fokus på infrastrukturprojekt och kollektivtrafik. På så sätt anses goda lösningar uppnås som gynnar utvecklingen inom kommunerna. **Lunds kommun** ser det som en styrka att samarbete inom en mängd olika områden fortsätter. **Eslövs kommun** vill gärna fortsätta dialogen med Malmö stad om frågor som rör resande och pendling. **Trelleborgs kommun** framför att det hade varit förtjänstfullt om översiktsplanen tydligare lyfte Malmö som en regional inpendlingsstad från omkringliggande städer och kommuner samt kopplar ställningstagande till detta. **Kävlinge kommun** understryker vikten av att kommunerna gemensamt arbetar för att stärka den regionala pendlingen, trafiksäkerheten och att säkra tillgängligheten till arbetsplatser i kollektivtrafiksnära lägen. Kävlinge kommun ser positivt på att Malmö stad uttryckligen axlar rollen i regionen som tillväxtmotor för att skapa förutsättningar för det flerkärniga Skåne att växa samt framhåller att de intilliggande kommunerna bidrar med arbetskraft i form av inpendling till Malmö, vilket har en betydelsefull roll i den regionala dynamiken. **Lomma kommun** är positiva till att Malmö, som största kommun i Skåne, vill arbeta med rollen som regional motor så pass mycket att det är en prioriterad inriktning i översiktsplanen. Malmö är viktigt både ur regional och nationell synpunkt eftersom både arbetsmarknaden och kopplingen över Öresund till Köpenhamn gynnar ett stort omland. **Staffanstorps kommun** vill lyfta fram Simrishamnsbanan som en gemensam resurs, vars banvall, i avvaktan på eventuell framtida tågtrafikering skulle kunna ges en bättre användning som ett utvecklat exklusivt kollektivtrafikstråk för superbuss. Staffanstorps kommuns inriktning är att i all kommunal planering verka för att en superbusslinje mellan Malmö och Staffanstorp inrättas och att utreda om en sådan linje i avvaktan på spårbunden tågtrafik kan nyttja befintlig banvall. Vidare ser Staffanstorps kommun en potential till utökat kollektivtrafikresande i Nordanå som enligt Staffanstorps kommuns förslag till ny översiktsplan kommer att växa med omkring 250 nya bostäder och vill därför tillsammans med Malmö Stad och Skånetrafiken inleda ett samarbete för att utreda dessa möjligheter. **Svedala kommun** önskar en utbyggnad av nytt gång- och cykelstråk mellan Oxie och Svedala och framför att det finns stort behov av att gemensamt arbeta för förbättringar av väg 841. Ett förbättrat kollektivtrafikutbud till och från Malmö Airport via Svedala och vidare till Malmö är en viktig fråga för Svedala kommun. Därtill önskar Svedala kommun utveckla ett samarbete gällande den fortsatta utvecklingen av Torup som destination för det rörliga friluftslivet. **Helsingborgs stad** vill lyfta fram vikten av fortsatt samspel mellan regionens fyra tillväxtmotorer. Helsingborgs stad anser att det är viktigt att Skånes kommuner är eniga i synen på regionens utveckling och önskemål om nationella satsningar och att det därför är önskvärt att Malmö som regional motor, lyfter de prioriteringar inom infrastruktur som fastställts i Skånebilden och i Greater Copenhagens trafikcharter, som förutsättningar i planarbetet. **Landskrona stad** lyfter fram Europaspåret (Landskrona till Köpenhamn) som ett komplement till Öresundsmetron.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret håller med om betydelsen av fortsatt regional samverkan och ämnar fortsätta befintliga samarbeten och mellankommunala dialoger. Granskningshandlingen kompletteras med tydliggöranden kring Malmö som en regional inpendlingsstad från omkringliggande städer och ett stärkt regionalt perspektiv med strategier och riktlinjer kopplade till regional infrastruktur, kollektivtrafik och regional cykling. I granskningshandlingens kartverktyg tydliggöras att reservat lämnas för Simrishamnsbanan. Fler ställningstaganden kring Simrishamnsbanan görs i den fördjupade översiktsplanen för Södra Kirseberg och Östervärn, antagen 22 december 2020. Stadsbyggnadskontoret instämmer i behovet av ett nytt gång- och cykelstråk mellan Oxie och Svedala samt förbättringar av väg 841. Stråket pekas ut i granskningshandlingens kartverktyg. Skånebilden och Trafikcharter för Greater Copenhagen lyfts i granskningshandlingen.*

Region Skåne önskar ännu tydligare beskrivning av den viktiga roll Malmö har i regionen som viktig kärna och tillväxtmotor. Insatserna som tillväxtmotor lyfts i bland annat arbetsmarknadsfrågor

och det skulle kunna beskrivas ytterligare för att förtydliga Malmös starka roll i relation till övriga kommuner i Skåne och även nationellt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och kompletterar granskningshandlingen med ett stärkt regionalt perspektiv där Malmös roll som viktig kärna och tillväxtmotor tydliggörs.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att planförslaget inte helt svarar mot Malmös utmaningar och behov i sitt fokus på framtida branscher och näringslivsutveckling. Arbetsmarknads- och socialnämndens målgrupper har ofta kortare utbildning och avsaknad av arbetslivserfarenhet och kan därför inte matchas mot kunskapstäta branscher. Arbetsmarknads- och socialnämnden önskar att planförslaget presenterade en strategisk inriktning mot en ökning av arbetstillfällen inom exempelvis industri och tillverkning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens strategiska inriktning kring näringslivsutveckling handlar om att det ska finnas en robusthet i näringslivet med en stor bredd i arbetstillfällena samt goda möjligheter till utbildning snarare än att peka ut specifika branscher. Granskningshandlingen pekar ut befintliga och framtida verksamhetsområden med riktlinjer kring hur de ska utvecklas samt underlag kring vilka verksamhetskategorier som är mest lämpliga i respektive verksamhetsområde.*

Tekniska nämnden saknar hänvisning till regionala styrdokument, vilken finns i nuvarande ÖP. Region Skåne tar fram regionplan, trafikförsörjningsprogram och länstransportplaner, vilka är av betydelse för Malmös möjligheter att fortsatt vara en viktig del i ett större regionalt sammanhang. I planeringsstrategierna om ”mobilitet och trafikinfrastruktur” liksom ”kollektivtrafik” är perspektivet ett utpräglat lokaltrafikperspektiv. Det bör framgå att Malmö ska arbeta för regional nåbarhet även i planeringen av trafiken i Malmö. Ur tekniska nämndens perspektiv är det viktigt att utveckla hur Malmö ska vara en hållbar logistikkommun. Malmö hamn och stadens satsning på trimodalitet måste lyftas in och prioriteras i marknadsföringen av staden.

Under rubriken *Fortsätt att bygga attraktiv stad* behöver vikten av gröna värden och fria ytor, framför allt parker och grönområden, för aktivitet och stillhet lyftas fram. De utgör en stor del i det som stadens invånare uppfattar som attraktiv stad och behöver därför framgå även här.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen har kompletterats med hänvisningar till regionala styrdokument och ett tydligare regionalt perspektiv gällande infrastruktur och kollektivtrafik. Hamnens betydelse för Malmö och satsningar på trimodala logistiklösningar har tydliggjorts samt att grönskande och rekreativa miljöer är en förutsättning för en attraktiv stad.*

Förskolenämnden anser att förskolor bör nämnas mer specifikt i avsnitt som avser utbildning då det ska ses som en skolform bland andra och inte som barnomsorg.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen enligt förskolenämndens synpunkt.*

Malmö universitet ser kommunikationen mellan sina två noder som en viktig del i stadens utveckling och uppskattar att staden tydligt förmedlar att universitetet ska kunna expandera i anslutning till befintliga etableringar. **Tekniska nämnden** ser en risk att med översiktsplanens ställningstagande att ge Malmö universitet möjlighet att expandera centralt i anslutning till nuvarande etableringar, då det begränsar möjligheterna för staden att göra andra prioriteringar av mark som kan utvecklas på olika sätt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Avsnittet har kortats ned i granskningshandlingen och ställningstagandet kring universitets expansionsmöjligheter är omformulerat och delvis flyttat till riktlinjer för blandad stadsbebyggelse där det anges att högre utbildning i första hand ska lokaliseras centralt i staden.*

Lunds universitet anser att när universitetsverksamhet omnämns i översiktsplanen bör även Lunds universitet omnämnas samt att det tydligt framgår vad kraven på lokalisering av lärosäten nära kollektivtrafik innebär i praktiken.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen nämner inga specifika universitet i granskningshandlingen. Granskningshandlingen tydliggör att högre utbildning i första hand ska lokaliseras centralt i staden och att möjlighet till mobilitet och utbyten mellan Öresundsregionens lärosäten ska underlättas genom kollektivtrafiknära lokaliseringar av utbildnings- och forskningsinstitutioner. Vad det innebär i praktiken bör snarare redovisas i varje enskild lokalisering. Översiktsplanens långa tidsperspektiv medför att det ofta finns för många okända parametrar för att det ska vara rimligt att identifiera alla konsekvenser som kan uppstå och svara på hur dessa ska lösas.*

Studentkåren Malmö anser att Malmö måste satsa på att utvecklas som studentstad i samverkan med studenter och elever. Enligt kåren är det viktigt att det finns en fungerande bostadsmarknad så att studenter kan flytta in till Malmö samt att det behövs mer studentbostäder, och inte enbart små lägenheter, för att säkerställa att studenter kan flytta in med kort varsel. Studentkåren Malmö menar också att det är viktigt att utveckla stråk mellan studentbostäder och campusområdet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med att Malmö ska fortsätta utvecklas som studentstad med god tillgång på bostäder och mötesplatser för studenter. I granskningshandlingen har också ett genomförandeavsnitt lagts till där det anges att nya samverkansformer mellan kommunen och olika intressenter behöver utvecklas. Fördjupningar i bostadsförsörjningsfrågor finns i Malmö stads riktlinjer för bostadsförsörjning. Malmö stad har även antagit en strategi för ungas boende som syftar till att bidra till fler bostäder för studenter och unga.*

CMP uppfattar att ÖP:n fokuserar på fasta förbindelser för att skapa en motor för grön tillväxt. CMP saknar referenser till faktorer såsom cirkulär ekonomi, strategi för verksamhetsetableringar, industriell och urban symbios som att kopplingar på längre avstånd behöver säkras. Därför är faktorer som påverkar exempelvis sjöfartens konkurrenskraft också viktiga för att skapa en lokal motor. CMP anser inte att deras bidrag endast är arbetstillfällen utan även andra mervärden. Verksamhetens service, tjänster och funktioner är av stor vikt för regionen och nationen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen med tydliggöranden kring hamnens betydelse för Malmö.*

Skanska ser gärna att kluster kring kommunikationshubbar prioriteras för mellan, stora och större kontorsetableringar och föreslår tydligare prioritering av kontor i stationslägen inom en radie om 700 m.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen med en riktlinje för blandad stadsbebyggelse som anger att kontorsetableringar som innebär en hög koncentration av arbetsplatser ska främjas i kollektivtrafiknära lägen. I granskningshandlingen kommer det också att finnas en karta för bebyggelsetäthet med tillhörande riktlinjer där det tydliggöras att kontor, kommersiell och offentlig service samt besöksintensiva verksamheter är särskilt lämpliga nära stationer.*

Wihlborgs instämmer i att stärka Malmös attraktivitet och skapa utrymme för ett mångsidigt näringsliv måste ha högst prioritet. För att gemensamt kunna verka för fler företagsetableringar och öka sysselsättningen i Malmö vill Wihlborgs lyfta fram att det är avgörande att det finns en tydlig planberedskap som möjliggör detta. När en större förfrågan kommer från ett företag som önskar flytta sin verksamhet till Malmö krävs en smidig process och om planprocessen tar för lång tid är det enligt Wihlborgs sannolikt att företag väljer att etablera sig på en annan ort.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Likt gällande översiktsplan kommer granskningshandlingen kompletteras med ett underlag som anger vilken typ av verksamhet som är mest lämplig för respektive verksamhetsområde för att underlätta för framtida företagsetableringar i Malmö.*

LRF önskar att Malmö stad inte ska planera för Malmö C som station för höghastighetståg. Därtill anser LRF att Malmö inte har markresurser för produktionsanläggningar och logistikcentra samt att Malmö inte heller har behov av utlokaliserad handel.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att det är av yttersta vikt att framtida höghastighetståg leds via Malmö C då det då kommer närmare fler Malmöbor än om en station förläggs utanför Yttre Ringvägen. Granskningshandlingen kompletteras med ett underlag som anger vilken typ av verksamhet som är mest lämplig för respektive verksamhetsområde. Stadsbyggnadskontoret håller med LRF om att Malmö inte har behov av fler renodlade handelsområden och behåller i granskningshandlingen en liknande formulering som i samrådshandlingen.*

Tillväxtverket anser att bättre samordning av mellankommunala och regionala planeringsprocesser bidrar till att ett effektivare regionalt tillväxtarbete kan bedrivas, vilket skapar bättre förutsättningar för företag att utvecklas. **Privatperson 19** påpekar att samverkan med kommuner och med staten blir allt viktigare och att samarbetet med de kommuner som ingår i Malmös pendlingsområde bör förstärkas för att på bästa sätt styra bebyggelsen så att den inte oacceptabelt inkräktar på jordbruksmarken.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad har under lång tid samarbetat och samordnat planeringen med kommunerna i MalmöLundregionen, bland annat genom att ta fram en gemensam Strukturplan för MalmöLundregionen. Denna antogs 2016 och utgör ett underlag för kommunernas översiktsplaner. Några av de planeringsfrågor som tas upp i planen är just att stärka den regionala tillväxten samt att använda marken i regionen effektivt utifrån platsens förutsättningar.*

Privatperson 5 efterlyser beskrivningar av en stad öppen mot världen, där det är lätt som besökare att vistas och hur stadsplaneringens effekter på internationell dragningskraft tas i beaktande. **Privatperson 14** föreslår att Malmö ska bli mer som en turistort.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att Malmö och Öresundsregionens internationella sammanhang beskrivs tillräckligt väl i samrådshandlingen och utvecklar inte resonemanget ytterligare i granskningshandlingen. Besöksnäringen tydliggörs ytterligare under strategin ”Näringsliv, kommersiell service och besöksnäring” i granskningshandlingen.*

Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö

Flera remissinstanser exempelvis **Kulturnämnden, Skanska, Studentkåren, Friluftsfrämjandet** och **Kävlinge kommun** ställer sig uttryckligen positiva till inriktningen *Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö.*

Funktionsstödsnämnden framhåller att bred representationen är viktigt i planeringen av mötesplatser, då olika grupper kan ha olika behov samt att det är viktigt att vid planering av staden utgå från principen om universell utformning och att det är centralt att det görs rätt från början bland annat avseende tillgänglighet och utformning av byggnader och offentliga platser. Nämnden önskar därtill att planen vidareutvecklar resonemang kring konflikter som kan uppstå mellan en tätbyggd stad och en hälsosam grön stad.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och kompletterar granskningshandlingen med en skrivning om universell utformning. Granskningshandlingen kompletteras också med ett genomförandeavsnitt där behovet av bred representation i planeringen tydliggörs samt ett utvecklat resonemang kring konflikter som kan uppstå mellan en tät stad och en hälsosam grön stad.*

Fritidsnämnden saknar i viss mån skrivningar kring samlingslokaler för föreningslivet för planerade och organiserade möten runt gemensamma fritidsintressen och andra typer av organiserade mötesplatser med hänvisning till Malmökommissionens arbete samt anser att de planeringsstrategier som rör dessa typer av mötesplatser är vaga.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och kompletterar granskningshandlingen med en strategi under "Utbyggnad" som anger att Malmö stad ska eftersträva ett varierat utbud av lokaler och platser för att främja stadens kultur- och föreningsliv, samt en riktlinje under "Blandad stadsbebyggelse" som anger att Malmö stad, fastighetsägare och andra aktörer ska samverka för att främja kultur- och föreningsliv, exempelvis genom att ändamålsenliga och billiga lokaler ska kunna finnas kvar när staden byggs tätare och förändras.*

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden vill uppmuntra till aktivt arbete för att inkludera den äldre befolkningen och deras behov i utformningen av rekreationsområden och mötesplatser, exempelvis via samverkan med föreningar som företräder målgruppen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen med en skrivning om att särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt äldres förutsättningar i staden och att den äldre befolkningen ska synliggöras i planeringsunderlag och ska kunna vara delaktiga och ha inflytande i planerings- och stadsutvecklingsprocesser.*

Kulturnämnden önskar att kulturen som möjliggörare för demokrati och mänskliga rättigheter bör förtydligas och lyftas fram i översiktsplanen. Kulturnämnden anser att attraktivitetsdimensionen kopplat till konst och kultur bör lyftas fram och förtydligas i översiktsplanen och föreslår att konst- och konstnärlig gestaltning inkluderas i översiktsplanen samt att det tydligare framgår att det behöver skapas fler och bättre mötesplatser när Malmö växer. Det bör enligt kulturnämnden ytterligare betonas att malmöborna, särskilt barn och unga, samt relevanta användargrupper och konst- och kulturaktörer ska involveras tidigt i stadsplaneringsprocesser för att på bästa sätt främja delaktighet och synliggöra behov. Nämnden påpekar att kommunfullmäktiges beslut om enprocentsregeln, dvs att en procent av investeringsbeloppet vid ny-, om- och tillbyggnader avsätts för konstnärlig gestaltning, inte tillämpas konsekvent idag. Kulturnämnden ger flera förslag till omdisponeringar och formuleringar.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att det finns många aspekter som möjliggör för demokrati och mänskliga rättigheter och har i översiktsplanen valt att fokusera brett på stadsmiljöer som bidrar till att skapa en upplevelse av sammanhang och som förmedlar humanistiska värden som öppenhet, tolerans och ansvar. Granskningshandlingen kompletteras för att tydliggöra att kultur bidrar till stadens attraktivitet och skrivningar om behov av ett mångsidigt utbud av mötesplatser behålls. Granskningshandlingen kompletteras också för att tydliggöra att barn och unga ska synliggöras i planeringsunderlag och ska kunna vara delaktiga och ha inflytande i planerings- och stadsutvecklingsprocesser samt med en strategi under avsnittet "Utbyggnad" som anger att olika användargrupper och kulturaktörer ska involveras tidigt i planeringsprocesser.*

Tekniska nämnden anser att det är betydelsefullt att poängtera behovet av tillräckliga ytor för mötesplatser, exempelvis att parker som även nyttjas som förskolegård behöver vara tillräckligt stora för att inte åsidosätta andra malmöbors behov av samma yta. Tekniska nämnden anser att tillägg bör göras kring den positiva hälsobringande effekten det har att se grönska från sin bostad.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret kompletterar granskningshandlingen med riktlinjer kring Grönmodellen som tydliggör behovet av ytor för parker, samt behåller strategin kring att förskolor och grundskolor ska ha tillräcklig egen friyta på kvartersmark och att friytan om möjligt ska placeras i anslutning till park för att fler grupper ska kunna använda ytorna vid olika tidpunkter. Stadsbyggnadskontoret har valt att i översiktsplanen fokusera på de hälsobringande effekter gröna miljöer har som ger störst effekt. För en mer komplett bild av hälsobringande effekter av gröna miljöer hänvisas i Översiktsplanen till Grönplan för Malmö.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det finns anledning att tydliggöra hur prioriteringar av åtgärder i framtiden kommer att se ut för att bidra till en mer jämlik hälsa i staden och framhåller att det bör framgå hur sambanden mellan socioekonomiska faktorer såsom trångboddhet, låg folkhälsa, befolkningstäthet och bullernivåer kan ligga till grund för välgrundade prioriteringar av åtgärder. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att mötesplatser som är så attraktiva att de skapar rörelse mellan olika stadsdelar behöver finnas på flera håll i staden för att på så sätt bidra till ökad integration. I delar av staden där trångboddheten är större finns behov av mötesplatser där boende kan mötas. Nämnden önskar ett utökat fokus på att förebygga och avhjälpa buller och luftföroreningar och brist på gröna områden, särskilt på platser som bebos av människor med låg socioekonomi. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är av stor vikt att en social konsekvensbedömning görs av översiktsplanen för att på ett bättre sätt framföra, likt en miljökonsekvensbeskrivning, vad för typ av sociala konsekvenser översiktsplanen kan skapa.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret kompletterar granskningshandlingen för att tydliggöra att den yttre miljön särskilt ska prioriteras och utvecklas i områden med stor barnfattigdom och trångboddhet samt med en strategi i avsnittet ”Utbyggnad” som anger att attraktiva och trygga mötesplatser av varierande slag ska finnas i alla stadens delar. Granskningshandlingen kompletteras också med en hållbarhetsbedömning som belyser olika sociala konsekvenser av planförslaget.*

Malmö stads råd för funktionshinderfrågor framför att en god livsmiljö med lika villkor och tillgänglighet till nöje, rekreation och träning samt att planering av kulturinsatser med samma tillgång som för övriga Malmöbor är väsentligt för att personer med funktionsnedsättningar ska kunna ta del av samhället på lika villkor.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och kompletterar granskningshandlingen för att tydliggöra att tillgänglighet för personer med olika funktionsnedsättning kontinuerligt behöver förbättras genom universell utformning av det offentliga rummet.*

Fastighetsägarna syd anser att en viktig fråga som kräver samverkan mellan Malmö stad, fastighetsägare och andra aktörer är hur tillgång till billiga lokaler för kulturutövning kan bibehållas när staden byggs tätare och förändras. Fastighetsägarna konstaterar även att en viktig komponent är den kultur som får ut människor på gatorna då det är människorna som vitaliserar staden och gör den intressant för andra. En stad med ett intressant kulturutbud, en levande handel och välmående restauranger är en stad de flesta kan tänka sig att flytta till. Fastighetsägarna anser därtill att det är viktigt att skapa naturliga bryggor mellan befintliga områden, som bostadsområden med småhuskaraktär, med nybyggnationen på Västra Hamnen, Hyllie och Nyhamnen då det stärker en blandad stad och skapar spännande arkitektoniska möten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkter och kompletterar granskningshandlingen med en riktlinje under ”Blandad stadsbebyggelse” som anger att Malmö stad, fastighetsägare och andra aktörer ska samverka för att främja kultur- och föreningsliv, exempelvis genom att ändamålsenliga och billiga lokaler kan finnas kvar när staden byggs tätare och förändras. I granskningshandlingen tydliggörs också att kultur bidrar till stadens attraktivitet och att Malmö stad ska eftersträva ett varierat utbud av lokaler och platser för*

att främja stadens kultur- och föreningsliv. Stadsbyggnadskontoret håller med om att det är viktigt att skapa naturliga bryggor mellan olika typer av områden och en stor del av översiktsplanen syftar till att fler människor ska röra sig i en större del av staden.

Skanska önskar att tillsammans med Malmö stad arbeta för att kommunens lokaler utvecklas och byggs så flexibelt som möjligt så det tillgodoser fler behov i samhället samtidigt som resurser sparas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret är positiv till olika typer av samverkansformer för att underlätta ett genomförande av översiktsplanen. Frågan tas upp i ett genomförandeavsnitt i granskningshandlingen.*

Lunds universitet föreslår att den satsning som Lunds universitet med Konstnärliga fakulteten gör på ett samlat konstnärligt campus omnämns, då den stärker Malmö som ett regionalt kulturcentrum.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att Lunds universitets satsning på ett konstnärligt campus stärker Malmö som ett regionalt centrum. Översiktsplanen gör dock mer generella beskrivningar och pekar inte ut specifika satsningar av denna karaktär.*

Studentkåren Malmö anser att inriktningen är viktig och instämmer i att metoder behöver utvecklas för ett brett och representativt deltagande, till exempel i stadsbyggnadsprocesser och samråd samt att studenter är viktiga aktörer i detta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret behåller ställningstaganden kring behovet av att utveckla metoder för ett brett och representativt deltagande i stadsbyggnadsprocesser i granskningshandlingen.*

Nära, tät, grön och funktionsblandad stad

Tekniska nämnden önskar ett tydligare resonemang kring komplexiteten och utmaningarna med förtätningen och vilket perspektiv arbetet primärt ska utgå ifrån. Ett rimligt perspektiv bör, enligt Tekniska nämnden, vara människornas hälsa och välmående. **Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** lyfter en oro kring riskerna med att bygga för tätt och den effekt på hälsa och livskvalitet som detta kan medföra. **PRO** för fram en farhåga att förtätning och den omvandling det kräver blir dyrt samt att det kan komma att begränsa ekonomiskt för de flesta äldre, och att en för tät bebyggelse gör det svårt för äldre att röra sig. **Arbetsmarknads- och socialnämnden** vill belysa de målkonflikter och konsekvenser som kan komma att uppstå när befintliga områden förtätas och risken med att det sker på bekostnad av gårdar och grönytor. Nämnden anser att den yttre miljön särskilt ska prioriteras och utvecklas i områden med stor barnfattigdom och trångboddhet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i utmaningarna med inriktningen och förtydligar genom ett genomförandeavsnitt i granskningshandlingen där komplexiteten och utmaningarna med förtätningen beskrivs tydligare, samt ett ställningstagande kring att ett helhetsperspektiv med människornas hälsa och välmående i centrum måste dominera planeringen för en hållbar utveckling. I granskningshandlingen tydliggörs också att den yttre miljön särskilt ska prioriteras och utvecklas i områden med stor barnfattigdom och trångboddhet.*

Förskolenämnden påtalar vikten av att nytänkande lösningar för att säkerställa utrymme för samhällsfunktioner tar hänsyn till ekonomiska konsekvenser i genomförandeskedet och att se till hela processen när nya initiativ tas. I många fall där olika former av samnyttjande prövats i detaljplaneskede har resultatet ändå fått konventionell karaktär i driftsskedet då kommunens riktlinjer inte varit förenliga med intentionerna i bygglovsskedet eller så har olika nämnder inte kunnat lösa kostnads- och ansvarsfördelningen i drift- och underhållsfrågor. Förskolenämnden anför att delar av de lokalkostnader som översiktsplanens planeringsstrategier innebär kommer vara svåra, eller omöjliga, för

nämnden att prioritera och att strategiska ställningstaganden för förskolor till vissa delar bör revideras för att harmoniera bättre med nämndens syn på utbyggnad av förskoleplatser.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret kompletterar granskningshandlingen med ett genomförandeavsnitt där det framgår att inriktningen att bygga en hållbar stad ibland gör att det finns konflikter mellan översiktsplanens intentioner och konventionellt tänkande, otidsenliga regelverk eller finansieringsstrukturer som är stuprörsindelade. För att översiktsplanen ska kunna förverkligas krävs att de vanliga metoderna, interna riktlinjerna och konventionerna måste ifrågasättas. Även rådande normer, regelverk, lagstiftning och standarder kan behöva omprövas.*

Tekniska nämnden anser att ÖP ska ange att mängden gröna ytor måste öka i takt med att befolkningen ökar. Då det inte finns en tydlig gemensam definition av vad balanseringsprincipen innebär i en Malmökontext anser tekniska nämnden att detta behöver definieras. Nämnden anser att Malmö som kuststad bör ges mer fokus och att Öresund pekas ut som den plats där det är lämpligt att placera vindkraftsproduktion. Nämnden framhåller därtill vikten av möjlighet till närproducerad mat bör lyftas in i texten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkterna och tydliggör i granskningshandlingen att gröna och blå kvaliteter ska utvecklas när malmöborna blir fler i avsnittet "Utbyggnad", samt att arealen park och natur ska öka och mer grönska ska eftersträvas i hela staden i avsnittet "Park och natur". Havet och kusten beskrivs också mer utförligt i granskningshandlingen, och ett kartlager med lämpliga platser för vindkraft redovisas på liknande sätt som i gällande översiktsplan. Strategin om balanseringsprincipen har i granskningshandlingen ersatts med en formulering om att utbyggnad ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på befintliga natur- och rekreationsvärden och en strategi om att Naturvårdsplanen ska vara vägledande för ett förbättrat naturvårdsarbete.*

Lunds universitet pekar på vikten av att hårdgjorda ytor omvandlas till gröna eller grönblå ytor för att främja dagvattenhanteringen samt att det behöver förtydligas om platta hustak och liknande ytor inräknas i hårdgjorda ytor. **Naturskyddsföreningen** understryker särskilt vikten av att bevara grönytor och de blå, kustnära naturområdena och minska andelen hårdgjord yta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och förtydligar granskningshandlingen med strategier och riktlinjer kring att andelen hårdgjord yta i staden ska minska. Stadsbyggnadskontoret räknar alla byggnader som hårdgjorda ytor och anser inte att det behöver förtydligas i översiktsplanen.*

VA SYD anser att översiktsplanen bör höja ambitionsnivån och ta ett större samlat grepp kring klimatfrågan och ange tydliga riktlinjer för att hantera klimatförändringar i samtliga planeringsinriktningar och att kommunen redovisar en planeringsinriktning med tydliga skyfallsåtgärder för ombyggnad av befintlig stadsbebyggelse och inte bara vid ny bebyggelse eller uppförande av nya stadsdelar. Förtätning innebär enligt VA SYD en stor utmaning i att förnya, bygga ut och förvalta den tekniska infrastrukturen i en allt tätare stad och ger sannolikt upphov till fler konflikter gällande ytbehov för dagvattenhantering och ledningsstråk. 500 000 invånare kommer att kräva omfattande insatser på den befintliga VA-infrastrukturen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras för att tydliggöra ambitionen om minskad klimatpåverkan samt med formuleringar angående hur extrema nederbördssituationer ska kunna hanteras för att undvika översvämningar på ett generellt plan. Granskningshandlingen kompletteras också med tydligare hänvisningar till Skyfallsplan för Malmö samt Handlingsplan för skyfall där mer specifika åtgärder beskrivs.*

Räddningstjänsten Syd påpekar att risk för olyckor som föranleder räddningsinsats måste beaktas i den fysiska planeringen samt att följderna av att planera för en tät och blandad stad blir att det uppstår intressekonflikter som måste hanteras så tidigt som möjligt i processen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att intressekonflikter ska hanteras tidigt i planeringsprocessen och förtydligar det i granskningshandlingens genomförandeavsnitt.*

Funktionsstödsnämnden framhåller vikten av att ständigt utgå från ett tillgänglighetsperspektiv i planerandet av staden och inte som en reaktion på att fler blir äldre och/eller sjuka. Nämnden lyfter att det är viktigt att skapa en stadsmiljö som är hanterbar och tillgänglig för personer med olika behov. Nämnden vill framhålla att det är viktigt att arbeta med flera perspektiv på tillgänglighet utöver fysisk tillgänglighet. **Malmö stads råd för funktionshinderfrågor** saknar en tillgänglighetsbeskrivning med vilka konsekvenser tillgänglighet har för samhället, på liknande sätt som miljökonsekvenser tillför ett värde för Malmö stads utveckling.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och kompletterar granskningshandlingen med en skrivning om universell utformning. Tillgänglighetsfrågan är en ständigt närvarande aspekt av den fysiska planeringen av staden och i översiktsplanen görs en översiktlig beskrivning. Mer detaljerade beskrivningar görs i nästkommande planeringsled.*

Skanska ser gärna att planen ännu tydligare trycker på innovativa lösningar för att på så sätt minska ytbehov, men att kvalitet fortsatt skall upprätthållas. Att kvalitet får större verkan än yta för att lösa stadens sociala infrastruktur. **Wihlborgs** påpekar att olika kommunala intressen måste samordnas för att skapa tydliga förutsättningar för vad som är viktigt på micronivå när staden förtätas. Att förbereda Malmö för en halv miljon invånare ställer stora krav på att förtätning kan ske effektivt och det är enligt Wihlborgs viktigt att tänka nytt och i större utsträckning samnyttja ytor för flera funktioner. För att uppnå många arbetstillfällen på liten yta och en yteffektiv markhantering är det viktigt att vara modig och utmana den gamla ”malmöskalan” med byggnader i 5-6 våningar. Wihlborgs bedömer att det är viktigt att i större utsträckning prova högre bebyggelse även i områden lite längre från stationslägena. Wihlborgs anser därtill att kulturvärden i form av gamla byggnader är viktigt men att det också är nödvändigt att de byggnader som måste bevaras kan få en effektiv användning och tillföra liv och rörelse till stadsmiljön och inte står som risiga solitärer i stadsmiljön. **FOJAB** påpekar att det att sannolikt kommer bli nödvändigt med tätheter och byggnadshöjder som inte är det som generellt sett planeras för idag i Malmö, särskilt som det behövs avsättas mark för nya grönytor, stadsodling, klimatanpassningar med mera. FOJAB önskar ett sätt att jobba med kvaliteter som krävs för att det skall bli goda livsmiljöer även vid hög exploatering i delar av staden samt att politiker, tjänstemän och arkitekter hade haft glädje av gemensamma referenser kring lyckade, mycket täta miljöer. **Dockan Exploatering AB** vill värna om tillgänglighet till Västra Hamnen, minimera störningar vid avstängningar av gator för att förbättra trafikflöden samt ser gärna att allmän platsmark utnyttjas effektivare. Markutnyttjandet måste enligt Dockan nå en högre nivå än den tidigare, dvs generellt högre byggnader.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett genomförandeavsnitt där det beskrivs att nya arbetssätt och samverkansformer blir nödvändiga för att förverkliga översiktsplanens intentioner. Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ”Riktlinjer för höga hus i Malmö” som granskningshandlingen refererar till. Granskningshandlingen kompletteras också med ett kartlager med tillhörande riktlinjer för bebyggelsetäthet där det beskrivs var i staden höga byggnader i förhållande till sin omgivning är mest lämpliga.*

Dockan Exploatering AB och **Wihlborgs** anser att funktionsblandning inte bör ske inom en och samma byggnad. **Skanska** anser att fler funktioner med fördel kan skapas i samma byggnad för att nyttja attraktiv mark effektivt som exempelvis kontor, bostäder och social infrastruktur.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att funktionsblandning ska eftersträvas överallt där så är möjligt vilket förtydligas i granskningshandlingen.*

Lunds kommun anser att det är viktigt att Malmö stad bibehåller infartsledernas flödeskapacitet för att klara av en ökande pendling i arbetsmarknadsregionen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras för att tydliggöra att befintliga infartsleder behöver bibehålla en hög kapacitet för person- och godstrafik. Samtidigt menar stadsbyggnadskontoret att en ökande pendling främst ska ske med kollektiva alternativ.*

Hyresgästföreningen ställer sig frågande till hur allt som planeras får plats när man väljer att förtäta staden inåt och vill lyfta att trångboddhet också kan vara att det är för tätt mellan bostadshusen vilket i sin tur påverkar dagsljuset och minskar utsikten för många boende i de befintliga husen i dag. Att förtäta staden måste ske utifrån respekt för de som redan bor.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att förtätning måste ske utifrån respekt för de som redan bor i ett område. Dagsljusförhållanden är ett lagstadgat krav som i vissa fall sätter gränsen för hur tätt det är möjligt att bygga.*

Kristdemokraterna påpekar att staden ska ge plats för natur, grönområde, havet, stränder, fiske, småbåtshamnar, fritidsaktiviteter, lekplatser, konst och kultur, bibliotek samt för föreningsliv.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att alla beskrivna funktioner är en viktig del i staden och gör förtydliganden kring flera av funktionerna i granskningshandlingen.*

Privatperson 5 ställer frågan om det finns beskrivet att funktioner också skall ha flexibilitet och anpassningsbarhet att förändras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer fortsatt ha begreppet flexibilitet som en ledstjärna vid planeringen av den täta staden.*

UTBYGGNADSSTRATEGI

Förskolenämnden påpekar att inriktningen att främst växa innanför Yttre Ringvägen delvis motsägs av markanvändningskartan som visar att en ansenlig del av Malmös tillkommande bostäder är tänkta att ligga utanför Yttre Ringvägen. Formulering att *"Utbyggnaden av samhällsservice måste följa bostadsbyggandet i nya områden, så att inte kapacitetsbrist uppstår och att den trycks ut i delar av staden där det inte finns plats att bygga nytt."* är otydlig och känns inte igen av förskolenämnden.

Förskolenämnden ser det inte som ekonomiskt möjligt att tillgodose efterfrågan på förskoleplatser som finns i utbyggnadsområden. På grund av de ökade lokalkostnader som följt med den kraftiga utbyggnad av förskolor som skett de senaste åren, särskilt i utbyggnadsområden, kan inte ambitionen om geografisk balans eftersträvas. Då nya planeringsstrategier aktualiserats för förskolenämnden kan det innebära att befintliga förskolor rivs och marken kommer att behöva läggas i träda i väntan på sin tidplan i enlighet med prioriteringar inom investeringsramen och behov av platserna. Detta kan även gälla vid nya etableringar där förskolenämndens tidplan inte alltid kan synkronisera med övriga planerande nämnders önskade tidplaner. Det kommer att finnas tomter i staden som ska bebyggas med förskolor men som under en period, upp till flera år, står obebyggda. Strategier att hantera dessa tillfälliga luckor i stadsbilden skulle kunna bidra till exempelvis barnens utemiljöer. Tillfälliga parker eller andra besöksmål för barn kan för ett barn vara beständiga en hel barndom medan det i ett planeringsmässigt perspektiv är av tillfällig karaktär. Idén om att investeringar ska styras dit de gör mest nytta och att kommunala investeringar ska samordnas förefaller vara central i översiktsplanen. Detta måste förtydligas för att förskolenämnden ska kunna ta ställning till vad detta innebär. Inom den kommunala ekonomin är prioriteringar nödvändigt och i enlighet med den resursfördelningsmodell kommunen använder, som speglar nämndernas reglementen, är det inte tydligt vad som avses och hur detta synsätt är förenligt med rådande ekonomistyrningsmodell.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Av den totala utbyggnadskapaciteten i förslag till ny översiktsplan finns en klart större del innanför Yttre Ringvägen än utanför, och utbyggnadsområdena för blandad stadsbebyggelse utanför Yttre Ringvägen handlar om att förstärka befintliga orter. Strategin om hur utbyggnaden av samhällsservice ska ske är omformulerad i granskningshandlingen för att möta förskolenämndens önskemål. En strategi om tillfällig användning av ytor finns också. Formuleringarna om investeringar är borttagna från strategiområdet "Utbyggnad".*

Tekniska nämnden önskar att utbyggnadsstrategin bearbetas för att förtydliga hur utbyggnadsprinciperna förhåller sig till strategierna för prioritering. Enligt tekniska nämnden saknas grunder för att kunna säga nej i områden som inte bör byggas ut. Avsnittet skulle enligt tekniska nämnden kunna utvecklas med ett tydliggörande kring stadens inställning till jordbruk och landsbygden i kommunen. Nämnden önskar därtill att ambitionen att minimera störningar som uppstår vid bygg- och anläggningsarbeten genom att samordna omvandlingsprocesser ska synas tydligare i översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *För att öka tydligheten har området "Utbyggnadsstrategi" omformats i granskningshandlingen för att bättre matcha övriga sakområden. Som en konsekvens av detta har utbyggnadsprinciperna tagits bort och strategierna renodlats. Stadsbyggnadskontoret menar att strategierna för utbyggnad ska fungera som ett stöd för att göra avvägningar mellan olika utbyggnadsområden, men att det inte är rimligt att det endast med hjälp av dessa strategier ska gå att välja eller välja bort enskilda områden. Avvägningen mellan olika områden behöver ta in fler faktorer än vad som kan rymmas i strategierna för utbyggnad. Ett av de viktigaste motiven för att bygga staden tätare och huvudsakligen innanför Yttre Ringvägen är att spara på den värdefulla jordbruksmarken, något som är återgivet på flera ställen i översiktsplanen. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att försöka minska störningen från omvandlingsprocesser, och ser fram emot att fortsätta samverka med fastighets- och gatukontoret för att få till stånd smidigare processer.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att formuleringen ”balans mellan områden med olika socioekonomiska förutsättningar ska eftersträvas” är vag och menar att balans mellan områden med olika socioekonomiska förutsättningar borde vara högt prioriterat.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Resonemanget har vidareutvecklats i granskningshandlingens genomförandeavsnitt där det anges att varje kommunal investering behöver sättas i ett sammanhang där kommunens totala investeringsportfölj tillsammans med övriga ekonomiska förutsättningar vägs in. Olika typer av utbyggnadsområden genererar varierande konsekvenser för den kommunala ekonomin. Därför måste det finnas en balans mellan utbyggnadsområden som kan ge nettointäkter och de som initialt främst ger utgifter.*

MKB efterfrågar en mer djupgående analys kring den kapacitet som anges i översiktsplanen och huruvida den verkligen kan generera det antal bostäder som efterfrågas i närtid. MKB anser att prioriteringarna är så många att det medför en risk för intressekonflikter och svårigheter att just prioritera. MKB lyfter vikten av färdigställda detaljplaner i tid för att bolaget ska kunna nå mål om nyproduktion. Specifikt vill MKB betona vikten av att balans ska uppnås mellan områden som kan ge nettointäkter och de som medför höga investeringskostnader och att exploatörer i områden där investeringskostnaderna överskrider markvärdet inte behöver stå för tunga exploateringskostnader i form av anläggning av ny infrastruktur och liknande. När det gäller strategin kring att projekt inom existerande stadsstruktur ska prioriteras ställer MKB sig frågande till betydelsen av "tillräckligt tillskott" och vill betona att även mindre tillskott av bostäder i ett område kan ge en viktig effekt. Även projekt i mindre skala behöver få resurser för handläggning så att de kan genomföras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategierna för utbyggnad ska fungera som ett stöd för att göra avvägningar mellan olika utbyggnadsområden, men det går inte att endast med hjälp av dessa strategier välja eller välja bort enskilda områden. Avvägningen mellan olika områden behöver ta in fler faktorer än vad som kan rymmas i strategierna för utbyggnad. Stadsbyggnadskontoret delar åsikten att det är viktigt att stadsutveckling sker såväl i områden som ger nettointäkter som nettokostnader, vilket tydliggörs i granskningshandlingens genomförandeavsnitt, men att det från fall till fall får avgöras vilken aktör som står för kostnader för exempelvis infrastruktur. Stadsbyggnadskontoret delar MKB:s synpunkt att alla tillskott av bostäder i existerande stadsstruktur är positiva och har i granskningshandlingen tagit bort den tidigare formuleringen.*

LRF lyfter fram vikten av att bevara åkermarken för framtiden och påpekar att Malmö kommun inte har någon plan för att hantera att olika väderfenomen kommer att bli mer vanliga, exempelvis svår torka vissa år och intensiv nederbörd andra år. Med hänvisning till att det gäller förtätning eller att jordbruksmark finns stationsnära rättfärdigas att ta högproduktiv åkermark ur produktion vilket enligt LRF innebär att tusentals hektar åkermark kan komma att exploateras. För att klara de mål på klimat- och energiområdet som riksdag och regering ställt sig bakom krävs ett starkt och aktivt jord- och skogsbruk i kommunen. För att detta skall uppnås krävs dels att jord- och skogsbruket skall värnas gentemot motstridiga intressen, dels att kommunen ska medverka till att det skall vara enkelt att vara företagare/jordbrukare inom de Gröna Näringarna i Malmö kommun. **Naturskyddsföreningen** föreslår dels ingen ny bebyggelse utanför yttre ringleden, dels att primärt förtäta utifrån kollektivtrafikleder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Ett av de viktigaste motiven för att bygga staden tätare och huvudsakligen innanför Yttre Ringvägen är att värna den värdefulla jordbruksmarken, något som är återgivet på flera ställen i översiktsplanen. Samtidigt ökar Malmös befolkning ständigt vilket gör att jordbruksmark i vissa fall måste tas i anspråk för funktioner som prioriteras högre i en växande stad. Vid stationsnära lägen och längs kollektivtrafikstråk är potentialen för förtätning särskilt stor. I granskningshandlingens markanvändningskarta har arealen jordbruksmark utanför Yttre Ringvägen ökat i förhållande till gällande översiktsplan genom att arealen för nya verksamhetsområden har minskat.*

FOJAB ifrågasätter valet av en utbyggnadspotential på 50 000 nya bostäder när det inom 30 år bedöms kunna bli en befolkningsökning som kräver ca 80 000 bostäder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen har en tidshorisont på 20 år. På den tiden beräknas befolkningsökningen till ca 100 000 fler invånare vilket motsvarar ca 50 000 bostäder. I granskningshandlingen görs en utblick mot 2050 med utpekade utredningsområden för att ha en god beredskap för en ytterligare befolkningsökning efter översiktsplanens tidshorisont.*

E.ON påpekar att en utvecklingskapacitet för utbyggnad av 50 000 nya bostäder och verksamheter är beroende av en fullgod energiförsörjning. Planens inriktning att bygga tätt och nära måste innebära att befintlig infrastruktur nyttjas på bästa sätt och att nya anläggningar får den fysiska plats som krävs. För att kunna uppnå bästa möjliga samordning kring dessa frågor ser vi framför oss att arbetssätten för E.ONs medverkan i kommunens detaljplanering utvecklas i samverkan. Strategin om att använda kommunens medel väl som beskrivs i planen bör enligt E.ON utvecklas till att använda samhällets medel väl. **VA SYD** kommenterar att eftersom utbyggnad i många fall kräver omfattande insatser på VA-infrastrukturen är det viktigt att takt och etappindelning samordnas med VA SYD. Det gäller både vid förtätningar och vid utbyggnader i utkanten av tätorten som till exempel Fortunaområdet och Kvarnbyvägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att försörjningen av teknisk infrastruktur matchar utbyggnaden av staden och ser både VA SYD och E.ON som viktiga samarbetspartners i planeringsprocesser.*

Skanska önskar att effektivt nyttjande av markresurser lyfts som en punkt att arbeta med, och då att bygga på höjden för att minska klimatpåverkan. Skanska anser därtill att det är viktigt att arbetsplatsintensiva verksamheter kan lokaliseras inom gångavstånd från kollektivtrafiknoder eller stråk och att mark med närhet till regionala kollektivtrafiknoder bör reserveras för stora kontorsbyggnader.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Effektivt nyttjande av markresurser är en av grundprinciperna i översiktsplanen och en strategi för detta är att arbetsplatsintensiva verksamheter ska lokaliseras i kollektivtrafiknära lägen.*

Wihlborgs anser att det är av yttersta vikt att omvandling av exempelvis äldre industriområden sker i samverkan med fastighetsägarna i området och föreslår att en långsiktig strategi tas fram för hur fastigheterna ska kunna fasas ut genom omlokalisering av hyresgästerna. Wihlborgs framhåller vikten av att Malmö stad samordnar kommunikation med fastighetsägarna samt att det för att minimera störningar för befintliga och nya verksamheter och boende är viktigt att fokusera på att bygga färdigt områden på så kort tid som möjligt. Vid byggnation och infrastrukturprojekt är det enligt Wihlborgs oerhört viktigt att staden planerar för att minimera störningar för näringsidkare och boende.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att förslaget om en strategi för omlokalisering av hyresgäster är intressant och lyfter frågan internt inom organisationen. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att minska störningarna på omgivningen när staden byggs ut.*

Jernhusen AB ser gärna att ÖP:en tog med Kirseberg tydligare.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen hänvisar tydligare till fördjupningen av översiktsplan för Södra Kirseberg och Östervärn, antagen 22 december 2020.*

Hyresgästföreningen anser att medborgardrivna mötesplatser borde finnas i varje nytt bostadsområde.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att det är en god idé och behåller i granskningshandlingen den strategi som övergripande motsvarar önskemålet.*

Malmös centrala pensionärsråd saknar de äldres perspektiv när det gäller bostadsförsörjning och inflytande över trafiksituationen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret eftersträvar att översiktsplanen ska rymma perspektiv från alla Malmöbor. Stadsbyggnadskontoret fördjupar gärna dialogen med Malmös centrala pensionärsråd för att bättre kunna tillgodose de äldres perspektiv.*

Kristdemokraterna efterlyser ett mer varierat utbud av bostäder både gällande upplåtelseform, storlek och byggnadstyp och anser att avsaknad av radhus, kedjehus och friliggande villor gör att många barnfamiljer idag väljer att bosätta sig i andra kommuner. Kristdemokraterna anser att det är väsentligt att utbudet av bostäder med äganderätt ökar i relation till flerfamiljshus med andra upplåtelseformer. Därtill önskas trygga bostadsområden och stadsdelar där människor kan välja mellan olika boendeformer som fungerar för olika faser i livet. I de centrala delarna och i vissa utbyggnadsområden som exempelvis Nyhamnen ser Kristdemokraterna ett tätt, levande, urbant cityliv med plats för höga hus. Utvecklingen av bostadsområden och stadsdelar behöver ske med hänsyn till dem som redan lever och verkar där och om ett bostadsområde ska förtätas måste detta ske på ett sätt där man tar hänsyn till områdets förutsättningar och till dem som redan bor och lever där.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att utbyggnaden av Malmö måste ske med varierad och funktionsblandad bebyggelse. Plan- och bygglagen ger emellertid inte stadsbyggnadskontoret möjlighet att bestämma upplåtelseform. För ett specifikt område avgörs bostadstyp inte i översiktsplanen utan i efterföljande detaljplanering. En tät bebyggelse ger goda förutsättningar för ett aktivt stadsliv vilket i sin tur ökar tryggheten. Stadsbyggnadskontoret delar också synpunkten att utbyggnaden av staden behöver ske med så få störningar som möjligt.*

Sverigedemokraterna finner att förtätningen i Malmö är oroande och att förtätning väljs innan man har löst problemen runt om i Malmö, något som kan riskera segregering, trafikproblem, vatten, avlopp etc.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att genom att förtäta och huvudsakligen bygga ut Malmö innanför Yttre Ringvägen minskar risken för de problem som Sverigedemokraterna lyfter. Genom att bygga samman staden och genom att satsa på att hela staden ska växa med blandade bostadstyper minskar risken för segregation. Att staden byggs tätare underlättar för rörelse till fots eller med cykel och ökar underlaget för kollektivtrafik, vilket minskar bilbehovet och därmed de trafikproblem som bilismen medför. Utbyggnad av teknisk infrastruktur såsom vatten, avlopp och el gynnas av att staden byggs ut sammanhållet.*

Privatperson 4 anser att det bör tas fram en ny rutnätsplan som en utvidgning av innerstaden vilken därför bör omfatta stora sammanhängande delar. Nyhamnen måste enligt Uttersten få lov att bli en stadsdel med extremt hög täthet, skyskrapor och attraktiv arkitektur. Uttersten menar att Västra Hamnen har för mycket "luft" vilket gör att känslan av innerstad inte infinner sig, samt att kvarteren inte är slutna, gatorna är för breda och husen är inte tillräckligt höga och att den typen av misstag måste undvikas i Nyhamnen. Uttersten anser att Hyllie riskerar att bli en tråkig förort om kvartersstrukturerna inte sprids norr och västerut. Stadsdelen måste kopplas samman med Holma och Lindeborg och fler våningsplan på husen bör uppmuntras. **Privatperson 10** önskar att Hyllie

byggs ihop med Malmös nuvarande centrum genom att förtäta i området däremellan och göra om Pildammsvägen m.fl. till stadsgator kantade av bebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att Malmös nya områden byggs samman med den befintliga staden, och menar att det är en bärande tanke i förtätningsambitionerna. Ambitionerna kring Nyhamnen tydliggörs i en fördjupning av översiktsplanen som granskningshandlingen hänvisar till.*

Privatperson 5 efterfrågar beskrivningar om hur fördomar om stadens stadsdelar kan motverkas, vad gäller innehåll, funktioner, värderingar i alla delar av staden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att motverka fördomar, men menar att det utifrån synpunkten är oklart hur detta ska hanteras i översiktsplanen.*

Privatperson 11 uppmanar Malmö stad att bygga täta slutna kvarter inom en radie av en km runt samtliga tågstationer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att det är särskilt viktigt med tät bebyggelse i stationsnära lägen vilket tydliggörs i granskningshandlingen. Huruvida kvartersstrukturen är öppen eller sluten är dock en fråga för efterföljande planeringsled.*

Privatperson 23 efterfrågar att sambandet mellan förändringar på Amiralsgatan och ev. ökad trafik på Sallerupsvägen utreds noggrant samt att åtgärder vidtas så att trafikmängder på Sallerupsvägen hålls nere. Sallerupsvägen bör när det gäller trafikutformningen förändras i likhet med Amiralsgatan enligt Petersson.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *De samband som finns mellan olika infartsleder vid omledning av trafiken håller på att utredas i ett stadsövergripande arbete inom Fastighets- och gatukontoret. Här ses bland annat över vad det finns för möjligheter att systematisera och effektivisera trafiken. Sallerupsvägen har idag en utformning som inte går i linje med översiktsplanens strategi om att trafiksystemet ska utformas så att en större andel väljer att gå, cykla och åka kollektivt. Längs Sallerupsvägen finns i översiktsplanen utpekat ett framtida primärt huvudcykelstråk på de sträckor som idag saknar cykelväg, och även en framtida kollektivtrafiklinje med högre kapacitet. Stadsbyggnadskontoret håller med om att ett mer omfattande omtag på sikt skulle behövas avseende vägens utformning, men prioriteringar behöver göras och ett sådant omtag är i dagsläget inte aktuellt, bland annat ur ett ekonomiskt perspektiv.*

Privatperson 21 anser att det är bättre om alla hus/lägenheter inte byggs på ett och samma ställe utan sprids lite i staden, några vid hamnen och några utanför.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det är högt prioriterat att satsa på stadsutveckling i hela staden, det vill säga såväl i socioekonomiskt starka som svaga områden. Hela Malmö ska få chans att växa och utvecklas!*

Markanvändningskarta

Tekniska nämnden anför att den behöver mer tid att i detalj titta på de förändringar som föreslås för parker och grönområden för att kunna analysera vilka konsekvenser förändringarna får för framtida möjligheter att nyttja områdena. Eventuella konsekvenser som kan komma att påverka förslaget kommer nämnden att lyfta i samband med utställningsskedet. Nämnden anser därtill att det för tydlighetens skull finns anledning att lyfta upp viss väginfrastruktur till samma nivå som spår och stationslägen. Nya järnvägsspår som ska byggas ut i hamnen saknas i kartan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med kartor och riktlinjer där olika trafikinfrastrukturaspekter tydliggörs.*

Räddningstjänsten Syd påpekar att planering vid stationsnära områden och i anslutning till både inre- och yttre ringvägen måste beakta transporter med farligt gods. Flera utredningsområden ligger i anslutning till dessa vägar. Räddningstjänsten Syd anser att lämplig markanvändning i direkt anslutning till transportleder för farligt gods kan omfatta särskilda verksamhetsområden och verksamheter som exempelvis industrier, mindre kontor, parkering och bussdepåer. De känsligaste verksamheterna som bostäder, hotell, större kontorsbyggnader, skolor och vård bör placeras längst ifrån transportleden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett kartlager som visar uppmärksamhetsavstånd till farligt gods med tillhörande riktlinjer.*

VA SYD anser att området Ingvalla som ligger utanför Yttre Ringvägen intill Vintrie är olämpligt att bebygga ur VA-synpunkt eftersom det innebär stora investeringar i VA-systemet då ledningar saknas i närområdet. Närmaste spillvattenledning ligger 1000 m bort mot sydost och dagvattensystem saknas helt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkten i fortsatta utredningar av Ingvalla. Många stora investeringar måste göras för att nya områden ska kunna bebyggas.*

MKB vill poängtera att det finns områden som lämpar sig väl för bostäder sett till lokalisering i staden och kommunikationer även om de är nära verksamheter som kan innebära störning. Ambitionen att förtäta staden gör enligt MKB att det måste byggas även på utmanande lägen med komplexa förutsättningar. Vidare ser MKB en potential i att låta Lindängen växa söderut och sammanfläta ett nytt bostadsområde med den park som planeras där.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det finns många lägen som lämpar sig för bostäder. I närheten av verksamheter som innebär risker eller störningar måste det dock föregås av riskbedömningar som pekar på lämpliga åtgärder för att minska risker och störningar. Stadsbyggnadskontoret anser att förtätning i första hand ska ske på hårdgjorda ytor och befintlig bebyggelse i Lindängen gränsar idag till parken som anläggs i söder. Det innebär att ny bebyggelse skulle ske på bekostnad av befintlig park vilket inte ligger i linje med översiktsplanens intentioner.*

SMT Malmö exploatering AB samt **MKB** (delägare i SMT) önskar med hänvisning bland annat till en pågående naturvärdesinventering samt utredningar kring dagvatten och skyfall att hela fastigheten Rosengård 130:405 ska markeras som ”Ny blandad stadsbebyggelse” i översiktsplanens markanvändningskarta, och att det inte är nödvändigt att redan nu dra en tydlig gräns för placeringen av grönområden i området. **Jägersro trav/Skånska travsällskapet** påpekar att den framtida naturmarken inom fastigheten Rosengård 130:406 är så stor att det inte går att genomföra den fritidsanläggning, Jägersro Hästcenter, som nu planläggs. Därför önskar travsällskapet att den naturmark som pekas ut i översiktsplanen minskas i storlek eller omlokaliseras så att den inte blir till hinder för den pågående planeringen av nya Jägersro.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Markanvändningen i området har reviderats något till granskningshandlingen. Stadsbyggnadskontoret vill påpeka att gränsen för ny park och natur inte är definitiv i översiktsplanen utan syftar till att visa att det kommer behövas en stor park i anslutning till Risebergabäcken. Exakta avgränsningar görs i efterkommande planeringsled.*

LRF vill att Malmö stad i översiktsplanen, för planering, undersökning och utveckling, stryker järnvägsspår och rangeområden för järnväg, verksamhetsområden samt nyskapade parkområden utanför Yttre Ringvägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *En av översiktsplanens viktigaste inriktningar är att staden ska byggas inåt genom förtätning, främst innanför Yttre Ringvägen. Den absolut största delen av nya områden i översiktsplanen pekas också ut innanför Yttre Ringvägen. För att ha beredskap för en fortsatt befolkningsökning och för att stärka befintliga byar pekas också vissa områden ut utanför Yttre Ringvägen. Stadsbyggnadskontoret ser det som viktigt att etablera ett yttre godsspår, bland annat för att kunna exploatera mer i stadens centrala delar och därmed inte på värdefull åkermark. Översiktsplanen pekar inte ut rangeområden utanför Yttre Ringvägen. I granskningshandlingens markanvändningskarta har arealen jordbruksmark utanför Yttre Ringvägen ökat i förhållande till samrådsförslaget och gällande översiktsplan genom att arealen för nya verksamhetsområden har minskat.*

Øresundsbro Konsortiet anser att staden, av hänsyn till boendemiljön, bör vara restriktiv med byggnation nära betalstationen, motorväg och järnväg och ser inte heller sådana inslag i Översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkten i framtida planering.*

APL anser att det är helt oacceptabelt och felaktigt att kvarteret Spiralen i Norra Sorgenfri industriområde är föreslaget som ”Ny blandad stadsbebyggelse” i markanvändningskartan. Området ska enligt APL anges som ”Existerande verksamhetsområden”.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontorets långsiktiga ambition är att området successivt ska omvandlas till blandad stadsbebyggelse. Samtidigt ska befintliga verksamheter så länge som möjligt kunna fortgå vid omvandlingen och ny blandad stadsbebyggelse ska anpassas efter befintliga verksamheter. Däremot ska befintliga verksamheter inte bli farligare för omgivningen och nya farliga eller miljöfarliga verksamheter ska inte etableras. Översiktsplanen försvårar därmed inte för APL att fortsätta verka. Att området pekas ut som ”ny blandad stadsbebyggelse” innebär att Malmö stad önskar pröva fler olika funktioner i området. Prövningarna sker inom ramen för de tillstånd som APL har för att företaget även framöver ka kunna bedriva sin verksamhet. Det här förtydligas i granskningshandlingen.*

FOJAB önskar att Östervärns station och dess omland får en mer omsorgsfull utformning samt att Emilstorp invid Rosengårds station är ett intressant område för utveckling till blandad stad.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att hänvisa till den fördjupade översiktsplanen för södra Kirseberg och Östervärn där framtida planer för området beskrivs mer ingående. Den södra delen av Emilstorp invid Rosengårds station har fortsatt markanvändningen ”blandad stadsbebyggelse” för att signalera att området är möjligt att utveckla med nya funktioner.*

Peab önskar att en större del av fastigheten Tygelsjö 76:1 i Klagshamn får markanvändningen ”ny blandad stadsbebyggelse”. För att säkerställa en hållbar stadsutveckling i Tullstorp anser Peab det som nödvändigt att se på helheten och inte låsa sig i tidigare satta strukturer. Peab hävdar därtill att fastigheterna Malmö Tullstorp 180:76, 77, 78, 79, 86, 98, 99, 100 har markanvändningen ”ny park och natur”.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Just nu pågår ett arbete angående den framtida utvecklingen av Klagshamn och förutsättningar för att ytterligare utöka bebyggelsen i Klagshamn ska utredas inom det arbetet. Därför är det i nuläget inte aktuellt med förändringar i arbetet med nuvarande ÖP-revidering avseende markanvändningen i Klagshamn. De fastigheter som nämns i Tullstorp redovisades i samrådshandlingens markanvändningskarta som ”ny blandad stadsbebyggelse” och kommer fortsatt göra det i granskningshandlingen.*

Wihlborgs ifrågasätter att initiera en omvandlingsprocess av verksamhetsområdet Annetorp i närtid.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i synpunkten. Granskningshandlingen kommer att hänvisa till ett underlag med utbyggnadsområden och hur de är prioriterade tidsmässigt och där Annetorp föreslås som en senare prioritering.*

Fortifikationsverket och **Försvarsmakten** anser att Husie övningsfält bör benämnas som militärt övningsfält i översiktsplanens markanvändningskarta. Därtill vill verket avstyrka bebyggelse eller spårbunden trafik som kan påverka övningsfältet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen föreslår ingen bebyggelse inom det så kallade Robotfältet öster om Yttre Ringvägen. Benämningen "existerande park och natur" inkluderar områden med höga naturvärden utpekade i Naturvårdsplanen där kommunen inte har för avsikt att exploatera. Benämningen "existerande park och natur" garanterar inte tillgänglighet för allmänheten och försvårar inte för funktionen som militärt övningsfält. Malmö stad är angeläget att transporter av farligt gods sker på ett säkert och miljöanpassat sätt. Det är ett av skälen till att det bedöms som viktigt att bibehålla en beredskap för en yttre godsbana. Transporter på järnväg är i normalfallet betydligt säkrare än transporter på väg, varför kapacitet och utvecklingsmöjlighet måste säkras. Reservaten kommer därför att behållas i översiktsplanen i enlighet med vad som redovisas även i de flesta andra berörda grannkommuners översiktsplaner.*

Lunds universitet påtalar att Medicinska fakulteten bedriver omfattande medicinsk och mikrobiologisk forskning bland annat inom blandad stadsbebyggelse på sjukhusområdet och anför att det är viktigt att det tydligt framgår genom väl definierade och kommunicerade kriterier hur markanvändningen blandad stadsbebyggelse påverkar möjlighet att få miljötillstånd.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Miljötillstånd utfärdas av miljöförvaltningen och en mängd olika aspekter påverkar möjligheten att få miljötillstånd. Granskningshandlingen tar inte upp detta utan hänvisar frågeställningar av denna karaktär till miljöförvaltningen där bedömningar görs från fall till fall. Malmö stads generella hållning i frågan är att nya verksamheter som kräver miljötillstånd ska lokaliseras till verksamhetsområden.*

Trafikverket påtalar att nya stationer som föreslås kräver utökad kapacitet på banorna kring Malmö och att sådana specifika kapacitetsåtgärder inte finns i Trafikverkets långsiktiga planer och inte är prioriterade. Kapaciteten på Öresundsbanan och anslutande banor behöver förstärkas, men i första hand för befintlig gods- och persontrafik över bron. Områdena försörjs enligt verket lämpligen bäst via lokal kollektivtrafik som inte tar kapacitet från regional trafik och fjärrtrafik.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens långa tidsperspektiv medför att mycket av det som föreslås saknar finansiering idag. Stadsbyggnadskontoret menar att översiktsplanens uppgift att visa på en framtida möjlig utveckling måste kunna uppfyllas utan att alla utredningssteg är genomförda eller finansieringen klarlagd. Stadsbyggnadskontoret ser en risk med att inte visa framtida visioner då det skulle kunna hämma utvecklingen och i värsta fall omöjliggöra långsiktiga infrastruktursatsningar.*

Privatperson 7 och 8 anmodar att översiktsplanen ändras så att norra delen av Ön skyddas från vidare bebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje som anger att öppna ytor ska bibehållas mot havet för naturvärden, rekreation och fritidsaktivitet i den norra delen av Ön.*

Privatperson 15, 16, 17 och 18 önskar en ändring av markanvändningen för fastigheterna Rosengård 130:346 och Rosengård 172:4, som idag omfattar Jägershill Sommarstad, från fritidsområde till blandad stadsbebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Kommunen har under hösten 2020 utrett markanvändningen för Jägershills koloniområde. Utifrån en fortsatt befolkningsökning i Malmö och i anslutande områden har kommunen kommit fram till att platsen långsiktigt anses lämplig för den befintliga användningen. Olika aspekter har varit avgörande i ställningstagandet. En viktig aspekt är det framtida behovet av rekreation och natur som är en förutsättning för en attraktiv och hållbar stad. Jägershills koloniområde anses vällokaliserat längs ett av de utpekade strukturerande gröna stråken i översiktsplanen. I en växande stad behöver befintliga rekreativa ytor bevaras och utvecklas. Stadsbyggnadskontoret kan inte se några tendenser som tyder på ett minskat intresse för kolonistugor inom kommunen, snarare tvärtom, vilket leder till en högre efterfrågan på redan befintliga koloniområden. I översiktsplanen anges därför att existerande koloniområden ska bevaras eller, vid ianspråktagande för annan användning, ersättas med likvärdiga områden. Förutom att platsen anses lämplig för ändamålet så finns inte någon lämplig alternativ lokalisering för Jägershills koloniområde. Jägershill bedöms därtill som ett väletablerat och välfungerande koloniområde som det finns all anledning att bevara, både ur rekreativ och ur historisk aspekt.*

Hinton Golf Holding AB/DLAN Property Holding AB, som äger eller arrenderar tre av kommunens golfbanor, önskar i framtiden att områdena ska kombineras med fler funktioner, exempelvis bostäder, rekreation, handel, logistik, energi etc. och vill därmed att markanvändningen ska vara mer öppen för andra ändamål än i gällande översiktsplan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser generellt att kommunens fritidsområden är viktiga att bevara när staden växer. Stadsbyggnadskontoret ser samtidigt positivt på att på sikt utreda markanvändningen för att delar av kommunens golfbanor ska kunna kompletteras med nya funktioner. Stadsbyggnadskontoret menar att det i nuläget inte är aktuellt att ändra markanvändningen i översiktsplanen men granskningshandlingen kompletteras med att peka ut området runt Kvarnby som ett utredningsområde för att undersöka om andra typer av markanvändning på längre sikt kan bli aktuella. Stadsbyggnadskontoret undersöker också möjligheten att på längre sikt ändra markanvändningen för delar av Rönnebäcks golfbana.*

Lomma kommun är kritisk till föreslagna utfyllnader i Norra Hamnen och menar att dialog inte har förts och att mellankommunala intressen inte har hanterats. Utfyllnaderna bedöms gå emot utbyggnadprincipen att utveckla Malmö som kuststad och påverkar Malmö stads trovärdighet som ambassadör för mål nr 14 i Agenda 2030. Vidare anser Lomma kommun att markanvändningskartan inte bidrar med tydlighet och öppenhet mot läsaren.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att utfyllnaden är en viktig del i utvecklingen av hamnen och att den inte påverkar Malmös utveckling som kuststad på ett negativt sätt. Möjliga alternativa lokaliseringar för utökat hamn- och verksamhetsområde i Malmö har studerats och Malmö hamn är det enda område utmed Malmös kustlinje som utgör ett större hamn- och verksamhetsområde och som av den anledningen är aktuellt för en utbyggnad. Alla befintliga logistiklösningar av efterfrågad typ är knutna till detta område. Som alternativ till huvudalternativets lokalisering studerades även möjligheten att utöka hamn- och verksamhetsområdet norrut. Utifrån de olika alternativen och nollalternativet ansågs huvudalternativet (utökning västerut) vara det mest fördelaktiga. Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten kring brist på dialog och att mellankommunala intressen inte har hanterats. Planering som rör kust, hav och vatten är viktiga gemensamma frågor som kommunerna behöver ha goda kontakter kring i olika sammanhang. Granskningshandlingen har kompletterats med flertalet kartlager för att skapa tydlighet och öppenhet för läsaren.*

Vellinge kommun menar att utsläpp av dagvatten till Gessiebäcken bör undvikas vid utbyggnaden i Tygelsjö, då bäcken idag har dålig vattenkvalitet och påverkar även den känsliga havsmiljön i Öresund. Vellinge kommun har även ambitioner att tillsammans med Malmö skapa rekreationsstråk och förbättra vattenkvaliteten i Gessiebäcken.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje kring att dagvattenhanteringen inom avrinningsområden mot Gessiebäcken ska beaktas så att belastningen på bäcken inte ökar. Stadsbyggnadskontoret ser fram emot den fortsatta kommungemensamma planeringen av Gessiebäcken.*

Utredningsområden i markanvändningskartan

Region Skåne ser positivt på planeringen för framtida stationer och ser gärna att nya tågstationer inom kommunen tillgodoser behovet av regionala noder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *En av översiktsplanens principer för stationer och stationslägen är att förtäta främst med blandad stadsbebyggelse, lokalisera personintensiva arbetsplatser och besöksmål samt underlätta för smidiga byten mellan olika trafikslag. Allt för en effektiv markanvändning som underlättar för lokal och regional pendling.*

Miljönämnden påpekar höga naturvärden och andra typer av intressekonflikter i områdena kring flera av utredningsområdena som bör beaktas vid framtida utredningar. Miljönämnden menar att samtliga stationslägen av naturliga skäl utsätts för tågbuller, i flera lägen även vägtrafikbuller samt i något fall industribuller och menar att staden behöver ta ett helhetsgrepp på bullerproblematiken i dessa lägen för att säkerställa en god boende- och vistelsemiljö för både befintliga och nytillkommande boende. Miljönämnden menar också att flera områden ligger intill farligt gods-led som kräver särskild riskhänsyn. Miljönämnden befarar att flera föreslagna stationslägen innebär ny bebyggelse på jordbruksmark och att principerna att inte bygga på värdefull åkermark eller att främst bygga innanför Yttre Ringvägen måste frångås om utbyggnad kring dessa stationslägen ska bli verklighet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med miljöförvaltningens synpunkt till de framtida utredningarna.*

CMP menar att hänsyn bör tas till behov av utökad godstrafik på järnväg i samband med nya stationslägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med CMPs synpunkt till de framtida utredningarna.*

Dockan Exploatering AB och **FOJAB** ser U1 (Hamninloppet) och en Öresundsmetrostation som positivt men Dockan exploatering AB förutsätter att området för stationsanläggningen inte kommer att inkräkta på deras fastigheter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkten till pågående utredning om framtida metrostationer.*

Statens fastighetsverk ställer sig frågande till bebyggelse inom U1 (Hamninloppet) med en lägsta nivå på tre meter över havet utan att Malmöhus slotts kulturhistoriska och upplevelsemässiga värden påverkas negativt. En öppen siktlinje från skyttevåningen i Malmöhus slott mot Öresund är av grundläggande betydelse för förståelsen av den historiska platsen och möjligheten att öka attraktionskraften för anläggningen som ett viktigt besöksmål i Malmö och i regionen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med Statens fastighetsverks synpunkt till de framtida utredningarna.*

Privatperson 6 anser att Västra Hamnen och Norra hamnen ska förbindas med en bro.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I samrådshandlingen pekas hamninloppet ut som ett utredningsområde för ett framtida kustskydd som skulle kunna kombineras med exempelvis exploaterbara utfyllnader och nya trafikkopplingar. Utredningsområdet kommer fortsatt pekas ut i granskningshandlingen.*

Räddningstjänsten syd påpekar att området vid U2 (Lernackens station) ligger utanför normal insatstid vilket påverkar den byggnadstekniska projekteringen. **Tekniska nämnden, Miljöpartiet, FOJAB och JM** ser av olika anledningar området kring U2 (Lernackens station) som olämpligt att ta i anspråk för en ny station och anser att U3 (Gottorps station) är bättre utifrån att kunna placeras i ett sammanhang med befintlig och planerad bebyggelse samt att inte förstöra höga naturvärden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Utredningsområdet vid Lernacken (U2) har i granskningshandlingen utgått.*

Trafikverket och **Miljöpartiet** är tveksamma till ytterligare en ny trafikplats på Yttre ringvägen i anslutning till U3 (Gottorps station).

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkten till de framtida utredningarna.*

LRF vill att U3 (Gottorps station) och U5 (Krumby station) ska strykas då de riskerar att förstöra jordbruksmark. **Tekniska nämnden** ser U3 (Gottorps station) och U5 (Krumby station) som viktiga att prioritera. Tekniska nämnden och **Miljöpartiet** är positiva till U4 (Svågertorps station). Miljöpartiet anser dock att området söder om Yttre Ringvägen inte ska ske före eller på bekostnad av att Svågertorp utvecklas samt att motsvarande areal jordbruksmark innanför yttre ringvägen skyddas från exploatering så att det blir ett nollsummespel för jordbruksmarken. LRF föreslår att området söder om Yttre Ringvägen undantas från planering av bebyggelse. Miljönämnden ser en risk att U6 (Oxie station) kan innebära bebyggelse på befintlig och planerad parkmark.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Utredningsområdena är till för att kommunen ska kunna ha en beredskap för ytterligare befolkningsökning efter översiktsplanens tidshorisont på 20 år. De flesta utredningsområden syftar till att undersöka möjligheterna till en annorlunda markanvändning i anslutning till en befintlig eller framtida tågstation. Om befolkningsökningen fortsätter kommer det att bli nödvändigt med ändrad markanvändning i flera områden. För vissa områden kan jordbruksmarken påverkas negativt och för andra områden är det annan markanvändning som kan komma att förändras.*

VA SYD anser att U4 (Svågertorp station) och framför allt U5 (Krumby station) är olämpliga att bebygga ur VA-synpunkt då områdena ligger långt från nuvarande VA-system. VA SYD menar att kostnaderna för att bebygga dessa områden och förse dem med kommunalt vatten och avlopp bör vägas mot den förväntade nyttan av området.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkten till de framtida utredningarna.*

Vellinge kommun önskar en fortsatt diskussion om hur ett nytt stationssamhälle vid U5 (Krumby station) förhåller sig till byarna utmed Trelleborgsbanan i Vellinge kommun.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret ser en fortsatt dialog med Vellinge kommun som en grundläggande förutsättning för U5 (Krumby station).*

Jernhusen AB är skeptiska till U7 (Sjölunda station) då det finns en risk att under lång tid skapa en osäkerhet för behoven av och förutsättningarna för utveckling av Östervärns station. Jernhusen befarar också att kapacitetstrycket i stråket vid U7 (Sjölunda station) kommer att öka på lång sikt och vill i stället förorda att idag skapa en attraktiv mobilitetslösning för Östervärns station samt utveckla miljöerna och stråken kring stationen. **Lomma kommun** tror att en station vid U7 (Sjölunda station) potentiellt kan utgöra en möjlighet till utökad tillgänglighet till de östra delarna av Malmö för pendlare på Lommabanan. **Privatperson 3** anser att en station vid U7 (Sjölunda station) är en superbra idé.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkterna till de framtida utredningarna.*

FOJAB önskar att området kring den föreslagna Fosieby station ska pekas ut som utredningsområde då de anser att det kan förtätas mer och borde göras mindre bilberoende.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att området kring den föreslagna Fosieby station kan förtätas mer, men anser att det kan ske på befintlig markanvändning och att området därmed inte behöver pekas ut som ett utredningsområde.*

PLANERINGSSTRATEGIER

Tekniska nämnden understryker att årtal, som stöd i utvecklingen av staden, skulle underlätta långsiktig planering, t.ex. *”efter 2030 ska det inte breddas avloppsvatten till Malmös kanaler”.*

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att årtal kan underlätta långsiktig planering och föreslår att respektive nämnd konkretiserar översiktsplanen i handlingsplaner med årtal kopplade till sina respektive verksamheter. Stadsbyggnadskontoret kan vara behjälplig i det arbetet.*

Bebyggelse

Tät och grön stad

Tekniska nämnden, Miljönämnden, MKB och **Fotgängarnas förening (FOT)** pekar på utmaningar och målkonflikter i att både förtäta och att minska hårdgjorda ytor och önskar att översiktsplanen förtydligar detta. MKB anser att målet om tätare och grönare bör ske på en övergripande planeringsnivå och inte lösas inom varje detaljplan eller förtätning då det kan ge orimliga förutsättningar för vissa projekt. Miljönämnden anser att översiktsplanen bör lyfta att det kommer krävas nytänkande och vägledning hur avvägningar ska göras. MKB anser att kravet på nya parkeringsplatser ska minska i takt med att behovet minskar för att på så sätt minska stadens hårdgjorda ytor.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett genomförandeavsnitt där utmaningar och målkonflikter kopplat till förtätning belyses tydligare. Stadsbyggnadskontoret menar att tätt och grönt är en bärande tanke i översiktsplanen och ska genomsyra all planering för att på så sätt nå målet om en både tätare och grönare stad. Granskningshandlingen hänvisar till den nyligen antagna Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö som ger större möjligheter till minskat p-behov för nya projekt.*

Sjögren arkitekter AB föreslår att det ska skapas en metod för analyser (inklusive kulturmiljöutredningar) som ska ligga till grund för olika förtätningssituationer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att Sjögren arkitekters förslag är intressant. Det är dock inget arbete som ligger inom ramen för denna översyn av översiktsplanen.*

Tekniska nämnden och **Privatperson 6** efterfrågar mer fokus på havet och kustkvalitéerna med hänsyn till att hela kuststräckan längs Öresund finns att tillgå. Tekniska nämnden anser att Malmö bör verka för blå flagg i våra hamnar och att den blå-gröna strukturen tydligare ska ses som en sammanhängande helhet precis som annan infrastruktur.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och havet och kusten beskrivs mer utförligt i granskningshandlingen. Att Malmö bör verka för blå flagg i kommunens gästhamnar stöds av strategier i översiktsplanen men uttrycks inte specifikt. För att sätta den blå-gröna strukturen tydligare i ett sammanhang har avsnittet om havet och kusten slagits samman med avsnittet om gröna och blå miljöer i granskningshandlingen.*

Naturskyddsföreningen vill att översiktsplanen tydligare tar naturvärden i beaktande. **Privatperson 13** anser att översiktsplanen ska ge bättre förutsättningar till nya kvalitativa och stora gröna parkmiljöer i den befintliga staden för att möta Malmöbornas behov och minska negativa effekter vid framtida skyfall och värmeböljor. Privatperson 13 föreslår att markanvändningen för kvarteret Verket i Norra Sorgenfri ändras till ”ny park och natur”.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en strategi som anger att naturvårdsplanen ska vara vägledande för ett förbättrat naturvårdsarbete i avsnittet Biologisk mångfald, samt med*

riktlinjer kring grönmodellen som anger riktvärden för malmöbornas tillgång till park- och naturområden. Granskningshandlingen kompletteras också med platsspecifika riktlinjer för området vid Norra Sorgenfri som anger att torg och parker ska lokaliseras inom området, att avsaknaden av en stor park i stadsdelen gör det angeläget att skapa attraktiva gröna stråk till stadens stora parker, samt att möjligheten att förbättra tillgängligheten och användbarheten av kyrkogårdarna för rekreation ska studeras.

Fritidsnämnden anser att formuleringen om utrymme för samvaro och rekreation är otydlig och föreslår att ett basutbud för fysisk aktivitet ska finnas inom 500 meter från bostäder i enighet med *Program för aktiva mötesplatser.*

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategin om utrymme för samvaro och rekreation har omformulerats i granskningshandlingen. Stadsbyggnadskontoret anser att samvaro och rekreation inkluderar mer än fysisk aktivitet. Granskningshandlingen kompletteras med riktlinjer kring grönmodellen som anger riktvärden för malmöbornas tillgång till park- och naturområden. I granskningshandlingen behålls också strategin under avsnittet Samhällsservice som anger att ett brett utbud av platser och lokaler som ger möjlighet till fysisk aktivitet, spontan och organiserad idrott, kulturverksamhet och pedagogisk verksamhet ska finnas jämnt fördelade över hela Malmö.*

Naturskyddsföreningen saknar riktlinjer angående storleken på innergårdar relaterat till barnkonventionen och barns rätt till lek och grönyta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det är svårt att ha ett mått som är applicerbart för alla nyplanerade bostadsprojekt, eftersom förutsättningarna är så varierade. Stadsbyggnadskontoret har uppmärksammat frågan och arbetar för att nya bostadsgårdar ska få goda mått så att särskilt barns behov och rätt till lek i gröna miljöer kan uppfyllas. Detta arbete sker inom detaljplaneprocessen.*

Räddningstjänsten Syd påpekar att nyplantering av träd i gatumiljöer inte får påverka räddningstjänstens möjlighet att genomföra räddningsinsatser via stege där så krävs. **Privatperson 19** önskar att det blir tätare mellan träden i gaturummet och fler smala gräsremsor framför husen. **Privatperson 6** menar att staden bör satsa på höga träd och pekar ut olika stadsdelar som bör prioriteras för mer träd och grönska.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Vid detaljplaneläggning måste räddningstjänstens tillgänglighet säkras. Om träd och planteringar på allmän plats hindrar räddningstjänstens tillgänglighet måste detta istället lösas i fastigheten genom exempelvis TR2-trapphus och/eller loftgångar. Det är viktigt att dessa frågor diskuteras tidigt i processen för att säkerställa genomförbarheten.*

Granskningshandlingen behåller strategier kring att antalet träd i staden ska öka. Staden arbetar kontinuerligt med grönska och träd i gaturummet. Fler smala gräsremsor på allmän platsmark framför hus är svårt ur driftsynpunkt. Det allmänna gaturummet ska rymma ett flertal olika funktioner och det är ofta platsbrist som påverkar möjligheten att avsätta ytor till grönska. Stadsbyggnadskontoret är positiv till lösningar för mer grönska på kvartersmark.

Miljönämnden befarar att bostäder och annan känslig bebyggelse kommer att prövas allt närmare verksamhetsområden och miljöstörande verksamheter i den täta staden och saknar ett resonemang utifrån den känsliga bebyggelsens perspektiv.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och granskningshandlingen förtydligas i detta avseende, främst inom det som i granskningshandlingen benämns som ”platsspecifika riktlinjer”.*

Räddningstjänsten Syd menar att vid planering av bebyggelse runt spårområdet behöver hänsyn tas till risk för suicid samt räddningstjänstens tillträdesvägar till spårområdet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att det är aspekter av planeringen som bör lösas i efterkommande planeringsled och inte i översiktsplanen.*

Skanska anser att det kan byggas högt på fler platser i staden än i stationsnära lägen, exempelvis som riktmärken samt för en effektiv markanvändning. **LRF** saknar exempel på högre bebyggelse i staden som ett led i förtätningen och önskar ett förtydligande kring förtätningsstrategin.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med ett kartlager med tillhörande riktlinjer för bebyggelsetäthet där det beskrivs var i staden höga byggnader i förhållande till sin omgivning är mest lämpliga. Granskningshandlingen hänvisar också till nyligen antagna "Riktlinjer för höga hus i Malmö".*

MKB ser ett behov av att befintlig grönytefaktor revideras och utvecklas utifrån senare kunskap och erfarenheter om vilka insatser som skapar höga ekologiska värden och skapar robusta utemiljöer. **Skanska** tycker att solcellspaneler på tak ska inkluderas i beräkning av grönytefaktor.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Revidering och utveckling av grönytefaktorn omfattas inte av översiktsplanen utan sker i en egen process.*

Bostadsförsörjning

Arbetsmarknads- och socialnämnden, Funktionsstödsnämnden, Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, MKB, Hyresgästföreningen, Fastighetsägarna Syd, Malmö stads råd för funktionshinderfrågor, Malmös centrala pensionärsråd, PRO och **SPF Seniorerna Malmö** pekar på svårigheten att hävda sig på bostadsmarknaden. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det bör finnas en tydlig ambition i översiktsplanen om att försöka komma åt rimligare boendekostnader även i nyproducerade bostäder. MKB saknar ett angreppssätt för att nå målet om att arbeta utifrån olika befolkningsgruppers bostadsbehov och preferenser och att särskilt verka för att utsatta gruppers behov tillgodoses. Funktionsstödsnämnden framhåller vikten av att arbeta med kreativa lösningar för en bättre tillgänglighet på bostadsmarknaden. Hyresgästföreningen önskar politiskt långsiktighet och enighet när Malmö stad antar riktlinjer för bostadsförsörjning för att skapa förutsägbarhet för medborgarna. Fastighetsägarna Syd anser att en ny social bostadspolitik behöver utformas på nationell nivå för att tillgängliggöra bostäder för dem med sämst ekonomi och svagast förankring i samhället. På lokal nivå behövs det politiskt mod att diskutera nya lösningar, bland annat hur den generella bostadspolitiken kan kompletteras med en svensk modell för social housing. Malmö stads råd för funktionshinderfrågor efterfrågar ändamålsenliga bostäder, för personer med olika funktionshinder, som samverkar med kommunikation, miljö och kostnader.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i de framförda synpunkterna. De kommer att beaktas i de nya riktlinjerna för bostadsförsörjning som i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar tas fram parallellt med översiktsplanen under mandatperioden. Flera av de framförda synpunkterna berör dock frågor där kommunen har begränsad rådighet eller påverkansmöjligheter, exempelvis avseende nationell bostadspolitik, produktionskostnader inom byggindustrin och hyressättning.*

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden vill betona vikten av en tillgänglig bostadsmarknad för äldre personer på grund av höga boendekostnader vid nybyggnation. **Kristdemokraterna** vill se fler alternativ av skilda former för äldreboende. **Malmös centrala pensionärsråd, PRO** och **SPF Seniorerna Malmö** anser att pensionärsorganisationerna ska involveras när det gäller boendeformer och bebyggelse för äldre.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer med de framförda synpunkterna. Malmö stad har antagit en strategi för äldres boende som syftar till att bidra till att tillgodose äldres behov av olika bostadstyper. Malmö stad eftersträvar samverkan med aktörer och intresseorganisationer i alla planeringsprocesser och*

i granskningshandlingen har ett genomförandeavsnitt lagts till där det anges att nya samverkansformer mellan kommunen och olika intressenter behöver utvecklas.

Malmö universitet anser att billiga och lättillgängliga bostäder till studenter och ungdomar är mycket viktigt för staden då det kan vara avgörande för val av studieort.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer med den framförda synpunkten. Malmö stad har antagit en strategi för ungas boende som syftar till att bidra till fler bostäder för studenter och unga.*

Privatperson 9 anser att det kommer att behövas alltfler små och mycket stora lägenheter, då många kommer att vilja bo ensamma medan andra kommer att ha många barn.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret följer kommunens demografiska utveckling noga men menar att lägenhetsstorlekar inte är en fråga som bör hanteras i översiktsplanen.*

Funktionsstödsnämnden framför att det inom nämndens målgrupp kan uppstå behov av bostäder som ligger långt ifrån den täta staden, och vikten av en tidig beredskap för detta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret är väl införstådd med den framförda synpunkten. I granskningshandlingens riktlinjer för jordbrukslandskapet har frågan beaktats.*

Tengbom föreslår att översiktsplanen öppnar upp för möjligheten att utveckla en marina med flytande bostäder i Norra Hamnen på Limhamn.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att det är ett intressant och för framtida planering beaktansvärt förslag som framförs av Tengboms. Det är möjligt att realisera utifrån föreliggande förslag till ny översiktsplan.*

Kristdemokraterna anser att bostadsbyggandet ska anpassas för att tillhandahålla radhus, kedjehus och friliggande villor som idag är underrepresenterade i bostadsbeståndet

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret ser det som väsentligt att behovet av marknära boende i Malmö beaktas. För att uppnå en hållbar stadsutveckling behövs emellertid ett effektivt markutnyttjande och bra underlag för miljövänliga transporter, och därmed är möjligheterna begränsade att anlägga nya stora områden med friliggande småhus på stora tomter. Men med markbostäder av tätare karaktär kan dessa behov väl tillgodoses inom Malmö enligt förslaget till översiktsplan i områden som finns avsatta i planen för blandad stadsbebyggelse, exempelvis i Bunkeflostrand, Tygelsjö, Klagshamn, Fortuna/Hemgården och Kvarnby.*

Samhällsservice

Förskolenämnden, **Funktionsstödsnämnden** och **Malmö stads råd för funktionshinderfrågor** anser definitionen av samhällsservice som otydlig. Förskolenämnden menar att med de speciella behov som förskolor (och grundskolor) har med sina yt- och lokaliseringsmässiga krav skulle det vara att föredra att behandla för- och grundskolor mer separat. Definitionen är samtidigt aningen för snäv eftersom endast kommunal verksamhet innefattas, inte regional eller statlig. Funktionsstödsnämnden betonar behovet av daglig verksamhet och att detta synliggörs i planen. Funktionsstödsnämnden påpekar att LSS-boende inte tas upp i handlingsplan för bostadsförsörjning på ett tillfredsställande sätt och framhåller att det är av vikt att behoven hos personer med funktionsnedsättning synliggörs i översiktsplanen och i andra styrande dokument. Malmö stads råd för funktionshinderfrågor anser det viktigt att behovet av specialskolor samt LSS-boenden/verksamheter ska beaktas när Malmös befolkning växer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Definitionen av samhällsservice har tydliggjorts i granskningshandlingen. Stadsbyggnadskontoret menar att det är viktigt att all typ av samhällsservice byggs ut när staden växer, något som också anges i en av strategierna i förslaget till ny översiktsplan. Det är dock inte aktuellt att hantera förskolor och grundskolor separat då de båda skolformerna inte har så skilda behov att en separat hantering kan motiveras i den kommuntäckande översiktsplanen.*

Miljöpartiet anser inte att parker kan ersätta friytor utan ska fungera som komplement till dem. Att slå ihop barns gårdar med parker riskerar, enligt Miljöpartiet, att minska ner både barns lekyta och tillgången till grönyta i staden. **MKB** lyfter möjligheter med mindre friytor för grundskolor och förskolor i anslutning till parker som enligt MKB skulle öppna för fler möjliga platser för bebyggelse samtidigt som befintlig parker kan uppgraderas och nyttjas av fler.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det är viktigt att alla förskole- och grundskolebarn har tillgång till tillräcklig friyta och strategin har förtydligats i granskningshandlingen för att återge detta.*

Kristdemokraterna vill se förskolor med färre barn och önskar att mer resurser läggs på befintliga skolor istället för att bygga nya skolor. Något som kan möjliggöras genom en minskad befolkningsökning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Antalet barn på förskolor är inte en fråga för översiktsplanen utan bestäms i senare planeringsskeden i samverkan med förskolans beställare. Stadsbyggnadskontoret saknar verktyg för att hindra befolkningsökning och givet detta måste det finnas en beredskap för utbyggnad av samhällsservice såväl som bostäder och arbetsplatser. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att nyttja befintliga resurser optimalt.*

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser det utifrån stadskontorets befolkningsprognos som rimligt att i framtiden förvänta sig ett relativt konstant lokalbehov för gymnasieskolan och att det därmed blir allt viktigare att hitta lösningar som gör att gymnasieskolan har en central placering i staden och på så sätt skapa goda förutsättningar för verksamheten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Att gymnasieskolor och högre utbildning i första hand ska lokaliseras centralt i staden tydliggörs i granskningshandlingen.*

Fritidsnämnden lyfter vikten av både platser för spontanidrott och för den organiserade idrotten i närheten av barn och ungas boende.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att detta återges i en av strategierna och behåller den till granskningshandlingen.*

Region Skåne ser gärna att planförslaget beaktar att det genom befolkningsökning bedöms att sjukhusområdet behöver expandera. Ett av tänkbara områden för detta är marken söder om sjukhusområdet. I direkt anslutning till sjukhusområdet finns dessutom behov av en utbyggd palliativ vård/ASIH och en utbyggnad av psykiatri. Region Skåne pekar också på behovet av en utbyggd primärvård i Nyhamnen, Västra Hamnen samt Hyllie och Toftanäs beroende på takten av bostadsutbyggandet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en strategi i avsnittet Samhällsservice som anger att samhällsservice ska byggas ut i en sådan takt att förväntade behov tillgodoses. Granskningshandlingen kompletteras också med en platsspecifik riktlinje för området söder om sjukhusområdet som anger att en framtida utvidgning av sjukhusområdet inom området vid behov ska utredas. Stadsbyggnadskontoret har även påbörjat ett arbete med ett planprogram för området där sjukhusets expansionsplaner ingår.*

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden påpekar att behovet av alternativa boenden för äldre förväntas öka framöver och lyfter vikten av tidig beredskap gällande planerad markyta för boendeformer för äldre personer, exempelvis trygghetsboende och särskilt boende, inklusive mark till lokaler för medarbetare som utför insatser inom exempelvis hemtjänst. **Malmö universitet** saknar tankar om äldre- och tillgänglighetsperspektiv som endast berörs flyktigt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att det är viktigt att alla samhällsservicesslag byggs ut när staden växer och att det framgår tydligt i förslag till ny översiktsplan.*

PRO uppmuntrar kommunen att ha ett salutogent arbetssätt inom äldreomsorgen, alltså att man ser till det friska hos den gamla människan och anpassar verksamheten till det. PRO menar att ensamhet hos äldre kan förebyggas genom att planera bostadsmiljöerna bättre.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Hur äldreomsorgen i Malmö stad bedrivs är inte en fråga för översiktsplanen. Stadsbyggnadskontoret arbetar inom detaljplaneprocessen för att nya bostadsgårdar ska få goda mått så att olika gruppers behov kan uppfyllas. Granskningshandlingen har kompletterats med en strategi i avsnittet "Bostadsförsörjning" som bland annat syftar till att säkerställa goda bostadsmiljöer som alla kan efterfråga.*

MKB påpekar att alla lägen och kvarter inte lämpar sig för lokaler för samhällsservice och att hänsyn bör tas till detta i planering av nya områden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i synpunkten och menar att den typen av avvägningar inte görs i översiktsplanen utan i efterföljande planeringsled.*

Näringsliv, kommersiell service och besöksnäring

Tekniska nämnden anser att stadens struktur behöver anpassas till framtidens handel med en ökande andel e-handel och att stadens geografiska förutsättningar ska användas för att skapa arbetstillfällen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen slår fast att innerstaden och andra strategiska platser och stråk behöver anpassas till handelns strukturomvandling och förändrade mobilitets- och konsumtionsmönster så att såväl e-handel som fysisk handel kan fortsätta att bidra med viktiga arbetstillfällen till staden. Planeringsriktlinjerna för handel som presenteras i granskningshandlingen tar upp denna fråga. Kartlagrena för handel har genomgått en större revidering jämfört med gällande översiktsplan och fått nya avgränsningar för innerstadenen (med utgångspunkt i Handelns Utredningsinstituts, HUI:s, utredning och definitioner), utpekande av regionala handelsplatser och en differentiering av större- och mindre stadsdelscentrum. Det finns dock behov av mer detaljerade riktlinjer för dessa frågor som inte ryms inom ramen för översiktsplanen. En förstudie till en Centrumstrategi har tagits fram i samarbete mellan fastighets- och gatukontoret, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret. Fastighets- och gatukontoret, som har störst rådighet över de frågor som behöver behandlas, har huvudansvar för det fortsatta arbetet med strategin och när den genomförts så ska lämpliga delar av underlagen integreras i översiktsplanen.*

MKB, Skanska och **Svensk handel** lyfter att alla lägen inte lämpar sig för handelslokaler. MKB efterlyser en definition av strategiska lägen. Skanska ser gärna att översiktsplanen kommenterar kring en rimlig mängd lokaler för varje område, där avvägningar kring marknadsförutsättningar behöver göras för att se hur mycket av ytorna i bottenplan som faktiskt kan bära denna typ av funktioner. Vidare anser Skanska att staden initialt bör hyra vissa ytor tills dess att platsen uppnått kommersiell bärkraft. Svensk handel påpekar att det behövs ny kunskap i kommunen som fokuserar och specialiserar sig på kommersiella verksamheters förutsättningar. Till detta behövs en tydlig strategi för handeln med riktlinjer och spelregler för handelns företag, som leder till rätt etableringar, på rätt plats. Svensk handel föreslår att kommunen tar fram en särskild handelsstrategi, med koppling till Översiktsplanen, så att det blir tydligt hur staden vill att handeln ska utvecklas över tid.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen slår fast att innerstaden och andra strategiska platser och stråk behöver anpassas till handelns strukturomvandling och förändrade mobilitets- och konsumtionsmönster samt att nya handelsetableringar i första hand ska lokaliseras i befintlig stadsstruktur och i strategiska lägen i nya bostads-, kontors- och parkeringshus. Vilka lägen som kan betraktas som strategiska behöver utredas från fall till fall, utifrån platsens specifika förutsättningar. Det beskrivs i planeringsriktlinjerna för handel, som kommer att presenteras i granskningshandlingen. Kartlager och planeringsriktlinjerna har även genomgått en större revidering jämfört med gällande översiktsplan med nya avgränsningar för innerstaden i enlighet med Handelns Utredningsinstituts (HUI:s) utredning och definitioner, utpekande av regionala handelsplatser och en differentiering av större- och mindre stadsdelscentrum. Det finns dock behov av mer detaljerade riktlinjer för dessa frågor som inte ryms inom ramen för översiktsplanen. En förstudie till en Centrumstrategi har tagits fram i samarbete mellan fastighets- och gatukontoret, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret. Fastighets- och gatukontoret, som har störst rådighet över de frågor som behöver behandlas, har huvudansvar för det fortsatta arbetet med strategin och när det genomförts så ska lämpliga delar av underlagen integreras i översiktsplanen. Parallellt har stadsbyggnadskontoret ett uppdrag att se över hur vi i detaljplaner förhåller oss till bottenvåningar, främst kopplat till lokaler i bottenvåningar.*

Fritidsnämnden anser att planeringen kring förutsättningarna för större evenemang bör behandlas mot bakgrund av dess goda inverkan på stadens besöksnäring och profilering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen fastställer att staden ska fortsätta utvecklas till en av Europas ledande besöksdestinationer. Bland annat genom att innerstaden och andra strategiska platser och stråk ska stärkas och fungera som mötesplatser. I planeringsriktlinjerna för handel, som kommer att presenteras i granskningshandlingen, beskrivs även stadens viktigaste handelsplatser som mötesplatser som det behöver finnas en god tillgänglighet till för gående och alla trafikslag. Däremot beskrivs inte förutsättningar för större evenemang specifikt i översiktsplanen och det är lite oklart vilken typ av förutsättningar som fritidsnämnden efterlyser i översiktsplanen.*

Fotgängarnas förening (FOT) anser att service och verksamheter, inklusive lågprisbutiker och diversifierade livsmedelsaffärer, ska finns på gångavstånd från bostaden i samtliga delar av staden och inte bara innerstaden och centrumområdet. FOT ser väldigt positivt på översiktsplanens inriktningsbeslut om att inga nya renodlade handelsområden ska planläggas i kommunen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I planeringsriktlinjerna för större och mindre stadsdelscentrum, i granskningshandlingen, beskrivs vikten av att samla kommersiella och publika verksamheter (inklusive samhällsservice) i stadsdelscentrum och att skapa en god tillgänglighet för gående och övriga trafikslag genom att öppna upp stadsdelscentrum mot rörelsestråk, hållplatslägen och trafikstråk.*

Skanska anser att kontorskluster bör eftersträvas i stationslägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje för blandad stadsbebyggelse som anger att kontorsetableringar som innebär en hög koncentration av arbetsplatser ska främjas i kollektivtrafiknära lägen. I granskningshandlingen finns även en karta för bebyggelsetäthet med tillhörande riktlinjer där det tydliggörs att kontor, kommersiell och offentlig service samt besöksintensiva verksamheter är särskilt lämpliga nära stationer.*

Tengbom lyfter behovet av enkla och billiga lokaler för småföretagare med hantverksverksamhet och föreslår att översiktsplanen ger bättre förutsättningar för företagsbyar i allmänhet och Naffentorps företagsby i synnerhet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö växer och översiktsplanens huvudinriktning är att växa främst genom förtätning innanför Yttre Ringvägen, bland annat för att spara värdefull jordbruksmark. Därför är det viktigt att skapa goda planeringsförutsättningar för företag att växa i den blandade staden och i verksamhetsområden som har goda kollektivtrafik- logistik- och infrastrukturförutsättningar. Naffentorps företagsby är inte utpekat som*

varken blandad stad eller verksamhetsområde i översiktsplanen på grund av dess perifera läge i jordbrukslandskapet. Det är således svårt att inom ramen för översiktsplanens nuvarande inriktning skapa bättre planeringsförutsättningar för Naffentorps företagsby.

Privatperson 5 saknar beskrivningar kring hur lättare verksamheter som inte stör och som stödjer stadslivet kan tillåtas integreras i blandbebyggelsen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Blandad stadsbebyggelse omfattar de flesta av stadens funktioner som inte är farliga eller störande: bostäder, kontor, mindre parker, gator, torg, skolor, förskolor, mindre fritidsanläggningar, handel, allaktivitetshus, kulturverksamheter, vård, med mera. Det här förtydligas i granskningshandlingen.*

Miljöpartiet är kritisk till att befintliga områden för externhandel tillåts växa. Särskilt viktigt är att Svågertorp inte byggs ut med mer externhandel om det i framtiden ska vara möjligt att utveckla området till blandad stadsbebyggelse med god tillgång till kollektivtrafik med närheten till både Svågertorps station och Hyllie station. Miljöpartiet anser att handeln i den blandade staden, där kunderna inte är beroende av att äga en bil för att kunna handla, är positiv och ska stärkas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Svågertorps station är utpekat som ett utredningsområde i översiktsplanen för att undersöka om det i framtiden går att utnyttja det stationsnära läget på ett mer yteffektivt sätt. Samtidigt är Svågertorp idag ett välfungerande volymhandelsområde med ett regionalt upptagningsområde som skapar viktiga instegsjobb för många Malmöbor. I takt med att staden växer avser stadsbyggnadskontoret att undersöka hur handelsområdet kan fortsätta utvecklas i samklang med en utbyggnad av andra funktioner i området samt söder om stationen.*

Miljönämnden framför att det bör framgå att hänsyn ska tas till befintliga verksamheters möjlighet att fortleva och utvecklas i samband med prövning av nytillkommande bostäder och annan känslig bebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje för ”Blandad stadsbebyggelse” som anger att hänsyn ska tas till befintliga verksamheters möjlighet att bestå och utvecklas vid utveckling och exploatering.*

E.ON anser det som viktigt att arbeta med innovation och utveckling, och att översiktsplanen behöver stödja möjligheten att göra saker annorlunda och testa nya processer. Ett exempel är enligt E.ON att använda planeringen som ett verktyg för att skapa industrisamverkan och resurseffektivitet genom industriell symbios, vilket kan ge synergieffekter som till exempel effektivare utnyttjande av mark och färre transporter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I planeringsriktlinjerna, som kommer att redovisas i granskningshandlingen, tar översiktsplanen upp industriell symbios som ett viktigt verktyg för att bland annat skapa bättre förutsättningar för resursdelning mellan verksamheter och ett effektivare utnyttjande av mark och transporter.*

Kristdemokraterna anser att det bör vara tydligt att det är Malmöbornas möjligheter till arbete som prioriteras i kommunens verksamhetsområden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen och Näringslivsprogrammet betonar vikten av att Malmö stad verkar för att stärka befintligt näringsliv och välkomnar nya företag som kan bidra till Malmös diversifierade näringslivsprofil. Det handlar om att skapa en variation av arbetstillfällen med olika kvalifikationskrav, både i den blandade stadsbebyggelsen och i verksamhetsområden, för att bidra till ett robust näringsliv som kan stå starkt även under konjunkturnedgångar. Malmö är dessutom en viktig motor i regionens näringslivsutveckling och samverkar med grannkommuner för att hitta rätt lokalisering för olika typer av företag, vilket kan bidra till att*

skapa en balans mellan olika typer av arbetstillfällen i regionen. Malmö stad ställer även krav på markexploatörer att komma överens med kommunen om sociala åtaganden för att skapa sysselsättning åt arbetssökande med försörjningsstöd. Det kan exempelvis handla om att tillhandahålla praktikplatser under exploateringsprocessen och i vissa fall även om insatser under driftskedet vid industrietableringar. Däremot kan inte Malmö stad kräva att företag anställer malmöbor.

Stadens arkitektur och kulturmiljö

Kulturnämnden anser att strategierna kring kulturmiljöns värde och kvaliteter i den fortsatta utvecklingen av staden behöver understrykas och utvecklas. Det gäller särskilt i utvecklingsområden där nya stadsmiljöer ska växa fram och där kulturmiljön kan bidra till att skapa förankring till platsen, men också i mer vardagliga och välkända miljöer behövs tydliga och genomarbetade strategier. Kulturnämnden föreslår att strategierna och förhållningssätten kan formuleras utifrån vikten av att ha kulturmiljön som utgångspunkt vid en omvandling, att kulturmiljöperspektivet finns med tidigt i omvandlingsprocesser och att kunskapen om kulturmiljön ständigt bör förnyas och aktualiseras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med riktlinjer kopplade till olika kartlager. Bland annat ett lager med Uppmärksamhetsområden för kulturhistoriskt värdefulla miljöer där frågor om kulturmiljöns värde och kvaliteter fördjupas.*

Tekniska nämnden anser att översiktsplanen på ett bättre sätt bör beskriva vad som särskiljer Malmös identitet och då inkludera förtätningen och Malmö som en kreativ miljö.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Ett arbete pågår inom stadsbyggnadskontoret för att bättre förstå och beskriva Malmös identitet och särart. Ambitionen är att det integrera det i översiktsplanen när det är färdigt. En beskrivning av Malmö som en kreativ miljö har i granskningshandlingen lagts till den prioriterade inriktningen Malmö som regional motor för grön tillväxt och sysselsättning.*

Privatperson 19 påpekar att det behövs mer kunskap om Malmöbornas behov och upplevelser för att bättre gestalta Malmös miljöer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att mer kunskap kan leda till bättre gestaltade miljöer. I granskningshandlingens genomförandeavsnitt framgår det att nya samverkansformer behöver utvecklas.*

Jernhusen AB, Fastighetsägarna Syd, Jernhusen AB, Kristdemokraterna, Tengbom, Privatperson 4 och **Privatperson 19** har synpunkter på täthet och höga hus. Jernhusen AB välkomnar att Malmö vill prova höga byggnader i väl valda lägen och ser det som positivt att kombinera Malmös särart med ett samspel mellan gammalt och nytt. Fastighetsägarna Syd önskar förtydligande eller exemplifiering gällande vilka typer av gestaltningskrav som ska ställas på höga byggnader. Kristdemokraterna anser att Malmö ska vara en stad med olika täthetsgrad, där man väljer att utnyttja stadens olika förutsättningar genom att låta de olika områdena bevara sin karaktär. Tengbom föreslår att kommunens infarter kompletteras med markörer i form av höga byggnader med unika karaktärer och innehåll anpassat efter varje infart. Privatperson 4 menar att tätheten måste öka. Privatperson 19 förespråkar en så låg bebyggelse som möjligt och menar att det gör miljön mer harmonisk, intim och trygg. För att lyckas föreslås ett bättre regionalt samarbete samt att det bör undersökas om befintliga låga verksamhetsbyggnader kan kompletteras med en eller två våningar bostäder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Vilka gestaltningskrav som ska ställas på höga byggnader bedöms från fall till fall. I den tematiska fördjupningen av översiktsplanen Arkitekturstaden Malmö beskrivs mer detaljerat vilka aspekter som är viktiga att förhålla sig till i förhållande till arkitektur. Granskningshandlingen kompletteras*

med ett kartlager för bebyggelsetäthet med tillhörande riktlinjer där det också framgår var i staden höga hus i förhållande till sin omgivning är mest lämpligt. Bostadsbebyggelse i verksamhetsområden kan innebära begränsningar för befintliga och framtida verksamheter och bör undvikas.

Statens fastighetsverk anser att Malmöhus slotts historiska placering vid havet framgent förtydligas genom att dels tillgängliggöra skyttevåningens utsikt över sundet, dels att genom framtida planering öka slottets kontakt med vattnet. Det är också viktigt att den visuella uppdelningen mellan den äldsta staden och de utfyllda partierna norr om staden fortsatt är tydliga. Statens fastighetsverk är positiv till att Malmö vill utveckla staden med strategiska platser och stråk och menar att Malmöhus slott kan vara en värdefull resurs i denna utveckling.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret ser Malmöhus slott som en strategisk plats i staden och är positivt till att skyttevåningens utsikt över sundet tillgängliggörs, men menar att det inte får ske på bekostnad av stadens övriga utveckling. Strategin som anger att arkitektoniska och kulturhistoriska värden liksom stadsdelarnas olika karaktärer ska värnas, behålls till granskningshandlingen.*

Privatperson 4 och **Privatperson 10** anser att vacker och varierande arkitektur ska prioriteras. Privatperson 4 föreslår att Malmö bör se över möjligheterna att återskapa rivna kvarter, i synnerhet Caroli och Lugnet. Lyckade exempel av detta finns i Dresden och Frankfurt där turistnäringen och lokalbornas trivsel har ökat som ett resultat av detta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I översiktsplanens tematiska fördjupning Arkitekturstaden Malmö beskrivs mer ingående tankar kring arkitektur i staden. Att riva hela kvarter för att (åter)skapa helt nya miljöer bedöms påverka väldigt många människor negativt och ligger inte i linje med översiktsplanen.*

Resurseffektivt och klimatneutralt byggande

Sveriges geologiska undersökning (SGU) och **Skanska** anser att översiktsplanen ska lyfta aspekter som berör materialförsörjning och masshantering i ett mellankommunalt perspektiv för att optimera resursanvändning och minimera transporter. SGU och Skanska önskar en materialförsörjningsplan som pekar ut lämpliga, stadsnära platser för s.k. materialterminaler där berg av schakt- och jordmassor, asfalt och betong från bygg- och anläggningsprojekt kan tas emot, bearbetas och återinföras i samhällsbygget.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en strategi kring massahantering för att bidra till minskade transporter, kortare byggentreprenader och bättre ekonomi. Strategin innebär att det kommer finnas stöd i översiktsplanen för att kunna ta fram en materialförsörjningsplan.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill betona att en eventuellt ökad kostnad till följd av klimatneutralt byggande bör fördelas på ett sätt som inte enbart belastar slutkunden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Klimatneutralt byggande är en nödvändig konstruktionslösning för att klara Malmös klimatmål och Parisavtalet. Kompetens och kunskapsnivå är en viktig del av ett konkurrenskraftigt byggande med rimliga hyresnivåer. Hur enskilda aktörers affärsmodell för kostnadsfördelning ser ut kan inte hanteras i kommunens översiktliga planering.*

Naturskyddsföreningen föreslår att det införs krav på träbyggnationer i planerade planprogram.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Enligt plan- och bygglagen kan inte materialkrav ställas i planprogram eller detaljplaner. Malmö stad har tagit fram en strategi för klimatneutralt byggande med målet klimatneutralitet 2030.*

Markföroreningar och farliga verksamheter

Miljönämnden, Räddningstjänsten syd, CMP, Lunds universitet och APL anser att översiktsplanen även ska behandla riskhänsyn till miljöfarliga verksamheter enligt Miljöbalken. Räddningstjänsten Syd menar att det även finns större gasledningar som måste beaktas i den fortsatta planeringen samt att översiktsplanens kartunderlag ses över i förhållande till att vissa farliga verksamheter har tillkommit och andra avvecklats.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med strategier och riktlinjer samt aktuella kartunderlag avseende farliga och miljöfarliga verksamheter. De större gasledningar som i översiktsplanesammanhang behöver beaktas kommer att redovisas i ett kartlager som utgör underlag till översiktsplanen.*

Räddningstjänsten Syd ser det som viktigt att verksamhetsområden bibehålls renodlade och inte blandas med känsliga verksamheter av publik karaktär som lekland, butiker och större samlingslokaler samt att det saknas en strategi för vilka områden som är lämpliga för denna typ av ytkrävande verksamhet. Vidare anser Räddningstjänsten Syd att översiktsplanen bör främja att lämplig markanvändning som separerar anläggningar med farlig verksamhet från känslig bebyggelse utgör grundprincipen vid fysisk planering snarare än riskreducerande åtgärder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *De i översiktsplanen utpekade verksamhetsområdena avser att i huvudsak tillgodose markbehov för verksamheter som är störande eller farliga för omgivningen, eller av andra skäl inte kan infogas i den blandade stadsbebyggelsen, till exempel för att de är ytkrävande eller transportintensiva. I de platsspecifika planeringsriktlinjerna, som presenteras i granskningshandlingen, anges mer specifika riktlinjer för respektive verksamhetsområde. För att uppnå ett effektivt markutnyttjande, och alla de fördelar detta ger, är det av stor vikt att riskreducerande åtgärder sker så yteffektivt som möjligt, företrädelsevis med åtgärder vid källan.*

Miljönämnden föreslår att den första strategin tydliggörs enligt nedan:

- För att undvika stora säkerhetsavstånd bör risker i första hand hanteras vid källan eller med annan bebyggelse som barriär mellan riskkällan och ny bostadsbebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategin har kompletterats med möjligheten att uppföra annan bebyggelse som barriär mellan riskkällan och ny bostadsbebyggelse.*

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att ett riskhanteringsavstånd kring storskaliga kemikaliehanterande anläggningar bör finnas som ett planeringsunderlag för översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Uppmärksamhetsavstånd från de storskaliga kemikaliehanterande anläggningarna kommer att redovisas i ett kartlager som utgör underlag till översiktsplanen.*

APL anser att vissa av strategierna ska kompletteras enligt nedan för att tydliggöra att miljöfarliga verksamheter har rätt att utvecklas inom ramen för sina beslutade tillstånd:

- Risker ska i första hand hanteras vid riskkällan och inte genom stora säkerhetsavstånd, *dock ska av myndigheter beslutade säkerhetsavstånd respekteras i stadsutvecklingsprocessen*.
- Ny farlig verksamhet ska inte placeras nära känsliga funktioner. Befintliga *farliga* verksamheter ska kunna fortsätta verka men så långt som det är möjligt se till att riskbilden inte ökar. *Om riskbilden ökar ska erforderliga skyddsåtgärder vidtas av verksamheten*. I de fall ny blandad stadsbebyggelse uppförs intill farliga verksamheter, kan den nytillkomna bebyggelsens funktioner behöva begränsas. *Bostäder eller känslig verksamhet ska inte tillåtas intill befintliga farliga verksamheter*.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen har fokus på generella planeringsinriktningar, inte givna tillstånd eller frågor reglerade i lag. Översiktsplanen bedöms redan tillgodose de önskemål APL framför.*

Miljönämnden föreslår att strategipunkten om farligt gods flyttas till avsnittet *Trafik* och planeringsstrategierna som handlar om bilism och godstrafik.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategipunkten om farligt gods kommer att flyttas enligt miljönämndens önskemål.*

E.ON påpekar att alla kraftledningar måste bedömas ur ett helhetsperspektiv utifrån en mängd olika aspekter, där förläggning i mark endast är en. E.ON motsätter sig därmed strategin om att nya och befintliga kraftledningar om möjligt ska förläggas i marken.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att det finns olika aspekter som måste bedömas och strategin syftar till att det ska studeras vilka vinster det kan ge att förlägga kraftledningar i marken när deras koncession löper för att därefter göra bedömningen om det är möjligt.*

Miljönämnden anser att markundersökningar behöver komma igång tidigt och att strategipunkt 4 därför bör ändras till:

- Utredning av markföroreningar och klargörande av ansvarsfrågor ska ske i tidiga planeringsskeden, så att marken kan undersökas och föroreningar saneras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det är av stor vikt att markundersökningar sker i tidigt skede. Det är också därför ansvarsförhållandena först måste klargöras.*

Trafik

CMP saknar strategier gällande transport till sjöss och infrastruktur för sjöfarten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och förtydligar frågor om sjöfart till granskningshandlingen.*

LRF anser att framtida trafikstråk ska planeras på stadens mark och inte genom intrång i en arronderande näring.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens inriktning är att växa inåt, vilket minskar behovet av att ta jordbruksmark i anspråk. Det finns dock få möjligheter att helt undvika ny infrastruktur i stadens omland beroende på den regionala utvecklingen med ökat anspråk på kollektivtrafiken m.m. Staden kan inte ensidigt planera trafikinfrastruktur på enbart kommunal mark, utan planeringen och avvägningen av markens användning täcker enligt plan- och bygglagen hela kommunen.*

Mobilitet och trafikinfrastruktur

Miljönämnden anser att översiktsplanen bör nämna trafikens påverkan på klimatet och att en omställning behövs för att nå klimatmålen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Under planeringstrategin Biltrafik i granskningshandlingen nämns trafikens påverkan på klimatet, och att bilismen behöver ske på ett hållbart sätt. De strategier som nämns och arbetet som följer med planeringsriktlinjer bygger vidare på klimatmålen och behovet av en genomgripande omställning av transportsystemet.*

Tekniska nämnden saknar en beskrivning av det ytanspråk som bilar har i staden, både vad gäller parkering och i gaturummet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Beskrivningen av biltrafikens problematik har i granskningshandlingen kompletterats gällande bilarnas ytanspråk. Dessutom har planeringsstrategierna kompletterats med en strategi om att transportsystemet ska styras till att bli yteffektivare och energieffektivare genom planering och reglering.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden betonar vikten av blandad stadsbebyggelse i stationsnära lägen som även möjliggör övergångar mellan olika trafikslag då det ger goda förutsättningar att nå den lokala och regionala arbetsmarknaden på ett enklare sätt än idag.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det finns stora samhälleliga vinster med att använda stationsnära mark yteffektivt. En tätare stad, vilket enligt planen innefattar blandad stadsbebyggelse, ger även goda förutsättningar för ett väl utvecklat näringsliv och service samt för hållbar mobilitet.*

Fotgängarnas förening (FOT) ser positivt på att det i översiktsplanen anges att gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer prioriteras före biltrafikanter samt att planering, utformning och gestaltning ska anpassas efter barn och andra gruppers särskilda förutsättningar och behov. Fotgängarnas förening önskar att översiktsplanen poängtera att det kommer att krävas en inskränkning av motortrafikens framkomlighet och hastighet för att skapa de trafikmiljöer som bidrar till ett ökat gående och stadsliv, vid omvandling av infartsleder till huvudgator.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att vissa huvudgator ska omvandlas till förmån för stadslivet, vilket är tydligare definierat i de planeringsriktlinjer som tagits fram till granskningshandlingen.*

Malmö stads råd för funktionshinderfrågor uppmärksammar att det saknas hållbara alternativ för medborgare som inte har valmöjligheterna gång, cykel och/eller kollektivtrafik. Malmö stads råd för funktionshinderfrågor anser att bra parkeringsmöjligheter för rörelsehindrade samt bra kommunikationsmöjligheter till vård och service bidrar till att personer med funktionsnedsättningar ska kunna ta del av samhället på lika villkor.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I planförslaget framgår det att tillgängligheten för personer med funktionshinder kontinuerligt behöver förbättras och alltid ska beaktas vid utformning av det offentliga rummet. Gällande parkeringsfrågor hänvisar granskningshandlingen till Malmö stads ”Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö” där detta hanteras på djupare plan.*

Wihlborgs, Kristdemokraterna, Sverigedemokraterna och **Privatperson 20** anser att bilen fortsatt kommer att vara ett viktigt kommunikationsmedel även i framtiden, kombinerat men övriga trafikslag. Kristdemokraterna menar att staden behöver välfungerande in- och utfartsleder för motorburen trafik i kombination med en väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik och att invånarna ska få göra sina egna val. Sverigedemokraterna delar inte översiktsplanens syn på trafik som försvårar bilfärder i staden genom avsmalningar, onödiga bussfiler etc. Privatperson 20 anser att Malmö kan vara en grön trevlig stad där alla trafikslag samverkar och att mer hänsyn bör tas till dem som behöver bilen för att vardagspusslet ska gå ihop.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad strävar efter en stad för alla medborgare, där gaturummen är disponerade mer demokratiskt, och där infrastrukturen är utrymmeseffektiv för att ta vara på marken i staden och ge plats för ett vitalt stadsliv. Med fler och bättre utvecklade alternativ, som kan användas av fler på ett energi- och yteffektivt sätt jämfört med privat bilkörning, förbättras även möjligheterna att köra bil för dem som inte har några alternativ. ”Trafik- och mobilitetsplan för Malmö” anger bland annat mål för färdmedelsandelar och har legat till grund för ställningstagandena i planförslaget. Planen vrider fokus mot de utmaningar som har blivit alltmer*

påtagliga, nämligen de som berör social hållbarhet såsom jämlikhet, jämställdhet, makt och delaktighet. Därför behövs insatser för att på ett effektivt sätt minska trafikens barriärverkan. Stadsbyggnadskontoret vill också tydliggöra att gaturum i många fall kan smalnas av utan att trafiksystemets kapacitet behöver påverkas nämnvärt, men hänvisar vidare till Trafik- och mobilitetsplanen. Granskningshandlingen har kompletterats för att tydliggöra att infartsleder även fortsättningsvis ska bibehålla en hög kapacitet för person- och godstrafik.

PRO menar att äldre behöver större ytor för att röra sig på ett värdigt sätt och pekar på behovet av busshållplatser, postlådor, livsmedelsaffärer, möteslokaler etc. i närheten av de äldres bostäder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens övergripande inriktning är att bibehålla staden kompakt. Det ökar förutsättningarna att uppnå ett ökat resandeunderlag till stöd för ett bättre kollektivtrafikutbud och ger ett större kundunderlag till närliggande servicefunktioner.*

MKB påpekar behoven av att även i framtida bebyggelse planera för plats för angöring, lastning och lossning till bostäder, verksamheter och kommersiella hyresgäster. Att skapa tillgång för allt från färdtjänst och hemleverans till sophämtning är en förutsättning för en levande stad. **Wihlborgs** föreslår ökat nyttjande av allmän platsmark för angöring. Det kan enligt Wihlborgs både förbättra tillgängligheten för handikappade (då förgårdsmark sällan är tillräckligt stor för att möjliggöra handikappangöring i markplan) samt bidra till att publika verksamheter i bottenvåningarna kan fungera bättre.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Frågor som berör angöring, lastning och lossning är inte aktuella att fördjupa i översiktsplanen, utan hänvisas till Malmö stads "Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö". Krav och riktlinjer som redan tillämpas finns även i Boverkets byggregler för angöring och parkering för personer med nedsatt rörelseförmåga och dessa krav tillämpas i detaljplan- och bygglovsskeden. Stadsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att tillgången till färdtjänst, hemleverans och avfallshantering är avgörande för att staden ska fungera, och menar att detta beskrivs i översiktsplanen.*

Tekniska nämnden föreslår att en strategi formuleras angående att utveckla ringledssystemen med saknade länkar och trafikplatser/av- och påfarter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret önskar en fortsatt dialog med fastighets- och gatukontoret i frågan innan nya ställningstaganden görs i översiktsplanen.*

Fastighetsägarna Syd efterlyser bättre förutsättningar för bilpooler.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret håller med om att förutsättningarna för bilpooler bör förbättras då denna typ av delningsekonomi skapar stora möjligheter för staden. I förslaget till översiktsplan nämns att bildelning i form av exempelvis bilpooler ska främjas, men översiktsplanen går inte in på hur förutsättningarna kan förbättras. "Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö" tar ytterligare steg för att underlätta för bilpooler och andra alternativ till privat bilägande.*

Skanska anser att planeringen av trafiksystemet bör kompletteras med en plan för framtida elektrifierade mobilitetslösningar inklusive en laddinfrastruktur kopplad till lokal energiproduktion.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Gällande laddinfrastruktur och elektrifierade mobilitetslösningar samt stadens energisystem hänvisas till "Malmö stads Policy för publik laddinfrastruktur i Malmö" respektive pågående arbete med att ta fram en ny energistrategi.*

FOJAB föreslår en strategi angående ”testzoner” med mobilitetslösningar som går radikalt längre än TROMP.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Olika mobilitetslösningar är ett fält som är under snabb utveckling och detta kan därför vara en fråga som staden får återvända till och utforska mer.*

Naturskyddsföreningen efterlyser mer progressiva visioner för en mer utrymmeseffektiv trafiksituation som samtidigt ger plats för ett vitalt stadsliv. Översiktsplanen bör tydligare poängtera att kapacitetsstarka och ytsnåla sätt att transportera sig på, som att gå, cykla och åka kollektivt, ska göras attraktiva och prioriteras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att översiktsplanen är tydlig gällande att framtidens mobilitet och infrastruktur behöver vara utrymmeseffektiv för att ta vara på marken i staden och ge plats för ett vitalt stadsliv. Planen innehåller också en strategi som belyser att trafiksystemet ska utformas så att en större andel väljer att gå cykla och åka kollektivt, och att framkomligheten för dessa trafikslag ska prioriteras. Stadens gällande Trafik- och mobilitetsplan konkretiserar ambitionerna ytterligare.*

Privatperson 22 önskar tydligare strategier för att locka fler arbetande från kranskommunerna att låta bilen stå hemma.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret delar synpunkten om att de som arbetspendlar till Malmö bör göra detta med hållbara färdmedel. Malmö stad är en del av samarbetet MalmöLundregionen, där tolv kommuner i sydvästra Skåne tillsammans arbetar för en hållbar och sammankopplad storstadsregion. Ett av målet är att tillsammans utveckla MalmöLundregionen med utgångspunkt i starka kollektivtrafikstråk samt som cykelregion.*

Cykel- och promenadstaden

Tekniska nämnden anser att potentialen med cykelpendling och Malmö som cykelstad bör lyftas fram tydligare i översiktsplanen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten genom att i granskningshandlingen lyfta fram identifierade supercykelstråk samt i riktlinjerna för huvudcykelnätet.*

Miljöpartiet anser att gång och cykel kräver olika strategier och att det därför är olyckligt att de i översiktsplanen har klumpats samman under samma rubrik.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Gång och cykel har i egenskap av olika färdmedel helt olika behov och förutsättningar. Strukturen för strategierna har omarbetats i granskningshandlingen och i enlighet med miljöpartiets synpunkt redovisas gång och cykel i två olika delavsnitt.*

Miljöpartiet och **Naturskyddsföreningen** saknar strategier för hur framtidens cykeltrafik ska utvecklas. Staden måste reservera ytor för mer cykelparkering och vara tydligare med vilka sträckningar som är prioriterade. Naturskyddsföreningen tycker att översiktsplanen ska bli tydligare med att cykeln ska vara förstahandsvalet och att cykelnätet fortsatt ska byggas ut samt att gång- och cykeltrafik ska samlas i stråk kopplat till handel och service. Vidare föreslår Naturskyddsföreningen bilfria zoner och att cykelparkeringar vid bostäder och målpunkter ska säkras. Miljöpartiet menar att tillkomsten av mer ytkrävande cyklar måste hanteras för att andelen resor gjorda med cykel ska öka.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Enligt översiktsplanen ska trafiksystemet utformas så att en större andel väljer att gå, cykla och åka kollektivt, och att framkomligheten för dessa slag ska prioriteras. För tydligare prioritering för olika trafikslag i Malmö stads planeringsarbete hänvisas till Malmö stads Trafik- och mobilitetsplan.*

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att gång- och cykeltrafik bör samlas i stråk som gynnar handel och service, vilket beskrivs i planen. I översiktsplanen finns också en strategi som syftar till att säkerställa cyklisternas parkeringsbehov vid bostaden och målpunkter. Hur stadens huvudcykelnät ska utvecklas är tydligare definierat i de planeringsriktlinjer som tagits fram till granskningshandlingen. I planeringsriktlinjerna finns inga definierade bilfria zoner, men däremot primära fotgängarzoner där fotgängare prioriteras högt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är särskilt positivt att planförslaget pekar ut att cykeltrafiken ska utgå ifrån ett barnperspektiv. **Naturskyddsföreningen** anser att översiktsplanen bör förtydliga barnperspektivet och att alla barn ska ha möjlighet att gå och cykla till skolan och förskolan på ett trafiksäkert sätt. **Miljöpartiet** föreslår att översiktsplanen tar höjd för att bilfria zoner ska vara regel närmast skolor. Miljöpartiet önskar också fler cykelbanor, sänkt hastigheter och fler farthinder vid skolor och förskolor samt att det finns tillräckligt med lådcykel- och cykelparkeringar.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Enligt översiktsplanens strategier ska gator utformas utifrån ett barnperspektiv så att fler trygga och säkra korsningspunkter skapas och gatornas barriäreffekt minskas, samt att alla barn ska ha möjlighet att cykla till skola och förskola i en trafiksäker miljö. Att specificera detta genom bilfria zoner närmst skolorna anser inte stadsbyggnadskontoret vara möjligt eller rimligt då förutsättningarna för olika skolor och förskolor skiljer sig mycket åt. Gällande parkering för cyklar kompletteras granskningshandlingen med en riktlinje om att cykelparkering ska lösas i anslutning till kollektivtrafikknutpunkter och andra viktiga målpunkter. I övrigt hänvisas till gällande Policy och norm för mobilitet och parkering.*

MKB upplever ofta en målkonflikt mellan p-normens krav på cykelparkering och gröna och sociala värden på gårdarna, och ser därför behov av en ökad flexibilitet i parkeringsnormen. **Naturskyddsföreningen** önskar att det tas fram en p-norm för cykelparkering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *En större flexibilitet i parkeringsnormen samt olika mobilitetsåtgärder har arbetats in i Malmö stads ”Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö”. Där redovisas också parkeringsnorm för cykelparkering.*

Region Skåne ser gärna att satsningen på regionala supercykelstråk in till Malmö omnämns. Liksom för kollektivtrafik är det positivt om supercykelstråk kan vara strukturbildande vid planering av utbyggnadsområden. **Lunds kommun** och **Cykelfrämjandet MalmöLund** anser att snabbcykelväg Lund-Malmö bör läggas in i översiktsplanen. **Miljöpartiet** och **Naturskyddsföreningen** efterfrågar strategiska supercykelstråk med långa, sammanhållna, säkra cykelleder. Cykelfrämjandet MalmöLund anser att kommunen ska kräva att Trafikverket förbättrar möjligheterna att cykla utanför städerna i Skåne. **LRF** anser att gång- och cykelleder ska utformas och anläggas med minimal påverkan på jord- och skogsbruket och i samverkan med berörda markägare. Dessutom måste farthinder i samhällena i jordbrukslandskapet utformas så att de inte är ett hinder för lantbrukets transporter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret ser gärna att möjligheterna till att cykla i och utanför städerna i Skåne förbättras ännu mer i enlighet med dessa förslag. Granskningshandlingen kompletteras med att visa identifierade supercykelstråk i kommunen och en strategi kring dessa. Utformning av farthinder hanteras inte i översiktsplanen.*

Malmö universitet betonar vikten av att samverka förhållanden mellan cykel och gångtrafik. Cykel- och gångbanor bör skiljas åt i större grad och det bör satsas på säkra korsningar mellan dessa och inte bara cykel/bil.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Planeringsriktlinjer i enlighet med universitetets synpunkt är inkluderade i granskningshandlingen.*

Cykelfrämjandet MalmöLund påpekar att cykelinfrastrukturen på många håll är bristfällig idag, exempelvis sträckor med allt för smala cykelbanor, cykelbanor som plötsligt tar slut, eller där asfalten har hål och sprickor. Samtidigt saknas kopplingar mellan flera olika delar av staden och många större vägar saknar helt cykelbanor. Cykelfrämjandet MalmöLund anser att det krävs en standardhöjning och en bättre sammankoppling av Malmös cykelbanor för att få fler att cykla och för att kunna hantera större cykelflöden. Cykelfrämjandet MalmöLund saknar planer för att förverkliga översiktsplanens ambitioner kring cykelinfrastruktur.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret delar åsikten om att det krävs en standardhöjning och en bättre sammankoppling av Malmös cykelbanor. Cykeln ska vara ett självklart förstahandsval för fler grupper i staden, och cykelvägnätet ska därför fortsatt byggas ut. Hur detta ska förverkligas är tydligare definierat i de planeringsriktlinjer som presenteras i granskningshandlingen.*

Tekniska nämnden menar att cykelstråk, gångstråk och fotgängarzoner i gällande översiktsplan till stor del är utdaterade och bör ses över.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret har gjort samma observation och planeringsriktlinjerna och kartan har reviderats till granskningen. Fastighets- och gatukontoret har deltagit i arbetet med dessa planeringsriktlinjer.*

Privatperson 6 önskar att cykelleder får en egen färg i gatan samt att sträckan Värnhem-Erikslust bör vidareutvecklas för att ytterligare underlätta för cyklister.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att frågorna ligger på en nivå som inte hanteras inom ramen för översiktsplanen. Synpunkterna vidarebefordras till Fastighets- och gatukontoret.*

Bilism och godstrafik

Region Skåne påpekar att översiktsplanen skulle kunna beskriva hur omvandlingar av hamnen påverkar prognoser kring en förändrad godshantering och hur landtrafiken till respektive från hamnen påverkas ur ett regionalt perspektiv.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att Malmö stad är beroende av en mångfald aktörer för att hantera en sådan övergripande fråga. Det finns samverkan idag med bland andra Region Skåne och Trafikverket där detta vore intressant att ta vidare då översiktsplanen inte kan gå på djupet med frågeställningen.*

Miljöpartiet ser transporter med bil och gods som två skilda saker som inte borde ha slagits samman i ett stycke i översiktsplanen. Båda två borde också få tydligare strategier kopplade till hur dess klimatpåverkan kan minskas. Därtill behövs tydliga strategier för hur transporter med bil kan minska enligt de riktlinjer som finns i Malmö stads trafik- och mobilitetsplan. Miljöpartiet anser att det i översiktsplanen ska påbörjas ett strategiskt arbete för att införa miljözoner i Malmö.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strukturen har omarbetats och i enlighet med synpunkten redovisas bilism och godslogistik i två olika delavsnitt i granskningsförslaget. Stadsbyggnadskontoret anser att både bilism och godslogistik har strategier och följande planeringsriktlinjer som bygger vidare på klimatmålen och behovet av en genomgripande omställning av transportsystemet. Gällande miljözoner finns det idag en miljözon i Malmö, ett område som är känsligt för störningar och som syftar till att skapa en bättre luftkvalité i staden. Inom miljözonen finns det*

restriktioner för viss buss- och lastbilstrafik, beroende på ålder och euroklass. Det finns för närvarande inga planer på att inom översiktsplanens arbete planera för utökade eller förändrade miljözoner.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att strategierna visar hur staden kan dra nytta av bilismens och godstrafikens fördelar samtidigt som negativ påverkan på staden begränsas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten.*

MKB menar att det krävs dubbla investeringar för att både skapa hållbara mobilitetsalternativ samtidigt som det ofta krävs skyddande åtgärder för förväntade trafikökningar och att dessa dubbla investeringar driver kostnader i byggandet och motverkar att fler kan efterfråga nyproduktion. MKB önskar därmed tydligare planeringsförutsättningar där trafikmängden beräknas enligt de resultat som mobilitetssatsningar beräknas ge och att skyddande åtgärder anpassas därefter. Vidare anser MKB att säkerhetsmarginaler bör skapas på andra sätt än idag, exempelvis genom åtgärder inom trafikreglering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Utifrån stadsbyggnadskontorets tolkning av synpunkten stämmer denna analys. Den nyligen antagna "Policy och norm för mobilitet och parkering" ger större möjligheter att minska kostnader för bilparkering, och satsningar kopplade till en större mångfald av mobilitetslösningar ger andra förutsättningar för trafikmängdsberäkningar m.m.*

CMP önskar ett större fokus på gods på väg och via sjöfart.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Godstransporterna är av stor vikt för stadens möjlighet att skapa tillväxt. Granskningshandlingen kommer att kompletteras med särskilda planeringsriktlinjer för godslogistik, hamnområdet och stadens förhållningssätt gentemot riksintresset Malmö hamn.*

Tekniska nämnden anser att staden bör eftersträva mer småskaliga, energieffektiva distributionslösningar med el-drift/cykelfrakt i citynära, täta delar av staden, kopplat till samlastning via mikroterminaler. **Wihlborgs** betonar vikten av att citylogistiken hanteras på ett effektivt sätt för en levande stadsmiljö. **Region Skåne** menar att Malmö stad har haft intressanta projekt inom samlastning, vilka skulle kunna belysas ytterligare i översiktsplanen. **Naturskyddsföreningen** saknar en strategi för logistiksamordning i koppling till varutransporter. **Svensk handel** misstänker att antalet transporter kommer att öka markant på såväl kort som lång sikt och efterfrågar gemensamma satsningar kring logistiklösningar så snart som möjligt. Samordnings- och samlastningsmöjligheter för transporter behöver säkerställas såväl inom regionen som inom exempelvis stadskärnan.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret har utvecklat stycket gällande en mer kreativ godshantering, samordning och samlastning inom staden utifrån synpunkterna ovan. En strategi har lagts till gällande att samordning- och samlastningsmöjligheter för godslogistik ska undersökas och främjas, såväl inom regionen som inom mer täta delar av staden. Hänsyn till risker och störningar måste fortsatt vägas in i planeringen i de områden där större mängder godstrafik kommer gå.*

VA SYD ser gärna ett djupare resonemang kring frågan om nyttotrafik generellt i den täta staden. Avfallstransporterna, och annan nyttotrafik, kan upplevas som dimensionerande på ett negativt sätt, men har också potential att utvecklas så att de bidrar positivt till utvecklingen av den hållbara staden. VA SYD anser att det bör framgå tydligare att avfallstransporter berör alla hushåll och är regelbundet återkommande, vilket skiljer dem från varutransporter

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen har kompletterats med behovet för avfallstransporterna att nå stadens hushåll.*

Ystads kommun ser behov av en åtgärdsvalsstudie för att identifiera framtida behov och förändringar av transporternas flöde för väg E65.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten.*

Lunds universitet anser att översiktsplanen ska bli tydligare med vad som avses med att en lastbil ska fyllas maximalt då detta inte nödvändigtvis är samma som att lastbilens hela lastvolym ska användas. Det är även viktigt att beskriva hur efterlevnad är tänkt att följas upp, samt vem som ska ansvara för kravställningen. Lunds universitet påpekar att Medicinska fakulteten är beroende av leveranser, som delvis utgörs av farligt gods, och att det är väsentligt att i god tid känna till eventuella ändringar i exempelvis lastningsföreskrifter som kan komma att påverka leveranser till fakultetens anläggningar. Lunds universitet menar vidare att i princip alla verksamheter är beroende av fungerande varu- och avfallsflöde och att eventuella ändringar av trafikmiljön, lokala trafikförordningar eller andra förutsättningar därmed måste kommuniceras tidigt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Formuleringen kring att en lastbil ska fyllas maximalt har i granskningshandlingen formulerats om utifrån synpunkten. I övrigt noterar stadsbyggnadskontoret Lunds universitets påpekande om Medicinska fakulteten.*

Region Skåne välkomnar planberedskapen med ett yttre godsspår som möjliggör en framtida utveckling om behovet för godstrafiken skulle ändras. **Tekniska nämnden** menar att en plan för att realisera ett yttre godsspår behöver prioriteras upp och belysas. **Räddningstjänsten Syd** är positiv till ett yttre godsspår och ser det som olyckligt att det skjuts på framtiden samtidigt som det är prioriterat att förtäta längs med järnvägen. **Lunds kommun** menar att en yttre godsbana längs med yttre ringvägen kan ge flexibilitet att möta framtida transportutmaningar. **Eslövs kommun** anser att ett yttre godsspår och en flytt av rangerbangården är frågor som ska ses utifrån ett skånskt perspektiv med lösningar som gör att hela regionen utvecklas. **Lomma kommun** är positiva till att Malmö stad har kvar reservatet för ett framtida yttre godsspår i sin markanvändningskarta. **Burlövs kommun** vill betona att ett yttre godsspår är fullkomligt oacceptabelt då hittills redovisade dragningar och lösningar skulle innebära allt för negativa effekter för Burlövs kommun när det gäller exempelvis buller, barriäreffekter och markanspråk.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad är angeläget att transporter av farligt gods sker på ett säkert och miljöanpassat sätt. Det är också ett av skälen till att det bedöms viktigt att bibehålla en beredskap för en yttre godsbana. Transporter på järnväg är i normalfallet betydligt säkrare än transporter på väg, varför kapacitet och utvecklingsmöjlighet måste säkras. Vad avser den yttre godsbanan har stadsbyggnadskontoret inte tagit del av några andra lösningar som ökar spårkapaciteten och bidrar till större säkerhet för medborgarna. Reservaten kommer att behållas i översiktsplanen i enlighet med vad som redovisas även i de flesta berörda grannkommuners översiktsplaner.*

Tekniska nämnden anser att hanteringen av omlastning till järnväg bör problematiseras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret tar med synpunkten i det fortsatta arbetet.*

Region Skåne ser positivt på skrivelsen om att det vore fördelaktigt att lokalisera rangeringsfunktionen i Skåne till ett läge där den kan utvecklas utifrån framtidens krav. **Räddningstjänsten Syd** är positiv till att avveckla befintlig rangerbangård och ser det som olyckligt att det skjuts på framtiden samtidigt som det är prioriterat att förtäta längs med rangerbangården. **Tekniska nämnden** anser att alternativa lokaliseringar i Malmö för rangerbangården bör utredas och beaktas. **CMP** önskar en dialog med Malmö stad angående en flytt av rangerbangård och omlastningscentraler då de har yta för rangering samt en modern och välfungerande trimodal omlastningscentral i Norra hamnen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Att flytta hela eller delar av Malmö rangerbangård tar lång tid och behöver föregås av omfattande utredningsarbeten. Det är därför både angeläget och glädjande att det redan nu finns många med intresse att mer nogsamt studera förutsättningarna för detta.*

Räddningstjänsten Syd anser att de riskavstånd som anges i kartstödet till gällande översiktsplan bör överensstämma med schabloniserade avstånd från länsstyrelsens riktlinjer. Räddningstjänsten Syd rekommenderar också att en lokal anpassning av länsstyrelsens riktlinjer tas fram för att få skyddsavstånd baserade på faktiska förhållanden och i kombination med olika specificerade åtgärder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Med avsikt att förenkla detaljplaneprocessen anger Malmös översiktsplan uppmärksamhetsavstånd för bebyggelse längs väg och järnväg rekommenderade för farligt gods. Uppmärksamhetsavstånden har därmed antagits av kommunfullmäktige så sent som 31 maj 2018. RIKTSAM utgör stöd till kommunerna men anger samtidigt att kommunerna har möjlighet att själva anta egna riktlinjer för uppmärksamhetsavstånd. Detta har Malmö stad gjort. Det bör noteras att RIKTSAM anger 70 meter som uppmärksamhetsavstånd mellan väg och bostadsbebyggelse, medan Malmö stad tillämpar avståndet 100 meter.*

MKB anser att parkeringslösningar i nya områden i möjligaste mån bör ske i externa mobilitetshus, men påpekar att det vid förtätning i befintliga områden kan det vara motiverat att bibehålla befintlig markparkering både ur ekonomisk synpunkt och ur ett tillgänglighetsperspektiv. **Skanska** önskar att P-normen nämns och att avsteg kan göras i rätt lägen och att därmed parkering blir ett styrmedel mot minskade bilresor genom färre platser i centrala kommunikationsnoder. **Naturskyddsföreningen** föreslår en strategi för att främja etablering av bilpooler.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad antog en ny parkeringnorm, ”Policy och norm för mobilitet och parkering i Malmö” i september 2020, vilken redovisar en mer flexibel parkeringsnorm än tidigare parkeringsnorm och där frågan om bilpooler hanteras.*

Räddningstjänsten Syd befarar att omvandling av huvudgator kan påverka räddningstjänstens framkomlighet och insatstider och önskar att räddningstjänstens åtkomlighet över tid säkerställs. Om normal insatstid överstigs ska utrymning kunna ske utan räddningstjänstens medverkan och det påverkar den byggnadstekniska projekteringen. Det behöver belysas hur räddningstjänstens insatstid påverkas av det förändrade trafikflödet och utbyggnadsplanerna då det ligger till grund för utredning av behovet av en eventuell framtida brandstationsplacering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkterna, och har gärna en fördjupad dialog med Räddningstjänsten gällande detta.*

Privatperson 6 menar att fler gator och vägar bör förläggas i tunnel, bland annat delar av Inre Ringvägen, Lorensborgsgatan och Pildammsvägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att de flesta av kommunens huvudgator bör gestaltas för många olika trafikslag och fungera som mer allmänna rörelsestråk för kollektivtrafik, godstrafik, bilar, cyklister och fotgängare. Eftersom kommunens trafikleder endast är avsedda för motortrafik anser stadsbyggnadskontoret att förslaget att överbrygga delar av Inre Ringvägen är intressant och noterar synpunkten.*

Privatperson 2 efterfrågar farthinder på Jespersgatan. **Privatperson 6** anser att fartkameror bör ersätta farthinder.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Farthinder och fartkameror hanteras inte inom ramen för översiktsplanen. Synpunkterna vidarebefordras till Fastighets- och gatukontoret.*

Privatperson 1 önskar fler tillfartsvägar till Malmö Arena och Emporia, bland annat genom att koppla Hyllie Boulevard till Hövdingevägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *En ny huvudgata som förbinder Hyllie boulevard och Hövdingevägen är med i gällande översiktsplan och kommer fortsatt vara det i granskningshandlingen.*

Kollektivtrafik

Trafikverket tror att kollektivtrafik via vattenvägarna skulle kunna spela en roll och avlasta hårt trafikerade stråk eller svårtillgängliga områden, exempelvis Norra hamnen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Kollektivtrafik via vattenvägar är en intressant lösning och stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten.*

Miljöpartiet och **Privatperson 19** förespråkar spårvagn som kommunikationsmedel. Miljöpartiet ser det som mycket olyckligt att planeringen för en framtida spårvagn håller på att plockas bort i stadens planering och är oroade över att ett utbyggt bussystem inte klarar av befintlig och framtida kapacitetsbrist. Privatperson 19 lyfter även spårväg som estetisk upplevelse som får fler att åka kollektivt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Direktivet från kommunstyrelsen för denna översiktsplan har varit att ersätta planeringen för spårvagn med ”kollektivtrafik med högre kapacitet”.*

Sverigedemokraterna ser inte planering kring kollektivtrafik i allmänhet och superbussarna i synnerhet som tillfredsställande.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Planeringen bygger till stor del på den politiska överenskommelse som gjorts mellan Malmö stad, Region Skåne och staten för det så kallade Storstadspaketet.*

Tekniska nämnden anser att avsnittet bör kompletteras med en skrivning om en vidareutveckling av Malmöpendeln med station i Fosie samt ambitionen att möjliggöra en utökad turtäthet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I de riktlinjer som kommer att tas fram till granskningshandlingen redovisas tydligare föreslagna tågstationer för persontrafik. Gällande möjliggörandet till en utökad turtäthet på Kontinentalbanan, liksom möjlighet till fler stationer, föreslår Stadsbyggnadskontoret fortsatt utredning.*

Burlövs kommun ser positivt på att stråket för Simrishamnsbanan får persontrafik under förutsättning att buller och över-/undergångar får en tillfredställande lösning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Utbyggnader av spårnätet för person- och godstrafik ingår som en viktig del i att nå högt ställda lokala, regionala och nationella mål. Förutsättningarna för trafik på Simrishamnsbanan är välkända och hindrar inte att banan bibehålls i översiktsplanen som reservat för framtida persontågtrafikering. Buller och över-/undergångar ska självfallet undersökas för bästa lösning, men hanteras inte i detta skede.*

Ystads kommun menar att infrastruktursatsningen med dubbelspår sträckan Malmö–Simrishamn bör avspeglas i planeringsstrategier och markanvändningskarta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen redovisar inte riktlinjer på en så detaljerad nivå men stadsbyggnadskontoret instämmer i vikten att säkerställa och utveckla banans funktion.*

Tekniska nämnden och **Jernhusen AB** ser Öresundsmetron som en viktig investering för framtiden. **Transport- og Boligministeriet** förutsätter att framtida planering med en Öresundsmetro inbegriper dialog med Metroselskabet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Planeringen av Öresundsmetron kommer även fortsättningsvis innefatta dialog med Metroselskabet och andra intressenter.*

Fastighets AB Emporia misstänker att Öresundsmetron kan innebära att Emporia Shopping Center får en underordnad roll som i förlängningen kan komma att äventyra handelsplatsens attraktionskraft och i förlängningen även den intilliggande exploateringens attraktionskraft. Ändrade flöden som en effekt av sammankopplingen med Köpenhamns metro är något som Malmö Stad måste ta med i bedömningen och överväga noga.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Öresundsmetrons fortsatta förlängning in i Malmö och dess stationslägen är under utredning, och i bedömningen av de sträckor och stationer som är aktuella tas en samlad bild av Malmös nyttor och mervärden i beaktande utifrån flertalet olika aspekter, så att staden som helhet får ut så mycket som möjligt av infrastrukturåtgärden.*

Skanska och **SMT Malmö exploatering AB** önskar ett tydligare fokus på kollektivtrafik till Jägersro, och allra helst spårbunden trafik med exempelvis Öresundsmetron, för att minska bilberoendet till området. SMT Malmö exploatering AB pekar även på möjligheten att koppla linje 5 till området och därmed skapa tillgänglighet till både Rosengård C, Malmö C, Malmös centrum och Västra hamnen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Öresundsmetrons fortsatta förlängning in i Malmö och dess stationslägen är under utredning. Stadsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att planeringen av stadsutvecklingen i Jägersro bör göras på sådant sätt att bilanvändningen blir låg. I översiktsplanen finns det utpekat en framtida bussterminal i Jägersro med flertalet regionbussar och stadsbussar som möts. Området bedöms få god tillgång till kollektivtrafik genom utökad trafik på befintliga linjer och även nya linjer kan bli aktuella.*

Vellinge kommun pekar på vikten av att översiktsplanen tar höjd för den inpendlande befolkningen med goda och prioriterade insatser för framförallt kollektivtrafik i stråk utan spår. Vellinge kommun anser att kollektivtrafiken kan bli ett mer attraktivt färdmedel om kollektivtrafiknoderna för regionbuss är strategiskt placerade med god tillgänglighet till andra trafikslag och är trygga platser. Vellinge kommun anser även att kollektivtrafiknoderna för regionbuss bör belysas i översiktsplanen jämte tågstationerna med anledning av det regionala intresset samt att dessa bör prioriteras vid stadens förtätningar. På längre sikt förespråkar Vellinge kommun en spårbunden kollektivtrafik mellan Malmö och Falsterbonäset. För framtida dialog med Region Skåne och Trafikverket anser Vellinge kommun att det är viktigt att kommunerna har samma ambition och säkerställer ytor för en framtida spårutbyggnad. Vellinge kommun önskar att stråket finns med i Malmös översiktliga markanvändning för att stärka dess betydelse. **Region Skåne** ser en möjlighet att utveckla kopplingen mot Vellinge och Näset för att förbättra inpendlingen genom kollektivtrafik.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad välkomnar en fortsatt dialog för att stärka kollektivtrafiken mellan Malmö och Vellinge. I gällande översiktsplan, samt i granskningshandlingen finns definierat och säkerställt ytor för framtida kollektivtrafik på spår i två alternativa sträckningar till Vellinge. Stadsbyggnadskontoret ser betydelsen av att både Vellinge kommun och Malmö stad säkerställer dessa ytor, och ser positivt på att Vellinge*

kommun behåller sin del av reservatet. Stadsbyggnadskontoret arbetar vidare för att säkerställa reservat i Malmö stad för kollektivtrafik med högre kapacitet.

Region Skåne önskar att nya bussuppställningsplatser/depåer ingår i planeringen för framtida behov, med koppling till behovet av lämplig anslutning till bussnätet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kommer att kompletteras med utpekade platser för framtida bussdepåer.*

Privatperson 6 efterfrågar kortare busslinjer för att undvika att bussarna hopar sig och därmed få ett bättre flöde på kollektivtrafiken.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Vid planering av stadens kollektivtrafik är det många faktorer som ska samspela, och att skapa högre kapacitet och ett bättre flöde på kollektivtrafiken är något som Malmö stad ständigt arbetar med. Just nu gör staden en omfattande kollektivtrafiksatsning i form av Storstadspaketet, där det bland annat ingår att åtta befintliga busslinjer i staden ska få en ny infrastruktur som innebär attraktivare och mer miljövänliga transporter, fem av dessa enligt konceptet MalmöExpressen (MEX). Utöver att detta kommer medföra att resandekapaciteten ökar så kommer kollektivtrafiken då också få en högre bekvämlighet, bättre restider och en ökad regelbundenhet.*

Park, natur, rekreation, jordbruk

Miljönämnden anser att ingressen bör kompletteras med information om att Malmös jordbruksmark är av hög klass och är viktig för livsmedelsproduktionen i regionen. **Fritidsnämnden** anser att vikten av möjlighet till fysisk aktivitet bör utvecklas inom planeringsområdet *Park, natur, rekreation, jordbruk*.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkterna och ingressen har kompletterats gällande fritidsområde och jordbruksmark.*

Gröna och blå miljöer

Tekniska nämnden, **LRF** och **FOJAB** saknar strategier om stadsodling och stadsnära livsmedelsproduktion. LRF kan inte se att stadsodling sker på stadsodlarnas villkor.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsodling och stadsnära livsmedelsproduktion är en viktig del av staden men är inte aktuell som strategi på översiktsplanenivå.*

Tekniska nämnden och **Naturskyddsföreningen** saknar strategier om tysta miljöer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen har kompletterats med en riktlinje för Park och natur som anger att parker och naturområden ska utformas och placeras så att rofyllda platser kan uppnås.*

Naturskyddsföreningen önskar ett tydliggörande kring barnperspektiv och barns rätt till natur i närheten av bostad och skola.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att barnperspektivet är en övergripande riktning som genomsyrar översiktsplanens alla nivåer.*

Tekniska nämnden önskar ett förtydligande av vad som innefattas i ”grön stad” och anser att det behövs tydliga riktlinjer för parkers och grönområdens kvalitet, placering och storlek. Tekniska nämnden efterfrågar också tydligare strategier kopplade till etablering av nya parker och att de inte bör begränsas till kommunal mark. **Naturskyddsföreningen** saknar ett helhetsgrepp kring grönytor i översiktsplanen och även ett resonemang kring kvalité framför kvantitet. Naturskyddsföreningen saknar också en grön infrastukturskarta. **FOJAB** ser gärna att staden planerar för nästa stora parkområde, gärna i Nyhamnen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen förtydligar begreppet ”grön stad” under de prioriterade inriktningarna. Granskningshandlingen har kompletterats med riktlinjer kring Grönmodellen som anger riktvärden för malmöbornas tillgång till park- och naturområden och som ska ligga till grund för placering och storlek av parker. I granskningshandlingen finns kartlager som visar ny respektive befintlig park och natur på både kommunal och privatägd mark. Ett stort nytt parkområde är markerat i Nyhamnen som även på sikt kan utvidgas ytterligare norrut. Jämfört med gällande översiktsplan och samrådshandlingen pekar även granskningshandlingen ut ett nytt stort naturområde ut i anslutning till Husie mosse. Kvalitet hanteras mer detaljerat i Grönplanen från 2003. En grön infrastrukturkarta finns som kartlager i granskningshandlingen.*

Fritidsnämnden önskar att det tydliggörs att fritids- och grönområden i staden inte får tas bort utan likvärdig kompensation. Fritidsnämnden efterfrågar tydligare riktlinjer avseende storlekar på små och stora parker, och avstånd från bostäder. Fritidsnämnden önskar också ett förtydligande kring om tillgången och tillgängligheten till parker och naturområden ska öka även i förhållande till befolkningstillväxten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen har kompletterats med planeringsriktlinjer för fritidsområden där det anges att exploatering för andra ändamål inte ska ske såvida inte kompensation kan ske på annan plats. Granskningshandlingen har kompletterats med riktlinjer kring Grönmodellen som anger riktvärden för parkstorlekar och avstånd från bostäder.*

Miljönämnden anser att det bör framgå att både kvaliteten och attraktiviteten behöver höjas på parker som är mindre välbesökta. Det skulle öka den upplevda tillgängligheten till parker, ge en jämnare belastning och minska slitaget på de parker som idag är mest välbesökta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att det redan finns i översiktsplanen genom strategin som anger att tillgång och tillgänglighet till parker och naturområden ska öka och att områden som påverkar många människor ska prioriteras.*

Friluftsfrämjandet understryker vikten av platser som kombinerar rekreations- och naturvärden och anser att staden ska sträva efter att alla grönytor i kommunen bidrar till 1) biologisk mångfald, 2) möjlighet till vistelse i välmående inhemsk natur, som inkluderar fungerande ekosystem, samt 3) möjligheter till friluftsliv där miljö- och naturfrågor kan visas och förklaras för såväl barn som vuxna. **Naturskyddsföreningen** vill att skillnaden mellan område för rekreation samt biologisk mångfald klargörs.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens inriktning är att Malmös ytor ska vara mångfunktionella vilket överensstämmer med Friluftsfrämjandets önskemål om kombinerade ytor. Naturskyddsföreningens önskemål om att klargöra skillnader mellan områden för rekreation och biologisk mångfald går däremot emot stadens strävan efter mångfunktionalitet. Det går att i granskningshandlingens underlagskartor särskilja vad som är naturreservat, och områden utpekade i Naturvårdsplanen, men stadsbyggnadskontoret bedömer att en fullständig uppdelning mellan rekreation och biologisk mångfald kan få negativ effekt. I Naturvårdsplanen tydliggörs att malmöborna ska ha utökad tillgång till naturområdena, förutom i undantagsfall där naturen är extra störningskänslig, och att fler ytor ska få naturvårdsinriktad skötsel.*

Naturskyddsföreningen föreslår att grönytor ska finnas inom 300 meter och att innergårdar ska byggas utifrån Malmö stads riktlinjer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen har kompletterats med riktlinjer som anger att grönytor ska finnas inom 300 meter från bostaden. Stadsbyggnadskontoret arbetar i detaljplaneskedet för att nya bostadsgårdar ska få goda mått så att olika gruppers behov kan uppfyllas.*

Tekniska nämnden ser en potentiell målkonflikt mellan att både bygga en tät stad och att öka tillgång och tillgänglighet till parker och naturområden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen tar upp målkonflikten i granskningshandlingens genomförandeavsnitt. För att uppnå en ökad tillgång till natur och park i en tätare stad krävs bland annat innovativa sätt att samnyttja gröna områden, exempelvis förskolegårdar och fritidsområden.*

Hyresgästföreningen påpekar svårigheten med närhet till havet för de som bor i ytterområden.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategin handlar om att förbättra tillgängligheten till olika typer av vattenmiljöer. Det kan göras genom exempelvis förbättrad kollektivtrafik eller tydligare stråk.*

Privatperson 19 önskar fler vattenytor i stadsmiljön. **Xenia Brundin** önskar bättre vattenflöde, god vattenkvalitet och större biologisk mångfald i kanalen som också bör göras mer tillgänglig.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en strategi som anger att kanalernas potential som attraktiva mötesplatser för rekreation och uteliv ska tas tillvara och utvecklas. Granskningshandlingen kompletteras också med en strategi under avsnittet ”Biologisk mångfald” som tydliggör att kvaliteten på gröna och blå miljöer ska förbättras genom ökad biologisk mångfald och flera olika ekosystemtjänster. Vattenkvalitet tas upp i granskningshandlingens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten om bättre vattenflöde i kanalen.*

Region Skåne önskar ytterligare beskrivning av hur leder och stråk på landsbygden kan kopplas till innerstaden för att bidra till att skapa hälsofrämjande urbana miljöer och bättre hälsa för fler. Region Skåne ser gärna en koppling till Skåneleden och Sydkustleden i översiktsplanen, samt möjligheterna att fullfölja den planerade etableringen och utökningen av Skåneled i kommunen. Det finns goda möjligheter för Malmö stad att binda ihop redan etablerad Skåneled i kommunen med Skåneled i kringliggande kommuner och på så sätt skapa förutsättningar för både besöksnäring och rekreation. **Miljönämnden** framför att det bör framgå vilka funktioner de grönblå stråken och kopplingarna ska ha och att de är viktiga inte bara för att människor, utan framförallt som spridningskorridorer för flera arter. **VA SYD** påpekar att avloppsreningsverken Sjölunda och Klagshamn omöjliggör ett sammanhängande kuststråk genom kommunen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmös grönstrukturs koppling till angränsande kommuners har studerats och kommer tydliggöras i översiktsplanens grönstrukturkarta. Skåneledens sträckning planeras och genomförs redan inom kommunen men översiktsplanen bedöms inte vara rätt nivå att redovisa den specifika ledens sträckning. På en övergripande nivå är det viktigt att ange funktionerna rekreation respektive spridningskorridorer vilket redovisas i granskningshandlingen. Översiktsplanens sammanhängande kuststråk är en vision och inriktning med lång genomförandetid och där definitionen kuststråk kan omfamna Sjölunda och Klagshamns reningsverk.*

Privatperson 9 önskar strategier för nya typer av promenadslingor för hundrastning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret bedömer inte översiktsplanen som rätt nivå för att ta fram strategier för hundrastning.*

Miljönämnden önskar att det tydliggörs att övergripande ekosystemtjänstkarteringar ska genomföras tidigt i planeringsprocesser så att detaljplaner ska kunna anpassas efter platsens specifika förhållanden vad gäller gröna och blå kvaliteter och att det i fjärde strategin bör framgå att ekosystemtjänstanalyser ska användas som utgångspunkt för att förbättra kvaliteten på gröna och blå miljöer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontorets bedömning är att berörda strategier i samrådshandlingen ger stöd nog för att genomföra ekosystemtjänstkarteringar tidigt i planeringsprocessen.*

Burlövs kommun har i sin översiktsplan pekat ut rekreation och naturvärden utmed Sege å och Kalineån och ser gärna ett fortsatt samarbete kring detta. Burlövs kommun menar också att stor hänsyn måste tas till rekreationsmöjligheterna på Spillepengens fritidsområde vid utvecklingen av hamnområdet och vid etableringar av verksamheter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret är positiva till fortsatt samarbete och att hänsyn tas till Spillepengens fritidsområde. Sege å kommer fortsatt att pekas ut som ett framtida grönt stråk i granskningshandlingen.*

Biologisk mångfald

Miljönämnden föreslår att texten om balanseringsprincipen återinförs och att ansvaret för kompensationsåtgärder förtydligas. Som miljönämnden ser det har staden en stor möjlighet att arbeta utifrån balanseringsprincipen med hjälp av genomförandeavtal. **Tekniska nämnden** anser att balanseringsprincipen bör beskrivas mer utförligt alternativt inte ingå som en del av översiktsplanen innan den definierats utifrån en Malmökontext. **MKB** kan inte ställa sig bakom balanseringsprincipen innan metodiken för tillämpning är färdigutvecklad. MKB önskar att fastighetsägare och exploatörer kan medverka som referensgrupp till metodframtagandet. **Naturskyddsföreningen** önskar förtydligande kring balanseringsprincipens tillämpning och hur den appliceras vid målkonflikter. MKB anser det viktigt att balanseringsprincipen och grönytefaktorn tillämpas på större områden och att frågan inte ska lösas fullt ut inom enskilda detaljplaner respektive fastigheter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategin om balanseringsprincipen har ersatts i granskningshandlingen med en formulering om att utbyggnad ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på befintliga natur- och rekreationsvärden och en strategi om att Naturvårdsplanen ska vara vägledande för ett förbättrat naturvårdsarbete. Planer finns på att påbörja ett arbete inom staden som utreder möjligheterna med kompensationsåtgärder där gröna ytor tas i anspråk för exploatering. När en modell, anpassad för Malmös förhållanden för hänsynstagande av natur- och rekreationsvärden vid planering och exploatering är framtagen, kommer den att lyftas in i översiktsplanen.*

Miljöpartiet anser att ambitionsnivå gällande den biologiska mångfalden är alldeles för låg och översiktsplanen behöver bli mycket tydligare gällande vilka åtgärder som planeras för att främja den biologiska mångfalden. **Miljönämnden** anser att specifika geografiska områden behöver utvecklas och pekas ut och generella åtgärder för hur staden värnar och utvecklar den biologiska mångfalden behöver beskrivas. **Naturskyddsföreningen** efterfrågar strategier kopplade till naturvärdesinventeringar och inventering av status för den biologiska mångfalden, strategier kopplade till bevarande av kustnära naturområdena samt strategier för att skydda och öka den biologiska mångfalden på jordbruksmarken. Naturskyddsföreningen anser också att översiktsplanen ska klargöra att naturvårdsplanen ska vara vägledande. **Xenia Brundin** anser att den biologiska mångfalden behöver stärkas i hela staden och att det ska skapas gröna korridorer för djur och människor att röra sig genom utan att stöta på trafik.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategierna i översiktsplanen anger inriktningen på arbetet med biologisk mångfald och har en tydlighet kring att bevara, utveckla och nyskapa. Granskningshandlingen har kompletterats med en strategi som anger att Naturvårdsplanen ska vara vägledande för ett förbättrat naturvårdsarbete. I den pekas specifika områden och åtgärder ut. Granskningshandlingen har även kompletterats med riktlinjer för hur gröna stråk och kopplingar ska fungera som spridningskorridorer.*

Naturskyddsföreningen föreslår att fler gräsmattor omvandlas till ängsmark för att öka naturvärdet och att kommunen bättre ska skapa incitament för privatpersoner att jobba med biologisk mångfald i exempelvis deras trädgårdar.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Ett arbete pågår inom kommunen med att öka andelen ängsytor i våra grönområden och är ett led i att öka den biologiska mångfalden. Att specificera detta i översiktsplanen bedöms vara för detaljerat, men det tas upp närmare i arbetet med en ny naturvårdsplan.*

Naturskyddsföreningen önskar förtydligande kring hur naturreservaten med strandängar skyddas mot stigande havsnivå.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det pågår ett förvaltningsövergripande arbete med att ta fram en strategi för kustskydd som kommer ge underlag till översiktsplanen och vägledning för annan planering i Malmö. I det arbetet kommer kustskydden utanför Bunkeflo strandängar och Klagshamnsudden också att utredas utifrån de förutsättningar med föreskrifter och syften som finns där.*

Naturskyddsföreningen saknar strategier kopplade till att anpassa byggnation för att möjliggöra boplatser för vilda djur.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret bedömer att en strategi som hanterar boplatser för vilda djur har en för hög detaljnivå för översiktsplanen.*

Landsbygd och jordbruk

LRF saknar en vision för odlingslandskapet som tas fram gemensamt med LRF.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I strategierna under rubriken ”Landsbygd och jordbruk” finns inriktningen att jordbrukslandskapets öppenhet ska bevaras och att tätorter och byar ska ligga i ett öppet landskap. I det fall ett visionsarbete för odlingslandskapet blir aktuellt kommer berörda parter att bjudas in.*

Tekniska nämnden anser att stadens inställning till jordbruk och landsbygd bör förtydligas då det anses vara ett av de mest centrala argumenten till förtätning av staden. Trots ambition att bevara jordbruksmarken visar markanvändningskartan flera nya områden som tar jordbruksmark i anspråk för bebyggelse. Översiktsplanen bör skriva de avvägningar som ligger bakom dessa ställningstaganden tydligare. **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** är positivt till att översiktsplanen genomgående uttalar målet att skydda befintlig jordbruksmark från exploatering. **LRF** anser att mark för jordbruksproduktion skall skyddas mot exploatering i största möjliga mån då åkermarken i Malmö är av hög klass och att åkermark som exploateras med bostäder, industrier, verksamhetsområde, vägar mm aldrig kan återställas utan marken är förbrukad för alltid. **Miljöpartiet** anser att översiktsplanen behöver bli tydlig med att om jordbruksmark ska tas i anspråk så får det endast göras då det saknas alternativ och då det finns väsentliga samhällsbehov att tillgodose. Att exempelvis planera för fler områden med stora logistikcentrum på högvärdig jordbruksmark ställer sig Miljöpartiet starkt emot och efterfrågar ett regionalt samarbete för att den typen av funktioner ska lokaliseras på mer lågvärdig mark. Miljöpartiet är positivt till att befintliga verksamhetsområdena ska ses över med syfte att skapa en mer effektiv markanvändning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Att bevara den resurs som Malmös högvärdiga jordbruksmark innebär är en grundläggande inriktning i översiktsplanen. De ställningstagande där målkonflikter uppstår mellan exploatering och befintlig jordbruksmark redovisas i granskningshandlingens platsspecifika riktlinjer. Arealen jordbruksmark utanför Yttre Ringvägen i granskningshandlingens markanvändningskarta är större än i gällande översiktsplan och samrådsförslaget på bekostnad av nya verksamhetsområden där arealen har minskat.*

Skanska tror att ett stort antal Malmöbor, även i framtiden, vill bo marknära och troligen lite mer lantligt och misstänker att de kommer att söka sig till andra kommuner i närområdet om möjligheten inte finns i Malmö. Skanska föreslår därför att planen ger en något större möjlighet att utreda möjliga bostadslägen utanför Yttre Ringvägen på platser där det finns goda förutsättningar att bygga kollektivtrafiknära.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I förslaget till ny översiktsplan ges möjligheter att tillskapa bostäder i befintliga tätorter inom kommunen, även utanför Yttre Ringvägen.*

Tekniska nämnden är positivt till att minska jordbrukets miljöbelastning genom att stödja ekologisk odling men ser gärna att även odling med mindre klimatavtryck prioriteras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och strategin gällande jordbrukets miljöbelastning har justerats i granskningshandlingen.*

LRF vill att det så kallande Tygelsjöstråket längs Sjötorpsvägen stryks i planeringen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanen pekar inte ut något stråk längs Sjötorpsvägen.*

Hav, kust, klimat

Naturskyddsföreningen instämmer i de riskanalyser som *Malmös Vatten* (2018) gör och tycker att dessa ska ha större tyngd i Översiktsplanen. Analysen att mer utredningar behöver göras är bra men även aktiva åtgärder behöver komma igång för att inte överexploatera Malmös kustlinje.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I Malmö är ca en tredjedel av kusten avsatt som naturreservat. Dessutom finns det stora fritids- och rekreationsområden vid kusten. Malmös varierande kustmiljö kompletteras med mer eller mindre tät bebyggelse. Ny bebyggelse vid havet är planerad i före detta industri- eller hamnområden och sker inte på bekostnad av natur-, fritids- eller rekreationsområden. Ett förvaltningsövergripande arbete med en strategi för kustskydd har påbörjats och kommer ge underlag till översiktsplanen och vägledning för annan planering i Malmö.*

Havet och kusten

Naturskyddsföreningen påpekar att havs- och kustfrågor utifrån naturvärden har ett lågt fokus med tanke på att Malmös kommunyta till hälften består av hav.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens strategier om hav och kust har strukturerats om och kompletterats med riktlinjer och kartlager i granskningshandlingen.*

Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen) utgår från att översiktsplanen koordineras med övrig havsplanering i Danmark och Sverige.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret bekräftar att översiktsplanen koordineras med övrig havsplanering i Öresund.*

Miljönämnden anser att den fjärde strategin bör ändras till ”Marina miljöer med höga naturvärden *ska* skyddas och återskapande av marinekologiska värden ska ske genom restaurering och sanering *där det är möjligt*”. Med dessa ändringar stämmer texten bättre överens med tredje strategin under avsnittet *Biologisk mångfald*.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategin har omformulerats i enlighet med miljönämndens önskemål och samtidigt gjorts om till en riktlinje till kartlagret för hav.*

Hyresgästföreningen är positiva till en fortsatt utvecklad och attraktiv kustmiljö som inkluderar kustskydd och att staden ska växa med minsta möjliga påverkan på miljön både lokalt och globalt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten.*

Xenia Brundin anser att kommunen ska jobba för att Öresund ska bli ett skyddat hav enligt FNs regelverk.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret har som ambition att verka för att ett biosfärområde och naturreservat bildas i Öresund.*

Klimatanpassning

Tekniska nämnden anser att det borde framgå tydligare att staden måste arbeta med minskad klimatpåverkan och inte enbart klimatanpassning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkterna genom att tydliggöra ambitionen om minskad klimatpåverkan i granskningshandlingen.*

Tekniska nämnden anser att strategiområdet bör utökas till att, förutom vatten, även beröra klimatanpassningar inom andra områden (torka, överhettning, stormar). **Naturskyddsföreningen** efterfrågar en klimatanpassningsplan som inkluderar dagvattenhantering, skuggning och värmeöar. Naturskyddsföreningen ser inte att problematik med dagvattenhantering hanteras på ett tillfredsställande sätt. **Wihlborgs** önskar att översiktsplanen tydliggör vikten av att utveckla klimatanpassade åtgärder. **Miljöpartiet** saknar strategier för hur den täta innerstaden ska klimatsäkras.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkterna och strategiområdet har kompletterats så att klimatanpassningar relevanta för Malmö finns med.*

Statens fastighetsverk ser framtida omfattande skyddsbarriärerna som nödvändiga men att det samtidigt är viktigt att de inte försämrar kontakten mellan staden och havet i för hög grad. I det framtida arbetet önskar Statens fastighetsverk att hänsyn tas till Malmös tidigare avgränsning och möte med vattnet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Inom arbetet med en strategi för kustskydd, som kommer att utgöra underlag till översiktsplanen och vägledning för annan planering i Malmö, kommer hänsyn tas till avläsbarheten av Malmös gamla kustlinje.*

Miljönämnden anser att den tredje strategin bör formuleras om så att det tydligt framgår att det är åtgärds- och handlingsplaner för skydd mot höga havsnivåer som åsyftas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och har omformulerat strategin efter miljönämndens synpunkt.*

MKB menar att den fjärde strategin kan tolkas som att skyfallsåtgärder endast ska vidtas på kvartersmark och önskar att den förtydligas med att åtgärder även ska ske på allmän platsmark. MKB önskar också att det betonas att samverkan mellan dessa ytor är av stor vikt för att möjliggöra förtätning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och har omformulerat strategin efter MKBs synpunkt.*

Fritidsnämnden anser att ytor för fysisk aktivitet ska nämnas som en aspekt avseende andel hårdgjord yta.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Ytor för fysisk aktivitet kan vara hårdgjorda eller genomsläppliga. Stadsbyggnadskontoret menar att hårdgjorda ytor ska redovisas som sådana även om de används för fysisk aktivitet.*

FOJAB ser positivt på tankarna om att plantera ytor i staden för att bemöta klimatförändringar och önskar att Malmös bredare gator kan få tillbaka sina alléer.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Översiktsplanens strategi för mer grönska i den täta staden ska kunna leda till fler alléer framöver där möjligheten för dessa finns.*

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Statens geotekniska institut (SGI) och **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** menar att översiktsplanen, enligt plan-och bygglagen, ska redovisa hur man avser att hantera risker för klimatrelaterade skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion, samt hur sådana risker kan minska eller upphöra. MSB påpekar att det sedan kan ligga till grund för den riskhanteringsplan som Länsstyrelsen ska ta fram och vill betona att med god samordning kan riskhanteringsplanen vara ett stöd för översiktsplanen och vice versa. MSB har tagit fram en översvämningskartering för kusten i Malmö som finns att tillgå via MSB:s översvämningsportal och har tillsammans med SGI gjort vägledningar för att kommuner ska kunna komplettera nationellt underlag med egna karteringar och kunskapsunderlag. MSB menar att kommunen även bör redovisa konsekvenser av andra extrema naturhändelser som storm, stora skogsbränder, värmebölja och andra typer av naturhändelser som inte alltid kan ges en geografisk placering. SGI framhåller vikten av att vid strategiska beslut om markanvändning värdera markens lämplighet för avsett planändamål utifrån livslängden hos bebyggelse, anläggningar etc och att förväntade effekter av ett förändrat klimat således måste beaktas. I en översiktsplan bör därför eventuella riskområden tydligt redovisas och en strategi tillfogas planen över hur dessa områden ska utredas i samband med framtida detaljplaner eller bygglov. Frågan om kusterosion är särskilt viktig att beskriva då Malmö har en betydande kustlinje med både befintlig och planerad byggnation. SGU menar att höga vattenflöden, grund- och ytvattennivåer kan medföra att risk för sättningar på byggnadsverk i områden med finkorniga jordarter ökar och saknar dessa kopplingar i översiktsplanens. SGU efterfrågar också en karta som visar effekter av höga vattenflöden eller generell havsnivåhöjning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *För Malmös del kommer de största klimatrelaterade utmaningar i framtiden vara temporära högvattenstånd längs med kusten och skyfall som kommer förekomma mycket oftare framöver. Förutom skyfallsplanen arbetar Malmö stad med en strategi för kustskydd som har påbörjats och kommer ge underlag till översiktsplanen och vägledning för annan planering i Malmö.*

CMP menar att en del åtgärder, såsom portar vid hamninloppet, sannolikt kommer ha påverkan på sjöfarten och hamnverksamheten och önskar en fortsatt dialog med kommunen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Portar vid hamninloppet har diskuterats som ett av flera alternativ för att skydda hamnen och staden från temporära högvattenstånd i Öresund. För att kunna ta ett beslut kring denna fråga krävs det fler och djupgående utredningar. Stadsbyggnadskontoret välkomnar CMPs önskan om fortsatt dialog.*

Vattenmyndigheten Södra Östersjön uppmärksammar att skyddsåtgärder mot stigande vatten samt utbyggnad av infrastruktur kan omfattas av försämringsförbudet enligt 5 kap. 4 § Miljöbalken och behov av undantag enligt 4 kap. 11–12 §§ vattenförvaltningsförordningen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten och tar med den i det fortsatta arbetet med en strategi för kustskydd i Malmö.*

Burlövs kommun menar att samverkan med Malmö angående översvämningsskydd längs Sege å samt kustskydd är av vikt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Med hänsyn till att båda kommunerna nyttjar och blir påverkade av Sege å är det naturligt att arbeta tillsammans för en gemensam strategi för kustskydd och översvämningsskydd längs Sege å.*

Teknisk försörjning

PST anser att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *IT-infrastrukturen ingår som en viktig del i Malmös utveckling, men redovisas inte separat i översiktsplanen.*

Energiförsörjning

E.ON anser att den inledande texten ska konstatera att översiktsplanen spelar en viktig roll i att möjliggöra den energiförsörjning som behövs för att staden ska vara hållbar och en attraktiv plats att bo och verka i. E.ON anser också att det i avsnittet behöver framgå den viktiga roll distributionsnäten för värme, kyla och el har för stadens utveckling. Här bör också nya och innovativa lösningar nämnas för att bilden av energiförsörjningen ska bli så heltäckande som möjligt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att de aspekter som E.ON lyfter redan framgår tillräckligt tydligt.*

Miljönämnden saknar ett resonemang kring stadens behov att säkerställa att framtidens energisystem är stabilt och leveranssäkert samt rustat för att kunna tillvarata intermittenta energikällor. Behovet att lokalt lagra energi kommer i samband med ökad intermittent produktion sannolikt att öka framöver. Detta bör översiktsplanen uppmärksamma eftersom det kan innebära att plats för energilagring behöver reserveras i samband med efterföljande planering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och har kompletterat en av strategierna för att inkludera behovet av plats för att kunna lagra energi.*

Lunds universitet anser att strategin om lokalt producerad förnybar energi kräver en tydligare definition då produktion i första hand borde ske regionalt med hänsyn till att energiutvinningssystemens förutsättningar ställer krav på lämplig lokalisering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret har kompletterat avsnittet med en strategi som anger att Malmö stad och dess bolag ska samarbeta med aktörer inom energiområdet för att möjliggöra god planering för hållbar energiförsörjning.*

CMP ser frågan om effektbristen som avgörande vid elektrifiering av hamnen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att effektbristen påverkar elektrifieringen av hamnen och andra transportlösningar men ser det som en regional och nationell fråga som måste lösas genom god samverkan och samarbeten, exempelvis mellan Malmö stad, länsstyrelsen, Region Skåne och aktörerna verksamma inom energiproduktion och energileverans. Frågan adresseras också inom ramen för arbetet med en ny energistrategi för Malmö.*

E.ON efterfrågar en god planering och tidig dialog för utbyggnaden av energiinfrastruktur för att skapa bättre förutsättningar att prognostisera behov av olika typer av energi, både utifrån tillväxt och nya sätt att konsumera.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret har kompletterat avsnittet med en strategi som anger att Malmö stad och dess bolag ska samarbeta med aktörer inom energiområdet för att möjliggöra god planering för hållbar energiförsörjning.*

CMP saknar omnämnandet av industriell och urban symbios i detta avsnitt.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Industriell och urban symbios nämns inte i just detta avsnitt, men i flera andra strategier. Stadsbyggnadskontoret menar också att aspekten täcks in av meningen ”Energifrågor ska ses i ett helhetsperspektiv, där olika system kan samordnas för synergieffekter.” i inledningstexten.*

Fastighetsägarna Syd anser att det behöver bli enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi för eget bruk men även att energin som skapas i en byggnad ska kunna överföras till en annan byggnad utan att byråkratiska hinder står i vägen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det är inte en fråga som översiktsplanen har möjlighet att påverka. Dessa frågor behöver hanteras på en nationell nivå då det främst handlar om att olika lagstiftningar kolliderar med varandra.*

MKB menar att kulturmiljö ofta går före stadens och bolagets ambition om att lokalt öka produktionen av förnybar energi och anser att solceller måste börja ses som ett naturligt inslag i stadsmiljön, även i områden byggda tidigare än 60- och 70-talen.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det ofta behöver göras avvägningar mellan kulturhistoriska värden och ny teknik men menar att det i många fall går det att hitta bra lösningar.*

Naturskyddsföreningen ser gärna att det tas fram en solcellsstrategi för staden och påpekar att det i Malmö stads budget 2020 framgår att ett kommunalt solcellsbolag ska startas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *I översiktsplanen bedöms hela Malmö vara lämpligt för solenergi, och vissa områden i staden pekas ut som särskilt lämpliga för storskalig solenergiproduktion. Det finns också en solpotentialskarta samt kompletterande solguide på malmo.se som informerar om just solenergi och dess möjligheter samt om hur du går tillväga för att installera solenergi. En specifik solcellstrategi och ett eventuellt kommunalt solcellsbolag är inte frågor för översiktsplanen. Stadsbyggnadskontoret tar frågan vidare till arbetet med den kommande energistrategin för Malmö där det skulle kunna lyftas in i en framtida handlingsplan.*

PTS rekommenderar att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av eventuella vindkraftsetableringen och kan bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är. **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)** önskar samrådas om förslag till placering av områden för vindkraft eller inför andra beslut rörande vindkraftverk och höga byggnadsverk **Försvarsmakten** och **Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse** menar att vindkraft kan påverka deras verksamheter och önskar på nytt yttra sig vid mer konkreta planer. För Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse gäller det endast havsbaserad vindkraft.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret noterar synpunkten.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU) menar att möjligheter till geoenergi och geotermi ska tas med.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Geoenergi nämns i avsnittets inledningstext som ett alternativ för förnybara energikällor.*

Svenska kraftnät vill påminna om att byggnationer i närheten av transformatorstationer och ledningsstråk kan medföra svårigheter vid eventuella framtida förändringar i transmissionsnätet och att hänsyn tas till befintlig kraftledning i kommande planeringssammanhang. Det gäller även planering av ny bebyggelse invid befintlig transmissionsledning. Svenska kraftnät önskar att ledningen synliggörs separat med en egen färg i översiktsplanen som ”Transmissionsledning”.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret har för avsikt att lägga in Transmissionsledningen som ett underlag till översiktsplanen.*

Lunds universitet efterfrågar en tydlig vägledning kring införande av noll- eller plusenergilösning samt incitamenten för att satsa på denna typ av lösningar.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Noll- eller plusenergilösningar och livscykelanalys är viktiga och det krävs kontinuerlig ambitionshöjning och innovationskraft för att klara både de lokala och globala klimatutmaningarna. Lärande arbetssätt mellan det offentliga och branschen, där goda exempel lyfts fram tillsammans med olika former av partnerskap med förändrade affärsmodeller ser stadsbyggnadskontoret ger större effekt än kommunala vägledningar och kommunala krav.*

Miljönämnden vill uppmärksamma att det idag finns storskaliga energianläggningar på platser som i markanvändningskartan betecknas som *Blandad stadsbebyggelse*. Dessa anläggningars betydelse för stadens energiförsörjning bör uppmärksammas i översiktsplanen och deras möjlighet till fortsatt drift säkerställas.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret bedömer inte anläggningar inom blandad stadsbebyggelse som en konflikt. Det är dock viktigt att rimliga avstånd till känslig bebyggelse tillgodoses i samband med detaljplaneringen.*

Skanska framhåller att energidirektiv för produktion/användning borde tas fram för varje del av staden för att skapa en robust energiförsörjning för hela staden över tid.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Malmö stad håller just nu på att ta fram en ny energistrategi för staden. Den hanterar både kortsiktiga och långsiktiga mål för staden självt, samtidigt som den ser att mycket av energiomställningen i staden kräver ett gott samarbete tillsammans med marknadens olika aktörer. Handlingsplaner kopplade till energistrategin avses tas fram av kommunens egna verksamheter just för att anpassas till respektive förvaltnings eller verksamhets område och förutsättningar.*

MKB och **Skanska** välkomnar att översiktsplanens uppmuntran till förnyelsebar energiproduktion. MKB ser ett behov av att detta också förankras i myndighetsutövande förvaltning, exempelvis vid bygglovsprövning. Skanska föreslår att lokal elproduktion inkluderas i grönytefaktorn för att skapa ytterligare förnybar energi och hållbar utveckling.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Det finns i dagsläget inget direktiv om att förnyelsebar energiproduktion ska inkluderas i grönytefaktorn och det som ryms inom bygglovsprövningen beslutas av PBL och dess förordning. Krav om lokal energiproduktion saknar än så länge lagstöd och riskerar istället att ses som tekniska särkrav. Däremot pekar den nya Energistrategin, som är under framtagning, tydligt på behovet av att det sker en tidig energidialog i samband med planeringsprocessen tillsammans med flera olika nyckelaktörer för att möjliggöra lokal produktion, industriell symbios och lagring mm.*

Hållbar avfallshantering och slutna kretslopp

VA SYD föreslår, med utgångspunkt i gällande Avfallsplan samt målen i samrådsförslaget till den nya Kretsloppsplanen, att text och strategier ska ersättas och ger i sitt yttrande ett nytt förslag.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och reviderar avsnittet för att tillgodose VA SYDs önskemål.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU) anser att avfallshantering, schaktmassor och återvinning kräver upplag och ytor inom kommunen som bör redovisas i översiktsplanering. Det anges tex. i texten att antalet insamlingsplatser för återvinning skall utökas, men varken antal eller läge nämns. Tillhörande MKB anger att nya biogasanläggningar skall byggas, men det skrivs varken i karta eller text var kommunens översiktsplan avser placera dessa verksamheter.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Strategierna i avsnittet är formulerade för att kunna möta befintliga och framtida behov. I dagsläget föreslås endast en framtida återvinningscentral i Elisedal vilket tydliggörs i granskningshandlingens platsspecifika riktlinjer. Samma resonemang gäller för biogasanläggningar där kommunen i dagsläget saknar kännedom om fysiska placeringar.*

Tekniska nämnden menar att det i avsnittet bör nämnas industriell symbios kopplat till näringsliv, systemägare och avfallshantering.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och kompletterar avsnittet med en strategi om industriell symbios.*

CMP önskar en strategi angående problematiken med fartygsgenererat avfall som förhindrar anlöp av kryssningsfartyg.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret bedömer inte frågan om fartygsgenererat avfall som en fråga för översiktsplanen.*

Skanska menar att en strategi för rivning och hur framtida rivningsobjekt kommuniceras kan skapa möjligheter för återbruk och återvinning av byggprodukter, vilket starkt bidrar till minskad klimatpåverkan vid byggproduktion.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en strategi som adresserar frågan.*

Miljönämnden påpekar vissa felaktigheter i avsnittet. Grundvattnet i Malmö används i väldigt liten utsträckning som dricksvatten och grundvattnet i de grunda akvifärerna under tätorten håller inte god kvalitet. Vattnet i Malmö ska naturligtvis följa miljökvalitetsnormen och uppnå sin status – dock inte som dricksvatten. Miljönämnden anser att det bör framgå att allt kommunalt dricksvatten importeras från andra kommuner och att Malmö stad inom en snar framtid kommer att vara beroende av Bolmentunneln för transport av dricksvatten.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Avsnittet har reviderats efter miljönämndens synpunkt. Kommunens framtida beroende av Bolmentunneln bedöms dock inte påverka markanvändningen i kommunen och stadsbyggnadskontoret anser därför inte att det behöver framgå i översiktsplanen.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU) menar att områden med naturgrus och -sandförekomster som är av betydelse för vattenförsörjning och grundvattenmagasin (eller skulle kunna bli det i framtiden) bör framhävas i översiktsplanen. Vidare anser SGU att vattenskyddsområden bör anges för alla relevanta vattentäkter för att garantera skydd mot framtida exploatering eller ev. föroreningsrisk kopplad till tex. verksamheter eller trafik. SGU menar att det inom kommunen finns flera relevanta sand- och grusförekomster, delvis kopplade till grundvattenförekomster och vattentäkter, och att översiktsplaneringen bör redogöra för vikten av skydd av dem.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Granskningshandlingen kompletteras med en riktlinje kring att säker dricksvattenförsörjning för malmöborna långsiktigt ska säkerställas och att vattentäkter där dricksvatten hämtas ska ha ett långsiktigt skydd.*

VA SYD föreslår att vissa texter och strategier formuleras om. Dels att sista stycket ska ändras till *”Avloppsnätet är av varierande ålder och består till viss del av ett kombinerat system där dagvatten blandas med övrigt avloppsvatten.”* Att ett planerat underhålls- och förnyelsearbete krävs är självklart. Dels att tredje strategin ska utökas till: *”VA-systemen ska anpassas för att minska bräddningen till kanalerna, i detta ingår byggandet av Malmö avloppstunnel. Malmö stad ska ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp och via VA SYD fullfölja planerade utbyggnader av kommunalt VA”,* eftersom Malmö avloppstunnel är en avgörande faktor för att nå framgång med att minska bräddning.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och reviderar avsnittet för att bättre passa VA SYDs önskemål.*

Lunds kommun är positiv till att samrådsförslaget beskriver hur Malmö stad ska underlätta utbyggnaden eller omlokaliseringen som Sjölunda avloppsreningsverk kan behöva göra när det i framtiden också kan behandla avloppsvatten från Lund. **VA SYD** menar att den strategin bör justeras till *”Malmö stad ska underlätta framtida utbyggnad av Sjölunda avloppsreningsverk”,* då de ser det som mycket viktigt att Malmö stad inför kommande tillståndsprövningar av Sjölunda och Klagshamns avloppsreningsverk förtydligar att lokaliseringarna är lämpliga.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret beaktar synpunkten och reviderar strategin till granskningshandlingen.*

Räddningstjänsten Syd önskar att översiktsplanen beskriver det som en fördel att lokalisera skolor och underjordiska garage till områden med goda förutsättningar att ansluta sprinklerservice till det kommunala ledningsnätet.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret anser att det finns en mängd olika aspekter som är viktiga att väga samman vid olika typer av lokaliseringar och anser inte att översiktsplanen ska beskriva samtliga.*

Dagvatten

Hyresgästföreningen hade gärna sett en tydligare skrivning om dagvattenhantering då det är svårt att få ett grepp om vilken typ av hantering man tänker sig.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret menar att det är svårt att i översiktsplanen göra ett mer djupgående förtydligande.*

LRF menar att om kommunen avser att koppla in dagvattenhanteringen i befintligt dikningsföretag så måste man först konstatera hur mycket ytterligare vatten dikningsföretaget kan hantera och eventuellt anlägga utjämningsdammar. Kommunen ska också ingå i dikningsföretaget med andelar som motsvarar den vattenmängd som tillförs dikningsföretaget.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Planeringsordningen och vad som ska undersökas innan påkoppling av dagvatten i dikningsföretag ingår i ordinarie rutiner och behöver inte tydliggöras i översiktsplanen.*

MKB vill påpeka behovet av samarbete aktörer emellan och att ansvaret inte endast kan läggas på exploatören i planering för nya områden och vid ombyggnad av befintliga stadsmiljöer. MKB anser att strategin bör uttrycka att det i möjligaste mån eller i första hand ska säkerställas att dagvattenfrågan kan lösas på platsen och att det tydliggörs att platsen inte likställs med kvartersmark, utan att det bör finnas utrymme för samverkan mellan allmän platsmark och kvartersmark för att hitta bra lösningar.

Stadsbyggnadskontorets kommentar: *Stadsbyggnadskontoret är positiva till ökat samarbete i frågan, framför allt när staden förtätas och det kan vara svårt att hitta bra lösningar för att ta hand om dagvattnet.*

RESERVATIONER OCH SÄRSKILDA YTTRANDEN

Reservationer

Reservationer har lämnats in vid följande tillfällen. Reservationerna är skriftliga om inget annat anges, och bifogas samrådsredogörelsen.

- 2019-05-08 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i kommunstyrelsen** vid beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att aktualisera översiktsplanen.
- 2019-05-08 av **Vänsterpartiet i kommunstyrelsen** vid beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att aktualisera översiktsplanen.
- 2019-06-27 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i stadsbyggnadsnämnden** vid beslut att godkänna *Översiktsplan för Malmö, programförklaring för översyn 2019-2022*.
- 2020-06-10 av **Sverigedemokraterna i hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-12 av **Sverigedemokraterna i tekniska nämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-12 av **Moderaterna i tekniska nämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-12 av **Vänsterpartiet i tekniska nämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-16 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i servicenämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-17 av **Moderaterna i miljönämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-17 av **Sverigedemokraterna i miljönämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-17 av **Sverigedemokraterna i arbetsmarknads- och socialnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.

Särskilda yttranden

Särskilda yttranden har lämnats in vid följande tillfällen. De särskilda yttrandena är skriftliga om inget annat anges, och bifogas samrådsredogörelsen.

- 2019-05-08 av **Miljöpartiet i kommunstyrelsen** vid beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att aktualisera översiktsplanen.
- 2019-05-08 av **Sverigedemokraterna i kommunstyrelsen** vid beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att aktualisera översiktsplanen.
- 2019-06-27 av **Miljöpartiet i stadsbyggnadsnämnden** vid beslut att godkänna *Översiktsplan för Malmö, programförklaring för översyn 2019-2022*.
- 2020-01-23 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i stadsbyggnadsnämnden** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-01-23 av **Sverigedemokraterna i stadsbyggnadsnämnden** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-01-23 av **Vänsterpartiet i stadsbyggnadsnämnden** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-01-23 av **Miljöpartiet i stadsbyggnadsnämnden** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.

- 2020-03-04 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i kommunstyrelsen** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-03-04 av **Vänsterpartiet i kommunstyrelsen** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-03-04 av **Miljöpartiet i kommunstyrelsen** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-03-04 av **Sverigedemokraterna i kommunstyrelsen** vid beslut att godkänna förslag till samrådshandling till översyn av *Översiktsplan för Malmö*.
- 2020-06-10 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-12 av **Miljöpartiet i tekniska nämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-15 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i funktionsstödsnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-15 av **Sverigedemokraterna i funktionsstödsnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-15 av **Vänsterpartiet i funktionsstödsnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-16 av **Vänsterpartiet i servicenämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-16 av **Sverigedemokraterna i servicenämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-17 av **Vänsterpartiet i miljönämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-17 av **Miljöpartiet i arbetsmarknads- och socialnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.
- 2020-06-17 gemensamt av **Moderaterna och Centerpartiet i arbetsmarknads- och socialnämnden** vid beslut att godkänna nämndens samrådsyttrande.

Malmö stad
Stadsbyggnadskontoret

Hanna Björklund
Gustav Aulin

2022-06-17

Enligt sändlista

Översiktsplan för Malmö – granskning

Härmed översänds *Översiktsplan för Malmö – granskningshandling* för kännedom och möjlighet att lämna yttrande. Översiktsplanen är vägledande för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas samt hur stadsmiljön ska utvecklas. Planförslaget anger Malmös utveckling på 20 års sikt med en utblick mot år 2050.

Kommunstyrelsen beslutade den 7 juni att godkänna förslag till *Översiktsplan för Malmö* för granskning. Under samrådsperioden mars-juni 2020 redovisades prioriterade inriktningar, strategier och en utblick mot 2050 för Malmö. Efter samrådsperioden har planförslaget kompletterats med riktlinjer och kartor samt justerats utifrån synpunkter som inkommit under samrådet. Synpunkter under samrådet, samt Malmö stads svar, har sammanställts i en samrådsredogörelse. Till handlingarna hör en hållbarhetsbedömning som även omfattar miljökonsekvensbeskrivning.

Tyck till om översiktsplanen under granskningen 17 juni-31 oktober 2022
Granskningsförslaget till *Översiktsplan för Malmö*, *Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbedömning*, samt *Samrådsredogörelse* finns digitalt på: www.malmo.se/opgranskning. Översiktsplanen är helt digital men en pdf-version av finns tillgänglig på webbsidan för den som önskar.

Så lämnar du synpunkter
Synpunkter lämnas skriftligt senast 31 oktober 2022 till stadsbyggnadskontoret@malmo.se eller till Malmö Stadsbyggnadskontor, 205 80 Malmö. Ange ärende: ”Yttrande granskning ÖP. Dnr SBN-2018-1156”.

Informationstillfällen med möjlighet att ställa frågor sker digitalt den 13 september kl. 9.00-10.30 för Malmö stads förvaltningar och bolag, samt kl. 13.00-14.30 för externa intressenter. Anmälan deltagande till nedanstående kontaktpersoner.

Fortsatt process

Synpunkter som inkommer under granskningen beaktas vid revideringen av planförslaget. Därefter sammanställs och besvaras de i ett granskningsutlåtande som bifogas den antagna planen. Översiktsplanen planeras att tas upp för antagande av kommunfullmäktige sommaren 2023.

Kontakt

Välkomna att kontakta oss vid intresse av att delta i remisskonferens eller för upplysningar om granskningsförslaget:

Hanna Björklund, tel 0709 34 23 25
epost: hanna.bjorklund@malmo.se

Gustav Aulin, tel 0709 34 23 48
epost: gustav.aulin@malmo.se

§ 97 **KS.2020.0170**

Anta yttrande över Malmös översiktsplan 2020

Ärendebeskrivning
Eslövs kommun har mottagit Malmö stads förslag till ny översiktsplan att yttra sig över. Översiktsplanen beskrivs som ett strategiskt dokument med prioriterade inriktningar som är vägvisare både för offentliga och för privata investeringar. Den ska stödja och inspirera till beslut och arbetsmetoder som leder mot ett mer hållbart Malmö.

Översiktsplanen skapar förutsättningar för att Malmö ska växa hållbart. Den ska stödja, underlätta och prioritera i planeringen. Grundläggande är att Malmö ska vara en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar stad och en attraktiv plats att bo och verka i.

Beslutsunderlag
- Förslag till beslut; Yttrande över Översiktsplan för Malmö – Översyn 2019–22
- Översiktsplan för Malmö Översyn 2019–22. Underlag för samråd

Beredning
Samrådsförslaget innehåller en beskrivning av Malmös utmaningar, en utblick mot Malmö som halvmiljonstad (år 2050), övergripande mål och planeringsstrategier för att nå dessa mål samt en övergripande markanvändningskarta.

Översiktsplanen har tre prioriterade inriktningar för utvecklingen av Malmö som en hållbar stad:
- Regional motor för grön tillväxt och sysselsättning
- Staden som kulturell och demokratisk livsmiljö
- Nära, tät, grön och funktionsblandad stad

Eslövs kommun ser positivt på planförslaget och de prioriterade inriktningarna. Även om Malmö och Eslöv är kommuner av olika storlek och med olika förutsättningar finns liknande utmaningar, om än i en annan skala. Det handlar till exempel om frågor som rör klimat och miljö, trygghet, bostadsbyggande och transporter. Att, i den fysiska planeringen, utgå från Agenda 2030 och ett tydligt barnperspektiv är också något som är angeläget att fokusera på.

För Eslövs kommun är det framförallt inom inriktningen ”Regional motor för grön tillväxt och sysselsättning” som det finns tydliga beröringspunkter mellan

kommunerna. Eslövs kommun uppskattar att samarbetet i MalmöLundregionen lyfts, även om resonemangen om Malmös roll och funktion för övriga Skåne gärna hade kunnat vara tydligare i förslaget.

I planförslaget nämns kort samspelet mellan transporterna i Malmö och omliggande kommuner för att skapa en levande stadsväv, stödja näringslivet och bidra till en rörlig arbetsmarknad för såväl malmöbor som regionens övriga invånare. För Eslövs kommun är detta en angelägen fråga då det varje dag pendlar 2 505 personer (2018) från Eslöv till Malmö. Eslövs kommun vill gärna fortsätta dialogen med Malmö stad om frågor som rör resande och pendling.

Även godstrafiken är en transportfråga där kommunerna behöver samverka. I den planeringsstrategi som fokuserar på trafik står: ”För att säkra hållbara transporter ska Malmö stad verka för att en yttre godsbana längs Yttre Ringvägen kan bli till. Malmö stad ska också verka för att rangeringen av godset lokaliseras till en plats i regionen där den kan expandera. På sikt ska rangeringen i Malmö avvecklas för att möjliggöra stadsutveckling och ökad persontågtrafik.” Godstrafiken, framförallt den som går på järnväg, berör i stor utsträckning Eslövs kommun. Det är viktigt att se dessa frågor i ett skånskt perspektiv med lösningar som gör att hela regionen utvecklas.

Eslövs kommun ser fram emot att fortsatt följa Malmö stads arbete med den översiktliga planeringen och utvecklingen av kommunen och även att samverka i de frågor som sträcker sig över kommungränsen.

Beslut
- Kommunstyrelsen antar förvaltningens yttrande över Översiktsplan för Malmö som sitt och skickar det till Malmö stad.

Beslutet skickas till
Stadsbyggnadskontoret Malmö stad

Antagande av riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete i Eslövs kommun

19

KS.2022.0404

KS.2022.0404

2022-09-16
Malin Fremling
0413-626 23
Malin.Fremling@eslov.se

Kommunstyrelsen

Ny riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete i Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Arbetsmiljöfrågor är centrala för alla arbetsgivare och en viktig strategisk fråga både inom arbetet med attraktiv arbetsgivare såväl som ur ett rättsligt perspektiv. Skriftliga rutiner/riktlinjer som beskriver hur arbetsgivarens systematiska arbetsmiljöarbete ska gå till är ett krav enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift 2001:1. Eslövs kommuns nuvarande rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete från 2011 är inte längre helt aktuell och behöver ersättas med en ny riktlinje.

Beslutsunderlag

Förslag till riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete
Rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete
Riktlinje för konsekvensanalys

Beredning

Förslagen till ny riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete har tagits fram av Kommunledningskontoret. Förslaget är samverkat med de fackliga organisationerna. Förslaget till ny riktlinje beskriver, i större utsträckning än tidigare rutin, alla delar av det systematiska arbetsmiljöarbete och de aktiviteter i arbetsmiljöarbetet som är kopplade till samtliga områden. Den nya riktlinjen ersätter Rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete från 2011 samt riktlinje för konsekvensanalys från 2011.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslås besluta att anta *Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete* att gälla from 1 november 2022.
- Kommunstyrelsen föreslås besluta att *Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete* ses över för revidering senast 2027.
- Kommunstyrelsen föreslås besluta att tidigare *Rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete* från 2011 upphör att gälla samma dag.

- Kommunstyrelsen föreslås besluta att tidigare *Riktlinje för konsekvensanalys* från 2011 upphör att gälla samma dag.

Beslutet skickas till
HR-avdelningen, Kommunledningskontoret

Eva Hallberg
Kommundirektör

Karl Lundberg
HR-chef

ESLÖVS KOMMUN

SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE

RIKTLINJE

Dokumentet Systematiskt arbetsmiljöarbete, riktlinje är antaget av kommunstyrelsen den 4 oktober 2022. Ses över för revidering senast oktober 2026. Kontaktperson: HR-chef

Innehållsförteckning

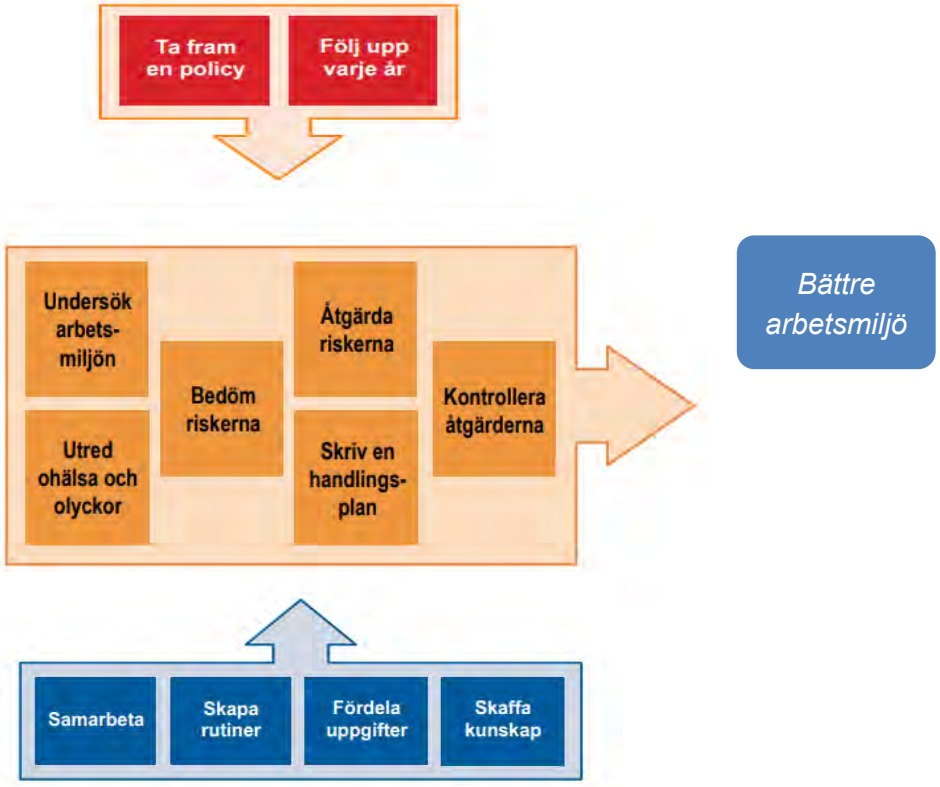
Inledning	3
Arbetsmiljöpolicy	5
Delaktighet och Samverkan	6
Fördelning av arbetsmiljöuppgifter	8
Kunskap och kompetens	9
Undersöka arbetsmiljö	11
Riskbedömning	13
Arbetsskador och tillbud	16
Arbete på distans	20
Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete	21
Årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet	22
Bilagor	24

Bilaga 1 Policy för arbetsmiljö och hälsa
Bilaga 2 Samverkansavtal
Bilaga 3 Rutin för fördelning av arbetsmiljöuppgifter
Bilaga 4 Rutin för skyddsrond
Bilaga 5 Riskbedömning vid förändring
Bilaga 6 Rutin för distansarbete
Bilaga 7 Rutin för årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete
Bilaga 8 Årshjul SAM

Inledning

Riktlinjen för systematiskt arbetsmiljöarbete är en sammanställning av Eslövs kommuns systematiska arbetsmiljöarbete. Här finns alla delar av det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivet och rutiner för samtliga områden är beskrivna i slutet av varje avsnitt.

I arbetsmiljöarbetet ingår olika aktiviteter som ska genomföras regelbundet. Nedan ser du en bild över de olika delarna i arbetsmiljöarbetet.

Lagstiftning

Till grund för Eslövs kommuns arbetsmiljöarbete ligger den lagstiftning som reglerar området arbetsmiljö.

Arbetsmiljölagen (AML 1977:1160)
Utgångspunkten i arbetsmiljölagen är att förebygga olyckor och ohälsa i arbetet och att främja en god arbetsmiljö. Lagen har en helhetssyn på arbetsmiljön och omfattar alla faktorer som är av betydelse för arbetsmiljö, både fysiska, organisatoriska och sociala aspekter på arbetsmiljön beaktas. Eftersom arbetsmiljölagen är en ramlag innehåller den grundläggande bestämmelser och allmänna krav men inte så mycket precisa regler. Lagen anger i stora drag vilka krav som ställs på arbetsmiljön och vilket ansvar olika aktörer, så som arbetsgivare och medarbetare, har.

Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)
Arbetsförordningen kompletterar arbetsmiljölagen och innehåller bland annat bestämmelser om skyddsombud, skyddskommittéer och skyddsrond.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS)
Arbetsmiljöverket är den myndighet som fått i uppdrag av regeringen att mer i detalj bestämma vad som gäller för arbetsmiljön. Arbetsmiljöverket ger därför ut föreskrifter som är mycket mer specifika än arbetsmiljölagen om vilka regler som gäller. Föreskrifterna innehåller både tvingande paragrafer och allmänna råd. De allmänna råden är rekommendationer och ger arbetsgivaren vägledning i hur man praktiskt kan tillämpa föreskriften. Det finns idag ca 80 olika föreskrifter. Varje arbetsgivare är skyldig att ta reda på vilka föreskrifter som är aktuella för arbetsplatsen och ha kunskap om dessa. Alla föreskrifter finns att läsa och ladda ner kostnadsfritt på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se. Här är några exempel på föreskrifter som rör de flesta arbetsplatser och som chef med arbetsmiljöansvar därför behöver känna till:

- Hot och våld AFS 1993:2
- Arbete vid bildskärm AFS 1998:5
- Första hjälpen och krisstöd AFS 1999:7
- Systematiskt arbetsmiljöarbete AFS 2001:1

- Gravida och ammande medarbetare AFS 2007:5
- Belastningsergonomi AFS 2012:2
- Organisatorisk och social arbetsmiljö AFS 2015:4
- Smittrisker AFS 2018:4
- Arbetsplatsens utformning AFS 2020:1
- Arbetsanpassning AFS 2020:5

Arbetsmiljöpolicy och mål för arbetsmiljön

En arbetsmiljöpolicy är ett dokument som beskriver de visioner, riktlinjer och mål som en arbetsgivare har för sitt arbetsmiljöarbete. Syftet är att beskriva hur man som arbetsgivare ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för en god arbetsmiljö som är fri från olycksfall och ohälsa och som också främjar god hälsa. Det är ett lagkrav för alla företag att ha en arbetsmiljöpolicy.

Eslövs kommuns policy för arbetsmiljö och hälsa beskriver vi hur vi vill att vår arbetsmiljö ska vara och hur vi ska arbeta för att nå dit. Vill du ta del av policyn i sin helhet så hittar du den under Bilagor, se bilaga 1.

OSA-mål

I policyn beskrivs också de mål för den organisatoriska- och sociala arbetsmiljön, så kallade OSA-mål, som är gemensamma för kommunen. OSA-målen är:

- Att våra medarbetare upplever att deras arbetsbelastning är rimlig
- Att våra medarbetare upplever att det finns balans mellan krav och resurser
- Att våra arbetsscheman ger utrymme till återhämtning
- Att ingen medarbetare ska utsättas för kränkande särbehandling eller diskriminering på sin arbetsplats
- Att uppnå ett hälsotal om minst 95%

Att mäta och följa upp målen

Alla mål utom hälsotalet mäts via frågor i medarbetarenkäten. Hälsotalet kan följas månad för månad i analyssystemet Qlickview som alla chefer har tillgång till. Målet att våra medarbetare upplever att deras arbetsbelastning är rimlig mäts med frågan ”Min arbetsbelastning är mestadels rimlig”.

Målet att våra medarbetare upplever att det finns balans mellan krav och resurser mäts med frågan ”Jag har tillräckliga befogenheter i förhållande till mina arbetsuppgifter”. Målet att våra arbetsscheman ger utrymme till återhämtning mäts med frågan ”Mitt arbetsschema är planerat så att jag har möjlighet att återhämta mig”. Målet att ingen medarbetare ska utsättas för diskriminering eller kränkande särbehandling på sin arbetsplats mäts med frågan ”Om du utsatts av kränkande särbehandling eller diskriminering det senaste året, av vem har du blivit utsatt?”

När är målen uppfyllda?

För målet gällande kränkande särbehandling/ diskriminering så har Eslövs kommun nolltolerans, det vill säga att målet är uppnått när inga svar i medarbetarenkäten indikerar att medarbetare utsatts för kränkande särbehandling/diskriminering i sitt arbete. För övriga mål som följs upp i medarbetarenkäten är ett medelvärde 4 på varje fråga i enkäten vårt målvärde. Målet om hälsotal 95% uppfylls när sjukfrånvaron är max 5%

Rutiner för dig som chef:

- Arbetsmiljöpolicyn och arbetsmiljömålen ska vara kända hos medarbetarna. Lyft dessa regelbundet i dialog med din arbetsgrupp, exempelvis på APT en gång per år.
- Inkludera information om arbetsmiljöpolicy i introduktion för nya medarbetare.
- Följ upp OSA-målen när du får resultaten från medarbetarenkäten.

Tips!

På chefsportalen på intranätet finns det en presentation som du kan använda som stöd för din medarbetardialog gällande arbetsmiljöpolicy och arbetsmiljömålen. Här finns även tips på hur du kan jobba med OSA-målen med din arbetsgrupp.

Delaktighet och samverkan

Arbetsgivaren har ansvaret för arbetsmiljön men genom samverkan mellan chefer och medarbetare och mellan arbetsgivare och fackliga organisationer kan fler hjälpas åt att till exempel upptäcka risker i arbetsmiljön eller hitta bättre arbetssätt. Genom resultat- och utvecklingssamtal, arbetsplatsträffar (APT) och samverkansgrupper ges medarbetarna möjlighet att vara

delaktiga och kunna påverka arbetsmiljön och bidra till arbetsplatsens utveckling. Målet för samverkan är bland annat att:

- främja hälsa
- öka engagemang för verksamheten
- minska eller förhindra olycksfall i arbetet eller sjukdom som uppstår på grund av arbetet
- öka delaktighet och inflytande
- skapa bättre förutsättningar för verksamhetsutveckling

Olika nivåer för samverkan

I Eslövs kommun sker samverkan i olika samverkansgrupper och på olika nivåer; lokal samverkan (Losam), förvaltningsövergripande samverkan (Fösam samt central samverkan (Cesam).

Losam

Här tas medbestämmande och- arbetsmiljöfrågor inom verksamhetsområdet upp. I gruppen sitter chef och representanter från de fackförbund som har medlemmar på arbetsplatsen inom verksamhetsområdet samt skyddsombud. Losam finns inte i alla verksamheter. Det är Fösam som beslutar om Losam ska inrättas.

Fösam

Här behandlas medbestämmande- och arbetsmiljöfrågor som är gemensamma för förvaltningen. I gruppen sitter förvaltningschef och personer som är utsedda av de fackförbund som finns på förvaltningen.

Cesam

Här behandlas medbestämmande- och arbetsmiljöfrågor som är kommunövergripande och berör kommunen som helhet när det gäller strategiska arbetsgivarfrågor. Kommundirektören leder Cesam och gruppens deltagare består av alla förvaltningschefer, HR-chef samt fackliga representanter och skyddsombud från flera av de fackförbund som är anslutna till kommunen.

Samverkansavtal

Eslövs kommun har ett lokalt samverkans avtal. Samverkansavtalet är ett lokalt kollektivavtal om samverkan och arbetsmiljö som bygger på medbestämmandelagen (MBL), arbetsmiljölagen (AML) och lagen om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen (FML). Avtalet har tagits fram gemensamt av Eslövs kommun och fackförbunden. Du kan läsa samverkansavtalet i sin helhet under Bilagor, se bilaga 2.

Rutiner för dig som chef:

- Årligen genomföra resultat- och utvecklingssamtal med samtliga medarbetare. I samtalet ska finnas utrymme för dialog kring arbetssituationen och arbetsmiljön. Även medarbetare som är sjukskrivna, föräldralediga eller tjänstlediga ska erbjudas ett samtal.
- Regelbundet genomföra APT med samtliga medarbetare. Rekommenderad intervall är ca en gång per månad.
- Bjud in skyddsombud att medverka i de arbetsmiljöaktiviteter som genomförs på arbetsplatsen.
- Bjud in fackliga ombud/skyddsombud till samverkan vid planering av större förändringar på arbetsplatsen. Fackliga ombud ska ha förhandlingsrätt enligt Medbestämmandelagen (MBL).

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

Det är arbetsgivaren som har det juridiska ansvaret för arbetsmiljön. I kommuner är de förtroendevalda politikerna som är arbetsgivare och därigenom också huvudansvariga för arbetsmiljön. Ansvaret för arbetsmiljö kan arbetsgivaren aldrig delegera till någon annan men olika arbetsmiljöuppgifter kan fördelas till bestämda personer eller befattningar. En sådan uppgiftsfördelning ska göras skriftligt så att det är tydligt vem som ska göra vad i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den som har fått arbetsmiljöuppgifter delegerade till sig måste också ha de befogenheter och resurser som behövs för att kunna utföra uppgifterna. Befogenheter innebär rätten att fatta beslut och vidta åtgärder. Resurser kan vara ekonomiska medel, tillgång till personal, utrustning eller kompetens. Saknas befogenheter eller resurser kan en arbetsmiljöuppgift returneras till den som delade ut uppgiften. Arbetsmiljöuppgifter kan aldrig fördelas till en grupp och ska inte heller fördelas till skyddsombud.

Hur fördelning av arbetsmiljöuppgifter går till i Eslövs kommun står beskrivet i vår rutin för fördelning av arbetsmiljöuppgifter, se bilaga 3.

Rutiner för dig som chef:

- Innan arbetsmiljöuppgifter fördelas ska både du som fördelar uppgifter och du som tar emot uppgifter ta del av Eslövs kommuns rutin för fördelning av arbetsmiljöuppgifter och gemensamt gå igenom blanketten som beskriver omfattningen av uppgiftsfördelningen.
- Fördelning av arbetsmiljöuppgift ska göras skriftligt på avsedd blankett.
- Du som fördelar arbetsmiljöuppgifter vidare till underställd chef ansvarar för att säkerställa att hen har tillräckliga kunskaper, befogenheter och resurser för att kunna utföra uppgifterna.
- Framför eventuella behov av arbetsmiljöinvesteringar till överordnad chef inför budgetarbete.

Kunskap och kompetens

Den som har ansvar för arbetsmiljöuppgifter måste också ha kunskap och kompetens inom arbetsmiljöområdet för att förstå sambandet mellan risker i

verksamheten och hur dessa kan leda till ohälsa och olycksfall så att dessa kan förebyggas.

Även medarbetare behöver arbetsmiljökunskap kopplat till sina arbetsuppgifter för att inte skada sig eller riskera att arbetet bedrivs på ett sådant sätt att det leder till ohälsa. Alla medarbetare ska också ha tillgång till de föreskrifter från Arbetsmiljöverket som arbetsplatsen berörs av. De kan göras tillgängliga genom att det finns en dator med internet på arbetsplatsen så att medarbetarna kan ta fram föreskrifterna via Arbetsmiljöverkets hemsida men det går också att beställa hem föreskrifterna som broschyrer från Arbetsmiljöverket och förvara dessa på arbetsplatsen.

Introduktion

Alla som anställs i Eslövs kommun ska i samband med att anställningen påbörjas få en god introduktion till verksamheten. Introduktionen ska omfatta övergripande såväl som verksamhetsspecifika rutiner och information om arbetsmiljörisker kopplat till arbetet och hur man ska arbeta för att undvika att man skadar sig på arbetet eller att ohälsa uppstår i arbetet. På intranätet finns det samlat information för den som är ny på jobbet
Ny på jobbet - Portalen – gemensam (eslov.se)

Eslövs kommun anordnar även årligen en kommungemensam introduktionsdag för alla nyanställda.

Utbildning

Den som har särskilda uppgifter inom arbetsmiljö behöver också kunskap för att få goda förutsättningar för sitt uppdrag. Eslövs kommun erbjuder därför arbetsmiljöutbildning för både chefer och skyddsombud. Varje år anordnas både grundutbildning och uppdateringsutbildning i arbetsmiljö för att säkerställa att chefer och skyddsombud har de kunskaper och kompetenser som krävs i deras respektive roller.

Genom företagshälsovården finns även möjlighet att erbjuda medarbetare utbildning kopplade till arbetsmiljö, så som exempelvis hot och våld eller belastningsergonomi. Det är chefen som ansvarar för att medarbetarna har de kunskaper som krävs i arbetet för att förebygga skador och ohälsa.

Företagshälsovård

I arbetsmiljölagen ställs det krav på att arbetsgivaren ska svara för att den företagshälsovård som arbetsförhållandena kräver finns att tillgå. Företagshälsovården är en oberoende expertresurs inom områdena arbetsmiljö och rehabilitering och kan stötta arbetsgivaren i frågor kring hälsofrämjande arbete, hur ohälsa kan förebyggas och hur rehabilitering för de som är sjuka kan bedrivas på ett effektivt sätt. Hos företagshälsovården finns en mängd olika kompetenser som kan stötta i arbetsmiljöarbetet så som exempelvis arbetsmiljöingenjör, ergonom, läkare, psykolog med flera. Företagshälsovården anordnar även olika utbildningar inom arbetsmiljöområdet.

Rutiner för dig som chef:

- Alla chefer ska delta i den grundläggande 3-dagars arbetsmiljöutbildning som Eslövs kommun anordnar. Som ny chef ska du gå utbildningen innan du får arbetsmiljöuppgifter fördelade till dig.
- Vart femte år ska dina kunskaper förnyas genom att delta i en endags uppdateringsutbildning i arbetsmiljö.
- Säkerställ att skyddsombud på ditt område har den arbetsmiljökunskap som krävs för uppdraget. Skyddsombud ska genomgå grundutbildning i arbetsmiljö när de tillträder sitt uppdrag och erbjudas uppdateringsutbildning vart femte år.
- Säkerställ att alla nya medarbetare får en god introduktion till arbetsplatsen i samband med att anställningen startar. I introduktionen ska genomgång av arbetsplatsens rutiner kopplade till arbetsmiljö ingå. Vilka risker som finns i arbetet och hur man ska arbeta för att undvika skada och ohälsa ska också ingå i introduktionen.
- Säkerställ att de föreskrifter från Arbetsmiljöverket som är relevanta för arbetsplatsen finns att tillgå via internet eller som broschyr/utskrift.
- Informera medarbetarna fortlöpande om risker i arbetsmiljön och hur de ska arbeta för att förebygga ohälsa. Se till att de kunskaper inom arbetsmiljö som behövs för uppdraget hålls aktuella för medarbetarna.

- Behöver du expertstöd i en arbetsmiljöfråga så vänd dig till HR-avdelningen eller till Företagshälsovården för råd och stöd.

Undersöka - Riskbedöma - Åtgärda - Kontrollera

Systematiskt arbetsmiljöarbete kan liknas vid ett arbetssätt, en metod. Metoden beskrivs ofta som ett hjul, det så kallade SAM-hjulet. Det beror på att det systematiska arbetsmiljöarbetet är en ständigt pågående process i fyra steg; Undersöka – Riskbedöma – Åtgärda – Följa upp/Kontrollera.

Steg 1 - Undersöka arbetsmiljö

För att kunna veta om det finns hinder eller risker i arbetsmiljön så måste arbetsmiljön undersökas regelbundet. Undersökning av arbetsmiljön kan göras på flera olika sätt. I Eslövs kommun används flera olika metoder så som:

- Dialog om arbetsmiljö på APT
- Resultat- och utvecklingssamtal
- Medarbetarenkät
- Skyddsrond
- Mätningar

Dialog på APT
APT är ett bra tillfälle för dialog mellan chef och medarbetare där arbetsgruppen kan passa på att lyfta olika aspekter på arbetsmiljön. På APT ska medarbetarna ges möjlighet att delta och få inflytande i arbetsmiljöarbetet och chefen har möjlighet att tillvara ta tankar och goda idéer hos medarbetarna.

Resultat- och utvecklingssamtal
Resultat- och utvecklingssamtal är ett årligen återkommande samtal mellan medarbetare och chef. I samtalet ges medarbetare möjlighet att lyfta sin arbetsmiljö och förutsättningar för att göra ett bra arbete så som inflytande och påverkan, arbetsbelastning, trivsel med mera.

Medarbetarenkät
Medarbetarenkäten är ett viktigt verktyg för att förbättra organisationen. I enkäten och i efterföljande diskussioner om resultatet, ges medarbetare möjlighet att lämna omdöme och tankar om arbetsplatsen. En del av frågorna i enkäten är särskilt riktade mot arbetsmiljön. Resultatet av enkäten ska diskuteras gemensamt i arbetsgruppen. Ett särskilt fokus i dialogen ska ges till de frågor som har ett medelvärde under 4. Arbetsgruppen och chefen kan tillsammans diskutera kring vilka frågor som ska prioriteras att arbeta vidare med. Medarbetarenkäten genomförs årligen.

Skyddsrond
En allmän skyddsrond ska genomföras minst en gång per år i alla verksamheter. Vid skyddsrond undersöks arbetsmiljön med hjälp av en checklista som finns tillgänglig i arbetsmiljöverktyget KIA. De risker och brister som identifieras i skyddsronden ska dokumenteras i KIA. Det ska även framgå hur de brister/risker som inte kan åtgärdas direkt ska hanteras. Det ska även framgå när åtgärden beräknas vara klar och vem som är ansvarig för att åtgärden utförs. Skyddsombud ska medverka vid skyddsrond. Du kan ta del av Eslövs kommuns rutin för skyddsrond i sin helhet under Bilagor, se bilaga 3.

Mätningar
Ibland finns det behov av mätningar av den fysiska arbetsmiljön. Det kan röra sig om exempelvis buller, luftkvalitet, belysning eller hälsoskadliga ämnen.

Även den organisatoriska- och sociala arbetsmiljön kan behöva undersökas. Detta kan exempelvis göras genom kartläggningar via enkäter eller intervjuer.

Mätningar av både fysisk-, organisatorisk- och social arbetsmiljö kan utföras av företagshälsovården som också är behjälpliga med att tolka resultaten av undersökningen och föreslå eventuella åtgärder för de brister eller risker som upptäckts.

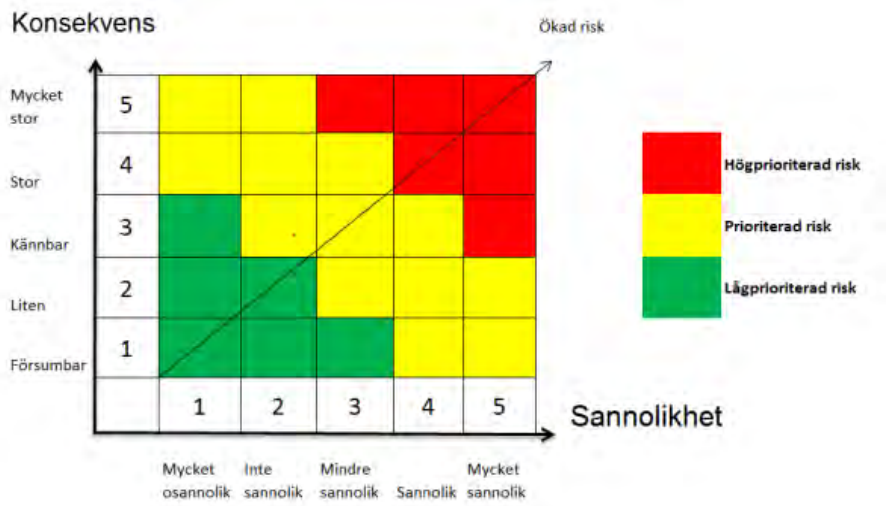
Steg 2 - Riskbedömning
I Eslövs kommun undersöks arbetsmiljön regelbundet med olika metoder och när vi granskar arbetsmiljön kommer vi sannolikt också hitta olika risker eller brister. Risker kan också uppmärksammas i det vardagliga arbetet eller i samband med anmälan av arbetsskador och tillbud. Dessa risker behöver vi värdera för att skapa oss en uppfattning om hur allvarliga de är och hur vi bäst åtgärdar dem.

Att bedöma risk
Riskbedömning innebär att först identifiera en risk och i nästa steg bestämma hur allvarlig risken är genom att väga samman sannolikhet och konsekvens för risken. Att ställa följande frågor kan hjälpa dig att avgöra hur allvarlig en risk är:

- Hur troligt är det att någon blir sjuk eller skadas?
- Hur ofta kan det hända?
- Hur stor kan skadan bli?

Ju mer frekvent en risk förväntas kunna uppstå och ju större konsekvenser en risk kan få desto allvarligare blir risken. Man kan också använda en riskmatris för att beräkna risk:

I

När förändringar av verksamheten planeras ska arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas. Krav på riskbedömning vid verksamhetsförändring beskrivs i Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1. Det handlar inte om ändringar som utgör en del av den dagliga, löpande verksamheten utan exempelvis nya arbetsmetoder eller utrustning, ombyggnation eller flytt av verksamhet, personalförändringar eller förändrade arbetstider. Precisera förändringarna med hjälp av följande frågor inför en riskbedömning:

- Vad består förändringen av?
- Var ska förändringen genomföras?
- Vilka arbetstagare eller grupper av arbetstagare berörs av förändringen?

När det är tydligt vilka förändringarna är och vem som berörs så ska en bedömning göras vilka risker som kan uppstå som en konsekvens av förändringen. Riskerna kan vara både i den fysiska-, organisatoriska- och sociala arbetsmiljön och kan påverka både på grupp- och på individnivå. Gör en bedömning av de riskkällor som ni identifierat

Tänk på att en förändring i sig kan vara en påfrestning eller upplevas som stressande för de medarbetare som påverkas av förändringen och ta alltid med det som en punkt i riskbedömningen. Att löpande ge information under ett förändringsarbete är ett bra sätt att förebygga känsla av oro eller kontrollförlust som en förändring kan innebära.

Tips!

Det finns ett stödmaterial att ta hjälp utav med mer vägledning om hur en riskbedömning vid förändring genomförs, se Bilaga 5 ”Riskbedömning vid förändring”.

Steg 3 - Åtgärder och handlingsplaner

Om en risk inte kan åtgärdas direkt ska en handlingsplan med åtgärder, för att ta bort eller reducera risken, upprättas. De allvarligaste riskerna ska prioriteras men för att förebygga ohälsa på längre sikt är det även viktigt att hantera risker som bedömts som mindre allvarliga. Handlingsplanen ska tydligt beskriva:

- Hur risken ska åtgärdas
- Vem som är ansvarig för åtgärden
- När åtgärden ska vara genomförd

Steg 4 – Följ upp/kontrollera

Riskbedömning och handlingsplan i KIA

I Eslövs kommun görs riskbedömningar och handlingsplaner i arbetsmiljöverktyget KIA. Både chef och skyddsombud har tillgång till KIA. I KIA beskrivs identifierade risker och värderas utifrån låg/medel/hög risk. Åtgärden för att hantera risken beskrivs och ansvarig för åtgärd samt datum för när åtgärden ska vara genomförd skrivs in i handlingsplanen. När åtgärden är genomförd ska den också följas upp för att se om den hade avsedd effekt eller om nya risker identifierats.

Rutiner för dig som chef:

- Lyft arbetsmiljö regelbundet som en punkt på APT. Ge medarbetarna möjlighet till dialog och diskussion.
- Genomför årliga resultat- och utvecklingssamtal med samtliga medarbetare. Använd Eslövs kommuns underlag för resultat- och utvecklingssamtal som utgångspunkt i samtalet. Samtalet ska resultera i en resultat- och utvecklingsplan för medarbetaren.
- Genomför skyddsrond i din verksamhet minst en gång per år. Bjud in skyddsombud till att medverka vid skyddsronden.
- Kontakta företagshälsovården vid behov av mätningar eller kartläggningar för att undersöka arbetsmiljön.
- Genomför löpande riskbedömningar som uppdagas i det vardagliga arbetet eller på annat sätt, exempelvis genom rapportering av arbetsskador och tillbud.
- Genomför riskbedömning i samband med verksamhetsförändring.
- Dokumentera dina riskbedömningar i KIA
- Upprätta handlingsplan med åtgärder för alla risker som inte kan hanteras omgående. Till alla åtgärder ska det anges vem som är ansvarig för att åtgärden genomförs och datum när åtgärden ska vara utförd.
- Följ upp utförda åtgärder för att säkerställa att de har haft avsedd effekt.
- Bjud in skyddsombud till att medverka vid riskbedömning och utvärdering av åtgärder.
- Vid behov av stöd gällande riskidentifiering eller vilka åtgärder som skulle kunna vara aktuella för att reducera eller eliminera en risk, kontakta företagshälsovården.

Arbetsskador och Tillbud

Händelser som lett till skada, eller kunde ha lett till skada, på arbetsplatsen ska anmälas av medarbetare i arbetsmiljöverktyget KIA och utredas av den närmsta chefen. Syftet är att förhindra att en skada upprepas eller förebygga så att ett tillbud inte leder till en arbetsskada i framtiden. När en händelse anmäls i KIA får även verksamhetens skyddsombud en notis om att en ny händelse har registrerats. Skyddsombud har tillgång till KIA och kan följa anmälan och utredning i systemet. Det går att anmäla olika typer av händelser i KIA; riskobservation, tillbud samt olycksfall, färdolycksfall och

arbetssjukdom som alla är olika typer av arbetsskador. Även kränkande särbehandling anmäls i KIA.

Riskobservation - aha!

En riskobservation innebär att man observerat en risk i arbetsmiljön. Det är något som skulle kunna orsaka tillbud eller olyckor om man inte gör något åt det. Det kan till exempel vara att en nödutgång är blockerad eller att ett skydd saknas på en maskin.

Tillbud – oj!

Ett tillbud är en oönskad händelse som kunde ha lett till en olycka, men som inte gjorde det. Kanske var det slumpen som gjorde att det bara blev en nästan-olycka där ingen skadades. Det kan till exempel ha varit något tungt som föll ner från en hylla, men ingen fick det på sig. Det blev ett "oj" i stället för "aj".

Arbetsskada - Olycksfall – aj!

Ett olycksfall anmäls när skadan faktiskt inträffat. Olycksfallet karaktäriseras av att det händer plötsligt och oförutsett.

Arbetsskada - Färdolycksfall

När ett olycksfall inträffar på väg till eller från arbetet så anmäls olyckan som ett färdolycksfall.

Arbetsskada - Arbetssjukdom

Arbetssjukdom karaktäriseras av att skada eller ohälsa byggs upp under en längre tid till skillnad från olycksfall som sker plötsligt och oförutsett. Arbetsskada kan exempelvis vara konsekvens av långvarigt arbete i en dålig arbetsställning, monotont upprepande arbete eller ihållande och långvarig stress på arbetet.

Kränkande särbehandling

Kränkande särbehandling beskrivs som handlingar som riktas mot en eller flera medarbetare på ett kränkande sätt och som kan leda till ohälsa eller att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap. Anmälan av kränkande särbehandling som rör den närmsta chefen skickas inte till närmsta chef för

utredning utan omdirigeras istället till chefens chef för utredning. Anmälan om kränkande särbehandling går inte heller per automatik till skyddsombud utan anmälaren har möjlighet att välja om skyddsombud ska ta del av händelsen eller inte.

Anmälan av allvarliga tillbud och olyckor till Arbetsmiljöverket

Allvarliga tillbud och olyckor ska utan dröjsmål till Arbetsmiljöverket. Det gäller tillbud och olyckor som är så allvarliga att de skulle kunna leda till fara för liv och hälsa. Det skulle exempelvis kunna vara om en medarbetare hotas med vapen eller om en tung byggnadsdel faller och nästan träffar en medarbetare. Anmälan till Arbetsmiljöverket kan göras direkt i KIA under rubriken ”Anmälningar” eller på www.anmalarbetsskada.se. Anmälan ska göras utan dröjsmål, praxis är att anmäla inom 24 timmar från det att händelsen inträffat. På Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se, under ”anmäl arbetsskador” finns vägledning om vad som är ett allvarligt tillbud respektive olycka.

Anmälan om arbetsskada till försäkringskassan

Arbetsskada kan i vissa fall ge rätt till ersättning från Försäkringskassan och därför ska alla arbetsskador anmälas vidare till Försäkringskassan. Anmälan till Försäkringskassan kan göras via KIA under rubriken ”Anmälningar”. Det är inte alla skador som ger rätt till ersättning och vi som arbetsgivare kan inte påverka vem som får ersättning utan medarbetaren måste själv göra en separat ansökan hos Försäkringskassan för att få ersättning. Detta går att göra via Försäkringskassans hemsida www.Forsakringskassan.se.

Utredning, åtgärd och uppföljning

Anmälda händelser ska utredas av chef för att ta reda på bakomliggande orsaker till händelsen och vilka åtgärder som eventuellt ska vidtas för att förhindra att händelsen sker igen. Åtgärden ska syfta till att i första hand ta bort risken helt eller i andra hand reducera risken så att ingen annan riskeras att skadas eller att ohälsa ska uppstå i framtiden. Utredningen och dialog om åtgärder görs med fördel tillsammans med medarbetare och/eller skyddsombud. Åtgärder som inte vidtas direkt ska tidsättas så att det finns ett datum för när åtgärden senast ska vara utförd. Om datumet passerats utan att åtgärden klarmarkats kommer chefen att få en påminnelse från KIA om att åtgärden inte är utförd. En genomförd åtgärd ska också utvärderas för att

se att den haft avsedd effekt. Först när det står klart att en åtgärd haft avsedd effekt och därmed tagit bort/reducerat risken för att händelsen kan inträffa igen, kan ärendet stängas i KIA.

Ersättning för arbetsskada – afa försäkring

Den som har drabbats av arbetsskada kan få ersättning genom den trygghetsförsäkring, TFA-KL, som alla Eslövs kommuns medarbetare omfattas av. Det kan exempelvis röra sig om ersättning för förlorad inkomst, sveda och värk, kostnader för läkarvård med mera. Medarbetaren ansvarar själv för att anmäla men det finns möjlighet att skicka anmälan till afa direkt från KIA under rubriken ”Anmälningar”. Anmälan går också att göra via afas hemsida där det även finns mer information att ta del av, se www.afaforsakring.se.

Vikten av att anmäla arbetsskador och tillbud

Rapportering av arbetsskador och tillbud hjälper oss att förebygga att skador inträffar i framtiden. Ju fler tillbud som anmäls desto mer lär vi oss om vilka risker som finns i arbetsmiljö och ger oss en möjlighet att utreda vad som orsakar risker och vilka åtgärder vi kan sätta in för att förhindra att händelsen upprepas. Vår kunskap om att förebygga risker i arbetsmiljö ökar genom arbetet med anmälan av arbetsskador och tillbud. Därför är det mycket angeläget att uppmuntra medarbetare att anmäla tillbud och att ofta påminna om vikten av att anmäla alla händelser.

Rutiner för dig som chef:

- Utred och åtgärda alla händelser som anmäls i KIA, rådgör gärna med medarbetare/skyddsombud i utredningen eller vid val av åtgärder.
- Följ upp åtgärder så att de haft avsedd effekt innan du stänger ärendet i KIA.
- Återkoppla till medarbetare som anmält händelser i KIA så de får information om vad anmälan har lett till.
- Anmäl allvarliga arbetsskador och tillbud till Arbetsmiljöverket inom 24 timmar.
- Alla arbetsskador som inkommit i KIA ska anmälas vidare till Försäkringskassan.

- Påminn kontinuerligt arbetsgruppen om vikten av att anmäla arbetsskador och tillbud och gå igenom rutiner för anmälan så att alla vet hur de gör en anmälan.
- Information om anmälan av arbetsskador och tillbud ska ingå i introduktion för nyanställda.

Arbete på distans

Med distansarbete avses arbete som återkommande och med viss regelbundenhet utförs på en annan plats än arbetsplatsen. Distansarbete utförs ofta, men inte nödvändigtvis, i hemmet.

Eslövs kommuns rutin för distansarbete beskriver förutsättningarna för distansarbete i kommunen. Vill du ta del av rutinen i sin helhet så hittar du den under Bilagor, se bilaga 5.

Riskbedömning av distansarbete

Arbetsgivaren har arbetsmiljöansvar för allt arbete, även det som sker på distans. För att säkerställa en god arbetsmiljö vid distansarbete ska individuell riskbedömning genomföras för varje medarbetare som arbetar på distans. Det är närmsta chef som har ansvar för att riskbedömning genomförs i dialog med medarbetaren. Riskbedömningen görs i arbetsmiljöverktyget KIA och ska gås igenom årligen eller vid behov på förekommen anledning.

Visar riskbedömningen att en tillfredsställande arbetsmiljö, med exempelvis möjlighet till ostört arbete och god ergonomi, inte går att uppnå för distansarbete ska arbetet inte utföras på distans förrän goda förutsättningar för distansarbete finns, arbete ska då utföras på den ordinarie arbetsplatsen.

Rapportering av arbetsskador och tillbud vid distansarbete

Arbetsskador och tillbud som sker i hemmet eller annan distansarbetsplats ska rapporteras och utredas i KIA precis som de skador och tillbud som sker på arbetsplatsen.

Ergonomi vid distansarbete

För att uppnå en god ergonomi erbjuds medarbetare som arbetar på distans kompletterande utrustning som kan användas på distansarbetsplatsen. Som standard erbjuds laptopstöd, trådlöst tangentbord och trådlös mus. Vid behov kan även skrivbordsstol och skärm till datorn införskaffas till distansarbetsplatsen. Chef och medarbetare utreder behovet tillsammans i dialog, chef ansvarar för beställning av utrustning. All utrustning som används på distans är endast ett lån från arbetsgivaren och ska lämnas tillbaka om anställningen avslutas.

Information om beställning av utrustning för distansarbetsplatser finns på intranätet Distansarbete - Portalen – gemensam (eslov.se).

Arbetsskadeförsäkring vid distansarbete

Arbetsskadeförsäkringen gäller även vid distansarbete. För att en olyckshändelse ska räknas som arbetsolycksfall krävs det dock att olyckan har ett direkt samband med arbetet. En skada som sker vid exempelvis kaffekokning räknas därför inte som ett arbetsolycksfall även om det sker under fastställd arbetstid.

Anmälan till Afa försäkring görs av medarbetaren själv vid distansarbete precis som vid arbete på arbetsplatsen. Afa försäkring gör bedömningen om huruvida en skada/olycka bedöms som ett arbetsolycksfall eller inte.

Rutiner för dig som chef:

- Genomför individuell riskbedömning för samtliga medarbetare som arbetar på distans. Riskbedömningen görs i KIA.
- Aktualisera riskbedömningen genom dialog med medarbetarna årligen exemplevis i samband med resultat- och utvecklingssamtal eller annat lämpligt möte.
- Säkerställ att de medarbetare som arbetar på distans fått kännedom om riktlinje för distansarbete och att det är tydligt förankrat i arbetsgruppen hur distansarbete fungerar i just deras verksamhet, se ”Frågor för verksamheter att ta ställning till” på intranätet; Distansarbete - Portalen – gemensam (eslov.se)
- Vid svårigheter att bedöma ergonomiska förhållanden på distansarbetsplatsen kontakta företagshälsovården som kan göra en ergonomisk översyn av distansarbetsplatsen.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

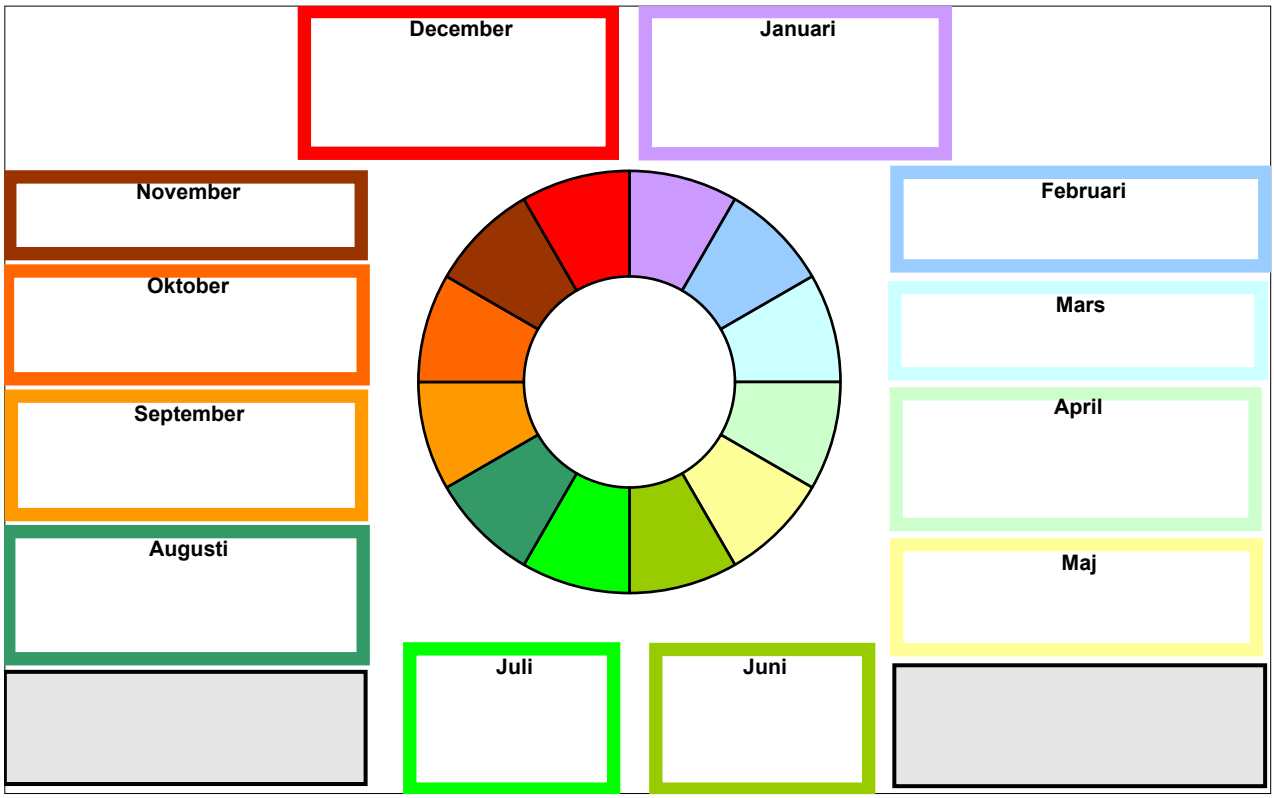
En gång per år görs en kommungemensam uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i Eslövs kommun. Syftet med uppföljningen är att säkerställa att arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt policy för arbetsmiljö och hälsa samt gällande lagar och föreskrifter. I uppföljningen kontrolleras att exempelvis skyddsronder genomförs och andra skyldigheter på arbetsmiljöområdet följs i syfte att upprätthålla en god arbetsmiljö. Resultatet av uppföljningen ska sedan ligga som grund för kontinuerliga förbättringar av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Processen beskrivs i Eslövs kommuns rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, se bilaga 6.

Rutiner för dig som chef:

- Planera in tid då du tillsammans med skyddsombud och/eller representanter från arbetsgruppen besvarar checklistan ”Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet” i KIA. Checklistan ska vara besvarad och komplett med tidsatta åtgärder i det fall det finns avvikelser, senast 31 oktober varje år. Följ instruktionerna i Eslövs kommuns rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet

Årshjul är ett hjälpmedel för att planera det systematiska arbetsmiljöarbetet på den enskilda arbetsplatsen. Vissa aktiviteter är gemensamt beslutat för hela Eslövs kommun när dessa ska ske. Andra aktiviteter kan verksamheten själv planera in när det passar bästa att göra dem under året. Att använda årshjulet är inget krav, varje chef bestämmer själv vilken systematik hen vill använda för att skapa en god planering och ett bra flöde i arbetsmiljöarbetet. Det är däremot ett krav att medarbetarna ska ges möjlighet till inflytande i arbetsmiljöarbetet. Ett tips är därför att chef tillsammans med skyddsombud och/eller representanter från arbetsgruppen, inför varje nytt år gör en planering gemensamt. Då blir medarbetarna också delaktiga och får insyn i de aktiviteter som planeras och chefen kan få stöd och input från medarbetarna avseende i vilka aktiviteter de upplever bör prioriteras.

Rutiner för dig som chef:

- Planera in de arbetsmiljöaktiviteter som ska göras i din verksamhet under året. Du väljer själv om du vill ta hjälp av årshjulet eller du har ett annat sätt som passar dig bättre. Det viktiga är att du får en plan för hur du ska arbeta med arbetsmiljön löpande under året.

Nedan aktiviteter ska planeras in:

- APT
- Genomgång av övergripande och verksamhetsspecifika rutiner för arbetsmiljö i arbetsgruppen. (Exempelvis ”Policy för arbetsmiljö och hälsa”, ”Riktlinje mot kränkande särbehandling och diskriminering” eller verksamhetsnära hot och våldrutiner. Kan med fördel göras på APT)
- Resultat- och utvecklingssamtal
- Lönesamtal
- Losam (om ni har lokal samverkan i din verksamhet)
- Medarbetarenkät; dialog inför enkät och dialog kring resultat samt uppföljning av OSA-mål som mäts i enkäten. (Enkäten skickas ut vecka 38-40 varje år)
- Genomgång och analys av arbetsskador och tillbud
- Riskbedömning av verksamhet, exempelvis hot och våld, belastningsergonomi eller andra risker
- Individuell riskbedömning för medarbetare som arbetar på distans
- Skyddsrond
- Årlig uppföljning av SAM (senast 31 oktober varje år)

ESLÖVS KOMMUN

INVESTOR IN PEOPLE

RIKTLINJER FÖR KONSEKVENSANALYS

Riktlinjer för konsekvensanalys

En konsekvensanalys ska göras när en verksamhetsförändring av betydelse ska genomföras. Det är en undersökningsmetod för att identifiera riskkällor. Målet med analysen är att minimera de negativa konsekvenserna för arbetsmiljön. Nedan följer frågor att ta ställning till vid genomförandet.

Arbetsorganisation

Hur påverkas:

- arbetsorganisationen?
- arbetsschemat?
- arbetsuppgifternas innehåll?
- arbetsledningen?
- tredje part till exempel medborgare, elev eller brukare?

Arbetsmängd

Hur påverkas:

- arbetsmängden?
- arbetstempot?

Psykosocial arbetsmiljö

Hur påverkas:

- medarbetarnas motivation?
- medarbetarnas handlingsutrymme?
- medarbetarnas möjlighet till inflytande?
- samarbetet inom avdelningen/arbetslaget?
- risken för kränkande särbehandling?
- risken för hot och våld?

Påverkan på den kommunala organisationen

- Vilka anställda eller grupper av anställda berörs av förändringen?
- Hur påverkas andra förvaltningars verksamhet?
- Vilka konsekvenser får verksamhetsförändringen för övriga kommunala förvaltningar?

Dokumentet Riktlinjer för konsekvensanalys är antaget av central samverkansgrupp 2011-05-19. Det riktar sig till chefer och medarbetare i Eslövs kommun. Ses över för revidering senast 2014-05-01. Kontaktperson: personalchef, kommunledningskontoret.

ESLÖVS KOMMUN

INVESTOR IN PEOPLE

Rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete

Systematiskt arbetsmiljöarbete är i Eslövs kommun en del av det dagliga arbetet och innebär i praktiken att undersöka, riskbedöma, åtgärda och kontrollera verksamheten så att ohälsa och olycksfall förebyggs och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Det handlar om att uppmärksamma och ta hänsyn till både fysiska och psykosociala förhållanden, att fatta beslut om åtgärder så att medarbetare varken skadas, blir sjuka eller far illa på annat sätt. Arbetsgivaren ska utreda arbetsskador, undersöka riskerna i verksamheten och genomföra nödvändiga åtgärder. Det är obligatoriskt att skriva ner riskbedömningar efter regelbundna undersökningar av arbetsmiljön och att ha handlingsplaner.

Undersökning och riskbedömning

Det är viktigt att arbetsledaren i den dagliga verksamheten är uppmärksam på hur personalen mår i sitt arbete. Det går att i det dagliga arbetet fånga upp många varningssignaler som kan innebära risker, till exempel i form av korttidsfrånvaro, samarbetsproblem eller mer konkreta saker såsom sladdar på golvet eller felaktig skyddsutrustning.

Risker i arbetet behöver undersökas och bedömas systematiskt. Alla risker kan inte alltid upptäckas på en gång, därför behöver arbetsledaren regelbundet undersöka och kartlägga faktorer i verksamheten som skulle kunna innebära risk. Syftet med undersökning och riskbedömning är att få en allsidig och aktuell bild av arbetsmiljön på arbetsplatsen och i förlängningen hela verksamheten.

Det finns flera områden som ska undersökas, utifrån både fysisk och psykosocial påverkan/upplevelse. Exempel på områden är belysning, vibrationer, buller, farliga ämnen, lokaler, maskiner, värme och kyla, arbetsredskap, arbetsställningar och arbetsrörelser, men också arbetsledning, arbetsmängd, arbetsorganisation, arbetstider, arbetstempo, hot och våld, arbetsuppgifternas innehåll, handlingsutrymme, samarbete samt möjlighet till inflytande.

För att kunna identifiera riskkällorna kan följande undersökningsmetoder användas:

- Skyddsronder
- Arbetsplatsträffar
- Medarbetarsamtal/utvecklingssamtal
- Konsekvensanalyser
- Enkäter
- Mätningar, till exempel av buller

Gör en skriftlig sammanställning av riskerna och bedöm hur allvarliga de är och hur troligt det är att en skada inträffar. När riskbedömningen görs kombineras två

faktorer – sannolikheten att risken leder till skada eller ohälsa och konsekvensen av händelsen. Den skriftliga riskbedömningen utgör ett viktigt underlag i det fortsatta arbetsmiljöarbetet. Exempel på riskkällor: blöta golv, buller, ventilation, nattarbete, för svåra/lätta arbetsuppgifter, oklara förväntningar, tidspress, tunga lyft, olämpliga arbetsställningar.

Exempel på frågor att ställa vid riskbedömning av varje identifierad riskkälla:

- Hur troligt är det att något ska hända?
- Kan en eller flera medarbetare utsättas för risker?
- Vilken slags ohälsa eller olycksfall kan inträffa?
- Hur allvarliga kan skadorna bli?

Att undersöka och riskbedöma verksamheten ska göras så ofta man ser ett behov. Vid en omfattande verksamhetsförändring ska alltid en riskbedömning göras, den kallas ofta för konsekvensanalys.

Åtgärda

När riskerna är identifierade och åtgärder ska vidtas är utgångspunkten de risker för ohälsa och olycksfall som kommit fram vid undersökningarna. Åtgärda alltid de allvarligaste riskerna först. Källan till risken bör tas bort eller minskas. I de fall en risk inte helt går att eliminera får andra förebyggande åtgärder vidtas. Det kan till exempel handla om handledning, socialt stöd, utbildning eller personlig skyddsutrustning.

De risker som inte åtgärdas direkt ska skrivas in i en handlingsplan. Riskerna ska antecknas i anslutning till bedömd åtgärd och prioriteras utifrån hur allvarliga riskerna är. Eftersom samtliga risker som kommer fram vid riskbedömningen ska finnas skriftligt är det en fördel att samordna det med handlingsplanen. Handlingsplanen ska innehålla följande uppgifter:

- Vad som ska göras/åtgärdas
- När det ska vara klart
- Vem som är ansvarig

Kontroll

När åtgärder genomförts ska det så snart som möjligt kontrolleras/följas upp att det blivit så som det var tänkt. Åtgärderna kan ibland behöva kompletteras med ytterligare insatser.

Uppföljning av förvaltningarnas handlingsplaner sker en gång per år. Detta ska göras skriftligen. När handlingsplanen upprättats och godtagits i samverkan ska den redovisas i de olika samverkansnivåerna.

Uppföljningen används som grund vid kommande års framtagande av handlingsplan. Av uppföljningen ska det framgå:

- Har åtgärderna genomförts enligt tidplan?
- Har riskerna minimerats eller eliminerats?
- Vad för vi över till ny handlingsplan?

Kommunövergripande uppföljning

En kommungemensam uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras en gång per år. Syftet med den årliga uppföljningen är att säkerställa att arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt arbetsmiljöpolicyn, föreskriften AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete, samt för att uppnå förbättringar i arbetet. Resultatet ska sedan ligga som grund för kontinuerliga förbättringar av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Uppföjlningen genomförs enligt *Rutiner för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.*

Antagande av reviderad riktlinje för rökfri arbetstid i Eslövs kommun

20

KS.2022.0366

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0366

2022-09-20
Malin Fremling
+4641362623
malin.fremling@eslov.se

Kommunstyrelsen

Revidering av riktlinje för rökfri arbetstid

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige fattade 2015 beslut om att rökfri arbetstid ska gälla på alla arbetsplatser i Eslövs kommun i syfte att skapa en hälsofrämjande arbetsmiljö för medarbetare och att inte utsätta brukare, medborgare med flera för passiv rökning. I samband med beslutet togs riktlinjer för rökfri arbetstid fram. Utöver detta beslutades även om 1500 kr per medarbetare och kalenderår för ett sluta-röka-bidrag.

Beslutsunderlag
Reviderad riktlinje för rökfri arbetstid

Beredning
Innehållet i riktlinjen är fortsatt aktuellt men länkar och hänvisningar i riktlinjen har ändrats och behöver uppdateras. I det reviderade förslaget är innehållet oförändrat men länkar och hänvisningar till stödsidor på Internet har uppdaterats.

Förslag till beslut
- Kommunstyrelsen föreslås anta förslaget till reviderad riktlinje för rökfri arbetstid.
- Kommunstyrelsen föreslås besluta att riktlinjen ses över för revidering igen senast 2027.

Beslutet skickas till
Kommunledningskontoret, HR-avdelningen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Karl Lundberg
HR-chef

ESLÖVS KOMMUN

RIKTLINJER FÖR RÖKFRI ARBETSTID

Riktlinjerna är antagna i Arbetsgivarutskottet 2014-06-10 och reviderade av Kommunstyrelsen 2022-10-04. De riktar sig till chefer och medarbetare. Ses över för revidering senast 2027. Kontaktperson HR-strateg, HR-avdelningen.

Riktlinjer för rökfri arbetstid.

Rökfri arbetstid sker utifrån ett medarbetarperspektiv vad gäller arbetsmiljö och hälsa. Eslövs kommun vidtar olika åtgärder som behövs för att förebygga att medarbetare utsätts för ohälsa och olycksfall. Ett sätt är att minimera risken för passiv rökning genom att ha en rökfri arbetstid.

Syftet med rökfri arbetstid i Eslövs kommun är att skapa en hälsofrämjande arbetsmiljö för anställda, och en miljö för brukare och medborgare där en inte utsätts för passiv rökning.

Omfattning av rökfri arbetstid

Riktlinjerna omfattar alla medarbetare samt förtroendevalda och politiker i Eslövs kommun.

- Arbetstid avser den tid då medarbetaren får lön eller arvode.

- Rökfri arbetstid gäller för alla medarbetare oavsett arbetsställe. På arbetsplatser där medarbetare inte kan undvika tobaksrök från till exempel brukare inom hemtjänsten, ska arbetsgivaren så långt det är möjligt anpassa arbetsplatsen enligt arbetsmiljölagens regler.

- Rökfri arbetstid innebär att ingen utsätts för tobaksrök på sitt arbete, det vill säga den tid vi arbetar eller har paus. Lunchrast eller motsvarande oavlönad rast då medarbetaren kan lämna arbetsplatsen, räknas inte in i arbetstiden och är därför undantagen.

- Rökning under lunchrast eller motsvarande är inte tillåten i direkt anslutning till arbetsplatsen, t ex utanför ingångar, på uteplatser, på trottoar eller i direkt anslutning till arbetsplatsen eller liknande.

- Det är inte tillåtet att använda flextidsreglerna för att skapa rökpauser under arbetstiden, eller på annat sätt lämna arbetsplatsen för att röka.

- Under tjänsteresa är medarbetaren/den förtroendevalde i tjänst som representant för Eslövs kommun vilket innebär att rökfri arbetstid gäller under den del som är arbetstidsreglerad.

- Riktlinjer för rökfri arbetstid är en ordningsföreskrift, som hanteras av chefen. Riktlinjerna för rökfri arbetstid likställs med andra ordningsföreskrifter på arbetsplatsen.

- Rökfri arbetstid avser också så kallade E-cigaretter.

Stöd för att sluta röka

Medarbetare som önskar hjälp med att sluta röka kan erbjudas ett sluta-röka bidrag om 1500 kronor per år för mot uppvisning av kvitto för hjälpmedel. För utbetalning av sluta-röka-bidraget ska medarbetaren lämna kvitto på hjälpmedel som inhandlats.

Hur gör en för att erhålla sluta-röka-bidrag?

Eslövs kommun erbjuder ett sluta-röka-bidrag till alla medarbetare oavsett anställningsform. Bidraget är högst 1500 kronor per anställd och kalenderår. Även tillfälligt anställda och vikarier har rätt till sluta-röka-bidraget.

För att sluta-röka-bidraget ska kunna betalas ut ska medarbetaren lämna in ett originalkvitto på det hjälpmedel som inhandlats till sin chef. Följande uppgifter måste finnas med på kvittot:

• Namn och organisationsnummer på företaget som hjälpmedel har köpts av

• Vilken typ av hjälpmedel kvittot avser (exempelvis nikotintuggummi, sugtabletter mm.)

• Namn på den person som köpt hjälpmedlet

• Den totala kostnaden

Chefen fyller i blanketten Sluta-röka-bidrag och skickar denna tillsammans med kvittot till löneenheten. Bidraget utbetalas med nästa lön.

Kvitton ska redovisas inom tre månader från inköpsdatum.
Attesterande chef ansvarar för att kontrollera att bidraget per kalenderår inte överstiger 1 500 kr.

Kvitto på hjälpmedel lämnas till löneenheten senast femte arbetsdagen i december för att bidraget ska kunna betalas ut.

Övrigt

För den som vill sluta röka på egen hand finns det en del hjälpsidor på nätet, bland annat www.slutarokalinjen.se eller Hjälp att sluta röka - 1177

Ansökan om bidrag för år 2022 till Barnens rätt i samhället (Bris)

21

KS.2022.0230

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0230

2022-08-22
Annie Niubó
+4641362036
annie.niubo@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut gällande bidrag för år 2022 till Barnens rätt i samhället (Bris)

Ärendebeskrivning
Bris har ansökt om 80 000 kr i bidrag från Eslövs kommun för år 2022. Bidraget är tänkt att användas i Bris verksamhet, en idéburen barnrättsorganisation som grundades 1971. Det är en politiskt och religiöst obunden barnrättsorganisation med visionen om ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses. Bris arbetar för att stärka barnets rättigheter genom att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka politiker och beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. Verksamheten lutar sig mot Förenta Nationernas (FN) konvention om barnets rättigheter samt hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

I ansökan beskrivs Bris verksamhet som bland annat består av ett nätverk. Nätverket beskrivs som en mötesplats för barnets rättigheter i Sverige med över 6 000 medlemmar. Nätverket erbjuder personal som arbetar professionellt med barn en plattform för nätverkande, kunskapsutbyte och fortbildning. Bris berättar i sin ansökan att verksamheten drivs av insamlade medel och att arbetet med att hjälpa barn står i direkt relation till det ekonomiska stöd som föreningen får. Vidare berättar Bris att de i Sverige totalt under år 2021 hade 41 667 kurativa kontakter med barn upp till 18 år via chatt, telefon och mejl, vilket var fler än någonsin tidigare.

Beslutsunderlag
Ansökan om bidrag till Bris - för alla barn alltid
Bris årsberättelse 2020
Bris långsiktiga plan 2021-2025
Bris stadgar antagna 2021-05-29
Bris budget och prognos 2022-2023
Inbjudan Bris nätverk
Bris årsrapport 2021 - Våld - en del av barns vardag
Råd till dig som vuxen om situationen i Ukraina
Bilagor med ansökan från Bris region syd 2022 - Bilageförteckning

Beredning
Bris är en välkänd organisation främst genom sin nationella stödtelefon som varit föreningens främsta stödinsats för barn i Sverige sedan decennier. Ansökan som inkommit till Eslövs kommun berättar om en bredare verksamhet och ett aktivt barnrättsarbete. På uppmaning från barn som Bris varit i kontakt med under åren har de startat en mottagning ibland annat Malmö dit barn kan komma för att fysiskt träffa en kurator. Vidare berättar de om ett professionellt nätverk som personer som arbetar med barn kan delta i samt utbildningar och annan kompetensutveckling som erbjuds professionella. År 2020 beviljades Bris 8 miljoner kronor i bidrag från kommuner och regioner vilket var en del i den totala intäkten på strax över 100 miljoner kronor. Resultatet för år 2020 blev 12,5 miljoner kronor. Budget för år 2022 visar ett resultat på 370 000 kr medan prognosen för år 2023 är minus 11 miljoner.

Eslövs kommun har tidigare år mottagit ansökan från Bris men inte beviljat några medel. Förslag till beslut att inte bevilja bidragsansökan för år 2022 grundar sig på att det saknas en tydlig lokal förankring till Eslövs kommun.

Förslag till beslut
- Kommunstyrelsen beslutar att avslå Bris ansökan om bidrag för verksamhetsåret 2022.

Beslutet skickas till
Bris

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef, tillväxtavdelningen

Eslöv kommun
Kommunstyrelsen

Datum 2022-04-28

Ansökan om bidrag

Bris – för alla barn alltid

Bris region syd ansöker härmed om 80 000 kronor i bidrag för år 2022.

Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn som i såväl vardag som kris erbjuder professionellt samtalsstöd dygnet runt via chatt, mejl och telefon 116 111. Varje barn som kontaktar Bris får ett tryggt, anonymt och kostnadsfritt stöd av en utbildad kurator. Den stora efterfrågan på Bris verksamhet har medfört att vi under 2021 hade 41 667 kurativa kontakter med barn och unga i den nationella stödlinjen, en ökning med 32 procent jämfört med 2020. Utöver den generella samtalsökningen till Bris under 2021 har oroande ökningar noterats av samtal kring ämnen som självmord, sexuella övergrepp, självdestruktivitet, ätstörningar samt fysiskt och psykiskt våld.

Bris anonyma och kostnadsfria stöd gör att vi bedriver ett unikt arbete där barn som vänder sig till oss själva bestämmer vilken information de vill dela med sig av. Vid situationer som förändrar barns vardag som skollov såväl som samhällskriser ser vi ofta ett ökat tryck på vår stödverksamhet och vi anpassar kontinuerligt verksamheten för att möta det behov av stöd som vi ser från barn och unga just nu.

66 procent av barn som kontaktat Bris säger att de inte skulle ha pratat med någon annan om de inte kontaktat stödlinjen.

Endast 15 procent säger att de skulle ha pratat med en annan professionell kontakt.

2021 var ett stort år för Bris syd då vi öppnade upp vår alldeles egna Brismottagning i Malmö. Brismottagningarna är ett initiativ utifrån många barns önskan om att få träffa en kurator på plats. Genom individ- och familjesamtal, lotsning till andra instanser och stöd i kontakt med myndigheter ger kuratorerna ett fördjupat och individuellt anpassat stöd till barn från våra regionala barnrättscenter. Bris erbjuder också gruppstöd för barn som har en förälder som dricker för mycket eller mår psykiskt dåligt, för barn som bor i familjehem och för barn som har en förälder som tagit sitt liv.

En viktig del av Bris uppdrag handlar om att stötta föräldrar och andra vuxna i barnets närhet. Vi vet att vuxna som ser, förstår och agerar för barnets bästa är en viktig skyddsfaktor för barn. Via vår vuxentelefon, som finns på svenska, arabiska och för idrottsledare, ger Bris stöd och råd till vuxna i frågor som rör barn. Genom Bris hemsida och sociala medier, erbjuder vi dessutom ett utökat stöd till vuxna genom professionella råd och nya kunskaper.

Bris arbetar också förebyggande genom Bris nätverk, en mötesplats för barnets rättigheter som samlar professionella som arbetar med och för barn. Syftet med nätverket är att möjliggöra dialog, kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte i barnrättsfrågor. Nätverket består av över 6 000 medlemmar och samlar en mängd olika professioner såsom rektorer, kuratorer och socialsekreterare såväl som personer inom sjukvården, idrottsrörelsen och den ideella sektorn. Varje år bjuder Bris in nätverket till kostnadsfria, regionala träffar i aktuella barnrättsfrågor.

En annan del av Bris förebyggande arbete är våra utbildningar i barnrättsfrågor. Vi utbildar i Teaching recovery techniques (TRT) som är en metod för att lära barn att hantera symptom på post-traumatisk stress. Vi arbetar också med föräldrastöd genom våra utbildningar av gruppledare i Föräldraskap i Sverige (FÖS). Vi utbildar i Barnkonventionen och i metoden Expertgrupp barn, Bris metod för barns delaktighet och inflytande. Utbildningarna ger på olika sätt fördjupad kunskap om barnets rättigheter och konkreta verktyg för de som möter barn i behov av stöd.

Bris erbjuder också digitala, kostnadsfria lunchföreläsningar som riktar sig till yrkesverksamma. Under 2022 kommer föreläsningarna belysa ämnen som hur barn drabbas av en förälders självmord, stöd för barn i familjehem och om att ha en förälder som dricker för mycket.

Ett viktigt uppdrag för Bris är att mobilisera samhället, sprida kunskap och få fler att ta ställning för barnets rättigheter. Detta bidrar till att skapa en stark folkrörelse för barnets rättigheter runt om i landet, en rörelse som inkluderar såväl vuxna som barn. Bris driver också ett aktivt och långsiktigt opinions- och påverkansarbete för ett bättre samhälle för barn. Genom bland annat Bris rapporter bidrar vi till att öka kunskapen om barnets rättigheter och barns livssituation hos politiker, beslutsfattare och allmänheten.

Samhället lever fortfarande med konsekvenserna av pandemin och den oro som kriget i Ukraina gett upphov till. Därför behöver vi tillsammans agera och rikta resurser för att förebygga och mildra effekterna av att växa upp i en tid där globala kriser präglat samhällsinformationen. Sedan Bris öppnade upp stödlinjen 116 111 dygnet runt, så att barn alltid kan få stöd, kan vi konstatera att behovet av kvalificerat professionellt stöd är stort även på natten där en större andel frågor rör suicid och självskada. Trots utökningen av Bris stödverksamhet är trycket fortsatt högt och Bris arbetar aktivt för att ytterligare stärka kapaciteten.

Vi har gett ett löfte till Sveriges barn – att finnas för dem, alltid! För att kunna uppfylla det löftet är varje ekonomiskt bidrag oerhört viktigt. Vi hoppas därför att Eslöv kommun vill stötta vårt viktiga arbete. Tillsammans kan vi bidra till ett bättre och tryggare Eslöv för barn.

Vänliga hälsningar,

Petra Elb
Samordnare institutionellt partnerskap regionalt
Bris.syd@bris.se

Bris insatser i och med kriget i Ukraina

I kristider fyller Bris en viktig samhällsfunktion för barn där vår viktigaste uppgift varje dag är att trygga, lugna och stärka barnets känsla av kontroll. Barn har rätt till trygghet, stöd och information, där inget barn ska lämnas ensam med sin oro. Bris når ofta barn som andra lokala stödfunktioner inte når och vår stödlinje är därmed ett viktigt komplement till de mer akuta stödfunktionerna i samhället.

> ”Jag är ganska orolig, bara, för alla vuxna håller på att prata om Ryssland och Putin och det med Ukraina, och…jag är rädd.”
>
> – Ett barn till Bris

I och med kriget i Ukraina ställer Bris just nu om vår verksamhet för att möta det behov av stöd som barn och unga har just nu. Efter flyktingströmmen 2015 mobiliserade Bris för att ge stöd till barn som flytt. Vi samlade kunskap, och vi utbildade hundratals människor, som i sin tur kunde ge stöd. Det vi gjorde då är viktiga kunskaper och erfarenheter som vi nu tar med oss när vi anpassar vår verksamhet för att återigen kunna möta det behov av stöd som barn som flytt krig har idag.

Bris stärker barnrättsarbetet just nu genom att:

- Sprida **information och råd** till barn och vuxna**.** I samverkan med Försvarsmakten och MSB har vi tagit fram råd till barn och vuxna så att de kan stötta och svara på barns frågor. Under våren har vi skickat ut råden till alla grundskolor i Eslöv kommun.

- Vi utbildar i **Teaching recovery techniques** (TRT), en metod för att lära barn att hantera symptom på post-traumatisk stress. Genom Brisakademin utbildar vi sedan tidigare i TRT och just nu förbereder vi oss för att **utbilda** kommuner, regioner och privata verksamheter som möter **barn som flytt krig** i metoden.

- Bris erbjuder professionellt stöd **dygnet runt, året om** Det är många barn som kontaktar Bris just nu och pratar om sin oro. Det går inte att utifrån samtalen till Bris försöka mäta barns reaktioner generellt, men vi kan bekräfta att situationen i Ukraina uppenbart skapar **oro och rädsla hos en del barn**. Där möjligheten att prata med en vuxen gör skillnad.

- Bris är en viktig **källa till kunskap**. Bris är en viktig aktör för att lyfta barns röster. Vi har löpande kontakt med samhällsinstanser som arbetar för och med barn för att följa upp läget. Bland annat har vi deltagit i ett extrainkallat möte med regeringens barnrättsdelegation och **rapporterar** till såväl media som till offentliga aktörer om vad vi ser i vårt barnrättsarbete just nu.

- Vi har **dialog** med vår systerorganisation i Ukraina som driver hjälplinjen **La Strada** för att kontinuerligt stämma av om vi kan stödja dem i deras arbete.

Bris – Barnens rätt i samhället
Stortorget 29, 211 34 Malmö
Tel: 040 – 690 80 70
www.bris.se | Org.nr: 80 20 13-3420
PG: 90 15 04-1 | BG: 901-5041

Vad är Bris?

- Bris grundades 1971 och är en **politiskt och religiöst obunden barnrättsorganisation**.
- Vår vision är **ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses.**
- Vi arbetar för att **stärka barnet rättigheter** genom att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka politiker och beslutsfattare genom att **göra barns röster hörda**.
- FN:s konvention om barnets rättigheter, **barnkonventionslagen**, utgör grunden för Bris arbete och Bris bidrar med sitt arbete till FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030.
- En viktig del av Bris verksamhet är Bris nätverk, **den största mötesplatsen för barnets rättigheter i Sverige** med över 6 000 medlemmar. Nätverket erbjuder professionella från olika delar av samhället, det offentliga, privata och ideella, en plattform för nätverkande, kunskapsutbyte och fortbildning.
- Vår verksamhet **drivs av insamlade medel** och vår möjlighet att hjälpa barn står i direkt relation till det ekonomiska stöd vi får.
- Bris finns för alla barn och vår ambition är att **alltid möta barn och unga på deras arenor** och erbjuda tillgängligt stöd i den form de efterfrågar.
- Under 2021 har Bris haft **41 667 kurativa kontakter** med barn upp till 18 år via chatt, telefon och mejl – fler än någonsin tidigare.

Bris – Barnens rätt i samhället
Stortorget 29, 211 34 Malmö
Tel: 040 – 690 80 70
www.bris.se | Org.nr: 80 20 13-3420
PG: 90 15 04-1 | BG: 901-5041

BRIS

ÅRSBERÄTTELSE 2020

829 (990)

BRIS 116 111

Under pandemiåret 2020 har barn som redan levde i utsatta situationer fått det ännu svårare. Bris har växlat upp och ställt om verksamheten. Vi har stöttat fler barn än någonsin, stärkt folkrörelsen och drivit påverkan för viktig förändring.

BRIS
bris.se
info@bris.se
Swish: 9015041
Pg: 901504-1

Redaktör: Johanna Lagerfors, OTW
Text: Johanna Lagerfors, OTW
Formgivare: Andrea Brandin, OTW

Illustrationer: Fideli Sundqvist (foto: Hannes Anderzén)
Tryck: Lenanders Grafiska

Barnen på bilderna på sidorna 2, 12, 18, 37, 44, 46 och 53 har ingen koppling till innehållet i texterna.

INNEHÅLL

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

SIDA 4 **INLEDNING**
Bris engagerar, 4
Det här är Bris, 6
Vi ställde inte in, vi ställde om, 8
Bris långsiktiga plan 2017-2021, 10
Bris arbete, 15
Första året med barnkonventionslagen, 16

SIDA 18 **STÖDJA**
Intro, 18
Onlinestöd dygnet runt, 21
Att prata med barn om svåra saker, 22
Mindre ensamma tillsammans, 24
Stöd till barn - via vuxna, 26

SIDA 28 **MOBILISERA**
Intro, 28
Intervju med Emma Tibell, volontär, 30
Bris - en internationell aktör, 32
Nya skolmaterial från Bris, 34
- Hedersrelaterat våld, 34
- Mobbning, 36
Nytt samarbete med Tim Bergling Foundation, 38
Intervju med två Brismedlemmar, 40

SIDA 42 **PÅVERKA**
Intro, 42
”Min tur att berätta”, 44
Hållbara liv - Bris årsrapport 2019, 46
”De säger att vi inte rör på oss”, 47
Rapporter, 48

SIDA 50 **INSAMLING**
Intro, 50
Bris nya partner: Telia, 52

ÅRSREDOVISNING

Förvaltningsberättelse
Revisionsberättelse

EFFEKTRAPPORT

Tack till er som hjälper oss göra skillnad

För fem år sedan fattade en enhällig kongress beslut om Bris långsiktiga plan *Tio steg mot ett samhälle där barnets rättigheter respekteras.* Kongressens beslut gjorde att Bris fick en tydlig och expansiv riktning framåt som har lett till att organisationen kunnat göra fantastiska förflyttningar under den här perioden. Vi har brutit ny mark både genom att utveckla vår stödverksamhet, utveckla folkrörelsen Bris och genom att ha drivit fram stora samhällsförändringar som det historiska beslutet att göra barnkonventionen till lag.

Bris har stöttat fler barn än någonsin under de här åren. Vi har växlat upp och utvecklat det digitala stödet, successivt utökat tillgängligheten och öppettiderna i stödverksamheten och driver nu Sveriges dygnet runt-öppna nationella stödlinje för barn och unga.

Samtidigt har vi utvecklat nya former av nära och riktat stöd till barn och familjer i särskilt utsatta situationer, nya gruppstödserbjudanden och under våren 2021 öppnar våra första Bris-mottagningar.

Folkrörelsen Bris har vuxit under strategiperioden. Vi är över 6500 medlemmar i Bris, och samlar snart lika många professionella i Bris nätverk, mötesplatsen för alla som jobbar med barn och vill ha ett forum för dialog om barnets rättigheter. Fler privatpersoner än någonsin är också delaktiga i kampen för en bättre barndom genom att varje månad stödja Bris arbete, och engagemanget för Bris bland företagspartners är stort.

År 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige, en fråga som Bris drivit under många år. Det är en av flera viktiga politiska segrar där Bris varit med och gjort skillnad i samhället. Bris har stärkt sin position som en viktig och relevant samtalspartner för beslutsfattare, vi har suttit med som experter i flera viktiga utredningar och drivit på för förändring. Att ha många människors engagemang i ryggen, och att kunna samla ihop och analysera all den kunskap vi får varje dag från de barn som kontaktar oss, gör att Bris har fantastiska möjligheter att kunna göra skillnad.

Den sista årsberättelsen för den långsiktiga planen sätter också punkt för ett väldigt speciellt år – det första året med coronapandemin som fortfarande pågår. Det har varit ett år då många människor dött och då oron i världen varit stor. Pandemin har försämrat barns livssituation globalt och även i Sverige har barns utsatthet ökat. Bris har kunnat möta barns ökade stödbehov genom att utöka såväl bemanning som öppettider. Det blev tydligt att Bris stödlinje fyller en samhällsviktig funktion, och engagemanget från privatpersoner, företag, myndigheter och beslutsfattare har varit fantastiskt under året som gått.

> ”När vi nu summerar de senaste åren kan vi med stolthet konstatera att Bris position som en av Sveriges viktigaste barnrättsorganisationer stärkts ytterligare.”

När vi nu summerar de senaste åren kan vi med stolthet konstatera att Bris position som en av Sveriges viktigaste barnrättsorganisationer stärkts ytterligare. Tack alla ni som är en del av kampen för barnets rättigheter varje dag – medlemmar, förtroendevalda och anställda som bidrar till att Bris kan fortsätta göra skillnad! Och ett stort tack till alla givare och partners som valt att ta en aktiv ställning för ett bättre samhälle för barn genom att stötta Bris verksamhet.

Annabella Kraft,
ordförande Bris

Magnus Jägerskog,
generalsekreterare Bris

Bris fick årets 112-pris

För sjätte året i rad delades 112-priset ut till aktörer som under året gjort betydande samhällsinsatser i samband med en kris eller händelse. 2020 fick Bris priset, tillsammans med Mind, Suicide Zero och Svenska kyrkan/Jourhavande präst, för insatser mot psykisk ohälsa.

– 2020 har varit ett tufft år. För många har tillvaron blivit än svårare och den psykiska ohälsan bland våra medmänniskor har ökat. Genom årets 112-pris vill uppmärksamma och hylla några av de organisationer som gjort ovärderliga insatser i arbetet att stödja människor i behov och förebygga psykisk ohälsa och suicid, säger Maria Khorsand, VD på SOS Alarm.

Motiveringen slår bland annat fast att vinnarnas insatser, genom både civila och professionella aktörer, ”präglats av enorm empati och medmänsklighet som gör stor skillnad för många människor i vårt samhälle”.
Bakom priset står SOS Alarm.

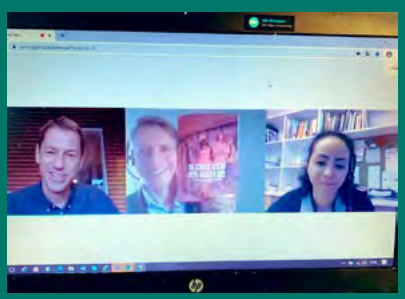
31 497

Under 2020 har Bris haft 31 497 kurativa kontakter med barn upp till 18 år över chatt, telefon och mejl – fler än någonsin tidigare.

13%

Många ville bidra

Stödbehovet bland barn var stort redan innan pandemin, men samhällsläget har bidragit till att öka medvetenheten om barns livsvillkor och fler än någonsin valde att bidra till Bris verksamhet. I slutet av året överträffades Bris insamlingsbudget med 13 procent.

Bris arbete har skötts hemifrån

När pandemin var ett faktum under våren 2020 var Bris snabba med att ställa om till hemarbete för de anställda. På så sätt ökade vi säkerheten för våra medarbetare och minskade risken för sjukskrivningar. 2020 bestod Bris medarbetares dagar av samarbete genom digitala samtal. Arbetet för att skapa ett bättre samhälle för barn har pågått oavbrutet, men från betydligt fler platser än vanligt!

DET HÄR ÄR BRIS!

Bris är en av landets ledande barnrättsorganisationer. I ett halvt sekel har vi kämpat för ett bättre samhälle för barn. Vi stöttar barn i utsatta situationer, mobiliserar samhället och påverkar beslutsfattare genom att göra barns röster hörda i Sverige – varje dag, året om.

HISTORIK

Bris (Barnens Rätt i Samhället) grundas den 1 september 1971. Det sker efter att en treårig flicka i en förort till Stockholm blivit ihjälslagen av sin styvpappa. Händelsen väcker starka reaktioner och barnboksförfattaren Gunnel Linde och journalisten Berit Hedeby ber engagerade vuxna om stöd för att stärka barns rättigheter.

Bris första mål är att Sverige ska få ett förbud mot barnaga. Organisationen bemannas inledningsvis av frivilliga ”fallmammor” och börjar tidigt agera mellanhand gentemot sociala myndigheter och rättsväsende.

1979 får Sverige en lag mot barnaga. Den är världsunik.

1980 startar barnens hjälptelefon som ett direkt stöd till barn och unga.

1989 får Bris ett gemensamt nationellt nummer som är anonymt och gratis för barn att ringa till.

1989 börjar också FN:s barnkonvention att gälla, den 20 november.

Bris vision är att varje barn känner till sina rättigheter och lever i ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses. Vi lovar varje barn:

Att stödja, lyssna och ta varje barns upplevelse på allvar.
Att den som kontaktar Bris får vara anonym om hen vill det.
Att alla är välkomna.
Att arbeta för att fler barn ska kunna få stöd av Bris.
Att föra fram rättigheterna i barnkonventionen till politiker, beslutsfattare och andra vuxna.
Att vi berättar när barns rättigheter kränks för att det inte ska hända igen.

2001 börjar allt fler barn mejla Bris kansli – Brismejlen startar för att möta behovet.

2003 är Bris en av grundarna till CHI, Child Helpline International, som är en internationell paraplyorganisation för stödlinjer runtom i världen.

2004, efter flodvågskatastrofen, startar Bris stödgrupper för barn och unga som drabbats. Det blir startskottet för utvecklingen av Bris gruppstöd till barn i särskilt utsatta situationer.

2007 startar Brischatten.

2010 döps Barnens hjälptelefon om till Bris 116 111. Europakommissionen reserverar numret för organisationer med kunskap och resurser att ge barn professionellt stöd.

2016 startar Bris nätverk – mötesplatsen för barnets rättigheter. Det samlar professionella som jobbar med barn och ger möjlighet till kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte.

2020 blir barnkonventionen svensk lag.

2021 är ett historiskt år för Bris: folkrörelsen fyller 50 år och samtidigt utökar Bris till dygnet runt-öppet i stödlinjen och utvecklar ett nära stöd via Bris-mottagningar.

”VI STÄLLDE INTE IN, VI STÄLLDE OM”

Vid alla kriser påverkas barn på olika sätt. Bris har en viktig samhällsbärande funktion och har under pandemiåret 2020 växlat upp sin verksamhet för att kunna stödja fler barn och unga. Dessutom har Bris haft en informerande och rådgivande roll i beslut som påverkar barn.

Under våren 2020 blev det tydligt att vi alla behövde distansera oss ifrån varandra för att minska smittspridningen av covid-19. Bris identifierade tidigt att den ökade isoleringen skulle innebära ökade riskfaktorer för många barn, som i och med isoleringen inte får samma kontakt med vuxna utanför den närmaste familjen.

– Vi vet att utsattheten i hem där det redan finns någon form av problematik, riskerar att förstärkas i en sådan här situation, säger Magnus Jägerskog, Bris generalsekreterare.

Bris fattade tidigt under pandemin fyra viktiga beslut:

1. Att säkerställa möjligheterna att kunna nå ut med stöd till så många barn som möjligt.
2. Att nå ut med information om hur barns situation kan påverkas av pandemin.
3. Att säkra finansieringen, trots den allmänna osäkerheten kring ekonomin i samhället – en förutsättning för att kunna uppfylla punkt ett och två.
4. Att värna den egna personalen. Initialt för att minska risken för smitta, men med tiden ett mer långsiktigt arbete.

Utifrån dessa punkter ställde Bris snabbt om sin verksamhet. Samtliga anställda började arbeta hemifrån.

– Det var väldigt viktigt att bibehålla vår kapacitet för att kunna upprätthålla, och utöka, vår stödverksamhet. Vi var tidigt ute med hemarbete och hade nödvändiga system på plats. Det har varit en nyckel för att kunna upprätthålla en hög tillgänglighet, säger Magnus Jägerskog.

Extra personal rekryterades för att stärka bemanningen och den 17 mars utökade Bris öppettiderna i telefon och chatt för barn. I mars 2021 kommer Bris chatt och telefon att ha öppet dygnet runt.

– Det är en historisk satsning som vi arbetat för länge och som jag tycker känns extra angelägen efter året som gått.

Med facit i hand kan vi konstatera att Bris under 2020 stöttat fler barn än någonsin tidigare. Under året hade Bris 31 497 kurativa kontakter med barn.

– Varje samtal gör skillnad och just därför känns det extra viktigt att vi har kunnat mobilisera och kunnat ge stöd till fler barn än någonsin under ett år som varit tufft för många barn. Jag känner en stor tacksamhet för allt hårt arbete som lagts ned i organisationen och som möjliggjort det.

Magnus Jägerskog, generalsekreterare Bris.

Som den nationella stödlinjen för barn och unga har Bris haft ett stort ansvar i att informera om hur barn påverkas av såväl pandemin som av de restriktioner som följde. En Sifo-undersökning bland barn mellan 8 och 18 år som Bris genomförde i maj 2020, visade att det viktigaste för många barn är att skolan fortsätter att vara öppen. Restriktionerna får konsekvenser för alla barn men slår väldigt ojämlikt.

– Det har varit viktigt för oss att nå ut med kunskap om barns livssituation under pandemin genom

lägesbilder, i dialog med beslutsfattare och genom att finnas till hjälp för nätverket runt barnet genom exempelvis råd till föräldrar. Under 2020 syntes vi mer än någonsin tidigare, vårt deltagande i media ökade med 37 procent vilket är exceptionellt, säger Magnus Jägerskog.

Under året har Bris deltagit i en lång rad samverkansgrupper hos aktörer som Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges Kommuner och Regioner, och fört dialog med statsministern, partiledare, ministrar och kungahuset, för att lyfta barnets perspektiv i frågor som rör pandemin. Bris har medverkat i paneler, föreläst och haft en central funktion när det kommer till att föra fram vad barn berättar i samtal, och att sprida kunskap om hur barn påverkas i kriser.

”Med facit i hand kan vi konstatera att Bris under 2020 stöttat fler barn än någonsin tidigare. Under året hade Bris 31 497 kurativa kontakter med barn.”

Under året har också viljan att stötta Bris ökat kraftigt, både bland privatpersoner, företag och från den offentliga sektorn.

– Initialt under våren 2020 bedömde vi att det fanns en stor risk för minskat finansiellt stöd som en effekt av pandemin. Men under året har många, privatpersoner, företag och myndigheter insett hur avgörande Bris verksamhet är för många barn och att vi behöver resurser för att kunna hjälpa. Det tillsammans med ett enastående insamlingsarbete gjorde att vi för första gången passerade 100 miljoner i totala intäkter.

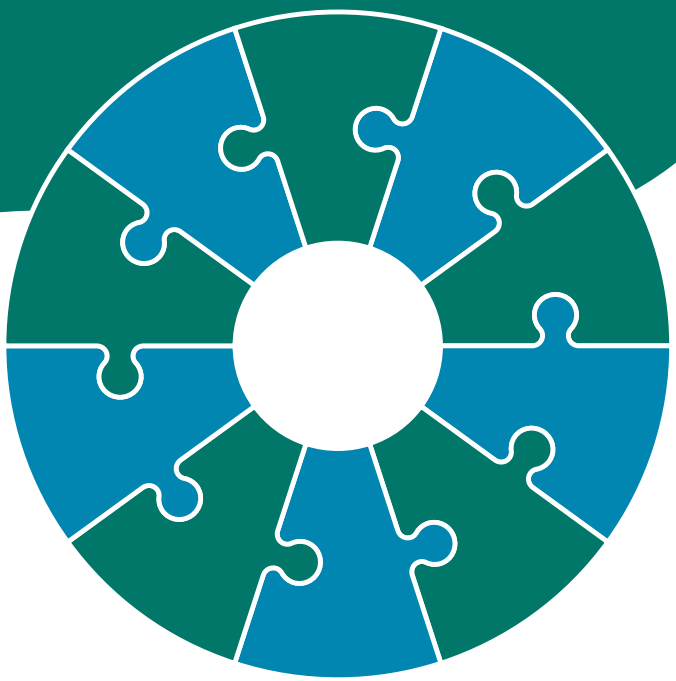
Pandemin har blottlagt frågan om barns utsatthet och är långt ifrån över. Magnus Jägerskog betonar att 2020 var pandemins första år, och hur viktigt det är med fortsatt stöd för att kunna upprätthålla en långsiktighet i stödverksamheten.

– Det är viktigt att förstå att barns behov är stora och att utsattheten är omfattande. Ett år som 2020 vill många bidra, men det höga samtalstrycket och efterfrågan på Bris verksamhet kommer att fortsätta. Det finns behov av många insatser för att stärka barnets rättigheter och förbättra livssituationen för barn, säger Magnus Jägerskog.

För barn som befinner sig i utsatta situationer kan Bris bli bryggan till kontakt med myndigheter och samhälle. Samtalen om våld har ökat under många år, och under 2020 märktes en lavinartad ökning av samtal som rör psykisk ohälsa och ångest.

– För många barn som redan innan pandemin befann sig i en utsatt situation har läget förvärrats. Det här året har för mig personligen gett en stärkt insikt i hur angeläget det är att vi finns till för barn, i samtal och för att kunna hjälpa vidare, alla tider på dygnet.

TIO STEG MOT ETT BÄTTRE SAMHÄLLE FÖR BARN

2021 markerar slutåret för den långsiktiga strategiplan Bris arbetat utifrån sedan 2017. Bris har stöttat fler barn än någonsin, stärkt folkrörelsen och privatpersoners engagemang och drivit påverkan för viktig förändring.

Tio steg mot ett bättre samhälle för barn, den långsiktiga planen 2017-2021, antogs på Bris kongress i Norrköping 2017. Planen har varit vägledande för hur Bris bedrivit sin verksamhet under denna period. De tio stegen har sedan planen antogs lagt grunden för Bris årliga verksamhetsplaner och i hög grad påverkat alla delar av verksamheten.

– Bris organisation har gjort fantastiska förflyttningar inom en rad viktiga områden under de här åren, och det är med stolthet vi kan blicka tillbaka på allt som åstadkommits, säger Annabella Kraft, Bris ordförande.

Nu pågår arbetet med att ta fram en ny femårsplan, som ska läggas fram av styrelsen under Bris kongress 2021.

– Det sker genom dialog med barn, förtroendevalda, medlemmar och medarbetare, som får samtala om vad som är de viktiga frågorna framåt. Det är en inspirerande process som det bor väldigt mycket kraft i, säger Magnus Jägerskog, Bris generalsekretare.

1.

Bris ska bredda stödverksamheten och göra den mer attraktiv för en större mångfald av barn.

Kontakterna till Bris har ökat under hela femårsperioden och Bris har ökat tillgängligheten i stödverksamheten. 2020 gav Bris stöd till fler barn än någonsin tidigare. I mars 2021 kommer Bris stödlinje i telefon och chatt att ha öppet dygnet runt, vilket är möjligt tack vare våra partners. Bris har växlat upp och utvecklat det digitala stödet i dialog med barn och unga. Under våren 2021 öppnar också de första Bris-mottagningarna, där Bris kommer kunna ge ett nära och riktat stöd till barn och familjer i särskilt utsatta situationer, och till barn i behov av fördjupat stöd eller guidning i myndighetskontakter.

2.

Bris ska arbeta förebyggande genom stöd till vuxna som ett indirekt stöd till barn. Vuxna som ser och agerar för barnets bästa är en skyddsfaktor.

Bris vuxenstöd har vuxit och utvecklats de senaste åren. Idag har vi tre stödlinjer för vuxna: *Bris vuxentelefon*, *Bris vuxentelefon på arabiska* och *Bris stödlinje för idrottsledare*. Dessutom finns en bred variation av stöd och råd på bris.se för vuxna, både snabba tips och fördjupat stöd. Bris har utvecklat sin utbildningsverksamhet och erbjuder öppna utbildningar, uppdragsutbildningar, metodutbildningar och gruppledarutbildningar i hela landet.

3.

Genom kommunikation, opinionsbildning och påverkansarbete ska Bris påvisa samhällets brister när det gäller att tillgodose barnets rättigheter. Bris ska kräva åtgärder från beslutfattare på nationell och regional nivå för att stärka barnets rättigheter.

Under perioden har Bris stärkt sin position som opinionsbildare och aktivt drivit politisk påverkan för ett bättre samhälle för barn. Synligheten i media har varit hög under hela perioden och under 2020 var Bris den mest synliga barnrättsorganisationen i Sverige. En av de viktigaste strategiska frågorna under femårsperioden har varit att stärka barnkonventionens rättsliga ställning genom att göra den till svensk lag. Det historiska beslutet fattades i juni 2018. Under perioden har Bris också byggt upp en tydlig struktur för våra rapporter, där Bris årsrapport belyser barns samtal till Bris stödlinje, och vi årligen släpper ett antal rapporter med fördjupning i vissa ämnen. Rapporterna bidrar till kunskap och krav på samhällsförändring och sprids i Bris nätverk, till allmänheten och till beslutsfattare och myndigheter.

4.

En stark medlemsorganisation ger kraft och engagemang för barnets rättigheter. Det är prioriterat att öka antalet medlemmar och att stärka medlemsinflytandet i Bris. Kopplat till principen om delaktighet i Agenda 2030 och artikel 12 i barnkonventionen ska Bris stärka barns möjlighet till inflytande i Bris.

Folkrörelsen Bris har stärkts under strategiperioden. Medlemstalet har ökat med cirka 50 procent, och antalet medlemmar som aktivt engagerar sig i Bris och formar verksamheten har ökat. Det regionala arbetet har vuxit. Bris generalsekreterare har inrättat ett rådgivande barnråd, och 2019 sänkte Bris kongress medlemsavgiften för barn för att möjliggöra för fler barn att kunna bli medlemmar och påverka Bris arbete.

5.

Bris ska aktivt bidra till måluppfyllelse av målen i Agenda 2030, lokalt, regionalt, nationellt och globalt.

Kärnan i Bris verksamhet handlar om social hållbarhet och här har Bris bidragit till målen i Agenda 2030 under strategiperioden. Vi arbetar både för att barnets rättigheter ska tillgodoses här och nu, och att barn ska få förutsättningar att må bra och fungera bra som vuxna – centralt för Agenda 2030:s målsättning om hållbara och fredliga samhällen. Vårt bidrag till hållbar utveckling handlar främst om att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. På så sätt skapas ett hållbart samhälle för alla. Bris tar socialt ansvar genom att stärka barnets rättigheter. Vi tar ekonomiskt ansvar genom att varje krona används effektivt för att göra skillnad för barn. Vi tar miljömässigt ansvar genom att ständigt värdera det vi gör utifrån klimat- och miljöpåverkan.

7.

Bris ska genom Bris nätverk öka kunskapen om barns livsvillkor, stärka samverkan nationellt och regionalt för att mobilisera samhället i arbetet med att stärka barnets rättigheter.

Bris nätverk startades i september 2016 och har i dag nästan 6000 medlemmar och är Sveriges största nätverk för barnrättsfrågor. Bris nätverksträffar arrangeras i Bris fem regioner och är mycket välbesökta. Nätverksträffarna är både ett tillfälle att få ny kunskap och en möjlighet till dialog och erfarenhetsutbyte.
För att öka kunskapen om barns livsvillkor i Sverige har vi gjort en uppsjö av insatser, bland annat är Bris idag ansvariga för den nationella spridningen av en utbildning för föräldrar som är nya i Sverige, FÖS, och har tillsammans med Prinsparets Stiftelse gett ut Handbok för nätföräldrar som skickats ut till alla elvaåringars föräldrar. Bris har också tagit fram en handbok för att arbeta med barns delaktighet och inflytande genom metoden Expertgrupp barn, och utbildat i metoden.

6.

Bris ska särskilt fokusera på att bryta trenden med den ökande psykiska ohälsan hos barn och unga, stödja barn som flytt och arbeta för varje barns rätt att slippa våld.

Psykisk ohälsa har varit en kärnfråga för Bris under flera år, och är det är den vanligaste orsaken till att barn kontaktar Bris. Åtskilliga rapporter, debatter och artiklar har belyst vikten av barns rätt till stöd för att må bra. Bris har stärkt verksamheten regionalt i hela landet och flyttat fram positionerna. Frågan om varje barns rätt att må bra har hamnat högre på den politiska dagordningen och Bris har varit en aktiv aktör i att driva på för reformer och ökade resurser. Bris har under alla år arbetat för barns rätt att slippa alla former av våld. Det var också orsaken till att Bris en gång i tiden startade. Vi har under strategiperioden arbetat för en nationell handlingsplan mot våld mot barn, ett arbete som sjösattes under hösten 2020. Det är en av de viktigaste påverkansframgångarna kopplat till våldsområdet på ett strukturellt plan. Vi har också utvecklat ny verksamhet för barn som upplevt våld hemma.
Barn som flytt är en grupp Bris satt fokus på de senaste åren, bland har vi skrivit ett antal rapporter och varit en aktiv röst i debatten genom att belysa den här gruppens behov av stöd. Vi har också byggt upp utbildningar i TRT, Teaching Recovery Techniques, som handlar om traumaedukation, och själva hållit i stödgruppsverksamhet för barn som flytt.

8.

Bris ska stärka sin internationella samverkan. Genom samarbete med omvärlden ökar förutsättningarna för att stärka barnets rättigheter i Sverige, såväl som i andra länder.

Bris är en av grundarna till Child Helpline International, CHI, ett globalt nätverk med 183 hjälplinjer i 142 länder. Tillsammans tar nätverkets hjälplinjer emot mer än 14 miljoner kontakter per år för barn och unga som är i behov av stöd och skydd. Bris är den enda svenska organisationen med medlemskap i CHI. Bris engagemang i CHI har utvecklats och intensifierats, bland annat genom att Bris deltagit i ett arbete med teknikutveckling för alla världens stödlinjer, och genom att Bris generalsekreterare är Europas representant i CHI:s styrelse. Under strategiperioden har Bris och den nationella hjälplinjen i Tanzania, C-Sema, drivit ett samverkansprojekt för att dela kunskap och erfarenheter, kapacitetsutveckla verksamheten i Tanzania och bidra till ökad dialog och utveckling av arbetssätt och metoder för att motverka barntrafficking i Tanzania.

9.

En förutsättning för Bris verksamhet är finansiering genom insamling från privatpersoner, företag, stiftelser, kommuner, landsting och andra organisationer. Bris ska tydligt fokusera på insamling från privatpersoner.

Sedan 2016 har Bris ekonomi vuxit med ungefär 60 procent. Det skapar förutsättningar för att stödja fler barn, mobilisera samhället och driva barnrättsfrågor – helt enkelt att göra skillnad över tid. En viktig del har varit att öka det kontinuerliga månadsgivandet, som idag är en stabil grund för vår ekonomi. Antalet månadsgivare har under perioden ökat från 1500 till 7500 personer. Under 2020 nådde vi för första gången över 100 miljoner i totala intäkter, vilket gör att vi kan stödja fler barn än någonsin tidigare.

10.

Bris ska eftersträva hög medvetenhet kring den skillnad varje insamlad krona gör för verksamheten.

Det finns en hög medvetenhet såväl inom Bris organisation som hos våra givare om att varje krona används där den kan göra allra bäst skillnad för barn. Under strategiperioden har Bris blivit en mer digital organisation i alla delar vilket är viktigt ur hållbarhetssynpunkt. Bris ser kontinuerligt över inköp, samarbeten och vilka material vi producerar för att de medel som samlas in ska nyttjas på ett så effektivt sätt som möjligt. En hållbarhetsstrategi har antagits och policies och riktlinjer såsom uppförandekod för partners revideras kontinuerligt.

842 (990)

BRIS ARBETE

STÄRKA BARNETS RÄTTIGHETER

Vi stödjer

Alla barn kan vända sig till Bris kuratorer, som har lång erfarenhet och kunskap av att stötta barn. Det gäller barn som mår dåligt, är ensamma, mobbade, rädda, utsatta för övergrepp eller barn som bara behöver prata med en vuxen.

Bris stöttar barn på många olika sätt, till exempel genom telefon, chatt, mejl och webbforum, samt genom gruppstöd till barn och familjer. Genom vår vuxentelefon ger vi också stöd till vuxna – till exempel föräldrar, idrottsledare och professionella – i frågor som rör barn.

Vi mobiliserar

6500 medlemmar, nästan 250 volontärer och fem förtroendevalda regionråd är med i kampen för en bättre barndom.

Bris nätverk är Sveriges största mötesplats för barnrättsfrågor och möjliggör dialog, erfarenhetsutbyte och samverkan mellan professionella från olika delar av samhället. I slutet av 2020 samlade nätverket över 5800 personer, som deltar i nätverksträffar och delar kunskap och erfarenheter i våra fem regioner.

Vi påverkar

Bris påverkar samhället! Alla barn har rätt att få sina röster hörda. En av Bris viktigaste uppgifter är att lyssna på varje barn och förmedla barns åsikter till politiker och beslutsfattare, för att de ska kunna fatta beslut för ett bättre samhälle för barn.

Vi fungerar också som remissinstans för lagförslag som påverkar barn och unga, och ingår i nätverk tillsammans med andra barnrättsorganisationer.

INSAMLING

För att kunna bedriva vår verksamhet och vårt arbete för varje barn är vi beroende av ekonomiskt stöd. Bris är en politiskt oberoende, ideell organisation som finansieras genom insamling från företag och privatpersoner.

FÖRSTA ÅRET MED BARNKONVENTIONSLAGEN

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Ett år senare ser vi att det har gjort viktig skillnad för barns rättigheter. Men vi är långt ifrån i mål – arbetet står fortfarande i startgroparna.

Anna Dorrian Werner är barnrättsjurist på Bris. Hon säger att vi nu kan se att barnkonventionslagen lett till förändring på flera plan.

– Det handlar dels om att lagstiftningen kommer att anpassas utifrån barnkonventionen och barnets rättigheter. Flera lagstiftningsprocesser pågår redan, exempelvis om förändringar i LVU (lagen om vård av unga) och för barn som bor på skyddade boenden. Men vi ser också att lagen kommer leda till ny praxis, genom beslut från domstolar.

I förlängningen handlar det om ett paradigmskifte som förändrar barnsynen i samhället. Barn har egna rättigheter, och det gäller alla barn.

– Detta synsätt måste genomsyra all offentlig verksamhet. Barn ska ses som aktiva aktörer i frågor som rör till exempel samhällsplanering, sjukvård och socialtjänst men även i relation till sina egna vårdnadshavare.

Pandemiåret 2020 utgör ett bra exempel på en förändring i barnsyn, som barnkonventionen bidragit till. Under året har vi sett ett tydligt fokus på vilka konsekvenser statens smittskyddsåtgärder får för barn.

– Det har funnits en tydlig linje: man har pratat om barns rättigheter på ett nytt sätt och beaktat barnrättsperspektivet i många beslut, exempelvis i frågan om skolstängning. Där tror vi att den nya barnkonventionslagen varit starkt bidragande, säger Anna Dorrian Werner.

Att barnkonventionen blev lag gör med andra ord skillnad på ett övergripande plan. Barnkonventionen har redan fått ett tydligare genomslag än tidigare, då man beaktade men inte konkret tillämpade den. Men arbetet med att implementera den nya lagen har bara börjat, och det finns idag stora regionala skillnader. Sveriges kommuner bär ett stort ansvar för att omsätta lagen i praktiken och oroväckande många saknar en strategi för hur det arbetet ska gå till, enligt en enkätundersökning som Bris har gjort.

– Av de 168 kommuner som svarat uppger ungefär hälften att de har en strategi. Det är ganska nedslående siffror. En strategi är avgörande för att ett lyckat resultat – tillämpningen av lagen kan och ska inte vara upp till enskilda eldsjälar.

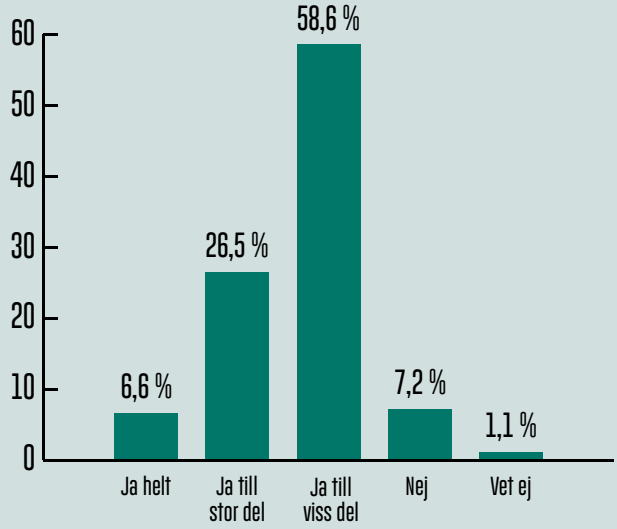
Fyra av tio kommuner ser resursbrist som en stor eller väldigt stor utmaning, och mer än sju av tio upplever en viss, stor eller mycket stor utmaning med politisk prioritering i högsta instans. Andra hinder som rapporterats är kunskapsbrist och avsaknad av rutiner och praxis.

Anna Dorrian Werner menar att det är viktigt att se barnkonventionslagen som startskottet på ett långsiktigt

IMPLEMENTERING AV BARNKONVENTIONEN

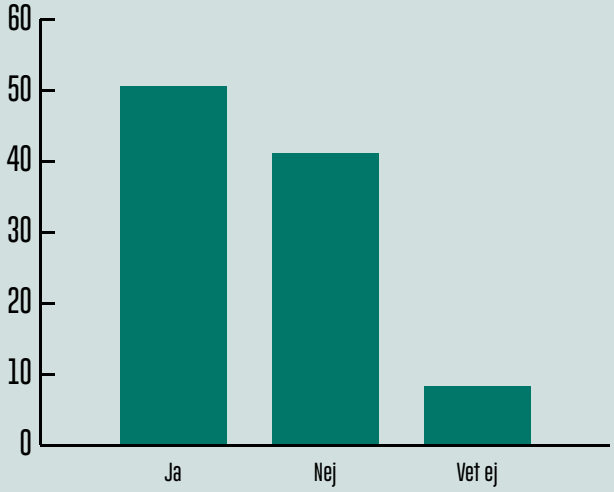
Har kommunen implementerat barnkonventionen i sina verksamheter?

Antal svar: 181

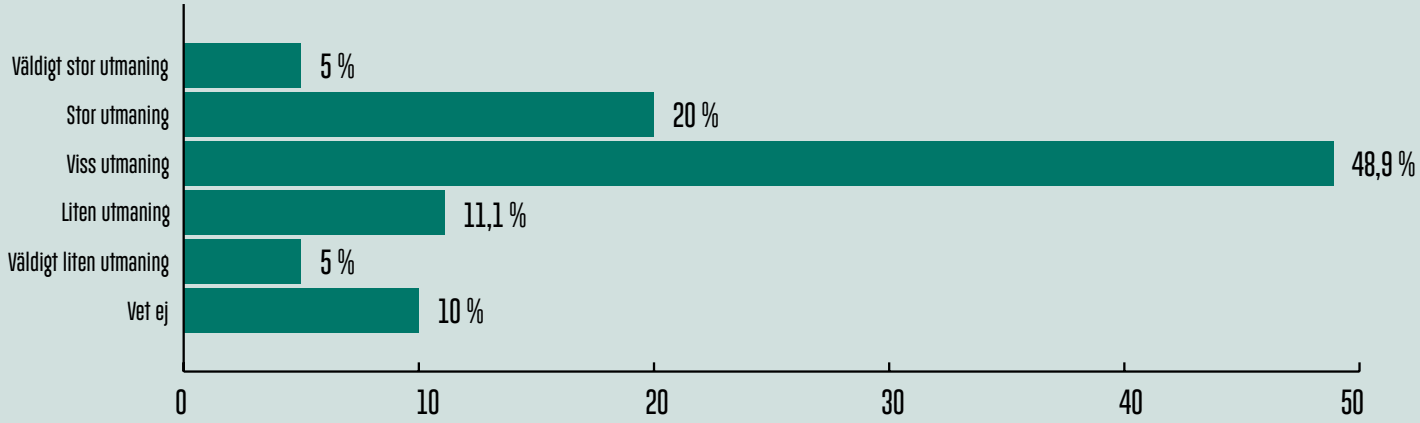
Har kommunen en strategi för att implementera barnkonventionen?

Antal svar: 168

Gradera utmaningen med prioritering i högsta politiska instans

Antal svar: 180

arbete. Flera händelser som under året som fått stort medialt genomslag har satt fokus på barnrättsfrågan. Det gäller bland annat flickan som kallats ”Lilla hjärtat”, som hittades död i familjens hem.

– Det finns idag en bredare politisk enighet än tidigare om att vi måste förbättra situationen för de allra mest utsatta barnen. Men det är viktigt att synliggöra att de mest utsatta barnen finns på många olika ställen, som SiS-hem och skyddade boenden.

Rättigheter för barn är rättigheter för alla barn, även stora barn som begår brott eller utmanar på andra sätt. I den frågan råder det inte lika bred konsensus.

– Efter ett år med barnkonventionslagen ser vi att det på en strukturell nivå har hänt saker, det finns en tydligare ambition av att utgå ifrån barnets rättigheter. Nu är det upp till bevis att också omsätta rättigheterna i praktiken. De uppmärksammade händelserna under 2020 visar väldigt tydligt att vi fortfarande har en lång väg att gå.

STÖDJA

BRIS STÖTTAR BARN I UTSATTA SITUATIONER. GENOM EN BRED STÖDVERKSAMHET ERBJUDER VI PROFESSIONELLT STÖD PÅ BARNS VILLKOR.

Att ge stöd till barn, unga och vuxna i utsatta situationer kräver kunskap och kompetens. Därför jobbar uteslutande professionella kuratorer på Bris. De lyssnar, stöttar och stärker barn i att hantera sin situation – och att få vidare hjälp om det behövs. Vår stödverksamhet är uppdelad i tre delar:

Stöd online till barn

Genom Bris telefonlinje 116 111, Bris-mejlen och Bris-chatten kan barn och unga upp till 18 år tryggt, anonymt och gratis mejla, chatta eller ringa till en kurator på Bris. Om kuratorn bedömer att barnet behöver vidare stöd lotsar hen barnet vidare till andra samhälleliga stödinsatser.

Riktat stöd till barn och familjer

Bris arbetar nära och stödjer barn och familjer i särskilt utsatta situationer genom riktade stödinsatser, stödprogram och gruppstöd.

Telefonstöd för vuxna

Genom Bris vuxentelefon, Bris vuxentelefon på arabiska och Bris stödlinje för idrottsledare kan vuxna som har frågor, funderingar eller oro för ett barn få samtalsstöd.

Bris stöttar föräldrar som är nya i Sverige

Bris har under året arbetat med ett samhällsorienterat grupprogram för nyanlända och utrikesfödda föräldrar till barn mellan 0 och 18 år. Programmet är ett exempel på hur civilsamhället och det offentliga, i detta fall Stockholms kommun och Länsstyrelsen i Stockholms län, kan samarbeta för att stärka vuxna i deras föräldraroll. Under året har 170 gruppledare utbildats i föräldraskapsstöd och med Bris hjälp sprids programmet över landet.

– Innehållet är baserat på FN:s barnkonvention, forskning, lagstiftning och kartlagda behov hos nyanlända föräldrar, berättar Therese Ahlstedt, socionom på Bris region Syd.

Syftet är att föräldrarna ska få information om områden som är viktiga för familjelivet i Sverige, och möjlighet att samtala med andra i gruppdiskussioner.

– Det tar upp hur det är att vara familj i ett nytt land, jämställdhetsfrågor, vilka rättigheter och skyldigheter föräldrar har och hur vård, förskola och skola fungerar.

Programmet passar för olika verksamheter som kommer i kontakt med utrikesfödda föräldrar, såsom förskola, BVC, SFI och förebyggande enheter inom socialtjänsten, medborgarkontor och civilsamhälle.

Digitala julvärdar lyste upp julen

Julafton förknippas ofta med umgänge med nära och kära, men för många barn är det ännu en dag att tillbringa i ensamhet eller utsatthet. För att lysa upp tillvaron för dem som vänder sig till datorn för social tillhörighet lät Bris och Svenska E-sportförbundet några välkända gamers vara digitala julvärdar.

– Vi ville påminna om att vuxenvärlden finns som ett stöd för unga, på ett sätt som blir lustfyllt och i en kontext där många av barnen redan befinner sig, säger Anna Holmqvist, kommunikationschef på Bris.

Julen ska vara en trygg och rolig tid för alla barn och unga, men den traditionella julen är inte rätt för alla.
– För oss är det viktigt att utgå ifrån barnens intressen och på alla vis vi kan bidra till en jul för alla, säger Jonas Öberg, talesperson för Svenska E-sportförbundet.

Årets digitala julvärdar var Fortnite-spelaren Kevzter, World of Warcraft-mormorn Jenyfear och Roblox-streamern Tomu. Arrangemanget togs emot väl och över 46 000 tittare följde de olika livesändningarna.

30%

Psykisk ohälsa är den vanligaste samtalsämnet när barn och unga kontaktar Bris. Samtal som rör psykisk ohälsa ökade med 30 procent från 2019 till 2020. Näst vanligaste kontaktorsak är familj och familjekonflikter, som ökade med 39 procent under samma period.

848 (990)

ONLINESTÖD DYGNET RUNT

Under hela 2020 har Bris arbetat med förberedelser inför att stödlinjen öppnar dygnet runt i mars 2021. Det är en historisk satsning som Bris arbetat för länge, och som blir extra viktig i kristider när trycket är högt i Bris stödlinje.

Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn och unga, som erbjuder professionellt samtalsstöd via chatt, mejl och telefon varje dag, året runt. 116111 är ett EU-harmoniserat nummer som reserveras till hjälplinjer i de europeiska länderna med kunskaper och resurser att ge barn professionellt stöd.

Behovet av stöd är stort, antalet kontakter barn tar med Bris ökar för varje år. Barn har under lång tid önskat utökade öppettider hos Bris. De beskriver hur känslorna är tyngre, problemen allvarligare och ensamheten svårare på natten. Dessutom har många barn berättat för Bris att det är på natten de har en chans att ringa och prata ostört.

– Att Sverige saknat en dygnet runt-öppen stödlinje har kritiserats av bland annat FN:s barnrättskommitté. Nu kommer vi kunna stödja barn under tider då många behöver det som bäst, och vid behov se till att de kommer i kontakt med rätt hjälpinstans, såsom Socialjouren, SOS Alarm eller BUP-akuten, säger Hanna Gröndahl, Bris utvecklingsstrateg.

I en enkätundersökning på bris.se har 547 barn i åldrarna 6-18 år svarat på frågor angående nattöppet stöd hos Bris. Just tillgänglighet återkommer som viktigt i svaren – att kunna få stöd när det behövs som mest.

Den 15:e mars 2021 öppnar Bris telefonstödet dygnet runt. Nio nattkuratorer kommer turas om att i grupper om tre bemanna chatt och telefon nattetid, utöver de 20-tal kuratorer som arbetar på dagen och kvällen. Behoven hos de unga som hör av sig varierar – ofta räcker det med ett stödjande samtal och/eller guidning i regelverk och rättigheter som berör barnet. I de fall där barnet behöver fördjupat stöd fungerar kuratorn som en brygga mellan Bris och olika samhällsinstanser. Det kan till exempel handla om att upprätta anmälningar eller att guida barnet i kontakt med olika myndigheter.

– Under året har vi, utöver rekrytering och schemaläggning, fokuserat på att förbereda för öppningen genom att utveckla vår teknik och vår metod, så att vi på ett så bra sätt som möjligt ska kunna möta de barn som hör av sig till oss på nätterna, säger Hanna Gröndahl.

> ”På dagarna håller man ihop, och på nätterna när ingen ser bryter man ihop. Tror många hade behövt någon då.”

Just nu är trycket extra högt då många barn är oroliga med anledning av pandemin, både för viruset och för samhällsutvecklingen. När vardagen är osäker, delar av samhället stänger ner och många är hemma från stängda skolor ökar utsattheten för barn som har en otrygg situation i hemmet.

– Arbetet kommer att kräva insatser på lång sikt. Att stärka skyddet för barn i utsatta situationer är en fråga om social hållbarhet, och om hur vi tillsammans skapar hållbara samhällen.

Utökningen på natten finansieras med stöd av Allmänna Arvsfonden, och flera företag och stiftelser är med och finansierar utökningen till dygnet runt-öppet.

ATT PRATA MED BARN OM SVÅRA SAKER

Under 2020 har Bris haft fler kontakter med barn och unga än någonsin tidigare – kontakterna har ökat med 16 procent bara jämfört med 2019. Karolina Jackson Alvage som är kurator på Bris berättar om hur du som vuxen kan prata med barn om pandemin, och om andra ämnen som är svåra och inte alltid har ett tydligt svar.

Vad pratar barn och unga om när de kontaktar Bris?

– Barn hör av sig om allt som hör livet till. Alltifrån relationer, vänskap, kärlek och kroppen, till utanförskap, psykisk ohälsa, stress, missbruk, konflikter och våld. Under pandemin har vi sett en ökning främst kring ämnen som ångest, nedstämdhet och konflikter i familjen. Samtal om fysiskt och psykiskt våld har ökat. Det hänger också ihop med vad barn sökt om på nätet när de hittat till Bris.

Hur har pandemiåret 2020 påverkat barn?

– Hela samhället har påverkats av pandemin, och självklart även barnen. En del har fått distansundervisning i skolan och inställda fritidsaktiviteter. För vissa har det lett till en större ensamhet, oro och ångest. En del som varit utsatta för mobbning i skolan upplever en minskad social stress av att vara hemma mer, men på ett generellt plan ser vi att barn som redan tidigare befann sig i utsatta situationer på olika sätt, har blivit mer utsatta på grund av pandemin. Deras utsatthet är alltså inte nödvändigtvis ny, utan en del av ett stort samhällsproblem som redan fanns.

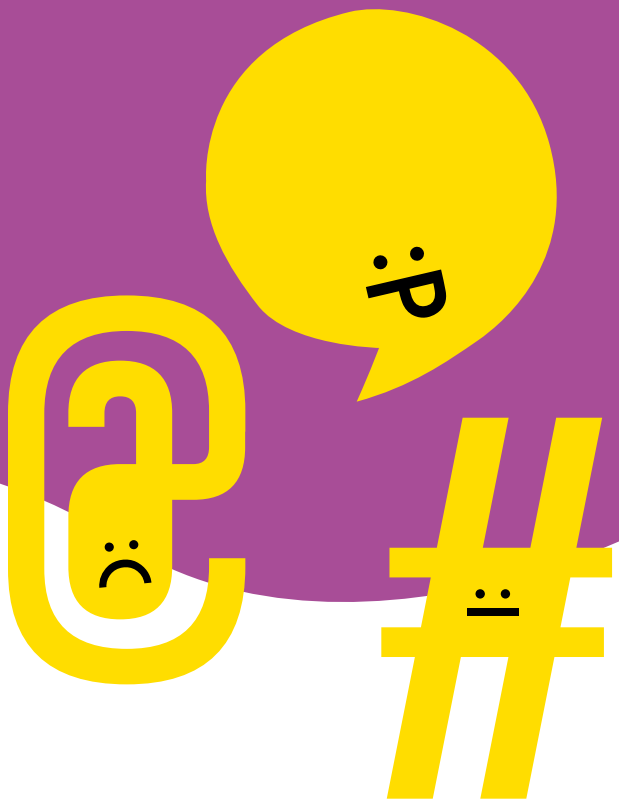
På vilket sätt ökar utsattheten?

– Det kan handla om otrygghet eller våld hemma som eskalerat i den nya tillvaron, eller om ekonomisk utsatthet och föräldrar som förlorat jobbet. Det kan också handla om den psykiska hälsan hos barn och deras nära. Många barn som ringer berättar om familjekonflikter som ibland förvärrats av att alla är hemma mer än vanligt. Att konflikterna blir fler behöver naturligtvis i sig inte betyda att man blir utsatt för våld, det är logiskt att konflikter ökar när konfliktytorna blir fler. Men för en del barn har ”det nya normala” inneburit ökad fara för både mående och säkerhet.

Vilka frågor ställer barn om pandemin?

– Jag tror att i princip alla, barn som vuxna, under det senaste året har upplevt någon form av oro över det som sker. En del barn som ringer uttrycker rädsla över att stå inför något nytt som de aldrig upplevt tidigare. De undrar vad som kommer hända,

hur de kommer påverkas och när det kommer ta slut. Frågor det inte finns några självklara svar på.

Hur ska man som vuxen prata med barn om den osäkerheten?

– Det viktigaste är att trygga och lugna, stärka barnets känsla av kontroll. Alla barn är olika och reagerar på olika sätt. Som vuxen måste du ta hänsyn till barnets ålder, mående och vad som händer i livet i övrigt: barnet har kanske tidigare erfarenheter av exempelvis sjukdom? För att ta reda på vad just det här barnet behöver kan du ställa frågor: Vad vet du redan, och vad undrar du? Frågorna visar att du som vuxen gärna vill prata om det här, trots att det är svårt och trots att det inte finns några tydliga svar. På så sätt gör du ämnet pratbart för barnet.

Hur mycket ska man berätta om sådant som kan otäckt?

– Som vuxen måste du hjälpa till att tolka, värdera och sortera information. Det kan vara svårt för barn. En del mår dåligt av att bli överösta av information, det är därför du ska följa barnet och känna in vad hen faktiskt undrar. Berätta ärligt om det hen vill veta, men ge inte en massa information som hen inte efterfrågat. Det är också viktigt att tänka på att i en krissituation inte överföra sin egen oro. En pandemi kan skapa rädslor kring både hälsa, ekonomi och sociala aspekter hos oss vuxna, men då gäller det att ta hjälp av andra vuxna, inte prata om sin oro med barnen. Visa att du som vuxen tar ansvar och tar hand om situationen. Dock är det förstås bra att bekräfta barnens känslor och prata tillsammans om vad ni kan göra för att må bra, både barn och vuxna.

Hur kan barn bli hjälpta av att kontakta Bris?

– Många gånger är Bris den första kontakten ett barn tar med en hjälpinstans. Möjligheten att vara anonym är ofta avgörande. Min erfarenhet av samtal med barn är att de ofta tar väldigt mycket ansvar som inte är deras. De kan befinna sig i svåra situationer, som att någon i familjen mår dåligt fysiskt eller psykiskt. Många vill inte berätta för föräldrarna som redan har så mycket. Vi på Bris jobbar mycket med att förklara för barn att de har rätt att få stöd från vuxna, och att vuxna kan hantera deras känslor. När barn behöver hjälp tar de hjälp av vuxna, och när vuxna behöver stöd får de det av andra vuxna. Bris kan ge barn stöd genom att låta dem berätta om hur de mår för en vuxen som lyssnar och bekräftar deras känslor och upplevelser. Det kan hjälpa till att avlasta skamkänslor. Vi ger barnet kunskap kring vad hen har rätt till, peppar och hjälper till att göra en plan för att skapa förändring.

Hur kan man som vuxen stötta barn i den pandemisituation som pågår nu?

– Som vuxen medmänniska kan du stötta barn på många sätt. Försök gärna se ett vidare perspektiv: du kanske kan hjälpa en vuxen bekant med barnpassning eller hjälp att handla mat, och på så sätt indirekt hjälpa hens barn? Det finns många sätt att stötta och det är bra att lyfta blicken. En viktig aspekt är att kontaktytorna begränsats för många människor under pandemin. Detta påverkar barn. Färre vuxna ser varje barn, och färre kan reagera om någon far illa. Därför är det viktigare än någonsin att du, om du känner oro för ett barn, faktiskt agerar och orosanmäler. Det är bättre att göra en orosanmälan för mycket än en för lite.

MINDRE ENSAMMA TILLSAMMANS

En av Bris gruppstödsverksamheter riktar sig till barn som bor i familjehem. Det sker både genom stödhelger där barnen träffas under tre dagar, och genom onlinegrupper där barnen möts digitalt.

Bris stödhelger för barn som lever i familjehem är upplagda enligt ett tredagarsprogram, med deltagare från hela landet. Barnens åldrar kan variera, men de flesta är mellan XX och 18 år. Under helgerna får barnen och ungdomarna träffa varandra, dela erfarenheter och fördjupa sina kunskaper om känslor och barns rättigheter. En viktig fråga är familjebegreppet, att prata om vad en familj kan vara och bredda definitionen.

– Barnens känslor är det centrala. Många tampas med frågor som rör tillhörighet, som ”Vem tycker om mig?” och ”Var ska jag bo sen?”. Mycket av det vi tar upp handlar om det som kallas psykoedukation: att lära sig hur kroppen fungerar och varför. Vilka känslor har vi, hur upplever vi dem, och hur kan vi hantera dem?

Det säger socionomerna Anneli Öhrling och Catarina Nylund som arbetar med Bris gruppstöd.

Deltagarna har vitt skilda bakgrunder och har placerats i familjehem av olika orsaker. En del har starka minnen från sina ursprungsfamiljer medan andra bott i familjehemmen sedan de var väldigt små. Vissa längtar efter att få flytta hem igen och en del vill absolut stanna i familjehemmet. Oavsett hur situationen ser ut är det viktigt att prata om orsaken till placeringen, och vad en har varit med om.

– På så sätt gör vi alla ämnen talbara. Vi berättar för barnen att de har rätt att få hjälp och att bli lyssnade på. Det brukar vara lättare att själv berätta när man får höra att andra också kämpar med exempelvis sorg och saknad, säger Catarina Nylund.

Catarina Nylund

För många barn blir gruppen ett unikt forum, där de kan lyfta sådant som är svårt att tala om med kompisar som inte bor i familjehem, eller med familjehemssyskon som inte har samma bakgrund. Samtalen rör inte bara det som är jobbigt, utan också sådant som barnen gillar och mår bra av. Barn och unga som själva bor i familjehem har varit med och utformat de teman som lyfts.

– Tanken är att stödhelgerna ska hjälpa här och nu, men också blir ett startskott som kan underlätta för fortsatta samtal hemma.

Under 2020 har pandemin gjort det svårare att genomföra de fysiska stödhelgerna som vanligt på grund av restriktionerna. Bris inställning är att inte ställa in något stöd till barn, och förhoppningen är att de barn som inte kunnat delta i grupper under 2020 kan få komma senare istället. Samtidigt har Bris växlat upp arbetet med onlinegrupper.

– De riktar sig främst till de lite äldre barnen, eftersom det krävs att de samtala och ta instruktioner via text, säger Anneli Öhrling.

Onlinegrupperna utgår ifrån samma teman som stödhelgerna, men sker via ett chattforum. Ibland är det lättare att nå ut till fler när tröskeln för deltagande sänks.

– Äldre ungdomar har ofta mycket på sin agenda och prioriterar inte alltid att komma till oss under flera dagar, speciellt inte om stödgruppen träffas i en annan stad än där de bor. Det kan också kännas läskigt eller nervöst att delta i en fysisk grupp. Då är onlinestödet ett jättebra alternativ.

De flesta barn som deltar är positiva efter sitt deltagande i en stödgrupp. Vad de uppskattar mest varierar: en del tycker att det är roligt att leka och träffa nya kompisar som lever i en liknande situation som de själva. Andra uppskattar att ha fått lära sig nya saker och prata om sådant de vanligtvis håller inom sig.

– Vi ser hur barnen lär känna varandra, delar med sig, ställer frågor och stöttar varandra. Igenkänningen förenklar – här sticker barnen inte ut för att de varit med om något svårt, utan tvärtom, säger Anneli Öhrling.

En av styrkorna är kombinationen av att vuxna berättar om viktiga saker, och att barnen får interagera med varandra och styra innehållet.

– De hinner få vara i alla sina roller: inte bara en familjehemsplacerad person utan också fotbollsspelare, melloälskare och kompis.

Bris arrangerar gruppstöd med fyra olika inriktningar.

- För barn som bor i familjehem.
- För barn som flytt.
- För barn till föräldrar med psykisk ohälsa eller missbruk.
- För barn som har en förälder som tagit sitt liv.

Familjehemsplacerade barn är en heterogen grupp barn i olika åldrar och med olika sätt att se på sin situation. Men gemensamt är att de löper mycket högre risk än andra att drabbas av psykisk ohälsa, att misslyckas i skolan och fara illa som vuxna.

– De har generellt sett sämre möjligheter i livet än andra barn. Det är viktigt att förebygga dessa risker genom tidigt stöd. Det betalar sig i längden och är dessutom varje barns rätt, säger Anneli Öhrling.

Att det handlar om en utsatt grupp tar sig ibland väldigt konkreta uttryck: som exempelvis att barn i familjehem har sämre tandhälsa och mer sällan går på sin årliga kontroll.

– Om stödet vi ger skapar en god erfarenhet hos barnet ökar chansen att hen själv söker den hjälp hen behöver i framtiden. Under gruppstödet får barnen både lära sig att stöd finns, och att våga ta emot det.

Situationen för familjehemsplacerade barn fått stort medialt fokus under 2020. Det sedan treåriga Esmeralda, kallad Lilla hjärtat i medierna, dog i sina biologiska föräldrars vårdnad sedan hon flyttats tillbaka till dem efter att ha bott i ett familjehem. Det skapade stor debatt kring vems behov som ska styra besluten.

– Det som hände ställer många juridiska frågor på sin spets. Myndigheterna har ett långtgående ansvar att se till att ett barn har det bra där hen är, oavsett om det är hos föräldrarna eller i ett familjehem. Lilla hjärtat var ett extremt fall, men alla barn vi möter har med sig någon form av otrygghetskänsla, säger Catarina Nylund.

En del barn flyttar många gånger mellan flera olika hem.

– De kan aldrig vara hundra procent säkra på var de får vara, och hur länge. Oron är många gånger befogad och påverkar självklart ett barn som redan i grunden är utsatt.

Gemensamt för familjehemsplacerade barn är att de haft vuxna i sin närhet som inte kunnat tillgodose deras behov av trygghet. Stödgruppen kan aldrig kompensera för det, men genom att sätta ord på det man varit med om blir det lättare att ta emot hjälp.

– Vi kan bidra till att lägga ett pussel, få barnet att förstå sina egna reaktioner och hjälpa hen att känna sig lite tryggare, säger Anneli Öhrling.

Förhoppningen är att kunna utveckla verksamheten framåt. Bris arbetar för att kunna erbjuda gruppstöd i fler städer och öka kunskap och kompetens om den här gruppen barn, både hos familjehemsföräldrar, socialtjänst och samhälle.

Anneli Öhrling

STÖD TILL BARN – VIA VUXNA

En av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn och unga är trygga vuxna. Bris erbjuder därför professionellt stöd till vuxna, både via telefon och på bris.se.

Efter nära 50 års verksamhet har Bris byggt upp en unik kunskapsbank om barn och ungas livsvillkor i Sverige. Varje enskild kontakt med ett barn är oerhört värdefull och viktig. Främst för att Bris kuratorer kan ge direktstöd till det enskilda barnet – men också för att barnet ger Bris viktig kunskap om hur vuxenvärlden bör agera för att barn ska må bra. Denna kunskap förmedlar sedan Bris vidare till såväl föräldrar och andra viktiga vuxna som till professionella och beslutsfattare.

Vuxna i behov av stöd och råd kring barn kan kontakta Bris anonymt via någon av våra tre vuxenlinjer – Bris vuxentelefon, Bris vuxentelefon på arabiska och Bris stödlinje för idrottsledare.

Vuxna hör av sig till Bris om alla möjliga frågor kopplade till barn och unga, till exempel dilemman kring vårdnadstvister, problem i skolan eller bråk inom familjen. Men trots att Bris ordinarie vuxentelefon har funnits sedan 1994 är Bris i allmänhetens ögon fortfarande synonymt med direktstöd till barn och unga.

– Vi gjorde nyligen en Novus-undersökning som visade att vuxna har väldigt låg kännedom om att Bris också ger stöd till föräldrar. Få kände till Bris vuxentelefon trots att den har funnits i flera år. Det framkom också att föräldrar och andra vuxna har ett stort behov av stöd kring barn och unga från en källa med hög trovärdighet, vilket Bris är, säger Anna Vorne som är projektledare och kommunikatör på Bris.

Behovet av föräldraskapsstöd märks även hos vuxna med annat modersmål än svenska, en målgrupp som vuxit snabbt under de senaste åren. Här efterfrågas inte bara råd och stöd kring frågor kopplade till barn och unga utan även allmän kunskap om hur det svenska samhället fungerar.

Bris arbetar kontinuerligt för att vara relevanta på de plattformar där barn och unga befinner sig – detsamma gäller i vår kommunikation till vuxna. Under år 2020 tog vi därför ett steg framåt genom att utveckla och b redda vårt digitala vuxenstöd. Alla som besöker bris.se för vuxna ska enkelt kunna ta del av Bris kunskap och stöd. Den som vill ha snabb, översiktlig information kring olika ämnen hittar sådan under kategorin Bris Guidar. Här finns stöd och råd i både text och rörligt format. Vill du fördjupa dig inom ett område klickar du dig vidare till kategorin Stöd och råd. Här har vi samlat de vanligaste frågorna och svaren på olika föräldrarelaterade ämnen. På sidan finns också exempel på frågor som vuxna ställer i Bris vuxentelefon.

> ”Barn ger Bris viktig kunskap om hur vuxenvärlden bör agera för att barn ska må bra. Denna kunskap förmedlar Bris sedan vidare.”

På Bris Instagram erbjuder vi nu enklare stöd till vuxna i främst rörligt format.

För att nå ut ännu bredare har Bris även ett samarbete med Bonnier-magasinet Tara, vars målgrupp är föräldrar i åldrarna 40 år och uppåt. Samarbetet innebär att Gunilla Bergsten, chef för Bris stöd online, svarar på tonårsrelaterade frågor i varje nummer. Under året har Bris även producerat flera reportage kopplade till frågor om barn och unga.

Se även
bris.se/for-vuxna
Bris Instagram
@Bris116111

Bris vuxentelefon

erbjuder stöd, vägledning och information till vuxna som känner oro över ett barns livssituation. Samtalen utgår alltid från barnets perspektiv och rättigheter.

Telefonnummer:
077-150 50 50,
vardagar 9-12

Bris vuxentelefon på arabiska

erbjuder arabisktalande vuxna stöd i frågor som rör barn. I Sverige finns en stor grupp invånare som pratar arabiska och tidigare har språket varit ett hinder för en del av dem i kontakten med Bris.

Telefonnummer:
077-44 80 900,
tisdag–torsdag 9-12

Bris stödlinje för idrottsledare

är en stödlinje för tränare, ungdomsledare och andra vuxna som är engagerade inom idrotten.

Telefonnummer:
077-440 00 42,
vardagar 9-12

MOBILISERA

BRIS MOBILISERAR SAMHÄLLET. VI SAMLAR KUNSKAP, KOMPETENS OCH ENGAGEMANG FÖR ATT GÖRA VÄRLDEN TILL EN TRYGGARE PLATS.

Sverige var först i världen med en lag mot barnaga och räknas som ett av de ledande länderna när det kommer till att leva upp till barns rättigheter. Ändå berättar barn ständigt för Bris att deras rättigheter kränks på olika sätt. Kunskapen om barns rättigheter varierar kraftigt bland beslutsfattare och professionella i Sverige. Situationen för barn kan också se väldigt olika ut i olika områden.

Därför finns Bris i hela landet. Från våra fem regionkontor (i Stockholm, Göteborg, Malmö, Linköping och Umeå) utbildar vi, sprider kunskap och påverkar beslutsfattare att stifta lagar och skapa trygga sammanhang och säkrare rättsprocesser för barn. En del av Bris arbete handlar om att se till att barnrättsfrågorna får det utrymme de förtjänar på alla nivåer i samhället. I Bris nätverk samlar vi tusentals professionella som inom ramen för Bris kan samverka och utbyta erfarenheter. Vi anordnar lokala nätverksträffar för människor som arbetar med barn och frågor som rör barn, som idrottsledare och kommunanställda.

Under 2020 har Bris volontärer arbetat intensivt för att sprida kunskap om barns rättigheter. Många planerade aktiviteter har fått ställas om till digitalt arbete, på grund av pandemin. Bris devis har varit att ställa om, inte ställa in. Vi har idag 250 volontärer, fördelade på våra fem regioner, som gör ett ovärderligt arbete. Och vi vill gärna växa ännu mer! Ju fler vi är som mobiliserar för barns rättigheter, vare sig det är som förtroendevalda, medlemmar eller volontärer, desto mer kan vi påverka allmänhet och beslutsfattare och driva folkrörelsen framåt i den takt som krävs.

5800

människor ingår i Bris nätverk, som möjliggör möten, dialog och samverkan mellan personer som arbetar för och med barn. Nätverket är en källa till inspiration, kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyten kring frågor som rör barns rättigheter.

Barnkonventionens födelsedag uppmärksammades

Den 20 november uppmärksammar varje år Bris barnkonventionens födelsedag. 2020 fick många aktiviteter runtom i landet bli digitala.

- Fråga, lyssna och agera. Det uppmanade Bris alla vuxna på barnkonventionens födelsedag. Alla vuxna kan göra skillnad, genom att lyssna på barn i sin närhet, på riktigt, och uppmuntra andra vuxna att göra detsamma. Tillsammans påminner vi omvärlden om att barns åsikter alltid är viktiga och att det är en mänsklig rättighet att få göra sin röst hörd.

- För att nå ut brett engagerades Bris medlemmar och volontärer, medlemmarna i Bris nätverk, och tjänstepersoner som spred information på sina jobb. Sammanlagt spreds kunskap om Bris, barnkonventionen och barnets rättigheter till över 11 000 personer.

- Bris genomförde sin årliga kommunenkät, där endast en av tre kommuner uppgav att de helt eller till stor del implementerat barnkonventionen i sina verksamheter och att fyra av tio kommuner saknar en strategi för implementeringen.

- Bris lanserade också sin nya plattform Unga röster som handlar om att ge barn möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som handlar om dem. Här kommer Bris samla in röster från barn och unga, och ta svaren vidare till politiker och beslutsfattare.

Nätverksträffarna blev digitala

När pandemin nådde Sverige i mars hade Bris precis inlett våren nätverksträffar. En träff hann hållas fysiskt i Stockholm innan resten fick skjutas upp på grund av den snabbt ökande smittspridningen.

Istället bjöd Bris in till fem digitala träffar i början av juni för att dels dela med sig av vår lägesbild av barns och ungas situation under våren, och dels lyssna in hur situationen såg ut i olika verksamheter ute i landet.

I oktober hölls en ny omgång nätverksträffar digitalt, där föreläsningarna och diskussionerna handlade om barn som upplevt våld hemma.

Lunch med Bris

I maj var det premiär för Lunch med Bris – ett koncept med halvtimmeslånga kostnadsfria föreläsningar om viktiga ämnen som riktar sig till personer som kommer i kontakt med barn i sin profession. Föreläsningarna hölls digitalt och behandlade ämnen som hur det är att växa upp med våld eller föräldrar som dricker för mycket, barnkonventionen och ungas vardag på nätet.

”DET ÄR MOTIVERANDE ATT SE VAD MAN KAN GÖRA TILLSAMMANS”

Emma Tibell har länge velat engagera sig för barns rättigheter och slog slag i saken under 2020, när hon blev Bris-volontär i region Öst. Hon tycker att alla kan bidra för att göra samhället till en bra plats för barn – i stort som smått.

Varför är du volontär?

– Det började med att jag läste en kurs i mänskliga rättigheter under ett utbytesår i Australien. Den handlade mycket om barnkonventionen och om barn i flyktingläger. Det kom så nära för mig, jag har alltid haft ett stort engagemang för barnrättsfrågor även om jag kommit in på ett annat spår i mitt jobb som jurist. Tankar om att engagera mig ideellt för en organisation som lyfter barnrättsfrågor har därför funnits länge!

Vad fick dig att välja just Bris?

– Jag har alltid känt till Bris och ju mer jag läste på, desto mer insåg jag vilket stort arbete Bris faktiskt gör. Samtidigt kom 2020. Barnkonventionen blev svensk lag och jag läste om att psykisk ohälsa hos unga bara ökar. Dessutom slog pandemin till i en vardag som redan är tuff för många barn och unga, som kanske saknar en trygg vuxen person att prata med. Då kändes det extra viktigt att ta tag i saken. På den vägen är det!

Vad tycker du kännetecknar 2020?

– Hur tydligt det är att många barn behöver stöd. Det har känts viktigare än någonsin att organisationer som Bris finns i den situation som råder. Jag vet hur pandemin påverkat mig själv med nedstängningar, social distansering och karantän, och tänker på de barn och unga som redan innan pandemin levde i någon form av social utsatthet. Samtalen till Bris ökade med 40 procent under jullovet 2020 jämfört med året innan, det säger en del.

Berätta lite om dina uppdrag som volontär!

– Av naturliga skäl har det blivit mycket digitalt än så länge. Jag har jobbat med att sprida kunskap och information, dels till barnen själva om deras rättigheter, dels om Bris verksamhet och behov av stöd för att kunna möta det höga trycket. Pandemiläget har även gjort att vi behövt ställa om en hel del planerade uppdrag, men jag tycker Bris har varit förträffliga med att göra det bästa av situationen. Exempelvis ställde vi om alla fysiska aktiviteter till digitala uppdra när vi skulle uppmärksamma Barnkonventionens födelsedag. Vi spred information med extra fokus på barnets rätt till inflytande och delaktighet. Under julen jobbade vi för att synliggöra att julhelgen kan vara en extra jobbig tid för många barn, för att i förlängningen bidra till att fler barn får möjlighet att berätta.

Vad motiverar dig i ditt volontärskap?

– Jag får ut extremt mycket på ett personligt plan och känner att jag gör vad jag kan för att göra skillnad för andra. Jag brinner även för frågor om psykisk ohälsa, och där Bris är ett extremt viktigt stöd för unga. Om all information som delas eller aktiviteter som genomförs leder till att ett enda barn som behöver stöd inser att Bris finns, är det värt all tid i världen. Det är motiverande att se vad man kan göra tillsammans. Att det går att åstadkomma en förändring, påverka allmänheten och beslutsfattande för att barn ska få en bättre ställning i samhället.

Hur ser du på Bris samhällsroll?

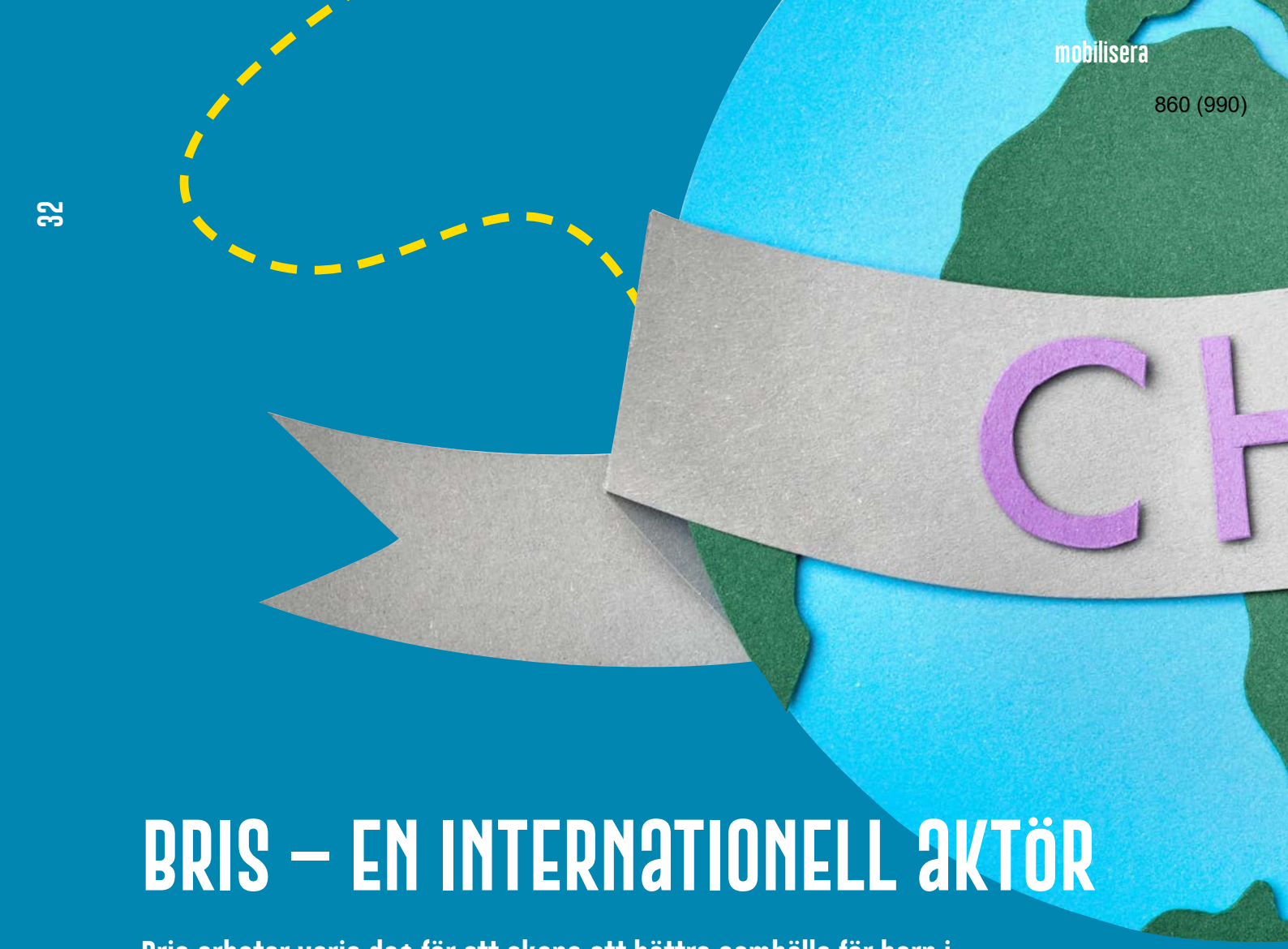
– Bris är en viktig organisation av så många anledningar! Först och främst tycker jag Bris har en sund och bra barnsyn, där de också inkluderar barn i organisationen, som medskapare av organisationen. För mig är det också viktigt att vi arbetar regionalt. Bris verkar på flera olika plan, vilket många kanske inte känner till. Utöver telefonstödlinjen som kanske är mest känd finns ju Bris Nätverk som öppnar upp för dialog och kunskapsutbyte mellan personer som arbetar med och för barn – vilket är jätteviktigt! Så barn får även stöd indirekt genom att det bedrivs påverkansarbete i samhället. Det är en väldigt fin organisation att vara engagerad i, som ständigt visar tacksamhet till bland annat sina volontärer.

Vad vill du skicka med den som läser?

– Alla kan göra något för att förbättra barns situation i samhället. Oavsett om du är månadsgivare, bidrar med din tid som volontär, eller belyser och sprider information. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt och vi måste alla göra vad vi kan för att uppnå det, litet som stort.

Emma Tibell

Ålder: 27
Bor: Linköping
Gör: Jobbar till vardags som jurist på en immaterialrättsbyrå
Familj: Sambo Henrik och vår golden retriever Vida

BRIS – EN INTERNATIONELL AKTÖR

Bris arbetar varje dag för att skapa ett bättre samhälle för barn i Sverige. Men vi har också en global verksamhet och samverkar med nationella stödlinjer i 142 länder världen över. Under pandemiåret 2020 har det globala samarbetet intensifierats.

Varje år har nationella stödlinjer i världen över 20 miljoner kontakter med barn och unga som behöver stöd. Hjälplinjerna är samlade under paraplyorganisationen Child Helpline International, CHI, som Bris varit med och grundat.

CHI blev en viktig kanal för samtal och erfarenhetsutbyte under 2020, när pandemin drabbade hela världen. Det berättar Bris generalsekreterare Magnus Jägerskog. Han representerar de europeiska hjälplinjerna i CHI:s styrelse.

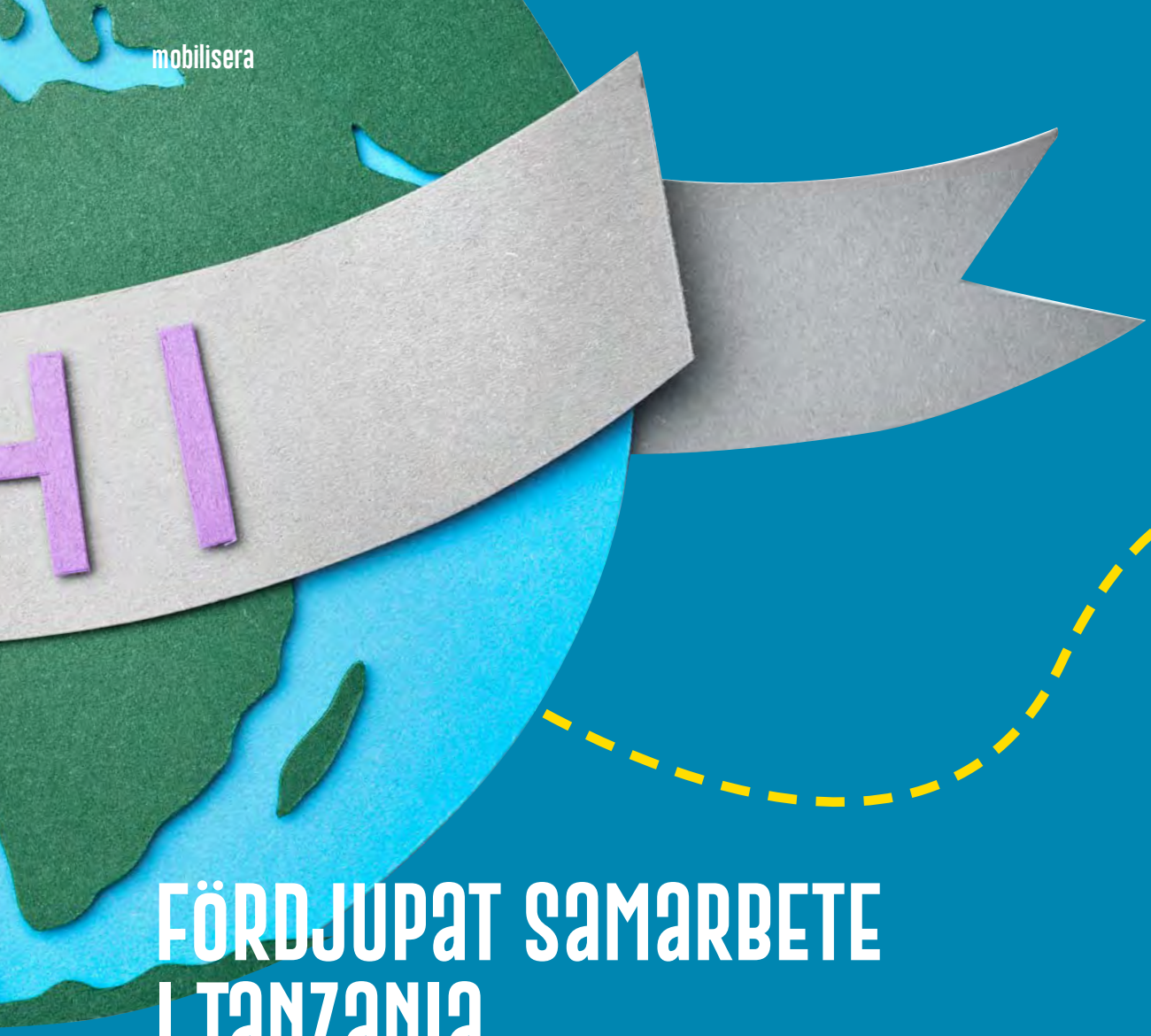
– Väldigt tidigt under pandemin blev det tydligt hur barn påverkades på olika sätt. Vi regionala representanter delade nulägesbilder av utvecklingen med varandra och samtalade tidigt om vad vi bedömde som viktigt. Mycket var gemensamt för alla länder, men en del saker skiljde sig också åt, säger han.

I länder som stängt ner samhället i högre grad än Sverige hade vissa hjälplinjer problem med att upprätthålla sin verksamhet, eftersom de inte hade en digital infrastruktur på plats. I en del länder har ekonomin påverkats kraftigt, vilket också spillt över på hjälplinjernas möjligheter att bedriva sitt arbete. Tidigt i dialogen mellan de nationella organisationerna blev det tydligt att pandemin slår olika på olika platser, men en röd tråd för många är att frågor som rör familjekonflikter, psykisk ohälsa och våld i hemmet tilltagit under pandemin.

– Situationen har satt fingret på hur viktigt det internationella sammanhanget är för att vi ska ta lärdom av varandra, dela erfarenheter och stötta varandra. Vi behöver gemensamt trycka på för att påverka i viktiga frågor, mot regeringar, och säkerställa god tillgänglighet för alla hjälplinjer.

I nätverket samarbetar man också kring frågor som rör teknisk utveckling, hur dokumentationssystem kan utvecklas och förbättras och vilka kanaler som är relevanta. Det är kostsamt att upprätthålla bra system, och då blir samverkan en viktig nyckel.

– Det internationella perspektivet är helt nödvändigt i den kontext vi lever i, för att kunna upprätthålla en verksamhet som barn vill söka upp och få hjälp ifrån, säger Magnus Jägerskog.

FÖRDJUPAT SAMARBETE I TANZANIA

I Tanzania är barntrafficking ett stort och utbrett problem. Många barn arbetar som hemhjälp hos familjer i större städer och far illa på olika sätt. Bris arbetar tätt tillsammans med den nationella hjälplinjen, för att kapacitetsutveckla verksamheten och bidra till ökad dialog kring dessa frågor.

Bris och C-Sema, den nationella stödlinjen i Tanzania, arbetar tillsammans med att sprida information, skapa god samverkan med lokala myndigheter och upprätthålla en stödlinje dit barn och familjer kan vända sig för hjälp.

– Vi deltar i ett projekt i Singida-regionen, där vi under 2020 bland annat har arbetat med att nå ut med information i skolor och fört dialog med socialarbetare och myndighetsföreträdare. Det har ökat kunskapen om samverkan och hur man kan arbeta tätare kring frågan om barntrafficking, säger Magnus Jägerskog, Bris generalsekreterare.

Informationskampanjen handlar bland annat om att nå ut brett till allmänheten med budskap om vad barntrafficking innebär. Många familjer i Tanzania ser möjligheten att låta barnen arbeta som ett sätt att bidra till familjens försörjning, och vet inte alltid vilka risker det kan innebära för barnet. Projektet är fortfarande i en utvecklingsfas, men gör verkligen skillnad. Samtalen till C-Sema har ökat under den här perioden.

– Vi har sett flera konkreta fall där hjälplinjen mottagit ett samtal, och sedan i dialog med myndigheter kunnat avvärja när ett barn varit på väg in i en farlig situation. Redan nu ser vi alltså exempel på vad samverkan leder till, och hur stödstrukturen kan vara helt livsavgörande för barn, säger Magnus Jägerskog.

Att uppmärksamma framstegen blir viktigt för att kunna utveckla verksamheten ännu mer.

– Vi jobbar för att ta fram arbetssätt och metoder för det här arbetet, som vi kan sprida till andra länder och områden. Att vi på Bris kan ha den rollen och vara med och skapa förändring globalt känns väldigt angeläget.

NYA SKOLMATERIAL FRÅN BRIS

Efter motioner från medlemmar till Bris kongress 2019 har Bris haft särskilt fokus på barn som utsätts för hedersrelaterat våld och barn som utsätts för mobbning. Nu finns två nya material som riktar sig till personer som arbetar i förskola och skola, för att de ska kunna göra skillnad för barn de möter.

BARNS SAMTAL OM HEDERSRELATERAT VÅLD ÖKAR

När ett barn tvingas göra eller avstå ifrån saker för att inte skada familjens och släktens heder, kallas det hedersrelaterat förtryck. Hedersrelaterat våld är när föräldrar, syskon eller andra släktingar använder våld i någon form, i samma syfte. Vuxnas våld mot barn är ett av världens stora samhällsproblem.

Hedersrelaterat våld och förtryck kan ta sig uttryck på många olika sätt och det kan vara svårt för en utomstående att se och förstå att ett barn utsätts för begränsningar, till exempel rörande klädval eller vilka personer hen får umgås med.

– Många barn hör av sig till Bris om våld i olika former. Ibland handlar det om begränsningar, hot och förtryck som en del av en hedersrelaterad situation. Bris kurativa kontakter med barn kring just våld och hedersrelaterat våld och förtryck ökade under 2020 i jämförelse med tidigare år, säger Alka Khanna som är regionombud för Bris region Syd.

Hon har arbetat med att ta fram informationsmaterialet som ska ge yrkespersoner som arbetar med barn inom förskola och skola vägledning i hur de kan göra skillnad för barn de möter. Materialet lyfter flera konkreta berättelser från barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

– Genom att vara en trygg punkt kan du som arbetar med barn och unga bidra till att fånga upp dem som far illa, och tillgodose deras rätt att slippa alla former av våld, säger Alka Khanna.

När ett barn blir utsatt för våld och förtryck innebär det att barnets rättigheter kränks. I majoriteten av världens länder är det fortfarande tillåtet att slå barn i uppfostringssyfte, men i Sverige är alla former av våld mot barn olagliga och varje barn har samma rätt att slippa våld. Oavsett vad barnet har gjort eller sagt får ingen göra barnet illa. Om ett barn blir begränsat eller isolerat, eller utsätts för våld, hot om våld eller kränkningar i sitt hem – ska barnet veta att det aldrig är okej och att hen har rätt till stöd och hjälp.

– Bris ska finnas till för alla barn och inom det här området upplevde Bris medlemmar att organisationen kan göra mer, med förhoppning om att nå fler barn. Beslutet om att ta fram information riktad till förskola och skola röstades enhälligt igenom av medlemmarna på kongressen 2019.

Bris har sedan dess utvecklat sitt arbete på flera sätt inom det här området, både internt och externt.

– Vi har till exempel varit remissinstans för lagförslag, lyft frågan tydligare än tidigare i Bris årsrapporter, föreläst för kommuner, arrangerat en livechatt för barn och unga och deltagit i samverkans- och expertgrupper för att synliggöra barns röster till Bris om hedersrelaterat våld och förtryck.

Många barn utsätts för mobbning i skolan

Mobbning påverkar barn negativt, det skapar en känsla av otrygghet och kan orsaka psykisk ohälsa. Dessutom riskerar mobbning att leda till livslånga men. Psykisk sjukdom, sänkt självförtroende och senare introduktion på arbetsmarknaden är bara några av effekterna barn som utsätts för mobbning kan drabbas av.

I en femtedel av alla stödjande samtal med Bris pratar barnet om skolan. Tyvärr handlar de samtalen alltför ofta om att allt inte är som det ska vara. Berättelserna ger sammantaget en beskrivning av en miljö i skolan där många barn blir slagna, knuffade, får höra elaka kommentarer eller blir utfrysta. Många beskriver hur de känner sig otrygga i korridoren, matsalen eller klassrummet.

– Mellan 2016 och 2018 hände något oroväckande. Samtalen till Bris om mobbning började öka markant. Samma ökning syntes dessutom i andra mätningar, berättar Olle Pallin Cox, som är regionombud för Bris region Mitt.

Bland annat visade Folkhälsomyndighetes rapport om skolbarns hälsovanor i Sverige att barn landet runt i allt högre grad rapporterar att de utsätts för mobbning.

Mobbning är en form av våld, och en fråga där Bris driver ett aktivt arbete med att föra dialog med beslutsfattare, till exempel för att få på plats en nationell handlingsplan mot våld. Bris uppdrag är också att sprida kunskap, och som ett led i det har det nya materialet om mobbning tagits fram.

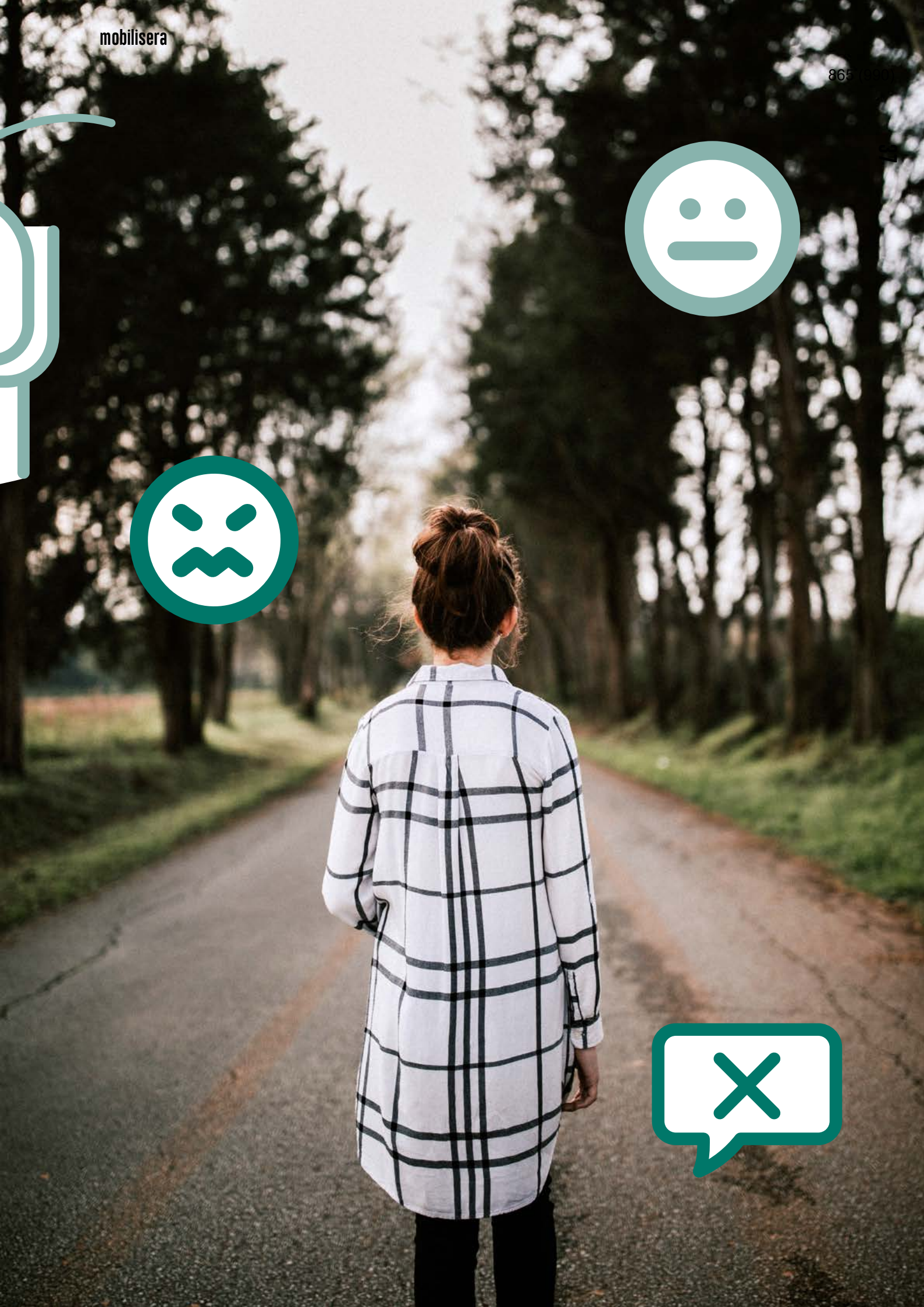

– Med hjälp av materialet lyfter vi problemet och hoppas bidra till varje barns rätt till en trygg skola. Det gör vi med utgångspunkt i barnens egna röster och deras rättigheter i barnkonventionen. Alltför ofta berättar barn för oss att vuxna inte tar hänsyn till det barnen säger, eller ens pratar med dem, säger Olle Pallin Cox.

Det gör att barnens perspektiv ofta saknas i beslut som rör dem. För Bris som barnrättsorganisation är det viktigt att materialet tydligt utgår ifrån, och låter materialet vara centrerat runt, barnens egna röster.

870 barn delade med sig av sina egna perspektiv på trygghet i skolan i en enkät på bris.se. Deras svar ligger till grund för det här materialet, som ska som ska bidra med fler verktyg i arbetet för en trygg skola för skolpersonal, elevhälsa och beslutsfattare. På så sätt kan de bättre bidra till att skapa en trygg skola i enlighet med barnets rättigheter i barnkonventionen.

NYTT SAMARBETE MED TIM BERGLING FOUNDATION

Tim Bergling Foundation har trätt in som samarbetspartner och med finansiellt stöd till Bris, för att bidra till att Sverige får en nationell stödlinje för barn som är öppen dygnet runt. Stiftelsen grundades av föräldrarna till Tim Bergling, känd världen över som Avicii, efter att han tog sitt liv 2018.

Inget kan förbereda en förälder på att förlora ett barn. Det säger Klas Bergling, pappa till Tim Bergling. Tim hade en snabbt eskalerande och framgångsrik karriär som DJ och musikskapare och hans tragiska bortgång 2018 väckte starka reaktioner bland fans över hela världen.

– Efter hans självmord hörde enormt många av sig till oss. Oerhört fina brev, mail och kommentarer strömmade in från jordens alla hörn, ofta med personliga berättelser från människor som också förlorat någon på det sättet eller var drabbade av psykisk ohälsa. Vi förstod snart hur utbredd problematiken är och att det här är något vi delar med många andra, säger Klas Bergling.

Klas och Tims mamma Anki Lidén beslutade att arvet efter Tim skulle gå till insatser för att motverka psykisk ohälsa och självmord bland barn, unga och unga vuxna, och till frågor som Tim brann för, som att rädda klimatet och jobba för att stötta människor i utsatthet. Det blev startskottet för stiftelsen i Tims namn.

När Klas och Anki kom i kontakt med Bris kände de direkt att de ville stötta Bris verksamhet. Bris har under en längre tid sökt samarbetspartners och långsiktig finansiering för att säkerställa att Sverige får en nationell stödlinje för barn som har öppet dygnet runt.

– Vi hörde om Bris strävan och tycker att de gör ett fantastiskt fint arbete. Utifrån den kunskap vi har är det här en satsning vi verkligen tror kan göra skillnad.

Stiftelsen beslutade därför att skänka två miljoner kronor årligen under tre år, vilket bidragit till att Bris kan erbjuda barn ett professionellt samtalsstöd under dygnets alla timmar från och med mitten av mars 2021.

– Det kommer att hjälpa många. Men det behövs fler och långsiktigt välplanerade insatser. Precis som Bris är jag övertygad om att samhällets måste rikta fokus på tidiga förebyggande insatser, så att barn i riskzonen kan fångas upp långt innan problemen växt sig större och blivit svårare att hantera. Det är ett omfattande förändringsarbete som kräver politiskt mod och ett successivt skifte i synsätt.

> "Vi har förstått att det skulle hjälpa väldigt mycket om det blir ett ämne som är lättare att prata om på ett naturligt sätt. Det medmänskliga samtalet betyder oerhört mycket."

En viktig början på en förändringsprocess är att minska det stigma och tabu som finns kring psykisk ohälsa och självmord, tror Klas Bergling.

– Vi har förstått att det skulle hjälpa väldigt mycket om det blir ett ämne som är lättare att prata om på ett naturligt sätt. Det medmänskliga samtalet betyder oerhört mycket.

De sista åren av sitt liv bodde Tim i Los Angeles, men hade ofta långa samtal med föräldrarna hemma i Sverige. Ofta började samtalen med vardagliga ämnen, men övergick många gånger i mer personliga frågor om livet. Tim

var en känslig person och tänkare och även i sin ungdom hade han en period där han kände ett visst utanförskap och hade funderingar om sin identitet.

– Jag var inte främmande för det eftersom jag själv upplevde samma jobbiga känslor och problem som ung. Men precis som för många andra föräldrar var det här ändå en svår bit: hur börjar man prata om de här sakerna? Hur gör man för att öppna dörren, skapa förtroende och komma åt känslornas kärna, utan att skrämma bort? Jag önskar att samhället blir mer öppet i dessa frågor. Redan i skolan behöver vi få verktyg för att hantera livets upp- och nedgångar på ett naturligt sätt.

Bris arbetar varje dag för ett bättre samhälle för barn, och erbjuder vägledning till föräldrar och andra vuxna i hur de kan stötta och hjälpa barn i sin omgivning. Att våga ta i de här frågorna är en förutsättning för att göra skillnad. Tim var en person som var öppen med att pressen som framgången förde med sig inte bara var positiv för honom.

– Vi förstår att han berört många väldigt djupt, genom sin person, musik, ungdom, sitt tidiga genombrott och sin öppenhet. Han var blyg men hade ändå en förmåga att komma människor nära, säger han.

Fortfarande får han brev från unga som beskriver hur Tims historia inneburit en vändpunkt för dem, och i vissa fall räddat deras liv.

– Tim planerade själv för ett annat liv, en lugnare framtid, men fick aldrig den chansen. Det är därför vi vill bidra till att andra som mår dåligt fångas upp och får hjälp, i tid. Där tror vi att Bris har en viktig roll.

”Jag upptäckte, när jag började tjäna pengar, att jag inte behövde dem. När du har ett överflöd av pengar du inte behöver är det mest rimliga, humana och fullkomligt uppenbara att ge till dem som behöver.”

Tim ”Avicii” Bergling

”BRIS LYFTER BARNENS RÖST”

Leif Johansson som bor i Eskilstuna blev Brismedlem under 2020. Som nybliven pensionär vill han engagera sig för ett bättre samhälle för barn och unga.

Hur kom det sig att du blev Bris-medlem?

– Jag har alltid varit intresserad av samhällsfrågor och vikten av alla människors rätt att leva ett bra och humant liv. I mitt arbetsliv har jag arbetat som ombudsman inom en fackförening, och steget till att bli medlem i Bris var inte så stort för mig. Framför allt vill jag att alla barn och ungdomar som far illa ska få den hjälp de behöver, så att de får en bra uppväxt. Som barn är man beroende av sin omgivning, både inom familjen och bland kompisar. Därför tycker jag att Bris är ett bra alternativ för den som vill vara med och påverka och hjälpa barn och ungdomar.

Varför ser du Bris som en viktig samhällsaktör?

– Bris ser till att lyfta fram barnens röst och framför allt finns de tillgängliga för alla barn och ungdomar som behöver stöd och hjälp. Det tycker jag är viktigt.

Vad har du fått ut av ditt medlemskap?

– Jag har bara varit medlem en kort period än så länge men vill vara med och stödja Bris aktivt. Jag kommer att kontakta min region för att se vilka aktiviteter jag kan delta i framöver, och ser fram emot det.

”Framför allt vill jag att alla barn och ungdomar som far illa ska få den hjälp de behöver.”

”VARJE PERSON SOM BIDRAR ÄR VIKTIG”

16-åriga Heba Soualem bor i Västra Hisingen i Göteborg och har nybliven blivit medlem i Bris. Hon ser det som en chans att påverka hur barn och unga har det.

Varför blev du medlem i Bris?

– Jag är ordförande för Göteborgs ungdomsfullmäktiges arbetsgrupp om barns rättigheter, och har därför arbetat mycket med barnrättsfrågor det senaste året. Jag blev introducerad till Bris genom ett frukostwebbinarium om barnrätt och arbetslivet, och blev fascinerad över Bris arbete. Det kändes precis som den slags organisation som vi i Sverige behöver för att kunna säkerställa att barn får sina rättigheter tillgodosedda. Det kändes som en självklarhet att gå med, jag tyckte att det var ett bra sätt att få chans att påverka mer.

Vad tror du Bris kan göra för skillnad för barn och unga?

– Tyvärr finns det brister i Sveriges arbete med barnrätt och det finns stora skillnader i hur barn har det. Det är inte heller alla barn som får det stöd de behöver, har någon att prata med eller har en trygg plats att vara på efter skolan. Bris ger det stödet vilket jag tycker är fantastiskt. Inom Bris kan barn få någon att prata med, göra roliga aktiviteter på sin fritid och extra stöd när det behövs. Att kunna ge barn den här typen av stöd är otroligt viktigt och gör skillnad.

Vad vill du säga till andra som funderar på att gå med?

– Bli medlem! Det är en bra möjlighet att påverka och se till att barnkonventionen följs. Som medlem i Bris får du kunskap och inspiration. Barn är en lika stor del av samhället som vuxna och för att säkerställa att de har det bra måste vi jobba tillsammans. Då är varje person som bidrar viktig.

”Det kändes som en självklarhet att gå med, jag tyckte att det var ett bra sätt att få chans att påverka mer.”

PÅVERKA

BRIS GÖR BARNS RÖSTER HÖRDA GENOM ATT PÅVERKA BESLUTSFATTARE SÅ ATT BARNS RÄTTIGHETER STÄRKS OCH PRIORITERAS.

Alla barn har rätt att få sina röster hörda. En av Bris viktigaste uppgifter är att lyssna på varje barn och förmedla barns åsikter till politiker och beslutsfattare, så att de får effekt för beslut som rör barns liv. Detta har blivit extra viktigt under pandemin, då Bris i en mängd olika instanser lyft fram hur barn påverkas av restriktionerna, och vad de berättar om i samtal med Bris.

Vi jobbar ständigt intensivt med att sprida kunskap och väcka opinion och engagemang kring barnrättsfrågor, både hos vuxna och barn. Målet är att förändra strukturer och beteenden som påverkar barns situation i samhället, nu och i framtiden.

Att regeringen fattade det historiska beslutet att göra barnkonventionen till lag är ett exempel på vårt mångåriga påverkansarbete. Lagen började gälla den 1 januari 2020. Under året har vi också arbetat tillsammans med regeringen i utredningen för en sammanhållen och god nära vård för barn och unga. Bris har sedan länge uppmärksammat och påtalat behovet av en reformerad, sammanhållen vårdkedja för barn och unga, för att de ska kunna få ett lättillgängligt och effektivt stöd utifrån sina individuella behov. Att minska den psykiska ohälsan hos barn och unga är en prioriterad fråga. Medan självmorden minskar i samhället i stort finns det grupper av unga där de ökar. Många unga har ångest eller känner sig deprimerade.

Bris bidrar med kunskap till allmänheten och till professionella, för att barns rättigheter bättre ska mötas och tillgodoses. Vi deltar i referensgrupper och bidrar med expertis i många olika sammanhang. Genom att göra barns röster hörda, samt bidra med analys och åtgärdsförslag, arbetar Bris för att stärka barnets rättigheter på alla samhällets arenor.

Metod för barns inflytande

Barns delaktighet och inflytande i frågor som rör dem är en förutsättning för att leva upp till barnkonventionen. Bris har tagit fram metoden Expertgrupp barn, och i början av året släpptes Bris metodhandbok för alla som vill arbeta med barns inflytande på ett barnrättssäkert sätt. Bris har under året samarbetat med den statliga utredningen ”En sammanhållen god och nära vård för barn och unga” för att säkra barns och ungas inflytande i utredningen.

37%

Bris synlighet i media ökade med 37 procent under pandemiåret 2020.

#forabetterday

I december 2020 startade Sveriges största insamling av ungas idéer, tankar, erfarenheter och förslag om vad som måste göras för att minska den psykiska ohälsan. Stiftelsen Tim Bergling Foundation är initiativtagare och har genomfört satsningen tillsammans med Bris och organisationerna Mind och Suicide Zero. Barn och unga uppmuntras att berätta om sina upplevelser och vad de anser måste förändras för att inget barn ska behöva ha en klump i magen, brottas med jobbiga tankar eller känna sig ensam. Svaren kommer att föras vidare till Sveriges regering och följas upp.

Syftet med satsningen är att främja barns och ungas psykiska hälsa, så att ingen någonsin ska känna att självmord är enda utvägen. Tim Bergling Foundation grundades av familjen efter Tim ”Avicii” Berglings bortgång 2018. Stiftelsen har också varit med och finansierat öppnandet av Bris dygnet runt-stöd i telefon och chatt.
(Läs mer om det i intervjun med Klas Bergling på sida 48.)

Det som inte fick hända

1971 grundades Bris efter ett mycket uppmärksammat fall då en treårig flicka misshandlades till döds av sin styvfar. I början av 2020 hände det som inte fick hända igen. Treåriga Esmeralda hittades död i sin mammas lägenhet, dit hon flyttats efter att ha bott i familjehem sedan födseln.

Bris är generellt mycket restriktiva med att kommentera enskilda fall men här såg vi sådana tydliga strukturella brister som skyndsamt behöver åtgärdas.

I DN Debatt presenterades Bris krav på förändringar i LVU och sakkunskap om barn i rättsväsendet. Bris hade möten med såväl Socialdepartmentet som Justitiedepartementet och fortsätter att aktivt driva frågan om stärkt skydd för långvarigt placerade barn.

Sveriges barnrättsarbete granskas av FN

Vart femte år granskar FN:s Barnrättskommitté hur Sverige lever upp till barnkonventionen. Kommittén ger rekommendationer om hur Sverige kan stärka sitt arbete för barns rättigheter. Under 2020 har Bris tillsammans med flera andra barnrättsorganisationer formulerat vilka frågor barnrätts-Sverige tycker att det är allra viktigast att regeringen svarar på. Den listan skickades till barnrättskommittén som valde ut ett antal frågor som regeringen nu under 2021 får formulera sina svar på.

Bris deltar i arbetet med civilsamhällets skuggrapport. Vilka rekommendationer som FN:s barnrättskommitté slutligen landar i kan ha stor betydelse för Sveriges barnrättspolitik de kommande åren och det är viktigt att ge inspel hela vägen i processen.

”MIN TUR ATT BERÄTTA”

Drygt 6000 barn befinner sig varje år på ett skyddat boende med sin ena förälder, på flykt undan det livsfarliga våldet. Hur påverkas barnets liv av våldet och av att tvingas bryta upp från sin vardag? I rapporten ”Min tur att berätta” lyfts barns egna röster och erfarenheter.

Varje barn har rätt att skyddas från våld. Barn som utsatts för våld har rätt till stöd och behandling anpassad efter individuella behov och förutsättningar. I ett samarbetsprojekt arbetar Bris tillsammans med Sveriges Stadsmissioner för att utveckla skyddade boenden med barnrättsperspektiv.

I rapporten ”Min tur att berätta” delar 20 barn med sig av sina erfarenheter av att bo på ett skyddat boende. Intervjuerna i rapporten har genomförts av Malin Rekke, en erfaren barnpsykolog på Bris, med syfte att ta reda på vad som är viktigt att tänka på för att ett skyddat boende ska vara bra för barn.

– Jag mötte barn i åldrarna 3-16 år. Samtliga berättade att de inte hade fått något stöd eller tillräcklig information och att vuxna inte har lyssnat på dem. Barnen har pratat med vuxna, men upplevde att de vuxna inte lyssnat och inte heller ställt frågor eller visat intresse för barnets egna upplevelser av våldet och vad hen varit med om. Detta var genomgående, och är väldigt anmärkningsvärt med tanke på att detta handlar om barn som är kända för socialtjänsten och för de skyddade boenden där de bor, säger Malin Rekke.

Många av barnen visste inte var de bott och vilka de träffat, eller vad som kommer att hända framåt. De hade mängder av frågor om när de skulle få gå tillbaka till skolan, få träffa sina kompisar eller se sina husdjur igen.

– Bland många av tonåringarna var det tydligt att de inte heller hade fått stöd eller information om hur man kan må när man blivit traumatiserad, exempelvis av våld i hemmet. De trodde att det var något fel på dem själva och hade inte kopplat ihop sitt mående med vad de varit med om.

I vissa samtal kom det fram att barnen själva hade utsatts för våld eller sexuella övergrepp, vilket inte hade uppmärksammats eller dokumenterats.

– Det mest slående var att barnen var så angelägna om att få berätta, och ändå har ingen lyssnat på dem eller möjliggjort det. Jag upplever att de blivit direkt försummade, säger Malin Rekke.

20 barns berättelser kan inte generaliseras till att gälla alla barn som lever på skyddade boenden. Men de ger en väldigt viktig fingervisning om vad vuxna behöver tänka på i mötet med barn som upplevt våld hemma.

Barnkonventionen är svensk lag, och för att den ska får fullt genomslag krävs aktiv handling, där exempelvis efterlevnad av varje barns rätt till information och delaktighet i alla processer och beslut som rör barnet stärks. Det kräver också att politiker och andra beslutsfattare prioriterar och tillför resurser för att barnrättssäkra de processer och miljöer där barn idag redan befinner sig.

Det barnen berättat för Bris i arbetet med rapporten har förts fram till politiker. Under hösten 2020 träffade Bris och Sveriges Stadsmissioner bland andra Åsa Lindhagen, dåvarande minister med ansvar för barns rättigheter, och socialutskottet i riksdagen för att berätta vad barnen lyft fram som viktigt.

– Det fanns ett stort intresse, vilket är positivt. Men vi såg också att det saknas kunskap.

Regeringen tillsatte 2016 en utredning om ett stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112). Flera lagförslag bereds nu i syfte att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare.

– Nu behöver regeringen agera skyndsamt. Förhoppningsvis kan rapporten Min tur att berätta och det som de 20 barnen lyfter fram sätta frågan ännu tydligare på agendan.

Hållbara liv – Bris årsrapport för 2019

Många barn oroar sig för hur det egna livet ska utveckla sig i framtiden. Den oron kan ses som en reaktion på ett samhälle som inte förmått skapa goda framtidsförutsättningar. Ett hållbart samhälle för barn är ett samhälle som möjliggör ett tryggt liv där varje barn kan utvecklas som människa.

I **många avseenden** är Sverige ett bra land att växa upp och vara barn i. Men inte för alla barn, och inte överallt. För att skapa en hållbar livssituation för barn behövs reformer inom flera olika områden, och i Bris rapport ”Hållbara liv” ges förslag för förändring. Utifrån barns samtal till Bris, och forskning kring barns livssituation, analyserar Bris hur samhället påverkar barn.

Psykisk ohälsa är det vanligaste ämnet när barn söker stöd hos Bris. Under de senaste åren har barns samtal till Bris om självmord nästintill fördubblats. Förskrivningen av psykofarmaka eskalerar och alltfler barn uppvisar sömnsvårigheter. Återkommande i barns samtal till Bris är hur barnet förväntas prestera på livets alla områden; i skolan, socialt, utseendemässigt och idrottsligt. För en del barn krävs akut stöd här och nu, men i många fall handlar den psykiska ohälsan om symptom på en ohållbar livssituation.

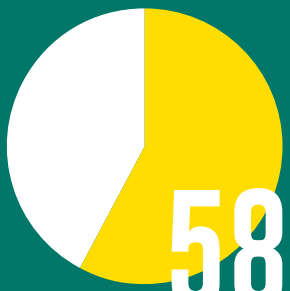
Vuxna har ansvar att skapa förutsättningar för hållbara uppväxtvillkor för varje barn. På pappret har barnets rättigheter aldrig varit starkare.

Barnkonventionen är svensk lag och det är nu som Sveriges arbete med att leva upp till barnets mänskliga rättigheter sätts på prov.

7 av 10

Sju av tio barn säger att de känner sig piggare och/eller mår bättre om de rör på sig.

58%

tycker att vuxna borde göra mer för att få fler barn i rörelse.

”DE SÄGER ATT VI INTE RÖR PÅ OSS”

Världshälsoorganisationen, WHO, rekommenderar att barn ska vara fysiskt aktiva minst en timme om dagen. Kopplingen mellan psykisk hälsa, välbefinnande och fysisk aktivitet har belysts i många vetenskapliga artiklar och rapporter. Men idag är det många barn som inte når upp till denna rekommendation.

Bris rapport ”De säger att vi inte rör på oss” belyser områden där fysisk aktivitet idag begränsas för barn, exempelvis på fritiden, i skolan inom idrottsaktiviteter och utifrån boendemiljö. Vi vet att barn är mest fysiskt aktiva när de är utomhus, både i förskolan och i skolan och 2018 gjordes för första gången en nationell kartläggning av barnens dagliga utemiljö. Den visade att skolgårdarna krymper och att barn har allt mindre ytor att röra sig på utomhus. Att komma tillrätta med barns möjligheter att röra på sig handlar inte bara om barnets rätt till sin hälsa, utan också om hållbarhet för hela samhället.

Rapporten, som tagits fram med stöd av Astrazeneca, tar avstamp i tre faktorer för att främja fysisk aktivitet; att barn har möjlighet att röra sig på ett fritt, rättighetsbaserat och jämlikt sätt. Rapporten utgår från barns egna röster om vad de anser är viktigt för att de ska få förutsättningar att röra på sig mer, samt från aktuell forskning och rapporter inom området.

> ”I min nya skola där jag ska börja får man mest vara inne för de har inte så stor skolgård.”

Att främja fysisk aktivitet för barn och unga är en central folkhälsofråga. Enligt barnkonventionen har barn rätt till bästa möjliga uppnåeliga hälsa och centralt för barns hälsa är förutsättningar för rörelse. Vinsterna är många, såväl för den enskilde som för samhället i stort. En central framtidsfråga blir därmed vad samhället behöver göra för att främja och skapa goda förutsättningar för barns och ungas fysiska aktivitet.

RAPPORTER

**Bris rapporter bygger på barns egna röster, Bris kunskap om barns livssituation och på aktuell forskning och omvärldsanalys. Bris samarbetar alltid med forskare inom den aktuella rapportens område.
I den långsiktiga planen för 2017-2021 är tre viktiga fokusområden psykisk ohälsa bland barn och unga, stöd till barn och unga som flytt och barns rätt att slippa våld och övergrepp. Bris har släppt totalt tio rapporter under perioden. Du hittar alla rapporter på bris.se.**

Barns psykiska ohälsa

- det är dags att bryta trenden

Den psykiska ohälsan bland barn och unga har ökat från 1980 och fram till idag. Rapportens övergripande slutsats, från genomgången av forskning och barns samtal till Bris, är att samhället misslyckats att före- bygga barn och ungas psykiska ohälsa. En tydlig slutsats är även att samhället i flera avseenden brister i att tillgodose barnets rätt till stöd för sitt mående.

Sexuella övergrepp inom idrotten

- om barnets rätt till en trygg idrott

I denna rapport pekar Bris på vikten av att på riktigt implementera och levandegöra ett barnrättsperspektiv inom idrotten för att säkra en trygg idrott för varje barn. Idag finns brister både i idrottens förebyggande arbete mot övergrepp, och i hur man agerar när övergrepp skett.

Barn som flytt

- en riskgrupp för psykisk ohälsa

Varje barn i Sverige har enligt barnkonventionen rätt till bästa uppnåeliga hälsa. Forskning visar att psykisk ohälsa är vanligt förekommande bland barn som flytt. Rapportens övergripande slutsats är att Sverige brister i sitt åtagande att ge stöd till asylsökande och nyanlända barn och måste göra mer för att stärka den psykiska hälsan hos barn som flytt till Sverige.

Skola. Vård. Omsorg.

Och den psykiska ohälsan

Denna rapport visar att barns livsvillkor behöver förändras för att bryta trenden med den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga i Sverige. Det handlar om att utforma en skola som främjar psykisk hälsa, att skapa förutsättningar för en omsorg som sluter upp och ger tidiga insatser för barn där behoven är stora, och en vård som sätter in rätt insatser i rätt tid när barn mår dåligt.

Skolans roll för barn som flytt

- platsen för inkludering, hälsa och lärande

Det är avgörande, både för det enskilda barnet och för samhället i stort, att barn som flytt till Sverige får en god start i sitt nya land. Denna rapport ger kunskap om hur skolan kan vara platsen där nyanlända elever kan få förutsättningar att må bra, inkluderas och utveckla kunskap.

Hur har barn det?

Barns livssituation och samhällets ansvar

- Om barns livssituation - trender, utmaningar och möjligheter. Rapporten bygger på 77 500 kontakter från barn och unga till Bris under de senaste tre åren, samt aktuell forskning. I rapporten tar vi upp de 10 vanligaste ämnena som barn och unga söker stöd för och föreslår insatser för att samhällets stöd ska bli bättre. Den är ett vittnesmål om om hur det är att vara barn i Sverige idag.

Bra från början

Förskolans roll för barn som flytt

Bris rapport ”Bra från början” är en sammanställning av forskning och röster från barn, föräldrar och professionella som ger en aktuell bild av vad tillgång till förskola i ett nytt land betyder för barns hälsa och lärande. Den viktigaste slutsatsen i rapporten är att förutsättningarna för svensk förskola skiljer sig alldeles för mycket i olika delar av landet, mellan olika kommuner och mellan områden och stadsdelar inom kommuner.

INSAMLING

FÖR ATT KUNNA ERBJUDA BARN STÖD OCH PÅVERKA BESLUTSFATTARE ÄR BRIS BEROENDE AV EKONOMISKT STÖD.

Hur mycket stöd till barn Bris kan erbjuda, och hur hårt vi kan driva barnrättsfrågor, står i direkt relation till det ekonomiska stöd vi får. Vår verksamhet bygger till största delen på intäkter från företag, privatpersoner, fonder och stiftelser. På grund av vår roll som väletablerad organisation tror många att vi är en statlig myndighet, men endast en sjättedel av vår finansiering kommer från staten.

En stor del av insamlingsarbetet handlar om att berätta om allt vi gör för att få människor att förstå att vi behöver pengar för att kunna bibehålla vår bredd i stödet till barn och unga – alltifrån onlinestöd via telefon, chatt och mejl till gruppstöd och telefonstöd till vuxna. Även påverkansarbetet, allt vi gör för att påverka politikerna som fattar beslut, kostar pengar. Genom att skapa engagemang kan vi få in resurser att utveckla verksamheten med. Vi söker därför alltid efter nya givare och samarbetspartners som vill ta socialt ansvar och som delar Bris värderingar.

Företag har en kärnroll i att skapa hållbar social samhällsnytta. Bris genererar samhällsnytta på riktigt. Genom strategiska samarbeten med Bris bidrar näringslivet med att skapa nyttoeffekter som gynnar barn, inte bara på kort sikt utan även på lång sikt, vilket i sin tur ökar kundlojaliteten och bidrar till ökad intern stolthet. Det vinner alla på.

Under pandemiåret 2020 har många, både företag och privatpersoner, fått upp ögonen för Bris arbete och samhällsbärande funktion. Många barn som lever i utsatta situationer har fått det ännu svårare under pandemin. Därför är vi extra tacksamma för stödet, som varit rekordstort i år och som behövs mer än någonsin. 2020 var Bris totala intäkter för första gången över 100 miljoner kronor.

Circle K samlade in rekordbelopp till Bris

Genom sina kampanjer Bris-tvätten, Bris-kaffet och Bris-panten har Circle K samlat in hela 4 594 410 kronor till Bris under 2020.

– Vi på Circle K är mycket stolta och glada över att kunna bidra till Bris viktiga arbete. Jag vill passa på att rikta ett varmt tack till alla våra kunder som besökt våra stationer under året, det är de som har gjort detta möjligt, säger Maria Philipson, marknads- och kommunikationschef på Circle K.

Under kampanjperioden sålde Circle K bland annat 107 086 Bristvättar, vilket är nytt rekord. Det genererade 2 677 150 kronor, vilket gör att det tidigare rekordet från 2016 slogs.

Coops mjölk för Bris

Matvarukedjan Coop har inlett ett långsiktigt samarbete med Bris för att vara med och bidra till Bris dygnet runt-öppna stöd för barn och unga. Bris garanteras genom samarbetet en intäkt på minst 1,5 miljoner kronor, och projektet finansieras i huvudsak genom försäljning av Coops egen mjölk.

Stor ökning för Swishgåvor

Givandet via Swish ökar rejält både för Bris och för branschen i stort. Nästan nio av tio privatpersoner som gav en gåva till Bris på bris.se under november och december betalade med Swish. Under andra halvåretstår Swishbidragen för 42 procent av gåvorna från privatpersoner.

Bris rekryterade

2054

nya månadsgivare under 2020.

Redan tidigt under året hade Bris många olika aktiviteter igång för att rekrytera nya månadsgivare. De innefattade såväl dörr-till-dörr-kampanjande som digital annonsering och ett arbete för att locka nya givare till att registrera sig som månadsgivare. När pandemin bröt ut blev det extra tydligt för allmänheten att Bris fyller en samhällsviktig funktion, vilket gjorde att vi snabbt såg ett väldigt bra resultat. Vi hade också möjlighet att bearbeta fler givare än vad som låg i planen från början, eftersom vi fick en positiv respons och allmänheten visade stor vilja att vara med och stötta, säger Helene Tibblin, Bris insamlingschef.

Årsmålet för antalet nya månadsgivare slogs med 16 procent, och budgetsiffran med 27 procent.

”BRIS GÖR ETT OERHÖRT VIKTIGT ARBETE”

Telia är en av Bris nyaste partners och inledde sitt sponsorskap under 2020, i samband med covid-19-pandemin. Anna Augustson är hållbarhetschef på Telia Sverige.

Varför väljer ni att samarbeta med Bris?

– Telia har i flera år stöttat och arbetat nära flera barnrättsorganisationer som arbetar med att stärka barns rättigheter. Företaget stödjer Barnrättsprinciperna för företag som arbetats fram av UN Global Compact, Unicef och Rädda Barnen. En av principerna handlar om att stödja samhälls- och regeringsinsatser för att skydda och tillgodose barns rättigheter. Bris gör ett oerhört viktigt och fantastiskt arbete med avseende på detta. Vi vill bidra till att säkerställa alla barns tillgång till professionellt samtalsstöd som behövs i kristider, när vuxenvärlden brister och inte lyckas erbjuda den trygghet och omsorg som barn har rätt till. Dessutom ligger Bris verksamhet nära vår egen kärnverksamhet, nämligen att tillhandahålla kommunikationslösningar. Så det känns naturligt och logiskt för oss att stötta Bris.

Hur ser sponsorskapet ut?

– Vi stöttar upp med resurser till Bris kommunikationslösningar. Telia donerar tre miljoner kronor över tre år, så att ännu fler barn kan komma i kontakt med och få hjälp av Bris. Donationen möjliggör för Bris kan genomföra en uppgradering av sin kommunikationslösning och bidrar därmed till att alla barn som kontaktar Bris kan göra det gratis och anonymt. Vi har en viktig roll i Bris arbete som vi är väldigt stolta över att få ha.

Hur vill ni utveckla samarbetet framåt?

– Under det kommande året hoppas vi kunna sprida information och kunskap om Bris till våra kunder och deras barn.

Vad vill du förmedla till andra företag som funderar på att öka sitt samhällsengagemang?

– Använd både hjärna och hjärta vid utvärdering av möjliga samhällsengagemang. Välj något som ligger nära kärnverksamheten och företagets värderingar. Då engageras både anställda och kunder vilket ger mer spridning och ökat värde för alla parter.

”Under det kommande året hoppas vi kunna sprida information och kunskap om Bris till våra kunder och deras barn.”

BRIS ÅRSREDOVISNING 2020

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Organisationsnummer 802013-3420
Styrelsen och generalsekreteraren för Bris - Barnens rätt i samhället avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Bris vision är att varje barn känner till sina rättigheter och lever i ett samhälle där rättigheterna tillgodoses.

Vårt syfte

Barnens rätt i samhället (Bris) är en barnrättsorganisation som syftar till att stärka barnets rättigheter genom att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. Bris främsta målgrupp är barn och unga under 18 år. Utgångspunkten för Bris arbete är att stå upp för varje barns mänskliga rättigheter. Bris ska vara tillgängligt för varje barn som uttrycker ett behov av hjälp och särskilt bistå barn och unga i utsatta situationer.

Bris är en ideell medlemsorganisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. All verksamhet utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) och barnsynen i denna.

Vår verksamhet och verksamhetsidé

Sedan 1971 har Bris varje dag kämpat för att barnets rättigheter ska efterlevas i samhället. Det första målet var att införa ett förbud mot barnaga i Sverige, vilket blev verklighet 1979. Sedan dess har Bris outtröttligt arbetat för att ge stöd till barn och unga, mobilisera människor, organisationer och företag, samt påverkat politiker och beslutsfattare att stå upp för barnets rättigheter.

Bris erbjuder stöd till barn under 18 år, varje dag året runt utifrån barnets behov, i den nationella stödlinjen 116 111 (chatt, mejl och telefon). Bris arbetar också med ett direkt riktat stöd till barn i särskilt utsatta situationer, exempelvis barn som bor i familjehem, barn som drabbats av självmord i familjen och barn som har föräldrar som dricker för mycket eller lider av psykisk ohälsa. Vi stödjer viktiga vuxna runt barn genom Bris vuxentelefon, föräldraskapsprogram, samt genom föreläsningar och material om vad du som vuxen kan göra för att vara ett stöd för barn.

För att stärka barnets rättigheter krävs att civilsamhället, kommuner och myndigheter arbetar tillsammans. Hösten 2016 startade Bris nätverk, en mötesplats där professionella vuxna runt barn utbyter erfarenheter och tar del av ny forskning och kunskap. Nätverket samlar nu 5 845 medlemmar. Under 2020 och coronapandemin har Bris också stärkt samarbetet med flera viktiga myndigheter som Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Barnombudsmannen och andra.

Bris bedriver förändring och gör barndomen och samhället bättre för alla. Bris påverkansarbete handlar om att stärka barnets rättigheter juridiskt och i praktiken. Vi lyfter barns röster till politiker och beslutsfattare. Det vanligaste samtalet till Bris handlar om psykisk ohälsa, alltifrån oro och nedstämdhet till tankar om att inte vilja leva längre. Att bryta trenden med den ökande psykiska ohälsan är därför en av Bris viktigaste påverkansfrågor.

Bris är en medlemsorganisation. Antalet medlemmar är nu 6 512. Kongressen är Bris högsta beslutande organ som bland annat fattar beslut om Bris långsiktiga plan och utser styrelse. Bris verksamhet möjliggörs genom medlemskap och gåvor och bidrag från privatpersoner, företag och andra organisationer, samt av bidrag från stat, kommun och landsting. 2020 var det sista året i arbetet med Bris långsiktiga plan ”Tio steg mot ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses”. En ny strategisk plan kommer antas av kongressen i maj 2021.

Genom att arbeta för en förbättrad hälsa för barn och unga bidrar Bris också till FN:s mål om en hållbar och fredlig utveckling, Agenda 2030.

116 111 & CHI

116 111 är den nationella stödlinjen i Sverige för barn och unga.

Numret ”116 111” är ett internationellt stödnummer inom Europa för barn som behöver stöd och skydd. Numret går till en organisation i varje land som har resurser och kunskap att hjälpa barn. Numret ska vara gratis och barnet ska kunna få vara anonymt om hen vill. Bris är Sveriges officiella 116 111-linje.

Bris är medlem i CHI (Child Helpline International), som är ett globalt nätverk med stödlinjer över hela världen som omfattar 168 hjälplinjer för barn i 139 länder. Tillsammans tar nätverkets hjälplinjer emot över 20 miljoner samtal från barn och unga som är i behov av vård och skydd varje år. Bris var med och startade nätverket 2003 och är den enda svenska barnrättsorganisationen med medlemskap i CHI.

MÅL- OCH ÄNDAMÅLSUPPFYLLELSE

Bris arbetar för att skapa ett hållbart och bättre samhälle genom att *stödja* barn, *mobilisera* samhället och *påverka* beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. Det är Bris tre ben som syftar till att stärka barnets mänskliga rättigheter.

Stödja – så skapar det ett bättre samhälle

Bris har aldrig stöttat fler barn än under 2020. Antalet samtal har ökat under flera år, men aldrig varit så stort som i år. Under 2020 hade Bris 31 497 kurativa kontakter med barn och unga, en ökning på 16 procent jämfört med året innan (27 143, 2019). En anledning var att Bris under året utökade öppettiderna i stödlinjen och anställde fler kuratorer för att kunna ta emot fler samtal. Trycket på Bris är alltid högt. Den pågående coronapandemin har gjort att det är ännu högre. I samband med att pandemin blev känd under april och maj ökade samtalen till Bris med 20 procent. Under sommarlovet tog Bris emot hela 37 procent fler samtal med barn jämfört med förra sommarlovet. Ovanligt många samtal, ett av fem, under sommaren handlade om nedstämdhet (jämfört med ett av tio samtal förra sommaren).

Alla samtal till Bris besvaras av utbildade kuratorer som lyssnar, stöttar och stärker barnet, och hjälper barnet vidare när det behövs. Barnet är alltid anonymt om hen vill. Samtal till 116 111 är gratis och syns inte på telefonräkningen.

Samtalen syftar till att ge barnet möjlighet att hantera och förstå sin situation. Ett annat syfte är att ge barnet en positiv erfarenhet av att söka stöd hos en vuxen, vilket ofta saknas. När barnet befinner sig i en utsatt situation kan Bris kuratorer hjälpa vidare till andra stödfunktioner i samhället. Under 2020 har Bris hänvisat barn till vidare hjälp i en fjärdedel av de kurativa kontakterna. I några av samtalen får Bris kuratorer uppdrag av barnet att företräda barnet i kontakt med olika myndigheter (oftast socialtjänsten). På detta sätt kan ett samtal till Bris vara början på en långsiktig förändring av ett barns livssituation.

Bris har också ett riktat gruppstöd till barn som befinner sig i en särskild utsatthet. I gruppstödet får barn träffa andra barn i liknande situationer, lyssna och dela egna tankar och erfarenhet. En viktig del är att varje barn som deltar ska se att hen inte är ensam. Allt gruppstöd på Bris leds av professionella gruppledare och bygger på beprövade metoder.

Trygga vuxna är det viktigaste skyddsnätet för barn som har det svårt. Bris vuxentelefon – om barn, finns för att ge råd och stötta vuxna i barns närhet. Under 2020 besvarades nästan tre tusen samtal. I Bris digitala kanaler finns även information och råd till vuxna. Bris har också föräldraskapsprogram riktade till vuxna.

Ett samtal gör skillnad

Varje samtal gör skillnad för det enskilda barnet. Bris kuratorer använder samtalsmetodik som bygger på forskning och beprövad erfarenhet. Syftet med samtalen är hjälpa barnet att kunna förstå och hantera sin situation, samt att informera om barnets rättigheter. Samtalen syftar till att öka barnets känsla för sitt sammanhang (KASAM) genom att bidra till begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. Den yttersta konsekvensen av psykisk ohälsa är självmord. Internationella studier har visat att krislinjer som Bris 116 111 och det gruppstöd Bris bedriver reducerar risken för självmord.

Bris gruppstöd för barn i utsatta situationer innebär att barnet får möjlighet att dela och ta emot stöd från andra barn med liknande erfarenheter under trygga omständigheter. Fokus i arbetet är att barnen som deltar ska få ökad kunskap och förståelse för sin livssituation samt verktyg för att hantera sitt liv på kort och lång sikt. Det är ett sätt att långsiktigt tillgodose varje barns rätt till psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa över tid.

Varje barn har rätt till en vuxen som ser, förstår och agerar för barnets bästa. Bris arbetar därför för att vuxna runt barn får kunskap om angelägna frågor för att kunna agera för barnets bästa. Vi föreläser för vuxna i miljöer där barn vistas, som lärare, skolkuratorer, socialsekreterare och andra professionella i hur man kan samtala med barn och unga. Under 2020 har Bris tillsammans med Stockholm stad och Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram programmet Föräldraskap i Sverige och utbildar nu gruppledare i verksamheter som möter nyanlända och utrikesfödda föräldrar.

Mobilisera – så förändrar det samhället

Bris har ett unikt högt förtroende bland både barn och vuxna. Drygt 9 av 10 känner till Bris. Den nationella stödlinjen 116 111 är känd och de flesta vet också att Bris är en ideell organisation (6 av 10).

Bris är en växande medlemsrörelse och hade 6512 medlemmar (31 december 2020). Bris medlemmar delar våra värderingar och står upp för barnets rättigheter i sin vardag. Som medlem kan du också få förtroendeuppdrag

[1] "Samtal med barn och ungdomar", Iwarsson Gothia förlag 2007. "Samtal i skolan", Iwarsson Gothia förlag 2014, "Du behövs som vuxen" Iwarsson Gothia förlag 2016.

och vara volontär. Bris volontärer har under året fokuserat en stor del av sitt arbete på att berätta om Bris och om barns rättigheter för barn och vuxna. Tillsammans arbetar vi för ett mer hållbart samhälle för barn.

Bris är också en rörelse som samlar andra organisationer, professionella och allmänhet i arbetet med att stå upp för barnets rättigheter. *Bris nätverk* är en samlingsplats för professionella om barnets rättigheter som idag samlar 5 845 personer. Under året har nätverket haft elva nätverksträffar, varav en träff skedde fysiskt och tio digitalt. En långsiktig målsättning är att genom nätverket sprida kunskap om barnrätt och vuxnas handlingsberedskap när ett barn far illa eller på annat sätt behöver stöd.

Påverka – så stärker det barnets rättigheter

1971 föddes Bris i revolt och protest mot barnaga. Tack vare att en grupp människor slöt upp bakom kampen för barnets rättigheter, blev Sverige först i världen med ett förbud åtta år senare. Vi är lika outtröttliga, nu som då. Vi arbetar varje dag för ett hållbart samhälle genom att förmedla barns röster till politiker och andra beslutsfattare som har möjlighet att förbättra barns livsvillkor.

En milstolpe 2020 är att barnkonventionen blev svensk lag. Bris är en av flera barnrättsorganisationer som drivit detta under flera år. Att barnkonventionen nu är inkorporerad i den nationella lagstiftningen innebär att den juridiska statusen för barnkonventionen stärks. Bris förhoppning är också att kunskapen om barnets mänskliga rättigheter kommer att öka i och med den nya lagen.

Under året släppte Bris tre rapporter som bygger på barns röster och aktuell forskning, bland annat *Min tur att berätta* om situationen för barn som bor på skyddade boenden med sin ena förälder efter att ha upplevt våld i hemmet. Omkring 6000 barn befinner sig varje år på skyddade boenden. Bris släppte också rapporten *De säger att vi inte rör på oss* om kopplingen mellan barns psykiska hälsa och rörelse. Trots att det är väl känt att fysisk aktivitet är en förutsättning för barns hälsa, så begränsas idag barns möjligheter till rörelse. Samtidigt som barn själva uppger att de vill röra på sig mer än de gör idag.

Under 2020 var Bris mer synligt i den politiska debatten än någonsin tidigare. Bris omnämndes också 4 562 gånger i media (3 336, 2019). Genom att vara en stark röst och genom långsiktigt påverkansarbete säkerställer vi barnets rättigheter i praktiken.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

2020 har präglats av den pågående coronapandemin. Vi ser konsekvenserna av pandemin tydligt i samtalen till Bris. Under våren fick vi en del samtal om själva viruset, men för de allra flesta barn är det framförallt följderna av pandemin som samtalen handlar om. Vi ser exempelvis en stor ökning av samtal kring nedstämdhet, samtal om familjekonflikter när fler arbetar hemma och en ökad press att klara skolan när undervisningen sker på distans. Ett mönster i samtalen är att pandemin slår hårdast mot grupper av barn som redan innan befann sig i utsatthet.

Bris har också satsat stort på att sprida information i digitala kanaler om den nationella stödlinjen till vuxna och barn, som inlett samarbeten med flera myndigheter då stödlinjen 116 111 fått en allt viktigare samhällsbärande funktion.

Under året har Bris vid två tillfällen utökat öppettiderna i 116 111, samt resursförstärkt med flera nya kuratorer.

Bris verksamhetsutveckling drivs i stor utsträckning i projektform. Under hösten 2019 beviljade Allmänna arvsfonden 11,8 mkr för projektet *Trygg på natten* som syftar till att metodutveckla och öppna upp Bris stödkanaler för barn på natten. Projektet är treårigt. I mars 2021 kommer stödet att vara öppet dygnet runt.

Innovationsmyndigheten Vinnova finansierade 2020 ett projekt om digitala innovationer. I projektet kartlade Bris förutsättningarna för en digital utveckling av Brisbot och stödet online, där vi ställde frågor till barn, kuratorer och utvecklare för att kartlägga var vi skulle kunna göra störst skillnad. En fortsatt digital utveckling är prioriterad under 2021.

Under 2020 har Bris också fortsatt att driva projekt. Postkodlotteriet finansierar ett projekt där Sveriges stadsmissioner och Bris tillsammans ska utveckla skyddade boenden med barnperspektiv. Projektet löper till maj 2021. Erling Perssons stiftelse finansierar projekt Bris mottagningar där Bris utvecklar stödverksamhet med mottagningar lokalt med fokus på barn i särskilt utsatta livssituationer. Stenastiftelsen har beviljat medel för utvecklingen av ”Bris barnrättshubbar” som är samlingsplatser för arbetet med barnets rättigheter regionalt. Den första barnrättshubben är planerad att öppna i Göteborg under hösten 2021.

Som en del i att öka den internationella samverkan har Bris under året genomfört ett projekt tillsammans med organisationen C-SEMA som driver en nationell hjälptelefon för barn i Tanzania. Projektet har finansierats dels med egna insamlade medel, dels med medel från ForumCiv.

Bris har även fått stöd av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten för att stärka stödverksamheten kopplat till coronapandemin.

Företagssamarbeten

Svenska Postkodlotteriet är en av Bris viktiga samarbetspartners. Postkodlotteriet har sedan 2007 gett ett stöd till verksamheten på över 194 miljoner kronor. Bris har också flera samarbeten med företag som stödjer verksamheten, som Circle K, Coop, IKEA, Telia, Trygg Hansa och Volkswagen.

Tack vare projekt, företagssamarbeten, gåvor samt bidrag som Bris har fått under 2020 har Bris kunnat nå fler barn och utbildat viktiga vuxna runt barn. Varje gåva och bidrag är viktiga för det fortsatta arbetet med att stödja, mobilisera och påverka för att stärka barnets rättigheter.

MEDLEMMAR

Allt fler privatpersoner väljer att stödja Bris genom att gå med som medlemmar eller bli månadsgivare. Bris har sedan 2017 ökat sitt medlemsantal och hade 6 512 medlemmar den sista december 2020. Drygt 7 400 (ca 6 400, 2019) personer valde att stödja Bris med en gåva varje månad.

Medlemsavgiften är 360 kronor per år. För barn kan medlemskap tecknas mot en engångsavgift på 100 kronor som gäller till och med det året som barnet fyller 18 år.

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Bris är en barnrättsorganisation vars grundläggande syfte är att stärka barnets rättigheter och förbättra barn och ungas livssituation. Bris verksamhet handlar om social hållbarhet. Bris arbetar för att barnets rättigheter ska tillgodoses, att varje barn ska få må bra och få så bra förutsättningar som möjligt inför vuxenlivet. Vårt bidrag till hållbar utveckling handlar främst om att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. På så sätt skapas ett hållbart samhälle för alla.

Bris hållbarhetsstrategi innehåller tre delar; Bris tar socialt ansvar genom att stärka barnets rättigheter. Bris tar ekonomiskt ansvar genom att varje krona används effektivt för att göra skillnad för barn. Bris tar miljömässigt ansvar genom att ständigt värdera det vi gör utifrån dess klimat- och miljöpåverkan.

Medarbetare

På Bris arbetar cirka 90 personer. De flesta är kvinnor och arbetar på kansliet i Stockholm. Bris har under 2020 varit medlem i IDEA. Från och med den 1 januari 2021 har IDEA gått samman med KFO och bildat arbetsgivarorganisationen Fremia vilken Bris nu är medlem i och tecknar kollektivavtal för samtliga anställda. Bris arbetar aktivt med att skapa en hållbar arbetsmiljö och följer löpande upp arbetsmiljön på individ-, team- och organisationsnivå. Det sker genom dialog med medarbetarna och genom löpande frågor som ställs till organisationen. Bris arbetar även aktivt med att kompetensutveckla våra medarbetare och gör årligen en kompetensutvecklingsplan i samband med vår verksamhetsplanering. Nyckeltal kopplade till personalfrågor analyseras löpande under året.

BRIS STYRANDE ORGAN:

- Kongress
- Styrelse
- Generalsekreterare

BRIS KONTROLLERANDE ORGAN:

- Auktoriserade revisorer
- Granskningsutskott

BRIS STYRELSE

Sedan maj 2019 består Bris styrelse av nedanstående ledamöter:

Ordförande:

Annabella Kraft (tidigare seniorchef och ledarskapsutvecklare Södertälje kommun)

Ledamöter:

Anders Lindmark (Utvecklingssamordnare på Grundskoleförvaltningen i Malmö).
Ann Rask Samuelsson (Jurist), vice ordförande
Carin Grundberg Sandel (Grundare av scouternas Trygga Möten)
Dietmar Mölk (Entreprenör, Universitetsadjunkt Linköpings universitet).
Helén Strömberg (Fil dr och universitetslektor Umeå universitet)
Henrik Saxborn (VD Castellum)
Rosie Linder (Grundare av Peppy Pals)
Sofie Edberg (Koordinator i nationellt nätverk för ledning och styrning av hälso- och sjukvård).
Torbjörn Blomhage (Egenföretagare inom personlig utveckling, stress och krishantering).
Åsa Ekman (Konsult inom barnets rättigheter).

FÖRVALTNING, STYRNING OCH LEDNING

Organisation

Kongressen som hålls vartannat år är Bris högsta beslutande organ. Styrelsen är organisationens verkställande organ mellan kongresserna. Den dagliga verksamheten leds av en generalsekreterare som utses av styrelsen. Sedan den 9 mars 2016 är Magnus Jägerskog Bris generalsekreterare.

Bris är indelat i regioner. Det år som Bris har kongress hålls ett medlemsmöte i varje region. Nästa kongressmöte hålls under 2021. På medlemsmötet väljs bland annat kongressombud som närvarar och har rösträtt på kongressen. På medlemsmötet väljs även representant till Bris nationella valberedning vars uppgift är att föreslå ledamöter till styrelsen samt att föreslå val av revisorer och representant till Bris granskningsutskott (nedan). Varje region har även ett regionråd som vars uppgift är att stötta regionchefen med kunskap om regionen. Representanter till regionrådet väljs också vid medlemsmötet. Totalt finns det drygt 100 förtroendeposter i Bris.

Bris kansli är förlagt till Stockholm och fem regionala kontor, i Göteborg, Malmö, Linköping, Umeå samt Stockholm. Bris och styrelsen har sitt säte i Stockholms kommun.

Granskning

Kongressen utser två revisorer för att granska Bris räkenskaper och förvaltning. Valda revisorer för innevarande kongressperiod är Ulrika Granholm Dahl och Therese Hedberg, auktoriserade revisorer från PwC.

Kongressen utser även representanter till Bris granskningsutskott som har till uppgift att granska att Bris stadgar efterlevs samt att beslut som fattas på kongressen genomförs av styrelsen. Granskningsutskottet består av en representant från varje region.

Giva Sveriges kvalitetskod

Bris är medlem i Giva Sverige (branschförening som arbetar för tryggt givande) och tillämpar dess etiska kvalitetskod där nyckelorden är respekt, öppenhet, trovärdighet och kvalitet. Vartannat år ska en extern revisor granska och intyga att organisationen efterlever koden. Bris följer Giva Sveriges uppdaterade kvalitetskod och Bris auktoriserade revisor har i september 2020 granskat och intygat att Bris efterlever koden. Bris senaste effektrapport finns publicerad på Bris hemsida.

Svensk Insamlingskontroll

Bris plusgiro 901504-1, 900708-9, 900710-5 och 900709-7 kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll vars syfte är att övervaka så att insamlingar från allmänhet sker under betryggande kontroll och att insamlingar inte belastas med oskäliga kostnader samt att goda marknadsföringsmetoder används.

ANVÄNDNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Det övergripande målet i Bris kapitalförvaltningspolicy är att Bris ska placera sina tillgångar på ett etiskt försvarbart sätt med möjlighet till en god avkastning på lång sikt och till en så låg kostnad som möjligt. Bris ska placera sina tillgångar i värdepapper och fonder med låg risk, policyn tillåter endast placeringar i aktiefonder och räntebärande värdepapper. Aktier eller andelar som erhålls genom testamente eller gåva och som inte uppfyller kraven på placering enligt policyn ska avyttras inom tolv månader.

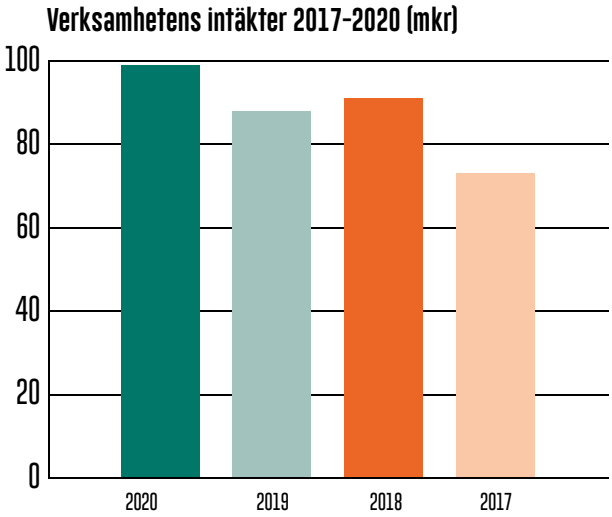
Kapitalförvaltningspolicyn i sin helhet finns publicerad på bris.se.

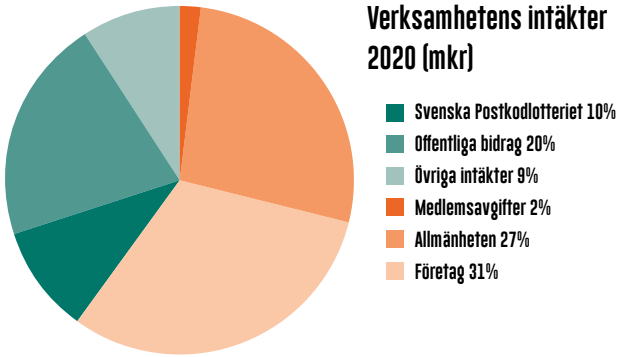
För närvarande hanterar Bris sina placeringar med rådgivning.

Bris riktlinje för eget kapital är att kapitalet ska motsvara minst 6 månaders fasta kostnader och som mest 1 års fasta kostnader.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Årets verksamhetsintäkter uppgår till 98,8 mkr (87,7 mkr, 2019). Ökningen beror främst på ökade gåvor från allmänheten och företag under året.

Insamling från allmänheten är 26,6 mkr (25,3, 2019). Intäktsökningen har skett brett, spontana gåvor och månadsgivandet från privatpersoner har haft en mycket positiv utveckling. Företagsgåvor och företagssamarbeten uppgår till 30,9 mkr (22,0 mkr, 2019). Svenska Postkodlotteriets basstöd är 10,0 mkr år 2020, vilket är en ökning med 1 mkr jämfört med 2019.

Bidrag uppgår till 23,6 mkr (26,6, 2019) och avser främst offentliga bidrag i form av kommunala verksamhetsbidrag, statsbidrag via Socialstyrelsen och bidrag från Folkhälsomyndigheten. Bris har fått extra offentliga bidrag från Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten med anledning av utbrottet av covid-19. Bland dessa bidrag finns även projekt, som till exempel Trygg på Natten som finansieras av Allmänna Arvsfonden.

Ändamålskostnaderna uppgick till 67,0 miljoner kronor vilket är 76 procent (78 procent, 2019) av den totala kostnadsmassan. Det största verksamhetsområdet är Bris stödverksamhet, följt av Kommunikation, Opinion och Påverkan.

Årets administrations- och insamlingskostnader i relation till de totala kostnaderna uppgick till 24 procent (22 procent, 2019).

Årets överskott uppgår till 12,6 mkr. Det budgeterades för ett underskott på -4,3 mkr 2020. Utfallet är bättre tack vare att intressenter har responderat och valt att stödja Bris samhällsfunktion under det första året med pandemin. Bris har också prioriterat kostnader för att säkerställa Bris stödverksamhet och information under året. Överskottet är betydelsefullt utifrån att Bris under 2021 står inför stora utökningar av stödverksamheten för barn.

Förändring av eget kapital

Eget kapital uppgår vid årets slut till 48,6 miljoner kronor (36,1 miljoner kronor, 2019). Målet med det balanserade kapitalet är att det ska motsvara cirka 6 till 12 månaders fasta kostnader. Vid året slut motsvarade det 10,1 månad (8,1 månad, 2019).

Tkr	Balanserat eget kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans 2020	36 059	36 059
Årets resultat	12 559	12 559
Utgående balans 2020	48 618	48 618

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Coronapandemin har på många sätt präglat 2020. Psykisk ohälsa är fortsatt det vanligaste skälet till att barn kontaktar Bris. Under året har samtal om nedstämdhet och ångest varit särskilt många, kopplat till pandemin. Vi ser också att situationen för barn som befinner sig i utsatthet har förvärrats. Ett övergripande mål för Bris åren 2017–2021 är bidra till att trenden med den växande psykiska ohälsan bland barn och unga bryts. Det kommer fortsatt att vara ett viktigt fokus, liksom att fortsätta erbjuda stöd till grupper av barn där stödet från samhället brister.

2020 nådde Bris fler barn än någonsin tidigare. Under året har Bris också påbörjat flera satsningar för att utveckla stödverksamheten. I mars 2021 öppnar Bris 116 111 dygnet runt. Under det kommande året kommer Bris även att etablera de första Bris-mottagningarna för ett individuellt nära stöd utifrån barnets behov. Vi gör också en satsning digitalt för att fortsätta vara relevanta och på sikt kunna nå fler barn.

Året har också inneburit att Bris ytterligare etablerat sig som en viktig samhällsbärande funktion med nära samarbete med flera myndigheter. Det arbetet kommer att fortsätta. I de frågor vi arbetar med har vi synts mer än någon annan barnrättsorganisation. Det är värdefullt för ett fortsatt starkt påverkansarbete, bland annat för att stärka barnets demokratiska rättigheter i samhället.

Bris har också ökat sin insamling under året. Pandemin har inneburit att fler sett till den utsatthet många barn befinner sig i. Bris verksamhet är helt beroende av gåvor från privatpersoner, företag och andra organisationer. Det är tack vare dessa gåvor som Bris kan erbjuda barn och unga stöd varje dag, året runt, och bedriva ett starkt opinions- och påverkansarbete. De finansiella effekterna av covid-19 är svåra att bedöma. De kortsiktiga effekterna har varit positiva. På sikt kan dock pandemin leda till en större finansiell osäkerhet. De myndigheter som bidragit med extrastöd har också varit kortsiktigt med fokus på att klara en tillfällig omställning. Bris ser dock att konsekvenserna för barn kommer att vara långsiktiga – med en ökad oro och utsatthet som följd – och med det ett fortsatt stort behov av ett professionellt tillgängligt stöd.

Fokus i Bris arbete framåt är att arbeta för ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses – och att finnas för alla barn alltid.

Flerårsöversikt

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal medlemmar	6 512	6 100	6 229	5 868	4 865
Antal stödjande kontakter inkl Bris Vuxentelefon	34 345	29 869	29 072	28 415	26 996
Verksamhetens intäkter (tkr)	98 826	87 728	90 944	72 984	62 173
Årets resultat efter fördelning till/från ändamålsbestämda medel (tkr)	12 559	-1 614	11 399	1 820	2 047
Balanserat eget kapital (tkr)	48 618	36 059	37 674	26 275	24 455
Medelantal anställda	73	68	67	60	57

Resultaträkning, tkr

	Not	2020	2019
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		2 109	2 090
Gåvor	3	71 556	58 220
Bidrag	3	23 609	26 613
Nettoomsättning		1 380	805
Övriga intäkter		172	0
Summa verksamhetsintäkter		98 826	87 728
Verksamhetskostnader	4,5		
Ändamålskostnader		-67 025	-69 781
Insamlingskostnader		-15 691	-14 928
Administrationskostnader		-5 014	-5 291
Summa verksamhetskostnader		-87 730	-90 000
Verksamhetsresultat		11 096	-2 271
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	1 551	665
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-88	-8
Summa resultat från finansiella investeringar		1 463	657
Årets resultat		12 559	-1 614

Kassaflödesanalys

	Not	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat		12 559	-1 614
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
- Avskrivningar och nedskrivningar		511	681
- Erhållna värdepapper genom arv		-2 651	-2 116
- Realisationsresultat från kortfristiga värdepapper		-1 148	-497
- Realisationsresultat från värdepapper genom arv		-284	-71
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskapital		8 987	-3 618
Förändringa i verksamhetskapital:			
- Förändring av kortfristiga fordringar		1 096	-860
- Förändringar av kortfristiga skulder		6 696	-1 763
Kassaflöde från den löpande verksamheten		16 779	-6 241
Investeringsverksamheten			
- Förvärv värdepapper		-13 456	-13 843
- Försäljning värdepapper		15 116	12 644
- Försäljning av värdepapper som erhållts genom arv		2 790	2 285
- Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-55	-
- Försäljning av Brf erhållen genom arv		-	1 200
Kassaflöde från investeringsverksamheten		4 395	2 286
Årets kassaflöde		21 174	-3 955
Likvida medel vid årets början		17 314	21 268
Likvida medel vi årets slut		38 487	17 314

Balansräkning, tkr

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter	8	577	1 041
Summa imm anläggningstillgångar		577	1 041
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	109	101
Summa matrl anläggningstillgångar		109	101
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	10	51	51
Summa fin anläggningstillgångar		51	51
Summa anläggningstillgångar		737	1 193
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		26	413
Övriga fordringar	11	232	1 585
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	3 075	2 430
Summa kortfristiga fordringar		3 333	4 428
Kortfristiga placeringar	13	25 288	25 655
Kassa och bank		38 487	17 314
Summa omsättningstillgångar		67 108	47 397
Summa tillgångar		67 845	48 590
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		48 618	36 059
Summa eget kapital		48 618	36 059
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 979	3 120
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	14	7 053	3 473
Övriga skulder		773	762
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	4 421	5 174
Summa kortfristiga skulder		19 227	12 529
Summa eget kapital och skulder		67 845	48 590

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Bris redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3), och Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade mot föregående år.

RESULTATRÄKNINGEN

Verksamhetsintäkter

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

När Bris tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är det en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Bris uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om Bris har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärdet vid gåvotillfället. Erhållna gåvor redovisas netto, det vill säga efter avdrag för de direkta kostnader som kan uppkomma vid försäljning av en tillgång.

Medlemsintäkter avser inbetalning av medlemsavgift från organisationens medlemmar. Avgiften periodiseras inte, utan intäktsförs vid inbetalning. Medlemsavgiften bestäms av kongressen. Intäkter under rubriken ”Nettoomsättning” avser i första hand kurs- och konferensavgifter vid utbildningar som organisationen anordnar, som är en del av ändamålet med verksamheten att sprida kunskap och information.

Verksamhetskostnader

Kostnaderna för verksamheten har delats upp i enlighet med Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning i ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader avser kostnader som har direkt samband med att uppfylla Bris ändamål enligt dess stadgar. Det omfattar kostnader för stödverksamheten, projekt, kommunikation/opinion/påverkan samt kunskapsspridning.

Insamlingskostnader är sådana kostnader vars syfte är att generera externa intäkter i form av insamlade medel och gåvor från privatpersoner och företag.

Administrationskostnader omfattar revision, samt kostnader förknippade med förtroendemannaorganisationen, till exempel kongressen samt central administration och ledning för hela organisationen. Arbete med bidrags- och projektansökningar ingår också i administrationskostnaderna.

Gemensamma kostnader för bland annat data, telefoni och viss administration har fördelats ut på de olika delarna i förhållande till antalet anställda inom respektive verksamhetsområde samt resursutnyttjande.

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

BALANSRÄKNINGEN

Eget kapital

I de fall när givare eller donator bestämt att medel ska användas till särskilda ändamål, eller styrelsen beslutat att medel ska användas på ett särskilt sätt, klassificeras dessa som ändamålsbestämda medel. Dessa redovisas som en del av eget kapital i balansräkningen. När organisationen belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av för ändamålet avsatta medel under eget kapital med motsvarande belopp.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Bidrag som hänför sig till en anskaffning av en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Balanserade utgifter för programvara och hemsida, samt inventarier, skrivs av under fem år. Inköp av datorer kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Kortfristiga innehav i aktier och andelar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet eller marknadsvärdet vid balansdagen. Vid värderingen tillämpas portföljmetoden (kollektiv värdering).

Övrigt

Om inte annat anges är alla belopp angivna i tusentals kronor.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Det finns inga bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i årsredovisningen. Det finns heller ingen osäkerhet i uppskattningarna som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar av värden i balansräkningen under nästa år.

Not 3 Insamlade medel

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Det är svårt att värdera vissa gåvor. Det gäller till exempel annonsutrymme och konsulttjänster. Nedan har vi uppskattat värdet av gåvor som inte redovisats i resultaträkningen.

Gåvor som redovisats i resultaträkningen	2020	2019
Insamlade medel		
Allmänheten	26 617	25 288
Företag*	30 910	22 013
Postkodlotteriet	10 000	9 000
Andra organisationer	1	5
Externa stiftelser och fonder	4 028	1 914
Summa	71 556	58 220
*) Erhållna tjänster från Comviq/Tele2 har redovisats som en intäkt i resultaträkningen till ett värde om totalt 236 tkr (1 634 tkr)		

	2020	2019
Insamlade medel (uppskattade belopp)		
Annonser och byråarvoden	3 610	3 390
Övrigt	570	530
Summa insamlade medel	4 180	3 920

Bidrag som redovisats som intäkt	2020	2019
Insamlade medel		
Familjen Erling Perssons stiftelse	1217	6187
Projektbidrag från Postkodlotteriet	1419	1053
Andra organisationer	87	3564
Summa insamlade medel	2 723	10 804
Offentliga bidrag		
Allmänna Arvsfonden	701	766
Socialstyrelsen	7 474	4 300
Folkhälsomyndigheten	2 500	1 245
Övriga statliga bidrag	2 116	2 689
Kommuner	6 158	5 457
Landsting/regioner/länsstyrelser	1 937	1 352
Summa offentliga bidrag	20 886	15 809
Summa bidrag	23 609	26 613

Totala insamlade medel består av följande:	2020	2019
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	71 556	58 220
Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen	4 180	3 920
Bidrag som redovisats som intäkt	2 723	10 804
Summa insamlade medel	78 459	72 944

Not 4 Medelantalet anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda				
	2020		2019	
	Totalt	Varav män	Totalt	Varav män
Antal anställda	73	13	68	14

	2020		2019	
Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	11	4	11	4
Generalsekreterare och ledningsgrupp	8	1	8	1

Uppgift om styrelsens deltagande på styrelsemöten under året	Antal möten		
Styrelsen fr.o.m kongressen 2019	Närvarande	Ej närvarande	Totalt
Annabella Kraft (ordförande)	5	0	5
Anders Lindmark	4	1	5
Ann Rask Samuelsson	5	0	5
Carin Grundberg Sandell	5	0	5
Dietmar Mölk	3	2	5
Helén Strömberg	3	2	5
Henrik Saxborn	3	2	5
Rosie Linder	4	1	5
Sofie Edberg	4	1	5
Torbjörn Blomhage	4	1	5
Åsa Ekman	5	0	5

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
	2020	2019
Löner och andra ersättningar:		
Styrelse	21	26
Generalsekreterare	997	1 001
Övriga anställda och uppdragstagare	34 483	33 026
Totala löner och ersättningar	35 501	34 053
Sociala kostnader	14 489	14 354
Varav pensionskostnader generalsekreteraren	229	241
Varav pensionskostnader övriga anställda	2 695	2 885

Ideellt arbete

Bris har under 2020 haft cirka 100 förtroendeposter, bland annat styrelseledamot, suppleanter, valberedning och regionråd. Utöver dessa förtroendeposter har ca 240 volontärer (ca 180, 2019) tillsammans med regionråden ideellt bidragit med informationsspridning vid olika events runt om i landet, administrativa volontäruppdrag samt uppdrag med insamlingssyfte. Arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst har utbetalts till styrelsen om totalt 21 tkr (26 tkr, 2019). Värdet av övriga ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Avtal om avgångsvederlag

Generalsekreteraren omfattas inte av lagen om anställningsskydd. Bris har träffat ett avtal med nuvarande generalsekreterare om en uppsägningstid på 6 månader vid uppsägning från arbetsgivarens sida.

Not 5 Leasing

Bris leasar framför allt fem stycken kontorslokaler samt kontorsmaskiner. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 3 958 tkr (3 880 tkr, 2019).

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2020	2019
Inom 1 år	3999	3817
1-5 år	9290	947
Senare än 5 år	0	0
Summa	13 289	4 763

Avtalen om lokalhyror har olika slutdatum och sträcker sig som längst till 2024.

Not 6 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2020	2019
Utdelningar	10	1
Räntor	31	32
Realisationsresultat vid försäljningar av kortfristiga placeringar	1 509	574
Återföringar av nedskrivningar	0	58
Summa	1 551	665

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2020	2019
Räntekostnader	-10	-3
Realisationsresultat vid försäljning av värdepapper	-78	-5
Summa	-88	-8

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för webb och medlemsregister		
	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	2 690	2 690
Årets aktiverade utgifter	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 690	2 690
Ingående bidrag	-368	-368
Årets bidrag	0	0
Utgående ackumulerade bidrag	-368	-368
Netto anskaffningsvärde	2 322	2 322
Ingående avskrivningar	-1 280	-816
Årets avskrivning	-464	-464
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1745	-1280
Utgående redovisat värde	576	1 041

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier och installationer		
	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	1 116	1 116
Inköp	55	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 171	1 116
Ingående avskrivningar	-1015	-799
Årets avskrivning	-47	-216
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1062	-1015
Utgående redovisat värde	109	101

Not 10 Övriga långfristiga fordringar

Depositioner för hyreskontrakt		
	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	51	51
Inbetalt	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	51	51
Utgående redovisat värde	51	51

Not 11 Övriga fordringar

Övriga kortfristiga fordringar		
	2020	2019
Arv	0	1 500
Nedlagda projektkostnader	228	0
Övriga fordringar	4	85
Summa	232	1 585

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020	2019
Förutbetalda hyror	982	967
Upplupna intäkter	645	717
Övriga poster	1 448	747
Summa	3 075	2 430

Not 13 Kortfristiga placeringar

	2020	2020	2019	2019
	Bokfört värde	Markn.värde	Bokfört värde	Markn.värde
Nordea Global Stars	1 671	2 631	2 655	3 943
Nordea Emerging Stars	316	503	928	1 192
Inst. Räntefonden långa placeringar	3 998	4 063		
Nordea Hållbarhetsfond Obl. Global Fund A growth	3 801	3 921		
Nordea Inst. Aktieförvaltning	1 000	1 082		
Nordea Hållbarhetsfond Aktier Global	1 321	1 302		
Nordea Bostadsobl.fond			1 897	1 901
Nordea Stratega ränta			6 243	6 474
Nordea Swedish Stars			913	1 067
SPP Obligationsfond	4 635	4 676	4 535	4 503
Swedbank Robur Ethica obl.fond	3 628	3 699	3 628	3 638
Swedbank Robur Räntefond kort	1 587	1 592	1 587	1 587
SPP Emerging markets	688	736	688	716
Swedbank Robur Access Europa	625	595	625	630
Swedbank Robur Access Japan	83	82	188	185
Swedbank Robur Access Sverige			438	449
Acess Edge Sweden	460	503		
Swedbank Robur Access USA	375	396	375	376
Swedbank Robur global Impact	188	197	188	185
Swedbank Robur Transition Global	250	288	250	251
Swedbank Robur Transition Sweden	500	547	500	515
Brummer & Partners Multi- Strategy*	104	112		
SPP Aktieindexfond Sverige A*	19	25		
Skandia Cancerfonden*	40	56		
Handelsbanken A aktie*			-	-
Handelsbanken Asien Tema*			8	8
Handelsbanken Latinamerika Tema*			5	6
Handelsbanken Multi A*			4	4
Summa	25 288	27 005	25 655	27 629
*Aktier/fonder erhållna via arv.				

Not 14 Skuld erhållna ej utnyttjade bidrag

	2020	2019
Familjen Erling-Perssons stiftelse, projektbidrag	3 000	1 060
Allmänna Arvsfonden, projektbidrag	655	394
Erhållna ej utnyttjade statliga bidrag	2 898	1 209
Övriga	501	811
Summa	7 053	3 473

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020	2019
Semesterlöner	1 230	983
Upplupna sociala avgifter	1 312	1 219
Förutbetalda kommun- och regionbidrag	56	344
Övriga poster	1 822	2 627
Summa	4 421	5 174

Not 16 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsåret slut.

Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Årsredovisningen har fastställts vid styrelsemöte 14 april 2021 och därefter signerats av samtliga styrelseledamöter

Annabella Kraft, Ordförande

Anders Lindmark

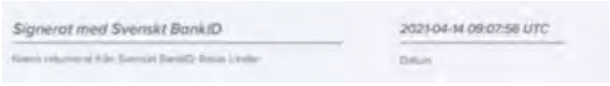
Henrik Saxborn

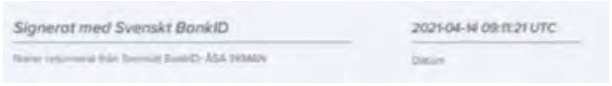
Carin Grundberg Sandell

Rosie Linder

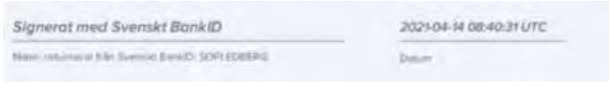
Åsa Ekman

Ann Rask Samuelsson, Vice ordförande

Sofie Edberg

Torbjörn Blomhage

Helén Strömberg

Dietmar Mölk

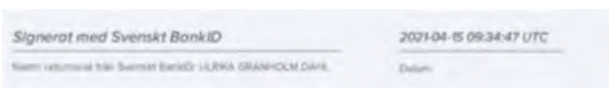

Magnus Jägerskog, Generalsekreterare

Revisorerna har signerat årsredovisningen 15 april 2021

Ulrika Granholm Dahl, Auktoriserad revisor

Therese Hedberg, Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till kongressen i Bris - Barnens rät i samhället, org.nr 802013-3420

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Bris - Barnens rät i samhället för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2020 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för

en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Bris - Barnens rät i samhället för år 2020.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Ulrika Granholm Dahl, Auktoriserad revisor

Therese Hedberg, Auktoriserad revisor

BRIS EFFEKTRAPPORT 2020

HIT GÅR PENGARNA VI SAMLAR IN

Barnens rätt i samhället (Bris) är en rörelse för barnets rättigheter som växer. I snart 50 år har vi kämpat för ett bättre samhälle för barn. Genom att stödja barn och unga, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare arbetar vi för att stärka barnets rättigheter i praktiken.

2020 blev ett år olikt alla andra, då vardagen förändrades för många barn när pandemin slog till. Bris samhällsviktiga funktion som den nationella stödlinjen har uppmärksammats och fler barn än någonsin tidigare har fått stöd i chatt, mejl och telefon, och i stödgrupper för barn och unga.

Bris verksamhet är helt beroende av gåvor från privatpersoner, företag, stiftelser och myndigheter. Bris möjlighet att stötta barn och att arbeta för att stärka barnets rättigheter står i direkt relation till de insamlade medlen och varje krona gör skillnad i verksamheten. Bris är politiskt och religiöst obunden. All vår verksamhet utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Alla organisationer som samlar in pengar från allmänheten ska öppet redovisa vad pengarna används till. Därför gör Bris varje år en effektrapport som visar vilken nytta Bris gör. Bris följer de kvalitetskrav som Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRII) sätter upp. Enligt FRII ska effektrapporten vara tydlig, tillgänglig och öppen. Alla uppgifter ska vara verifierbara och kunna styrkas. Detta är Bris effektrapport för 2020.

Om du har frågor om något i rapporten kan du kontakta Bris via mejl: info@bris. se eller telefon: 08-598 888 00.

Om du är 18 år eller yngre och behöver någon att prata med kan du kontakta Bris på telefon 116 111 eller mejla och chatta via bris.se, alla dagar, dygnet runt.

Bris finns också på Facebook, Twitter, Instagram, Linkedin och på Youtube. Följ oss gärna där!

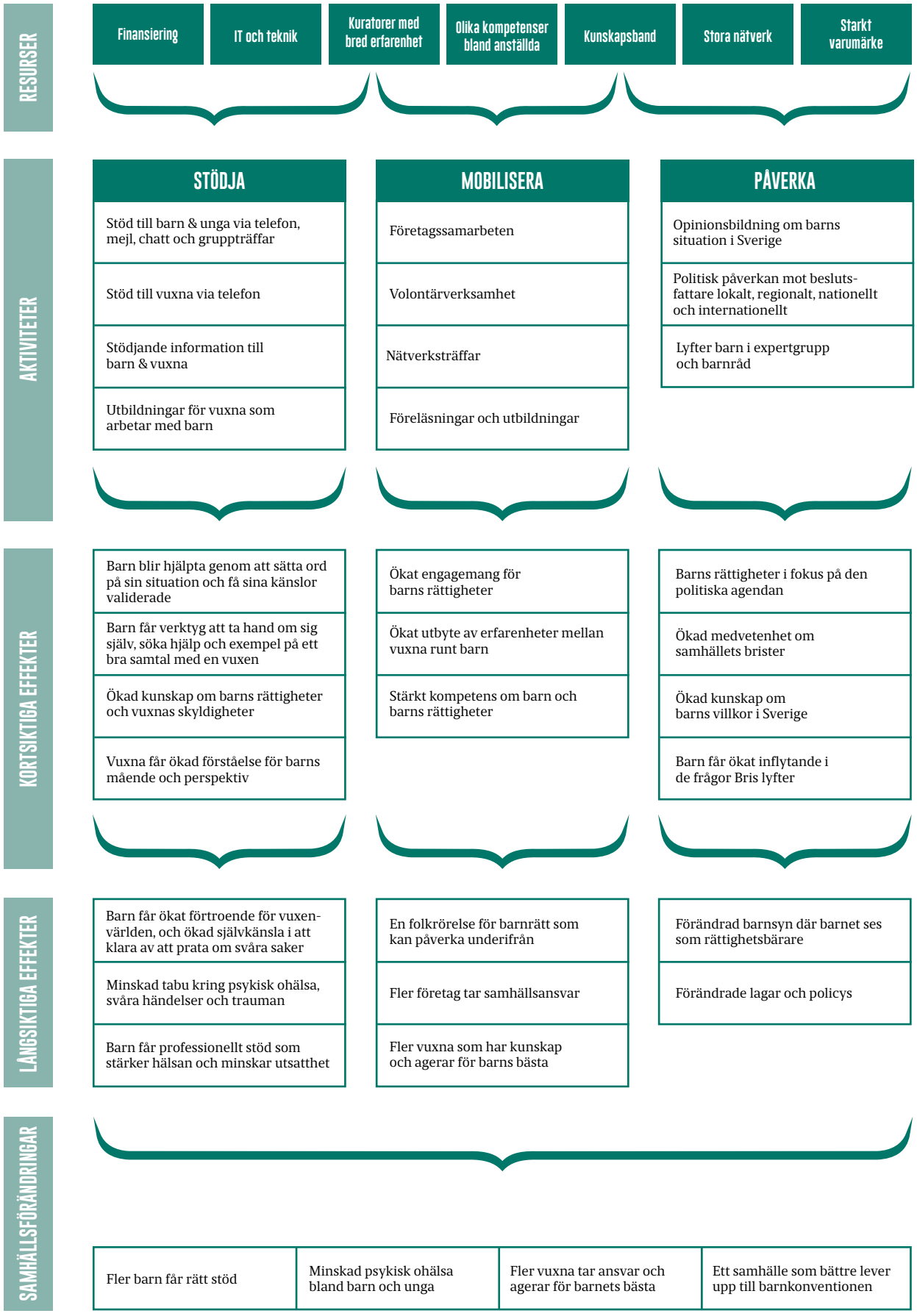
VAD VILL BRIS UPPNÅ?

Bris syfte är att stärka barnets rättigheter genom att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. På så sätt skapas ett bättre samhälle för alla, där barn får rätt stöd och vuxna agerar för barnets bästa. Bris gör det genom att:

- Stödja barn och unga via chatt, mejl, telefon och i grupp. Samtalen kan lindra ensamhet, oro och ångest här och nu, och ge dem verktyg att ta hand om sig själva och söka vidare hjälp. Många gånger är det första gången barnen sätter ord på sin situation och har ett bra samtal med en vuxen om sina känslor, vilket i längden kan öka tilliten till vuxenvärlden.
- Stödja, utbilda och ge information till vuxna i barns närhet. På så sätt får vuxna en större förståelse för barnets mående och perspektiv och kunskapen om barns rättigheter och vuxnas skyldigheter ökar.
- Skapa en stark rörelse för barns rättigheter genom kunskapsspridning, nätverksträffar och volontärverksamhet där kunskap och erfarenheter utbyts. Även företagssamarbeten ökar engagemanget för barns rättigheter bland anställda och driver företagen att ta sitt samhällsansvar.
- Vara en modig och outtröttlig röst för att försvara och stärka barns rättigheter. Bris närmare 50 år långa erfarenhet av att lyssna på barn gör oss till en trovärdig budskapsbärare. Genom att sprida kunskap till beslutsfattare och skapa opinion kan vi på lång sikt skapa attitydförändringar i samhället, där barnet ses som en rättighetsbärare och lagar formas därefter.

All Bris verksamhet arbetar för att Bris vision är ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses (och att varje barn känner till sina rättigheter).

På bilden på nästa sida finns en översikt av hur Bris verksamhet arbetar med förändring i samhället, både på lång och kort sikt.

RESURSER
Finansiering
IT och teknik
Kuratorer med bred erfarenhet
Olika kompetenser bland anställda
Kunskapsband
Stora nätverk
Starkt varumärke
AKTIVITETER
STÖDJA
Stöd till barn & unga via telefon, mejl, chatt och gruppträffar
Stöd till vuxna via telefon
Stödjande information till barn & vuxna
Utbildningar för vuxna som arbetar med barn
MOBILISERA
Företagssamarbeten
Volontärverksamhet
Nätverksträffar
Föreläsningar och utbildningar
PÅVERKA
Opinionsbildning om barns situation i Sverige
Politisk påverkan mot beslutsfattare lokalt, regionalt, nationellt och internationellt
Lyfter barn i expertgrupp och barnråd
KORTSIKTIGA EFFEKTER
Barn blir hjälpta genom att sätta ord på sin situation och få sina känslor validerade
Barn får verktyg att ta hand om sig själv, söka hjälp och exempel på ett bra samtal med en vuxen
Ökad kunskap om barns rättigheter och vuxnas skyldigheter
Vuxna får ökad förståelse för barns mående och perspektiv
Ökat engagemang för barns rättigheter
Ökat utbyte av erfarenheter mellan vuxna runt barn
Stärkt kompetens om barn och barns rättigheter
Barns rättigheter i fokus på den politiska agendan
Ökad medvetenhet om samhällets brister
Ökad kunskap om barns villkor i Sverige
Barn får ökat inflytande i de frågor Bris lyfter
LÅNGSIKTIGA EFFEKTER
Barn får ökat förtroende för vuxenvärlden, och ökad självkänsla i att klara av att prata om svåra saker
Minskad tabu kring psykisk ohälsa, svåra händelser och trauman
Barn får professionellt stöd som stärker hälsan och minskar utsatthet
En folkrörelse för barnrätt som kan påverka underifrån
Fler företag tar samhällsansvar
Fler vuxna som har kunskap och agerar för barns bästa
Förändrad barnsyn där barnet ses som rättighetsbärare
Förändrade lagar och policys
SAMHÄLLSFÖRÄNDRINGAR
Fler barn får rätt stöd
Minskad psykisk ohälsa bland barn och unga
Fler vuxna tar ansvar och agerar för barnets bästa
Ett samhälle som bättre lever upp till barnkonventionen

I VILKET ORGANISATORISKT SAMMANHANG VERKAR BRIS?

Bris är den ledande folkrörelsen för barns rättigheter i Sverige. I snart 50 år har vi kämpat för att förändra barns livssituation och förbättra samhället.

Bris historia börjar i mars 1971 när en treårig flicka dödas av sin styvpappa. Flickans död leder till starka reaktioner, bland annat görs en utställning på Kulturhuset i Stockholm med svartvita bilder på barn som utsatts för vuxnas våld. Barnboksförfattaren Gunnel Linde och journalisten Berit Hedeby, som tillsammans arrangerar utställningen, ber engagerade vuxna om stöd för att stärka barnets rättigheter. 1 september 1971 bildas så organisationen Bris (Barnens Rätt i Samhället). Resultatet blir en rörelse som plogar väg för det första förbudet mot barnaga i världen. 1980 startar Barnens hjälptelefon som ett direkt stöd till barn och unga som är ensamma eller upplever våld. Idag sker stödet framförallt via digitala kanaler, som chatt och mejl. Målet för organisationen är detsamma som vid starten 1971, att stärka barnets rättigheter.

STÖDJA

Bris är till för de barn som är mest utsatta i vårt samhälle. Vi arbetar för att varje barn ska kunna känna hopp inför framtiden och en tro på positiv förändring. Bris erbjuder professionellt stöd till alla barn under 18 år utifrån barnets behov, dygnet runt via chatt, telefon och mejl, och i riktade stödinsatser för barn i särskilt utsatta situationer. Bris ger också indirekt stöd till barn genom att stötta vuxna i frågor om barn och unga och föräldraskap.

116 111 – ETT EUROPEISKT HJÄLPNUMMER

Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn och unga, och erbjuder professionellt samtalsstöd via chatt, mejl och telefon dygnet runt, året runt. 116 111 är ett europeiskt hjälpnummer som går till den organisation i varje land med kunskap och resurser att hjälpa barn som behöver stöd. I Sverige är Bris den officiella 116 111-linjen. Bris erbjuder kurativa samtal via chatt, mejl och telefon. Barn som kontaktar Bris är anonyma om de vill och samtalet syns inte på telefonräkningen. Alla som svarar på samtal är utbildade kuratorer med erfarenhet av stödsamtal med barn och unga i kris.

Under 2020 hade Bris 31 497 kurativa samtal med barn och unga. Det vanligaste ämnet var psykisk ohälsa, följt av familj och familjekonflikter, samt våld, övergrepp och kränkningar. Mer statistik finns i Bris årsrapport, som hittas på bris.se.

Bris ingår i CHI (Child Helpline International), ett globalt nätverk med 173 hjälplinjer för barn i 142 länder. Bris är den enda svenska organisationen med medlemskap i CHI.

Riktade stödinsatser

Bris arbetar nära och stödjer barn och familjer i särskilt utsatta situationer genom riktade stödinsatser. Det innebär bland annat att barnet, tillsammans med andra i en liknande situation, kan dela erfarenheter och få stöd under trygga förhållanden. Ett syfte med stödet är att förebygga psykisk ohälsa på kort och på lång sikt. Bris använder metoder som är beprövade, som bygger på forskning och som fungerar.

Idag erbjuder Bris riktade stödinsatser till barn och familjer där en förälder begått självmord, till familjehemsplacerade barn, barn med erfarenhet av flykt, och barn till föräldrar med psykisk ohälsa eller aktivt missbruk. Under 2020 har Bris även erbjudit stödgrupper online för familjehemsplacerade barn och barn med vuxna som dricker för mycket eller mår psykiskt dåligt (Grubbel). Bris gruppstöd arbetar även för att stärka nätverken runt barnen, genom exempelvis familjeinriktade insatser där även föräldrar ges stöd, och genom information och föreläsningar till vuxna runt barnen i gruppstödet. Under 2021 utvecklar Bris möjligheten att ge ett nära och riktat stöd till barn i särskilt utsatta situationer där de kan få träffa en kurator och få ett fördjupat stöd.

MOBILISERA

Bris är en rörelse för barnets rättigheter. Vi arbetar ständigt för att förändra samhället så att barn kan växa upp i frihet och trygghet. 2020 har Bris hörts och synts och hörts i allt från internationella sammanhang till lokala möten på stan.

Folkrörelsen för ett bättre samhälle för barn

Bris är en växande medlemsorganisation med 6 500 medlemmar (december 2020). Medlemmarna är en viktig kraft för att sprida kunskap om Bris. Bris medlemmar och volontärer sprider information och kunskap om barns rättigheter i hela Sverige. Vartannat år hålls en kongress, som är Bris högsta beslutande organ där de viktigaste besluten tas. Kongressen väljer Bris styrelse som är ytterst ansvarig för verksamheten. Att vara medlem i Bris kostar bara 360 kronor och är ett sätt att stödja Bris verksamhet och ställa sig bakom arbetet att stärka barnets rättigheter.

Bris nätverk – mötesplatsen för barnets rättigheter

Bris nätverk är en samlingsplats för yrkesverksamma som idag samlar över 5 800 personer. Under 2020 hölls elva nätverksträffar för Bris 5 regioner med föreläsningar och erfarenhetsutbyte. Målsättningen är att genom nätverket sprida kunskap om barnrätt och vuxnas handlingsberedskap när ett barn far illa eller på annat sätt behöver stöd.

Utbildning för professionella

Via Brisakademin ger Bris utbildningar och föreläsningar till professionella om barnrätt och om metoder för att stödja barn och familjer, såväl öppna utbildningar som uppdragsutbildningar i hela landet. Bris erbjuder till exempel grundutbildningar om barnkonventionen, metodutbildning och workshops om barns delaktighet. Dessutom har Bris en rad metodutbildningar och gruppledarutbildningar, bland annat i stödgrupper riktade till nyanlända föräldrar, till barn till föräldrar som separerat, och till barn som flytt till Sverige.

PÅVERKA

Bris verksamhet handlar också om att påverka beslutsfattare för att på så sätt bidra till att stärka barnets rättigheter. Bris bedriver ett strategiskt opinions- och påverkansarbete med fokus på beslutsfattare och myndigheter, och arbetar också för att nå ut till allmänheten för att hela samhället ska ha bättre kunskap om barnets rättigheter och kunna bidra till att de tillgodoses. Bris deltar i referensgrupper och politikermöten, skriver rapporter och remisser och bidrar med expertis. Genom att göra barns röster hörda, samt bidra med analys och åtgärdsförslag, arbetar Bris för att stärka barnets rättigheter på alla samhällets arenor. Ett stort fokus under 2020 har legat på att belysa pandemins och de medföljande restriktionernas konsekvenser för barns och ungas livssituation.

Bris långsiktiga plan – så vi vill nå våra mål

”Tio steg mot ett samhälle där barnets rättigheter respekteras” är Bris långsiktiga plan för åren 2017-2021.

De tio stegen är:

- Bris ska bredda stödverksamheten och göra den mer attraktivt för en större mångfald av barn.
- Bris ska arbeta förebyggande genom stöd till vuxna som ett indirekt stöd till barn. Vuxna som ser och agerar för barnets bästa är en skyddsfaktor.
- Genom kommunikation, opinionsbildning och påverkansarbete ska Bris påvisa samhällets brister när det gäller att tillgodose barnets rättigheter. Bris ska kräva åtgärder från beslutfattare på nationell och regional nivå för en förbättring av barnets rättigheter.
- En stark medlemsorganisation ger kraft och engagemang för barnets rättigheter. Det är prioriterat att öka antalet medlemmar och att stärka medlems-inflytandet i Bris. Kopplat till principen om delaktighet i Agenda 2030 och artikel 12 i barnkonventionen ska Bris stärka barns möjlighet till inflytande i Bris.
- Bris ska aktivt bidra till måluppfyllelsen av målen i Agenda 2030, lokalt, regionalt, nationellt och globalt.
- Bris ska särskilt fokusera på att bryta trenden med den ökande psykiska ohälsan hos barn och unga, att stödja barn som flytt och att arbeta för varje barns rätt att slippa våld.
- Bris ska genom Bris nätverk öka kunskapen om barns livsvillkor, stärka samverkan nationellt och regionalt för att mobilisera samhället i arbetet med att stärka barnets rättigheter.

- Bris ska stärka sin internationella samverkan. Genom samverkan med omvärlden ökar förutsättningarna att stärka barnets rättigheter i Sverige, såväl som i andra länder.
- En förutsättning för Bris verksamhet, att stärka barnets rättigheter, är finansiering genom insamling från privatpersoner, företag, stiftelser, kommuner, landsting och andra organisationer. Bris ska tydligt fokusera på insamling från privatpersoner.
- Bris ska eftersträva hög medvetenhet kring den skillnad varje insamlad krona gör för verksamheten.

Den långsiktiga planen bryts ner i årliga verksamhetsplaner som beskriver hur målen för året ska uppnås. Uppföljning sker varje månad. Barn, medlemmar, förtroendevalda och anställda på Bris har varit delaktiga i arbetet. Det är kongressen som fattar beslut om Bris långsiktiga plan.

VILKEN KAPACITET OCH VILKET KUNNANDE HAR BRIS FÖR ATT UPPNÅ VÅRA MÅL?

Bris är en av Sveriges ledande barnrättsorganisationer med resurser att stödja barn, mobilisera samhället och påverka genom att göra barns röster hörda.

Högt kunnande

På Bris arbetar sakkunniga, stödgruppsledare, barnrättsjurister, kuratorer och andra med hög kompetens och stort kunnande om barns livssituation. Barn är experter på sina egna liv. Bris arbetar därför med barns delaktighet och inflytande i verksamheten och i Bris påverkansarbete, bland annat i så kallade ”expertgrupper” med barn och unga.

Bris stödverksamhet bygger på beprövade samtalsmetoder och forskning. Samtliga kuratorer är socionomer eller psykologer och särskilt utbildade i samtalsmetodik via chatt, mejl och telefon. Bris har också samarbeten med Uppsala universitet, Gävle högskola och Karolinska Institutet, kopplat till Bris stödgruppsverksamhet. Bland annat utvärderas den metod, Teaching Recovery Techniques (TRT), som används i stödgrupper för barn som flytt till Sverige.

Bris styrelse består av ledamöter med bred kompetens och stor erfarenhet från såväl människorättsarbete som ledarskap inom näringsliv och forskning. Ordförande för Bris styrelse är Annabella Kraft och generalsekreterare för organisationen är Magnus Jägerskog.

Ekonomiska resurser

Bris verksamhet finansieras av gåvor från privatpersoner och företag, samt från stiftelser och organisationer, som vill bidra till Bris arbete för långsiktig samhällsförändring. Det är tack vare detta stöd som Bris kan fortsätta att erbjuda stöd varje dag, dygnet runt, till barn som inte har någon annan vuxen att vända sig till, och arbeta för samhällsförändring.

Intäkter från företag står för 31 procent av Bris intäkter. Svenska Postkodlotteriet är Bris största finansiär, som stöttat med 194 miljoner kronor de senaste elva åren. Andra huvudpartners är Volkswagen, Circle K, Telia, Fastighetsbyrån, Trygg Hansa och KappAhl.

Cirka 7500 personer skänker pengar till Bris genom sitt månadsgivande. Snittgåvan ligger på ungefär 200 kronor. Under året har antalet månadsgivare ökat med 38 procent. Bidrag från allmänheten och medlemmar står tillsammans för 29 procent av den totala omsättningen. Stödet från stat, kommuner och landsting motsvarar 21 procent.

Hit går pengarna

Målet är att varje insamlad krona ska göra så stor skillnad som möjligt. Av hundra kronor som skänks till Bris går 76 kronor direkt till ändamålet med att stärka barnets rättigheter genom att stödja, mobilisera och påverka. 18 kronor går till insamling för att kunna fortsätta finansiera verksamheten långsiktigt, endast 6 kronor går till administration.

Bris är medlem i Svensk insamlingskontroll och har ett 90-konto, vilket säkerställer att insamlade pengar går till ändamålet.

Mer om Bris ekonomi finns beskrivet i Bris årsredovisning som hittas på Bris.se eller i Bris årsberättelse.

VAD HAR VI ÅSTADKOMMIT SÅ HÄR LÅNGT?

Bris vision är ett samhälle där varje barn känner till sina rättigheter och lever i ett samhälle där rättigheterna tillgodoses. Fortfarande är det fler barn som inte känner till barnkonventionen, än som gör det. Sverige var ett av de första länderna i världen som skrev under (ratificerade) barnkonventionen, och från den 1 januari 2020 är den svensk lag. Trots det lever inte Sverige upp till konventionens alla åtaganden. Det kan handla om att barn inte lyssnas till i beslut som rör dem, att vården inte är tillgänglig och ser olika ut för barn beroende på var barnet bor samt att skolan leder till en press och utslagning för många barn, vilket inte är förenligt med barnets bästa. Mest allvarligt är att barn som befinner sig i de mest utsatta situationerna är den gruppen barn som får sina rättigheter kränkta allra oftast.

Stödja barn – vad gör det för skillnad?

Bris gör skillnad för det enskilda barnet varje dag. Att våga ta steget mot ett bättre mående kan för många vara ett övermäktigt kliv. Bris kuratorer tar emot samtal från barn och unga, dygnet runt, året runt. Deras uppgift är att lyssna, stötta och stärka barnet, och hjälpa barnet vidare när det behövs. Forskning visar att stödjande samtal som Bris erbjuder har positiv effekt på barns mående. Bris ger stöd här och nu utifrån det enskilda barnets behov, men ger också stöd för barnet att vända sig till samhällets stödfunktioner för att få det stöd hen har rätt till.

Varje samtal utgår från barnets behov och sker på barnets villkor. Samtalen syftar till att barnet ska kunna hantera sin situation och få hopp om att en positiv förändring är möjlig. Bris vill också ge en positiv erfarenhet av att prata med en vuxen, då det är något som många barn som kontaktar Bris saknar. För en del barn är det första gången som barnet blir lyssnat på och taget på allvar. I närmare var fjärde samtal har Bris hänvisat barn vidare till hjälp av andra stödinstanser. I några fall har Bris kuratorer också företrätt barnet i kontakt med myndigheter i det Bris kallar uppdrag. Det kan exempelvis handla om att ta kontakt med socialtjänsten på uppdrag av barn som behöver stöd och skydd. På så sätt kan vårt arbete vara början på en långsiktig förändring av ett barns livssituation.

I barns samtal under 2020 kan Bris konstatera att pandemin har på flera sätt förstärkt barns utsatthet. Bris kan se stora samtalsökningar om bland annat ångest, nedstämdhet, våld och konflikter i hemmet. Många barns behov av stöd har hamnat i skuggan av pandemin, samtidigt som samhällsläget har satt ljuset på vikten av att kunna få snabb professionell hjälp.

Kännedomen om Bris verksamhet bland barn och unga är hög, närmare 80 procent känner till Bris och att vi kan ge stöd i en jobbig situation. Bris stöd når också allt fler barn. Samtalen har ökat under fem år i rad. 2020 var ökningen 16 procent jämfört med året innan. För att möta stödbehovet har Bris under året utökat öppettiderna och stärkt bemanningen.

De flesta barn väljer att kontakta Bris via chatt. Det är ett kanalval som många barn känner sig bekväma med. Vissa frågor är också enklare att formulera i text än att prata om. Mejlen och chatten innebär också att barn kan skriva till Bris utan att det hörs. Bris har öppet när många andra stödfunktioner i samhället, som exempelvis ungdomsmottagning och elevhälsa, har stängt.

Vuxna som känner oro för ett barn i sin närhet kan kontakta Bris vuxentelefon – om barn. Sedan 2019 bedriver Bris även en stödlinje för arabisktalande vuxna som har frågor om barn och föräldraskap, och sedan tidigare en särskild stödlinje för idrottsledare.

Flera av Bris gruppstödserbjudanden ger också riktat stöd till föräldrar och andra vuxna runt barn, till exempel till familjer där en förälder har tagit sitt liv, och till nyanlända föräldrar. På Bris.se erbjuder Bris lättillgänglig information om vad du som vuxen kan göra för att stötta ett barn, och sidorna är välbesökta.

Mobilisera samhället – vad gör det för skillnad?

Bris startade som en protest mot våld mot barn. Idag är Bris en hel rörelse som varje dag för en outtröttlig kamp för att skapa ett bättre samhälle för barn och unga. Medlemsrörelsen är grunden för folkrörelsen Bris, och Bris medlemmar och volontärer sprider engagemang och information om barnets rättigheter i hela landet. Under 2020 har engagemanget för Bris arbete varit stort och antalet medlemmar såväl som antalet aktiva volontärer har ökat.

Bris nätverk är Sveriges största barnrättsnätverk för professionella som jobbar med barn. Genom att mobilisera vuxna som arbetar i barns vardag sprider Bris kunskap om barnets rättigheter, aktuell forskning och minskar avståndet mellan myndigheter, kommuner, organisationer och andra viktiga aktörer runt barn. Nätverket startade hösten 2016 och har idag över 5800 medlemmar (sista december 2020). Grunden i nätverket är tio nätverksträffar som genomförs årligen. Arbetet utgår från Bris regioner.

Nästan samtliga vuxna i Sverige (99,9 procent) känner till Bris och 9 av av 10 känner till Bris mer än bara till namne . Det är unika siffror och resultatet av ett långsiktigt arbete med att lyfta frågor om barn och ungas livsvillkor. Genom att bli månadsgivare eller medlem i Bris kan vem som helst stötta verksamheten och göra en viktig skillnad för barn. Allt fler gör det. Under 2020 ökade antalet månadsgivare med 38 procent. Genom att mobilisera fler som arbetar tillsammans för barnets rättigheter kan vi göra barndomen och samhället bättre för alla.

Bris tror att bättre samhälle för barn är möjligt. Gå med i kampen för en bättre barndom!

Göra barns röster hörda – vad gör det för skillnad?

Bris är örat mot marken. Vi lyssnar på varje barn. Vi tar berättelserna vidare och förvandlar dem till nya lagar, bättre utbildad barn- och ungdomspersonal, tryggare miljöer och säkrare rättsprocesser.

Från mars 2020 då det blev tydligt att coronapandemin berörde alla barn och unga i Sverige har Bris både utökat tillgänligheten i den nationella stödlinjen och arbetat intensivt med kontakter med beslutsfattare, myndigheter, kommuner och regioner för att dela Bris lägesbild av pandemins konsekvenser för barn och unga och hur vi tillsammans kan lindra de negativa konsekvenserna.

I nästan fyra decennier har allt fler barn rapporterat att de mår sämre, är mer oroliga, har svårare att sova, oftare ont i magen. Vi har berättat om att allt fler unga skadar sig, har ångest och känner sig deprimerade. Medan självmorden minskar i samhället i stort minskar statistiken inte bland unga, tvärtom finns det grupper där antalet självmord ökar. Att bryta trenden med den psykiska ohälsan är en av Bris viktigaste frågor, och Bris har publicerat ett antal rapporter i ämnet. Under 2020 har Bris deltagit som experter i den statliga utredningen ”En sammanhållen god och nära vård för barn och unga”, och även samarbetat med utredningen för att möjliggöra barns och ungas deltagande i utredningen. Genom enkäter och expertgrupper har 700 barn kommit delat sina erfarenheter och förslag.

Under 2020 har Bris i sitt opinions- och påverkansarbete fokuserat på barn i särskilt utsatta situationer där samhället har ett stort ansvar att tillgodose deras rättigheter och se till deras rätt till trygghet och omsorg. Det har dels handlat om situationen för barn som familjehemsplaceras, efter den fruktansvärda händelsen i Norrköping där treåriga Esmeralda hittades död i sina föräldrars lägenhet efter att familjehemsplaceringen upphört. Bris skrev tidigt en debattartikel med konkreta krav på förändringar i såväl lagstiftning som kompetens i domstolarna, och vid årsskiftet 2020/2021 pågår flera utredningar för att skyndsamt stärka rättigheterna för barn som omhändertas enligt LVU, Lagen om vård av unga. Det har också handlat om barn som upplevt våld hemma, då Bris tillsammans med Sveriges Stadsmissioner släppte rapporten ”Min tur att berätta”, om situationen för barn som upplevt våld hemma och bott på skyddade boenden. Rapporten är en del av samarbetsprojektet ”Barns rätt i skyddade boenden” som finansieras av Svenska Postkodlotteriet.

Bris genomförde också sin årliga kommunenkät som visade att endast Endast 1 av 3 kommuner uppger

att de helt eller till stor del har implementerat barnkonventionen och 41 procent saknar en strategi för arbetet – trots att lagen gällt i snart ett år.

EFFEKTRAPPORT AVSLUTNING

Antalet kontakter till Bris ökar för varje år. Det vanligaste ämnet är psykisk ohälsa, men många samtal handlar också om våld, övergrepp och kränkningar, och om barnets vardag i familjen och skolan. Barns utsatthet i skolan ökar och många barn upplever att vuxna inte ser, lyssnar eller förmår stötta.

Bris har under 2020 bidragit till flera viktiga steg mot ett samhälle där fler barn känner till sina rättigheter och där rättigheterna tillgodoses:

- Bris har under 2020 stöttat fler barn, vuxna och familjer än någonsin i chatt, mejl, telefon, och i stödgrupper.
- Bris har utökat såväl öppettider som bemanning i den nationella stödlinjen för barn, för att kunna möta det höga trycket från barn som behöver någon att prata med.
- Bris roll som samhällsbärande funktion har blivit än tydligare under coronapandemin då många har hänvisat till Bris för att stötta barn och unga, och Bris har deltagit i nätverk och samverkansmöten med myndigheter, beslutsfattare och civilsamhälle för att ge en lägesbild av pandemins konsekvenser för barn och unga.
- Bris har särskilt mobiliserat och påverkat för att stärka rättigheterna för barn i särskilt utsatta situationer, som upplevt våld hemma och som tvingats fly och bo på skyddade boenden i skuggan av våldet mellan föräldrarna.
- Bris har mobiliserat, opinionsbildat och påverkat om vikten av att alla kommuner implementerar barnkonventionslagen.
- Bris nätverk har fortsatt att växa och är, med över 5800 medlemmar, Sveriges största mötesplats för barnrättsfrågor där vuxna som arbetar med barn stärks både nationellt och regionalt.
- Bris som folkrörelse har fortsatt stärkts med flera engagerade medlemmar och volontärer som kan sprida kunskapen om barns livsvillkor i Sverige.
- Bris har stärkt sin finansiering och Bris totala intäkter översteg för första gången 100 miljoner kronor.

Och mycket mer.

Bris är helt beroende av gåvor från privatpersoner, företag och andra organisationer. Utan dessa bidrag kan vi inte bedriva den verksamhet vi gör idag. Vi lovar att göra största möjliga skillnad för varje insamlad krona. Det är vår förhoppning att den här rapporten ska ge en bild av vad de pengar som skänks till Bris gör för skillnad.

Det är tack vare er vi kan göra den skillnad vi gör!

BRIS

bris.se
givarservice@bris.se
08-59 88 88 00
Swish: 9015041
Pg: 901504-1
Facebook: facebook.se/BRIS
Twitter: @BRISpress
#bris

BRIS VILL TACKA SINA HUVUDPARTNERS

909 (990)

BRIS LÅNGSIKTIGA PLAN 2021–2025

FÖR ALLA BARN ALLTID.

BRIS

”DET BÄSTA MED BRIS FÖR MIG HAR VARIT ATT JAG FÅTT LÄRA MIG HUR EN BRA VUXEN SKA BEMÖTA EN. ALLA KURATORER ÄR SÅ SNÄLLA OCH BRA ATT PRATA MED.”

INLEDNING

Bris startade 1971 som en reaktion på vuxnas våld mot barn. Sedan dess har vi outtröttligt kämpat för att stärka barnets mänskliga rättigheter. Bris har nu funnits i 50 år och har bidragit till att Sverige, som det första landet i världen förbjöd barnaga och att barnkonvention blivit till svensk lag.

Bris vision är ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses. Vårt mål är att Bris år 2025 har varit med och skrivit ett nytt kapitel i kampen för barnets rättigheter för att rättigheterna ska tillgodoses till fullo i samhället. Vi ser en förändrad barnsyn där barnet erkänns och ges plats i samhället som rättighetsbärare.

Vi ser att segregation och utanförskap i samhället bryts. Vi ser att barns våldsutsatthet och psykiska ohälsa bryts. Vi ser ett mer jämlikt samhälle, där varje barns rättigheter tillgodoses.

Bris finns för alla barn alltid. Den nationella stödlinjen 116 111 är öppen dygnet runt för barn. Bris har en tydlig regional närvaro och ett nära stöd till barn och vuxna. Bris når fler barn än någonsin tidigare.

Bris är en stark rörelse och en samlande kraft i kampen för barnets mänskliga rättigheter. Vi är folkrörelsen som bygger på engagemang och ett ställningstagande hos barn och vuxna, företag och organisationer. Bris bidrar med kunskap både nationellt och internationellt. Det är en stark rörelse som alla känner till.

Bris långsiktiga plan 2021–2025 är den första planen i en ny 50-årsperiod och ett svar på barns livssituation. Sedan Bris startade 1971 har skyddet av barnets rättigheter stärkts. Fortfarande tillgodoses inte barnets rättigheter fullt ut i samhället. Särskilt tydligt är bristerna för barn i utsatta situationer. Bris långsiktiga plan 2021–2025 innebär att Bris stärker vår samhällsviktiga funktion som Sveriges stödlinje för barn och att vi är den tydligaste rösten för barnets rättigheter. Vi ska de kommande åren särskilt se till frågor om ungas psykiska hälsa, ett inkluderande samhälle och ett samhälle fritt från våld mot barn. Bris regioner ska fortsätta utvecklas och vi vill växa som folkrörelse tillsammans med barn. Vi ska satsa på att synas där barn finns i skolan och digitalt. Bris långsiktiga plan är ett svar på att samhället för barn inte är hållbart och att Bris behöver står upp för barnets mänskliga rättigheter. Det här kommer Bris att fokusera på under de kommande åren:

- Att samhället ska tillgodose barnets rättigheter
- Att finnas till för alla barn alltid
- Att ha en stark regional närvaro
- Att finnas där barn finns
- Att vara en inkluderande rörelse

Bris långsiktiga plan beskriver hur Bris ska arbeta för att barnets rättigheter ska tillgodoses. Planen bryts ner till årliga verksamhetsplaner som beskriver hur arbetet genomförs årligen. Varje år redovisas det vi åstadkommit i en verksamhetsberättelse och en effektrapport. Ett nytt nuläge beskrivs i en nästa verksamhetsplan för att vi bit för bit ska närma oss målet. Bris långsiktiga plan 2021-2025 bygger på en omvärldsanalys av barns livssituation. Förtroendevalda, medlemmar, anställda och barn har varit delaktiga i arbetet.

BRIS FOKUS FÖR ETT BÄTTRE SAMHÄLLE FÖR BARN

Att samhället ska tillgodose barnets rättigheter

Att barnkonventionen är svensk lag innebär ett nytt kapitel i kampen för barnets mänskliga rättigheter. Bris ska bistå med kunskap, driva politisk påverkan och kämpa för att varje barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. Att barn erkänns som rättighetsbärare och får komma till tals. Bris ska vara en outtröttlig röst för barnets mänskliga rättigheter och ha särskilt fokus på frågor om att förbättra barns psykiska hälsa, arbeta för ett inkluderande samhälle och ett samhälle fritt från våld mot barn. Ett prioriterat område är också att utveckla Bris arbete för de yngsta barnen (0-6 år). Bris ska arbeta för barnkonventionens fulla genomslag i samhället.

Att finnas till för alla barn alltid

Barn har rätt till stöd och skydd. Därför ska Bris finnas för alla barn alltid. Det innebär ett öppethållande dygnet runt i 116 111. Det innebär ett utvecklat och fördjupat stöd för barn i utsatta situationer genom etableringen av mottagningar regionalt. Satsningen innebär också ett stärkt stöd till nätverket runt barnet. Bris ska arbeta för att bredda stödverksamheten och nå fler barn än någonsin tidigare.

Att ha en stark regional närvaro

Ett aktivt regionalt arbete är avgörande för att Bris ska kunna göra skillnad för barn i hela Sverige. I det regionala arbetet ska Bris vara en närvarande aktör för att mobilisera medlemmar, civilsamhälle, kommuner, regioner för att stå upp för barnets rättigheter. Under perioden ska den regionala närvaron fortsätta att växa.

Att finnas där barn finns

Vi ska vara närvarande i barns vardag. Vi ska synas i skolan, idrotten, på nätet och andra platser där barn finns. Vi ska också nå ut till fler grupper av barn som idag inte får stöd. Bris ska fortsätta att vara relevanta och närvarande i frågor som är viktiga för barn. Vi ska fortsätta utvecklas digitalt och bli ännu mer tillgängliga. Vi finns inte bara dygnet runt utan också där barn finns.

Att vara en inkluderande rörelse

Bris är en inkluderande rörelse för barn och vuxna. Tillsammans är vi en stark och pådrivande kraft för barnets rättigheter. Bris ska ge möjlighet att engagera sig och delta i kampen för ett bättre samhälle för barn, som medlem, volontär, givare och partners. Vi ska stärka barns möjlighet till deltagande i det demokratiska samhället och sänka trösklarna för medlemskap i Bris. Genom att vi går samman, blir starkare och når fler åstadkommer vi en förändring tillsammans.

BRIS VISION, SYFTE & VÄRDEGRUND

Vision

Ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses.

Syfte

Att stå upp för barnets rättigheter, genom:

- Att stödja barn utifrån barnets behov
- Att mobilisera samhället
- Att påverka politiker och beslutsfattare

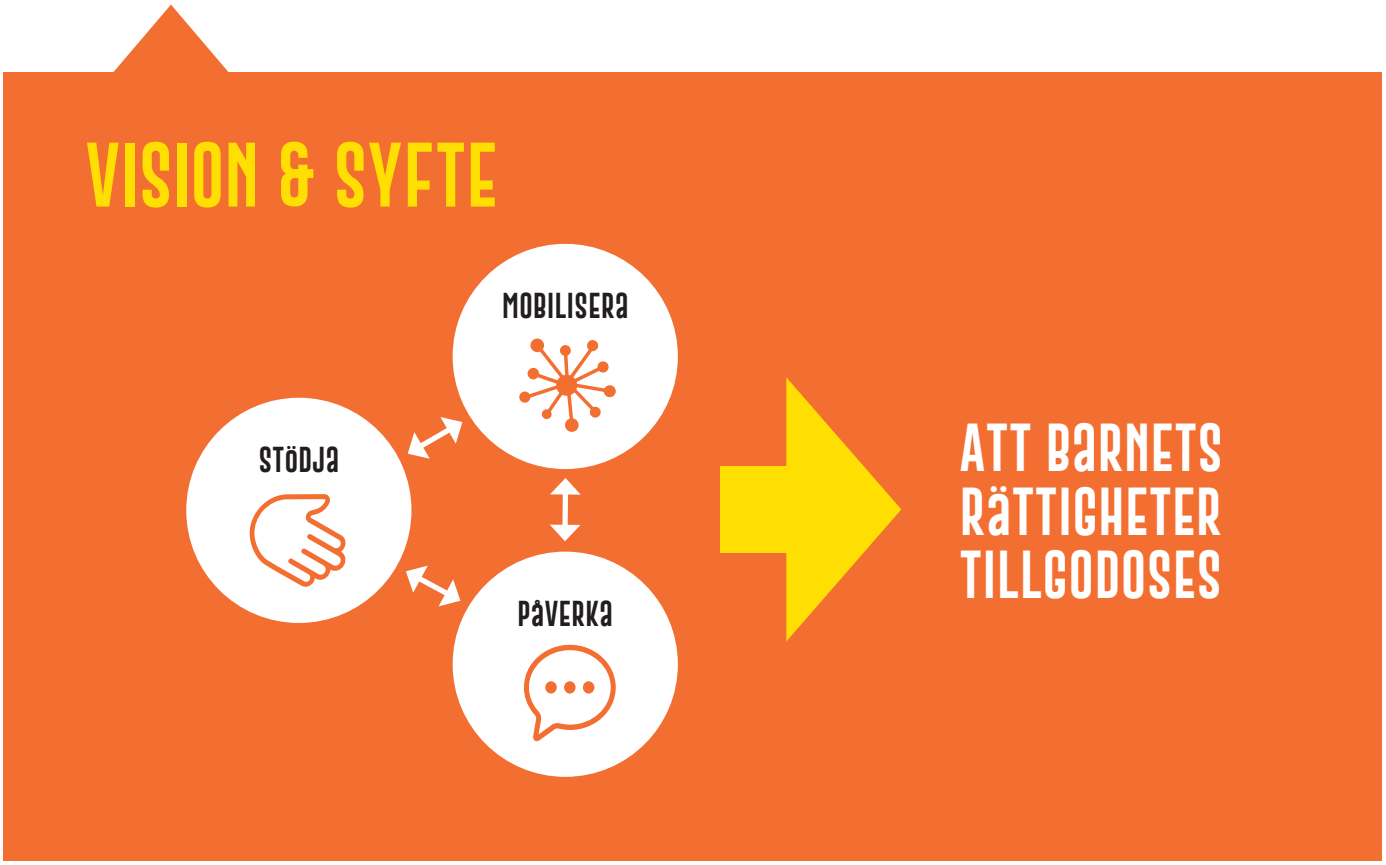
För att skapa ett bättre samhälle för barn.

Värdegrund

Bris värdegrund utgår från att varje barn är bärare av egna mänskliga rättigheter. Varje barn ska erkännas, respekteras och skyddas som rättighetsbärare. Barnets rättigheter är ovillkorade. Det är alltid vuxna som är ansvariga för att barnets rättigheter tillgodoses. Varje barn har en individuell personlighet, egna behov, intressen och en personlig integritet. Bris ska alltid bemöta varje barn som kompetent och kapabelt. Barnet har alltid rätt att få sin åsikt respekterad och beaktad. Detta är Bris barnsyn och värdegrund som vilar på FN:s konvention om barnets rättigheter. Det är ett gemensamt perspektiv som ligger till grund för hela verksamheten.

Bris ska vara: lyssnande, modiga och inge hopp.

NULäGE

Sverige bor ungefär två miljoner barn under 18 år. Alla är individer i olika åldrar och med olika bakgrund, framtid och förutsättningar. Gemensamt för alla barn är att varje barn har samma värde och omfattas av samma ovillkorade mänskliga rättigheter.

Från år 2020 är barnkonventionen svensk lag. Det stärker barnets rättsliga ställning. Samtidigt kan inte lagstiftningen tas som garanti för att barnets rättigheter tillgodoses. Det finns många brister i tillämpningen av lagen.[1]

Sverige är på många sätt ett bra land att av vara barn i, men inte för alla barn och inte alltid. Den psykiska ohälsan är utbredd och är den vanligaste kontaktorsaken barn har till Bris.[2] Att främja goda livschanser och att klara skolan är en viktig skyddsfaktor mot psykisk ohälsa och en grundläggande förutsättning för barns livsmöjligheter.[3 4] Den alltmer segregerade skolan och att många barn går ut skolan utan fullständiga betyg är allvarligt.

Forskning visar att barn som har erfarenhet av övergrepp, våld, barn som befinner sig i samhällets vård, barn på skyddade boende, ekonomisk utsatthet och barn som befinner sig i andra svåra livssituationer har en betydligt större risk för allvarlig psykisk ohälsa än andra barn.[5] Många barn befinner sig i utsatta situationer i Sverige där samhället stöd många gånger brister eller inte är tillräckligt.

2020 var ett år olikt alla andra då världen ställdes inför en global pandemi. Det var också ett år då vardagen förändrades för många barn.

I Bris stödverksamhet har det varit tydligt att utsattheten förstärkts för barn, och särskilt för barn som redan innan pandemin befann sig i en utsatt situation. Pandemin har bland annat inneburit att barns tillgång till skyddsfaktorer begränsats. Skolan utgör exempelvis en viktig skyddsfaktor för barn som lever i utsatthet

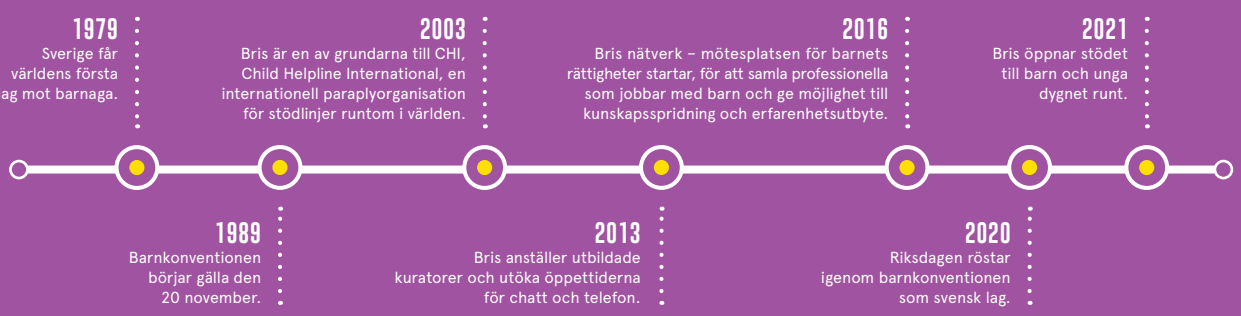
Den sociala distanseringen har också inneburit påfrestningar för många familjer. Samtalen till Bris om familjekonflikter har ökat markant liksom samtal om fysiskt och psykiskt våld. Även samtal om ångest och nedstämdhet har ökat kraftig. Vi kan tydligt se att mående hos barn som tidigare mådde dåligt har förävärrats märkbart.[6]

Världen blir allt mer global och de internationella kontakterna blir viktigare. Det är tydligt att många av de utmaningar som påverkar barn och unga inte bryr sig om nationsgränser. Utmaningarna är globala där miljö, migration, sjukdomar och den psykiska ohälsan är några exempel. I Bris kontakter beskriver många barn en ökad osäkerhet och otrygghet inför framtiden. Dels kopplat till globala frågor dels i tankar om framtiden kring jobb och bostad.

Samhället blir allt mer polariserat, ekonomiskt, socialt och kulturellt. Det syns även i allt mer parallella världsbilder, i striden om förklaringar och sanning. Barn drabbas av den ökande polariseringen. Det är också tydligt i barns samtal till Bris att livet för många är påfrestande. Barn beskriver hur de förväntas prestera på livets alla områden. Att många barn lider av psykisk ohälsa kan ses som tecken på att livet inte går ihop.

Barn har rätt till trygga och hållbara uppväxtvillkor. Bris kan konstatera att situationen är ohållbar för allt för många.[7]

”MILSTOLPAR” I BRIS HISTORIA

[1] *Barnkonventionen och svensk rätt*, SOU 2020:63
[2] *Hållbara liv*, Bris rapport 2020:1
[3] *Ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention*, Folkhälsomyndigheten
[4] Skola. Vård. Omsorg. Och den psykiska ohälsan. Bris 2018:1.
[5] M*in tur att berätta*, Stadsmissionen och Bris 2020, *Barn i familjer med missbruk, psykisk ohälsa eller våld*, Folkhälsomyndigheten 2016. *Barn och unga i samhällets vård, Forskning om den sociala dygnsvården*, Forte 2015.
[6] Bris årsrapport 2020:1 *”Första året med pandemin - om barns mående och utsatthet”*
[7] *Hållbara liv*, Bris rapport 2020:1

NÅGRA INSIKTER

År 2020 blev barnkonventionen svensk lag, 30 år efter att Sverige ratificerat konventionen. Inom de närmaste åren kommer ny rättslig praxis utvecklas i domstolar, som kommer att ha direkt inverkan på barns livsvillkor i Sverige. Kompetens om barn inom rättsväsendet är idag för låg. Att barnkonventionen är lag är därför ingen garanti för att barnets rättigheter tillgodoses. För Bris blir det viktigt att bidra med kunskap om barnets rättigheter, bevaka utvecklingen vad gäller rättspraxis och tillämpning i praktiken.

Många barn befinner sig i utsatthet, vilket framkommer i barns samtal till Bris varje dag. En viktig roll för Bris är att förmedla barns röster och synliggöra barns uppväxtvillkor. Att arbeta för barns psykiska hälsa, ett inkluderande samhälle och ett samhälle fritt från våld behöver fortsatt vara fokus för Bris de kommande åren. Det är områden där barnets mänskliga rättigheter inte tillgodoses och där samhällets stöd till barn och unga brister.

En grundläggande förutsättning för att barnets rättigheter ska få genomslag i praktiken är att barn respekteras som bärare av egna mänskliga rättigheter. Det är angeläget att synen på barn som rättighetsbärare stärks och att barn ges möjlighet att komma till tals och vara delaktiga i alla frågor som påverkar barns situation.

Inom många områden går utvecklingen framåt men världen står fortfarande inför enorma utmaningar. De globala målen i Agenda 2030 ska ha uppnåtts om mindre än tio år. Målen handlar bland annat om att främja fredliga samhällen, att minska våldet, att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla åldrar, att säkra en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet, att utjämna ojämlikhet i samhället, att bekämpa klimatförändringarna samt att skapa ett mer inkluderande och representativt beslutsfattande.

Genomförandet av de globala målen förutsätter att mänskliga rättigheter respekteras och tillgodoses. På så vis hänger barnets rättigheter tätt ihop med arbetet för en mer hållbar värld. Att barn involveras och görs delaktiga är en central del i det arbetet. Genom att stärka barnets mänskliga rättigheter stärks också många av målen i Agenda 2030. De utmaningar som finns nu har inga nationella gränser. Bris behöver tydligare än tidigare rikta blicken internationellt.

Livsvillkoren för barn i Sverige skiljer sig åt och utvecklingen har i flera avseenden gått i fel riktning de senaste åren. Insatser behövs inom flera områden för att skapa ett inkluderande samhälle och ge jämlika livsförutsättningar.

Bris driftar 116 111, Sveriges nationella stödlinje för barn. De senaste åren har samtalen till Bris ökat och under 2020 har Bris gett stöd till fler barn än någonsin tidigare. Bris samhällsviktiga roll är tydlig och barn ska alltid kunna lita på att Bris finns där, oavsett vilken dag på året det är, eller vilken timme på dygnet. Det är också angeläget för Bris att kunna stärka stödet runt barn i utsatta situationer. Ett viktigt arbete för Bris är därför att fortsätta bredda stödet och bli mer relevant för fler grupper av barn.

En viktig del av barns vardag är på nätet. Den digitala utvecklingen går snabbt vilket ställer höga krav. Det är avgörande för Bris att finnas där barn finns och fortsätta utvecklas digitalt.

Sedan 1971 har Bris bidragit till förändring till ett bättre samhälle för barn. Bris har alltid haft en hög kännedom och trovärdighet bland barn och vuxna i Sverige. För att folkrörelsen för barnets rättigheter ska fortsätta växa behöver Bris ytterligare stärka medlemsorganisationen. Det är också angeläget att stärka barns inflytande i Bris.

2020 kom i hög utstäckning att präglas av den globala pandemin. I samtalen till Bris märktes att utsattheten för barn ökade, särskilt för barn som redan innan befann sig i en utsatt situation. Vi ser en ökad vilja bland privatpersoner, företag och andra organisationer att bidra till ett mänskligare samhälle för barn. En bred finansiering är en förutsättning för Bris. Att fler blir en del av folkröreslen stärker engagemanget för barnets rättigheter. En insikt är att när rörelsen fortsätter växa behöver det ske tillsammans med barn.

FRAMGÅNGSFAKTORER

Att vi lyssnar och alltid står på barnets sida

Att vi lyssnar och kompromisslöst står på barnets sida och agerar för barnets bästa är självklart för Bris. Grundade i barnrätten sluter vi upp bakom varje barn och kämpar för att hen ska få sina rättigheter tillgodosedda. Vi inger hopp och framtidstro och stödjer till förändring.

Att vi är en stark röst och folkrörelse som kämpar för barnets rättigheter

Vi är en folkrörelse sprungna ur civilkurage av människor som vägrade se på medan barn for illa, som stod upp och plogade vägen för världens första förbud mot barnaga. Vi går först i kampen för en bättre barndom. Vi driver sakfrågor och är en blåslampa för att alla vuxna ska arbeta för varje barns mänskliga rättigheter. Vi är en inkluderande rörelse som tillsammans gör skillnad.

Att vi har stor kunskap om barnets rättigheter, livssituation och behov

Vi är väl förankrade i barnets rättigheter och behov. Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn och bistår med kunskap om barnets livssituation. Att vi har kompetens och är grundade i de frågor vi driver är avgörande för att vi ska uppfattas som relevanta och går att lita på. Idag är Bris en av de ideella organisationerna med högst förtroende hos allmänheten.

MÅLBILD 2025

Bris har varit med och skrivit ett nytt kapitel i kampen för barnets rättigheter för att rättigheterna ska tillgodoses till fullo i samhället. Vi ser en förändrad barnsyn där barnet erkänns och ges plats i samhället som rättighetsbärare.

Vi ser att segregation och utanförskap i samhället bryts. Vi ser att barns våldsutsatthet och psykiska ohälsa bryts. Vi ser ett mer jämlikt samhälle, där varje barns rättigheter tillgodoses.

Bris finns för alla barn alltid. Den nationella stödlinjen 116 111 är öppen dygnet runt för barn. Bris har en tydlig regional närvaro och ett nära stöd till barn och vuxna. Bris når fler barn än någonsin tidigare.

Bris är en stark rörelse och en samlande kraft i kampen för barnets rättigheter. Vi är folkrörelsen som bygger på engagemang och ett ställningstagande hos barn och vuxna, företag och organisationer. Bris bidrar med kunskap både nationellt och internationellt. Det är en stark rörelse som alla känner till.

KOMPETENS

Bris ska spegla hela samhället och alla barn. Det betyder att vi behöver en bred representation och kompetens i organisationen. För att kunna stötta fler vuxna runt barn ska Bris rikta stödet till vuxna till nya målgrupper.

Bris är en barnrättsorganisation. Alla anställda och förtroendevalda i hela organisationen har kunskap om barnets mänskliga rättigheter.

Allt Bris stöd är professionellt och bygger på evidens och erfarenhet. På Bris finns en samlad kunskap om barnets behov och situationen för barn i särskild utsatthet. Bris har hög kompetens kring barns psykiska ohälsa, våld och andra områden som är vanliga i kontakten med Bris. Allt stöd till barn och vuxna genomförs av personal med utbildning och kunskap att möta personer i kris.

RELATIONER

Syftet med alla samarbeten är att stå upp för barnets rättigheter. Bris verksamhet sker tillsammans med barn i alla delar av organisationen.

Bris strävar efter samarbeten med starka finansiärer med stort engagemang. Varje samarbete föregås av en s.k. ”barnrättsprövning” för att säkerställa att barnets mänskliga rättigheter inte kränks.

Bris tillämpar etiska riktlinjer i alla samarbeten utifrån fyra områden: mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöfrågor och korruption.

Organisationer och företag som Bris samverkar med ska ta ansvar inom dessa områden. Bris samarbetar aldrig med organisationer eller företag som bedriver verksamhet i strid med Bris värderingar, eller som har kopplingar till alkohol-, tobaks-, porr-, prostitution eller vapenindustrin, som utgår från odemokratiska värderingar, som diskriminerar på grund av ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, eller har koppling till barnarbete. Bris har 90-konto och följer riktlinjerna för Svensk insamlings-kontroll och Giva Sverige.

ORGANISATION

Bris är en ideell medlemsorganisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. Kongressen är Bris högsta beslutande organ.

Bris är ett - alla delar av organisationen behövs och bidrar gemensamt till syftet att stå upp för barnets rättigheter.

Omvärlden förändras snabbt och Bris behöver förändras med den. Bris utvecklar verksamheten i dialog med barn och utifrån kunskap om barns livssituation.

Bris är en lärande organisation. All verksamhetsplanering utgår från erfarenheter och den skillnad som verksamheten gjort för barn. Vi utvärderar verksamheten löpande och frågar regelbundet barn som kontaktar Bris vad som är det bra med Bris och vad vi kan förbättra. Vi följer också upp organisationens kännedom och anseende hos allmänheten.

Bris långsiktiga plan 2021–2025 antas av kongressen och ligger till grund för organisationens verksamhetsplanering, policydokument och andra riktlinjer för Bris. Styrelsen som utses av kongressen, har det yttersta ansvaret för den löpande verksamheten. Styrelsen ser årligen över verksamheten för att säkerställa att organisationen följer den långsiktiga planen.

”ATT NI ALLTID FINNS DÄR NÄR LIVET KÄNNS TUFFT, ATT NI KOMMER MED BRA RÅD, OCH ATT NI INTE DÖMER NÅGON”.

BARNS FÖRVÄNTNINGAR PÅ BRIS

- Att Bris lyssnar, tror på en, försöker förstå, inte dömer, är snälla och hjälper en.
- Att Bris arbetar för att fler barn kan få hjälp.
- Att Bris syns mer så att fler får veta att Bris finns
- Att alla får söka stöd kring det som är viktigt för en själv.[8]

BRIS LÖFTE TILL VARJE BARN

- Att Bris lyssnar och tar varje barns upplevelse på allvar.
- Att Bris gör allt vi kan för att fler barn ska kunna få stöd av Bris.
- Att barn i sin kontakt med Bris ska vara tryggt.
- Att Bris är till för alla barn alltid.

[8] Röster från barn som varit delaktiga i arbetet med Bris långsiktiga plan.

OM BRIS

Bris, Barnens rätt i samhället, är en av Sveriges ledande barnrättsorganisationer som varje dag kämpar för ett bättre samhälle för barn. Folkrörelsen Bris startade 1971 och bidrog till att Sverige fick världens första förbud mot barnaga. Med barnkonventionen som grund stöttar Bris barn i utsatta situationer, mobiliserar samhället för barnets rättigheter och påverkar beslutsfattare för ett samhälle där varje barn känner till sina rättigheter och där barnets rättigheter tillgodoses.

Arenavägen 61
122 77 Johanneshov
Box 101 47, 121 28 Stockholm
Telefon: 08-598 888 00

www.bris.se
Instagram: @bris116111
Facebook: www.facebook.com/BRIS
Twitter: @BRISpress
Swish: 9015041

Barn kan kontakta Bris på
telefon, chatt och mejl.
Telefonnummer: 116 111

Chatt och mejl: www.bris.se

BRIS

BRIS STADGAR

1 § Föreningens namn

Föreningens namn är Bris – Barnens rätt i samhället.

2 § Ändamål

All verksamhet i Bris utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen)och barnsynen i denna.

Bris är en barnrättsorganisation där syftet med verksamheten är att stärka barnets rättigheteroch förbättra barns och ungas livssituation. Bris yttersta intressenter är barn och unga under 18 år.

Utgångspunkten för Bris arbete är efterlevnaden av varje barns mänskliga rättigheter. Bris ska vara tillgängligt för varje barn som uttrycker ett behov av hjälp och särskilt bistå barn och unga i utsatta situationer.

Bris syfte att stärka barnets rättigheter ska genomföras bl.a. genom att:

- Bris ska fungera som en länk mellan barn, vuxna och samhället.
- Bris ska stödja barn och unga individuellt under former som präglas av hög tillgänglighet. Stödet är alltid kvalificerat och utgår från det enskilda barnets behov.
- Bris ska verka för att olika samhällsinstanser efterlever FN:s konvention om barnetsrättigheter.
- Bris ska påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda och förmedla kunskap om barns behov, livssituation och upplevelser till omvärlden. Kunskapen om barnets livssituation kommer från Bris egna kontakter med barn, genom barns delaktighet, från barn som berättar för andra vuxna där Bris får del av kunskapen genom exempelvis omvärldsbevakning, forskning och samarbeten med andra organisationer.

Bris ska ha en närvaro i hela landet, för barn, vuxna, politiker, myndigheter, allmänheten och andra intressenter. Bris ska ha kunskap om barns livssituation i hela landet och vara tillgängligt för barn och unga i hela landet. Bris ska finnas på de arenor där barn är.

3 § Organisation

Bris är en ideell medlemsorganisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. Kongressen är föreningens högsta beslutande organ. Styrelsen är föreningens verkställandeorgan. Bris är indelat i regioner.

4 § Säte

Bris och styrelsen har sitt säte i Stockholms kommun.

5 § Medlemskap

Fysisk person som delar Bris värderingar och vill stödja Bris kan bli medlem genom att erlägga medlemsavgift. Medlemskapet är personligt och som medlem tillhör man en av föreningens regioner.

Medlemsavgiften, som erläggs årligen, fastställs av kongressen. Medlemsavgift som inkommer till föreningen under perioden januari-september avser innevarande kalenderår, om inte avgift för innevarande kalenderår redan är erlagd. I sådant fall ska den avse påföljande kalenderår. Medlemsavgift som inkommer till föreningen under perioden oktober-december avser påföljande kalenderår. Medlemskap gäller till och med mars månad året efter det för vilken medlemsavgiften erlagts.

Medlem som vill utträda ur föreningen, ska skriftligen anmäla detta till Bris och anses vid Bris mottagande av sådant meddelande omedelbart ha lämnat föreningen. Medlem som inte erlagt årlig medlemsavgift anses även ha utträtt ur föreningen per utgången av mars månad året efter det kalenderår för vilken medlemsavgift inte har erlagts.

Medlem som skadar föreningen, bryter mot föreningens stadgar eller mot beslut som föreningen fattat eller på annat sätt agerar på sätt som uppenbart strider mot föreningens mål eller intressen kan uteslutas som medlem av styrelsen. Medlem äger rätt att yttra sig före ett sådant beslut.

5 a § Medlemskap för barn

Barn som vill stödja Bris kan kostnadsfritt bli medlem till och med det år barnet fyller 18 år. Ansökan om medlemskap ska göras av barnet för vilket medlemskapet ska gälla, eller av vårdnadshavare som innehar barnets samtycke. Medlemskap erhålls i och med Bris bekräftelse av ingiven ansökan. Medlemskapet är personligt och som medlem tillhör man en av föreningens regioner.

Barns medlemskap har samma status som vuxens medlemskap. Bris uppställer dock en åldersgräns på fyllda 18 år för deltagande i ordinarie styrelsearbete. För deltagande i övriga förtroendeuppdrag och för erhållande av rösträtt på medlemsmöte ska barnet ha fyllt 15 år.

Medlemskap för barn övergår till medlemskap enligt 5 § året efter det år barnet fyller 18 år förutsatt att årlig medlemsavgift erläggs enligt 5 §.

Medlem som vill utträda ur föreningen, ska skriftligen meddela detta till Bris och anses vid Bris mottagande av sådant meddelande omedelbart ha lämnat föreningen.

6 § Säkerhet

Bris ska ha rutiner för att barn skyddas och är trygga i Bris verksamhet.

Bris ska se till att utdrag ur Polismyndighetens register för arbete med barn begärs in enligt gällande lag.

7 § Kongress

Ordinarie kongress ska hållas vartannat år under andra kvartalet på tid och plats som styrelsen bestämmer.

Extra kongress ska hållas när styrelsen anser det erforderligt eller om föreningens revisorer eller minst hälften av det totala antalet kongressombud som valts vid det senaste medlemsmötet i vardera region, gör en skriftlig framställan om detta till styrelsen. Extra kongress ska hållas senast två månader därefter.

8 § Ärenden vid kongress

Vid ordinarie kongress ska följande ärenden behandlas:

1. kongressens öppnande
2. fastställande av röstlängd samt förteckning över övriga närvarande
3. val av ordförande vid kongressen
4. val av protokollförare
5. val av en eller två justeringspersoner att jämte ordföranden justera protokollet
6. val av en eller två rösträknare
7. kongressens behöriga sammankallande
8. fastställande av dagordning
9. föredragning av granskningsutskottets rapport
10. föredragning av årsredovisning, revisionsberättelse och verksamhetsberättelse för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren
11. fastställande av resultat- och balansräkning
12. fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter för vart och ett av de senaste två räkenskapsåren
13. långsiktig plan (fyra år) för Bris,
14. förslag från styrelsen (propositioner) samt inkomna övriga förslag (motioner)
15. val av styrelseordförande
16. fastställande av antalet ledamöter och suppleanter i styrelsen

17. val av ordinarie ledamöter och suppleanter i styrelsen för tiden fram till och med nästkommande ordinarie kongress
18. fastställande av arvode för styrelsen
19. val av revisorer och revisorssuppleanter för tiden fram till och med nästkommande ordinarie kongress
20. val av regionernas representanter till granskningsutskottet, samt ersättare till dessa,för tiden fram till och med nästkommande ordinarie kongress
21. val av ledamöter i den nationella valberedningen, samt ersättare till dessa, för tiden fram till och med nästkommande ordinarie kongress
22. fastställande av uppdragsbeskrivning för den nationella valberedningen
23. fastställande av medlemsavgiftens storlek för nästkommande två kalenderår
24. övriga ärenden
25. kongressens avslutande.

9 § Kallelse till kongress

Kallelse till kongress utfärdas av styrelsen genom brev eller e-post till kongressombud, styrelseledamöter, valberedning, granskningsutskott, revisorer och revisorssuppleanter samt till av styrelsen utsedda arbetsgrupper.

Kallelse till ordinarie kongress ska utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före kongressen.

Kallelse till ordinarie kongress ska innehålla uppgift om tid och plats för kongressen. Till kallelsen fogas; förslag till dagordning, årsredovisning med revisions- och verksamhetsberättelse för de två senaste räkenskapsåren, långsiktig verksamhetsinriktningför Bris, valberedningens förslag till val av styrelseledamöter och revisorer, granskningsutskottets rapport, förslag till uppdragsbeskrivning för valberedning samt inkomna motioner och styrelsens yttrande över motionerna.

I kallelse till ordinarie kongress ska särskilt anges de ärenden som ska behandlas enligt 8 §14. Ärenden som inte upptagits i kallelsen och som inte uttryckligen enligt dessa stadgar ska behandlas vid kongressen, får inte företas till avgörande om inte samtliga kallade kongressombud eller dessas ersättare närvarar vid kongressen och medger att ärendet avgörs.

Kallelse till extra kongress ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före kongressen.

Kallelse till extra kongress ska innehålla uppgift om tid och plats för kongressen samt det eller de ärenden som ska behandlas vid kongressen. Extra kongress får inte fatta beslut i andra ärenden än de som uppgivits i kallelsen om inte samtliga kallade kongressombud eller dessas ersättare närvarar vid kongressen och medger att ärendet avgörs.

10 § Motioner

Motionsrätt till kongressen tillkommer medlem. Motioner ska vara skriftliga och inlämnas till styrelsen senast den 25 mars samma år som kongressen ska hållas.

Styrelsen ska behandla varje motion och upprätta ett yttrande med förslag till beslut.

11 § Beslutsordning vid kongress

Beslut och omröstning vid ordinarie och extra kongress sker genom kongressombud. Totalt utses 7 kongressombud per region för två år i taget vid respektive regions ordinarie medlemsmöte enligt 22 §. Kongressombuden har yttrande-, förslags- och rösträtt vid kongressen. Varje ombud har en röst.

Rösträtt kan inte utövas genom fullmakt.

Styrelseledamot har yttrande-, förslags- och rösträtt vid kongressen, dock inte i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen (8 § p. 12), fastställande av arvode för styrelsen (8 § p. 19), val av revisorer och revisorssuppleanter (8 § p. 20) eller val av regionernas representanter till granskningsutskottet samt ersättare till dessa (8 § p. 21). I frågan om val av ordinarie ledamöter och suppleanter i styrelsen (8 § p. 17) har styrelsen yttranderätt men inte förslags- och rösträtt.

Revisorer, ledamot av granskningsutskottet samt eventuella ledamöter i av styrelsen utsedda utskott har yttrande- och förslagsrätt. Kongressen kan välja att ge gäster och experter yttrande och förslagsrätt.

Med undantag för vad som anges i 24 och 25 § och vid personval, fattas beslut i sakfråga med enkel majoritet, vilket innebär att ett förslag vid en omröstning måste stödjas av mer än hälften av det totala antalet avgivna röster. Vid personval anses den vald som fått flest röster (relativ majoritet). Vid lika röstetal har mötesordföranden utslagsröst, utom vid personval och frågor där styrelsen inte äger rösträtt, då lotten avgör. Beslut fattas efter öppen omröstning. Personval ska dock ske med slutna röstsedlar om någon så begär.

12 § Protokoll vid kongress

Vid kongress ska det föras protokoll. Protokollet ska undertecknas av protokollföraren. Det ska justeras av ordföranden vid kongressen om hen inte har fört protokollet, och av minst en justeringsperson som kongressen har utsett.

13 § Nationell valberedning

Den nationella valberedningen ska bestå av fem ledamöter, med personliga ersättare, och ha en bred representation från regionerna. Valberedningens uppgift är att föreslå ledamöter till styrelsen, att föreslå val av revisorer samtval av ersättare till granskningsutskottet. Mandatperioden motsvarar en kongressperiod. Särskild uppdragsbeskrivning förvalberedningen fastställs av kongressen. Ledamöter i den nationella valberedningen kan inte samtidigt inneha andra förtroendeuppdrag i Bris.

14 § Styrelsen

Styrelsen ska bestå av ordförande samt det antal ledamöter och suppleanter som kongressen beslutat om. Endast medlem kan vara ledamot eller suppleant i styrelsen. Ledamöterna och suppleanterna utses av kongressen. Mandattiden för styrelseledamöterna och suppleanterna är två år. Styrelsen sammanträder omedelbart efter kongressen för konstituering.

Styrelsen utser inom sig en vice ordförande. Styrelsen ska förordna två eller flera personer till firmatecknare. Styrelsen ska utfärda attestregler. Styrelsen kan utse en eller flera arbetsgrupper med uppgift att bereda frågor som styrelsen ansvarar för. Styrelsen upprättar förslag till uppdragsbeskrivning för valberedningen inför ordinarie kongress.

Kongressen beslutar om en långsiktig plan för Bris, styrelsen fastställer budget samt verksamhetsplaner inom ramen för denna och andra av kongressen fastställda beslut.

15 § Styrelsesammanträden

Styrelsen sammanträder minst fyra gånger per år samt då ordföranden eller en ledamot begär det.

Styrelsen är beslut för om mer än hälften av hela antalet ledamöter är närvarande. Som styrelsens beslut gäller den mening som mer än hälften av de närvarande röstar för eller, vidlika röstetal, den mening som ordföranden biträder. Vid personval gäller som styrelsens beslut det förslag som fått flest röster eller, vid lika röstetal, lotten. Röstning sker öppet. Sluten omröstning sker vid personval om ledamot så begär. Vid styrelsens sammanträden ska protokoll föras. Det ska undertecknas av protokollförare och justeras av ordföranden, om hen inte har fört protokollet samt av ytterligare en ledamotsom styrelsen därtill utsett.

16 § Firmateckning

Föreningens firma tecknas av den eller dem som styrelsen därtill utser.

17 § Kansli och generalsekreterare

Den dagliga verksamheten utövas genom föreningens kansli och ska ledas av en generalsekreterare, som utses av styrelsen. Generalsekreteraren är föredragande i styrelsen, har yttranderätt i styrelsen samt äger rätt att till protokollet föra avvikande mening.Generalsekreteraren fattar beslut i enlighet med den delegationsordning som styrelsen fastställer.

18 § Räkenskapsår

Föreningens räkenskapsår är kalenderår.

19 § Revision

För varje räkenskapsår ska styrelsen avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning. Styrelsen ska även för varje kalenderår upprätta en verksamhetsberättelse.
För granskning av föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning ska finnas två revisorer och två revisorssuppleanter. Av revisorerna ska minst en ordinarie och en suppleant vara auktoriserad revisor. Styrelsen ska till revisorerna senast den 1 mars överlämna erforderliga handlingar för att revision ska kunna fullgöras. Revisorerna ska avlämna revisionsberättelse senast en månad före kongressen.

20 § Granskningsutskott

I föreningen ska finnas ett särskilt granskningsutskott. Granskningsutskottet ska bestå av en representant från varje region samt totalt två ersättare. Ledamöterna i granskningsutskottet nomineras av medlemsmötet för vardera region och utses av kongressen.

Granskningsutskottet har till uppgift att granska att Bris stadgar efterlevs, samt att beslut på kongressen genomförs av styrelsen. Granskningsutskottets rapport ska delges styrelsen och föredras vid kongressen. Ledamöter i granskningsutskottet kan inte samtidigt inneha andra förtroendeuppdrag i Bris.

21 § Regioner

Bris är indelat i regioner som varje medlem tillhör. Antalet regioner i Bris och deras geografiska verksamhetsområde fastställs av kongressen.

Vartannat år hålls ett ordinarie medlemsmöte, och däremellan då det bedöms erforderligt extra medlemsmöte, enligt 22 § inom varje region. På så sätt arbetar Bris för att ta till vara på det ideella engagemanget hos medlemmarna samt utveckla relationen mellan Bris anställda och Bris medlemmar.

Regionen har att följa de policys, riktlinjer och strategier som fastställs av styrelsen inom ramen för av kongressen fastställda beslut. Var för sig och tillsammans företräder regionerna hela Bris.

I varje region ska det finnas ett regionråd (advisory board) bestående av minst fem och högst tio personer som väljs vid regionens medlemsmöte. Styrelsen har till uppgift att fastställa en övergripande arbetsbeskrivning för regionråden. Regionrådet har till uppgift att, utifrån av styrelsen fastställd arbetsbeskrivning, mobilisera samhället regionalt för barnets rättigheter. Chefen för regionenheten sammankallar regionrådet till möten.

22 § Medlemsmöte

Ordinarie medlemsmöte ska hållas per region, senast under mars månad vartannat år, det år då ordinarie kongress ska hållas. Styrelsen kallar medlemmar samt den regionala valberedningen till ordinarie medlemsmöte skriftligt genom Bris nyhetsbrev, Bris hemsida, eller på annat sätt minst fyra veckor före medlemsmötet. I kallelsen ska anges tid och plats för mötet. Till kallelsen ska bifogas dagordning med angivande av de ärenden som ska behandlas vid mötet.

Vid ordinarie medlemsmöte ska följande ärenden behandlas:

1. medlemsmötets öppnande
2. fastställande av röstlängd
3. val av mötets ordförande
4. val av protokollförare
5. val av en eller två justeringspersoner att jämte ordföranden justera protokollet
6. val av en eller två rösträknare
7. medlemsmötets behöriga sammankallande
8. fastställande av dagordning
9. föredragning av Bris verksamhetsberättelse
10. motioner till kongressen
11. val av medlemmar i regionråd (advisory board)
12. val av ledamöter till den regionala valberedningen fram till och med nästa ordinarie medlemsmöte
13. den regionala valberedningens framläggande av förslag till val av kongressombud samt dessas ersättare
14. val av kongressombud samt ersättare för dessa att representera regionen vid föreningens kongress under nästkommande två år.
15. den regionala valberedningens framläggande av förslag till nominering av ledamot samt ersättare i den nationella valberedningen
16. nominering av en ledamot samt ersättare till den nationella valberedningen
17. den regionala valberedningens framläggande av förslag till nominering av ledamot till granskningsutskottet
18. nominering av en ledamot till granskningsutskottet
19. övriga ärenden
20. medlemsmötets avslutande.

Extra medlemsmöte ska hållas när det bedöms erforderligt. Styrelsen kallar medlemmar till extra medlemsmöte skriftligt genom Bris nyhetsbrev, Bris hemsida, eller på annat sätt minst fyra veckor före medlemsmötet. I kallelsen ska anges tid och plats för mötet. Till kallelsen ska bifogas dagordning med angivande av de ärenden som ska behandlas vid mötet.

Varje medlem har yttrande- förslags- och rösträtt vid medlemsmöten. Rösträtt kan inte utövas genom fullmakt. Beslut kan endast fattas i de frågor som upptagits på dagordningen.

23 § Protokoll vid medlemsmöte

Vid medlemsmöte ska det föras protokoll. Protokollet ska undertecknas av protokollföraren. Det ska justeras av ordföranden vid medlemsmötet om hen inte har förtprotokollet, och av minst en justeringsperson som medlemsmötet har utsett.

24 § Regionala valberedningar

De regionala valberedningarna ska bestå av minst två och högst tre ledamöter samt totalt två ersättare. Ledamöterna och dessas ersättare utses av medlemsmötet i respektive region. De regionala valberedningarnas uppgift är att till medlemsmötet föreslå val av kongressombud och medlemmar i regionråd (advisory board), samt att till medlemsmötet föreslå ledamöter till granskningsutskottet samt ledamöter och ersättare till den nationella valberedningen som medlemsmötet ska nominera till kongressen för beslut.

25 § Stadgeändringar

Beslut om ändring av stadgarna fattas antingen med två tredjedels majoritet vid ordinarie kongress eller med enkel majoritet vid två på varandra följande kongresser varav en ska vara ordinarie.

26 § Föreningens upplösning

Beslut om föreningens upplösning kan fattas med fyra femtedelars majoritet vid två påvarandra följande kongresser varav den första ska vara ordinarie. Vid upplösande av föreningen ska styrelsen ansvara för att föreningens tillgångar används till sådana ändamål som överensstämmer med Bris.

BRIS

RESULTATRÄKNING (TSEK)	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Prognos 2023
Medlemsavgifter	**2 090**	**2 109**	**2 068**	**2 196**	**2 232**
Gåvor					
Gåvor från allmänheten	26 018	27 405	31 061	31 493	33 383
Gåvor från företag och företagssamarbeten	22 013	30 910	30 096	31 250	33 125
Postkodlotteriet basstöd	9 000	10 000	11 000	10 000	10 000
Stiftelser/organisationer	1 189	3 241	4 354	5 160	3 200
Summa gåvor	**58 221**	**71 556**	**76 511**	**77 903**	**79 708**
Bidrag					
Verksamhetsbidrag Socialstyrelsen	4 300	4 350	4 500	7 000	7 000
Övriga statliga bidrag	3 934	7 734	10 214	2 965	2 715
Projektbidrag stiftelser och föreningar	11 570	3 430	10 143	13 288	5 797
Bidrag från kommuner/regioner	6 809	8 095	6 432	7 277	6 475
Summa bidrag	**26 612**	**23 609**	**31 289**	**30 530**	**21 987**
Nettoomsättning	**805**	**1 380**	**1 669**	**628**	**950**
Övriga intäkter	**0**	**172**	**78**	**0**	**0**
Finansiella intäkter	**665**	**1 473**	**111**	**0**	**350**
TOTALA INTÄKTER	**88 392**	**100 299**	**111 726**	**111 257**	**105 227**

KOSTNADER Enhetsskostnader exkl. internfördelningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Prognos 2023
Direkta verksamhetskostnader					
Stöd- och regional verksamhet, Kommunikation/Opinion/Påverkan	-57 117	-55 761	-63 939	-64 683	-68 564
Insamling	-14 554	-15 843	-15 394	-18 288	-19 020
Administration	-2 018	-1 692	-2 083	-2 204	-2 248
Totala direkta verksamhetskostnader	**-73 689**	**-73 296**	**-81 416**	**-85 175**	**-89 832**
Kostnader för fördelning till verksamheten					
Ekonomi/HR/IT/Stab	-12 806	-11 936	-14 263	-22 011	-22 451
Gemensamma kostnader BRIS	-3 512	-2 508	-3 053	-3 701	-3 775
Direkta verksamhetskostnader	**-16 318**	**-14 444**	**-17 316**	**-25 712**	**-26 226**
TOTALA KOSTNADER	**-90 007**	**-87 740**	**-98 732**	**-110 887**	**-116 058**

RESULTAT**	-1 614	12 559	12 994	370	-10 831

*Bokslut publiceras i april 2022.

Bris nätverk möjliggör möten, dialog och samverkan mellan professionella från olika delar av samhället, den ideella, privata eller offentliga sektorn.

Nätverket är en källa till inspiration, kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte. En plats där du får möjlighet att lyssna till föreläsningar, tar del av rapporter inom olika områden och där du får dela med dig av dina kunskaper och erfarenheter.

VEM KAN VARA MED?
Bris nätverk är till för dig som aktivt arbetar med och för barn. Du kan vara verksam inom den ideella, offentliga eller privata sektorn. Näringslivet är självklart också välkomna.

Nätverket vänder sig till dig, som precis som vi, anser att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda.

Som deltagare i Bris nätverk bjuds du in till nätverksträffar två gånger per år. Några gånger per år får du också Bris nyhetsbrev med information om viktiga barnrättsfrågor. Allt kostandsfritt! **Vill du gå med eller har du frågor, mejla till natverk@bris.se**

Redaktör: Astrid Holm, Bris

Skribenter:
Marie Angsell, sakkunnig socionom, Bris
Sven Bremberg, barn- och ungdomsläkare och docent i socialmedicin vid Karolinska institutet
Maria-Pia Cabero, ansvarig media och opinion, Bris
Anna Holmqvist, enhetschef kommunikation och påverkan, Bris
Magnus Jägerskog, generalsekreterare, Bris
Lisa Mannby, socionom, data- och analysansvarig, Bris

Formgivning: Kajsen Burell, Printempo

Omslagsfoto: Istock photo

Så hanteras barns berättelser:
Citat i rapporten är exempel på vad barn berättar för Bris. De baseras på autentiskt material som valts ut i syfte att synliggöra vanligt förekommande teman i barns samtal med Bris. Vid behov har ändringar gjorts i citat för att inget barn ska kunna kännas igen av andra

Barnen på bilderna har ingen koppling till innehållet i rapporten.

Tryck: BrandFactory 2022
Rapporten är tyckt på FSC-märkt papper.

FSC
www.fsc.org
MIX
Papper från ansvarsfulla källor
FSC® C006484

SVANENMÄRKET
Trycksak
3041 0142

INNEHÅLL

Förord 2
Sammanfattning 3
Inledning 6

Våld mot barn 12

Att utsättas för våld i hemmet 17

Sexuella övergrepp 23

Våld och otrygghet i samhället 30

Diskussion och slutsatser 36

Kontaktinnehåll i barns samtal 41

Om Bris 42
Definitioner 44
Källor 46
Agenda 2030 48

Varje dag pratar Bris med barn som möter våld i sin vardag på olika sätt.

Foto: Shutterstock

FÖRORD

Foto: Fredrik Hjerling

Magnus Jägerskog

Samhället behöver göra mer för att skydda barn mot våld

Alla barn möter våld på något sätt under sin uppväxt. De drabbas själva, de har sett det ske eller de känner någon som drabbats. Våldet är en realitet. Och det får enorma konsekvenser för många barn. Precis som alla barn på något sätt möter våld så påverkas alla barn av våldet. Många barn som blir utsatta för våld lider av psykisk ohälsa och vi vet att en klar majoritet av alla barn som försöker ta sitt liv har blivit utsatta för någon form av misshandel under uppväxten.

I den här rapporten ges en inblick i barns liv utifrån deras egna röster och tillsammans med forskning ges kunskap och förslag för ett tryggare samhälle för barn.

Sverige är historiskt sett ett föregångsland när det handlar om att skydda barn från våld. Som första land i världen införde Sverige en lagstiftning mot barnaga. Det var ett viktigt steg. Det stärkte skyddet för barn och det förändrade synen på våld i uppfostringssyfte. Antiagalagen klargjorde även att barn inte är föräldrars egendom eller att det som sker ”inom hemmets gränser” stannar där, utan istället: Att barn är egna individer med egna rättigheter. Ett viktigt perspektiv som också påverkade utformningen av barnkonventionen som numera är lag i Sverige.

”Sverige har tidigare lyckats stärka barns trygghet. Det både behövs och är möjligt igen.”

Precis som antiagalagen föregicks av en bred mobilisering i samhället för att stärka skyddet för barn behöver det ske en liknande mobilisering idag. Barns samtal till Bris, forskning och andra rapporter visar att våldet som barns utsätts för är utbrett. Att det finns på många arenor i barns liv, på barnets arbetsplats skolan, i barnets hem, på nätet eller i sitt närområde. Slutsatsen från arbetet med denna rapport är både enkel och hård. Samhället lyckas inte att skydda barn mot våld. Det saknas naturligtvis inte initiativ och insatser för barns rätt till trygghet. Men den sammanlagda kunskapen visar tydligt att de inte är tillräckliga. Väsentligt mer måste göras.

Jag hoppas att du som är beslutsfattare, på nationell, regional och lokal nivå, läser denna rapport och låter dig påverkas. Sverige har tidigare lyckats stärka barns trygghet. Det både behövs och är möjligt igen. Jag efterfrågar engagemang, beslutsamhet och resurser för att skapa en trygg uppväxt. En god start i det arbetet är att samtala med barn och lyssna på vad de anser är viktigt för en trygg vardag.◆

Magnus Jägerskog
Generalsekreterare Bris

Våld – en del av barns vardag

De senaste åren har samtalen till Bris om våld, övergrepp och kränkningar eskalerat. Det är tydligt att Sverige inte når upp till ambitionen om en uppväxt fri från våld. Detta leder till oöverblickbara konsekvenser för barn och för samhället som helhet. I Bris årsrapport lyfts barns röster, forskning och förbättringsförslag i syfte att ge varje barn en trygg uppväxt.

Våld mot barn är ett utbrett problem som finns i alla delar av samhället. Det förmodade mörkertalet är stort och statistiken är bristfällig. Antalet samtal till Bris om våld, övergrepp och kränkningar har ökat markant under många års tid och visar, tillsammans med kartläggningar och studier, att alldeles för många barn växer upp i en tillvaro präglad av våld. Barn berättar om att utsättas för fysiskt våld och övergrepp, psykiskt våld och försummelse, våld mot närstående, eller att själva utsätta andra för våld. Det är vanligt att barn upplever flera former av våld samtidigt under sin uppväxt.

ALLVARSGRADEN I SAMTALEN HAR ÖKAT

I samtalen till Bris hänger våld och psykisk ohälsa ofta samman. I mars 2021 öppnade Bris upp stödlinjen dygnet runt och har haft fler samtal med barn än någonsin tidigare. Totalt hade Bris under 2021 41 667 samtal med barn och unga i den nationella stödlinjen via telefon, chatt och mejl, en ökning med 32 procent jämfört med 2020. Utöver den generella samtalsökningen noteras stora och oroande ökningar av samtal kring ämnen som självmord (+87 procent), sexuella övergrepp (+70 procent), självdestruktivitet (+77 procent), ätstörningar (+93 procent), och fysiskt och psykiskt våld (+34 procent respektive +39 procent). Pandemin har därtill förstärkt en redan existerande utsatthet hos många barn.

Varje barn har rätt till ett liv fritt från våld, att leva och utvecklas och få stöd från vuxna när det behövs. Samtidigt upplever många barn hinder att berätta om utsattheten – och kommer därmed inte få det skydd, stöd och behandling hen har rätt till. Även många vuxna upplever hinder att agera när de misstänker att ett barn utsätts för våld. Det är tydligt att det både bland barn och vuxna saknas kunskap om våld, barnets rättigheter och samhällets ansvar.

VÅLDET ÄR UTBRETT

Varje dag berättar barn för Bris om utsatthet för våld i såväl hemmet, på nätet, i skolan och i offentligheten. Ökningarna i samtal till Bris om olika former av våld ger en indikation om att allt fler barn kan vara utsatta, men en delförklaring till ökningen är sannolikt även en ökad benägenhet att söka stöd för vissa former av våld. Det är också känt att de flesta barn som utsätts aldrig kommer till samhällets kännedom. Forskningen visar att många barn drabbas av våld. I den senaste nationella kartläggningen av våld mot barn svarade 44 procent att de varit utsatta för misshandel av en vuxen inom eller utanför familjen. Mer än vart tredje barn svarade att de utsatts för våld i hemmet. Det är också oroande att det dödliga våldet mot barn minskar långsammare i Sverige jämfört med Västeuropa som helhet.

De allra flesta barn känner sig trygga när de rör sig ute på offentliga platser, men i samtal till Bris märks också att barn reagerar på händelser i samhället och om nyhetsrapportering om otrygghet. Barn hör också av sig till Bris och

Många barn upplever flera former av våld under sin uppväxt.

Foto: Shutterstock

41 667

Under 2021 har Bris haft 41 667 kurativa kontakter med barn upp till 18 år via chatt, telefon och mejl – fler än någonsin tidigare.

berättar om våldsamma, otrygga eller kriminella sammanhang som hen direkt eller indirekt är inblandad i.

Risken att utsättas för våld i samhället är väldigt olika beroende på var ett barn bor, liksom resurserna och förutsättningarna för barn att få tillgång till sina rättigheter. Alla former av våld ser ut att ha samma riskfaktorer: att bo i en familj med dålig ekonomi, med en ensamstående förälder eller med föräldrar i konflikt om vårdnad, boende och umgänge, eller att själv ha funktionsnedsättningar, framför allt neuropsykiatriska och kroniska sjukdomar eller hälsoproblem. Andra kända riskfaktorer är föräldrars missbruk, psykiska ohälsa, stress och oro.

VÅLDETS KONSEKVENSER

Den samlade kunskapen är samstämmig – våldet får i regel stora och i många fall långtgående konsekvenser. Att utsättas för våld påverkar barns tillvaro och mående. Det rubbar tilliten till andra och sätter tron på framtiden ur spel. Många lämnas också ensamma att hantera situationen, särskilt när föräldrarna eller andra nära vuxna också är de som utsätter barnet för våldet.

”Jag vill inte leva mer. Vet inte vad jag ska göra, vågar inte snacka med någon.”

Allvarlig psykisk ohälsa uppstår i regel inte i ett vakuum, utan kan ha mångbottnade orsaker varav utsatthet för våld är en. Ofta samverkar många negativa faktorer till en negativ spiral, där våld, psykisk ohälsa och svårigheter att klara skolan hänger samman och förstärker varandra. Sambandet mellan att utsättas för våld och att ha självmordstankar eller att försöka ta sitt liv är tydligt både i barns samtal till Bris och i forskningen.

Att vara multiutsatt, det vill säga utsatt för minst tre olika typer av våld, är starkare kopplat till traumasymtom och psykisk ohälsa. I Allmänna Barnhusets kartläggning var det tre gånger vanligare med självskadebeteende bland de barn som var multiutsatta och minst tre gånger så vanligt med suicidtankar. Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna leda till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa.

SAMHÄLLETS OFÖRMÅGA ATT SKYDDA BARN FRÅN VÅLD

Många barn berättar aldrig om sin situation för någon vuxen, och får därmed inte professionellt stöd eller skydd från våldet. Bland de barn som berättar för Bris om att de har sökt hjälp är det vanligt att de tycker att socialtjänsten brustit. Forskning visar tydligt på en ogynnsam utveckling för barn som tas om hand och placeras under sin uppväxt, exempelvis när det kommer till att klara skolan. Även om barns rättsliga skydd mot våld är starkt i Sverige så finns inom rättsväsendet stora brister i den praktiska tillämpningen, vilket beror på såväl brist på resurser som på kunskap.

VÄGEN FRAMÅT

Sverige har på många sätt agerat vägvisarland vad gäller insatser för att skydda barn från våld, bland annat genom att 1979 anta världens första förbud mot barnaga. Mot den bakgrunden är det ett samhällsmisslyckande att våld mot barn fortfarande är så utbrett.

Ansvaret att skydda barn från våld måste och ska delas av många. Därför krävs åtgärder och förändring på flera plan, både bland beslutsfattare, i alla professionella verksamheter som möter barn, och hos alla vuxna som finns runtomkring barn. Dessutom behöver det långsiktiga arbetet med att minska riskfaktorerna för att barn ska utsättas för våld prioriteras och resurssättas mycket högre än idag. ◆

Foto: Shutterstock

Att utsättas för våld påverkar barns mående, framtidstro och relationer.

”Jag var på möte på soc men jag vågade inte säga något om hur jobbigt det är hemma. Det var läskigt att sitta själv i ett rum med några helt okända.”

Foto: Shutterstock

Varje barn har rätt till en uppväxt fri från våld. Det ansvaret måste delas av alla vuxna kring barn.

Bris rekommenderar

➜ **Agera för varje barns rätt till en trygg uppväxt.** Varje politiskt parti bör gå till val på stärkta insatser för att skydda barn från våld, nationellt, regionalt och lokalt.

➜ **Öka vuxnas kunskap om våld.** Att fler vuxna agerar vid misstanke om att ett barn far illa är avgörande.

➜ **Säkerställ en bred nationell strategi mot våld mot barn.** Under 2021–2022 pågår arbetet med att ta fram en nationell strategi mot våld mot barn. Strategin måste ha ett brett anslag som gör frågan relevant i hela samhället. Den behöver bli välförankrad, resurssatt och implementerad i alla verksamheter som möter barn.

➜ **Utanförskap måste brytas för en uppväxt fri från våld.** Det är avgörande att motverka att något barn utsätts för våld eller växer upp i våldsamma miljöer. Tillsätt förebyggande insatser och verka för att fler unga känner sig delaktiga i samhället.

➜ **Rusta de aktörer som möter barn.** Professionella instanser som möter barn måste rustas och få bättre förutsättningar att upptäcka, agera och följa upp när barn utsatts för våld. Stöd och vård måste vara tillgängligt för barn.

➜ **Stärk kompetensen i rättsväsendet.** Kunskapen om våld mot barn, och om de rättsregler vi faktiskt har, måste förstärkas inom hela rättskedjan så att den straffrättsliga regleringen får genomslag i den praktiska rättstillämpningen.

➜ **Öka kunskapen om sambandet mellan våld och psykisk ohälsa.** Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna bidra till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa.

➜ **Följ upp pandemins konsekvenser.** Det behövs mer kunskap och långsiktig uppföljning av hur barn påverkas. Insatser behöver följas upp och riktas dit där behoven är stora.

En förutsättning för alla dessa rekommendationer är att göra barn delaktiga, att lyssna på hur barn beskriver sina liv och på deras förslag på åtgärder – med målet att utforma ett samhälle där varje barn garanteras tillgång till sina rättigheter.

INLEDNING

Nationella stödlinjen för barn – nu öppen dygnet runt

Sedan 1971 har Bris arbetat för att stärka barnets rättigheter. En viktig del i arbetet för ett bättre samhälle för barn är att påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. Bris årsrapporter tas fram för att belysa barns livssituation, utifrån de tusentals kontakter Bris årligen har med barn. Genom att koppla det som barn berättar till aktuell forskning ges förslag till förbättring.

Den 15 mars 2021 öppnade Bris nationella stödlinje för barn dygnet runt, året runt. Den stora efterfrågan på Bris verksamhet har medfört att Bris under 2021 hade 41 667 kurativa kontakter med barn via chatt, telefon och mejl. Det innebär en ökning på 32 procent jämfört med föregående år.

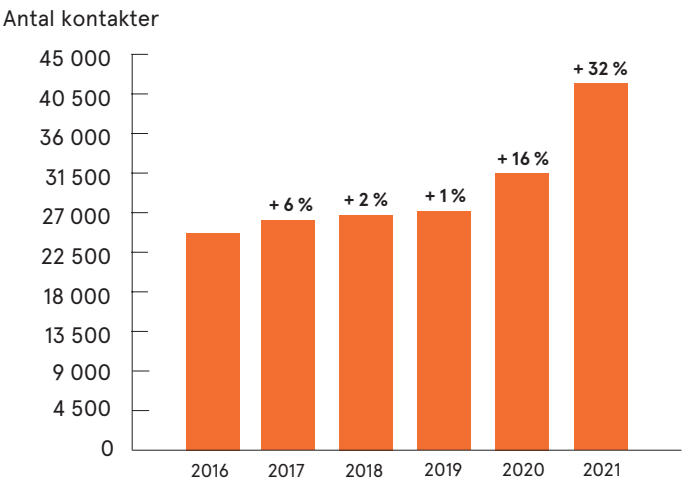
Den stora ökningen av samtal under 2021 jämfört med tidigare år innebär ökningar i de flesta enskilda ämneskategorier. Flertalet ämnen har dock ökat mer än förväntat sett i relation till den totala samtalsökningen. Jämfört med föregående år noterar Bris särskilt stora ökningar av samtal om allvarliga symtom på psykisk ohälsa, som självmord (+87 procent), ångest (+76 procent), självdestruktivitet (+77 procent) och ätstörningar (+93 procent) samt samtal om våld, övergrepp och kränkningar där främst sexuella övergrepp har ökat (+70 procent). En följd av en hög allvarsgrad i samtalen är att även samtal om samhällets stödinstanser har ökat under året (+53 procent). Bris kuratorer dokumenterar alla kurativa samtal i ett system bestående av 54 samtalskategorier. På sida 41 redovisas antal samtal i respektive kategori under åren 2016–2021.

Bris har under perioden med dygnet runt-öppet noterat att förekomsten av ämnen fördelar sig relativt jämnt över hela dygnet. Sedan Bris öppnat dygnet runt har 38 procent av kontakterna tagits under timmarna 21–09, timmar då Bris tidigare hade stängt. Ungefär 14 procent av kontakterna har tagits under timmarna 24–06, vilket för de flesta är att se som natt. Detta är ett större inflöde än Bris på förhand kunnat förutse och Bris fortsätter arbeta för att öka kapaciteten för att kunna möta barns efterfrågan på stöd och hjälp under hela dygnet.

KURATIVA KONTAKTER

Kurativa kontakter är samtal kring ett hjälpbehov, uttalat av barnet eller formulerat tillsammans med kuratorn. Utöver dessa finns ett stort antal övriga kontakter, exempelvis påläggningar eller tysta samtal.

➜ Samtalsutveckling 2016–2021

Grafen visar antal kurativa samtal per år samt den procentuella samtalsökningen jämfört med föregående år. Årsserien inleds år 2016 då nuvarande system för att dokumentera barns samtal infördes. De senaste två åren har Bris öppettider utökats vilket har medfört stora samtalsökningar. Jämfört med 2016 har samtalen ökat med 69 procent.

OM BRIS STÖD TILL BARN OCH UNGA

Bris stöderbjudande grundar sig på total anonymitet vilket gör att barn själva väljer vilka uppgifter de vill dela om sig själva. Bris redovisar statistik över antal samtal, inte antal barn, som kontaktar Bris. Majoriteten av stödet ges via chatt, följt av telefon och mejl.

Ungefär 8 av 10 samtal till Bris kommer från barn som identifierat sig som tjej. Under de senaste årens höga samtalsökning har samtal från barn som identifierar sig som tjej, kille, icke-binär eller som inte vill välja något alternativ för kön alla ökat.

Alla upp till 18 år kan ta del av Bris stöd. Snittåldern för barn som kontaktar Bris har i flera år varit cirka 14 år. Ungefär hälften av samtalen kommer från barn i åldersgruppen 13–15 år. Under åren med pandemi och sedan Bris öppnat dygnet runt har fler äldre barn hört av sig. Den åldersgrupp som har ökat mest procentuellt sedan föregående år är 16–18 åringar.

När Bris redovisar statistik brutet på ålder eller kön redovisas åldersgrupperna 10–12 år, 13–15 år

Foto: Shutterstock

BARNS UPPLEVELSE AV BRIS STÖD*

- ➜ 92 procent har en positiv upplevelse av att prata med Bris.
- ➜ 93 procent kan tänka sig att ta kontakt igen.
- ➜ 66 procent hade inte pratat med någon annan om problemet om de inte hade kontaktat Bris.
- ➜ Vanligaste anledningen till att barn återkommer till Bris är att barnet inte har någon annan att prata med eller få hjälp av.

* Resultaten är baserade på en enkätundersökning på bris.se som genomfördes under 2021.

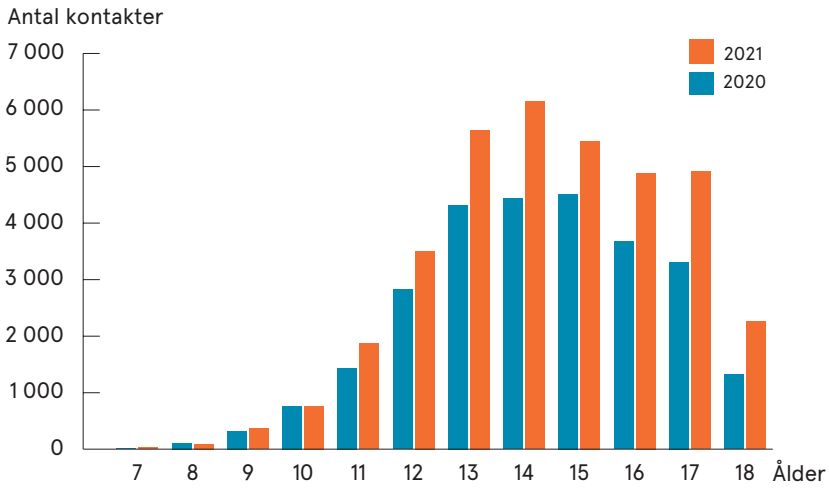
och 16–18 år samt samtal från barn som identifierar sig som kille respektive tjej. Övriga åldrar och alternativ för kön är för få sett till antal för att analyseras separat men ingår i den totala statistiken.

Med Bris kuratorer kan barn prata om vad som helst, samtalet styrs av barnets stödbehov. Barnet får både känslomässigt och praktiskt stöd, information om rättigheter och stödinstanser.

En litteraturöversikt från 2021 visar att den typ av distansstöd som Bris erbjuder har effekt på psykisk hälsa och att barns problem minskar. Slutsatsen är att Bris stöd till barn ger tydlig hjälp med högre tillgänglighet än andra former av stöd.[1]

Majoriteten av de barn som kontaktar Bris får den hjälp de behöver där och då. Under året har Bris kuratorer gjort en hänvisning till en annan instans i drygt 22 procent av samtalen. Den vanligaste anledningen till hänvisningen är att barnet behöver vård för psykisk ohälsa, skydd från våld, övergrepp och kränkningar eller skydd och stöd utifrån brister i hemmiljön eller föräldrars svårigheter. Prioriterat är att barnet får tillgång till en vuxen i sin närhet, varför det är viktigt att stödet är tillgängligt för barnet. Hänvisningar till elevhälsan, vuxna i skolan, socialtjänsten och ungdomsmottagningen är därför vanligt förekommande.

➜ Barnets ålder

Flest samtal kommer från barn som är 14 år. Den stora samtalsökningen jämfört med föregående år syns främst i åldrarna 13 och uppåt.

OM RAPPORTENS INNEHÅLL

Första delen i rapporten redogör för Bris verksamhet 2021 och de vanligaste kontaktområdena. I andra delen ges en fördjupning i barns samtal om våld, övergrepp och kränkningar, då samtalskategorin har ökat markant under flera år. Genom att koppla det som barn berättar till forskning förs resonemang och ges förslag på vad samhället bör göra framåt för varje barns rätt till en uppväxt fri från våld. ◆

[1] Bremberg, S., 2021.

De 10 vanligaste kontaktområdena

Den stora samtalsökningen på 32 procent under 2021 jämfört med föregående år innebär ökningar av nästan alla kontaktområden. Psykisk ohälsa är det vanligaste, följt av samtal om familjen och våld. Under flera år har allvarsgraden i samtalen ökat.

Foto: Shutterstock

Med Bris kuratorer kan barn prata om vad som helst, samtalet styrs av barnets stödbehov där och då. Ofta rör samtalen flera ämnen.

➜ 10 vanligaste kontaktområdena* 2021

Grafen visar antal kurativa samtal inom respektive kategori samt kategorins förekomst i samtal till Bris. I snitt dokumenteras 2,5 kontaktområden per samtal.

1. PSYKISK OHÄLSA

”Hej, jag har skrivit med dig förut. Det är jag som hade planerat att ta livet av mig den 21:a. Vad roligt att det blev dig jag fick prata med igen! Som du märker lever jag fortfarande. Men det är inte så bra...”

Psykisk ohälsa har under flera år varit den vanligaste förekommande kategorin i barns samtal med Bris. Att den psykiska ohälsan bland barn och unga i Sverige är utbredd har konstaterats i flera av Bris tidigare rapporter samt i forskning och kartläggningar.[2] I samtalen till Bris är det tydligt att uppväxtvillkoren i Sverige idag inte är hållbara för alla barn, att barn känner oro för framtiden, att samhällets krav och förväntningar upplevs ouppnåeliga. Ofta finns också i samtalen till Bris tydliga kopplingar mellan psykisk ohälsa och utsatthet för våld.

Under 2021 handlade nästan vartannat samtal om psykisk ohälsa. Samtalen inom kategorin har ökat stadigt under de senaste åren, och jämfört med år 2016 har samtalen fördubblats (+113 procent). Utvecklingen som har beskrivits i tidigare årsrapporter om såväl ökad förekomst som ökande allvarsgrad i samtalen är tydlig även 2021. Med hög allvarsgrad menar Bris samtal om allvarliga symtom på psykisk ohälsa som kan medföra att barnet har behov av vård eller stöd.

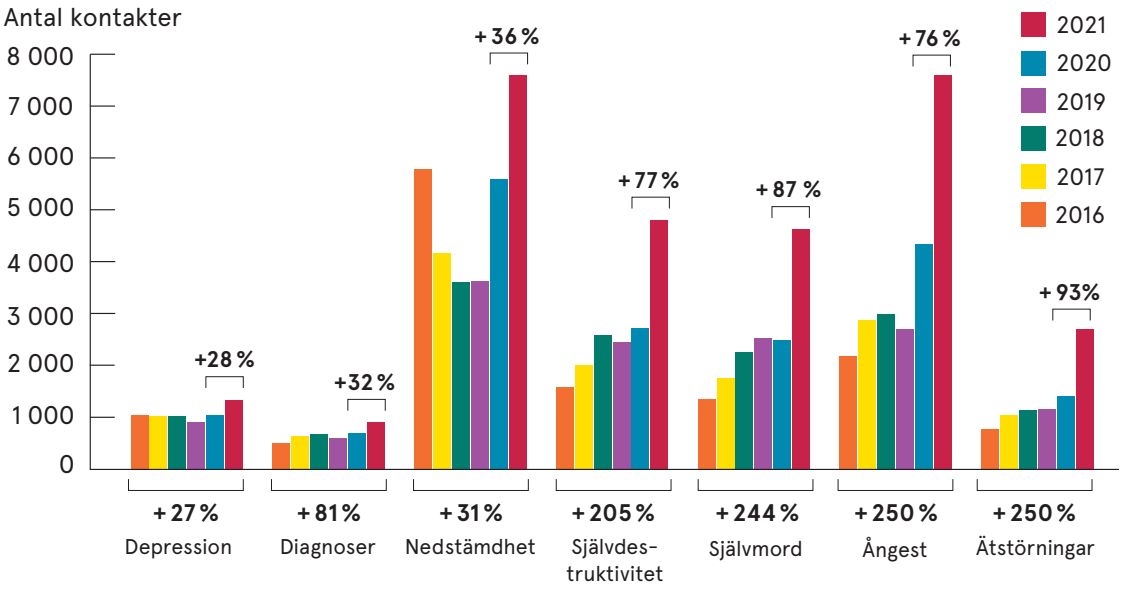
Till Bris vänder sig barn för att få stöd för allt från oro för en nedstämdhet som blivit allt mer närvarande och påverkar barnets liv – till en förlamande ångest som skrämmer, självdestruktiva tankar och handlingar, diagnoser, ätstörningar och tankar på självmord.

Det är oroande att samtalen inom psykisk ohälsa ökar i högre takt än den totala omfattningen av samtal till Bris. Det är särskilt oroande med ökningar av samtal om självmord, självdestruktivitet och ätstörningar, svåra symtom på psykisk ohälsa som barn inte ska behöva hantera ensamma. Det är vanligt att ett samtal till Bris innehåller beskrivningar av flera symtom på psykisk ohälsa. I samtal till Bris om självmord förekommer till exempel också självdestruktivitet i 33 procent, ångest i 22 procent och ätstörningar i 9 procent.

Ett genomgående tema i många av samtalen är att barnet saknar funktionella strategier för att hantera sitt mående och därför både vill ha och behöver få hjälp och stöd. Utöver beskrivningar av hur barnets psykiska hälsa påverkar och begränsar barnets liv är en röd tråd i samtalen barnets starka vilja att nå en förändring och

[2] Bremberg, S., 2015.

➜ Samtalsutveckling psykisk ohälsa 2016–2021

Psykisk ohälsa är hos Bris en samlingskategori som spänner över olika ämnen. Grafen visar antal samtal per kategori samt procentuell ökning 2016–2021 och 2020–2021. Den totala samtalsökningen jämfört med föregående år är 32 procent och 69 procent för hela perioden.

må bättre. Bris har i en rad rapporter beskrivit den oroande samtalsutvecklingen och hur angeläget det är att förbättra barns och ungas uppväxtvillkor för att bättre kunna leva upp till barns rätt till bästa uppnåeliga hälsa.[3] Samhället behöver bli bättre på att främja en god psykisk hälsa för barn och i det är skolans roll central. Det krävs vidare stärkta tidiga insatser till barn i särskilt utsatta situationer och ett mer lättillgängligt och välfungerande stöd för familjer som behöver det. Det behövs akuta insatser för barn som mår dåligt här och nu, och som i dagsläget berättar om att bollas runt mellan aktörer eller fastna i vårdköer. Dessutom behövs en reformerad vårdkedja för barn och unga med psykisk ohälsa, som håller samman och möter behovet av vård på alla nivåer, ett arbete som är påbörjat och där Bris har deltagit i den statliga utredningen på området.[4]

2. FAMILJ OCH FAMILJEKONFLIKTER

”Allt är bara skit i mitt hem och mina föräldrar fattar inte hur mycket de gör mig illa. Jag vet inte vad jag ska göra längre för jag orkar inte mer. Det känns inte som att nån vill ha mig i deras liv ändå, jag är inte viktig för nån. Jag blir inte behandlad som en människa och jag känner att jag inte orkar mer.”

Barn som söker stöd kring familjen och konflikter i familjen är det näst vanligast förekommande ämnet i samtalen till Bris. Andelen samtal har legat på en jämn nivå under flera år. Under 2020 såg Bris en ökning av förekomsten, vilket kan förklaras med pandemin och dess restriktioners påverkan på relationer inom familjen. Under 2021 har förekomsten av samtal återgått till samma nivåer som tidigare år.

Samtal om familj och familjekonflikter rymmer flera olika teman som har gemensamt att relationerna påverkar barnets mående. Vanligt är att samtalen handlar om hur relationen förändras och prövas under tonårstiden. I samtalen beskrivs också utmaningar kring att bli sams igen efter bråk och att hitta tillbaka till en nära och fungerande familjerelation. Familjekonflikter i denna kategori är konflikter utan inslag av våld. I samtalen märks en önskan om, och längtan efter, fungerande familjerelationer där barnet känner sig älskad, trygg, lyssnad på och respekterad.

3. VÅLD, ÖVERGREPP OCH KRÄNKNINGAR

”Jag känner mig arg hela tiden. Jag är alltid arg i skolan och det blir bråk där hela tiden och jag vill egentligen inte det men de blir så ändå. Efteråt tänker jag att jag blir mer och mer som pappa. Jag skriker och slåss precis som han. Jag vill inte bli som han. Den tanken skrämmer mig. Mamma säger också att jag är som pappa.”

Våld, övergrepp och kränkningar är den tredje vanligaste orsaken till att barn söker stöd hos Bris, och har varit det under lång tid. Förekomsten i samtal under år 2021, 22 procent, är den högsta sedan dokumentationen startade 2016. Under åren 2016–2021 har samtal från barn som söker Bris stöd på grund av våld ökat med 115 procent. I denna rapport ges en fördjupning om barns samtal om våld, övergrepp och kränkningar och de ämnen där Bris noterat särskilt stora ökningar.

Samtalen rör alla typer av våld: fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, omsorgsbrist, mobbning och hedersrelaterat våld och förtryck. De omfattar såväl att barnet är eller har blivit utsatt, att barnet utsätter andra, har bevittnat eller är rädd

[3] Bris 2017:1, Bris 2018:1, Bris 2019:1, Bris 2020:1, Bris 2021:1

[4] Bris & Statens offentliga utredningar 2021; samt SOU 2021:34.

för våld. Det våld som barn berättar om förekommer på alla arenor där barn finns. Vanligast i samtal till Bris om våld när förövaren är en vuxen är att våldet har skett där barnet bor och att föräldern eller en annan vuxen barnet bor med är den som utsätter barnet. Gemensamt för många av barnen som söker stöd hos Bris är en önskan om att bryta en pågående utsatthet, få stöd för att bearbeta utsattheten och börja må bättre igen.

4. SKOLAN

"Jag är 14 år och har distansundervisning just nu. Jag brukar egentligen gilla skolan och använda skolan som min flykt hemifrån, men nu går ju inte det. Mina betyg har alltid vart okej men nu på senaste har dom sjunkit så mycket så att jag riskerar att inte ens komma in på gymnasium nästa år."

Skolan är den arena där barn lever en stor del av sina liv, har många av sina viktiga relationer och som påverkar dem på många sätt. De senaste åren har samtal från barn som söker stöd i frågor om skolan legat relativt stabilt. Sett i relation till den stora samtalsökningen 2021 har förekomsten av samtal om skola minskat något, även om antalet samtal på temat är det högsta sedan 2016. Barns samtal om skolan omfattar hela skolsituationen, social trivsel, betyg, stress, prestationskrav, relationer till jämnåriga och vuxna i skolan, utsatthet för mobbning och att överhuvudtaget behöva förhålla sig till att skolan är en plats där det är obligatoriskt att vara. Innehållet i samtal om skolan har de senaste två åren kommit att fokusera på pandemin och distansundervisning, som för främst äldre barn varit en ny erfarenhet vilket även har medfört nya utmaningar.

5. VÄNNER

"Just nu är det fredagskväll och alla är ute, träffar nya människor och festar medan jag är hemma och gör ingenting. Hur får man vänner?"

Att barn behöver stöd i sina jämnåriga relationer märks av att samtalen till Bris konstant legat på en hög nivå under senaste åren. Trots att förekomsten i relation till andra kategorier är lägre 2021 så är antalet samtal högre än tidigare år. Samtal om vänner handlar både om vänskap och om ensamhet, konflikter, att bli sams och om att hitta sätt att umgås och skapa vänskapsrelationer på nätet. Barns frågor till Bris handlar om allt från hur de ska lösa en specifik situation till hur de kan få fler vänner. Under åren med pandemi har fokus i samtal om vänner också kommit att handla om restriktionernas inverkan på sociala relationer, möjligheten att etablera relationer och en ökad känsla av eller oro för ensamhet.

Distansstudier har för många varit utmanande.

Foto: Joshua Hoehne / Unsplash

6. ATT VARA UNG

"Så jag vet att jag är en tonåring och att det hör till att må dåligt ibland, men hör det fortfarande till tonåren om ibland blir till ofta och ofta blir till alltid?"

Att vara ung är en bred kategori som innefattar allt från tonårsutveckling, självförtroende, identitetsutveckling till existentiella frågor om livets mening. I samtalen samlas frågor och tankar som människor kämpar med hela livet, men som många möter för första gången i tonåren. Sedan Bris öppnade dygnet runt är ett nytt tema inom kategorin svårigheter att somna och komma till ro, utan specifik eller nämnd orsak och utan att det varit så långvarigt att det påverkar barnets hälsa.

Barn beskriver att de har svårt att hitta en samtalspartner att lyfta dessa funderingar med. Bris samtal på temat blir ett viktigt förebyggande arbete där barn får sätta ord på sina känslor och hjälp att utveckla strategier att möta dem. Allt som ett barn möter för första gången kan väcka känslor, funderingar och många gånger självtvivel.

7. SAMHÄLLETS STÖDINSTANSER

"Jag förstår inte vad soc säger eller varför de gör som de gör. De frågar jättemycket men ingen frågar mig hur jag mår."

Samtal om samhällets stödinstanser innebär att barnet har en pågående eller önskar inleda en kontakt med någon stödinstans. Andelen samtal följer utvecklingen av samtal om utsatthet och psykisk ohälsa.

När barn söker stöd hos Bris om pågående eller tidigare erfarenheter av kontakt med någon av samhällets stödinsatser handlar det nästintill uteslutande om brister i dessa stödfunktioner. Vanligast är kontakter om socialtjänsten, BUP och elevhälsan. Barns samtal till Bris handlar både om att det är svårt att få tillgång till det stöd och den hjälp barnet behöver, att barnet har en pågående stödkontakt men upplever att den inte fungerar, och att barnet undrar vad som skulle hända om hen försökte söka professionellt stöd.

Det är tydligt att tillgången till stöd skiljer sig åt markant beroende på var i landet barnet bor, och att barn har olika kunskap om vilket stöd som finns att söka. Generellt beskriver barn en otillgänglig vård.

Foto: Shutterstock

Många barn upplever att de saknar bra strategier för att hantera stress.

8. KÄRLEK

”Halloj, ska träffa en kille som är supersnygg så är jättenervös. Det känns overkligt att han vill träffa mig men jag är nervös för vad ska vi göra liksom. Han kanske vill hångla och sånt men jag har inte gjort sånt förut.”

Funderingar kring kärlek och relationer är en stor del av varje människas liv. Sett till den stora samtalsökningen som de utökade öppettiderna har medfört ligger förekomsten av samtal om kärlek ungefär på samma nivå som föregående år. Samtal om kärlek är vanligare bland äldre barn och handlar ofta om ”förstagångssituationer” där barnet vill resonera tillsammans med en vuxen, exempelvis om att bli ihop eller göra slut. Det barn vill i samtal med Bris är att få prata om tankar och känslor kopplat till kärlek och jämnåriga relationer. Senaste årens samhällsdebatt och förändrade lagstiftning kring samtycke märks till viss del i samtalen då barn har frågor om vad samtycke kan vara och hur en ska visa intresse utan att någon kan uppfatta det som olämpligt eller som en kränkning.

9. STRESS

”Hej. Det känns bra att skriva av sig vilket jag kan göra ofta när jag får panik i huvudet, hjälper lite i stunden att få ut tankarna, men dom sitter ju fortfarande kvar i huvudet oavsett hur mycket man försöker intala sig att det är lugnt.”

Förekomsten av samtal om stress har varierat genom åren vilket till stor del handlar om hur barn själva uttrycker sig och sätter ord på sin stress. Under 2021 förekom stress i 8 procent av samtalen vilket är en ökning jämfört med året innan. Samtal om stress innebär att barnet gett uttryck för en stress som har en negativ inverkan på barnets mående. Vanliga konsekvenser av stress som lyfts är svårigheter att somna, att koncentrera sig, men framförallt en avsaknad av strategier att hantera stressen och lugna ner sig själv. Exempel på vad som väcker en negativ stress hos barn är dess hemsituation, familjerelationer, utsatthet för våld samt egna eller andras krav på ens prestationer kopplat till exempelvis skolan och barnets sociala liv. Stress återfinns också i existentiella samtal om framtiden, där framtidshopp och klimatfrågan är exempel på vad som framkallar stress hos barn.

10. VUXNAS SVÅRIGHETER

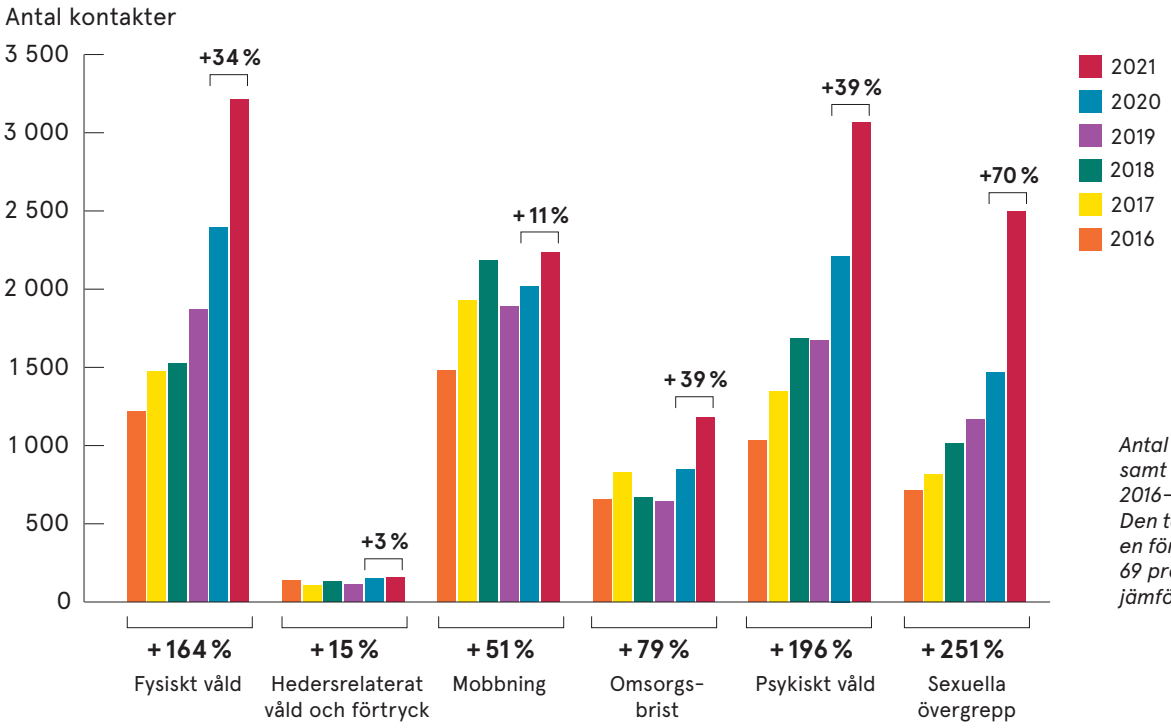
”Jag kan inte sova. Mamma och några mer är fulla här hemma.”

Förekomsten av samtal från barn som söker stöd på grund av vuxnas svårigheter har varit jämn under de senaste åren, 2021 berör 6 procent av kontakterna ämnet. Det rör sig främst om vuxna i en föräldraroll eller med annan nära relation till barnet. Oftast handlar det om vuxnas missbruk eller vuxnas psykiska ohälsa. Det är tydligt att barn påverkas när vuxnas svårigheter gör att de brister i omsorg och ofta är det en lång process för barn att kunna såväl själv se som att sätta ord på föräldrars svårigheter. Det finns också stor skam och stora hinder för barn att söka hjälp när föräldrars förmåga brister. Under pandemin har situationen förvärrats för barn som lever med vuxna som har psykisk ohälsa eller beroendeproblematik. ◆

VÅLD MOT BARN

År 2021 hade Bris över 9 000 samtal med barn om våld, övergrepp och kränkningar, och antalet samtal om inom kategorin har ökat under många års tid. Varje dag berättar barn för Bris om utsatthet för våld i såväl hemmet, på nätet, i skolan och i offentligheten.

➜ Samtalsutveckling våld, övergrepp och kränkningar 2016–2021

Antal samtal per kategori samt procentuell ökning 2016–2021 och 2020–2021. Den totala samtalsökningen för hela perioden är 69 procent, och 32 procent jämfört med föregående år.

Varje barn har rätt till ett liv fritt från våld, det framgår bland annat av barnkonventionen som är svensk lag, den svenska antiagalagstiftningen och annan lagstiftning. Barns rätt att slippa utsättas för våld gäller på alla arenor, oavsett vem som utövar våldet.

Det finns idag flera internationella konventioner och överenskommelser som konstaterar att våld mot barn är ett globalt problem, såsom hållbarhetsmålet 16:2 i Agenda 2030 som slår fast att ”Alla stater är skyldiga att förhindra övergrepp, exploatering, trafficking och alla former av våld eller tortyr mot barn”.[5]

BARNS SAMTAL TILL BRIS OM VÅLD

Våld, övergrepp och kränkningar är det tredje vanligaste ämnet när ett barn kontaktar Bris. Under 2021 handlade 9 116 samtal om detta, en ökning på 35 procent jämfört med 2020. Det är en fortsatt ökning, då samtalen om våld, övergrepp och kränkningar under åren 2016–2021 har ökat med 115 procent, jämfört med den totala samtalsökningen på 69 procent.

I samtalskategorin ryms fysiskt våld, hedersrelaterat våld och förtryck, mobbning, omsorgsbrist, psykiskt våld och sexuella övergrepp. Samtalen kommer från barn som är och som har blivit utsatta för våld, som har utsatt någon annan eller känner oro för att utsättas för våld, inom familjen eller i andra sammanhang. Mobbning, fysiskt och psykiskt våld är de vanligast förekommande formerna av våld, men den kategori som har ökat mest under perioden procentuellt är sexuella övergrepp.

[5] FN, 2015.

VIKTIGA BEGREPP

➜ Våld mot barn
Bris utgår från FN:s barnrättskommittés definition av våld mot barn, den definition som barnkonventionen, som numera är svensk lag, ger uttryck för.*

Konventionen slår fast att varje barn har rätt att skyddas mot alla former av våld. Barnrättskommitténs definition av våld innefattar fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel och utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp. Det innebär att definitionen till viss del är bredare än vad som ryms inom ramen för svensk straffrättslagstiftning.*

➜ Svensk straffrättslagstiftning
Barn har rätt att slippa alla handlingar som ryms inom den vida våldsdefinitionen oavsett om handlingen är straffbar eller inte. Det är viktigt att veta att det finns fler former av hjälp eller upprättelse än straffrättslig upprättelse, exempelvis samtalsstöd, heldygnsvård, eller andra terapeutiska insatser.

➜ Barnmisshandel
Ett brett begrepp med många olika definitioner. I Sverige la kommittén mot barnmisshandel fram följande definition: Barnmisshandel är när en vuxen person utsätter ett barn för fysiskt eller psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkningar eller försummar att tillgodose barnets grundläggande behov. Med barn avses varje människa under 18 år.** I svensk straffrätt saknas ett särskilt reglerat barnmisshandelsbrott.

➜ Trauma
En påfrestande händelse som inte kan undflys eller hanteras av individens tillgängliga resurser.

➜ Multiutsatthet
Även kallat polyviktimisering. Olika former av våld mot barn överlappar varandra i stor utsträckning. Ett barn kan exempelvis vara utsatt för både fysiskt och psykiskt våld och samtidigt uppleva att den ena föräldern utövar våld mot den andra föräldern.

* Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 13. ** SOU 2001:72

Barn som kontaktar Bris berättar om slag, sparkar och knuffar. Om vuxna som är hotfulla och skräms. Barn berättar om sexuellt våld och övergrepp som de utsätts för hemma eller på andra platser. De berättar också om oro för våldsamma miljöer. Fokus i samtal är hur utsattheten har påverkat barnet, barnets mående, framtidstro och förtroende och tillit till vuxna.

Vanligast i samtalen till Bris är att barnet utsatts i hemmet, och andra arenor som barn berättar om är offentliga miljöer, ofta skolan, och nätet. Förövaren kan vara någon som står barnet nära, som en förälder, en partner, ett syskon eller en släktning. Det kan också vara andra jämnåriga eller vuxna, både personer som barnet känner och inte känner. Ibland vet inte barnet vem förövaren är – på nätet kan förövaren vara anonym och i det offentliga kan barnet ha utsatts för våld av en för dem främmande eller okänd person.

Varför berättar barn om våld för Bris?

Gemensamt för de barn som kontaktar Bris om pågående våld är att barnet vill att våldet ska upphöra. Många barn behöver bekräftas i att det barnet utsätts för är fel, att barn har rätt till skydd från våld och att ansvaret och skulden inte ligger hos barnet. Barn berättar att våldet påverkar den psykiska hälsan, skolprestationer, vänskapsrelationer och framtidstro. Samtidigt känns det för många barn otänkbart att avslöja sin utsatthet för någon som kan ingripa, det kan få konsekvenser som barnet inte är beredd att ta. Barn som utsätts för våld av vuxna beskriver att det är svårt att lita på att andra vuxna kommer att hjälpa en. I många samtal beskrivs också hur barn försökt söka stöd från vuxna utan att det medfört någon skillnad.

Känslor som barn med egen erfarenhet av att utsättas för våld sätter ord på och önskar stöd i att hantera är exempelvis rädsla, sorg, ilska, skam och skuld. Många gånger saknar barnet egna funktionella strategier för att hantera de känslor som utsattheten väcker. Det kan bland annat märkas i samtal där barn berättar om självdestruktivitet som en konsekvens. Överlag i finns i samtalen till Bris en tydlig koppling till psykisk ohälsa. Exempel på ämnen som också berörs i samtal om våld är nedstämdhet, ångest, självmord och självdestruktivitet, men även ätstörningar förekommer.

HUR MÅNGA BARN ÄR UTSATTA?

Uppskattningsvis utsätts en miljard barn årligen för någon form av våld globalt, och våldet finns bland alla kulturer och samhällsklasser, oavsett etniskt ursprung, utbildningsgrad och inkomst. Det förmodade mörkertalet är stort. Eftersom våld mot barn är ett problem som man ofta vill dölja, förbise eller normalisera så sker en underrapportering.[6]

Den exakta omfattningen av förekomsten av våld mot barn i Sverige är också svår att beräkna.

"Jag har aldrig vågat berätta för någon. Jag skäms till och med nu över att skriva det här... Jag vill inte leva så här längre... Jag känner att det håller på att äta upp mig inifrån."

2016 genomförde Allmänna Barnhuset en nationell enkätstudie, där 4 700 elever från årskurs nio i grundskolan och årskurs två på gymnasiet svarade på frågor om utsatthet för våld under hela uppväxten.[7] Totalt 44 procent av barnen hade någon gång under livet varit utsatta för någon form av misshandel av en vuxen inom eller utanför familjen. Med misshandel menas här olika typer av våld såsom fysiskt våld, psykiskt våld, försummelse, sexuella övergrepp samt upplevt våld mellan vuxna i familjen.

36 procent av de tillfrågade barnen hade utsatts för någon form av misshandel av en vuxen inom familjen. När det gäller utsatthet för fysiskt våld av en vuxen uppgav 24 procent av barnen att de någon gång upplevt det. 16 procent uppgav att de blivit utsatta för psykiskt våld av en vuxen, 14 procent att de upplevt våld mellan vuxna i familjen och 6 procent uppgav att de utsatts för försummelse. Totalt 9 procent, 14 procent av tjejerna och 2 procent av killarna, hade utsatts för sexuella övergrepp av en vuxen person.

En annan omfattande studie är Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning där personer i åldern 16–84 år får svara på sina erfarenheter av våldsutsatthet under det senaste året. I den senaste undersökningen från 2021 uppgav 8,3 procent av de drygt 5 500 medverkande i åldern 16–19 år att de utsatts för misshandel och 13,5 procent att de utsatts för hot. 15 procent har utsatts för sexualbrott och 10,8 procent för trakasserier i åldersgruppen 16–19 år. Vad gäller nätkränkningar, att någon spridit känsliga uppgifter, bilder eller

FÖREKOMST AV ANDRA ÄMNEN I SAMTAL OM VÅLD, ÖVERGREPP OCH KRÄNKNINGAR

Familjen	25 %
Skolan	21 %
Nedstämdhet	20 %
Familjekonflikter	14 %
Vänner	12 %
Ångest	11 %
Självmord	10 %
Självdestruktivitet	8 %
Vuxnas missbruk/riskbruk	8 %
Onlinerelaterade frågor	5 %
Stress	5 %
Skilda föräldrar	5 %
Oro för annan	5 %
Vuxnas psykiska ohälsa	4 %
Sorg & kris	4 %
Kärlek	4 %
Att vara ung	4 %
Ätstörningar	3 %
Juridiska frågor	2 %
Depression	2 %

Övriga samtalskategorier som oftast förekommer i samtal från barn om våld, övergrepp och kränkningar. I ett samtal till Bris dokumenteras i snitt 2,5 kontaktområden.

[6] End Violence Against Children, 2021.

[7] Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.

filmer på internet, uppgav 6,7 procent i åldern 16–19 år att de blivit utsatta.[8]

Våld mot barn är ett omfattande område, där både arenor, förövare och former av våld som barnet utsätts för eller utsätter andra för kan vara många. Att kategorisera barns våldsutsatthet låter sig inte göras enkelt, och att göra det medför en risk för att bidra till en förenklad bild av något som i själva verket är mycket komplext.

Multiutsatthet – när våldet överlappar

De olika formerna av våld överlappar varandra i stor utsträckning och det finns grupper av barn som utsätts för många former av allvarligt och upprepat våld. 17 procent av barnen i en nationell kartläggning från Allmänna Barnhuset hade varit utsatta för minst två former av barnmisshandel och hälften av dessa hade varit utsatta för tre eller fler typer.[9] När ett barn är utsatt för minst tre former av våld kallas det multiutsatthet, och kan till exempel innebära att vara utsatt för både fysiskt och psykiskt våld hemma eller i skolan och samtidigt uppleva pappas våld mot mamma. Barn som utsätts för försummelse, där föräldrarna brister i omsorg, är den grupp som också är mest utsatt för andra former av våld. Kunskapen om multiutsatthet, riskfaktorer och konsekvenser är viktig på flera sätt, inte minst för att grundligt kunna identifiera vad barnet behöver hjälp med och skydd mot.

Tjejer uppgav oftare än killar att de blivit utsatta för flera typer av våld, inklusive sexuella övergrepp, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. I Allmänna Barnhusets kartläggning hade 81 procent av de unga som försökt att ta sitt liv någon gång utsatts för någon form av misshandel under sin uppväxt och mer än hälften av de som misshandlats var multiutsatta. Multiutsatthet är också starkare kopplat till traumasymtom än utsatthet för våld av en typ. Det var tre gånger vanligare med självskadebeteende bland de barn som var multiutsatta och minst tre gånger så vanligt med suicidtankar. Drygt 13 procent av de multiutsatta hade försökt att ta sitt liv i jämförelse med knappt 2 procent bland barn som inte hade utsatts för någon form av våld.[10]

Våld mot barn med dödlig utgång

Dödligt våld bland barn och unga i Sverige är ovanligt, 2020 drabbades totalt 20 barn och unga i ålder 0–19 år. Dödligt våld drabbar killar i mycket högre utsträckning än tjejer.[11] Socialstyrelsens dödsfallsutredningar som genomförs när det funnits särskild anledning att anta att dödsfallet har samband med något förhållande som inneburit att barnet har varit i behov av skydd, visar att det är en förälder eller vuxen i motsvarande roll som är gärningsperson. Sedan 2008 har 46 sådana fall utretts och resultatet visar att en majoritet av barnen var yngre än 9 år. Nästan hälften av barnen dödades av sin biologiska far eller styvfar och vart femte av sin biologiska mor. I nästan hälften av fallen hade gärningspersonen vid tiden för gärningen varierande grad av psykisk ohälsa.[12]

Dödligt våld mot barn och unga, både i hemmet och på andra platser, och dödligt våld både orsakat av en förälder och av andra personer, har de senaste 30 åren minskat. Minskningen har dock varit långsammare i Sverige jämfört med Västeuropa som helhet.[13] Det finns ingen given förklaring till utvecklingen av det dödliga våldet. När det gäller unga som dött i våldsamma händelser utanför hemmet handlar det ofta om unga med mycket dåliga framtidsutsikter som utsätter sig själva för olika risker, självmord, droger och våld. Gemensamt för gruppen är att de klarat skolan dåligt.[14]

RISKFAKTORER FÖR BARN ATT UTSÄTTAS FÖR VÅLD

Det finns omständigheter som ökar eller minskar risken för att barn ska utsättas för och ta allvarlig skada av våld. Våldsutsatthet och konsekvenserna som våldet får avgörs av många olika risk- och skyddsfaktorer på flera nivåer, från individ- till samhällsnivå, i samverkan.

Alla former av våld ser ut att ha samma riskfaktorer: att bo i en familj med dålig familjeekonomi, med en ensamstående förälder, med föräldrar i konflikt om vårdnad, boende och umgänge, eller att själv ha funktionsnedsättningar, framför allt neuropsykiatriska, och kroniska sjukdomar eller hälsoproblem. Andra kända riskfaktorer för att utsättas för våld är föräldrars missbruk, psykiska ohälsa, stress och oro. Flera svenska studier har visat att tjejer generellt sett uppger sig ha varit utsatta för våld i högre utsträckning än killar, framför allt vad gäller våld hemma, mobbning och sexuella övergrepp – och de är oftare multiutsatta. Killar uppger oftare än tjejer att de utsatts för misshandel av andra vuxna än i hemmet, rån och

81 %

av de unga som försökt att ta sitt liv någon gång hade varit utsatta för någon form av misshandel under sin uppväxt och mer än hälften av de som misshandlats var multiutsatta.

Barn som utsätts för försummelse är oftare utsatta för andra former av våld.

Foto: Tryn Nilsen/Unsplash

[8] Brottsförebyggande rådet, 2021.
[9] Jernbro, C. & Landberg, Å., 2020.
[10] Ibid.
[11] Socialstyrelsens statistikdatabas för dödsorsaker.
[12] Socialstyrelsen, 2019.
[13] Institute for Health Metrics and Evaluation.
[14] Werbart et al., 2020.

vapenrelaterat våld. Barn som inte får bestämma över sina egna liv är en utsatt grupp liksom barn som identifierar sig som vare sig tjej eller kille.[15]

Ett barn kan vara utsatt för våld utan att kunna identifieras utifrån kända risk- och skyddsfaktorer. Det är inte riskfaktorn i sig som är det avgörande, utan vilka konsekvenser den får. Psykisk ohälsa hos en förälder leder exempelvis inte automatiskt till omsorgsbrist och inte heller till ohälsa hos barnet. Det som kan vara skadligt är om förälderns tillstånd medför en bristande omsorg om barnet. Förekomsten av flera riskfaktorer samtidigt ökar risken för att ett barn ska utveckla ohälsa och utvecklingsproblem, men sambandet är inte linjärt för det enskilda barnet.[16]

Det är tydligt i samtal till Bris att många barn tror att våldet är barnets eget fel. Barn som utsätts för våld i hemmet tenderar att tro att det beror på att det är på grund av något som hen gjort eller inte gjort, också för att den vuxna kan ha motiverat det så för barnet. När det gäller våld i det offentliga eller på nätet beskriver barn det som att de själva borde ha vetat bättre, och borde ha kunnat skydda sig.

Foto: Shutterstock

Restriktionerna har lett till begränsade skyddsfaktorer för barn i utsatta situationer.

HAR PANDEMIN PÅVERKAT BARNS UTSATTHET?

Pandemins påverkan på barn, vuxna och på samhället i stort är en av årets mest angelägna frågor, men på frågan om vilka konsekvenser det inneburit för barn finns ännu inga heltäckande eller helt säkra svar. Pandemin pågår fortfarande och likaså studier som ännu inte hunnit färdigställas. För att förstå hur pandemin påverkat barns olika rättigheter och situation kommer det att krävas fortsatta uppföljningar och utvärderingar under en lång tid.[17] Det finns dock studier som pekar på att barn som redan tidigare befann sig i utsatta situationer har påverkats mer negativt än andra.[18]

Hos Bris noterades en liknande utveckling. Från 2020, året då covid-19-pandemin slog till, ökade samtalen från barn om våld markant i Bris stödlinje. Här berättade barn som levde med våld i hemmet bland annat om hur restriktioner och den ökade sociala isoleringen ytterligare försvårade för barnet att undkomma våldet. Barns olika behov och utmaningar kopplade till pandemin har under tiden som gått både hunnit uppstå, förändras och ibland upphöra. Bris ser dock fortfarande samma risker som lyftes i föregående årsrapport, med en förstärkt utsatthet hos redan utsatta barn.[19] Restriktionerna i samhället har lett till att många riskfaktorer för barns utsatthet ökat och att skyddsfaktorer begränsats. Det påverkar särskilt barn som befinner sig i utsatta livssituationer. Exempelvis barn som växer upp med våld i hemmet.

"Snälla kan corona försvinna! Jag kommer inte orka mer jag vill bara dö, jag orkar inte mer, jag orkar inte mer."

Många av de barn som under pandemin kontaktat Bris för att de utsatts för våld i hemmet beskriver att de har varit utsatta sedan lång tid – det handlar alltså inte om en ny utsatthet. Däremot har pandemin och restriktionerna beskrivits som nya omständigheter vilka förvärrat situationen i hemmet och gjort det svårare att undkomma utsattheten.

Enligt en studie där gymnasieelever tillfrågats uppgav 1 procent att de under pandemin varit mer utsatta för våld än tidigare, medan 6 procent uppgav att restriktionerna skyddat dem från våld och övergrepp. 11 procent uppgav att situationen hemma hade förvärrats, men samtidigt var det 25 procent som tyckte de hade haft större möjlighet att diskutera med sina föräldrar om sådant som oroade dem.[20] Pandemin har alltså påverkat barn på mycket olika sätt.

Sedan 2021 pågår en ny nationell kartläggning om förekomsten av våld mot barn, som kommer att vara helt central inom fältet för att förstå hur barns utsatthet för våld har utvecklats de senaste åren.[21] Likaså pågår en studie med syftet att bland annat undersöka hur covid-19-pandemin påverkat föräldraskap, attityder till våld i uppfostringssyfte, samt risk- och skyddsfaktorer för våld.[22] ◆

[15] Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.

[16] Rikshandboken i barnhälsovård.

[17] Barnombudsmannen, 2021.

[18] Skrove G. et al., 2021; Sjögren A. et al., 2021; Augusti, E.M., Sætren, S.S., & Hafstad, G.S. 2021; Socialstyrelsen, *Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten*, 2021.

[19] Bris rapport, 2021:1.

[20] Svedin, C.G., Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

[21] Regeringskansliet, *Förekomsten av våld mot barn i Sverige ska kartläggas*, 2020.

[22] Regeringskansliet, *Stiftelesen Allmänna Barnhuset tilldelas medel för undersökning om föräldraskap, våld och stöd* ,2021.

ATT UTSÄTTAS FÖR VÅLD I HEMMET

Trygga hemförhållanden är en förutsättning
för att barn ska utvecklas och må bra.
Men dagligen berättar barn för Bris om våld
i hemmet och om föräldrar som brister i sin omsorg.
Ofta är det första gången de delar med sig
av sina upplevelser.

Foto: Shutterstock

När barn berättar för Bris om utsatthet för våld, övergrepp och kränkningar handlar det oftast om våld i hemmet. Bris dokumenterar samtalen efter vilken typ av våld som samtalet handlar om, och i hemmet utsätts barn för såväl fysiskt våld, psykiskt våld, omsorgsbrist, hedersrelaterat våld och sexuella övergrepp. Samtalen i alla dessa kategorier har ökat stort mellan 2020 och 2021.

Som tidigare nämnts i rapporten är det ingen som vet den exakta omfattningen av förekomsten av våld mot barn i Sverige, det gäller även våld i hemmet där det finns stora mörkertal. I den senaste kartläggning som gjorts av Allmänna Barnhuset svarade 36 procent av barnen som deltog att de hade utsatts för någon form av misshandel av en vuxen, det vill säga mer än vart tredje barn. 14 procent svarade att de hade upplevt våld mellan vuxna i familjen.[23]

BRIS KURATORER ÄR OFTA DE FÖRSTA BARNET BERÄTTAR OM VÅLDET FÖR

När ett barn berättar om våld i hemmet för Bris är det ofta första gången de pratar om det med någon vuxen. Samtalet kan börja med att barnet berättar om att må dåligt, eller om föräldrar som bråkar. Genom kuratorns frågor, lyssnande och bekräftande kan barnet närma sig det som är svårare att tala om. Att berätta om egen våldsutsatthet är svårt, att närma sig och sätta ord på sin utsatthet är smärtfyllt och kan ta emot. Det kan vara en härva av skrämmande händelser, stora konflikter, hotfull stämning hemma, och kanske förstår barnet först i samtalet med kuratorn att det hen är utsatt för är våld.

I samtal om våld hemma förekommer både mammor och pappor som förövare. Barn beskriver det fysiska våldet med att den vuxna slår, sparkar, knuffar, biter, bränner, nyper, drar i armar, hår och öron. Många berättar också om psykiskt våld, om vuxna som är hotfulla, skrämmer, kränker, bestraffar och hotar att överge barnet – ofta med nedvärderande kommentarer om barnets kropp. Många tjejer berättar om hur föräldrar sexualiserar och kränker, till exempel genom att kalla barnet för hora. Barn som beskriver att de upplevt våld mot närstående anger i hög utsträckning att våldet har riktats mot en förälder, ofta mamman, och en del samtal handlar om att de lever på flykt med mamman från förövaren. Barn berättar också om sexuellt våld som att utsättas för våldtäkt eller andra fysiska sexuella övergrepp och sexuella anspelningar av den vuxne. Flera barn berättar om materiellt våld, till exempel kopplat till mobiltelefoner som föräldrarna kontrollerar, tar ifrån barnet eller hotar att förstöra. De beskriver föräldrars våld som handlingar i affekt, ett oreflekterat beteende eller som bestraffning och uppfostringsvåld.

BARNKONVENTIONEN

Artikel 19 i barnkonventionen fastslår att varje barn har rätt att skyddas från alla former av våld från vårdnadshavare.*

* Artikel 6, FN:s konvention om barnets rättigheter.

[23] Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.

Barn berättar även för Bris om hur föräldrar brister i omsorg, känslomässigt eller materiellt, brister i att skydda barnet från våld eller är fysiskt eller känslomässigt otillgängliga. Medan det fysiska våldet kan vara lättare för ett barn att beskriva, är omsorgsbrist många gånger svårt att sätta ord på. Det är inte alls lika konkret som fysiskt våld eller direkta hot om våld kan vara och det är svårare för barnet att förstå vad det är hen utsätts för. Många gånger har omsorgsbristen pågått under stora delar av barnets uppväxt och normaliserats för barnet och är en av många brister i barnets miljö. I samtalen om omsorgsbrist förekommer beskrivningar av andra former av våld och problem hos föräldern som missbruk eller psykisk ohälsa.

> *”Min pappa är för det mesta snäll och så. Men ibland är han på dåligt humör och nyper och slår mig. Han slår mig när jag gör fel. Vilket är rätt så ofta. Hans humör ändras hela tiden men jag är rädd för att få stryk om jag säger till en vuxen och han får reda på det.”*

> *”Jag kan inte minnas en enda gång under min uppväxt som mina föräldrar, speciellt inte min mamma, visade någon som helst form av kärlek eller omtanke. Finns det en möjlighet att det är detta i min barndom som kan förklara min mentala ohälsa, depression, ångest, och känsla av tomhet och känsla av att känna mig hatad av alla?”*

I barns samtal till Bris förekommer även våld i hemmet mellan syskon eller styvsyskon som bor tillsammans. Det kan vara våld som uppstår i konflikter mellan barn, eller våld som är riktat mot ett barn. I samtal där barnet är utsatt för våld från ett syskon är det vanligt att barnet förklarar våldet med att syskonet har en diagnos, funktionsnedsättning eller missbruksproblematik som gör att hen inte kan kontrollera sig.

Ibland är det våld som barnet utsätts för i sitt hem oförutsägbart. Andra gånger är det något som barnet vet kommer att hända, kanske som en bestraffning för något som barnet har gjort eller inte har gjort. Ibland sker våldet okommenterat från den vuxnas sida, andra gånger ber föräldern om ursäkt och försöker förklara eller försvara sitt agerande, till exempel med egen stress, eller gör tvärtom och lägger skulden för våldet på barnet. Barn berättar ofta om föräldrar som helt tycks sakna insikt om hur barnet påverkas av deras agerande. Oavsett om barnet får en förklaring eller inte lämnas många barn med en känsla av att det inte går att skydda sig mot fortsatt våld och det skapar stress. Barn berättar om strategier de utvecklar för att förhindra våldet, som att inte störa eller reta upp föräldern.

> ***”Igår blev jag NÄSTAN polisanmäld efter ett bråk men mamma var fucking full så jag kunde inte berätta för henne så nu kommer hon få höra det från skolan istället för mig och då kommer hon vara på deras sida och inte min.”***

FÖRÄLDRABALKEN

”Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och god fostran. Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling.”

Föräldrabalken 6:1 (Lag 1983:47)

Fysiskt våld kan vara lättare att sätta ord på.

Foto: Shutterstock

> *”Min mamma har slagit mig flera gånger, kastat saker, örfilat, dragit i mitt hår ner till marken, boxat och sparkat på både magen och ansiktet. Hon slår inte mig idag men hon skriker högt och hotar att hon ska slå mig i vissa sammanhang t.ex. om jag inte diskar eller stör henne. Jag är rädd för henne även ifall hon kan säga snälla saker och jag kan inte glömma bort allt som hon har gjort mot mig. Jag vet inte vad jag ska göra och jag vill verkligen inte bo med henne för jag kan aldrig veta vad hon kommer att göra.”*

HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Samtal inom våldskategorin som dokumenteras som hedersrelaterat våld och förtryck rör barn som är eller har blivit utsatta för, bevittnat, utsatt annan eller är rädd för hedersrelaterat våld och förtryck. Barn som kontaktar Bris om hedersrelaterat våld och förtryck är till största del i åldern 16–18 år och antalet kontakter är högst från barn som identifierar sig som tjejer, men samtal från killar förekommer också. De flesta befinner sig i Sverige men det händer också att barn kontaktar Bris från ett annat land där de befinner sig i en utsatt situation och önskar hjälp att komma hem till Sverige.

Antalet samtal om hedersrelaterat våld och förtryck till Bris har varit relativt konstant under de senaste åren, ca 110–160 samtal per år. Bris kan inte veta exakt hur många av de barn som kontaktar stödlinjen som lever med hedersrelaterat våld och förtryck. För att ett samtal ska kategoriseras som hedersrelaterat ska barnet ha gett tillräckligt mycket information om den kopplingen, annars dokumenteras kontakten som fysiskt eller psykiskt våld. Det är vanligt att det först i ett uppföljande samtal framkommer att våldet är hedersrelaterat. Antalet samtal till Bris återspeglar inte heller den verkliga omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck. Mörkertalet är stort men försök till kartläggningar görs. En sådan visar att 7–9 procent av unga i storstäderna lever med ett kollektivt legitimerat våld.[24]

[24] Baianstovu et al., 2019.

Foto: Guillaume de Germain/Unsplash

Barn som utsätts för hedersförtryck kan berätta hur de inte får utöva vissa intressen.

Hedersrelaterat förtryck har sin grund i kulturella föreställningar om kön, makt och sexualitet, och är ofta kollektivt utövat. Kontrollen av tjejers och kvinnors sexualitet är central, men våldet och förtrycket drabbar både tjejer och killar, kvinnor och män. Både män, kvinnor och barn kan vara förövare då ansvaret för att kontrollera och upprätthålla en ordning där alla följer normerna är kollektivt. Våld kan även utövas som bestraffning mot den som misstänks ha brutit mot dessa, för att inte riskera att förlora, eller för att återupprätta den förlorade, hedern.

Förtrycket innebär kränkningar av barnets rättigheter genom ingripande begränsningar av barnets frihet. Det handlar om kontroll och begränsningar i barnets vardag, till exempel val av klädstil och umgänge, men även begränsad rörelsefrihet och livsval, som val av partner och utbildning. Det är tydligt i barns samtal till Bris att begränsningarna påverkar barnet på många sätt, inte minst barnets sociala liv och kontakten med jämnåriga, barnets identitetsutveckling och kärleksrelationer och barnets möjlighet att utöva och utveckla intressen och talanger. Barn berättar för Bris om strategier de har utvecklat för att kunna leva likt jämnåriga utanför hemmet och som innebär att de bryter mot föräldrars och släktingars regler, utan att detta blir avslöjat.

I samtal till Bris om våld, övergrepp och kränkningar där barnet själv uttrycker en koppling till pandemin har barn beskrivit hur pandemin blivit ytterligare ett sätt för redan kontrollerande föräldrar att kontrollera barnet. I början av pandemin berättade barn framförallt om en förstärkt isolering, med förälder som kunde motivera att syftet med detta var att följa de allmänna restriktionerna. När det senare blivit aktuellt med vaccination och hävda restriktioner berättar barn om föräldrar som väljer att avstå vaccination och kräver att familjen fortsätter leva isolerat och under fulla restriktioner.

Barn som lever i en miljö präglad av hedersnormer riskerar i betydligt högre grad att utsättas för våld. En jämförande rapport om hur de unga med begränsat val gällande partner svarat kring olika former av våldsutsatthet, familjeförhållanden och mående, jämfört med unga som inte uppgett begränsningar i val av partner, visar att de barn som inte får välja sin partner betydligt oftare är utsatta för olika former av barnmisshandel. 88 procent har utsatts för någon form av barnmisshandel någon gång under uppväxten, så som fysisk misshandel, psykisk misshandel, att bevittna våld mot en förälder, sexuella övergrepp och försummelse. Barnen har i högre grad utsatts för fysiskt våld av syskon och andra släktingar.[25] Det stämmer väl överens med Bris erfarenheter genom kontakter med barn. Barnen berättar om föräldrar som utsätter dem för olika former av våld som bestraffning eller i affekt, om fysiskt och psykiskt våld, sexuella övergrepp och ibland även hot om dödligt våld. De berättar om hot kopplade till barnets framtid som hot om att bli bortgift, inte få studera vidare eller bli förd utomlands. Flera har upplevt våld mot mamma, syskon eller andra närstående.

Särskilda omständigheter när ett barn utsätts för hedersrelaterat våld

I barns samtal till Bris som rör hedersrelaterat våld och förtryck vill en del barn ha hjälp att fly sina familjer eller få skydd i ett annat boende. De befinner sig i en akut situation, har redan blivit bortförda eller står inför ett tvångsäktenskap. Andra har nått till en punkt där de inte längre står ut med begränsningarna. Det kan ha utlösts av att de träffat någon och vill kunna ha en öppen kärleksrelation. Några är uppgivna, frågar om de måste släppa sina drömmar om det liv de vill leva, eller om det kan finnas något alternativ. För många andra utsatta barn hägrar 18-årsdagen, då kommer de att kunna göra sina egna val oberoende av föräldrarna. För barn, framförallt tjejer, som lever med hedersrelaterat våld och förtryck är det ofta tvärtom. När de fyller 18 förväntas de gifta sig, kanske med någon de själva inte har valt, kanske på en annan plats eller i ett annat land, avsluta sina studier, föda barn mot sin vilja och anta den roll som förväntas av dem som vuxna kvinnor.

BRIS SYN PÅ HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Allt Bris arbete utgår från FN:s barnkonvention och synen på barnet som en rättighetsbärare. När ett barn blir utsatt för våld och förtryck innebär det att barnets rättigheter kränks.

Hedersrelaterat: Handlingar som syftar till att bevara eller återupprätta en persons, familjs, släkts eller annan liknande grupps föreställda heder. Det som gör en handling hedersrelaterad är motivet.

Våld: Barnet har rätt till skydd från alla former av fysiskt eller psykiskt våld, såsom skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Förtryck: Handlingar som begränsar barnets frihet och inskränker barns rättigheter.

[25] Jernbro, C. & Landberg, Å., 2018.

Många känner att de måste hantera upplevelserna av våldet ensamma.

Foto: Shutterstock

"Jag vet att jag måste ta hjälp för att få som jag vill ha det, livet jag vill leva. Men det är omöjligt. Finns inte på kartan att jag tar ett sånt steg. Om jag berättar för någon kommer det påverka mina föräldrar. Det skulle vara en skam om jag bröt mig ur den här traditionen. Jag vet bara att jag aldrig kommer kunna berätta för nån. Antingen kommer jag leva efter hur dom ber mig att göra, eller så kommer jag bara dö."

Barn som utsätts för våld av sina föräldrar, oavsett vilken form av våld, berättar ofta för Bris att de älskar sina föräldrar. Men det är oerhört svårt att som barn behöva hantera komplexiteten i att älska och vara beroende av den som också gör en illa eller kontrollerar och begränsar ens frihet. Barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck beskriver detta tydligt i samtal till Bris. Även om barnen inte delar föräldrarnas värderingar och idéer uttrycker många ändå förståelse för dem. De kan säga att de förstår att föräldrarna tänker att begränsningarna är för deras eget bästa och en del barn vet att föräldrarna också är offer för föreställningarna om heder och är tvingade att göra det som förväntas av dem. Ett skäl till att inte bryta mot normerna kan vara att skydda en eller båda föräldrarna från att dessa i sin tur ska frysas ut eller bestraffas på annat sätt. Situationen är komplex.

"Jag orkar inte mer med allt som händer. Jag vill stoppa mitt liv. Jag trivs inte i min familj för jag får inte göra någonting. Jag får inte klä mig som jag vill. Jag får inte gå ut. Jag får inte välja mina vänner. Jag vill vara med någon som tar hand om mig, som bryr sig om mig."

Hedersrelaterat våld och förtryck är en oerhört allvarlig form av utsatthet, eftersom den begränsar det utsatta barnets hela liv, alla livsområden, och framtid. Förtrycket är sanktionerat av många, barnet saknar ofta vuxna i sin närhet som kan utgöra skyddande faktorer och samhället har svårt att erbjuda hjälp som barnet vågar ta emot och som faktiskt kan garantera det skydd och stöd barnet behöver och har rätt till. Att ett uppbrott från familjen för med sig att barnet tvingas bryta kontakten med alla som står hen nära, av skyddsskäl eller genom kollektivets avvisning gör att många tvekar, priset för frihet är högt.

HUR PÅVERKAS BARN AV ATT UTSÄTTAS FÖR VÅLD I HEMMET?

Våld kan se ut på många olika sätt, men allt våld skadar. I vissa fall har våldet ägt rum vid ett enstaka tillfälle medan det i andra fall har pågått under lång tid, kanske under hela barnets uppväxt. Barn som blivit utsatta har det gemensamt att våldet är eller var en skrämmande upplevelse och att det försatt barnet i en känsla av vanmakt. Vilka konsekvenser det får för det enskilda barnet påverkas av flera faktorer, men gemensamt är att våldet och konsekvenserna av det är något som barnet ofta känner att hen måste hantera ensam.

Barn är tydliga i samtal med Bris med att det är svårt att förstå hur föräldrar kan göra dem illa på olika sätt, men också vara snälla och omtänksamma. Det som barn framför allt vill är att få hjälp att få stopp på våldet, så att de då kan bo kvar hos sin eller sina föräldrar, som de ofta berättar att de älskar. Samtidigt uttrycker en del barn att de vill flytta till en annan familj och slippa sina föräldrar. En strategi för att stå ut som vissa barn beskriver är att tänka på 18-årsdagen, att det kommer en dag när föräldrarna inte kommer åt dem längre.

En konsekvens när föräldern är förövaren kan bli att barnet lämnas utan en trygg vuxen som kan ge skydd och känslomässigt stöd. Barn

"Jag har gått ut för mamma och hennes sambo har börjat bråka. Det blir bara värre och värre bråk tills han slår henne."

beskriver ofta hur utsattheten påverkat deras självkänsla och livslust. Detta är särskilt tydligt för barn som berättar om utsatthet för psykiskt våld i hemmet med föräldrar som kränker, nedvärderar och på andra sätt skadar barnet känslomässigt. När föräldern är den som skadar kan barnet inte vända sig till föräldern för att få stöd för sitt mående, många berättar att de får försöka hantera känslor som ångest och panikattacker på egen hand.

Bland barn som kontaktar Bris om våld hemma märks att tilliten till andra människor ofta är stukad. Flera av barnen beskriver att de lever med en ständig rädsla, för föräldern eller föräldrarna, men också rädsla för att själv bli likadan mot sina barn som vuxen. Andra beskriver sig som känslokalla, att de har ”stängt av”. Barn som utsätts för omsorgsbrist beskriver att det får en att känna sig värdelös, oälskad och som att allt som är svårt i hemmet och relationen är barnets fel.

Att leva med hedersnormer, i förtryck, kontrollerad och starkt begränsad, är en stor påfrestning. Barn beskriver i samtal med Bris sin vanmakt och att de inte förstår hur de ska orka med. Kontrasten mellan det liv som jämnåriga lever och den egna begränsade tillvaron blir för många tydligare ju äldre de blir. Insikten om att hur litet det egna handlingsutrymmet är, är frustrerande och många uttrycker en besvikelse över det liv de vet att de kommer att tvingas leva. En del barn har utvecklat ett självförakt, flera säger att de vill dö, tänker på självmord och har skadat sig själva på olika sätt. Alla längtar till något annat.

Tydlig koppling mellan utsatthet för våld och psykisk ohälsa

Forskning visar att det finns en tydlig koppling mellan våld mot barn och psykisk ohälsa som dålig självkänsla, ångest, psykosomatiska besvär, posttraumatisk stress och självmordsrisk. Ungefär var fjärde individ som utsatts för våld under sin uppväxt uppfyller kriterierna för depression innan de fyllt 30 år och risken för självmordsförsök är fördubblad jämfört med barn som inte upplevt någon form av utsatthet.[26] Detta samband bekräftas i samtalen med barn på Bris. Många berättar att de känner sig väldigt ensamma, har en låg självkänsla, tänker på sig själva som värdelösa och känner sig uppgivna.

Det finns också en tydlig koppling mellan våld i barndomen och fysiska sjukdomar, missbruk och kognitiva svårigheter senare i livet. En avhandling visar att barn som rapporterat fysisk misshandel hade fler psykosomatiska besvär än andra och upplever mycket lägre livskvalitet.[27] Våldsutsatta barn har en större benägenhet att ta risker, möter större utmaningar i skolan och senare på arbetsmarknaden. Barn som utsätts för våld i sitt hem löper större risk än andra barn att utsättas för våld på andra arenor och av andra förövare och

”Det är ingen som har kramat mig på 2 år, jag känner mig bara så ensam, en kram skulle räcka.”

Foto: Shutterstock

Att bli myndig och kunna flytta ifrån föräldrarna och våldet ser en del barn som en utväg, medan barn som lever med hedersförtryck kan bäva inför 18-årsdagen.

de riskerar också i större utsträckning att själva utsätta andra för våld. Barn har rätt till ett gott liv här och nu, men att skydda barn mot våld i hemmet har också ett preventivt syfte.[28]

Barn som utsätts för traumatiska, påfrestande situationer eller långvarig stress påverkas på olika sätt. Hur det enskilda barnet reagerar beror på sådant som barnets personlighet och egenskaper, ålder och utvecklingsnivå, om det är en enskild händelse eller många återkommande, hur barnet tolkar sin egen roll i händelsen och vilket stöd barnet får från sin omgivning. Ett barn som utsätts för en mycket traumatisk upplevelse kan drabbas av posttraumatiskt stressyndrom, PTSD. Symtom på PTSD är att känslomässigt återuppleva den skrämmande händelsen, undvikande av situationer eller sinnesintryck som påminner om den, negativa förändringar i tankar och känslor samt att vara spänd, nervös och lättskrämd. Tillståndet påverkar och begränsar barnet på olika sätt som kan försvåra barnets sociala relationer, studier och vardagliga aktiviteter. De flesta barn och unga som varit med om svåra händelser kan återhämta sig i en trygg miljö och är inte i behov av psykiatrisk vård. Däremot kan de behöva extra uppmärksamhet, omsorg och stöd i vardagen.[29] Bris erfarenhet är att det kan vara viktigt för det enskilda barnet att få höra just det, att allt inte är förstört, att det går att må bra och få ett bra liv. ◆

[26] Jernbro, C., 2015.

[27] Ibid.

[28] Thulin, J., 2020.

[29] Kunskapsgudien.se, *Posttraumatiskt stressyndrom hos barn och unga*.

SEXUELLA ÖVERGREPP

Samtal från barn om sexuella övergrepp är en av de samtalskategorier som ökat mest hos Bris, med 251 procent från 2016 till 2021. Barn berättar att de blir utsatta av såväl föräldrar, andra vuxna och jämnåriga. Många berättar om övergreppen som en av flera former av våld de utsätts för i hemmet.

Barn beskriver att de är pressade av sin partner och är osäkra var gränsen går.

Foto: Shutterstock

Samtalen om sexuella övergrepp från barn till Bris är en av de samtalskategorier som har ökat mest under flera år. Under perioden 2016–2021 har det totala antalet samtal till Bris ökat med 69 procent medan samtalen om sexuella övergrepp ökat med hela 251 procent. Under 2016–2021 har Bris haft 7 663 samtal med barn som handlat om sexuella övergrepp, vilket motsvarar drygt 4 procent av samtalen till Bris. Det är troligt att samhällsutvecklingen och förändrad lagstiftning har påverkats barns möjligheter att sätta ord på och berätta om utsatthet för sexuella övergrepp, vilket beskrivs tydligare senare i kapitlet.

Definitionen av sexuella övergrepp i Bris samtalsdokumentation är bred och innefattar sexuella trakasserier, sexuellt utnyttjande och sexuellt våld, såväl online som offline. Här inkluderas samtal om barns egen utsatthet, när barn berättar om ett annat barns utsatthet, barn som själva har utsatt någon annan för sexuella övergrepp eller som är rädd för att bli utsatt för sexuella övergrepp. Det inkluderar övergrepp på olika arenor, såsom i hemmet, i skolan och på nätet samt övergrepp som skett både i nutid och dåtid. Något som utmärker samtalen till Bris om sexuella övergrepp jämfört med andra samtalskategorier som rör olika former av våld är en större variation av förövare och platser där barnet utsätts.

HUR MÅNGA BARN ÄR UTSATTA?

Det finns av flera skäl inget säkert svar på exakt hur många barn som utsätts för sexuella övergrepp. Många barns utsatthet kommer aldrig till vuxnas eller myndigheters kännedom, inte heller statistikförs alltid den utsattheten som gör det. För att ett barns utsatthet för sexuella övergrepp ska bli känt behöver barnet berätta eller någon annan förstå vad som skett. Hindren för barn att berätta om våld är många, kanske särskilt vid sexuella övergrepp. Det finns också hinder hos vuxna att se, förstå och agera vid misstanke om att sexuella övergrepp skett.

Ett sätt att det försöka kartlägga förekomsten är de nationella enkätstudier som Allmänna Barnhuset genomför bland elever i årskurs tre i gymnasiet, vilka visar på en signifikant ökning vad gäller sexuella övergrepp sedan studierna startade. 2014 uppgav var femte att de utsatts för övergrepp, 2021 är siffran var fjärde av de drygt 3 000 som deltog. Mest utsatta är tjejer, drygt var tredje uppger att hon har varit utsatt för ett sexuellt övergrepp under sin uppväxt. Var tionde elev har utsatts för penetrerande övergrepp, marginellt färre än i tidigare studier. Den genomsnittliga åldern vid första övergreppstillfället var cirka 15 år. De flesta av dem som utsatts, 82 procent, utsattes första gången i tonåren. Tjejer är signifikant oftare utsatta för upprepade övergrepp än killar.[30]

VAD ÄR ETT SEXUALBROTT?

Sexualbrott är ett samlingsnamn på oönskade/ofrivilliga och i lag förbjudna handlingar av sexuell karaktär, så som till exempel våldtäkt eller sexuellt övergrepp. Det kan röra sig om olika typer av handlingar, exempelvis att ha samlag med någon, att ta på en annan persons kropp i sexuellt syfte, att visa upp sexuellt material via bild eller film eller att prata om sex.

Som huvudregel krävs det att den som blivit utsatt för ett sexualbrott inte har samtyckt till den sexuella handlingen för att det ska vara straffbart. I den svenska straffrättslagstiftningen finns det särskilda bestämmelser gällande sexualbrott mot barn, vilket innebär att alla sexuella handlingar som utförs av en person över 15 år mot ett barn under 15 år är olagliga, oavsett frågan om samtycke.

"Jag vill bara ha en bekräftelse att jag är viktig eftersom jag inte får det av någon annan. Men egentligen vill jag inte göra sexuella saker med dom."

[30] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

”När jag gick i 7an så blev det en stor grej med ”Me Too” som spreds på nätet där många andra berättar om övergrepp & liknande och det pratades mycket på lektionen i skolan om sexuella övergrepp och det var då mina känslor väcktes för första gången och jag insåg vad jag hade vart med om.”

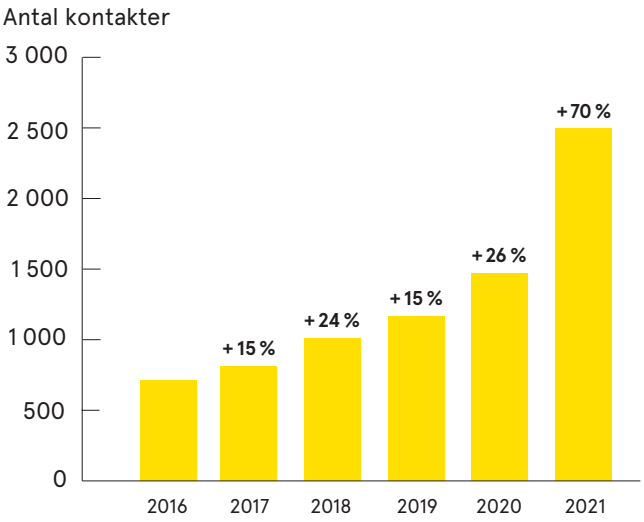
HAR SEXUELLA ÖVERGREPP BLIVIT LÄTTARE ATT PRATA OM?

2017 fick rörelsen #metoo, som har som syfte att uppmärksamma och verka mot sexuella ofredanden samt normaliseringen av och tystnadskulturen runt dessa, stor uppmärksamhet i Sverige. I Allmänna Barnhusets nationella studie dras bland annat slutsatsen att rörelsen har inneburit att unga kunnat prata mer om sexuella övergrepp och i högre grad fundera på hur övergrepp uppstår, sin egen del i dessa och hur de ska bete sig i sina kärleksrelationer. En fjärdedel av samtliga tillfrågade unga tyckte att #metoo hade påverkat dem mycket. Framför allt hade tjejer påverkats i hög grad. Också hos barn med egen erfarenhet av sexuella övergrepp tyckte 36 procent av tjejerna och 11 procent av killarna att #metoo bidragit till att göra det lättare att prata om de övergrepp som de själva utsatts för.[31]

Ökningen av kontakter till Bris under de senaste åren indikerar att mörkertalet är och har varit stort, att många barn har blivit utsatta för övergrepp utan att känna till sina rättigheter eller ha ord för att tala om sina erfarenheter, men att en större medvetenhet och en bruten tystnadskultur har gjort att barn nu på ett annat sätt än tidigare reflekterar över händelser och relationer och talar om dem.

År 2018 infördes även förändringar i sexualbrottslagstiftningen. Den nya samtyckeslagen där frivilligheten är utgångspunkten säger att det inte längre ska krävas att gärningspersonen har använt sig av våld eller hot, eller utnyttjat offrets särskilt utsatta situation, för att kunna dömas för exempelvis våldtäkt. Med införandet av samtyckeslagen följde en informationskampanj som många unga tagit del av, vilket kan ha bidragit till ökade insikter kring ens eget agerande. Den ökade medvetenheten och ändringen av lagen har också fört med sig frågor bland unga. Fler barn idag resonerar i samtal med Bris kring samtycke och gränser kring sexuella handlingar jämfört med för några år sedan. Framför allt hos killar finns en osäkerhet kring gränser och oro för att själv omedvetet ha gått över en sådan. Även Allmänna Barnhuset studie visar att den osäkerheten och oron förekommer, där 28 procent av killarna uppger att de kan känna oro att anklagas för sexuella övergrepp. Bland tjejer är siffran 3 procent.[32]

➜ Samtalsutveckling sexuella övergrepp

Antal samtal om sexuella övergrepp samt procentuell ökning jämfört med föregående år.

”…jag älskar honom men jag vill att han ska sluta.”

Men fortfarande avstår många barn från att berätta om övergrepp de utsatts för, endast 14 procent i Allmänna Barnhusets studie hade sökt professionell hjälp. Om barnet berättat om övergreppet så är det i första hand för en kompis som ofta måste lova att inte berätta vidare. Många barn, 71 procent, anger att de inte tyckte att de behövde någon hjälp och av de barn som hade sökt och fått hjälp var många missnöjda med samhällets stöd, framför allt barn som varit i kontakt med socialtjänsten.[33]

HAR PANDEMIN PÅVERKAT BARNS UTSATTHET FÖR SEXUELLA ÖVERGREPP?

En aktuell fråga är hur pandemin påverkat barns utsatthet, exempelvis för sexuella övergrepp. Det är uppenbart att restriktionerna och distansundervisningen påverkat barn på olika sätt. När gymnasieelever tillfrågats i en enkätstudie uppgav 45 procent att de har känt sig mer ensamma än tidigare och 23 procent upplevde att det har blivit svårare att prata med kompisar om sådant som oroar dem. Däremot uppgav 25 procent att de haft större möjlighet att prata med sina föräldrar om sådant som oroar dem. 5 procent uppgav att de under pandemin oftare fått förslag om att dela sexuella bilder på nätet, samtidigt som 12 procent uppgav att de under pandemin fått mer kunskap om vart de kan vända sig vid oro eller utsatthet för övergrepp.[34]

Statens medieråds undersökning *Ungar och medier* 2021 visar att tonåringar under pandemin i något högre grad än åren innan hade utsatts för elakheter och sexuella handlingar på nätet.[35] Det går i linje med den ökade utsatthet som Europol rapporterat om och noterat såväl under 2020 som

”Vet inte om detta räknas som övergrepp eller inte då det var tjatsex. Han frågade och jag sa nej, han frågade varför och då sa jag bara att jag inte ville, vilket egentligen borde räcka så. Då fortsatte han tjata och tjata och han gav inte upp, till slut sa jag ja.”

[31] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.
[32] Ibid.
[33] Ibid.
[34] Ibid.
[35] Statens medieråd, 2021.

2021.[36] En slutsats som Europol dragit är att pandemin lett till att barn i högre utsträckning spenderat tid på nätet, och att man under den perioden även sett en ökad aktivitet gällande grooming på olika sociala medieplattformar. Som en följd har det skett ökningar av egenproducerat material där barn exploateras sexuellt, och i högre utsträckning med yngre barn porträtterade.

KOPPLING MELLAN SEXUELLA ÖVERGREPP OCH ANNAT VÅLD

I samtalen till Bris noteras en tydlig koppling mellan utsatthet för sexuella övergrepp i hemmet och övergrepp senare och i andra situationer. Fysiskt och psykiskt våld förekommer i 16 respektive 14 procent av samtalen till Bris som har handlat om sexuella övergrepp. Barn som berättar om utsatthet i parrelationen berättar också ibland att de utsatts för övergrepp av en förälder, tidigare i livet, även om fokus i samtalet är den aktuella situationen. En del barn berättar att de befinner sig i utsatthet på andra sätt, exempelvis hedersförtryck, har föräldrar med psykisk ohälsa eller är i ett virrvarr av destruktivitet, våld, droger och ångest.

”Ingenting var bra i mitt liv under den här tiden. Jag avskydde min pappa då han beter sig så äckligt, jag fick inte träffa människor efter skolan, jag blev straffad genom att han tog min mobil om jag tex missade bussen hem. Jag hade ingen frihet och var konstant under kontroll, för jag hade nu tuttar, jag var inte ett barn längre och därför var jag en hora om någon ens tittade på mig.”

Könsskillnaderna i utsatthet för sexuella övergrepp är stora. Studier visar att det är tre gånger vanligare att en tjej än en kille har utsatts och en av de mest utsatta grupperna är transpersoner. Det finns också andra faktorer som är utmärkande för de barn som blivit utsatta för övergrepp. De bor mer sällan med sina båda föräldrar och upplever oftare familjens ekonomi som medelmåttig eller dålig. Killar som varit utsatta för sexuella övergrepp är oftare födda utomlands eller hade föräldrar som var födda utomlands. För tjejer är det tvärtom, de med utländsk bakgrund är mer sällan utsatta. De utsatta barnen är oftare diagnosticerade med en funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom eller med ett neuropsykiatriskt eller psykiatriskt tillstånd än andra.[37]

Även resultaten i en rapport från Ecpat med fokus på sexualbrott mot barn på nätet, visar på stor skillnad mellan könen i brottsutsatthet där tjejer har utsatts i mycket högre grad än killar. Vissa brott har en majoritet av tjejerna, 9 av 10, i undersökningen varit utsatta för, som att ha fått oönskade nakenbilder. Rapporten visar också att en identitet som HBTQIA+ innebär en större risk för brottsutsatthet. Att ha en icke-binär könsidentitet innebär också en större risk för brottsutsatthet, i nivå med de heterosexuella tjejerna.[38]

”Han sa att det var normalt, sex i familjen är helt okej. Jag vet inte om det är sant så jag ville fråga här.”

VEM UTSÄTTER BARN FÖR ÖVERGREPP?

När barn kontaktar Bris om sexuella övergrepp och om andra former av våldsutsatthet är det vanligaste att förövaren finns i barnets närhet och är en person som barnet har någon form av nära relation till, som en förälder eller annan närstående eller en jämnårig som barnet har en vänskaps- eller parrelation med. I Allmänna Barnhusets kartläggning anger 70 procent att de känt förövaren vid första övergreppet. Vanligast var att förövaren var en jämnårig person barnet kände, följt av en partner.[39]

Det förekommer också att barn söker stöd hos Bris efter att ha blivit utsatt för övergrepp från en för dem främmande person, ofta någon som barnet kommit i kontakt med via nätet och personen kan både vara barn och vuxen. Det händer även att barn söker stöd hos Bris med en oro för att själva vara en förövare, för att ha utsatt en annan för ett sexuellt övergrepp. Bakgrunden till barnets fråga kan vara att personen som barnet haft sex med i efterhand sagt att hen var osäker på om hen ville, eller att hen faktiskt inte ville. Barnet, eller de båda, kan ha varit alkoholpåverkat och ha svaga minnen av vad som har hänt, eller kan i efterhand fått veta att personen var yngre än barnet trodde.

När förövaren är barnets förälder

I samtalen till Bris är en förälder eller styvföräldrar som barnet bor eller har bott med den mest förekommande förövaren. I Allmänna Barnhusets senaste nationella kartläggning var föräldrar eller styvföräldrar förövare i 13 procent av övergreppen – en siffra som har ökat markant från 2014 års kartläggning då den låg på 1,1 procent.[40]

I samtalen till Bris där utsattheten skett i hemmet är det i princip alltid pappan som har utsatt barnet, ofta är mamman inte med i bilden. Det är också vanligt att föräldern varit alkoholpåverkad vid övergreppet. Ibland är barnet utsatt också för många andra former av våld. Övergreppet kan ha hänt nyligen, vara något som upprepats och som barnet vet kommer att hända igen, men vanligast är att barn berättar om övergrepp flera år efter det har hänt.

Barn berättar för Bris om allt från att bli tagen på vad barn beskriver som ”privata delar”, till sexuella anspelningar och att bli utsatt för våldtäkt. Några barn beskriver att de behöver röra vid föräldern sexuellt – och att de bestraffas när de inte vill ha sex med sin förälder. I samtalen med Bris

”Min pappa kommer ofta hem och är full. Jag blir rädd när han kommer hem så för då måste jag ta på honom och på natten har han sex med mig.”

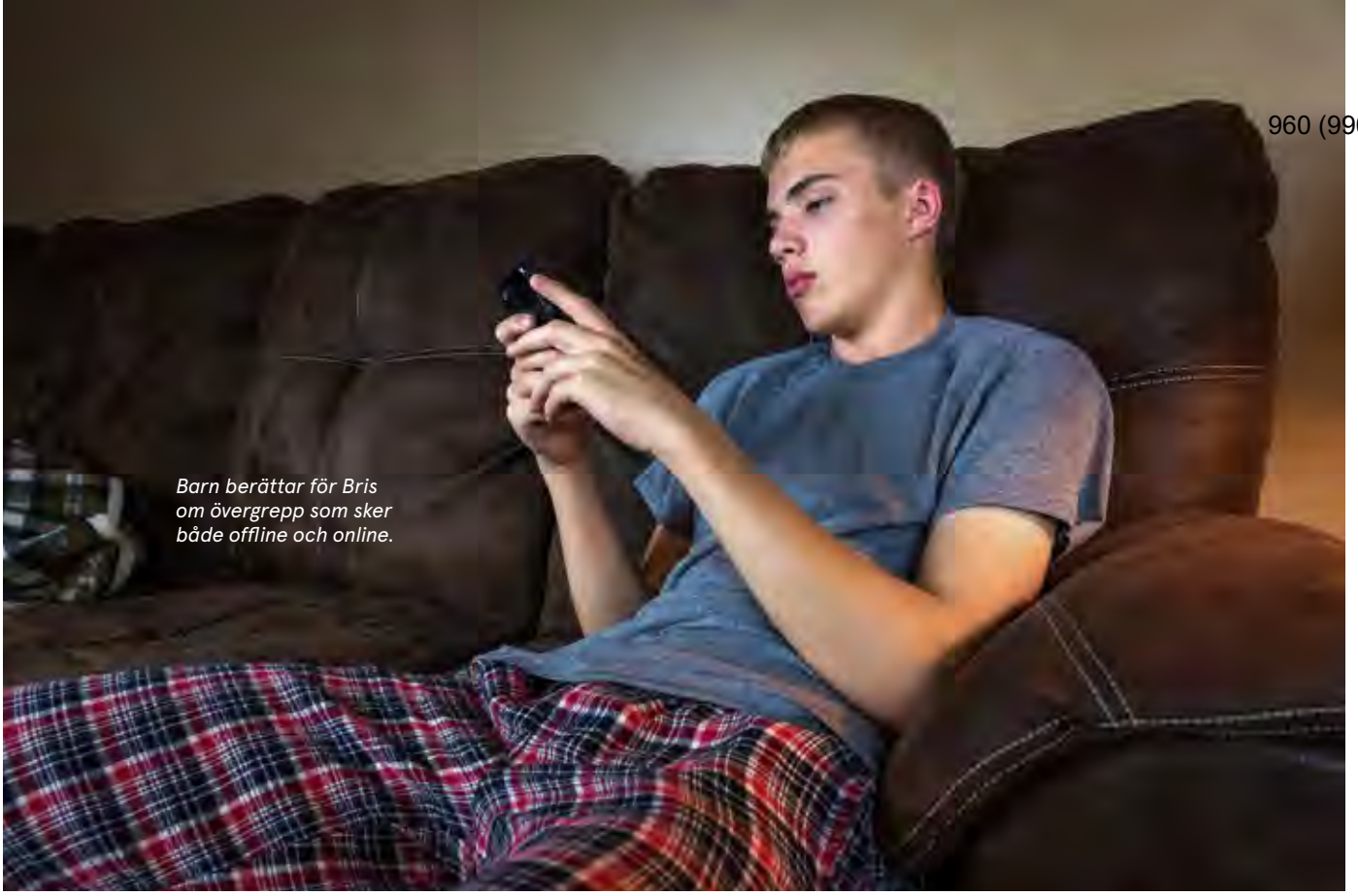
[36] Europol, *Internet organised crime threat assessment*, 2020; Europol, *Internet organised crime threat assessment, OCTA* 2021; Europol *COVID-19 sparks upward trend in cybercrime*, 2020.

[37] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

[38] Ecpat, 2021.

[39] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

[40] Ibid.

Barn berättar för Bris om övergrepp som sker både offline och online.

Foto: Shutterstock

undrar barn vad som är normalt och var gränsen går. Är det normalt att föräldern ser på porr bredvid dem? Vill duscha med dem? Barn ber om hjälp med strategier, men med passusen att inget dåligt får hända. Barn uttrycker att de mår skit, inte vill leva, vill bli älskade, har självmordstankar, har gjort självmordsförsök. Likt i samtal med barn om andra former av våldsutsatthet i hemmet så säger många barn att de fortfarande och trots allt älskar sin förälder och ibland att de längtar till tiden innan övergreppen.

När förövaren är okänd för barnet

I en del samtal till Bris om sexuella övergrepp är förövaren en person som barnet inte känner, ett barn eller en vuxen. Övergreppen sker ibland i offentliga miljöer, men ofta på nätet. En vanlig ingång är att barnet blir tillagd som vän av en äldre man i appen Snapchat eller uppsökt i chattforum eller onlinespel. När barn utsätts för övergrepp på nätet har de ibland sett eller förstått att förövaren var en vuxen, ofta man, som de inte känner. Andra gånger anar eller förstår barnet i efterhand att förövaren är någon som barnet känner, men som gömde sig bakom en anonymitet.

I Allmänna Barnhusets kartläggning hade 30 procent av barnen utsatts av en okänd person vid första övergreppet, och 12 procent hade lärt känna förövaren via nätet. En stor majoritet av förövarna var män/killar.[41] Ecpat konstaterar i sin rapport *Allt som inte är ett ja är ett nej* att det är mycket vanligare att den som utsätter barnet för övergrepp på nätet är ett annat barn än att det är en vuxen, att dessa barn kan vara skolkamrater, äldre barn som barnet beundrar, vänner, partners eller tidigare partners, någon som barnet känner. Föreställningen om att den som utsätter barn för sexuella övergrepp är ”fula gubben” stämmer enligt Ecpat inte överens med barns verklighet, och att en felaktig uppfattning om vem som kan vara förövare försvårar möjligheten både att förebygga och att vara ett stöd för barn som utsätts.[42]

”Snälla hjälp mig och svara på mina frågor, jag vill bli av med den här skamliga bördan som jag inte vågar berätta om till någon.”

> *”...han började fråga om nakenbilder och jag sa nej och han sa att han visste vart jag bor, han sa adressen. Jag vet inte hur han visste för jag hade inte berättat och sen skickade jag bilder för jag ville inte att han skulle komma hem till mig. Jag var livrädd.”*

I samtal om övergrepp på nätet berättar barn för Bris om att de har blivit hotade, tvingade eller övertalade av okända förövare att ta och skicka bilder eller filmer på sig själva. Att det är något de ångrar efteråt och att de nu är rädda för vad som ska hända. Det kan också handla om att barnet inte har skickat bilder eller filmer, men har gjort saker framför kameran som den andra har skärmfilmat eller fotat och spridit.

> *”Då filmade han sin s*opp och skickade till mig. Jag blev så rädd så jag blockerade honom direkt. Känner mig jättelarvig men är verkligen rädd och skakar typ. Vad ska jag göra?”*

Barn berättar också om oönskade bilder som de har fått, exempelvis på den andra personens kön och att detta gjort dem chockade och äcklade. Många barn som berättar om bilder är lite yngre än genomsnittsåldern för Bris kontakter, 11–12 år. Barn berättar för Bris om filmer och bilder som spridits och som många har sett och hur det drabbar dem själva och ibland deras anhöriga. Det gör att barnet känner både skuld och maktlöshet.

[41] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.
[42] Ecpat, 2021.

Skam kan vara ett hinder att berätta om övergreppen.

Barn berättar om situationer som har eskalerat, som börjat med att de känner att de har kontroll, men som sedan tar en vändning som de inte kan hantera. Det kan vara att barnet till slut ger med sig efter att den andra har tjatat om att få bilder och plötsligt har passerat en gräns hen egentligen inte ville. Barn beskriver hur detta leder till skam och ångest, att de känner sig smutsiga, värdelösa och skrämda.

Allmänna Barnhusets studie visar att av de barn som utsatts för övergrepp uppgav 10 procent att de fotograferats eller filmats under övergreppen, 18 procent visste inte medan 72 procent uppgav att de inte fotograferats eller filmats. Av de barn som fotograferats eller filmats under övergreppen uppgav 26 procent att bilderna spridits, 41 procent visste inte, medan 32 procent uppgav att bilderna inte spridits. Det fanns inga signifikanta könsskillnader vad gäller dokumentation av övergreppen.

Studien visar även att andelen barn som har skickat avklädda bilder eller filmer på sig själva via internet har ökat markant under senare år och att en större andel som haft sex via nätet hade känt sig pressade eller tvingade.[43]

”Jag tänker inte så mycket på hur jag själv mår, för jag letar bara efter någon som gillar mig och om jag skickar videos till dom på mig så skriver dom snälla saker. Jag vet bara inte vem jag ska få bekräftelsen av eftersom alla kallar mig tråkig.”

”Jag behöver ha någon som tycker om mig, i det här fallet snuskgubbar och jag bryr mig inte hur många gånger dem gör saker med min kropp för jag behöver bara höra från någon att jag är värd något.”

Barn berättar för Bris om att medvetet ta risken att skicka bilder eller visa sig för kända eller okända personer på nätet, för att de behöver och vill ha den bekräftelsen det ger. De berättar att det ofta känns bra i stunden, men att de mår dåligt efteråt eller när det går för långt. Att det blir en sorts beroende att lätt kunna gå ut på nätet och direkt få kontakt med någon som säger att barnet är fin eller uppmuntrar barnet på andra sätt. Flera berättar att det är det enda stället de får bekräftelse och känner sig uppskattade på. Det kan slå över snabbt och gå från något som barnet upplevde var en relation i samförstånd till att bli en hotfull situation. Det är inte ovanligt att barn själva beskriver det som ett självskadebeteende som påverkar den psykiska hälsan negativt.

När förövaren är barnets partner

När barn berättar för Bris om sexuella övergrepp av en partner eller före detta partner rör majoriteten av kontakterna tjejer och förövarna är nästan uteslutande killar, över eller under 18 år. Förövare som är tjejer förekommer men även då är tjejer vanligast bland offren.

Barn berättar till exempel om hur den som de är ihop med tar på dem på sätt som känns dåligt, pinsamt och obehagligt. En del av barnen berättar att de också utsätts för andra former av våld i sina parrelationer och berättar om partners som är kontrollerande och beter sig illa mot dem på flera sätt, som är manipulativa och hotfulla. De berättar om partners som tjatar, lurar eller med våld tvingar sig till sex eller bilder på barnets avklädda kropp.

Många berättar att de gör saker mot sin vilja för att slippa känna dåligt samvete då partnern annars blir sårad, som att skicka nakenbilder som ”tröst”. Många berättar att de blivit utsatta för ryktesspridning om de inte gått sin partner till mötes och att förövaren gör sig själv till ”offer” och sprider rykten som gör att barnet får stämpel som ”hora” och ”lögnare”.

”Jag har under hela min barndom känt mig väldigt osäker på mig själv, och jag känner att han utnyttjade det.”

”Jag tror att jag kanske blev våldtagen, men jag vet inte säkert. Jag tror inte heller han menade det så egentligen, jag tror inte han visste hur fel det han gjorde faktiskt var.”

Samtalen om övergrepp av en partner eller jämnårig är ofta komplexa berättelser där identitetsutveckling, relationer, längtan efter tillhörighet och rädsla för utanförskap blandas med känslor som kärlek och lust, vilja och behov av att få utforska den egna sexualiteten. Starka känslor och stora frågor blandas i barns samtal till Bris. Många beskriver en osäkerhet kring var gränsen går för vad som förväntas av dem i en parrelation, vad de måste ställa upp på och när och hur de kan neka. Barn hör av sig efter övergrepp och uttrycker ett självförakt och en besvikelse på partnern. Många känner också förvirring och osäkerhet kring både känslor och sin egen roll och skuld till övergreppet: Vad var det egentligen som hände? Vad gjorde jag? Vad gjorde hen? Vad känner jag? Vad borde jag känna? Vad ska jag göra? Det är frågor

”Senare när vi gjorde slut så hotade han med att lägga upp bilderna (man kan inte se mitt ansikte) vilket skrämde mig väldigt mycket och jag kände mig smutsig och värdelös.”

[43] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

som barnet har svårt att prata med någon annan om, känslan av skam och funderingar kring egen skuld blir hinder för att berätta.

En del barn avstår från att berätta för att de inte vill hänga ut eller riskera att skada sin partner, eller av rädsla för att händelsen ska vändas mot dem själva. Barn som har berättat har ofta gjort det för en jämnårig. Ibland har denna kunnat vara ett stöd för barnet, andra gånger har det barnet berättat i förtroende ändå spridits med påföljden att barnet kan ha drabbats av partnerns hämnd och ryktesspridning.

”Efter ett tag, när han inte lyssnade på mina nej och de signaler som min kropp gav var det som att jag slutade försöka få honom att sluta, jag gav upp. Jag minns känslan av att jag bara låg där, jag slutade tänka och jag slutade röra mig. Det var som att jag tappade kontakten med min kropp och jag kunde inte tänka, jag var fast, medan han fortsatte ha sex med mig. Hur kunde han inte märka att jag bara låg där? Gjorde han det med avsikt? Efteråt frågade han mig ’du kände dig väl inte våldtagen va? För det var verkligen inte så det var’.”

En speciell omständighet när förövaren är barnets partner kan också vara barnets känslor kring hur den personen alls kunde göra så mot en – hur någon som kanske sa sig älska en och som barnet själv älskade sedan kunde begå övergrepp. Barn kan beskriva hur motsägelsefulla känslor i relation till den som utsatt hen: besvikelse, avsky och sorg och samtidigt attraktion, kärlek och hopp om att det inte kommer att hända igen. Det gör det svårt för barnet att veta hur hen ska agera nu, göra slut eller stanna kvar?

Det är också vanligt att barn med tidigare erfarenhet av sexuella övergrepp från en partner kontaktar Bris när barnet är i en ny relation, men funderar mycket på hur hen ska våga lita på en ny partner och att klara av att ha en sexuell relation. En del barn har inte berättat för någon alls om det tidigare övergreppet och känner därför ambivalens inför att prata om det med den nya partnern.

HUR PÅVERKAS BARN AV ATT UTSÄTTAS FÖR SEXUELLA ÖVERGREPP?

”Jag fick ångest och dåligt samvete jag visste inte vad jag skulle göra, jag vet det jag gjorde var fel. Jag har tappat aptiten jag äter knappt är bara i mitt rum nästan hela tiden. Vågar inte berätta det här eftersom någon kanske kommer bli arg. Jag behöver verkligen hjälp, det här har gått för långt.”

När barn berättar för Bris om sexuella övergrepp berättar de ibland också om psykisk ohälsa, om självskadebeteende och självmordsförsök. Många berättar om ätstörningar, ibland beskrivet som ett desperat försök att ha kontroll över något när de inte kan hantera sin utsatthet i relation till den eller dem som gör hen illa. De berättar om psykosomatiska besvär som magkatarr, svårt att sova och mardrömmar. De beskriver att de dricker eller tar droger för att döva påfrestande känslor och tankar. Barn berättar att de utvecklat riskbeteenden, som att ha sex med okända eller kända de inte har känslor. Många är även offer för våld i olika former av andra förövare och på andra arenor. När övergreppen är en av flera former av våld som barnet utsätts för är kopplingen till psykisk ohälsa extra tydlig.

”Jag känner helt ärligt att jag inte vill leva och jag vill inte berätta för mamma vad jag har gjort för jag skäms. Men jag vill inte att spridningen ska fortsätta. Vad ska jag göra.”

”Jag mår skit, snälla hjälp mig.”

”Jag vill dö nu.”

Forskning visar ett tydligt samband mellan våldsutsatthet och psykisk ohälsa. Barn som varit utsatta för sexuella övergrepp uppvisade sämre hälsa jämfört med andra, med fler symtom på ångest, depression, ilska, posttraumatisk stress, dissociation och sexuella bekymmer. De hade även mer av kritiska symptom som självskadebeteende eller tankar om att ta sitt liv. De hade större problem att reglera sina känslor och mindre av stödjande strukturer som kan innebära motståndskraft mot psykosocial ohälsa vid traumatiska händelser. De visade en stor tendens att känna skam och skuld, känslor vilka kan påverka benägenheten att berätta om sina erfarenheter.[44]

Om förövaren är en förälder blir det tydligt i samtalen till Bris, oavsett vilken eller vilka former av våld som barnet berättar om, att det är särskilt svårt för barnet att förstå. Barn berättar om föräldrar som utsätter dem för övergrepp men som i övrigt är snälla och omtänksamma. För barnet blir förälderns övergrepp obegripliga och omsorgen och kärleken som föräldern visar den övriga tiden gör barnet förvirrat. Barn som kontaktar Bris ställer frågor om detta som föräldern gör är normalt och tillåtet och många säger att de verkligen älskar sin förälder men vill slippa bli utsatta för övergreppen. Komplexiteten, de dubbla känslorna, den beroendeställning som barnet befinner sig i, i relation till sin förövare, gör det svårt för barn att förstå och kunna signalera och be någon utanför familjen om hjälp.

Barn som utsätts för sexuella övergrepp av en partner eller tidigare partner berättar också för Bris om osäkerhet, låg självkänsla och svårigheter att sätta gränser kring, stå upp för, sig själva och sina egna känslor och behov. Barn uttrycker även oro för att inte kunna få uppleva en sund och bra relation längre fram i livet.

”Jag vill må bättre men det känns inte som att det kommer hända och vågar inte berätta om detta för någon då jag skäms och det är överväldigande för folk och de skulle berätta för mina föräldrar. då skulle jag må ännu sämre för där är det kaos.”

Barn som tvingats till nakenbilder eller frivilligt delat bilder som nu sprids, eller hotas att spridas av partner, berättar för Bris att de känner som sig smutsiga, värdelösa och rädda. Barn som skickat bilder till en okänd förövare berättar att de skäms och är livrädda för att den som utsätter dem ska göra något ännu värre. De berättar om konsekvenser som att ha tappat aptiten, inte klara av skolan, att de isolerar sig och inte vill leva. ◆

[44] Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

VÅLD OCH OTRYGGHET I SAMHÄLLET

Utanför hemmet är skolan den vanligaste platsen där barn utsätts för våld, en del utsätts också på offentlig plats. Hur vuxenvärlden beskriver våld i samhället påverkar också barns trygghet. Och för vissa barn är våldsamma och kriminella miljöer en del av vardagen.

De allra flesta barn i Sverige känner sig trygga när de rör sig i samhället, på offentliga platser och i skolan. Samtidigt utsätts barn varje dag för våld, övergrepp och kränkningar på andra arenor än i hemmet, där skolan är den överlägset vanligaste arenan. För de flesta barn är risken att utsättas för våld på offentlig plats inte så hög, medan en del barn lever sina vardagsliv i en miljö där det förekommer våld på gatan. Både den fysiska miljön och de socioekonomiska förutsättningarna som präglar uppväxtmiljön påverkar barns förutsättningar att vara trygga och säkra från våld. Vissa barn kommer i högre utsträckning än andra att exponeras för miljöer som är destruktiva och våldsamma under uppväxten.

Att känna sig otrygg i samhället eller att utsättas för våld eller hot om våld i offentliga miljöer är inte specifika kategorier i Bris dokumentationssystem när barn kontaktar Bris, och det går därför inte att fastställa om samtal om detta ökat eller inte de senaste åren. Bris generella erfarenhet är att när vuxna i samhället är oroliga påverkar det barn. Det behöver inte vara sakfrågan i sig som väcker oro utan också vuxnas agerande eller brist på agerande. Individuella faktorer hos barn styr hur pass oroligt barnet blir och vilka konsekvenser oron får för barnets mående och livssituation. Barn som lever i utsatthet har oftare än andra barn problem med psykisk ohälsa, som ångest, och är rimligtvis extra lättpåverkade av faktorer som kan oroa, som exempelvis hot om våld i området eller omvärlden.

KÄNNER SIG BARN TRYGGA I SAMHÄLLET?

Undersökningar visar att de allra flesta barn i Sverige känner sig trygga utanför hemmet. En undersökning från SCB visar på att 98–99 procent av barnen som deltog känner sig mycket eller ganska trygga under dagen i klassrummet, på rasterna, på väg till och från skolan och där de bor. På kvällen anger en något lägre andel, 91 procent att de känner sig mycket eller ganska trygga.[45]

I samtalen till Bris märks att barn reagerar på händelser i samhället och nyhetsrapportering. Exempelvis berättar barn om oro för att bli utsatt för överfallsvåldtäkt eller annat överfallsvåld. Andra exempel är rädsla för att andra barn eller unga vuxna som barnet vet har utsatt någon annan för våld ska göra samma sak mot en själv – antingen oprovocerat eller utifrån en konflikt. Barn som har tidigare erfarenhet av våldsutsatthet beskriver oftare än andra barn att de är oroliga för att utsättas för överfallsvåld.

Bris har inte någon kännedom om var i landet som barn bor när de kontaktar stödlinjen. Det händer dock att barn själva benämner sitt bostadsområde som stökigt, att det händer mycket där eller att det ”inte är de bästa som bor här”. Barn kan reflektera över såväl risken att något ska hända som ens egna framtidsutsikter kopplat till var en bor. I andra samtal beskriver barn snarare att andra, ofta föräldrar, har tankar om

Uppväxtmiljön påverkar barns känsla av trygghet.

Foto: Matheus Frade / Unsplash

tryggheten i området och att det kan påverka om barnet får vara ute på kvällar, åka kollektivtrafik och liknande.

> *”Jag var med om en grej för flera år sen och jag vågar fortfarande inte gå ut. Jag blev misshandlad av några som är yngre än mig. Det tog seriöst 4 dagar tills jag kunde gå normalt igen och jag vill absolut inte att det här ska hända igen. Nu går jag aldrig ut utan mamma, pappa eller kompisar för att jag är så rädd.”*

VAR I SAMHÄLLET UTSÄTTS BARN FÖR VÅLD?

I Brottsförebyggande rådets återkommande undersökning bland barn i årskurs 9 uppger nästan hälften av barnen som deltog 2019, 47,5 procent, att de har utsatts för misshandel, hot, rån, sexualbrott eller stöldbrott under de senaste 12 månaderna. Nästan 20 procent av barnen som deltog hade

[45] Statistiska centralbyrån, 2021.

Foto: Shutterstock

Barn som tidigare upplevt våld beskriver oftare att de är rädda för att utsättas för våld på offentlig plats.

utsatts för någon form av misshandel under perioden. Både för de som utsatts för lindrig och för grov misshandel var skolan den vanligaste platsen.

Av de som utsatts för lindrig misshandel utsattes 58,5 procent på skolgården eller i skolan. 6,4 procent utsattes i kollektivtrafiken och 16,4 procent på annan plats utanför hemmet. Av de som utsatts för grov misshandel var det 49 procent som utsatts i skolmiljön, 10,4 procent i kollektivtrafiken och 32,6 procent på annan plats utanför hemmet.[46]

Brå-undersökningen visar att det finns skillnader i utsatthet för brott i olika grupper, där unga med svaga ekonomiska resurser är utsatta i högre utsträckning jämfört med andra. Det finns även tydliga skillnader mellan vilka brott killar respektive tjejer utsätts för. Undersökningarna riktar sig dock inte till yngre barn under årskurs nio.

Antalet anmälda rån mot personer under 18 år har ökat över tid i Sverige. 2019 anmäldes 2 489 rån mot personer under 19 år, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2015. De som misstänks är i huvudsak 15–20 år. Den självrapporterade utsattheten för rån bland ungdomar har däremot legat stabil. Antalet anmälda rån har minskat under 2020, troligtvis som en följd av pandemin.[47] Allvarliga våldsbrott som leder till sjukhusvård bland barn 0–19 år har minskat över tid under 2000-talet.[48]

VÅLD I SKOLAN

Den vanligaste arenan utanför hemmet där barn utsätts för våld, övergrepp och kränkningar är i skolan, där barn tillbringar stora delar av sin vardag. Fysiskt och psykiskt våld mellan barn i skolmiljö kan ibland beskrivas som mobbning, och kan också utgöra exempelvis trakasserier eller kränkande behandling som är straffbart enligt lag. I studien Skolbarns hälsovanor, där frågan om mobbning ställs, ökade andelen 15-åringar som angav att de blivit mobbade i skolan minst två gånger i månaden mellan mätperioderna 2013/14 och 2018/19. I den senaste mätningen uppgav cirka 7 procent av 15-åringarna att de återkommande var utsatta för mobbning i skolan.[49]

Samtal till Bris från barn om våld i skolan inkluderar såväl fysiskt som psykiskt våld, kränkningar, sexuella övergrepp och trakasserier eller att någon stjäl ens saker. Det kan handla om allt från enstaka

”Jag känner mig väldigt otrygg. Vart jag än är och går, känns det som att jag kommer bli skadad. Jag får en ångslan så fort det blir ett bråk som uppstår och jag bara fryser. Jag kan inte ens försvara mig själv.”

[46] Brottsförebyggande rådet, 2019.
[47] Brottsförebyggande rådet, 2021.
[48] Socialstyrelsens Statistikdatabas.
[49] Folkhälsomyndigheten, 2019.

händelser till återkommande och systematiska övergrepp. I samtal till Bris är våldsutövaren i skolan oftast ett annat barn, eller en ung vuxen på gymnasiet. Det kan vara en annan elev på skolan eller någon som tillfälligt vistats där.

För Bris beskriver barn allt ifrån utfrysning, verbala hån och kränkningar, trakasserier till fysiskt våld och hot om våld. För vissa har utsattheten pågått under många år. Det kan finnas en osäkerhet hos barn kring om det de har blivit utsatta för verkligen räknas som våld. De funderar på var gränsen går, på skillnaden mellan bråk och mobbning eller på skillnaden mellan att "bara" vara ensam och utan vänner, och att vara mobbad.

Gemensamt för de barn som kontaktar Bris om våld i skolan är att de inte fått tillräckligt stöd av vuxna i sin närhet. De beskriver att vuxna inte förmår stoppa återkommande våld och kränkningar. Barn berättar bland annat om att ha blivit lovad skydd, som till exempel att den som utsatt barnet för våld inte kommer kunna komma tillbaka till skolan under åtminstone en period, men att det aldrig blev så. I samtal med barn som är utsatta för upprepade kränkningar och våld beskriver många att de till slut ger upp och slutar berätta för vuxna i skolan då känslan är att det ändå inte gör någon skillnad eller verkar spela någon roll för vuxna, eller går att göra något åt.

"Jag har jag blivit grovt mobbad. Jag har både blivit dödshotad och misshandlad. Senast jag blev misshandlad var för nån månad sen och några veckor senare bestämde jag mig för att ta livet av mig för jag mådde så dåligt. Jag har tänkt mycket på det nu dom senaste åren men aldrig vågat, den gången jag bestämde mig ångrade jag mig av nån anledning och nu har jag inte varit i skolan på några veckor plus att jag begränsar mig från att vara ute vissa tider då jag är rädd för att nåt ska hända..."

"Jag orkar inte med skolan. Killar och tjejer i min klass är elaka, och mobbar och knuffar mig för dom tror jag är konstig, och när jag är ensam så tänker dom att jag inte har något skydd. Min lärare har pratat med dom kanske 1 eller 2 gånger men det har inte blivit bättre, dom är fortfarande jätteelaka."

"Asså det pågår så mycket bråk i skolan. Jag börjar så himla rädd. En av mina kompisar är osams med några andra tjejer och ibland tvingar hon in mig i bråket. Om jag inte gör som hon säger blir hon arg och slår, drar mig i håret och svär åt mig."

VÅLD PÅ OFFENTLIGA PLATSER

Det förekommer samtal till Bris från barn som berättar om våldsamma, otrygga eller kriminella sammanhang som barnet är direkt eller indirekt inblandad i. I dessa samtal berörs våld i samhället från flera olika perspektiv: att själv begå brott, att ingå i gängkriminalitet, att vara brottsoffer, att vara anhörig eller partner eller oro för att ens

"Jag har ångest och jag får det mest i skolan där en i min klass brukar mobba mig. Han brukar slå mig och säger till mig att döda mig själv. Han håller på så både i skolan och efter skolan."

"I min förra skola blev jag mobbad. Personer kallade mig fet, konstig, ful och det fanns en tid där jag faktiskt försökte döda mig själv. Tills jag bytte skola och fick några vänner."

droganvändning ska leda till att man börjar sälja och sen blir en del av en organiserad kriminalitet. Angränsande teman är att bo i områden där barnet vet att kriminalitet är utbredd, att sälja sex eller utföra tjänster i utbyte mot droger och på så sätt röra sig i utkanten av kriminella kretsar. Andra samtal kommer från barn som berättar om våld och relaterar det till att de är eller riskerar att bli omhändertagna enligt LVU (Lagen om vård av unga) eller dömda till sluten ungdomsvård. Vissa barn befinner sig i samhällets vård på HVB-hem (Hem för vård eller boende) eller ett statligt SIS-boende. Samtalen kommer från både barn som identifierar sig som kille och tjej.

Barn som kontaktar Bris och söker stöd utifrån att själva ha blivit utsatta för våld på offentlig plats berättar om att det är andra unga, unga vuxna eller gäng som har utsatt dem. Det kan vara att ha blivit misshandlad, hotad, rånad och utsatt för utpressning. Det förekommer också samtal från barn som bevittnat våld och skottlossningar. Det är vanligt att barn som söker stöd hos Bris efter att ha upplevt våld på offentlig plats, antingen mot dem själva eller som vittne, känner en stark tvekan inför att polisanmäla brottet. Barn uppger olika anledningar till det, men bland dem som nämns är uttalade hot kring vad som händer om barnet skulle anmäla, att man blivit bestulen på id-handlingar och därför är rädd att den som tagit dem skulle söka upp en om man anmälde. Det kan också handla om att barnet vet att den som utsatt en för brott är under 15 år och tänker att inget ändå kommer hända eftersom förövaren inte är straffmyndig. Det allra vanligaste skälet till att inte vilja anmäla är oron för att utsättas för ytterligare våld. I samtal från barn som brottsoffer beskrivs också hur rädslan påverkar en i vardagen, som att inte våga gå ut ensam och att bära på en konstant rädsla.

"I fredags skulle jag gå hem mötte jag på en man som tog tag i mig och försökte rycka bort mig flera gånger tillslut kom jag loss o sprang hem. Jag bor ju i samma område som den som gjorde det så jag kommer liksom inte våga gå ut mer för jag är så rädd att det ska hända igen."

BARN SOM SJÄLVA BEGÅR BROTT

Riskfaktorer för att utveckla ett kriminellt beteende är på flera sätt lika riskfaktorerna för att utsättas för våld: dålig familjeekonomi, att bo med en ensamstående förälder, ha föräldrar i konflikt och att ha egna erfarenheter av våldsutsatthet. I en studie vid Örebro universitet följdes samtliga 10-åringar i kommunen från 1965 och under uppväxten fram till 43–48-års ålder.[50] De uppgifter som

[50] Bergman, L.R. & Andershed, A-K., 2009.

kommer fram i denna undersökning stämmer väl med jämförbara studier internationellt.[51] Studierna visar att en framträdande riskfaktor för de unga som begår brott är svårigheter i skolan med låga betyg i svenska och matematik. Barnen har ofta svårt att uttrycka sig språkligt. De kommer oftare från familjer med låg utbildning och låga inkomster. Det är vanligare att barnen vuxit upp med en ensamstående förälder, att det förekommit konflikter i familjen och att barnen varit utsatts för uppfostran som varit auktoritär och där föräldrarna inte varit lyhörda för barnets signaler. Detta sammantaget ger konsekvenser på lång sikt för de här barnens livsförutsättningar.

I Brottsförebyggande rådets undersökning bland niondeklassare ställs också frågan om delaktighet i brott. Den senaste kartläggningen visar att de vanligaste brotten som barn varit delaktiga i de senaste 12 månaderna var stöld (41 procent), våldsbrott (24 procent), skadegörelse (18 procent) och narkotikabrott (8 procent). Något fler killar (54 procent) än tjejer (49 procent) anger att de varit delaktiga i någon av dessa former av brott.[52] Det är dock långt ifrån alla brott som leder till lagföring. Det beror bland annat på att alla brott inte klaras upp samt att de brott som begås av ett barn under 15 år, som inte är straffmyndig, inte lagförs. Att utredas för brott som leder till lagföring är vanligast vid cirka 19 års ålder, för att därefter avta.[53] Gruppen män och kvinnor som fortsätter begå brott i vuxen ålder är avgränsad. Samtidigt visar studier att en tidig brottsdebut ökar risken för fortsatt kriminalitet och att tidig lagföring för brott är den starkaste indikationen för fortsatt brottslighet.[54]

”Hur ska jag få stopp på det här?”

Den främsta anledningen att barnet vänder sig till Bris utifrån en egen kriminalitet är för att få stopp på en situation de uppfattar har eller kommer urarta. Barn som är utsatta för brott av personer som beskrivs tillhöra gäng vill ha hjälp att komma undan hot, våld eller utpressning. Gemensamt för både barn som är utsatta för brott och barn som vill bryta sin inblandning i kriminella kretsar är känslan av att det enda alternativ de har är att lösa situationen på egen hand, att det inte finns någon vuxen som kan bidra med något som faktiskt gör skillnad. Barn som vill bryta sin egen inblandning är många gånger också offer för brott då de har utsatts för hot eller våld av egna eller andra gäng och därför är övertygad om att det kommer få allvarliga konsekvenser att bryta.

Det händer att barn som själva begått brott reflekterar och delar med sig till Bris av sina egna tankar kring bakgrunden till att de kommit att medverka i kriminella handlingar, men de flesta fokuserar på här och nu. Bakgrundsfaktorer som lyfts är att man själv använt droger och sen fått

”Det hände en allvarlig grej på tågstationen. Två killar tog min dricka och hällde den över mig och puttade ner mig på marken. Jag är rädd att se dom igen och vågar inte åka tåg längre.”

erbjudande att sälja, att man gör det tillsammans, med kompisar som man alltid haft eller att man har äldre syskon eller föräldrar som ”håller på” så att man alltid har vetat att det skulle bli så. Om inte droger är med i bilden så kan det handla om stöld, rån eller ett erbjudande om att få hjälp att lösa en situation mot att man gör en gentjänst. Några berättar om utsatthet i hemmet med våld, framför allt omsorgsbrist. En del har kontakt med socialtjänsten, är i heldygnsvård eller vet att ett LVU är nära. Det finns beskrivningar av att vara oönskad eller förskjuten från sitt hem, att ens föräldrar aldrig vill se en igen när det framkommit vad man varit inblandad i. I andra samtal beskrivs tvärtom att man skulle bli förskjuten från sin familj om man var den som bröt med den kriminella miljön då alla andra är inblandade.

”Det är så här att jag har kommit in i ett gäng som jag är en slav till dom. Om man inte gör som dom säger så bli man huggen. Dom utpressas. Dom hotar. Jag har blivit knivhuggen för att jag inte ville göra det dom sa åt mig men att säga emot gör att det blir konsekvenser och så blev det för mig. Jag vill att dom ska låta mig vara. Inte hota, utpressa eller skada mig fast jag slutar göra saker. Men jag vet att jag inte kan göra något åt det. Jag kan inte få hjälp av en vuxen för gängets regler är att man inte får berätta för någon.”

”Min kille har skaffat en pistol som han har med sig varje gång han går ut eftersom folk är ute efter honom.”

HUR PÅVERKAS BARN AV ORO FÖR ELLER UTSATTHET FÖR VÅLD I SAMHÄLLET?

Att oro för att utsättas för rån och våldsbrott får konsekvenser i barnets liv framkommer tydligt i Brottsförebyggande rådets undersökning bland niondeklassare.[55]

Foto: Shutterstock

Kartläggningar visar att stöld är det vanligaste när barn är delaktiga i brott.

[51] Jolliffe et al., 2017.
[52] Brottsförebyggande rådet, 2019.
[53] Sivertsson, F., 2018.
[54] Ståhlberg, O. et al., 2017.
[55] Brottsförebyggandet rådet, 2019.

Trygghet i skolan är en förutsättning för att utvecklas och må bra.

Foto: Istockphoto

De flesta samtalen till Bris om våld handlar om utsatthet för våldsbrott i den egna familjen, skolan eller vänskapskretsen, och gemensamt i de samtalen är att barn ofta drar sig för att polisanmäla eftersom det handlar om människor som står en nära. Bland de barn som berättar om utsatthet för våld och rån i andra miljöer uttrycks ibland också en tvekan kring att berätta detta för någon vuxen och polisanmäla brotten, och då särskilt om gärningsmannen är en person som barnet känner till. Skälet kan vara att de blivit hotade eller är rädda för repressalier. Den rädslan påverkar barnets vardag på olika sätt, oron finns hela tiden och en konsekvens kan bli att barnet inte vågar gå ut själv. Är gärningsmannen en för barnet helt främmande person är tvekan ofta mindre. Barn som har erfarenhet av våldsutsatthet hemma uttrycker oftare än andra en oro för att utsättas för våld utanför hemmet, även om detta inte hänt. Barn, framför allt tjejer, berättar ibland att de är rädda att bli utsatta för sexuella övergrepp, som överfallsvåldtäkter, då de hört att det ofta händer. Det blir tydligt att rapporteringar om våld påverkar barns förväntningar och känsla av (o)trygghet.

Det händer även att Bris får samtal från barn som berättar om våld och kriminalitet där de själva är gärningsperson. Barn som befinner sig i kriminella sammanhang kan berätta att de känner oro för sitt eget eller för en närståendes liv. De är rädda att utsattas för våld (ofta ytterligare våld då många redan har erfarenheter av att ha blivit utsatt för våld), känner hopplöshet kring sin situation och ånger över att göra andra illa. Gemensamt för barn som berättar för Bris att de befinner sig i ett kriminellt sammanhang är en önskan att hitta sätt att förändra sitt liv. Ett sätt att bryta egen kriminalitet som barn ibland nämner är att se till att man åker fast. Det medför dock en risk för att någon annan också åker dit eller att barnet blir bestraffat av de andra. Får barnet ett straff så innebär det inte alltid att barnet kommer ifrån sitt sammanhang, bara att barnet är borta ett kort tag.

”Jag vill inte göra någon illa. Jag vill inte vara en del av gänget men jag vågar inte sluta. De kommer att döda mig om jag ens tänker på detta.”

”Att blanda in polisen är ett självmordsförsök, speciellt i det här sammanhanget.”

”Saken är den att det är så det ser ut för ungdomar i samhället just nu. Inte bara i kriminella världen utan allmänt världen som ungdom - sen nu råkar de ju även vara så att det är kriminella människor involverade. Blandar man in polisen på nåt sätt så är man död – grovt misshandlad eller din familj. Ingen är säker så är det. Det var en tjej som blanda in polisen och hon blev stampad på och lämnad för att dö så det är inte ens en tanke för mig.”

Våld i skolan ger långtgående konsekvenser

Att vara trygg i sin skolmiljö är en förutsättning för att barn överhuvudtaget ska kunna tillgodogöra sig sina andra mänskliga rättigheter såsom rätten till bästa uppnåeliga hälsa och rätten till utveckling. Att utsättas för våld och upprepade kränkningar i skolan påverkar barn. I barns samtal till Bris om våld i skolan återfinns allt från självmordstankar och självdestruktivitet till nedstämdhet. I många av barnens beskrivningar återfinns också en påverkan på framtidstron och förmågan att känna hopp om förändring. Många har svårt att tro på att det kan bli bättre. Det har därför en inverkan på i vilken utsträckning barnet vågar utveckla relationer med andra jämnåriga. Många gånger har barn med sig en oro långt efter att mobbningen har upphört.

En systematisk översikt som bygger på 165 undersökningar visar att barn som har utsatts för mobbning löper ökad risk för ett flertal former av psykiska problem, exempelvis ångestsyndrom, depression och självmordsförsök.[56] Särskilt påtaglig är risken för PTSD med sex gånger ökad risk. En konsekvens som oroar barn själva är att våldsutsattheten påverkar ens chanser att prestera i skolan, antingen för att barnet är orolig, stressad eller inte mår bra i skolmiljön men också för att man inte alls vågar gå dit längre. Barn är i hög grad medvetna om vikten av att prestera i skolan och därför uttrycker många att våldet påverkar ens framtidsutsikter. ◆

[56] Moore S.E. et al., 2017.

Hur kan samhället säkra varje barns rätt till trygghet?

Sedan Sverige förbjöd barnaga 1979 har landet haft en ledande roll kring dessa frågor i det nationella samfundet. Mycket positivt har hänt sedan dess, men våld mot barn är fortfarande utbrett. Det är tydligt i barns samtal till Bris, forskning och andra rapporter.

Under de senaste åren har det skett ett antal samhällshändelser och förändringar, som påverkar barns livssituation kopplat till våld. Några exempel är pandemin som nu pågått i 2 år, den eskalerande debatten om och förekomsten av gängvåld och skjutningar och det faktum att både barn och vuxna i allt större utsträckning har tillbringat stora delar av sin vardag online på olika digitala plattformar. Andra exempel är #metoo-rörelsen som startade 2017, samtyckeslagstiftningen som trädde i kraft, och att barnkonventionen blev lag år 2020. Under de senaste åren har också samtalen till Bris fortsatt att öka. De största samtalsökningarna syns i allvarliga ämnen såsom självmord, självdestruktivitet, ätstörningar, fysiskt och psykiskt våld och sexuella övergrepp. Det framkommer också en tydlig koppling, vid analys av samtalen, mellan utsatthet för våld och förekomst av allvarlig psykisk ohälsa.

FÖRANKRA KUNSKAPEN I HELA SAMHÄLLET

Att våld mot barn fortfarande är så utbrett, och att barn utsätts för våld på så många arenor, som framgår i samtalen till Bris och i forskning och kartläggningar, är ett samhällsmisslyckande. För alldeles för många barn är hela uppväxten fylld av våld, och att samhället inte lyckas värna barns trygghet leder till att många lever med livslånga konsekvenser av att ha upplevt våld i barndomen.

Det är tydligt i barns samtal till Bris att samhället allt för ofta misslyckas med att ingripa och skydda barn som utsätts för våld.

Under 2022 pågår arbetet med att ta fram en nationell strategi för att förebygga och stoppa våld mot barn. Bris har under många års tid efterfrågat en nationell strategi och ser att den borde ha funnits på plats för längesen, men välkomnar självklart att arbetet nu är igång. Bris ser att det är av stor vikt att strategin blir bred i sitt perspektiv och förankring, att den är folkbildande och främjande. Därtill behöver resurser tillsättas så att strategin ska få förutsättningar att tillämpas i praktiken.

ATT FÖREBYGGA VÅLD ÄR ATT FÖREBYGGA PSYKISK OHÄLSA

Barns samtal till Bris, tillsammans med andras kartläggningar och studier, visar att våld mot barn är närvarande på många olika arenor – i familjen, skolan, på fritiden, på nätet och i det offentliga rummet. Den samlade kunskapen är samstämmig. Våldet får i regel stora och i många fall långtgående konsekvenser. Barn som har utsatts för våld behöver stöd och ibland behandling för de skador våldet har orsakat och/eller skydd mot fortsatt utsatthet. Många av de barn som berättar att de utsätts för våld, i första hand av sina föräldrar och i första hand psykiskt våld, beskriver också olika former av psykisk ohälsa – som de själva kopplar till det våld de utsätts för. Barnen berättar sådant som att de länge tänkt på självmord trots att de inte vill dö, att de skär sig, eller lider av depression. De berättar att de inte kan visa hur de mår av rädsla för hur föräldrarna ska reagera, att de får försöka hantera ångest och panikattacker på egen hand.

Bris har haft kraftiga samtalsökningar om våld, övergrepp, kränkningar och självmord. Och kopplingen mellan just våld och psykisk ohälsa är tydlig i barns samtal till Bris. Även forskningen visar på ett starkt samband mellan utsatthet och självmordsförsök bland barn och unga. Enligt en nationell kartläggning hade 81 procent av de unga som försökt att ta sitt liv någon gång varit utsatta för någon form av misshandel under sin uppväxt och mer än hälften av de som misshandlats var multiutsatta. Samma mönster ses för dem som övervägt att ta sitt liv vid fem eller fler tillfällen där 82 procent utsatts för någon form av misshandel under uppväxten och där mer än hälften av de som misshandlats (55 procent) varit utsatta för minst tre former av våld.[57]

Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna leda till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa. Debatten om psykisk ohälsa idag berör även andra aspekter där sambandet med våldsutsatthet skulle behöva utredas ytterligare.

[57] Jernbro, C. & Landberg, Å., 2020.

Rädsla för att avslöja hur det är hemma kan vara ett hinder för barn att berätta om utsattheten.

Foto: Shutterstock

ATT UPPTÄCKA VÅLD – HINDER OCH MÖJLIGHETER

Många barn berättar inte för någon vuxen om sin utsatthet vilket gör att mörkertalet är stort, detta framkommer i flera studier.[58] Alltför många barn får därmed aldrig något professionellt stöd. En Kantar Sifo-undersökning på uppdrag av Bris visar att det finns en medvetenhet hos både professionella och allmänhet om att våld mot barn förekommer och är ett problem. Var tredje vuxen uppgav att de har känt oro för att ett barn far illa i sitt hem, men en majoritet av de som svarade uppgav att de var osäkra på vad de skulle göra i en sådan situation. Det är tydligt att det behövs mer kunskap hos allmänheten för att skydda barn från att fara illa.[59]

Skälen till att ett barn inte berättar för en vuxen om sin situation är många, det vittnar barns samtal till Bris om. Det handlar både om faktiska risker, sådant barnet vet kommer att hända och risker som barnet själv målar upp. Barn berättar ibland att föräldrar och andra förövare har hotat dem till tystnad, men ibland har barnet gjort en egen bedömning att riskerna är stora, baserat på den ofta fragmentariska kunskapen och den egenutvecklade förståelsen för situationen som barnet har.

Även barn som utsätts för våld och övergrepp av andra förövare än föräldrar, ofta jämnåriga, partners men också kända och okända förövare på nätet eller på andra arenor upplever ofta hinder för att berätta för en vuxen. Det kan handla

NÅGRA EXEMPEL PÅ VAD BARN BERÄTTAR FÖR BRIS

- Barnet vet inte vad som räknas som våld, vad föräldrar har rätt till, vilka rättigheter barnet har och hur barnet ska agera.
- Barnet har ingen att berätta för, hen saknar en sådan relation där det skulle kunna vara möjligt.
- Barnet är rädd att inte bli trodd. Har kanske försökt tidigare och fått en dålig erfarenhet.
- Barnet känner egen skuld i eller skam över att ha blivit utsatt.
- Barn är rädda att avslöja missförhållanden i familjen. Om myndigheterna får insyn kommer de att se annat föräldrarna gör som är olagligt.
- Barnet har inte förmågan att formulera och meddela omvärlden sin utsatthet (det kan vara barn med trauman, med funktionshinder och yngre barn).
- Barnet vill inte belasta föräldrarna, har förståelse för att de har det svårt.
- Ett avslöjande kan leda till att föräldrarna och ibland ett helt kollektiv kommer att bestraffa, utesluta, skada eller till och med döda barnet.
- Barnet vill inte riskera att förlora sin förälder (eller annat som barnet tror hen riskerar, husdjur, att bo kvar i huset, kontakt med syskon). Vill bara att våldet ska ta slut.
- Det kan också vara så att barn tycker att de har berättat, de kan tycka sig veta att vuxna har förstått, undra varför vuxna inte agerar eller ens ställer frågor till barnet.

[58] Socialstyrelsen 2015, Stiftelsen Allmänna Barnhuset 2017 & Barnafrid 2017.

[59] Bris pressmeddelande, *En av tre vuxna har känt oro för att ett barn i deras närhet far illa*, 2021.

om att barnet själv känner osäkerhet kring var gränsen går, särskilt vid sexuella övergrepp. Om det är en vuxen okänd förövare kan barnet ofta känna en stor rädsla för att inte bli trodd utan tydliga bevis. Vid övergrepp på nätet tar barn ofta på sig mycket av skulden själva för att de har försatt sig i en riskfylld situation genom att exempelvis svara på en kontaktförfrågan. Stora delar av sina liv lever barn utan vuxnas närvaro, och så ska det vara. Barn har rätt till integritet och måste få utforska världen, relationer till andra och sin egen identitet på egen hand. Men vuxna behöver vara närvarande på lagom avstånd, tillgängliga att vända sig till när situationen kräver det. Det handlar om att bygga en tillitsfull och respektfull relation till barnet och att aldrig någonsin lägga skuld och skam på barnet om hen utsätts för våld och övergrepp.

Samtalen till Bris ger en inblick i barns livssituation som de inte ska behöva hantera själva, men som alltför många barn upplever att de inte har någon att prata med om. Bara det faktum att barn berättar för Bris för första gången, och många uppger att de inte skulle ha berättat för någon annan om inte Bris fanns, visar tydligt att vuxenvärlden ofta misslyckas med att samtala om svåra saker och vara tillgängliga för barn som behöver söka stöd. Sammantaget: hindren är många, och kompetens och kunskap saknas bland många vuxna vars ansvar är att skydda barn från våld. Samtidigt finns generell kunskap, och kunskap om riskfaktorer som går att identifiera hos barnet, hos föräldrar eller i barnets miljö. Trots det agerar alldeles för få vuxna, såväl professionella som vuxna i vardagen.

”Jag känner bara att just nu så är jag rädd för vad jag ska göra mot mig själv.”

HUR ÅSTADKOMMA FÖRÄNDRING?

Att skydda barn från våld är inte en enskild fråga, ansvaret måste och ska delas av många. Därför krävs åtgärder och förändring på flera plan för att på riktigt åstadkomma en rörelse i samhället för att förhindra barns utsatthet för våld.

Närvarande vuxna som lyssnar, ser och agerar, är den starkaste skyddsfaktorn för barn som upplever våld. Det behövs mer kunskap generellt bland vuxna om vad våld mot barn är, var det förekommer, vilka uttryck det tar sig, och om våldets konsekvenser. Men framför allt behövs ett ökat civilkurage och en ökad närvaro av vuxna, så att fler faktiskt finns tillgängliga för barn och agerar vid oro för att ett barn far illa.

Att få fler vuxna att se och agera mot våld mot barn är också i sig en fråga om barnsyn och barns ställning i samhället. Alltför många tenderar fortfarande att se barns utsatthet som en familjeangelägenhet och inte en del av ett samhällsproblem. Samhället behöver gemensamt arbeta för att barn ska tas på allvar i alla led – alltifrån att de ska ges möjlighet att få stöd när de själva upplever att de behöver det, att de ska tas på allvar när de söker hjälp, till att de ska få hjälp och skydd utifrån sin egen utsatthet och få skydd i egenskap av egen person med egna rättigheter, oaktat resten av familjens vilja eller historik.

Förutom att vuxna behöver se och agera så behöver barn även få förutsättningar att kunna berätta och söka hjälp hos någon som kan ge dem stöd och vägledning. Många barn har de senaste åren valt att berätta för Bris, vilket i sig är något bra. Men alltför många barn kommer inte att berätta för någon och många berättar bara för

Foto: Shutterstock

Barn ska kunna söka stöd och på egen hand och tas på allvar.

Foto: Shutterstock

Trygghet i skolan är en skyddsfaktor.

Bris. Hela samhället har ett oerhört stort ansvar att fortsätta jobba med kunskap om våld och utsatthet, samt kunskap om normer, rätten till sin egen kropp och andra frågor kopplat till våld, övergrepp och kränkningar.

Flera samhällsaktörer behöver omfattas av den kommande nationella strategin för att förebygga och stoppa våld mot barn, såsom mödravårdscentralerna, tandvården och föräldraskapsutbildningarna, samt även förskola och skola. Specifika insatser krävs för föräldrar i särskilt utsatta situationer, där det är känt att flera riskfaktorer förekommer.

Det finns idag en uttalad politisk ambition att stärka skyddet mot våld mot barn. Sedan barnkonventionen blev lag för två år sedan kan vi se en rad lagstiftningsinitiativ med syfte att stärka barnrättsperspektivet och ge barn en uppväxt fri från våld. Det gäller bland annat barnfridsbrottet som infördes i juni 2021, den förändrade sexualundervisningen med förstärkt fokus på sexualitet, samtycke och relationer samt uppdraget att se över möjligheten att stärka det straffrättsliga skyddet för sexuella övergrepp mot barn, framför allt för att lagstiftningen behöver anpassas till de arenor där brott mot barn begås.

Att dessa initiativ har tagits kan ses som en effekt av barnkonventionens ställning som svensk lag. En rimlig slutsats är också att samtyckeslagstiftningen tillsammans med #metoo-rörelsen, har bidragit till att fler barn kunnat resonera kring och identifiera sexuella övergrepp än tidigare, vilket de ökade samtalen till Bris inom området är en indikation på.

Sett över de senaste två åren går det också att se ett stärkt straffrättsligt skydd mot hedersrelaterat våld och förtryck. I juli 2020 infördes bland annat en skärpt lagstiftning rörande barnäktenskap samt en särskild straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv. Efter att ha utrett frågan om hedersrelaterat våld och förtryck närmare tillkännagav regeringen, i december 2021, ett förslag om att införa ett särskilt brott för hedersförtryck. Lagförslaget som av vissa benämns ”Lex Fadime” innebär att det blir straffbart att begå vissa brottsliga gärningar mot en person, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av personens integritet och ett syfte med gärningarna varit att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder.[60] Lagen, som föreslås träda i kraft den 1 juli 2022, är välkommen.

Barns rättsliga skydd mot våld är starkt i Sverige och det finns numera lagstiftning som reglerar flera former av våldshandlingar mot barn, om än inte straffrättsligt. Samtidigt finns stora brister när det kommer till den praktiska tillämpningen, vilket har en koppling till resurs- och kunskapsbrist (både teoretiskt, verktyg och metoder för praktisk tillämpning), brist på samverkan samt otydliga ansvarsförhållanden. Det finns behov av att resurser prioriteras till arbetet med att stärka barns skydd mot våld, till alla verksamheter (rättsväsende, socialtjänst, skola, med mera) och en satsning på ökad kunskap framför allt bland dem som i sitt uppdrag ska tillämpa barnets rättigheter i praktiken. Dessutom behövs breda kompetenshöjande insatser kring exempelvis definitionen av våld, vilka barn som riskerar att utsättas för våld, barns reaktioner och behov, barns ställning i brottmålsprocessen samt lagbestämmelsernas tillämpningsområde. Det är också i enlighet med ett av målen i EU:s barnrättsstrategi.

”Min socialsekreterare är så stressad. Hon är snäll och frågar om jag trivs i jourhemmet men hon frågar aldrig hur jag mår och om jag börjar berätta så hinner hon inte lyssna.”

Det långsiktiga arbetet med att minska riskfaktorerna för att barn ska utsättas för våld behöver prioriteras och resurssättas mycket högre än idag. Risken att utsättas för våld i samhället är väldigt olika beroende på var ett barn bor, liksom resurserna och förutsättningarna för barn att få tillgång till sina rättigheter. Som tidigare nämnts finns flera tydliga riskfaktorer för att utsättas för eller på andra sätt uppleva våld under uppväxten, vilket även innefattar risken för att vissa barn hamnar i sammanhang där de själva utövar våld. Det handlar om socioekonomiska faktorer, om bostadsfrågor, och om ojämnt fördelad tillgång till samhällets stöd och funktioner. Segregationen innebär att vissa barn i högre utsträckning än andra kommer att exponeras för miljöer som är våldsamma och destruktiva. Samma barn kommer att ha sämre tillgång än andra till skyddande och stärkande faktorer som trygghet i skolan, utbildade pedagoger, lärare och vuxna som kan stötta barnet med studiehjälp och psykosocialt stöd. Bostadssituationen, där många familjer lever i trångboddhet i områden som enligt polisen klassas som särskilt utsatta, påverkar risken för barn att hamna i våldsamma miljöer.

Socialtjänsten behöver stärkta resurser

Socialtjänsten är det yttersta skyddet för barn i utsatta situationer. Att socialtjänsten fungerar och förmår agera kan vara livsviktigt för ett barn i en utsatt situation. Samtal till Bris från barn om brister hos socialtjänsten är vanliga och har ökat under de senaste åren. Barn berättar bland annat om brist på information och delaktighet, om svårigheter att få komma till tals och få vara med och påverka. Känslan hos många barn är att de tappar kontrollen över situationen och inte vet vad som händer och varför, att socialtjänsten antingen agerar väldigt snabbt och utan att

[60] Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar, SOU 2021:43

Foto: Shutterstock

Flera samhällsaktörer behöver omfattas av den nationella strategion mot våld mot barn.

informera barnet, eller också att det blir tyst från socialtjänstens sida och barnet inte vet vad som kommer att hända.

Även i de fall där socialtjänsten aktivt går in med insatser, till exempel genom ett omhändertagande av barnet, har samhället svårt att räcka till. Forskning visar tydligt på en ogynnsam utveckling för barn som tas om hand och placeras under sin uppväxt, exempelvis när det kommer till att klara skolan. För barn som placeras på SiS-hem ser Bris att det finns många brister vad gäller bland annat våld mot barn från personal på institutionen.

Det är fastlagt att socialsekreterare inte har tillräckligt med tid för barn i sin arbetsvecka.[61] Det är mot den bakgrunden bekymmersamt att förslagen till ny socialtjänstlag, som presenterades hösten 2020, inte skulle få kosta i resurser eller vara ambitionshöjande. Socialtjänsten behöver ges bättre förutsättningar i form av resurser för att kunna tillämpa barnkonventionen i praktiken samt att kunskapen höjs om vad barnets rättigheter innebär i praktiken. Socialtjänsten bör vara kunskapsbaserad, där bedömningar och insatser görs i samråd med barnet så långt det är möjligt, och baseras på senaste tillgängliga forskning och evidens. Det finns behov av ett tydligare ansvarstagande för samverkan med andra aktörer och verksamheter kring barn. Det är viktigt, inte minst i det förebyggande arbetet, men också kring barn som redan är aktuella inom socialtjänsten. Det behövs också en mycket större satsning på det förebyggande uppdraget.

För att Sverige fortsatt ska kunna stå fast vid linjen, att inget barn ska utsättas för våld, krävs ökad prioritet, kunskap, samt en mobilisering med åtgärder på flera plan. Efterföljande rekommendationer pekar ut riktningen för hur samhället ska kunna garantera varje barn en uppväxt fri från våld. ◆

Bris rekommenderar

- ➜ **Agera för varje barns rätt till en trygg uppväxt.** Varje politiskt parti bör gå till val på stärkta insatser för att skydda barn från våld, nationellt, regionalt och lokalt.
- ➜ **Öka vuxnas kunskap om våld.** Att fler vuxna agerar vid misstanke om att ett barn far illa är avgörande.
- ➜ **Säkerställ en bred nationell strategi mot våld mot barn.** Under 2021-2022 pågår arbetet med att ta fram en nationell strategi mot våld mot barn. Strategin måste ha ett brett anslag som gör frågan relevant i hela samhället. Den behöver bli välförankrad, resurssatt och implementerad i alla verksamheter som möter barn.
- ➜ **Utanförskap måste brytas för en uppväxt fri från våld.** Det är avgörande att motverka att något barn utsätts för våld eller växer upp i våldsamma miljöer. Tillsätt förebyggande insatser och verka för att fler unga känner sig delaktiga i samhället.
- ➜ **Rusta de aktörer som möter barn.** Professionella instanser som möter barn måste rustas och få bättre förutsättningar att upptäcka, agera och följa upp när barn utsatts för våld. Stöd och vård måste vara tillgängligt för barn.
- ➜ **Stärk kompetensen i rättsväsendet.** Kunskapen om våld mot barn, och om de rättsregler vi faktiskt har, måste förstärkas inom hela rättskedjan så att den straffrättsliga regleringen får genomslag i den praktiska rättstillämpningen.
- ➜ **Öka kunskapen om sambandet mellan våld och psykisk ohälsa.** Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna bidra till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa.
- ➜ **Följ upp pandemins konsekvenser.** Det behövs mer kunskap och långsiktig uppföljning av hur barn påverkas. Insatser behöver följas upp och riktas dit där behoven är stora.

En förutsättning för alla dessa rekommendationer är att göra barn delaktiga, att lyssna på hur barn beskriver sina liv och på deras förslag på åtgärder – med målet att utforma ett samhälle där varje barn garanteras tillgång till sina rättigheter.

[61] Barnets och ungdomens reform – *Förslag för en hållbar framtid, Slutrapport från den nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården,* 2017.

Kontaktinnehåll i barns samtal

974 (990)

Förändringar kontaktinnehåll	Antal 2016	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Totalt 2016-2021	Skillnad % 2020-2021
Psykisk ohälsa	**9 493**	**9 402**	**9 770**	**9 877**	**12 839**	**20 231**	**71 612**	**58 %**
Depression	1 038	1 007	1 005	906	1 030	1 321	6 307	28 %
Diagnoser	497	632	660	583	681	899	3 952	32 %
Nedstämdhet	5 771	4 165	3 601	3 612	5 586	7 582	30 317	36 %
Självdestruktivitet	1 575	1 993	2 580	2 446	2 713	4 799	16 106	77 %
Självmord	1 345	1 742	2 239	2 524	2 478	4 622	14 950	87 %
Ångest	2 168	2 868	2 978	2 691	4 321	7 592	22 618	76 %
Ätstörningar	769	1 033	1 133	1 140	1 395	2 692	8 162	93 %
Familj och Familjekonflikter	**6 216**	**6 924**	**6 681**	**6 535**	**9 114**	**10 812**	**46 282**	**19 %**
Familjekonflikter	3 246	3 005	2 789	2 685	3 843	4 016	19 584	5 %
Familjen	3 699	4 581	4 342	4 293	6 070	7 470	30 455	23 %
Våld, övergrepp och kränkningar	**4 244**	**5 145**	**5 575**	**5 565**	**6 743**	**9 116**	**36 388**	**35 %**
Fysiskt våld	1 217	1 475	1 527	1 870	2 397	3 214	11 700	34 %
Hedersrelaterat våld & förtryck	137	108	132	114	153	158	802	3 %
Mobbning	1 480	1 930	2 183	1 892	2 019	2 237	11 741	11 %
Omsorgsbrist	658	829	666	640	850	1 180	4 823	39 %
Psykiskt våld	1 034	1 347	1 683	1 670	2 212	3 064	11 010	39 %
Sexuella övergrepp	710	813	1 012	1 165	1 469	2 494	7 663	70 %
Skolan	**4 245**	**5 278**	**5 325**	**4 819**	**5 603**	**6 458**	**31 728**	**15 %**
Vänner	**4 702**	**5 635**	**5 156**	**4 526**	**5 345**	**6 285**	**31 649**	**18 %**
Att vara ung*		**4 531**	**3 779**	**3 765**	**4 871**	**5 767**	**22 713**	**18 %**
Samhällets stödinstanser	**2 418**	**2 328**	**3 297**	**2 734**	**3 713**	**5 692**	**20 182**	**53 %**
Andra vuxna i skolan	235	225	470	291	394	559	2 174	42 %
Annat	35	28	66	42	74	126	371	70 %
Behandlingshem	85	81	90	82	113	283	734	150 %
BUP	624	690	860	615	885	1 427	5 101	61 %
Elevhälsa	511	600	964	652	771	1 133	4 631	47 %
Familjehem	332	331	337	355	553	789	2 697	43 %
Hälso- och sjukvård	126	149	231	181	283	528	1 498	87 %
Migrationsverket	11	37	22	11	10	31	122	210 %
Rättsväsendet	110	77	128	135	178	322	950	81 %
Socialtjänsten	822	722	1 014	867	1 215	1 780	6 420	47 %
Ungdomsmottagning	187	113	295	199	294	502	1 590	71 %
Kärlek	**3 157**	**2 941**	**2 917**	**2 670**	**2 860**	**3 614**	**18 159**	**26 %**
Stress**	**2 066**	**2 137**	**2 279**	**1 418**	**1 914**	**3 504**	**13 318**	**83 %**
Vuxnas svårigheter	**1 470**	**1 536**	**1 310**	**1 583**	**1 796**	**2 523**	**10 218**	**40 %**
Vuxnas funktionsnedsättningar	14	7	8	11	29	31	100	7 %
Vuxnas fysiska ohälsa	167	186	166	166	261	280	1 226	7 %
Vuxnas kriminalitet	197	160	114	124	137	259	991	89 %
Vuxnas missbruk/riskbruk	721	813	713	959	985	1 505	5 696	53 %
Vuxnas psykiska ohälsa	550	574	450	574	641	724	3 513	13 %
Övriga kategorier A–Ö								
Bris	510	475	437	474	445	525	2 866	18 %
Diskriminering	105	147	78	97	183	217	827	19 %
Ekonomisk utsatthet	161	175	167	169	178	185	1 035	4 %
Fritid	699	657	556	576	761	972	4 221	28 %
Funktionsnedsättning	313	253	316	391	576	884	2 733	53 %
Fysisk hälsa & ohälsa	521	621	643	726	910	1 259	4 680	38 %
Juridiska frågor	240	335	294	490	686	568	2 613	−17 %
Kriminalitet	116	140	149	154	206	280	1 045	36 %
Kropp & utseende	1 234	1 105	1 111	1 086	1 294	1 574	7 404	22 %
Mens & graviditet	703	620	590	567	707	859	4 046	21 %
Missbruk/riskbruk	242	285	317	421	474	604	2 343	27 %
Normativa begränsningar	313	272	145	267	447	492	1 936	10 %
Onlinerelaterade frågor	578	607	738	879	1 083	1 110	4 995	2 %
Oro för annan	1 464	1 092	1 302	1 223	1 394	1 688	8 163	21 %
Sex	895	733	792	815	882	1 007	5 124	14 %
Sexualitet & könsidentitet	465	500	566	506	707	1 064	3 808	50 %
Skilda föräldrar	995	1 221	1 049	1 067	1 243	1 334	6 909	7 %
Sorg & kris	678	916	1 080	978	1 095	1 527	6 274	39 %

* Definitionen Att vara ung har förändrats mellan åren 2016 och 2017 och en jämförelse kan därför endast göras från 2017.
** Under 2019 förändrades arbetssättet kring dokumentationen av Stress, varför en jämförelse mellan åren innan ej är möjlig.

Uppdrag och verksamhet – ett bättre samhälle för barn

Sedan 1971 har Bris kämpat för att göra livet bättre för barn i utsatthet, och drivit förändring för ett bättre samhälle för alla barn i Sverige. Bris erbjuder professionellt stöd till alla barn under 18 år utifrån barnets behov, direkt via chatt, mejl, telefon och i riktade stödinsatser till barn och familjer i särskilt utsatta situationer.

Bris vision är ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses och där varje barn känner till sina rättigheter. Bris arbete bedrivs utifrån den barnsyn som uttrycks i barnkonventionen. Det innebär att varje barn erkänns, respekteras och skyddas som rättighetsbärare.

Bris arbete har tre verksamhetsben: stödja, mobilisera och påverka. Verksamheten finansieras via insamling från privatpersoner, företag, stöd från kommuner och olika stiftelser samt medlemsavgifter. Bris möjlighet att stötta barn och att arbeta för att stärka barnets rättigheter står i direkt relation till de insamlade medlen och varje krona gör skillnad i verksamheten.

STÖDJA

Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn och unga, och erbjuder professionellt samtalsstöd via chatt, mejl och telefon varje dag, året runt och sedan 15 mars 2021 även dygnet runt. Numret till Bris stödlinje för barn, 116 111, är ett EU-harmoniserat nummer som reserveras till hjälplinjer i de europeiska länderna med kunskaper och resurser att ge barn stöd. Varje barn som kontaktar Bris får professionellt stöd av en utbildad kurator. I maj 2021 öppnade Bris fysiska mottagningar i Stockholm, Linköping, Göteborg, Malmö och Umeå, där barn kan träffa en kurator för ett nära och anpassat stöd.

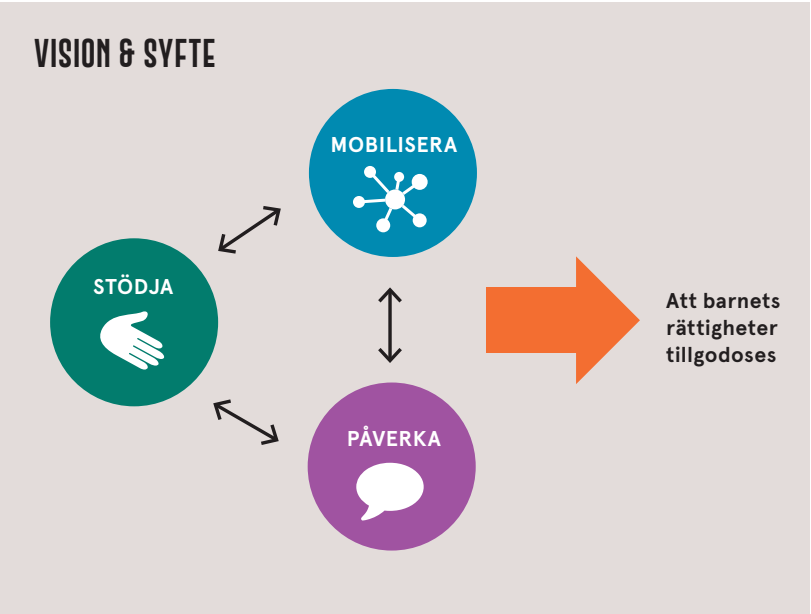
Bris stödjer även barn och familjer i särskilt utsatta situationer genom stödprogram. Idag erbjuder Bris gruppstöd till barn och familjer där en förälder begått självmord, till familjehemsplacerade barn, barn med erfarenhet av flykt, och barn till föräldrar med psykisk ohälsa eller aktivt missbruk.

Utöver det individuella stödet till barn tillhandahåller Bris mer generellt utformat stöd för barn att tillgodogöra sig på egen hand på bris.se. På hemsidan finns också Bris modererade forum där barn kan ge och få stöd barn emellan. Bris har även publika anonyma chattar på i förväg bestämda teman där barn skickar in sina frågor och kuratorer svarar. Tidigare chattar återfinns i ett arkiv på bris.se i syfte att fungera som en kunskapskälla såväl som en normaliserande funktion.

Bris erbjuder ett indirekt stöd till barn via vuxna, både genom information på bris.se, i sociala medier, i böcker och i rapporter. På vardagar kan vuxna som är oroliga för ett barn i sin närhet ringa Bris vuxentelefon – om barn, Idrottsledarlinjen eller Bris stödlinje på arabiska för vuxna med frågor om barn i sin närhet. Både privatpersoner och professionella kontaktar Bris vuxenstöd.

MOBILISERA

Bris mobiliserar samhället för barnets rättigheter, alltifrån medlemmar till kommuner, organisationer och andra samhällsaktörer. Bris medlemmar och volontärer sprider information och kunskap om barnets rättigheter i hela Sverige. I Bris nätverk samlas omkring 6 500 professionella från olika delar av samhället och landet – den

976 (990)

Bris stöttar barn dygnet runt, året om.

Foto: Shutterstock

ideella, privata och offentliga sektorn. Bris nätverk möjliggör möten, dialog och samverkan och är en källa till inspiration och erfarenhetsutbyte i barnrättsarbetet. Via Brisakademin ger Bris utbildningar om barnrätt och om metoder för att stödja barn och familjer, såväl öppna utbildningar som uppdragsutbildningar i hela landet. Bris erbjuder grundutbildningar om barnkonventionen, metodutbildning och workshops om barns delaktighet. Bris har även metodutbildningar och gruppledarutbildningar, bland annat för gruppverksamhet för nyanlända föräldrar, för nyanlända barn, och för barn till separerade föräldrar.

PÅVERKA

Bris påverkar beslutsfattare för ett bättre samhälle för barn. Bris bedriver ett strategiskt opinions- och påverkansarbete med fokus på beslutsfattare och myndigheter, och arbetar för att nå ut till allmänheten för att hela samhället ska ha bättre kunskap om barnets rättigheter och kunna bidra till att de tillgodoses.

Bris deltar i referensgrupper och politikermöten, skriver remisser och bidrar med expertis. Genom att göra barns röster hörda, samt bidra med analys och åtgärdsförslag, arbetar Bris för att stärka barnets rättigheter på alla samhällets arenor. ◆

DEFINITIONER

Bris dokumenterar varje samtal i 54 kontaktområden. Ett samtal kan handla om flera ämnen, och i snitt dokumenteras 2,5 kontaktområden per kurativ kontakt.

Att vara ung
Vägledande är att barnet har varit hjälpsökande kring exempelvis känsloliv kopplat till tonåren, identitet, existentiella frågor, självförtroende, att passa in, puberteten, framtiden, ledsen utan specifik orsak etc. och att problemen inte är en konsekvens av en annan svårighet/omständighet i barnets situation.

Andra vuxna i skolan
Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt med annan vuxen i skolan än elevhälsa i stödjande syfte - ej undervisning. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Annan professionell
Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt med annan professionell än de alternativ som finns att välja bland i samlingskategorin Samhällets stödinstanser. Anges i fritext. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Behandlingshem
Barnet är hjälpsökande utifrån pågående placering vid HVB-hem/SiS. Kontakter från barn som önskar bli placerade eller är orolig för en kommande placering återfinns under kategorin Socialtjänsten. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Bris
Fakta och informationsfrågor som rör Bris stödverksamhet, hur det fungerar, anonymitet, öppettider etc.

BUP
Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med Barn- och ungdomspsykiatrin. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Depression
Barnet är orolig/hjälpsökande utifrån en depression, såväl diagnostiserade som funderingar. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Diagnoser
Barnet är hjälpsökande utifrån att hen har en diagnos, eller vill/ska utredas utifrån en tanke om eventuell diagnos (ej neuropsykiatriska, se funktionsnedsättning). Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Diskriminering
Barnet är hjälpsökande utifrån all form av diskriminering, både i familjen, skolan, andra arenor.

Ekonomisk utsatthet
Barnet är hjälpsökande utifrån sin upplevelse av familjens/sin egen ekonomi.

Elevhälsa
Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt med elevhälsan, inkluderar hela elevhälsovårdsteamet. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Familjehem
Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller beslutad placering i familjehem. Kontakter där barnet önskar bli eller är orolig att bli familjehemsplacerad återfinns inom kategorin socialtjänsten. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Familjekonflikter
Barnet är hjälpsökande utifrån sin familjesituation som är konfliktfylld men utan inslag av våld eller hot. Barnet kan både vara delaktig i eller ha bevittnat konflikter mellan vuxna och barn, vuxna och vuxna eller barn och barn. Ingår i samlingskategorin Familj & familjekonflikter.

Familjen
Barnet är hjälpsökande kring sin familjesituation med fokus på relationer, saknad, boende men ej konflikter eller skilsmässa som är egna kategorier. Ingår i samlingskategorin Familj & familjekonflikter.

Fritid
Barnet är hjälpsökande utifrån frågor och funderingar som rör barnets fritid, tiden utanför skolan som t.ex. fester, fritidsaktiviteter etc.

Funktionsnedsättning
Barnet är hjälpsökande utifrån diagnostiserade eller önskad utredning av fysiska/neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som påverkar barnets vardag och liv.

Fysisk hälsa & ohälsa
Barnet är hjälpsökande utifrån hälsorelaterade frågor som rör kroppen, t.ex. sjukvårdsfrågor, sjukdomar, svåra sömnproblem etc.

Fysiskt våld
Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat, utsatt annan eller är rädd för fysiskt våld, både inom familjen och i andra sammanhang. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Hedersrelaterat våld & förtryck
Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat, utsatt annan eller är rädd för hedersrelaterat våld och förtryck. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Hälso- och sjukvård
Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med hälso- och sjukvården, både utifrån egen hälsa eller nätverkets hälsa. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Juridiska frågor
Barnet är hjälpsökande utifrån frågeställningar kopplat till lagar och rättigheter, t.ex. vad en får och inte får göra utifrån ålder, vad som krävs för att få göra en viss sak eller när en har rätt att flytta hemifrån.

Kriminalitet
Barnet är hjälpsökande utifrån egen eller andra barns kriminalitet. Barnet kan vara förövare, offer eller vittne.

Kropp & utseende
Barnet är hjälpsökande utifrån funderingar om kropp och utseende, t.ex. vikt, bröst, finnar etc.

Kärlek
Barnet är hjälpsökande utifrån kärlek i relation till en/flera specifika personer i barnets närhet, såväl online som offline.

Mens & graviditet
Barnet är hjälpsökande utifrån funderingar rörande mens, graviditet etc. Ofta faktafrågor.

Migrationsverket
Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med Migrationsverket, såväl egna kontakter som familjens kontakt. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Missbruk/riskbruk
Barnet är hjälpsökande kring eget eller andra barns missbruk/riskbruk av alkohol, droger, receptbelagda läkemedel, spel, sex, datorspel etc.

Mobbning
Barnet är hjälpsökande utifrån mobbning. Kan vara utsatt, utsätta andra eller bevittna. Gäller all form av mobbning oavsett arena. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Nedstämdhet
Barnet är orolig/hjälpsökande kring sitt mående och beskriver sig som ledsen/nedstämd. Ska ej förväxlas med att barn kan vara ledsna utifrån en svår livssituation eller yttre omständighet. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Foto: Shutterstock

Normativa begränsningar
Barnet är hjälpsökande utifrån att barnets liv/valmöjligheter begränsas utifrån egna, samhällets, kulturella eller religiösa normer.

Omsorgsbrist
Barnet är hjälpsökande utifrån att barnets omsorgspersoner brister i sin omsorg av barnet. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Onlinerelaterade frågor
Barnet är hjälpsökande utifrån utsatthet/aktiviteter/relationer som uttalat sker online. Barnet kan ha bevittnat, blivit utsatt eller själv ha utsatt andra.

Oro för annan
Anges om kontakten enbart handlat om oro för annan, och inte något alls om kontaktarens situation, gäller främst i mejlen eller vid fakta/information.

Psykiskt våld
Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat eller utsatt någon annan för psykiskt våld, både inom familjen och i andra sammanhang. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Rättsväsendet
Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt, såväl egen som indirekt genom exempelvis föräldrars kontakt med t.ex. polis, åklagare och domstol. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Sex
Kontakter där barnet sökt hjälp utifrån funderingar om sex, skydd, onani, porr etc. Ej sexuella övergrepp.

Sexualitet & könsidentitet
Kontakter där barnet söker hjälp utifrån funderingar om ens egen sexualitet och/eller könsidentitet.

Sexuella övergrepp
Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat, är rädd för att utsättas för sexuella övergrepp, både inom familjen och i andra sammanhang eller har själv utsatt någon annan. Inkluderar sexuella trakasserier, grooming och sexuellt ofredande. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Självdestruktivitet
Barnet är hjälpsökande utifrån eget eller annat barns självdestruktivitet. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Självmord
Barnet är hjälpsökande utifrån egna eller annat barns funderingar på självmord, suicidförsök eller förlust i suicid. Ingår i kategorin Psykisk ohälsa.

Skilda föräldrar
Barnet är hjälpsökande utifrån positiva eller negativa känslor/påverkan utifrån föräldrars skilsmässa, t.ex. bonusföräldrar, vårdnad, boende, umgänge etc.

Skolan
Barnet är hjälpsökande på grund av sin skolsituation. Inkluderar alla frågor/funderingar som rör skolan, som undervisning, arbetsmiljö, betyg etc.

Socialtjänsten
Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med socialtjänstens samtliga enheter, även familjerätten och vuxenenheter som föräldrar har kontakt med. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Sorg & kris
Barnet är hjälpsökande utifrån sorg- & krisreaktioner, exempelvis utifrån förlust/dödsfall/sjukdom/skilsmässa i familjen eller nätverket.

Stress
Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevd stress som påverkar måendet.

Ungdomsmottagning
Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med Ungdomsmottagningen. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Vuxnas funktionsnedsättningar
Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens funktionsnedsättningar. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas fysiska ohälsa
Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens fysiska ohälsa, t.ex. cancer eller hjärt- och kärlsjukdomar. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas kriminalitet
Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens kriminalitet, t.ex. föräldrar som sitter i fängelse eller har begått brott. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas missbruk/riskbruk
Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens missbruk/riskbruk av alkohol, droger, spel etc. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas psykiska ohälsa
Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens psykiska ohälsa, t.ex. depression, ätstörningar, suicidtankar/försök. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vänner
Barnet är hjälpsökande utifrån sina vänskapsrelationer, såväl online som offline som påverkar barnets mående, främst negativt som t.ex. konflikter och ensamhet.

Ångest
Barnet är hjälpsökande utifrån egen eller annat barns ångest/panikångest. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Ätstörningar
Barnet är hjälpsökande utifrån egna eller annat barns ätstörningar, såväl diagnostiserade som funderingar. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

KÄLLOR

Foto: Shutterstock

VETENSKAPLIG LITTERATUR

Augusti, E.M., Sætren, S.S., & Hafstad, G.S. (2021). *Violence and abuse experiences and associated risk factors during the COVID-19 outbreak in a population-based sample of Norwegian adolescents.* International Journal of Child Abuse & Neglect, 118. doi:10.1016/j.chiabu.2021.105156

Baianstovu, R., Strid, S., Cinthio, H., Särnstedt Gramnaes, E., Enelo, J-M. (2019) *Heder och samhälle, Det hedersrelaterade våldets uttryck och samhällets utmaningar,* Örebro: Örebro University

Bergman, L.R., Andershed, A-K. (2009) *Predictors and outcomes of persistent or age-limited registered criminal behavior: a 30-year longitudinal study of a Swedish urban population.* Aggress Behav. 2009 Mar;35(2):164–78.

Bremberg, S. (2015). *Mental health problems are rising more in Swedish adolescents than in other Nordic countries and the Netherlands.* Acta Paedicatrica. 2015;104(10):997-1004.

Bremberg, S. (2021). *Bris distansstöd till barn.*

Jernbro, C. & Landberg, Å. (2020) *Multiutsatta barn. Om barn som utsätts för flera typer av barnmisshandel.* Stockholm: Allmänna Barnhuset.

Jernbro, C. & Landberg, Å. (2018) *Det är mitt liv! Om sambandet mellan barnmisshandel och att inte få välja sin framtida partner.* Stockholm: Allmänna Barnhuset.

Jernbro, C. (2015) *Barnmisshandel ur barns och ungas perspektiv,* Karlstad University

Jolliffe, D., Farrington, D.P., Piquero, A.R., Loeber, R., Hill, K.G. (2017) *Systematic review of early risk factors for life-course-persistent, adolescence-limited, and late-onset offenders in prospective longitudinal studies.* Aggress Violent Behav. 2017 Mar;33:15–23.

Moore S.E., Norman R.E., Suetani S., Thomas H.J., Sly P.D., Scott J.G. (2017). *Consequences of bullying victimization in childhood and adolescence: A systematic review and meta-analysis.* World J Psychiatry. 2017 Mar 22;7(1):60–76.

Sivertsson, F. (2018) *Criminal Careers in the Long Run.* Stockholm: Stockholm University. https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1247491/FULLTEXT01.pdf

Sjögren, A., Engdahl, M., Halld, C., Holmlunde, H., Lundinf, M., Mühlradg, H., & Öckerth, B., IFAU, (2021). *Barn och unga under coronapandemin - Lärdomar från forskning om uppväxtmiljö, skolgång, utbildning och arbetsmarknadsinträde* https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2021/r-2021-02-barn-och-unga-under-coronapandemin.pdf

Skrove, G., Lichtwarck, W., Moufack, M.F., Røkkum, N.H.A, Ulfseth, L.A. & Kojan, B.H. (2021) *Konsekvenser av covid-19 for tjenestetilbudet blant sårbare barn og unge* https://www.ntnu.no/documents/1272526675/1281525946/NTNU_Covid_rapport_Korr2.pdf/78e1de91-41b2-8043-9561-ea4fd2b2f8c0?t=1617781896470

Ståhlberg, O., Boman, S., Robertsson, C., Kerekes, N., Anckarsäter, H. Nilsson, T. (2017) *A 3-year follow-up study of Swedish youths committed to juvenile institutions: Frequent occurrence of criminality and health care use regardless of drug abuse*, International Journal of Law and Psychiatry, 50: 52–60

Svedin, C.G., Landberg, Å., Jonsson, L. (2021). *Unga, sex och internet efter #metoo – om ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering i Sverige 2020/2021*. Stockholm: Allmänna Barnhuset

Thulin, J. (2020) *Prata om våldet.* Stockholm: Allmänna Barnhuset

Werbart Törnblom, A., Sorjonen, K., Runeson, B., Rydelius, P-A. (2020) *Who Is at Risk of Dying Young from Suicide and Sudden Violent Death? Common and Specific Risk Factors among Children, Adolescents, and Young Adults.* Suicide Life Threat Behav. 2020 Aug;50(4):757–77.

ÖVRIGA KÄLLOR

End Violence Against Children (2021) Annual Report 2020 https://www.end-violence.org/sites/default/files/2021-07/2020procent20Annualprocent-20Reportprocent20procent283procent29.pdf

Barnafrid (2017) *Värt att veta om barn och fysisk misshandel* https://liu.se/forskning/barnafrid/vart-att-veta-om

Barnets och ungdomens reform – *Förslag för en hållbar framtid* (2017) Slutrapport från den nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården,

Barnombudsmannens rapport (2021) *Covid-19-pandemins konsekvenser för barn*, Slutredovisning av regeringsuppdrag.

Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 13 (2011) Barnets rätt till frihet från alla former av våld.

Bris rapport 2017:1 *Barns psykiska ohälsa – det är dags att bryta trenden.*

Bris rapport 2018:1 Skola. *Vård. Omsorg. Och den psykiska ohälsan.*

Bris rapport 2019:1 *Hur har barn det? Om barns livssituation – trender, utmaningar och möjligheter.*

Bris rapport 2020:1 *Hållbara liv – Om barnets rättigheter, barns livsvillkor och samhällets utmaningar.*

Bris rapport 2021:1 *Första året med pandemin – Om barns mående och utsatthet.*

Bris & Statens offentliga utredningar (2021). *Sammanställning av barns förslag till utredningen "En sammanhållen god och nära vård för barn och unga"* (SOU 2019:05).

Bris (2021) *En av tre vuxna har känt oro för att ett barn i deras närhet far illa* https://www.bris.se/om-bris/press-och-opinion/pressmeddelanden/ny-sifo-visar-en-av-tre-vuxna-har-kant-oro-for-att-ett-barn-i-deras-narhet-far-illa--men-manga-saknar-kunskap-om-hur-de-bor-agera/

Brottsförebyggande rådet (2021) *Nationella trygghetsundersökningen 2021. Om utsatthet, otrygghet och förtroende.*

Brottsförebyggande rådet (2021), *Ungdomsråden har ökat i hela landet* https://bra.se/om-bra/nytt-fran-bra/arkiv/press/2021-12-15-ungdomsranen-har-okat-i-hela-landet.html

Brottsförebyggande rådet (2021) *Handlagda brott 2020.* Slutlig statistik

Brottsförebyggande rådet (2019). *Skolundersökningen om brott.* https://bra.se/statistik/statistiska-undersokningar/skolundersokningen-om-brott.html

ECPAT (2021) *Allt som inte är ett ja är ett nej.*

Europol (2020) *Internet organised crime threat assessment,* IOCTA 2020: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/internet_organised_crime_threat_assessment_iocta_2020.pdf

Europol (2020) *COVID-19 sparks upward trend in cybercrime* https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/covid-19-sparks-upward-trend-in-cybercrime,

Europol (2021) *Internet organised crime threat assessment*, IOCTA 2021 https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/internet_organised_crime_threat_assessment_iocta_2021.pdf

FN:s globala mål för hållbar utveckling, 2015. https://www.globalamalen.se

FN:s konvention om barnets rättigheter, 1989.

Folkhälsomyndigheten (2019) Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18 – grundrapport.

Institute for Health Metrics and Evaluation. Global Burden of Disease (2020-02-18) http://www.healthdata.org/gbd

Kunskapsguiden.se, Socialstyrelsen, *Posttraumatiskt stressyndrom hos barn och unga.* https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/posttraumatiskt-stressyndrom-hos-barn-och-unga/symtom-bemotande-och-behandling/

Regeringskansliet (2020) *förekomsten av våld mot barn I Sverige ska kartläggas* https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/11/forekomsten-av-vald-mot-barn-i-sverige-ska-kartlaggas/

Regeringskansliet (2021) *Stiftelsen Allmänna Barnhuset tilldelas medel för undersökning om föräldraskap, våld och stöd* https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/06/stiftelsen-allmanna-barnhuset-tilldelas-medel-for-undersokning-om-foraldraskap-vald-och-stod/

Rikshandboken i barnhälsovård, identifiera skydds och riskfaktorer https://www.rikshandboken-bhv.se/metoder--riktlinjer/identifiera-skydds--och-riskfaktorer/

Socialstyrelsen (2019). *Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa*, Nationell kartläggning 2018, s. 7.

Socialstyrelsen (2021). Statistikdatabas/dödsorsaker. https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikamnen/dodsorsaker/

Socialstyrelsen (2015) Utreda barn och unga. Handbok för socialtjänstens arbete enligt socialtjänstlagen.

Socialstyrelsen (2021) *Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten,* https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7155.pdf

Statens medieråd (2021) *Ungar och medier* 2021. https://www.statensmedierad.se/download/18.57e3b0a17a75fbf0654916e/1632377641632/Ungar%20och%20medier%202021_anpassad.pdf

Statistiska centralbyrån (2021-01-05). Statistikdatas/Barns levnadsförhållanden. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__LE__LE0106__LE0106A/LE0106Halsa/

Stiftelsen Allmänna Barnhuset (2017) *Våld mot barn 2016. En nationell kartläggning.*

SOU 2001:18 *Barn och misshandel – En rapport om kroppslig bestraffning och annan misshandel i Sverige vid slutet av 1900-talet*

SOU 2001:72 *Barnmisshandel – Att förebygga och åtgärda*

SOU 2021:34 *Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga.*

SOU 2021:43 *Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar.*

BRIS UTBILDNINGAR

Bris erbjuder grundutbildningar, fördjupande workshops kring barns delaktighet, skräddarsydda upplägg och juridisk rådgivning kring barnrätt. Genom Bris utbildningar får verksamheter stöd och verktyg för att möta barn och vuxna i behov av stöd, och för att tillämpa barnrätt i praktiken. För mer info, kontakta brisakademin@bris.se

Bris och de globala målen för hållbar utveckling

Att barns rättigheter tillgodoses är avgörande för hållbara och fredliga samhällen. Om världens länder ska ha en chans att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 är en förutsättning att beslutsfattare lyssnar till och involverar grupper i särskilt utsatta situationer, däribland barn, som saknar rösträtt och som är beroende av att vuxna tillgodoser barnets mänskliga rättigheter.

På ett toppmöte i FN i New York i september 2015 antog världens stats- och regeringschefer överenskommelsen ”Förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling”. Agendan som gäller från januari 2016 till 2030 innehåller en handlingsplan med 17 mål och 169 delmål som ska leda världen mot en hållbar framtid. Målen är universella, odelbara och gäller alla länder.

De globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 är den mest ambitiösa agendan som världens länder någonsin har enats om. Målen handlar om att verka för hållbarhet på tre stora plan: ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

HÅLLBARHET FÖRUTSÄTTER BARNRÄTT

Inom många områden går utvecklingen framåt, men världen står fortfarande inför enorma utmaningar. Målen som ska ha uppnåtts inom bara tio år handlar bland annat om att främja fredliga samhällen, att minska våldet, att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla åldrar, att säkra en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet, att utjämna ojämlikhet i samhället, att bekämpa klimatförändringarna och att skapa ett mer inkluderande och representativt beslutsfattande.

Genomförandet av de globala målen i Agenda 2030 förutsätter att mänskliga rättigheter respekteras och tillgodoses. På så vis hänger barnrätt tätt ihop med arbetet för en mer hållbar värld. Att barn involveras och görs delaktiga är en central del i det arbetet. Genom att stärka barnets mänskliga rättigheter stärks också många av målen satta för Agenda 2030.

BRIS ARBETE BIDRAR

Hjälplinjer för barn spelar en viktig roll i att belysa barns utsatthet och föra fram barns livssituation. Bris bidrar på olika sätt till måluppfyllelsen av Agenda 2030 både i Sverige och globalt, genom den internationella paraplyorganisationen Child Helpline International (CHI), för att säkerställa att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda och att marginaliserade barns röster blir hörda i samhället.

Bris bidrar till att stärka barns röster och pekar på ohållbara uppväxtvillkor för barn.

Även om målen i Agenda 2030, liksom artiklarna i barnkonventionen, är odelbara och utgör en helhet, kan särskilt nämnas att Bris verksamhet bidrar aktivt till måluppfyllandet av vissa mål. Det gäller bland annat mål 3 om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande i alla åldrar, genom att belysa hur barn mår idag och lyfta fram viktiga skyddsfaktorer för barns psykiska hälsa, samt mål 16 om att främja fredliga och inkluderande samhällen. Delmål 16.2 om att eliminera alla former av våld mot barn är ett prioriterat delmål för Bris som organisation, liksom för Sverige som stat, som ett av världens vägvisarländer i arbetet med att skydda barn mot våld. Här bidrar Bris med viktig kunskap om barns utsatthet och om brister i samhällets arbete för att garantera barnets rätt till skydd mot våld. ◆

OM BRIS

Bris, Barnens rätt i samhället, är en av Sveriges ledande barnrättsorganisationer som varje dag kämpar för ett bättre samhälle för barn. Folkrörelsen Bris startade 1971 och bidrog till att Sverige fick världens första förbud mot barnaga.

Bris är den nationella stödlinjen för barn och unga upp till 18 år. Stödlinjen har öppet dygnet runt.

För barn och unga
Telefon 116 111, eller chatt och mejl via bris.se

För vuxna med frågor om barn
Telefon 077-150 50 50, vardagar kl. 9-12

Stödlinje för arabisktalande vuxna
Telefon 077-448 09 00, tisdag–torsdag kl. 9-12

Arenavägen 61
122 77 Johanneshov
Box 101 47, 121 28 Stockholm
Telefon: 08-598 888 00
www.bris.se

Swish: 9015041

BRIS

Kriget i Ukraina: Råd till dig som vuxen om hur du kan stödja barn och unga

Europa befinner sig i ett nytt skrämmande läge och situationen i Ukraina är oerhört allvarlig. Som vuxen kan du räkna med att även barn och unga i Sverige påverkas av den nya krigssituationen. De kan behöva stöd och utrymme att uttrycka sin oro och ställa frågor. Din uppgift som vuxen är då att trygga, lugna och stärka barnets tillvaro.

Här är några tips på hur du som vuxen kan finnas där för barn och unga:

Var påläst
När barnet kommer med frågor eller uppvisar oro är det viktigt att du kan svara med korrekt och aktuell information. Försök ge information som kan hjälpa barnet att förstå och få svar på sina frågor.

Titta tillsammans
Ta del av information tillsammans. Ni kan exempelvis läsa en artikel eller kolla på ett informativt tv-program. Sedan kan du finnas där för att svara på frågor och skapa en mer nyanserad bild av den information ni tagit del av.

Var ärlig
Det är omöjligt att ha koll på allt. Därför är det helt okej att vara ärlig och säga att du inte vet svaret på ett barns fråga. Men säg då också att du kan ta reda på svaret. Då slipper barnet spekulera eller gå till en annan mindre trovärdig källa.

Lyssna in oron
Barn och unga tar till sig information på alla möjliga olika sätt. Utifrån detta kan de sedan göra kopplingar som skapar riktig oro. Lyssna in barnets egna tankar och orosmoln och ta signaler på oro på allvar.

Ställ frågor
Visa att du vet om situationen och att du gärna pratar om den. Initiera ett samtal genom att kolla om barnet undrar något. Kanske kan du hjälpa till att klara ut några frågetecken, eller ta reda på mer information.

Var källkritisk
Berätta att barnet kan komma i kontakt med information som inte är sann. Om barnet är ute på internet och sociala medier kan en diskussion om källkritik vara bra att ha. Låt diskussionen utgå från barnets frågor och perspektiv.

Inge trygghet
Trygga barnet genom att understryka att det inte är krig i Sverige, och att myndigheter och experter inte tror att det kommer att bli det heller. Det kan också vara bra att påminna barnet om varför Sverige har militärer. Det är för att försvara Sverige, inte för att starta krig.

Var hoppfull
Inge hopp till barnet genom att prata om de åtgärder som görs för att situationen ska bli bättre. Till exempel att många länder och organisationer går ihop och samarbetar för att förbättra läget.

Pausa en stund
Tänk på att det, precis som för vuxna, ibland kan bli lite för mycket för barnet. Därför kan det vara bra att ibland pausa informationsflödet och göra saker som du vet att barnet mår bra av. Kanske är det att se en film, lyssna på musik eller gå ut och röra på sig

Tänk också på att:

> Alla barn är olika och reagerar på krissituationer på olika sätt. De referensramar och tidigare erfarenheter ett barn har spelar stor roll för hur en situation påverkar barnet, och hur du kan bemöta det.
> Ibland vill barn leta egen information. Då är det bra om informationen de nås av är anpassad för just dem. På krisinformation.se finns barnanpassad information om läget just nu och svar på fler frågor som barn kan tänkas ha.
> Som vuxen kan du också behöva stöd och hjälp. Prata gärna med någon i din omgivning för att få tips och råd.

BRIS

Har du fler frågor som rör barn och unga?

Ring Bris vuxentelefon på telefonnummer:
0771-50 50 50
Öppet vardagar kl 09-12

Bris vuxentelefon för arabisktalande:
0774-48 09 00
Öppet tisdag-torsdag kl 09-12

BRIS

Bilagor med ansökan från Bris region syd 2022

1. Ansökningsbrev 2022 - med information om Bris arbete i och med kriget i Ukraina
2. Bris årsberättelse 2020 (inkl. verksamhetsberättelse, ekonomisk redovisning, revisionsberättelse)
3. Bris långsiktiga plan 2021 - 2025
4. Bris stadgar
5. Budget 2022 och prognos 2023
6. Inbjudan Bris nätverk
7. Bris årsrapport 2021 - Våld – en del av barns vardag
8. Råd till dig som vuxen om situationen i Ukraina

Bris – Barnens rätt i samhället
Stortorget 29, 211 34 Malmö
Tel: 040 – 690 80 70
www.bris.se | Org.nr: 80 20 13-3420
PG: 90 15 04-1 | BG: 901-5041

Redovisning av ej slutbehandlade motioner per oktober 2022

22

KS.2022.0023

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0023

2022-09-20
Helena Heintz
+4641362123
helena.heintz@eslov.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av ej slutbehandlade motioner per oktober 2022

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsen ska enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 29, redovisa ej slutbehandlade motioner till kommunfullmäktige. Detta ska ske två gånger per år, i april och oktober.

Beslutsunderlag
Sammanställning av motioner

Beredning
Det finns fyra motioner som inte slutbehandlats. Av dessa är ingen äldre än ett år.

Förslag till beslut
- Kommunfullmäktige föreslås lägga redovisningen till handlingarna.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Eva Hallberg
Förvaltningschef

Patrik Linder
Avdelningschef

Diarienummer	Sändare/mottagare	Ärenderubrik	Reg.-datum	Besvarade/obesvarade	Status
KS.2022.0313	Lars Holmström (V), Umihana Rasovic (V), Mauricio Sanchez (V)	Motion avseende kommunkontor i byarna	2022-06-17	obesvarad	Remitterad 2022-06-20
KS.2022.0218	Lennart Nielsen (MP)	Motion avseende miljötvättar i Eslövs byar	2022-04-26	obesvarad	Remitterad 2022-05-30
KS.2022.0255	Fredrik Ottesen (SD)	Motion om naturgaranti	2022-02-28	obesvarad	Remitterad 2022-02-28
KS.2022.0098	Lars Holmström (V), Umihana Rasovic (V), Mauricio Sanchez (V)	Motion om solceller på kommunala tak	2022-02-16	obesvarad	Remitterad 2022-02-28

Sammanträdestider för kommunstyrelsen 2023

23

KS.2022.0021

ESLÖVS KOMMUN

KS.2022.0021

2022-09-27
Helena Heintz
+4641362123
helena.heintz@eslov.se

Ange beslutsinstans

Förslag till sammanträdestider för kommunstyrelsen 2023

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsen ska besluta om sina sammanträdestider för 2023.

Beslutsunderlag
Kommunledningskontoret föreslår att kommunstyrelsens sammanträden, i likhet med föregående år, hålls på en tisdag. Samtliga sammanträden börjar klockan 17:00.

Sammanträdesdagar för 2023 föreslås enligt följande:
17 januari, 7 februari, 7 mars, 4 april. 2 maj, 30 maj, 5 september, 3 oktober, 31 oktober och 5 december.

Förslag till beslut
- Kommunstyrelsen sammanträder 2022 enligt följande:
  17 januari, 7 februari, 7 mars, 4 april. 2 maj, 30 maj, 5 september, 3 oktober, 31 oktober och 5 december.

Beslutet skickas till
Samtliga nämnder

Eva Hallberg
Kommundirektör

Patrik Linder
Avdelningschef